

Gyomai Ujság
1932

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **iff. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Új év.

Az egész föld művelt népei talán soha nem találkoztak annyira össze gondolatban, érzelmekben, mint ahogyan a szilveszteri éjjelen mindannyian egy jobb esztendő következtét kérik az Istentől.

Szerte a földön éjfélkor pár percre megkonduló harangok hangjára elmélyedve, ha csak egy percet szakítottunk el a visszapillantásra, ez is untig elég a múlt év mérlegének elkészítésére: a „nyereség“ oldalon semmi, a „veszteség“ oldal teleírva.

A népek összességének helyzete sokkal sulyosabb, a világmorlás felé tartó rohanásunk sokkal gyorsabb, hogysem megfontolt megállással, mérlegeléssel a „miért“ keresésével bajlódjunk.

*

Nekünk nincsenek fát és ércet adó hegységeink, de van áldott termőföldünk. Ez a mi aranybányánk. Az észszerű talajművelésünkkel, az elhelyezhető és legtöbbet érő termelvények termesztésével, a fúrge élelmességgel, fáradhatatlan tanulással biztos, hogy a népek versenyében olyan helyet szerezhetünk magunknak, hogy anyagi jólét, megelégedettség és boldogság lesz az életünk.

*

Az elmúlt évvel egy elmúlt világot, régi felfogást, avult világnézetet is vetünk le. Új emberek új eszméket vetnek fel, új irányt mutatnak. Az a nemzet, az a társadalmi osztály, amelyik jó vezetőre talál, boldogulni fog, de elpusztul az, aki rossz vezető után halad.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Hétfőn tartotta a képviselőtestület ez évi utolsó közgyűlését.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása közben benépesedtek a képviselőtestületi taghelyek. Hallgatóság is volt szép számmal. A 20 megválasztott, a 20 virilisjogu és a 17 tisztviselő képviselő közül 38-an voltak jelen, tehát pontosan egyharmad hiányzott.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvéhez **Beinschróth Márton** szólt hozzá, utána megkezdték a tárgyalást.

1. Tudomásul vették a november és december havi pénzlárvizsgálat eredményének bejelentését.

2. Másfél óráig tartó tárgyalás után, a kérdés fellelése körüli hosszú vajudás után az előljárói tanács előterjesztése mellett egyedül **dr. Szász Lajos** h. főjegyző szavazott, míg az előljáróság és még többen **Beinschróth Márton** indítványát fogadták el,

hogy 1932 szept. 1-ig a Bessenyszegre, Bánomkerltre és a Köröshidig kiépíttessék a villany és egyuttal a Kereskedelmi Miniszterhez irjon fel a község és kérjen tőle műszaki és jogi szakvéleményt arra nézve, hogy a község miképen tudná az áramdíjakat leszállítani, az óradíjat csökkenteni és általában az áramszolgáltatás terén kedvezőbb helyzetet teremteni.

Helyén való volt, hogy **dr. Szász Lajos** figyelmeztette az előljárósági tagokat arra a visszás magatartásra, hogy az előljárói tárgyaláson hozott saját határozatukat a képviselőtestületi gyűlésen ők maguk is leszavazzák.

3. Paál Sámuel polg. iskolai igazgatót a község kötelekébe felvették.

4. A községi iskolaszék tagjait kiegészítették 22-re a következők beválasztásával: **Kovács G. Lajos, Parais Imre, vitéz Varga Kálmán, F. Kiss Gábor, Tiba András, Gadl Antal, Wagner Ádám, Tápay Károly,**

Schuszték Sándor, Hartenstein Ignác, iff. Wagner Márton.

5. Fekete Lajos és Demeter Pál ingyen házhelyét megszvazták.

6. A ligeti vendéglő bérlőjének bérleszállítási kérvényét elvetették és tudomásul vették, hogy az előljáróság felmondott a bérlőnek.

7. A vágóhid és husvizsgálati szabályrendeletet módosították.

8. A Hősök emlékműve alaphól fennmaradó összeget az emlékmű karbantartási alapjaként megtartják.

9. A Horthy-segély bizottságba beválasztották: **Szöke Ferenc, Hajdu Béla, Domokos János, Schuszték Sándor és Mohácsy János** tanulókat.

10. A kért bánomkerli járdát megszvazták.

11. A református konvent utasítására beadott indítványt hogy az országos vásárok ne vasárnap, hanem hétköznap tartassanak — egyhangulag elvetették.

12. A községi pénzeket a gyámpénzeken kívül fele-fele részben az Endrőd—Gyomai és a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókjánál helyezik el 7 százalékos kamattal.

12. **Batáry István** felülvizsgálati kérelmére kimondja, hogy nem alkalmazza továbbra őt.

13. **Karsay Lajos** községi vendéglős haszonbér biztosítékul ingatlan bekebelezést elfogad.

14. **Kovács Gábor** háztelék kiigazítási kérelmét teljesítik.

15. Számvizsgáló bizottságul a következőket választották meg:

Dr. Debreczeni Iván elnök, **Kruchió István, Szilágyi János, Wagner Ádám, iff. Gecsei Sándor.**

16. Az Iparostanonciskola, községi ovoda és községi elemi iskolák 1930/31 évi zárszámadását jóváhagyták.

17. Az Ivánfenéki társulatnál a törpebirtokosok számából adódó 126 szavazat gyakor-

lására **dr. Szász Lajos** h. főjegyzőt és **Kovács Gábor** községi bírót hatalmazza meg.

17. Egy létesítendő jéggyári üzemhez a II-ik számú ártézi kut vizét bizonyos kikötésekkel átengedi.

18. Az 1932 évi költségvetést az Alispán 75 százalékról 54 százalékra csökkentette, melyre vonatkozólag a következő észrevételeket tette a képviselőtestület:

Kéri az albirói, 4 uikaparói és egy kocsis állás fenntartását, mely állásokat megszünteti az alispáni átirat.

Pont egy óraker ért véget a gyűlés.

Nemes türelmesség

Az elmúlt héten temették el nagy részvét mellett **id. Ágoston Józsefet**, ki 86 évesen élt.

Id. Ágoston József a Rózsa utca végén lakott. Ott élte le életét a legnagyobb részt német ajku szomszédjai között, kikkel olyan megértő jó viszonyban volt, mikor 1922-ben a háboru alatt berukkolt nagy harang helyébe új harangra gyűjtöttek, **Ágoston József** is adott az új harangra 80 koronát, azzal a kikötéssel, ha akár ő, akár a felesége hal meg, harangozzanak a lutheránus toronyban nekik is. Eleget is tettek **Ágoston József** kikötésének, meghúzták a harangokat.

Id. Ágoston József a maga egyszerű polgári gondolkodásában nemes példát mutatott a nemzetiségi és felekezeti türelmességre. Ő, a magyar származású, református vallású polgár a körülötte lakó német származású, lutheránus vallású polgártársait hosszú élete alatt megismerie és megbecsülte, amint azok is szerették és becsülték őt.

Ezzel kapcsolatban megemlíjük, hogy 1917 június 1-én vitték el a lutheránus nagyharangot. A harangon 550 kg. súly volt megjelölve, a vasuti mérlegelés 544 kg. volt. 1922 január 13-án érkezelt meg az új harang, melynek a súlya 510 kg. Ez a harang szállítással és felszereléssel együtt 81598 koronába került.

Belső tűz a Hangyában.

Vasárnap reggel fél hétkor Fekete Géza és Kató Gábor a tűzörségre szálltak és közölték, hogy a Hangya üzletében tűz van. A tűzoltóság Biró Béla alparancsnokkal kivonult egy mozdonyfecskendővel és két lajt vízzel. Már akkor nagyszámu közönség volt az üzlet előtt, kik közül páran tulzott igyekezettel a kirakatot akarták betörni, mielőtt még a tűzoltóság megállapította a tűz fészket és nagyságát. A közönség soraiban nyugtalanságot keltett egy esetleges löporrobbanás, azonban ez nem következett be, mert a tűzoltóság első ténye a löpor eltávolítása volt. A tűzfészkszkének felkutatása után egy sugárral könnyűszerrel eloltották a még kis területen égő tüzet. A füst elmulása után megállapították, hogy az egyik pult fiókjában keletkezhetett a tűz és a pultnak ez a része el is égett. A tűzoltóság becslése szerint körülbelül 1000 pengő kára van a Hangyának, ami biztosítás után megtérül.

A Szövetkezetek karácsonya.

51 pár cipőt osztottak ki.

Ünnep második napján délután a lutheránus iskola egyik tantermében nagyszámu gyermekekből és felnőttekből álló közönség jelenlétében osztották ki a helybeli Hangya, Gyümölcsértékesítő és Szeszifőző Szövetkezetek, valamint Kovács János és családja részéről ajándékozott 51 pár cipőt és egy-egy apróságokból álló csomagot 51 gyermeknek.

A Hangya központi **Szojka Károly** tikkárt küldte ki, ki ünnepi beszédet mondott és a szövetkezeti eszmére felépített beszédében a hallgatóság nagy tetszését váltotta ki, mikor azt hangoztatta, hogy a szövetkezeti tömörülés végcélja nem az egyesek meggazdagodása, hanem az apró házikók lakóinak könnyebb megélhetése.

A mindvégig bensőséges ünnepély 51 gyermek boldogságával és 51 szülő hálaíjával ért véget. Kovács János és

családja megérdemelték az ünnepélyen elhangzott beszédekben kifejezett dicséreteit.

Ennek az ünnepélynek egy másik helyen való megtartásával kapcsolatban olyan irányzat kerekedett felül, amelyik egy magánember részéről történő értéktelen, talán nem is kívánatos kis eseményre akarta ezt a körülbelül 500 pengő értékű adakozást összezsongorítani. Amikor ma olyan kevés ember van abban a helyzetben, hogy adakozni tud és amikor

még ezek között is kevesen vannak, akik adnak is, a megajándékozott szegény gyermekek és szüleik egészségét veszélyeztető kiméletlenség lett volna, ha ennek az ünnepélynek a szabad ég alatt kellett volna megtörténi. Ha valaha érdem volt, hogy valaki a szegény gyermekeken segítsen, ma százszoros érdem az, lett légyen az illető akárki is.

A segítségben csak versenyezni szabad, de gáncsolni nem.

Vaszkó Pál törvényhatósági bizottsági tag indítványai.

(Endródi tudósítónktól.)

Békésvármegye kisgyűlése legutóbbi gyűlésén — a törvényhatósági bizottság tavaszi közgyűlésének pontjai közé vette fel az alább ismertetett fontos és célszerű indítványokat:

„Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága irjon fel a magyar országgyűléshez és a m. kir. pénzügyminiszterhez az iránt, hogy mindazok, kik valamelyik egyház iskoláinak fenntartásához — rendszeres adóval nem, vagy kismértékben járulnak hozzá, az 1868: XXXVIII. tc. 35. §-a értelmében 5, illetve a változott viszonyoknak megfelelően legalább 10 százalék iskola adót fizessenek. Az így befolyt összeg — a községek és egyházak nyugdíj járuléka fejében — a tanítói és tanári nyugdíjalap növelésére fordíttassék“.

„Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága keresse meg a m. kir. pénzügyminisztert arra nézve, hogy mindazon nagy jövedelmű polgárok kereseti adója, kik eddig is 100 pengőn felül fizettek kereseti adót, a községi pótdadók százalékáig emeltessék fel, vagy pedig az eddigi kereseti adó után, miként a ház- és föld-

adónál is pótdadó vetessék ki“.

Az első indítvány feltétlenül jogos és méltányos kérelem. — Azok, akik felekezeti iskolát tartanak fenn, a súlyos iskolai adón kívül — hozzájárulnak az összes állami iskolák fenntartásához is. Azok tehát, akik felekezeti iskolai adót nem fizetnek, legalább valamivel pótolják a tekintélyes anyagi könnyebbséget jelentő adómentességet. — Nem új törvényről van szó, hanem a régi- nek helyes visszaállításáról.

A második javaslat 100 pengős minimumát keveseljük. Legalább 200 pengőn alul nem kell érinteni a kereseti adó fizető, kisebb jövedelmű polgárokat. — Indítványom megtételével az volt a céltom, mondta Vaszkó Pál, hogy a 10—20—30.000 pengős jövedelmű egyének adója arányos legyen a gazdálkodók — súlyos megterhelésével. — Azt hisszük, hogy e javaslat intenciói nem fognak hódítani a bank direktorok és a tőzsérek soraiban. Szerény véleményünk szerint — e terv beállítása — a fiztviselők és nyugdíjasok fizetésének újabb csökkentését — elhárította volna.

Karácsonyi előadás Kondorostanyán.

A kondorostanyai Leánykongregáció Karácsonymásodik és harmadik napján délután 4 órai kezdettel előadta a „Karácsonyi legenda“ című irredenta szindarabot. A szereplő kongreganista leányok és a II. felvonásban szereplő betlehemes fiúk mind egytől egyig kitűnően játszották el szerepüket. A lelkes közönség minden felvonás után — sőt közben is — szünni

nem akaró tapssal fejezte ki tetszését. Aki a darabnak a szellemét, a lelkét kereste és megértette, az minden biztonnal nemes érzésekkel gazdagodva távozhatott onnét. Igazán nem akarunk szerénytelenek lenni, de mégis bátorokodunk annyit megjegyezni, hogy ezt az előadást nagy-nagy lelki élvezettel nézhetné volna meg a legfinomabb izlésű közönség is. A romiatlan,

tiszta ősmagyar lélek megnyilatkozása volt ez. A darab kitűnő betanításáért és megrendezéséért a legnagyobb elismerés illeti meg Bencze József kántortanítót és nejét Tihanyi Mária okl. tanítónőt, akik időt, fáradságot, sőt költséget sem kímélve szereztek ezt a nemes szórakozást a kondorostanyaiaknak.

FÜLÖP IMRE
kiszgazda.

Akácfaék.

Az elmúlt héten kiásták, ledöntötték a vasuti állomáshoz tartozó kert hatalmas akácfáit. Idő kell a megszokásához, hogy az állomáshoz kiérve, az utóbbi évek alatt szép kerítéssel ellátott kis liget terebélyes akácfáit nem látjuk már.

Körülbelül 40 évvel ezelőtt, Őrs állomásfőnök idejében ültették ezeket a fákat. A gyomai intelligenciának kedvenc szórakozóhelye volt nyáron át ez a kis liget, ahol élénk kuglizással töltötték az időt. Még Kemény Gyula főnöksége idején is víg nyári élet folyt ott. Azután hosszú ideig a nyáron itt áfufazó és várakozó utasoknak volt az ingyen „zöldszállodája“, no meg egy-két kóbor kutyának a buvóhelye. Nyolc évvel ezelőtt tavasszal egy varjútörzs fészkelő tanyát ütött a nagy fákon; ott költötték ki kicsinyeiket és veszélyeztették a vasuhozmenők tisztasági épségét.

De jött a rideg élet. Szép sodronykerítéssel kerítették el a kis ligetet. A hajdani sétáló és kuglizó helyen baromfi és sertésfarm létesült. A kidöntött akácfákból a bognár kerékküllőt és keréktalpat készít s ki tudja, tikkasztó nyári melegben, az ezeken a kerekeken gördülő kocsi bóbiskoló kocsis a egy jobb világról álmodozik-e, vagy a mostani élet nyomoruságáról álmodik, mire borzalommal felébred!?

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Karácsonyi műkedvelők.

Uri muri.

Móricz Zsigmond 7 felvonasos vigjátékát annakidején a Vigszínházban mutatták be nagy aparátussal. Műkedvelő színpadok, tekintve a mű komplikált színpadi voltát, egyáltalán nem próbálkoztak színrehozatalával. A Gyomai Dalárda műkedvelői tehát nagy feladatra vállalkoztak. Hogy ez sikerült, arra fényes bizonyíték a nagyszámu nézőközönség egybehangzó, őszinte elismerése. Kár, hogy ezt a szép előadást a szerző nem láthatta, ki már a próbák elején megleghangszavakban érdeklődött a dalárda elnökénél... „ez az egy darabom az, melynél nagyon érdekel egy műkedvelő előadás lehetősége“.

A Gyomai Dalárda derék gárdája: Csapó Gergely, Kiss Juliska, Beinschróth Gábor és neje, Nagy Lajos, Kőszegi Teréz, Krämmer György, Paraizs László, Vatai László, Bácsi Lajos, Csonli István, Szántai Lajos, Molnár Antal, Szabó Mihály, Rostás Ferenc, Bencze Zsigmond, Nemes István, Bukovinszky József és Imre Ferenc — jóleső érzéssel kell megállapítanunk — becsületes munkát végeztek. Ez a derék együttes sok szép feladat megoldására nyújtott garanciát az Uri muri előadásáról, melynek Molnár Gyula volt a rendezője.

A szindarab előtt és után előadott két karének összhang, lendület és precizitás tekintetében teljes volt Hajdu Béla szakképzett vezényletével.

Csárdáskirálynő.

A Gyomai Iparos Ifjak Önképzőköre szokásos karácsonyi műkedvelő előadását az idén is megrendezte a Holler szálló nagytermében. A Csárdás királynő című operettet zsufolt ház nézte végig úgy a nyilvános főpróbán, mint az előadáson, mely hangulatos volt és vidám ének és táncszámait örömmel ujrázta a közönség. Ügyes szereplésükért sok tapsot kaptak és dicséretet érdemelnek: Szilágyi Ilonka, Bódi Rózsi, Szántay Elek, Halbach Árpád, Gyebnár Ferenc, Balogh Lajos, Kertész Erzsébet, Vatai Mariska, Herter Jujiska, Schwalm Mariska, Pápai Erzsébet, Balogh József, Oláh Sándor és Márton Bálint.

Az operettet Molnár Gyula és M. Vajda Adél rendezték. A határos vetítéseket Domokos Albert végezte.

Védekezés a futrinka ellen.

A környékben több helyen igen nagymértékben pusztító futrinka sok helyen oly nagy méretű károkat okoz, hogy a gazdák egy része alig tud már bizni a jövő évi termésben. Segítenek most már a bajon, csak lehetne, erre mutat az alább közölt levél is, melyet úgy látszik a bajbajutottak kívánságára irt a gazdasági iskolából egyik tanár ur.

Az Orosházi Kisbirtokosok Szövetsége tekintetes Vezetőségének.

Orosháza.

A gabonafutrinka elleni védekezés tárgyában hozzám intézett kérdésükre vonatkozólag tisztelettel közlöm a következőket:

A permetezéssel való védekezés sokkal idősebb lett volna akkor, amikor a kártétel kezdődött, mivel akkor egyrészt hatásosabb lett volna a permetezés, másrészt kevesebbe került volna, mivel kisebb területet kellett volna permetezni; továbbá a pusztítást hamarabb megállíthattuk volna, tehát kevesebb lett volna a kár. Mivel azonban a pusztítás ősszel az erősebb hidegek beálltáig tart és tavasszal tovább folytatódik, most is permetezhetünk, még ha látjuk, hogy a pusztítás még tart, vagyis a kártevők még éjjelenként előbujnak. Ha azonban erősebb fagyok jönnek, a kártevők már nyugalomra térnek. Ez esetben a permetezés felesleges kiadás és munka volna, mert a permetezőszert a hatását tavaszig úgy sem tartaná meg. Ez esetben a permetezést jobb tavaszra hagyni.

A permetezőszert elkészítése a következő módokon történhetik:

1. Nagy trafikokban hatósági engedéllyel vásárolható a **thanaton-dohánylug**, aminek hatóanyaga a nikotin dohányméreg. Mivel a thanatonnak a nikotintartalma nem egyforma (rendesen 6—10 százalék között szokott lenni), az minden dobozon jelezve van. **A thanatonból annyit keverjünk a 100 liter vízre 30—35 dekagram nikotin essék.** (Vagyis ha pl. a thanaton 10 százalékos, akkor 3—3 és fél kilogramot, ha pedig a thanaton 6 százalékos, akkor 5—6 kilogramot számíthatunk belőle 100 liternyi vízre.) Hogy a méreg jobban tapadjon a vetésre, tegyünk még a permetező szerbe 100 literre számítva 3—4 kg. cukorgyári szörpöt (melaszt), ha ez kapható Orosházán, ha nem, akkor e helyett 1—1 és fél kg. káliszappant (kenőszappant), ami gyógyszerkereskedésekben, esetleg vegyeskereskedésekben is kapható. A permetezőszert elkészítése igen egyszerű. A kimért vízhez előbb hozzákeverjük a kevés meleg vízben feloldott melaszt, vagy a káliszappant, azután a megfelelő mennyiségű thanatont és kész a permetezőszert. Ezt azonban csak aznap készítsük el, amikor permetezni akarunk, mert az állás alatt veszít erejéből.

2. Thanaton helyett használhatunk **nyers (vagy tiszta) nikotint** is, amit hatósági engedéllyel a gyógyszerkereskedésekben vásárolhatunk. Mivel ez csaknem tömény nikotin, ebből 30—35 dekagramot adunk 100 liter vízhez. Az elkészítése ennek ugyanúgy történik, mint a thanatonos szernek, vagyis a vízhez előbb hozzáadjuk a melaszt, vagy a káliszappant s azután elkeverjük benne a nikotint.

3. Ha valakinek volna olcsóbb minőségű, vagy hulladékdohánya, az előbbieket helyett **dohányfőzetet** készíthet, úgy, hogy másfél kiló dohányt egy fazékba téve, a fazekat teletölti forró vízzel és néhány (3—4) napig állani

hagyja. Ekkor a dohányról a levét leszűri és vízzel kiegészíti 100 literre, azután hozzáadja a másfél kg. káliszappant, vagy 3—4 kg. melaszt. Mivel azonban a dohányok nikotintartalma nem egyforma és ismeretlen, az ilyen módon készített szernek az erősege is ismeretlen. Lehet gyenge, vagy nagyon is erős. Azért megbízhatóbbak az előbbi módokon készített permetezőszerek.

Bármelyik módon is készítjük azonban el a permetezőszert, tudnunk kell, hogy a dohányméreg (a nikotin) emberre-állatra is igen ártalmas, tehát a permetezőszert elkészítésénél (különösen a tiszta nikotin használata esetében) és a permetezésnél nagyon vigyázni kell. A permetet be ne leheljük, szemünkbe, arcunkra ne menjen. A használt edényeket utána nagyon jól mossuk ki s a kezünket is jól mossuk meg.

Mivel a futrinka pusztítása foltokban szokott történni, permetezni nem az egész vetést kell, hanem csak a **pusztuló foltokat és azok körül a még egészséges vetést 2—3 méternyi szélességben.** Természetesen a már egészen kipusztult kopár terület középet, amelyről a futrinkák már tovább haladtak, szintén felesleges volna permetezni.

Máskor a költséges permetezéssel járó védekezésre nem lesz szükség, ha aratás után a tarlót meghántjuk s a kiszöldült tarlólóhántást mélyen leszántjuk. Továbbá, ha kalászos után, de különösen árpa után nem vetünk őszi gabonát.

Szarvas, 1931. november 30.

Tisztelettel:
Dr. UZONYI JÓZSEF
gazd. akad. r. tanár.

HIREK

Előfizetési felhívás.

Lapunk hetedik évfolyamába lép. Amikor kedves előfizetőinknek, hirdetőinknek, munkatársainknak boldog új évet kívánunk, hálásan megköszönjük azoknak a támogatását, akik rögzös utunkon kitarítottak mellettünk. Volt idő, amikor azt hittük, a nagy közönség félre érti önzetlen munkánkat és több hitelt ad azoknak, akik a közmunkálkodás látszatával a maguk érdekét szolgálták. Jól esően vetjük a bátortást és újult erővel folytatjuk a megkezdett munkát községünk, járásunk, megyénk és hazánk javára.

Régi előfizetőinket arra kérjük, maradjanak meg továbbra is előfizetőink sorában és ajánlják lapunkat ismerőseiknek.

Előfizetési árak: egész évre 5.20 P, fél évre 2.60 P, negyed évre 1.30 P, mely összegért a lapot házhoz küldjük.

A GYOMAI UJSÁG kiadóhivatala.

Eljegyzés. Kovács Piroska postakiadó Gyoma és Moldován Sándor áll. felv. jel. Szentés jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Borah szenátor szerint: Európa nem gyógyulhat meg addig, míg a jóváteleteket el nem törlik.

Újévi hó. A decemberi tartós száraz hidegek hótakaró nélkül találták az őszivetéseket és azokban kárt is lettek. Az esztendő utolsó napján puha hó hulldogált és ha olvadás is volt nyomában, mégis fehérbe öltöztette a fájat. A gazda lelke felderült: meleg takarót kap az őszivetés. De még mindig nyitva marad a másik bizonytalanság: mire eladásra kerül a féltett vetés, lesz-e annak megfelelő ára és kiderül-e akkorra a magyar jövő sülét felleges ege?

Békési református papválasztás. Kedden és szerdán volt a békési papválasztás. Az első menetben **Balogh Mátyás** és **Nagy Lajos** pótválasztásra kerültek. A pótválasztásban **Balogh Mátyás** 117 szavattal győzött, így ő lett a békési református lelkész.

Három generáció. Szabó Pál györmegyei birtokos most ünnepelte 90-ik születésnapját és ezen a napon 122 rokona gyűlt össze nála. Az öregur, aki még ma is a legjobb egészségnek örvend kijelentette, hogy egész életében olvasott és sokat olvas ma is. Legkedvesebb olvasmánya Tolnai Világlapja és arra a legbüszkébb, hogy ez a népszerű képeslapot már unokái is olvassák. „Sok örömet és kellemes órát szerzett nekem Tolnai Világlapja — mondotta Szabó Pál, de nemcsak nekem, hanem gyermekeimnek is. Most pedig már a harmadik generáció is olvassa.“

A békéscsabai kisgazdák élesen tiltakoznak külföldi tengeri vámmentes behozata ellen.

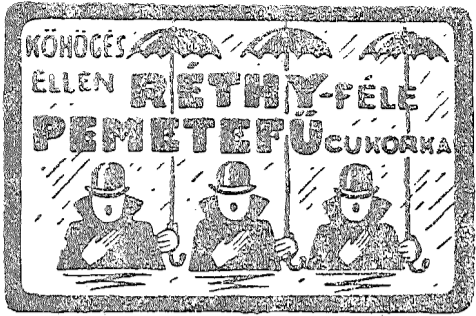
Január végéig érvényesek a kedvezményes áru Máv. bérletjegyek.

A külföldi valutákat január 9-ig kell bejelenteni.

A magyar vámpolitikai csufos kudarcot szenvedett: Nem gyárt már varrógépet a Weisz Manfred gyár, megbukott a Csepel varrógép.

121 elíteltet kegyelemben részesített a kormányzó a karácsonyi ünnepek alkalmából.

Mi az az „esz“ és „isz“? Kacsóh Dongrács egyszer meghívta barátait „esz“ és „isz“-ra. Persze eszem iszom bőven volt a János vitéz halhatatlan szerzőjénél. Rengeteg intimítást közöl a Délibáb a színházi világról. A népszerű színházi képeslap új számában sok cikkel, riporttal, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és elbeszélést talál az olvasó. Egy szám ára 26 fillér. Karácsonyi számunk, szédítő példány számban fogyott el.

A román tüzfakiviteli szindikátus ügye. Ismeretes, hogy december elején Romániában Nagyvárad székhellyel tüzfakiviteli szindikátus alakult, melynek a román kormány kizárólagosságot biztosított tüzfának román területről való kivitelére. Ez a szindikátus működését azzal kezdte meg, hogy a kivitelre szánt tüzifa árát vagononként 60—80 pengővel felemelte, továbbá olyan eladási feltételeket állapított meg, amelyek a vevőt neki reklamáció kizárásával teljesen kiszolgáltatják. A román szindikátusnak ez a sérelmes ár — és kondíció — politikája megmozdulására bírta a liszántuli fakereskedőket, akik földrajzi helyzetből kifolyólag szükségüket csaknem kizárólag Romániából szokták fedezni. Békéscsabán, Szegeden és Debrecenben a fakereskedők már több összejövetelt tartottak, melyeken elhalázták, hogy egyrészt a kamarák és az OMKE közbejöttével egységes védekező rendszabályokban állapodnak meg, másrészt az illetékes minisztériumok támogatását is kérik, hogy ne legyenek védtelenül kiszolgáltatva a román kartell árdiktatúrájának.

5. Ügyvéd, szónok, színész, utazó és mindenki, kinek hivatala sok beszéddel jár, jól teszi, ha állandóan zsebében hord egy doboz valódi Réthy-féle Pemete-fü cukorkát. Páratlan hatásáról hamarosan meg fog győződni.

Beomlott a világhírű vatikáni könyvtár mennyezete. A felbecsülhetetlen kincseket őrző vatikáni könyvtárban beomlott a mennyezet s magával rántotta a fölötte lévő elsőemeleti padlózatot is. Négy emberi maga alá temetett a lezuhant mennyezet. Vaiasso dr. könyvtartóri haldokolva ásták ki a romok alól. Nem is tudták megmenteni az életét. Később két munkás holttestét is megtalálták. A mennyezetbeomlás következtében mintegy 15 ezer kötet könyv — legnagyobb részét pótolhatatlan ritkaság — ment tönkre.

Almássy Dénes gróf gyula-vári birtokos vadászaton megsebesült.

Rendelet a jégzsükséglet biztosítása tárgyában. Békéscsaba megyei város polgármestere az alábbi intézkedést léptette életbe a jégzsükséglet biztosítása ügyében: Tekintettel a város körül fekvő gödrök vizének fertőzött voltára, elrendelem, hogy természetes jéget csak a Köröscsatornának a Cser utcától délre eső részéből szabad termelni. A helyek kiosztását a tüzoltóparancsnok végzi a jelenkezés sorrendjében. Egyben elrendelem, hogy tej és tejtermékekkel, fagyaltkészítéssel foglalkozó üzemek, fagyaltárusok és általában mindazok, akik nyersen fogyasztott élelmiszerek hűtésére jéget használnak, csak műjéget vehetnek igénybe.

Kedvező angol vélemény a magyar gazdasági helyzet jövőjéről. A „Times” című angol lap foglalkozik a Magyar Nemzeti Bank jelentésével a devizahelyzetről és kiemeli, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy az adók hozadéka novemberben meghaladta a várakozásokat, nyugodtan meg lehet állapítani, hogy a költségvetés egyensúlyát helyre lehet állítani s fenn lehet tartani. A tervezett rendszabályok segítségével Magyarország kilábal a jelenlegi válságból, gazdasági életének lényegesebb károsodása nélkül.

Ezer pengő jutalmat kapott egy becsületes megtaláló. A kecskeméti postáról egy megtévedt postaállást 51 ezer pengőt tartalmazó postaszágot lopott el és azt a sétatéren rejtette el. A kincses zsákot Kovács M. Gyula kecskeméti rokkant találta meg, aki azt azonnal beszolgáltatva. A postagazgatóság e rokkant becsületeségét ezer pengővel jutalmazta.

Az OTI bravurja. Az Országos Társadalombiztosító Intézet fizetési meghagyást küldött egy iparosnak Pomázra és felszólítja benne, hogy 8 filléres hátrátékát a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 8 napon belül, a levélben jelzett törzsszámra való hivatkozással fizesse be, különben a tartozást a felszámítandó havi két százalékos késedelmi kamattal együtt közigazgatási úton, közadók módjára hajtja be. A 8 fillérről szóló fizetési meghagyást OTI tértivevényes levélben kézbesítette és a levelet készpénzzel bérmentesítve adta fel. Az ilyen levelek portója tudvalevően 70 fillér.

Október hó végén 68,3 millió ércpénz volt forgalomban.

Nagykőrösön a buza ára 19 pengőre ugrott.

Szegény iparosok is kapnak inségbuzát. A kereskedelmi miniszter értesítette a hatóságokat, hogy a féli hónapokban ellátásra szoruló inségesekkel együtt az inségben szenvedő kis és kézműves iparosokat is lássák el inségbuzával.

A hadikölcsönbiztosítások — a lörvény értelmében — nem valorizáltak. azoknak más uton való értékmegállapítási és érvényesítési lehetőségéről azonban a legtöbb érdekeltnek nincs tudomása, e tekintetben a Pesti Takarékos Tisztviselő Egylet (Budapest, IV., Múzeumkörút 21. II. 16.) készséggel nyújt támogatást, ha az érdekeltek a hadikölcsönbiztosítási kötvényeiket átvizsgálás végett, az utolsó kifizetett díjnyugtával együtt — válaszbélyeg csatolása mellett — egyszerű levélben, fenti címre beküldik. Elintézés kizárólag levélileg.

A földművelésügyi minisztérium fűmag akciója. A földművelésügyi minisztérium a legeltetési, társulati, birtokosági közös legelők és községi közlegelők gyepesítésének előmozdítása céljából kedvezményes áru, a magkereskedelmi árnál 40 százalékkal olcsóbb hazai termésű jó minőségű fűvetőmagot bocsát rendelkezésre. Az 1—1 jelenkező által igényelhető összes vetőmag szükséglet 10 kg.-nál kevesebb nem lehet s az igényeket az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségeknél kell bejelenteni. A következő vetőmagvak igényelhetők: Angolperje, csomós-obir, fehérhere, francia-perje, hámozott-baltacim, hámozatlan-baltacim, komlós-lucerna, korcs- vagy svéd here, közönséges lucerna, nyulszapuka, olasz-perje, réti csenkesz, réti-komocsin, réti perje, szarvaskerep, tarackos lippan, vörös csenkesz és vörös here.

Kanada volt miniszterelnöke, — Trianon ellen. Meighen, Kanada volt miniszterelnöke sorozatos előadást tartott Winnipegben az európai helyzetről s előadása során megemlékezett a trianoni szerződésről, amelyre azt a kijelentést tette, hogy „még a rablóknál is rosszabbak voltak a felszabadítók”. Meighen a volt miniszterelnök a kanadai közélet egyik legsúlyosabb vezérégyénisége.

Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít.

Borzalmas szerencsétlenség a karácsonyi ünnepélyen. Lohneben az egyik karácsonyi ünnepélyen, amelyet az Acélszak-szövetség egy vendéglőben rendezett, végzetes szerencsétlenség ért hat kisfiút. A fiúk a színpadon hőemberek szerepét játszották s ebből a célból teljesen be voltak burkolva váltába. Egyikük a szünetben úgy tálszik, tulközel került az egyik égő karácsonyfához, úgy, hogy a vatta tüzet fogott. Pillanatok alatt mind a 6 fiún lángolt fogott a vattaötlözet. Kétségbeesetten rohantak a színpadi ajtó felé, az ajtót azonban nem tudták kinyitni. Csak amikor kívülről a teremben levők nyitották ki az ajtót, nagy nehezen tudták a gyermekeket borzalmas helyzetükből kiszabadítani. Ekkor már valamennyien súlyos égési sebeket szenvedtek. Egyikük, egy földműves fia, a kórházban meghalt.

Jóslat az 1932-ik évre. Culomb párizsi asztrológus a jövő esztendőre horoszkópot állított. Megállapítja ugyan, hogy a horoszkópban kedvezőtlen befolyások is megmutalkoztak, de a kedvező jelek általában annyira tulnyomóak szerinte, hogy a jövő esztendőre egész Európa számára meginduló fellendülést jósolhat belőlük. Az év utolsó harmadában összeálló nemzetközi diplomáciai értekezlet megtalálja majd a világválság káoszából való kivezető utat. Már az értekezlet előtt nagyot lendül a Németország és Franciaország között való közeledés. Kelet-Európában háboru fenyeget Oroszország és egy vele szomszédos állam között, de már ennek elején sikerül Angliának és Franciaországnak a konfliktust elsimitani. 1932-ben két államfő fog meghalni.

Debrecenben 72 bizottsági tag indítványt nyújtott be a városi közgyűléshez, amelyben az aranyvaluta feladását és ingatlan-fedezettel bíró pénz kibocsátását javasolják.

A miniszterelnök a héten átveszi a népjóléti minisztérium vezetését.

Hozzávetőlegesen Békésvármegye területén 125.000 képviselőválasztó van.

Megválasztották Békés község új előjáróit.

Megszűnt a svájci magyar követség.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége mozgalmat indított, hogy az ipari cikkek árát a mezőgazdasági termények árával összhangba lehessen hozni.

Békéscsabán a gazdák havi 30—36 pengős részletre adják el az élő sertéseket.

Boldog új évet kíván kedves pátienseinek, barátainak és ismerőseinek
Dr. NEMÉNYI HONFI fog- és szájbeteg szakorvosa.

A fogápolásbantöbb mint 50 éve ismert és kedvelt Kalodont most mint egyedüli fogkrém tartalmaz egy hatékony alkotórészt (dr. Bräunlich-féle Sulforizino-leat-ot) a fogkövek eltüntetésére és keletkezésük megakadályozására is, melyek annyi súlyos fogbántalom okozói.

Szenvedő nőknél a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom főbb megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A járvány okozta állatvesztések. A Statisztikai Szemle legújabb számában Szőlősy Zoltán dr. cikket közöl, mely szerint az utóbbi 10 évben Magyarország állatvesztése a járványos állatbetegségek miatt 3786 ló, 29.884 szarvasmarha, 43.028 juh és 770.628 sertés.

A kormány 300 ezer mázsa külföldi tengeri vámmentes behozatalát engedélyezi.

Halas város kereskedői, iparosai és gazdaközönsége havonta kívánják az állatvásárok megtartását, ugyanakkor pedig a kirakodóvásárok fokozatos megszüntetését.

Magyar kormánybiztos tervezete: Délpestmegye Bácsbodroggal kiegészítendő, ebből új vármegye alakítandó Kiskunhalas székhellyel.

Szegeden 50 százalékkal emelkedett az önálló iparosok száma. Míg 1915-ban 2151 iparos volt, most 3322 a számuk.

Magyar papokat kérnek Kanadába.

Párisban jugoszláv forradalom kilörésél várják.

Egy uszóbajnok erőrekord teljesítménye. Charlton ausztráliai uszóbajnok fogadott egy cápahalással, hogy annak cápahalász készülékét uszás közben összetépi. Ez sikerült is és a cápahalász kijelentette, hogy az uszóbajnok erőteljesítménye felülmúlja egy cápa halálküzdelmét.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Gál János, R. Kiss Piroska. **Elhaltak:** özv. Biró Jánosné—Dobó Eszter 25 éves, özv. Bolehovszky Guszlávné—Lelelotos Anna 78 éves, Domokos Benedek 4 éves, Maléth Ádám 16 éves, Biró Mihály 78 éves.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik szeretett édes anyáink, nagyanyáink elhalálása alkalmával részvételükkel fölkerestek, valamint a temetésen résztvettek.

Bolehovszky család.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton is hálás köszönetünket fejezzük, ki mindazoknak akik szeretett férjem, édes apánk és nagyapám elhalálása alkalmával szeretetükkel és részvételükkel felkerestek és nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

özv. H. Kovács Gáborné
H. Kovács Mária és férje
Heinfarth Mihály
Heinfarth Gabriella.

Színház.

A színtársulat az elmúlt héten folytatta előadásait. Igen jó darabokat hozott színre, kifogástalan rendezésben.

Kedden, dec. 22-én a Harapós férj operett adott egy kellemes estét. Szilvássy Tusi, Kelemen Mária és Burányi Albin nagyszerűen alakítottak.

Szerdán a Potya utasban Kelemen Mária, Simon Sári, Burányi és Kondacs Andor váltották ki a közönség érdeklődését.

Csütörtökön, karácsony előestélyén szünet volt.

Pénteken, szombaton pedig Endrődön játszott a társulat, ahol reméljük szintén kivívják a közönség elismerését.

Vasárnap szokatlan feltűnéssel a Huszár fogás ment, a mikor az egész társulat kivétel nélkül brillirozott.

Hétfőn a Fruskát adták, ahol a temperamentumos Kelemen Mária Simon Sárral, Gáspár Amáliával és Kállayval, Kató és Burányival vitték teljes sikerre a darabot.

Kedden Marica grófnő mindenkinél nagyon tetszett. Nem is tudjuk, hogy a sok jó szereplő közül melyiket dicsérjük.

Az eddigi sikerek azt bizonyítják, hogy a társulat tagjai hivatásuk magaslatán állanak és méltán tarthatnak számat a közönség érdeklődésére és tapsaira.

Szerdán Kelemen Mária jutalomjátéka közkívánatra az Elcsérelt ember.

Csütörtökön 2 előadás. Film és színház egy előadás keretében. Színre kerül a Csodabár operett és ha nő akar... Előadás a moziban tartatik. Első előadás 6 órakor, második előadás 9 órakor.

Pénteken d. u. Okos Mama. Este a nőllen férj.

Szombaton Szilvássy Tusi jutalomjátéka: A mosoly országa.

Vasárnap 2 bucsuelőadás: délután a Torockói mennyaszszony vigjáték, este a Csárdás királyné helybeli műkedvelők közreműködésével.

Hisszük, hogy Solli Ernő igazgató ügyes kis kulturgárdájával ismét meghódította a színháztól szinte elvadított közönséget és reméljük, hogy a jövő nyári szezonban jobban támogatja majd az a 70—80 bérlő, kik eddig sohse maradtak el a színháztól. —er.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

K. Gy. F. A tanyai apostolok című cikket nem Endrődön kaptuk. Hálásak vagyunk, hogy a nekibusult szilveszteri hangulatunkba egy kis derűt hozott azzal a hírrel, hogy valaki Endrődön találva érezte magát. Nyugtassák meg az illetőt, ő még nem lehet apostol, mert az ő köpenyegé azzal az egy-két forogással még nem eléggé kopott, még nem rí ki belőle eléggé a szegénység. Már csak azért sem lehet ő róla szó, mert ő nem benzinnel, csak motokóval fűt.

Debreczeni Endre

1434 számú piactéri házánaál bor 35 fillérért literenként is kapható.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

Debreczeni Dénes

gazdaságában egy M. Á. V. 54 collos cséplő szekrény, egy Fordson traktor, egy szalma elevátor, egy 8 lábás traktor-aratógép, egy teherautó, egy traktor után való kocsi, egy vadász-szánkó, egy tojáskeltetőgép és egy vadászpuska e l a d ó.

Mindezek garantált üzembépes állapotban.

Rádió.

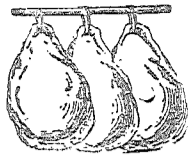
Az ünnepek előtti és mai számunkból rádió műsorunk technikai akadályok miatt elmaradt, a miért olvasóink szives elnézését kérjük. Az e hétre vonatkozó műsort közöljük az alábbiakban:

Péntek, január 1.

9: Hírek
10: Egyházi zene
11.15: Gör. kath. istentisztelet
12.30: Zenekari hangv. szünetben: „Rádiókrónika“
2: Gramofonhangv.
3.30: Ifjúsági előadás
4.15: Szalonzenekari hangv.
5.30: „Két történet“
6: Cigányzene
7: „Japáni pillanatképek“
7.30: Operett-részletek
9.15: Zongora-hegedűszonáták.

Szombat, január 1.

9.15: Zenekari hangv.
12.05: Hangv.
4: Gyermejjátékosóra
5: „Missziós üzenetek“
5.30: Könnyűzene
7: Mit üzen a rádió
8: „Maya“. Operett
Az első felvonás után: Pontos időjelzés, hírek, cigányzene.

INGYEN PRÁGAI SONKÁJA LESZ,

ha disznóöléshez 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapácot vesz, mely a sonkáknak, husneműeknek prágai sonka ízt és zamatot kölcsönöz. Egy adag 10-15 kiló sonkához 70 fillér, 40-50 kiló hushoz 2 pengő **GYOMÁN** a következő helyeken kapható: **Berkovics Adolf, Platz József, Katona Gyula, Glüch Ármin, Kis Klein üzleteiben.** Továbbá minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben. Ha valahol nem kapná, úgy a pénz előzetes beküldése mellett rendelje meg a Főraktárnál. „Baross Illatszertár“ Győr, Baross ut 7. Tel. 867.

HUMOR.

Tanúkihallgatás.

Egy szegény falusi zsidót becítették a törvény elé tanúnak. — Az öreg valamikor abból élt, hogy szénát szállított az egyik állami méntelep számára, később azonban, — mert penészes szénát szállított — kicsöppent a vállalatból.

— Hogy hívják? — kérdi a bíró.

Megmondja a nevét.

— Mi a foglalkozása?

— Szénát szállítottam az állami méntelepnek.

— És most?

— Most — feleli nagyot sóhajtván — most más szállít.

A fősvény skót.

Egy skót, egy angol, egy walesi, meg egy ír ebédre voltak hivatalosak: szokatlan ebédre, mert a vendégek mindegyikének hozzá kellett járulnia valamivel az ebédhez.

Az angol húst vitt, a walesi süteményt, az ír krumplit, a skót pedig — magával vitte az öccsét.

Csermák Vilmos
dévaványai vas- és fűszerkereskedő

üzletét felosztatja.

A még meglévő áru a berendezéssel együtt eladó.

Értekezni lehet vele a lakásán — bármikor.

PUBLIKACIÓ.

60 hold jóminőségű szántóföld a dévaványai határban nagy tanya épületekkel előnyös feltételek mellett olcsón eladó. A földdel P 7000 hosszú kölcsön átvehető. Bővebb felvilágosítást a Bácsy és Társai Bankházában.

A Gyomai Központi Szeszfőzde, a pálinka főzés díját leszállította, akinek bármilyenmű kifőzésre való cefréje van, jelentkezzen a szeszfőzdében.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Pk. 2960 sz. 1931 vgtói 458 szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Nagy Lajos ügyvéd által képviselt báró Huszár Lászlóné javára 20.000 P tőke és több követelés járulékaik erejéig a gyulai kir. törvényszék 1930 évi P 4361/30. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi október hó 22-én lefoglalt 3.226 P 44 f. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósg fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. lakásán, Gyomán, Horthy Miklós u. „Árvaház“ raktárában leendő megtartására határidőül **1932 évi január hó 7 napjának délelőtt 10 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Gyoma. 1931 évi december hó 4 n.

GLUDOVÁ CZ FERENC
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Pk. 2960 sz. 1931 vgtói 458 szám.

Árverési póthirdetmény.

Dr. Nagy Lajos ügyvéd által képviselt báró Huszár Lászlóné javára 20.000 P tőke s követelés járulékaik erejéig a gyulai kir. törvényszék 1930 évi P 4361-30 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi október hó 22-én lefoglalt 3226 P becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósg fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs Gyomán, Iványi Aladár és István áruraktárában az ugyanezen napra kitézött és a gyomai „Árvaház“ raktárában megtartott árverés után leendő megtartására határidőül **1932 évi január hó 7 napjának délelő ti órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt buza, zab s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Gyoma, 1931 évi december hó 14 n.

GLUDOVÁ CZ FERENC
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

MINDENKI

legnagyobb példányszámban megjelenő Magyar

HÉTFŐ-t

olvassa.

Hírszolgálat a legjobb.

Tartalmával minden más lapot felülmúl.

Ára minden más lapnál

OLCSÓBB
mert csak
4 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

ifj. WAGNER MÁRTON.

Hirdetmény.

A Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület hozzájárul, hogy a békési kerület IX. kerület 293 sz. alatt, Özv. Veres Pálné sz. Koloh Mónika tulajdonát képező, a földvári II. egyenes dűlőben, berényi oldalon levő összesen **22 katasztrális hold 343 négyszögöl**, — harminckét kis hold 343 négyszögöl — kitűnő minőségű szántóföld tanyával a békési járásbírósgnál **1932 év január hó 7-én árverésre kerül.**
Kikiáltási ára 12.562 pengő.

50 százalék

a megtakarítás a tűzifával szemben, ha szárított lignittel tüzel.

A szárított lignit ma a legolcsóbb tüzelőanyag.

Különösen alkalmas takaréktűzhelyekben sütésnél, főzésnél. Mindenkinek érdeke, hogy megismerje ezt a fűtőanyagot, mert a

szárított lignit	hamuja igen kevés
”	füstje nem kormoz
”	elég könnyen gyullad
”	hosszú lánggal ég
”	salakja nincsen
”	tartós parazsa van.

Tegyen egy próbát és meg fog győződni!

Kapható:

WAGNER MÁRTON FIAI-nál.

FÜTÉSI UTASÍTÁS:

- Minden szén nehezebben gyullad meg, mint a fa, azért a tüzelő teret a szén vagy lignit berakása előtt fával kell felmelegíteni, csak azután rakjuk be a szenet vagy lignitet.
- Ráakás előtt az izzó parazsat toljuk hátra vagy kaparjuk az egyik oldalra és a szenet vagy lignitet rakjuk a rostély elejére vagy a másik oldalra.
- Az így felrakott szénből fokozatosan kiváló éghető gáz fejlődik, mely az izzó parázs tömeg felett meggyullad.
- Az izzó parásznak szénrel való elborítása hibás, mert a tömegesen és hirtelen fejlődő gáz nem tud elégni, a tüzet is elfojthatja vagy hirtelen fellobbanva kicsap és elegendő légvonal hiányában a szobába vagy konyhába áramlik.
- A szén vagy lignit berakása után a tüzelőajtót egészen le kell zárni és a hamuajtón is csak kevés nyílást hagyni.
- Töltőkályhánál és koks kályhánál a szenet vagy lignitet felülről lefelé való égetéssel tüzeljük. A kályhát előbb félig vagy 3/4 részben meg rakjuk szénrel vagy lignittel és tetejére gyújtót, aztán fát és pár darabka szenet teszünk. Ez a tüzelési mód mellett nincs széngáz, nem kormozódnak a csövek és a legkevesebb tüzelőanyag fogy.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:45	13:36	17:30
20:45	i	Bpest k. p. é	4:57
10:40	11:45	19:10	19:45
11:06	12:42	18:19	20:29
2:10	é	Gyoma	0:32
5:34	8:52	14:28	16:52
6:41	11:14	12:47	18:29
20:34	2:35	i	0:17
5:18	8:51	14:20	16:51
19:25	7:34	12:09	13:25
19:27	21:11	3:38	é
Békéscsaba	23:15	4:26	8:14
13:26	16:14	18:26	
3:53	12:46	17:30	20:45
i	Gyoma	é	7:24
12:23	16:47	21:45	
4:21	13:14	17:58	21:13
é	Dévaványa	i	6:53
11:52	16:16	21:14	
4:26	13:19	18:03	21:18
i	é	6:48	11:37
16:11	21:09	6:15	11:03
15:38	20:36	6:13	10:57
15:37	20:34	5:17	14:10
19:04	22:09	é	5:53
10:37	15:17	20:14	
7:27	16:10	20:58	é
Békéscsaba	i	4:05	8:20
13:30	18:24	6:16	14:00
19:00	i	Szeghalom	é
8:30	15:25	18:42	
7:50	18:04	20:36	i
5:30	13:50	17:08	
7:55	19:52	1:30	i
1:20	13:37	15:36	
8:51	20:58	2:41	é
Debrecen	i	0:10	12:30
14:30			

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A példaadás nevelő hatása.

Leghatalmasabb tanító-mester az életben a példa. A neveléssel foglalkozók tudják, hogy az értelmi és az erkölcsi fogalmak érzékítésére egyaránt milyen fontos és hathatós eszköz a példaadás gyermekekre nézve.

Az atyák élete a fiak életútjának mutatója — tartották a régiek.

Általában elmondhatjuk, hogy a példa magában véve már félnevelés. Ezt semmi sem pótolja. A példaadás nyújt erőt, életet a tanításnak.

Nem mindenki tud tanítani, példájával ellenben bárki használhat, vagy árt-hat. Környezetére kisebb-nagyobb hatása van minden embernek. A szó, mely ajkairól hangzik; tettei, cselekedetei, melyek még hangosabban beszélnek szavainál; mind jó vagy rossz hatást idéznek elő. Lehetnek ezek a bűnök vagy erénynek forrásai, különösen a kis gyermeki korban levőkre, de még az ifjú korúakra nézve is.

Példát adni nehezebb, mint beszéd által, szóval tanítani. A példa, melyet lát az ifjú, sokkal nagyobb hatással van rá, mint amit az elbeszélés által elérhetünk a tanításnál.

Amilyen mintákat látnak a gyermekek maguk előtt otthon, a rokoni, baráti körben, olyanokká fejlődnek. A jót, a nemest és a szépet a példa nyújtásával sajátítják el legbiztosabban, de a káros, gonosz és illetlen szavak és cselekedetek is a rossz példákban származnak és táplálóznak.

A legelső nevelő, a szülői ház után következik az iskola, majd azután maga az élet is, mint a legnagyobb, leghatalmasabb nevelő mester mindnyájunkra nézve.

A jó és rossz társaságok befolyása alá kerül az életbe kilépő ifjú. Amilyen nagy szerencse jó barátok társaságába kerülni, épen olyan káros példát mutatnak a léha, tolakodó, könnyelmű, hazug emberek.

A kötelességét mindenkor pontosan végző, istenfélő, szülőit, felebarátot tisztelő, rendszerető, szerény és illemtudó barátok társaságát keresse tehát minden ifjú, mert ezek példája tanítja jóra és nemesre. Önkéntelenül is alkalmazkodik természetete, szokása, modora, viselkedése, beszéde a mintához.

A becsületes, derék és jellemes emberek viselkedése, jó tulajdonságai, tehetsége, jó szive és igazságossága sokat ér, sokat jelent az életbe kilépő ifjakra nézve. Keressék tehát ezek társaságát az ifjak, hiszen példájukat követve a maguk életének boldogságát alapozzák meg.

Komolyan kell gondolni az élet folyásának bölcs és okos berendezésére.

Egész életünk ugyanis nem egyéb, mint a társasággal való állandó összeköttetés és kapcsolat. Egymásra vagyunk utalva és embertársaink között élünk.

Mindenki neveli az embertársát, felebarátját, hiszen folyton látunk, hallunk; észrevételeket, tapasztala-

tokat teszünk és gyűjtünk.

Szükséges állandóan tanácsolni és figyelmeztetni, különösen a gyermek és ifjú korban levőket, hogy ami bűn, szégyen és szerencsétlen erkölcsi lépés, cselekedet előfordul az életben, az mind a rossz társaság befolyására vezethető vissza.

A börtönök alakjait főnyire a rossz társaság nevelte rossz példája, befolyása által. A durva és embertelen magatartású; a dologkerülő, iszákos és könnyelműen pazarló emberek leginkább a rossz társaságban formálódtak át és szedték magukba a romlás csiráját. Az elszegénye-

désnek, az anyagi romlásnak is sok esetben okozója a rossz társaság rossz példája.

Nagyon fontos tehát mindnyájunknak életében, hogy milyen példákat látnunk magunk előtt. Az akarat képzése, az erkölcsi jellem alapja a jó példa nyújtásával legbiztosabban elérhető.

Szerencsés az, kinek környezetében az élő jó példák nem hiányoznak.

A példaadás biztosan működik. Csak jó példát nyujtsunk tehát, hogy használhassunk embertársainknak.

SZÓKE FERENC
ref. íg. tanító.

Hófergeteg szilveszter és újév napján.

Ablakokon bújtak ki a tanyákon.

Szilveszter estéjén erős északi szél kerekedett. Hat órákor már szép kis hótakaró vont be az utakat, házakat. A szél folyton erősödött, míg vad orkán lett belőle. Ez a vihar tartott egész éjjelen, újév napján és újév éjjelén is — állandó hóeséssel. Már újév napján is voltak a községben helyenként hófúvások, de szombat reggelre, mire elállt a vihar, különösen az utcakeresztezéseknél a járdákon, a kocsitakon valósságos hótorlaszok, dombok akadályozták a járó-keleket a közlekedésben. Volt is nagy nyüzsgés az utcákon korreggeltől estig, mikorra a járdákat csak letakarították, de bizony a kocsitakon, különösen a Kossuth utca és gróf Tisza István utca ke-

resztezésénél még vasárnap reggel is veszedelmes volt a járművel való közlekedés.

Balassa Pál utbiztos Endrődön már szombaton munkába állított 120 embert, kikkel vasárnap estig helyreállították a forgalmat. Legnagyobb hófúvás az Öreg szőlők előtti szakaszon volt, hol az egész út szélessége helyenként 2 méternél is magasabban volt beterítve hóval.

Kint, a 11-es kilométernél is hosszú szakaszon kellett a havat letakarítani. Nagyobb hófúvások voltak még az endrőd—mezőturi úton a Juhász tanya mentén és a nagylaposi régi gát melletti részen a vasut előtt.

Gyomán vasárnap reggel állított be az utbiztos 40 embert, kik először a

községben takarították el a hófúvásokat, azután a külső területeken. A ligettől a gátig az egész útszélességben kellett a havat letakarítani. A legnagyobb hófúvás a közutakon Kovács János körösladányi út melletti tanyája mentén volt. A hó vastagságát itt helyenként 3—4 méterre becsülték. Dolgoztak még a ladányi út melletti útkaparóház mentén, a mezőturi úton a csergettyüi lejárónál, a Szántóné tanyájánál és a dévaványai vasút keresztezésénél. Ezen az úton még kedden is dolgozott 6 ember,

Balassa útbiztos 500 pengő körüli összeget fizetett ki e munkákért.

A tanyák között adta ki a mérgét igazán a fergeteg. Mindenik tanya úgy néz ki, mintha egy-egy erődítmény volna. Az istálló ajtótól a takarmányig hóba vájt futóárkokon közlekednek. Némelyik tanyának csak a tetője látszik ki. Amelyiket végről fogta a vihar, egészen a gerincig betakarta ezt a végét. Nagyon sokan az ablakokon bujtak ki szombatn reggel és kívülről szabadították ki a bejárati ajtót.

Alighogy egy kissé fellelékzettünk, vasárnap este olyan ólmos eső zúdult a nyakunkba, hogy a járdákon való közlekedésünk a legügyesebb korcsolyabajnokok nyaktörő mutatványait túlszárnyaló teljesítmény volt.

Bármennyire is kívántuk a havat őszi vetéseinkre, megelégedtünk volna kisebb viharral, kevesebb hóval, de egyenletesebb elosztásban.

Kaptunk Uram havat, de nem mindenütt van köszönet benne.

Mikor már lassacskán mindezekkel is megbékültünk volna, nyugati légáramlással olyan kellemes meleget kaptunk, hogy a hirtelen olvadással máris tűnőfélben vannak a hóhegyek és ennek nyomán egyik-másik utca már sík tengert mutat.

Vasuti szerencsétlenség.

A rettenetes hófúvás és szélvihar nálunk is megkövetelte a maga áldozatát és ismét elesett egy hős, ki lelkiismeretesen teljesítette kötelességét.

Majzik Mátyás 53 éves róm. kath. vallású 42-es számú bejáró pályőr 1932 évi január hó 2-án délelőli 11 és 12 óra között elindult ellenőrző útjára a sínek között. Rettenetes szél volt és vágta a havat embermagasságra, min-

denüvé. Majzik valószínűleg felgyűrta a gallérját s igyekezeti végigjárni a reá bízott területet, közben jött a 612-es személyvonat, melynek ablakára reá rakódott a hó s pár méternél tovább nem lehetett azon kilátni. Így magyarázható meg, hogy a vonat dübörgését Majzik sem hallotta s az elütötte szegény embert, ki rögtön meghalt.

A vizsgálat megindult.

Pásztorijáték az Endrőd, öregszoili kápolna iskolában.

A karácsonyi ünnepek alkalmával lélekemelő, impozáns pásztorijáték volt az öregszoili kápolna iskolában, melyet Tóth József tanító és felesége rendeztek.

Az előadáson megjelent Orbók József igazgató-tanító feleségével, ft. Aucsin György s. lelkész és Klinghammer László tanító feleségével, akik a legnagyobb elismeréssel gratuláltak a jól megrendezett és betanított előadáshoz. Különösképpen felemlítésre méltó, hogy a rendezők teljesen magukra hagyva, minden színpadi kellék hiányában, a nagy létszámú szereplőket tanyai gyermekekből toborozva, óriási nehézségekkel és roppant fáradsággal kellett megküzdenni a betanítás és a játék előadását illetőleg. Mindezen nehézségek ellenére az előadást mind a két napon felt ház mellett a közönség teljes megelégedése és ovatiójával sikerült lejátszani.

A szereplők úgy egyenkint, mint együttvéve kitűnően illeszkedtek szerepükbe s joggal sorakozhatnak a legujabb generáció műkedvelői gárdájához.

Kedves kis epizód játszódott le a diszletek körül is, melyeket Tóth József tanító nem az átlagos diszletfestők sablonosságával, hanem a szerényen visszavonuló művészlélek ihletével festett meg és munkája tökéletesen adta vissza a fes-

tészetben rejlő szépségeket. Tudniillik a diszlet falára festett képek annyira élethűek voltak, hogy a nézők egyike megkérte a nevezett tanítót, hogy adja neki az egyik képet, majd jó lesz a szobában a falra. Sajnos, kérésének nem tudott eleget tenni.

Tóth József tanító agilis munkásságát, széles tudását és művészi felkészültségét hálás elismeréssel adózza a közönsége, ami személyét sokoldalú szerepre teszi alkalmassá.

Itt említem meg az öregszoili új iskola szerény, de annál agilisabb tanítóját Brichse Ernót, aki nagy fáradsággal, de annál nagyobb buzgalommal négy hangra tanítja énekelni a tanyai ifjúságot. Az eredmény már most is észlelhető, mert igen szépen énekelnek.

Gratulálunk a Tóth párnak és Brichse tanítónak, akik fáradságot nem ismervé arra törekednek, hogy a tanyai ifjúságot ily módon összetartsák és léleknevelő szórakozást nyújtsanak nekik.

A legnagyobb tanító-mester, az Ur Jézus Krisztus fizessen meg fáradságukért és Ő adja meg, hogy a tanítóság az iskolán kívül is úgy elérje a célját, mint az iskolában, hogy a mostani ifjúság becsületos katonája legyen egyházunknak és szegény megcsonkított házánknak. —mer.

Megszűnnek a kisebb községi forgalmi adóhivatalok.

A takarékoság új rendszert léptet életbe a forgalmi adóhivatalok életében is. Mint értesülünk, a pénzügyminiszterium f. év február 1-ével megszünteti az összes kisebb forgalmi adóhivatalokat. A békésvármegyei hivatalokat Gyulán központosítják, hol egy M. Kir. Központi Adóhivatalt állítanak fel s az egyes községek ügyeit innen fogják irányítani úgy,

hogy az ellenőrök hetenként kijárnak a községekbe. A vármegyében — valószínűleg — Békéscsaba, Orosháza és Szarvas községek forgalmi adóhivatalai maradnak meg.

Az bizonyos, ebből az intézkedésből, hogy a községek a jövőben elesnek a befolyt összegből eddig kapott részese-déstől, nem bizonyos azonban az, hogy ezt a községtől el-

vont összeget megtudja e spórolni az államkincstár, mert hiszen reá hárul ezután a hivatal fenntartása, nyomtatványok készítése s a bevétel biztosítása és az ellenőrzés gyakorlása végezt az ellenőrök állandó utaztatása Gyuláról, azok napi-dija, ételmezési költsége, kocsi díja stb. Ezt az összeget fel fogja emészteni, míg a községi háztartások ezt az elmaradt összeget nem tudják pótolni. Vagyis: kísérlet lesz ez megint s amit megspórolunk a vámon, elveszítjük a réven.

Gyomai anyakönyvi statisztika 1931-ik évről.

Az elmúlt évben született: 247 egyén, (128 fiú, 119 leány) elhalálozott: 202 egyén, (113 fiú, 89 nő) a szaporodás 15 fiú és 30 nő, összesen 45.

Vallás szerint született:

reform.	78 férfi	74 nő
ág. ev.	12 "	9 "
rkath.	31 "	30 "
bapt.	1 "	1 "
izr.	— "	1 "
halva született	6 "	4 "

Vallás szerinti elhalálozás:

reform.	87 férfi	68 nő
ág. ev.	12 "	6 "
rkath.	16 "	11 "
bapt.	— "	1 "
izr.	— "	3 "

Házasságot kötött: 103 pár.
Ebből vegyes házasság: 39 pár.

Szilveszter.

A boldogabb időkben még a legszolídabb ember is virasztott Szilveszter estéjén, mert akkor még az ébrenlét volt nagyobb boldogság. De ma?... csak akkor tud az ember egy kis boldogságot szippantani, ha alszik és boldogságról álmodik.

Micsoda élénkség volt az utcákon, szórakozóhelyeken ezélt! Most alig egypár. elszánt dacoló gyűme fel a gallérját a fejobujáig és vacogó fogakkal taposta a viharsodorta havat, de mégis megmutatta, hogy a tradíció liszletet nagyobb nála, mint a gazdasági helyzet és a süvítő szél vicorgató rossz érzése. Azon a pár helyen, ahol mulatságot vagy összejövetelet tartottak, jó hangulatban töltötték az időt, minden különösebb esemény nélkül.

De hogy még is hozzunk valami különleges szilveszteri hírt, közöljük, hogy Pesten a mentők Szilveszter éjjelén 65-ször vonultak ki, 22 alkoholmérgezés esetében nyújtottak első segélyt, de történt halálos alkoholmérgezés is. Egy páran

öngyilkosságot követtek el. A befőrök is munkában voltak. Malac és pergő kevesebb fogott, mint az előző években. Csak egy léren volt nagyobb forgalom, mint máskor: Több úlevi beszéd hangzott el — kevesebb tartalommal.

Mussolini.

Április havában ünnepeli Olaszország Benito Mussolini kormányrajutásának tizedik évfordulóját.

Az ünnepségek szakadatlan láncolata méltó lesz egy nagy nemzet szeretetének lázas, szinte robbanásszerű kifejezéséhez, méltó lesz az egységes Olaszország legkiválóbb fiához, az olasz nemzet körülrajongott vezéréhez.

Kétségen felül, a Duce ma a világ egyik leghatalmasabb, tiszteletet és tekintélyt parancsoló egyénisége, hazája egén pedig oly izzó fókusz, melynek tüze-lángja élteti és energiával táplálja ennek a negyven milliós nemzetnek minden igaz fiát.

Az olasz miniszterelnök kormányrajutásának ezen decenniuma — tekintettel tüneményes egyéniségére és az általa elért hatalmas sikerekre — oly esemény lesz, melyről majd annak idején az egész világsajtó méltóképen fog megemlékezni, a magyar nemzet azonban ez alkalommal ünnepelni fog magyar szívvel, magyar hűséggel, igaz magyar hálával és szeretettel!

A magyar nemzet ünnepelni fogja Olaszország miniszterelnökében azt a férfiuat, aki dörgedelmas szavával elsőnek harsant bele a magyar éjszakába és — mint egy nagy nemzet felelős állásban levő vezére — mintegy a hitelesség bélyegével látta el nagy angol barátunk márványba vésett örökké felejthetetlen azon kijelentését, hogy Magyarországnak is helye van a nap alatt!

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége vetette fel elsőnek azt az eszmét, hogy a nemzet összessége

spontán kifejezést adjon szeretetének az olasz testvérnemzet vezérével szemben oly módon, hogy sok millió magyar aláírását összegyűjtve, a jubileum napján kötetekre menő könyvtár képében nyujtsa át az olasz miniszterelnöknek, mint a hálás magyar nemzet szeretetének kifejezését.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége tehát ez uton is felkéri a magyar nemzet minden igaz fiát, hogy korra és nemre való tekintet nélkül, aláírásával fejezze ki háláját és szeretetét Benito Mussolini, a magyar haza őszinte barátjával szemben.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége már e napokban megindítja az akciót és ez uton is felkéri az összes közhivatalokat, társadalmi egyesületeket, iskolákat, testületeket, kamarákat, ipari és kereskedelmi érdekeltségeket, szóval az egész polgári és gazdátársadalmat, valamint az ipari munkásság minden tagját, hogy minél nagyobb számban igényeljenek aláírási ivateket.

Egy-egy díszes kivitelű ívet tíz egyén írhat alá.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége helyiségében (Budapest, V., Falk Miksa-utca 1. Telefon: 183—83) ivatek naponta 9 és 14 óra között, a nyomdaköltség megterítése ellenében személyesen is átvehető, illetve aláírható.

Legyen minden betű, legyen minden tollvonás egy-egy kapavágás a magyar nemzet feltámasztásához vezető úton.

A Gy. S. C. Szilvesztere.

Nagy érdeklődés előzte és nagy siker jegyében zajlott le. Esti 9 órára — dacára az abnormalis időjárásnak — zsefolásig megtelt a Holler Szálló, külön e célra sok ízléssel feldíszített nagyterme. Községünk aranyifjúsága itt rázta le magáról az Ó-év minden keserűségét és vidám hangulataiban üd-

vözölle az elkövetkező Ulat... Mindenkinek a fején ott virított egy mókás, színes B. Ú. É. K. sapka, mint egy furcsa grimasz az elmullaknak és egy kedves, reményteljes mosoly az elkövetkezőknek.... Tánc közben, 11 órai kezdettel egy intím kis színpadon a GySC műkedvelői tették még vidámabbá a hangulatot. Egy talpraesett kabaré műsor keretében sok jól nyujtottak: Schwartz Ilonka, Arany Róza, Kiss Margit, Kiss Magda, Szilágyi Ilonka, Lach Miska, Bíró János, Izsó Pista, Zöld László, Kéri Gábor, Német János, Breier László és a rendező Molnár Gyula.

Statisztikai adatok Endrődről.

(Endrődi tudósítónktól.)

Részletes adatokat kaptunk az endrődi róm. kath. Egyházközség 1931. évi anyakönyvi adatairól. — Amint az egyik Káplán ur megjegyezte, a születési adatok lerontották Endrőd országos hírnevét. E nagy hírű katolikus lakosság közzé is beférközött a gyermekáldástól való félelem és a lelkiismeret erkölcsi hanyatlását jelentő óvakodás. Leginkább a nehéz megélhetési viszonyok, a konjunkturális időben elterjedt súlyos anyagi áldozatokot kívánó „divat-örület“, olykor az anyák hiúsága és kényelem szeretete — idézte elő a természet legnagyobb kincsének: az élet fakadásának megakadályozását.

Különösen nemzeti szempontból gyászos a magyarság élet-fájának lassu sorvadása, amikor a balkán-államok, tehát ellenfeleink országában a népesség rendkívüli iramban halad előre.

Endrődön 179 fiu és 165 leány részesült a keresztség szentségében. Halvaszületett 11 csecsemő. (1831-ben felényi

HASZNOT HAJT

A

BAROMFITENYÉSZTÉS

KÜHNE

KELTETŐGÉPPEL!

Kérjen díjtalan ismertetést:

„KÜHNE“

Budapest,

VI., Vilmos császár ut 59.

lakos mellett 290, 1914-ben több mint 600 volt a születések száma.)

Elhalt 147 férfi és 151 nő. — Tüdővészben 38 egyén halt el.

Házasságot kötött az endrődi rk. templomban 129 fiszta katolikus, 15 vegyes vallású jegyespár, csak polgári anyakönyvvezető előtt 2, Gyomán ref. templomban 2, Turkevén 1 vegyesvallású jegyespár.

Katolikus vallásra tért 3 ref. és 1 evangélikus egyén.

Az évi szentáldozások száma Endrődön 54.000, Kondorosianyan 6000 volt.

Az egyházi segélyezésekből — a község szegényei — legnagyobb részét természetben 1600 pengőt kaptak. Ezenkívül 150 szegény gyermek részesült ruha-cipő és lehnemű segélyben. A szent Antal szegényalap a nagyobb ünnepek előtt külön liszt és élelmiszer segélyt nyujtott szegényeinek. Remélhető, hogy az új Női-Liga serény munkája nyomán a jövőben még nagyobb arányu segélyezésben részesülnek a nyomorral küzdő szegények.

—z.

TÁRCA

Főhadnagy Úr kérem!

Halálos fáradtság kinozta Galgóczy főhadnagyot a Kowelen tul elszenvedett rettenetes harcok után. Egész lénye a tébolyultságot próbálta lerázni. Nem lehetett... Visszagondolt az éjszakai nagy harcra, ahol ember-ember ellen küzdött öntudatlan, semmitérő rábomlással. Ember rontott emberre, mert a titokzatos irányítók a lehetetlenségig kívánták a harc eldöntését... Nagyon kívánt volt a végső ütközet, mely után a kibontakozás magától adódott valóság lett volna. Galgóczy zsebébe nyult... egy rózsaszínű tábori lapot vett ki. Reámeredve

nézte a kusza betűket, gondolkozott: hogyan jutott hozzá a lap?... Ja, igen! — emlékezett... egy népfelkelőtől vette el, mikor egy ellenséges golyó nagy utra készítette elő... Hajnali szürke derengés vette kezdetét, mikor valaki oda állt Galgóczy elé, fegyelmet tudó önkakarsal, tétován imbolygó véres katona volt, a pécsi 19 gyalogezredből. Főhadnagy úr kérem!... mondta elhalkulva... azután karját előre lendítve összeesett... A k. u. k. halottak tábora egy cuvakszal szaporodott! Galgóczy lehajolt hozzá, — nem él — állapította meg gyakorolt szakértelemmel. Valjon mit akarhatott? Épen bus pillantást vetett a halottra, mikor észrevette a halott kezében a tábori lapot. Elvette, zsebébe téve, igyekezett felesleges sietséggel, maga sem tudta

hová? Most, hogy elnémult minden, elolvasta a lapot... Egy gyermek, a halott gyermeke kérte apját, hogy küldjön pénzt, mert „anyuka“ beteg... Galgóczy elgondolkozott, kezdett újra önuralma lenni, gondolkozni a rémes éjszaka után. Milyen boldog volt, hogy tud még gondolkozni. Eh mit, — szólt félhalkan és elakarta dobni a lapot. Mi közöm hozzá? — gondolta..., de mégsem dobta el, hanem egy gondolattól megkapottan, régi katonás tempóval indult most már egy biztos cél felé: pénzt fog küldeni nekik — gondolta... szegény gyermek... szegényanya! — és harmadik nap este a hevenyébe eszközölt gyűjtés eredménye kétezer korona volt, jó pénz, szívesen adták, emberek adták, akik ma még élnek. Holnap?... a halál ural mindent...

boldog újévet kíván
üzletfeleinek,
megbizóinak,

erdős hirdető
józsef irodája

budapest,
teréz-körút 35. telefon: 125-58

Felhívás.

„Egy ember lehet erős, de minél többen vannak, annál erősebbek“.

A Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testület, hogy nemes hivatásának minél jobban megfelelhessen, hogy áldásos működése életképebb, sikeresebb legyen, tagjai számát növelni óhajtja.

Felhívjuk tehát mindazokat, kik ezen Testület iránt érdeklődnek, községünk javát szívükön viselik és az egyesek — legyen az bárki, gazdag vagy szegény — veszedelmén való segítség vágyát érzik magukban, lépjenek be a Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testületbe, hogy ott egyesült erővel sikeresen szállhassunk szembe az egyik legnagyobb elemi csapással, a tűz veszedelemmel.

Tag lehet bárki, aki 21 életévét betöltötte, jó magaviseletű egyén, állandóan Gyoma községben tartózkodik és a Testület nemes célja iránt lelkesedik.

Akit a Testület tagjai sorába felvesznek, ruhát és teljes felszerelést kap a Testulettől és mind ama kedvezményekben részesül, melyeket a parancsnokság a tagok részére a jövőben kivívni írvbe vett.

Jelenkezni lehet a nap bármely szakában Arany Gusztáv községi jegyző, parancsnoknál, vagy Bíró Béla alparancsnoknál.

Jelentkezőket bajtársi szeretettel várjuk.

ARANY GUSZTÁV
parancsnok.

HIREK

Református istentisztelet
Endrődön. Folyó évi január hó 10-én, vasárnap délelőtti 11 órakor Endrődön a gyomai községi ovoda helyiségében, a szokott helyen református istentisztelet lesz. Predikációt tart Répás Pál gyomai elnök-lelkész. Az istentiszteletre a gyülekezés fél 11 órakor kezdődik. Az istentisztelet végeztével az endrődi reformátusok részére gondnok és presbiter választás lesz. Ezen egyházközségi közgyűlésre a gyülekezet minden tagját tisztelettel meghívjuk és szíves szeretettel várjuk. Elnökség.

A gyomai járás főszolgabírája, mint rb. bíróság a kihágási ügyekben elkobzott tárgyak (mérleg, puska, háló stb.) árverését 1932 évi január hó 30-ikára délelőtti 9 órára tűzte ki a főszolgabírói hivatalban. A venni szándékozók az eladásra kerülő tárgyakat folyó hó 28-án és 29-én fél 12 órától—12 óráig megtekinthetik. Fegyverre csak olyan egyén árverezhet, akinek fegyvervásárlási engedélye van, hálóra pedig csak halászjegy alapján. Bakos s. k. lb. főszolgabíró.

Községi ügyforgalom 1931. évben. Gyoma községben az elmúlt évben beérkezett 8303 iktatott ügydarab. Kisebb polgári peres ügy 455, mezőrendőri kihágási ügy 38, bünyügyi nyomozás 45, kiadott mezőgazdasági cselédkönyv 30, mezőgazdasági munkásigazolvány 95, házi cselédkönyv 40 drb. Külföldi jött 105, utlevelet kért 54 egyén látogatás céljából. Kivándorló nem volt egy se. Táncmulatság és társas összejövetel tartatott 57.

Kovács Mihály tiszaöldvári kéményseprő-mester egy havi jövedelmét, 1500 pengőt jótékony célra adta.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemlen szájj, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletben kapható.

A gyomai kir. járásbíró
ügyforgalma. A kir. járásbíróshoz az elmúlt 1931. évben beérkezett 3476 ügy (1930-ban 3975) polgári per lefolyt 370, büntető per lefolyt 412, végrehajtási ügy volt 331, hagyatéki ügy 190, polgári ítélet 200 ügyben, büntető ítélet 147 ügyben hozatott. Telekkönyvi ügy 6727 (1930. évben 6181) drb. érkezett be, árverés 52 ügyben kérelett. Telekkönyvi bejegyzés pedig 9146 tkvbe történt 5806 végzés alapján.

Shakespeare bűnügye. A világ legnagyobb drámaírójának egyik eddig ismeretlen bűnügyéről rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Egy száma 26 fillér. A népszerű színházi képeslap minden számában rengeteg cikket és képet, valamint folytatásos regényt és egyfelvonásos szindarabot közöl.

Gyümölcslisztet gyártanak
Németországban. Berlinben egy mérnök olyan eljárást fedezett fel, amellyel minden gyümölcsöt liszté lehet őrlni. A szakemberek szerint a gyümölcsliszt teljesen pótolja a nyers gyümölcsöt és a lisztben minden tápérték és cukor benne marad.

Erdélyben kiöntött a Szamos.

A hadikölcsönbiztosítások — a törvény értelmében — nem valorizáltak, azoknak más úton való értékmegállapítási és érvényesítési lehetőségéről azonban a legtöbb érdekeltnek nincs tudomása, e tekintetben a Pesti Takaréktisztviselő Egylet (Budapest, IV., Múzeum körút 21. II. 16.) készséggel nyújt támogatást, ha az érdekeltek a hadikölcsönbiztosítási kötvényeiket átvizsgálás végett, az utolsó kifizetési díjnyugtával együtt — válaszbélyeg csatolása mellett — egyszerű levélben, fenti címre beküldik. Elintézés kizárólag levélel.

Ezt kapja teljesen ingyen!
Tolnai Világlapja a következő hat ajándékot adja: 1. Ambrus Zoltán: „Mozi Bandi kalandjai“ című 160 oldalas művét, 2. Richard Katz: „Vidám napok barna emberek között“ című 324 oldalas nagyszerű utazási könyvét, 3. Balzac: „Goriot apó“ című 256 oldalas, két kötetes regényét, 4. Egy csinos előjegyzési naptárt, 5. Tolnai Világlapja 112 oldalas karácsonyi számát, 6. A Délibáb színházi képeslap egy albumát. Ezt a hat ajándékot teljesen ingyen kapják mindazok, akik Tolnai Világlapjára januártól 5 pengő 80 fillérrel félévre előfizetnek. A hat ajándék terjedelme összesen több mint 1000 oldal és tekintettel arra, hogy súlya mintegy 1800 gramm, az előfizetési összeggel egyidejűleg a bérmentes szállításra 40 fillér-küldendő be Tolnai Világlapja kiadóhivatalának: Budapest, VII. Dohány u. 12.

Megszűnt az utmesteri iskola.

Akinek a gyomra fáj, bél-működése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt.

Évek teltek. A háboru iszonyát felváltotta egy még rettenetesebb zürzavar: a forradalom. Galgóczy főhadnagy elvesztett mindent.. Az őrijöngő jelszavaktól részeg emberek áldozata lett ő is, mint sok más. Nem sikerült ellenforradalom után bebörtönözték... Ezért volt hát a titáni harc? — mondta magában és állatot is megszegyenítő vadsággal döngelte cellája falát. Tárgyalásra vezették, alkalmá volt és megszökött... Sok napi bolyongás után fáradtan, kimerülten megszállt területeire ért. Pécsen volt és az emlékezés visszavitte Galgóczyt nagy elhagyatottságában a harctérre... rózsaszínű lap.. sok halál és Pécs!... Szerp Ernőné, a népfelkelő felesége... vibrált előtte a címzés... élnek e még? Anya és leánya?

Sietős léptekkel igyekezett. Már este volt, mire célhoz ért. Belépett a kapun. félsz embert jellemző tétova lassúsággal lopózkodott be az idegen udvarba. Egy mogorva ember jött elibe. Kölcsonös köszönés. Galgóczy feltett kérdésére immel ámmal adott szó volt a válasz — Szerpné?... igen, az ő felesége lett... és kényszeredetten tessékelle beljebb Galgóczyt a lakásba.

Mikor elmondta Galgóczy a kétezer korona történetét és hogy honnan menekült, semmi meghatottságot nem észlelt. Elfáradt, agyongyöngyözt emberek közé került, ahol nem tudnak örülni semminek... háboru utáni évek kiellen szívü emberei lettek... Galgóczy kényelmetlenül érezte magát, tudta, hogy történt valami az emberekkel, fájt neki,

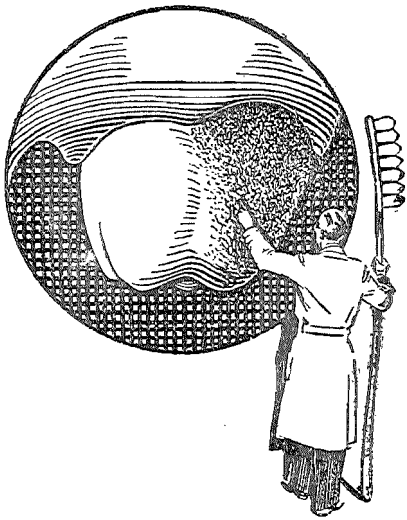
hogy élni kell!... Virágtól pompázó metzszáslóalj, ezred vonatok vonultak el lelki szemei előtt... 1914... 1918... és a forradalom... Évek, rettenetesen beszélő évek, történelmet teremtő idők. A múlt elfelejtve, a „ma“ nagybizonytalansága rázuhant az emberekre... Könnyet törölt ki szeméből Galgóczy, azután bucsuzott... Nem tartóztatták... Fájt neki.. Elindult... kuszált agyán ott toporzékolt valami vad, rejtelmes ösztön... ördögi biztatás.. Halálra kísérte a végzet... és amikor éjfél lett... nagyot csattant valami az éjszakában. Egy csattanó dőrejjel tett pontot életére szegény Galgóczy főhadnagy!

BÁCSI LAJOS.

El a fogkövel-

annyi súlyos fogbetegség okozójával! Majdnem minden kultúremler szenved miatta! Rendszeres fogápolás Kalodontal — mely mint egyedüli fogkrém tartalmazza a dr. Bräunlich-féle, fogkő ellenhatásos Sulforizinoleat-ot — eltünteti a fogkövet és keletkezését is meggátolja, ami a fogak tisztán- és egészségben tartását jelenti.

KAL. 820.

KALODONT

fogkő ellen

6. Zimankós téli időben fokozottabb a meghűlésből eredő köhögés, berekedés és hurutos bántalom. Ilyenkor tartunk kéznél egy doboz Réthy-féle Pemete-fü-cukorkát.

Palágyi Lajos a Nemzeti Színház művésze meghalt.

Orosháza község január hó 1-én 4 kisbírói és 5 napidíjast bocsátott el.

Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága ötéves moratóriumot és olcsó kamatokat kér a kormánytól.

A kormány csökkenteni fogja a vasut, posta, táviró és távbeszélő díjakat.

Japán és az Egyesült Államok közötti konfliktus támadt az amerikai konzul telleges bántalmazása miatt.

A francia bank pincéi nem elegendők az arany készletek befogadására.

3 Sonka védjegyű „Magyar sonkapác“ egy háztartásból sem hiányozhatik, 1 doboz ára 2 pengő. Főlerakat: Győr, Baross Illatszertár Baross-ut 7. Telefon: 367.

Beck Vilmos a Royal Orfeum igazgatója agyonlőtte magát.

Az indiai alkirály parancsára Gandhit és Patel köztársasági elnököt letartóztatták.

Karafiáth Jenő kultuszminisztert aranyplakettel tüntette ki az Országos Testnevelési Tanács.

Fegyverneken kisiklott a gyorsvonat három kocsija — személyek nem sérültek meg.

Meghívó. A „Református Ifjúsági Önképzőkör“ tagjai f. hó 10-ére, vasárnap délután fél 4 órára a központi fiúiskolában tartandó összejövetelre meghívja a Vezetőség.

Budapesten a Teréz-körúton Kreiner Imre volt kávéház tulajdonos agyonlőtte dr. Báder József fővárosi ügyvédet.

A népjóléti miniszteriumban újabb fegyelmi vizsgálatokat folytatnak.

Színház.

Solti Ernő szinigazgató derék, kis társulata itt tartózkodását a mostoha időjárás miatt másodízben meghosszabbította egész január hó 10-ig bezárólag.

Szombaton színrekerült: A Mosoly országa — mint Szilvássy Tusi jutalomjátéka. Jól énekelt Solti Vilma és partnere Burányi. Bájos volt — kis mellékszerepében is: Szilvássy Tusi és sok derüt hozott Kató János.

Vasárnap: A Csárdáskirálynő helybeli műkedvelőkkel.

Hétfőn: Sybill, melyben Szilvássy Tusi és Kelemen Mária brillirozta, méltó partnere volt Solti Ernő, Burányi és Bányay.

Kedden: A torockói mennyasszonyban frappáns volt Simon Sári és Bányay, akik viték a darabot. Burányi, Kállay, Gáspár Amália és Kelemen Mária hozzájárultak a sikerhez. Amilyen jól áll Simon Sárinak a vigjátékban a tréfás szerep olyan bájos volt a parasztleány szerepében is.

Szerdán: A Viktóriában, Solti Ernő nagykövete nagyon jó volt Burányival és Bányayval — Solti Vilma nagyon szépen énekelt.

Csütörtökön: Az Okos Mamában Solti Vilma neki való szerepet kapott és becsülettel reá szolgált az együttessel a legnagyobb dicséretre.

Hogy a beérkezett szigorú kritikának is eleget tegyünk, kijelentjük, hogy mi senkinek a művészetét ledorongolni nem óhajtjuk, ezt ez a kis törekvő

és jó erőkből álló társulat, mely sok, kellemes estét szerzett, nem is érdemelné meg. Abban az egyben igazat adunk, hogy a szereposztás nem egészen megfelelő volt: A Mosoly országában és a Viktóriában — de azt el kell ismerni, hogy S. Solti Vilma, a főszereplő, pár nappal betegsége után is gyönyörűen énekelt. Igaz, a közönség hozzá van szokva, hogy a jutalomjátékul kifűzött darabban a főszerepet a jutalmazandó szokta játszani s így az elkedveltenél „Szigoru kritikából“ csak annyit közlünk, hogy — „az illúzió is valami, amit nem helyes dolog helytelen szereposztással elrontani, mert nemcsak a színészek jó játékában akar a közönség gyönyörködni, hanem...“ (Értsen belőle az igazgató ur!)

Pénteken: Két leány az utcán, szombaton: Vihar a Balatonon, Vasárnap: A Mosoly országa megy. Megnyugtatósul: talán más szereposztásban... Öd..

A
„Gyomai Ujság“
minden szombatra
megbízható
kihordót és árusítót
keres, ki egy nap alatt
2—3 pengőt kereshet.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Örmény: A Krónika egy, szinte zárt társasággal foglalkozik és nem is az Öntől megszokott kellemességgel, tehát jobbnak tartom azt nem hozni, mert biztosan harag is lenne belőle.

Rádió műsor.

Január 10—16-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, január 10.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Evang. istentisztelet, utána idő, időjárás majd hangv. Szünetben: Sipőcz Jenő előadása
2: Gramofon
3: A tejlő állatok tisztántartása
3.45: Rádió Szabad Egyetem, utána idő, időjárás
5: Cigányzene
6: Helyszíni közvetítés Szombat-helyről
8: Sport és ügétverseny eredmény
8.15: Zenekari hangv.
9.45: Időjelzés majd szalon, jazz és cigányzene.

Hétfő, január 11.

9.15: Hangv.
12.05: Gramofon
4: Asszonyok tanácsadója
5: Az állami gyermekmenhelyekről
5.30: Szalonzene
7: Német nyelvoktatás
7.40: Filmharmóniai hangv.
10.15: Hangv. átvétel Newyorkból
11.15: Cigányzene

Kedd, január 12.

9.15: Hangv.
12.05: Szalonzene
3.30: Meseóra
5: Novella
5.15: Magyar nóták
6.30: A Nürnbergi mesterdalnokok dalmű. Az első felvonás után időjelzés, hírek, előadás után cigányzene.

Szerda, január 13.

9.15: Katonazene
12.05: Balalajka

3.30: Morse tanfolyam
4.10: Felolvasás
5: Napi jeremiádák
5.20: Hangv.
6.30: Olasz nyelvoktatás
7: Cigányzene
8.15: Vigjáték a stúdióból
9.50: Időjelzés, hírek, időjárás majd zenekari hangv.
11.15: Cigányzene

Csütörtök, január 14.

9.15: Gramofon
12.05: Cigányzene
4.20: Felolvasás
5: A termő talaj
5.30: Hangv.
6.30: Angol nyelvoktatás
7: Jazz hangv. Weigand Tibor énekszamaival
8: Francianyelvű előadás
8.30: Jugoszláv rádió állomások közvetítése
10.30: Idő, időjárás, hírek, majd cigányzene és argentiniai tangóband.

Péntek, január 15.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Heltai Nándor előadása: Két régi színészről

5: Cigányzene
6.15: Gyorsírótanf.
6.45: Gramofon
7.30: Németnyelvű előadás
8: Szalonzene
9: Kiss Ferenc előadóstje
9.45: Időjelzés, hírek, időjárás
10: Zongorahangv.
11: Cigányzene

Szombat, január 16.

9.15: Postászene
12.05: Férfikvartett hangv.
4: Gyermekjátésoóra
5: Védekezés az autótólajajok ellen
5.30: Cigányzene
6.30: Előadás
7: Mit üzen a rádió?
7.45: Hangv. szünetben kb.
8.45: Rádió Kültügy
kb. 10: Időjelzés, hírek, időjárás utána cigányzene
11.15: Gramofon.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az út.

A legiökéletesebb mű az emberi test. Amilyen egymással összefolyóan működik ez az egész testgépezet, az egész zseniális mű egy hajtófát sem érne, ha hiányoznának belőle a véredények, az erek, a vér „országútjai“.

Gazdasági életünk „országútjai“ is ilyen fontos szerepet töltenek be országunk életműködésében, akár a vér országútjai a test működésében. Hiába öntenénk a legfinomabb vért vederszámra az olyan ember szervezetébe, kinek nincsenek meg a vér szállításához szükséges véredényei, nem lenne abban emberi élet soha.

A magyar mezőgazdasági élet ezt a csodát is kitermelte.

A helytelen, szinte nagybirtoki kedvezésnek látszó útpolitika miatt sok-sok ezer kisbirtokos kis földcsékjéjét a községtől 3—15 kilométeres távolságban, egy pár poros nyári hónaptól eltekintve, feneketlen sárban, vagy lovalábát lesántító — eltörő fagyos rögök között kénytelen járni. Amikor az időszaki őszi munkák összetorlódva ismétlődnek évről-évre, az „országuti véredények“ hiánya miatt késik a szántás, a vetés, sietni kell a termés hazaszállításával, mert ha eső lesz, elromlik az út.

Mezőgazdáink megfelelő utak nélkül ember- és állatfeletti erőlködéssel, rájuk kényszerített felesleges kockázattal végzik munkájukat évről-évre. A gazdasági élet-hez szükséges megfelelő „országuti véredények“ nélkül is fentartották az ország gazdasági életfolyamatát, mi-

közben a társadalmi osztályok között a legkisebb igényűvé, az elnyomottak közé süllyedt le a kisbirtokos osztály...

Országunk gazdasági fejlődésének egyik alapfeltétele az alföldi közutak állandó

burkolattal való kiépítése, a másik feltétel, hogy a kisgazdáinkban rejlő erőt egy egészséges szövetkezésben összefogjuk.

... A héten nálam járt kisnyilasi kisbirtokosok erről panaszkodtak. W.

Endrőd község képviselőtestületi közgyűlése.

— Endrődi tudósítónktól. —

Több mint három havi szünetelés után a múlt hét péntekjén, vagyis január hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott Endrőd községe. A gyűlést nagy érdeklődés előzte meg nemcsak azért, mert a hosszú szünet alatt igen sok érdekes és fontos tárgy gyűlt össze és szerepelt a tárgysorozaton, hanem leginkább azért, mert e közgyűlésre az új virilisek hivatván be, a többség átcsoportosulását várták s erről napokkal a közgyűlés előtt nyíltan is beszélgettek. Két csoport áll egymással szemben, a kisebbség Kovács István és Libor vezetése alatt, a többség Csernus Mihály apátplebános háta mögött sorakozik. A kisebbséget legtöbbször a többség, de leggyakrabban azonban az apátplebános iránt érzett harag és gyűlölet vezeti, amiért minden a többség által támogatott ügy ellenzésre talál, ezzel szemben a többség sohse feledkezik meg hivatásáról, tisztában van felelősségével és minden ügyet a község és lakosságának érdekében bírál el, miért is a kisebbség okos és célirányos javaslatait — ha ilyen akad — minden további nélkül magáévá tesz.

Már jóval kilenc óra előtt együtt vannak a közgyűlés tagjai. Az elnöki széket Bakos József tb. főszolgabíró foglalja el és 9 órakor megnyitja a gyűlést. Jelen vannak: a teljes számban megjelent előjárósági tagokon kívül, a virilis jogán Csernus Mihály, Hanyecz Vince, Balogh István, Varju József, Uhrin M. Imre, Kalmár Vince, Kalmár Károly, Bácskai István, dr. Tóth István, behívás folytán ifj. Kovács Frigyes, dr. Hoczmann István póttagok és megbízás folytán Kovács Péter, Ambrózy és Foszto Elek községi napidijas,

valamint a választott tagok egy-két kivételével majdnem valamennyien.

Napirend előtt Lesniczky József kérdést intéz az elnöklő főszolgabíróhoz, miért nem kapott meghívást Vaszkó Pál törvénybíró, mert nézete szerint, ha a törvénybírói volta megszűnik, úgy föléled választott tagsága és e címen kellett volna őt a mai közgyűlésre behívni. Nagyobb vita indul meg e tárgy körül, majd az elnök a közigazgatási bíróság döntésének ismertetésével megadja a kellő felvilágosítást, mely szerint Vaszkó Pál, amikor albiróvá választatott, mintegy önként lemondott választott tagságáról és a helyette behívott póttag a megbízás egész tartamára tagja marad a közgyűlésnek és így ezek szerint Vaszkó Pál tagsága megszűnt.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvét felszólalás nélkül veszi tudomásul a közgyűlés és áttér a tárgysorozat 2. pontjára. Gácsi Vince községi végrehajtót többrendbeli cselekménye miatt föl kellett függeszteni és ennek behelyettesítése szükségessé vált. Őt pályázó van: Csik József, Uhrin Frigyes, Bencze János, Becker Ferenc és Szabó Elek. Elnök nem akar a választásba befolyjni, csak azt kéri a közgyűléstől, hogy megfelelő ügyes és megbízható egyénnel töltsék be a helyet. A főszolgabíró átirat Csik József mellett foglal állást, Csernus Mihály Uhrin Frigyes ajánlja, ki sok gyermekes családból való, katona viselt és mindenképpen méltó az állás betöltésére. Elnök Csik József és Uhrin Frigyes között elrendeli a szavazást, amelynek eredménye Csik József 13, Uhrin Frigyes 26 szavazatot, mire a főszolgabíró a 13 szótöbbséggel megválasztott Uhrin Frigyesetől kiveszi a hivatalos esküt és néhány keresetlen szóval üdvözölte és lelkiismeretes munkára utasította az új végrehajtót.

Juhász Imre községi pénztáros lemondását tudomásul vette és az állás betöltéséig Német Imre állami pénztárossal helyettesíteti.

A tárgysorozat 4-ik pontjánál elnök javasolja, hogy e pont a következő ponttal együtt tárgyalassék, mert a kettő összefügg egymással. Közgyűlés hozzájárul. Tóth Libor ismerteti a két bank ajánlatát, melyek mindegyike hivatkozva a törvényes rendelkezésekre 7 3/4 százalék kamatozást ad. Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár hivatkozik helyi jellegére, igazgatósága helyi emberekből áll s míg a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár 1600 pengő, addig az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár 3500 pengő, tehát több mint kétszeres adót fizet. A Békésmegyei Általános Takarékpénztár hivatkozik anyaintézetének nagy bonitására. Az első felszólaló Dinya Vilmos ipartestületi jegyző, ki azt indítványozza, hogy vegye le a közgyűlés e tárgyat a napirendről, mert a mai súlyos gazdasági válságban, mikor régi bank intézetek is összeomlanak, a felelősség fokozottabb mértékben hárul a képviselőtestületre, miért is azt javasolja, hogy a rendes bankgarancián felül kérjenek mindkét intézettől külön még igazgatósági kezességet, mely szerint az igazgatóság saját vagyonával is felel az elhelyezett összegekért. Dr. Kovács Péter szerint nincs szükség a külön garanciára, mert az igazgatóság úgy is felel minden betétért, miért is ellenzi a napirendről való levételt. Lesniczky József örömmel fogadja az indítványt és annak a reményének ad kifejezést, hogy a plus garancia gondolata csak általános tetszést kelthet, hisz minden képviselőtestületi tagnak csak örömei kell fogadni olyan indítványt, amely a község vagyonának hatványozottabb biztosítását célozza. Megmagyarázza, mi a különbség a betétek után nyújtott rendes bankgarancia és az azon felül adott igazgatósági kezesség között. A válasz e felszólalásra különleges módon nyilvánul meg, dr. Hoczmann István és Kovács Libor hangosan kiáltják, nincs szükség garanciára, nem halasztjuk el a döntést s mikor Csernus Mihály áll föl s a kérdés föllevéséhez kér szót, a láрма még nagyobb lesz és „érdekelt“ közbekiáltással nem akarják szóhoz engedni és most már dr. Tóth István is bele kapcsolódik s veszi át a vezetést, ki erőteljes hangjával igyekszik mindenkit túl kiabálni, majd góromba módon neki támad az őt csendre intő községi bírónak, mire Bakos elnök mindkettőt rendre utasítja. A szavazás megejtetvén, a közgyűlés 20 szavazat 11 ellenében elfogadja Dinya Vilmos indítványát s így a tárgysorozat két pontját leveszi a napirendről és utasítja az előjáróságot, szőlítsa föl mindkét intézetet, hajlandók-e külön igazgatósági kezességet adni.

A következő pont az alispáni rendelet ismertetése az 1932 évi költségvetéshez eszközölt változtatásokról, melyek szerint az alispán rendeletileg a költségvetésből törölte az albiró, egy esküdt, két rendőr, egy kocsis és egy pár ló-tartás illetményeit, illetve költségét. Ennek értelmében az előjáróság f. év január hó 1-től kezdődőleg már eszközölte a gyászokcsihoz adandó ló szol-

gálatást. **Dr. Kovács Péter** Endröd speciális helyzetére való hivatkozással az egy pár lótarát és kocsis förlését nem tartja keresztülvihetőnek, mert a szegények eltemetése végeredményben a községet terhelik és az nagy zavarokra fog okot adni. **Kovács István** szintén a fogat szükségességét hangoztatja, mert annak megszüntetése esetén a betegek orvosi és papi látogatása ugyszólván lehetetlené válik. **Kalmár Vince** mint éveken át volt községi gazda is a fogat szükségességét bizonyítja. **Hanyecz Pál** a megszüntetett esküdtnek visszarendelését kéri, mert arra a munkásság szempontjából szükség van. **Dinya Vilmos** az albirói intézmény fontosságát hangoztatja s kimutatja, hogy a megszüntetni rendelt intézmények tényleges megszüntetésével csak lényegtelen összeget lehet megtakarítani, az elért anyagi megtakarítás nincsen arányban az erkölcsi veszteséggel. **Csernus Mihály** szintén a megszüntetések ellen beszél és nem tudja megérteni az alispán által véghez vitt redukálást, mert mikor a vármegyén tárgyalták a költségvetést, ezek a tételek mind benne voltak a költségvetésben és akkor 52 százalék volt a pótladó, most pedig a felsorolt tételek törlése után már 62 százalékos pótladó lett megállapítva. Ugy látja, hogy az alispán itt túllépte hatáskörét, mert az idevágó törvényes rendelkezések szerint nagyközségekben rendszeresítve van az albirói állás és annak megszüntetését csak kis községekben engedni meg és ott is csak a képviselőtestület hozzájárulása mellett. Javasolja, hogy az alispán rendeletét csak olyan feltételek mellett vegyék tudomásul, hogy kéri a törölt összes tételeknek a költségvetésbe való visszahelyezését és amennyiben az alispán ennek nem tudna eleget tenni, úgy tekintessék a kérelem felülvizsgálati kérelemnek. Többek hozzászólása után a közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja. Az elnöklést e tárgy befejezése után **Kalmár Imre** bíró veszi át.

A hadiárvek és hadiözvegyek feleségélyezésére tett alapítványra a népjóléti miniszter elrendelte az alapítványi levelet elkészítését. Az előjárásági

javaslat szerint a 17.608 pengőnek kamatai évenként az 1914—18 évi világháboru hadiárvei és özvegyei között kerülne szétosztásra. **Csernus Mihály** indítványozza, hogy a segélyezendők névsorát tartozik az előjárásági a kifizetendő összegek fölmentésével a közgyűlésnek jóváhagyás végett a szétosztás előtt bemutatni. **Kovács István** rámutatott arra, hogy az 1914—18 évi világháboruban résztvettek elhalálása utánra nincs rendelkezés, miért is kívánatosnak tartja a szövegből az 1914—18 éveknek törlését, vagyis csak hadiárvek és özvegyekről szólna a rendelkezés. A közgyűlés mindkét indítványt elfogadja. A kiosztandó összeg évenként kb. 900 pengőt tesz ki.

A községi mezőőrök felfogadása tekintetében az alispáni rendelet akként intézkedik, hogy csak alkalmas és 60 éven aluliak fogadhatók föl. Közgyűlés a 38 mezőőr felfogadását előjárásúgra bizza.

Főszolgabíró visszaadja a **Timár G. Gergely** községi gazda ellen tett feljelentést azzal, hogy a közgyűlés hozzon határozatot tudomásul veszi-e utólag az elajándékozott buzát vagy nem. A feljelentés úgy szóllott, hogy **Timár G. Gergely** a község gazdája a csépléskor a munkásoknak önhatalmulag, anélkül, hogy erre a bírótól fölhatalmazást kapott volna, 6 zsák buzát adott állítólag pálinka váltás címen. A gazda állítása szerint csak 3 zsákban volt buza, a másik 3 zsákban állítólag disznó pelyva. **Kalmár Imre** elnöklő bíró annak ellenére, hogy a buza az ő tudta nélkül adatott ki, mégis azt javasolja, hogy a közgyűlés hagyja utólagosan jóvá a gazda intézkedését. **Kovács István** kifogásolja a gazda cselekedetét és nem hajlandó semmiféle ajándékozást utólag sankcionálni annál is inkább, mert ilyen ajándékozás s ha szokásban nem volt, a cséplést a géptulajdonos vállalja föl, az tartozik a munkásokat fizetni és így azoknak a községtől semmi néven nevű követelni valójuk nincs. **Csernus Mihály** bár helytelini a szabálytalanságot, mégis a bíró előterjesztéséhez csatlakozik. Az elrendelt névszerinti szavazás szerint 32—5 ellenében a bíró

indítványát fogadja el.

Uj csendőrörsi laktanya építése ügyében az előjárásági azt javasolja, miszerint az iratokat terjesztienék föl a a belügyminiszterhez azon jelentéssel, hogy a község csak abban az esetben építhet, ha a csendőrség legalább 15 évre szóló lakbérleti szerződést köt és legalább 5—6 évi lakbért á 1.200 pengőt előlegeznek. Egyhangulag elfogadtattott.

Hornok István és társai Kondorostanyára telefont kérnek. Előjárásági nem javasolja a kérelem teljesítését, mert ezáltal nem jut Kondorostanya különösebb előnyhöz, hanem intézkedik, hogy egy ottani megfelelő lakos kisebb községi ügyek elintézésével bizassék meg és azonkívül minden hónapban kiszállana egy községi tisztviselő vagy jegyző, akinél adóbefizetések eszközölhetők. A közgyűlés az előjárásági javaslatot egyhangulag elfogadja.

Németh János körösöntuli lovaskézbesítő ellen beadott panaszt a főszolgabíróhoz áttenni rendelik elintézés végett.

Községi rendőrök kérelme, hogy csizmával láttassanak el, a képviselőtestület fedezet hiánya miatt elutasította.

A körösöntuli rész kéri a tűzoltó-váltás megszüntetését. A közgyűlés előjárásági javaslatra akként határoz, hogy a folyó évre már nem írja elő, de a múltban követelt összegeket nem áll módjában törölni, azokat meg kell fizetni.

Hatvani Máté és társai az Ujtelepen járdát építését kérik, a képviselőtestület kimondja, hogy az egyik utca keleti oldalán járdát létesít.

A tárgysorozat 16 pontjaként tárgyalásra került **Csernus Mihály**

és társainak beadványa, amelyben a községi szabályrendelet átvizsgálásához kiküldött hatos bizottság működése elé görđített akadályokat tesz panasz tárgyává. A beadvány elmondja, hogy annak ellenére, miszerint a legutóbb tartott közgyűlés Orbók József indítványára kiküldött hat tagból álló bizottságot a szabályrendelet átfigyelésére és esetleges módosításokra előterjesztésre, de ez a bizottság nem ült még eddig össze, mert a főjegyző annak összehívását ellenezte. A főjegyző kijelenti, hogy ő nem ellenzi a bizottság kiküldését és működését, ennek bizonyítékául tüzte ki a beadványt a mai tárgysorozatra, hogy a képviselőtestületnek módjában álljon szabályszerű határozatot hozni. A legutóbbi közgyűlés rendkívüli közgyűlés volt, amelyen csakis a tárgysorozatban felvett ügyek szerepelhetnek, miután pedig a bizottság kiküldése iránt indítvány a tárgysorozatban nem szerepelt, annak kiküldése szabálytalan és végre nem hajtható.

Csernus Mihály elismeri, hogy a határozat ezek szerint szabálytalan, de nézete szerint jóakarattal a működése lehetővé tehető lett volna, annál is inkább, mert ugyanis csak előterjesztési joga van a bizottságnak és érdemben ugyanis a képviselőtestület határoz. A főjegyző ismételt felszólalásában annak hangoztatása mellett, hogy nem ellenzi a bizottság kiküldését, kénytelen tiltakozni olyan beállítás ellen, hogy az ő személye akadályozná annak működését, alakuljon meg a törvényes formák betartása mellett, de szabálytalanságot ne követeljenek tőle, erre

T Á R C A

Káros — hasznos pénzinfláció.

Irta: BELL MIKLÓS.

A bankokrácia évszázadok óta nagyszerű eredményt ért el jelszavakkal. Ilyen jelszava jelenleg az „infláció”.

Liberális babonakorunkban kevesen gondolkodnak a saját fejükkel. Ezzel a tényrel a bankokrácia teljesen tisztában van és ki is aknázza ezt jelenleg a bukott rendszere érdekében, mert nem jöhet felszínre olyan új rendszer, amire ne sütné rá az „infláció” jelzöt, söt állandóan napirenden tartja ezt, mint elrettentő példát. Más szavakkal, a bankokrácia a a multban végrehajtotta a inflációt és *tönkreté vele a nemzetet és most védi a saját bűnével a maga rendszerét minden új rendszerrel szemben.* Lássuk ezt a „jelszöt” közelebbről.

Káros infláció.

A mai aranyfedezetű jegybankrendszer természetében rejlik a *káros infláció és pénzdevalváció.* Ezt bizonyítja a következő tények:

1. a takarékbetételekre és különféle ala-

pokra elhelyezett aranyfedezetű pénz elhelyezése pillanatában a devalváció áldozata, mert sem a takarékbétét könyvecskére, sem pedig a betéti nyugtára az aranyfedezet nem hat ki. Például 1912-ben, január 1-én kitétek a takaré- és folyószámlabetétek, árva-pénzek, állami, vallási, nyugdíj, biztosítási stb. alapok, valamint az értékpapírok és a forgalomban volt papírpénz 18 milliárd aranykoronát. Ugyanakkor a hasonló alapok kitétek Ausztriában 25 milliárd aranykoronát. Összesen 43 milliárd aranykoronát.

Az Osztrák-Magyar Bank 1912 január 1-i mérlege szerint forgalomban volt bankjegy kitétt 2.540 millió koronát. Ugyanakkor volt a bank ércfedezete 1.575 millió koronát.

Ha most már számításba vesszük a takarékbétét és különféle alapokat, amelyek mind-mind aranyfedezetű pénzzel létesültek, azt látjuk, hogy *akkoriban csak 3 és fél százalék volt az ércfedezet, vagyis minden papírkoronának 3 és fél fillér volt a fedezete.* Továbbá, ha elképzeljük, hogy az akkori időben a papírpénzre az a szöveg volt nyomtatva, hogy ezt a jegybank arannyal beváltja, világos lesz előttünk, hogy micsoda vakmerőséggel tartotta a bankokrácia az egyes nemzeteket bolonddá ezzel a szélhámos rendszerrel.

2. a mai rendszer *hitelrendszer,* amelyben a váltó a legnagyobb szerepet játssza. Mi a váltó? Pénzpótló. Tehát a váltó helyettesíti a hiányzó pénzt, vagyis az állandó váltóinfláció semmi más, mint a káros váltóinfláció, mert a kamat áthárul a termelésre, végeredményben a fogyasztóra, emeli az áru árát s így *csökkenti a pénz vásárlóerejét, azzaz pénzdevalvációt von maga után;*

3. olyan pénz, amely improduktív célra, vagy nemzetkifosztásra kerül forgalomba, szintén káros inflációs jelleggel bír.

Hasznos infláció.

A XX-ik században élő ember a nyomorúság folytán, amit a mai rendszer előidézett, kénytelen a liberális babonából felébredni s a saját fejével gondolkodni és jelszavak helyett a reális tényeket elfogadni. Például:

1. A világkereskedelem kitétt 1800-ban 12 milliárd pengőt és emelkedett 1900-ig évi 165 milliárdig.

Anglia hajószállítása volt 100 évvel ezelött évente négy és fél millió tonna, amely 1927-ben évi 124 millió regisztertonnáig emelkedett.

Anglia nemzeti vagyona kitétt 1812-ben 2.700 millió fontot, amely 1912-ig 16.427 millió fontig emelkedett.

A „Gyomai Református Ifjusági Önképzőkör”

előadása és táncestélye január hó 31-én lesz az Uri Kaszinó összes termeiben.

sohse lesz kapható. Az elrendelt szavazás eredményeként képviselő-testület úgy határoz, hogy a bizottságot megalakítja és abba a főjegyző, községi bírón kívül, kik hivatalból tagjai, kiküldi: **Csernus Mihály, Kovács Ferenc, Uhrin M. Imre és Nagy Imre** tagokat.

A r. kath. egyház kéri a mirhói iskola előtti vizzállásnak lecsapolását és a tér rendezését. Előjárósági javaslat szerint a vizet az árkok kitakarításával levezetik és a területet befásítják. Egyhangulag tudomásul szolgál. Az idő előrehaladottsága miatt a gyűlés folytatása délután 2 órára halasztott.

Délután első tárgy a tárgysorozat 18 pontja, amelyben a r. kath. Egyház a Kovács Péter melletti községi telket a r. kath. polgáriiskola részére kéri. A legutóbbi képviselőtestületi közgyűlés a kérdéses telket átengedte a polgáriiskolának, de a hozott határozatot alaki okok miatt a vármegyei kisgyűlés nem hagyta jóvá és új határozat hozatalra utasította a képviselőtestületet. Kovácsék azon indokolással, miután a polgári iskola fölépítése jó ideig nem lesz aktuális, a telket át nem adását indítványozzák. **Csernus Mihály** többek hozzászólása után a képviselőtestület 15—14 szavazat ellenében kimondja, hogy a telket átadja a polgáriiskolának és így 30 nap múlva a képviselőtestület névszerinti sza-

vazással fog majd ez ügyben érdemben dönteni.

A tárgysorozat többi pontjait gyors ütemben tárgyalja a közgyűlés. Özv. **Frolyó Istvánné, Baán István, Porubcsánszky György** közmunka törlését elrendeli, **Rajeczky Dániel** buza kölcsönét nem engedi el, **Mardói Mihály** községi kocsis segély iránti kérése nem teljesíthető, **Habzda Mihály** 42 q buza földhasznóbér tartozása végrehajtás

utján behajtandó. A gyámpénzek utáni kamat 1. 3/4 százalékban állapított meg.

A közgyűlés utolsó tárgyaként jegyző bejelenti, hogy a kisgyűlés a tudógondozó létesítése ügyében hozott határozatot nem hagyta jóvá, ezzel szemben az új telepi iskolának az Egyháznak való átadását illetően kötött megállapodást jóváhagyta.

A közgyűlés délután 4 óra után ért véget. —sc.

Az endrődi református egyház.

Történelmi jelentőségű esemény történt az elmúlt vasárnapon, f. évi január hó 10-én, a midőn Endrőd községben a református istentisztelet után tartott egyházi közgyűlés alkalmával, az egybegyűlt hívek teljes egyértelműséggel az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezései alapján kimondták, hogy egyházközségi szervezetebe tömörülnek s megalakítják Endrődön a református fiók-egyházközséget.

Répás Pál gyomai elnök lelkész előadta, hogy az Endrődön immár egy év óta rendszeresített istentiszteleteket oly szép számmal és dicsőre méltó buzgósággal látogatják a hívek, a mely a legszebb eredményekre nyújt biztatást; s így egyházi törvényeink értelmében is elkövetkezett az a pil-

lanat, hogy hűveink egyházközséggé szervezkedjenek s ügyeiket maguk intézhessék, természetesen a gyomai anyaegyház felügyelete mellett.

Az egyházi közgyűlés nagy lelki örömmel egyhangulag csatlakozott az előterjesztéshez és a megalakulás után igazán példás keresztyéni egyelértés-sel, egyhangulag választotta meg gondnoknak: Szalóki Antalt, presbitereknek: Szabó Józsefet, Foszló Eleket, Balogh Istvánt és Kis Nagy Sándort, pópresbiterek pedig Varga Istvánt.

A megválasztottak Répás Pál lelkész ur az eskü letétele után szép szavakban buzdította a további egyház építő munkára, erősen hangsúlyozva azt, hogy csak hitben, vallásos érzésben erős nép tudja lelki erejét ki-

fejteni a nemzetépítés nagy munkájában is. Minden magyar testvért, bármilyen vallásfelekezethez tartozó tagja is, szeretettel hívunk erre a szent munkaközösségre s ne azt nézzük, a mi elválasztana egymástól, hanem mindig csak azt, a mi egybeforraszt. Magyar testvérek jöjjetek és építsünk!

A kezdet szerény és kicsiny, mint a bibliai mustármag; de az Isten áldó kegyelme hatalmas, terebélyes fává növelheti és növeli is azt, ha az elszánt és minden áldozatra képes apostoli szent tűz lobog az emberi szivekben.

Adja Isten, hogy ugy legyen, a krisztusi egyház és a magyar haza boldogságára.

Kimutatás

az elmúlt év fertőző betegségeiről.

A községi ügyvezető orvos minden év végén részletes kimutatásba foglalja azokat a fertőző betegségeket, melyek az illető évben előfordultak. Ez a kimutatás számot tarthat a közönség érdeklődésére is, mert egyrészt meglátja, hogy micsoda gonosz ellenségek leselkednek egészségére, másrészt a halálozási esetekből megnyugvást meríthet arra, hogy a hatósági orvosok leg-

Németországban 1830-ban volt az évi teherforgalom 120 millió tonnakilométer, amely 1927-ben évi 65.000 millió tonnakilométerig emelkedett. Azt hiszem, hogy a legegyszerűbb ember előtt is minden szónál többet beszélnek ezek a számok és egy pillanat alatt megéri ezeket mindenki, hogy a forgalom emelkedése arányában kell, hogy állandó pénzinfláció, azaz forgótökeszaporodás történjék, mert ezt követeli a fejlődés, vagyis a forgótöke rendszernek olyannak kell lennie, amely a gazdasági élet fejlődése szerint szolgáltatja a forgótöket, mert ha ez nem lehetséges, akkor olyan okos korszak köszönt be, amilyenbe most élünk.

3. A háromszoros ingatlanfedezetű jegybankrendszer szerint káros infláció nem fordulhat elő. Az ilyent állítani a legnagyobb vakmerőség vagy tudatlanság, mert évszázadok óta nem fordult elő, hogy olyan váltó devalválódott volna, amely háromszoros ingatlan fedezettel bírt. Az ingatlanfedezetű jegybankrendszer szerint kibocsátott papírpénz semmi más, mint váltó, amelyet háromszoros ingatlanérték garantiál s ennélfogva káros inflációt, vagy devalvációt nem idézhet elő soha.

3. Az ingatlanfedezetű jegybankrendszer szerint a pénzhatalom, annak irányítása és szabályozása az államvezetőség kezébe

kerül s ennélfogva a gazdasági élet követelményei szerint történhetik a forgótöke irányítása és szabályozása. Ez annyira természetes, hogy a legegyszerűbb ember is belátja már, hogy a szabályozási és irányítási lehetőség ugyanazt a szolgálatot teszi gazdasági életünknek, mint a tengeren az irányító a hajósoknak. Az az állítás, hogy az ingatlanfedezetű pénz nem liquid, mert nem lehet az ingatlant úgy, mint az aranyat külföldre szállítani és pénzkrisiseket előidézni, semmi más, mint ostobaság, mert a mai korban már minden józan ember tudja, hogy minden nemzet léte aktív külkereskedelmi mérlegétől függ s ennélfogva szüükségtelen, hogy pénzünk külföldre vándoroljon, mert az aktív külkereskedelmi mérleg mindig elegendő külföldi valutát biztosít, másrésztől módunkban áll olyan nagy aranylapot tartani, ami rendkívüli alkalomra szükséges. Más szavakkal, az arany ezentúl mint külkereskedelmi eszköz és rendkívüli esetekre fog szolgálni, mert ezekhez még egyelőre elegendő érték áll rendelkezésünkre, de annak feltételezése, hogy belső forgótökefedezet gyanánt még tovább szolgáljon, az örülléssel határos.

A nagy infláció és pénzdevalváció lezajlása.

A világháború olyan nagyszegű for-

gótöket, illetve készpénzt követelt, amely az aranyfedezetű rendszer erejét sokszorosán túlszárnyalta, annál is inkább, mert ezen a téren a váltóval, azaz pénzpótlóval boldogulni nem lehetett s ennélfogva beállt a háború kitörése pillanatában a káros infláció, azaz pénzdevalváció. Például 1914-ben az Osztrák-Magyar Jegybank papírpénzforgalma 2.994 millióról 5.136 millió koronáig emelkedett, az aranyalapja pedig 1.241 millióról leszállt 1.055 millió koronáig. 1916-ban volt már 10.889 millió papírkorona forgalomban, ellenben az aranyfedezet 290 millió koronáig csökkent. Amennyiben az akkori osztrák és magyar államvezetőségek, továbbá az Osztrák-Magyar Bank vezetősége a helyzet magaslatán állt volna és a bank áttér az amerikai jegybankrendszerre, azaz állami értékpapírfedezetre és felhasználja a hadikölcsönkötvényeket 100 százalékos pénzfedezettel, a káros infláció nem következik be és nem pusztult volna a fentemlített 18 milliárd aranykorona nemzeti vagyon.

Amikor a pénzdevalváció veszedelmét a vezető tényezők is észrevették, alakult ugyan az országos pénzügyi bizottság, de ez a bizottság, amint a tények azt igazolták, a devalvációval szemben 101 százalékgig tehetetlen volt s egy szép napon minden felsőbb kitüntetés nélkül, csupán a csend zenéje

A Gyomai Sport Club jelmezbál??

jobb tudomásukkal igyekeznek mindenki egészségére vigyázni és a járványos betegségek elgátat vetni.

Ez a kimutatás Gyoma nagyközségben 1931 évben a következőket mutatja:

Vörheny előfordult 12 esetben, torokgyík 4 esetben, hasihagymáz (tifusz) 3 esetben, vérhas 7 esetben — 1 halálzással, bárányhimlő 7 esetben, ronszoló toroklob 43 esetben — 3 halálzással, kanyaró 153 esetben, számarhurut 1 esetben, szövődményes influenza 2 esetben, tüdőháj 1 esetben — elhalálzással, trachoma 1 esetben, járványos gerinc és agyhártyalog 1 esetben, elhalálzással, emberi lépfene 1 esetben, gyermekbénulás 2 esetben, nyílt tuberkulózis 1 és vesegümökör 1 esetben, elhalálzással.

Az összes fertőző megbetegedések száma 1931-ben 240-et tett ki, akik közül meggyógyult 232, meghalt 8.

Gyomán tehát a fertőző betegségeknek 4 százaléka halálzólt els így a közegészségügyi állapotok kedvezőeknek mondhatók.

A Kistréti Olvasó Egylet f. hó 10-én vasárnap tartotta részleges tisztújítását. A lemondott Gecsei Sándor elnök helyett megválasztották az eddigi alelnököt: Vincze Endrét, pénztárnoknak: ifj. Gecsei Sándort és gondnoknak: Erdei Mihályt.

HIREK

Kner Izidor, a szociális érzékéről, jótékonyágáról mindenek előtt ismeretes emberbarát, ki eddigi adományaival és a tőle megszokott bőkezűséggel néhány társával naponként 14 szegény iskolás gyermeknek három fogásos ebéddel való ellátását tette lehetővé száz napon keresztül, ismét jelentkezett a jótettek mezején, amidőn 1050 drb. irkával adományozta meg a gyomai ref. iskolák szegény tanulóit. A segítség nagy hiányt szüntetett meg és — mint a Kner adományok szokása — jó helyre is esett, mert bizony ezen a téren is nagy volt a szükség. Ez a nemes gesztus is — mint a többiek — magában hordozza a dicséretet. A kedves ajándékért e helyen is köszönetet mond az: Igazgatóság.

Felmentés. Békésvármegye testnevelési és népgondozó felügyelősége Nónay Ferenc ny. áll. honvéd századost saját kérelmére, bár sajnálattal, de a felhozott indokokra való tekintettel eddigi fáradságát nem ismerő eredményes munkásságának teljes elismerése mellett vezető főoktatói tisztsége alól felmentette. A Levete Egyesület az alatt az 5 év alatt, míg annak élén állt, virágzott fel s kár, hogy ezt a megértő, de az Egyesület érdekeit mindenkor megvédő vezetőt nélkülözünk kell.

A gyomai járás főszolgabírája, mint rb. bíróság a kihágási ügyekben elkobzott tárgyak (mérleg, puska, háló slb.) árverését 1932 évi január hó 30-ikára délelőtt 9 órára tűzte ki a főszolgabírói hivatalban. A venni szándékozók az eladásra kerülő tárgyakat folyó hó 28-án és 29-én fél 12 órától—12 óráig megtekinthetik. Fegyverre csak olyan egyén árverezhet, akinek fegyvervásárlási engedélye van, hálóra pedig csak halászejegy alapján. Bakos s. k. tb. főszolgabíró.

A gyomai Központi Uri-Kaszinó f. hó 17-én, vasárnap délután választmányi gyűlést, január 24-én, vasárnap délután pedig közgyűlést tart.

Gépkocsi szerencsétlenség a gyulai országúton. A gyula-kigyósi országúton vasárnap délután gépkocsi szerencsétlenség történt. Gróf Haller Ferenc jobbcomb törést szenvedett. A gyulai kórházba szállították. Orvosi vélemény szerint gróf Haller Ferenc két hét múlva elhagyhatja a betegágyat. A gépkocsiban ülő gróf Weckheim Lajos sértetlen maradt, míg báró Collas Tibor és a sofőr könnyebben sérült meg.

Leégett egy malom. Szarvason vasárnap virradóra kigyuladt Fazekas Pál malma, mely teljesen leégett. A tüzet valószínűleg a szitakészülék okozta.

A népszövetség pénzügyi bizottsága Genfben megkezdte ülését.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszlelet szorulás fokozza, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz fájdalommentes székürülési és kielégítő emésztési hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján irnak a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A Szarvasi Öregdiákok emlékművet emelnek gróf Bolza József tiszteletére.

Párisban az Eiffel-torony telejéről Klimó István pozsonymegyei kajali születésű cseh-szlovák állampolgár levette magát és meghalt.

Lemondott a francia kormány.

1. Hurutos bántalmaknál, köhögésnél, rekedtségnél legjobban bevált a valódi Réthi-féle Pemetefü-cukorka.

Brüning német kancellár változatlanul ragaszkodik meg ingathatatlan álláspontjához, hogy Németország pedig több jóvátételt nem fizet.

3 Sonka védjegyű „Magyar sonkapác” egy háztartásból sem hiányozhatik, 1 doboz ára 2 pengő. Főlerakat: Győr, Baross Illatszertár Baross-ut 7. Telefon: 867.

mellett kénytelen volt elvonulni.

Amennyiben az akkori osztrák és magyar államvezetőségek, az Osztrák-Magyar Jegybank vezetősége és a későbbi országos pénzügyi magas tanács már megértette volna azt a természeti törvényt, hogyha valamelyik rendszer bajt okoz, hogy ezt a bajt csak annak ellenrendszerével lehet meggyógyítani, abban az esetben az illető tényezők már akkoriban az állami értékpapír, jobbanmondva az ingatlanfedezetű jegybankrendszer bevezetését volna, például annak, hogyan kell egy nemzet gazdasági életképességét, létét és szebb jövőjét biztosítani, a kulturális törvénye szerint.

Konklúzió.

Az internacionalis bankokrácia a forgótőkeszükségletéhez viszonyítva rendelkezik aránylag néhány százalék arany fölött és rendszere szerint szaporítja ezt papírpénz kibocsátással és még pótolja ezt hitellel, főképpen váltóhitellel, kiuzsorázza magas kamattal az összes nemzeteket, módjában áll kénye-kedve szerint a hitelt elvonni, pénzkrisziseket, gazdasági pangást és vele nyomorúságot előidézni. Ez a mai helyzet.

A nemzeti bank által kibocsátott papírpénz kitett 1929 október hónapban 525

és fél millió pengőt, most 365 millió pengő forog közkézen. Tehát 160 millióval kevesebb, mint 2 évvel ezelőtt, azért, mert a mai ércfedezet nem enged több papírpénz kibocsátani. Ha most már valaki a nyilvánosság elé mer lépni olyan elgondolással, amely gazdasági életünkben hiányzó forgótőkét pótolná, rögtön jelentkezik a bankokrácia és ordít: „infláció! infláció!”

De hiába minden megerőltetése, mert a fejlődő emberi értelem a természet törvénye szerint felcserél minden elavult rendszert, vagy eszközt, újabb és újabb szellemi vívmánnyal. Ezt megakadályozni nem tudja senki. Ha hajlandók vagyunk nyitott szemekkel a világ haladását nézni, azt látjuk, hogy nemcsak a fiatal generációk váltják fel az elődeiket, nemcsak az őserdők tűnnek el és a fiatal csemeték fejlődnek a régiek helyén, hanem amint az aranyfedezetű rendszer elődjét, az aranyművesek rendszerét felváltotta, épúgy felváltja a legközelebbi időben az ingatlanfedezetű rendszer a mai aranyfedezetű rendszert, amely a kulminációs pontját már túlélte és nem képes az emberiségnek azt az eszközt (forgótőkét) szolgáltatni, amivel gazdasági és alkotóterén annyit produkálhasson, amennyit az általános

jólét követel.

Azt hiszem, hogy a legegyszerűbb ember is belátja, hogy ha gazdasági üzemeink annyi 2 százalékos forgótőkéhez juthatnának, hogy a meglévő adósság konvertálására és az elavult üzemek helyreállítására elegendő volna, egy csapásra beállna az üzemek életképessége és rentabilitása az egész vonalon és megszűnne a munkanélküliség a nyomorúsággal együtt. Az a kérdés, hogy lehet-e valaha a mai aranyfedezetű rendszertől ezzel a kis százalékos arannyal olyan olcsó és nagy mennyiségű forgótőkét remélni, amennyit a helyzet követel. Továbbá az a kérdés, hogy lehet-e a váltóhiteltől a helyzet megmentését remélni? Azt hiszem, hogy nincsen komoly hazafi, aki a mai rendszertől olyan redtis és annyi forgótőkét merne remélni, amennyi a nemzet megmentéséhez szükséges. Ha tehát így áll a helyzet, akkor talán minden magyarnak lelkiismeretbeli kötelessége a saját fejével gondolkodni, az „infláció” jelzöt pedig a legnagyobb megvetéssel elutasítani és vasakarattal odahatni, hogy mielőbb bevezetést nyerjen a mai rendszer ellenrendszere, mielőtt az internacionalis bankokrácia rendszere még fokozottabb nyomorúsággal a nemzetet végzetes helyzetbe sodorja.

Fogkő?

az ártalmatlan, de mégis oly hatásos anyag (dr. Bräunlich-féle Sulforizinolet), mely most egyedül és kizárólag csak a Kalodont fogkrém-ben foglaltatik. Rendszeresen ezzel ápolva, a drága fogak tiszták, szilárdak és egészségesek maradnak.

KALODONT fogkő ellen

A gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköré f. hó 10-én tartotta, 3 évenként ismétlődő fisztujtó közgyűlését, amelyen a következők választották meg: Kiss István elnök, Domokos Albert és Perei László alelnökök, Haibach Árpád jegyző, Zöld Péter pénztárnok, Izsó Balázs könyvtárnok, Herter Mihály gondnok, Hainfarth Mihály háznagy, Balogh Lajos ellenőr, Izsó József, Szántai Elek, Gecsey Sándor számvizsgálók, Németh Géza, Benke Márton, Gyebnár Ferenc, Arany Endre, Sütő Imre, Oláh Károly, Balogh Lajos, Pfeiffer Márton, Balogh József, Megyeri István, Szendrei Ferenc, Gábor András választmányi tagok és Szerető Elemér, Izsó István, Rozsnyai Mihály, Balogh Géza választmányi póttagok. — Kertész László volt elnököt a közgyűlés évi üzenetében át való lelkes fáradozásai elismeréséül örökös fisztujtóbeli elnökévé választotta meg.

Együttesen kezelt adóban befolyt az 1931 évben 492.635 P 16 fillér, ált. kereseti adóban 4978 P 20 fillér, alkalmazottak külön adójában 4844 P 65 fillér, szükség adóban 12.915 P 20 fillér, ebadóban 3726 P 22 fillér, hátralék együttesen kezelt adóban 125.037 P 05 fillér.

Vágatási statisztika. Az 1931 évben levágatott Gyoma község vágóhidján: 194 szarvasmarha, 460 borjú, 794 juh, 34 bárány, 1118 sertés. Fogyasztási adóban befolyt 28.842 P 65 fillér. Piaci és vásári helypénz címén 9640 P 53 fillér.

1920 óta 271.667-tel szaporodott az ország lakóházainak a száma.

A Gubacsi-uti London lakatánya fővárosi menház lesz.

Bombamerényletet követtek el a japán császár ellen egy katonai díszszemlén.

Csehszlovákiában 250 új vágóhidat építenek.

Az ügyvédgyilkos Kreiner nem kerül statáriális bíróság elé.

A **gyulai** statáriális bíróság előtt volt, Filyó Pál két évi fegyházra ítélte el a Tábla gyujtogatásért.

Árdrágítás miatt eljárást indítottak a soproni mészárosok ellen.

Meghalt Hamangiu, a román, igazságügyminiszter.

Spanyoljárvány dühöng Angliában.

Farsangi cserkészünnepély! Az 557 sz. Bolond cserkészcsapat 1932. február hó 6-án, szombaton tartja szokásos vídám műsorú farsangi ünnepélyét. Az alapos előkészület és a már előre megnyilvánuló nagy érdeklődés a cserkészünnepély sikerét biztosítja. A műsor tarka, változatos és tartalmas. Megállapított belépődíj nem lesz. Bővebb felvilágosítási nyujtanak a napokban megjelenő plakátok.

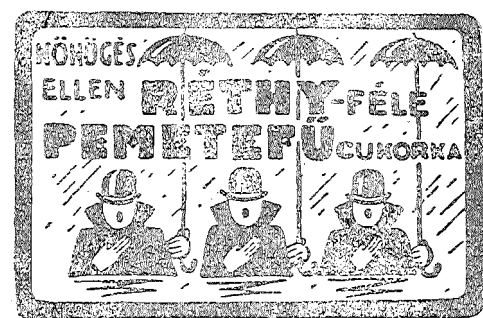
Az ellopott orgonasipok. Ez a címe annak a rendkívüli érdekes cikknek, amely Pucciniről, a nagy zeneszerzóről szól és amelyet a Délibáb, legújabb számában közöl. A népszerű színházi képeslap ezen a héten is gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Sok cikket, képet, riportot, színházi pletykát, valamint egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, novellát és rejtvényt talál az olvasó a Délibábnak. Egy szám ára 26 fillér.

Március 1-ig össze kell irni a haszonállatokat és legelőket.

Buday Dezső a keresztény gazdasági párt egyik vezérfőnöke, pénteken éjjel meghalt.

Gróf Batthyány Elemér felsőházi tag meghalt.

Milyen hosszú a budapesti villanydrót? Legutóbb egy farsaságban nagy vita volt arról, hogy mennyi lehet Budapest áramvezetékeinek hossza összesen. Nagy fogadásokat is kötöttek és a fogadások eldöntésére Tolnai Világlapját kérték fel. A népszerű képeslap kiszámította, hogy a főváros elektromos vezetékei légvonalban, összesen 2507 kilométert tesznek ki és ha ezeket a drótokat egyvonalban lefektetnénk, akkor egyik vége Budapesten, a másik pedig Gibralfárban volna. A főváros gázcsövei pedig, Konstantinápolyig érnének el, ha egyellen csövet csinálnának belőlük.

Ideges embereknek és lelki-betegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzeletet teremt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik feledhetetlen jó férjem és testvérünk temetésén és hosszas betegségében látogatásukkal mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki

Üzv. Györi Dánielné és a testvérek.

Rádió műsor.

Január 17—23-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vízjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, január 17.

- 9. Hírek, kozmetika
- 10: Ref. istentisztelet
- 11: Róm. kath. ének és szentbeszéd, utána idő, időjárás, majd zenekari hangv. Szünetben Liber Endre alpolgármester előadása
- 2. Gramofon
- 3: Sörárpatermesztés
- 3.30: Rádió Szabad Egyetem
- 4.15: Zenedélután
- 5.15: Hangverseny
- 7.15: Színműelőadás a Studióból
- 9: Időjelzés, sport és lóversenyeredmény, majd zongorahangverseny
- 10: Cigányzene
- 11: Jazz és tangózenekari hangverseny.

Hétfő, január 18.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Hangverseny
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Cigányzene
- 6: Hogyan él és dolgozik Hindenburg
- 6.20: Szalonzene
- 7.30: Német nyelvoktatás
- 8: Mozárt emlékest
- 10: Időjelzés, hírek, időjárás, majd szalon, jazz és cigányzene.

Kedd, január 19.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Hangverseny
- 4: Gyermekmesék
- 5: Előadás
- 5.30: Zenekari hangverseny
- 6.30: Francia nyelvoktatás
- 7: Gramofon
- 7.30: A zsidónő. Dalmú, a II. felvonás után időjelzés, hírek, előadás után időjárás, majd cigányzene
- 11: Angolnyelvű előadás.

Szerda, január 20.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Szalonzene
- 3.30: Morse tanfolyam
- 4: Postászenekar
- 5.25: Történetek Mozártról
- 5.50: Hangverseny
- 7.10: Felolvasás
- 7.40: Békeffy est
- 8.40: Cigányzene
- 9.30: Előadás
- 10: Időjelzés, időjárás, hírek
- 10.15: Hangverseny
- 11.15: Jazz zene.

Csütörtök, január 21.

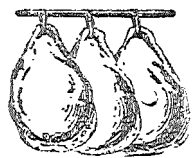
- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Balalajka
- 3.30: Előadás
- 4: Gyermekmesék
- 5: Nemesprémü állatok tenyésztése
- 5.30: Zenés jelenet
- 6.30: Angol nyelvoktatás
- 7: Gramofon
- 7.30: Manon — opera előadás, a II.-ik felvonás után időjelzés, hírek, a III. felvonás után hírek, az előadás után időjárás jelentés, majd cigányzene.

Péntek, január 22.

- 9.15: Rendőzene
- 12.05: Gramofon
- 4: Előadás
- 5: Szalonzene
- 6.15: Gyorsirótanfolyam
- 6.45: Cigányzene
- 7.45: Előadás
- 8.15: Mocsányi és Lakos hangv.
- 9: Rádió külügyi negyedóra
- 9.15: Hangverseny
- 10.45: Hírek, majd cigányzene

Szombat, január 23.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Cigányzene
- 4: Gyermekjátászóóra
- 5: Irodalmi délután
- 6: Zongora hangv.
- 6.35: Előadás
- 7: Ária és dalest
- 7.30: Rádió amatőrposta
- 8.10: Erdélyi est
- 10.25: Idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

INGYEN PRÁGAI SONKÁJA LESZ,

ha disznóöléshez 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapácot vesz, mely a sonkáknak, husneműeknek prágai sonka ízt és zamatot kölcsönöz. Egy adag 10—15 kiló sonkához 70 fillér, 40—50 kiló hushoz 2 pengő **GYOMÁN a következő helyeken kapható: Berkovics Adolf, Platz József, Katona Gyula, Glück Ármin, Kis Klein üzleteiben.** Továbbá minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben. Ha valahol nem kapná, úgy a pénz előzetes beküldése mellett rendelje meg a Főraktárnál. „Baross Illatszertár” Győr, Baross ut 7. Tel. 867.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Egri Katalin, Szurovecz László, Karács Regina, Kató Irén. **Házasságot kötöttek:** Kovács Ernő—Szafián Máriaival, Földesi László—Márton Lidiával. **Elhaltak:** Győri Dániel 65 éves, Zöld Sándor 66 éves, özv. Tóka Sándorné Szilágyi Zsófia 79 éves.

Színház.

Pénteken: Két leány az utcán ment, jó szereposztásban. Kelemen Mária és Simon Sári, Gáspár, Burányi, Kállay remekeltek.

Szombaton és Vasárnap tartotta a társulat bucsuelőadásait: Vihar a Balatonon vigiátékkal. A darab elmés fordulatai sok derűt és tapsot hoztak a szereplőknek és kevés bevételt az igazgatónak. Szilvássy Tusi és Kelemen Máriaéknak minden táncszámát 2—3 szor is megújrazták. Nagyon jók voltak még: Gáspár Amália, Burányi, Kató és Kállay. Simon Sári a szobaleány szerepében is kedves volt. Azonban kár, hogy ez utolsó estén a közönség nem támogatta a társulatot.

Helyén valónak tartjuk ez alkalommal a szinügyi bizottság figyelmét felhívni Pétermann József főjegyzőnek arra a régi tervére, hogy a szinügyi bizottságnak kell a kezébe venni a bérletgyűjtés ügyét. Elvégre Gyoma községnek van olyan intelligens színházlátogató közönsége, hogy egy jó kis társulatnak egy 4 hetes szezon alatt a megélhetését biztosítani tudja. Hogy ez eddig nem valósult meg, annak nagy részben az volt az oka, hogy az eddig itt járt szinigazgatók némelyike a közönséggel szemben nem arra a megértő álláspontra helyezkedtek, mely kötelességük lett volna,

A terv az volna, hogy a bér-

letgyűjtés ügyét a szinügyi bizottság venné a kezébe és elvégeztetné azt lagiaival és olyan agilis fiatal emberekkel, akik azt vállalnák. A bérleti összeget mindenki havonként 1 P 50 f. vagy ha két bérlete van 5 pengős havi részletekben fizetné be a szinügyi bizottságnak, aki azt a bankban gyűmölcsöztetné addig, míg a társulat beérkezik. Így egyrészt elérnők azt, hogy mindenkinek meg van az előre lefoglalt helye. Senkire nem nehezede sulyosan a bérleti összegnek egy összegben való lefizetése, nem 60-70 bérlete — hanem legalább 100 bérlete volna a szintársulatnak. Ha valaki elutazik a nyári szezon alatt: bérleti összege fennáll a jövő évre. Így nem akármilyen harmad és negyed rangú kis társulatot küldenének a nyakunkra, hanem módjában állana a szinügyi bizottságnak válogatni a jó erők között, beleszólása is volna műsorba — és legfőképpen a bejövő társulatok nem kényszerülnek a pénzügyi adósságok tetemes hátrahagyásával távoznának innen!

Nemcsak a közönség lenne ezért hálás a szinügyi bizottságnak, hanem ezek a kulturharcosok is, akik ma valóságos élet-halál harcot folytatnak a mindennapi kenyérért!

Csak egy kezdeményező kell és meg lesz a siker, a mely joggal beilleszkedhetik az inségakcióba! L. Z.

1931. vgtóti 500 szám

Árverési hirdetmény.

Dr. Debreczeni Iván ügyvéd által képviselt Schweiger Dávid (csatlakoztak: Kecskeméti Szeszfőmítő Rt. 57.22 Weisz Mór és tsa rt. 1830 P 72, Schweiger Dávid 291-90) javára 161 P 12 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a gyomai kir. járásbírósa 1931. évi 2316 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtási szervenődtői 1931. évi november hó 27. n. lefoglalt 1696 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósa fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végre szenv. lakásán, üzletében Gyomán, Rákóczi u. 672. házsz. alatt leendő megtartására határidőül **1932. évi január hó 18. napjának délelőtti 10 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, tengeri s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsárón alul is el fogom adni.

Gyoma, 1931. évi dec. hó 29. n.

GLUDOVÁČZ FERENC
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

PUBLIKACIÓ.

Bujdos Lajos szereléseket és javításokat a legkényesebbtől a legegyszerűbbig jutányosan végez. Megkeresések lakásán, Hősök utja 39. vagy Fekete Lajos műszerész üzletében. Kéri a közönség szíves pártfogását.

A Gyomai Központi Szeszfőzde, a pálinka főzés díját leszállította, akinek bármilyen mű kiűzésre való cefréje van, jelentkezzen a szeszfőzdében.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Debreczeni Endre 1434 számú piactéri házában bor 35 filléret literenként is kapható.

Lincolnscheiri és yorksheiri bebugatott kocák igen jutányosan eladóak, esetleg részes tartásra is kiadók. Malacok is olcsó árban kaphatók. Közlebbit a Wagner fatelepen.

A 900 számú háznál a német templommal szemben egy, kettő, esetleg háromszobás lakás a szükséges mellékhelyiségekkel haszonbérbe kiadó. Április 1-én elfoglalható.

Egy nagy hold pusári szántó eladó özv. Nyilas Lajosnéval a Sebessy féle üzletben.

Fekete Endre bánomkerti 1736 sz. háza, 1 tehén, 1 sertés járása és tengerije eladó.

Egy családtalan konvenció bérlet fel fogad vitéz Márton Mihály a Pikó tele tanyán.

Weigert Márton fejős tehenet és egy hasas koca disznót elvállal tartásra. Érdeklődni Kató Gyulánál.

A Felsőrézsi Olvasó egyesület, az Alsórézsi Olvasó egyesület és az Egyetértés Olvasókör f. év. január hó 17-én, vasárnap délután tartják rendes évi közgyűlést.

Kruchiő Gábornak egy jó karban lévő kocsija van eladó, ért. Nap ú. 97 sz.

Debreczeni Dénes gazdaságában egy **M. A. V. 54 collos cséplő szekrény, egy Fordson traktor, egy szalma elevátor, egy 8 lábás traktor-aratógép, egy teherautó, egy traktor után való kocsi, egy vadász-szánkó, egy tojásfeltetőgép és egy vadászpuska eladó.**
Mindezek garantált üzemképes állapotban.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

Ha töltő kályhája van és olcsón akar meleg lakást, akkor használjon pécsi tojás szenet (6900 caloria).

Ne rontsuk külföldi kovácsszenek behozatalával különben is passzív kereskedelmi mérlegünket, hanem használjunk kétszer mosott pécsi kovácsszenet (6600 caloria).

Kapható: WAGNER MÁRTON FIAI-nál.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-45	13-36	17-30
20-45	Bpest k. p.	4-57	10-40
11-06	12-42	18-19	20-29
2-10	Gyoma	0-32	5-34
6-41	11-14	12-47	18-29
20-34	2-35	8-52	14-28
7-34	12-09	13-25	19-27
21-11	3-38	8-51	14-20
	Békescsaba	8-14	13-26
		16-14	18-26
3-53	12-46	17-30	20-45
	Gyoma	7-24	12-23
4-21	13-14	17-58	21-13
	Désványa	6-53	11-52
4-26	13-19	18-03	21-18
		6-48	11-37
4-57	13-50	18-34	21-49
	Szeghalom	6-15	11-03
4-58	13-51	18-45	21-50
		6-13	10-57
5-17	14-10	19-04	22-09
	Vésztő	5-53	10-37
7-27	16-10	20-58	
	Békéscsaba	4-05	8-20
6-16	14-00	19-00	
	Szeghalom	8-30	15-25
7-50	18-04	20-36	
		5-30	13-50
7-55	19-52	1-30	
	Püspökladány	1-20	13-37
8-51	20-58	2-41	
	Debrecen	0-10	12-30

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„A magyarság fekete könyve“.

Ezzel a címmel irt Herczeg Ferenc a Pesti Hírlap január 17-iki számában vezércikket, melyben megírja, hogy dr. Neuber Ede debreceni egyetemi tanár tizenöt különböző szakmabeli orvossal a debreceni elemi iskolák I. osztályu tanulóit, összesen 1909 fiúcskát és kislányt megvizsgálták és a következő jelentést adták ki erről:

„1909 gyermek közül 600-nak a fejében serkét és tetűt találtak, 212 egészben véve piszkos volt, — kifogástalan 1004.

A fogorvos megállapította, hogy 851 tanuló közül ép fogazata csak 171-nek van, 680 gyermeknek rossz a foga!

Bélféregre 659 gyermeket vizsgáltak, az eredmény: 286 (tehát 43.5 százalék) bélféregben szenved.

Öröklött vérvészben van 38 gyermek (1.99 százalék) vérvészgyanus 55 (2.88 százalék).

Tüdővészre 1860 tanulót vizsgáltak, közülök 312 gyermek inaktív, 70 pedig aktív tuberkulózisban szenved. (16.78 és 3.78 százalék)“.

„A debreceni tanárok munkája úttörő. De a fekete könyv adatai, amelyeket — ne feledjük el! — az ország színmagyar, vagyonos és műveltség tekintetében is haladt részében gyűjtöttek, a könyv adatai az egész magyarságra nézve mélységesen lealázók és álomrontó gondolatokat érlelnek“...

Nincs meg a felhatalmazásunk, hogy az egész vezércikket leközzöljük, pedig

annak minden egyes szavát, betűjét minden magyar embernek a lelkébe kellene vésní. Ha egy nemzetre valamilyen megszegényítő általánosítást lehet mondani, ez a „fekete statisztika“ a magyarság arcpiritó szegényét fejezi ki számokban.

Nagyon kíváncsiak volnánk a mi járásunk elemi iskolai tanulóinak hasonló statisztikai adataira. Igaz, hogy nekünk nem állandk rendelkezésre a híres debreceni egyetemi tanárok, de

agilis járási orvosunkkal az élen a mi orvosaink is lefolytathatnának egy kisebb arányu vizsgálatot. Még attól sem szabad visszarettennünk, ha netalán még a debreceninél is fájóbb eredményt kapnánk.

Engedtessek meg, hogy e cikkel járásunk derék orvosait felkérjem, indítsanak meg egy, a debrecenihez hasonló irányú vizsgálatot és ismertessék meg járásunkat az eredménnyel. W.

Főispáni látogatás Gyomán.

Dr. Korossy György, vármegyénk főispánja kedden reggel a gyorssal Gyomára érkezett, hol az állomásnál dr. Pálka Pál főszolgabíró és Bakos József tb. főszolgabíró fogadták.

Főispánunk kijövetelének célja a gyomai járás vezető embereivel való megismerkedés volt és így csak tisztelgő látogatásokat tett.

Nem hivatalos helyről, csak hallomásból vett értesülésünk szerint a következőknél volt a főispán: Záhonyi Aladár járásbíró-sági elnök, vitéz dr. Haviár Gyula közjegyző, Répás Pál ref. vezető-lelkész, Tiba

András ref. lelkész, Csernay Géza r. kath. lelkész, Feiler Ernő ev. lelkész, Bácsy Elek társulati-igazgató, dr. Szilágyi Ferenc járási orvos, Kovács Lajos főpostamester, Máday Aladár gyógyszerész, Kner Izidor nyomdatulajdonos, Hartenstein Ignác terménykereskedő-féglagyáros, dr. Christián Kálmán ügyvéd, dr. Tardos Gáspár ügyvéd, Nyisztor Péter a békésmegyei általános takarékpénztárfiók igazgatójánál.

Ugy hallottuk még, hogy több látogatást az idő rövidsége miatt nem tehetett a főispán.

A főispán Endrődön.

— Endrődi tudósítónktól. —

Korossy György főispánunk a kellemetlen, hideg, téli idő dacára is sorra látogatja megyéjének községeit és közvetlen érintkezést keres az egyes vezető emberekkel. Kedden délután annyira váratlanul érkezett Endrődre, hogy a község bírása is csak közvelenül az érkezése előtt tudta meg jövetelét és így a tantestület és olvasókörök ama terve, amelyre pedig már napok óta ké-

szülődnek, hogy a főispánt első látogatásakor ünnepélyesen fogadják és tisztelgjenek nála, nem volt megvalósítható. A főispán dr. Pálka és Bakos főszolgabírák kíséretében autón érkezett és a község házában fogadta a jegyzők tisztelgését. Majd a községi bíróval és előjárósági tagokkal folytatott beható eszmecsere a község ügyeiről, melegen érdeklődve az inség-akció felől. Innen a

plébániára ment és Csernus Mihály apátplebánosnál tett látogatást, hol fesztelen beszélgetésben egy félórát töltött. Értesülésünk szerint látogatást tett még Finta Albert főjegyzőnél, dr. Kovács Péter községi ügyvezető orvosnál, Alapi Andor gyógyszerésznél és dr. Haller J. József ügyédnél. Kedves, megnyerő modora mély benyomást hagyott hátra s örömmel várjuk az ígért beváltását, mely szerint a közel jövőben hosszabb időre jön és alkalmat ad, hogy az endrődiek előadhassák fájdalmaikat és panaszait.

Több körültekintést.

Főispánunk első gyomai látogatása annyira csendben történt, hogy a község lakossága a látogatásról csak a későbbi napokban hallott.

Ahogy a vármegye többi községeiben tett főispáni látogatásokról olvastunk, dr. Korossy György főispán úr látogatásai alkalmával az egyes olvasóköröket és testületeket is meglátogatta, ahol a községek különböző foglalkozásu lakosságával is megismerkedett. Endrődi tudósítónk értesülése szerint egy későbbi időben nálunk is sor kerül még erre.

Amikor tettek bizonyítják, hogy a főispánunk hivatása magaslatán álló kiváló tulajdonságai mellett még azzal a jó tulajdonsággal is rendelkezik, hogy közvetlenségével a legtartózkodóbb embert is bizalomra bírja, sok találgatásnak elejét lehetett volna venni, ha a község különböző foglalkozásu lakossága részéről legalább az olvasókörök, egyesületek vezetői tisztelgő látogatását készí-

A „Gyomai Református Ifjusági Önképzőkör“ január hó 31-én tartja műsoros táncestélyét az Uri Kaszinó összes termeiben, este 8 órai kezdettel.

tették volna elő a főispán úrnál.

Az is érthetetlen előttünk, miért nem tartották szükségesnek az illetékesek szerkesztőségünket arról értesíteni, hogy a főispán ur Gyomára jön? Nagy tévedés azt hinni, hogy a gyomai járás lakosságát nem érdekli, ha a várme gyénk új főispánja, akiről már annyi nemeset hallottunk, első alkalommal jön ki a járásunkba. Biztosra vesszük, lett volna egy pár szava a főispán úrnak tapunk olvasóihoz is.

Tudomást kellene már egyszer venni arról, hogy a vidéki-, ebben az esetben helyi sajtó, sok esetben hasznos szolgáltatásokat tehet és tesz is a köznek. Ne azt nézzék, ki az, aki valamit mond, hanem azt mérlegeljék, mit mond, az illető.

Nehogy ebből az esetből is esetleg egyéni sérelmekre következtessenek ott, ahova e cikkünket címeztük, mert ilyenek nem értek bennünket s ha a jövőben esetleg adódnának is ilyenek, azokat nem közügyként intéznénk el.

Ha a főispán úr Endrődön tett ígérete szerint megint eljön hozzánk és akkor alkalom adódik, hogy járásunk minden rendű és rangú polgára — akár a vezetőin át is — tisztelegessen nála, e cikkünk szándékát elértük. W.

Az 5-ös honvédek háborus könyve.

A minap jelent meg a könyvpiacon „A volt m. kir. szegedi 5. honvéd gyalogezred a világháboruban“ című munka, melynek szerzője Nónay Dezső nyug. tábornok, az ezred volt parancsnoka. Szerző a leglátványosabban sorakoztatja fel az ezred összes fegyvertényeit a mozgósítás lefolyásától kezdve. Az ezred háborus teljesítményeit az általános had-

műveletek keretében tárgyalja, mintegy dióhéjban adva az oroszok elleni hadjárat első ciklusát. (1914. év őszén a lemergi csaták stb.) Különösen a gyulai 2-es honvédek dicső tetteit részesíti méltó elismerésben, azokat, kik a hivatalos kiadványban (Levéltár) meg sincsennek említve.

Szerző e művével hézagpótló munkát végzett, amikor saját ezrede méltó társainak a gyulai

2-es honvédeknek, kikkel egy dandárban harcolt, pld. a kiozickói füzkeresztésnél, a kulikowi erdei harcokban, a przymysli végkitörésnél, — teljes mértékben megadja az elismerést s megörökíti dicső tetteiket.

A könyv ára 6.— pengő és megrendelhető: Lóránt József nyug. alezredes, volt ezredsegédtisztnél Budapest, I. Ferry Oszkár utca 57. mpo.

Rákot és bőrbetegséget gyógyító szert talált fel állítólag egy kabai gazda.

Érdekes beadvánnyal fordult a népjóléti miniszterhez egy kabai gazdaember, Oláh Miklós. Beadványában bejelenti Oláh Miklós, hogy a bőrbetegségek és a „rákfene“ ellen kitűnő gyógyszert talált föl, amely a két betegséget a legbiztosabban gyógyítja. Elmondja Oláh Miklós, hogy ő huszonöt éven át volt bőr- és rákbeteg. Sokáig kísérletezett, amíg gyógyszerét föltalálta. Ezt a gyógyszert alkalmazta saját magán és teljesen gyógy-

gyult bajából. Most arra kérte a népjóléti minisztert, engedje meg, hogy ezt a gyógyszert gyárthassa és árulhassa. Kérését azzal is támogatja, hogy a gyógyszer feltalálása érdekében folytatott kísérletekre egész vagyonát ráköltötte és méltányos, hogy most kárpótolhassa magát. A népjóléti miniszter most leirt Hajdúvármegye alispánjához és közli, hogy a gyógyszert megvizsgálhatja.

Egy magyar vegyészeti gyár örök gyufát hoz forgalomba.

Tíz fillér lesz egy szál gyufa, melyet ötszázszor lehet használni.

A Chinoín Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára Rt. hozzá fogott magyar találmány alapján az egészen újrendszerű örök gyufa elkészítéséhez, sőt a jelek szerint a legközelebbi jövőben a magyar piacon már megjelenik az egyenesen forradalmat jelentő új gyufa.

A kivitelre és gyakorlati értékesítésére már megérett magyar szabadalomnak lényege az, hogy egyetlen egy szál gyujtót akár ötszázszor is lehet használni és szélben, viharban minden akadály nélkül meg lehet gyujtani.

A szabadalmat nemcsak Magyarországon, hanem az összes kulturállamokban világszerte bejelentették már és a védjegyzés alapján kétségtelenül Magyarországról fog kiindulni az örök gyufa világpiaci bevezetése.

Chinoín-gyárban a kísérletek százszázalékos sikerrel jártak és információink szerint már el is készült az örök gyufa

forgalmi típusa, amely egy szál gyujtóból és egy hozzávaló dörzslapból áll.

A találmány lényegére vonatkozóan beavatott körök még nem tartják időszerűnek a szakinformációk megadását, annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy az örök gyufa előállítására nem jár nagy költséggel, úgy hogy egy szál gyujtót és a hozzávaló dörzslapot az eredeti tervek szerint a magyar piacon tíz fillérért fogják forgalomba hozni.

A magyar találmány és életrevalóság demonstrálásán kívül óriási jelentőségű gazdasági érdekek is fűződnek ahhoz, hogy a magyar örök gyufa minél előbb megkezdhesse pályafutását és meghódítsa az egész világot.

A Mária Terézia rend káptalanja utolsó ülésén háborus érdemeiért a liszti aranyvitézségi éremmel tüntette ki néh. Tisza István szolgálaton kívüli ezredesét, Magyarország tragikus halálát halt miniszterelnökét.

Az Endrődi Kath. Népszövetségi Kiszgazdakör

Január 10-én tartotta meg idei tisztújító közgyűlését. A gyűlésen Csernus Mihály apátplebános egyházielnök elnökölt. Szép, magasszárnyalású beszédben ismertette a Kör célját és rendeltetését, buzdítva a tagokat az összetartás, valláserkölcsi és nemzeti eszmékhez való kitartásra. Utána Varju J. Imre felolvasta a számadásokat, a jövő évi költségelőirányzatot, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és a felmentvényt megadta. A tisztikart egyhangulag a következőleg választották meg: világi elnök: Kalmár Imre, jegyző: Kovács Máttyás, gazda: Vaszkó Pál, pénztáros: Varju J. Imre, ellenőr: Hegedüs János, könyvtáros: Fülöp János, ügyész: dr. Haller J. József, választmányi tagok: Hunya Máté, Kalmár Vince, dr. Cseh József, Kalmár Károly, Dinya Vilmos, Kresznerics Gy. Ferenc, Gellai István, Tóth Gy. János, Kovács Ferenc, Timár Pál, Pintér József, Szurovecz György, Gellai Miklós, Klinghammer László, Kiszely Lajos, Hunya Vilmos, póltagok: Szurovecz Pál, Varju Gergely, Liziczai György, Szabó Frigyes, Papp György, Kurilla Pál, Pintér Imre Varju Tamás.

A tagdíj 4 pengőben lett megállapítva.

A tagok száma meghaladja a 150-et.

A Décspaskumi Kath. Olvasókör

Jan. 10-én délután 6 órakor tartotta rendes tisztújító közgyűlését, melyen Csernus Mihály apátplebános egyházielnök elnökölt. A gyűlés egyhangulag megválasztotta elnöknek: Hanygya Istvánt, alelnöknek: Varju Sándort, jegyzőnek: Dienes Izra tanítót.

A körnek jelenleg 44 tagja van s a jövőre jelentékeny fejlődésre van kilátás.

Az Ugari Kath. Kör

vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. A zárszámadások egyhangulag elfogadása és szokásos felmentvény után új tisztikarát választotta meg a szép számban összejött közgyűlés. Elnöké Szurovecz Pál, alelnöké Uhrin A József gazdálkodókat választották meg nagy szótöbbséggel. Az új tisztikart Csernus Mihály apátplebános, egyházielnök üdvözölte és buzdította az egyesület felvirágzását elősegítő lelkes és összetartó munkára.

A magyar mezőgazdaság vesztesége az utóbbi 2-3 év alatt felülmúlja a két milliárd pengőt.

Mi okozta a gazdasági válságot — Rossz gazdasági évek után jó esztendőket követhetnek.

Cikk az UJ BARÁZDÁBÓL.

A tárgyilagos igazság kedvéért döntő bizonyítékú számadatokat közlünk annak bizonyítására, hogy mi okozta a gazdasági leromlást úgy a külföldön, mint főleg minálunk. Mezőgazdasági ország vagyunk, az ország lakosságának 55.7 százaléka őstermelésből él s így kétségtelen, hogy a földművelés és állattenyésztés az ország lakosságának fő élethivatása, vagy amint mondják, a nemzet gerince. Lássuk már most azokat a gazdasági eredményeket, amelyeket a földművelés az utolsó négy évben felütnet.

Az 1927—28. gazdasági évben termett Magyarországon 46,022,893 métermáza gabona, melynek értéke 1,111 millió pengő volt. Ezzel szemben 1929—30 gazdasági évben már csak 38,858.111 métermáza gabona termett s ennek ára már csak 468 millió pengő volt. Hasonló arányban csökkent a többi termények ára úgy, hogy a gabonán kívül termő egyéb takarmány- és terménycikk 1927—28 évi 2484 millió pengő vételára 1929—30-ban már csak 1196 millió pengőre rugott, úgy, hogy a veszteség már ekkor 1528 millió pengő volt.

A mostani gazdasági évben még rosszabb a helyzet, mert a tavalyi 22,953.426 métermáza búzával szemben csak 18,829.780 métermáza buza termett és a megelőző év 309 millió pengős buzabevételével szemben az idén már csak 188 millió pengőre értékelik a buza árát. Hasonló arányban gyengült a terméshozam és még inkább a véteár, úgy, hogy végeredményben 30—40 százalékos veszteség mutatkozik a gabona- és terményfélék értékesítésénél az elmúlt kedvezőtlen gazdasági évhez viszonyítva is.

A magyar mezőgazdaság vesztesége tehát két-három év alatt messze felülmúlja a két milliárd pengőt. Ebben az elvesztett kétmilliárd pengőben benne van az államháztartás deficitje, a külföldi tartozások nagy része, azok kamatszolgáltatása, a magyar föld újabb eladósodása, a hitelkrízis, a gazdasági élet vérkeringésének teljes megbénulása és mindaz a baj, amit ennek a kétnilárd pengőnek az elmaradása okozott. Az elmaradt haszon, a munkáskezek foglalkoztatásának elmaradása, mind együttvéve okozói a gazdasági nyomorúságának, amelyre előre számítani nem lehetett.

Ki gondolhatta volna a harminc-negyven pengős buzaárak idején, hogy rövid pár év alatt kilenc-tíz pengős buzaárak mellett kell majd a búzát értékesíteni? Ki gondolhatta a harminc-negyven pengős buzaárak idején, hogy a tehermentes földek intenzívebb megművelése érdekében bevásárolt gazdasági gépek és eszközök céltalan teherrel válnak, melyek nem jólétbe, hanem gazdasági romlásba kergetik a gazdát? Ki gondolhatta a harminc-negyven pengős buzaárak idején, hogy az állami élet felvirágoztatása érdekében tett közhasznú és kulturális kiadásokat egykor sérelmezni fogják, mert a buzaára kilenc-tíz pengőre zuhant és az életszínvonal ehhez igazodott?

Utólag könnyű bölcsnek lenni, de aligha volt a világon ember, aki a bekövetkezett eseményeket előre látta volna. Ki gondolta 1927-ben, hogy Amerikában nem is termelik, hanem gyártják majd a búzát, ki gondolta

hogy Oroszország dömping áron zúdítja a világpiacokra a gabonát és ezzel ily alacsony árak kerülnek felszínre, mint ma. Mindezt előre látni nem lehetett s ezen hiábavaló a siránkozás. Ahogy jött, úgy elmúlik. A gazdaem-

berék be vannak idegződve az időjárás és a sors változásaira. Rossz évek után jó esztendők következnek s a bajok elmúlnak. Ezúttal sem lesz másképp s ennek belátásához nem tudás, hanem hit és bizalom kell.

Tájékoztató a tej és a tejtermékek forgalmáról.

Mire vigyázzon a gazda, az árúsitó és a fogyasztó?

Irta: SZANYI ISTVÁN kir. fővegyész.

A mindennapi kenyér mellett a tej, vaj, túró, tejfél és a sajt az emberiség legrégebb, legáltalánosabb és talán a legtáplálóbb eledeljei közé tartozik. Azonban nemcsak fontosak és szinte nélkülözhetetlenek ezek, hanem kényesek, könnyen romlók és hamisíthatók is. Ezért forgalombahozatalukat és árusításukat rendeletek szabályozzák. Vonatkoznak a hatósági intézkedések a tej és tejtermékek természetes mivoltára, hamisíthatatlanságára, tisztaságára és összetételére, valamint az egészségügyi szempontokra is. A rendeletek senkitől sem kívánhatnak lehetetlen, de feltétlenül védeni kell a tájékozatlan fogyasztók érdekeit is a gyenge minőségű, vagy hamisított árukkal szemben.

Ha kellő gondossággal, tisztasággal és lelkiismeretességgel történik a fejtés, tejkezelés és a tejtermék készítése, úgy soha sem lesz a termelőnek és az árúnak a hatósággal ügye-baja. A fogyasztó sem fog panaszkodni, mert tiszta és izletes, valamint teljes tápértékű tejet és tejterméket vásárolhat.

Ezért célszerű rámutatni arra, hogy mennyire fontos az elővigyázat, a tisztaság és a gondosság. Másrészt a termelőnek, kereskedőnek is ismernie kell azokat a kívánalmakat, amelyeket a hatósági intézkedések rendelnek el. Végül a vásárlónak is tudnia kell, hogy mire ügyeljen és hogyan kerülheti el károsodását.

Mindig két elv lebegjen szemünk előtt! Először az, hogy munkánk, fáradságunk gyümölcsét lássuk: vagyis hozzá juthassunk a tisztességes haszonhoz. Másodszor azonban ügyeljünk arra, hogy senkinek csalódást, kárt és veszteséget ne okozzunk gyenge vagy rossz árunk eladásával.

Legyen ezért minden eladásra szánt terményünk és termékünk friss, romlatlan, egészséges és hamisítatlan minőségű, valamint teljes tápértékű! Így tele kosarunk hamar kiürül a piacon, erszényünk pedig a jól csengő pengőkkel telik meg. A városi lakosnak sem lesz panasz a tej és tejtermékek minőségére és a megfelelő árat szívesen fizeti meg.

Amíg a tej és termékei a tehéntől a fogyasztó asztalára ke-

rülnek, némi kezeléssel, néha több kézen mennek keresztül. Így sok lehetőség nyílik a szennyeződésre, megromlásra és hamisításra.

A tisztátalan és rossz fejtés, tejkezelés, valamint a hanyagság és tudatlanság, továbbá a túlzott nyereségvágy lehet az oka, hogy a tej és termékei elveszítik izletes és kívánatos mivoltukat, valamint tápértékükben is megfosztózkodnak.

A romlott és hamisított tej nemcsak anyagi kárt okoz a vásárlóknak, hanem betegséget is idézhet elő. A csecsemőknél és a gyermeknél néha súlyossá váló bélfurug sok esetben a szennyezett és vízzel hamisított tejtől eredhet.

Első és legfontosabb szabály a fejtésnél, tejkezelésnél és a tejtermékek készítésénél a feltétlenül tisztaság és körültekintő gondosság.

Fejteni csak egészséges egyéneknek, tiszta ruhában, vagy legalább tiszta kötényben szapannal tisztára mosott kézzel szabad. Legyen tiszta az istálló, a tehén és a fejődény is. A fejtés alatt nem szabad a teheneket kefélni, tisztítani, sem az istállót seperni. Fejtés előtt a tőgy nedves ruhával letörölnöd. A fejtés első sugárát ne engedjük a fejőkébe folyni, mert az piszkos, tisztátalan. A kifejt tejet azonnal vigyük ki az istállóból, tiszta, fehér ruhán szűrjük át és tiszta ruhával letakarva, hűvös helyen tartsuk.

A fejtésről még annyit, hogy a tehén tőgyét mindig egyfolytában és teljesen az utolsó cseppig ki kell fejni. Ezáltal tehenünk nem romlik el, másrészt tejük mindig teljes zsirtartalmú lesz. A tejben ugyanis a fejtés kezdetén kevesebb, a végén pedig sok a zsír. A piacra, vagy a csarnokba ezért csak olyan tejet szabad vinni, amelyben az egész fejtés benne van. Borjú nevelésnél is legjobb, ha két csecsbimbót teljesen kifejtünk és a másik kettőt engedjük át a borjúnak. Így a növendék állat sem betegszik meg a túlzásos tejtől.

A jelenleg érvényben lévő földművelésügyi miniszteri rendelet szerint a tejeskannán a tej minőségét jól olvasható betűkkel, feltűnő módon és el nem távolíthatóan fel kell tüntetni. Vagyis je-

lezni kell, hogy a tej teljes-e, vagy fölözött-e. Vonatkozik ez természetesen a tejeskannákban, élelmiszerüzletekben eladásra kerülő teje is. A kannára vagy tárlóra tehát a kereskedő, tejeskannos is a vevő által könnyen olvashatóan helyezze el a megfelelő jelzést.

A rendelet által megkívánt jelzések:

1. „Teljes tej.“
2. „Részben lefölözött tej.“
3. „Teljesen lefölözött tej.“

1. „Teljes tej“ az egészséges tehéntől megszakítás nélküli fejtéssel teljesen kifejt, édes és romlatlan tej, amelyből semmi elvéve nem lett, sem ahhoz idegen anyagot nem tettek. Zsirtartalma legalább 3.3 százalék legyen. Ez azonban nem jelenti, hogy magasabb zsirtartalmú tej eladása nem okozhat büntetést. Mert — ha megállapítható a vizelés, vagy a fölözés például istállópróbával, — a 3.3 százaléknál zsírosabb tejnek teljes tejként való eladása is büntetettik. Az Alföldön a „teljes tej“ átlagos zsirtartalma 4 százalék körül van.

2. „Részben lefölözött tej“ az, amelynek zsirtartalma legalább 2 százalék.

3. A „teljesen lefölözött tej“ zsirtartalma 2 százalékon aluli.

Ha a tejeskannán semmilyen felírás, jelzés nincs, a benne lévő tej mindig teljes tejként tekintik.

Miután tehát többféle minőségű és így különböző tápértékű tej kerülhet eladásra, a vásárló minden alkalommal gondosan nézze meg és olvassa is el a tejeskanna felírását. A lefölözött tej ugyanis kisebb zsirtartalma következtében kevésbé tápláló. Így a fölözött tej csak kisebb áron vásárolandó meg, mint a teljes tej. Ha például a teljes tej literenkénti ára 20 fillér, úgy a fölözött a zsirtartalom szerint csak 5—14 fillért ér. A piacon tehát a fogyasztó a saját jól felfogott érdekében igen ügyeljen arra, hogy van-e felírás a tejeskannán és milyen. A fölözött tejtől még akkor se adja meg a teljes tej árát, ha az árúbizonyítgatja, hogy a kannában teljes tej van. Ha teljes tej van a kannában, miért „fölözött a jelzés?

Tejet házhoz vinni csak a vevő írásbeli megrendelésére szabad. Tehát tejjel házalni tilos. Mindenkinél, aki tejet, vagy tejterméket visz eladásra, személyazonossági igazolvány legyen.

A kannában levő tejet minden kimérés előtt alaposan fel kell keverni, hogy a zsír egyenletesen keveredjék el az egész tejben.

A tejtermékek készítésénél is a tisztaság és gondosság a fő követelmény.

A tejtől összegyűjtésénél ne merítsük nagyon mélyre a kö-

csöbge a fölöző kanalat, hogy alvadék ne jusson a tejbe. A tejfel ugyanis, mint a neve is mondja, nem aludt tej, hanem a tej föle, zsíros része. Az aludt tejjel kevert tejfel nemcsak a vevőket riasztja el, hanem hatósági mintavétel esetén büntetést is okozhat.

A túróöntést se hagyjuk a heti-piac reggelére. Így elég idő lesz arra, hogy a savó feleslege kicsurogjon. A savó tökéletesebb eltávolítása céljából jó néhány-szor a túró zacskót kézzel összenyomni. A fogyasztó ugyanis nem szereti a savódús túró, de a nagyon szárazat sem. Ezért az aludt tejet nem nagyon célszerű felmelegíteni. Ha géppel fölözött tejből készült túró akarunk eladni, úgy a kosárra egy kis táblácskát tegyünk „sovány tehéntúró“ felírással. Így a vevő látja, hogy mit vesz és a hatóság sem indít eljárást a teljesen zsírtalan túrónak jelzés nélküli árúsításáért. A vevő a piacon nyomja kissé össze a túró ruhát. Ha ekkor a savó erősen folyik, ne vegye meg, mert igen sok a savó benne.

Ha a vaját kanállal kissé megnyomjuk, legfeljebb egy-két csepp írónak szabad kigyöngyözni. Ha több csepp jön elő, a vaj nagyon író, nem lett jól kidolgozva, kigyúrva. Az ilyen vaj kisebb tápértékű és hamar romlik is. Ezt tehát nem célszerű megvenni. A túlsok író tartalmú vaját forgalomba hozni nem szabad, ezért büntetés jár.

Sem a tejbe és tejfelbe kézzel belenyúlni, sem a vaját, túró fogdosni nem szabad. Ez egészségtelen és ízléstelen. De nem is gusztyus az a tej, amelybe valaki beleivott, vagy az a tejfel, amelybe más az ujját dugta. Ha a vevő meg akarja ízlelni a tejet, tejfelt stb. hozzon magával tiszta kanálkát és azzal kóstoljon. Ép így nem szabad a tejfelt a mérőedényéből ujjal kikotorni sem.

A piacon a tejet, tejfelt gondosan védjük a portól, piszoktól. Tartsuk ezért lefedve a kannát, tejeles fazekat. A túró is gondosan takarjuk le. A vaját pedig csomagoljuk zsírpapírba. Így tisztán őrizhetjük azt meg. Attól a termelőtől és árustól, aki tisztán tartja és kezeli áruát, szívesebben vásárolnak, mint a hanyagtól. A tisztaságot nem kedvelővel bizony megtörténhetik, hogy hazafelé is nyomja fejét a „bú“ és az el nem adott „tejhaszon“ súlya.

Amint savanyú, piszkos és büzös szagú tejet nem szabad eladni, épúgy tiltva van romlott, keserű, vagy erjedt tejfelt és penészes, kellemetlen szagú és nyálkás túró vinni a piacra. Ezáltal bizony elmaradnak a vevők. A szennyezett és romlott árukat pedig a hatóság elkobozza, megsemmisíti és a megérdemelt bün-

tetés sem marad el a kihágási eljárás végén.

Tiszta legyen a tejeskanna és a tejeles fazék, valamint a túró ruha is. Vaját és túró ujságpapírba nem szabad csomagolni. Tejet pedig boros üvegben ne vigyünk a piacra. Kannánk ne legyen rozsdás! Tilos a horganyozott, vagy más ártalmas fémből készült tejesedények használata is. A horganyozott hádogból készült kannában levő tejtől gyomorrontást, bélgörcsöt is lehet kapni.

A kereskedelem egyik sarkalatos tétele: ki mit kap, azért tartozik. A termelő és az árús jó pénzt kap, tehát tartozik kifogástalanul tiszta, jóízű és teljes tápértékű áru adni. Így kívánja ezt a rend és az igazság.

Minden munkánkban ne a büntetéstől való félelem, hanem az igazság szeretete és embertársaink megbecsülése vezessen bennünket. Így állandó és biztos keresetre tehetünk szert árunk eladása folytán. Nem is ér bennünket büntetés sem. Ok nélkül különben senkit sem szégyenítenek meg azzal, hogy nevét dobszóval hirdetik ki, mint élelmiszerhamisítót.

*

Ha a termelőnek, árúsának, kereskedőnek, vagy a fogyasztónak bármiféle panasa volna az élelmiszerekkel kapcsolatban, vagy felvilágosításra, szaktanácsra volna szüksége, forduljon bizalommal a vegykísérleti állomáshoz. Bárminő élelmiszer-forgalmi, mezőgazdasági, takarmányozási stb. kérdésben ingyen nyerhet bőséges tájékoztatást, tanácsot. A vegykísérleti állomások egyik feladata ugyanis a mezőgazdaság, élelmiszeripar és a kereskedelem, továbbá a fogyasztók segítségére lenni, valamint elősegíteni a gazdaságos termelést, útbaigazítást adni: védeni az igazat, de üldözni és büntetni a hamisságot, a hamisítót.

A magyar királyi földművelésügyi minisztérium elsősorban a mezőgazdaság, a termelők és a kisgazdák érdekeinek védelmére létesítette a mezőgazdasági vegykísérleti állomásokat. Ezenkívül azonban minden más anyagvizsgálatra, anyagminősítésre szolgáló műszerrel is felszerelte, hogy a kereskedelem és ipar, valamint az egyes emberek, a fogyasztók is sok kérdésben igénybevehessék a vegykísérleti állomások kémiai, fizikai és mikoszkrópiái vizsgálatait.

Sok esetben előfordulhat ugyanis, hogy valamely termelvény, vagy ipari cikk, vagy más anyag minőségéről, összetételéről, hasznos, vagy ártalmas alkatrészeiről kellene valamit megtudni. Mivel senki sem mindentudó és az anyagok belsejébe sem lehet beleszállni, feltétlenül szükséges a

vegyvizsgálat, amit a vegykísérleti állomások végeznek. Nemcsak célszerű, hanem legtöbbször hasznos jelent a vegykísérleti állomásokat felkeresni és azok vegyvizsgálatát, anyagminősítését, szakvéleményét és szaktanácsát kikérni.

Vegykísérleti állomások vannak hazánkban a következő városokban: Budapest, Debrecen, Győr, Kalocsa, Kecskemét, Magyaróvár, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely és Ujpest.

A szegedi állomás címe: M. Kir. Mezőgazdasági Vegykísérleti és Paprikakísérleti Állomás, Szeged, Alsókikötő sor 1. sz. (Uj-szeged).

Gyomai virilisek.

A gyomai legtöbb adó fizetők jóváhagyott névjegyzéke az 1952. évre a következő: vitéz Purgly Emil mb. Garai István, csáki Geiszt Gyuláné mb. Vaszkó András, Schwartz Gyula mb. Nyisztor Péter, Debreceni Endre, Ozsváth Sándor Tkeve mb. Csermák Kálmán, Pikó Béla, Kner Izidor, dr. Vadász Pál Tkeve, Hajnal Ferenc Tkeve mb. Bácsi Elek, dr. Debreczeni Iván, dr. Szirtes Gyula mb. dr. Tardos Gáspár, Máday Aladár, Lénárt Bálint mb. Z. Nagy Zoltán, dr. Krisztián Kálmán, Mihályi József Bpest mb. Wagner Péter, Lénárt Péter mb. Tiba András, Lénárt József mb. Csernay Géza, Hartenstein Ignác, özv. Szabó Benedekné, Kovács Lajos főpostamester.

Korábban zárnak a gyulai kereskedők mert nincs forgalom.

A rossz gazdasági viszonyok, a közönség állandóan csökkenő vásárlóképessége arra késztették a gyulai kereskedőket, hogy olyan lépést tegyenek, amellyel — mint írják — a fogyasztóközönség sérelme nélkül rezsiköltségeiket csökkenthetik.

Elhatározták, hogy nyitárisítási üzleteiket az eddig szokásos záróra helyett egy órával korábban zárják és pedig oly módon, hogy március 1-ig hétköznapon a füszer- és élelmiszerüzletek hétkor, minden más üzlet hat órákor, azonkívül minden szombaton és február 1—4-ig minden üzlet este hét órákor zár be.

Amint halljuk, a gyulai kereskedő társadalom takarékosági intézkedése több vidéki városban is gondolkodóba ejtette az érdekelt kereskedőket s így nem lehetetlen, hogy rövidesen másutt is foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

Jancsi hazajött az iskolából.

Táskáját — szokása ellenére — sietve egyik sarokba vágta s a kizárólagos tulajdonait rejtő szekrényfiókból gondosan összerakott papírszeletkéket vett elő, melyeket egy az ugynevezett meghuzódó levelezőlapra ragasztott fel. Közben bejött az édesanyja és fejcsóválva nézte Jancsi munkáját.

Szívesen megveszem kisfiam a Szent István cikóriakávé, mert meggyőződtem annak kiváló minőségéről, de feleslegesnek és értelmetlennek tartom az idődet a dobozok tetejéről kivágott fejek összegyűjtésével töltened, mert — bár nincs okom kételkedni a gyár kiküldöttei ígéretében — mégsem hiszem, hogy amit azokért néked a központból küldenek, felér a dotgaid elhanyagolásával s annyi időt sem veszel magadnak, hogy holmijaidat rendes gyerekhez illően elrakjad és máris azzal pepecselsz. Bocsáss meg anyám, nincs igazad, felelt a fiú. Pista ma elhozta az iskolába azt a csomagot, amit a Szent István cikória dobozból kivágott fejekért kapott, megkínált belőle rajtam kívül még néhány fiút és mondhatom olyan kitűnő ízű csokoládét még nem ettem, mint az volt. Engedd meg, hogy én is elküldjem a gyár címére az eddig összegyűjtötteket és majd meglátod, hogy a kóstolóul küldött csomag tartalmával te is annyira megleszel elégedve, hogy következőleg nemcsak a gyár cikóriakávéját, de egyéb cikkeit is vásárolod.

Anyácska engedve a nagy felbuzdulásnak — nem gátolta fiát munkájában és Jancsi még aznap feladta a Szent István fejekkel teleragasztott levelezőlapot, a Szent István cikória-gyár címére. Kiszámította mennyi idő után jöhet meg a csomag és lázas izgalommal lesté a postást.

Néhány nappal később valóban beállított a levélhordó Tamás Jánosnak címzett csomagocskával. A fiúcska örömtől sűrű arccal vette át és óvatosan felbontotta és meglepetve látta annak tekintélyes tartalmát. Boldogan szaladt édesanyjához megmutatni és megkínálni a kapott édességből. Mindkettőjüknek nagyon ízlett a kóstolóul kapott csokoládé. Látod édesanyám — mondta Jancsi — nekem van igazam! Mégis érdemes gyűjteni a Szent István fejeket. Édesanyám, ugye ezentul mindazt, amit a Szent István tápszergyár készít partolod és nekem pedig engedd meg, hogy továbbra is gyűjtssem a Szent István fejeket.

Miért nem lehet a mai nyomorúságot megszüntetni.

Irta: BELL MIKLÓS.

Egyszerűen azért nem, mert az illetékes tényezők tovább ragaszkodnak a bankokratikus rendszerhez, amely a nyomorúságot előidézte, s ennél fogva helyzetünk természetesen tovább rosszabbodik mindaddig, míg a teljes összeomlás be nem következik. Ez nem is lehet másképp, mert hiszen a bankokratikus rendszer haldoklását nem lehet megállítani, mert az aranybányászás nem képes a fejlődő élettel lépést tartani. Egyedül Svájc és Franciaország rendelkezik egyelőre még elegendő arany fölött, míg a többi európai nemzetek forgótökehiány és magas kamatláb miatt gazdasági téren tengődnek és ennél fogva beállt mindenütt a munkanélküliség és vele a nyomorúság.

Hogy némi fogalmunk legyen, hogy milyen szegényteljes és katasztrófális helyzetben vagyunk, szükséges, hogy egy olyan ország papírpénzforgalmát és termelési végösszegét hasonlítsuk össze a mienkkel, ahol az arany még elegendő alapot biztosít papírpénzkibocsátásra. Ilyen pl. Franciaország.

Franciaországban volt 1928 január 1-én 56 milliárd frank papírpénz a forgalomban, amely mostanáig 81 milliárdig szaporodott. Ebből a forgalomban levő papírpénzből esik egy francia állampolgárra kiszámítva pengő értékben 450 pengő. Hazánkban a forgalomban levő pénzből esik egy állampolgárra kiszámítva 39 pengő.

A 41 millió francia évi termelése és alkotása kitesz évente 50 milliárd pengőt. A 9 millió magyar évi termelése és alkotása 4 és fél milliárdot ér, vagyis a francia évi termelés 1 francia állampolgárra kiszámítva, kitesz 1,200 pengőt, míg egy magyar állampolgárra az évi termelés után számítva csak 500 pengő esik. Ezt a kis eredményt is csak úgy tudtuk elérni, hogy a hitel, de főképpen a váltóhitel pótolta a hiányzó forgótöket.

Feltéve, hogy a részvénytársasági jegybanknak vezetősége arányba akarná hozni a magyar papírpénzforgalmat a francia papírpénz forgalmával, abban az esetben kellene a mai 400 milliós pengős papírpénzállományt 3.900 millió pengőig emelni, vagyis szükség volna, hogy a jegybankunk még 3.500 millió pengőt bocsásson útra, hogy arányba kerüljön a francia papírpénzforgalommal, miáltal gazdasági életünk tisztesen annyi pénzhez jutna, mint jelenleg ma. Itt önkénytelenül jelentkezik az a kérdés, hogy:

1. Káros infláció volna-e az, ha a gazdasági és alkotó életünk aránylag annyi 3 százalékos pénzhez jutna, amennyi Franciaországban van.

2. Az a kérdés, vajon észre lehetett-e venni Franciaországban valamilyen káros hatást azáltal, hogy pénzforgalmát 1928-tól, mai napig 45 százalékkal emelte. Amint tudjuk, Franciaországban ezen inflációs idő alatt gazdasági téren csak előnyöket lehetett konstatálni, sőt csak ezáltal volt lehetséges Franciaország fejlődő gazdasági forgalmát lebonyolítani és a munkanélküliséget a minimumra leszorítani.

A francia példa a napnál is világosabban bizonyítja, hogy bűnös ostobaság az ingatlan fedezetű pénzinfációt, mint elrettentő példát hirdetni és ezáltal a nemzetet helytelen irányba vezetni.

Az egyedüli igazság az, amit az élet bizonyít, hogy az aranyfedezetű rendszer haldoklik és ennél fogva nem képes elegendő alkotó eszközt (pénzt) gazdasági életünknek szolgáltatni. Továbbá igazság az, hogy olyan országban, ahol az internacionális bankokrácia már nem képes elegendő aranyat a részvénytársasági jegybankjának biztosítani, ott magas kamatlábbal és hitellevonásokkal megakadályozza a termelést és az alkotó munkát, nehogy észbe jussan az illető államvezetőségnek, vagy nemzetnek, hogy a részvénytársasági jegybank aranyhiány miatt már nem tud megfelelni.

3. Még az a kérdés, vajon okos dolog volna-e az, ha a francia jegybank deflációs álláspontra helyezkedne és annyi papírpénzt vonna ki a forgalomból, hogy ez a magyar pénz forgalmával arányos legyen.

Más szavakkal üdvös dolog volna-e az, hogy a francia jegybank a forgalomban levő 81 milliárd

frankból 72 milliárdot bevonna? Talán a legegyszerűbb ember is belátja azt, hogyha Franciaországban a pénzbevonás arányosan bekövetkezne, abban az esetben nemcsak a francia forgótökearány, hanem a nyomorúsága is a mienkkel azonosná válna.

Természeti törvény, hogy gazdasági és alkotó eredményünk mindig a forgótökével arányos. Nagyon természetes, hogy az olyan országban, ahol nincsen elegendő pénz, illetve forgótöke, ott a bankokrácia gonosz hitelrendszerével tetszése szerint megvámolja az ilyen nemzetet a munka eredmények elvonása folytán, gyöngíti a produktív gazdasági üzemeket és megakadályozza a normális fejlődést, minek folytán a szaporodó emberiség nem talál kenyérkereseti alkalmat, s így beáll a nyomorúság és a vele járó bajok.

Remélem, hogy fenti francia és magyar példa után minden józan hazafi belátja, hogy a mai nyomorúságunk főoka, hogy az aranyfedezetű rendszer haldoklik és nem képes a szükséges alkotóeszközt szolgáltatni, amivel olyan gazdasági forgalmat és alkotóéletet elérhetnénk, amint ezt a helyzet követeli.

Egyedül az ingatlanfedezetű jegybankrendszerrel lehet annyi reális kamatu forgótöket előteremteni, amennyit a nemzet megmentése, léte és szebb jövője követel.

Az ingatlanfedezetű jegybankrendszer ellen a következő téves véleményeket lehet hallani:

1. Egyesek nézete az, hogyha több pénzt bocsátanának útra, ez csak káros hatást idézne elő, mert ezáltal nagyobb lenne a kereslet és ennek folytán árdrágítást vonna maga után. Az ilyen frázishirdetők nem hajlandók az érem másik oldalát is figyelembe venni, vagyis nem tudják azt, hogy gazdasági életünk csak abban az esetben működik harmónikusan, ha a termelés a fogyasztással arányos. Más szavakkal az illetők nem tudják azt, hogy elsősorban a produktív gazdasági életnek kell elegendő forgótöket biztosítani és pedig nem 15 százalékos, hanem 2 százalékos kamattal, minél fogva a termelés mindig annyi árút hozhat a forgalomba, amennyit a fogyasztás követel, anélkül, hogy ez drágaságot idézne elő. Évtizedes tanulmányaim alatt azt láttam, hogy abnormalis árak csak olyan országban keletkeztek, ahol a produktív üzemek nem tudtak elegendő és reális forgótökéhez jutni, másrésztől olyan időben, amikor a bankokrácia a magas kamatlábbal és kartellüzemeivel a népeket kirabolja, amint ez napjainkban történik.

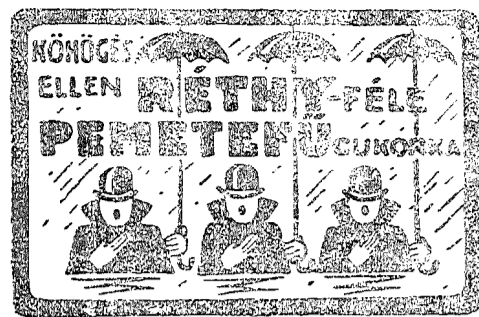
2. Azt is hallani, hogy nem az aranyfedezetű rendszerben rejlik a hiba, mert ez elegendő pénzt szolgáltat gazdasági életünknek, hanem ott van a baj, hogy a pénzcirkuláció nem elegendő gyors. Tudjuk, hogy

nálunk egy állampolgárra kiszámítva esik 39 pengő a forgalomban levő pénzből, míg Franciaországban egy állampolgárra 450 pengő jut.

Tehát világosan látjuk, hogy Franciaországban aránylag tisztesen annyi pénz cirkulál, mint nálunk. Lehet-e nálunk ezt a 90 százalékos hiányt gyorsasággal pótolni? Ime látjuk, hogy az ilyen vélemény hirdetőinek halvány fogalmuk sincsen a pénzügyi és gazdasági mechanizmusról, mert különben lehetetlen volna, hogy ilyen brutális ostobaság forgalomba kerüljön.

3. Hallottam olyan véleményt is, hogy az ingatlanfedezetű pénz bevezetése esetén még aranyfedezetű pénz is kellene, hogy a külkereskedelmet lehessen lebonyolítani. A kétféle pénz pedig különféle értékű lenne. Azt is látjuk, hogy az illetők nincsenek tisztában a külkereskedelm lebonyolításával. Az ingatlanfedezetű rendszer elegendő és olcsó forgótöket biztosít a produktív gazdasági életünknek, minél fogva olyan olcsón termelünk, hogy a külföldi piacon könnyen elhelyezhessük áruinkat. Ez a körülmény magával hozza, hogy külkereskedelmi mérlegünk egy csapásra aktív lesz. Tudnivaló, hogy egy olyan ország, amelynek külkereskedelmi mérlege aktív, annak mindig elegendő külföldi valuta áll rendelkezésére, a szükséges forgalom lebonyolítására.

Az ingatlanfedezetű rendszer szerint állami valutabank létesül, amelyen keresztül minden külkereskedelmi tétel engedélyt és finanszírozást nyer és pedig olyképen, hogy az exporttétel által eredményezett külföldi valuta kell, hogy itt folyjon be, viszont a külföldre szállító ingatlanfedezetű pénzt kap, amelynek értéke törvényileg állandó 100 százalékos aranyértékkel bír. Külkereskedelmünk ezáltal olyan rendszer szerint dolgozik, hogy az export meghatározza az importot. Más szavakkal, hazánkba csak annyi áru jöhet, amennyit exportunk eredmé-

nyez. Ime látjuk, hogy a fenti rendszer szerint nem is fordulhat elő, hogy kétféle pénz kerüljön a belső forgalomba, mert hiszen az új rendszer mellett ez technikai lehetetlenség.

4. Olyan vélemény is hirtlik, hogy az ingatlanfedezetű pénz értéke az ingatlan árhullámszási folytán szintén értékkülönbségnek volna kitéve. Ez lehetetlen, mert évszázadok óta még nem fordult elő, hogy egy háromszoros ingatlanfedezetű váltó devalválódott volna, — mivel az ingatlanfedezetű pénz szintén háromszoros fedezettel bír, ennél fogva itt sem lehet érték hullámszárról álmodni. A gazdasági és kulturális fejlődéssel emelkedik minden ingatlan értéke. Pl. 50 évvel ezelőtt Budapesten a Gellért-fürdő környékén egy négyzetöl terület 1 pengő volt, most pedig a Ferenc József hid létesítése után már a 200 pengőt is túlhaladta. Ez a valóság a napnál is fényesebben bizonyítja azt, hogy a kulturális haladással párhuzamosan emelkedik minden ingatlan értéke, mert amint látjuk, olyan terület, amelyet 50 évvel ezelőtt egy arannyal lehetett megvenni, most 200 aranyat kell fizetni érte. Az igazság tehát az, hogy az ingatlanfedezetű pénz fedezete idővel nagyobb, viszont az aranyfedezet csak kisebb értékkel bírhat, mert az arany vásárlóereje az emelkedő ingatlan értékkel szemben állandóan csökken. Nem hiszem, hogy a XX-ik században volna még olyan kisértelmű magyar ember, aki ezt a kézzel fogható igazságot nem látná be.

5. Olyan véleményt is hallani, hogy mi mint kis nemzet nem vezethetünk be új forgótöke rendszert. Ilyen állítás szintén laikus, vagy elméleti emberekől származik. Fenti pontban azt látjuk, hogyha aktív külkereskedelmel dolgozunk, abban az esetben sohasem kerülhet a magyar pénz a külkereskedelmi forgalom lebonyolításához. Ez a ténnyel bizonyítja, hogy az új pénzügy teljesen független és minden külső befolyástól mentes lesz. Igen szomorú lenne a XX-ik században azt hinni, hogy európai járvány esetén a kis nemzetek nem volnának hivatva ez ellen védekezni, de épp olyan szerencsétlen az a gondolat, hogy a bankokratikus gazdasági járvány ellen nemzetünk nem védekezhet. Ezzel szemben az igazság az, hogy minden nemzet predesztinálva van és módjában áll gazdasági életét teljesen függetlenül úgy berendezni, amint azt a helyzete és érdeke kívánja.

6. Újabbban az a téves vélemény került forgalomba, hogy katasztrófális helyzetünk nem engedi meg, hogy egy teljesen átfogó terv szerint induljon meg a szanalás. Ösödök óta azt látjuk, hogy az emberiség kulturális úton a fejlődő törvény szerint halad. Ezt a fejlődő processzust tehát megállítani nem lehet. A XII. században olyan katasztrófális volt az európai helyzet, hogy a tudósok a világ végét jósolták és pedig azon érvekkel, hogy az emberiség annyira szaporodott, hogy a föld annak a sok embernek megélhetését már nem képes biztosítani. Ugyanekkor született a céhrendszer és magával hozta a XIII-ik században a gótikai és utána a gyönyörű reneszánsz korszakot, amelyben az emberiség magas művészetét és rendkívüli jólétet tudott magának biztosítani.

A mostani korszak két csodáról tanuskodik. Az egyik a szeniális technikai alkotások, a másik az a nagyfokú nyomorúság, ami pénzügyi és gazdasági tudatlanság és tehetetlenség folytán bekövetkezett. Még sohasem került emberi társadalom olyan szegényteljes történelmi helyzetbe, mint a jelenkor pénzügyi és gazdasági tényezői, abban az esetben, ha tovább ragaszkodnak a mai bankokratikus nemzetpusztító rendszerhez.

Itt az idő, hogy a reális tényeket, amelyeket az élet olyan hangosan hirdet elismerjük, a kishitűség és tehetetlenség pedig vonuljon félre, mert a nemzet tragédiáját nem lehet tovább fokozni, ha csak nem az a végcélunk, hogy a nemzet elpusztuljon.

A Gyomai Sport Club jelmezbálja

1932. február 13-án lesz az Úri Kaszinóban.

Helyreigazítás.

Endrőd község képviselő-testületének legutóbbi gyűléséről leadott jelentésemben egy kis értelem-zavaró hiba csuszott be, melynek helyreigazítását alábbiakban közlöm:

„Csernus Mihály apátplebanos a folyó évi költségvetéssel kapcsolatos leépítéseket, állás-megszüntetéseket és mégis az eredetnél (50 százalék) 11 százalékos pótladó-növekedést elfogadni nem tudja. — A vármegyei számvevőszéki Főnök ur meglátszta azzal, hogy a költségvetés fontosabb tételeit meglárgyalják, melynek eredményeként a pótladó kulcs csak 50 százalék maradt volna. Állás-csökkentésekről szó sem esett. Ezt követőleg hamarosan be voltak rendelve a vármegyére a főszolgabírák és jegyzők, akikkel a költségvetést tárgyalta meg jóváhagyás előtt a vármegye Alispánja. — E megbeszélés folyamán képen jött létre az albirói, esküdti és két rendőri állás megszüntetése. — Furcsának tartja az indokolásnak azon részét, hogy ezeket azért kellett végrehajtani, mert község nem gondoskodott a miniszterközi bizottság rendelkezéséről az állás-csökkentésekre vonatkozóan. — Az Alispán ur legjobban tudhatja, hogy Endrőd képviselőtestülete éppen e rendelkezés miatt egy ideiglenes díjnoki állás megszüntetését határozta el s e határozatot éppen az alispán ur javaslatára feloldotta a kisgyűlés. Ezen díjnok fizetése több volt, mint az albirói és esküdti együttvéve.

Az albirói állás megszüntetését különben törvényellenesnek tartja, mert az 1929. XXX. tc. erre felhatalmazást nem ad az alispánnak, az 1886. XXII. tc. 63. §-a viszont *nagyközségekben* nem teszi lehetővé az albirói állás megszüntetését.

Javasolja, hogy az Alispán urat kérjék a költségvetés újbóli felülvizsgálására és a képviselőtestülettől elfogadott eredeti tervezet jóváhagyására, tehát a felvetett kiadások törlesztésére és a megszüntetett állások meghagyására. Amennyiben az Alispán ur e kérelmet nem tudná teljesíteni, az esetben e képviselőtestületi határozat az az 1929. XXX. tc. 50. §. értelmében — mint felülvizsgálati kérelem terjesztésék fel a bel-

ügyminisztériumhoz azon indokolással, hogy eljárás hatóság a törvényben világosan előírt állások megszüntetésével jogszabályt sértett, illetve hatáskörét túllépte. — Egyhangulag elfogadatlott.” sc.

HIREK

Gazdasági előadás. Tisztelettel jelentem a gyomai református egyház minden tagjának, hogy f. évi január hó 24-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a központi fiúiskola tantermében a országos református jóléti és gazdasági társulat igazgatója gazdasági helyzetünkről előadást tart. A mai nehéz viszonyok között is első kötelességünknek tartjuk, hogy gyülekezetünk tagjaival együtt érezzünk s a súlyos gazdasági kérdésekről tájékoztatást adjunk. Ezért jön hozzánk Budapestről az országos református jóléti és gazdasági társulat érdemes igazgatója. Hallgassák meg előadását minél jobban. Az előadás díjlan. Mindenkit szívesen látunk és várunk. Gyoma, 1932. január hó 20-án. Répás Pál elnök-elnöksz.

Jelmezbál. A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképző Köre 1932 január hó 24-én a Holler Szállóban jelmezbált rendez. Három női és egy férfi jelmezes kedves emléktárggyal lesz jutalmazva. Az idén korán január 6-án kezdődött meg a farsang és csak 31 napig tart, mert február 7-én bevégeződik. Aki mulatni akar az igyekezzen, mert a rövid ideig tartó farsang után igen hosszú bójt következik és menjen el az önképző kör jelmezbálgára, mert az mindig jól szokott sikerülni.

Hamisított csokoládé. A debreceni vásáron egy pesti zugszár 10 mázsa olyan csokoládét hozott forgalomba, mely az egészségre nagyon ártalmas hatásban búzakeményítőt, kókuszszirt és kakaóhéjport tartalmazott. A rendőrség csak egy mázsát tudott ebből lefoglalni, mert mikor a lelketlen árusok neszét vették a bajnak, a többi autókön más vásártartó helyekre szállították.

3 Sonka védjegyű „Magyar sonkapác” egy háztartásból sem hiányozhatik, 1 doboz ára 2 pengő. Főlerakat: Győr, Baross Iflatszertár Baross-ut 7. Telefon: 867.

Negyven Anna... Negyven Anna érkezett legutóbb Tolnai Világlapja kiadóhivatalába, de minden félreértés elkerülése végett azonnal leszögezzük, hogy ezek az Annák nem nők. Brit-India pénzgysége a rupia és váltópénze az Anna. Negyven Anna pedig megfelel körülbelül Tolnai Világlapja félelvi előfizetési összegének, 5 pengő 80 fillérnek. Negyven Annával fizetett elő a népszerű képeslapra egy Bombayban élő magyar orvos, aki messze Ázsiában sem tudja nélkülözni Tolnai Világlapját.

Magyarok küldöttsége Borah szenátornál. Newyorkban fényes ünnepség keretében adták át Borah szenátornak az egyes magyar testületek és magánosok által küldött és a magyar nép háláját és szeretetét kifejező ajándékokat. Borah szenátor meghalottan fogadta a hála és szeretet tanujeleit és biztosította a magyarokat, hogy ezután még fokozottabban és törhetetlenebb erővel dolgozik azért az igazságért, amely minden magyarnak egyetlen óhajta, Nagy Magyarország visszaállításáért.

Jövendőmondás... Rendkívül érdekes és újfajta jövendőmondó kártyákat közöl a Délibáb új száma. Ezeket a kártyákat ki lehet vágni a lapból és kitűnő szórakozást nyújtanak. A Délibáb a népszerű színházi képeslap új száma pompás tartalommal jelent meg. Sok érdekesebbnél érdekesebb cikket, képet, folytatásos regényt és egy teljes háromfelvonásos szindarabot talál benne az olvasó. Egy szám ára mindössze 26 fillér.

2. Kicsiny és nagy egyformán kedveli a valódi Réthyféle Pemefü-cukorkát, mely köhögéssnél, rekedtségnél páratlan hatása, amellel az összes hasonló szerek között a legkellemesebb ízű.

Három mozi Csabán. A belügyminiszter városonként most kontingentálta a moziengedélyeket. Ezek szerint Békéscsaba 5 moziengedélyre alkalmas város. Gyula 2, Makó 2, Hódmezővásárhely 3, Szeged 5, Kecskemét 4 mozi bír el a minisztérium szerint. Budapestben 80 mozi engedélyezett melyből 6 csak nyári üzemre szóló.

Az angol nemzet a jóvátételek törlesztését követeli.

Ha fáj a feje és szédül, ha felettséget, belizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József** víz remek terméskelalkotta hashajtó. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A trachoma elleni küzdelem Zalamegyében. A népióléti miniszter által megbízott dr. Schiller Zsigmond nagykanizsai szemkórházi igazgató-főorvos most terjesztette fel jelentését a trachoma ellen folytatott két-estendős küzdelem eredményeiről. A mozgó-műtő faluról-falura járva husz fertőzött községben telepedett meg. Egyes helyeken e lakosság csak a legerélyesebb hatósági beavatkozásra jelent meg a szemorvosnál kezelésre. sőt sok helyen csendőri asszisztenciával kellett megoperálni a súlyosabb állapotban levő makacs beteget. A nagykanizsai és letenyei járás területén a szemorvosok a körorvosok és ápolónők segítségével 2000 trachomas beteget operáltak meg. A szemkórházi főorvos jelentésében azt javasolja a népióléti minisztériumnak, hogy a trachomas vidékeken a kezelés állandósítása és biztosítása érdekében a tanítók, tanítónők és leventeoktatók ily irányu kiképzésben részesüljenek. A jelentés általában megállapítja, hogy a trachoma elleni küzdelem jó uton halad előre és a két estendős harcnak jelentős eredményei vannak.

Orosháza várossá alakulása érdekében készült összeirási ikeket az illető vezetők — továbbá eljárás véget — átadták a községi előljárásnak.

Borpárlat lesz a kecskeméti borból. A pénzügyminiszter 1000 hektoliter borpárlat főzésére adott engedélyt a kecskeméti központi szeszfőzőnek. A miniszter engedélye nagy mértékben elősegíti a kecskeméti borok értékesítését és annál is inkább nagyjelentőségű, mert a borpárlat kifőzése 17 ezer hektoliter bornak, tehát a város és környéke egész borfermege egyheted részének feldolgozását teszi lehetővé.

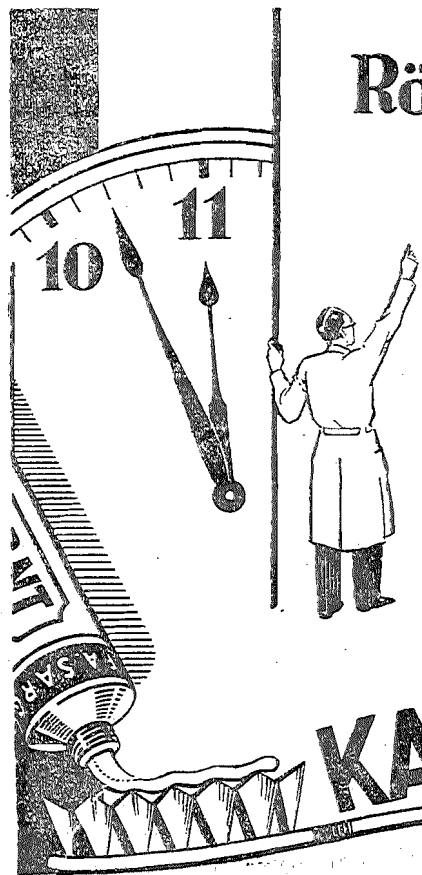
Orosháza és Szentés között megszűnik egy vonatpár.

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 FILLÉRÉRT

kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor

literenként is kapható.

Rövid 3 perc!

Mindössze annyi időt vesz igénybe a fogaknak Kalodont-tal való rendszeres ápolása, aminek eredménye tiszta, szilárd, egészséges fogak. A kártékony fogkő okozza a fogak lazulását és számtalan megbetegedését; fogkő ellen csakis a Kalodontban van meg a hatásos (dr. Bräunlich-féle Sulforizinoleat) ellenszer.

KALODONT

fogkő ellen

Az olasz fascizmus hivatalos lapja feltűnést keltő cikkében szólítja fel Amerikát a jövételi követelések törlesztésére.

Egyetlen pályázó sem akad Lillafüred bérletére.

Eckener kapitány kapta a nemzetközi repülő-szövetség nagy aranyérmét.

Földesy Istvánt a békési lövöldöző tanító büntetésél a szegedi lírelőtábla 1 évi börtönre szállította le.

Az orosházi bikaszemlén megállapították, hogy Oroszába és környékén nem sokat feloldóit a tenyészállatnevelés.

Száz éves a sarvasi Vajdagimnázium.

85 százalékos a községi pótdadó Békésen.

Rotációs papírt gyártanak Magyarországon. Mint értesülünk, Csepelen rotációs papírgyár építését kezdték meg. A rövidesen üzembe lépő gyár Magyarország újságpapír szükségletét akarja előállítani.

A mesebeli város. Angliában Gainsville város lakosságára már két éve nem vetettek ki adót. A polgármester pénzügyi jelentése kiemeli, hogy a városnak nincs semmi adóssága, sőt a pénzügyi évet jelentékeny felesleggel és nagyobb pénztári készlettel zárta.

Amerika nem akar beleavatkozni Japán mandzsuri miveleleteibe.

A magyar pénzügyi eredmények kedvező benyomást keltek Genfben.

A közterhek leszállítását sürgette a kormánypárt agrár-blokkja.

Olcsó cigarettákat készít a Dohányjövődék az eladallan magyar dohányból.

Gyomai anyakönyvi hírek. Születtek: Forgács János, Kruchió István, Gocsik Gizella, Julis János. Házasságot kötöttek: Kovács László—Fekécs Erzsébettel. Elhaltak: Farkas János 2 éves.

ENDRŐDI TUDÓSÍTÓNK ÜZENETE.

Endrődi érdeklődő. Azt kérdejük tőlünk, helyesen járt-e el az endrődi képviselőtestületi közgyűlésen elnöklő t. b. főszolgabíró akkor, amikor a fölfüggesztés következtében szükségessé vált, illetve kisgyűlési jóváhagyással megüresedett községi végrehajtói állás behelyettesítésénél nem élt a jelölés jogával. Az idevonatkozó törvényes rendelkezések világosan és annyira félreérthetetlen módon rendelkeznek, hogy nem szükséges jogvégzettség, hogy megállapíttassék a főszolgabírói eljárás helyessége. Az 1886 évi XXII. tc. 84 §-a így szól:

Az időközben végleg megürült állások szabályszerű tisztujtás, illetőleg kinevezés, az ideiglenesen megürült állások helyettesítés útján töltetnek be.

A helyettesítést kis- és nagyközségekben a kör — illetve községi jegyzőre, valamint a kör — illetőleg községi orvosra nézve a főszolgabíró eszközöli.

A többi állásra nézve a helyettesítés

a képviselőtestület jogköréhez tartozik, melynek közgyűlése ez alkalommal kis- és nagyközségekben a főszolgabíró (72. §.) vezetése alatt tartatik.

Amint az idézett t. cikkből láthatja az elnöklő főszolgabíró a törvény szellemében cselekedett mikor a végrehajtói állás behelyettesítését a képviselőtestületre bízta. Ugy látszik Endrődön mindig akadnak emberek, kik a bölcsesség fógájában szeretnek tüntetni, de a kiadott hang — nem az oroszláné.

Nyugodjék meg tehát, a főbíró eljárása helyes és ha azt megfelelőbbnek, csak elutasítás lehet az elintézés eredménye.

H. A. Kondorostanya. Igaza van teljesen abban, hogy kapkodó intézkedések az ország közgazdasági életét

megjavítani nem tudják. De az is igaz, hogy ma egyetlen politikai párt sem termelt ki átfogó, rendszeres, megvalósítás esetén általános fejlődést és gazdasági megerősödést kiváltó „homentő” programot. Higgye el, hogy nem annyira az egyes pártok, mint a politikusok egyéni értéke, szellemi kiváltsága, praktikus érzéke a fontos úgy országos és kerületi érdeket tekintve is. Tíz-husz vagy mondjuk 33 ember intézi ma is az ország sorsát, a többi olyan, mint kávéban a pótlék. A takarékosagot nem az esküdtek, hanem a képviselők létszámának csökkentésével kezdeném és a mammoth jövedelmet (1000 pengőn felüli) élvezők kereseti adójának felemelésével folytatnám.

Sorait máskor is szívesen olvassuk.

Rádió műsor.

Január 24—30-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, ártólyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, január 24.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Evang. istentisztelet, utána idő, időjárás, majd zenekari hangverseny. Szünetben rádió krónika
2: Gramofon
3: A mandula és a mogyoró termesztése
3.45: Rádió Szabad Egyetem
5: Bodán Margit magyar nóták
6: Az élet figurái
6.30: Hangverseny
7.45: Szent Rajmond legendája
8.15: Cigányzene
8.45: Hegedűs Gyula emlékest, szünetben: Sport és ügetőversenyeredmények
10.30: Időjelzés, majd szalon, jazz és cigányzene.

Hétfő, január 25.

9.15: Hangverseny
12.05: Hangverseny
4: Asszonyok tanácsadója
5: A magyar szén
5.35: Jazz band
6.45: Német nyelvoktatás
7.15: Előadás
7.45: Hangverseny
10: Hangosfilm közvetítés, utána időjárásjelentés, majd cigányzene.

Kedd, január 26.

9.15: Postászene
12.05: Szalonzene
3.30: Tündérvásár meseórája
5: Cigányzene
6: Előadás
6.25: Barabás Béla előadása
7.30: Operaház előadása: Pillangó kisasszony, az I. felvonás után időjelzés, hírek, előadás után időjárásjelentés, majd cigányzene.

Szerda, január 27.

9.15: Szalonzene

12.05: Hangverseny
3.30: Morse tanfolyam
4: Katonazene
5.15: monori Kovács Gyula dr. előadása
5.45: Női [zongorakvintett hangverseny
6.15: Olasz nyelvoktatás
7.15: Magyar nóták
8.30: Előadás a stúdióból — Tosca
10.15: Idő, időjárás, hírek, majd jazz zene közben
10.45: Somogyi Gyula francia előadása.

Csütörtök, január 28.

9.15: Gramofon
12.05: Cigányzene
4: Előadás a háztartásról
5: A baromfiak hizlalása és értékesítése
5.30: Szalon és jazz hangverseny
6.30: Angol nyelvoktatás
7: Dr. Angyal Pál előadása
7.30: Operaházi előadás — Mignon. Az I. felvonás után időjelzés, hírek, II felvonás után hírek, előadás után időjárásjelentés, majd cigányzene.

Péntek, január 29.

9.15: Rendőrzenekar
12.05: Balalajka
4: S. Bokor Malvin felolvasása
5: Hangverseny
6: Előadás
6.25: Cigányzene
7.20: Előadás a fagyásról
7.50: Operett részletek
9: Odry Árpád előadástje
10: Operaházi zenekari hangverseny
10.30: Időjárásjelentés, hangverseny után cigányzene.

Szombat, január 30.

9.15: Hangverseny
12.05: Gramofon
4: Gyermekekjátsoóra
5: Pekár Gyula felolvasása
5.30: Szalonzene
6.30: Mit üzen a rádió?
7.15: Felolvasás
7.45: Joachim emlékhangverseny szünetben kb.:
9: Rádió külügyi negyedórája
9.50: Idő, időjárás, hírek, majd cigányzene
11: Olasznyelvű előadás.

Négy szép kancát az állam szállítat Orosházáról a kiállításra. A budapesti tenyészállatkiállításra Orosházáról négy elsőrendű tenyészkanca szállítat fel az állam: Csizmadia Andrástól 2 darabot, Szenté Mártontól (Pusztaföldvár) 1 darabot és Zábrák Ferencről 1 darabot.

Ingatlan forgalom

1932. január 1-től január 20-ig

Csapó János és neje Cs. Szabó Erzsébet gyomai lakosok vettek 3 hold 11 négyszögöl ingatlant Oláh János (nős Csikós Piroskával) gyomai lakostól 1400 P-ért. Özv. Béres Mihályné Nyilas Terézia gyomai lakos vett 7 hold 1211 négyszögöl szántó ingatlant id. Szerető Lajos (nős Kiss Zsuzsánnával) gyomai lakostól 4500 P-ért.

K. Nagy István neje T. Kocsis Róza gyomai lakosok vettek 7 hold 678 négyszögöl tanyaföldi szántó ingatlant özv. Béres Mihályné Nyilas Teréz gyomai lakostól 9000 P-ért.

Ailer Márton (nős Megyeri Erzsébettel) gyomai lakos vett 1 hold 1482 négyszögöl fattyasi szántót Ailer Mária özv. Nyilas Lajosnéól 700 P-ért.

Tóth László és neje Barta Vilma vettek 1 hold 865 négyszögöl ingatlannak felerészét Tóth Gábortól (nős volt Makcsali Máriával) 200 P-ért.

Izsó Mihály és Hatvani Rozália vettek egy beltelkes ház ingatlant Kardos Imre és neje Száfián Máriától 2050 P-ért.

Marjai Mihályné Mészáros Róza vette a 8 hold 420 négyszögöl és 1 hold 656 négyszögöl félhalmi szántók felerészének 3/5-öd részét Marjai Mihálytól 1500 P-ért.

Szilágyi Lidia vett 891 és 232 négyszögöl csepüskerti kert és szántót, valamint 910 négyszögöl területből 477 négyszögöl területű ingatlant Biró Istvántól (nős Molnár Piroskával) 1200 P-ért.

Szilágyi Sándor (nős Márton Terézszel) vett 3 hold 735 négyszögöl tanyai ingatlan 1/3-ad részét Szilágyi Lidiától 1300 P-ért.

A gyomai járás főszolgabírójától. 92/1932.

Hirdetmény.

A bejelentési kötelezettségnek az egész ország területére szóló kiterjesztése tárgyában kelt 63.410/1930. B. M. sz. rendelet 1. §-ának b.) pontja szerint minden magyar állampolgár az életének 19. évében való belépését annak az évnek január 31-éig, melyben 18. életévét betölti, bejelenteni köteles.

Eszerint f. évi január 31-ig bejelentési kötelezettség alá esik minden magyar állampolgár, — férfi és nő — aki az 1914. évben született.

A község bel- és külterületén lakók a község-háza bejelentő hivatalában tartoznak bejelentési kötelezettségüknek eleget tenni.

A bejelentőlapokon az összes adatokat pontosan és a valóságának megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett valóságáért a bejelentésre kötelezett a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettel a szállásadó is felelős. Ez okból a bejelentőlapokat mindkettőn aláírni kötelesek.

Aki ezen rendelet rendelkezését megszegi, 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 10 napig terjedhető elzárással büntethető kihágást követ el.

Gyoma, 1932. január 14.

BAKOS JÓZSEF s. k. tb. főszolgabíró.

A kiadmány hitelül:

BENCSIK LÁSZLÓ járási iroda tiszt.

A gyomai kir. járásbírósgától, mint telekkönyvi hatóságtól. 6161/1931. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

özv. Béres Daniélné sz. Béres Eszter végrehajthatónak özv. Gecsei Jánosné sz. Kiss Eszter végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság utóajánlaira az újabb árverést 553 P 20 f. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbírósg területén levő s Gyoma községben fekvő s a gyomai 4862. sz. tkvi betétben A. 7. sorsz. 7278/3. hrsz. a. foglalt s végrehajtást szenvedő nevén álló 1 hold 640 négyszögöl területű Fattyasi szántóra 827 P, az A. 5. sorsz. 7278/4. hrsz. a. foglalt 1 hold 640 négyszögöl végrehajtást szenvedő nevén álló Fattyasi szántóra 671 P kikiállítási árban elrendelte.

Az árverést 1932. évi február hó 10. napjának d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiállítási árnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiállítási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908. LX.: t. c. 21. §.).

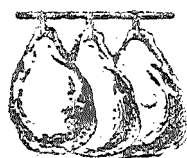
Az, aki az ingatlanért a kikiállítási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiállítási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §.).

Gyoma, 1931. évi december. hó 14.

Dr. Ladomérszky s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

PULUGOR kir. jb. díjnok.

DISZNÓÖLÉSHEZ

okvetlen vegyen egy adag 3 sonka védjegyű Magyar-Sonkapacot, mely a sonkáknak, husneműeknek prágai sonka izt és zamatot ad. Egy adag 40—50 kiló hushoz 2 P, 10—15 kiló hushoz 70 fillér. **GYOMÁN** a következő helyeken kapható: **Berkovics Adolf, Platz József, Katona Gyula, Glück Ármin, Kis Klein üzleteiben.** Továbbá minden gyógyszerertárban, drogériában és fűszerkereskedésben. Ha valahol nem kapná, úgy a pénz előzetes beküldése mellett rendelje meg a Főraktárból. „BAROSS ILLATSZERTÁR“ Győr, Baross ut 7. Telefon 867.

PUBLIKACIÓ.

Bujdos Lajos szereléseket és javításokat a legkényesebbtől a legegyszerűbbig jutányosan végez. Megkeresések lakásán, Hősök utja 39 vagy Fekete Lajos műszerész üzletében. Kéri a közönség szíves pártfogását.

A Gyomai Központi Szeszfőzde, a pálinka főzés díját leszállította, akinek bármilynemű kifőzésre való cefréje van, jelentkezzen a szeszfőzdeben.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Lincolnscheiri és yorksheiri bebucott kocák igen jutányosan eladók esetleg részes tartásra is kiadók. Malacok is olcsó árban kaphatók. Közélebbit a Wagner fatelepen.

A 900 számú házánál a német templommal szemben egy, kettő, esetleg háromszobás lakás a szükséges mellékhelyiségekkel haszonbérbe kiadó. Április 1-én elfoglalható.

Attila utca 1242 szám alatt két szoba, előszoba-konyhás lakás azonnal kiadó. Ugyanott egy jó zongora kibérelhető. Bővebb felvilágosítást özv. Komáromi Lajosné ad, a szomszédban.

Dancsó Ignácnak trágyája van eladó 1314 hsz.

Domokos Sándorné örökösének 6 vékás tanya-földje eladó 329 hsz. a.

Rau Józsefnek istállótrágyája eladó az endrődi uti őrházánál.

Molnár Sándornak 2 db. 4 hónapos süldője és 6 hónapos maiacai vannak eladók.

Özv. Nyilas Lajosné 1 hold pusári szántója eladó.

Fekete Endrének 2 és fél hold előhalma eladó 1499 hsz. a.

Özv. Bartha Jánosnének hizói vannak eladók 574 hsz. a.

Szatmári Zsigmondnál Vasárnap délután 2 órakor önkéntes árverés lesz 170 hsz. a.

Szatmári Lajosné hagyatékát képező 1 hold pusári zsellérföld eladó, ért. Varga Lajosnál 1046 hsz. a.

Ha töltő kályhája van

és olcsón akar meleg lakást, akkor használjon

pécsi tojás szenet

(6900 caloria).

Ne rontsuk külföldi kovácsszenek behozatalával különben is passzív kereskedelemi mérlegünket, hanem használjunk

kétszer mosott pécsi kovácsszenet (6600 caloria).

Kapható:

WAGNER MÁRTON FIAI-nál.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-45	13-36	17-30 20-45 i Bpest k. p. é
4-57	10-40	11-45	19-10 19-45
11-06	12-42	18-19	20-29 2-10 é
6-41	11-14	12-47	18-29 20-34 2-35 i Gyoma é
7-34	12-09	13-25	19-27 21-11 3-38 e Békescsaba i
3-53	12-46	17-30	20-45 i Gyoma é
4-21	13-14	17-58	21-13 é
4-26	13-19	18-03	21-18 i Dévaványa é
4-57	13-50	18-34	21-49 é
4-58	13-51	18-45	21-50 i Szeghalom é
5-17	14-10	19-04	22-09 é
7-27	16-10	20-58	é Békescsaba i
6-16	14-00	19-00	i Szeghalom é
7-50	18-04	20-36	é Püspökladány i
7-55	19-52	1-30	i
8-51	20-58	2-41	é Debrecen i
6-53	11-52	16-16	21-14
6-48	11-37	16-11	21-09
6-15	11-03	15-38	20-36
6-13	10-57	15-37	20-34
5-53	10-37	15-17	20-14
4-05	8-20	13-30	18-24
8-30	15-25	18-49	
5-30	13-50	17-05	
1-20	13-37	15-36	
0-10	12-30	14-30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ij. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ünnepi beszéd.

Tartotta Harsányi Pál esperes, Pétermann József ny. főjegyző bucsuztatása alkalmával 1932 január 28-án tartott díszközgyűlésen.

Méltóztassanak megbocsátani, kegyesen és kedvesen fogadni mélyen tisztelt ünneplő közönség, ha mindenképp Gyoma község vezetőségének és nagyérdemű Elöljáróságának adózom a bensőséges szeretet és hála szavaival, azért a mondhatatlan nagy gyönyörűségért, hogy engem a mai napra hazahívni kegyeskedtek.

Én egy nagy egyházmegye vénje és kormányzója, mikor a tovatűnő évekkel lassan őszbe hanyatlak egykor magasba ivelődtől, annyi tette és szolgálatra kész életem, mikor lassan megerejtelenednek a fénynek sugarai és megerősödnek az árnyak körvonalai, mikor az ember élet utjának felén túl erősen érezzük, hogy hazafelé megyünk: — hazajövök én Gyomára, a nekem és egész családomnak oly feledhetetlenül kedves Gyomára, hazajövök ide, mintha ennek a földnek a fia lennék, hazajövök az örök tiszta és szent gyermeki szeretettel, hazajövök, mint önöknek mindnyájunknak szerető édes és jó testvére, mert nincs hatalom, nincs hírnév, nincsen dicsőség és nincsen méltóság, mely széttudná szakítani a szeretetnek azt az aranykötelékét, mely engem Gyomához csatol és kapcsolni fog sok és nagy hálás boldogsággal valameddig csak szívem egyet is dobog!

A hálás köszönet e szavai után átadom a lelkem a teremtő és az alkotó művészet muzsájának azért, hogy a ma élő nemzedék előtt és az eljövendő utókor számára megörökítem annak a Pétermann Józsefnek az emlékezetét, ki évtizedeken át hordozta vállain e nagy község ezereinek terhet, ki a mindig hűséges szolgálat lobogó lángjával égette magát, hogy fényvel világoljon másoknak, ki tomboló felfordulások idején volt vala biztos kézzel s nyugodt bölcseséggel irányító erő, ki rombolások és romlások, pusztítások és pusztulások idején volt vala építője és előbbre vivője ennek a

szép alföldi nagyközségnek, kinek életéről visszapattant minden a mi könnyed volt és lezser, minden, a mi önzés volt vagy bűn, kinek puritánsága, becsülete, hűsége és barátsága olyan megingathatatlan köszikla volt, melyre zugó árvizek, vészek, viharok ellen is építeni lehetett s így lett Pétermann József főjegyző a magyar köztisztviselői karnak disze és értéke, a puritánságnak és becsületnek megtestesülése és incarnációja, le-tűnt időknél fénylő emléke, a jövődönök pedig reménysége!

„Fegyvert és férfit énekelek, — így kezdte a klaszikus világ egyik legnagyobb költője Vergilius élete legfénylőbb művét az Aeneist — fegyvert és férfit énekelek, így kell szólanom nekem is t. Közönség midőn az őszinte tiszteletadás és megbecsülés decorumával díszijük a község éléről nyugalomba távozó főjegyzőnket.

Vergilius a serevezős hajók, a faltörő kosok, a parittyák, nyilak, ijjak, dárdák és lándzsák dicsőségét énekelte, midőn a fegyverekről beszél, — én pedig énekelem dicsőségét azoknak a fegyvereknek, melyekkel Pétermann József a közélet nagy csataterén négy évtizeden át küzdött, mely az igazságnak mindig fényes és tiszta kardja volt az ő kezében, mely a becsületnek mindig ragyogó paizsa volt az ő karján. A közélet csatáinak idején mindig az első vonalat kereste nem a maga nagyobb dicsőségéért, soha nem a maga nagyobb uraságáért, vagy hatalmáért, nem a vérfakasztásért, soha nem a sebek osztogatásáért, hanem mindig a községéért, ennek előhaladásáért, embertársainak javáért. A maga sebeivel soha nem törődött, a másokét ellenben gyöngéd szeretettel gyógyította, első volt a munka harcmezéjén kora reggeltől mind napestiglen vagy éjszakákba be, orcája verejtékezhetett, gondok redői harázdákat vonhattak homlokára, energiájának vére hullása pirosra festette a földet, mit törődött ő

mindezekkel, kinek kezében az igazságnak kardja fénylett, kinek karján a becsület paizsa ragyogott, kinek élete a község java volt mindenképp előtt!

Vergilius férfit énekel, még pedig nagyot és dicsőt, hősi történelemnek babéraitól körül övezettel, ezred éveken át sugározva fénylőt, — én pedig énekelem egy község egyszerű főjegyzőjét, talán azt is mondhatnám a puritánságnak és szerénységnek, az igénytelenségnek megtestesülését, de aki férfi volt, még pedig egész férfi, még pedig talpig férfi, úgy hogy az élete fény, az emlékezete sugárzó tisztaság!

Óh lehet nagy egy egyszerű földműves, gazda, ha szerelmese a magyar ugarnak, a madárdalos hajnalhasadásnak, a csillagtáboros éjszakának, — óh lehet nagy egy egyszerű iparos, ki kézművének szerszámaival alkot és teremt, — óh lehet nagy egy egyszerű édes anya, ki magát áldozza családjáért és gyermekeiért: Pétermann József mind e három volt együtt. Szerelmese volt a köztisztviselői szolgálatnak, a magyar községnek a boldogság madárdalos hajnalhasadásán és csillagtáboros éjjelen, éppen úgy mint cikázó villamos és mennydörgéses fergegeiben, — tudásának, agyának, nyugodt megfontoltságának bölcsességével alkotott, teremtett, — s erejét, egészségét, magát áldozta a közért!

Férfi volt Pétermann József, mégpedig egész férfi és talpig férfi, ki községe teljes gondjait a tomboló felfordulások viharában vette át, ki rabló oláh hordák garázdálkodása idején oltalmazta községe és polgártársai javát, kinek községet kormányzó munkája idején magyar életünkben fellegetre tornyosult: — s ki mindig egész emberként állotta meg helyét becsülettel és hűséggel végezvén a munkát, mely reá bízott.

Férfi volt Pétermann József, nemcsak a közélet terén, hanem lelke szerint is, kinek lelke szerette a szépet, a nemeset, a művészetet. Leleke virága sok megzenésített dal, kezében sokszor sírt fel a hegedű, vagy érintésére szólalt a zongora, de ott is mindig csak a mi magyar klasszikus regényiróink

örökértékű kincseink, Jókai, Mikszáth munkáinak nagyobb ismerője, olvasója, buvárlója kevés van nála s így tette harmonikus s egészséges életét a szép művészetek szeretete által!

Férfi volt Pétermann József, még pedig egész férfi és talpig férfi a barátság terén, aki benne bizott az meg nem csalódott, kinek hűséget ajándékozott és gazdag kamatozásra ajánlotta fel lelke kincseit! Önző, egyéni érdeket soha nem ismert, kicsinyes gyűlölség mindig messzebb volt tőle, hogy nem, mint Makó Jeruzsálemtől s így lett Pétermann József fénylő a közéletben, áldás a multnak, példa a jövődönök!

Pétermann József búcsúzása gazdag tanúság legyen t. Közönség. Becsüljük meg azokat, kik közintézményeink java szolgálatában egész férfiként lánggal égetik az életüket emberek tizezreinek javára, köznek előmenetelére s a haza virágzására!

Viszont ez ünnepség, e megbecsülés és tisztesség tevés szolgáljon minden szerény, szegény, küzdő köztisztviselő számára fel-emelő tanúsággal, biztatással és bizonyosággal, hogy ilyen nemes érzésű község között, mint Gyoma község lakossága érdemes egész emberként küzdeni, fáradni és dolgozni, mert aki hívnek találta-tik, az itt győzedelmes lesz!

Pétermann József főjegyző urnak pedig az egész férfinak, a nemes szívű férfinak közéleti emléke legyen tisztelet adástól és megbecsüléstől koronázott, életének össze csendes, derült és nap-sugaras sok-sok éven át!

Képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés Gyomán.

Január hó 28-án csütörtökön fél 9 órakor tartotta a községi képviselőtestület választói és rendkívüli közgyűlését. Tíz órakor pedig díszközgyűlést a járás főszolgabíró elnöklete alatt. Pont fél 9 órakor begyűltek a képviselőtestületi tagok s Bakos József tb. főszolgabíró nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést, üdvözlőlvén a képviselőtestületi tagokat.

Első tárgy volt közpénztári el-

A „Gyomai Református Ifjusági Önképzőkör”

január hó 31-én tartja műsoros táncestélyét az Uri Kaszinó összes termeiben, este 8 órai kezdettel.

lenőri állás helyettesítés utján való betöltése. Minthogy az állás szervezve van s a miniszter rendelete értelmében megüresedett állás véglegesen be nem tölthető, kérte a képviselőtestületet, hogy olyan emberrel töltsék be az állást, aki arra reátermett és a köz érdekében hasznosan tud munkálkodni. Tíz pályázat érkezett be, kik közül az előljárói tanács 5 egyént hozott javaslatba. Ezzel szemben Kató Lajos számuégi jegyő kérte, hogy olyan embert alkalmazzon mellé a képviselőtestület, aki iránt ő is teljes bizalommal van, mert az tulajdonképen az ő felelőssége mellett működik és akinek már a községnél eltöltött gyakorlata is van. Mint ilyent ajánlja Kató Gábort. Ha pedig valakinek amiatt volna ellene kifogása, mert azt is Katónak hívják, ugy másodsorban Seprenyi Lajost javasolja.

Ezzel szemben Beinschroth Márton humanitásból azt proponálja, hogy a képviselőtestület mindre ejtse meg a szavazást. Ezen indítványát később oda módosította, hogy a maga részéről, mint rokantat és nagy családú embert Magyarossi Sándort ajánlja. A főszolgabíró a szavazást elrendelvé, Fekete Lajos 20 szavazatot, Kató Gábor 11 szavazatot, Magyarossi Sándor pedig 5 szavazatot nyert, így Fekete Lajos választatott meg szótöbbséggel.

2. A községi végrehajtói állásra (helyettesítés utján) egyhangulag a pályázók közül Szilágyi István választatott meg.

3. Kovács Gábor kistréti házhelyének átengedése tárgyában névszerinti szavazással határozott a képviselőtestület.

5. A Stefánia védőintézet évi jelentését egyhangulag tudomásul vették.

6. Bemutatta az előljáróság a közsegélyre szorultak és a szegényházba felvett egyének névsorát, mit jóváhagyólag tudomásul vettek.

7. Báró Huszár Lászlóné póhalmi ingatlanának parcellázása tárgyában kimondotta, hogy ezidő szerint nem reflektál reá, mert a községnek ingatlan vásárlásra pénze nincsen.

8. Az 1932 évi pótköltségvetést egyhangulag megállapította.

9. A Gyámpénztári 1931 évi II. félévi kamatkulcsot 3.7 százalékban állapította meg.

10. Módosította a járdaépítési szabályrendeletet.

11. Jóváhagyta a jégvermek bérleti szerződését.

12. Engedélyezte az év végéig visszafizetendő függőkölcsön fel-

vételét.

13. Engedélyezte a Horthy-segély alpból 800 pengőnek felvételét az inségakció céljára.

A közgyűlés befejezése után Bakos József főszolgabíró a megválasztott ellenőr és végrehajtótól kivette a hivatalos esküt Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Díszközgyűlés.

A rendkívüli közgyűlés befejezése után dr. Pálka Pál főszolgabíró nyitotta meg a díszközgyűlést. Üdvözölte a megjelent Harsányi Pál esperest, a vendégeket és a képviselőtestületet. Ezek után felhívta dr. Szász h. főjegyzőt, hogy Pétermann József ny. főjegyző bucsulevelét, ezzel kapcsolatban Kner Izidor képviselő beadványát és a községi előljáróság indítványát olvassa fel.

Dr. Szász Lajos felolvasta Pétermann József bucsulevelét, melyet az alábbiakban közlünk szószerint:

Tekintetes Képviselőtestület!

39 és fél évi községi szolgálat után, — melyből 33 évet és 7 hónapot Gyoma községnél töltöttem el — elbucsuzom a Tekintetes Képviselőtestülettől, hogy egészségemet, idegeimet lehetőleg megvédjem öregebb koromra.

Visszapillantva a hosszú szolgálati időre, lelki megnyugvást érzek ténykedésem felett, mert akármilyen porszem volt a működésem az egyetemes községi és országos életben — az én lelkem azt mondja — hasznára voltam a községnek és soha szándékosan — tudva rosszat el nem követtem. — Ezt mondja az én lelkem. — Hogy mit mond az elfogulatlan közvélemény — melyet befolyásolni — sem hizelgessel, sem ráparancsolással nem lehet — a jövő titka és abban meg kell nyugodni.

Kívánok a községnek tehetséges, tevékeny, szorgalmas, a szó nemes értelmében vett szociális érzésű utódot, ki a község fokozatos fejlődését a Tekintetes Képviselőtestülettel egyetértve előre tudja vinni.

Nem válok meg végleg a községtől, köteleltséget érzek aziránt, hogy közügyekben tehetségemet, tapasztalataimat ezután is rendelkezésre adjam a községnek, ha a község bizalommal hozzám fordul.

Istentől áldást kérve a községre, a Képviselőtestületre, maradok továbbra is szolgálatukra

Gyomán, 1932 évi január hó 1-én teljes készséggel:

Pétermann József s. k. ny. közs. főjegyző.

Ezután bemutatja és felolvassa Kner Izidor közgyűlési tag indítványát és előterjeszti az előljárói tanács azon javaslatát, hogy az indítvány egyhangú elfogadásával Pétermann József nyug. főjegyző érdemei elismerése és az utódok elő követendő példaképen való előállítás céljából ugy a bucsulevel, mint a községi előljáróságának és a képviselőtestületnek alábbi elismerő és bucsu szavai egyhangulag elfogadtassanak és szószerint jegyzőkönyvbe vétessenek:

„Pétermann József községi főjegyző önként jól ki érdemelt nyugalomba vonulása alkalmával a község előljárósága, valamint képviselőtestülete kifejezést kíván adni azon elismerésnek, amellyel itteni munkálkodása iránt viseltetik.

1898-ban lépett a község szolgálatába, 1918-ban került vezető állásba és mindvégig nemcsak hűen teljesítette kötelességét, de azon tulmenőleg, nappali pihenő idejét is hivatalában töltötte s bár ez alatt csupán előkészítő munkán kívánt háborítatlanul dolgozni, a szinte minden nap nyakáramenő ügyes-bajos feleket sem járatta ujra, hanem elintézte dolgát. A főjegyzői állás előlépés volt számára, de anyagi áldozatába került, lemondván a magánmunkálatokról, illetve jövedelméről, hogy minden idejét a község szentelhesse.

Működését a legrosszabb időben kezdte, amikor csapások rontották végig a nemzet testén s ugy a belső felfordulás idején, mint az idegen megszállás alatt áldásos tevékenységet fejtett ki a lakosság érdekének védelme körül.

De nevéhez fűződik 446 hold legelőföld szerzése, utcáink, piacterünk betonnal való burkolása s ha nem fogják kezét, 12 kilométerrel bővül a járda építés, mi majdnem az egész községet ölelte volna fel.

Monumentális hősök szobra emelése, polgári iskola létrehozása, gazdasági elemi iskola és ovodaépítés, utcák fásítása — dacára bank adósság terhe nélkül adta át helyét, mit ma nagyon kevés község mondhat el magáról.

A közjótékonyág irányítása mellett a Dalárda, levante ügy, tüzoltótestület, dolgainak előbbre vitelén buzgón munkálkodott s ha az áldatlan idők meg nem bénítják a tovább építés munkáját, — uj korszakba lép alatta a község fejlődése.

Meg kell még említeni, hogy

hivatalos ügyekben szegény, vagy gazdag, ur és pór, jóbarát és ellenfél, hitsorsosa, vagy bármilyen más felekezeti teljesen egyforma kezelésben részesült olyan időben, amikor az utóbbiért gáncs is érte.

A képviselőtestület nevezettre Isten áldását kéri és nyugodt derűs pihenést kíván neki, azonban azon kéréssel fordul hozzá, hogy a jövőben is esetenként, a mikor annak szükségessége felmerül, tudását és hosszú nehéz évek alatt szerzett tapasztalatát a község vezetőségének rendelkezésére bocsájtani sziveskedjék.

A javaslat egyhangulag elfogadtatott.

Ezek felolvasása után főszolgabíró felkéri Pikó Béla, Kruchió István, Kner Izidor és Oláh Lajos képviselőket, hogy Pétermann József ny. főjegyzőt küldöttségileg kérjék fel, jelenjen meg a közgyűlési tereben.

A megjelent ny. főjegyzőt elnök néhány kedves és keresetlen szóval üdvözölte, megköszönte neki, hogy jártasságával, odaadó fáradhatatlan munkájával, az ő munkáját megkönnyítette és a tisztviselői karnak követendő példát állított fel. Sok szerencsét és boldogságot kívánt nyugalomban.

Ezután Harsányi Pál esperes, a közgyűlés díszszónoka mondotta el költői lendülettel szívbemarkoló beszédét, melyet a vezércikkben közlünk le.

A beszédet nagy éljenzés és taps fogadta.

Ezután Kató Lajos jegyző, mint a nyugalomba vonult főjegyző hűséges fegyvertársa mondotta el a maga és tisztviselőtársai nevében meghatott hangon búcsúbeszédét, mellyel a jelenvoltakat könnyekig meghatotta. Hivatkozott arra, hogy neki nem adatott meg az, hogy eltudja mondani azt, amit akar, ugy amint azt érzi, azonban ugy érzi, hogy önmaga iránti kötelessége, hogy Pétermann József iránti nagyrabecsülésének kifejezést adjon s megköszönje azt a kartársi szeretetet, mellyel a békés együtt munkálkodást ápolta. Megemlíti, hogy főjegyzője és barátja olyan tehetséges, tevékeny és szociális érzésű utódot kívánt a községnek, ki a község fokozatos fejlődését előbbre tudja vinni. Ő olyan utódot kíván a községnek, mint amilyen Pétermann József volt. Kató Lajos jegyző e rövid, talpraesett, de lelke mélyéből jött keresetlen beszédével megmutatta, hogy csupa szívember. Beszéde végén már annyira elérzékenyült, hogy a hallgatósággal együtt az elérzékenyülés ha-

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

tása alatt majdnem sírva fakadt, de erőt véve magán, befejezte beszédét azzal, hogy hosszú, megérdemelt életet kívánt!

Lelkes taps és éljenzés volt az elismerés.

Pétermann József megindultan mondott köszönetet a meleg szavakért. Kijelentette, hogy ha van érdeme, úgy azt áthárítja a község közönségére, mert azok segítettek munkájában. Egyedüli érdemének ő csak azt tartja, hogy mindig jót akart. Meleg szívvel mond köszönetet s ezt felhasználja arra és honorálni akarja azzal, hogy tudását ezután is készséggel bocsátja a község rendelkezésére. Köszönetet mond felettes hatóságának is és Isten áldását kéri további munkájukra.

Főszolgabíró ezután a díszközgyűlést berekesztette, amely után a hatóság, a képviselőtestületi tagok, hivatal társai és jó ismerősei elhalmozták jókívánataikkal!

L. Z.

Közművelődés.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a Gyomai Közművelődési Egyesület által rendezett népszerű szerdai esték, esetről-esetre már nagyobb számú férfi hallgatóságot is vonzanak.

Legutóbb a Németvárosrészi, Egyetértési, Ipartesület és a 48-as Olvasókörökben tartottak értékes és hasznos előadásokat a lakosság részére: Domokos János A gépek és az emberi előrehaladás, dr. Balázs László Adósvédelem, Tiba András Erkölcsi kérdések, dr. Szász Lajos Hasznos tudnivalók, Szőke Ferenc Közgazdasági kérdések címen.

A műsor 1/4 részét képező, szórakoztató részben Domokos János tanító csillogtatta ismét egészséges, jóízű humorát: A női szív — Kirándulás. Mindkét egyéni humorral megírt tanulmány állandó derűt rakétázott. Mindenki kacagott, még a jelenlevő anyósok is akiket pedig ez eszelben egy kofferbe vélt csomagolni. Mint értésülünk a legközelebbi estén a „Csók” és az „Anyós-kérdés” című humoros tanulmányok kerülnek elő farsolyából.

Bácsi Lajos háborús novellái mellett Hainfarth Irénkét és Giritz Mariskát dicsérik úgyes

szavalaikéért.

Molnár Gyula rendezésében Herter Miska és Brón Dániel az Öngyilkosok című tréfával szórakoztattak.

Február hónapban előadá-

sokat tartanak: dr. Seffer Erzsébet Kisréli, dr. Balázs László Németvárosrészi, Nyiszlor Péter Felsőrészi, dr. sarkadi Nagy Pál a németvárosrészi Olvasókörben.

Miért is nem lett felszentelve a nagylaposi ujtelep olvasókörének székháza?

A „Gyoma—Endrőd—Kondoros” helyi lap legutóbbi számában „Székház avatás” című cikk sorai közül egy rövid tendenciózus közlemény húzódik meg, mely burkoltan azzal vádolja az endrői róm. kath. egyház vezetőségét, mintha mulasztásból, vagy talán más okból kifolyólag a kör épületének beszentelését felkérés dacára nem végezte volna el. A közvélemény helyes tájékozódására a való tényállást a következőkben szegezem le.

Folyó hó 14-én Privóczi köri elnök kérte a plébániai hivatalban a kör új épületének beszentelését. A kérés teljesítése azzal a feltétellel lett megígérve, hogy a szentelési végző pap Nagylaposra való kivívására kocsiról gondoskodjanak, amit Privóczi elnök meg is ígért. A plébános rendelkezésére 16-án, szombaton délután 4—7-ig az utra felkészülten váriam a beígért kocsit megérkezéséig. S mivel nem jött értem, joggal tételezhettem fel, hogy a kör egyházi felszenteléséről lemondjak. Nagylapos

Endrődtől oda-vissza körülbelül 8—9 km. Igazán nem kívánhatta tőlem a kör elnöksége, hogy téli hidegben, papi ornátusban, gyalogosan tegyem meg az utat.

Utólagos értesülésem szerint Privóczi tényleg kért kocsit a pap részére a község birájától. A bíró kiadta a gazdának az utasítást, hogy a pap részére kocsiról gondoskodjon. Kocsi volt is, de nem a pap, hanem a hivatalos vendégek részére. Legalábbis a papot lefelejtették a kocsiról.

Még csak azt óhajtom megjegyezni, hogy a beszentelés elmaradásának okát félreanyagározások elkerülése végett másnap levélben közöltem a kör elnökével. S bizonyára, ha a „Gyoma—Endrőd—Kondoros” helyi lap kissé körültekintőbb lenne hirszolgálatával s alaposabban informálnának a való tényállásról, úgy az endrői plébániai hivatali mulasztással jámadó sorok a székház avatást ismertető közleményéből kimaradtak volna.

SZVETITS VIKTOR
segéd-lelkész.

Kath. Népszövetségi Kisgazda Kör

kedden este tartotta meg szokásos farsangi vacsoráját. A Kath. Népház terme zsúfolásig megtelt és annak ellenére, hogy előtte való nap más körnek volt a vacsorája, mégis annyi volt a részvevő, hogy pótasztalokat kellett beállítani és az illatos és jóízű pörköltből második eresztést is kellett készíteni, úgy hogy a társaság egy része csak jóval 9 óra után ülhetett asztalhoz. A Kath. Népszövetségi Kisgazda Kör ma Endrőd legnagyobb Köre és nagyszerű látványt nyújtott a négy hosszú asztal mellett vígan falatozó férfi sereg. A kör ugyanis csak férfiakat hívott meg, nők megjelenéséhez csak kedden járult hozzá s in-

nen volt, hogy a szépem alig néhány taggal volt képviselve. A kör elnökségén kívül ott láttuk *Záhonyi Aladár* járásbírói elnököt, *Bakos József* tb. főszolgabíró, *Wagner Márton* és *Józsefet*, képviselve volt az endrői összes számottevő hazafias körök és az endrői gazdák színe-java. Az első felköszöntőt *Kalmár Imre* községi bíró, a kör világi elnöke mondotta, néhány keresetlen őszinte szóval üdvözölte a megjelent nagy és szépszámu vendégeket. A második felköszöntőt *Csernus Mihály* apátplébános, egyházi elnök, ki a nála megszokott párhosszal mondott szép beszédet, összehatásra, megértésre buzdítva.

Nagy taps jutalmazta az egész társaságot magával ragadó beszédel. Utána *Dógi Gyula* bandája szólalt meg s szebbnél-szebb magyar nóták szólaltak meg vonója alatt. Egyszer csak elhallgat a nóta és minden oldalról felhangzik a kiáltás: „halljuk Haller ügyvéd urat!” aki hosszas nógatás után kelleltenül, ugylátszik erre nem volt elkészülve föláll és néhány szerető szó után egy a növényvilágból vett hasonlatból kiindulva figyelmeztet a tekintély tisztelgéseire, az okosabbak és felettünk állók megbecsülésére, a szereteire, amely át kell, hogy hasson mindenkire, ha azt akarjuk, hogy ország, társadalom s község fejlődjön és növekedjen. Nagy figyelemmel hallgatták Endrőd legújabb polgárának kedves fordulatokban gazdag beszédjét s mikor befejezte minden oldalról fölhangzott a taps. A borju pörkölt második eresztéséből jól lakván *Wagner Mártonnak* is megeredt a nyelve és talpra esett beszédben hívta föl a gazda osztályt: érdekeivel foglalkozó „Magyar Mezőgazdasági Társaság”-ra, mely önzeitlenül akarja szolgálni a földműves osztályt. (Erről legközelebb bővebben.) A vacsorát szép szőke és barna leányok szolgálták föl, kiket azután vacsora után közre fogtak és táncba vittek. Jó bor és víg nóta mellett hajnalig maradt együtt a társaság. A kellemes este rendezésében az elismerés *Vaszkó Pál* kisgazdát illeti, ki fáradságot nem kímélve sürgölődött-forgolódott a siker érdekében. —sc.

Endrői közművelődés.

Az Endrői Kultur terjesztő gárda f. hó 24-én tartotta meg az idei első nagyobb szabású előadást az Endrőd—Öregszőlői kápolna-iskolában.

Kitűnően betanított iskolás gyermekek „Hiszekegy” éneke és Klinghammer L. tanító üdvözlő szavai nyitották meg a kultur előadást.

Csókásy Béla polg. isk. igazgató kezdte meg ismeretterjesztő előadását és nagy körültekintéssel látta fel a mezőgazdaság és állattenyésztés

terén mutatkozó hiányosságokat.

Utána dr. szenijobbi Bartha János orvos praktikus módon ismertette a mai áldatlan gazdasági viszonyok kifejlődésének okát és éles logikával boncolgatta az általános eladósodást. Rámutatott az ország forgó tőkájének teljes hiányosságára.

Kellemes tetszéssel fogadta a közönség Bartha doktor fejtegetését, mely után rövid pár pernyi szünet következett, amennyiben a hallgatóság között kisebb vilák, eszmecserék merültek fel.

Derült elem is vegyült a beszélgatók közé. Jó megjelenésű, középkorú kisgazda mondta fájdalmas felsóhajtás után: Hej! mástól kellene ezt nekünk hallani! — de meg kell hagyni, azért mégis csak nagyon gavallér ember ez a mi nemzetgyűlési képviselőnk, — nem ígért az semmit, node ezt derekasan meg is tartotta.

A felmerült szócsatáknak dr. Cseh József orvos felszólalása vetett véget, aki az orvosok álláspontját ismertette a fertőző betegségekkel szembeni védekezésről. Kifejtette a kuruzslók igénybevételével sok esetben előfordult káros visszahatásokat. Ismertette a higiénia áldásos előnyeit.

Dr. Cseh József szakszerű előadását követve dr. Haller József ügyvéd állt szólásra. Beszédje során az altruista, a rendíthetetlen keresztény szocialista emberbarát és a makulátlan igazságot fürkésző, követő tehetséges jogász bonthatott ki egyéniségéből.

Mesteri diplomáciával mutatatta be az igaz keresztény szocializmus grafikonját, melyre hosszú idők során át az életből, a történelemből és különféle tudományokból merített diagnózisokat jegyezte fel, melyek a keresztény lelkekre törő betegségek oltalmazói.

Dr. Haller ügyvéd széleskörű tudásával, nemes szívvvel előadott stílusos beszédjét, ritka meghatottsággal hallgatta végig a többszázra menő közönség. Megnyilvánult azon közóhaj, mely szerint még sokszor kívánják hallani dr. Haller szavait és ezt viharzó taps és éljenzésekkel dokumentálták.

Klinghammer László tanító záróbeszédében megköszönte a megjelenést, a feszült érdeklődést és az előadó urak lelkes fáradozását.

A „Himnusz“ eléneklése után az előadás véget ért.

Se karácsony, — se mikulás...!

Ma reggel a szerkesztőségbe menet több postással találkoztam, csak úgy görnyedtek a sok apró csomag alatt. Nincs se karácsony, se mikulás, nem értettem a nagy forgalmat. A riporter kíváncsisága felébredt bennem s mikor a postás egy ismerős házba ment, utána mentem. Látom, hogy csomagot ad át a ház asszonyának a gyerekek mind a négyen siu indiánüvöltéssel üdvözlök. „Megjött a Szent István csomag!“ felbontották a csomagot, a gyerekek mind kaptak belőle, még a nagymamának is jutott. Mindnyájan dicsérték. Kijelentették, hogy soha nem eettek még ilyen jó csokoládét. Volt még benne kakaó és sok mindenféle jó, mind a budapesti Szent István cég gyártmánya.

Mikor a zaj és az öröm valamelyest elcsendesedett szóhoz jutottam én is s kérdeztem, miféle csomag érkezett. Elbeszéltek, hogy a budapesti Szent István Cikóriagyár, melytől már évek óta vásárolnak, megbízottjával levelezőlapot küldött, aki elmondotta, hogy a Szent István cikória ládika fedőlapján levő Szent István képet vágiák ki s ragasszák az ő általa adott levelezőlapra s ha a levelezőlap a kivágott képekkel megtelik, küldjék fel a gyárnak s szép csomagot fognak kapni. Ugy is tettek s ime alig pár nap, a csomag megérkezett.

Hát ezért van a postásoknak olyan sok munkájuk s ezért örülnek a gyerekek, hogy ajándékot kapnak, pedig nincs se karácsony, se mikulás.

HIREK

Gondnok választás. Az Alsó-részi 48-as Olvasóegylet f. hó 17-én, vasárnap délután tartott közgyűlésén választotta meg az elhalt Harmati József helyére az új gondnokot Kiss Lajos személyében.

Megalakult a gyomai sakkkör. A Gyomai Sakk Kör hétfőn — február 1-én — d. u. 6 órakor a Közponi Kaszinó (Uri Kaszinó) külön termében tartja alakuló közgyűlését. A szervezőbizottság felkéri a sakk iránt érdeklődőket, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

Meghívó. Békésvármegye iskolán kívüli népművelési bizottságának endrődi csoportja 1932 február hó 2-án (kedden) este 1/2 8 órai kezdettel a Katholikus Népház nagytermében a Vöröskereszt Fiókegylet jótékony akciója javára kulturális estét rendez.

Nyugdíjas otthon. Mozgalom indult meg a helybeli nyugdíjasok között, hogy egyesületbe tömörülve, felállítsák a nyugdíjas otthont. A cél kulturális — politikamentesen. A megbeszélő értekezlet az eszmét örömmel fogadta és elvben hozzájárult a megalakuláshoz. A szervező bizottságot felkérték az atapszabályok elkészítésére. Az alakuló gyűlés ideje a lapokban hirdelve lesz.

GySC jelmezbál. A Gyomai Sport Club szokásos farsangi jelmezes estélyét az eddigi tervezetektől eltérően február 9-én tartja meg, az Uri-Kaszinóban. Ezzel az elhatározásával elérte a GySC azt, hogy az egyébként sikerülnek ígérkező jelmezes est még a farsangban lesz megtartva. Az előjelekből ítélve sok és ötletes jelmezesre lehet számítani, akik vígan akarnak búcsuzni az idei farsangtól.

Kiepurát megakarta zsarolni a newyorki alvilág. Kiepura amerikai kalandjairól érdekes cikket számol be a Délbáb új száma, amely a sok érdekes cikkben, rézkarcszerű illusztrációval, folytatásos regényen és egyfelvonásos szindarabon kívül, érdekes novellapályázatot hirdet. A pályázat keretében értékes díjakat oszt ki a népszerű színházi képeslap. Egy szám ára mindössze 26 fillér.

Jelmezbál a „Holler Szálló“-ban. A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifiak Önképzőköre a múlt vasárnap rendezte meg a hagyományos jelmezbálját, amely régen látott szép mulatságok emlékét idézte elő. A szebbnél-szebb jelmezek közül a következőket sikerült össze írni: Boy: Szabó Margitka Endrőd, kukorica: Matyi Teruska, pék: Bakonyi János, bajadér: Ladnai Erzsike, menyecske: Tuba Ilonka, cigány-asszonyok: Bakonyi Bözsike, Bíró Juliska, dada: Herter Mihály, vakkoldus: Domokos Albert, koldusgyerek: Szabó Imre, nyúl: Szántai Klárka, kártyavelőnő: Lechnitzki Ida, kereszt-rejtvény: Gábor Ilus, indián: Kiss Erzsike, rokokó: Kéri Ilonka, matróz: Reisz Ella, indián: Nyitrai Jucó Békéscsaba, kéményseprő: Balogh Erzsike, szakács: Dancsó Piri, suszterinas: Dancsó Lica, kozáklány: Kiss Juliska, hangszóró: Kovács Aranka, kukorica: Viznyai Eszti, papagály: Kölcsei Margit, ékírálynő: Vatai Mariska, bajadér: Herter Juliska, pierette: Pápai Bözsike, Gandhi: Balogh Géza. I-ső díjat: Vatai Mariska, II-ik díjat: Kiss Juliska, III-ik díjat: Reisz Ella, férfidíjat: Domokos Albert és Szabó Imre nyerték.

Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata által rendes gyomor- és bél-működést érnek el. E modern nőgyógyítás főképviselei a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Békésvármegye a békéscsabai Munkás Otthon Szövetkezeti részére 2000 P szavazott meg.

Forradalom kitörése fenyegeti Spanyolországot.

A hivatalos bankkamattal 7 százalék.

Napraforgómagot fognak termelni tízezer holdon az Alföldön.

72.000 református él Debrecenben.

Aki igazán jól akar mulatni, részt vesz a február 9-iki GySC jelmez estélyen.

Gazdasági előadás. Vasárnap délelőtt, intenzívtelep után Egerházy Lajos, az Országos Gazdasági Társulat igazgatója nagyon tartalmas és időszerű gazdasági előadást tartott, melyben különösen a gyümölcsstermelés és kenyéhkertészeti termelés fokozását ajánlotta a buzatermés mellett. Előadásában a mai gazdálkodás tarthatatlanságát is felhozta, ami a nagy számmal ott volt gazdák némelyikénél kellemetlen ellentmondást váltott ki, ami nem azt jelenti, hogy az ellentmondóknak volt igazuk. Időszerű egyébként is, hogy a mai gazdálkodásról még sok szó essék. A hozzánk jövő tanítóemberekkel ezután is szívesen látjuk.

Mindenki Könyve. Új népszerű és olcsó könyvsorozat indult meg **Mindenki Könyve** címmel. A könyvsorozat címe már magában foglalja a programját: ez tényleg **Mindenki Könyve**, mert szórakoztató, kellemes, a mai időkben gondúzó olvasmány. A legjobb magyar és külföldi írók regényei jelennek meg a sorozatban, amelynek legújabb kötele Borchart „A nyakék“ című regénye, melyet Balassa Imre fordított művészi gondval. A Mindenki Könyve 10 naponként jelenik meg, kötetje 30 fillér.

3. Színházban, hangversenyen kellemetlen érzés a köhögési inger. Ilyenkor sokat ér, ha velünk van egy doboz valódi Réthy-féle Pemelefű cukorka.

A Gyomai Sport Club jelmezbálja

1932. február 9-én lesz az Úri Kaszinóban.

Különös kihágások. Budapesti rendőrbírói 1930-ban 64.587 esetben hoztak ítéletet különgözö kihágási ügyekben. Ezek közül egy fiatalembert háromszor egymásután közcsendháborításért ítéltek el, hogy éjjeltájban megjelenjen szelmeablaka alatt és énekeljen. Hárman azzal követték el a kihágást, hogy a legnagyobb forgalom idején az utcaközépen olvastak. Ezek azzal védekeztek, hogy olyan érdekes volt Tolnai Világlapja, hogy nem törődve a rájuk leselkedő veszélyekkel, az utcaközépen kezdtek olvasni kedvenc lapjukat.

Jutalom a megtalálónak. Jóképű tanyai menyecske állított be a szomszéd vármegye egyik városának lap szerkesztőségébe és kérte a szerkesztőséget, hogy tegyék közé a következő hirdetést: „Férjem, aki 175 centiméter magas, barna, sárga szemű és a János névre hallgat, f. hó 14-én azzal ment el a tanyáról, hogy a városban néhány pohár bort megiszik. Azóta több mint 48 óra telt el és még mindig nem jelentkezett. Aki tud róla valamit, jelentkezzen nálam s ha életben előállítja tíz pengőt, ha holt-hírét hozza, százat kap.”

Világtörténelem egy szóban. Egy nagy angol napilap röviden leírja a háború befejezése óta eltelt idők történelmét, olyformán, hogy minden esztendői egyellenegy szóval jellemez. A világtörténelem az új megállapítás szerint így alakul: 1918. ujongás, 1919. jóváírat, 1920. várakozás, 1921. lelohadás, 1922. megrökönyödés, 1924. ijedelem, 1927. elkeseredés, 1929. szánom-bánom, 1930. fejtörés, 1931. kétségbeesés, 1932. visszautasítás, 1933. adósságtörlesztés. — Ime a példa, hogy történelmet röviden is lehet írni, csak megfigyelőképeség kell hozzá.

Milyen lapok jelennek meg a megyében. Rendelet jött, hogy a sajtótermékekre vonatkozó adatokat állítsák össze a főszerkesztők. Nem érdekelt lenni tudni, hogy a megyében 5 politikai napilap van (Csabán 2, Orosházán 2, Gyulán 1.) Viszont hetilap összesen 10 jelenik meg. Folyóirat (szaklap szintén 5 van. Hetilapja van Békésnek, Mezőberénynek, Szarvasnak, Tótkomlósnak, Szeghalomnak, Gyomának. Az egyházi lapok száma 4.

3 Sonka védjegyű „Magyar sonkapác” egy háztartásból sem hiányozhatik, 1 doboz ára 2 pengő. Főlerakat: Győr, Baross Illatszertár Baross-ut 7. Telefon: 867.

A vasárnapi vásárok alkonya. A vasárnapi munkaszünet ügyében előterjesztéssel fordult a református egyetemes konvent a miniszterelnökséghez. A feliratra adott válaszában közli a miniszterelnök, hogy érintkezésbe lépett a kereskedelemügyi miniszterrel, abban az irányban, hogy az összes országos vásárokat a jövőben helyezték át hétköznapra. Igéretet adott a miniszterelnök válaszában, hogy minden törvényes eszközzel oda fog hatni, hogy az ország egész területén a vásár- és ünnepnap vásározások fokozatosan megszűnjenek.

Öt évig nem változtattak a tankönyveken. A szülők körében már régóta elkeseredett panasz van a tankönyveknek úgy az árai, mint azoknak gyakori változtatásai miatt. Mindennapi eset volt, hogy a drága pénzen beszerzett tankönyveket már a következő esztendőben nem lehetett használni, mert más fajtát léptettek életbe. Ezen a tarthatatlan állapoton segít most a kultuszminiszter, mikor elrendelte, hogy a tankönyveken öt éven át nem lehet változtatni, ellenben az árak 25 százalékkal alacsonyabbak lesznek.

Elkészült a vásártartási jog, a házaló és vándoripar, valamint az iparügyi törvény reformjára vonatkozó tervezet.

Németországban már a bankigazgatókat teszik B-listára.

Az igazságügyminiszter az egész vonalon leszállítja a kényszerezegységi díjakat.

Csak februárban lép életbe a textil fázis rendelet.

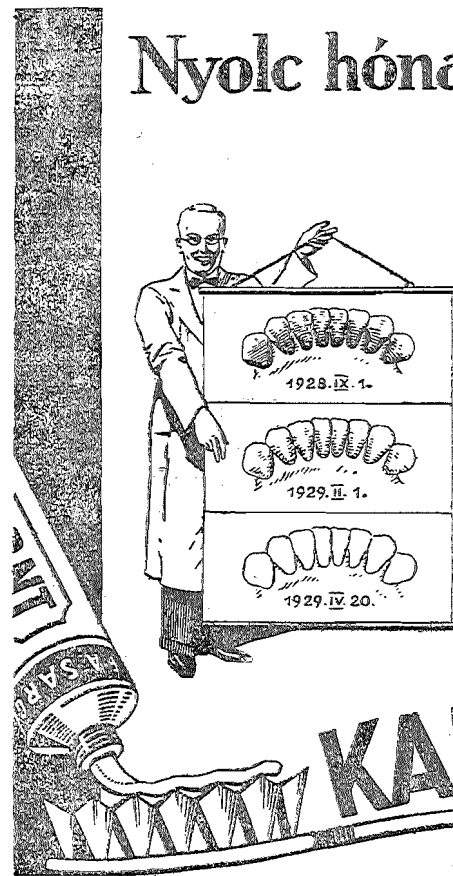
260 ezer hektóliter bort szeszszé dolgoznak fel.

Az egész országban szilárdul a bor ára.

Newyork minden hatvanegyedik lakója magyar.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Marsi József, Varga Piroska, Kiszely Vince, Győri Mária, Kiss Sándor, Balázs László Antal Pál, Lévai Elek.
Házasságot kötöttek: Kulik Gergely—Takács Ilonával.
Elhaltak: Tari Istvánné, Vatai Eszter 32 éves, Aranyi János 75 éves.

Nyolc hónapon belül!

Ezen rövid idő elég volt, hogy egy súlyos fogkőképződési eset csupán Kalodont fogkrém használata által teljesen helyrejöjjön. Egyedül csak Kalodont tartalmazza a fogkő ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizinoleat-ot. Ezzel most mindenki megóvhatja fogai tisztaságát és egészségét.

KALODONT
fogkő ellen

A budapesti koldusrazzián 360 álkoldust leplezték le, közülük olyan, kinek villája és több ezer pengős takarékbetéje van.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár 1932 március 17—21-ig tart.

Nem foglalhatja le az OTI, az iparosok számlakövetelését csak annak 6 százalékát.

SZILÁNKOK.

Vadászat. A telki uradalom pénteken körvadászatot tartott, este pedig társasvacsorát a Hollerban. A vacsora igen látogatott volt — mert mint halljuk — arra nemcsak a vadásztársaság tagjai, hanem azokat is meghívták, akik régen vadászok voltak és — jól lőttek.

Régiséggyűjtő Gyomán. A napokban kezünkbe került egy igen érdekes és értékes régi könyv, melynek sem a készítőjét, sem a helyét, a hol készült megállapítani nem sikerült s táblája a sok használattól alaposan meg is kopott. A tábla fedelén a következő bevéselt felírás van: Ezen könyv tartalmaz sok szép énekecskét, melyből sok jó barát veszi fel a leckét. Akit érdekel ez a régi könyvecske, melyben van sok szép énekecske az forduljon közelebbi felvilágosításért Lach Fülöp urhoz, ki annak forgatását és

tanulmányozását minden jó barátunk készséggel megengedi.

Házi kezelés. Az elmúlt napokban a gyomai dohány nagyáruját az érdekeltek kérésére a kir. kincstár „házi kezelésbe vette.” Lesz már trafik bőven Gyomán. Ide dirigálják a magyarországi dohánygyárakban felhalmozódott összes kimaradt „zöld” és „fehér” kapadohányt. Nem lesz panasz most már se a kistrafikosnak, se a nagyközönségnek. M. kir. pénzügyőr fogja ellenőrizni, hogy ki hány pakli dohányt vesz. Reméljük, hogy a látszatadónál a tékozlás itt nem lesz figyelembe véve. (Jaj neked Holló Ákos virilis jogot kapsz!)

Marsa is büszke lett amióta „kincstári” nő lett, nem komázik most már többet a régi cibil törzsvendégekkel. Trafikot ugyan ezután se kapunk jobbat — de meglesz legalább az az elégtételünk, hogy az idevezényelt udvarias Takács m. kir. kincstári helynöktől, barátságos „kincstári mosolyt” is kapunk!

NB. Lapzária előtt kaptuk a hírt, hogy cáfolatot kell kiadnunk arra nézve, hogy lesz már trafik bőven Gyomán. Nincs változás! A héten a szegedi raktár azt üzenté: hogy nem ad dohányt hitelbe a kincstárnak. Püf neki! Hát nincsen dohány — és nincsen hitel! Várjuk a fejleményeket...

A nyiregyházi gyilkos Klein Sándor büntetőügyében a 14 évi fegyházra szállították le.

Tízezer zenés koplal Angliában a rádió és hangosfilm miatt.

29.497 autóbusz, motorkerékpár, teherautó van Magyarországon.

Szegeden a kéményseprési díjakat 20—25 százalékkal csökkentik.

Az iparosok inség-kölcsön-akciójából 90 ezer pengő akarnak juttatni a békéscsabai körzetbe tartozó 20 iparostul-letnek.

Békésen Téglás Sándor 56 éves földműves benngett a konyhában.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a vésztői arzénos asz-szonyt.

Országos baromfi-galamb- és házinyul kiállítás lesz Békéscsabán február 7-én és 8-án.

Bélrenyheség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását.

INGYEN PRÁGAI SONKÁJA LESZ,

ha disznóöléshez 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapácot vesz, mely a sonkáknak, húsneműeknek prágai sonka izt és zamatot kölcsönöz. Egy adag 10—15 kiló sonkához 70 fillér, 40—50 kiló hushoz 2 pengő **GYOMÁN a következő helyeken kapható: Berkovics Adolf, Platz József, Katona Gyula. Glück Ármin, Kis Klein üzleteiben.** Továbbá minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben, Ha valahol nem kapná, úgy a pénz előzetes beküldése mellett rendelje meg a Főraktárnál. „Baross Illatszertár” Győr, Baross ut 7. Tel. 867.

Rádió műsor.

Január 31—február 6-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, január 31.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene, szentbeszéd
11.15: Unit. istentisztelet, utána idő, időjárás és vizállás, majd zenekari hangverseny. Szünetben Zilahy Lajos előadása

2: Gramofon
2.45: Gazd. tanácsadó
3.30: Rádió Szabad Egyetem
4.41: Hubay dr. zenedélutánja
5.20: Előadás
4.45: Dalköri hangverseny
6.30: Előadás
7: Jazz és szalonzene
7.50: Közvetítés a Nemzeti színházból

10: Időjelzés, sport és ügétverseny-eredmények, majd cigányzene.

Hétfő, február 1.

9.15: Hangverseny
12.05: Cigányzene
4: Asszonyok tanácsadója
5: Felolvasás
5.30: Egyházzenei hangverseny
7: Német nyelvoktatás
7.30: A fuvós hangszerek ismertetése, majd zenekari hangverseny
9.30: Jazz, szalon és cigányzene
10.10: Időjárásjelentés.

Kedd, február 2.

10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Gör. kath. istentisztelet, utána idő, időjárás, vizállásjelentés, majd hangverseny
2: Gramofon
3.45: Gyermekekmesék
4.20: Postászenekar
5.30: Felolvasás
6: Cigányzene

7: Előadás a helyesírásról
7.25: Basilidesz Mária énekestje
8: Közvetítés a Királyi Színházból.
Az első felvonás után időjelzés, sport és ügétversenyeredmény. Az előadás után cigányzene.

Szerda, február 3.

9.15: Katonazene
12.05: Hangverseny
3.30: Morse tanfolyam
4.15: Felolvasás
5: Szalonzene
6: Előadás a festészetéről
6.30: Olasz nyelvoktatás
7: Postászene
8.30: Felolvasás
9: Zenekari hangverseny
10.30: Cigányzene

Csütörtök, február 4.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangverseny
4: Előadás
5: Mezőgazdasági iparok
5.30: Zene
7: Angol nyelvoktatás
7.25: Tannhauser — dalmű, I. felvonás után időjelzés, hírek, II. felvonás után hírek. Előadás után: időjárás jelentés, majd gramofon.

Péntek, február 5.

9.15: Postászene
12.05: Balalajka
4: Novellák
5: Hangverseny
6: Gyorsírótanfolyam
6.30: Katonazene
7.45: Dalest
9.45: Rádió külügyi negyedóra
10: Cigányzene
10.45: Hangverseny

Szombat, február 6.

9.15: Gramofon
12.05: Szalonzene
4: Gyermekekjátsoóra
5: Missziós üzenetek
5.30: Japán emlékek
5.50: Rádió amatőrposta
6.15: Emlékhangverseny
8: Népszínmű előadás, utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

MEGHIVÓ.

A Gyomai Dalárda folyó évi február hó 14-én délután 2 órakor, határozatképtelenség esetén ugyanazon nap délután 3 órakor évi rendes közgyűlést tart, melyre a dalárda t. tagjait ezenel dalostestvéri szeretettel meghívjuk.

Kelt Gyomán, 1932 évi január hó 30-én.

Beinschróth Gábor Nyisztor Péter
titkár. elnök.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelítő kirendelése, a határozatképeség megállapítása.
2. Az 1931 évi zárszámadás előterjesztése.
3. Számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentés megadása tárgyában határozathozatal.
4. Titkár jelentése a dalárda 1931 évi működéséről.
5. Gondnok jelentése.
6. Az 1932 évi költségeloirányzat előterjesztése és ennek elfogadása tárgyában határozathozatal.
7. Tisztikar megválasztása 3 évre.
8. Választmányi-tagok megválasztása 3 évre.
9. Számvizsgálóbizottsági - tagok megválasztása 3 évre.
10. Esetleges indítványok.

Ha töltő kályhája van

és olcsón akar meleg lakást, akkor

használjon

pécsi tojás szenet

(6900 caloria).

Ne rontsuk külföldi kovácsszenek behozatalával különben is passzív kereskedelmi mérlegünket, hanem használjunk

kétszer mosott

pécsi kovácsszenet

(6600 caloria).

Kapható:

WAGNER MÁRTON FIAI-nál.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6:15	9:45	13:36	17:30	20:45	i Bpest k. p. é 4:57 10:40 11:45 19:10 19:45
11:06	12:42	18:19	20:29	2:10 é	Gyoma i 0:32 5:34 8:52 14:28 16:52
6:41	11:14	12:47	18:29	20:34	2:35 i Gyoma é 0:17 5:18 8:51 14:20 16:51 19:25
7:34	12:09	13:25	19:27	21:11	3:38 é Békéscsaba i 23:15 4:26 8:14 13:26 16:14 18:26
3:53	12:46	17:30	20:45	i	Gyoma é 7:24 12:23 16:47 21:45
4:21	13:14	17:58	21:13	é	Déaványa i 6:53 11:52 16:16 21:14
4:26	13:19	18:03	21:18	i	é 6:48 11:37 16:11 21:09
4:57	13:50	18:34	21:49	é	Szeghalom i 6:15 11:03 15:38 20:36
4:58	13:51	18:45	21:50	i	é 6:13 10:57 15:37 20:34
5:17	14:10	19:04	22:09	é	Vésztő i 5:53 10:37 15:17 20:14
7:27	16:10	20:58		é	Békéscsaba i 4:05 8:20 13:30 18:24
6:16	14:00	19:00		i	Szeghalom é 8:30 15:25 18:42
7:50	18:04	20:36		é	Püspökladány i 5:30 13:50 17:06
7:55	19:52	1:30		i	é 1:20 13:37 15:36
8:51	20:58	2:41		é	Debrecen i 0:10 12:30 14:30

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A szövetkezeti gondolat haldoklása a Tiszántúlon.*

A Magyar Mezőgazdasági Társaság hatalmas programmal termelő szövetkezetek létesítését, a szövetkezetek és kereskedelem együttműködését, a kistermelési ágak felkarolását, tervszerű telepítési és parcellázási politikát, de legfőképpen a szövetkezésnek, mint a nemzeti és polgári érdekek biztosításának új alapon való fejlesztését tűzte ki célul. E megmozdulásával a Magyar Mezőgazdasági Társaság utat mutat egy új honfoglaláshoz. E nemes munka megkezdése előtt engedjék meg, hogy a Társaság figyelmét felhívjam a Tiszántúlon egyes jellegzetes állapotaira.

Nálunk a községek 15—20—25 kilométer távolságra vannak egymástól. Állandó burkolattal kiépített utunk nagyon kevés van. Például Gyoma csak a tőle 19 km-re fekvő Körösladány és 5 km-re fekvő Endrőddel van makadám és kockakő úttal összekötve. Nincs kiépített útja: Gyoma—Mezőberény 20 km, Gyoma—Kondoros 24 km, Gyoma—Dévaványa 15 km, Gyoma—Turkeve 24 km és Gyoma—Mezőtur 19 km.

Ha az őszi esőzések beköszöntenek, még négy ló is megdolgozik az üres szekérral. Az így felvágott út ha megfagyott csak arra jó, hogy a szekéren ülő gazdának a veséjét is kirázza, a befogott lovának meg a lábát törje. A járható utak hiánya miatt az amugy is

összetorlódtól őszi munkák mind háttérbe szorulnak, mert sietni kell a termés hazaszállításával amíg járható az út.

Az utak hiánya miatt nem tud kialakulni — dacára e nagy távolságoknak — egy életrevaló település is.

Nagyon helyes, hogy a Magyar Mezőgazdasági Társaság egy részletes tervet dolgoz ki mezőgazdaságunk talpraállítására. Szerény véleményem szerint ennek a programnak lét pillére lesz. Az egyik pillér a szövetkezés, a másik a tőke. A tőkét az ország vezetőségének kell előteremteni, a szövetkezést magunknak kell megcsinálni. Az a tapasztala-

latom, hogy a Tiszántúlon lakó kisgazdáink annyiszor csalódtak már a szövetkezéseikben, azokat már nem tudjuk megnyerni a szövetkezeti gondolatnak, ott már csak kényszerszövetkezést lehet alkalmazni. És mégis, mert tudom, hogy a kisgazdáinkat csak a termelőszo-

vetkezetek ésszerű működésén át tudjuk talpraállítani, fanatikus kitartással hiszem, hogy a Magyar Mezőgazdasági Társaság célkitűzésében megtalálja azokat az embereket is, akik a gazdáinkat szövetkezetekbe tudják tömöríteni. Ez nehéz munka, de megéri a fáradságot. Az idő előrehaladottságára való tekintettel kérem, hogy a többi tiszántúli szükségleteinkről a legközelebbi értekezleten beszélhessek.

Ivány Béla földművelési miniszter lemondott.

A Kormányzó vitéz Purgly Emil főispánt nevezte ki utódjául.

A Kormányzó ur főméltósága Ivády Béla földművelésügyi minisztert saját kérelmére felmentette állásától és vitéz Purgly Emil, Csanád-Arad és Torontál közigazgatásilag egyesített vármegye főispánját m. kir. földművelésügyi miniszterre kinevezte.

Az új földművelésügyi miniszter 1880 február 18-án Csanád vm. Tompa-pusztán született. Főiskolai tanulmányai elvégzése után

hirtokán gazdálkodott s lelkes odaadással foglalkozott a magyar mezőgazdasági kérdésekkel.

1922-ben nevezték ki főispánnak s közel 10 éve áll vármegyéje élén. Munkáját a magyar gazdatársadalom is értékeli, mert 1922-ben a Mezőgazdasági Kamara elnökévé, 1923-ban az Országgyűlés elnökévé választották s 1928 óta felsőházi tag.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Néhány lap legutóbbi számában cikk jelent meg az én állítólagos „vallásgyalázó“ kifejezésem miatt indított per első stádiumáról.

Tisztelettel kérem, méltóztassék az ezzel kapcsolatos megjegyzéseimnek — a viszonyosság eivénél fogva — helyt adni.

A vádnak velem szemben legalább is elfogult tanui közül egyik sem emlékezett állítólagos beszédem időpontjára, beszédem szövegéből egyetlen szót idézni nem tudtak — az inkriminált kifejezésen kívül, sőt volt olyan, aki — bár állítása szerint akkor 15 percig hallgatta szentbeszédemet, engem egyáltalán nem látott.

Ezzel szemben beneveztem a községi előljáróság és egyházközségi képviselőtestület, valamint a község legtekintélyesebb tagjai közül egész tömeg tanút, akik — kivétel nélkül minden vasárnapon és ünnepnapon templomba járnak és szentbeszédet hallgatnak, — eskü alatt hajlandók vallani, hogy nemcsak ily durva kifejezést nem használtam, de más vallások dolgait sem érintettem soha egyetlen beszédemben sem.

E hajszát ugyanaz a társaság indította ellenem, amelyik több alkalommal egyházi főhatóságaimnál, a vallás- és közoktatásügyi miniszternél, sőt a pápai nunciussnál is feljelentést adott be, de minden alkalommal eredménytelenül.

Feltétlenül biztos vagyok benne, hogy bizonyítékaim feltárása után a független

*E beszédet a Magyar Mezőgazdasági Társaság f. év január 19-iki budapesti értekezletén mondta el ifj. Wagner Márton.

Dr. NEMÉNYI HONFI t. ezred-orvos fogorvosi rendelőjét áthelyezte özv. dr. Eisler Vilmosné házába. (Kossuth Lajos u.)

magyar bíróság most is elégtételt fog nekem szolgáltatni.

Kiváló tisztelettel vagyok az igen tisztelt Szerkesztő urnak

kész híve:

CERNUS MIHÁLY
apátplebános.

Endrőd, 1932. febr. 5.

Infláció és földbankjegy.

Írta: Dr. CSIZIK BÉLA.

A Gyomai Újság egyik januári számában olvastam Bell Miklós „Káros-hasznos pénzinfláció” című cikkét. Ugy látom, hogy ez a cikk a gazdasági elmélet mezébe öltözve a közönség megtévesztésére alkalmas, ezért szeretném megpróbálni a rendelkezésre álló szűk keretek közt rámutatni annak alapvető tévedéseire és végeredményben a pénzeszközök szaporítására irányuló javaslatának káros voltára.

Bell Miklós cikkének gondolatmenetét a következőkben lehet összefoglalni: Az aranyfedezetű jegybankrendszer a bankokrácia szélhámosága, amit mutat az is, hogy a háboru előtti készpénz, takarékbetétek és más koronára szóló értékek összegének csak 3 és fél százaléka volt az Osztrák-Magyar Bank aranykészletével fedezve. Más rendszerre kell tehát áttérni. És pedig nem szabad megijedni az infláció jelszavától, amivel ugyanaz a bankokrácia ijesztget, hogy hatalmát, különösen a magas kamatot fenntarthassa. A szerző ugyan megengedi, hogy van káros infláció, van azonban szerinte hasznos infláció is. Káros volt szerinte a háboru alatti infláció, amit ellehetett volna kerülni, ha a bank állami értékpapírokra, hadikölcsönkötvényekre 100 százalékos kölcsönököt folyósít. Hasznos infláció ellenben az, ha a mai áruforgalomnak nagyobb összegű fizetőeszközt bocsátunk rendelkezésére, mint aminőt a 100 év előtti sokszorosán kisebb áru forgalom megkívánt. A szerző szerint a megoldás az lenne, hogy háromszoros ingatlanfedezetre tettség szerint lehessen bankjegyet kibocsátani, mert ez nem értéktelenedhetik el, ebből káros infláció nem állhat elő és a kibocsátott pénz segítségével a gazdasági életet el lehetne látni a ma annyira hiányzó forgótkével.

Ahány mondat, annyi tévedés. Mindenekelőtt egy alapvető dologban van a cikk fogalomzavar-

ban. Összetéveszti ugyanis az u. n. pénztöket (papírpénz, értékpapír, stb.), ami elvégre csupán lehetőség ad valaminek a megszerzésére, önmagában azonban csak papíros, a termelő tőkével, vagyis azokkal az eszközökkel, felszerelésekkel, segédzerekkel, gépekkel stb., amelyek nélkül emberi termelés és gazdasági élet nem képzelhető. Pénzzel magával termelni nem lehet, pénzre csak azért van szüksége a termelőnek, hogy azon megvásárolhassa mindazt, amire a termeléshez szüksége van. De ha csak a pénz lesz általában több, anélkül, hogy az a valami is több lenne, ami meg akarunk venni rajta, akkor a több pénzért sem kapok többet, mint azelőtt a kevesebért.

Ezt az állapotot nevezzük inflációnak, vagyis, amikor a pénz és az árumennyiség közötti egyensúly megbomlik, több lesz a pénz, de nem lehet több árut kapni érte. Ha ugyanis több a pénz, többen akarnak vásárolni, de eladni való csak annyi marad, amennyi volt, ez pedig a kereslet és a kínálat alapvető törvénye értelmében az árak emelkedését, vagy más szóval a pénz értékcsökkenését vonja maga után. De ez az áremelkedés az eladónak sem előny, mert amit ő kapott pénzen meg akar venni, közben az is drágább lett, sőt, miután az egyszer megindult infláció önmagát szokta fokozni, mire ő venne valamit, az valószínűleg még nagyobb mértékben drágult meg s ha ma jó áron, nagy nyereséggel adott túl a tehenén, holnap esetleg már egy rossz üszőt sem kap a pénzéért.

Az inflációból egyik embernek haszna csak embertársa kárára lehet, az okozott károk azonban sokszorosán nagyobbak s így az ország egésze feltétlenül csak veszthet rajta. És pedig könnyen belátható, hogy miért. A gazdálkodás, a termelés előrelátást, az árakkal való számolást kíván. Az infláció pedig ezt teszi lehetetlenné, mert ma nem tudhatjuk, befektetésünk ki fogja-e fizetni magát. Tönkre teszi az infláció a hitelt is, mert senkinek nincs kedve a termelőnek kölcsönt adni, ha a pénze, mire megkapja, kevesebbet ér. A termelő tehát nem jutva hitelhez, még kevésbé lehet abban a helyzetben, hogy a termeléshez szükséges eszközöket beszerezhesse.

Ennyit az infláció káros voltáról. Hasznos infláció ugyanis nincsen. Amit a szerző hasznos inflációnak nevez, az egyáltalán nem infláció. Amit azonban javasol, az

igenis az és pedig az infláció minden kárával és veszedelmével. Mert abból, hogy ma több pénzre van szüksége a forgalomnak, mint 100 évvel ezelőtt, egyáltalán nem következik, hogy több pénzre lenne szükség, mint pl. 3—4 évvel ezelőtt volt. A száz év előttihez képest a termelés és forgalom értéke sokszorosán megnőtt, a 3—4 év előttivel szemben azonban nem hogy nem nőtt, hanem ellenkezőleg, lényegesen csökkent. Ne vegyünk mást, mint a búzát. 1927-ben termelt Magyarországon 21 millió métermázsa buza, ami az akkori 29 pengős buzaárak mellett 606 millió pengő értéket képviselt, 1928-ban pedig, amikor rekord-termés volt, 27 millió métermázsa, 2450 pengős ár mellett 661 millió pengő értékben. Ezzel szemben 1931-ben kb. 19 millió métermázsa volt a termés, ami 10 pengővel számítva 190 millió pengő. Ha le is számítjuk a vetőmagszükségletet s azt a búzát, amit a termelő maga fogyaszt el, s ha figyelembe is vesszük a boletta értékét, ami a forgalomba kerülő búzával 70—80 millió lehet, még akkor is roppant nagy a különbség egyedül csak a forgalomba kerülő buza értékében. Kisebb értékű áruforgalomnak pedig kisebb pénzösszegre van szüksége, mert különben megbomlik a kettő közötti egyensúly és infláció, pénzértékcsökkenés áll be a pénzeszközök szaporítása nélkül is.

A szerző egy kis csalafintasággal próbálja azt bizonyítani, hogy most sokkal kisebb a bankjegyek mennyisége mint volt. Ő ugyanis a jelenlegi bankjegymennyiséget az 1929. októberivel hasonlítja össze. Októberben azonban nem csak 1929-ben, hanem kivétel nélkül minden évben nagyobb a bankjegyforgalom, mint ilyenkor, tél derekán s nagyobb a hónap végén, mint közben. Ha azonban a különböző években mindig ugyanazt a dátumot, pl. mindig december 31-ét vesszük, akkor azt látjuk, hogy a bankjegyforgalom

1926 végén	471 millió P
1927	487 " "
1928	513 " "
1929	500 " "
1930	469 " "
1931	423 " "

volt. A csökkenés tehát az 1928 évi legmagasabb összeggel szemben sem éri el a 20 százalékot, noha a nemzeti jövedelem és az áruforgalom értékcsökkenése biztosan jóval több volt 20 százaléknál. Szemmellátható tehát,

hogy a baj nem ott van, hogy kevés a pénz s ezért azon a bankjegyek szaporításával segíteni sem lehet.

Ami pedig a földbankjegyet illeti, ne gondoljuk, hogy ezt a pénzt a háromszoros ingatlanfedezet megóvhatja az elértéktelenedéstől, ha a kelletnél többet hoznának forgalomba belőle, vagyis többet, mint amennyi bankjegyet a forgalom ma elbír. A szerző ugyan vakmerőségnek vagy tudatlanságnak mondja ezt az állítást, azonban talán inkább a szerzőnek ez a kijelentése fog vakmerőségnek látszani, ha meggondoljuk, hogy az ő elgondolása, mint láttuk, alapvető gazdasági fogalmakat és törvényeket zavar össze és hagy figyelmen kívül.

Mert tegyük fel, hogy a tervet meg lehet valósítani. Akkor csak két eshetőség képzelhető: vagy be lehet a földbankjegyet váltani valamire, földre vagy terményre vagy nem. Ha nem, akkor az egész ingatlanfedezet csak papíron van meg s ha ezzel a pénzzel növelni próbáljuk a papírpénzforgalmat, a pénz elértéktelenedése, a kereslet és kínálat törvénye szerint azonnal megkezdődik. Vagy pedig tetszés szerint beváltható, akkor az, aki ilyen pénzzel rendelkezik, egyszerűen elveheti a földet vagy a terményt a gazdától, épp úgy, mint az igazi aranyfedezeti rendszernél a bankjeggyel el lehet venni a banktól az aranyat s ez be is következik, ha több bankjegy van forgalomban, mint amennyit a forgalom elbír. Nagy aranyelvonások példáját láthatjuk most az angoloknál, amíg meg nem unták odaadni az aranyukat s abban a percben, amint beszüntették az aranykifizetést, azonnal meg is romlott az angol pénz értéke. Természetesen ugyanez történnék a földbankjeggyel is, ha a gazdák nem akarnak érte odaadni a földjüket vagy terményeiket. S ami a legfontosabb, a földbankjegytől sem lesz több termelő tőke, épp úgy, mint bármely más bankjegyszaporítástól.

Nem foglalkozhatom a szerző egyéb tévedéseivel, csak megemlítem, hogy az aranyfedezetű jegybankrendszerben az aranyfedezet hivatása csak a készpénz értékének biztosítása és semmi köze a takarékbetétekhez, amelyeknek csak a mértéke a pénzérték. Amíg ezt veszély nem fenyegeti, a betétekkel nincs semmi baj. Amit a szerző mond, körülbelől annyi, mintha valaki azt

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 filléréért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

mondaná, hogy az egyenlítő hosszát vagy a Hold távolságát nem lehet méterekben kifejezni, mert a világ összes mérőszalagjai együttvéve csak 3.5 százalékat vagy annál is kevesebbet teszik ennek a távolságnak. A háború alatti pénzürtécsökkenésnek pedig szükségszerűleg be kellett következnie, akármit csinált volna is egyébként az Osztrák-Magyar Bank, mert az árak mennyisége a háború következtében csökkent, a pénz pedig szaporodott, miután a kényszerhelyzetben a kormány kénytelen volt az infláció eszközéhez nyulni. A bankokat nem tartom feladatunknak megvédeni, a szerző igen éles hangú vádjai azonban kétségtelenül egészen céltűvésztettek. A bankoknak elvégre az az érdekük, hogy minél nagyobb hitelforgalmat bonyolíthassanak le, ez pedig alacsonyabb kamattal mellett sokkal inkább lehetséges. Alacsony a kamattal azonban csak ott lehet, ahol viszonylag sok a tőke és kicsiny a kockázat. Ez megint egy alapvető közgazdasági törvény, amiről a cikk nem vesz tudomást.

Mindezekből az a tanulság, hogy ha a meglevőt bíráljuk és jobbat akarunk helyébe tenni, akkor mindenekelőtt az alapokkal kell tisztában lennünk, s azoknak, akik elavultnak talált intézmények viskói helyett új rendszerek palotáit kívánják felépíteni, nem szabad az egyszer egyről megfélekedniük, mert akkor paloták helyett legfeljebb légvárakat építhetnek.

Jutalékos tenyészállat-beszerezési hitel a gazdasági kiállításra.

A földművelésügyi miniszter az OMGE előterjesztésére az országos mezőgazdasági kiállításra a tenyészállat vásárlásának biztosítására jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt nyújt az igénylőknek. A hitelügyletet az OKH útján bonyolítják le.

Az igénybevevők a kölcsön összegét 18 hónapi időtartamra kapják és 2 részletben kell visszafizetni, mégpedig a I. részletet 1932 november 30, és a II. részletet 1933 szeptember 1-ig. A kölcsön kamatmentes és csupán a kezelési díjért számítanak fel a kölcsönösszeg után egy százalékos.

A miniszter nem ragaszkodik ahhoz, hogy a tenyészállatok a kiállításon biztosítva legyenek.

A gyomai Ref. Ifjúsági Önképzőkör bemutatkozása.

A Gyomai Református Ifjúsági Önképzőkör január 31-én a Központi Kaszinóban tartotta meg nagy sikerrel nagyszabású bemutatkozó előadását.

Előadás előtt Tiba András ref. lelkész társelnök üdvözölte meleg szavakkal a megjelent szép számú közönséget és ismertette az Egyesület nemes célját és törekvését.

Színrekerült „Pétör bá b. listán” című bohózat és „Penészvirág” egy felvonásos színmű. Imre Lajos volt a főszereplő, ki nehéz szerepét kitűnően és nagy hozzáértéssel alakította. A darabot Varga Pöszével vitte diadalra, ki temperamentumos játékaival szintén kiérdemelte a közönség elismerését.

Cs. Nagy Ilonka egy rövid, de nehéz monológot adott elő szép sikerrel.

Csapó Gergely a Penészvirág főszerepében jó megjelenésével és férfias játékaival nemcsak a kisleányok és mamák, de a férfi közönség osztatlan tetszését is megnyerte. Gecsei Ida otthonos mozgásával, kellemes hangjával és ügyes táncával szünni nem akaró tapsot kapott Csapó Gergelyvel

együtt. Garai Marcsa természetes modorával nehéz szerepét is kitűnően játszotta. Nagy dicséretet érdemel még Csáki Piroska elsőrendű szereplése, akit szívesen látunk a színpadon. Biró János a Gy. S. C. műkedvelő gárdájának elhódított komikusát nem dicsérik, őt dicséri a szereplése s róla mindenki tudja, hogy amelyik darabban fellép, ott a közönség a könnyeket fakasztó nevetésből alig tud fölocsudni. Ügyesen adta elő még szerepét Bukovinczki András.

Szántai Lajos, Batári István, Szántai Elek, Kiss Imre és Ágoston Gábor szintén nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez.

Az estély ügyes rendezése Molnár Gyula szakavatott rendezői munkáját dicséri. A rendezőség figyelmes volt és lelkiismeretesen látta el kötelességét.

Az előadást reggel 5 óráig tartó táncmulatság követte. Mindenki jól mulatott. Reméljük, hogy ezt a kezdő, de lelkes gárdát — további munkájában is, amely a legszebb reményekre jogosít — támogatni fogja ez a szép számban megjelent közönség.

Az Endrődi Vöröskereszt fiókegylet műsoros táncmulatsága

F. hó 2-án a fényes kiváltsággal feldíszített Népkör nagy termében tartotta zárkörű műsoros táncmulatságát az Endrődi Vöröskereszt fiókegylet. A nagytermet zsúfolásig megtöltötte Endrőd elii közönsége. A műsort az endrődi intelligenciából összeállított vegyeskar nyitotta meg Csernus Mihály apátplebános karnagyi szereplése mellett, ami nem tűr meg egyéb kommentárt, mint, hogy jó-jó, vagy legrosszabb esekben is nagyon jó volt. Stefán Béla polg. isk. tanár hűségesen tükrözte vissza az előadott költemények szépségét a hallgató közönség gyönyörködésére, majd pedig ismét Csernus Mihály ap. plebános kimagasló egyénisége lépett a porondra és mint az egyesület elnöke tartotta meg lélekbe markoló beszédjét. Fejtegetései oda irányultak, hogy a vöröskereszt tagjainak

nem csak a háború alatti kellett dolgozni, hanem a golyópergőtűzek elmúltja után is, midőn az emberiséget a fegyvergolyók tüze is veszedelmesebb ellenség pusztítja a tuberkulózis. Ez ellen kell a vöröskereszt tagjainak harcolni és ha megértették ennek nagy fontosságát, akkor most a béke éveiben ép oly nagy szolgálatot tesznek a hazának, mint a háború alatt. Csernus Mihály apátplebános beszédjét nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség s el mulni nem akaró tapsal ünnepelte.

Utána Uhrin József (Endrődi József) endrődi születésű színművész és Lecsó Ferenc a kántor jelenete következett. A közönség állandó nevetése mellett játszották le ezen páros humoreszket. Uhrin József már ismeri az endrődi közönség, ki a múltban paraszti legényként mutatkozott be,

most pedig mint komikus fellélt eddig ismeri sikereit. Bizhatunk benne, hogy ezen tehetséges, fiatal ember újabb büszkesége lesz közönségünknek. Uhrin eljátszott szerepének jól kiérdemelt lapsviharában vonult fel az endrődi iparos dalárda Palotay Ferenc tanító vezetése mellett. Szébb-nél-szebb magyar nőiakkal gyönyörködtették a közönséget. Dicséretre méltó cselekedete az endrődi iparos társadalomnak, hogy a mai sivár gazdasági viszonyok között nem feledkezett meg a dalnak fontosságáról. Feledve a napnak baját-buját, esténként összegyűlve, Palotay Ferenc karnagy agilis munkásságának a maguk és a társadalom szórakoztatására a dalok egész szerepét betanulják. Az énekszámok megfelelő méltatását követve Kovács Mátyás tanító nagyszerű felkészítéssel mutatta a közönséget.

Az „Endrődi fotografiák” címe alatt közönségünk nagyjainak különös jellemvonásainak kiszínezésében Mátyás királyon is túl tett, de a legnagyobb hibát még is csak ott követte el, midőn saját talpraesett egyéniséget kifejejtette. Magától értelődik, hogy a közönség kivétel nélkül óriási módon mulatott saját magán és másokon.

A könnyfakasztó nevetésnek a vegyeskar újabb nagyszerű éneke vetett véget. Ezután a közönség a dusan megrakott büffé asztalhoz vonult, ahol jobbnál-jobb térsziák és husok álltak igen olcsó pénzért rendelkezésre, úgy hogy egy gyomai vendég meg is kérdezte; hogyan lehet ezt ilyen olcsón adni? Egy hölgy azonnal sietett megmagyarázni, hogy ezt a jelenlevők adták össze, mit most drágán megveszünk, hogy minél több jusson a nélkülözőknek. A táncmulatság a reggeli órákig a legjobb hangulatban telt el, amelyhez hozzájárult Farkasinszky Imre jóhírű zenekara is.

— mer.

Békésármegye a szükségadó felhasználása ügyében felírt a kormánynak. A pénzügyminiszter elutasította a megye kérését.

3187 ügyvéd van Budapesten,

Hogy él a tanyai ember.

Bizonyára sokan vannak a városi, de még a falusi lakosok között is, akik nem tudják a tanyai életet úgy elképzelni, ahogy az valóban van. Vanak, akik a tanyai név hallatára mindjárt valami elmaradott, műveletlen vademberekre gondolnak, akik szerintük a városi vagy falusi lakosságnak sok tekintetben alatta állanak. Hogy az ilyen téves felfogásokat eloszlassam, megpróbálom a tanyai életet leírni úgy, amint azt én ismerem és ahogy azt én végig éltem — aki pedig eddigi életem legnagyobb részét a tanyán töltöttem el.

Mivel most ugyanis a téli időben vagyunk, beszéljünk hát arról: „Hogyan is él a tanyai ember télen?”

A városban, falun élők közül sokan azt hiszik, hogy ilyenkor, téli időben a tanyán nincs semmi munka. Az ekét, boronát és a többi földműveléshez szükséges gépet, szerszámot betették a fészerbe vagy a szalmakazal alá, a jószágot bekötötték az istállóba, adnak neki enni, megittatják egyszer-kétszer napjában és ez az egész. Talán ilyenformán lehetett ezelőtt 70—80 évvel amikor még a tanyákon csak az öregbéres, kisbéres, kondás és szabadtanys emberek laktak kint.

Akkoriban még nagy érdekessége volt a tanyai életnek, amikor a juhász nagyfűlű paripáján ülve, kampóval kezében oly büszkén, mint egy indiai maharadzsza nagy kutyaugatás között végigment a soron, hogy a tanyákon telelő juhokat meglátogassa.

Nagyban ment még akkoriban esténként a tanyázás vagy másként „komázni”. Ez a szokás a városi vagy megszokottabb helyen összejötték vacsora után és beszélgetéssel, különféle tréfás játékokkal szórakoztak, amelyek bizony legtöbbször jó „vastag” tréfák voltak. Például: a „Huncut szomszéd”. Ez abban állt, hogy két nagy gyereket, többnyire olyant, aki először jött „komázni”, bebújtattak a szűr alá. Úgy azonban, hogy a kezeiket mindketten fölfelé tartva kidugták a szűr ujján. Az egyik, amelyik már ismerte ezt a mókát, valami ütő eszközt vett a kezébe, a többiek pedig, amint ezek a tanyaház közepén térdeltek a szűr alatt, körbe jártak mellettük és egyet-egyet kézzel feőkre koppintottak. A szűr alatt levőnek ki kellett volna találni, hogy ki volt az? Igen ám! de a társ, a szomszéd a kezében lévő fakanállal vagy kásakavaró „variskával” a szűrön keresztül jó nagyokat ütögetett oda. Azt persze nem is gondolta a delikvens, hogy a szomszéd barackolja! Végezetül a feltartott szűrűn át rája öntöttek egy vödör jó hideg vizet. Így tanulta meg az első komázó, hogy milyen a „Huncut szomszéd”. Ez csak egy a szokásban volt tréfás játékok közül.

Ilyenek voltak még: a „Zabszedés”, „Katonasorozás” és a többi...

Ez azonban, mint említettem csak a „komázni” járók szórakozása volt. A komolyabb, józanabb része a tanyai lakosoknak, úgy az 1890-es években, esténként vallásos összejöveteleket, úgynevezett társulatokat tartottak, minden héten legalább kétszer: szombat és vasárnap este. Ilyenkor minden alkalommal más háznál gyűltek össze. Imádkoztak, enekeltek és valamely vallásos elmélkedő tárgyú könyvből felolvastak. Ennek végeztével még elbeszélgettek és 9—10 óra körül mindenki szépen haza ment és nyugodni tért. Sajnos: ez a szép szokás az utóbbi időben már nagyon kiveszett...

Az előbb említett vastag tréfájú ko-

mázásokat felváltotta a „cuharé”, amelyet bizony nem volna kár, ha már a közönség maga nem tudja vagy nem akarja megvetni, elhagyni, a hatóságok tiltanának be. Vagy ha már be nem tiltják, legalább illetékes közegekkel kissé szigorúbban ellenőriznék azokat.

Ami eddig írtam, még ezzel csak egyik oldalát és azt is az árnyasabbat mutattam be a tanyai életnek. Igaz, a nyugtalanabb vérű fiatalok ma is jár még „komázni”, „cuharézni”, de ezek hála Istennek a tanyai lakosságnak nagyon csekély százalékát teszik ki.

A legtöbb tanyán este, a vacsora elvégzése után előkerül valami munka, amit a házba is meglehet csinálni: kosárfonás, szakajtó, seprőkötés. Az írás, olvasás sem olyan elhanyagolt valami, mint azt némely városi lakos gondolja. Csaknem minden tanyához jár egy újság. A Szövetkezet és a Kör könyvei pedig úgy agyonra vannak olvasva, hogy az írója örömkönnyekeket sirna, ha meglátná őket.

Mostanában már a tél sem olyan hosszú, mint régebben, amikor a buzavetéssel el volt végezve minden nagyobb munka. Különösen 8—10 év óta nagyon elterjedt az őszi mélyszántás. Ez a munka azután megtart mindaddig, míg csak az eke ki nem fagy a földből. Sőt még mint az idén is, télire is marad szántani való. Így tehát az unalom cseppet sem öli a jó tanyaiakat. Napjaik a folytonos termelő munkában elég gyorsan telnek.

Ha azután eljön a vasárnap vagy

ünneppnap: Nagy távoiságokról is elgondolnak, hogy vallási kötelességeiknek eleget tegyenek és a nehéz munka után a lelküket is felüdítsék... Bizony sokszor olyan időben és utakon kell menniük, amikor a jó utakhoz és kényelemhez szokott városiak ezt nem szívesen tennék meg!

Egy érdekessége van a tanyai életnek, amit a városi — különösen a nagyvárosi — ember nem tehet magának: a dísznőtor. Azt a sürgés-forgást, azt a melegegettséget, örömet, amely ilyenkor különösen a tanyai gyermekeket eltölti, azt más nációnál nem találhatjuk meg, csak a magyar tanyán, a magyar Alföldön...

Egyszóval — kecskének ágon a szeme — e sorok írójának erős meggyőződése, hogy a tanyai nép az országunk, az államunk egyik legértékesebb eleme. Igazán nagy kár, hogy ezzel a néppel oly keveset törőnek a felettesek! Hiszen jóformán csak a kézbesítővel és végrehajtóval közigazgatják. Hány idétlen küldenek „azonnalra” és mikor 15—20 km.-ről bejön délelőtt 8 óra a szegény áldozat, akkor — többször megesett már — tünt ki, miszerint nem is ő az idézett, hanem egy másik hasonló nevű.

Reméljük azonban, hogyha a városi lakosság lesz olyan finom lelkű, hogy megismeri, megérti és megbecsüli az „ekevas verejtékes hősét”, akkor az eddig félig-meddig lenézett tanyai népet is el fogja ismerni egyenrangú embertestvéreknek. Tanyai.

Vármegyei úthálózati revízió.

Gyomai és endrődi közutak:

I. Törvényhatósági közutak.

1. Gyoma—mezőberényi út.
2. Gyoma—körösladányi út.
3. Gyoma—dévaványai út.
4. Gyoma—endrődi—szarvasi út.
5. Endrőd—kondorosi út.
6. Endrőd—mezőúri út.

II. Községi közlekedési (vicinális) közutak.

1. Gyoma—úrkevei út.
2. Mezőúr—dévaványai út.

III. Községi közdülő utak.

1. Gyoma—kondorosi út
2. Gyoma—mezőúri út

Ebben a revízióban Gyoma nyert egy törvényhatósági utat (Mezőberény), de törültek két vicinális utai (Mezőúr, Kondoros.) Endrőd nyert két törvényhatósági utat (Kondoros, Mezőúr.)

A törvényhatósági utak hossza 541.823 km.

A vicinális utak hossza 335.708 km.

A törvényhatósági és vicinális utak eddigi 979.919 km. hossza helyett most már csak 877.531 km. lett.

Vármegyei Kisgyűlés.

Megváltozott az endrődi virilisek névjegyzéke.

Vármegyénk kisgyűlése február 3-án tárgyalta bőséges tárgysorozatában az endrődi virilis névjegyzék összeállítására tárgyában beadott sorozatos fellebbezést.

Az előjárásági jelentés adatain felépülő előterjesztés ellen Csernus Mihály és dr. Tardos Dezső kisgyűlési tagok szólaltak fel. Előbbi a jelentés adatait cáfolta, utóbbi jogi szempontból tette kritika tárgyává a virilis lista összeállítását. A járás Főszolgabírájának — ugymond — az adófőkönyv és a nagy adót fizető polgárok adóive alapján kellett volna összeállítani a névsort. Ilyenkor kiigazításoknak helye nincs. Nem lehet elfo-

gadni a községi jegyző azon észrevételezését sem, hogy „lévedésből” a másra háruló adók — kellő időben az adófőkönyvi és még inkább a felek adóivén átvezetve nem voltak. Ez szabálytalanság, kötelességmulasztás, de nem mentő érv. Akikre az adó 1931-re kivétel volt és adóivükön az fel is van tüntetve, azok tekintetők adózóknak és azok felelősek a múlt évi befizetésért, tehát folyó évben csakis azok gyakorolhatják a virilis jogot. A kisgyűlés elfogadta az érvelést és fellebbezését egy nappal később benyújtó Gellai András kérelmének elutasításával — a löbbi fellebbezőnek a virilis névjegyzékbe való fel-

vételei határozta el. A vármegye Alispánja intézkedett, hogy a döntés mielőbb kiadassék le a járás Főszolgabírájához, mert a virilis-lista kiigazítása sűrűs a legközelebbi gyűlések megtarthatása miatt.

A kisgyűléstől 1932 február 3-án elfogadott fellebbezések alapján az endrődi virilisek névsora ekként módosul: özv. Czihal Károlyné, (megbízott: Ambrus Mihály), dr. Adám Ferenc (megbízott: Foszto Elek), Szalmári András (megbízott: Kovács István), Csernus Mihály, özv. Kovács Istvánné (megbízott: Orbók József), Balog István, Variu Imre, Alapy Andor, Variu Fülöp, Kalmár Imre (hivatalból tag, mint községi bíró), Hanyecz Vince, Iványi Imre, Variu József, dr. szentjóbói Bartha János, Kalmár Károly, ifj. Uhrin Sándor, Bácskai István, Szabó Imre, Kovács Mátyás, dr. Tóth István. Pótlagok: Uhrin M. Vendel, dr. Kovács Péter, özv. Pintér Györgyné, id. Kalmár Vince, Grósz Zoltán, Uhrin M. Imre.

Egy évi börtön egy szemért.

A gyulai törvényszék Gyomára kiszállott egyes bírāja most tárgyalta Aranyos Ferenc 26 éves gyomai legény bűnügyét, akit az ügyészség súlyos testi sértés bűntettével vádolt. Aranyos a mulhonapban Gyomán az egyik itteni kocsmában mulatott, majd a beszédett ital hatása alatt garázdálkodni kezdett. A garázda legényt a többiek először rendre intették, majd amikor az nem használt, megakarták verni.

Aranyos szorongalott helyzetében kiugrott a kocsmáján és furva igyekezett elmenekülni, majd hirtelen beszaladt Kruchió Imre 45 éves gyomai lakos házába és ott próbált megbujni üldözői elől. A házigazda tiltakozott a betolakodás ellen és a garázda legényt kiutasította. Aranyos ekkor Kruchióknak ugrott és a kezében levő bicskával feléje szurt. Kruchiót a kés szemén érte. A szerencsétlen ember jobbszeme azonnal kifolyt. Súlyos állapotban vitték be a békéscsabai kórházba, ahol több heti kezelés után a másik szemét és az életét megmentették.

A fő tárgyaláson, amely dr. Vályi Nagy István törvényszéki bíró előtt folyt le, Aranyos Ferenc mindent beismerő és illaságával védekezett. A bíróság dr. Ilyés Tivadar kir. ügyész vádbeszéde után jogerősen egy évi börtönre ítélte. Az ügyész indítványára az elítéllet a tárgyaláson azonnal letartóztatott és beszállították az ügyészség fogházába.

A Gyomai Sport Club jelmezbálja

1932. február 9-én lesz az Úri Kaszinóban.

Hivatlan lakodalmi vendégek bünhődése.

Az egyik gyomai gazdálkodó házában pár héttel ezelőtt lakodalom volt. A lakodalmat követő vacsorán Büngösi Béla és Faragó Ambrus gyomai fiatal emberek hivatlanul jelentek meg. A gazda a hivatlan vendégeket kiutasította, azonban azok nem sokkal később a kapun keresztül újra visszajöttek. Ekkor azután egyszerre kidobták őket, a két legény azonban harmadszor is visszament, a kaput is kifordította helyéből.

A gazda a garázda legényekkel a csendőrségen jelentette fel.

A két legény ügyét most tárgyalta a helyszínen dr. Vályi Nagy István löryényszéki bíró, aki dr. Ilyés Tivadar kir. ügyész vádbeszéde után Faragó Ambrust másfél, Büngösi Bélát pedig egyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Tanyai műkedvelők.

Dienes Izra tanító és felesége rendezésében műkedvelő előadás volt a décsi-paskumi iskola tantermében.

Az általános szimpaiának örvendő tanító fáradhatatlan munkásságát és agilitását hálaival fogadja a közönség.

Kiemelkedő szám volt az „Öreg csontok vigassága” háborus jelenség és a „Cigány a bíró előtt” humoroszk; Liziczai Sándor, Czikkely Máté, Kulik István és Hanyecz Mariskával a főszerepekben. Valamennyien lipikus műkedvelőkre vallottak, ám Hanyecz Mariska kellemes szoprán hangja külön megemlíthető érdem.

Következő szám a „Földiekkel játszó égi tünemény” és a „Száldogál a fecske” című kardalok, melyek előadása Dienes Izráné tanítónő karrieri tehetségét dícséri. Nagyon szépen daloltak ezek a magyarruhás leánykák, akik szorgalommal és kitartással heteken át 4—5 kilométeres utakat lettek meg szerepük betanulása érdekében.

A befejezést a Dienes pár művésziösen összeállított cigány-karaván övezte duettánc groteszkje zárta le, melyen felléptek Hunya Ilonka és Timár József.

Almási Ákos, Farkas Matild, Poharelec Ilonka, Dávid Mar-

git, Lapatincezki Teréz, Hunya Mariska és Kiszely Margit, különösen illeszkedtek szerepeikbe, amit a briliáns műkedvelő zenekar tagjai: Almási Miklós, D. Timár Máttyás, Gíricz Béla és Sóczó Elek betöltöttek.

A décsi-paskum közönsége kellemesen végig tapsolta az egész műsort.

Örmény.

A „János Vitéz” Endrődön.

Az elmúlt vasárnap nagy érdeklődés mellett mutatta be az Endrődi Dalárda elsőrangú szereposztásban a János Vitézt.

Kissé merész vállalkozás volt a dalárda vezetésétől ennek a darabnak a színre hozása, sokan elleneztek is, de az elsőrangú műkedvelő-gárdával rendelkező dalárda minden kétséget megdöntött és teljes sikert aratott. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy a darabot két-három héten belül közkívánatra megismélik.

A címszerepet Szedlák Teruska alakította, sok rátermeltséggel és elevenséggel; sok tapsot aratott énekével. Az általános műkedvelői színvonalból kiemelkedett Bagó-Liziczai János, Mostoha-Gubucz Margitka, Csósz-Timár János, királykisasszony-Szabó Esztiike, Iluska-Hanyecz Mária, strázsmester-Hornok Elek. A kisebb szerepekben a darab előbbreviteléért elismerés illeti Gyelvai András, Csuvár Mária, Juhász Elek, Buza István, Kurilla János, Timár Imre, Mastala Gergelyt.

Köszönet jár a szerény rendezőnek is aki sokat fáradozott a darab sikeres színrehozásáért.

A gyomai kispazda és földműves szövetség szervezése.

Hirt hallottunk már arról, hogy a gyomai kispazda és földműves szövetség megalakulása rövid idő kérdése. A szervező bizottság f. hó 1-én megbeszélést tartott és ezen megbeszéléseken az egyes kaszinók és olvasókörök kiküldötteinek kívánságára elhatározták, hogy a szervező bizottság minden egyes kaszinót és olvasókört meglátogat, hogy azok előtt ismertessék a mozgalom lényegét és gyakor-

lati céljait. A szervező bizottság február hó 7-én 11 órakor a 48-as alsórészi olvasókörben, február 7-én este 7 órakor a Felsőrészi olvasókörben, február 8-án este 7 órakor a Kiszéli olvasókörben, február 9-én este 7 órakor a Polgári olvasókörben, február 10-én este 7 órakor az Egyetértés olvasókörben, február 11-én este 7 órakor a Némelvárosi olvasókörben és február 13-án este 7 órakor a Munkáskörben tesz látogatást. Február 21-én vasárnap d. u., amennyiben az út járható lesz a Nyilasi olvasókörbe megy ki a bizottság.

Állatbiztosítás.

Irta: MOLNÁR ISTVÁN
szöv. ügyvezető.

I. közlemény.

Első pillanatra azt is mondhatnánk, hogy ebben a sokak által nélkülözö, éhezö és rongyoskodó világban jobb témával kellene előhózkodni, mert hiszen ez az egész biztosítás megint csak pénzt kér és nem ad, mint a löbbi valamennyi biztosítás. Pardon, ezt nem én állítom, csak sok hasonló gondolatmenetü egyének a véleményét tolmácsolom.

De mert a valóságban fentiekől teljesen ellenkezőleg hasznos, ugyszólván ebben az agyonsanyargatott s az anyagiak terén immár nélkülözö állattartó lakostársak anyagi helyzetét javítani, elősegíteni, de mindenesetre anyagi romlását megekadályozni van hivatva az állatbiztosítás is mint megannyi egyéb löbboldalu biztosítás s mert erről — kivéve a helyi állatb. szöv. fennállása óta annak alapító és állandó tagjai, kik meggyözödéssé váltak még ma is — sajnos még ma is sokan nem tudnak.

Hogy a legelemibb tudnivalókat sem ismerik a tagok nagyobb része, arról lépten nyomon van alkalom meggyözödni. S ezért, valamint, hogy essék szó az állatbiztosításról is, hogy vegyzenek róla tudomást mindazok, a kik még mindezideig nem tudnak, szabadon egyet s másit a bizt. ágazatába tartozó szabályokról s b. ismertetni.

A szöv. alapszabályai a közelmúltban teljes egészében ezen lapban már közölve let-

tek, így csak a legelemibb dolgok egy részét látom szükségesnek felemlíteni:

Leggyakoribb eset az, midőn a tag a feletti csudálkozásának ad kifejezést, hogy hogy még nem mult el a bizt. kezdetétől egy év s így még nincs ideje az ujonnan való becslésnek (értsd: ha valaki nem a naptári év kezdetén iratja be jószágállományát biztosításra).

Bethlen Szövetségi est Dévaványán.

Az országos Bethlen Gábor Szövetség Dévaványán is megszervezte fiókját. Vitéz Csécsi Nagy Imre ügyv. elnök különös gondtal támogatja a fiókot népművelő hazafias és vallás-erkölcsi munkájában. A fiókszövetség 1932 február 1-én avatta fel a központtól ajándékba kapott új rádióját. Erre az alkalomra Budapestről vitéz Csécsi Nagy Imre vezetésével írókból és művészekből álló társaság utazott le Dévaványára és ott műsoros előadást tartottak. A nagy érdeklődésre tekintettel d. u. 4 órakor és este 7 órakor folyt le a műsor. Délután 3 óra 55 perckor a pesti Stúdió üdvözölte a fiókszövetséget rádió avatása alkalmával.

Jónás Imre ügyv. elnök megköszönte a Központnak az ajándékot. Majd Balogh Zsigmond a fiók egyik alelnöke üdvözölte az elnököt és a vendégeket. Csécsi Nagy Imre megnyitó beszéde után tárogató szóló következett, előadta Szijj Dénes az Országos Rákóczi Szövetség tárogatós zenekarának karnagya, cigányzene kísérettel. Dr. Salmenné Krings Olga kuruc dalokat énekelt Szijj Dénes tárogató és cigányzene kísérettel. Szegedi István dr. A csirke c. humoros novelláját olvasta fel. A szociálizmus az egyház és a haza viszonyáról tartott előadást Kulifay Gyula a Bethlen Gábor Kör alelnöke. Kuruc és magyar dalokat énekelt dr. Salmenné Krings Olga. Közleményeiből felolvastott dr. Gyökössy Endre a Pelófi Társaság tagja rendkívül nagy hatást érve el. Ég az erdő. Szeretnék buza lenni. Templomjáró. Csodák csodája ember c. verseit. Utánna Szijj Dénes magyar dalokat játszott zenekari kísérettel. Záró beszéddel mondott dr. ifakalvi Farkas

Béla lelkész, a fiók elnöke és megköszönte és bemutatta az országos szöv. két vezérének Pesthy Pál és vitéz Csécsi Nagy Imrének arcképét, melyet örömmel helyezték fel a Kulturház rádióosztályának falára. Végül a közönség elénekelt a Himnusz.

Este a rádióaválás kivételével ugyanez a műsor zajlott le. Mindkét alkalommal szorongásig meglőltötte a közönség a Kulturház nagytermét. A két előadást mintegy 1000 ember hallgatta végig.

Vajon a Bethlen Gábor Szövetség gyomai fiókja mikor szerez tagjainak a dévaványaihoz hasonló kultur élvezetet?

Anyám...

Fáj, zokog, beteg a szívem,
Lekem a távolba sikolt! —
Nincs már semmi vigaszom, nekem...
— Anyám az volt... az volt!

Jöjj, hívlak összetett kézzel,
Lelkedtől szakadt magzatod,
Nem kívánok már semmit a léttől.
— Anyámat hozd... azt hozd!..

Érzem anyám kinszenvedését,
Tudom, szörnyű áldozat vagy.
Érzem, soha másé nem lézél.
— Anyám, az vagy... az vagy!

A távolból szent zsolozsmát hallok.
Az égen millió csillag ragyog.
Valahol orgona... Templomi hangok!
— Anyám Te vagy?... Te vagy!

És hallom az ünnep dübörgő szekerét.
Hallom a béklyó, a lánc leestét!
Hallom a barbár had rémes vonítását!..
Hallom, Erdély' anyám meggyőlt
[hangját,

Majd ráborulok... sírva csókolom haját,
— Anyám, az édes jó anyát.

ÖRMÉNY.

Fajcsirke és fajkakas a békésvármegyei gazdáknak.

Békéscsabára ezer fajcsirke érkezik.

A földművelésügyi miniszter a hazai baromfi-tenyésztés fejlesztése érdekében az előző évekhez hasonlóan az idén is nagyszámú Rhode Island napos fajcsirkét bocsájt a vármegyei gazdasági felügyelőségek rendelkezésére azzal, hogy azokat a gazdaközönség között osszák ki.

Amint értesülünk, a miniszter Békésvármegyenek 3000 darab fajcsirkét helyezett kiállításba, amely mennyiségből a békéscsabaiak előreláthatólag ezer darabot igényelhetnek. A napos fajcsirkék ára 16 fillér lesz. A csirkéket március végén, vagy április elején szállítják le. Egy igénylő a miniszter rendelete értelmében 25 darabnál többet nem kaphat. A csirkék szétosztása ügyében a vármegyei gazdasági felügyelőség a szükséges intézkedése-

ket rövidesen megteszi, mert az igénylők névsorát február 20-ig le kell zárni. A rendelet végén közli a miniszter, hogy a fajkakas-akcióit az idén is folytatja.

Dr. Zeőke Antal elleni petíció tárgyalása.

A Dr. Zeőke Antal választásának érvénytelenítése iránt előterjesztett panasz ügyében a közigazgatási bíróság mint ismeretes elrendelte a bizonyítást és a szegedi kir. ítélőtábla kiküldött bíróját a tanúk kihallgatását 1952 február 25-án kezdi meg Gyomán.

HIREK

Eljegyzés. Kurtz Márton endrődi m. kir. postamester és Mihály Erzsébet urleány, postahivatali kiadó jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett). Szívvel gratulálunk az ifjú párnak.

Pályázati hirdetés. Dr. Palka Pál főszolgabíró február 20-iki határidővel pályázati hirdetett a főjegyzői állásra.

OMKE értekezlet. A gyomai kereskedők február 14-én este 8 órakor az U-i-Kaszinóban értekezletet tartanak, melyen felszólalnak Nádor Jenő és Vértés Emil központi alelnökök is. Érdeklődőket, hölgyeket is szívesen lát az Előkészítő Bizottság.

Hirdetés. A gyulai m. kir. Államipolitikai Hivatal a működése területén fekvő tóthi közutak fenntartására erre az évre előirányzott kavics és zúza ékanyagoknak széthordására versenyfajcsirkéket hirdet. Az ajánlatokat február 15-én 10 óráig kell beadni. A szállítási kimutatás szerkesztőségünkben megtekinthető. A kimutatásban Gyoma 129 köbméter kavics és 259 köbméter zuzalékkal szerepel.

Beleesett a paprikába. Orosz házról minden hetipiacra átérkező Szarvasra Székely Sándor paprikaárús, aki a legutóbbi piacon annyira felöntött a garatra, hogy a lábán megállni sem volt képes. Közben vevő érkezett, akil kiszolgálni kívánt, azonban beleesett a paprikájába. Nagy csődület támadt erre a piacon. Szorongatott helyzetéből az egészségügyi rendőr mentette ki az illuminált paprikaárúst.

A gyomai kath. énekkar vasárnap, február 7-én 9 órai kezdettel Goller Vince F. Durmiséjét adja elő szóló kuartettben. Szoprán: dr. Debreczeni Ivánné, Alt: dr. Kató Józsefné, Tenor: ifj. Wagner Márton, Basszus: Hekele László. Offertoriumra Zboray Antalné éneklő Demény Dezső „Népet, magyar népet” című hazafias művét. Kersch Ferenc Tantum ergo-ját és a Domine non sum dignus-t éneklők: Iványi Gizi, Leimdörfer Zoltánné, Sárhegyi Rózsika, Uhrin Istvánné, Zboray Antalné, Dancsó Árpádné, Hekele Lászlóné, dr. Kató Józsefné, Kelemen Sándorné. Férfiak: Kiss Gergely, Uhrin István, Weimann Károly. Orgonát: Nónay Ferenc ny. százados. Vezényel: Hekele László.

Sakk. A „Gyomai Márki Sakkör” f. hó 1-én tartotta alakuló közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az előterjesztett alapszabály tervezetet és azt jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez. Elhatározta a közgyűlés, hogy a közel jövőben egy gyomai „létra verseny” (a sorrendben 12 legjobb gyomai sakkozó kiválasztását eredményező versenyt) rendez, amelyre a nevezési ívekkel rövidesen kibocsátja. Folyó hó 14-én vasárnap a Központi-kaszinóban szimultán tart Bakos József főszolgabíró. A belépni szándékozó sakktársak jelentkezzenek Kocsis György ural az Ivanfenéki Ármesternél.

4. Sok dohányzás okozza, hogy torka mindig hurutos, rekedtségre hajlamos. Ha napközben Reithy féle Pemelefü-cukorkát szopogat, kevesebbet fog dohányozni, kellemetlen torok izgatottságától megszabadul, hangja tisztán csengő lesz.

Iskolán kívüli népművelés. A Békésvármegye iskolán kívüli népművelési bizottság endrődi csoportjának ismét agilis munkásságáról számolhatunk be. Január hó 31-én d. u. 4 órakor az öregszőlői Szent Imre iskolában tartotta igen értékes előadását Orbók József igazgató tanító és dr. Uhrin Nándor orvos. D. u. órakor pedig a kocsorhegyi iskolában dr. szentjóni Bartha János, dr. Timár Sándor orvosok és Klinghammer László tanító nagy számu közönség előtt igen tanulságos dolgokra hívták fel a lakosság figyelmét.

Ingyen kell dolgozniok ezután a községi közigazgatási gyakornokoknak.

Az államvasutak igazgatósága 10 százalékkal mérsékelte a vidéki buza és rozs fuvardiját.

A gyomorfájás, gyomormorvadás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arczin, kedvetlenség a terméshozás. **Ferenc József** keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar **Ferenc József** vizről, mert halása megbízható és rendkívül enyhe. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Lopásra adta magát egy endrődi kovács. Dr. Vályi Nagy István törvényszéki bíró most tárgyalta Kovács Miklós endrődi kovácsmester bűnperét, aki a legutóbbi hónapokban 7 lopást követett el. Kovács mindenütt élelmiszert és fűzifát lopott és a főbírályon mindent beismer. Azzal védekezett, hogy kereset híján retteneles nyomorba jutott és ezért lopott. A bíróság a tanúk vallomásából mindezekről meggyőződött és a nyomatékos enyhítő körülmények figyelembevételével 3 hónapi fegháza ítélt jogerősen.

Tantestületi gyűlés. Ez évben február hó 5-án tartotta rendes havi közgyűlését az endrődi róm. kath. tantestület. A hivatalos ügyek elintézése után Tóthné Baán Klára igen ügyes mintatanítást tartott a mészakőről. Majd Englert József polg. isk. tanár nagyon értékes felolvasást tartott „Gárdonyi Géza mint tanító” címen. A tantestület tagjai nagy érdeklődéssel hallgatták a precízen kidolgozott felolvasást és jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak érte.

Éves féljegyberlet a MÁV-nál. A vasúti személydijszabásnak októberben történt felemlése alkalmából a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a tarifabizottság ülésén azt javasolta, hogy a díjzabásemelés némi ellensúlyozása érdekében rendszeresítse a MÁV valamilyen formában az ugynevezett vonalbérleti rendszert. A MÁV ezt a javaslatot magáévá tette és január 1-től kezdődőleg olyan formában fogja megvalósítani, hogy rendszeresíti az éves féljegyberlet intézményét. Ez a bérletjegy a II. osztályon 150, a III. osztályon 100 P-be kerül és a tulajdonosa 400 km-ig szabadon választható vonalakon úgy a gyors- mint a személyvonatokon korlátlan számu utazásra féláru menetjegyet válthat.

A Gyomai Dalárda

február 7-én este fél 9 órai kezdettel teaestélyt tart az Uri Kaszinóban. Jó hangulatról gondoskodik a Dalárda, a Beinschróth-házaspár, Molnár Gyula, Szabó Ferenc, Szabó Imre, Varsandán László, Lach Misi és Nagy Lajos.

Teajegy 1 pengő. — A dalkedvelőket szeretettel várja a Dalárda vezetősége.

Nagy kerttel, udvarral,

4 szobás lakás

Gyomán kedvező fizetési feltételek mellett 571 négy-szögölön eladó, vagy kiadó. Érdeklődni lehet HERTER-fele fatelepen, vagy BUK MÓRNÁL Szarvason.

Tíz óra alatt a föld körül.

A tudósok és technikusok komolyan foglalkoznak a raketa-repüléssel és amennyiben megvalósítják az első utasszállító raketa-repülőgépet, tíz óra alatt lehet majd a földet körülrepülni. Tolnai Világlapja minden számában a világ minden részéről közöl pompás fényképeket és lebilincselően érdekes cikkeket. Tolnai Világlapja állandó olvasóinak éppen olyan szórakozásban van része, mintha körülrepülte volna a világot.

Aki igazán jól akar mulatni, részt vesz a február 9-iki GySC jelmez estélyen.

A fuvarosvállalkozó autója lefoglalható. Igen érdekes elvi határozatot hozott legutóbb a bíróság. Az eddigi bírói gyakorlat szerint az áru fuvarozó gépkocsiját, mint kenyérszállítóra használtat, nem lehetett lefoglalni. A törvényszék egy felfolyamodási esetből kimondta, hogy az auto nagyobb munkaképességű gép és ennek következtében szerszámnek, eszköznek vagy műszernek nem tekinthető. A törvényszéknek az az álláspontja, hogy az autót akkor is le lehet foglalni, ha a végrehajtást szenvedő azzal kenyerét keresi meg, amennyiben nem vonható a végrehajtási novellában megjelölt kisiparosok és kézművesek fogalma alá.

Ötven év múlva meztelenül fognak járni az emberek. Egy newyorki ruhakiállításban bemutatták az 1982 év divatját: a meztelen emberi testre festett ruhát. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibab új száma, amely igen gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan érdekesebb színházi képet, cikket és riportot, valamint egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt közöl a Délibab színházi képeslap. Egy száma 26 fillér.

Alkalmi vételek:

Hősök emlék útján, kőút mellett 636 négy-szögöl es beltelek 3 házzal: 7500 P-ért.
Ózdmajor vasút állomás mellett 45 hold föld négy-szögöle 30 fillérért.
Csepűskertben 3348 négy-szögöl föld négy-szögöle 90 fillérért eladó.

Cím a kiadóban.

A kormány bérbeadta a peradi üvegyárat és a Csevice-forrást.

Debrecenben befejezték a hatóthamvasztó kémence építését, melynek használatát a vezetőség a belügyminiszter nem engedélyezte.

A Nemzetközi Fizetési Bank több hitelt, köztük Magyarországra 20 millió dolláros kölcsönt is meghosszabbította.

Minden jóvátételi és haborus tartozás törlesztési követeli Lloyd George.

3 Sonka védjegyű „Magyar sonkapác” egy háztartásból sem hiányozhatik, 1 doboz ára 2 pengő. Főlerakat: Győr, Baross Illatszertár Baross-ut 7. Telefon: 867.

Országos akció indul, hogy a téli időszakban az elemi iskolákban 9 órakor kezdődjenek a tanítás. Debrecen város közgazdász bizottsága országos mozgalmat indított arra, hogy a téli időszakban az elemi iskolákban a tanítás reggel 9 órakor kezdődjenek. A város közgazdász bizottság határozatát támogatás céljából megküldte az összes városoknak, vármegyei törvényhatóságoknak.

26 ezer betű — egy levelezőlapon. Elmanur Lajos mohácsi fiatalember egy levelezőlapra apró betűkkel 26.196 betűt írt. A múlt hét folyamán egy levelezőlapra, amely Csonka-Magyarországot ábrázolja 1750 szóból és 11.450 betűből álló üdvözlőiratot készített és azt elküldte a kormányzónak. A munkán nyolc napon át dolgozott és az egész üdvözlőirat 15 négyzetcentiméter. A betűk csak huszszoros nagyítás mellett olvashatók.

Olaszország 800 dollárért hárított fel a magyar uszókra.

Bukarestben elloptak az erdélyi nyugdíjasok pénzét.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

M. B. kiszagda. Mindkét versében az ötlet nagyon jó, csak a verselés gyenge. Próbálja meg esetleg prózában megírni.

F. I. K-tanya. Ne befolyásoltassa magát irigy emberek megjegyzéseitől. Önnek vannak gondolatai, le is tudja írni azokat. Csak a lekötésre időt kérnek, mert sok anyagunk van.

B. L. Gyoma. Türelmét kérem Önnek is.

Rádió műsor.

Február 7—13-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő- időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő- időjárás—vizállás-hírek.

Vasárnap, február 7.

9: Hírek, kozmetika
10: Ünnepi istentisztelet a pápa koronázásának 10 évfordulóján
11.15: Ev. istentisztelet. Szünetben: Márkus László felolvasása
3: A talaj szerkezete — felolvasás
3.45: Rádió Szabad Egyetem
4.50: Hangverseny
5.40: Hangverseny
7.40: Vidámságok
8: Ária — és dalest
8.45: Időjelzés, sport és ügétverseny eredmény
9—10: Rádióbál.

Hétfő, február 8.

9.15: Katonazene
12.05: Szalonzene
4: Asszonyok tanácsadója
5: Cigányzene
6.30: Operett részletek
7.05: Felolvasás
7.40: Filmharmoniai hangverseny, utána idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Kedd, február 9

9.15: Hangverseny
12.05: Hangverseny
3.30: Meseóra
5: Felolvasás
5.30: Zenekari hangverseny
6.45: Francia nyelvoktatás
7.15: Hangverseny
8: Előadás
8.30: A Farsang utója
11.15: Cigányzene
12.15: Tánczene
1.15—2.00: Cigányzene

Szerda, február 10.

9.15: Hangverseny
12.05: Szalonzene
3.30: Moise tanfolyam
4: Gramofón
5.30: Felolvasás
6: Magyar nóták
7.15: Olasz nyelvoktatás
7.45: Hangverseny zenekar
9: Időjelzés, hírek. A hangverseny után: időjárásjelentés, majd szalon, jazz és cigányzene.

Csütörtök, február 11.

9.15: Szalonzene
12.05: Gramofón
4: Gyermekeknek
5: A torma természetese
5.30: Dalkör hangverseny
6.10: Angol nyelvoktatás
6.40: Seregszemle — katonazenével
8.50: Hangverseny
9.50: Cigányzene
10.10: Időjárásjelentés
11: Jazz zene.

Péntek, február 12.

9.15: Balajka
12.05: Hangverseny
4: Rendőrzene
5.15: Novella
5.30: Gyórsírótanfolyam
6: Zongorahangverseny
6.40: Felolvasás
7.10: Rádió kütügyi negyedórja
7.30: Operaházi előadás, utána időjelzés, hírek, időjárásjelentés, majd cigányzene.

Szombat, február 13.

9.15: Postászene
12.05: Cigányzene
4: Gyermekek játszóóra
5: Előadás
5.30: Bécsi dalok schrammel zene kísérettel
6.15: Mit üzen a rádió?
7: Gramofónlemezek
7.35: Felolvasás
8: Előadás a stúdióból, utána időjelzés, hírek, majd cigányzene
10.45: Hangverseny
10.20—11.30: Cigányzene.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kladóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félelvi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Segít-e még a hótakaró?

A hosszúra nyúlt száraz hideg, a tél hónélkülisége aggodalommal tölti el a gazdálkodót: mi lesz az őszivetésekkel? A sorsunk mostohaságából kifolyóan nemhogy gabona tartalékja volna a gazdáknak, legtöbbszörük zöldhitelek igénybevételére kényszerül és így az évi termés sikerének vékony hajszálán függ a mezőgazdaság és az egész ország gazdasági léte.

Mi a hegyeink belsejéből, a folyóink vizéből nem tudunk aranyat termelni. A mi aranybányánk a drága földünk; az ebbe fektetett munkánk és vetésünk hozama a mi aranyunk.

A bányász ember a bányába vezető út és a bányászó hely biztonságát megszerezheti magának és a felkutatott aranyér nyomán felszínre hozza az aranyát, ha többet dolgozik, hamarabb. A gazdálkodó ember a vetéssel járó munkákat szintén elvégezheti hasonló biztonsággal, de az ő termésének aranyát a téli hónélküliség, egy éjjeli fagy, egy jégeső, egy fergeteg, a perzselő napsütés megsemmisítheti és akkor egy hosszú, aggodalmas évnek a munkája, hozama elveszett.

Ne kicsinyeljük le gazdáinknak a mostani aggodalmát, ha panaszkodó nyugtalansággal vacogott a foguk a hidegtől; a hótakaró nélküli őszivetésük fázását tükrözték vissza.

Mindannyiunk aranyáról van szó az őszivetésben! Mindannyiunk jövő évi kenyereért aggódik a gazda és aggódunk mi is a gazdával. Az emberi kapzsiság meg-

ingathatta a „hitelt”, ezzel megakasztotta a gazdasági életünk folyását, de nem vehette el tőlünk a „hitet”,

melylyel Isten áldásában reménykedünk, hogy ahol az ősszel vetettünk, ott a nyáron bő aratásunk is lesz. W.

A Gyomai Gazdasági Népiskola múlt évi mérlege.

Egy hold jövedelme 45 pengő 61 fillér.

A vitéz Pajor Gyula igazgató vezetésével működő Gazdasági Népiskola múlt évi mérlegét most terjesztették a községi iskolások elé. Beszédesszámok sorakoznak fel a jelentésben és a gondos gazda munkálkodását tükrözik vissza. Az eredmény tisztá jövedelme-

mutal, nem sokat, de az is valami. Tizenkilenc katasztrális hold tiszta jövedelme 866 pengő 75 fillér, tehát egy katasztrális hold tiszta jövedelme 45 pengő 61 fillér.

A szakszerűen és gondosan összeállított mérleg a következő:

Leltári érték	év elején	69.328.46 P	év végén	69.600.53 P
Terény és anyag	év elején	136.77 P	év végén	253.26 P
Eleven leltár	év elején	1.970.— P	év végén	2.297.— P
Készpénz	év elején	48.14 P	év végén	272.38 P
Összes vagyon	év elején	71.483.37 P	év végén	72.423.17 P

Vagyon gyarapodás 939.80 P.

Az elmúlt négy év termés eredménye a következő:

1929-ik évben

3 holdon termett	48— mázsa búza
1 holdon termett	12-50 mázsa árpa
0-5 holdon termett	8-65 mázsa zab

Trágyázás: 80 kocsi istálló — és 6-25 mázsa műtrágya

1929-ik évben

7 holdon termett	80-85 mázsa búza
1 holdon termett	15— mázsa zab
2 holdon termett	23-36 mázsa árpa
400 négyszögöl termett	40— mázsa tak. répa

Trágyázás: 80 kocsi istálló — és 10-50 mázsa műtrágya.

1930-ik évben.

4 holdon termett	50-15 mázsa búza
3 holdon termett	30-46 mázsa tengeri
2 holdon termett	21-28 mázsa árpa
2 holdon termett	14-91 mázsa zab
1 holdon termett	66— mázsa tak. répa
1 holdon termett	(20— boglya bükköny
	(22— mázsa zöld bükköny
	(6— mázsa szem

Trágyázás: 187 kocsi istálló — és 7-50 mázsa műtrágya.

1931-ik évben

4 holdon termett	60-61 mázsa búza
2 holdon termett	23-30 mázsa zab
2 holdon termett	23— mázsa árpa
3 holdon termett	36— mázsa tengeri
1 holdon termett	160— mázsa tak. répa
1 holdon termett	23— boglya rozsos bükköny
	8-79 mázsa mag

Trágyázás: 114 kocsi istálló — és 4 mázsa műtrágya.

Hasonlitsuk csak össze a négy év eredményét.

Búzából az átlag: 16—, 11-55, 12-54, 15-15 métermázsa.

Árpából az átlag: 12-50, 11-68, 10-64, 11-50 métermázsa.

Zabból az átlag: 17-30, 15-00, 7-46, 11-74 métermázsa.

Tudom, ha kérdezem, hány gazda vezet a gazdálkodásáról könyvet és jegyzi fel ezeket és más adatokat, azt mondják: amit géppel csépelnek el, arról megvannak a feljegyzések, a löbbit meg lemérlegelni se

idő, se mérleg nincs hozzá. Az előzetes és utólagos kalkulációk hasznossága nemesak az iparos vagy kereskedő üzletében, hanem a gazdálkodásban is annyira fontosak, aki nem ilyen alapon vezeli az

üzemét, az nem tervszerűen, az emberileg kiszámítható kockázatok kiküszöbölésével gazdálkodik, hanem csak öliet-szerűen.

Ha olvasóink közül csak egy is akad, aki e cikk hatása alatt a jövőben minden adatot feljegyez magának, nem végezttem hiába való munkát.

W.

Látogatás a szentesi Zsoldos Részvénytársaság tésztagyárában.

Február 6-án, napsütésben is — 4 Celsiusot mutató hidegben tessékelt be Piti Péter, Szentes város melegsívű, széles látókörű gazdasági tanácsnoka a Zsoldos-féle tésztagyár üzlet-helyiségébe. A kölcsönös bemutatkozások után Dóczi üzem-vezető vette át a szót.

Az egyik teremben 8 darab dagasztócsészét láttunk, melyek mindegyikében 3 mázsa tésztát dagasztanak. Most csak este 7 órától reggel 9 óráig dolgoznak itt és 6 kemencében naponta 24—25 métermázsa kenyeret sütnék.

A háború alatt ezzel a felszereléssel naponta 100 mázsa kenyeret süttöttek.

A tésztagyárban tíz nő dolgozik, kik napi 12 órai munkaidő alatt 280 kilogramm tarhonyát készítenek. A szortírozott kész tarhonyát 50x85 cm. méretű szárítókeretekre teszik, melyeknek vászon az alja. Egy-egy keretre 110 deka tarhonyát tesznek. A kemencék fölötti rész képezi a szárítót. De még ez a meleg sem elég, egy terjedelmes dobkályha is segít a szárítóhelyiség hőjét délután 2—5 óra között 54 C fokra felemelni.

24 óra alatt csomagolásra, szállításra szárad a tarhonya.

A tarhonyát kilogrammonként 1, 2, 3, 4 és 5 darab tojással készítik.

Bemutatta vezetónk a tésztagyártáshoz szükséges vágó és nyújtó gépeket. A friss tarho-

Dr. NEMÉNYI HONFI t. ezred-orvos fogorvosi rendelőjét áthelyezte özv. dr. Eisler Vilmosné házába. (Kossuth Lajos u.)

nyából kimarkolt a teknőből egy csecsemőfej nagyságu mennyiséget, azt egy kicsit összenyomkodta, azután a nyújtógépen áthajtoíta. A nyújtógép két egymáshoz helyezett, egymással szemben forduló, közelebb és távolabb állítható, cca 50—50 cm hosszú és cca 5-5 cm. átmérőjű acélhengerből, no meg a kerekekből és hajókárból áll. Ebbe a gépbe tették a térszlacsomót, mely minden hengerszükítéskor vékonyabb és hosszabb lett. Már 3 méter hosszúságot is ért el a térszlacépel. Ahogyan a rőföskereskedők a vásznat mutatják, egyik karról a másikra, úgy omlott selymes puhasággal a sárga színű, vékony térszla-vég. Sehol egy hajszálnyi szakadás vagy repedés. Ezzel az egyszerű kis szerkezettel 0,3 milliméter vékonyságra nyújtják a térszlát, melyet azután hengerekkel finom melélt, kocka, eperlevél stb. alakúra vágnak fel.

A kész térszlaneműeket külön helyiségben állatszócellophán zacskókba csomagolják 100, 25 és 10 dekás adagokban. Cca 40x40x7 cm méretű gyálult deszkából készült faládikákba rakják a kis csomagokat. A ládika fedőlapján színes magyar motívumu rajz, leszegezés után vékony nemzeti-színű szalaggal átköve.

Mindenütt ragyogó tisztaság! Kifinomult ízléssel csupa praktikusság gyönyörködtet. Ebben az egész üzemben tudják, hogy mit csinálnak és azt is, hogy miért!

A szentesi gazda verejtékével termelt búzáját is megcsúfolta a mostani kótyagos világ. Szentesen is voltak napok, amikor az élet értékmérőjének, a búzának nem volt értéke, nem volt ára, — nem kellett. Ha a Zsoldos Részvénytársaság térszlagyári vállalkozása sikerül, — és miért ne sikerülne! — a szentesi gazdák búzája még kevés is lesz, hogy a Zsoldos malom éhes hengerszékei meggyőzze.

Rizs helyett tarhonya!

Ez most a divatos mezőgazdasági jelszó az országban. Erről olvasunk a budapesti ujságokban, erről hallunk a rádióban. De ez a jelszó csak úgy ér valamit, ahogyan azt a Zsoldos-gyár megindította.

És ezért országos jelentő-

ségü ez a munka.

Valószínűleg nagy belső piaca is lesz ezeknek a térszlaneműeknek. Különösen a városi háztartásokban lesz nagy kellendőségük. De méginkább külföldön remélünk nagyobb piacot a magyar térszlaneműeknek. Ez is egy lépés lenne ahhoz, hogy ne a nyers termelvényeinket exportáljuk, akkor a feldolgozási haszon is

itt hon marad.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság február 9-iki szakértekezletén bemutattak egy, a Társaság címére küldött minta csomagot. Általános elismeréssel vették tudomásul az ország minden tájékáról ott volt Társasági tagok, hogy a Zsoldos Részvénytársaság a magyar térszlaneműeknek szakértő készítője és propagálója. W.

„Káros-hasznos pénzinfláció” „Infláció és földbankjegy”

„Káros-hasznos pénzinfláció” című cikkemre dr. Csizik Béla „Infláció és földbankjegy” című cikkében próbálja, a cikkemben állított alapigazságokat megcáfolni.

Állítottam a következőket:

1.) a takarékbetétekre és különféle alapokra elhelyezett aranyfedezetű pénz elhelyezése pillanatában a devalváció áldozata, mert sem a takarékbetét könyvecskére, sem pedig a betéti nyugtára az aranyfedezet nem hat ki.

Azt hiszem, fenti állításomat a nagy pénzdevalváció minden szónál hitelesebben bizonyította.

2.) a mai rendszer, hitelrendszer, amelyben a váltó pénz-pólló, vagyis az állandó váltóinfláció semmi más, mint káros pénzinfláció, mert a kamat áthárul a termelésre, végeredményben a fogyasztóra, emeli az áruárát s így csökkenti a pénz vásárlóerejét, azaz pénzdevalvációt von maga után. Azt hiszem, hogy ennél a

pontnál sem kell bővebben magyarázni, mert hiszen, aki a gyakorlati életben részt vett, tudja, hogy háboru előtt négy hónap alatt sokszor tíz bankon keresztül járt egy váltó, amíg az esedékes napján beváltásra került, — jele annak, hogy mindenegyes állomásnál a feltüntetett értékkel szerepelt, vagy is a pénzt helyettesítette. Más szavakkal, ha valaki egy váltót útrabocsát, az szintén pénz-kibocsátó, azzal a különbséggel, hogy az illetőnek kamatot kell fizetni, míg a jegybank a kibocsátott pénze után kamatot szed.

A továbbiakban azt bizonyítom, hogy a fejlődő élet állandó hasznos inflációt követel, mert tulajdonképpen a forgatókének mindig kell, hogy a termeléssel és alkotással arányos legyen. Magától értelődik, hogy a forgalomban levő pénz szintén kell, hogy növekedjék a forgalommal. Erre vonatkozólag hiteles bizonyítékaim a következők:

Az Angol Bank papírpénzforgalma volt:

1831.	21 millió font
1931. szeptemberben	357 millió font

A Francia Bank pénzforgalma volt:

1831. január 1-én	239 millió aranyértékű frank
1931. szeptember 1-én	81.514 millió papírfrank
melynek értéke	16.800 millió aranyértékű frank

Németországban a papírpénzforgalom volt:

1876-ban	684 millió márka
1931. szeptember 1-én	5644 millió márka

Ime látjuk, hogy Németországban most nyolcszor annyi pénz van forgalomban, mint 55 évvel ezelőtt. Angliában jelenleg 16-szor annyi pénz van, mint 100 évvel ezelőtt. Franciaországban pedig 24-szer annyi, mint 100 évvel ezelőtt. Azt hiszem, hogy ezek a hiteles számok a napnál is fényesebben bizonyítják állításom helyességét.

Dr. Csizik Béla a földbankjegyre vonatkozólag a következőket írja: „Ami pedig a földbankjegyet illeti, ne gondoljuk, hogy ezt a pénzt a háromszoros ingatlan fedezet megóvhatja az elértéktelenedéstől, ha a kelletténél többet hoznánk forgalomba, mint amennyi bankjegyet a forgalom ma elbírt”. Amennyiben csak az éremnek az egyik oldalát

vesszük számításba, tényleg úgy van, de a XX-ik században élő ember már tudja, hogy a pénzt nem szabad csak a vásárlóközönségnek juttatni, hanem elsősorban a termelőnek és pedig nem 12 százalékos, hanem 2 százalékos kamattal, abban az esetben mindig annyi árut termelünk, amennyi szükséges s ennél fogva sosem fordulhat az elő, hogy áruhiány miatt az árak felszökjenek. A mai ember azt is tudja, hogy művelt nemzetek nemcsak termelnek, hanem alkotnak is. Ha most már egy kicsit körülnézünk, hogy mit lehet még Édes Hazánkban alkotni, azt hiszem, hogy a legegyszerűbb ember is belátja, hogy nem lehet annyi forgatókét előteremteni, amit ezen a téren ne lehetne felhasználni. Defláció lehet káros és hasznos, tehát az inflációra is ez áll, az egyik pénz összevonást, a másik kibocsátást jelent.

A pénz nem ármegetározó, hanem csak értékegység, mert hiszen az egyik napon délelőtt a buza 18 pengő és délután tőzsdezártaikor sokszor 16 pengő. A pénz egy alárendelt eszköz, amelyet a bankokrácia tetszése szerint felhasznál. Mindennapi dolog, hogy az áruk árai a pénzinfláció alatt emelkednek és ennek, vagyis a pénzinflációnak semmi befolyása nincsen. Ugyanezt látjuk a defláció alatt is. De legjobban bizonyítja ezt, hogy a háboru alatt az angol államjegyek, (Currency Notes) állandó 100 százalékos értékkel bírtak, dacára annak, hogy egy gramm aranyfedezetük nem volt, hol a német állam államjegyei teljesen devalválódtak, dacára annak, hogy akkoriban a nemzeti vagyon 20 százalékkal többet tett ki, mint az angol vagyon. Tudnivaló, hogy a tőzsdén sem császároknak, sem királyoknak, sem pedig államvezetőségeknek semmiféle befolyásuk nincsen az értékmegállapításoknál. Itt egyedül a pénz, illetve a bankokrácia az úr.

Dr. Csizik Béla cikkében elméleti, mondhatni filozófiai módon megmagyarázta álláspontját. Ez sajnos liberális babona, mert gazdasági téren csak a reális tényeket lehet elismerni, amelyeket maga az élet bizonyít. Az élet pedig amint fenti hiteles adatokkal bizonyítottam, igazolja, hogy igenis van állandó infláció és

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

állandó defláció napirenden, mert hiszen ugyszólván minden pillanatban változik a pénzállomány, az állandó visszafizetések és új hitelek folytán, amit különben a hiteles jegybankkimutatások szintén bizonyítanak. Ez az inflációs-deflációs változás a pénz értékre nézve semmi néven nevezendő befolyással nincsen, mert azt kizárólag a bankokrácia határozza meg a tőzsdén.

Hogy világosan lássuk szomorú helyzetünket, szükséges még a következő tényeket figyelembe venni.

Háboru előtt az volt a helyzet, hogy a tőkealapok, mint takarékok és folyószámlabetétek, árvapénzek, állami, vallási, nyugdij, biztosítási, stb. alapok a legtöbb országban 20—30-szor annyit tettek ki, mint a forgalomban volt pénz, vagy is a tőkealapok 95 százalékaival szemben a forgalomban volt papírpénz csak 5 százalékkal tett ki. A legtöbb országban azonban a pénzdevalváció folytán ugyszólván teljesen elpusztultak ezek a tőkealapok.

Háboru után már most teljesen megváltozott a helyzet, mert a jegybankoktól követelik leginkább a forgókélt, amit ezek arányhiány miatt nem képesek előteremteni. Egyedül a francia jegybank van abban a szerencsés helyzetben, feladatának megfelelni. Franciaországban a háboru előtt a forgalomban volt pénzből kiszámítva egy állampolgárra esett 150 aranyértékű frank. Jelenleg 450 aranyértékű frank. Ez a 300 aranyértékű frank többel némileg pótolja a devalváció által elpusztult tőkealapokat. De a többi országban, ahol a devalváció a tőkealapokat elpusztította, a jegybankok arányhiány miatt nem képesek új feladatuknak megfelelni s ennél fogva pusztulásra va illetve a gazdasági élet.

Ime így néz ki a rideg gazdasági helyzet és az érem másik oldala. — Dr. Csizik Béla befejezésül a következőket írja: — „Mindezekből az a tanulság, hogy ha a meglevő bíráljuk és jobbat akarunk helyébe tenni, akkor mindenképp előt az alapokkal kell tisztában lenniünk s azoknak, akik elavulnak talált intézmények viskói helyett új rendszerek

palotált kívánják felépíteni, nem szabad az egyszer-egyről megfélekedniök, mert akkor paloták helyett legfeljebb csak légvárakat építhetnek“. Erre a figyelmeztetésre válaszként nem kívánok, csupán az a szerény megjegyzésem, hogy a mai gazdasági probléma megoldásának előfeltétele, hogy aki abban részt akar venni, annak nem szabad csak egyoi-

daluan a pénz szempontjából a helyzetet megítélni, hanem annak annyira fel kell készülni, hogy a gazdasági élet világmechanizmusa a görög korszaktól a mai napig a legkisebb részletig a szemé előtt lebegjen, mert csak így kerülhet valaki abba a kellemes helyzetbe igazságosan látni a tényeket és ezeket meg is érteni.

BELL MIKLÓS.

Magyar Mezőgazdasági Társaság.

Országos horderejű akciót indított meg a Magyar Mezőgazdasági Társaság a baromfitenyésztés és értékesítés terén.

A február 9-én tartott szakértekezleten felszólalók mind azt hangoztatták, ne kísérletezzünk tovább a nyugati tyúk-fajták meghonosításával, hanem a mi parlagi tyúkunkat nemessítsük, ebből tenyészük ki hús- és tojáshozamira a leggazdaságosabbat.

Általános panasz volt, hogy az egész országot uraló baromfikartell az alacsony árral nagy veszteséget okoz a baromfitenyésztőknek.

Kiviteli cikkeink között a baromfi és tojás áll az első helyen.

Mezőgazdasági termelésünkben csak a baromfi és tojás maradt hasznosuló. Ma is

áll még az a régi megállapítás:

A szorgalmas gazdaasszony a baromfi tenyésztésből fedezi az összes háztartási költségeket, sőt ha az adónak egy kis hija van, az a hiányzó pár pengő is kikerül a ládafiából, a tojás vagy csirke árából.

A nagybani baromfitenyésztés és értékesítés azonban hűtőház nélkül nem valósítható meg. *Vajon csak ábránd marad-e az a szép terv, hogy a létesítendő kis jéggyárunk képezze alapját és kiindulását egy több emeletes hűtőháznak?...*

A Magyar Mezőgazdasági Társaság e hó 16-án folytatja a baromfitenyésztés fejlesztése, megszervezése és egy farmleptvény létesítésének előkészítő munkáját, melyről a jövő számunkban írunk. W.

Gyenge eredménnyel végződött a póhalmi nyulfogás.

1300 drb. élönyül elszállítására kapott engedélyt a Póhalmi Uradalom. Nagy aparátussal indultak meg az előkészületek, abban a reményben, hogy az eredmény kielégítő lesz, miután a 3000 holdnyi területen már három éve nem tartottak vadászatot.

A három napra tervezett nyulfogást hétfőn kezdték meg 70 hajtóval és egy 1500 méteres hálóval. A hálót rendszerint ék alakban állítják fel, illetve a földbevert karókra lazán kifeszítik. A hajtók azután félkör alakban kifejldve ráhajlják a nyulat. A háló kétfonatu: az egyik ritkább, azon keresztül esik a nyúl: a másik sűrűbb, azon nem fér keresztül. A megzavart nyuszi abban a tudatban, hogy a háló nem akadály, azon keresztül tud menni, egyenesen neki ugrik. A háló persze nem engedi legfeljebb 1—2 lépésnyire, ott aztán elkezd ka-

pálózni és egy-kettőre úgy belevakarodik a hálóba, hogy időbe telik, míg a háló mellé kuporodott hajtók kibogozzák és a készenlétben tartott zsákba dugják.

Hajtás után kezdődik az egészségügyi vizit. Alkalmas minden nőtény, ha csak nem törte össze magát a hálóban. Azonban a férfi nemből nagy a rostálás, mert az elszállításra kerülő vadból két nőtény egy him arányban mehet. A többi a hohéré...

Feltűnően több a him nyúl, mint a nőtény, ami nagyban hátrányra szolgál a szaporodásnak. Bizonyára ez a helyzet az egész környéken, tehát jó lenne, ha vadásztársaságaink valami módon kimélnék a nőtényeket és inkább a kanokat pusztítanák.

Az eredmény jóval várakozáson alul maradt. A hideg szeles idő sem volt alkalmas. Az eredményről pontos adataink még nincsenek.

Az Endrőd décspaskumi róm. kath. Polgári Olvasókör

f. hó 7-én este társas vacsorát rendezett, amelyen a tagokon kívül részt vettek a szomszédos körök vezetői is. Már a kora délutáni órákban a szarvasi országút mellett a nem régen épült köri helyiség körül nagy sürgés-forgás volt. Akik tisztában vannak a décspaskumi tanya mozgalmas köri életével, azok e nagy készülődésből is sejtették, hogy a tanya népének ünnepe van ma. Az esti órákban zsufolásig megtelt nemcsak a köri helyiség nagy terme, hanem a mellék helyiségei is, a kedélyesen beszélgető tagokkal. — Az egybegyűlteket Hangya Lure köri elnök keresetlen szavakkal üdvözölte. Majd Dienes Izra tanító emelkedett szólásra. Köszönetét fejezte ki a szomszédos körök vezetőinek a megjelenésükért. Egyben tolmácsolta Nagys. apát-plebános úr jó kívánatait, aki nagy elfoglaltsága miatt nem ígérhette biztosra megjelenését. A köri tagokhoz intézett beszédében kifejtette azt, hogy az új köri helyiségben való költözésünkkel hadállásainkat úgy akarjuk kiépíteni, hogy a kör családias testvéri közösségén kívül minden más szervezkedési kíséret eredménytelen legyen. Egy kör erőssége, — mondja többek között — nem annyira a tagok számának nagyságától függ, mint a lelkek egységétől. Hiszen a legnagyobb köszönéssel mellett is meg lehet fagyni, ha nincs hozzá az a szikra, amely azt lángra lobbantja. Már pedig ilyen köszönéshoz hasonló minden olvasókör és szervezet, amelyben hiányzik a lelkeket eggyé olvasztó testvéri szeretet magasztos tüze. Kéri a köri tagokat, hogy alkossanak a kör szervezeten belül egy erős magyar lelki-tábort, a templom körüli gyülekező magyarok taborát. Teremtünk egy olyan erős, áttörhetetlen lelki frontot, ahol egy az egészért, az egész pedig egyért: a boldog magyar jövőöért kész örömmel munkálkodjon.

Figyelmezteti a kör tagjait, hogy vigyázzanak, mert álpróféták farkasordításként hangzó, hamis jelszavakkal akarják szétzülleszteni a magyar falu Istenbe kapaszkodott magyar népét. Éppen azért kéri a kör tagjait külön-külön és összesen, hogy azokat, akik műveltségükkel, szívükkel és rátermettségükkel fogva hivatva vannak a nép vezetésére, fogadják bizalommal és szeretettel.

A beszéd végeztével kívánja, hogy a mai társas együttét örömeiből merítsünk új hitet és új erőt a nehéz élet elhordozásához.

Már emelkedett volt a hangulat, mikor Bula Gábor a Hangyaszővetkezet nevében örömet fejezte ki azért a szép összetartásért, amelyet a paskumi körben módja volt többször megfigyelni.

Tánc és nótaszó mellett mulatott tovább a társaság és szinte látszott az arcokon, hogy ez a mai este nemcsak a gyomornak szerzett kielégülést, hanem a lelkek épülését is szolgálta.

Hóvihar.

A szilveszteri és újévi fergeteghez hasonló viharral szerdán éjjel megindult a havazás és tartott rövid megszakításokkal csütörtökön és pénteken. Csütörtökön este már az egész határ hó alatt volt. Csak a magasabb gaz és a csúskatövek hegye látszott ki. A hótakaró nem egyenletes, 30—50 cm. között váltakozik.

A vasúti forgalomban zavarokat idézett elő a sok hófúvás, azonban minden vonat közlekedett, ha késéssel is.

Ha ez a sok hó december elején esett volna és csak márciusban olvadna el!!! Vagy még most is használ???

Fényes sikerű farsangi cserkészelőadás.

A gyomai áll. polg. fiúiskola 557. sz. Botond cserkészcsapatának február 6-iki ünnepélye ismét fényesen valóra váltotta azt a sok reményt, amit Gyoma lelkes közönsége az előadás-hoz fűzött. Ragyogóan igazolta a csapat életre valóságát. Még a kételkedők lelkében is az a remény éledt, hogy cserkészeink sorából kapja majd szerencsétlen csonkahazánk az egész embereket és egész jellemeket, akikre a megteremtendő egész Magyarország vár.

Az előadás oly nagy látogatásnak örvendett, hogy a felsorakozott látogatók nagy percentje nem fért el az Uri-Kaszinó dísztermében. A bájos és derűs műsor sikere és hatása minden hozzáfűzött várakozási felülmúlt. Beigazolódott, hogy a polg. iskolai és cserkészelőadások tartására nincs elég nagy terme Gyomának.

Az előadás megnyitó beszédét Tiba András ref. lelkész tartotta. A lendületes, mélyenjáró gondolatokban gazdag, igaz hazafiságtól fűzött beszéd mélyenérző cserkészlelekből fakadt. A nagyszámú és a társadalom minden rétegét felölelő közönség szünni nem akaró tapsviharral honorálta a lányok precíz zenés tornáját, bájos táncait, a szellemes cserkészjeleneteket, vigjátékokat, kedves szavakat, karéneket, a mókás farsangi táncot és az impozáns hatású élőképeket.

A fényes erkölcsi és anyagi sikerben újra beigazolást nyert, hogy a gyomai polgári iskola tanári testülete, úgy is mint szervező testület, hivatása magaslatán áll és hogy a cserkészcsapatunk nem gáncsol, hanem minden támogatást meg-

érdemel. Büszkék lehetünk cserkészeinkre. Az előadás után az ifjuság vidám farsangi kedvvel roptá a táncot.

Nagy anyaga lesz a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-csoportjának.

A március 17—21-én tartandó, díjazással és vásárral egybekötött budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-csoportjába eddig érkezett bejelentések alapján örömmel állapítható meg, hogy a tenyészállatkiállítás teljes sikere máris biztosítva van, mert a jelentkezések száma a mai rossz viszonyok ellenére a jogosult reményeket is meghaladja. Ezideig elfogadott bejelentések száma mintegy 650 szarvasmarha, 820 sertés és 250 juh, azonkívül ezernél több baromfi, több száz galamb és házinyul, amelyeknek nagyrésze eladásra van szánva. A lókiállítás csoportjába az állami ménesintézetek és méntelepek csak később fogják bejelentéseket megtenni, a keretek itt is előreláthatóan megközelítik az előző éveket. Az ország gazdaközönsége és a budapesti látogató közönség előtt egyaránt jól ismert nevű nagytenyésztőkön kívül ez évben is nagyszámú fognak résztvenni a kistenyésztők szép kollekcióikkal. Hogy a rossz gazdasági viszonyok ellenére az állattenyésztő gazdák ez évben is ilyen nagy anyaggal vesznek részt a mezőgazdasági kiállításban, azal magyarázható, hogy ennek a több évtizedes intézménynek évről-évre fokozódó sikere alapján köztudattá vált, hogy a szükséges tenyészállatanyag beszerzésére, illetve a nagy gondú és sok költséggel felnevelt tenyészállatok értékesítésére a budapesti mezőgazdasági kiállításban nyílik a legkedvezőbb alkalom.

A szarvasmarhák csoportjában a telivér- és félvér-szimmentáliák és a magyar piros-tarka marhák lesznek a legnagyobb számmal képviselve, ezenkívül lesznek még kiállítva magyar marhák és kisebb számban borzderes és lapályfajták is. Sertésekből a göndörszörű, a kiváló zsírtermelő mangalicákön kívül szép számmal fog szerepelni a fehér és fekete hussertés is. A juhok csoportjában a különböző merinófajták mind képviselve lesznek. Remélhetően sikerülni fog ez évben érdekes újításként a mezőgazdaság kiállítással kapcsolatban kutyakiállítást is rendezni, amelyen vadász- és kotorék-ebeket, magyar házörz- és juhász kutyákat és rendőrkutyákat fognak bemutatni, ezek versenyezni is fognak. A kiállítás látogatóközönségének szórakoztatása céljából a felhajtó pályán ez évben is lesznek fogatelőhajtások és különböző látványos lovasmutatványok.

Állatbiztosítás.

Irta: MOLNÁR ISTVÁN
szöv. ügyvezető.
II. közlemény.

A biztosítási feltétel 7 §-a szerint a biztosítás bármikor veheti kezdetét, de mindig a naptári év végével végződik. (dec. 31-el.)

Egy másik gyakori eset az, hogy a tag a következő évre azért nem vételi becslés alá jószágát, mert az eladó s ha majd nem kelne el, akkor mindenesetre biztosítani fogja,

esetleges eladás és vétel esetén pedig az újat adja biztosításra.

Erre nézve a 9 § akként intézkedik, hogy az eladott állat ugyanazon fajtájú állattal helyettesíthető, ily állatok után tagsági (biztosítási) díj nem fizetendő, csupán esetleges értékföbblet után. Pld. az eladott állat értéke 200 P volt, míg a behelyettesítetté 250 P így a már kirótt járulékhöz még 50 P után a megfelelő százalék szerinti díj lesz kiróva, valamint becslési és átírási díj címén illeték. Jelenleg 0.10+0.10 pengő.

Ezek szerint pld. a volt biztosított jószág újévkor a következő évre nem vétellel, mert eladás alatt áll. Közben megbetegedett, (leggyakoribb eset a kérődzési zavarok) természetes, hogy orvosi beavatkozás válik szükségessé, ami rendszerint orvosság rendeléssel végződik. Ha csak egy esetben van szükség orvosi beavatkozásra, akkor még hagyján, de komolyabb baj esetén aztán többszöri rendeléssel járó orvosi beavatkozás után aligha lehet beérni az amugy is elég alacsony százalékban megállapított biztosítási járuléknak megfelelő összeggel a gyógykezelést.

Nem is szólva azon esetleges elhullás ilyen esetben milyen % os anyagi veszteséget jelent azon szövetkezeti tagra, aki csupán kényelemszeretettel, „majd meglátjuk” nem adta biztosításra már újévkor a már biztosítva volt jószágát.

Félholtra verték egy rossz tréfa miatt. Szakályiban egy lakodalmon a nyitott udvarban nagy bográcsban főtt a gulyáshús. A szakácsnő a nagy hidegben bement a házba melegedni, hol az emberek ebéd előtt borozgattak. E közben két ember — állítólag tréfából — elemelte a bográcsot. A férfiak négy csoportba oszolva minden irányban végigkutaták a környéket. A két tréfás tolvaj eközben vitte a kondért a méneslegelőn át a kis erdő felé. Utközben egy társ kányi béressel találkozott, aki nek részt ígérték a paprikásból, ha segít vinni. Alighogy ez megtörtént, észrevették az üldözők közeledését és ott hagyták gyanútlan segítő társukat a bográccsal. Ez ártatlansága tudatában nyugodtan bevárta a feldühödött, boros embereket, akik magyarázkodása ellenére félholtra verték és összeszurkálták.

HIREK

Egyházi értesítés. Az endrődi róm. kath. templomban nagyböjten minden pénteken délután 3 órakor szentbeszédet és ájtatóságot tart Szevetits Viktor káplán, míg a nagyböjt vasárnapjain fél 10 órakor Csernus Mihály apátplehános prédikál.

OMKE értekezlet. A gyomai kereskedők február 14-én este 8 órakor az Uri-Kaszinóban értekezletet tartanak, melyen felszólalnak Nádor Jenő és Vértés Emil központi alelnök is. Érdeklődőket, hölgyeket is szívesen lát az Előkészítő Bizottság.

Köszönet a cserkészlet támogatónak. A Botond cserkészcsapat parancsnoksága ezúton is hálás köszönetet mond a Gyomai Iparos Önképzőkör fennkölt gondolkodású vezetőségének a díjtalan színpadkölcsonzésért. Ismét tanujelét adták a gyomai iparosok annak, hogy nemcsak erkölcsi tekintetben éreznek együtt a cserkészekkel, hanem minden áldozaira készek a cserkészekért. Ismerik a cserkészlet értékét és anyagi áldozatokkal is támogatják azt nemzetmentő munkájában. Szívből jövő hálás köszönetet mond a csapat vezetősége Leimdörfer Zoltán urnak, aki mindig velük érzett és aki az előadáshoz szükséges székeket ismét díjtalanul bocsátotta a csapat rendelkezésére. Hálás köszönetet mond a csapat vezetősége az ünnepély minden látogatójának. Sajnos az összegüket nem tudja névszerint nyugtáznai, mert a pénztárnál olyan nagy volt a forgalom, hogy a pénztárosok nem tudták feljegyezni a neveket.

Sakk. Minden sakkbarát őszinte öröme a sakkélet rohamosan fejlődik Gyomán. Néhány napja csak, hogy a „Gyomai Márk Sakkör” megalakult és máris nagyszabású sakk szimultánt tart. A szimultánt a versenyjátékosok körében országos viszonylatban is előkelő helyet foglaló Bakos József tb. főszolgabíró az egyesület kapitánya tartja, amivel annak magas színvonala már előre is biztosítva látszik. A rendezőség élén Bácsi Elek igazgató-főmérnökkel — az egyesület elnökével — szívesen látja az érdeklődőket és kéri azokat a sakkozókat, akik a szimultánon részt is akarnak venni, hogy szíveskedjenek lehetőleg sakkjaikkal fél 5 órakor a „Holler”-ban jelentkezni. A szimultán február 14-én d. u. pont 5 órakor a Holler Szállóban kezdődik és reméljük, hogy azon minden számottevő sakkozó részt fog venni.

Epek- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a **Ferenc József** vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az endrődi Levente Egyesület vasárnap tartotta meg műkedvelő előadással kapcsolatos bálját. Szinre került a „A Falu rossza” népszínmű Laczkó Ferenc s. kántor rendezésében és személyével a főszerepben. A szereplők minden tagja pompásan alakított. Mindennél kifejezőbb, hogy a jegyek árából másfél ezer pengő futott be.

Az endrődi Eucharisztikus Női Liga farsang hétfőjén rendezett teli ház mellett gyönyörű műsoros estét. Hunya Irma tanítónő szavalt nagy érzéssel. Dr. Haller J. József ügyvéd tartott magasszárnyalású ünnepi beszédet. Előadták a Babavásár színjátékot, leirhatatlan sikerrel. Ez valóságos művészi bemutatás volt. Lélek ábrázolás, emelkedett izléssel. A szindarabot Baranyai Istvánné urnő rendezte. Előadták még a Financ vizsgáló és a Tölgyfa irredenta színművet. A szereplők fáradozása, élethű alakítása elsőrendű volt. Utána tánc következett reggelig.

Milyen korban mennek férjhez a leányok? Ezt a kérdést kellett eldönteni Tolnai Világlapiának, mert egy társaságban azt állították, hogy a legtöbb leány 20 éves koráig megy férjhez. Ezzel szemben Tolnai Világlapia megállapította, hogy amíg egy év alatt Budapesten csak 1154 olyan menyasszony ment férjhez, aki a 20-ik életévet még nem töltötte be, addig 20—25 éves 3562, 25—30 éves 2636, 30—40 éves pedig 2534 volt. A legtöbb leány tehát 20 és 25 év között megy férjhez, de a 30 éves leányoknak sincs okuk félelemre.

Helyreigazítás. Az endrődi virilisek listájáról — tévedésből — kimaradt Timár Imre földbirtokos neve. Így az első póttag nem Uhrin M. Vendel, hanem gr. Tóth István.

Endrőd is községi adóhivatalt akar felállítani. A napokban alkalmunk volt beszélgetni Endrőd egyik legtekintélyesebb kisbirtokos tagjával — a község egyik-másik dolgáról. Szóba került többek között az is,

hogy mi lesz az adóügyi jegyzői hivatal betöltésével. Először azt hittük, ugymond, hogy takarékoskodunk azzal, ha nem töltjük be Szász jegyző ur helyét. Ujabbban azonban rájöttünk, hogy ezen állás után járó összeget be kell szolgáltatni a vármegyének, amelynek kaszsjája gyarapodik e hiába kifizetett összeggel, ugyanakkor még külön kiadással ideiglenes díjnokat alkalmazunk az év nagy részén. Tekintve azt is, hogy egy végzett jegyző — bár segédjegyző minőségben — sokkal több értékű munkaerő, mint akármelyik ideiglenes díj-nok s hamarosan indítványozni fogjuk, hogy a községi adóhivatalt — segédjegyzővel az élén — állítsuk fel.

Vége a vadász életnek. A napokban künnyártam a határban: az endrődi határ fele. Csend; puska-ropogás nem hallik. Itt van február: vége a vadászatnak. Jóismerősömmel találkoztam, ki befelé igyekezett. Beszélgetés közben nem messze tőlünk didergő fogolycsapat szaladt föv. No még csuda, hogy legalább foglyot láthatunk, mert ezen a vidéken nyul már kipusztult. Az endrődiek irmagot sem hagynak belőle 6—1400 holdas apró vadász-parcelláikon? Nem tudom megérteni — válaszolám, hogyan nyerhetett jóváhagyást az ilyen vadász-bérleti szerződés, amikor a megyei szabályrendelet szerint a legkisebb községi vadászterület felosztás esetén 2000 kat. holdnál kisebb nem lehet! Ugy hallám mozgalom indult meg az irányban mondá ismerősöm, hogy vármegye érvénytelenítse a szabálytalan szerződést és négy parcellára ossza az egész endrődi határt. Csakis így akadályozhatják meg, hogy a vad teljesen ki ne pusztuljon s a bérlet lejártakor valamit is adjanak a ma üres vadászterületekért. No majd megérdeklődöm a község vezetőségénél, hogyan áll a dolog — válaszoltam elköszönő ismerősömnak. Az alkalmat keresni is fogom. K.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Kovács Klára, Gyebnár Regina Klára, Vladár Sándor Gyula, Gál Lajos, Győri Éva Julianna, Jakus Etelka, Bíró Endre. **Házasságot kötöttek:** Herter Mihály—Szilágyi Jolánnal, Mallak Márton—Mogyeri Erzsébettel, Tari Mihály—Tandi Erzsébettel. **Eihaltak:** Horváth Gábor 73 éves, Jónás Róza 3 és 1/2 hónapos, F. Nagy Antal 33 éves, (hősi halott), B. Kovács Józsefné—Mühle Lidia.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

Nagyságos

Nyisztor Péter takarékp. ig. urnak
a Gyomai Dalárda elnökének

Helyben.

Az Országos Magyar Dalosszövetség X. kerületének átiratából örömmel értesültünk, hogy szerelve tisztelt Elnök urunkat a kerület folyó hó 2-án Szolnok vármegye székházában megtartott évi rendes közgyűlésén a daloskerület igazgató-választmányának rendes tagjává egyhangulag megválasztotta.

Megválasztásának végtelenül örülünk, egyrészt mert az propagálás nélkül történt, másrészt mert azzal nemcsak nagyrebecsült személyét, hanem Dalárdánkat is megtisztelték.

Mindezek előrebocsajításával engedje meg Elnök ur, hogy megválasztása felett érzett örömnöknek és ragaszkodásunknak ez uton is kifejezést adjunk és

dalos szívéhez szólva arra kérjük, vezesse irányítsa továbbra is a magyar dalkulturát mint ahogyan eddig is agilitásával megtette, mert a magyar dal a mi erőségünk és reménységünk, ez acélozza meg szívünket, lelkünket, trianoni keserveink középette.

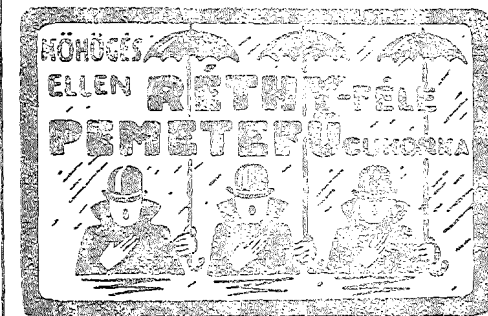
Daloljuk tehát a magyar dalt együttesen továbbra is, mert a magyar dal jelenti azt, hogy vagyunk és azt is, hogy leszünk.

Gyoma, 1932 évi febr. hó 12-én.

Igaz nagyrebecsüléssel és dalostestvéri szeretettel

Beinschróth Gábor
a Gyomai Dalárda titkára.

*) E rovatban közölte, felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Rádió műsor.

Február 14—20-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vízjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő-időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, február 14.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Ref. istentisztelet
- 11: Egyházi zene és szentbeszéd, utána idő, időjárás és vizállás jelentés, majd zenekari hangverseny. Szünetben: Rádiókrónika
- 2: Gramofon
- 2.45: Gyümölcsfa-betegségek
- 3.15: Rádió Szabad Egyetem
- 4.15: Dr. Hubay zenedéltánja, utána idő, időjárás jelentés
- 5.30: Felolvasás
- 6: Vigjáték közvetítés
- 7.30: Zene
- 8.30: Időjelzés, sport és ügétőverseny.
- 8.45: Kuruc-est
- 10: Szalon, jazz és cigányzene.

Hétfő, február 15.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Hangverseny
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Előadás
- 5.25: Szalon és jazz zene
- 6.25: Német nyelvoktatás
- 6.50: Gramofon
- 7.15: Spanyol furcsaságok
- 7.45: Hangverseny
- 9.45: Időjelzés hírek
- 10: Hangverseny átvétel Newyorkból
- 11: Időjárás, majd cigányzene.

Kedd, február 16.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Gramofon
- 4: Gyermekmesék
- 5: Cigányzene
- 5.50: Gyermekmentés
- 6.30: Szigfried — zenedráma, I-56

felvonás után: időjelzés, hírek, II. felvonás után hírek. Előadás után időjárás, majd cigányzene.

Szerda, február 17.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Cigányzene
- 3.30: Morse tanfolyam
- 4: Divatcsevegés
- 5: Előadás
- 5.25: Hangverseny
- 7: Olasz nyelvoktatás
- 7.30: Előadás
- 8: Egyfelvonásosok a stúdióból
- 9.30: Idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Csütörtök, február 18.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Balalajka
- 4: Rádióélet
- 5: Modern konyhavezetés
- 5.30: Cigányzene
- 6.20: Angol nyelvoktatás
- 6.45: Dalegyesület hangversenye
- 7.30: Szóktetés a szerályból — énekes játék I. felvonás után időjelzés, hírek, II. felvonás után hírek. Előadás után időjárás, majd gramofon.

Péntek, február 19.

- 9.15: Rendőrzenekar
- 12.05: Hangverseny
- 4: Cserkész előadás
- 5: Katonazene
- 6: Gyorsíró tanfolyam
- 6.30: Gramofon
- 7.30: Előadás
- 8: Hangverseny
- 9: Rádió külügyi negyedórása
- 9.15: Magyar dalok
- 10.15: Idő, időjárás, hírek
- 10.30: Szalonzene.

Szombat, február 20.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Hangverseny
- 4: Gyermekjátékos-óra
- 5: Irodalmi délután
- 6: Hangverseny
- 7.15: Rádió amatőr posta
- 7.45: Szalonzene
- 8.45: Vigjáték a stúdióból
- 10.20: Idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Washington György.

Emlék beszéd, melyet írt és Gyulán 1932 évi február hó 21-én elmondott Harsányi Pál esperes.

Én az égvilágon mindent egyetlen nézőpontból szemlélek t. i. a magyarságnak a szempontjából. A magyarság szempontjából nézem a lelkipásztori, a tisztviselői, a gazdálkodói, az ipari, a férfi és a női életet, felvetvén a kérdést: ki tud többet, szebbet, hasznosabbat, nagyobbat tenni, dolgozni és alkotni a magyarságért?

A magyarság szempontjából nézem a virágnyalásos és madárdalos tavaszt éppen úgy, mint az ezerszinpompájú hervadó őszt, — a magyarság szempontjából nézem a tűzsugarú aranykalászos nyarat éppen úgy, mint a szűzi tisztaságú fehér hótakaróval leborított telet, — a magyarság szempontjából nézem a cikázó villámokkal szakgatott, fellegekkel borított eget éppen úgy, mint a szelid hold sugár fényében úszó csillagtáboros éjszakát, felvetvén a kérdést: melyik tud áldottabb, gazdagítóbb és boldogítóbb lenni az én imádsággal szeretett édes magyarságonak?!

Én nekem lehet felségesen elragadó Svájcban a Vierwaldstedti tó, alant a tenger kék vizével, fent a magasban még tikkasztó nyáron is hóborította Pilátus hegyével, — én nekem lehet megrázóan fenséges a Niagara vizesés a maga elementáris erejével, kilométerekre zúgva elhallatszó, napsugárban szivárványosan porzó mérhetetlen vizesével, — én nekem lehet csodálatosan gyönyörűsége a Vezuv, az Etna, a Kilimandzsáró, a Ruvenzóri tűzhányó hegy a maga füstölgő kráterével, sziporkázó tüzesejével, aláhőmpölygő lavájával, — vagy a szélvihartól felkorbácsolt tenger a maga tarajos és tajtékzó hullámaival, melyek torony magasságú hegyeket és völgyeket formálnak s parányi labdaként játszanak a felettük kúszkódó hajókolosszusokkal: — nekem mégis búbajosabb és szebb Késmárknak vidéke, hol Thökölynek a lelke zúg a fenyvesekben, szebb és drágább a Felvidék Kassája, hol Rákóczi és a kurocok tárogatója sir, zokog; szebb

és drágább Gyulafehérvár, hol a nagy Bethlen Gábornak lelke él; szebb és drágább Piski, Komárom, Isaszeg, Nagysalló, hol a hős 48-as honvédek talpra magyarja zeng; szebb és drágább az aranykalással ringó édes magyar alföld, hol minden talpalatnyi földet atyáink vére és verejtéke áztatott-öntözött, melyről tudom, hogy a nagy világon e kívül nincsen számomra hely, s áldjon vagy verjen sors keze, itt élnem, halnom kell!

Én a magyarságnak vagyok fanatikus szerelmese! Ki bűnbánóknak égő könnyeivel siratom el ezernyi pártoskodásunknak bűnét s a szívem szerelmének arany szálaival szeretném összekötni minden magyar testvéremnek az életét! Ugy nevelt és tanított engem az én magyar kálvinista hittem, vérem és életem, a bennem felbuzogó atyáimnak hite, vére és élete, hogy csonka magyar földön kesergő dalosa legyek a le-tűnt ezred év minden dicsőségének, magasba, egekbe sugárzó káprázatának, — s éppen csonka magyar földön legyen sötét jelenben vigasztaló, reménységet keltő prófétája, hajnal hasadás elkövetkezését, fényét hirdető dalos pacsirtája a magyar feltámadásnak, közvetítvén a mennyei örök igazságnak üzenetét mondván: ne félj én magyar népem, egybegyűjtelek én még Téged észak, kelet, dél és napnyészett tájairól, szikla erősséget adok én még néked az erdélyi székelységben, buzatermő rónát a Bácskában, Bánátban, suhogó erdő koronát a magas Tatra fenyvesében, lesz még ünnep egyszer e világon, mikor a magyar Gênioz nem gyászruhába, de menyasszonyi öltözékbe öltözik s leszesz te népem, én pedig a nagy örök Hadúr, a magyaroknak Úra Istene, a te Istened!

És ma mégis csaknem egészen szokatlanul, egy tőlünk egészen idegen nép, a messze tengeren túl való Északamerikai Egyesült Államok nagy fiának Washington Györgynek születése 2 százados

évfordulóján állok meg itt az Önök kedves körében, hogy a lélek tiszteltetésével övedzem az ő messze kimagasló, nagy egyéniségét, hogy követendő eszményül odaállítsam magunk elé az ő puritán, férfias nagyságát, hogy sötét jelenünkben sugároztassam az ő tüneményes hazafiui és vallási erényeit s mindezekből vonjam le éppen magyar életünkre nézve a gazdag tanulságot, hogy semmi sincsen elveszve ott, sőt sötét éjszakára következik el bizonyosan a napsugaras hajnal, hol a nemzetnek nagy fiai vannak!

Washington Györgynek, így is mondhatnánk: az egyszerű, alig néhány iskolát járt gazdálkodó gyermeknek, így is mondhatnánk: a lángoló lelkű hazafinak, a nagy hadvezérnek, így is mondhatnánk: az Egyesült Államok első és legnagyobb elnökének nem az a legszebb szobra, amelyik Budapesten van, nem is az, amelyik ott áll az amerikai Fehér Ház előtt, hanem az, amelyiket maga alkotott férfiúi, emberi, hazafiúi tüneményesen nagy erényeivel, mely maradandóbb az ércnél, fehérebb a carrarai márványnál, sugárzóbb a csillogó aranynál!

E szobrot nem szobrász metszette ki vésőjével, nem tűznek kohójából került ki, mint a bronz szobor és nem aranyműves csinálta finom szerszámjaival, hanem a hazaszeretet géniusza teremtette meg teremtő, alkotó lelkével, a talpig férfi maga metszette ki az életnek kemény vésőjével, az áldozatos élet tűzkohójából került ki minden hajszálrepedéstől is mentesen s úgy áll ma nemcsak Amerika, de az egész művelt világ előtt, mint amely szobor él, tanít és lelkesít, hogy a hazáért élni, hazát imádatosan és önfeláldozóan szeretni nagy és dicső dolog: egyenesen a halhatatlanságnak az utja!

Egyetlen egy ember sem születik naggyá. Koldusnak és királynak a gyermeke egyformán egy síró, magával tehetetlen, porból és napsugárból alkotott lehetősége az emberi fejlődésnek, az emberi életnek. Az ember lesz naggyá, ha az édes anyai önfeláldozó szeretet imádságos csókja nyomán, az édes atyai fáradha-

atlan gondosság utmutatásai nyomán, áldott tanítóink jószágos vezérlete és a magunk igyekezete mellett napról-napra több lesz bennünk a fény, a ragyogás, a léleknek káprázata, sugárzónya, — a jószágnak és szeretetnek boldogító melegsége, — a munkának, a becsületnek, az emberi, hazafiui és vallásos erényeknek végebeláthatatlan gazdasága. Az ember így lehet és lesz naggyá, koldusnak és királynak gyermeke; messze ragyogóvá, évszázadokon át sugárzóvá, népeknek és millióknak eszményévé, már ezen a világon halhatatlanná: — ez az első alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

Megindulásnál egyetlen egy nép sem lesz naggyá. A nagy római birodalomnak kezdete egy csaknem sorsüldözött kicsinyke hajós társaság, — Spárta lakossága alig néhány százezer lehetett, Árpád apánk vezérlete alatt aránylag kicsiny nép lépte át a Vereckei szorost. Egy nép naggyá lesz, ha szerelem köti oda szülőtte földéhez, ha imádság csatolja oda nemzetét történetéhez, ha a fáradhatatlan munka verejtéke lesz a nép gyermekeinek orcáján megdicsőülésnek gyöngyharmata, ha bölcsesség kormányozza, hűség irányítja és hazaszeretet pezdíti véréit, lángolja a lelkét. A nép így lehet és lesz naggyá, messze ragyogóvá, évszázadokon át sugárzóvá, más népek és emberek millióinak eszményévé, már ezen a világon halhatatlanná: ez a második alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

Küzdelem nélkül nincs élet, nincsen fejlődés, nincsen előhaladás sem egyéneknek, sem népeknek, sem az emberiségnek a történetében. A téli szél viaskodik a tavaszi napsugárral, a tikkasztó hőség nyáron az üdítő zápor esővel, a zugó orkán a cikázó villámokat szóró és mennydörgés robajában eget-földet rázó mennydörgésekkel teljes fellegekkel. A rügynak fel kell szakítani az ágnak kergét, a kelő buzának szét kell repeszteni az őt eltakaró nehéz göröngyöt. Nincsen fejlődés, nincsen előhaladás és nincsen élet küzdelem nélkül sem egyéneknek, sem népeknek, sem az emberi-

ségnek történetében: ez a harmadik alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

És így már csodálatosan, csaknem tüneményszerűen áll eleibénk az emberi eszmény egyik fényes sugárzó, évszázadokat be és átragyogó egyénisége Washington Györgyben! Élő lelki szobrának gránitnál erősebb alapzata ennek a 2 évszázaddal ezelőtt egyszerű gazdálkodó családból származott gyermekkorában alig elemi iskolát végzett, korán 11 éves korában atya nélkül árvaságra jutott embernek: a puritán becsületesség és a fáradhatatlan munkaszeretet!

Amint feljebb tekintünk ez élő lelki szoborra, dobogni érezzük a szívét úgy, hogy annak minden csepp vérének mozgásba hozza, pezsdíti, élteti az egyetemes ember megbecsülés és testvéri szeretet. Elutasítja magától a királyi koronát, mert nem uralomért és nem hatalomért, hanem a népért, a testvéreiért minden emberben testvért látva küzdött évtizeden át. Az életének második nagy hét-éves háborújában győzelemre vezette nemzetét elnyomni akaróival szemben az emberi élet örök drága kincséért a szabadságért!

Amint még feljebb tekintünk ez élő lelki szoborra, emelt homlokára s életét irányító agyára, szerte ömlik onnan a bölcsesség, mely a harci zaj elmúltával nem az önzés, nem a harag, nem a gyűlölet vad indulatait engedni utalnak, hanem az egyesült népek első elnökeül megválasztatván felemeli a népet, annak minden gyermekét, szegényét és gazdagját a becsület, a vallásosság, a fáradhatatlan munka egyező szabadságában az új kor leg hatalmasabb népévé!

Egy ember, aki meghalt és él, — egy ember, aki porrá vált és még szabadság és testvéri megbecsülés lesz ezen a földön, mindig ragyogni fog, — egy ember, aki másfél évszázad előtt sirba hanyatlott s kinek élő lelki szobra örök eszmény, tanító és lelkesítő eszmény lesz: — ez az Egyesült Államok első nagy elnöke Washington György!

S mikor ma a XX-ik század nagy világégése, szörnyű világháborúja után egy még szörnyűbb gazdasági háborújának tüze emésztő lánggal égeti ma már az egész világnak minden népét, Washington lelki szobrától az élő lelkiismeretnek lánggalosa suhog végig e felett a világ felett s cikázó villámoknál vakítóbban, mennydörgés dübörgő morajánál erőteljesebben kiáltja oda esztelen győzőknek: elvesztettétek a Paris körüli békékben lábaitok alól a becsület gránit szikláját, melyen az én életemnek szobra áll, szívetek gyűlölködő és féktelen lett a megbocsátó szeretet helyett, bölcses-

ségek helyett az önzés és emberi hitványság, ármány, árulás, hazafiatlanság jutalmazása volt nálatok a cél: — vigyázatokat, megszámíltattatok, megmérgettetek és híjjával találtattatok!

S mikor ma a XX-ik század nagy világégése, szörnyű világháborúja után egy még szörnyűbb gazdasági háborújának tüze emésztő lánggal égeti ma már az egész világnak népét, Washington lelki szobrától az élő lelkiismeret tavaszi reménységének, tavasznak csókja fénye, igérete éri az esztelenül szétepett, rubigáhhajtott, mecs-onkított, megráboh népeket s ezek között első sor-

ban a mi édes magyar népünket mondván: ne féljete, a becsületesség nem lesz soha gránit sziklaja a népeknek, a rablást mindig nyomon követi a bűnhődés. — ne féljete, bocskor soha nem lesz kormányzója a kultúrának és árulás, hűség után pusztulásnak kell következnie!

Magyar! Építsd az életed a munka és becsület gránit szikláján. — dobogtassa szíved testvér és hazaszeretet, — irányítsa az életed mindig a becsületesség és a magyar fellámadni, élni és dicsőségben virítani log!

Ez a Washington György emlékezte!

Washington ünnepély.

Vasárnap 11 órákor a községi háza dísztermében dr. Palka Pál járási főszolgabíró és körülbelül 500 ember részvételével tartották meg a Washington ünnepélyt a következő műsorral:

1. Himnusz: énekelték a Dalárda.
2. Megnyitó beszéd: elmondta dr. Szusz Lajos h. főjegyző.
3. „Három szűz zászló”: énekelték a Dalárda.
4. Ünnepi beszéd: elmondta Domokos János ref. tanító.

5. „Magyar hiszekegy”: énekelték a Dalárda.

Domokos János ünnepi szónok közel háromnegyed óráig igen tartalmas, hatalmas szárnyalt beszédben emlékezett meg Washington Györgyről. A községi háza az ünnepség napján a magyar nemzeti lobogó mellé az Egyesült Államok csillogos lobogóját is kitűzték. A díszterem is ezekkel a színekkel volt díszítve.

Mégegyszer „infláció és földbankjegy”.

Írta: BELL MIKLÓS.

„Káros-hasznos infláció” c. cikkemből kifolyólag dr. Csizik Béla és közöttek vita keletkezett, amelyet az eddigiek után három pontra lehet osztani:

- 1.) az infláció,
- 2.) okozhat-e az ingatlan fedezetű pénz devalvációt és
- 3.) milyen magas lehet a kamatláb?

Általános az a téves felfogás, hogy a pénzinfláció előidézi a pénzdevalvációt. Már a múlt cikkemben ramutattam arra, hogy a pénznek csak alárendelt szerepe van az áruval szemben s ennél fogva annak értéke mindig az árutól függ. Amennyiben a nagy pénzinfláció alkalmával a vezetőképezők az áruk árát szabályozták volna, a részvények pedig a reális könyvérték szerint lettek volna meghatározva, a váltó és más hitelekre pedig mindig azon érték lett volna mérvadó, amely hitelnyújtása napján fennállt, abban az esetben a pénzinfláció pénzdevalvációval nem járt volna, sőt automatikusan megállt volna az infláció. Az elmúlt nagy pénzdevalváció tervszerű és szabad nemzetközifosztás volt, mert a mai tőzsderendszer szerint kiárolag a pénz, illetve a bankokraciá az ár, minden ár és érték tőle függ s ennél-

fogva a pénzdevalváció bűne szintén az övé és azoké, akik annak idején a tőzsderendszerrel nem szüntették meg. Az árszabályozásra azt lehet mondani, hogy háború alatt az ármaximalis nem vált be. Bizonyos, ha csak a búzát maximaljuk, az iparcikkeket ellenben nem, ez mindenesetre helytelen és káros s éppen ezért szükséges az általános áruk árát, fizetések és munkabérek szabályozása, mert különben nem lehet életképes gazdasági életet remélni. Manapság már ugyiszólván az összes iparcikkek kartelljezekben vannak s ennél fogva árai a buzaár, fizetések és munkabérekkel összehasonlítva 3—5-ször magasabbak, mint az igazság ezt megengedi. Ez az állapot egyenesen követeli, hogy az egész vonalon igazságos helyzetet teremtsünk annál is inkább, mert a magas kartellárak a leggonoszabb pénzdevalvációt vonják maguk után. Ime látjuk, hogy a pénzinfláció csak abban az esetben jár pénzdevalvációval, ha az államvezetőség ezt megengedi.

A pénzdevalváció hatalmi kérdés, semmi más, amelynek kulcsa elsősorban a mai tőzsderendszer megszüntetésében rejlik. Ezt bizonyítják a következő történelmi tények: Nagy Fri-

gyes által 1765-ben létesített „Királyi Giró és Hitelező Bank”, amelynek 1864-ig aranyfedezet nélkül kibocsátott papírpénze mégis állandó értékkel bírt. Hasonló volt a helyzet a Svéd banknál 1668-tól—1854-ig, a Dán banknál 1813-tól—1873-ig, az Osztrák császári banknál 1762-től—1796-ig, a Sváici Cantónbankoknál 1834-től—1881-ig. stb.

Gazdasági reformtervem egy harmónikus egész, amelynek alapfeltétele az áruk árát, fizetések és munkabérek igazságos szabályozása, továbbá, hogy minden kibocsátott papírpénznek háromszoros ingatlan fedezete legyen. Ilyen körülmények között teljes lehetetlenség, hogy pénzdevalváció forduljon elő, mert hiszen szigorú törvény gondoskodik majd arról, hogy az áruk árát, fizetések és munkabérek legyenek tartva. A fent említett bankok azért tudtak évszázadokon át normális pénzhelyzetet biztosítani, mert a céhkorszakban az iparcikkek és ugyiszólván minden árunak az ára szigorúan meg volt határozva. De nemcsak az áru árak voltak szabályozva, hanem az áru minősége is nagyon szigorúan meg volt határozva s ennél fogva mindenki arra törekedett, hogy becsületesen uton haladjon, ami az általános jólétet és vagyonosodást vonja maga után.

Dr. Csizik Béla utóbbi cikkében a következőket írja: „Arra nézve pedig, hogy a váltó mennyiben okozhat inflációt, megjegyzem, hogy egy normális áruváltó, akár hány kézen megy keresztül s akár leszámítja végül a jegybank, tehát új pénzt bocsát e révén a forgalomba, akár nem, inflációt nem jelent, mert reális érték, forgalomba kerülő áru van mögötte.” Más szavakkal dr. Csizik Béla szerint az olyan pénz, amelynek esetleg nyulbőr fedezete van, ez nem jelent inflációt, ellenben ha házakat építünk, vasutakat, vagy más hasznos intézményeket létesítünk és ezekre 1/3 értékben bocsátunk ki pénzt, az szerinte inflációt jelent, mert ezek az alkotások, vagy mondjuk a magyar föld nem bírnak olyan biztos értékkel, mint az említett nyulbőr, vagy hasonló labil és rövid életű árucikkek. Azt hiszem, hogy ilyen kézzel fogható tévedést magyar embernek nem kell bővebben magyarázni.

A kamaira vonatkozólag dr. Csizik Béla a következőket írja: „A kamatláb mesterséges leszállítása hasonló következményekkel jár.” — vagyis véle-

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos ó-bor

kecskeméti literenként is kapható.

ménye, hogy a magas kamatláb szükséges, mert a rizikó ezt igy kívánja. — Ilyen kérdéseknél az egyéni vélemények harmadranguak, mert egyedül csak az élet van hivatva mérvadó bizonyítékokkal szolgálni. A helyzet azt mutatja, hogy a magas kamatláb folytán csökken az üzemek hozama és vele az üzemek vagyoni értéke, mert hiszen a reális üzemi értéket elsősorban rentabilitása határozza meg. Ezen böles magas kamatpolitika mellett árverés alatt áll most 82 000 mezőgazdasági és 12.000 kereskedő és ipari üzem, százezrek eddig már tönkre is mentek. Ezek a tények a napnál is világosabban bizonyítják azt, hogy a magas kamatláb gazdasági üzem és vagyonpusztító természetű és hatványozott módon emeli a rizikót. Feltéve, hogy a bankok jelenleg mindenkit, aki kötelezettségének nem tud eleget tenni, végrenajtanák, tönkremenne minden bank, mert nem volna senki abban a helyzetben, hogy valamit vásároljon.

Amennyiben a kamatláb 2 százalék, egy csapásra rentabilis lesz minden üzem s ennél fogva ugyanolyan arányban nő a hitelképesség, termelés, alkotás és odajutunk, hogy a devalvált tőkealapokat megint növelni lehet.

Természeti törvény, hogy a magas kamatláb, üzem és nemzeti vagyonsorvadást és nyomoruságot, az alacsony kamatláb pedig gazdasági életképességet, vagyonosodást és jólétet von maga után. Azt hiszem, hogy ez olyan világos, hogy a legegyszerűbb embernek sem kell tovább bizonyítani. Hiszen tudjuk, hogy a magas kamat kedvez az emberek egy tized százalékának, 99.9 százalék terhére.

A mai helyzet megoldására vonatkozólag dr. Csizik Béla a következőket írja: „Nézetem szerint első és főfeltétele annak, hogy mai nyomoruságos helyzetünkben kivergődjünk, a belföldi termelő tőke szaporítása. Tőkegyűjtés és hitelbiztonság tehát, amire szükség van és nem pénz, vagy hitelinfláció.“ De mivel? Vajon mit értünk tőkealapok alatt? Talán a bank és takarékokban elkönyvelt takaré-

betéi, folyószámla és más alapok címen szereplő főkönyvi tételeket? Ezeknek a számoknak nincsen értékük. Vagy talán ezen alapokból kereskedelmi váltókra vagy ingatlan bekebelezésre kihelyezett pénzeket? Talán az ingatlan csak a tőkealapok fedezésére alkalmas, ha a tulajdonos magas kamatot fizet a bankokráciának? Amennyiben azonban az ingatlan, mint pénzfedezet szerepel 1/3 rész erejéig, akkor ugyanannak az ingatlannak az értéke már nem alkalmas? Talán azért nem, mert 2 százalékos kamatot fizet 12 százalék helyett? Ez olyan elméleti feltevés volna, amit a gyakorlat régen megcáfolt.

Már a mult cikkemben rámutattam arra, hogy az ugynevezett régi tőkealapok a pénzdevalváció folytán elpusztultak, az új alapok pedig már ki vannak merítve, minél fogva megállt a tudomány tőkésaporodás szempontjából, mert a most rendelkezésünkre álló pénzeszközökkel még azt sem lehet elérni, hogy annyit termeljünk és alkossunk, amennyit a helyzet követel s ennél fogva nem lehet mást csinálni, mint amit a franciák már csináltak, több pénzt kibocsátani, hogy ilyképpen gazdasági életünket mozgásba lehessen hozni, hiszen bármilyen tőkealapokból is eredjen a pénz, végeredményben mégis csak pénz, mert az ugynevezett tőke a forgalomban levő pénz által bonyolódik le, tehát végeredményben mindegy, hogy ez honnan ered. Franciaországnak elegendő aranya van s ennél fogva megfelelhet az új helyzetnek. Amint már a mult cikkemben rámutattam Franciaországban esik egy átlampolgárra a forgalomban levő pénzből 450 aranyfrank. Nálunk pedig egy lélekre kiszámítva 39 pengő. Ez a két hiteles szám azt igazolja, hogy Franciaországban aránylag 12-szer annyi pénz van forgalomban, mint nálunk, hol a francia tőkealapok csak 20 százalékig devalválódtak, a miénk pedig teljesen. Azt hiszem, nem lehet feltételezni, hogy a francia nép tudatlanságában szaporítja a pénz forgalmát, hanem ennek komoly oka van, amely ok a gazda-

sági életből fakad. Mivel jegybankunk nem rendelkezik megfelelő aranyalappal, hogy a mai pénzállományt 12-szeresen emelje, ennél fogva kényszerítve vagyunk az ingatlanfedezettű jegybankrendszerre áttérni, mert más mód nincsen. Gazdasági téren a számok beszélnek, itt a legszebb elmélet vagy filozófia csütörtököt mond. Ezen a téren az egyedüli helyes tudomány azt csinálni, amit a helyzet parancsol.

Végül hivatkozik dr. Csizik Béla Korányi böles mondására: „Mindez a baj, ami az utolsó tíz év alatt közgazdasági téren emberek cselekedeteiből előállt, annak tulajdonítható, hogy mindenkor az adott viszonyokból vontak le új teóriákat“. Gazdasági téren szép szónoklás nem számít, itt csak az eredmény beszél. Korányi most már harmadszor pénzügyminiszter, tehát bőven van alkalma a saját terve szerinti cselekedni. Hol van az eredménye? Sajnos a helyzet azt mutatja, hogy a szanalás, azaz 8 év óta a nemzet belföldi és külföldi adóssága 5.600 millióval szaporodott, ami azt jelenti, hogy évente 700 millióval kevesebbet tudunk termelni és alkotni, mint amennyit a helyzet követel. Teleszky, Popovits és Korányi politikája a defláció, az állami háztartásnak a csökkenése, az állami beruházások megszüntetése, ami egyúttal a termelés és alkotás csökkenését maga után vonja. Az adósságunk szaporodása és más tényezők azt igazolják, hogy gazdasági életünk sorvadásban szenved s ennél fogva a három vezetőnényező politikája még jobban elősegíti ezt a sorvadást, végállomása pedig halált jelent. Katasztrófa minden nemzetre, amelynek vezetőnényezői még nem tudják azt, hogy csak gazdasági fejlődéssel lehet egy nemzet létét és jövőjét biztosítani.

Hogyan lesz lehetséges kisebb gazdasági forgalommal kötelezettségeinknek eleget tenni, ha eddig nagyobb forgalom mellett évente 700 millió pengővel passzívok voltunk. Mi lesz az állás és munkanélküliekkel? Már 1923. július 10-én és 1924. április 11-én a szanalási törvényjavaslatok

tárgyalása alkalmával az országgházban elmondott beszédeimben (e beszédek a jövő számunkban hozzuk Szerkesztőség) rámutattam, hogy ez a szanalási tervet tönkre fogja tenni gazdasági életünket. Azóta más formában igyekeztem az illetékes nényezőket figyelmeztetni, hogyha a mai rendszerrel tovább haladunk, milyen katasztrófális helyzetbe kerül a nemzet. De ez eddig mind hiába volt, mert a bankokrácia hatalma dominál.

Szomorú helyzetünk most már odáig fejlődött, hogy a külföldi hitelezőinkkel szemben csak nehezen vagyunk képesek kötelezettségünknek eleget tenni. A bankok és takarékok új hitelt már nem adhatnak, mert a takarékbetétek erősen csökkennek, tehát itt is beállt a sorvadás, — a vasuti üzem katasztrófálisan visszafejődik, az állás és munkanélküliek tábora ijeszítően növekszik, az adóalanyok ezerszámra pusztulnak, az árverések maholnap már az egész nemzeti vagyona kiterjednek. Ezek a tények minden élő szónál hangosabban bizonyítják azt, hogy a bankokrátkus rendszer alkalmatlan arra, hogy vele a nemzetet a mai katasztrófális helyzetből kimenítsük és pedig azért, mert ez a rendszer okozta a mai nyomoruságot.

Képviselőtestületi gyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete f. hó 29-én, hétfőn délelőtt 9 órakor választói és rendkívüli közgyűlést tart. A 26 pontból álló tárgysorozat legfontosabb pontja a nyugdíjazás folytán megüresedett főjegyzői állásnak választás utján való betöltése. A tárgysorozatban szerepel még a csendőrlaktanya részére bérelt helyiségek és a Wodiáner féle árvaház hasznobérének leszállítása is. Több kevésbé fontos pont egészíti ki a tárgysorozatot.

Az influenzáról.

Igazság szerint ezt a mindenkit érdeklő veszedelmet nem kellene az újság nyilvánossága elé hozni. Ugy vélem, nem szabad a nagyközönséget figyelmeztetés, sőt komoly tanácsok nélkül hagyni közveszély esetén. A viharvert választási plakátok helyén néhány rövid és okos parancsot szeretnék látni: Mit tegyünk influenzajárvány esetén?

És miért nincs vörös kereszt az influenzás beteg kapuján? Avagy nem tartjuk elég ragályosnak, vagy elég fertőzőnek az influenzát?

Sajnos valamennyien ismerjük s még sem vesszük olyan komolyan, mint egyéb kollegáit a tifuszt, vagy kanyarót. Holott a halálozási arányról azt hiszem lehetne beszélni.

Az influenza járvány oly sűrűn látogat meg minket, hogy tanácsos volna az iskolákban tanítási és minden alkalommal elismételni a védekező tanácsokat. Ezt minden okos tanító megteheti külön felszólítás nélkül is.

A nagyközönség azonban oly tájékozatlan és oly közömbös, hogy pld. nyugodtan látogatja az influenzás beteget és nyugodtan viszi haza a virgonc bacillusokat magán.

A járványban jól benne vagyunk. Nem fölösleges tehát néhány elemi tanácsot itt közölni, amivel talán magunkat, talán embertársunkat megmentjük a rosszindulatu nyavalyától.

1. Lázás náthával szobában vagy ágyban maradj!

2. Köhögés vagy tüsszenfekkor, nemcsak a kezét, hanem a zsekkendőjét is tarisd a száid elé!

3. Moss gyakran kezed szappannal. Kézfogást, pláne csókolózást szüntess.

4. Általában kerülj az embereket. Zárt helyiségben való összejövétel legbiztosabb módja az influenza beszerzésének.

5. Ha már megvan a baj, hívass orvost és fogadd meg a tanácsait ha nem óhajtasz mielőbb a fagyos földbe kerülni.

Leégett a révlaposi jégverem teteje.

Pénteken reggel fél négy órakor kigyulladt a révlaposi községi jégverem. Bíró Gyula tűzoltó a község házabeli emberekkel leszálltak a tűzhöz s villákkal, csákyákkal, lapátokkal próbálták megfékezni a tüzet, de nem sikerült, mert hamarosan elégett az egész tető, melynek értéke biztosítás útján megtérül. A veremben tárolt jég felsőrétegét a pernye tette használhatatlanná, amit még pó-

tolni lehet.

A tűzoltóság véleménye szerint a jégverem előterében valaki tüzet-

hetett és ettől gyulladt meg a tető.

A tűznél megjelent még a csendőrség és rendőrség.

Endrődi képviselőtestületi közgyűlés.

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg Endrőd községe 1932 február hó 24-én képviselőtestületi közgyűlését, melyet 9 órakor nyitott meg Bakos József tb. főszolgabíró. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasásától eltekintenek és azonnal a tárgysorozat 2 pontjára térnek át. Juhász Imre községi pénziáros lemondván állásáról annak betöltése vált szükségessé. A szavazás eredménye Hornok Mária 26, Szabó Frigyes 23, Gellai Miklós 22, Hegedűs Ignác 14, Hanyecz Elek 5, Szurovecz György 4, Farkas Mihály 1. A képviselőtestület az első három legtöbb szavazatot nyert jelölt és a választó közönség ezek közül egyhangúlag Hornok Máriát kiáltotta ki községi pénziárossá.

A községnek nincs megféleltő szenybordó kocsija és ezért Dinya Vilmos bizta meg a közgyűlés megféleltő kocsi elkészítésével.

Főjegyző előterjesztést tesz kiegészítő kézbesítő alkalmazása iránt. A közgyűlés egyhangúlag hozzájárul.

A Községi tanács gazdák kérelmére a közgyűlés a publikációs díjakat a helybeliek részére 8, a vidékieknek pedig 16 fillérben állapítja meg.

A tárgysorozat 6 pontjaként a helybeli ref. presbitérium kérése szerepelt, amelyben imaház építése céljára a községi Erzsébet-terti telket kéri. Az előjárósági javaslat a telek átengedését javasolja. Az első felszólaló Balázs István, aki nem találja a kérés időszerűnek, mert indomása szerint a községben alig 20—30 református lakik. Lesniczky József, akinek körzetében a legtöbb református lakik szintén a döntés elhalasztását javasolja azért, mert a presbitérium fölolvastott névsorából az tűnik ki, hogy abban a csejtkörnyéki, mintegy 150—200 lelket számláló reformátusok képviselve nincsenek s így azon óhajuk, hogy a községtől 12—16—20 kilométernyire lakó reformátusok jussanak imaházhoz ezáltal belátató ideig dugába dől.

Helyesebbnek találná, ha előbb tisztázódnék a kérdés, mert a csejti református lakosok inkább a közelebb fekvő Mezőtúr és Turkevére mennek istentiszteletra, mint a messze fekvő Endrődre. Az imaház felépítése Csejten jogosult. Hanyecz Pál szintén a telekmegadása mellett szólal fel és úgy állítja be a kérdést, hogy a kérelem elutasítása vallásgyűlöletet jelent. Csernus Mihály apátplébános nem óhajtott felszólalni,

de az előtte felszólaló beállítására ellen állást foglal, mert senki sem beszélhet Endrődön vallásgyűlöletről, mikor a 96 százalékban katolikusként mondható falu község házáján a tisztviselőknek több mint egy harmada református vallású. Ha a kérelem indokolt volna, például a csejti részt jelölték volna meg, minden további nélkül megszavazná a telket, ma azonban a rendelkezésre bocsátott óvoda termében bőven elférnek a belterületi és környéki református hívek s ennek bizonyosságul felolvassa az óvónő hivatalos jelentését az istentiszteleteken részvételük számáról, amely 10—18—25 között változik. Szabó József „hazudik, aki ezt irra” közbeküldéssel egy ezideig teljesen ismeretlen hangot vezetett be a közgyűlésbe. Sok vihart látott már a tanácsterem, sok szenvedélyes felszólalás is hangzott már el ott, de egyik fél sem feledkezett meg az egymás iránt érzett és tisztelettel. Többek hozzászólása után először főszolgabíró megállapítja, hogy két javaslatról van szó. Az egyik az előjárósági, amely telek átengedését ajánlja, a másik Balázs indítványa, amely a napirendről való levételt javasolja. Az elrendelt névszerinti szavazás eredménye szerint 21—17 ellen az előjárósági javaslat fogadtatott el. Dr. Hoczmann István törvénytelennek minősíti elnöklő főszolgabíró eljárását, mire kétszeres rendutasításban részesül. A képviselőtestület kimondja, hogy érdemben április 2-án tartandó közgyűlésen fog foglalkozni a kérdéssel.

Suhanyeczki Mihály vámbérlőnek megengedik, hogy a bérösszeget részletekben fizetheti. Timár Jánosnak abbéli kérelmét, hogy a hullám tér és a fűzfás terület neki bérbe adassék, elutasítják.

A kondorostanyai marhalevél terület a mezőberényi uttól délre eső rész, vagyis a IV. kerületből áll.

A Vidosits Jenő volt községi végrehajtó által elsikasztott 5531 P 18 fillér kártérítését illetőleg a pénzügyigazgatóság elsősorban Vidosits Jenőt, másodsorban dr. Szász Lajos volt adóügyi jegyzőt és harmadsorban a községet marasztalja. Dinya Vilmos e tárgynál szóvá teszi, nem terhel e itt még mást is felelősség, mert ő úgy látja, hogy a községet talán csak a negyedik vagy ötödik sorban terhel a felelősség és kártérítési kötelezettség, mert a felsőbbség mikor Vidosits első sikkasztásáról

tudomást szerzett, holmi adómorálra való hivatkozással elbocsátás helyett lényegtelen rendbüntetéssel sújtotta csak Vidositsot. Képviselőtestület tudomásul veszi a rendelkezéseket.

Maródi Mihály volt községi kocsisnak 2 mázsa búzát, Jakus János községi rendőrnek 5 mázsa buza segélyt szavaznak meg.

Az endrőd—mezőtúri vicinális ut érdekeltségi körét szabályozó alispáni határozat tudomásul szolgál. Tudomásul vették azt is, hogy dr. Tóth Libor jegyző fegyelmi büntetését 500 pengőről 50 pengőre mérsékelte az alispán. A község kötelesegeinek zavartalan teljesítése céljából a képviselőtestület felhatalmazást ad, hogy első sorban a község törzsvagyonyából 9000 pengő, másodsorban pedig az Árvapénztár 7000 pengője vétessek kölcsönül ez év végéig történő visszafizetés kötelezettsége mellett.

A községi tőkepénznek és gyám-pénztári bevételek elhelyezésénél nagyobb vita indul meg. Főjegyző ismertette az előjárósági tanácsban előtett javaslatát, hogy mindkét összeg elhelyezését el a Békésmegyei Általános Takarékpénztár endrődi fiókjánál. Bejelenti, hogy a tanács nem tesz javaslatot hanem közgyűlésre bizza a döntést.

Dinya Vilmos utal a legutóbbi közgyűlésre, ama határozatára, mely szerint a község csak oly intézetnél helyezze el a betéteket, amely a rendes bankgarancia mellett még külön igazgatósági kezességet is nyújt és miután ezt csak az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár hajlandó adni, indítványozza, hogy a közgyűlés maradjon következetes önmagához és ennek megfelelően határozzon. Hosszas vita után elnöklő főszolgabíró megállapítja, hogy két indítvány felett kell döntenie, az egyik Dinya Vilmosé, aki az összes pénzeket az Endrőd—Gyomai Takarékpénztárnál kívánja elhelyezni, a másik Hanyecz Pálé, mely szerint a betétek fele-fele összegben helyezendők el a két endrődi pénzügyintézetnél s ily értelemben teszi fel a kérdést és rendelte el a névszerinti szavazást. Finta főjegyző azt vitatja, hogy előjárósági javaslat is van, az elnök azonban főjegyző korábbi világos bejelentése alapján ezt nem hajlandó elfogadni, mikor is dr. Tóth Libor, heves vitatkozást kezd a főszolgabíróval és mikor az elnök ragaszkodik eredeti álláspontjához dr. Tóth Libor a felettes hatósága iránt tartozó köteles tisztelet adásról megelégedve, indulatosan oda kiabálja az elnöklő főszolgabírónak: megfogjuk fellebbezni. A névszerinti szavazás eredménye 14—5 ellen az összes tőkepénzek az Endrőd—Gyomai Takarékpénztárnál helyezendők el.

Néhány felsőbb hatósági határozat bemutatása után Bakos főszolgabíró berekesztette a gyűlést.

Főjegyzői választás.

Mult számunkban hirt adunk arról, hogy február 20-án járt le a főjegyzői állásra való pályázat határideje. A pályázati határidő leteltével 4 pályázó kérvénye érkezett be:

Fosztó Elek Endrőd
Pánczél Emil Gyulavári
Dr. Szász Lajos Gyoma
Dr. Tóth Libor Endrőd.

A választás folyó hó 29-én hétfőn a képviselőtestületi közgyűlésen lesz.

Kertészet-méhészet Békéscsabán.

A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület dr. Medovarszky Mátyás városi főjegyző vezetésével értékes munkát végez úgy a gyümölcs-termelés, mint a méhészet terén. Mostanában méhészeti előadásokat tartanak, melyeken a csabai méhészkedő tanítók nagyszámu érdeklődő előtt tartottak előadásokat. A kertészeti előadások sorában most vasárnap Csapáry Bertalan, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szakelőadója tartott előadást.

Az Egyesület szerződéses magtermelésre buzdítja még tagjait. Érdeklődőknek felvilágosítást adnak Békéscsabán Szent István tér, r. kath. bérpalotában levő irodában.

HIREK

Halálozás. Sulyos csapás érte Ósapay György és neje született Deszö Juliát. Leányuk a 19 éves Gizella tanítóképző intézeti növendék Budapesten f. hó 19-én hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt születési hazaszállították és szerdán délután temették el a református öreg temetőben. A mélyen sulyított család iránt az egész községben nagy részvét nyilvánult meg.

Dr. Heimann Hugó a IX. Szent István felsőkereskedelmi iskola tanára 51 éves korában Budapesten rövid betegség után Budapesten elhunyt. Szerdán délután temették el a rákoskeresztúri új temetőben. A megboldogulttal Kner Izidor és neje rajongásig szeretett vejeiket veszítették el.

Kner Izidor Békésvármegye örökös bizottsági tagja. Ha a régi határokon belől bármilyen kisközségben Gyomát említettük, bizonyos hogy a Kner-nyomda révén ismerték ott községünket. Amint már többször megírtuk, az országhatá-

rakon túl, sőt Amerikában is ismerik a Kner-nyomda művészi termékeit. — Az idén lesz 50 éve, hogy e nyomdát megindította Kner Izidor. Ennek a jubileumnak lesz az első megnyilatkozása a vármegyei örökös bizottsági tagsági kitüntetés, melyhez mi is őszinte szívvel gratulálunk.

Kitüntetés. A kormányzó megengedte, hogy vitéz Haviár Gyula dr. közjegyzőnknek dicséror elismerése tudtul adassék a háboruban tanúsított hősiességéért. A kitüntetést a levonték előtt Simonovicsky Ödön üzte fel vitéz Haviár Gyulának.

A Református Leány Egyesület előadása. Örömmel értesültünk arról, hogy a Református Leány Egyesület folyó évi március hó 6-án, vasárnap este pontosan 8 órai kezdettel a Központi Úri-Kaszinó helyiségében műsoros előadást rendez. Az előadásra már napok óta készülnek a Leány Egyesület tagjai, a kedves kis leánykák nagy buzgalommal és igyekezettel, hogy minél jobbat tudjanak adni a közönségnek. Nagyon szép darabok kerülnek előadásra. Mindegyik megérdemli, hogy minél többen megnézzék. Előadás után tánc lesz. A Leány Egyesület előadására már most felhívjuk a lakosság figyelmét s kérjük, hogy minél többen vegyenek azon részt.

Értesítetik a lakosság, hogy 1932 évi február hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Alsórézsi Olvasókörben dr. Benedek László kir. vegyész ur az élelmiszerek és fűszerek forgalomba hozataláról tart tájékoztatást. Kéretnek főleg a fűszer és élelmiszerkereskedő urak, hogy az előadáson minél többen jelenjenek meg. Előjáróság.

Borah szenátornak a magyar képviselőház halálját fejezte ki, amiért a békerevizió szükségességének hangoztatásával a mi revíziós ügyünket támogatja.

A téli ellátásra szoruló lakosság megsegítése. Békéscsabai m. város, a gyomai és a szarvasi járás inségeseinek ellátására a vármegye alispánja azon buzamennyiségen felül, amely 120 vagonban állapított meg a vármegye részére, bizonyos mennyiségű inségbuzát eszközölt ki a földművelésügyi miniszter utól.

Az angol bank a kamallábat 6 százalékról 5 százalékra szállította le.

Lukács László volt miniszterelnök 82 éves korában meghalt.

Számos női bajnál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású **Ferenc József** vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Árverés.

Fried Géza Gyoma, Rózsa utca 851 szám alatti **605 négyszögöles beltelkes háza 1932. március 2-án délelőtt 9 órakor árverésre kerül a gyomai kir. Járásbiróságnál.**
Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Rádió műsor.

Február 28 — március 5-ig.

Szerda, március 2

Állandó műsor hétköznapokon:
9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, február 28.

9: Hírek, kozmetika
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi ének és szentbeszéd utána idő, időjárás vizállásjelentés majd hangv., szünetben Rádiókronika
2: Gramofon
2.45: Gazdasági tanácsadó
3.30: Rádió Szabad Egyetem
4.15: Zenedélután utána időjelzés, időjárás
6: Magyar nóták
7: Magyar színészek külföldön
7.20: Operaelőadás utána időjelzés, sport és ügétőversenyeredmények
10.20: Hegedűhangv. majd cigányzene.

Hétfő, február 29.

9.15: Szalonzene
12.05: Balalajka
4: Asszonyok tanácsadója
5: Felolvasás
5.30: Dalegyleti hangv.
6: Német nyelvoktatás
6.30: Dalest
7: Előadás
7.35: Filharm. társaság hangv.
9.40: Időjelzés, hírek
10.10: Időjárásjelentés és németnyelvű felolvasás.

Kedd, március 1.

9.15: Katonazene
12.05: Hangv.
4: Gyermekmesék
5: Zenekari hangv.
5.40: Előadás nagyatádi Szabó Istvánról
6.10: Helyszini közv. a filmgyárból
6.40: Magyar nóták
8: Hangv. utána időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények
10: Svéd kamaraénekesnő hangv.
10.30: Időjárás majd szalon, jazz és cigányzene.

Dréhr Imre, volt népjóléti államtitkár hivatalvesztésre és 82.752 pengő megfizetésére ítélte a fegyelmi bizottság.

Meghívó.

A Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet f. hó 28-án d. u. 1/2 3 órakor a Kiseréti Olvasókör helyiségében tartja 1931 évi rendes közgyűlését. A tagokat az a figyelemztetéssel hívja meg, hogy határozatképtelenség esetén az új közgyűlést március hó 13-án d. u. fél 3 órakor ugyanott fogja megtartani és ez a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határoz az alábbi tárgysorozati pontokról.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1931 évi üzletéről.
 2. Az 1931 évi mérleg és eredmény-számla megállapítása, határozathozatal a veszteség fedezéséről.
 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása.
 4. Az igazgatóság megválasztása.
 5. Az alapszabályok 47 §-ának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

9.15: Hangv.
12.05: Cigányzene
3.30: Morse tanfolyam
4: Novellák
5: Hangv.
5.30: Gyermekmentés
6.20: Zene
7.30: Opera előadás közvetítése kb.
9.10: Rádió üdvözlés az oslói magyar est hallgatóinak, a II. felvonás után időjelzés, hírek előadás után időjárás majd cigányzene.

Csütörtök, március 3

9.15: Gramofon
12.05: Hangverseny
4: Martos Vera meséi
5: Gazdasági előadás „A tavaszi munkálatok“
5.30: Cigányzene
6.15: Angol nyelvoktatás
6.35: Katonazene
7.35: Rádió vevőkészülékek ismertetése
8: Sándor Erzsébet hangversenye
8.35: Színműelőadás a Stúdióból „Az utolsó ársang“
10.10: Idő, időjárás, hírek majd tangó-és jazz zenekari hangverseny

Péntek, március 4.

9.15: Postászenekar hangverseny
12.05: Egyetemi énekhar szólókvartet hangverseny
4.10: Felolvasás
5: Kisipari előadás
5.30: Szalon- és jazz zenekari hangv.
6.40: Gyorsíró tanfolyam
7: Cigányzenekari hangverseny
8: Zilahy Lajos előadása
8.30: Előadás közvetítés a Zene-művészeti főiskolából
10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzenekari hangverseny.

Szombat, március 5.

9.15: Hangverseny
12.05: Házikvintett hangverseny
4: Gyermekjátsszóóra
5: Missziós üzenetek
5.30: Cigányzenekari hangverseny
6.30: Rádió amatőrposta
7: Gramofon hangverseny
7.25: Opera előadás, majd idő, időjárás és a Fészek művészklub esztétikájának közvetítése.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kner Izidor.

Örökös törvényhatósági taggá választása alkalmával elmondotta: Harsányi Pál espéres.

Méltóságos Főispán Ur!

Mélyen tisztelt Törvényhatóság!

Midőn Békésvármegye törvényhatósága néhány pillanattal ezelőtt azzal tisztelte meg Kner Izidor urat, a nyomdász ipar nagyértékű munkását, hogy e nemes vármegye örökös tagjává választotta, — méltóztassanak megengedni, hogy e diszes kitüntetés alkalmából a törvényhatóság nevében hadd köszöntsem őt én, ki évtizedeken által szemémmel szemléltem, a lelkeimmel értékeltem és baráti szeretetemmel becsültem meg az ő közhasznú életét.

Kner Izidor több, mint félévszázad előtt, mint nagyon szegény, de igen tisztességes szülőknél a gyermeke lépett a magyar ipari pályára Gyomán s lett két évtized alatt zsenialitásával, soha meg nem fáradó, mindég a becsület és tisztesség munkájára épített igyekezetével a magyar nyomdász iparnak olyan kiválósága, kinek neve messzesugárzódott az ország határain belül és azon túl mind a távol Amerikáig.

Ipari munkásságának első negyedszázada a teremtés, — második negyedszázada pedig az új-áteremtés szolgálatában állott.

Félévszázad előtt egy kölcsön pénzén vett kézi gyorsajtón indult meg az üzem — s mikor negyedszázados jubileumát ünnepeltük 250 embernek adott kenyeret s alig volt falu szerte e hazában, ahol ne ismerték volna Kner Izidor nevét.

Azután jött a háború vérzivatar, utána az oláh vandalizmus pusztítása s mikor a nagyszerű gépek Kolozsvárra raboltattak el, Németországban szakképzettien nevelt gyermekeivel poraiból alkotja újjá a nyomdát és teszi nemcsak versenyképessé, hanem a versenyben előljáróvá, ma is több, mint 100 embernek kenyérszerzőjévé, a magyar iparnak büszkeségévé.

Ami szép, jó, nemes és magaslatos ügy előadódott, annak mind szolgálja, úttörője és építője volt Kner Izidor e félévszázad alatt.

Méltó férfiúra esett azért Főispán ur Oméltóságának az Alispán ur Ónagyságának nemes szociális szempontoktól irányított tekintete és a törvényhatóság megbecsülése, midőn ez iparos testvérünket az örökös tagság tisztelet adásával dekorálni méltóztattak és csak azt kívánom Neki és nekünk, hogy élete alkonyán újból meg-

érhesse, hogy Gyomán külön pakli kocsija legyen ismétlenül a vonatnak, mint volt régen az ő nyomdai terméke számára s vigye a vonat Brassó és Késmárk felé ismét minden magyar faluba az ezredéves szent határok között Békés vármegye örökös tagjának, Kner Izidor nyomdájának közgazdasági termékeit.

Képviselőtestületi közgyűlés Gyomán.

Február 29-én a főjegyző választás után kezdődött a képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés, melyről az alábbiakban számolunk be:

A Stefánia védőmezzel kapcsolatban szükséges butorok árának törlesztése tárgyában jóváhagyták a megkötött egyezséget, hogy annak 222 P 20 fillér árát 1933 január hó 1-től kezdve 4 évi részleteiben fizetik.

Szabó József beszenszegi lakos részére rendelt szemüveg árát 56 pengőit megteríteni határozta.

A községtől a esendőrlaktanya részére bérelt helyiségek 2500 pengő haszonbérét 2000 pengőre leszállította 1933 január 1-től kezdve.

Vitéz Purgly Emil vadászterületével kapcsolatos füzes-terület átcsatolását tudomásul vették, kéri azonban a határvonal megállapítását.

Pikó Béla földbirtokosnak a Körös—Tisza—Marosi Ármentesítő Társulat gyűlésén való

megjelenése alkalmával felmerült utiköltséget és napidíjat megszavazta.

A magyar Külügyi Társaság támogatására irányuló kérvényt fedezet hiányában elutasította.

A lakosság által jegyzendő rézgalic árért szavalosságot vállalt.

Fekete Jánosné beszenszegi lakos gyógykezelési segély iránti kérvényt döntés előtt a községi ügyvezető orvosnak javaslat tétel végezt kiadja.

Vrana János békési lakos kérelmére nevezetnek a község kötelekébe való felvételét kilátásba helyezte.

A Wodiáner-féle Árvaház haszonbérének leszállítása tárgyában elfogadta Csernay Géza plebános árvaházi gondnok okadatott hozzászólását és ennek alapján elállt a kérelemről.

Végül a polgári iskola építési és felszerelési alap költségelőirányzatát elfogadta.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság szegedi gyűlése.

Az ország minden részéből felfigyeltek már a Magyar Mezőgazdasági Társaság munkálkodására. Nap-nap után jelennek az új tagok százai és sokan kérdezik, miért nem lép már a Társaság a nyilvánosság elé? Most már ez is beközelgik szombaton, március 5-én, még pedig Szegeden.

Szeged város hatvan veze-

tő embere meghívta a Magyar Mezőgazdasági Társaságot, hogy a Társaság gazdasági programját ismeresse meg Szeged és vidéke népével is. Ez az ünnepélyes programadás március 5-én délelőtt 10 órai kezdettel a városháza dísztermében kezdődik. Érdeklődőket szívesen látnak.

A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban beszámolunk.

Megválasztották a gyomai főjegyzőt.

Február hó 29-én, hétfőn délelőtt 9 órára hívták egybe a közgyűlést, hogy Pétermann József főjegyző állását betöltsék. Dr. Pálka Pál főszolgabíró nyitotta meg a közgyűlést s előterjesztelte, hogy a főjegyzői állásra a pályázatot meghirdette s 4 kérvény érkezett be hozzá. Pályázók: dr. Szász Lajos h. főjegyző, Pánczél Emil gyulavári jegyző, dr. Tóth Libor endrődi jegyző és Fosztó Elek endrődi nyug. jegyző. Törvényben biztosított jogánál fogva az állásra jelölt elsőhelyen Pánczél Emilt, II-ik helyen dr. Tóth Libort és III-ik helyen Fosztó Elekot. Ezután a szavazatszedő küldöttséget alakította meg, melynek elnökül Hartenstein Ignác községi képviselői kérte fel. A szavazás megejtése után kihirdette az eredményt, mely szerint leadatott összesen 27 érvényes szavazat, melyből Pánczél Emil 25 szavazatot, Fosztó Elek 2 szavazatot kapott. Nem szavazott 14 képviselő.

Igy Pánczél Emilt 25 szavazattal megválasztott főjegyzőnek jelentette ki. Tudomására adta a képviselőtestületnek, hogy akinek a választás lefolytatása ellen panasza van, 15 napon belül fellebbezéssel élhet. Majd megköszönve a közgyűlési tagoknak a megjelenését, s a közgyűlést be-rekesztette.

A megválasztott Pánczél Emil 1899 január 2-án született, jelenleg jegyző Gyulaváriban, édes atyja református lelkész volt Gádoroson.

Vármegyei gyűlések.

Múlt héten volt a vármegyei kisgyűlés, mely a vármegyei közgyűlési ügyeket készítette elő.

Járásunkból a következő ügyeket tárgyalták:

Gyomáról.

A gyomai legtöbb adót

fizetők 1932. évre kiigazított névjegyzéke ellen Bácsi Elek által beadott fellebbezés.

Gyoma község határozata Lipták Mária napidíjas alkalmaztatása tárgyában és az ellene beadott fellebbezés.

A Hősök emlékművének kerítéssel való ellátása.

A menedékház segélye.

Polgári iskola igazgatója lakbérének mérséklése.

Vágóhídi és hússzemle díjakra vonatkozó szabályrendelet módosítása.

A villanyhálózatnak Beszenszegré, Bánomkeribe és a közuti hídig leendő kivezetése.

A tisztviselő-lakásépítési alapnak a törzsvagyongonba való beolvasztása és a vicinális útalap fenntartása.

A kényszervágott állatok után fizetendő hússzemledíjak, vágóhídi használati díj és fogyasztási adó engedése.

Endrődről.

A hadiözvegyek és hadiárvák segélyezésére létesített alapítvány.

A község tulajdonát képező belfeleknek a róm. kath. egyház részére való átengedése.

A Református Leány Egyesület előadása.

Lapunk múlt heti számában közöltük már azt az örömdetes hírt, hogy a gyomai református leány egyesület lelkes gárdája nagyszabású, művészi előadásra készül. Az előadás iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az elmúlt hetekben Molnár Gyula vezetése mellett nagy buzgalommal készült az előadásra a leány egyesület, a kedves kis leány csapat szinte versenyzett egymással, hogy minél jobbat adjon a közönségnek. Az előadásra kerülő darabok nagyon jól vannak összeválogatva, mert egyik jobb, mint a másik.

Előadásra kerül: „Tóni néni fogadónapja”. Ezt előadják: Cs. Nagy Juliska, Makcsali Juliska, Joó Liduska, Tuba Ilonka, Szilágyi Rózsika, Pápay Erzsike, Ágoston Gábor, Biró János, Kovács Ferenc, Makcsali Márton.

Ezután „Nyárspolgárék fürdőn” című 2 felvonásos gyö-

nyörű darab előadása következik. Ezt előadják: Varga Pöszi, Csökönyi Eszike, Csökönyi Juliska, Biró Juliska Csikós Liduska, Domokos Erzsike, Bárdos Irma.

A harmadik darab „A sorsjegy” lesz. Ezt előadják: Papp Ilonka, Kovács Eszike, Ágoston Vilma, Csikós Liduska, V. Balogh Bözsike, K. Molnár Mária.

Előadás után tánc lesz, a zenét Farkasinczky Imre kiváló zenekara szolgáltatja, amely az estély ténvét és sikerét elő-

mozdítja.

Az előadás a Központi Urinkaszinó dísztermében lesz március hó hó 6-án, vasárnap este pontosan 8 órakor.

A református leány egyesület eddigi működésével és előadásaival reá szolgált arra, hogy a lakosság párfogolja s mivel most is gyönyörű szépnek ígérkezik ezen előadás, erre felhívjuk olvasó közönségünk és az egész lakosság figyelmét s kérjük, hogy ezen előadáson minél többen vegyenek részt.

Nemzeti forgótókerendszer ingatlanfedezettel.

Aki nyolc évvel ezelőtt tisztán látta a mai gazdasági csőd bekövetkezését

írta: BELL MIKLÓS.

Hazánk gazdasági helyzete a háború, illetve a szerencsétlen békekötés óta rohamosan rosszabbodott mind a mai napig. Közben voltak átmeneti időszakok, mint az infláció alatt és a szanálás után, mikor a gazdasági helyzet látszólagosan javult, azonban a józanul látók és hazájukért aggódók többször is megállapították, hogy lejőre kerül az ország sorsa, amely lejőre a mai gazdasági rendszer, illetve pénzügyi berendezés mellett megállás nincs. Sajnos, igazuk volt. Az események teljes egészében igazolták őket.

Az előrelátók között a legtöbb csupán a bíráló eszközével élt, azonban célszerű megoldást csupán egy ember ajánlott és sürgett napról-napra, évről évre, mert pontosan látta az elkövetkezendő tragédiát. Éveken keresztül harcolt ellenlábasaival és a csökönys tudatlansággal és közönnyel szemben. Hosszú éveken át hirdette az egyetlen kivezető utat abból a nyomorúságból, amely akkor még árnyékát se vetette előre. Kiváló tudása és fajszeretete meglátatta vele az évek után tényleg bekövetkező katasztrófát. Szinte percről-percre megjósolta az eseményeket, amelyek mind beváltak, mind bekövetkeztek.

Számtalan cikkben, röpiratban, tudományos műben ismertette a mai bankokratikus rendszer nemzetpusztító mivoltát és sürgette a már Széchenyi István gróf által is ajánlott nemzeti forgótókerendszer megvalósítását — amíg nem késő.

Mint nemzetgyűlési képviselő is ilyen irányban szólalt föl. Idestova nyolc éve. Történt pedig ez a felszólalás a nemzetgyűlés 275. ülésén, 1924. évi április hó 11-én, pénteken, a szanálási törvényjavaslatok tárgyalásánál, mikor is Bell Miklós — mert róla van szó — a nemzetgyűlés naplója szerint, szóról szóra a következőket mondotta:

„T.Nemzetgyűlés! Pozitív szempontból kívánom komoly helyzetünket és a jelen törvényjavaslatot megvilágítani és egyúttal egy alternatív tervet is ajánlani a t. Nemzetgyűlésnek. Általános a vélemény, hogy a mai pénzügyi politika, illetőleg az infláció az oka mai komoly helyzetünknek. A látzat tényleg emellett szól, de ha az éremnek másik oldalát nézzük, azt látjuk, hogy ennek nemcsak a kormány pénzügyi politikája az oka, hanem inkább külkereskedelmi politikája. Annak következtében, hogy behozatalunk nagyobb volt, mint kivitelünk, a pénz állandóan külföldre vándorolt. Ezt a pénzmennyiséget azonban pótolnunk kellett, mert különben megállt volna gazdasági életünk vérkeringése. Ha a legutóbbi két év behozatali mérlegét vizsgáljuk, azt látjuk, hogy 3—400 millió aranykoronát lehetett volna megtakarítanunk, miáltal aktív külkereskedelmi mérleget értünk volna el és sem az inflációra, sem a külföldi kölcsönre nem lett volna szükségünk.

Ha belső gazdasági életünket vizsgáljuk, azt látjuk, hogy ott az uzsora és a család éli fénykorát. Ebben a nemzetromboló munkában a nagybankok és a kartelek, — tisztelet a kivételeknek — játszószék a főszerepet. Hogy csak egy példát hozzak fel, az állami jegyintézet és egyes bankok a búza megvásárlásához szükséges pénzt a malomkartel rendelkezésére bocsátották. Ezen a pénzen a malomkartell métermázsánként 80 000 koronáért vásárolta össze a búzát a termelőktől és ugyanazt a búzát néhány hónappal később eladta 300 000 koronáért. Hasonló módon történt ez a cukorkartellnél és minden más kartellnél. Mint látjuk, a termelő nagy rizikó és egyévi munka után kap csak a búza métermázsájáért 80.000 koronát, ellenben azok, akik még

csak a színét sem látták a búzának, 300.000 koronát kaptak érte. Ez az árdifferencia az az eszköz, amellyel kiszipolyozzák, tönkreteszik a nemzetet. Hozhat a kormány pénzt, akár belföldi, akár külföldi kölcsön útján az országba, ez az árdifferenciák folytán rövid idő alatt a kartellek és a bankok kezébe kerül.

Ha a bankok és kartellek adóját nézzük, azt látjuk, hogy az óriási haszonhoz arányitva, amelyet húznak, alig fizetnek adót. Ezek a tények igazolják, hogy nemcsak pénzügyi politikánk a hibás a mai helyzetért, hanem annak, hogy ennyire süllyedtünk, helytelen kereskedelmi politikánk is az oka.

A kormány súlyos gazdasági helyzetünk szanálását a következő tervvel kívánja elérni. Először a belföldi és külföldi kölcsönrel, másodsor részvénytársasági alapon, 30 millió aranykorona alapítókéval privát jegyintézetet kíván felállíttatni és végül 15 ezer állami tisztviselőt akár elbocsátani. A belföldi kölcsön csak terhet ró a nemzetre s így erőt von el gazdasági életünkől. A mai európai káoszban külföldi kölcsönrel számolni ugyanannyit jelent, mint a perpetuum mobile megoldásával foglalkozni. A egyiknél hiányzik az erő, a másiknál a pénz. A privát jegyintézet felállítása 30 millió aranykorona alapítókéval halvaszületett gondolat. Mai hitel nélküli gazdasági életünk 3 000 millió korona forgótókékat követel és így természetes, hogy a privát jegyintézet nem lesz képes gazdasági életünket még egy százalék erejéig sem kielégíteni.

(Folyt. köv.)

Az „Öreg”.

Az a... i gyalogezrednél éppen ujoncbevonulás volt. Az öregek kíváncsian szemlélték a jóállású fiúkat, akik közül némelyik bizony szepegve jött, a másik kényesen, mint egy páva jött be a laktanyába. A nagyobb rész azonban nyugodtan, rendesen jött, mint aki tudatában van annak, hogy kétféle esztendeig fog itt lakni, ahol mindig rendesnek kell lenni, de nagyon.

Kocsis Pali is az utóbbiak közé tartozott. Otthon is rendes, komoly fiú volt. Ide is úgy jött és nem is gondolta, hogy valamelyik „Öreg”, amolyan tulságosan szemfüles, rajta felejtette a szemét. Meri ilyenkor szokták az öregek kiszemelni azt az ujoncot, akinek azután mindig elvész a kefeje vagy a fésűje és még inkább a köppenyszijja. Az ilyen apróságoknak pedig éppen úgy meg kell lenni, mint magának a katonának.

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

Kemény napok következtek. De ezek még csak kemény napok voltak, míg a rossz napok meg ezután jöttek. A kiszemelt ujoncnak kezdett hiányozni ez is, az is. Az egyik a tenyerével kifelé a zubbonyát, a másik fésűt kéri kölcsön, míg a harmadik visszazármaztatta a köppenyszíjját és csak természetesen, hogy rajta kapták.

Gondolhatjuk, hogy Kocsis Pali is a károsodottak között volt. Egy szép fehér csontfésűje kelt lábra a ládából.

Keresni? — hát csak merete volna valamelyik, kálváriára indult volna. Pali két krajcárért kapott kölcsön fésűt egy „Öregtől“, mert hogy ujonc adjon kölcsön! — az már tisztára lehetelenség.

Másnap reggelre Palinak megint volt egy szép fehér fésűje és mintha ünnepelt volna vele, az ágy végére tette és ott is hagyta néhány percig.

Reggelre már ez is elmasirozott, de Pali ez nem bántotta. Volt neki harmadik fésűje is. Egy igénytelen kis vasfésű és megfésülködött, de közben élénken figyelt a szoba tulsó oldalára, ahol a két fehér fésűjét sejtette.

A figyelésnek meg is volt az eredménye, mert egyszer csak azt látja, hogy egy villogószemű, fekete hajú „Öreg“ elővesz egy szép, fehér fésűt és csak úgy tükröz nélkül — mint, aki már mesler az ilyesmiben is — fésülködni kezd, fölényesen mosolyogva Pali felé, aki vissza mosolygott. Ez már magában véve is büntető volt. Pali tudta ezt, de azért tovább mosolygott.

Volt is mit neveini, mert mire az „Öreg“ elkészült a fésülködéssel, a fekete haja olyan fehér lett, mint a mész és mivel nem tükrözött fésülködött, nem látta meg.

Igy történi, hogy mikor a „büntetés“, a jókedvűen nevető Pali felé megindult az „Öreg“ személyében, olyan harsány kacagás állította meg, amelyet még a laktanya is csak szökő évben hall.

Az „Öreg“ csak állt a szoba közepén és bámult köröskörül. Nem tudott semmit, csak azt látta, hogy ő az, akit nevetnek. Pali segítette ki. Odalépett és tükröt tartott elébe.

— Szörnyűség! — sápadt el az „Öreg“ — Mikor öszültem meg?

— Alig egy pár perce még csak öregem. De ne ijedj meg. Jó, meleg víz leviszi.

— Mit...?

— A festéket a hajadról. Mert a dolog úgy áll, hogy nem akarok több fésűt venni, azért vellek az este egy olyat, amellyel az egész szoba tejfehérre szokíthati magát. Hogy máskor ne járj vele így, add vissza.

Az „Öreg“ nagyot bámult Palira, de ez a bámulat hamarosan figyelmes szemlélődéssé változott. Jól megnézte Pali, azután a kezét nyújtotta a fésűvel együtt.

— Szerbusz komám! Én mondom egy „Öreg“, hogy legyél bár annyi ideig kalona, mint Simonyi óbester, neked nem fog elveszni semmi.

És igaza is lett. Pali a kis vasfésűvel kiszolgálta a két kemény esztendőt.

POLÁNYI LAJOS.

Mi okozta a februári nagy hideget!

A hosszas februári hideget a Meteorológiai Intézet a következőkkel magyarázza.

A télnek ez az elmérgesedése ugyanarra a naptári időpontra esik, amelyben három évvel ezelőtt, 1929 ben a legnagyobb hideg Európa felett bekövetkezett, amelyet valaha is feljegyeztek. Nem véletlen, hogy ugyanarra a naptári dátumra esik a télnek ez a kulminációja. Ebben az évszakban a sarkvidéki levegő a legveszedelmesebbé válik a mi időjárásunkra, ebben az évszakban a legkedvezőbbek a feltételek arra, hogy a sarkvidéki, nagyon erősen lehűlt légtömegek hozzánk eljussanak.

A sarkvidéken ugyanis most éjszaka van, nem süt a nap és a jégfelületek állandó kisérgázása folytán egyre hidegebb levegőtömegek produkálódnak. Ezek folytán hidegebbek lesznek, de márciusban már nincs adva a lehetőség arra, hogy Magyarorszáig eljőjenek. Februárban azonban nagyon alkalmas a terep, mert a föld felületét legtöbbször hó borítja. A február 10-e körüli napok

mindig kritikusak abból a szempontból, hogy egy nagyon szigorú utótel következik be, amely hidegebb szokott lenni, mint a decemberi, vagy januári hideghullámok.

Nem mindig következik be az utótel, de ha bekövetkezik, akkor a tél leghidegebb hónapja a február. Jellemzője a helyzetnek az, hogy a hideg ilyenkor egészen általános, tehát nemcsak Közép-Európára szorítkozik, hanem kiterjed Dél-Európára is és olyan vidékekre, amelyek normálisan nem ismerik a telet. Havazást jelentettek Barcelonából, ahol a legöregebb emberek sem emlékeznek hóra, havazik az Adria-tenger melegebb pontjain is.

Érdekes újítások.

A most készülő összeférhetlenségi törvényjavaslat sok érdekes újítást tervez:

Igazgatósági tagságokat országgyűlési képviselők ezután nem vállalhatnak.

Semmiféle hivatalra kinevezni képviselőt nem lehet.

Ügyvéd képviselő pereket nem vállalhat, senki érdekében hatóságoknál el nem járhat.

A képviselőknak csak közérdekű intézmények és községek ügyében lesz szabad eljárni.

Összeférhetlenné válik az a képviselő, aki hat hónapon át elhanyagolja képviselői hivatását, vagy botránnyokozás miatt háromszor zárták ki a Ház üléséről.

Csődöt mondott a kalória számítás.

Ráérő buzgalommal, valószínűleg laboratoriumi kísérletekkel kiszámították, hogy egy-egy hivatalos helyiségben egy téli idény alatt mennyi kalória szükséges, hogy a tintásüvegek be ne fagyjanak és a tollszárak rügyei el ne fagyjanak. Ezt a kalória mennyiséget aztán átszámítják pengő-fillérre és így a tisztviselők már nyáron megtudják, hogy hány kilogramm tüzelővel huzzák ki a telet.

Az idei tél radikális kö-

Amerikai rendszer

Ujdonság! Ujdonság!

Csak mértékutáni RUHÁT viseljen és kérje szabójától az amerikai rendszerű MINTAGYŰJTEMÉNYT

Elsőrangú minőség, olcsó ár, gyönyörű választék.

nyörtelenséggel huzta át a kalória számítását és amikor még minusz 10 Celsius körüli hidegek süvítettek a februári télen, sok hivatalban elfogyott már a kalória szerint tárolt tüzelőanyag. Így történi a gyulai törvényszéken és más hivatalokban.

Mottó: kevesebb kalóriát, de a szükségnek megfelelő mennyiségű tüzelőanyagot.

Akik kedvezményes részállicitra tartanak igényt március 15-ig jelentkezzenek a főjegyzői irodában.

Az országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolása. Az ezévből március hó 17—21-én rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest székesőváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára.

Az elszállásolás elsősorban a budapesti szállodákban és penziókban történi, ahol mindenki igényeinek megfelelő árban kaphat szállást és ellátást. Vidéki tanulmányi csoportok olcsó csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen megfelelő gondoskodás történi. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállás-igényeiket már jó előre bejelentsek Budapest székesőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Budapest, V., Deák Eerenc u. 2.), amely azokat postafordultával elintézi és választ ad. A vidéki és külföldi vendégek fogadására, utbaigazítására és elszállásolására az Idegenforgalmi Hivatal a kiállítás tartama alatt a Budapesti Keleti-, Nyugati- és Déli vasúti pályaudvarokon pályaudvari kirendeltségeket fog fenntartani,

Endrődi hírek.

Rovatverető:
KRESZNERICS GY. FERENC.

ELŐFIZETŐINKHÖZ!

Endrődi előfizetőink tekintélyes száma parancsolja, hogy lapunkban Endrőd község életével állandóan és részletesebben foglalkozunk. A gyakorlati élet a tüzet a vízzel is össze tudta hozni, így kerül Gyoma és Endrőd is minden nap közelebb egymáshoz. Hiszem, megérem még azt a napot, amikor e két egymásra utalt község egyesül és egyesült erővel sok olyan dolgot fog megvalósítani, amit külön-külön sohasem tudott volna. Az új endrődi rovatunkkal is ezt a távolabbi célunkat kívánjuk szolgálni. Kresznerics Gy. Ferenc ur volt olyan szíves vállalkozni, hogy a hozzá hasonló lelkesedéssel érző endrődi polgártársainkból egy a község békéjét, anyagi jólétét elősegítő tábort szervez meg, kik a Gyomai Ujság hasábjain Endrőd speciális ügyeit tárgyalják meg úgy, hogy endrődi és gyomai olvasóink is épüljenek abból.

Szeretettel üdvözlöm új munkatársaimat.

Ij. WAGNER MÁRTON.

ÉRTESÍTÉS.

Az utóbbi időben nagyobb érdeklődés mutatkozik a „Gyomai Ujság” iránt itt Endrődön, amit a lap felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa azzal igyekszik megvalósítani, hogy a lapnak új beosztást ad, az endrődi ügyek megvitatásához nagyobb teret engedélyez és egyelőre egy teljes oldalt rendelkezésre bocsátva alkalmat ad, hogy panaszainknak erőteljesebb hangon adhassunk kifejezést.

Wagner Márton barátom előzékenysége tehát módot ad, hogy minden héten az endrődi hírek egy csoportban, a lapnak mintegy külön mellékleteként jelenhessenek meg és ezáltal remélem sikerül az endrődiek érdeklődését még fokozottabb mértékben fölkelteni a sajtó iránt.

Az endrődi hírek csoportosítására szívesen vállalkoztam és hogy minden jogos endrődi érdek a kellő időben kapjon kifejezést, arra kérek mindenkit, aki a közügyek iránt érdeklődik és a penna forgatáshoz is ért, jöjjön segítségemre, hogy új rovatunk változatos legyen. Aki pedig a betűvetéshez nem tud, az mondja el szóval értesüléseit, hogy rovatunk hűségesen számolhasson be mindenről, ami Endrődön történt: mi a panaszunk, bajunk, fájdalomunk és kívánságunk.

Abban a reményben nyitom meg a rovatot, hogy kellő megértéssel fog áldozatkészségünk és lelkesedésünk találkozni.

KRESZNERICS Gy. FERENC.

Mit kíván a falu?

E cím alatt állandó rovatot óhajunk adni olvasóinknak, mert úgy látszik a mezőgazdaság kátyuba rekedt szekerét a lovak nem tudják már kivontatni és előbbre jutást csak úgy várhatunk, ha maga a falu lakossága veli vállalja a szekerek és minden erejét megfeszítve igyekszik kioltni azt a köves utra.

„Senki sem róhatja föl Magyarországnak a mezőgazdasági termékek rendkívüli súlyos áresését. Itt vis majornal állunk szemben”. Ezt mondta pénzügyminiszterünk és ezzel bebizonyította, hogy a bajorvoslására nincs elgondolása. Különben ez a terv és program hiány általánosan észlelhető az egész politikai életben. Kesergést, panaszt, kritikát, az elégedetlenség szót, egyes társadalmi osztályok közötti ellentét kifejezését napról-napra olvassuk, de tilkos aknamunkák és kortéziák felhasználásával magunk is látnak.

Nem elég a betegség megállapítása, gyógyszerre is szükség van. Ma ezt még nélkülözzük; ezért beteg a magyar közélet.

Az a kérdés, hogy milyen eszközöket és módokat kellene alkalmazni, hogy a kívánatos anyagi erősödés bekövetkezzék.

A jobb jövő és biztosabb életviszonyok megteremtéséért egyedül a magyar mezőgazdaság szanálásától állapraállításától várhatjuk. Az országgyűlés és a magyar kormány legfőbb feladata a magyar föld terményeinek és az állat állomány jobb értékesítésének elősegítése.

A kisipar és munkásréteg szomorú helyzete szorosán összefügg a kisgazda társadalommal, mert terheinek csökkentésével, jövedelmeinek fokozásával életerőhöz jut a két osztály is.

Mikor ezekkel a kérdésekkel a rovatban foglalkozni akarunk és minden hozzászólásnak, megfigyelésnek, elgondolás, tervnek helyt akarunk adni, azt hisszük a közérdekében cselekszünk, miért is arra kérjük olvasóinkat, észrevételeiket és tanácsaikat küldjék be szerkesztőségünk endrődi kirendeltségeihez (Sugár u. 29), hogy a falu jogos kívánalmainak erőteljes hangoztatásával vezető embereinket gyors, erélyes és helyes munkára serkentjük.

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.**

Endrődi küldöttség az Alispánnál.

Kalmár Imre bíró vezetésével tisztelegtek Endrőd megyebizottsági tagjai dr. Márky Barna alispánnál, akitől a falu nyomorgó munkás tömegei részére újabb, rendkívüli segélyt kértek. — Alispán készséggel ígérte meg, hogy a most külön kapott 5 vagon lisztből — egy vaggont az endrődi munkásoknak fog kiutalni.

Kérte még a küldöttség a vármegye Alispánját arra is, hogy a Vaszkó Pál albíró ellen — még a múlt év tavaszán indított fegyelmi vizsgálatot mielőbb fejezze be és a döntést hozza meg. Alispán azzal magyarázta a késedelmét, hogy a kihallgatások sokáig elhúzódtak s főszolgabírói hivatalától csak nemrég kapta vissza az iratokat. Megnyugtatta a küldöttség tagjait, hogy iparkodni fog mielőbb elintézni e régen vajudó ügyeket.

„Könnyű megélhetés.”

Amikor ezt az ismeretlen fogalmat olvassuk, vagy a mesebeli Kánaán vagy a Lipótmező jut eszünkbe, a j. utóbbi arranzve, aki ma ilyen miről álmodozik.

És mégis akad 1-2 fehérholó, aki kacagó, deris hangulatban törtéti át a nincsteleket és eladósodottak ezreire, nem fél a holnapról, nem retteg az adóvégrehajtótól, nem a koplalástól, a fizetesképtelenségtől, a hidegtől stb. Megkérdeztünk egy ilyen csodapéldányt, hogy mi a módszere annak, hogy így könnyen, gond és baj nélkül élheti világát.

„Barátom, felelő összehuzott szemekkel, nagy fontoskodással a kérdezőt ur, az állam mit ad ma nekem? Hát személy és vagyon-biztonságot mondom. Vagyonom nincs, azt nem kell védenie, a személyemet pedig már csak magamra bízom felelő a nagy férfiu. Így aztán én se adok az államnak. Ha nagy ritkán megszimatoznak valahol egy kis járandóságot, lecsipik és boldogan hallgainak egy jó ideig. De mégis lehetetlen az, hogy amíg százakat és ezreket állandóan vexálnak adótarozásaikért, addig Uraságod hosszú éveken át orránál fogva vezeti az egész társaságot?!

Tanulja meg barátom, hogy az én közéleti és politikai szereplésem megér a kormányhoz annyit, mint az én adóhátralékom. Én nem kérek

az én választási sikereimért főtanácsosi kiüntetés, de annyit megkövelelek, hogy ne molesztáljanak örökké az adóbehajtásokkal. Havonként leróvóm a kamatokat, a főke legalább biztosságban van nálam, mert nem költhetik el frakkra és virágokra. Lássá kérem, így az állam pénze is megvan és én is nyugodt vagyok. Isten velem — csinálják utánam, mondta barátságos mosollyal a kiváló hazafi. Busan távoztam: ezt én nem tudom megtanulni és meg is csinálni!?

Iskolán kívüli népművelés Endrődön.

Február hó 28-án d. u. a „tanítóföldi” új iskolában a helyi Népművelési Bizottság ismeretterjesztő előadást tartott. Ez alkalommal Stefán Béla polg. iskolai tanár „Gazdasági és munkásviszonyok hazánkban” címmel tartalmás, a munkásság helyzetében történi minden változást behatóan ismertető előadást tartott.

Utána dr. Hallet József ügyvéd szólt a hallgatósághoz. Előadásában, amelyet igen tanulságos példázatokkal szőtt át, ismertette, hogy mily nagy erkölcsi és anyagi kár származik abból, ha egymás megértése és támogatása helyett, a viszálykodás és széthuzás állapontján állunk és kicsinyes egyéni érdekekért feláldozzuk a közjót. Remutatót a hivatását önzetlenül betöltő, vezetőállásban levő férfiak iránt általában megnyilvánuló gáncsoskodásra és hálátlanságra.

A megjelent nagyszámu földmunkás hallgatóság mindkét előadást feszült figyelemmel és élénk érdeklődéssel hallgatta és az előadásokat lapssal jutalmazta.

Akit üldöz a halál.

Régen vajudó belegséggel küzdött Varju Elek endrődi 49 éves kisgazda. A csonkkezű kaszás egyre zavarázta. Kórházba volt, vakbelét operálták s alig-alig kerülte el a halál torkát.

Az elmúlt héten, amint vizet merített, belezuhant a kúba s már csak az utolsó percekben sikerült onnan kimenteni. Zuhánás közben súlyos agyrázkódást szenvedett.

Varju Elek már nem bírta tovább a halállal való kerge-tödzést, folyó hó 21-én felment a padlásra s kötéllel vetett véget zaklatott életének. Mire hozzátartozói észrevették, halott volt. Örmény.

Egy ember, egy ló és száz pengő.

Andracsik János lészakúrti bortermelő a jelen mostoha gazdasági viszonyokat számolgatta papíron, számolta az újján és mindenkép rossz volt az eredmény.

A vendéglős a bori 40 fillérért méri. Ebből fizet 15 f. fogyasztási adót, 6 f. a regie költsége, 10 f. ért pedig kell hogy keressen rajta, így tehát a termelőnek 8—9 fillérnél löbb nem juthat.

Ebbe sehogysem tudott megnyugodni János bácsi, tehát fordított egyet a számadáson; — 9 fillér a bor, 6 a regie, 10 fillér a haszon, a csurgás kikerül a fogyasztási adóból, mert hiszen az útközben eladott mennyiség után azt nem kell fizetni. A kalkuláció eredménye pedig, — 25 fillér mégis csak több, mint 8 fillér.

Se szó — se beszéd tovább, fejébe vágja a nagy sapkát, addig járt-kelt, míg 100 P-ért egy jó kis lovat vett.

Másnap felpakolták a borral telt hordókat, befogták a kis lovat és a 26 éves Pista fiú útnak indult Endrődre.

Óreg János bácsi még a kapuból is utána kiállott fiának: „Vigyázz fiam a lóra, mert ha valami baja lesz, a szemem elé ne kerülj többé.”

Pista szerencsésen megérkezett Endrődre és Kiszely Antaléknál kötött be. Am hiába adta az abrakot lova elé, az csak reszketett, vonaglott, majd pedig földhöz vágta magát és kiadta a páráját.

„No mi lesz most!” — vaskarta fejét szegény Pista gyerek. — Előhívta a közelben levő férfi népet, szabad ég alá húzták a lovat, nekiakasztották a bicskát és megnyuzták. Andracsik Pista pedig közbe bement az istállóba és egy ott heverő lánedarábra felakasztotta magát.

Ment a távirat Andracsik Jánoshoz... eljött az anya... eltemették Pistát... szegény édesanyja pedig fuvarossal vitette magát haza és könnyezve terítette ki ura előtt a lóbort a pitvarban.

Andracsik János bácsi pedig földhöz vágta a nagy sapkát, bűnk ereszté őszbeborult fejét és újból számolgotott az újján, számolgotott a papíron: — „Pista gyerek, egy ló és 100 pengő” — mindezért egy összevagdalt lóbort! 1932 február huszonegy és utána egy pontot tett.

Örmény.

Járvány...

Tompa fájdalomkinozzák izmom.
Médn e szót „járvány kimondom.
Agyamban örfjögő vad düh kavarr,
Szívemben a türes vérző sebet mar,
Gyára alázatba full a lelked,
Ha hallgatom a barbár tetteket.

Eltorzult arcom kérde némán,
Mi baj, hol a hiány?
S ajskad reszketve szól hozzám:
Járvány, járvány...

Hazug a félelem, mely erőt vett rajtad,
Hazug a járvány, mely könnyeket fakaszt.
Járvány a hazugság, járvány a bűn,
Járvány a nyomor, mely átkarol hűn.

Járvány az éhség, a fűtetlen ház,
Járvány a rongyokba burkolt sirás,
Járvány, ha gyermeked pusztul afagyban,
Járvány, hogy nem lehetsz sehol [munkában.

Járvány a cédaság szabad forrása,
Járvány a devizák megtagadása,
Járvány a svájci frank optáns alapra,
Járvány az üzlet, a műhely lezárva.

Járvány az adóprés örült lendülése,
Járvány a társadalom megféleje,
Járvány a fertő, a bürokrácia,
És a mostani szörnyü influenza.

Eltorzult arcom kérde némán,
Mi baj, mi hiány?
S ajskad reszketve szól hozzám:
Járvány, járvány.

Hazug a fájdalom, mely fojtogat belül,
Hazug a gyötrellem, ha sirsz egyedül.

Járvány, hogy máért a hónapot eladod,
Járvány, hogy önmagad meghazudod,
Járvány a hitványság, esztelen fő,
Járvány a hitet dobáló kő...

Járvány, hogy kovácsok rád vasat vernek,
Járvány, hogy szőke víz mossa a fejedet,
Járvány a prókátor jogtalan baksissa,
Járvány a szent eskü halál ugrása.

Járvány, a Jeszenszki árulások,
Járvány a többi hazug vallomások,
Járvány és hazugság tollam, mely ír,
Járvány és hazugság lelkem ha sir,
Járvány és hazugság minden krónika,
Csak egy igaz az influenza.

Eltorzult arcom kérde némán,
Mi baj, mi hiány?
S ajskad reszketve szól hozzám:
A börtön is járvány!

... br.

HIREK

A „Gyomai Református Ifjúsági Közművelődési Kör” folyó hó 12-én, szombaton este 7 órakor, a Felsőrészi Olvasókörben a szülők és érdeklődők részére céljainak megismertetése végül ismeretterjesztő előadást tart, melyen mindenkit szeretettel lát és vár.

A „Gyomai Kisgazda és Földműves Szövetség” folyó hó 13-án tartja alakuló gyűlését. A gyűlés helyének és idejének megjelölése lapunk következő számában fog közzételni.

Mándi Sámuel és társai megvették gróf Wenckheim Sándor csorvási birtokát. A várm. gazdasági albizottság nem hagyta jóvá az adásvételt, mert a környék gazdatársadalmi a birtok parcellázását kéri.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatait tesz azáltal, hogy a bélfartaimat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelemé tették, hogy a „Ferenc József” víz számos féltoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebülést okozott. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

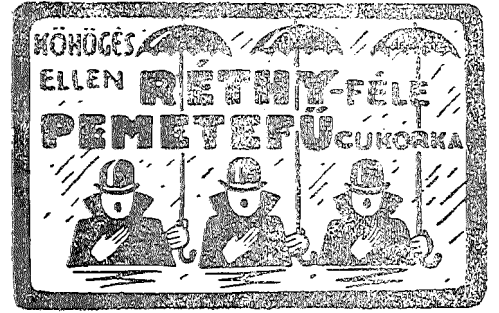
A legújabb járvány. Egy hete furcsa járvány dul az országban. A „járvány” okozója: rejtvény. Arról van ugyanis szó, hogy Tolnai Világlapja nagy rejtvénypályázatot hirdetett, amelynek keretében ötszáz nagyműkü ajándékot osztott ki. Ezt a nagyszerű pályázatot jövő heti számában megismétli a népszerű képeslap és újból újabb ötszáz pompás ajándékot oszt ki a megfejtek között. Az ajándékok között szerepel egy 2 meg 1 csöves rádió is.

A budapesti tenyészállat kiállítás megtekintésére szolgáló kedvezményes vasúti igazolványok Bácsy és Társai Bankházánál haphatók.

A MEFHOSZ Utazási Irodája, mely a múlt évben a Párisi Magyar Diákegyesületi utazásait rendezte, idén húsvélkor is rendez rendkívül kedvezményes tanulmányutakat. A kétheles párisi tanulmányut, mely március 20-án indul diákoknak 260 pengő, kísérőknek 315 pengő. A kétheles olaszországi ut, mely március 19-én indul 400 pengő. A kétheles konstantinápolyi ut ugyancsak 19-én indul és 440 pengő. Jelentkezni lehet MEFHOSZ Utazási Iroda, IX. Ferenc körut 38. Telefon: Aut: 872—74.

Gyomai anyakönyvi hírek. Születtek: Julis József, Vatai László, Pulugor Sándor, Csikós Róza, Török Lidia. **Házasságot kötöttek:** Erdei János—Peineházy Rózával, Mester Pál—Balázs Máriával. **Elháltak:** Peineházy Sándor 33 éves, G. Szabó István 76 éves, László Istvánné Molnár Ilona 70 éves, özv. Pap Imréné Hegedüs Lidia 79 éves, Csillag Ferenc 76 éves, Biró János 37 éves, K. Szabó János 1 hónapos, F. Kiss Antal 57 éves, Szalmári Sándor 40 éves, Forgács János 1 1/2 hónapos.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az állami kedvezményeket élvező textilgyárak lenfonálszükségletük 60—90 szá-

zalékát — minőségük szerinti — belföldön kötelesek beszerezni. Műselyem és selyemfonalakat a textilgyárak továbbra is vásárolhatnak külföldön.

A debreceni mélyfurás újabb eredménye. Szakértői vizsgálatot tartottak a debreceni mélyfurásu kunál és megállapították, hogy annak a vize nagy részben hasonló a hajdusoboszlói hóforráséhoz. 40 százalékkal több benne a szódabikarbóna és a jód, viszont kevesebb a só. A kul percenként 1200 liter vizet ad. Minden remény meg van arra, hogy a vizet gyógyfürdő céljára kellőképpen ki tudják használni.

Meghívó.

AZ ENDRÖD—GYOMAI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1932. március hó 20-án, vasárnap délután fél 4 órakor Endrődön a kath. Népház nagytermében tartja

XXXVIII-ik évi
rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket
tiszttelel meghívjuk!

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése.
3. Az Igazgatóság jelentése a lefolyt 1931. üzletéről.
4. Az 1931. évi mérleg és eredményszámla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint a tiszta nyereség felosztása iránti javaslat és az igazgatóság valamint a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Alapszabály módosítások a gyulai kir. törvényszék mint cégbírósnak a Ct. 168/1915—67 és 168/1915—68 sz. végzéseit folytán a 4 §. (alaptörkebejegyzés) 10 és 20 §. hirdetemények közzététele (11. §.) Tisztviselőkre vonatkozó meghatározás (22. §.) indítványok határideje (és 55 §.) osztalék elvétel.
6. Esetleges indítványok.

Endrőd, 1932. március 4-én.
Az Igazgatóság.

Megjegyzés.

Csak az olyan részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki nek részvénye a közgyűlést megelőző hónap utolsó napjáig a részvénykönyvbe nevére átíratott. (Alapszabály 20. §.)

6. Zimankós téli időben fokozottabb a meghűlésből eredő köhögés, berekedés és hurutos bántalom. Ilyenkor tartunk kéznél egy doboz Réthy-féle Pemete-fü-cukorkát.

200 ember kenyérhez jutott! Mint értesülünk Tolnai Világlapja a munkanélküliség csökkentésére egy ügyes módot talált, amennyiben minden egyes községben, városban stb. felállított képviselőket. Ma már több van olyan, aki átlag 150—200 pengőt keres havonta és ennek a munkának az a nagy előnye is van, hogy mindenki a saját helységében végezheti. Tolnai Világlapja Budapest VII. Dohány u. 12. mindenkinek, akinek nincs foglalkozása szívesen megteszi az ajánlatot, ha hozzá fordul.

Elitették a mezőfői malom igazgatóit. Négy évvel ezelőtt csődbe ment a mezőfői gazdasági malom és akkor kiderült, hogy különféle könyvhamisításokon kívül a malom raktáraiban hatszáz mezőfői

kisember beraktározott gabonája is odaveszett az igazgatóság és felügyelőbizottság hibájából. — A mezőfői gazdasági malom károsultjai polgári pörrel indítottak a malom igazgatósága ellen a gabona értéke erejéig. A szolnoki törvényszék 1929-ben felfüggesztette a pört a csődeljárás befejezéséig. A Tábla azonban ítélethozatalra utasította a szolnoki törvényszéket. — Néhány napos tárgyalás után hirdette ki ítéletét a szolnoki törvényszék és kötelezte a malom igazgatóságot, hogy a károsultak gabonáját 1928-as értékben fizesse meg.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik sokat szenvedett kedves halottunk

Biró János

f. hó 1-én végbement temetésén megjeleni sziveskedtek és mérhetetlen fájdalmunkon enyhíteni igyekeztek, fogadják a mélyen lesújtott család halás köszönetét.
A gyászoló család.

Rádió műsor.

Március 6—12-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő-idejírás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-idejírás-vizállás-hírek.

Vasárnap, március 6.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Egyházi zene és szentbeszéd.
- 11.15: Unitárius istentisztelet
- 2: Gramofon
- 3: A talaj összetétele
- 3.45: Rádió Szabad Egyetem
- 5.4: Vidám est
- 7.45: Zenei paródiák
- 9: Időjelzés, sport és ügetőverseny-eredmény
- 9.15: Régi zene régi hangszereken
- 10.15: Időjárás majd cigányzene.

Hétfő, március 7.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Balalajka
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Előadás
- 5.30: Magyar nóták
- 6.30: Német nyelvoktatás
- 7: Milyen vevőkészülékét vásároljunk
- 7.30: Tót est
- 8.45: Időjelzés, hírek
- 9: Hangv.
- 10.30: Időjárás, majd szalón, jazz és cigányzene.

Kedd, március 8.

- 9.30: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 3.30: Meseóra
- 5: Előadás
- 5.35: Zene
- 7: Francia nyelvoktatás
- 7.30: Opera előadás, 1. felv. után időjelzés, hírek, II. felv. után hírek.
- Előadás után: időjárásjelentés majd jazz zene.

Szerda, március 9.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Hangv.
- 3.30: Morse tanf.
- 4: Háztartás egyszerűsítése
- 5: Felolvasás
- 5.25: Szalonzene
- 6: Olasz nyelvoktatás
- 6.30: Katonazene
- 7.30: Előadóst
- 8.15: Énekkari hangv. szünetben kb.
- 9.15: Időjelzés, hírek
- 10.15: Időjárásjelentés, majd cigányzene.

Csütörtök, március 10.

- 9.15: Hangv.
- 12.05: Cigányzene
- 4: Mesék
- 5: Az őszibarackfák nyesése
- 5.30: Bécsi dalok
- 6.10: Angol nyelvoktatás
- 6.40: Előadás
- 7.10: Hangv.
- 8.15: Hangv.
- 9.30: Időjelzés, hírek, hangv.
- 10.30: Időjárásjelentés, szalonzene

Péntek, március 11.

- 9.15: Hangv.
- 12.05: Gramofonhangv.
- 4: Az első találkozás felolv.
- 5: Cigányzenekari hangv.
- 6: Vadász élmények az őserdőben
- 6.30: Polgári dalkör hangv.
- 7.15: Az operett fejlődése
- 8.45: Külügyi negyedóra
- 9: Zongora hangv.
- 10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzenekari hangv.

Szombat, március 12.

- 9.15: Postászene
- 12.05: Szalonzene.
- 4: Gyermekek-játzóóra
- 5: Könnyűzene
- 6.30: Mit üzen a rádió?
- 7.15: Cigányzenekari hangv.
- 8.15: „Bábjáték“ szimfónia a Stúdióból, utána idő, időjárás, hírek és tánczene.

A szarvasi vásáron 572 darab hasított körmű állat és 152 ló cserélt gazdát. Nagyon gyenge eredmény.

Magyarország cukortermelését a Nemzetközi Cukorbizottság a folyó évre 84.100 tonnában állapította meg.

Rumba...

- Tavaszi hangulat,
téli bősze bujva,
Ballagok az utcán
egy rumba dalt fujva.
Azon gondolkozom
mit kéne csinálni,
S ott az utcán mindjárt
elkezdlek rumbázni.
- De mert, hogy hideg van
s a lábaim fáznak,
A helyzet kényszerít,
hogy utcán rumbázzak.
Bekéni vonulni,
tán melegbb helyre
S megüté a fülem
egy gramafon zene.
- Rumba lemez recseg
azon is úgy hallom.
Erre ismételtén,
megint csak rumbázom.
- Ahonnán jön a hang,
dobogás is hangzik,
S látom, hogy odabent
mindenki rumbázik.
- Vannak ottan sokan,
ifjak és leányok,
Gondoltam magamba
innen én hiányzok,
En is bementem hát
a szép táncot nézni
Hátha jutna még majd
nekem is valaki.
- De bizony nem jutott senki,
csak ahelyett,
Egy felhevült ur,
a lábamra lépett.
- Jártam én egyedül
szebben mint valaha,
Csak néztek körültem, —
mi az?.. új figura?
- Szaladgált mindenki
a tengelye körül
S a gramofon egyre,
egy nótát köszörül.
De hát az nem fontos,
csak szóljon a zene.
Mert hisz a vorkli is
ép úgy megfélelne.
- Járványos „dolog“ ez
rumba lázban vagyunk.

Vagyis, hogy mondjam csak
a „korral haladunk.“
Ha még sokáig tart
ez a nagy rumbázás.
Kimegy a divatból
a szép magyar csárdás!
—6—

Sakk.

Szombaton este befejeződnek a sakkverseny előmérkőzéseik. A verseny egyre fokozódó érdeklődéssel folyik. A résztvevők túlnyomó része a mérkőzéseit le is játszotta már és csak néhány versenyző akadályozza az elődöntő befejezését elmaradt játszmáival.

Szombaton este 10 óráig még ezeket az elmaradt mérkőzéseket le kell játszani, mert szombaton este 10 órakor a versenyrendezés az elődöntő mérkőzéseket lezárja és megállapítja a helyezéseket.

A döntőmérkőzések sorsolását is lehetőleg még szombaton megejtik és jövő számunkban közölni is fogjuk.

Az elődöntők eredményei a következők:

I. csoport. Vezet Gacsei 5 győzelem egy vereség, 2-ik, 3-ik és 4-ik 5 győzelemmel és 2 vereséggel Klein, Biró, Kiss.

II. csoport. Vezet dr. Messinger veretlenül, a második hely még nem alakult ki.

III. csoport. Vezet Török 6 győzelem egy döntetlennel, második helyezett Kruchió 6 győzelem 1 vereséggel.

IV. csoport. Első Bácsai Elek veretlenül, második Tóth 1 vereséggel.

V. csoport. Vezet Szilágyi még veretlenül, második Weil.

PUBLIKÁCIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

A Gyomai Központi Szeszfőzde, a pálinka főzés díját leszállította, akinek bármilyenmü kiözésre való cefréje van, jelentenzen a szeszfőzdeben.

Egy szoba konyha, spájz, padlás mellékhelyiség azonnali beköltözésre kiadó. Sziv utca 719.

Egy jókarban lévő 2 evezős tura csónak 50 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Petőfi utca 767 számú ház azonnali beköltözésre szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Gál Imre Petőfi utca.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

	gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:45	13:36	17:30	20:45 i Bpest k. p. é
11:05	12:42	18:19	20:29	2:10 é Gyoma i
6:41	11:14	12:47	18:29	20:34 2:35 i Gyoma é
7:34	12:09	13:25	19:27	21:11 3:38 é Békéscsaba i
3:53	12:46	17:30	20:45 i Gyoma é	7:24 12:23 16:47 21:45
4:21	13 14	17:58	21:13 é Dévaványa i	6:53 11:52 16:16 21:14
4:26	13:19	18:03	21:18 i é	6:48 11:37 16:11 21:09
4:57	13:50	18:34	21:49 é Szeghalom i	6:15 11:03 15:38 20:36
4:58	13:51	18:45	21:50 i é	6:13 10:57 15:37 20:34
5:17	14:10	19:04	22:09 é Vésztő i	5:53 10:37 15:17 20:14
7:27	16:10	20:58 é Békéscsaba i	4:05 8:20 13:30 18:24	
6:16	14:00	19:00 i Szeghalom é	8:30 15:25 18:42	
7:50	18:04	20:36 é Püspökladány i	5:30 13:50 17:08	
7:55	19:52	1:30 i é	1:20 13:37 15:36	
8:51	20:58	2:41 é Debrecen i	0:10 12:30 14:30	

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményi adunk.

Március 15.

Nyolcvannégy évvel ezelőtt a budapesti Ifjuság a szabadság, testvériség, egyenlőség jelszavaival felrázta az alvó nemzetet, szabaddá tette a lenyűgözött lelkeket és visszaadta a reményevesztett magyart országának.

Ma a szabad, de sajtóan megcsönkített haza szabad magyarja a hitében megcsalatzozva, a reményében aláhanyattlotten, tájékozódó képességében megvakítva félösen tapogatózik fehér botjával a sötét világejszakában. Sehol egy talpalatnyi hely, ahol a reménység oltárának alapját megvetethetné...

A fojtogató gazdasági levegőtlenység, a nyomorral járó kilengések, a meghasonlott emberek porba sújtott nemzete vagyunk.

Az aláhanyatlásunk szédítő mélységét az mutatja legfájóbban, hogy a nyolcvannégy év előtti fiatalságunk ifjúi hévvel szakította szét a hazafias érzés rabláncait, ... a mai fiatalságunk némán, sápadtan, tétovázóan csetlik-botlik a fiatalon megöregedett élete reménytelenségében, a fiatalos hevület vesztettségével.

Magyar Ifjuság!

Megcsönkítették az országunkat — visszaszerezzük! Elvehették az aranyunkat, lebecsülhetik a termelvényeinket, — kívárjuk az idejét, hogy aranyat kapjunk ismét a termésünkért! Ezeket a nagy és nehéz teljesítményeket a Nemzet az Ifjuságától várja.

Erre a nemes küzdelemre azonban csak az az Ifjuság lesz képes, mely hinni és remélni tud.

A nyolcvannégy év előtti magyar Ifjuság hitt és remélt — és győzött! W.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság és Szegedi Alföldkutató Bizottság szegedi értekezlete.

E hó 4-én este 6 órától 8 óráig és 5-én délelőtt 10 órától 2 óráig tartották együttes értekezletüket a Magyar Mezőgazdasági Társaság és a Szegedi Alföldkutató Bizottság.

Lapunk szűk kerete nem teszi lehetővé, hogy e két értekezletről minden nemesel, szépet, okosat leközljünk amit ott hallottunk és láttunk. Még nevel sem említünk meg, csak az általános benyomásról írunk röviden.

A szegedi városháza díszes nagytermében körülbelül 700 ember volt. A Szeged határbeli kiscgazdák- valamint a környékbeli gazdák kitarló figyelmé, megnyilalkozó helyeslése, fellőrő kifakadása olyan megbecsülendő komolysággal fogadta a mezőgazdaságunk fellendítésével tervezett kiscgazdátársadalom szövetkezeti megszervezését, hogy minden re-

ménységünk megvan hozzá, amilyen jó kezekben van ez a szervezkedés dr. Kogutovics Károly egyetemi tanár és lelkes hívei kezében. Szeged és környéke gazdái segíteni tudnak a helyzetükön.

Nagy megértéssel és szeretettel hallgatták a Magyar Mezőgazdasági Társaság vezető embereit, kik a Társaság programját ismertették meg, melynek vezérgondolata az, hogy a kisbirtokosokat szövetkezetbe kell tömöríteni, a tömörüléssel tervszerű mezőgazdasági termelést és értékesítést bevezetni. A Társaság, mint önzetlen alakulat csak tanácsadó és kezdeményező szerként kíván e munkában részt venni.

Ennek az értékes összejövetelnek a későbbi eredményéről még beszámolunk.

A gyermekért.

Szegény magyar gyermek! Megcsönkített szegény ország szülötte, Trianon áldozata, ki a mult véikeiért ártatlanul bűnhődik. Mig a felnöttek az élet adáz harcában egymással versenyeznek, ő elhagyatva csatangolna a nagy város forgatagában, ha senki sem törődne vele. A jelenlegi küzdelmes élet súlyos helyzetében nem lehet észrevétlenül hagyni, hogy a gyermekek nagy tömegei az inség miatt nyomorognak és csenevésznek lesznek. Az inség a tüdővésznek, a sokféle testi és lelki kórnak legkedvezőbb talaja. Ebből a talajból nem fog kivirágozni a magyar boldogság ígérete, az erőteljes új nemzedék soha! Ne nézzük télenül a nemzet virágoskertjének pusztulását! Siessünk a gyermek megmentésére! Elsősorban meg rongált egészségét állítsuk helyre. Juttassuk őt napfényhez, jó levegőhöz, egészséges környezetbe és jó táplálékhoz.

Tíz éve annak, hogy a főváros megszervezte a gyermeknyaraltatási akciót. Ez az intézmény tíz éves tevékenysége alatt nagy értéket mentett meg a boldogabb jövő számára. Hogy nemzetmentő harcát a legmostohább viszonyok közepette sem kényszerült feladni, azt elsősorban a haza- és gyermekszerező magyar társadalom áldozatkészségének köszönheti.

A főváros gyermeknyaraltató munkásságának tizedik esztendejében bizalommal fordul a magyar társadalom nemeslelkűségéhez. Kéri a hazafias érzésű és jószívű emberek támogatását. A gazdasági válság tetőfokán a főváros már nem képes többé erején felüli áldozatokat hozni. A magyar társadalomnak kell meghallania a pusztulásra ítélt gyermekcsereg segélykiáltását: „Segítsetek, mert elveszünk!”

Az 1951. év nyarán 15.360 gyermek részesült az üdülés áldásaiban. Minthogy a főváros

fertőzött és poros levegője nem alkalmas a gyermeküdültetésre, szükséges lenne vidéken való elhelyezése. Támogassák tehát a vidék tehetősei a főváros gyermekmentő munkásságát azal, hogy akár egyedül, akár közösen összefogva tegyék lehetővé a testileg leromlott szegénysorsú fővárosi gyermekek csoportos nyaraltatását.

A főváros a vidék áldozatkészségét áldozatkészséggel viszonozza. Így az 1951. év nyarán több vidéki város és község tanulmányuttra jövő gyermekeit látta vendégül Budapesten, ahol őket a kies fekvésű budai hegyek között ingyenesen üdültette. Minden oly város és község, mely fővárosi gyermekek csoportos nyaraltatását ingyenesen vállalja, a nyár folyamán ugyanolyan számú gyermekek hozhat fel a fővárosba, esetenként megállapítandó ideig tartó tanulmányuttra, illetve üdülésre, mely alkalommal a gyermekek díjtalan szállást és étellemezést, tanulmányi programot és fővárosi tanerők személyében hozzáértő kalauzokat kapnak.

Jelentkezők a következő címre küldjék szives értesülésüket: „Budapest Székesfőváros Gyermeknyaraltatási Akciója, Budapest, IV. Cukor-u. 6. sz.

Borzalmas vérfürdő Mezőberényben.

Bereczki József 40 éves gazdálkodó veje volt özv. Bereczkiné Székely Sára 75 éves mezőberényi lakosnak. Az öregasszonynak 20 hold földje és egy háza volt. Bereczki felesége a mult év decemberében halt meg s azóta Bereczki sokszor követelőzően lépett fel vagyoni kérdésben anyósával szemben. Anyósa hallani sem akart arról, hogy vejének adjon a vagyonból, hanem egész vagyonát unokájára Dombi Lajosnéra akarta iratni.

Bereczki héllőn haza jött az anyósa házához és veszekedés támadt köztük. Bereczki fejszét ragadott és azzal agyonverte özv. Bereczki Istvánné 75 éves

öregasszonyt, a vendégségben ott tartózkodó Csók Istvánné 40 éves asszonyt, mosoha leányát Dombi Lajosné 22 éves asszonyt, ennek 5 hónapos Juliska és 3 éves Margit leányát, majd a vadállati kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság után beugrott a kutba, ahonnan csendőrök húzták ki és eszméletlenül állapotban bezárlították a község házára. A gyilkosság ügyében a gyulai kir. ügyészség azonnal megindította a vizsgálatot.

Fácánt pótol a gyöngytyúk.

Az ekszportbaromfi tenyésztésről tartott előadást Pál Béla nagykorösi gazdasági iskolai igazgató. Számos szakember szólalt föl, a többi közt Benedek László, az ismeri ekszportkereskedő s az elhangzott vélemények a következőkben foglalhatók össze. A magyar baromfi érdemes a fejlesztésre, mert izletességre fölötte áll csaknem az összes többi tenyésztő államok áruinak. Magyarországon már meg is van a fejlesztés alapja mert számottevő hűtőházak és hizlalók vannak nálunk. A csirketenyésztés terén irányadó elv, hogy az állatok ne legyenek túlságosan nagyok és tisztavérű parlagi, vagy a keresztezett állatok leszármazottjaiból eredjenek.

A pujkatenyésztés szempontjából az európai termelés felé Magyarországot szolgáltatja. A szakemberek javasolják, hogy térjünk át az egyöntelűen fekete-fehér bronzpujka tenyésztésére, mert a fekete pujska már kiment a divalból és tolla sem kelendő. Fontos a libamájtermelés fokozása is. Magyarországon ma már 20—22 vagon májat visz ki s aránylag legnagyobb mája a kis- és középfajtáknak van.

Hangoztatták az anketén, hogy a gyöngytyúktenyésztést fel kell karolni, mert külföldön ez nagyon keresett cikk. Csúban, Szentesen, Vásárhelyen tízezerszámba kerül ez az állat piacra, amelynek tenyésztése a legkisebb munkával jár, ára pedig 40—50 fillérrel jobb, mint az ugyanolyan csirkéé. Eladása novemberben történik, amikor hűtőházba kerül az árú s februárban kerül a külföldre, amikor a fácán pótlására szolgál.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsági gyűlésén egy tag az agglagényadó bevezetését indítványozta.

Március 15.

*Elkórhadt kereszték, süppedő sírhant alatt.
Aikukra fagyott büszke mosollyal pihennek
A régi dicső márciusi ifjak.*

*Hogy mentek! Bátran hulltak halálra esve.
Élet? Vértőzön? Semmi volt! Ragyogott az eszme!
Eszmések, bátrak, pihenjétek, csend... itt minden elveszett.*

*Vesztett bölcsék, ezeréves múltat darabokra téptek.
Itt is, ott is, hazánkból nagy darab...
Maradt szegényül a dicsőknek is, mely halálra eltakar.*

*Hogy nem dőlnek össze a csiki hegyek?...
Zugva, rontva, bontani miért nem jön a végzet?
Kárpáti fenyessek! Minden vizek! Bosszúra miért nem siettek?*

*Legyen itt vértőzön ha kell! De így élni? Szégyen!
Kísértetek jöjjenek számon kérni millió dus életet!
Március idusán reszkessenek a hazug bölcsék!*

*Március... életrekelés? Nem! Gyáván halálra menés!
Pihennek régiék, ujak mindenütt szerteszét.
Jutalom, bér? Nincsen más, csak remény.*

*Haza? Nemzet? Szabadság? Testvériség?
Rejtett álom... az Istennel incselkedés!
En' magunk tömése a cél! S renyhe tespedés!*

BÁCSY LAJOS.

Nemzeti forgótőkerendszer ingatlanfedezettel.*

Aki nyolc évvel ezelőtt tisztán látta a mai gazdasági eső bekövetkezését

(Folytatás.)

Tisztelt Nemzetgyűlés! Ezek a számok világosan mutatják, hogy a jelen törvényjavaslat tervezői nincsenek tisztában a mai gazdasági helyzettel. Ha ez a terv életbe lép, akkor nemzetünk minden kulturális haladásból teljesen ki lesz kapcsolva.

Harmincmillió olyan kevés pénz a mai technikai korszakban, hogy nem is jöhet számításba. A tisztviselők tömeges elbocsátása semmi más, mint a tervezők tehetetlenségének élő bizonyítványa. Ez a terv bizonyítja a bankok hatalmát és igyekszik finánc kicsinyességgel az állami háztartásunknak fedezetet biztosítani, gazdasági életünkről azonban nem gondoskodik.

Az egész terv annyira egyoldalú, hogy kivételre nem alkalmas, mert nem akadna privát egyén, aki a saját helyzetét ilyen módon akarná szanálni.

T. Nemzetgyűlés!
Olyan népnek, amely gazdasági és vele kulturális életét nem a saját kormányára, hanem idegen és privát egyénekre bízza, számolni kell azzal, hogy saját nemzeti érdekeiről lemond. Az ilyen nemzet

a szabadságáról lemondott és gyáva módon rabszolgajáromba hajította a fejét.

Akár gazdasági, akár technikai, vagy bármilyen más tudományban nem állunk semmiféle nemzet mögött. Gazdasági viszonyainkat és nemzetünk mentalitását pedig jobban ismerjük, mint bárki ezen a világon. A XX-ik században egyedül a magyar kormány lehet gazdasági és kulturális életünk vezetője.

T. Nemzetgyűlés! Az Állami Jegyintézetünket teljesen reformálnunk kell a korszellem parancsa szerint s az Állami Jegyintézet a jövőben gazdasági életünknek az egész vonalon azt a forgótőkét biztosítsa, amelyet az alkotó szellem és munka követel.

A mai korszakban az arany lehet értékmérő, de nem lehet tovább józan és művelt nemzetnek a pénzfedezete; elsősorban azért, mert kevés, másodsor pedig azért, mert labil.

Hol van a garancia, hogy holnap egy francia forradalom nem söpri-e el a francia frank aranyfedezetét? Hová lett a mi aranyfedezetünk? Hány millió ártatlan ember jutott koldusbotra e középkori rendszer folytán? Ezt csak tudatlan és gonosz ember nem látja be. Miért heverjen a drága pénzen megvásárolt arany pénzfedezetnek és miért okozzon óriási kamatvesztéseket?

Tisztelt Nemzetgyűlés!
Vegye az Állami Jegyintézet a nemzet ingatlanvagyonát két-hárommilliárd aranykoronaértékű fedezetnek igénybe.

Ilyen módon gazdasági életünk kap annyi forgótőkét, amennyi szükséges és ami által az egész vonalon az alkotó munka biztosítva lesz. Ha a bekebelezett váltó stabil és el lesz fogadva aranyértékben, miért ne fogadná el a külföld a járadék-koronát, amelynek hússzoros aranyértékű fedezete van? Bizonyos, hogy a járadékkoronát a külföld épúgy elfogadja, mint a német járadékmárkát. De ha ez nem is történnék meg, akkor legfeljebb csak annyit importálhatunk, amennyit exportunk megenged. rabszolgái nem leszünk senkinek!

Tisztelt Nemzetgyűlés! Minden adófizető polgár kapjon az Állami Jegyintézetből kölcsönképpen az ingatlanra bekebelezett összeget. Ezáltal ugyanolyan részvénytársasági alapon fog állani a Jegyintézetünk, mintha részvénytársaság volna. A különbség csak az, hogy így nem egy érdekcsoportéi lesznek a részvények, hanem aránylag minden adófizető polgáré. Az irányítást pedig a kormány végzi a nemzet érdekében. A bekebelezett fedezet nem jár kamatvesztéssel és teljes biztosítékot nyújt. Az államnak a Jegyintézet után óriási jövedelme lesz. Továbbá azáltal, hogy gazdasági életünknek minimum tizszer annyi forgótőke jut, a forgalmi adó az államháztartás teljes fedezetét biztosítja, miáltal minden más adót és illetékrendszert be lehet szüntetni és a drága állami adminisztrációt reformálni lehet.

Bátor leszek a következő határozati javaslatot benyújtva:

„Határozati javaslat. — Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy vonja vissza a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot és nyújtson be a következő pontok szerint 30 napon belül törvényjavaslatot. 1. Az állami jegyintézetünk úgy legyen reformálva, hogy a mindenkori magyar kormány legyen az irányítója. 2. Pénzfedezetnek vegye az állam a nemzeti ingatlan vagyont bizonyos százalékéig igénybe. 3. Minden adófizető polgár kapjon kölcsönképpen az állami jegyintézetből olyan összeget, ami a vagyonára pénzfedezetnek lett bekebelezve“.

T. Nemzetgyűlés! Ez a terv megengedi a lehetőséget, hogy három-hat hónap alatt gazdasági életünket az egész vonalon územbe hozzuk, miáltal az általános jólét bekövetkezik, minden külföldi és belföldi kölcsön nélkül.

A négyévi experimentálás, amely bennünket a mai komoly helyzetbe vitt, igazolja azt, hogy

* E cikk a „Nemzeti Figyelő“ című lapban jelent meg Bell Miklósról. A cikk első felét közlő múlt számban a cikk írójaként Bell Miklóst tüntettük fel, amely tévedésünket most helyreigazítjuk.

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

Amerikai rendszer

Ujdonság! Ujdonság!

Csak mértékutáni R U H Á T viseljen és kérje szabójától az amerikai rendszerű MINTAGYŰJTEMÉNYT

Elsőrangú minőség, olcsó ár, gyönyörű választék.

az eddigi rendszer és tudomány csődbe került.

Kérjük a pénzügyminiszter urat, ne engedjen egy meghalt rendszerrel tovább kísérletezni, mert különben a nemzet kiszámíthatatlan helyzetbe kerül. Gazdasági viszonyaink olyanok, hogy ezt a törvényjavaslatot nem lehet végrehajtani.

T. Nemzetgyűlés! Őseink a szabadságért vérüket és életüket áldozták. Történelmi szégyen és bűn volna, ha egy kétesértékű és bizonytalan rongyos hitelért a nemzetet rabszolgaságba vinnék bele. Kérem határozati javaslatom elfogadását.

Nyolc éve annak, hogy Bell Miklós beszéde a parlamentben elhangzott.

Az események százszázalékaig igazolták őt és igazolják nagynevű közgazdászok, mint a svéd Cassel, az angol Keynes, akik szinte az aranyfedezetű pénzrendszer ellen

vannak

és szakítani akarnak ezzel az elavult és csak egyesek előnyét szolgáló rendszerrel, mely rövid időn belül bolsevizálni fogja az egész világot.

Bell Miklós nem azok közé tartozik, kik az utolsó órában jelentkeznek az orvossággal. Mára már sokan vannak, akik jelentkeznek a gyógyszerrel, melyről azonban könnyű megállapítani, hogy Bell Miklós receptjére készült, csak más a csomagolása.

Önkéntelenül felmerül a kérdés, hol állnának máma, ha Bell Miklós javaslatát elfogadja a nemzetgyűlés? Ha végrehajtottuk volna az ingatlanfedezetű pénzrendszer bevezetését? Mennyi könny és keserűség maradt volna el? És mennyivel közelebb állnánk államaink megvalósulásához: Nagymagyarországhoz!

HIREK

Református istentisztelet Endrődön. Március hó 13-án, vasárnap délelőtti tizenegy órakor Endrődön a gyomavégi községi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. Az istentiszteleten imádkozik és predikációt tart Répás Pál gyomai református elnök-lelkész.

Március 15-én. Gyoma község Előjárósága d. u. 2 órakor a Hősök szobra előtt, rossz idő esetén a községházán ünnepélyt rendez. Műsort a falragaszok ismerlelik.

Kormányzói kihallgatás. Ö. Főméltósága a Kormányzó Úr 30 percig tartó kihallgatáson fogadta március 7-én, déli 12 órakor Waisbecker Antal ny. huszárőrnagy okleveles gazda, Albánia volt gazdasági szervezőjét, ki ebben a minőségében a magyar kormány megbízásából Albániában mezőgazdasági tanácsadói és országsszervezői minőségben 7 évig működött. (Nálunk Schmidt Jeremiás amerikai működött mint pénzügyi szervező és tanácsadó). — Waisbecker Antal úrtól albániai működéséről folytatásos ismerleletet kezdünk a közelben.

Felhívás a volt 26-os vadászokhoz! A volt cs. és kir. 26-os fábri vadászszázalaj megalakította bajtársi szövetségét s annak intéző bizottsága felkéri a zászlóalj tagjait, hogy címüket Bálint Hugó igazgatóval Bpest, István Király, szaloda VI., Podmaniczky utca 8 sz. közölni sziveskedjenek. A bajtársi szövetség vadászalmanachot ad ki s ennek összeállításánál van szükség a zászlóalj volt tagjainak pontos címére. A bajtársi szövetség havonként összejövetelet tart. A legközelebbi találkozó f. évi március hó 13-án, vasárnap délután 5 órakor a Nemzeti Szállodában, VIII., József-körut 4. sz. Dénes József féle étterem különtermében lesz.

1. Hurutos bántalmaknál, köhögésnél, rekedtségnél legjobban bevált a valódi Réthy-féle Pemetefü-cukorka.

A felakasztott Tichy dédapja vezényelt 1849-ben az aradi vértanúk kivégzésénél.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbeteg, valamint azok, akik húgysavas sók lúszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes **Ferenc József** keserűvíz állandó használata mellett állapotuk egyhüléséi érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknél is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gyenge volt a gyomai vásár. Március 4. és 5-én volt a gyomai vásár. Szokás szerint nagy volt a sár, sok az érdeklődő — és kevés a vásárló. Forgalmi adóban a 3 nap alatt 110 pengő folyt be. Az állatvásár is vontatottan indult. Felhajtatt: sertés 765, szarvasmarka 595, juh 76, ló 619, kecske 11, eladatott: 489 sertés, 256 szarvasmarha, 11 juh, 214 ló, 5 kecske.

A „Gyomai Kisgazda és Földműves Szövetség” alakuló gyűlése nem mint a múlt számban közöltük, folyó hó 15-án, hanem folyó folyó 20-án lesz megtartva. S kéri az intéző és szervezőbizottság az érdeklöket, hogy a tagságra jelenkező ivateket az egyes körökben minél számosabban sziveskedjenek aláírni. Ugyancsak az egyes körökben és kaszinókban lesz közhírré téve a közgyűlés helye és ideje is.

Bocskay Béla erdélyi menekült rokkant színész hazafias és humoros előadást tartott tegnap délután a ref. iskolában nagy sikerrel. Vasárnap délután és este pedig a helybeli olvasókörökben fog alkalmi előadást tartani. Felhívjuk a közönség figyelmét Bocskay Bélára fogadják mindenüli szeretettel és támogassák.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések esetinél a természetes „Ferenc József” keserűvíz kitűnő házi-szer, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét.

Értesítés. Ezúton értesítem a gazdasági népiszkola iránt érdeklődő lakosságot, hogy az iskola f. hó 14-én (hétfőn) délután 7 órai kezdettel műsoros iskola ünnepélyt rendez, melyre a lakosságot lisztelellet meghívjuk. Az országos mezőgazdasági kiállításon való részvételünk költségeinek fedezésére személyenként 50 fillér önkéntes adományt kérünk. Ünnepélyt a községi tanonc-iskola tantermében tartjuk. Külön meghívókat nem bocsátunk ki. Vitéz Pajor Gyula igazgató.

Detektíviskola. Érdekes nyomozóiskolát nyitott a Délibáb színházi képeslap azzal a jelszóval: Mindenki lehet detektív! Ezzel az üjtással kapcsolatban a Délibáb új számában pályázatot is közöl. A népszerű színházi képeslap minden héten sok érdekesebbnél érdekesebb cikkel, riporttal, képpel, valamint egyfelvonásos szindarabot és folytatásos regényt közöl. Egy szám ára 26 fillér.

„A telepítések és a kormány”. A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” elnöksége Nagy Ferenc dr. ny. miniszter vezetésével ma felkeresie vitéz Purgly Emil földmívelésügyi minisztert, akinek memorandumot nyújtott át a telepítési politika korszerű felújításáról. A földmívelésügyi miniszter válaszában kiemelte, hogy a mai viszonyok között minden téren keresi a kibontakozást és így a telepítés kérdése is foglalkoztatja. A megindult fesztelen eszmecsereben számos mezőgazdasági kérdést vitatott meg a földmívelésügyi miniszterrel a küldöttség.

Ki hordja a fejét a saját tenyerén? Különös képet lártunk. Ez a kép egy férfit ábrázol, aki a tenyerén tartja a fejét. A kép alatti a következő szöveg olvasható: „A saját fejét tépi le”, ha nem vesz részt Tolnai Világlapja nagy rejtvény-pályázatán, mert a népszerű képeslap újra 500 nagyértékű ajándékot oszt ki a megfejtők között. Az ajándékok között egy pompás rádió, férfiöltöny, két női ruha, viharkabát stb. szerepel. Vegye meg minél előbb Tolnai Világlapja új számát és fejtse meg a rejtvényeket.

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC.

(Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk).

Mit kíván a falu?

(Kölcsönt és kamatleszállítást.)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Gyomai Ujság vasárnapi száma fölhevít bennünket arra, hogy panaszainkat, gondolatainkat és terveinket — a több szem többet lát elvénél fogva — küldjük be a t. szerkesztőséghez. Szives engedelmevel néhány gondolattal én is zavarni bátorkodom.

Benn voltam a gyomai vásáron: nagy fölhajrást, csekély eladást láttam. A pénztelenség nyomasztóan nyilvánvaló. Ha már megszűntek a kiviteli lehetőségek, legalább a belpiacon kellene oly helyzetet teremteni, hogy az adás-vétel, tehát a forgalom meginduljon, az emberek pénzhez jussanak és így állampolgári, társadalmi és családi kötelességeiknek eleget teshessenek és adósságaikat vagy legalább a kamatok fizetését intézhessék.

A kisebb vidéki pénzüintézetek mérlegéből azt olvasom, hogy 20—30 százalékban csökkent a kihelyezés, tehát annnyival kevesebb pénz forog az emberek között. Ha most elgondolom, hogy a főértékesítő lehetőséget nyújtó búzát 35—40 százalékkal olcsóbban kényszerült a termelő piacra dobni, tehát bevétele ennyivel kevesebb volt s most e kevés bevételből törleszteni is köteles, teljesen világos előttem, miért nincs pénz a vidéken, miért nincs értékesíthető lehetőség, miért nincs munkaalkalom.

A siránkozás és panasz mit sem ér, ha az illetékesek be dugják füleiket és kemény szívvvel vagy bántó nemtörődomséggel nézik a világ gazdasági csődjét és összeomlását. Mire volna szükségünk?

Kölcsönök folyósítására és ezzel együtt a kamatláb csökkentésére!

Ma az a helyzet, hogy a Nemzeti Bank és Pénzüintézet Központ olcsó kamatozású időkepenzeinek nagy tömegét a fővárosi első és másodosztályú nagy pénzüintézetek élvezik. E takarékoknak a vidék nagyobb városaiban érdekeltségük vagy fiókinlézetük van s mert ezeket legnagyobb részben a harmadosztályú intézetek közzé sorozta az Országos Hitelügyi Tanács, tehát az állami intézetek olcsó tőkét 3 1/2—4 sz-

zalékos nyereséggel ezek után kamatoztatják a nagy mamuti intézetek. Természetesen ehhez a pénzhez kivárálag a vidéki városok lakosai jutnak.

Azok a kisebb 50—100—150 ezer pengős vidéki pénzüintézetek, amelyek a falu közgazdasági életét tulajdonképpen láptálják, alapítókéjüknek legfeljebb 50 százalékig kapnak hitelt az állami intézetektől, míg a lakosságtól igényelt tőke nagyobb részét magas visszleszámlolási kamatláb mellett kapják a lefellt leszedő pénzüintézetektől.

Ha az Országos Hitelügyi Tanács akként intézkedne, hogy a vidéki kis intézetek nem harmad, hanem negyed osztályú besorozást kapnának és így fél percenttel magasabb betét kamatot fizethetnének, másrészt a pénzüintézeteknek közvetlenül annyi kölcsönt nyújtanának, amennyi az alap-tőke, tőketartalék és betéteknek az összege, a vidéki kis intézetek a Nemzeti Bank mai 7 százalékos kamatláb mellett is 8 1/2—9 százalékos kamatozású pénzzel tudnák ellátni a kiszagda társadalmat.

A magyar kormányt és különösen a Pénzügyminisztert nem elégítheti ki az, ha 8—10 fővárosi bank horribilis tisztviselői fizetéseken felül milliós nyereségeket mutat ki mérlegében, ugyanakkor a kisebb pénzüintézetek pedig tengődnek s az adófizető polgárság a pénztelenség és értékesítési lehetetlenség miatt anyagilag teljesen tönkremegy.

A közvetítő nagyobb intézeteket ki kell kapcsolni a falu hiteligenyeinek ellátásából. A magyar kiszagda közönség érdemel annyi figyelmet és jóindulatot, mint pár száz részvénytársasági direktor és bankvezér.

Félek, ha az illetékesek sürgősen nem intézkednek és az országot továbbra is a nagy bankok érdekeinek szolgálatják ki, a vidék lakosságát a destrukció és felfordulás hírnáinak karjai közé dobják.

Maradtam igaz tisztelettel,
Egy eladósodott kiszagda.

Tekintetes Szerkesztőség!

Fenti cím alatt megjelent múlt heti felhívás megragadta figyelmemet s arra indít, hogy ezen helyes akcióért elsősorban is köszönetemet nyilvánítsam ba-

rátaim, gazdatársaim és jó ismerőseim nevében, másodsorban pedig tolmácsolom szerény véleményemet, hogy a tapasztalataim alapján mire volna legégetőbb szüksége a falu népének. Ezáltal általános elveket állítok fel, a részletekről és gyakorlati teendőkről majd legközelebb írok.

Mindenek előtt legfontosabbnak tartanám az önzés vitézeit, az akarnokokat, a szellemi csalánokat, a vezetői tradíció rögeszméit, a konzervatív esőkönyösöket, a köz „csendéletének” képére helyezni. A jelenkor mértékét megütő szellemi fölények és vezető szerepekre rátermettek előtt teret nyitni a nép szoros érdekeinek képviseléséhez és ezzel a széthúzás átkos bűnének helyébe az áldásos békességet megrögzíteni.

A sok beszédet, felhőket karcoló ígéretekkel, szappanbuborék vitalkozásokat, légvárépítkezéseket és régiókban származó szónoklatokat mind egy csomóba tömöríteni és a produktív termelés mezejére átültetni.

A kormány tarisa kötelességének a mai könyörtelen életviszonyok között tengődő lakosságnak a létminimumhoz szükséges morzsákat előteremteni. Olyan gazdasági szervezetek alapítását, mely nem egyéni és politikai célokat szolgál, mely nem a rágalmazás és széthúzás előidézését tűzte ki céljául, hanem a gazdatársadalom lét és nemléti kérdését, boldogulását elősegíti és megelégedéseért fárad. Szövetkezetet, mely a gazdák termését és eladásra kerülő jószágait összpontosítás útján, cenzárak elkerülésével az első piacokon közvetlenül értékesíti, szükségleteit beszerzi, megfelelő erkölcsi és anyagi állami támogatás mellett.

Teljes tisztelettel maradtam Szerkesztő urnak hive:

Örmény.

Március 15-i ünnepség Endrődön

Endrőd lakossága mint a múltban, úgy ezidén is nagy ünnepély keretében emlékezik meg nemzeti ünnepünkről, 1848. március 15-éről.

Délelőtt 9 órakor szent-mise, 10 órakor a Hősök szobránál

megtartandó ünnepség műsora a következő:

1. Hiszekegy. Éneklő: az Iparos Dalárda.
 2. Talpra magyar! Szavalja: Harnos Lajos levante s. oktató.
 3. Fohász. Éneklő: a Levante Dalárda.
 4. Uj Talpra magyar: Szavalja: Tóth M. VI. oszt. tanuló.
 5. Tavasz elmúlt. Éneklő: a Polg. Isk. Énekkar.
 6. Keserű pap. Szavalja: Szurovecz J. V. oszt. tanuló.
 7. Ünnepi beszéd. Tartja: Englert József tanár, vezető főoktató.
 8. Isten kit ezeréven át. Éneklő: az Iparos Dalárda.
 9. Élet, vagy halál. Szavalja: Katona M. polg. isk. III. oszt. növendék.
 10. Mi nem feledhetünk. Szavalja: Stefan Béla polg. isk. tanár.
 11. Himnusz. Éneklő a közönség.
- Utána a levonték elvonulása a Hősök Emlékosztópa előtt.

Egy és más a peticióról.

A múlt héten hosszú cikkekben számoltak be egyes orgánok a megválasztottinak kijelentett gyomai képviselőnk ellen beadott panaszirat alapján elrendelt kihallgatások alkalmával tett tanuvallomásokról és nagy, legalább is kifelé annak feltűntető örömmel kürtölték, hogy a gyomai mandátum sorsa el van intézve, mert a panaszítevőknek nem sikerült olyan tényeket bizonyítani, melyek alapján a közigazgatási bíróság azt megsemmisítené. Nem célozom velük vitázni, teljesen megnyugszom a független és igazságos bíróság által hozandó ítéletben, de meg vagyok győződve, hogy az öröm korai és csak óhaj, mert mint az alantiakban ismertető és a megjelent részletes tudósításból kimaradt vallomásokból megállapítható, van elég bőven adat, melyek világos fényt derítenek azokra a nemtelen fegyverekre, amelyekkel a múlt választási harcot végig verekedtek és a mandátum biztos megsemmisítését eredményezték.

Geiszt Gyula kondorosi földbirtokos a következő vallomást tette: Amikor nálam Zeőke Antal mint képviselőjelölt meg-

Jelenl, beszélgetésük során szóba került a Gyoma—Endrőd—Kondoros című lapban „Egy pár szó dr. Vangel Gyuláról” cím alatt megjelent hírlapi cikk, melyet én hoztam szóba és amelyet én már előzőleg ismerem. *En megbotránkozásomnak adtam kifejezést e cikkben foglaltak felett, hogy nem tartom férfias és fair dolognak cikkeket firkáltatni s ezt meg is mondtam Zeőke képviselő urnak.*

Különösen megbotránkoztam, hogy dr. Vangel feleségét és családát is belevették a kérdéses hírlapi cikkbe és megmondtam azt is, hogy ez piszkos dolog s ha én dr. Vangel vagyok megpofoznám azt, aki ilyeneket ír. Erre Zeőke Antal azt felelte, hogy ő nem is tudja, hogy dr. Vangel a világon van, tehát ő nem is írhatta a kérdéses cikket, hanem azt Vangelnek valami rokona, vagy nagybátyja írta állítólag, amint ez az újságból is kiténik. E vallomásra a tanu eskült.

Hogy mennyire mondott igazat Zeőke képviselő, annak bizonyítására álljon itt Vangel Viktornak szintén a bíróság előtt tett vallomása: Nem igaz, hogy én fölszólítás nélkül mentem Gyomára. Kezdia vallomását. A választás előtt pár nappal harmad oldalról lettem értesítve, hogy a hivatalosjelölt ellen Gyomán dr. Vangel lépett fel. Egyben vinket kaptam, hogy Zeőkével lépjek összeköttetésbe. Erre én telefonon felhívtam Zeőke lakását s a feleségével megállapodtam, hogy személyesen megyek el. El is mentem, személyesen beszéltem Zeőke feleségével, ki arra kéri, menjek le Gyomára férjéhez s beszéljek vele. Kijelentettem, hogy hajlandó vagyok lemenni. Majd ezután telefonon is beszéltem Zeőkével és leutaztam Gyomára. Zeőke várta az állomáson s egy házba vitt, (Tápai Károly választási elnök házába) hol már két ur várta, később jött egy harmadik. Az első kettő, mint párt főnök és tanár, a később jött mint ügyvéd s párt elnök lett bemutatva. (Nádudvari Mihály, Gaál György és dr. Hoczman István helyettes választási elnök).

Én kijelentettem, hogy tisztán közérdekből állok a hivatalosjelölt rendelkezésére és kifejeztem megbotránkozásomat, hogy valaki gróf Bethlen hivatalosjelöltje ellen és munkatársa ellen lép fel.

Zeőke konkrét adatokat kért, mire átadtam a vonaton papírra veletti jegyzetel (Karakterisztikumot), azon többször tett kijelentéssel, hogy dr. Vangel kiméletlen, vagyonos, én

meg betevő falatért küzdő ember vagyok, Al Caponétól nem félek, de Vangelől igen. Az urak egyhangulag és többször biztosítottak, hogy nincs mitől félnem, mert a közölt adatok nekik csak privát használatra s arra kellene, hogy a választási közdelemben tudják magukat mihez tartani. Ezekután Zeőke elkérte tőlem jegyzeteimet, — amit én teljes bizalommal át is adtam, — azzal, hogy az csakis nála marad, amit ő meg is ígért.

Ezután megiltam egy csésze kávé, megkaptam a III. osztályú vasúli jegy oda és vissza árát és a legközelebbi vonattal hazautaztam. *Ismétlem, sem lapról, sem cikkről, sem közlésről szó sem volt.* Ugyanazon hét vasárnapján kora reggel megjelent nálam Vangel Károly (Vangel Gyula atyja) mondotta, hogy reám való hivatkozással dr. Vangel ellen cikk jelent meg. *Kijelentettem, hogy a cikkről tudomásom nincs, én olyat nem írtam, sem olyanra megbízást nem adtam.* Ezután rögtön felhívtam telefonon Gyomát, a Zeőke pártirodát, hol a főnök Nádudvari jelentkezett. Megkérdeztem, micsoda cikk jelent meg reám hivatkozással, mire Nádudvari megnyugtatól, s mondotta: *hogy mit képzelsz, nincsenek becsületes emberek Gyomán?* Reám nincs hivatkozás, amit ők tettek, azért vállalják a felelősséget, nekem semmihez semmi közöm.

A cikknek géppel írott másolatát most szeptember 9-én kaptam Zeőke védőjétől dr. Gergely Istvántól, az előtt a cikket nem ismertem. *Cáfolom, hogy én nyilatkozatot adtam át, ép úgy nem való, hogy én a nyilatkozat közlését kértem, hiszen a lapnak még a létezéséről sem volt tudomásom. Sem sajtó, sem cikk, sem nyomtatás szóba nem került.*

Ezekután azt hiszem olvasóim is teljes bizonyosságot szereztek, hogy a megjelent cikkről tudott-e Zeőke, vagy nem? Érdekes volna tudni, miként érezte Zeőke képviselő magát Geiszt Gyulánál, hallván annak kijelentéseit: *Nem férfias és fair dolog ily cikket firkáltatni, piszkos dolog s megpofoznám azt, aki ily cikkeket írt!*

Még egy furcsa ténnyel ismeret meg a vallomás: a választási elnök lakásán, a választási elnök és helyettesének közreműködése mellett készültek a képviselőjelölt inspirálása alapján ily épületes cikkek.

Önkéntelenül is eszembe jut az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1925. évi XXVI. tc. 53. §. 8. pont 2 bekezdése: „Esküszöm, hogy a választási bizottság elnökére bizott

tennivalókban részleghajlás nélkül híven fogok eljárni. Isten engem úgy segéljen”.

(Folytatom.)

Peticiónáló.

Lelkigyakorlat Endrődön. Az endrői hitbuzgalmi egyesületek részére f. hó 7, 8 és 9-én tartott igen sikerült szent-gyakorlatot P. Böhle Kornél budapesti domonkosrendi atya. Az országos híri szónok hallgatására nemcsak az egyesületek tagjai, hanem a hívek nagy sokasága is szorgalmasan fordult az állandóan zsufolásig felt endrői templomba. A lelki-gyakorlat eredménye is kilinő volt, mert a férfiak és nő hívek nagy tömege járult bünbánó lélekkel Krisztus szent tesiének vételéhez.

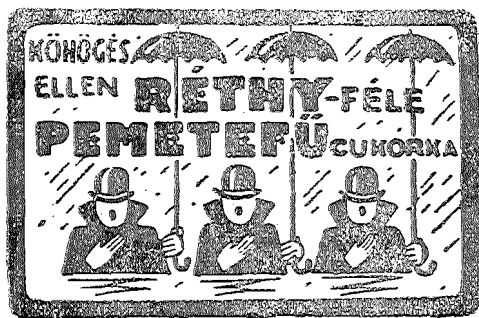
Hamis pénzek a forgalomban. Az endrői postahivatal főnöke, Kurtz Márton az elmúlt napokban egymás után két jegyzőkönyvet küldött az illetékes hatósághoz forgalomban levő hamis pénzekről. Az első esetben egy, nem a legjobban sikerült ön és egyéb olcsó fémből előállított egy pengőst foglalt le, a másik esetben egy igen jól utánzótt s keményebb anyagból készült ugyancsak egy pengőst. A hamis pénzeket, még ha véletlenül kerülnek is valaki birtokába, forgalomba hozni veszélyes és tilos, annak származását a csendőrségnél be kell jelenteni és a pénzdarabokat ugyanott beszolgáltatni.

Állatbiztosítás.

Írta: MOLNÁR ISTVÁN sz. ügyvezető. III. közlemény.

Nem lekicsinylendő, sőt minden esetre igen is nagy horderejű a szövetkezetnek az állattartó gazdákkal szemben tanúsított olyatén intézkedése, mely szerint biztosítási díjak, mely a biztosítás érvényre jutása után az alapszabály 12 §-a szerint 8 napon belül fizetendők volnának, évenként a fizetési határidőt augusztus 15 ikében állapította meg azon célból, hogy gazdáink legnagyobb része őstermeléssel foglalkozik, gabonája értékesítése csak aug. hóban várható.

Ha már most az év első felében pld. ellésnél orvosi beavatkozás, gyógyszer válik szükségessé, avagy bármilyen természetű betegség lép fel, minden akadály és anyagi hozzájárulás nélkül lesz a biztosított beteg jószág gyógykezelve. Kényszervágás esetén természetesen a díjak befizetése kötelezővé válik. Csupán

annak a tudata, hogy aug. hó 15-ig bármilyen betegség, avagy baleset esetén semmiféle kiadás nincs a bizt. jószágokra, sőt még annak az eshetősége is fennforog, hogy a bizt. érték 80 százalékáig kártalanítva lesznek, kell, hogy buzdítólag hasson minden egyes állattartó gazdára, ha csak különös jó anyagi viszonyok között nem él.

Az állatbiztosításnak a célja: 1. önszegély utján az állattenyésztés fejlesztése, 2. az állategészségügy javítása és 3. az állattértekesítés szervezése egyesült erővel és közös érdekből, ennek alapján a tagok állatainak a „Magyar Kölcsonös állatbiztosító Társaság mint szövetkezet” utján való biztosítása a kölcsönösség alapján korlátozott felelősséggel.

Fentiek alapján teljes garanciát nyújt a szöv. a tagoknak bármilyen káreseketeleire, mivel ha a beszédelt legmagasabb (4 százalék) díj is kimerült kártérítésre, akkor az említett kölcsönös központi szöv. viseli a többi összes károkat.

SZILÁNKOK.

Pardon!

Az egyik helyen „disznótoros vacsorák” után jól ágyazott fekvő helyén aludta nyugodt álmát az „álmomor”. Feje felett a biztos otthon csendesesen terült el, a dermesztő hideg téli éjszakában. Az otthonnal szemben? Parlagon heverő, de még így is biztos gyümölcsöt hozó kert fekszik, szegyenkezve és nyújt lehetőséget egy darab kenyérré! Én mégis — az önhibájukon kívül nyomorba jutott embereknek Isten kezével áldott, jószívű emberek által adott szükségfalatokból az „álmomor-gók” is ehettek — Pardon! Hogyan történhetett ez meg?

Jó, jó! Éhes sokszor a jóllakott ember is, irigyen éhes arra, ami megmaradt a nagy falások után... De azért, mert ember valaki és mohón éhes? Nem szabad az „áléheesség” palástjába burkolózva a tisztas hatóság és jótékonykodó becsületes emberek őszinte bizalmával visszaélni! Mert jöhet idő, mikor az igazán éhezőknek sem hisznek a csalódott szívű jótékonykodó emberek...

MEGHÍVÓ.

A Gyomai Önkéntes Tűzoltó Egyesület folyó hó 20-án azaz vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja a község-háza kis tanácstermében

Évi rendes közgyűlést,

melyre az igen tisztelt Tagokat tisztelettel meghívja.
Gyoma, 1932. március 7-én.

Madaras Gyula Köszei Mihály
elnök. titkár.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvhitelítés.
2. Jelentések 1931. évről.
3. Számvizsgálók jelentése, felmentvény megadása.
4. 1932. évi költségvetés elfogadása.
5. Választmány kiegészítése.
6. Krutek Vince fellebbezése.
7. Indítványok (ha 48 órával előbb elnökséghez beérkeztek.)

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születések: Timár Irán, Lukács

Rádió műsor.

Március 13—19-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, március 13.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Egyházi zene és szentbeszéd
- 11.15: Ev. istentisztelet. Utána: idő, időjárás, vizállás majd hangv. Szünetben: Rádiókrónika
- 2: Gramofon
- 3: A mezőgazdasági kiállításról felolvasás
- 5: Idő, időjárás, majd hangverseny
- 7: Zágon István előadása
- 7.30: Bodán Margit énekel
- 8.30: Időjelzés, sport és ügetőversenyeredmény
- 8.45: Erdélyi est, utána jazz zene.

Hétfő, március 14.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Hangv.
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Novellák
- 5.30: Szalonzene
- 6.30: Felolvasás
- 7: Cigányzene
- 7.40: Hangv.
- 9.40: Idő, időjárás, hírek, majd szalon, jazz és cigányzene.

Kedd, március 15.

- 9: Ref. istentisztelet
- 10: Egyházi zen és szentbeszéd
- 11: Ev. istentisztelet
- 12: Idő, időjárás, vizállás, hírek, utána katonazene
- 2: Gramofon
- 3.30: Verses mese
- 4: Szalonzene
- 5: Előadás a márciusi és a mai sajtóról
- 5.30: Emlékünnepély a stúdióban
- 7.30: János vitéz — operett. Az I. felvonás után időjelzés, hírek, II. felvonás után: hírek. Előadás után időjárás, majd cigányzene.

Erzsébet, Biró János, H. Kovács Gábor, Szerető Piros, K. Imre Lajos, Hornyák Róza, Pap Gyula, Nagy János, Nagy István, Nagy Ferenc. **Elhaltak:** Pásztor Pál 62 éves, Szerető Piroska 2 napos. Tari Lajos 74 éves, Garai Balázs 3 éves. **Házasságot kötött:** Farago Károly—Izsó Erzsébettel.

MEGHÍVÓ.

A Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Endrőd 1932 évi március hó 29-én délelőtt 11 órakor tartja a kath. Népház kistermében 1931 évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat ezúton tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyvvezető és hitelítők kirendelése.
2. 1931 évi zárószámadás és mérleg megállapítás, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése feletti határozat hozatal.
3. Igazgatóság és felügyelőbizottság

nak felmentvény megadása.

4. Lemondás következtében megüresedett 8 igazgatósági tag választása.
5. Alapszabály 21, 22, (es 23. §) igazgatósági tagok számának újbóli megállapítása §-ainak módosítása.
6. Indítványok.

A zárószámadások és a mérleg a szövetkezet üzlethelyiségében (Kath. Népház) ki van függesztve és ott a tagok rendelkezésére áll.

Amennyiben a március 29-re hirdett közgyűlés határozatképtelen lenne, úgy az alapszabályok 29 §. értelmében április hó 5-én a megjelentek számára való tekintet nélkül határozat képes.

MEGHÍVÓ.

A Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet I. hó 13-án d. u. 1/2 3 órakor a Kisréti Olyasó kör helyiségében tartja 1931 évi rendes közgyűlést. A tagokat azzal a figyelmeztetéssel hívja meg, hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határoz az alábbi tárgysorozati pontokról.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1931 évi üzletéről.
2. Az 1931 évi mérleg és eredmény-számla megállapítása, határozathozatal a veszteség fedezéséről.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság megválasztása.
5. Az alapszabályok 47 §-ának módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

MEGHÍVÓ.

A Gyomai Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1932. év március 20-án délután 2 órakor IX-ik évi rendes közgyűlést az 1931-ik üzletéről a gróf Tisza István ut 400 házszám alatti szövetkezetek nagytermében tartja, melyre a t. üzlettag urak ezennel meghívotnak azzal, hogy a tagsági igazolványukat hozzák el magukkal.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelítők kijelölése.
3. Az igazgatóság jelentése az 1931-iki üzletéről.
4. A felügyelőbizottság jelentése az 1931-iki üzletéről.
5. Az 1931 évi zárószámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felment

vony megadása.

6. Igazgatósági tagok választása 3 évre.
7. Felügyelőbizottsági tagok választása 1 évre.
8. Alapszabály módosítása: 4 és 11 §-ok módosítása.
9. Indítvány a vásártéri vendéglőház megvétele ügyében a Szövetkezet részére és ezzel kapcsolatban szavazás a tagoknak tagságuk arányában a vételárhoz való hozzájárulása ügyében.
10. Esetleges indítványok.

Igazgatóság.

*Az alapszabály 15 §-a szerint a közgyűlésen minden tag annyi szavazattal bír, ahány üzletrésszel rendelkezik, de 50 szavazatnál 1—1 tag többet nem gyakorolhat.

Sakk.

A „Gyomai Márky Sakkkör” létraversenyének eldöntői már majdnem teljesen befejeződtek. I. osztályba kerültek eddig: Bakos József, dr. Messinger Albert, Török Kálmán, Tóth Ernő, Kruchió Mihály, Szilágyi Antal, Beinschrott Gábor és Weil Sándor. II. osztályba kerültek eddig: Csapó Gábor, Fekete János, Schröder János, Pintér István, Csapó Endre, Ilyés István, Németh János, Köszei Mihály. III. osztályba kerültek: Molnár Bálint, Fekete Lajos, Kovács G. Lajos, Haibach Árpád, Németh József, Biró Gyula, Kerekes Károly, Imre István, Kocsis Gyula, Szerető Elemér, Gaál István.

Nem tisztázódott a helyezése Nagy Béla, Gecsei Béla, Kiss Géza, Biró János és Klein Sándornak, akik egymással holtversenyben végezve új egyfordulós körmérkőzést játszanak.

Felkéretnek az összes versenyzők, szombaton este a Holier szállóban jelenjenek meg, a már kisorsolt, de még le nem játszott döntőmérkőzések lejátszása végett.

Azok, akik eddig még nem vettek részt a mérkőzéseken, ha szombaton este jelentkeznek, korlátolt számban még felvétetnek a III-ik osztályban.

PUBLIKACIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Petőfi utca 767 számú ház azonnali beköltözésre szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Gál Imre Petőfi utca.

Akinek eladó méhei vannak jelentse Petőfi utca 765 házszám alatt.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:45	13:36	17:30
11:06	12:42	18:19	20:29
6:41	11:14	12:47	18:29
7:34	12:09	13:25	19:27
3:53	12:46	17:30	20:45
4:21	13:14	17:58	21:13
4:26	13:19	18:03	21:18
4:57	13:50	18:34	21:49
4:58	13:51	18:45	21:50
5:17	14:10	19:04	22:09
7:27	16:10	20:58	
6:16	14:00	19:00	
7:50	18:04	20:36	
7:55	19:52	1:30	
8:51	20:58	2:41	
4:57	10:40	11:45	19:10
0:32	5:34	8:52	14:28
0:17	5:18	8:51	14:20
7:24	12:09	13:25	19:27
7:24	12:23	16:47	21:45
6:53	11:52	16:16	21:14
6:48	11:37	16:11	21:09
6:15	11:03	15:38	20:36
6:13	10:57	15:37	20:34
5:53	10:37	15:17	20:14
4:05	8:20	13:30	18:24
8:30	15:25	18:42	
5:30	13:50	17:08	
1:20	13:37	15:36	
0:10	12:30	14:30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kálváriajárás.

Most van a kálváriajárás ideje. Ilyenkor minden ember magába mélyed, végig gondolja a Megváltó kálváriajárását, azt a végtelen nagy szenvedést és megaláztatást, amit értünk eltiirt azért, hogy bennünket bünnös embereket megváltson és magához emeljen, hogy megteremtse az emberiségnek azt a jövőt, ahol nincsen fájdalom, nincsen bűn, ahol minden boldog kacagástól hangos, hogy megteremtse az Isten országát, azért volt szükség erre, mert akkor az emberiség eltávolodott Istentől, a bűn útjára tért.

Mindenki kálváriát jár ma is. Szegény és gazdag. Vallásra, nemre, foglalkozásra és nemzetiségre való tekintet nélkül. Kálváriát jár az egész világ. Vért izzad mindenki, a mindennapi kenyérért való küzdelemben. Vajon miért? Azért mert leértünk a tisztesség a becsület útjáról? Meg kell térnünk. Jobbakká kell lennünk. A tegnapot feledve, meg kell teremteni a becsületes holnapot. Vannak ugyan becsületesen önzetlen cselekvések, de vannak hazugan pompázó, tegnapot feledő és a „mát“ letipró emberek. Az összeség? Remegve gondol a holnapra. Az egész világon a tisztesség nevében teremtenek embert megszégyenítő helyzetet. Keleten is a tisztesség nevében dörögnek az ágyuk és az áltisztesség nevében hallgatnak a kultur-ember csinálta fegyverek.

Mindenki kálváriát jár. De talán senki sem olyat mint a magyarság. Mi reánk mérte a magyarok Istene a leg-

súlyosabb csapást és büntetést. Elveszítettük országunk nagy részét, bányáinkat, ercünket, az acélos búzát termő vidékeket. Honfitársaink idegen rabigában nyögnek. Minden családnak megvan a maga szent halottja a hazáért.

Ugy tudjuk, hogy az életben a becsületes, a jó, az igaz embert éri mindig a csapás, mert a Mindenható próbára akarja tenni, hogy zúgolódás nélkül viseli e el a csapásokat, megnyugszik e az Ő szent akaratában s méltó e az Ő végtelen szeretetére? Hátha minket magyarokat is csak próbára akar tenni? Mert hiszen a magyar Istennek kiválasztott népe volt. Már ott tartunk, hogy nem tudunk megnyugodni a reánk ért csapásokban és összeroskadunk annak sulya alatt. S ha a Magyarok Istene csakugyan csak próbára akar tenni bennünket, akkor is ott tartunk, hogy a mindennapi kenyérért való imádságunk-

hoz hozzá kell már tennünk, hogy: Uram Istenem, talán elég volt a megpróbáltatásokból!

Kálváriát járunk. Nincsen semmink már. Szegényebbek vagyunk az utszéli koldusnál. Csak egy van: a hitünk, a reményünk, hogy nem maradhat ez így, hogy lesz még feltámadás!

Ehhez azonban az kell, hogy a bűn mocsarából visszatérjünk arra az utra, amelyre a Megváltó érdemesnek találta az emberiséget, arra az utra, ahol a tisztesség, a becsület, az erény, az erkölcsösség és a vallásosság halad. Ahol önzetlen a tisztesség nevében cselekvő emberek vannak, ahol csak a közjóért, az eltiportakért, megcsonkított hazánkért történik minden. Embereknek kell lennünk. Le kell vetnünk a képmutatás álarcát és ajkunkra venni annak a nevet, aki nélkül értéktelen semmi az élet és akkor nemhiába járta a Megváltó a keserves kálváriát! —tán.

Csütörtökön megnyílt a mezőgazdasági kiállítás.

A gazdasági világválság közepette nyílt meg Budapesten a negyvenedik mezőgazdasági kiállítás csütörtökön reggel, amelyen különösen a kisgazdáink olyan eredményeket mutattak fel, amellyel méltán kivívták az egész világ ámulatát és tiszteletét. Különös figyelmet érdemelnek kisgazdáink a tenyészállat nevelés terén.

Az idej mezőgazdasági kiállításról hiányzik a gépkiállítás. De új látványosság a kutyakiállítás. Rendkívül tanulságos anyagot mutatnak a téli gazdasági szakiskolák növendékei, ahol sok szép és értékes háziipari tárgyakat gyártottak

a kisgazdák gyermekei. Az önálló gazdasági népiskolák kiállított tárgyai pedig a falusi gyermekek ügyességét dicsérik.

Az istállóban szebbnél-szebb tenyészanyagot látunk, ahol a hódmezővásárhelyi, tótkomlói, szarvasi kisgazdák Nónius lovai, a somogy megyei, veszprémmegyei és orosházi kisgazdák szarvasmarhái vetélkednek az állami és nagybirtokok tenyészanyagával.

A bíráló bizottságnak nehéz helyzete volt a díjak odaítélésénél, mert nem volt könnyű dolog a kiállított sok szép állat közül a legszebbet és legértékesebbet kiválasztani.

A díjazottak között sok békesmegyei kisgazda és földbirtokos neve is szerepel jeleül annak, hogy kisgazdáink méltó helyet foglalnak el az állattenyésztői között.

Március 15. Gyomán.

Napsütéses tavaszi napon nemzeti színű zászlókat lengtetett a szél a szabadság ünnepén, melyet lelkesedéssel ünnepelt meg Gyoma község közönsége. Reggel minden felekezeti templomában islentisztelet volt. Délután 2 órakor nagyszámu közönség részvételével ment végbe a község által rendezett ünnepély a Hősök szobra előtt. Az ünnepi beszédet Domokos János tanító tartotta, kinek gondolatokban gazdag beszédét éljenzés és taps követte. Holló Ákos levante okt. hazafias szavallatot adott elő hatásosan és a Gyomai Dalárda adott elő hazafias énekszámokat.

Este az egyes társas körökben volt társasvacsora: így az Ipartestületben, ahol Domokos János tanító, a Felsőrészi Olvasó Egyletben Tiba András ref. lelkész, az Alsórészi 48 as Olvasó Egyletben Vincze Andor p. ü. tanácsos, az Uri-Kaszinóban dr. Balázs László ügyvéd mondták nagyhatással az ünnepi beszédeket.

Társasvacsorát rendeztek még: az Egyetértés Olvasókör, a Kisréti Olvasókör és a Németvárosrészi Olvasókör, ahol a Himnusz énekelték el, hazafias szavallatokat adtak elő és előadást rendeztek szép számu közönség előtt.

Gyoma község szegényei.

7411 pengő a szegényekre.

Gyoma község a múlt évben 7411 pengő 68 fillért költött szegényei segélyezésére. Segélyben részesült 114 egyén, kik kö-

zül 18 egyén a Szegényházban teljes ellátást kapott. A Szegényház fenntartása a múlt évben 4408 pengő 28 fillérbe került. Állandó pénzbeli segélyben 64 egyén részesült. Egyszer s mindenkori segélyt 4 egyén kapott. 28 teljesen vagyontalan beteg kapott kórházba utazási segélyt. 8 vagyontalan egyént temettetett el a község.

Frontharcosok megkülönböztetése.

Pestvármegye kimondta, hogy a munka nélkül álló volt frontharcosoknak a lehetőség szerint biztosít munkaalalmat és a munkások felvételénél azokat előnyben részesíti, a közszállításoknál megfelelő sorrendben ugyanazokat az előnyöket biztosítja részükre, mint a hadirokkantoknak és vitézeknek, a vállalkozókkal való szerződéseknél pedig kiköti, hogy elsősorban frontharcosokat alkalmazzanak.

Március 15-ike a fanyán.

A március tizenötödiki nemzeti ünnepet méltó, lélekemelő módon ünnepelte meg Kondoros tanya lizta hazafias érzésű közönsége. Ez is egy külön kedves érdekessége a tanyai életnek, hogy itt nem emel mesterséges válaszfalakat egymás között „úr” és „paraszti”. Itt minden jóérzésű hazafi kölcsönösen megbecsüli egymást legyen az a legjobb módú kisgazda vagy egyszerű munkás.

Reggel 8 órakor a helybeli kath. templomban szent mise volt. Mise után az iskolás gyermekek és az ünneplő község a „Hangya” szövekezet ujonnan épült dísztermében gyülekeztek és kezdetét vette az ünnepély.

Műsor a következő volt: 1. Szózat. Énekelték két hangra a központi iskola tanulói. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta Bencze József róm. kath. kántortanító. A tartalmas műsor után a Himnusz énekelték el a község. Bár volna sok ilyen

hazafias érzésű közönségünk! Itt azoknak akik a hazafiai érzelmeket megvetik — nincs talajuk. Este 7 órai kezdettel pedig a helybeli műkedvelő gárda előadta a „Falu rosszáit”. Előadás kezdetén: Tdó. Timár

Gyula helyi lelkes úr mondott a 48 előtti időkben igen értékes történelmi visszatekintést. Közben pedig Paróczai Gergely tanító Petőfi életéből mondott szemelvényeket. Fülöp Imre.

Szükséges-e a revízió? Lesz-e magyar feltámadás?

Ha a világ koronázatlan királyai, a trianoni békediktatórok és a Népszövetség fő főkorifeusai megkérdeznék egy egyszerű alföldi magyar embertől, hogy helyesli-e Magyarország mostani politikai felosztását? Ugyan mit felelnék nekik? Ha véletlenül én a legegyszerűbbek egyike lennék a kérdező, minden gondolkodás nélkül a legerősebb meggyőződés hangján azt felelném nekik: Nézzék uraim! Önök tanultak geografiát! Azt hiszem ismerik Magyarországot földrajzi fekvését? Ha igen? Akkor elég ha egy pillantást vetnek a térképre és mindjárt meggyőződhetnek róla, hogy ezt a területet még az Uristen is egynek teremtette. Milyen erős határai voltak a mi szép Hazánknak! Ott vannak északnyugaton, északon, keleten és délkeleten a Kárpátok. Délen a Duna, Délnyugaton a Dráva, Nyugaton a Lajtha. Ezek mindolyan természetes határok voltak, amelyeket holmi bemeszelt oszlopokkal helyettesíteni nem lehet! Azelőtt? Ezen az áldott területen élő minden embertársunknak még ha más nemzetiségűnek mondották is mások, megvolt a lizies megélhetése. Az érvényesülés útja pedig senki előtt sem volt elzárva. Gazdasági tekintetből: volt fánk, szénünk, vasunk, sónk, aranyunk, ezüstünk és többféle ásványunk. Viszont a hegyes vidékek lakóinak gabonaszükséglete az alföldről kielégíthető volt. Egyszóval az egészséges közigazdaság minden alapfeltétele meg volt. Azóta? Bár kormányaink rendeletei rendelkeznek ki, a visszások

majd itt majd ott jelenkeznek. Tehát száz szónak is egy a vége: Ha az emberiség általános jobblétét tartották volna Önök szem előtt, nem kellett volna a mi drága hazánkat felosztaniok, amelyért annyi vért ontottak a multban is a mi őseink. De... Volt nekünk egy nagy emberünk, aki azt mondotta: „Ha az ember a mellényét begombolja és észreveszi, hogy egy gombbal lejjebb kezdte, akkor kigombolja és ujrakezdvé helyre hozza a hibát.” Hát tegyenek így Önök is és egy jó igazságos revízióval tegyék jóvá az elkövetett hibát... Megtörténhetik ez? Lehet még magyar feltámadás? Én erősen bízom a magyarok Istenében, hogy igen! Lesz! Példa rá a történelem. Valahányszor egy jobbsorsra érdemes nemzetiségétalanul békákba vertek, megaláztak még mindig eljött ezekre a feltámadás napja. Nézzük csak Lengyelországot. Az elvakult hatalmi gőg háromszor felosztotta 1772—1795—1795-ben és mégis e sokat szenvedett nép ismét szabad önálló lett. „A fehér sas feltámadt halottaiból”.

Szereim odakiállani minden hazámfiának, legyen az a leghatalmasabb ur vagy a legegyszerűbb munkás: Ne csüggedjünk! Dolgozzunk becsülettel mindannyian ott ahová a sors állított bennünket, nemcsak hitvány bérért, hanem kötelességtudásból hazaszerelethöz, magunkat és embertársainkat megbecsülve és az eredmény nem maradhat el! A mi Turulmadarunk is felfog támadni mint a lengyel Fehérsas! FÜLÖP IMRE kisgazda.

Szabályrendelet

a kártékony madarak kötelező pusztításáról.

1. §. A törvényhatóság a mezőgazdaságilag kártékony madarak úgy mint szarkák és mindennemű varjak irtását, valamint ezek fészkeinek leszedését kötelezőleg elrendeli.

2. §. A kolóniákban lévő fészkelepeket és hálótanyákat a hatóságok összeírni és nyilvántartani tartoznak.

3. §. Az irtás módjai: I. mérgezés, II. fegyverrel pusztítás, III. fészkek szedés.

I. Mérgezések.

4. §. A mérgezés alkalmazására min-

den 100 kath. holdon felüli mezőgazdaság tulajdonosa, birtalója vagy bérlője köteles.

5. §. Ezek kötelesek tehát minden év március hó 15-én, fasorok és erdőségek mentén, a fáktól 30 lépésnyire, alábbiak szerint mérgezendő tojáshejüket (ép végükkel felfelé) hármásával, szalmával bélelt ökölyi gödörbe, fészektánczatba rakni, mely gödrök mellé felismerhetős céljából vesszőket kell ledugni. Majd három nap mulva e tojáshejüket össze kell szedni és el kell égetni s egyidejűleg ujjában telített tojáshejüket kell elhelyezni. Ez eljárás

két hét mulva megismétlendő.

6. §. A varjak tömeges irtására azok is kötelesek, akiknek földjén fészkelepek vannak.

7. §. A varjak tömeges irtása úgy történik, hogy a hómézőkre foszforos vérpépet, vagy burgonya pépet terítünk.

8. §. Sertéslegelők és forgalmas közutak mentén mérgezett tojáshejüket nem szabad elhelyezni. Viszont az este épületek közelébe kirakatot csafítéket, reggel az állatok kieresztése előtt, be kell szedni.

9. §. A mérgek készítése következő módon történik: Marhatüdőt, vérrel kevert pacalt vagy dög húst apróra vágva forró foszforszörppel össze keverünk egy kiló anyagra 8 kávéskanálnál foszforszörp teendő. Az így készült mérget tojáshejékbe erősen beletapasztjuk.

10. §. A foszforszörp rendőrhatalósági engedélyre, mely egyévre is kérhető, adják ki. (77686—922. sz. B. M. rend.) Ugyanakkor a szörpös duvad irtására is lehet kérni mérgek szerzési engedélyt. (A szörpös duvad kötelező irtását a 67235—922. sz. F. M. rendelet írja elő.)

11. §. A foszforszörp palackokban áll, de használat előtt felmelegítendő.

12. §. Az elhullott madarakat össze kell szedni és el kell ásní.

13. §. Nagyobb gazdaságok a strichninnel való mérgezést saját felelősségükre alkalmazhatják.

II. Fegyverrel pusztítás.

14. §. A vadászati jog bérbeadásáról szóló 105. bgy. 9176. ikt.—1931. számú vm. szabályrendelet 19. §-a a vadászbérlők terhére kihágás mellett előírja a kártékony madarak és duvadok pusztítását. (Békésvármegye Hivatalos lapjának 1930. évf. 207. lapját.)

15. §. Ezek a rendelkezések fennmaradnak és itt azzal egészítettnek ki, hogy a közigazgatási hatóságok akkor, mikor a vadászejegyhez szükséges bejelentést látamozzák, jegyzőkönyvíleg olyan nyilatkozatot tartoznak kivenni, melyben a vadászejegyet kérő kötelezőleg kijelenti, hogy a közigazgatási hatóságokhoz 10 pár szarkalábat és 10 pár vajulábat a vadászévad alatt beszolgált. Ennek elmulasztása esetén kötelezi magát a jegy tulajdonosa, hogy a hiányzó lábpárok helyett kártalanítást fizet, amely madaranként fél pengő és amelynek közigazgatási uton való behajtásába előre is beleegyeznek.

A közigazgatási hatóságok e nyilatkozatokat határidőbe veszik, foganatosítják, mulasztás esetén a kártalanítási összeget végrehajtják.

III. Fészkeszedés.

16. §. Minden mezőgazdaság, erdő, kert, birtok, telek, közút, ártér, vasút stb. tulajdonosa, birtalója és bérlője köteles a szarkát és mindennemű varjak fészkeit, május közepe táján, mikor már fiókok vannak (akácfavirágzás idején) leszedni, leverni és elégetni. A fészkeszedést gyermekek csak felnőtt egyén vezetésével végezhetik, nehogy e címen hasznos madarakat pusztítsanak.

17. §. A közigazgatási hatóságok kötelesek e rendelkezéseket a mulasztókkal szemben, ezek költségére foganatosítani.

Megtorló intézkedések.

18. §. E szabályrendelet 4, 5, 6, 8, 12 és 17. §-aiban foglalt rendelkezések nem teljesítése, elmulasztása, vagy megszegése az 1894. évi XII. t.-c. 95. §-ának k. pontjába ütköző kihágás és e szerint büntetendő.

Mezőőrök, hatóságok, felügyeleti kötelessége.

19. §. A városok és községek összes mezőőrei kötelesek e szabályrendelet pontos végrehajtását ellenőrizni. Viszont az előjárások, a járási főszo-

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 filléréért

kitűnő
13 százalékos
kecskeméti

ó-bor

literenként is kapható.

gabirák és polgármesterek, a mező-
őrök tevékenységére felelősséget tartoz-
nak és ha a mezőőr mulasztását meg-
állapítanak, ellenük szabályszerűen el-
járnak.

**Az irtási költségek biztosítása
és a büntetéspénzek elszámolása.**

20. §. A kártékony madarak irtásával
kapcsolatos kiadások fedezéséről a
községek (városok) közpénztári költ-
ségelőirányzatuk keretén belül, kötele-
sek gondoskodni.

Az e címen befolyt büntetéspénzeket
pedig közpénztári számadásukban szá-
molják el.

HIREK

Doktorrá avatás. Dr. Házy
Imre államtudományi doktort
a múlt héten Budapesten jog-
tudományi doktorrá is felavalták.
Gratulálunk.

Mérnökke avatás. Ifj. Herdy
Ferencet a József műegyeleмен
gépész-mérnökke avatták. Gra-
tulálunk.

A „Gyomai Kisgazda és
Földműves Szövetség” folyó-
hó 20-án, vasárnap délután 2
órákor tartja alakuló közgyű-
lését a községháza nagytermé-
ben, melyre minden érdeklődőt
ezúton is meghív a szervező
bizottság. E nagyfontosságú
ügy támogatására a közgyű-
lésen megjelennek a „Mezőluri
Földműves Szövetség” vezetői,
akik közül felszólalnak Dr.
Szilveszter Lajos elnök és
Buzi Lajos titkár.

**Bura Károly cigányprimás
pápai kihallgatása.** Bura Ká-
roly cigányprimás, a Magyar
Cigányzenészek Országos
Egyesületének volt elnöke,
meghívást kapott Mussolinihez,
akinek tiszteletére indulót szer-
zett és azt a nagy olasz ál-
lamférfiúnak elküldte. A ci-
gányprimás a megisztelő meg-
hívásnak májusban tesz eleget.
Ugyanakkor kihallgatáson je-
lentkezik a pápánál is. Ha, —
ami nem is kétséges, — fo-
gadják, az audiencián hegedű-
jével a hóna alatt jelenik meg
és engedelmet kér öszentség-
gétől, hogy tiszteletére, Mécs
László paptanár költő versére
irt dalt előadhassa.

2. Kicsiny és nagy egyfor-
mán kedveli a valódi Réthy-
féle Pemetefü-cukorkát, mely
köhögéssnél, rekedtségnél pá-
ratlan hatása, ameltett az ösz-
szes hasonló szerek között a
legkellemesebb ízű.

**Külön meteorológiai jelen-
téseket kíván a szegedi gaz-
datársadalom Dél-Magyaror-
szág részére.** A tapasztalati
megfigyelések szerint ugyanis
sokszor 100 százalékos elté-
rések vannak a budapesti és
a belgrádi meteorológiai jós-
latok közt s Szegedre nézve,
amely közúton fekszik az
emlélt vonalon, hét jelentés
közül sokszor öt tér el a bu-
dapesti prognózistól. A délvi-
déki gazdák speciális érdekei-
nek kielégítésére Szegeden,
az Alföldkutató Bizottság rend-
szeres időjelentéseket ad ki,
amelyek fontosságát a gyakor-
lat már igazolta. Minthogy a
mezőgazdaságnak, különösen
a vetés, a májusi fagyok és az
aratás idején rendkívül fontos
érdeke a várható időjárás fe-
lélti tájékozódás, az Alföldku-
tató Bizottság már megtette a
lépéseket a speciális délvidéki
időjelentéseknek rádió útján
való közlésére. Hivatkoznak rá,
hogy az „Időjárás” című szak-
lap, amely a meteorológiában
a hivatalos álláspontot képví-
seli, annak idején szintén elis-
merle a külön délvidéki idő-
jelentések fontosságát.

**Békésvármegye törvényha-
tósági bizottsága** a szarvasi
Munkás Otthon Szövetkezet-
nek megvásárolandó székház
részére 5000 pengőt megsza-
vazott, ugyancsak a Békésvár-
megye Gazdasági Egyesület-
nek anyagi támogatás iránti
kérelmét teljesítette és részére
3500 pengőt megszavazott.

Az orosházi kirakodó vásár
nagyon gyengén sikerült. Az
állatvásárra felhajtott 3480
állatból 1514 darab kelt el.

Szentes város alkalmazottai
március 1-én csak a felét kap-
ták meg fizetésüknek.

300 mázsa hazai nemesített
tengeri vetőmagot oszt ki a
vármegye.

Megszüntetik az államtudo-
mányi doktorátust.

Törökországban nagyarányú
iparfejlesztést folytatnak.

A csabai adófelszólamlási
bizottságba Steinberger Imrét,
Szelner Antalt és dr. Gyöngyösi
Jánost választották be a keres-
kedők részéről. Ez a bizottság
tárgyalja a Gyoma—endrői
adóügyeket is.

Amerikában megkezdődött
a hadiszergyártás.

Agyvértódulás, szív-
szorongás, nehéz légzés, féle-
lemérzés, idegesség, fejfájás,
lehangoltság, álmatlanság a
természetes **Ferenc József**
keserűvíz használata által igen
sokszor megszüntelhetők. Tu-
dományos megállapítások meg-
erősítik, hogy a **Ferenc**
József víz a makacs szék-
szorulás mindenféle jelenségei-
nél a legjobb szolgálatot teszi.
A **Ferenc József** keserűvíz
gyógyszerárakban, drogériák-
ban és fűszerüzletekben kap-
ható.

**Leszállították az angol ka-
matlábát.** Az Angol Bank 4
százalékról 3 és fél százalékra
szállította le a kamatlábát.

Ötszáz boldog ember. Tol-
nai Világlapja a népszerű ké-
peslap kéthetenként nagyszabá-
sú rejtvénypályázatot hirdet,
amelynek keretében ötszáz
megfejtési ajándékot oszt ki,
így egy pompás rádiót, férfi-
öltönyt, női ruhát stb. Renge-
teg ember várja izgatottan a
pályázat eredményét és kíván-
csiak arra, hogy ki az ötszáz
boldog kiválasztott. Jövő héten
új pályázat lesz, újabb 500
ajándékkal.

Ebzárlat. Gyoma és End-
rőd egész határára szóló eb-
zárlatot rendelt el a hatóság.

Békéscsabán megválasztot-
ták a Frontharcos Szövetség
titkárait. Elnök: dr. Gally
Károly lett.

A boletta megszüntetését
sürgette a hódmezővásárhelyi
Mezőgazdasági Bizottság.

**Egy táncosnő regényes há-
zassága.** Erről közöl rendkívül
érdekes cikkel a Délidáb új
száma, amely változatos és
gazdag tartalommal jelent meg.
Számítalan érdekesebbnél ér-
dekesebb cikkel, pompás ké-
pet, riportot, színházi beszá-
molót, pletykát, valamint egy-
felvonásos szindarabot folyta-
tásos regényt és novellát kö-
zöl a népszerű színházi ké-
peslap. Egy száma 26 fillér.

Hasszorulás, rossz emész-
tés, erős bomlási és erjedési
folyamat a gyomorbelhuzam-
ban, bélbaktérium- és gyomor-
saviúllengés a természetes
„Ferenc József” keserűvíz
használata mellett visszafejlő-
nek.

NINCS TÖBBÉ LAKBÉRFIZETÉS!

Családi Otthont, saját házat
építhet kamatmentes kölcsönnel.
Jelzálog, vagy drága kamatos
kölcsönt leváltunk.

Felvilágosítással szolgál:
„SAJÁT OTTHON”
Építő-Takarék Szövetkezet,
Budapest, VI., Vilmos-császár ut 45
Vezérképviselőt és helyi
képviselőket keressünk.

Két fontos kormányrendelet
jelent meg. A Hivatalos Lap
legutóbbi száma közölte a
kormányának a mezőgazdasági
haszonbérletek tárgyában ki-
adott rendeletét. Ebben alap-
vető rendelkezés, hogy a ha-
szonbér újabb megállapítását
lehet kérni, ha a haszonbérleti
szerződést 1930. évi augusz-
tus 1-e előtt kötötték, vagy ha
a bíróság azt ez idő előtt
állapította meg. Illetékes mező-
gazdasági kamara előtt elő-
zeles egyezségi eljárást kell
tartani. Ugyancsak közli a
Hivatalos Lap az 1932. évet
megelőző időről származó
illetékhátralékok kiegyenlítésé-
nél adandó kivételes fizetési
kedvezményekről szóló kor-
mányrendeletet. A rendelet
szerint március 26-ig kamat-
mentesen, április 25-ig 6, ju-
nius 25-ig 9 százalékos ka-
matlál lehet megfizetni az ille-
ték tartozásokat.

Szaporodnak a nyugdíjasok
közel kétszáz rendőrtisztviselő
nyugdíjazásával.

Az önálló, de segéd nélkül
dolgozó iparosokat is kötele-
zik a társadalombiztosításra.

Nagy tűz volt a Ganz va-
gongyárba.

Teleszky János bejelentette
a 35-as bizottság ülésén, hogy
rövidesen sor kerül a társulali
adó felemelésére.

Budapest népe a múlt esz-
tendőben 251.485 métermázsa
húst és 78.145 métermázsa
zsírt fogyasztott.

Félmillió vagyon maradt
Putty Lia férjé, az öngyilkos
Szepessy Zoltán után.

Ötszáz magyar nyugdíjas él
külföldön.

Meghalt Gajári Géza volt
szabadelvüparti képviselő.

Három és fél millió pengőt
örököl egy mezőhegyesi
számadó gulyás.

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.

Egy és más a peticióról.

Folytatás. II.

Ami a „Gyoma—Endrőd-Kondoros“-ból kimaradt. Dr. Hoczmann István vallomása és munka mulasztási díja.

F. évi február hó 26-án Lehoczky Károly szegedi kir. ítélőtáblai bíró Endrődön eszközöli a petíció ügyében kihallgatásokat. Elsőnek dr. Hoczmann István ügyvédet hallgatta ki, ki mint köztudomásu, helyettes választási elnök és a karhatalom korlátlan ura volt és egy szakasz katonaság ide rendelésével, amelyre semmi szükség nem volt, felesleges kiadást okozott a községnek.

Választási elnök, helyettese és képviselő-jelölt együtt söröznek.

Vallomásában részletesen elmondja, hogy többször megfordult Kondoroson a Likerféle vendéglőben, az ugynevezett kondorosi csárdában többször ebédelt, sörözött, hol egyedül, hol Zeőke képviselő-jelölt társaságában, de erősen hangsúlyozza, hogy saját fogyasztását mindenkor ő fizette ki, természetesen azt nem látta és nem hallotta, hogy ott etettek és itáltak volna Zeőke kontójára. Egy ízben rajta és Zeőkén kívül Tápai Károly választási elnök is résztvett ily sörözésben, de akkor sem Zeőke fizetett.

A nyilasi kortes vacsora.

Majd a nyilasi kör vacsorájáról tesz vallomást. Elmondja, hogy a június hóban a körben rendezett vacsorára Nádudvari Mihály jóbarátja adta a bort és birkát. Szó szerint így folytatja: „Azt határozottan vallom, hogy a szóban forgó vacsorának nem volt kortes vacsora jellege, mert ha ilyen lett volna, azon én mint helyettes választási elnök meg sem jelentem volna, sőt Nádudvari Mihály engem oda meg sem hívott volna. (A képviselő jelölttel való sörözés a kondorosi csárdában nem összeférhetetlen?) Ezzel szemben Forgács János és Oláh Máttyás gyomai lakosok eskü alatt vallják, hogy a vacsorát Farkas Sándor tanító, a Zeőke párt egyik főkortese rendezte, sőt Mészáros Lajos gyomai lakos határozottan állítja: „Én a kérdéses vacsorán ott voltam.

Hegedüs János kért, hogy adjam oda kölcsön az üstömet, megfőzik a birkát és oda is hívott, menjek el vacsorára, azt mondta, hogy választási vacsora lesz Zeőke párt részére. 10 óra után elmentem s először kint a nyitott ablaknál hallgatóziam, egy idegen ur beszélt, azt mondták mások, hogy az Hoczmann ügyvéd. Hallottam, amikor a beszéd végén éltették dr. Zeőke Antalt.“

Tehát a helyettes választási elnök igenis résztvett politikai pártvacsorán és hiába mondja: „a kérdéses vacsorán nem szónokoltam, nem beszéltem, hanem csak a körülöttem ülőkkel beszélgettem.“ Tanuk igazolják, hogy a helyettes választási elnök még pártpolitikai beszédet is mondott, melynek végén nagyban éltették Zeőke Antalt.

Továbbiakban azt vallja Hoczmann: „Ugy tudom, hogy Nádudvari Mihály egy másik olvasókörmnek ma is tartozik birka vacsorával, melyre meghívott engem.“ Ha Önt meghívta, választási helyettes elnök ur, jó barátja Nádudvari, miért nem nevezte meg a kört? vagy talán erre vonatkozó jegyzetei is Gyulán vannak a törvényszéken!?

Hoczmann készkiadása.

Vallomásának befejezése után azt olvassuk a felvett jegyzőkönyvben:

„Tanu előadja, hogy két peres ügyben a gyulai kir. törvényszékhez volt mai napra idézve, mint feleinek képviselője és miután a mai napon itt tanuként kellett megjelenie, tehát helyettesről kellett gondoskodnia és ebből költségei merültek föl; kéri, hogy részére 60 pengő, mint készkiadás megállapíttassék.“

Panaszosok képviselője (dr. Dániel Áron bpesti ügyvéd) ellenzi a kérelem teljesítését, mert tanunak módjában állott volna másnemű elfoglaltságát kellő időben bejelenteni és más napra való megidézését kérni és mint helyettes választási elnöknek tudnia kellett volna, hogy esetleg tanuzási kötelezettség fogja ez ügyben terhelni. Tanu különben is a mai más perbeni megidézését hitelt érdemlően nem igazolta.

Dr. Gergely igazoltnak látja Hoczmann kérését.

Választási védő (dr. Gergely

István bpesti ügyvéd) kéri, hogy a tanu által fölszámított költség mint készkiadás részére megállapíttassék, mert ha tanukihallgatását másnemű elfoglaltsága miatt a mai napról el kellett volna halasztani, ebből még több kiadás merült volna föl. Maga részéről igazoltnak látja, hogy tanu a gyulai kir. törvényszékhez mint ügyvéd meg volt idézve.

Milyen ügyekben kérte fel helyetteseül dr. Hraskó József gyulai ügyvédet?

(Hoczmann) tanu előadja, hogy azon ügyek, amelyekben ő mint ügyvéd a mai napon a gyulai kir. törvényszékhez volt idézve: egy okirai kiadása iránti ügyben*, melynek pertárgya 6.000 pengő, továbbá egy tehermentesítési ügyben,* melynek pertárgya 25.000 pengő. Az idézőket és periratokat most fölmutatni nem áll módjában, mert azokat eredetben a gyulai helyettesének dr. Hraskó József ügyvédnek küldötte el.

Kiküldött bíró a tanu részére 50 pengő mulasztási díjat állapított meg és ezt a letéti összegből nyomban kifizette, mert nem tételezte fel, hogy a bíróság előtt saját ügyében valótlan tényállításai a bíróságot félre vezetni akarná.

Mi az igazság? Hraskó dr. levele.

Eddig a jegyzőkönyv szó szerinti idézésben. (*A hivatkozott perben szereplő egyének nevének kihagyásával). Annak igazolására pedig, hogy dr. Hoczmann István a való tényállást mondotta e el, félre vezette a bíróságot vagy sem, hivatkozom gyulai helyettesének 1932 évi február hó 27-én kelt és dr. Hindy Zoltán budapesti ügyvédhez intézett teljes egészében közölt következő levelére: „Igen tisztelt Kariárs Ur! Miután dr. Dániel Áron ügyvédjelölt a mai napon Gyulán irodámban személyesen fölkeresett és az alább részletezendő ügyben fölvilágosítást kért tőlem, van szerencsém kötelezőleg közölni a következőket: A gyomai képviselő választás elleni petíció ügyében 1932. február hó 26-án Endrődön tanukihallgatásról felvett jegyzőkönyv előttem fölmutatott másolatának 34-dik oldalán a dr. Hoczmann

István endrődi ügyvéd, tanu többek között, költség fölszámításának megokolásául, azt adta elő, hogy neki február hó 26-án itt Gyulán a törvényszéknél egy 25 ezer pengős és egy másik 6 ezer pengős substatumperében tárgyalása volt, melyeket velem, mint helyettesel látatott el és a nekem fizetendő díjak fedezésül a saját megjelenéséért 60 pengő költséget számított fel, illetve kért megállapítani.

A dr. Hoczmann István most ismeretett vallomásbeli előadása reám vonatkozó részében a valóságnak egyáltalában nem felel meg, azaz nekem dr. Hoczmann 1932. február hó 26-ra nem adott semmiféle helyettesítési megbízást és iratokat sem küldött egyáltalán hozzám ebből a célból. Különben pedig ezen perekről, illetve perbeli felekről is csak most az ő vallomásának másolatából szereztem tudomást.

Mind ezt kész vagyok bárhol és bármily sanctió mellett szóbelileg is megerősíteni, illetve vallani.

Vagyok Méltóságodnak kiváló tisztelettel híve: dr. Hraskó József ügyvéd.“

Nem elégedtem meg ezekkel a bizonyítékokkal s hogy senki felületességgel meg ne vádolhasson, tovább mentem.

Hoczmann ügyei Gyulán ismeretlenek.

Jól tudom, hogy dr. Hoczmann István ügyvédnek sok dolga és ügye van és azt is tudom, hogy Lehoczky táblabíró előtt sokat gondolkodott és töprengett, míg gyulai helyettesének nevét meg tudta nevezni, azért tovább érdeklődtem, — hátha véletlenül a név bemondásánál tévedett és akaratlanul is helytelen nevet mondott be, utánna néztem a gyulai törvényszéken, talán más ügyvéd nyert tőle a helyettesítésre megbízást. Érdeklődésemre a következő választ kaptam: „Teljes bizonyossággal értesítek arról, hogy a gyulai törvényszéknél a vallomásban jelzett peres feleknek nevei egyáltalán nem szerepelnek, ilyen ügy a törvényszék előtt nincsen és ugy a gyulai törvényszék egyes bírónál, mint a törvényszék két fellebviteli tanácsánál helyettesem saját maga győzdött meg arról, hogy 1932. február hó 26. napján ilyen

ügy tárgyalásra nem került." Eddig a levél. A ridég tényállást ismeretlenem csak. A következtetést és következmények levonását egyrészt olvasóimra, másrészt az illetékes hatóságokra bízom.

(Folytatom.)

Peticionáló.

Március 15-iki ünnepség Endrődön

Leventék, ifjúság és iparosság ünneplése.

Hosszú hónapok ködös fátyolát diadalmas erővel törte át az aransárga tavaszi nap-sugár. Az enyhe tavaszi szellő reménynyújtóan lobogtatta a házak ormain megjelent nemzeti trikolorot.

A község hazafias lakossága hosszú sorokban vonult a „Hősök szobrához“, hogy méltó módon ünnepelje nemzetünk újjászületésének emlékét március 15-ét.

Az ünnepi istentisztelet után — melyet a betegen fekvő apátplebános helyett Szvetits Viktor káplán végzett papi segédlettel, — az iskolák, intézmények testületileg vonultak zászlóik alatt az ünnepség színhelyére.

Harnos Lajos levente s. oktató a „Talpra magyar“, Tóth M. tanuló az „Új talpra magyar“, Szurovecz I. tanuló „Keserű pap“, Katona M. polgári iskolai növendék „Élet vagy halál“ című verseket szavalták el gyermeki lelkesedéssel. Az Iparos Dalárda értékes énekszámával emelte az ünnepség színvonalát. A Levente Egyesület dalárdájával és szavalataival működött közre és bizonyította be hazafias és nemzeti törekvéseit.

A nap jelentőségét Englert József tanár méltatta. Lelkesítő és magasszárnyalású beszédében idézte vissza pillanatokra a diadalmas márciusi napokat, melyek reményt nyújtanak ezeréves hazánk újjá születésére.

Stefán Béla tanár nagy hatású drámai erősségű szavaltával gyönyörködtette a nagyszámú lelkes közönséget. Majd a leventék díszmenetben vonultak el a „Hősök szobra“ előtt.

Este régi szokásnak hódolva az Ipartestület jól sikerült vacsora keretében ünnepelte a nemzeti ünnepet, amelyen ott láttuk a község ugyszólván minden számottevő tényezőjét. Az Ipartestület nagyterme zsúfolásig megtelt s az egyre érkező vendégek miatt csak jóval fél 9 óra után nyithatta

meg az ünnepségeit az Iparos Dalárda, amely Palotai Ferenc tanító vezetésével több számmal gyönyörködtette a nagyszámú vendégsereget. Az első főtisztelő Kovács Ferenc Ipartestületi elnök, ki őszinte, keresetlen szavakban mond köszönetet a megjelenésért, ismerteti a nap jelentőségét és azt kéri, hogy az a szeretet és összefogás, amit ez ünnepen lát talájon érvényesülést a holnapi köznapi életben is. Szvetits Viktor r. kath. káplán a betegen fekvő apátplebános üdvözlésének tolmácsolása mellett igen nagy lelkesedéssel arról beszél, hogy csak a hittel, vallásossággal telített hazafiságtól várhatjuk a nemzet feltámadását. Majd közökhajra dr. Haller J. József ügyvéd szólal föl percről-percre fokozódó figyelem közötti kimutalja, hogy husvétot csak akkor várhat a magyar, ha a márciusi eszméket: szabadság, egyenlőség és testvériséget új tartalommal telítjük. Nagy tapsal adott a hallgatóság kifejezését tetszésének. Stefán Béla tanár hazafias verset szavalt. A társaság a hajnali órákban oszlott szét.

Jól eső érzéssel láttuk az iparosságnak nagy fölvonulását s hogy külsőleg kifejezési adott annak, hogy az endrődi iparosság zöme nemzeti, hazafias és vallásos alapokon áll és a közgyűlésen történt s a nemzetközi sajtó befogadása csak muló jelenség, de egyúttal intő példa, mire képes a jól szervezett kisebbség.

Husvéti rend az endrődi róm. kath. templomban.

Virágvasárnap d. e. fél 10 órakor barka-szentelés.

Gyümölcsoltó boldogasszony napját ebben az évben nem március hó 25-én, hanem április 4. napján ünnepli a r. kath. Egyház.

Nagyszerda, csütörtök és pénteken d. u. 3 órakor Jeremias próféta siralmait éneklük. A kart az Iparos Dalárda éneklük.

Nagycsütörtök d. e. 9 órakor nagymise.

Nagypéntek d. e. 9 órakor csonkamise, este 6 órakor a szentség betét alkalmával az Iparos Dalárda a „populus meus“-t adja elő.

Nagyszombat d. e. fél 8 órakor tűz, husvéti gyertya és víz-szentelés, 9 órakor nagymise, d. u. 6 órakor föltámadási körmenet.

Endrődi Apátplebános beteg. Mint sajnálattal értesülünk Csernus Mihály apátplebános már napok óta beteg. Erős influenza kínozza és máj- és epe bántalmak is vannak. Bizunk abban, hogy erős természete megküzd a bajjal.

Az endrődi téglagyárban téglia és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árendemény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglia épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fatereskedők. Gyoma.

Husz pengőt kap, aki meteorológiai léggömböt talál.

Tilos a tavalyinál nagyobb területen dohányt termelni.

Magyarország, Jugoszlávia és Románia megbeszélést tart a termés értékesítése ügyében.

Tojás és baromfikontingens Ausztriában. Az osztrák-orosz kereskedelmi egyezményben Oroszország jelentékeny mennyiségű tojás és baromfi bevitelére fog Ausztriától engedélyt kapni. A kontingens dolgában már nincs differencia, csupán a valuta kérdés tisztázatlan még. Számítanunk kell tehát azzal hogy az orosz tojás 2 évi szünetelés után ismét nagyobb mennyiségben fog megjelenni a bécsi piacon. Az osztrák kormány komolyan foglalkozik azzal, hogy a tojás és baromfi importját az összes viszonylatokban konlingentálja.

Ellanyhult a belföldi tojás-piac. A belföldi tojás-piac ellanyhult és vidéken 6 és fél fillért kapnak a termelők, míg Budapesten 7 és fél fillért fizettek a nagykereskedelemben az original tojás darabjéért. Svájcól és Németországból jelentkezik érdeklődés és pillanatra az árak is konveniálnak. Az exportot nagyban akadályozza a német devizarendelet is, amely decentralizáltan vidékenként másként és másként intézkedik a devizák kiutalása ügyében a helyi bankszervezet.

Gyomai anyakönyvi hírek. Születtek: Gál Imre, Molnár Ilona, Julis Mária Terézia, Stranzky Irén. Elhaltak: özv. Murzsi Jánosné Kocsis Julianna 55 éves, Juhos Lidia 78 éves, Kiss Lajos 81 éves, Reznicek Ilona 10 éves. Házasságot kötöttek: Szaniszlai Lajos—Botos Rózával, Brücher Lajos—Schwalm Máriával, Kiss Károly—Fekete Rózával.

Góbéságok.

Az oláh megszállás első napjaiban történt.

Két csiki góbé üldögél csendesen pipázva a „szakálszártó“-n, mikor nagy keccesen elhalad előttük az oláh csendőrőrmester. A két góbé összenéz, szemükben ott csillog a székelység minden fájdalomla.

— „Komé“ — szólalt meg az egyik — „nagy sor a mégis, hogy a világ minden részén ömlött a véruink, oszt csak legyőztek minket ezek a piszkok!“

A másik dacosan hátraszegi fejét s megszólal szent meggyőződéssel.

— „Ilyet ne beszéljen kied, hámán hogy győztek volna le? Há' nem látja kied, hogy még a Regátot es hozzánk csatolják?!...“

* Szilva-vásár van Baróton, tele a piac pompás szilvával megrakott csiki és udvarhelyszéki szekerekkel.

A plébános is szilvát akar venni. Pompás humoru székel ember s így incselkedik a góbéval:

„Hogy adja kied?“

„Harmincért!“

„De az udvarhelyiek 25-ért is adják.“

„Ugy-e? akkor én is adom“ — felel rá a góbé.

A pap nézegeti a szilvát, a góbé a papot.

„Osztán jó ez a szilva, atyámfia?“

A góbé rásandít a papra s nagy önteltséggel vágja ki:

„Ez-e? Ilyet még nem ett az ur, mióta a glóriát kikirili!“

(Bárdy.)

Ingatlan forgalom.

1932. február 8—21-ig.

Erdei Imre (nős Fekete Lidiával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóháznak 2/6-od részét Erdei Mihály (nős Kiss Juliánával) kk. Kruchió Erzsébet, László és Róza gyomai lakosoktól 500 P-ért.

kk. Balogh Vince képv. Balogh György turkevei lakos vett 2 hold 400 négyszögöl csudaballai szántót Kenéz Lajosné Madarász Eszter, Madarász Imre (nős volt Nánási Terézével) Rác Sándorné Madarász Julianna, Cs. Szabó Jánosné Madarász Erzsébet, S. Nagy Imréné Madarász Zsófia, Csizi Ferencné Madarász Márta, Madarász János (nős Vass Erzsébettel), Nagy Istvánné Madarász Ágnes turkevei lakosoktól 60 q buzáért.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A feltámadás ünnepe.

A keresztyén hitnek leggyőzedelmesebb ünnepe a Husvét mindég egybeesik a nagy természet tavaszi újjászületésével. Midőn Husvét-nak napján millió ajakról zendül az ég felé a boldog himnusz, hogy: Él a Jézus, a mi fejünk, keresztyének énekeljünk új győzedelmi éneket, — a nagy természetben zöldelő fűszál suttogása, nyíló ibolyának bársonyos kelyhe és illatarja, zengő pacsirta dal együtt hirdeti a zsoltár igazságát: Ha az Ur kibocsátja lelkét, új virágzásba borul a világ és új énekek szava hallatszik a mi földünkön!

Drága és szép dolog, hogy a keresztyén hitnek leggyőzedelmesebb ünnepe, a Husvét egybeesik a nagy természet újjászületésével, hogy ily mélység és magasság, teremtett világ és felszárnyaló lélek együtt zeng hozsánát és halleluját Annak, aki nem a halálnak, hanem az életnek Ura, Istene, a mi édes Atyánk!

Boldogító bizonyosság, fel-emelő tudat a teremtett világ és az emberi lélek e kettős, egybehangzó nagy vallástétele, mely azt hirdeti, hogy minden téli pusztulás és minden kemény jégpáncél, az emberből pedig minden nyomoruság, sőt maga a halál is csak ideig-óráig tartó jelenség, hogy eljőjön a tavaszi feltámadás, a napsugaras újjáébredés, mert Isten az életnek Ura, Istene!

Ez a gondolat töltse el és emelje fel a lelkünket e kemény és tartós tél után, hogy zöldelő, virágzó, majdan

aranykalászos áldásban tudjuk meglátni, mely nagyok az élet Urának, Istenének cselekedetei földünkön!

Ez a gondolat töltse el és szárnyaltassa fel a lelkünket az egész világ nagy gazdasági válságának és háborujának e kemény és tartós telében, holott dideregve fagyalódik már az egész világnak minden népe és nemzete, a föld minden gazdagja és szegénye, hogy virágos és napsugaras tavasznak kell elkövetkezni e kietlen télre, mikor elsuhan a világ felett a szeretet és élet Urának, Istenének lelke mondván: Mindnyájan egy Atyának gyermekei, egymásnak testvérei vagytok!

Egy gondolat töltse el és szentelje meg új reménységgel lelkünket, mikor Kassára, Kolozsvárra, Temesvárra és annyi millió és fagyos télben vergődő édes magyar testvéreinkre gondolunk, hogy nem

örök az ezredéves magyarságnak mindent megfagyasztó tele, hogy nem örök az Istentől magyarnak teremtett szent föld felett a bűnnek és rablásnak kemény jégpáncélja, el fog jönni az élet és igazság Urának Istenének tavaszi újjáteremtő lelke, mikor Erdélyi Kárpátok és Magas Tatra fenyves erdeje visszhangozza a boldog bizonyosságtevést: a magyarok Istenre esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

Élet Urának Istenének, magyar igazság és feltámadás Urának Istenének gyermeke halld és értsd meg mit mond a tavasz, a nyíló ibolya, a pacsirta dal, a napsugár, a feltört szikla koporsó és Husvét ünnepe: mi a feltámadás fiai és leányai vagyunk!

Gyula, 1932. Husvét

HARSÁNYI PÁL
esperes.

Nincs árvízveszedelem Gyomán.

Üzemben vannak a társulati szivattyúk.
A belvizeket is elvezetik egy hét alatt.

A Körösök és Berettyó forrásvidékén levő jelentékeny hómenynyiség a március 19-iki esővel gyors olvadásnak indult s a folyók vizállása rohamosan emelkedett. A Hármaskörös a gyomai hídnál 18-án este lépett ki a medréről és 21-én délutánig 786 cm-re emelkedett; majd 22-ikére lassan apadni kezdett. Ez a vízállás körülbelül 1 méterrel volt alacsonyabb az eddig észlelt legnagyobb vízállásnál. Mivel a társulatok védőtöltése a legutóbbi építkezések óta átlag 120 cm-rel magasabb az eddigi legnagyobb víznél, a rohamos áradás nem adott okot komolyabb aggodalomra; bajokat inkább a folyómederben és hullámtéren levő nagytömegű jég összeroldása okozhatott volna. A jégtömeg mennyisége csak az Ivánfenéki Társulat védvonalá előtt

is meghaladta az 5 millió köbmétert, azonban az időjárás ezen szempontból olyan kedvezően alakult, hogy a jég március 21-ig nagyobb kártétel nélkül levonul az egyelőre még közepes vízállású Tisza medrébe. Mivel a Tisza árvize 23-án még Tokaj körül van, a Körösök gyors apadására lehet számítani.

A belvizek levezetésével kapcsolatban az Ivánfenéki Társulat igazgatóságától a következő tájékoztatást kaptuk:

Amint előre látható volt, a februári hóból jelentékeny belvizek nem keletkeztek. Mivel a fagyos talaj a különben nélkülözhetetlen vizet nem tudta befogadni, csaknem teljes mértékben levezetésre került, de ez a Társulat tároló Holt-medrében és nagyméretű csatornáiban bőven elfért volna.

Az időközben bekövekezett 31 milliméteres csapadék a leveztásra kerülő vizeket nagymértékben megszaportotta, úgy, hogy a Társulat összes szivattyúit üzembe kellett heílyezni. A szivattyúk naponta mintegy fél millió köbméter vizet emelnek át s mivel körülbelül 6 millió köbméter vizet kell eltávolítani, ennek kiszivattyúzása — a peresi Holt-mederben még tárolható 2 millió köbméter leszámításával — az időjárástól függően 6—8 napig fog tartani.

A hófúvások által betemetett és részben fenékgig befagyott terjedelmes csatornahálózat vízvezetőképességének helyreállítására a Társulat ötödfélezer munkanapot fordított s noha a munkát az állandó éjjeli fagy rendkívül megnehezítette, a Társulat erőfeszítése végül mégis sikerrel járt s az időközben üzembe helyezett szivattyúk alig győzik a csatornák által odavezetett vizek eltávolítását.

A szivattyúk üzemeltetése naponta 160 mázsa szén és 250 liter petróleumot igényel. A Társulat még mintegy 25 napra elegendő üzemanyaggal van ellátva.

Az általános olvadás következtében Románia minden részéből árvizeket jelentenek. Az árvíz igen sok háziállatot sodort magával. Nagyvárad külvárosa víz alatt áll.

A mezőgazdasági kiállításról.

Az idei tavaszba nyúló tél a kiállítás kimenetelét is befolyásolta. Máskor tavaszi napsütésben az amugy is szép állatokat még szebbeknek láttuk. Most a kijáratú ajtó mellett állatokat pokróccal takarták le, hogy meg ne fázzanak. Jóval kevesebb volt a kiállított állatok száma is, mint az előző években. A gépipar alig állított ki. Izléses volt a Weiss-Manfréd magyar motívumos nagy terjedelmű összeállítása.

A kiállított állatok megütik az előző évek szépségét, de azt nem haladják túl. Azonban a gazdasági iskolák a mezőgazdasági kultúra népszerű szemléltetésével hatalmas fejlődést mutatnak évről-évre. Különösen

a szarvasi Tessedik iskola kiállított anyaga nagy értékű előttünk. A mi talajunkhoz, a mi éghajlati viszonyainkhoz hasonló kísérletek tanulságait kapjuk meg ennek az iskolának anyagában. Ennek az iskolának a tanárikarával kell érintkezést keresnünk, hogy a jövő gazdálkodásunkban az ő szaktudásuk, szaktanácsaik szerint járjunk el. Kérjük meg az iskola vezetőségét, állítson össze egy mozgó kiállításra való anyagot, azt hozzuk el, tartsuk itt egy hétfig, hogy aki tanulni akar, megláthassa azt. Előadó tanárokat is kapunk, csak kérjünk.

Oszt, aki a mondott szónak nem hisz, ellátogathat Szarvasra és az iskola gazdaságában összehasonlíthatja az előadást a gazdálkodással.

Feltűnt, hogy a magyar fajta szarvasmarha egy félre eső istállóban volt eldugva; ugyancsak a magyar fajta mangalica sertés is egy szál szalmaalom nélkül sárban feküdt, míg a nyugati fajtájú sertések szinte szobatisztán nyultak végig a vastag szalmaalomon.

Szerencséje a Magyar királyi Földtani Intézetnek, hogy nem kell már neki az elemi iskola IV-ik osztályának földrajz anyagából vizsgáznia, mert megbukna a következő kiírása miatt: Hántolatlan Magyar rizs.

Termelőhely: Mezőtur Békésmegye.

Bizonyosan a mezőturi szomszédaink tiltakoznának legjobban, hogy őket Jásznagykunszolnok megyéből Békésmegyébe akarja telepíteni a Földtani Intézet. — Ezt a felírást két üvegen is olvastam.

A megyénkbeli kiállítók ismét csak az orosháziak, szarvasiak voltak főleg. Gyoma és Endrődön ismét nem volt kiállító.

A Csetei Uradalom megint megnyerte berkshire tenyésztével a két első díjat.

Kár, hogy gazdálkodóink nem nézik meg többen ezt a kiállítást: sokat tanulhatnának ott és kedvet kapnának a szép állatok tenyésztéséhez.

Tűzoltó Egyesületi közgyűlés.

Március hó 20-án, vasárnap tartotta a község háza tanács-termében rendes évi közgyűlését a Gyomai Tűzoltó Egyesület.

A közgyűlésen Madarass Gyula elnökölt, ki meleg szavakban parentálta el Szabó Benedeket, az Egyesület volt tagját. Bejelentette, hogy az Egyesületnek 92 tagja van: 23 alapító, 9 rendes és 60 pártoló. Ezek után parancsnok telt

jelentést a szertári felszerelésről, az egyesület működéséről és a beszerzésekről. Beszerzettek 90 méter nyomótömlő, 1 szívókosár, egy alparancsnoki csákó, sapka és 1 fiszli csákány. A közgyűlés ennek tudomásul vétele után a választmányt egészítette ki és megválasztotta Bácsy Elek tár-

sulati igazgatót és Máday Aladár gyógyszerészt rendes tagokul, Gaál Antal és G. Nagy László földbirtokosokat pedig póttagoknak. Végül tárgyalta Krutek Vince ügyét, ki a parancsnokság határozata ellen felebbezéssel élt és a felebbezés elutasítása mellett döntött a közgyűlés.

Gyoma község apaállatokat vásárolt a tenyészállatvásáron.

Öt bikát és öt kant vásároltak.

Az immár európai hírű budapesti tenyészállat kiállítás a belföldi tenyészállatok megvásárlására is jó alkalom, másrészt a kiállító tenyésztőknek a mai nyomott állatárak mellett is elfogadható eladási árat tudott hozni. Gyoma község is megtette az első lépést a tenyészállatkiállítással kapcsolatban, most még csak vevőként, de reméljük, pár év múlva gyomai kiállítóval is találkozunk majd odafent.

Lehóczky Károly gazdasági felügyelő, **Huhn Ferenc** községi állatorvos és **Kovács G. Lajos** községi gazda kaptak megbízást öt bika és öt kan vásárlására.

Alaposkörültekintés, gondos kiválogatás, sok alkudozás után a következő állatokat vásárolták:

A **Széli Kálmán** ráltói siementhali telivér tenyésztetének 1/a díjat nyert csoportjából egy 21- és egy 23 hónapos bikát vásároltak 1350 pengőért.

A **dr. Szemző** féle siementhali telivér tenyésztetéből egy 16- és egy 17 hónapos bikát vásároltak 1100 pengőért. E két bika kiválasztásánál különösen az vezette a község meg-

bizottjait, hogy a község jövődjétehen állományát jobb tejelési irányban fejlesszék. E bikák egyikének az anyja a mostani kiállításán 5860 kg. évi tejsulllyal, míg a másik bikának az anyja 5470 kg. évi tejsulllyal nyerték el az első tejelési díjat.

Az ötödik bikát a **Hódmezővásárhelyi Szarvasmarhatenyésztők Egyesületének** siementhali felivér tenyésztetéből vették 550 pengőért. A bika most két éves és II-ik díjat nyert.

Igy az öt bikát összesen 3000 pengőért vásárolták meg.

Vettek még a **Mándy féle** kisvárdai uradalomtól öt darab 15 hónapos mangalica kant összesen 700 pengőért.

Reméljük, amennyire a kiküldött bizottság meg van most elégedve az előnyös vásárlással, községünk állattenyésztő lakossága pár év múlva elismeréssel adózik nekik a fáradságos, felelősségteljes, körültekintő és szakszerű munkájukért, amit e vásárlással kapcsolatban kifejtettek.

A megvásárolt állatok szerdán meg is érkeztek minden baj nélkül.

Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet.

A Szövetkezet az elmúlt évben nem egészen 50 ezer liter tejet (átlag naponta 135 liter) forgalmazott, mely mennyiségért 4955 pengőt (literenként nem egészen 10 fillért) fizetett ki a tejtermelőknek. A lefolyozott tejért az utóbbi időben literenként 4 fillért számított és kapott a Szövetkezet. Tejtermékekért 8138 pengő volt a bevétel, tehát 3183 pengő bruttó haszonra dolgozott a Szövetkezet,

vagyis literenként 6 fillér haszonra, ami 60 százalék haszonnak felel meg. Az elmúlt évben a szabadkereskedelemben 18—20 fillérért vitték el a tejet a termelők házatól, így érthető, hogy 10 fillérért csak keveset vittek a tejcsarnokba. A szövetkezeti adminisztrációs költségek a forgalomhoz képest magasak, azokat azonban csökkenteni nem lehet, így nincs is kilátás rá, hogy a Szö-

vetkezet a mostani gazdasági helyzet fennállásában magasabb tejáratat tudjon fizetni.

E hó 13-án tartotta a Szövetkezet rendes évi közgyűlését, melynek új igazgatósági tagok választási tárgyánál a Szövetkezet jövő működésére vonatkozóan a következő beadványt olvastam fel:

Tisztelt Közgyűlés!

Szövetkezetünk zárszámadásának elbírálásakor két fájó tényrt kell megállapítanunk: naponta átlag csak 135 liter tej a bevételünk, ennek literjéért átlag csak 10 fillért kap a termelő akkor, amikor a szabad kereskedelemben a házatól elhordott tejért 16—20 fillért kap. Azért hoznak be kevés tejet, mert keveset kapnak érte; mondhatnánk más szóval: azért kapnak keveset a tejet, mert keveset hoznak be. Nincs is kilátás, hogy ezen a helyzeten javulás történjen a mostani munkakörünk megtartásával, tehát változtassunk ezen úgy, hogy Szövetkezetünk a termelőkkel szemben ne árromboló működést végezzen, hanem a termelők anyagi helyzetét segítse elő magasabb árak biztosításával. Szövetkezetünk ilyen szellemenben való működéséhez a következő munkatervet adom:

Terjesszük ki munkakörünket a mezőgazdaság termelésében előforduló más cikkek feldolgozására és értékesítésére is. Vegyük munkakörünkbe elsősorban a baromfi és tojás értékesítést. Vezessük be a baromfi hizlalást, ennél tejet és más termelvényünket értékesíthetjük. A leölt baromfi vérével és hulladékával sertést hizlalhatunk, ezzel kapcsolatban idényszerűen hentesáruk gyártásával is foglalkozhatunk. Vezessük be a prémnyulak tenyésztését, ennél idényszerűen olcsó hússal láthatjuk el lakosságunkat, a prémeke kidolgozásával egy új iparágat vezethetünk be. Munkakörünkbe kell vennünk a nemesített konyhakerti termelvények kiadósabb termesztését és értékesítését. Az olajmagvak termesztését is fokoznunk kell a takarmányozás miatt is. Háziipari növények termesztésével is foglalkozzunk, ezzel bevezetjük a háziipari cikkek készítését és értékesítését. Általában a helyi lehetőségek szerint feltárása és rendszeresítése olyan termelvényeknek, melyek munkaalkalmat és keresetet nyújtanak (állati csontok összegyűjtése, csontliszté őrlése; gyógynövények értékesítése, gombák tenyésztése stb. stb). Értékesítési tevékenységünket lehetőleg olyan cikkekre is terjesszük ki, melyek nálunk nem képeznek napi eladási cikket, így a termelő nem is tudja azok értékét ellenőrizni, ezért sokszor áron alul adja el ezeket. Erre később egy példát hozok fel. A kartel árakkal szemben az egyes gazda nem tud védekezni, de a szervezett gazdatársadalom felveheti ezekkel is a harcot. Sok más, most fel nem sorolt mezőgazdasági termelvény és szükségleti cikk eladása vagy beszerzése körül hasznosítsa magát Szövetkezetünk azzal, hogy első sorban a tagok járjanak jól. Ne feledjük: a gazdatársadalomnak csak addig van szüksége szövetkezetre, míg az neki anyagi hasznára is van. Fejtsen ki tevékenységet Szövetkezetünk mezőgazdasági munkaalkalmak létesítése körül is, mely téren nagyon sok tenni valónk lesz még.

Amikor megjelöltem azt a munkaköröt, melyen belől vélem a gazdálkodó anyagi helyzetének megjavításánál Szövetkezetünk helyzetét is megjavítani, tervem kivételének lehetőségét igazolandó felajánlom szerény tudomásomat és munkaképességemet a következő feltételekkel:

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

1. Tervem kivételéhez legalább hat évre van szükségem, tehát méltóztassék engem két ciklusra, 6 évre ügyvezető-igazgatónak megválasztani.

2. Igazgatósági tagokul egyelőre magam mellé csak két urat kérek megválasztani, akiket vagy a közgyűlés jelöl ki, vagy önként jelentkeznek, vagy én jelölök ki.

3. A Szövetkezet ügyvitelét ez év április 1-én veszem át, amikor is zárlatot készítenék és pontos leltárt veszünk fel.

4. A Szövetkezet munkálkodásomért, kész kiadásaim külön megtérítésén kívül a forgalom három százalékát állapítja meg, azzal a kikötéssel, a folyó évben 500 (ötszáz), a további években csak egyezer-egyezer pengőn felüli haszon ha van, az fordítható az én díjazásomra. Például: ha csak egyezer pengő haszon van, akkor én nem kapok semmit. Ha kétezer pengő haszon van, akkor ha a forgalom szerint nekem esetleg háromezer pengő járna, csak az ezer pengőn felüli összeg fordítható az én díjazásomra, vagyis ebben az esetben ezer pengő.

5. A Szövetkezeten át értékesített cikkek és állatok eladási ára után körülből 6. (Hat) százalék jutalékot számítana fel a Szövetkezet.

A szövetkezeti jutalék szemléltetésére és az előbb említett eladási cikkek árellenőrzésére felhozom Kruchió István gazdátársunk szalma eladását. Kruchió István eladott 900 métermázsas szalmát, mely eladás a Szövetkezetünkön át, ugyanazokkal a szolgáltatási árakkal, melyeket a vevője fizetett ki, a következőleg történt volna:

900 mázsa szalma vasuti fuvarja	
Budapestig	900.— P
prézelés q-ként 20 fillér	180.— „
kazán használat q-ként 16 f.	144.— „
prés használat q-ként 10 f.	90.— „
vasonba rakás vasonként 4 P	36.— „
kötöző drót q-ként 3 f.	27.— „
Szövetkezeti jutalék 3780 P	
eladási ár után 6 százalék	226.80 „
összes kiadás:	1603.80 P

A préselt szalma budapesti napiára 4.20 P, 900 métermázsánál bevétel: 3780.— „

Kruchió István tehát kapott volna a szalmáért: 2176.20 P ezzel szemben kapott 760 pengő 32 fillért, tehát 1415 pengő 88 fillérrel kevesebbet, mintha a Szövetkezetünkön át értékesítette volna a szalmáját.

Kijelentem, a szövetkezeti működésünket nem kereskedő ellenes alapra kívánom kiépíteni. De ott, ahol ilyen esetek fordulnak elő, ott a kereskedő ellen is fordulunk.

Az a hitem: Ha rendes gazdasági viszonyok lesznek ismét, a gazdálkodó érdekeit ügyesen szolgáló szövetkezet segítségével a szorgalmas kisbirtokos háztartási és adóköltéseit az állattenyésztés és kisebb termelvényeiből tudja majd fedezni és akkor agabonatermelvényeiből származó bevételek gyarapodására szolgálnak. Ez nem egy felelősségtelen kijelentés, nem porhintés, hanem ez a meggyőződés. Épen ezért, mert ezt hiszem és vallom, ez adja a bátorságot, hogy Önöktől az Önök helyzetének, azon át pedig a magam helyzetének a megjavítására is nem pénzt kérek, hiszen adósságot ve-

szek át a Szövetkezettel, hanem a bizalmukat kérem.

E munkavállalással távolabbi célkitűzésem, hogy szülőközségem mezőgazdasági életét olyanná építsük ki, hogy a földrajzi fekvésünkből adódó központi helyzet a községünk határán túlterjedő szomszéd községek hozzánk gravitáló gazdasági szüksége Gyoma dolgozó polgárait gazdagokká, megelégedetté tehesse. Ha Önök követni tudnak ezen a kijelölt uton, ha az eladódott kis Szövetkezetünk sorsát rám merik bízni s ha megtisztelnék bizalmukkal, vállvetett munkával segítenek magunkon és akkor az Isten is megsegít bennünket.

Kérem Önöket, fogadják el ajánlatomat.

Gyomán, 1932. március 13-án.

Teljes tisztelettel:

lfj. WAGNER MÁRTON.

(Folytatom.)

HIREK

Doktorrá avatás. Zolnay Béla forg. adóhivatali főnököt államudományi doktorrá avatták. Gratulálunk.

Református istentisztelet **Endrődön.** Március hó 28-án, húsvét hétfőn délelőtt tíz órakor Endrődön a gyomavégi községi óvodában, a szokott helyen református ünnepi istentisztelet lesz. Az istentiszteletre a gyülekezés már fél tíz órakor megkezdődik. Az istentiszteleten imádkozik és ünnepi prédikációt tart, utána pedig urvacsorát oszt Répás Pál gyomai református elnök-lelkész.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a tárca rovatunkban folytatásosan megkezdett Albániáról szóló ismerletésre, melyet **Waisbecker Antal** ny. huszárnagy, a m. kir. kormány által megbízott szaktanácsadó, az albán királyság mezőgazdasági megszervezője március 18-án a Magyar Nemzeti Szövetség előadásán felolvasott.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre a Holler Szállóban 1932 március hó 27-én műkedvelő főpróbát, 1932 március hó 28-án este 8 órai kezdettel műkedvelő előadást és zártkörű táncmulatságot rendez. Szinre kerül: „Viktoria“ operette 3 felvonásban. Farkasinszki Imre zene-kara muzsikál.

A közalkalmazottaknak március végéig be kell jelenteni a mellékjárandóságukat.

A Gyomai Sport Club 1932 március 28-án, Húsvét második napján, az Uri-Kaszinóban műkedvelő előadást és zártkörű táncestélyt rendez. Szinre kerül: „Ill. Konrad“ kétfelvonásos bohózat és „Zuárd“ egyfelvonásos bohózat. Farkasinszki Imre és zenekara muzsikál.

Vármegyei határozatok: Békésvármegye fővármegyei bizottsága a Békéscsabai Kisgazdák Egyletének székház felépítésére 2000 pengő segélyt, a Körösladányi Stefánia Fiók Szövetségnek 500 pengőt, az endrőd-ugari lakosságnak körhelyiség építésére 500 pengőt, a József királyi herceg Szanatórium Egyesület részére 500 pengőt, az ujkigyósi Stefánia Fiók Szövetségének 250 pengőt, a békésszentandrás Stefánia Szövetségnek 500 pengőt, a békéscsabai Kereskedelmi Csarnoknak 1500 pengőt megszavazott.

Csabai Hétfő. Egy hézag pólló lapot indított meg **Oroszlány Gábor**, a vármegyei újságírók egyik tekintélyesebb tagja. E lap minden hétfőn és kettős ünnep után korán reggel a vármegyénk minden községébe eljut a budapesti hétfői lapok híreivel, valamint a megyei aktuális események és sport hírek közlésével. Az első szám az egész megyénkben nagy érdeklődést keltett. A Csabai Hétfőben megjelentető hirdetések a mi kiadóhivatalunk is felveszi. A Csabai Hétfő szerkesztősége Békéscsaba, Batthyány-utca 10 szám alatt, a kiadóhivatala Engel hírlapiroda, Békéscsaba, Andrássy út alatt van. A lap ára példányonként 10 fillér.

Állampolgárságból való elbocsátás. Dr. Berkovics Miklós olaszországi lakos gyakorló orvost — Berkovics Adolf fiát — saját kérelmére a magyar állampolgársága alól felmentették.

Hitelezői értekezlet. A Bácsy és Isa bank hitelezői az OHE megbízottja Nyulászi Alajos dr. közreműködésével gyűlést tartottak. Minden remény megvan, hogy a kibontakozást megralálják és úgy a bank, mint a hitelezők érdeke meglegyen védve.

Gróf Bethlen Istvánné vidéki előadó körútra indul.

NINCS TÖBBÉ LAKBÉRFIZETÉS!

Családi Otthont, saját házat építhet kamatmentes kölcsönrel. Jelzátog, vagy drága kamatos kölcsönt leváltunk.

Felvilágosítással szolgál:

„SAJÁT OTTHON“

Építő-Takarék Szövetkezet, Budapest, VI., Vilmos-császár ut 45 Vezérképviselőt és helyi képviselőket keresünk.

Szívbetegeknek és érmeleszesedésben szenvedőknek a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz különösen agyvérzésre és guitaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre 1932. április 2-án este 9 órai kezdettel Orosházán az „Alföld“ szálloda dísztermében műsoros estét rendez, amelyre az érdeklődőket szeretettel meghívja az Elnökség. Meghívók igényelhetők Orosházán, Ev. Ifjak Szövetségénél, vagy Békéscsabán Hidy Gyula elnöknel (Vécsey u.).

Boldog emberek. Több száz levelet írnak boldog emberek Tolnai Világlapjának. Ezek mind értékes ajándékot kaptak a népszerű képeslap nagy rejtvénypályázatán. Tolnai Világlapja legújabb számában új pályázatot hirdet, 500 újabb ajándékkal. Az ajándékok között szerepel egy értékes rádió, férföltöny, női ruha, férfing, pizsama stb. Mindenki, aki 26 fillérért megveszi Tolnai Világlapját, részvehet a pályázaton.

A színházi görli kettős élete. Erről közöl nagyon érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb húsvéti száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan érdekes cikket, riportot, képet, novellát, folytatásos regényt és egy teljes háromfelvonásos szindarabot közöl a népszerű színházi képeslap. Ára 26 fillér.

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugar útca 29 — kérünk.)

Lesz-e magyar feltámadás?

A napokban szerte a világon ünnepelt német költő-király Goethe mondotta haldoklása perceiben, szállóigévé vált híres mondását: „több világosságot“. Mintha a XIX. század első felének nagy vívódását fejezte volna ki „a felvilágosodás nagy eszméi“ és az Európa-szerte megindult szabadság mozgalmak fergetegszerűen terjedő ideáinak átértékelésében és felszívásában.

Ma — 100 esztendő után — az emberiség „több örömet“ vagy mondjuk meg nyíltan „több élvezetet és gyönyört“ kíván!

A háboru utáni idők könnyű kereseti és gazdagodási lehetősége ragdylyszerűen növelte meg a társadalom minden osztályának követelését az étellel, sőt magával az állammal szemben is. A szórakozás, mulatás, átvat-örület, sőt a megélhetés méretei is oly nagymérvűek lettek, hogy a tisztességes munka és kereseti lehetőség — rövid pár év után elégtelennek bizonyult az igények kielégítésére.

Európa nagy államait sem kímélő gazdasági válság pedig a végső döfést adta meg — a kirabolt, koldus-kenyérré szorított trianoni magyarságnak.

E zilált, feszült helyzetben recesség-ropog az egész társadalom. A kuruzslók próbálkoznak, kísérleteznek, de eredménytelenül. A panasz, elégedetlenség, gyűlölködés napról-napra nő.

E sötét chaoszba egyetlen megnyugtató jelenség — a feltámadt Krisztus diadalmas alakja!

„Ne féljete, én meggyőztem a világot!“ hangzik győzelmi szöze. De a Megváltó Jézus nem a lelkiismeretlenség, nem a gyönyör, nem a visszaélés, nem a gyűlölködés hálványa!

A Szeretet Istene Ő, aki törvényeivel fékezi a pénz- és élvezetvágyat, aki igazságot és méltanyosságot követel a hatalmasoktól és munkaadóktól, de türelemmel, munkakedvvel, takarékosággal tölti el az egyszerűbbek, a munkások keblét is!

A feltámadás bizonyossága a legnagyobb öröm és legnagyobb ajándék az emberiségnek; diadalmas és vigasztaló biztosíték az elmúlás és megsemmisülés ellen!

De a feltámadás fénye bevillágítja a mi nehéz, sötét nemzeti életünkbe is, mert azt igéri, hogy Krisztus igazságainak, erkölcsi törvényeinek és a szeretet örök, nagy parancsának — elfogadása,

átélése az egyéni, családi és közéletben való tökéletes és általános uralomra juttatása után — a szellemi, erkölcsi és gazdasági feltámadás vagy helyesebben ujjaszülétek is elkövetkezik! cs.

Egy és más a peticióról.

Folytatás. III.

(Kondorosi vallomások.)

Ma Kondorosra rándulunk, hol február hó 11 és 12 napján eszközölt tanu kihallgatásokat a kiküldött táblabíró. A közigazgatási bíróság ezekre a tanu vallomásokra helyezte a fősúlyt, mert itt a visszaélések oly tömegét követelték el, hogy bebizonyosodás esetén azoknak egy része is elegendő a mandátum megsemmisítéséhez. Ezek a visszaélések az eredeti panasziratban nem szerepeltek, de 1931 évi augusztus hó 29-én Jeszenszki Sándor kondorosi evangélikus tanító, a Zeőke-párt alelnöke, Liker Mihály vendéglős és Nagy János fuvaros társaságában önként jelentkeztek dr. Hindy Zoltán ügyvédi irodájában és ott előadásukat nyugtákkal alátámasztva, az életés, itatás és vesztegetések esetét adták elő, hogy a panaszlók pótpanasziratot nyújtottak be a közigazgatási bírósághoz. A pótpanasziratban tehát csupa oly tanuk vannak benevezve és ennek megfelelően tanu vallomásra beidézbe, akik valamennyien Zeőke-nek voltak a főkorifeusai.

Most csak a kisebb jelentőségű tanuk vallomását teszem olvasóim előtt ismertté, különös tekintettel arra, ami a Gyoma—Endrőd—Kondoros c. lap részletes és „hüségese“ h iradásából kimaradt. A Jeszenszki Sándor és társai budapesti utjával külön foglalkozom majd a legközelebbi számban.

Lássuk a tanukat:

95 fillér napszám.

Mazán János kondorosi lakos, Liker Mihály a kondorosi csárda vendéglősének sógora előadja, hogy ő a választások tartama alatt 7 társával 30 napon át a Zeőke pártirodában dolgozott és „munkánkért utólag mindössze 200 pengőt kaptunk Jeszenszki Sándortól és ezt az összeget magunk között felosztottuk.“ Tehát állítása szerint 28 pengő 57 fillért kaptak fejenként, vagyis 95 fillér napidíjat az aratás idején

Zeőke tartozik Likernek.
Mihály Ferenc pincér azt

vallja, hogy „nekem Zeőke nem tartozik. Liker Mihály vendéglősnek volt valami követelése, de azt nem tudom, hogy milyen, kiegyenlített-e vagy sem“.

Ingyen ebéd.

Janis Márton kondorosi lakos előadja: „Én az alapválasztásnál a szavazásnál Zeőke pártjának bizalmi férfia voltam, miután a tanyán lakom és haza nem mehettém ebédelni, elmentem Liker Mihály vendéglőjébe és ott egy ebédet kaptam. Hogy az ebédnek az árát ki fizette, nem tudom“.

Kondacs György kondorosi kisbirtokos vallja: Én az alapválasztásokkor a Zeőke párt fővezetője voltam s miután kint a tanyán lakom Likernél egy órákor kaptam egy ebédet.

Zeőke fizet 100 pengőt és kiutal 100 pengőt.

Vaszkó Imre kondorosi férjiszabó eskü alatt vallja: „Én az alapválasztásokkor a szociáldemokrata pártot támogattam. A pótválasztás előtt szerdán hívták Csapó engem a Vangel féle pártirodába, de én nem mentem. Ugyanakkor találkoztam Sült Pállal, aki engem a Zeőke pártirodába hívtat, én azonban nem mentem. Csütörtökön reggel mégis elmentem a Zeőke féle pártiroda folyosójára, ott Bácsival beszélgettem, aki hívtat, hogy jöjjenek be este a pártirodába, de én nem mentem. Ekkor nap este Zeőke Antal képviselő ur Jeszenszki Sándor tanító urral fölkerestek a lakásomon, arra kértek, hogy gyűjtsek neki szavazókat. Én azt mondtam, hogy fogok gyűjteni, munkámért 200 pengőt kérek s ekkor a képviselő ur 100 pengőt adott nekem és meg volt mondva, hogy a másik 100 pengőt szombaton kapom s azt Jeszenszki tanító ur tényleg ide is adta nekem a csárda kapu bejárójában. Ezt a pénzt teljesen magamnak tartottam meg.“

Jeszenszki kioktatja Vaszkót.

Előadom még azt is, hogy tegnap este járt nálam Jeszenszki Sándor tanító ur s azt mondta nekem, ha majd kihallgatnak, tagadjam le a 200 pengőt, még azt is mondta, hogy ha bevallanám a 200 pengőt, akkor én is kaphatok még hat hónapot, mire én azt feleltem, nem szeretek hazudni, megmondom az igazat.

Jeszenszki tagad.

Ennek dacára Jeszenszki Sán-

dor evangélikus tanító eskü alatt vallotta: Én semmiféle szociáldemokrata szavazónak sem 200 pengőt, sem más összeget át nem adtam s arról sem tudok, hogy Zeőke képviselő ilyeneknek vagy bárkinek pénzt adott volna.

Ki mondott igazat?

Vaszkó Imre is megesküdött vallomására és Jeszenszki Sándor evangélikus tanító is esküt tett vallomására. Egyik nem mondott igazat! Majd eldönti a bíróság, melyik tanuvallomás a helyes.

Jeszenszki Sándor kondorosi evangélikus tanító, kinek a választások alatt és utáni magatartásával mint főntebb mondtam külön fogok foglalkozni, a kiküldött táblabíró előtt eskü alatt tett vallomásából most csak egy kis részt közlök érdekesség és egyes emberek fölfogásának jellemzésé-ként.

Kevicki esperes haragszik.

„Ez esetben — vallja a bíróság előtt a tanító — jelen voltam, amikor Kevicki László evangélikus esperes a pótválasztás előtt egy pohár sört kért Zeőke képviselő urtól, mire utóbbi azt válaszolta: azt akarod, hogy megsemmisítsék a választást? És nem fizetett neki sört, mire az esperes megharagudva eltávozott.“

A harag nem komoly.

Amint a következmények azonban mutatják, a harag nem volt komoly, — vagy talán sikertűt a képviselő urnak őt másként kiengeztelni? — mert a barátság tudomásom szerint nem szakadt meg közöttük, az ma is változatlanul fenn áll. Kár is lett volna egy pohár sör nem fizetéséért két hosszú parlamenti ciklus alatt erősen összeforrt barátságot összetépni.

(Folytatalom.)

Peticionáló.

Az endrődi téglagyárban téglá és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglá épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiat fakeskedők. Gyoma.

Ebzárlat. Gyoma és Endrőd egész határára szóló ebzárlatot rendelt el a hatóság.

Az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep mint Szövetkezet.

A Szövetkezet alaptőkéje 22440 pengő. — A múlt évi haszon 14586 pengő 27 fillér.

Március 20-án tartotta az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep mint Szövetkezet XXII. évi rendes közgyűlését, melynek igazgatósági jelentéséből megtudtuk, hogy a múlt évben fürdőt építettek két kabinnal, egy molnáriakást melléképületekkel; a tagok kötelező örlése után eddig szedett 2 százalék portást törölték, a villanydíjat 8 fillérről 7 fillérré szállították le. Tervbe vették a folyó évben egy második hajtógép beszerzését, a közvilágítás és magánvilágítás elválasztását. A 30 pengős tületrészek után 3 pengő örlési visszatérítést adnak, amihez még az örlési jutalékot is hozzá kell számítanunk.

Ma, mikor minden vállalat óriási erőfeszítéssel tud csak a lét színvonalán megmaradni, örömmel látjuk, hogy egy szolid, de biztos alapokon felépített gazdaszövetkezet dacol a gazdasági válsággal, áll és munkálkodik a tagjai, a gazdái javára és a szolid haszonkeretek betartásával elért nyereségből újabb beruházásokat eszközöl: fürdőt épít, melynél nem a haszon sarkalja, hiszen előreláthatólag arra rá fizet, de a községnek egy közegészségi, egy köztisztasági szükségletét elégíti ki, továbbmenően a villanyt 8 fillérről 7 fillérré szállítja le, mely

szociális intézkedésével az ország más ipari és kereskedelmi üzemeinek is megmutatja a helyes utat, hogy a fogyasztási árak leszállításával igyekezzenek a fogyasztókat kielégíteni és megtartani.

Milyen legyen a fejősajtár?

A fogyasztásra kerülő tej legyen tiszta és egészséges, mert csak így várható a tejfogyasztás emelkedése. Már a fejéskor kell tehát arra törekedni, hogy a tejbe minél kevesebb baktérium kerüljön. Fontos az állatokat és almot tisztán tartani, a tőgyet a fejés előtt fertőtleníteni. Nem szabad a fejés első tejcsepeit a sajtárba fejni, mert tudvalevő, hogy a csecsbimbókra baktériumok tapadnak, amelyek a tejbe kerülve az egész tejet megfertőzik. Ezért szükséges, hogy az első cseppek a többi tejtől elkülönítsenek. Nem elegendő ezen úgy segíteni, hogy a legelső tejet az alomra fejjük, mert az alomra került tej kész fészke a baktériumoknak és igen könnyen megfertőzi a többi teheneket is. Igen fontos tehát, hogy ezt az első tejet felfoghassuk. Legutóbb olyan sajtárokat szerkesztettek, amelyeknek keskeny oldalára egy könnyen leemelhető kisebb tartályt szereltek, amelybe az első cseppek belefejhetők. A fertőzés védelmét szolgálja a sajtárra épített domború félfedő, amely megakadályozza hogy a tőgyről és a tehén hasájáról odatapadt alom a tejbe hullhasson.

Nedves kézzel ne fejjünk.
A nedves kézzel való fejést kerülni kell, mert az ilyen fejés mellett igen nagy a lehetőség a tej fertőzésére, de azonkívül ez a fejési mód a tőgyre is ártalmas.

Tűz. Az Endrődi Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet a Kálh. Népházban levő főüzletében múlt szombat virradóra ismeretlen okból belső tűz támadt, amely azonban az ajtó és ablakok légmetes zárása miatt nem oltott nagyobb arányokat. A tüzet reggel 3 órakor a csendőrszóló hazatérő Faragó csendőr vette észre s a tűzoltóság ügyes és derekas munkája sok kártól mentette meg a szövetkezetet. Külön ki kell emelnünk Szujó Vince csővezetőt, ki oly szakértelemmel oltott, hogy a víz semminemű kárt nem okozott. Mint hírlík, a biztosítóiársaság megakarja a derek tűzoltót jutalmazni.

Könyvismertetés. Érdekes füzet jelent meg a Magyar Gazdasági Szövetkezet kiadásában „Állattenyésztés és takarmányozás” címen dr. Thewrek Aurél szerkesztésében. Igen tanulságos cikkben ismereti a mesterséges borjúnevelést, a tehenek takarmányozását, baromfi kifutókat, a szapos malacok vitamin szükségletét. Ismereti a legújabb gazdasági fertőtlenítő készítményeket, a nyers Chloramin és Chloramin Homokot. A füzet ára 60 fillér és szerkesztőségünk ulján is megrendelhető.

Az angol kormány és a tej-propaganda. Angol lapokban olvassuk, hogy az angol kormány a múlt évben 25.000 fontot jutaltott a tejtermelőknek propaganda céljaira.

Sir Evelyn Wrench angol újságíró pesti előadásában a dunai szövetségre vonatkozólag azt mondja: ... igenis legyen dunai szövetség, amelynek gazdasági együtt működéssel kell kezdődni, de ez a dunai szövetség ne legyen se francia, se német, se angol. Öt évig ne politizáljunk. Üljenek le a zöld asztalhoz, lehetőleg ne politikusok, hanem komoly gazdasági emberek és akkor reméli, meg lehet oldani Európa gazdasági krízisét.

A Magyar Kapitalizmus címmel havi folyóirat indult meg, mely a polgári bolsevizmus leküzdését tűzte ki céljául. Akik a kapitalizmus szellemében propaganda munkára is vállalkoznak, azoknak iszteletpéldányt küld a szerkesztőség. A Magyar Kapitalizmus évi előfizetése 4 pengő, szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, V., Zrínyi-utca 1 szám alatt van.

Az iskolai szünet az idén június 15-től szeptember 4-ig fog tartani.

Anglia sérístenyészével ki akarja küszöbölni a Dániából 30 millió font értékben behozott séríteseket.

Dombóvárról jelentik az első fecskék megérkezését.

A Graf Zeppelin ismét Braziliába ment.

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albánjáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Irta: WAISBECKER ANTAL.

Hazánk születéséről és fejlődéséről, jelenlegi gazdasági helyzetéről és megélhetési viszonyairól eleget tanultunk s olvastunk, különösen az utóbbi években. Most, a szemünk előtt feltámadt és felcséperedett Albániáról, Shqypriáról (Scsipriáról) óhajtok írni oly dolgokat, melyekről iskolában vajmi keveset hallottunk s újságból vajmi keveset olvastunk s ha mégis, akkor az nem fedte mindenkor a valóságot. Okát ennek abban találom, hogy nincs az országban senki, ki állandó tartózkodással, együttéléssel és munkálkodással, éveken át szerzett tapasztalatokkal ismerhette volna meg Albánia népét, lelkét, nyelvét, érzés és gondolatvilágát, egész egyéniségét és karakterét, minden jó és rossz tulajdonságát.

Alábbiakban, némi vonatkozással hazánkra és Európára, szeretném előadásomat érdekessé és tanulságossá tenni.

Albánia területe hecslés szerint, (felmérve és kataszter nincs), félakkora, mint

hazánké, hozzávetőleg 32.000 négyzetkilométer. Lakóinak száma az 1930 júniusi, vagyis első népszámlálás szerint 1 és fél millió. Négyzetkilométerenként 47 lélek, vagyis nagyon gyér. Szomszédjai: északon és keleten Jugoszlávia, keleten és délen Görögország, nyugaton hosszirányban pedig az Adria, másszóval Olaszország. Albánia tenger felőli része mélyen fekvő síkság, keleti fele hegyes, az 1000—1600 m. magas Karcá-i és Leskovik-i termékeny fensikkal. Földrajzi fekvése világkereskedelmi szempontból nagyon kedvező, mert közel van a nyílt tengerhez s terményeit olcsó vízi úton szállíthatja a világ minden piacára. E célra 6 kikötője van. A Skuttari taven Skuttari, a tengeren, mellyel a hajózható Bojana köli össze, Sanct-Giovanni de Medua, Durazzó, Valóna, Sancti-Quarante és a Logara hegy aljában, Portó-Palermo. Ezek közül a legfontosabb Durazzó, mert az országfalár közepén van, 39 kilométernyire Tirana fővárostól és mert 3 év óta a triesi Mazurana társaság építi 7 millió arany frankért modern kikötővé. Addig, míg elkészül, úgy mint eddig, a ki és behajózást csónakok végzik.

Albánia tavai a hajózható Skuttari

tavon kívül keleten a 800 m. magasan fekvő Ochridató, melyen gyönyörű pelikánokat és vad hatyukat láttam és a 880 m. magasan fekvő Malitqó, melynek tükreét 1 m.-rel leszállították s kaptak érte 6000 kat. hold gépnélkül bármikor öntözhető termékeny talajt, mi fontos a minden évben visszatérő 3—5 havi szárazság miatt. Itt említem meg, hogy a földmívelési miniszterium, karólve a közmunkaügyi miniszteriummal, öntözhetővé tett az utolsó 7 évben természetes vízelárástással több mint 40.000 kat. holdnyi területet. A tavak közül megemlítem még a Müzékianak nevezett nagyalföld közepén levő Tarbutót, délen Korfu szigetével szemben pedig a halban nagyon gazdag Butrintótól. Ennek partján sok a sakál. Ezek az esti és hajnali szürkület beálltakor gyermeksírás szerű koncertet adnak.

Nagyobb folyói

északon a már említett hajózható Bojana, mely összeköli a Skuttari taval a tengerrel, a Drin, a Mati folyó, melyen Albániának első modern hídja épült 6 nagy ivben, mely I-ső Zog király nevével viseli és 1927-ben lett a forgalomnak átadva. A Skumbin, továbbá a Semeni és Vojusa. Utóbbi két folyónak akkora az esése

Budapesti Nemzetközi Vásár.

A Nemzetközi Vásár idei programjába felvették az idegenforgalmi kiállítást is.

A vásárigazolvánnyal járó, a Budapestre és onnan visszaváló utazásra szóló jegykedvezmény ezuttal is 50 százalékos, mely kedvezmény május 2-től május 22-ig szól.

Kedvezményes jegyeket szerkesztőségünkben lehet kapni.

Gyermek-napló. A Pesti Napló új melléklete. A Pesti Napló népszerű napi mellékleteit március 27-étől megtoldja egy új melléklettel. **Gyermek-Napló** az új melléklet címe, a magyar gyermekek világának készül és minden szombaton a közkezdvelt rózsaszínű **Asszony Leány Család Naplója** melléklettel, de attól függetlenül kopog be a Pesti Napló olvasóihoz, hogy tanulságos, oktató, szórakoztató, hazafias és játékos tartalmával kedves lársasága, jó pajtása legyen a gyermekeknek. A **Gyermek-Napló** kis elbeszéléseket, meséket, költeményeket, utleírásokat közöl hétről-hétre, lesz benne bőven rejtvény és minden szombaton újabb és újabb meglepéssel szolgál a magyar gyermekvilágnak.

Szauter Emil dr. mentőorvost darabokra lépte a villamos.

A belügyminiszter bevonja a szünetelő moziengedélyeket.

Románia fél a békereviziótól.

Erdős Renée: „Örök Papok” című új regénye a Pesti Naplóban Március 27-én, vasárnap új regény közzétételét kezdi meg a Pesti Napló. A regény szerzője Erdős Renée, akinek eddigi írásai méltán megérdemelt nagy sikert arattak és az egész országban népszerűek. A kitűnő író új regénye, amelynek közzétételét március 27-én kezdi meg a Pesti Napló, az irodalomban eddig még fel nem dolgozott témát ölel fel. „Örök Papok” a címe Erdős Renée új művének, amelyben a kiváló író a kiöltözött papok új életét rajzolja meg négy ember életét, amely mögött háttér az elhagyott reverenda. A merész téma Erdős Renée előkelő és diszkrét előadásában megnevesül, művészivé válik és ez külön értéke a mindvégig lebilincselően izgalmas regénynek, amely napi folytatásokban fog megjelenni a Pesti Naplóban.

Magyar cégek külföldi pénztartozásai csak a külföldi bizottság útján rendezhetők.

Amikor Arcsine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepángás, gyomorfájás, felfúvódás és lejnnyomás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Két amerikai gyermekrablót elfogytiglani fegyházra ítéltek.

3. Színházban, hangverse-nyen kellemetlen érzés a köhögési inger. Ilyenkor sokat ér, ha velünk van egy doboz valódi Réthy-féle Pemetefü cukorka.

Ezernél több ember öllek meg az oroszok a román határon.

A politizáló Hitler párhoz tartozó Glahn nevű diákok kicsapták az iskolából, mire agyonlőtte magát.

Hódmezővásárhely törvényhatósága elfogadta Békésvármegye átiratát, hogy írjanak fel a kormányhoz a tükös választójog és a gyülekezési szabadság helyreállítása érdekében.

A Hussertéstenyésztők Egyesületében hangoztatták az előadók, hogy a hussertéstenyésztésnél jó eredménnyel lehet a lucernát felhasználni s a lucerna a hizosertéseknek is olcsó takarmányul szolgálhat.

Véletlenül jött rá egy orosz házi lakatosnak, hogyan lehet pénzt hamisítani. Az első hamis kétpengősnél rajtavesztett a „feltaláló”.

Leszavazták a szegedi ügyvédi kamarában a vezetőség által kidolgozott költségvetést.

Az olasz leszámítási kamallabat 7 százalékról 6 százalékra szállították le.

Dr. Dréhr Imre „felfeltaláló” kiadását kéri az ügyészség.

Leirhatatlan nyomorba sodorta az elszakított Felvidéket a prágai önkényuralom.

Dr. Baghy Károlynét a vizsgálóbíró szabadlabrá helyezte. Az eddigi adatok igazolták a jogos önvédelmet.

A mezőberényi főmeggyilkos ügyében pótnyomozást rendelt el az ügyészség.

A diplomás munkanélküliek ügyében küldöttség kereste fel a miniszterelnököt.

Uj mértékhitelítő rendelet jelent meg. A kereskedelmi miniszter nemrégiben új mértékhitelítő rendeletet adott ki, amelynek leglényegesebb újítása az, hogy az új mértéktárgyak hitelítéséről az az ipari vagy kereskedelmi vállalat köteles gondoskodni, amely az ilyen mértéktárgyakat Magyarországon előállítja, vagy a külföldről behozza. A külföldről behozott mértéktárgyak hitelítéséről az importálók kötelesek azonnal gondoskodni. A közforgalom céljaira szánt hordozható mértékeket és mérőeszközöket az azokat gyártó, vagy importáló vállalatok viszonteladónak is kizárólag hitelített állapotban adhatják el. A javított, módosított, vagy igazított mérlegek és mérőeszközök újrahitelesítéséről a javítást, módosítást, vagy igazítást eszközöző iparos tartozik gondoskodni, mert a mulasztásért ő felel.

Gyomai anyakönyvi hírek. Születtek: Szabó Mihály, Bíró Gyula, Molnár József, Bogár Eszter. Elhaltak: özv. Kónya Ferencné P. Kovács Rebeka 88 éves, E. Kiss Gábor 2 hetes, Pulnoki Etel 5 éves, özv. Tóth Lajosné Koós Zsuzsanna 78 éves.

hogy 2 villanyteleppel elláthatala az országot világító, ipari, gazdasági és vasúti hálózatot hajtó erővel.

Albániának vasúlja ma egy méternyi sincs. A megszállók építette osztrák, német és olasz mezei vasutak részben elűntek, részben eladtak, mint öregvas, az oltmaradt tüzéségi lövegekkel együtt.

A közlekedést a főutakon autók és kétkerekű kordélyok bonyolítják le, csak nagyritkán látni 4 kerekű szekereket, egyéb helyeken kizárólag a nyerges állatokat. Ezeket igen nagy fanyereg van, melynek fele az állat nyakán nyugszik. E nyerges alól alig látszik ki az apró ló, öszvér és szamar. Ezek nyergére kölik a tulipános ládát, a gabonaszákot, a fát és faszenet, a baromfit, a bárányt s erre a préseletlen szénát. Utóbbi oly ügyesen, hogy alig látszik ki belőle a ló feje. E lovacskákon ül: gyerek, asszony, néha 1 lovon az apa 2 fiával. Ezeket szállítják hegyvidéken a fanyereghez kötözött halottat. (Tudni kell, hogy a mohamedán nem teszik koporsóba). Halottat szállít tilve az albán személyautóban is, hogy temetkezési helyére vigye. Persze a kísérő tartja a halottat ülőhelyzetben, hogy ki ne bukjon a rázás vagy kanyarulat következtében. Egyszer egy ilyen

halott helyére ültem tükárommal az autóba, elképzelhető, milyen érzéssel.

Albánia a világháboruban, akár hazánk, sokat veszített területéből a jugoszlávok és görögök javára. Fővárosa Tirana 35.500 lakossal. Előbb Durazzó, még előbb Skutari volt. Alessio és Kruja városoknál van Hunyadi barátságának, a törökverő Shkander bégnek váromja. Kavaja fontos mint kereskedelmi és mezőgazdasági gócpont. Vidékének 24 falujából a kormány az utóbbi években mintafalvakat létesített — mezőgazdasági értelemben — s átváltoztatta a kisgazdák bibliai faeke művelését modern gazdálkodássá.

Lushnja város a miniszterium első földművesiskolájával, mintagazdasággal, faiskolával, állat-, selyemhernyó- és baromfitenyésztéssel, „Finom dohány” teleppel, vaj és sajtgyárral. Lushnja vidékén az utóbbi 10 évben meghonosodott a gyapot termelés, melynek minősége a világ legjobbjával versenyez. Az imént említett Kavajától keletre van Elbasán, narancs és citrom ligetekkel, 25 négyzetkilométernyi olajerdővel. E várost 1927 óta új autót köti össze Korcá város megyeszékhellyel, mely 1000 m. ma-

gaságban fekszik. Mielőtt ez az új megnyílt volna, Karcát Elbasán felől kizárólag hegyi úton, összvérháton lehetett megközelíteni s azért a téli havazások alkalmával a fővárostól teljesen el volt zárva, a posta sem közlekedett. A hivatalos érintkezés a téli hónapokban kizárólag sürgönyileg volt lehetséges. Ennek, az analphabetizmusnak, az út és hidnélküliségnek tulajdonítom azt a tényt, hogy a magán és hivatalos érintkezés legnagyobb része sürgönyileg, tehát hamar történik. A hivatalos érintkezés gyorsaságát fokozza a telephonhálózat, mely kizárólag a miniszteriumok, a prefekturák és polgármesteri hivatalok részére van. Magán használatra Tiránában 1929-től kezdődőleg létesítettek a nagyobb kereskedők helyi telephonhálózatot. Érdekes város Argjirokastro, közhasználatban Gyinokasztr, mint megyeszékhely, mert olyan sziklás talajon épült, hogy kutija nincs s lakói az ivóvizet cisternákból kapiák. (Sziklaüregben összegyűlt esővizet isznak.) Tepelenin van Ali Pásának rombadólt vára, — kit a Balkán és hazánk vérengző kegyetlenkedéséről ismer.

(Folyt. köv.)

Kozarek Antal állami illetégtörvényre hajló tüdőgyulladásban meghalt.

A pestszentlőrinci Textilgyár helyiségében betörők leröpltek egy egyetemi hallgatót.

Mit dolgozik a posta? A Statisztikai Szemle egyik számában Vásárhelyi Imre érdekes cikket ír a posta forgalmáról. Eszerint Magyarországon a postahivatalokon kívül 5220 helyen lehet postabélyeggel venni, 6425 levelezékre nyitott levelet bedobni. A postajáratok egy év alatt több mint 34 millió kilométer utat tették meg. A magyar postákon 21.036 főnyi személyzet dolgozik, ezek közül 7624 postamester. Az állami postások száma 13 412, akiknek egyötöd része női munkaerő. A postamestereknek több mint a fele nő. A posta a hazai forgalomban 1950-ban 195.006 millió levelet szállított. A felek 10.005 millió postautalványon 697.005 millió pengőt adtak fel. Ezenkívül szállított 11.003 millió csomagot is, amelyeknek súlya 72.000 millió kiló volt és a felek által bejelentett érték 725 millió pengő. A külföldi forgalom ezeket a számokat állagban 8-15 százalékkal növelte meg.

Magyar húsvét.

Írta: FÜLÖP MENYHÉRT,
Korostanya.

Millió és millió ember ajkán hangzik ma az ének: „Feltámadt Krisztus e napon! Alleluja!”

Sok millió ember örül ma ismét a feltámadásnak, hogy a feltámadott Krisztus világosságot hozott a földre. A magyar nemzet is örül a húsvétnek, de szorongó szívvel várja, hogy hoz-e ez a húsvét magyar feltámadást is???

Ez már a tizennegyedik húsvétja a magyarnak, mióta a trianoni keresztet hordja. Görnyed a súly alatt, mit ártatlanul visel. Azonban a kereszt alól néha felnéz, felsóhajt! Bágyadt szeméit ráveti ellenségeire és kérdi: „Meddig még?”

Hiszen a magyar nemzet nemcsak a naptár szerint, de sorsa szerint is a nagybőjti időszakot éli. Sőt már a nagypéntek is elmúlt; az a nagypéntek, amikor ránk-

hengerítették a gazság sziklalapját — és most már nagyszombatot élünk: az ég beborult, a sziklák meghasadtak és sötéten mered ránk a bizonytalansággal ölelkező reménytelenség és ki tudja meddig fog ez még tartani?!

Egyszer mindenesetre vége lesz, mert ha ez a nemzet vállalta kényszerülten a kálváriát, a megcsufoltatást, a keresztrevonás tragédiáját, ugy az élet és szabadság jogán követelheti a halál elmulását, a feltámadást is.

Krisztus szenvedése nélkül szegényebbek volnánk egy reménnyel, szegényebbek a mindent átfogó tudattal, hogy a feltámadáshoz a szenvedés útja vezet. Arra tanít ez a Krisztusi lélek, hogy az igazság fénye áttöri a sziklafalakat és győzedelmeskedik.

Kedves olvasóim! Bizunk és remélünk a feltámadásban, mert tesz még az Isten gyönyörű csodát és elfog jönni az ünnepek ünnepe, a magyar feltámadás, a magyar húsvét!

Társaséletünk nevelőhatása.

Társadalmi életünk nevelő hatását mindnyájan érezzük a magunk életén is. Tagadhatatlan fontossága és haszna van ezen egymásra utaltságnak, ezen közösségben élésnek az ember életében.

A legelső kis társadalom a család, amelyben testi és szellemi nevelését nyeri legelsőbbben a gyermek. Jó szolgálatot tesz az olyan szülő a társadalomnak is, aki híven, hűséggel és becsületesen elvégzi a maga nevelői munkáját családjában körében.

Amint iskolába kerül a gyermek, ott már a szülők mellé bekapcsolódik nevelőtársnak az iskola, melynek nagy és szent kötelessége minél fejlettebb és értelmesebb gyermeket adni vissza a családnak,

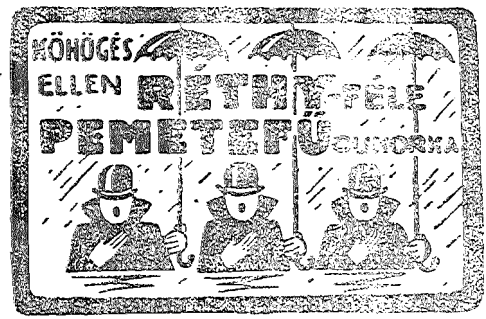
a társadalomnak és a hazának.

A család és az iskolán kívül sok más, mindenféle körülmény és környezet is közreműködik társadalmi életünkben annak nevelői munkájában. Ott van mindjárt sok helyen, a cselédség, alkalmazottak viselkedése, beszéde. Ott van a szomszédok, pajtások, barátok társasága, környezete. Mindezek nevelő hatása a gyermek és ifjú korban levőkre rendkívül nagy és alapos figyelmet, óvatosságot, éberséget igényel a gyermeke sorsával törődni akaró szülők részéről.

Minden, amit a gyermek lát és hall, nevelő és maradó hatással van lelkére. Már pedig az utcán nagyon sokat lát és hall. Helytelen magaviselet, illetlen, trágár és arcpirító jelenetek és szavak hangzanak illetve mennek végbe ma a legártalmasabb utcákon olykor fényes nappalon is.

Olyan közhelynek tekintik sokan az utcát, sétahelyeket, ahol minden lehet és szabad. Az illetlenül, szemérmetlenül, tisztelenül viselkedőket helytelen magatartásukért ilyen helyeken és alkalmakkor nem vonja felelősségre senki. Pedig megérdemelné az ilyen a nyilvános megszégyenítést és figyelmeztetést minden egyes esetben. Mindenkinek törődni kellene a közneveléssel és ellenőrzéssel gyakorolni a műveletlen és rakoncátlan, sokszor épen pökhendi módra viselkedőkkel szemben, nyilvános helyeken is.

Sajnálattal látjuk napjainkban, hogy az illemtől, a mások irányában tanúsított udvarias magaviseletről, a köszönről, az utcai rend megtartásáról, általában pedig a nyugodt, csendes viselkedésről igen sokan elfelejtkeznek társaságban megjelenésük alkalmával épen úgy, mint az utcán való viselkedésükben.

A társas érintkezés mindenkor nevelőhatással van reánk. A társadalom nevelő munkája tehát a különböző olvasókörök, gazdakörök, egyesületek, kasszinók kebelében nagyon szépen megvalósítható és sikeresen művelhető. A tagok olvasás, beszélgetés, szórakozás céljából összejönnek ezen helyeken és az együttlétnék, a közvetlen, feszélyezés nélküli érintkezésnek, egyes dolgok, események, kérdések megbeszélésének, a keletkezett vitatkozásnak nagyon hasznos nevelő ereje van. Természetes azonban, hogy minden durvaság, sértegetés és illetlen szavak használata nélkül, személyeskedések kizárásával kell elgondolnunk a nevelő hatással bíró társas érintkezést.

Akik átérzik a társadalmi élet nevelő hatásának fontosságát, azoknak nem volna szabad közömbösen viselkedni a vallásos irányú körök, egyesületek, önképzőkörök, levante-egyesülettel szemben sem, hanem inkább támogatni kellene ezen egyesületeket anyagilag és erkölcsileg egyaránt, hogy minél eredményesebb munkát végezhessenek.

A község egészséges közszeleme és lakosságának boldogulására irányuló minden kezdeményezés és munkálkodás a társaskörök kebeléből indulhat ki ott, ahol a vezetőségek komoly célkitűzéssel, egyetértő akarattal, kölcsönös bizalommal és jószándékkal fognak testvéri kezét és erős elhatározással óhajtának dolgozni a közérdekért.

SZÓKE FERENC
ref. ig. tanító,

Állatbiztosítás.

Írta: MOLNÁR ISTVÁN sz. ügyvezető
IV. közlemény.

Egyes szövetkezeti tagok kifogásolják, hogy miért nem teljesen önállóan működik a községi állatbiztosító szövetkezet s miért kell évente több, kevesebb, de minden esetre pár száz pengőt a központnak kifizetni, hogy szószerint idézzem: „Hizlalni a központot a szövetkezet bőrén”? Ha ez nem így volna, mennyivel előnyösebb volna anyagiak terén a községi szövetkezet helyzete.

Ezzel szemben a lényállás a következő: pld. az elmúlt 1931 évben a biztosítva volt jószágok 370 drb. becslési értéke volt cca 100.000 pengő, ebből a 20 százalék tenyészérték levonva: 80.000 pengő erejéig vállalt a helyi szövetkezet anyagi garanciát a mintegy 220 szövetkezeti tagnak a biztosított állataiért 3.200 P biztosítási díjért. Ezen biztosítási díjak 10 százaléka még ezideig sem folyt be. Ehhez számítva az előző évi 800 P maradványt, cca 4.000 pengő vagyonnal rendelkezett a szövetkezet a 80.000 P kártérítési kötelezettségével szemben. Szabad legyen ezek után kérdeznem, hogy melyik elnök igazgatósági, illetve vezetőségi egyén éjjeli álmát nem zavarná meg egy esetleges lépfene fellépése esetén leendő 20 százalékos elhullás, amikor az utólag kivonandó díjak sem fedeznék a kártalanítást? Mi történnék az esetben?

Egész egyszerűen feloszlanék a szövetkezet jóval előbb, mielőbb a 4.000 pengőből a fentiek szerint a 16.000 pengőt kifizetné. Ilyen volna, illetve lehetne a helyzet viszontbiztosítás nélkül. Jelen esetben pedig minden egyes a szövetkezet által biztosításra felvett jószág a Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság m. szövetkezeténél viszontbiztosítva vannak és bármilyen eshetőség esetén a szövetkezet a központtal karöltve minden megrázkódással nélkül bonyolítja le a kártalanításokat.

Az elmúlt évben is több volt a kifizetés, mint a bevétel.

Helyreigazítás.

A tiszaháti járásnak egy jegyzője pótjelentést küldött a közjegyzőhöz:

„Tévesen állítottam ki az elhunyt halálesetét, amely úgy szól, hogy az elhaltak nem maradt

örököse, se ingója, mert — maradt utánna egy törvénytelen gyerek és egy szopós borjú.“

Tárgyaláson.

A bíróság előtt a hivatalból ki-rendelt védő hevesen védelmezi a vádlottat.

— Méltóztassék, tekintetes törvényszék megtekinteni a vádlott arcát. Ez a sötét tekintet, ez a szomorú kifejezés, ezek a vonások...

Közbeszölt a vádlott:

— No ami a szépséget illeti, — arról az ügyvéd úr sem beszélhet sokat.

Gróf Tisza István tanácsa.

Háborúelőtti história.

Egy budapesti elemi iskolában keményen összetűztek a fiúcskák, mégpedig a politika volt az, ami virosra hevítette a kisfiúk arcát s ütésre nógatta a kezüket. — Egy fiúcskát, aki nagyon kardoskodott Tisza István mellett, a vitában elpáholtdák az ellenzékiek.

A megvert kis legényke nagy bánatában levelet írt szomorú esetéről a miniszterelnöknek, aki nyomban válaszolt az alábbi levélben:

„Kedves fiam! Leveledet olvastam. Azt felelem, hogy iskolás gyermek létedre ne politizálj, — de ha már ütnek, ne hagyd magad!

Ingatlan forgalom.

1932. február 8—21-ig.

Köszegi Mihály és neje Csapó Ilonka vettek 2 hold 1335 négyszögöl telki szántót Csapó Gergelytől 1500 P-ért.

Özv. G. Juhász Lajosné Boda Eszter vett 22 hold 116 négyszögöl földnek 1/3-ad részét ifj. G. Juhász Sándortól 2350 P-ért.

Zilahi Sándor és neje K. Molnár Zsuzsanna vettek 1 hold 325 négyszögöl pusári szántót Tótká Sándorné Szilágyi Juliánától 650 P-ért.

Nagy Lajos (nős V. Balogh Etelkával) vett 1387 négyszögöl pocoszugi és holtkörösi szántót Petneházi Bálintné Nagy Erzsébettől 500 P-ért.

Papp Mária vett 1 hold 805 négyszögöl pusári szántót Kruchió Lászlóné Tari Esztertől 1050 P-ért.

Csáki Gergely és neje Szilágyi Zsuzsanna vettek 2 hold 835 négyszögöl előhalmi szántót Kiss Lajostól 1800 P.

Szabó Imre és neje Jurcsó Eszter vettek 1 hold 158 négyszögöl zsófiai szántót Tóth Lajos és neje Szücs Zsuzsánától 670 P-ért.

Moód István és neje Marjai Róza vettek 2 hold 756 négyszögöl szántót K. Szilágyi Sándortól 1500 P-ért.

K. Tóth József (nős Oláh Veronával), kk. Seres József, kk. K. Tóth Teréz, kk. K. Tóth János vettek K. Tóth János és neje Pafcsuga Teréz körösladányi lakosok haszonélvezeti jogával terhelt 30 hold föld 11/24-ed részét Vad Ignác, kk. Vad Elek, özv. Kádár Imréné Vad Eszter, Vad József, Vad Ferenc és Vad Erzsébet dévaványai lakosoktól 4812 P 50 fillérért.

T. Kocsis Mihály mérnök szegedi lakos vett 3 hold 1294 négyszögöl tanyai szántót T. Kocsis Lászlóné Kőlcsei Sára gyomai lakostól 3500 P-ért.

Sakk.

A gyomai Márki Sakkör versenye egyre fokozódó érdeklődéssel folyik és az eddigi eredmények a következők:

I. osztály.

- 1 és 2-ik Bakos és dr. Messinger
1/2—1/2 veszített ponttal,
3 és 4-ik Bácsy és Tóth
2—2 veszített ponttal,
5 és 6-ik Kruchió és Török
2 1/2—2 1/2 veszített ponttal.

II. osztály.

- 1 Klein veszített pont nélkül
2 Csapó 1 veszített ponttal
3 és 4-ik Pintér és Gecsey
2—2 veszített ponttal
5, 6, 7, 8-ik Fekete, Schröder, Csapó
Endre és Köszegi 2-3 veszített ponttal.

A harmadik osztály eredményei még nem alakultak ki és így azokat még nem közölhetjük. Fenti eredmények a veszített pontok alapján vannak kimutatva és így nem mutatják teljesen hűtükret a helyzetnek, mert egyesek 6—7, míg mások csak 2—3 mérkőzést játszottak.

Rovatvezető.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

Pár hóval ezelőtt Biró Benedek temetkezési vállalkozónál temetkezési segélybiztosítást kötöttem a Magyar Francia Biztosító Rt. utján leányom részére. A biztosításért havi 70 fillért fizettem. Pár havi fagság után leányom elhalálozván, a biztosító intézet Biró Benedek temetkezési vállalkozó utján 200 azaz: Kettőszáz pengő temetkezési segélyt fizetett ki. Indítatva érzem magam, hogy úgy Biró Benedek urnak, mint a Magyar Francia Biztosító Rt-nak az előzékeny elintézésért köszönetemet fejezzem ki.

Gyoma, 1932. március hó

özv. Dobó Lajosné
Selyem utca 403.

*E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-45	13-36	17-30 20-45
Bpest k. p. é			
4-57 10-40 11-45 19-10 19-45			
11-06 12-42 18-19 20-29 2-10 é			
Gyoma			
6-41 11-14 12-47 18-29 20-34 2-35 é			
7-34 12-09 13-25 19-27 21-11 3-38 é			
Békéscsaba			
23-15 4-26 8-14 13-26 16-14 18-26			
Gyoma			
7-24 12-23 16-47 21-45			
Dévaványa			
6-53 11-52 16-16 21-14			
6-48 11-37 16-11 21-09			
Szeghalom			
6-15 11-03 15-38 20-36			
6-13 10-57 15-37 20-34			
Vésztő			
5-53 10-37 15-17 20-14			
Békéscsaba			
4-05 8-20 13-30 18-24			
Szeghalom			
8-30 15-25 18-42			
Püspökladány			
5-30 13-50 17-08			
1-20 13-37 15-36			
Debrecen			
0-10 12-30 14-30			

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1'30 P, Fél évre 2'60 P, Egész évre 5'20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Időszerű gondolatok.

A magyar búzatermelőket is érdekli a világgá röptített hír, hogy az argentinai búzatermést 62 millió mázsára, az ausztrálieit 48 millió métermázsára becsülik. Ezek kedvező termésbecslések, melyek a búzaárak kialakulására is befolyással lesznek.

A magyar gazda még szorongó szívvel várja, hogy a hó- és jégréteg elolvadása után mit mutat az őszi vetés? Az abnormalis tél milyen vámot szedett?

... Milyen lesz a beérésig előttünk levő három hónap?

Nemcsak a gazda, hanem mindannyiunk léte csupa olyan kérdésekből áll, melyekre a megzaklatott magyarság senkitől sem kap megnyugtató feleletet!...

*

A tenyészállatkiállítás eredményének összegezésénél azal is be kell számolnunk, hogy a tenyészbikáknak egy részét 40—50 filléres kg-kénti eladási áron olasz kereskedők vásárolták meg és ezóta már az olasz mézszárszékekben ki is mérték a törzskönyvezett magyar tenyészbikákat. Hát nem vagyunk mi gazdagok?

*

A dunaparti fényes palotában csütörtök óta ismét ve-rejtékeznek honatyáink annak a versengésében, ki mutatja meg a legrövidebb utat a gazdasági válság megszüntetésére. Megható az a nemes igyekezet, melynek a politikai ellentétek sem állják útját, hogy képviselőink az egyéni és pártisérelmeiket félre téve, csak a haza érdekeit tartják szem előtt és a magyar politikai történe-

lemben soha elő nem fordult hazafias együttműködésben fáradságot nem ismerve hozzák a kibontakozáshoz szükséges törvényeket... Mire a tavaszi nap-sugárban meghalljuk az első pacsírtá dalát, akkorra meg-

telik a fényes palota előtti Duna medencéje a haza sorsa fölött elsírt krokodilkönnyek sokaságával, mi pedig hálát adunk a Magyarok Istenének, hogy adattak emberek nekünk, kik még sírni tudnak helyettünk.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság búzaértékesítési értekezlete.

Szerdán este ismét egy tanulságos estélye volt a Magyar Mezőgazdasági Társaságnak. Glaser Géza nagybérlő adta elő nagy tudással és gyakorlati érzéssel felépített búzaértékesítési tervezetét, mely szerint a búza állami monopóliumot képezne; az értékesítésben részvevő kereskedők mázsánként 25 fillér jutalékot kapnának. Csak a kijelölt malmok járnának éjjel-nappal, hogy az őrlési üzem olcsóbb legyen s egy mázsa őrlésért 2 pengő kapnának; a leállított malmok csak a lisztcserében vennének részt. A búza árát egységesen és a termelő viszonyoknak megfelelően állapítanák meg. Körülbelül 5 millió mázsa búza a kivitelnél, melyre szerezne a Nemzeti Bank 24 millió pengő értékű aranyat, erre kibocsátana 100 millió pengő papírpénzt. — Ausztriába és Csehországba a búza fuvarja Amerikából 7 pengő, a dunai államokból 2 pengő. A tengeri fuvarja La Plata folyó mellékéről (Amerika) 8 pengő, tőlünk 2 pengő. Ha Magyarország, Jugoszlávia és Románia gazdasági egyezsége lép, e fuvarrelonyokkal kiviteli gabonáját jobban értékesíti a szomszéd államokban és akkor az állatkivitele is kifizető lesz, mert a most elkótyavetyélt olcsó gabonával otthon hízlalt az osztrák, cseh és német gazda, ami a jövőben megszűnik majd. Előadó Sopronban állandó állatvásárt tervez, hogy a külföldi vásárlókat ide kényszerítsük, ezáltal csak az eladott állatok után kell a külföldi vámot lefizetni.

Hertelendy Miklós gazd. főtanácsos, földbirtokos hozzászólásában olcsó pénz előteremtésének tervezetét adta elő, utána Vass János (Nagy-mágozs), dr. Nagy Sándor, dr. Petneházy László (Köröstarcsa) szólaltak fel, majd Hartenstein Ignác (Gyoma) a monopólium ellen szólalt fel és a legteljesebb kereskedelmi függetlenség mellett foglalt állást. Hivalkozott a Futura monopolisztikus működésére, mely intézmény nemcsak a gazdáknak, de az országnak is mérhetetlen károkat okozott hozzanemértésével, állami támogatásával viselt anyagi és erkölcsi veszteségeivel úgy a bel-, mint a külföldön. A búza árát az nyomja le az egész világon, hogy mintegy 150 millió métermázsas búza feleslegünk van. Az amerikai tönkrement farmerek parlagon maradt földjükkel már megkezdtek a túltermelés csökkentését. Ha ismét csak annyi gabonát termel a világ, amennyit el is tud helyezni, akkor lehet arra számítani, hogy a búzatermelés ismét kifizető lesz.

A főbb felszólalók egyike említést tett, hogy egyik hevesmegyei község a bírója vezetésével egységes termelést folytat már évek óta és pedig olyan sikerrel, hogy a termelvényét legnagyobb részét külföldre viszi. A dinnyéit Londonba szállítja. — Azt is említette egyik felszólaló, ha a gazdák az augusztusi és szeptemberi kelésű csirkéket 6 pengős eonizált búzával tartották volna, darabonként 10 kg-ot számítva egy csirke elesége 60

fillérbe került volna, ezekért most darabonként 3.20—3.40 pengőt lehetne elérni és korlátlan mennyiségben lehetne eladni külföldön, annyira keresik.

Glaser Géza zárszavában válaszolt a felszólalók megjegyzéseire és már 9 óra is elmúlt, amikor a 6 órakor megnyitott értekezletet dr. Nagy Ferenc ny. miniszter, a Magyar Mezőgazdasági Társaság elnöke befejezte.

Pórujárt locsolók.

Összeütközés a gyalogság és egy szál huszár között.

Nyüzsgött a fiatalság Husvét hétfőjén, hol csoportosan, hol egyenként keresték fel a leányos házakat, hogy az alkalmi szavalat elmondása után egy kis pacsulival leöntsék a leányokat. Ezért a figyelemért aztán egy kis virág, piros tojás, jó hazai szivórium — kis üsti — bor és lézta is kijár a locsoló legénynek, kárpótlásul az elfogyasztott illatos pucsuiliért. A bevett járandóság és enyhítő körülmény aztán hamarosan meg is ártott egyik-másik gyengébb idegzetű legénynek s aztán jött a virtuskodás, a féltékenység, először csak szócsata, azután a valóságos háború az alvégi és felvégi legények között, amit aztán még jobban feltűzelt az a körülmény, hogy az egyik csalfa-szemü kisleány jobban reá kacsintott az egyik legényre, mint a másikra.

Igy történt most is, amikor az egyik műkedvelői előadás-szon nagy sikerrel szerepelt kisleánynak sok lítkos rajongója a locsolás alkalmával összekerült a Zrinyi utca sarkán, aztán nem tudni miért—miért nem, egyszerre csak kitört a háború minden hadüzenet nélkül.

A szereplők sokan voltak, csattogtak a pofonok jobbra-balra, nem lehetett hirtelen megállapítani: ki adott és kikapott. Nem is lett volna ebből semmi nagyobb veszedelem, mert aki adta is, aki kapta is, letagadta. De ott volt ám Simonyi obes-

ternek egy vitéz utódja: egy száz huszár, aki segítségére sietett egy bajba jutott és alaposan elpüfölt komájának és hiába kiabálta, hogy: „Oszolj“, ezek a katona életet még nem kóstolt legénykéek vagy nem akarták megérteni a magyar vezényszót vagy már nem láttak és nem hallottak a dühlől, elég az hozzá, hogy vitéz huszárunk kardot rántott és olyan alaposan hozzálátott az oszlatáshoz, hogy az egyik locsoló legényt kis híján a fejétől kezdve majdnem „két-felé osztotta“. A folytonossági hiányokat egyik kiváló sebész orvosunk „varrással“ oszlatta el. A hős huszár és a rendezavaró legények ellen megindult az eljárás.

Igy végződött a szépen indult locsolás 1932 év Husvél hétfőjén Gyomán a Zrinyi utca sarkán.

Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet.

(Folytatás.) II.

A múlt számban leközölt beadványomat a gyűlés előtti napon (márc. 12.) délután felolvastam Gál Antal elnök-igazgató és Aranyi Mihály ügyvezető-igazgatónak. Kérdést intéztem hozzájuk, volna-e kedvük bent maradni az igazgatóságban és az általam felvetett terv szerint velem dolgozni? Mindketten helyeselték az eszmét, de azt olyan nagy méretűnek tartották, hogy annak az anyagi kockázatát nem merték vállalni, miközben kitértek arra, hogy a Szövetkezetnek most fennálló 1000 pengő váltóadossága, melyért ők felelősek, elég kellemeden nekik, attól is szeretnének megszabadulni. Így abban állapodtunk meg, hogy ők nem maradnak bent az igazgatóságban, de támogatják az eszmémet, sőt Aranyi Mihály a mostani másfél százalék jutalékért tovább vezeti a tejszövetkezetet.

Az volt a tervem, lehetőleg olyan igazgató társakat megválasztatni, kik megértik azon intenciómat, hogy a Szövetkezet a „termelőt“ állítsa működése tengelyébe, azzal a célkitűzéssel, hogy a termelő minél többet kapjon a terményéért. Távlabbi elgondolással az egész község javát szolgáló közüzemek kezdeményezése vagy megvalósításáról is tettem említést Gál és Aranyinak és nem csodálkoztam, hogy ez a nagyobb keretű célkitűzés túlhaladta a megértésüket és nem mertek vállalkozni, hogy mint igazgatótársak dolgozzanak velem, bár azt jónak vélték, ha meglehet valósítani. Így tehát azzal váltunk el, hogy a másnap délután tartandó közgyűlésen nevezzék meg

én két egyént, kiket megválasztunk majd magam mellé az igazgatóságba, addig is ők a szövetkezeti tagok között ismertelik a tervezetemet és igyekeznek azt elfogadtatni a közgyűlésen.

(Folytatom.)

Teljes tisztelettel:
Ifj. WAGNER MÁRTON.

GySC műkedvelő előadása.

Husvél másodnapján tartotta az Uri-Kaszinóban műkedvelő előadását a GySC.

Színre került egy két felvonásos bohózat: „III. Konrád“. A szélhámos Vogelt, ki egy hercegi palotába furakodik Imre Lajos, játszólla beugrással, és nagy dicsőreftel. Arany Róza, Varga Pösi és Jakus József reátermettséggel jeleskedtek. Bíró János egy karakter figurában csupa derű volt, Kun Sándor, Csapó Gergely és Balári István sikeresen illeszkedtek bele az együttesbe.

Ezúlán egy katonaéletből vett bohózatot adtak elő. Imre Lajos a főszerepben (Zuárd) mindenkit megnéveitellő közveitlen játékaival. Csapó Gergely mint huszárőhadnagy nemcsak a kitűnően szereplő Arany Rózát (Sugárné) és Balári Ellát (Anus) hódította meg, hanem a közönséget is. Jakus József, Kun Sándor, Bíró János a legjobbat nyújtották. A GySC gárdája javára ismét egy kellemes estét könyvelhetünk el. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

HIREK

Személyi hír. Kner Izidor ismert okból ez évben nem ünnepeli nevenapját és váltság fejében meglátogatta a szegény iskolásgyermek ebédeltetését száz terítéssel.

Korossy György főispán a miniszterelnöknél. Csütörtökön délelőltre hívta fel a miniszterelnök Korossy György főispánt kihallgatásra. A főispán részletesen referált a Körös—Tisza—Maros vidék ármentesítési munkálatairól. A megbeszélések eredményeként nagyobb földmunkák megindítása remélhető.

Az Országos Bethlen Gábor Szövetség elnöksége: Pesthy Pál ny. miniszter és eszécsi Nagy Imre ny. altábornagy április 16-án Szegedre érkeznek, hol is a szegedi presbitérium élén Harsányi Pál esperes köszönti őket.

Református lelkészválasztások. A Tiszántúli Református Egyházkerület bírósága csütörtökön Debrecenben ülésitartott, melyen a debreceni, sarkadi és buji megfellebbezett lelkészválasztások ügyét tárgyalta. A debreceni ügyben a bíróság elfogadta a petíciót s érdemi ítéletre visszaadta az Egyházmegyének. Lecl. Össy Árpád sarkadi lelkészválasztását, valamint Tállas Áron buji lelkészválasztását megerősítette.

Kisgyűlés. Korossy György főispán a vármegye kisgyűlését április 5-én, keddre hívta össze.

Május elsején kezdi meg működését Békésvármegye központi forgalmiadó hivatala. A pénzügyminiszterium a gyulai, bésési, gyomai, szeghalmi és az endrődi forgalmi adóhivatalokat megszünteti s elrendeli Békésvármegye központi forgalmi adóhivatalának felállítását. A központi forgalmi adóhivatal május 1-én kezdi meg működését Gyulán s a pénzügyigazgatóság második emeletén nyer elhelyezést. Főnöke dr. Mitzky Ottó, a békési adóhivatali vezetője lesz.

Új rendelet a műkedvelő előadásokról. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelylyel hatályon kívül helyezte azt az 1928-ban kiadott rendelkezést, amely a műkedvelői előadások tartására alakult egyesületeket a Magyar Műkedvelő Egyesületek Országos Szövetségébe való belépésre kötelezte. A most kiadott belügyminiszteri rendelet rámutat arra, hogy a szinpad művek előadási jogának megszerzése, illetve beleegyezés megadásáért járó díj lerovása a műkedvelők részéről nehézségekbe ütközött.

Több mint ezer ajándék! Rövid néhány hét alatt több mint ezer értékes ajándék került kiosztásra Tolnai Világlapja nagyszabású rejtvény pályázatán és pár nap múlva újabb ötszáz ajándékot kapnak a rejtvény megfejtők. Az ajándékok között rádiókészülék, férfiöltöny, nőruha, ötven pár cipő és még sok ehhez hasonló ajándéktárgy szerepel. A rejtvény pályázaton mindenki részt vehet, aki 26 fillérért megveszi a Tolnai Világlapját.

Idegenforgalmi szempontból is igen jelentős lesz az idei Nemzetközi vásár.

Brüning német kancellár ellen bombamerényletet követtek el.

80.000 árva gyermekről kíván gondoskodni a népjóléti miniszterium.

Gyomor és Bélzavarróknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz alaposan kiűszítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizei még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Belső kölcsönt akar felvenni a magyar kormány. Harminc milliós deficitet kell elűntelni az új költségvetésből.

Szalay József rendőrfőkapitány fia Szalay Sándor 21 éves honvéddapród szívenlőtte magát.

160 éves a világ legöregebb embere, a Beni Souelben lakó Ismail Juszeff.

Lilafüred eddig 7 millió 200 ezer pengőbe került a magyar adózóknak.

Áruló ablakok. Vajjon mit látnánk, ha minden ablakon benézhetnénk? Erre a kérdésre ad választ az „Áruló ablakok“ című cikk, amely rendkívül érdekes fénykép-illusztrációkkal a Délibáb új számában jelent meg. Ezenkívül rengeteg cikket, képet, valamint két egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és novellát talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 26 fillér.

Új osztályozási rendszer a középiskolai tanulók negyedik és ötödik osztályában. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a középiskolák 4. és 5. osztályaiban a tanulók előmenetelét nem a vizsgák előtt, hanem azok bevégezése után és azokon elért eredmények figyelembevételével bírálják el. A rendeletnek az a célja, hogy a középiskolától, főként pedig a főiskolától szigorúan távolfartsák a gyenge képességük miatt oda nem való tanulókat.

Pártoljuk a hazai ipart. A Baross Szövetség a rokon-egyesületekkel karöltve mozgalmat indított, melynek célja a magyar ipartermékek fokozott pártolása és fogyasztása. A másik célja a mozgalomnak, hogy az anyag- és áru-beszerezést olyan országokra korlátozzuk, — ha belföldön nem gyártott iparcikkek és kereskedelmi áruk beszerzéséről van szó, — amely országok nem gördítenek akadályokat a magyar mezőgazdaság kivittele elé.

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

Földhaszonbérlok tanácsadó irodája címen (Budapest, II. Török-u. 8.) Kézdy-Vásárhelyi Zoltán dr. ny. h. földművelésügyi államtitkár, közgazdasági író vezetése mellett, mezőgazdasági szakértő és jogtanácsos közreműködésével a földbérlok érdekeinek támogatására és a földhaszonbér, magánegyezség vagy hivatalos eljárás útján való leszállításának kerestülvételére, figyelemmel a most megjelent kormányrendeletre a fenti iroda létesült, amely a földbérlok egyéb ügyeit is központilag kérelemre intézi, az iroda helyisége Budapest II. ker. Török u. 8. sz. I. e. 5 sz. ajtó alatt van s az érdeklődő felek részére hétköznap d. u. 2—5 óráig áll rendelkezésre.

Állami gépjárművezetőképző (solför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében április 18-án az intézet Budapest, VIII., József-körül 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

4. Sok dohányzás okozza, hogy farka mindig hurutos, rekedtségre hajlamos. Ha napközben Réthy-féle Pemetefü-cukorkát szopogat, kevesebbet fog dohányozni, kellemetlen torok izgatottságától megszabadul, hangja tisztán csengő lesz.

Fogorvosok nem folytathatnak fogtechnikus ipart. A kereskedelemügy most kiadott rendeletével kimondotta, hogy a fogorvos a fogműves ipar keretébe tartozó munkái csakis a saját maga által kezelt betegek részére készítheti, egyébként azonban a fogműves ipart nem folytathatja és sem segédeket, sem tanoncokat nem alkalmazhat. A fogorvosi gyakorlatot folytató egyénnek tehát fogműves iparra iparengedélyt kiadni nem lehet. A netalán ilyen tévesen kiadott iparengedélyeket az iparhatóságnak vissza kell vonnia.

A párizsi nemzetközi vásárt ebben az évben május 4—18. között rendezik meg. A vásárláogatói részére a magyar vasúton 33 százalékos díjmérséklést nyújtanak.

Albert belga király repülőgépen a Belga-Kongóba utazott.

Nemes sárga dinnye. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1929. évben megindított akciójában a nemes sárga dinnye minőségi javítására ki-termesztelt elit magvakból származó magvak készlete a f. évi termesztésre is rendelkezésre áll a termesztők részére a kamara termesztőinél, ahol a magvak grammonként négy fillér árban közvellenül beszerezhetők. Korai Prescott fajta kapható Novothny Miklós faiskolájában, Rákócifalván. — Royal Sovereign fajta Poroszlai Lászlóné Debrecen, Hunyadi-u. 3. Turkesztán fajta özv. Návay Kálmánné pusztai-erzsébeti gazdasága, Tiszaszentimre. Togo fajta dr. Diner László faiskolájában, Kisvárdán. Párizsi kantaluip Sándor Pál vöröshusu görögdiénye, Czapáry Bertalan-féle aranysárga husu görögdiénye fajták Czapáry Bertalan, Bocskai-ker. A fajtákért a termelők felelősek.

A jövő költségvetési évben teljesen szünetelni fog minden állami utépités — mondotta husvéli nyilatkozatában a kereskedelemügyi miniszter.

Faludi Sári a gázoló pesti színésznő büntetését a Kuria 5 hónapi fogházra emelte fel.

Hivatalosan is megállapították a hosszabb szünidőt. A vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolai tanév szeptember 9-én kezdődik és június 15-én végződik.

Névnapi „tréfa“. Egy mezőkovácsházi tanyán névnap volt a résztvevők egy csoportja jó kedvűen kocsiba ült és Mezőkovácsházára igyekezett. Utközben a kocsikerekei sorra kiestek és csak a jó szerencsének köszönhető, hogy a rajta ülőknek semmi komolyabb baja nem történt. Megállapították, hogy valaki tréfából kiszedte a kocsikerék szegeket, míg az utasok a tanyában névnapot ültek.

Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József“ keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

Március 30-án látták az első golyókat Gyomán.

Kik kaptak segítyt a megyétől? Stefánia szarvasi fiókja 5000 P segítyt és 5000 P kölcsönt. Délmagyarországi Baromfi Galamb és Házinyul tenyésztők Egyesülete 300 P.

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

II.

Az albánok, kiknek országa és dinasztíája ma Európa legfiatalabb állama, a legrégebbi Európának, kik állítólag 6000 éve laknak itt; fajra az indógermánokhoz tartoznak és nyelvük az ósýliriból származik.

Az albánok legnagyobb része mohamedán vallású, a többi görög kath. és kevés számmal róm. kath. Itt jegyzem meg, hogy a róm. kath. papok és barátok (franciskánusok) bajuszt, vagy bajuszt és szakállt viselnek. Nem utolsó látvány, ha valahol kint, távol a lakóhelyektől találkozik az ember az egyházait látogató róm. kath. püspökkel és kíséző papjával, kik felhuzott reverendával lovon ülve közlekednek. Ott nem fogadják a püspököt díszkapuval és fehér ruhás leányokkal, ehhez sem érzi, sem kedve nincs az albánnak; őt csak a pénz keresete érdekli és nincs kedve oly inprodúktív kiadásokra, melyekhez a szükséges pénzt ugyanis vele fizettetik meg; az

adófillérekből. Róm. katolikusok csak Skuttari, Tirana és Valona vidékén vannak.

A mohamedánok nem esznek zsírt, hanem olajjal, faggyuval vagy olvasztott vajjal főznek, mely vaj többnyire avas. Az albánok nyílt tűzön, bográcsban főznek. A téglából vagy vasból készült tűzhelyet vagy kályhát nem ismerik, szobáikat három lábbon álló nagy vastálon izzó faszénparázzsal fűtik, ezt „Mangal“-nak hívják. A paraszt a kizárólag tengeriből készült kenyerét a szobája közepén ásoit gödörben, forró hamuban maga süti meg. Ez a kenyér egy-két újni vastag lepény. Városban a péknél sűtnek.

Az albán lakásában a gabonaládán és a tulipános ládán kívül más butort nem találunk; kályha, ágy, ruhaszekrény, mosdó, szék ismeretlen előtük. Maguk alá húzott lábakkal a földön ülnek, „török ülésben“, arasznyi magas, könnyű, gömbölyű asztalról esznek fakanállal és kézzel. A földre terített gyékényen alsznak, sorjában az egész család. Csak a kereskedőféle alszik priccsen, téglán nagy-ságú deszkavánkoson.

Nemzeti ételük a nyárson sült birka-

hús, vasdrólonsült belekkel, mint delikatesszel és a „Báklává“ réteszerű tészta cukorsziruppal leöntve.

A lakóházakban — különösen a hegyekben — nincs sem ablak, sem mennyezet; az ablakokat tolóajtó helyettesíti. A padlóra rakott tűz fűszi a cseréppel vagy náddal fedett tetőn megy ki. A tetőket majdnem laposan képezik ki — a mi nyereg tetőnkhez viszonyítva — és a tetőt nem lapos cseréppel fedik, hanem nálunk a gerinre fektetett „gömbölyű“ cserépekkel, ezeket egymásba fektetik. A nád vagy szalmatetőket felhányt náddal vagy szalmával készítik és ezt kövekkel lenyomják, hogy a szél ne fújhassa le.

Hegyvidéken az istálló melege fűti a felette levő lakószobát, melyben apraja-nagyja egymás mellé sorakozva fekszenek és élvezik a padlóréseken feljövő állati meleget. A városi házakban beváltak, tehát hézagmentes mennyezetek vannak. A házakban annyira nincs európai kényelem, hogy a főváros legmodernebb szállodájának sincs vízvezetke vagy egynél több fürdőkádja. Villanyvilágítás is csak 4 év óta van Tirana fővárosban.

(Folyt. köv.)

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendelettségünkhöz — Sugar útca 29 — kérünk.)

Egy és más a peticióról.

Folytatás. IV.

Mint legutóbbi közleményemben jeleztem, ma ismertetni fogom Jeszenszki Sándor kondorosi evangélikus tanító és két társának magatartását a választások alatt és utána.

Zeőke tartozása.

Zeőke Antal képviselő a választásból kifolyólag tartozott **Jeszenszki Sándor** kondorosi tanítónak, **Liker Mihály** a kondorosi csárda vendéglősenek és **Nagy János** autófuvarozónak 3200 pengővel.

Zeőke nem fizet.

Ezt az összeget több ízben kérték az időközben képviselőnek megválasztott Zeőke Antaltól, de mindannyiszor eredménytelenül.

Hárman Pestre utaznak.

Erre fogták magukat, felutaztak Budapestre és érdeklődtek a képviselő vagyoni helyzetére iránt. Először elmentek a telekkönyvbe és ott megtudták, hogy a budai ház már teljes egészében felesége nevében áll s így nem nagy eredménnyel kecségtel a megindítandó per. Mind hármuknak azonban nagyon hiányzott a követelt összeg, mire gondolkodnak egy nagyot és merészet, félre tesznek minden szegyenérzetet, a remény: hátha megkaphatják pénzüket s ez gyors elhatározásra készíti őket és elsielnek dr. Vangel Gyula Bálvány utca 15 szám alatti irodájába.

Jeszenszki irányít, de háttérben akar maradni.

Először Liker Mihály és Nagy János mennek fel az emeletre, de csakhamar visszajönnek s szomorú szívyel tudalják az utcán várakozó Jeszenszki tanítóval, hogy dr. Vangel Gyula velük nem akar szóba állani. Erre a háttérben maradni akaró kondorosi tanító kénytelen előtérbe lépni és most már az ő vezetése alatt jelentkeznek Vangelnél, kinek előadják, hogy hajlandók azokat a választási szabálytalanságokat, melyeket Kondoroson elkövettek elmondani, a bíróság előtt is megvallani és ezekről a követelésekről nyugtákat is beszolgáltatni, csak azt kérik, hogy a Zeőkétől járó összeget térítse meg nekik.

Kondorosiak dr. Hindy Zoltánnál.

Vangel Gyula ügyvédjéhez dr. Hindy Zoltánhoz utasítja őket azzal, hogy mondják be jegyzőkönyvbe a Kondoroson folytatott etetés és itatást, egyben kijelentette, hogy nem zárkózik el, a Zeőke féle követelések utólagos megtérítése elől sem. „Ezután — mint Jeszenszkinék dr. Barcs Ernő budapesti kir. közjegyző előtti nyilatkozatában olvasuk — dr. Vangel Gyula utasításához híven, mi ugyancsak hármasban dr. Hindy Zoltán ügyvéd irodájában mentünk, ahol nevezett távollétében helyettesének, Liker Mihály elmondotta, hogy a lezajlott országgyűlési választásokkal kapcsolatban az ő vendéglőjében a Zeőke Antal hivatalos egységspárti részéről és megbízásából etetés és itatás történt“.

Kondorosi visszaélések.

Nevezetesen előadta, hogy Zeőke Antal mindkét választás előtt utasította őt (Liker vendéglőst), hogy választóinak, akik a pártirodából jeggyel jelentkeznek, ételt és italt szolgáltatasson ki. A programbeszéd napján a megválasztott képviselő utasítására a gyomai, endrődi és kondorosi választóknak ebédet adott, amelyen a megválasztott képviselő is részt vett, aki ebéd után mondta, hogy Gyomáról kiküldi a pénzt, csak adja át az elszámolást. Elmondotta, hogy Zeőke utasította, ha Jeszenszki Sándor tanító rendelkezik, annak tegyen eleget, hozzáfűzte ehhez, hogy a pénzt megkapja, amint a főispántól meghozzák azt. E rendelkezés alapján az alapválasztás napján 50 személyes ebédeltetés volt. Továbbá mindkét választás, úgy az alap- mint a pólválasztás előtt estéknént, amikor a kortesek hazatértek, a megválasztott képviselő utasítására Jeszenszki Sándor tanító a választóknak sört adott és ilyenkor majdnem minden nap 70—80 pohár sör fogyott el. A pólválasztás előtt 18 gyomaendrődi szociáldemokrata választó autókkal átment Kondorosra és ott a Zeőkepárti főkortesek intézkedésére Zeőke számlájára vacsoráztak.

A korteskedés idején a megválasztott képviselő, Zeőke Antal gyakran több-kevesebb választóval együtt érkezett a kondorosi csárdában, ami-

kor Zeőke pártjának alelnökéhez mindig azzal fordult, hogy „Sándor ne engedd, hogy a vendég fizessen, irasd fel és fizessd ki“.

A csárda bérlője több ízben szólt a megválasztott képviselőnek és pártja alelnökének (aki nem más mint Jeszenszki Sándor), hogy nem tud hitelt adni, kéri számlájának kifizetését, amire Zeőke Antal azzal felelt, hogy csak adja ki, mert jön Gyomáról az autó és Jeszenszki azonnal hozza a pénzt.

A választási előkészületek dejére előre közölték a választókkal, hogy amennyiben Zeőke Antalra szavaznak, ezért utólagosan pénzt kapnak. A pólválasztás napján Jeszenszki Sándor tanító jelenlétében a megválasztott képviselő, Zeőke Antal két szociáldemokrata szavazónak 200—200 pengőt adott át, amihez a pénzt a jegyzői irodában a tanító adta át Zeőkének.

És most megint idézzük a fennebb már említett Jeszenszkinék Barcs dr. budapesti kir. közjegyző előtti telt nyilatkozatából: „**dr. Hindy Zoltán helyettese a Liker Mihály által elmondottakról följegyzéseket készített s azokat Likerrel alá is iratta. Engem (Jeszenszki Sándor) is fölszólított ezeknek a följegyzéseknek aláírására, én azt azonban megtagadtam.**“

Jeszenszki garanciát követel.

Miután azonban Jeszenszki tanító ur elfelejtette a közjegyzői nyilatkozatban megindokolni, miért tagadta ő meg az aláírást és mivel én olvasó közönségemnek ismerem kiváncsiskodó természetét, kötelességemnek tartom az aláírás megtagadásának okát közölni. Jeszenszki csak az esetben volt hajlandó a fölvevő jegyzőkönyvet aláírni, ha Vangelről garanciát kap, hogy a Zeőke tartozását teljes egészében megkapja. Ezt a garanciát dr. Hindy helyettese nem tudta neki nyújtani, ennek megbeszélése végett dr. Vangelhez utasította.

Jeszenszki Sándor, a Zeőke párt alelnöke tehát nem azért tagadta meg az aláírást, mert az előtte bement Liker vallomást „koholtaknak“ tartja, hanem azért, mert előbb pénzt akar látni.

(Folytatom.)

Peticionáló.

Műkedvelő szinelőadás Endrődön.

Husvét első napján a róm. kath. Népház mozihelyiségében az idén másodszer került színre a „Falurossza“. A nagytermet zsufolásig megtöltötte a közönség és várakozáson felüli élvezetet kapott.

Laczkó Ferenc segédkantort újlag hebizonyította, hogy nemcsak elsőrangú rendező és oktató, hanem mestéri módon tud alakítani.

Szujó Jólán oly hatásosan énekelt, mint amily bályosan játszott Juhász Jólán és Juhász Klárika.

Dinya Géza, Iványi Vince, Pintér Mariska, Dinya István, Szurovecz Lajos, Harnos Lajos, Dinya Etus, Forgács Ilus, Hornok József, Gubucz János, Knap Vince, Sóczó László és Kardos Elek valamennyien különösen illeszkedtek bele az együttesbe és méltán kiérdemelték a közönség tapsait.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mond köszönetet az Endrődi Iparos Dalkör Ifjusága az előadott János vitéz műkedvelő előadásán közreműködő Dalkör vezetőségének, szereplőknek és az előadáson megjelent kedves vendégeknek, amiért voltak szivesek támogatni és ezáltal lehetővé tenni, hogy a május 22-én tartandó országos Dalosversenyen részt vehessünk. Külön köszönet az Ipariület elnökségének, amiért voltak szivesek mindkét előadásra az összes termeket díjmentesen rendelkezésünkre bocsátani. A Dalkör Ifjusága nevében Jakus Lajos, a Dalkör vigalmi elnöke.

Az endrődi téglagyárban téglák és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglapépület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiat fatereskedők. Gyoma.

Értesítés: Jövő számunkban a már leközölt Vangel Viktor vallomásra vonatkozólag dr. Zeőke Antal képviselő megjegyzéseit közöljük. Szerkesztőség.

A Gyomai Központi (Uri) Kaszinó vendéglőjét

1932 május 1-től igen kedvező feltételek mellett bérbeadja. Ajánlatokat április 15-ig kell az elnökséghez benyújtani. Felvételek a kaszinói gondnoknál tudhatók meg.

Arma.

Irta: BÁCSI LAJOS.

Az utcának azon a részén, ahol a szemetesláda állt nagypiszkos valóságában, Sellay Dénes megállt. Szemében az evési lehetőség vadgyönyöre csillant fel! Láta a szemetes-láda mellett könnyelműen elszórt kenyérdarabokat. Talán ebből ehetek — gondolta, — ha nem látná „más“! Azok a félelmetes „mások“. És ügyetlen mohó sietséggel lehajolt, hogy felvegye a kenyérdarabokat. Egy kóbor kutya, kicsit állati szégyenlással ugyan, de megelőzte és Sellay harmadiknap nem evett egy falatot sem.

Éhségtől elcsigázott testét tovább vonzolta. Undor fogta el, hogy egy kutya miatt nem ehetne a könnyen talált falatokat. Figyelme egy fűszerültre terelődött, ami megbújt az utca mélyedésében. Oda ment, látta a nagysietséggel vásárló, munkába siető embereket, akik minden reggel igyekeznek a biztos otthon valójából kemény talajra, megkeresni a kenyeret. És mielőtt a nehéz munkába feküdnének, — az üzletben, ha mást nem, egy darab kenyeret dognak pár fillérért rongyaik közé.

Sellay csudálkozott, hogy ezelőtt általa figyelemre sem méltatott emberek tudnak vásárolni. És ő? — éhen kell hogy haljon. Az éhség vaskapocsként szoritotta gyomrát. Oly csábítóan hívogató volt a kirakat tartalma, hogy szerette volna bezuzni az üveget, ami megvérdte a felfalástól az ételmet. Egy hitvány üveg csupán! — lázadózott Sellay, — de lassan megnyugodott. Lemondott az evés erőszakos módjáról, rábizta magát a sorsra. Belépett az üzletbe.

Minden előre tervelt cél nélkül, végső elkeseredésében, — gyakorlatlan reszkető kézzel, szinte észrevétlenül — eldugott egy darab kenyeret, ami után ugy sóvárgott, vágyott napok óta. De mint mostában mindég, vele járt a végzet most is.

Amint zsebébe dugta az első lopott falatot, egy rendőr, aki szintén vásárolt, rá szólt: — Tegye le! — majd oda szólt ismerőst jellemző bizalmassággal az üzlettulajdonos nőnek: — Arma kisasszony! ez az úr forma lopott. Minden szem oda csapott Sellayra, aki dermedten állt, mindenre kész beletnyugodó arccal s mereven nézte az Armának szólított leányt. De nem sokáig tartott a várakozó csend, mert Arma mosolyogva megszólalt: Ugyan Boross bácsi, ne legyen olyan tulbuzgó, hiszen ez a fiatal ember az én völegényem! — és oda ment Sellayhoz, lehetet szeriően megcsókolta. A csókkal visszamentette a tisztas életbe a bűn útjára menő embert. A rendőr palástolt bosszúsággal szólt: Pedig olyan élethűen adta a tettenért tolvajt ez az úr, megmertem volna esküdni, hogy igazán lopott! De most már rendben van! Örvendek Arma kisasszony, hogy megismerhettem a völegényét és bizonytalan, zavart sietséggel elment a rendőr.

Lassan kiürült az üzlet. Kettlen maradtak. Sellay, a volt világfi, a bátor férfi, aki hibáján kívül jutott ennyire, gyámoltalan félszégséggel hebegte: — Minek köszönhetem cselekvését? Mi célja volt ilyen furcsa helyzetbe állítani Magát? — Arma hidegen felelt: — Ugy értve, semmi jelentősége cselekvésim-

Tavaszi álmok...

*A tavaszi nap ontja már sugarát,
Oly nehezen vártuk, mint valami csodát.*

*A hideg tél után, amely kimerített
Akármilyen kövér, avagy sovány zsebet.*

*Lesz ismét, amire sóvárogva vártunk;
Megdagadt, megdúzzadt nagy zsebekkel járunk.
Tavaszi illattal lesz mindegyik telve,
S napsugár tükrözik a boldog szemekbe.*

*E csoda meghatja az új ártézi kutat,
Néma tespedésből forró könnyet hullat.
S a könnyeit, melyek a mélyből fakadnak,
Eloltják a szomját a szegény magyarnak.*

*Bor helyett is vizett iszik majd mindenki,
Igy szeretné pénzét „onnan“ vissza inni.
Moziba nem járunk, nekünk nem hiányzik...
Hiszen a sors velünk épp eleget játszik.*

*Az is már egy látvány, mi elibénk tárul,
Hogy egyszer kinyílik, majd ismét bezárul.
Ligetbe csábit majd mindenkit a vágya,
Hogy kissé zöldüljön, Gyoma alig várja.*

*Leülünk üdülni egy nagy fa tövébe,
Mit magunkkal viszünk, egy tábori székbe.
S az a három löca, mely már ömladozik,
Kiszolgálta magát, az már nem hiányzik...*

*Emlékként maradt meg, arra csak rá nézünk,
Hogy ne törjön össze inkább mellé ülünk...
Térzenék is lesznek minden héten kétszer,
A béka kuruttyol, a tücsök meg cirpel.*

*Lesznek játékterek, hangos lesz a liget,
Nem kell félni majd a zöldelő füvet,
Hogy letaposgádják... nem lesz mit félni,
Hisz térség lesz az egész, nem nő már ott semmi.*

*Igy élünk majd vigan, mint Marci Hevesen,
Tudom, hogy nem hiszik el nekem kevesen...
Pedig hát ez így lesz, higgyék el instálom,
Vagy ha nem, az egész csak tavaszi álmom.*

— ó —

nek, de általános vett értelemben a becsületes társadalomnak tettem szolgálatot, mert a kezdet elején, hazugsággal ugyan, de megállítottam önt a lejtőn... ahonnan nem igen van visszatérés. — Hiba volt a mentés — mondta Sellay. — Kisasszonyom! miért nem hagyta teljesülni rajtam a nyomorultak sorsát? Üres ez a hazugpompában tündöklő város! és rideg pusztulásom biztosra vettem. Most?... újabb alkalmat kell keresnem, hogy végre fedél alá juthassak az igazságszolgáltatás jó voltából!..

Sellay elhallgatott... Majd hirtelen megfogta Arma kezét, megcsókolta a munkától gyűrött, de formás kezét, azután erőt vett meghatottságán és rebegte: — Ajkamon emlékül viszem az önzetlenség tiszta csókját, mely csóknál tisztább még el nem halkult számon. Emlékezzem rá kisasszony!.. Isten vele! Sellay menni akart, de Arma nem engedte. A leány szemében felcsillant valami tiszta, biztató fény...

— Hova menne ember? Legyen férfi! Fel a fő, én segíték Magán, én, a „gyenge nő„. Ne sértődjön meg, — duruzsolta bizalmasan Arma, — arcán látom benső énje gondolatát, ne próbáljon tiltakozni Barátom! Férfi és nő egymásnak adott

valóságok. Kemény talajon préseljük mi nők is a kenyeret a magunk és mások számára! Önérzetből nem szabad futni hagyni egy alkalmas pillanatot! Elfogadj a segítségem?... Sellay csak bámult. Nem tudott szóhoz jutni a meglepetéstől. Csak jóval később szólt halkan: Elfogadom.

Arma az üzletbe nyíló raktárhelyiségben tünt el rövid pillanatra. Női voltát nem tudta megtagadni. Rendbe hozta magát és mikor kijött, nevetve szólt: Hogy is hívják „völegény uram“ figyeljen ide: este, záraskor várjon rám, majd — otthon megbeszéljük további sorsát — mondta Arma sokat ígérő huncutsággal, majd élelemmel, tömte tele Sellay zsebeit, aki úgy megzavarodott a nagy, őszinte szeleburdiságon, hogy Arma kénytelen volt nevetni. Oly édesen nevetett, hogy Sellay szívében egy eddig nem zendült szálat érintett, ki úgy érezte, hogy Arma és ő egymásnak rendelt embertársak. Igaz, udvariatlan voltam szólt Sallay merengésből magához térve. Az eset annyira megzavart, hogy be sem mutatkozott... És megmondta nevét, azt is, hogy mérnöki diploma van a zsebében és hogy három napja éheznek, pedig csak harmincnégy éves. Arma

meghatottan hallgatta Sellayt. Bucsuztak. Viszontlátásra kisasszonyom! pontos lesznek — ígérte Sellay. Arma mosolyogva intett bucsut és elégedett volt.

Sellay a zsebében lévő ételmet falta egy intellektuel munkanélküli mohóságával. Amint átment a tuloldalra, ott látta ténferegni a kóbor kutyát, akít most sajnált és adott neki pár falatot, ki hűségesen kullogott a nem régen még „rossz társa“ után; megérezte az állatok szimatjával, hogy az ember sorsa jóra fordult.

Hamar este lett és Sellay a jólakott ember tudatosságával sietett az üzletbe, ahol már várta Arma. Mint régi ismerősök üdvözölték egymást. Karonfogva, sietve beleveszték a ködös estbe borult város homályába.

Pár nap mulva, mint boldog egymásra talált emberpár, ketten mentek az üzletbe.

A keleti háború.

Férj: (Hazaérkezve) Az ujságból olvasom, hogy a jövő héten megindul a japán nagy offenzíva.

Feleség: Nálunk már ma vette kezdetét.

Férj: Hogyan? Mit beszélsz?

Feleség: Igen, Etus eltörte a szalonban a nagy értékes kínai vázát.

A jövődő ügyvéd.

A: Milyen pályát ajánlott fiának?

B: Az ügyvédi foglalkozást tanácsolom neki. Szeret beszélni és szeret mások dolga után érdeklődni és ha tanácsomat megfogadja, úgy e kedvtelését meg is fizetik.

Dollárországban sem rózsások az állapotok.

Amerikában is nehéz idők járnak a jenkik felett, amit bizonyít az alanti három, amerikai lapokból vett tréfa.

I. Fogadás.

A: Fogadjunk egy dollárba, hogy nem tudod, miért jöttem ma hozzád?

B: Bizonyosan azért, mert megakarsz pumpolni!

A: Haha: Nem találtad el! — Csak üdvözölni óhajtottalak — tehát ide az egy dollárral.

II. Hasznos rossz.

A: Rettenetes!. Kezdem emlékezőtehetségemet veszíteni! Istenem! mit csináljak?

B: Adósságot e-m-b-e-r!!

III. Segítőtárs.

A: Leköteleznél, ha a szabóhoz elkisérnél és segítségemre lennél az új nadrág kiválasztásánál.

B: Azt hiszed, hogy nekem jobb az izlésem?

A: Nem, azt nem hiszem, — de a hiteled nagyobb.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzártá csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félelvi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hogyan segítsünk a kisbirtokoson?

A fővárosi lapok röviden megemlékeztek arról a gazda értekezletről, amelyet Purgly Emil földművelésügyi miniszter hívott össze az ideai termények értékesítési lehetőségének és a gazda társadalom segítése érdekében.

Állítólag 46 tervezet áll a miniszter rendelkezésére, melyek közül a Gaál Gasztontól ajánlott és azzal rokon megoldást: az adó elengedést vélik legelőnyösebbnek bevezetni olyképen, hogy a gazdasági művelés alá vett területek egyenes adója tekintélyes százalékban csökkentessék.

Bár nem ismerjük részleteiben a tervezetet, de a Tiszántul gazdáinak óriási többsége nem lelkesedik e megoldáson, ha mindjárt Gaál Gaszton is volt atyamestere.

A Tiszántuliak igen nagy része kötött, szikes terület, amely elsősorban az őszi kalászos, jobb minőségben a tavaszi kalászos növények művelésére alkalmas. Nagyon esős nyárnak kell lenni, hogy a kapás növények elégséges termést hozzanak. Ezenkívül meglehetősen nagy százalékban Békés—Bihar—Szolnok és Hajdu megyének területe művelésre nem alkalmas legelő, rét, kaszáló.

Kik járnak jól az adó elengedésével?

Elsősorban a dunántuli gazdák, ahol kedvezőbb időjárás és bőséges csapadék mellett nem kényszerülnek, de a gyengébb minőség miatt nem is ajánlatos a nagymérvű buzatermelés. Tengeri és más takarmánynövények dusan teremnek ott; tehát

amellett, hogy az egész földterületük után (szikes föld alig van) megkapják az adókedvezményt, olyan gabonaműveket termelhetnek, amelyeknek ára a jelenben is elég magas; így két oldalról is élvezik a szanalást.

Ezzel szemben a tiszántuli gazdák nem kapnak adókedvezményt legelő területük után s mert főterményük a föld gyengébb minősége miatt főként buza lehet, melynek ára a boletta eltörlése után — a nemzetközi piac árainak tekintetbe vételével 12—14 pengőnél nem lehet több — kétszeres veszteségnek néznek eléje. Elsősorban azért, mert a gyenge föld miatt jóval csekélyebb lesz az adó elengedés összege, — eltekintve a legelő területekre nem vonatkozó adókedvezmény elvesztésétől, másrészt azért, mert a buza alacsony ára miatt a termelési költségeket, adót és adósságok magas kamatait, fedezni nem lesznek képesek.

Ha eddig egy 50 holdas gazdának 26-28 hold buza vetése után volt 60 q buza termése, az eladásra került 100 q buza bolettája 600 pengőt jelentett neki, míg ha az összes földjeinek összes egyenes adóját elengednék, ez a kedvezmény még 300 pengőt sem érne el. Ez mutatja legjobban a veszteséget.

A Tiszántul gazdái (kivéve a minden gabonaművelésre jó elsőosztályú földbirtokokat) igen is ragaszkodnak a bolettához, mert semmi remény nincs ahhoz, hogy a buza a 18-20 pengős árat elérhesse. Ha még teljesítené a kormány azt a régi kívánságot, hogy a „tiszavidéki“ buzát termő területet zárt te-

rületnek nyilvánítaná és így mázsánként a külföldre való kiszállítással kapcsolatosan néhány pengőt juttatna prémiumként a Tiszántul gazdáinak, valahogyan el lehetne fogadni a tervezetet.

Az én elgondolásom szerint még mindig a legszerencsésebb megoldás a „tiszavidéki“ buza zárolása és a buza adónak természetben való bevezetése. (Erről legközelebb bővebben.)

Mint fönnebb láttuk, a tiszántuli gazdák érdekei nagy veszélyben vannak, miért is szükségesnek tartjuk, hogy a Tiszántul összes Gazdasági Egyesületei a bennünket fenyegető helytelen és káros megoldás ellen a kellő időben sorompóba lépjenek és illetékes helyen a kellő eréllyel és sullyal ismertessék és követeljék érdekeink védelmét.

Cs.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Csütörtökön délelőtt tartotta a községi képviselőtestület évi rendes közgyűlését.

A jegyzőkönyv felolvasása és a pénztárvizsgálat eredményének bejelentése után tárgyalta:

Szilágyi Sándor kérvényét trafikbódé részére terület átengedése iránt. Részére a Bolond utcában a dr. Eisler Vilmosné háza háta megelt jelöltetett ki terület.

Elhatározta, hogy a piac téren egy kellős árnyékszékét építtet 2100 pengős kiviteli árban.

Beinschróth Márton indítványát, hogy a versenytárgyalási hirdetményekbe vélessék fel, hogy mennyi bért kaphat a szakmunkás és hogy az alvállalata adáskor a község visszatartassa az iparosnak járó összeget: elutasította, mert erre, ha alvállalata adás van a törvény ugyanis módot nyújt.

Holczner Péter állampolgárságának és illetőségének elismerését megtagadta, mert nevezett külföldön lakik s már akkor, mikor ideiglenes állampolgárságot kért, már el is költözött s itt adót nem fizetett.

Kéri Sándor kérése teljesítését, melyben az olvasó kör részére területet kér, elvben kilátásba helyezte, minthogy azonban nevezett nem elnöke a körnek és valószínű, hogy az kétfelé válik, így végleges döntést akkor hoz, ha a helyzet tisztázva lesz.

G. Szabó József és Kun Gergely haszonbérleszállítási ügyében, bár ezeket a kérelmeket szeptemberben szokta elbírálni, mégis állagban 20 százalékos mindenkinek enged a haszonbérből.

A helybeli forgalmi adóhivatalban levő butoroknak és irodaszereknek a központi illetve gyulai forgalmi adóhivatal részére való átengedése tárgyában felhatalmazta az Elöljáróságot, hogy egyes dolgokat átadhasson, amire azonban szüksége van azt tartsa vissza.

A piac tér kikövezését elhatározta, ezzel kapcsolatban a vármegyétől 4000 P segélyt kér, mert e célra csak 18.000 P fedezete van.

Özv. Deák Péterné segély iránti kérelmét teljesítette, míg Fekete Jánosnéét, kinek férje is segélyt huz, elutasította.

A Bánomkert sarkánál levő járda kijavítását elhatározta, egyben kimondotta, hogy ugy Bánomkertben, mint Besenyszegen is teljesíteti a dobolást.

A Csudaballai 102 hold Geiszt féle legelő bérletét, melyért a Geiszt uradalom 965 pengőt, Ailer Márton pedig 964 pengőt ígért: Ailer Mártonnak ítélte oda, mert nevezett azt nem nyereszkesedés, hanem birtokos társaival leendő közös használat céljából veszi ki.

Bemutatták ezenkívül a felsőbb hatóság által jóváhagyott határozatokat és a villanyvilá-

gításnak a híd, beszenszeg és a Bánomkeribe való bevezelését kimondó közgyűlési határozatot, melytől a Vármegye megtagadta a jóváhagyást, most újból kéri, hogy legalább a vágóhidig engedtesék meg a kiveteit.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Sztrájkoltak a budapesti nyomdászok.

Nem jelentek meg a budapesti lapok.

A belügyminiszter a Népszava c. napilap megjelenését és terjesztését megtiltotta a közbiztonságot veszélyeztető közleményei miatt.

A Szociáldemokrata párt erre elhatározta a nyomdászsztrájkot. Ezzel kapcsolatban a kormány külön újságot adott ki „Reggeli Hírek” címmel, mely a közvéleményt az eseményekről tájékoztatja. A sztrájkal kapcsolatban a rendezavarás elkerülésére a karhatalom rendelkezésre állt, azonban beavatkozásra sehol sem volt szükség.

Csütörtök estig tartott a sztrájk és pénteken már megjelentek a fővárosi lapok.

Árvízkárosultak.

Titkos Ilona színművész is a károsultak között van.

A szerdai „vasuti árvíz” egyik hajótöröttjeként velődött szerkesztőségünkbe Titkos Ilona, a Belvárosi Színház primadonnája.

A mai ember valamely szerencsétlenségéből megmenekülését csak akkor hiszi el, ha az első telefonig eljut. A művész is előbb a temesvári színházzal beszél, hogy az aznapi és másnapi vendégszerepléséről lemond, mert Gyománál tovább nem mer menni; a másik telefonálását a pesti villájával folytatta le és vese-velőt rendelt magának vacsorára, mert visszautazik estére és a vese-velőt imádja.

És csak ezek után találta meg önmagát a művész és hitte el, hogy túl van minden veszedelmen, de ezzel szemben egy vidéki helilap szerény kis szerkesztőségébe cseppent. Egy művész még ekkor sem jön zavarba: maga elé teszi a kistükröt, kézbe

veszi a ruzst, ellünteti az izgalmak halványító maradványait, „csalira” állítja a homloka közepén beállított „hajhorgol”, elfogadja az uzsonnára szóló meghívást skis idő múlva kis polgári lakás fehérre terített asztalánál hallgattam, amint a művész dicséri a háziasszony füstöl szalonját, nyári kolbászá. A divatos, karminba fényelő körmөcskék megvillanása egy-egy falat ellüntetése közben, a művészi kiállítású kis kar óra, a briliánsokkal kirakott arany cigarettatárcsa — mind a jólét jelei. Közben megtudjuk, hogy a művész szereti a vidéket, földbirtokot akar venni, szereti az állatokat, haragszik a gyil-

kos vadászokra, szereti a gyerekeket, gyermekmozil szokott rendezni otthon, sokalja az adót (ő is!), havat seperi a télen — nem sportolásból, kényszerűségből: nem volt akkor házmestere és a sok... sok „Titkos” közlésekből még annyit: ígéretét bírjuk a művésznek, nem lesz vadászatra jön le, mint egyedüli specialitásunkra, hanem ha elmúlt az árvízveszedelem és a dévaványai ebédek ismét idejében érkeznek a gyomai állomásra, a vízkárosultak felségélyezésére hamarosan rendezendő előadás közreműködik és itt szándékozik behozni az 500 pengőt, amit Temesváron kapott volna.

Forgalmi zavarok a vasuti hidnál.

A vasuti töltést alámosta a víz.

Kedden már észrevették a vasuti pálya Körösmedrében huzódó szakaszán, az Endröd felőli oldalon a vasútöltés alámosását. Az nap és éjjel is több ember rőzsefektetéssel védte a töltést a további alámosás ellen, de eredménytelenül. A pályafenntartási kirendeltség már a szerdán délelőtt 11 órakor Budapestről érkező személyvonatot leállította Nagylapason, a déli gyorsot Mezőturon, sőt már a dévaványai motorost sem engedte az alámosott szakaszra. A gyomai állomáson tárolt több vagon terméskövet tolatták ki a hidon túlra, a veszélyeztetett helyre, gyomai és mezőturi munkásokkal láttak hozzá, hogy a töltést megerősítsék.

Végeszakadatlan berregtek a gyomai forgalmi iroda telefonjai. Derék forgalmistáink, *Sztrecskó Károly* állomásfőnökkel az élen, állandó összeköttetésben voltak a szegedi Üzletvezetőséggel és a szomszédos állomásokkal. A sárréti forgalmat Kisújszállás felé irányították, a Pest és Békéscsaba felé irányuló forgalmat átszállásra rendezték be.

A délután Békéscsabáról beérkező személyvonat *Ungi Vince* (földink) a békéscsabai vasuti posta fő-

nökével egy postáskülönítményt hozott, a gyomai állomáson *Sass Ferencné* h. postamester várta a helybeli postaszemélyzetével, megbeszélték a postai küldemények mikénti továbbítását.

Három órakor befutott egy motor két pótkocsival és behozta a pesti személy- és gyorsvonat utasait, kiket *Kiss Géza* tiszt, az utasok által is szóváltott előzékenységgel szállított át Nagylapason és a hidnál. Ez a motor ment tovább Békéscsabára, míg a Pest felé utazókat a Csabáról jött szerelvény vitte a hídra, onnan gyalog kellett menni az utasoknak a tulsó oldali gátra, ott a 11-órás személy vonat szerelvényével mentek Pest felé.

A délutáni gyors is átszállással közlekedett, de a szarvasi (törvényszéki) vonat már este 8 órakor átmehetett a megerősített szakaszon és azóta minden vonat rendesen közlekedik, sőt a teherforgalom is zavartalan.

Mint ilyenkor is szokás, most is sokat beszéltek; „A kimosott helyen csak salakkal volt a gát feltöltve” „Tulzott volt az óvatosság, átmehettek volna a vonatok”. — Ezekhez mi nem értünk; ha az illetékesek szükségesnek tartják, meg-

adják a választ.

Ezen egy napi forgalmi zavar közben megfigyeltük: úgy a vasúti, mint a posta-intézményeink olyan emberek munkájából tevődik össze, kik most is, a vezetőtől az utolsó egyedig a legnagyobb igyekezettel és fáradtsággal azt szolgálták, hogy a „köz” érdeke minél gyorsabban és jól ki legyen elégítve. Minden dicséretünket kiérdemelték derék vasutasaink és postásaink.

A vérbeli kereskedő

Kis, szűk helyiségben kezdte meg működését. Telve ambícióval nyitotta ki üzletét korán reggel és zárta későn este. Nem voltak egyéni igényei, nem voltak szórakozásai, nem élt társadalmi életet. Felesége, nem tudni, jobb üzlet-társ vagy jobb feleség volt-e? Gyermeküket is felnevelték, közben az üzlet is fellendült, a legnagyobb forgalmu kereskedés lett.

Az oláh megszállás alatt életveszedelem, megalázás, megszégyenítés dacára, de Gyomán kaphattunk olyan árut, amelyet akkoriban más községben nem kaptak.

A gazdasági felfordulás nála is megsemmisítette egy hosszú, munkás élet megszerzett vagyonát.

Öreg korára végig rőtta az utcákat, sétálás közben sok ismerősével elbeszélgetett a gazdasági helyzetről, még mindig érdekelte a világ folyása.

Községünk elmúlt 40 évének az a kereskedője volt ő, ki kereskedőtársaival, az étellel állandó versengésben élt és talán azzal az elkeseredett kérdéssel fejezte be életét: Érdemes volt-e???

A békésvármegyei inségsegély kiosztása.

A vármegye alispánja a törvényhatóságtól nyert felhatalmazás alapján, az 50.000 P-t kitevő inségsegély összegét a következőképen osztotta szét: 1. A gyulai járás főszolgabirájának 3.900, 2. a békési járás főszolgabirájának 8.100, 3. a gyomai járás főszolgabirájának 5.500, 4. az orosházi járás főszolgabirájának 9.400, 5. a szarvasi járás főszolgabirájának 6.900, 6. a szeghalmi járás főszolgabirájának 5.700, 7. Gyula m. város polgármesterének 4.000, 8. Békéscsaba m. város polgármesterének 6.500 pengőt utalt ki. A segély felosztásáról intézkedő alispáni

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

rendelet különösen hangsúlyozza, hogy a kiutalt összegek az utolsó fillérig csak munkadíjra fordíthatók. A vármegyei segély terhére elvégzett munkák pedig azok a munkák, amelyeket annak idején külön rendeletre a városok és községek bejelentettek és amelyeket a törvényhatósági bizottság határozatilag elfogadott s a Belügyminiszter Ur helyben hagyott.

Nyomorügy.

A szokatlan nagy közszegénység olyan dolgot vetett szőnyegre, amelynek végleges megoldása emberi és tanügyi szempontból egyaránt elodázhatatlan.

Bánomkert, Besenyszög oly messze esnek a város ellenkező részén, a község szélén lévő központi iskolától, de a katolikustól is, hogy oda gyalogolni a legjobb időben is szinte képtelenség, pláne apró gyermekeknek naponta négyszer végig ballagnia.

Fokozzák lehetetlen voltát a téli hónapok, meg a csupa szegény gyermekek ugyancsak fogyatékos ruházata. Hiszen nem egy még a fagyok beálltakor is mezítláb teszi meg a nagy utat.

A szokatlan korán kezdődött tél keltette eszméjét az

ezen gyermekekről legalább valamiképpen gondoskodásának és elsőként az állapított meg, hogy pusztán a protestáns iskolákban kétszázötven olyan gyermek van, ki a téli hónapokban nem jár haza ebédre, hanem a jól elhasznált, meg szellőztetéssel javítandó levegőjű tantermekben töltik el a kizárólag egy darab kenyérből álló ebédjüket.

Egész szűkkörű kis társaság kétezer ebéddel javított, némileg a kis nyomoroncok helyzetén, minek fontosságát emelte az állandó, majdnem félesztendőre kiterjedt erős hideg idő.

A három felekezeti tizenhét iskolai osztályán legalább is négyszer kétezer ebéddel lehetett volna komolyan segíteni és ennek megoldása a ma feladata, hogy az új tél készen lelje az akciót, mert az elmúlt költségvetés csak december 7-én kezdődött s ha előbb, nem húzódhatott volna el ápriliséig, holott majdnem március végéig szenvedtük a fagyos időket.

A másik megoldás, a végleges, még fontosabb.

A periferiák lakossága nem sajnál szaporodni, merthogy nincsen meg az a nagy gondja, hogy sokféle oszlik meg majd a föld. Az egy lábnyi csak telik majd mindahánynak.

Iskolákat tehát a véghelyekre. Mennél többet, mennél hama-

rabb. Hogy miből? Most megharagszanak: Mert nem kedves eszmével jövök: Adóból! A Mózesvallásuaknál nem egy fizet évi ezer pengőn felüli hitközségi adót, holott töredékszámában vannak a nemzsidókkal szemben. S milyen mélyen ezen összeg alatt lehetne megoldani úgy az iskolaépítéseket, mint az ártézi kutakat és járdaépítést.

KNER IZIDOR.

A budapesti nemzetközi vásár

A budapesti nemzetközi vásárra való felutazáshoz (máj. 7—16-ig) kedvezményes igazolványok lapunk szerkesztőségében 3 pengő 20 fillérért kaphatók.

Az igazolvány a vásár háromszori díjmentes látogatására jogosít. A székesfővárosi idegenforgalmi hivatal szállásról, kivánságra ételmezésről is szállodákban, pensiókban, vagy magánlakásokban gondoskodik.

Részletes tájékoztató, az áráról is a vásárigazolványon. Azonkívül csatolva van minden vásárigazolványhoz szórakozásokhoz, fürdőkhöz stb egy kedvezményes jegyfüzet, mely gyógyintézeti (Szanatóriumi) kedvezményeket is ad.

Utaltvány van a kir. vár szer-

tartási termei, a m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház, Teréz-köruti Színpad, Városi Színház és Bethlen-téri Színpad egy előadására, Royal Orfeum, Forum Mozi, Royal Apolló Filmszínház, Palace Filmszínház, Munkás Dalegyletek diszhangversenyére. A Duna ünnepélyvel kapcsolatos séahajózásra, Beketov Cirkusz egy előadására 20—25—30 százalékos mérsékelt jegy váltására. Angolparkba 20 fillér. Margitszigetre 20 fillér. Kádfürdőbe, Szent Geillért fürdőbe, Rudas fürdőbe, Széchenyi fürdőbe, Szent Imre gyógyfürdőbe és a Hungária fürdőbe félárú és mérsékelt áru kedvezményes jegyek váltására.

A külföldi és vidéki látogatók a vásár területén mérsékelt díjak mellett a rádió útján üzeneteket adhatnak le üzletfeleinek és otthonmaradottaiknak. (40 szó 1 P 50 fillér).

Horváth Zsófia 28 éves cselédleány Sajószentpéterről vasúton igyekezett haza rokonaihoz Békésre. Útközben születési fájdalmak vették elő s mire a vonat Nagylaposra beérkezett, megszületett a kis honpolgár: de halva. Az anyát, minthogy a vonat nem jött át a vasúti hidon hordágyon hozták be Gyomára és elhelyezték a szegényházban, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették.

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

III.

Albániának nincs vasúta, sem színháza. A mozi kávéméréssel van kapcsolatban. Még ma is találni Tirana fővárosban olyan kávéházakat, kávéméréseket, ahol a kávézó vendégeket borolválja a borbély.

Még 1924-ben is, mikor én oda kerültem, a felnőttek 94 százaléka írástudatlan volt. Az asszonyok, még ha párizsi divat szerint is öltözködnek, úgy eltakarják arcukat a „csafcsával“, „nehogy a női idegen férfi tekintete beszennyezhesse“. Bár 3 év óta törvénybe van iktatva az egynejlőség, még mindig többnejlőség van. Mohamedán felfogás szerint a nőnek nincsen lelke; egyedül nem mehet az utcán még nappal sem; nyilvános helyen nem jelenhet meg, még férje vagy gyermeke temetésén sem

vehet részt; törvény elé tanúnak nem idézhető. Női veréboszuban leléni nem szabad, ez különben is olyan nagy gyalázat volna, amilyenre az albán nem képes. Az esküvőt az apák és tanúk végzik el a jegyesek jelenléte nélkül, kik életükben először akkor látják meg egymást, amikor papíron már hitvesek. Albániában nincs tánciskola, házhozjárás, strand, flörtölés, udvarlás. A két nem sohasem érintkezik egymással s azért nincs is ott csalódás, vagy kiábrándulás; nincs reménytelen szerelem, sem féltékenységből bicskázás, vagy öngyilkosság „Mert nála nélkül nem élhetek“ címen.

A 6000 éves Albánia 1912 november 28-án, tehát 19 év előtt tűzte ki, a megszállók elűzése után, puskával a kezében, Valóna kikötő városban az albán nemzeti zászlót és kikiáltotta önállóságát, függetlenségét. Közel 450 évig volt török rabigában. Első királya a törökverő Shkanderbég volt, ki 1443—67-ig uralkodott és Hunyadi János barátja és segítőtársa volt; kettőjük hősiességét és

barátságát albán népdalok őrzik. Tizenkilen évvel ezelőtt Ismael Qemal bey tűzte ki Albánia veres lobogóját — közepén kétféjű fekete sassal és az első nemzetgyűlést Valónába hívta egybe. Elképzelhető, milyen lelkesedés vett erőt minden egyes albánon abban a percben, mikor 400 éves rabigáját és rabláncát eltéphette, lerázhatta és szabad albánnak érezhette magát.

Az albánnak a „puska“ mindene: segítőtársa, apja, anyja, fia, gyermeke, szeretője és barátja. Ő is „puskának“ nevezi fegyverét s hogy azt mennyire becsüli, arról nekünk csak kevés fogalmunk lehet. Az albán nem tette le puskáját mindaddig, míg jelenlegi királya, I-ső ZOG, a második Shkanderbég a forradalmi kormányt, Fan Noli gör. kath. püspök miniszterelnökkel az élén ki nem verte az országból és a kormányzást 1924 karácsony estéjén győzedelmes fegyverrel a kezében, mint hadvezér át nem vette.

(Folyt. köv.)

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.)

Helyreigazító nyilatkozat.

A Gyomai Ujság 1932 évi március hó 12-én megjelent számában „Egy és más a peticióról” cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag kijelentem, hogy valóban a közleménynek reámvonatkozó azon beállítására, mely szerint a Gyoma—Endrőd—Kondoros c. lapban „Egy pár szó dr. Vangel Gyuláról” annak idején megjelent hírlapi közleménnyel kapcsolatosan az én igazmondásom kétségbe vonatott, ellenben való az, hogy én a kérdéses közlemény megjelenéséről csak a megjelenés után értesültem.

Valóiban Vangel Viktor gyanúsított vallomása, mert őt részéről, soha senki fel nem szólította, hogy Gyomára utazék. Valóiban, hogy Vangel Viktort harmadoldaltól értesítették volna, hogy velem szemben dr. Vangel lépett fel. Valóiban, hogy Vangel Viktor vinkel kapott, hogy velem érintkezésbe lépjen, valóiban, hogy Vangel Viktor a feleségemmel megállapodott, hogy személyesen jön le Gyomára, valóiban, hogy feleségem arra kérte Vangel Viktort, hogy jöjjön le hozzám Gyomára és beszéljen velem. Valóiban, hogy én Gyomán Vangel Viktortól konkrét adatokat kértem, valóiban, hogy én biztosítottam volna Vangel Viktort, hogy a közölt adatok csak priváthasználatra kellenek, valóiban, hogy én elkértem Vangel Viktortól jegyzeteit, valóiban, hogy Vangel Viktor ezt nekem át adta volna, valóiban, hogy Vangel Viktor azal adta át, hogy az nálam marad és valóiban, hogy én ezt meg is ígértem.

Valóiban, hogy a cikknek géppel írott másolatát csak szeptember 9-én kapta volna Vangel az én védőmtől és valóiban, hogy a cikket ő azelőtt nem ismerte.

Ezzel szemben a valóság az, hogy Vangel Viktor, aki dr. Vangel Gyulának vérbeli nagybátyja a választások alatt felkereste feleségemet Budapesten a lakásomon és vele közölte, a megjelent cikkben foglalt tényállításokat és feleségem után ajánlotta fel részemre szolgálatait. Feleségem a szolgálataikész Vangel Viktornak azt a választ adta, hogy ő nem avalkozik a választási küzde-

lembe, én Gyomán tartózkodom, ha tetszik, keressen fel. A valóság az, hogy semmi sem tudtam Vangel Viktor jöveteléről, én őt a pályaudvaron nem is várhattam, annál is inkább, mert soha életemben sem láttam azelőtt. A valóság az, hogy Vangel Viktor felkeresett engem gyomai állandó lakásomon, ahol többben is jelen voltak és egy magával hozott iratból olvasta fel dr. Vangel Gyulára vonatkozó tényállításait, amelyek engem nem nagyon érdekelték. A valóság az, hogy én lakásomról el is távoztam dolgaim után és Vangel Viktor pártvezetőimmal ottmaradt és hogy ő kinck, hogyan és milyen körülmények között adta át a kéziratot és jelentette meg dr. Vangel Gyuláról az ismert közleményt, nekem fogalmam sem volt.

Ezen való tényállás mellett valóiban a közlemény azon beállítása, mintha én e cikk megjelenéséről előzőleg tudtam volna, ellenben való azon állításom, — miként azt Geiszt Gyula is vallotta, — hogy a cikk megjelenése utáni napon nála történi látogatásom alkalmával is kijelentettem, hogy a cikk megjelenéséről semmi sem tudtam, minthaogy tényleg nem is tudtam semmit.

Vangel Viktor ellen unokaöccse, dr. Vangel Gyula a közlemény miatt sajtóperbe indított, amely sajtóperben őt gyanúsítottként hallgatta ki a hatóság. A való az, hogy az idézés kézhezvétele után Vangel Viktor a védőmnél megjelent és őt kérte fel saját védelme ellátásával. A védőjénél, — dr. Gergely István budapesti ügyvéd — Vangel Viktor is a fenti tényállást erősítette meg és a cikket szemben csupán arra hivatkozott, hogy a valóságot bizonyítani tudja és a bizonyítást felfogja ajánlani. A valóság az, hogy dr. Gergely Istvánnál kijelentette, hogy a cikk tartalmát ismeri és a gépirásos másolathoz akként jutott hozzá, hogy védőjét arra kérte, hogy másoltassa le neki a közleményt szóról-szóra, annak összehasonlításaként, hogy az tényleg megfelel-e az ő kézírata tartalmának. Sőt ezzel kapcsolatosan a valóság még az is, hogy a védekező iratot is dr. Gergely István, az ő védője készítette el Vangel Viktor információja alapján és ezt Vangel Viktor el is vitte magával. Azóta azonban Van-

gel Viktor védőjénél nem jelentkezett.

Valóiban, hogy a választási elnök lakásán és a választási elnök és helyettese közreműködése mellett készültek az én inspirálásom alapján a cikkek.

Ezzel szemben a valóság az, hogy nekem Tápay Károly lakásán gyomai tartózkodásom ideje alatt külön szobám van és akkor az az én lakásom.

A valóság az, hogy a fenti tényállásból látható, hogy sem a választási elnök, sem annak helyettese, még kevésbé én, nem inspiráltuk a cikket és hogy úgy a választási elnök, mint annak helyettese a törvényben előírt esküjük szerint jártak el.

Budapest, 1932. március 23.

Tisztelettel:

Dr. ZEÓKE ANTAL
országgyűlési képviselő.

Katholikus Polgári Társulat közgyűlése.

Az endrődi „Katholikus Polgári Társulat”-ot jó néhány évtizeddel ezelőtt boldog emlékü **Grócz Béla** apátplébános alapította, hogy a tagok között vallásos és hazafias szellemet ébrentartsa és ápolja. A kör tagjai csaknem száz százalékban katolikusok. Épp azért érthetetlen volt a rendkívüli közgyűlés összehívása, melynek egyetlen tárgyaként a kör alapszabályainak megváltoztatása szerepelt a tárgysorozaton. Már napokkal a közgyűlés előtt a régi tagok érthető izgalommal beszéltek arról a mozgalomról, melynek célja az volt, hogy a „Katholikus” jelzőt eltüntesse a Kör címtáblájáról. Az eredmény azonban élesen rácaffolt az egyesek fészkelődésére s hiába hivatkozott **Frolyó István** elnök, hogy a Kör tagjai csak a titkos szavazás mellett adhatnak kifejezést igazi érzelmiüknek — mondván csak ily módon érvényesülhet a közfelfogás, mégis 33—4—2 arányában a „Katholikus Polgári Kör” lett az új cím, **Polgári Kör** és **Központi Kör** ajánlott elnevezés ellenében. A gyűlésen fölszólltak **Szvetits Viktor** káplán — ki a beteg Csernus apátplébános helyettesítette — és **dr. szentjóni Bartha János** orvos, mindkettő a katolikus jelző fönntartása mellett. Az alapszabály többi pontjának módosítása minden fölszóllás nélkül egyhangulag történi.

Egy és más a peticióról című cikkünket helyhiánya miatt a jövő számban folytatjuk.

Az endrődi téglagyárban téglá és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglá épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fakeskedők, Gyoma.

Értekezlet a Bácsy bankház ügyében.

Szerda délelőtt 9 órára hívta egybe az OHE a Bácsy bankház hitelezőit újabb tárgyalásra, melyen kb. 70-en jelentek meg. Először a szakértői jelentést ismertették, majd a behajthatatlan követeléseket sorolták fel.

Domokos János tanító kérdést intézett az iránt, hogy a békéscsabai takarékpénztár váltókkal is biztosította magát és a bankház tagjai vagyonára is betáblázta követelését, nem lehet e azt red kényszeríteni, hogy abból a kisebb hitelezők követelését is biztosítsa?

Ezután a hitelezők nevében dr. Fényes Elek ügyvéd terjesztette elő nagy jogi tudással véleményét, kifejtve, hogy csak komoly és reális alapon lehet helye a kibontakozásnak. Itt veszteni kell, de amit lehet, azt meg kell menteni és az fedezve legyen. Kifejté, hogy kaphatnak a hitelezők magas és komolytalan kvótát kezesség nélkül, vagy tisztességes, garantált kvótát kezes mellett és ő inkább ez utóbbit hajlandó elfogadni. Megmagyarázta ezt a magán-egyezségi próbát s kijelenti a maga részéről, hogy semmiféle egyezségbe kezes nélkül nem megy bele. A békéscsabai takaréknak is kötelessége, hogy segítsen, ha már magát 100 százalékig biztosította. Igaz ugyan, hogy a hitelezők keletlenkedhetnek a csabai takaréknak, mert 6 hónapon belül szerezte a zálogjogot, de ezzel felborítják a státust. A hitelezők bizottságának az a véleménye, hogyha megfelelő kezes van, akkor tiszta egyezséget hajlandók kötni.

A Bácsy Bankház jogtanácsosa, dr. Aczél mindenekelőtt bejelenti, hogy nincs abban a helyzetben a Bank, hogy kezes tudjon álli-

A Gyomai Központi (Uri) Kaszinó vendéglőjét

1932 május 1-től igen kedvező feltételek mellett bérbeadja. Ajánlatokat április 15-ig kell az elnökséghez benyújtani. Feltételek a kaszinói gondnoknál tudhatók meg.

tani. Azonban alternatív ajánlatot tesz. Minthogy be kell látni mindenkinek, a bukás oka egyedül az volt, hogy az adott kölcsön fedezete leromlott, felajánlja a rendelkezésre álló 53.75 százalékot a viszonyok javulásáig 1933. szeptember 15-től kezdődő 3 év alatt történő visszafizetéssel, vagy 65.75 százalékot, ha az ingatlan fedezet bevonható.

Az értekezlet kimondja, hogy csak kezességgel elfogadott ajánlatot fogad el.

Hitelezők ügyvédje javaslatot tesz arra nézve, lépjen érintkezésbe az OHE a Pénzügyi Központtal vagy esetleg a csabai takarékkal, hogy segítse ki a Bácsy bankházat és legalább 10 százalékot prompt fizessen ki a hitelezőknek.

Az értekezlet kimondja, hogy elvben ragaszkodik a kezesség álláspontjához, a kvóta megjavításához és a visszafizetési idő megállapításához.

Nádudvary Mihály annak kijelentése mellett, hogy semmi ellen-szenv nem vezet, kifogásolja, hogy a másik bank vezetője, Nyisztor Péter, akinek érdekei talán nem azonosak a bankház és annak hitezői érdekeivel, legyen az ellenőr, aki ezért a munkáért fizetést is huz.

Az OHE megbízottja kijelenti, hogy nevezett heti 25 pengőt kap az ellenőrzésért és ez a legolcsóbb módja annak; szaktudás szempontjából pedig fontos, hogy ki végzi az ellenőrzést. Itt üzleti féltékenységről szó sem lehet, de a Bácsy Bank is, a hitelezők nyugalma érdekében ragaszkodik Nyisztor Péter személyéhez.

Az értekezlet azzal ért véget, hogy adós felhivatott, legyen konkrét javaslatot a kezes személyére, a kvótára és a visszafizetési időtartamra nézve az állandó permanenciában levő 6 tagu bizottságnak.

A moratórium megadására újabb 60 napra tett javaslatot elfogadták.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküritések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** víz hatása mindig különösen beválk. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kiadó lakás.

Minden tavasszal izgalomban tartja a családot az új lakó jelentkezése. Önök persze nem indják, hogy kiadó lakásunk van. Kizárólag cinegék részére, minden komforttal ellátott, modern odu a kertünkben. Nem mondom, egy tavasszal sem marad üresen, de mégis ilyenkor izgatottan lessük, hogy ki fog beköltözni?

Ilyen cinege lakóval rém néhez a dolog. Ugyebár nem tehetem ki az odura a papírt: „Lakás kiadó”. A jelentkezőknek sem dicsérhetem a lakást, hogy féregmentes, szellős és teljes ellátással együtt kiadó. A lakás beszél maga az elfoglaltanul ítélő cinegének.

Érthető tehát, hogy féltlenül bár, de nagy drukkolással néztünk most is az események elé. Mert azt a szégyent, hogy lakót ne kapjunk, a család ifjabb tagjai nem élnék túl.

Az első meleg napokban valóban megindult az érdeklődés a lakás iránt. Azonban ezek csak átutazó cinegék voltak. Nem komoly reflektánsok. Ma azonban, végre úgy érzem, a lakás elfoglaltnak tekinthető. Így történt:

Hangos cinege tracesra letünk figyelmesek, mire izgatottan rohantunk a kertbe: a lakást felfedezték.

Valóban, két felnőtt cinege ugrált a lakás körül, élénken tárgyálva. Nem vagyok perfekt a cinege nyelben, de a beszédet oly élénk mozdulatokkal kísérték, hogy lökéletesen megérteltem.

„Kicsi de jó — mondta a cinegeférj, — vegyük ki”. A cinege hölgy erre alaposan járjalkálta az odut kívül, gondosan megkopogtatta a falakat. Szolid, jó lakást akart. Némi gondolkodás után ellúnt az odu belsejében, csak folytonos, szapora beszédjét lehetett hallani belülről. Férjének referált a lakás belső állapotáról. Rövidesen előlúnt megint a kis zöld fej a bejáraton és férje mellé röppent az ágra, ahol hosszas megbeszélésbe kezdtek. Ugy látszik, előnyös dolgokat mondhatott, mert a cinegeférj engedelmesen megindult a lakást újra megnézni. Kívül tornászott, majd beugrott és gyöngéden kiabált ki fele, mindent jóváhagyva. Még egy vidám megbeszélés következett, már otthonosan, a

lakás előtt, amiből egész kétségtelenül megállapíthattuk, hogy a lakást megfelelőnek találták.

Házbér és más rút anyagi dolgok szóba sem kerültek. Az ég madarai nem fizetnek házbért. Azonban a hála nem marad el sohasem. Egész évben végzik a féregirtást a kertünkben. Ezt mondani sem kell nekik.

Most már nyugodtan hihatnak a kertbeli kukacok. Nemsokára berendezik a cinegelakást és rövidesen egy vagy két lucat cinegegyerek lesz lakás és teljes ellátáson nálunk.

Megszüntették a hadirokkan-tak 3 évenkénti felülvizsgálafi kötelezettségét.

Elhalálozás. Klein Vilmos a gyomai kereskedők nesztora 71 éves korában hosszas betegség után elhalt. Nevezett a régi jó kereskedők közül való volt: aki egész életét munkában töltötte el. Hamar követte feleségét a pihenésbe, ki hűséges élettársa, mondhatni lelke volt az üzletnek. Halálát gyermekei és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése 6-án délután 2 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

A gyomai róm. kath. énekar f. hó 10-én, vasárnap Baitmann C-dur miséjét énekl. A miserészek szólistái: Hekele Lászlóné szoprán, Dancsó Árpádné alt. Offertoriumra Leimdörfer Zoltánné „Szerettek Isten végheteilen” című éneket adja elő.

Rádió műsor.

Április 10—16-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, április 10.

9: Egyházi zene és szentbeszéd
10.40: Hírek
11.15: Ev. istentisztelet, utána: idő, időjárás, vizállásjelentés
12.25: Egyházi ének
1.30: Gramofon
3: A tőzsde és a gazdák
3.45: Rádió Szabad Egyetem
4.45: Közvetítés Mikófalváról
5.30: Hangverseny
7: Zenekari hangverseny
8: Sort és löversenyeredmények
8.15: Vigjáték a Stúdióban, utána időjelzés, majd jazz zene.

Hétfő, április 11.

9.15: Postászene
12.05: Balalajka
4: Asszonyok tanácsadója
5: Magyaróták
5.45: Felolvasás a régi Nemzeti Színházról
6.15: Szalonzene
7.15: Német nyelvoktatás
7.45: A Nemzetközi Vásár alelnöke előadása
8.15: Hangverseny
Szünetben: időjelzés, hírek, majd szalon, jazz és cigányzene.

Kedd, április 12.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangverseny
4: Gyermekekmesék
5: Révész Béla előadása
5.30: Katonazene
6.30: Francia nyelvoktatás
7: Előadás a francia sajtóról
7.30: „Az álarc” opera, I. felvonás után időjelzés, hírek. II. felvonás után ügetőverseny eredmény. Előadás után időjárásjelentés, majd cigányzene.

Szerda, április 13.

9.15: Hangverseny
12.05: Gramofon
3.30: Morse tanfolyam
4: Gramofon
5: Novellák
5.20: Zenekari hangverseny
6.20: Olasz nyelvoktatás
6.50: Cigányzene
7.50: Előadás a Nemzetközi Vásárról
8.20: Lakos és Mocsányi előadása
9.20: Kamarazene est
10.10: Idő, időjárás, hírek
10.25: Zongora hangverseny.

Csütörtök, április 14.

9.15: Katonazene
12.05: Hangverseny
4: Mesék
5: A kerti növények magtermesztése
5.30: Zongorajáték
6: Felolvasás
6.25: Angol nyelvoktatás
7: Az olimpiai versenyek
7.25: Szalonzene
8.25: Zenekari hangverseny
Szünetben időjelzés, hírek. Hangverseny után időjárás, löversenyeredmények, majd cigányzene.

Péntek, április 15.

9.15: Gramofon
12.05: Cigányzene
4: A háztartás
5: Énekkari hangverseny
5.35: Előadás
6.15: Szalonzene
7.20: Helyesírás
7.50: Gyorsírás
8.15: Hangverseny
Szünetben időjelzés, hírek, ügetőversenyeredmények. Hangverseny után időjárás, majd cigányzene
11: Angol műfordítások-előadás.

Szombat, április 16.

9.15: Hangverseny
12.05: Szalonzene
4: Gyermekekjátászóra
5: Irodalmi délután
6: Gramofon
7: Mit üzen a rádió
7.45: Cigányzene
8.45: Műsoros est. Utána idő, időjárás, hírek, löversenyeredmény, majd cigányzene.

Tőzsdei becslés szerint naponta 40—50 kiló szinarany és 2—3000 drb aranyérem cserél gazdát a gabonátőzsdén a mi 300—350.000 pengős értéket reprezentál.

Magyar termények propagandája. A gödöllői nemzetközi cserkészösszejövetelen, 1933-ban, 30-40 ezer főnyi külföldi cserkész érkezésére számítanak. Ezzel kapcsolatban a bács-megyei szőlősgazdák figyelmét felhívták egyes mustkészítmények: mustban eltett birsalma, mustos kolbász és hasonlók készítésére, mert ezek fogyasztására lehet a cserkészláborkban számítani és ez propaganda lenne a magyar szőlőtermelőknek.

Mindennapos székszorulás, vastagbélhurul, felfuvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzéskétől.

1550 ajándék. Rövid néhány hét alatt 1550 ajándék került kiosztásra Tolnai Világlapja rejtvénypályázatának megfőtői között. Ez pénzben kifejezve hatalmas összeget tesz ki. A népszerű képeslap jövő heti számában új rejtvénypályázatot fog közölni és ennek keretében újabb 500 értékes ajándék tárgyát oszt ki. Ezek között egy duplafedelű aranyóra, husz más óra, férfi öltöny, sok ötvösművészeti gyűrű stb. szerepel.

Méhészeti tanfolyam kezdődik a gödöllői áll. méhészeti gazdaságban június 6—23-ig, július 4—21-ig férfiaknak, a nők részére pedig augusztus 1—18-ig és május 18—20-ig.

Pesti primadonnák Gandhi vitrinjében. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb legújabb száma, amely ezenkívül számtalan érdekesebbnél-érdekesebb színházi riportot, képet, cikket, beszámolót, valamint egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és novellát közöl. A tartalmas és terjedelmes Délibáb egy száma 26 fillér.

Erdélyben nagy pusztítástokat végez az árvíz.

Újból három százalékot vonnak le a közalkalmazottak fizetéséből.

200 ezer pengőre ítelték vámszalásért a budapesti Grünfeld Ármín üvegkereskedő céget.

1931-ben 30 százalékkal csökkent a bankok keresete.

A németek szén ellenében kávéat akarnak importálni.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Tokai Erzsébet, Nemes Margit, Kovács Róza, Schvalm Julianna, Varga Imre, Kovács Sára, Biró Béla, Kató Róza Ilona, Kató Tibor Ottó.
Házasságot kötöttek: Kovács Péter—Ágoston Rózával, Biró István—Payer Magdolnával, Rabi Mihály—Kovács Terézzel, Pardi Mihály—Csernus Rózával, Kegyes István—Varga Etellel, Harmati Sándor—Ágoston Ilonával, Tandi János—Gál Rózával. **Eihaltak:** Molnár József 5 napos, Bencze Ilona 10 éves, özv. F. Nagy Mártonné Vatai Eszter 76 éves, özv. Antal Lajosné Baliga Teréz 87 éves, H. Kovács Lajosné Izsó Emília 55 éves, Nándori János 82 éves, K. Kiss Dániel 78 éves, Klein Vilmos 70 éves, özv. K. Szabó Istvánné Horváth Erzsébet 68 éves.

Pk. 877 és 2865/1931 vgtói szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Turázi Szigfrid és dr. Varga Lajos ügyvéd által képviselt Magyar Általános Köszénbánya R.-t. (Krasznai János Orosháza 45.50, Drezmann Károly 138.—, vitéz Haviár Gyula dr. 116.20, Schloszárík István 100.—+50.—, Grosz Zoltán 16.90, Buck Adolf 350.—P) 616 P 41 f. tőke és több követelés járuelkai erejéig a bpesti közp. és a gyomai kir. járásbírószág 1931 évi 203322. és 1930 évi 3662-2 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1931 évi április hó 23 és február hó 28-án lefoglalt 5.670 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírószág fenti számu végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, Endrődön Stefániai u. 2 házzs. alatt, azután pedig Szosznák Rudolf endrődi gépész Ugaron lévő lakásán leendő megtartására határidőül **1932 évi április hó 15 napjának délelőtt 10 órája** tűztetik ki, amikor a bírőilag lefoglalt Lux benzín motor és cséplőszekrények egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931. M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1932 évi március hó 17 n.

GLUDOVÁ CZ FERENC
 kir. bir. végrehajtó,
 mint bírósági kiküldött.

Ingatlan forgalom.

1932. március 22—április 1-ig.

Brandt József (nős Brandt Máriaival) gyomai lakos vett 2 hold 541 négyszögöl zsofiámajori szántónak 1/4-ed részét Brandt János gyomai lakostól 350 P-ért.

Urbancsek Ádámné Brandt Antónia gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház 1/8-ad részét Brandt János gyomai lakostól 200 P-ért.

B. Kovács László (nős Fekete Erzsébettel) gyomai lakos vett 2/300-ad rész csudaballai legelőilletőséget Baráth Mihályné Szabó Erzsébet vezsenyi lakostól 750 P-ért.

B. Kiss István és neje Turi Julianna gyomai lakosok vettek 1 hold 1581 négyszögöl pusári szántót Putnoki Lajosné Oláh Róza gyomai lakostól 1400 P-ért.

Veres István (nős Kóródi Máriaiva) gyomai lakos vett 1151 négyszögöl, 71 négyszögöl és 106 négyszögöl felhalmi ingatlant Szilágyi Gábor (nős

Domokos Zsuzsannával) gyomai lakostól 720 P-ért.

Zöld László (nős Horváth Máriaival) gyomai lakos vett 16 hold 1417 négyszögöl zöldlaposi szántó ingatlanak 6/40-ed rész hányadát Kató Elekné Zöld Mária, Zöld János (nős Cselei Terézszel) gyomai és Zöld József (nős Keszi Molnár Eszterrel) csillaghegyi lakostól 1050 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Garzó Bella háza és szőlőskertje szabadkészből eladó 1242 hsz.

Kovács Lajosnak 143 hsz. a vetni való zabja van eladó.

Herpai Jánosné 1134 öl újkerti szántója eladó Nap u. 104.

Köszegi Mihálynak egy 3 lámpás rádiója eladó ért. a Községházánál.

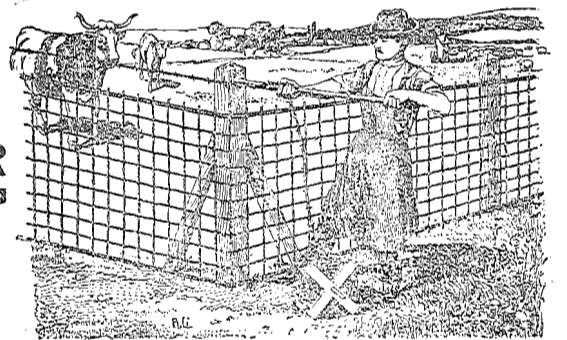
Debreczeni Endréné
 piactéri sarokházában
üzleteknek, irodának
rendelőnek
 alkalmas helyiségek vannak kiadó.

Legjobb és legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai
 fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors		gyors		gyors		gyors						
6:15	9:45	13:36	17:30	20:45	i Bpest k. p. é	4:57	10:40	11:45	19:10	19:45		
						Gyoma	0:32	5:34	8:52	14:28	16:52	
						Gyoma	0:17	5:18	8:51	14:20	16:51	19:25
						Békéscsaba	2:15	4:26	8:14	13:26	16:14	18:26
						Gyoma	é	7:24	12:23	16:47	21:45	
						Déaványa	é	6:53	11:52	16:16	21:14	
						Déaványa	é	6:48	11:37	16:11	21:09	
						Szeghalom	é	6:15	11:03	15:38	20:36	
						Szeghalom	é	6:13	10:57	15:37	20:34	
						Vésztő	é	5:53	10:37	15:17	20:14	
						Vésztő	é	4:05	8:20	13:30	18:24	
						Szeghalom	é	8:30	15:25	18:42		
						Püspökladány	é	5:30	13:50	17:08		
						Püspökladány	é	1:20	13:37	15:36		
						Debrecen	é	0:10	12:30	14:30		

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

G Y O M A I U J S Á G

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kerületi dalosverseny.

A magyar dalosügy jövője, fejlődése és felvirágzása iránt érdeklődő és azt jóakarátú figyelemmel kísérő, szeretettel pártoló dalbarátok tájékoztatása szempontjából az utóbbi időkben történt országos intézkedésekről óhajtok e cikk keretében röviden ismertetést nyújtani dalosügyünkről.

Az Országos Magyar Daloszövetség az 1931 évben kerületenként szervezte meg a kebelébe tartozó tagegyesületeket. Összesen 14 kerületre lettek felosztva a Szövetség kötelékéhez tartozó, Csonka hazánkban működő Dalárdák. Gyoma községe a Szolnok székhelyhez tartozó X-ik kerületbe nyert beosztást. Ezen X. kerülethez 37 dalegylet 1267 működő taggal tartozik az 1930. március 22-én Szolnokon tartott alakuló közgyűlés megállapítása szerint.

Az ország dalostársadalma lelkesedéssel fogadta vezéreinek ezen újjászervezési intézkedését, az együttműködés, az egység és összefogás diadalra vezető elgondolását. A jobb jövőben vetett hitel és reménnyel törekszik munkálkodni továbbra is a magyar dalkultusz dicsőséges emelésén községünk Dalárdája is.

A fegyelmezettség és a szervezethez való hűség erejével óhajta a Daloszövetség az 1932 évben megtartani az ország kerületeiben a kerületi versenyeket, melyek **válogatóversenynek** nevezhetők. Ezen kerületi versenyek a válogatás célját szolgálják, mert az itt legjobb eredményeket elért egyesületek vehetnek majd részt a legközelebbi országos-versenyen.

A szolnoki (X.) kerület febr. 2-án tartott közgyűlése úgy határozott, hogy a kerületi versenyt folyó évi augusztus 20-án, Békéscsabán fogják megrendezni.

A Szövetség központi művészi bizottsága a kerületi versenyek céljaira, a **nehéz műdalcsoporthoz** részére Farkas Nándor: Magyar harangszó; a **könnyebb műdalcsoporthoz** részére Molnár A.: Mi az: magyarnak lenni; a **nehéz népdalcsoporthoz** részére Kiss Dénes: Haj, haj, haj című ének-

műveket, mint kötött versenykarokat jelölte ki.

Versenycsoportok még: könnyebb népdalcsoporthoz; kezdők a.) és b.) csoportja; nehezebb vegyeskari és könnyebb vegyeskari csoportok.

A Gyomai Dalárda ezen kerületi versenyre jelentkezett és pedig a **könnyebb műdalcsoporthoz** való részvételre. 43 működő taggal óhajta a versenyen megjelenni, akik leigazolt tagjai Dalárdának és a fényképes dalosigazolvány részükre beszerzendő a Szövetségtől.

A gazdasági tekintetben válságosnak mondható életünkben igazán nagy kitartás, lelkes ügyszereket és odaadó szorgalom, önzetlen fáradozás szükséges ahhoz, hogy a magyar dalnak mindenkor ápolói, művelői és terjesztői legyünk mindenütt mi, a magyar dalosügy szolgálatában álló dalosok.

Szent kötelessége e nemes munkából kivenni részét és képességeinek legjavát dalosügyünk minél sikeresebb és dicsőségesebb előbbrevitelének szolgálatába állítani minden működő dalosnak.

Hazafias és kulturális kötelessége azonban minden magyarnak a dalosgyűlés megértő támogatásban és pártfogásban részesíteni nemes törekvésében, a dalművészet, a karéneklés nemzeti szempontból is oly nagyon fontos munkájában.

Községünk lakosságának nagy része nem mutat érdeklődést a karban való éneklés iránt. A nagyközönség részéről a Dalárda működése figyelembe vehető visszhangot nem keltett fel ez ideig.

Gyönyörű cél pedig az, amit az ország dalosai maguk elé tűztek: a magyar dal csodás erejével megragadni, átforgatni, megnemesíteni és összefogni minden magyar szívet és lelket egy testvéri együttérzésben, egyetakarásban.

Az idegenből idehurcolt és sajnálatosan annyira elterjedt, nemzeti érzésünket is sokszor bántó jazzmuzika romboló hatását a magyar dalosok igyekeznek min-

denképpen ellensúlyozni és gyengíteni, a magyar nótát ápolni minél gyakrabban megszólaltatni, annak terjedését előmozdítani.

Nemzetépítő munkát végeznek a dalosgyűlések és áldásos működésükkel a köz javát szolgálják társadalmi és kulturális szempontból, valamint magyar irredentizmus szempontjából is.

*

A Gyomai Dalárda működő tagjai, áthatva nemes hivatásuknak tudatától, lelkiismeretes igyekezettel törekszenek elkészülni az augusztus hó 20-án Békéscsabán tartandó kerületi versenyre, hogy méltóképpen kivigyék részüket a nemes versengésből és siker koronázza fáradozásukat.

SZÓKE FERENC
ref. ig. tanító.

Gazda bajok.

A napokban az uton találkoztam egyik gazda társammal, aki borjút adott el. Szokás szerint megkérdeztem vajon mennyiért? — 20 P vagy 30 fillér kilónként — felelte. A borju lehetett kb. 70 kg. súlyu. Az első pillanatban nem vettem komolyan a dolgot, de látva gazdatársam elkeseredett arcvonását, magam is elgondolkoztam, hát már itt tartunk? — Vajjon hova jutunk még?

De kövessük a borjút tovább. A borju 6 hetes (42 napos) közepes minőség, anyja nem sok tejű, de azért naponta mégis megevett 4 liter tejet. Egy l. tej 16 fillér 16x4=64 fillér, 64x42=2688 P vagyis elfogyasztott 688 pengővel többet mint a mennyit ért. De még akkor hol térül meg a tehén értékének kamata, a takarmány, járlat díj, a munka díj stb. stb.

A szopos borju levágásnál veszít 30—45 százalék körül. Mi vegyünk 40 százalék veszteséget marad 42 kgr. á 1 P=42 pengő, (azon a napon még 1-20 P volt a borjuhusnak kilója) bőr, fej és köröm 3 P összesen 45 pengő, ugyanis a befektetett 20 pengő 1-2 napon belől párórai munkával 25 pengőt hoz. Hogy ebből mennyi az adó és mennyi marad a mézárósnak? — ez másod kérdés a dologban az a fontos és szomorú, hogy ők ketten (t. i.

adó hiv. és a mézárósnak) pár órai munka után többet kapnak, mint mi termelők egy egész évre. Mert ne feledjük, hogy a tehén egy évben csak egyszer ellik egyet, de még nem is minden évben.

Most nézzük a kifejlett szarvas marhák árát. Közepes minőségű 400 kg. súlyu mai ára kilónként 20 fillér = 80 pengő. Vágási súlyvesztés 50 százalék marad 200 kg. á kg. 1 pengő = 200 pengővel, bőr, orr és köröm (fagyut nem számítunk) ára 10 pengő, összesen 210 pengő vagyis 80 pengő befektetett tőke pár nap alatt 130 pengőt hoz az adóra és a mézárósnak.

Ehhez bővebb kommentár nem kell a számok beszélnek. És ez így van az összes mezőgazdasági terményekkel.

Ezzel szemben, ha nekünk kell valamilyen gyári vagy ipari cikket beszerezni a legnagyobb szélsőséggel állunk szemben.

Jelen esetben csak egy pár cikket említek meg, bár folytathatnám a végtelenségig. Ha szükségem van 1 kg. kocsikenőcsre akkor 1.50 kg. (27 db.) súlyu tójást kell eladni, hogy megvehessem.

A legutóbbi dévaványai vásáron egy drb. élő egészséges tehén (nem kényszervágásra) elkelt 30 pengőért 1 pár finomabb csizmának az ára szintén 30 pengő.

pp.

Vasuti menetrend változás.

Magánértesülésünk szerint május 22-től a Gyoma—Budapesti vonalon a következőleg közlekednek a vonatok:

Gyomáról—Budapestre indul és érkezik: 0:32—5.00, 6:02—10:45, 8:52—11:45, 14:28—19:10, 17:00—19:55.

Budapestről—Gyomára: 6:15—11:06, 9:00—11:57, 13:52—18:07, 17:00—19:59, 20:45—2:10.

A szarvasi (förvényszéki) vonat reggel indul Gyomáról 6:38 és érkezik Gyuláról Gyomára 19:04 órakor és ez motorvonat lesz.

A rablók felvették a pénzt a Lindbergh gyerek visszaadásáért.

A kis gyermeket azonban nem adták vissza.

Lindbergh ezredes elrablott gyermeke még mindig nincs meg. A napokban — mint ismeretes — Lindberghnek sikerült összeköttetésbe kerülni a gyermekrablókkal, meg is fizette nekik, amit kértek, az ötvenezer dollárt, — több mint 300.000 pengőt a rablóknak, akik azt ígérték, hogy egy meghatározott helyen visszaadják a gyermeket, de ezt az ígéretüket nem tartották meg.

Az a hír járja, hogy a rablók teljesítették is volna azt az ígéretüket, hogy a gyermeket a tengeren egy kis hajón átadják az apjának, azonban a rendőrség és a parlí örök mindenáron el akarják fogni a banditákat és ez riasztotta el őket úgy, hogy nem tartották meg az ígéretüket.

Most azután egyelőre a rablóknál van a lekintélyes pénz is és a Lindbergh-gyermek is.

Egészségügy.

Fagyás.

Bár itt a szép tavasz a maga kellemes bájával, mégis kívánatos — amint alantabb kifünnik, hogy a fagyásról megemlékezzünk. Értelmesebb a fagyást, mint betegség, amely a hideg behatására keletkezik, még pedig oly módon, hogy az illető végtágrészben kezdetben az erek megszűkülnek, ami kékes-szedes elszíneződést okoz. Később ez átmeny értágulásba, ekkor már a bőr piros lesz, égető érzés és viszketés lép fel. Ha ez az állapot hosszabb ideig tart, akkor a tágult erekből savó lép ki a környező szövetek közé s létre jön az ugynevezelt fagydagana. Ilyenkor a végtag fájdalmas, viszket, puffadt, szederjes-vörös s könnyen kisebesedik. Hosszabb ideig tartó hidegbehatásra igen könnyen jön létre az illető végtag elüszkösödése: a végtag elkékül, érzékellen lesz s a testről igen könnyen le is válik. Ha az egész szervezet ± 24 C-nál tovább hűl le, beáll a halál.

Különösen ki vannak téve e belegségnek az olyan egyének, kik huzamosabb ideig tartózkodnak szeles vagy hideg helyen, vagy akik télen hideg és fütellen szobában alusznak. Mert a hideg szobában ép úgy nem egészséges aludni, mint a fűtött szobában. A háló-

szoba hőmérséklete körülbelül 14—16 C legyen. Hangsúlyozni kívánom, hogy itt is a hajlamosság nagy szerepet játszik, mint számtalan más belegségnél. Vagyis a fagyás nem mindén embernél lép fel ugyanazon hőfok mellett. Igen elterjedt szokás, hogy az emberek ha fáznak szeszestall isznak, mondván: „Ez felmelegít bennünket”. Hát ez helytelen állítás, mert a szeszestall csak lálszat szerint ad meleget. Az arcbán vérbőség támad ugyan, de ha testünk hőmérsékletét megmérjük hőmérővel, kiderül, hogy dacára az arc pirosságának testünk hőmérséklete tetemesen alászállott.

A fagyás kezelésénél legfontosabb, hogy az nyáron tör-
lénjék, télen a fagyást kikez-
zelné nem lehet. Így bármennyire is nem okoz tüneteket, fájdalokat a fagyás nyáron, fogadjuk meg a tanácsot és forduljunk orvosunkhoz, hogy a megfelelő kezelést elvégezve a legközelebbi tél beállával ismét fel ne lépjen. A kezelés egyszerű szere a meleg-hideg fürdő, melyet úgy kell végeznünk, hogy egy edénybe hideg vizet, a másikba forró vizet helyezünk és most felváltva 3 percenként hol a meleg, hol a hideg vízbe helyezzük a beteg végtagot. Ezt esténként fél óráig kell végezni, utána különböző gyógyszerek használatosok, melyekért forduljunk orvosunkhoz. Ujabban azonban a Röntgen sugarakkal gyógyítják hatékony és szép eredménnyel.
Dr. Szentjóni-Bartha János.

Két érdekfeszítő rádió-előadás a budapesti nemzetközi vásárról.

Április 11 és 13-án, vagyis hétfőn és szerdán este Budapest I. és Budapest II. számú rádió-állomása azonos műsört adott, mert ezen a két napon tartotta meg a budapesti Stúdió a május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár-ról szóló előadássorozatot. Az első előadást a nemzetközi vásár ügyvezető alelnöke Vértés Emil tartotta német nyelven. Címe „Die Rolle der Budapester Internationalen Messe in der wirtschaftlichen Zusammenarbeit der Donauländer“. A rendkívül aktuális előadás kellő megvilágításba helyezte azt a fontos szerepet, amely Magyarországra és egyetlen nemzetközi vásár-intézményére az öt szomszédos állam gazdasági együttműködése során vár. A budapesti Stúdió vásársorozatának második előadását a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöke, dr. Éber Antal országgyűlési képviselő tartotta „A nemzetközi árumintavásár köz-

gazdasági jelentősége“ címmel. A messze az ország határain túl ismert közgazda előadása rendkívül érdekes gazdasági tanulmány volt, mely új megvilágításba állította nemcsak az árumintavásárokat, hanem általában a nagyarányú gazdasági propagandaesemények jelentőségét.

Az élelmiszerek árusításáról.

Mindennemű élelmiszer árusításánál a minőség mellett talán az első és legfontosabb szabály a megfelelő elnevezés, a jelzés alkalmazása. Célszerű az eredeti csomagoláson, az átcsomagolt árun, valamint az ömlesztett élelmiszer tartályán, edényén, fiókján a név és a minőség jelzésének feltüntetése is. Ezáltal mód nyílik arra, hogy a vásárló lássa, hogy mit vesz. De megkínájk a jelzést a vonatkozó miniszteri rendeletek is. A jelzés elmulasztása sok esetben lehet oka a kihágási eljárás megindulásának is.

Gondoskodni kell arról is, hogy az árucikkhez semmiféle idegen anyag, nedvesség, por, légy, hég- és szárrészek stb. ne juthasson. Ügyelni kell továbbá arra is, hogy hosszabb raktározás alatt az áruk ki ne fakuljanak, meg ne romoljanak, vagy az illó részekben veszteség ne következék be.

Célszerű ezért az egyes tartályokat, üvegeket, fiókokat időnként átvizsgálni, kereskedelmi nagytakarítást tartani. Ilyenkor megtörténhetik a fiókok, edények kitisztítása, az anyagok átszítálása, az értéktelen törmelékek és hulladékok kiselejtezése és a jelzések felújítása is.

Talán a legmegfelelőbb, ha az egyes áruból oly mennyiségeket szerzünk be, amely egy-két havi szükségletet, előrelátható forgalmat fedez. Rövid idő alatt a vevők is észreveszik, hogy áruk mindig friss, zamatos és tiszta és így bizalmuk erősödik. Ez pedig emeli majd forgalmunkat.

Miután az áruk belsejébe nem lehet látni és a kereskedő évtizedes gyakorlat után sem tudja mindig a jobb és silányabb árukat teljes biztonsággal megkülönböztetni, igen fontos a megbízható helyről való árubeszerezés. Meg kell kívánni azonkívül a gyárostól és nagykereskedőtől, hogy a csomag burkolatán, a számlán a kötelező jelzést is feltüntesse és erre a kereskedő figyelmét külön is felhívja.

Fontos azt is tudni, hogy minden az üzletben, a boltban levő áru forgalombanlevőnek számít. Ezek minőségéért az üzlet tulajdonosa, vagy felelős üzletvezetője tartozik számadással. Kivétel természetesen az eredeti csomagolásban árusított cikk, amelyért a gyáros, a csomagolást végző vállalkozó felelős. Igen szükséges az is, hogy a régi, állott, színét veszített, értékében csökkent, vagy romlott élelmiszereket, valamint a szennyezett, poros és törmelékenes fűszereket dobjuk ki a boltból. Ezek egy sem használhatók sem mire és csak bajt, bosszúságot, valamint kellemetlenséget okozhatnak, valamint a vevők elmaradását.

Akinek valami kételye van egyik-másik áru minőségére, forgalmára nézve, vagy részletes tájékozódást szeretne nyerni, forduljon bizalommal a vegykisérleti állomásokhoz. Ezek az állami szakintézmények kellő tanáccsal, szakvéleménnyel és bőséges felvilágosítással szolgálnak minden érdeklődőnek díjmentesen az élelmiszerek, fűszerek és élvezeti cikkek forgalmára, kereskedelmi és tápértékére nézve.

SZANYI ISTVÁN
kir. fővegyész.

A budapesti nemzetközi vásár

A budapesti nemzetközi vásárra való felutazáshoz (máj. 7—16-ig) kedvezményes igazolványok lapunk szerkesztőségében 3 pengő 20 fillérért kaphatók.

Az igazolványok a vasuton május 2-től május 16-ig érvényesek.

Az igazolvány a vásár háromszori díjmentes látogatására jogosít. A székesfővárosi idegenforgalmi hivatal szállásról, kivánságra élelmezésről is szállodákban, pensiókban, vagy magánlakásokban gondoskodik.

Részletes tájékoztató, az árkorról is a vásárigazolványon. Azonkívül csatolva van minden vásárigazolványhoz szórakozásokhoz, fürdőkhöz stb egy kedvezményes jegyfüzet, mely gyógyintézeti (Szanaatórium) kedvezményeket is ad.

Utalvány van a kir. vár szerzetársi termei, a m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház, Teréz-köruti Színpad, Városi Színház és Bethlen-téri Színpad egy előadására, Royal Orfeum, Forum Mozi, Royal Apolló Filmszínház, Palace Filmszínház, Munkás Dalegyletek diszhangversenyére. A Duna ünnepélyvel kapcsolatos sétahajózásra, Beketov Cirkusz egy-egy előadására 20—25—30 százalékos mérsékelt jegy váltására. Angolparkba 20 fillér. Margitszigetre 20 fillér. Kádfürdőbe, Szent Gellért fürdőbe, Rudas fürdőbe, Széchenyi fürdőbe, Szent Imre gyógyfürdőbe és a Hungária fürdőbe félárú és mérsékelt áru kedvezményes jegyek váltására.

A külföldi és vidéki látogatók a vásár területén mérsékelt díjak mellett a rádió útján üzeneteket adhatnak le üzletfeleinek és otthonmaradottaiknak. (40 szó 1 P 50 fillér).

Állítólag olcsóbb lesz a telefon. A postavezérigazgatóság — hír szerint — a telefon népszerűsítése érdekében tervezet dolgozott ki. A tervezet szerint elsősorban is le szállítanak a budapesti új előfizetői belépési díjat 240 P-ról 80 pengőre és erre az összegre is, — mint eddig, 24 havi részletfizetést engedélyeznének. Vidéken jelenleg 80 pengő a belépési díj. Az új tervek szerint a vidéken is 24 havi részletben lehet fizetni a díjat, az eddigi 10 havi helyett. Az eredményes vidéki népszerűsítés érdekében indokolt volna a belépési díj aránylagos le szállítása.

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

HIREK

Elismerés. Békésvármegye törvényhatóságának testnevelési bizottsága vitéz Molnár Pál gazdálkodó, levante főoktatónak 1924 óta a levante oktatás és kiképzés terén fáradságol nem ismerő munkásságáért elismerését nyilvánította. Az elismerő okmány most vasárnap délelőltől lesz átadva ünnepélyes keretek között a levante gyakorló téren.

Békésvármegye törvényhatósági kisgyűlése a képviselőtestületnek a ligeti vendéglő felmondása tárgyában hozott határozatát feloldotta és az Előjáróságol újabb méltányos javaslat előterjesztésére utasította mivel a méltányos bér-mérséklést indokoltnak látta.

Értesítés. A pénzügyminiszterium 4018/932 VIII. b. számú rendeletével elrendelte egyes forgalmi adóhivataloknak az összevonását. A gyomai forgalmi adóhivatal is megszűnik ezen rendelet következtében és a Gyulán felállított Központi forgalmi adóhivatalba oszthatik be. A megszűnés 1932 május 1-től veszi kezdetét és ezen időponttal a befizetések továbbra is a községi pénztárnál eszközölhetők, vagy a központi hivatal később nyitandó csekkszámájára történhetnek.

Az idei gubóárak. A selyemtenyésztési felügyelőségeknél megjelent földmívelésügyi miniszteri rendelet az idei gubóárakat a következőkben állapította meg: I. oszt. gubó 1 pengő, II. oszt. gubó 80 fillér, III. oszt. gubó 10 fillér kilogrammonként. Jukgatott papírost ingyen kapnak a tenyésztők, azok árát az előző évektől eltérőleg nem vonják le a beváltási összegből.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az együttesen kezelt adóban tényleg már esedékessé vált hátralék 3 millió 131.181 P, vagyis 65,11 százalék.

Az állatorvos jelentése szerint a vármegye területéről március hónapban vasuton élve elszállítottak 302 szarvasmarhát, 83 lovat, 314 juhot és 7728 sertést. Ezek közül külföldre irányítottak 29 szarvasmarha, 22 ló és 254 hizott sertés.

Az Államvasutak kedvezményei. Az Államvasut mérsékeltáru menettérli jegyeket ad ki ipari, kereskedelmi és közigazgatási gócpontokra irányuló forgalomban 1—5 km. körzetben. Ezek a mérsékelt áru jegyek 2 napig érvényesek és át nem ruházhatók. Így Gyomáról és Nagylaposról—Mezőtúrra a személy és vegyes vonatok II. és III. osztályára. Az utazást félbeszakítani nem lehet. A jegy ára Gyomáról II. oszt. 1.80 P, III. oszt. 1 P 20 fillér. Nagylaposról 1 P 36 fillér és 88 fillér.

Rendeltetési állomás környékén fekvő vasut állomással nem bíró községben lakó felek részére MÁV cégjelű kocsikban érkező küldeményekről a postai értesítőt postán küldik ki a feleknek és ez esetben a kirakási határidő 48 óra.

Filléres gyorsvonat. Május 8-án Békéscsabáról Budapestre Filléres gyors indul. Tekintettel arra, hogy május 8-án lesz a nemzetközi vásár és a magyarolasz labdarúgó mérkőzés, Szerkesztőségünk érdeklődött, hogy megfelelő számú jelentkezés esetén a „Filléres gyors” felvenne-e Gyomán is utasokat. Legközelebbi számunkban erre még visszatérünk.

Mibe kerülnek a primadonna ruhái? Erről a kérdéstről rendkívüli intimításokat közöl a Délibáb legújabb száma. A népszerű színházi képeslap számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, színházi beszámolót, pompás képet, pletykát, egyfelvonásos regényt és szindarabot, folytatásos regényt, rejtvényt és novellát közöl. A Délibáb egy száma 26 fillér.

Bali Mihály fia is pályázott a hóhéri állásra.

A has teltsége, májtáji fájdalomak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló véráramlások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság gyűlései a székesfehérvári körzetben. Vasárnap tartotta meg a Magyar Mezőgazdasági Társaság Székesfehérváron és környékén alakuló gyűléseit. A székesfehérvári gyűlésein Tóke István gazdasági elnök és Kovács Imre díszelnök felváltva elnökölték. A gyűlésen ismertette a Társaság a mezőgazdasági termelés megszervezését és a magyar szövetkezeti élet korszerű reformját illető törekvéseit. Az új eszmék — melyeket eddig egyellen mezőgazdasági, illetve szövetkezeti intézmény sem hangoztattott — nagy hatást gyakoroltak a székesfehérvári körzet nagy számban egybegyűlt gazdasági közönségére, mely — a hallottakat magáévá téve — nagy lelkesedéssel csatlakozott a Társasághoz és így a székesfehérvári körzetben 4000-re emelkedett a Magyar Mezőgazdasági Társaság tagjainak száma.

Országos matyónap lesz május 8-án Mezőkövesden.

Elárverezték a nagykanizsai Weiser-gépgyárat.

Hétfőn lemondott Zsilfkovics, Jugoszlávia miniszterelnöke.

Halálra égett a 78 éves gróf Keglevich Ödönné.

Egy pengő volt a malac ára a turkevei vásáron.

Albániáról szóló cikkünket technikai akadályok miatt jövő számunkban folytatjuk.

A kétezredik ajándék. Több mint ezerötyszáz értékes ajándékot osztott ki az elmúlt hetekben Tolnai Világlapja a rejtvénymegfejtők között. Ezen a héten újabb 500 ajándék kerül kiosztásra, és így összesen 2000 lesz. A kétezredik rejtvényajándék egy kitűnő duplafedelű aranyóra. Ezenkívül husz más óra, közel száz ötvösművészeti ékszer, férfiöllöny, sok selyemharisnya stb. szerepel az ajándékok között. A rejtvénypályázaton mindenki részt vehet, aki 26 fillérért megveszi Tolnai Világlapja utszámát.

Megszigorították a házassági dispenzációt.

2 millió 330 ezer vidéki adózópolgára van az országnak.

Két fontos törvényjavaslatot terjesztettek a képviselőház elé. Meghosszabbítják a 35-as bizottság mandátumát. Megkezdődött az iparügyi törvényjavaslat vitája.

Békésvármegye felir a kormányhoz az aratógépek ellátása érdekében.

Nagyobb szabású ármentesítési földmunka biztosításán fáradoznak a vármegye vezetők.

Kivizsgálják, hogy miért nem vállaltak munkát a gyulai, gyulavári és békési kubikusok.

A vegyvizsgálati díjakat le szállították 40 százalékkal.

Vadisznót löttek Dombegyházán.

A szegedi színház merénylőjét beszállították az örültek házába.

A képviselőház elfogadta az uzsora-törvényjavaslatot.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet.

Vasárnap május 1-én megnyílik a ligeti vendéglő!

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.)

Egy és más a peticióról.

Folytatás. V.

Mielőtt tovább folytathánám a petíciós kihallgatások ismertetését, néhány szóban válaszolni kívánok lapunk legutóbbi számában megjelent és képviselőnk aláírásával ellátott helyreigazító nyilatkozat egyik-másik megállapítására.

Annak megállapítása, mi az igaz Vangel Viktor vallomásaiban: (bár avval teljesen tisztában van mindenki), miután most már tudom, hogy ez az ügy bírói nyomozás alatt áll, most nem vitatom, az a független magyar bíróságra tartozik. Nézetem szerint nem az a fontos, hogy igazat mondott-e Vangel Viktor, ez a nagybácsi és unokaöcs ügye, hanem az, hogy **komoly ellenfél** még az esetben sem használta volna föl a választási harcban az ellenfél személyi dolgait, ha azok igaz voltáról kézen fekvő bizonyítékaik is lettek volna. Egy teljesen ismeretlen ember — maga a képviselő jelenti ki nyilatkozatában ilyennek Vangel Viktort — állításainak és adatainak első találkozáskor hitelt adni, éles fényt vet azok mentalitására, kik azokat nyomdába adták és akikhez a képviselő urnak mégis csak van némi köze, hisz legszűkebb vezérkarához tartoznak.

A képviselő urnak legjobban kellene tudnia, mily könnyű valakit megrágalmazni, csak tág lelkiismeret és néhány 10 fillér kell hozzá! Ha bizalmas barátjait körülcirógatná úgy megludhatná, hogy Nagyságodról is sok pletyka jár szájról-szájra, de egyikünknek sem jutott eszébe, hogy haragudó rokonai közül keressünk vállalkozót, pedig elhihető, hogy akadna volna olyan azok között is, de ilyenek nem találunk utat hozzánk.

Még egyszerű tanulatlan ember is tudja, hogy „aki haragszik annak nincs igaza“, már pedig, mint a képviselő ur is mondja nyilatkozatában Vangel Viktor vérbeli nagybátyja Vangel Gyula dr.-nak, tehát közeli vérrokon és ha az eljön Pestről Gyomára és itt ismeretlen egyének előtt legyalázní igyekszik unokaöccsét, bizonyos, hogy eljárásában nem a köz iránti kötelesség érzet, sem az a vágy nem hajtotta, hogy föltétlen Zeőke An-

tal legyen a gyomai kerület képviselője, hanem egyes egyedül a bosszu vezetőhette. Menyire lehet és szabad a bosszúálló embernek hitelt adni, arra csak annyit, hogy csak hasonló gondolkodásnak értékelik és értékelhetik cselekedeteit.

A helyreigazító nyilatkozat szerint elismeri a képviselő, hogy Vangel Viktor „**a választások alatt fölkereste feleségemet Budapesten a lakáson és vele közölte a megjelent cikkben foglalt tényállításokat és feleségem útján ajánlotta fel részemre szolgálatait**“.

Budapesten ugylátszik kapva kaptak a fölkinált esemény és a Gyomán tartózkodó férjhez utasították, ahelyett, hogy ajtót mutattak volna neki. A nagybácsi el is megy Gyomára, ott a képviselő ur a „**választási elnök**“-nél lévő **állandó lakásán** vezérkara társaságában fogadja, unottan végig hallgattja annak jelentését, „amelyek engem nem nagyon érdekeltek“ és azután eisiet bokros teendői után, mossa kezét a továbbiakban, nem törődik avval, hogy a vezérkar miként értékesíti a szenzációs adatokat, ezáltal alibit akar igazolni s nem akar tudni arról, hogy Vangel Viktor „**kinek, hogyan és mily körülmények között adta át a kéziratot**“.

Valakit Budapestről, mely tudvalevőleg nem közvetlen közeli szomszéd faluja Gyomának lerendelni és azután nem érdeklődni mit csinál a vezérkarom az ellenfél becsületébe és családi életébe belevájáló szennyes adatokkal azt még a picit sem hiszi el Zeőke Antalnak.

A képviselő ur csak az esetben mentesülne minden felelőség alól és akkor mondhatná joggal, hogy nem tudtam a készülő cikkről, ha nem hallgatta volna végig a haragos nagybácsi elbeszélését. Vezérkara az ő értesítése és meghívása útján találkozik és tárgyal Vangel Viktorral. Már az a puszta körülmény, hogy nem tiltotta meg határozottan titkáranak az adatok fölhasználását ugyanannyi, mintha a cikknek megjelentetését próbálta volna.

A helyreigazító nyilatkozatot a sajtó törvény ide vágó határozmányai értelmében lapunk nem lett volna köteles a beküldött alakban, illetve szó-

veggel közölni, mert olyan tények cáfolatait is tartalmazza, amelyeket alólított peticionáló soha kétségbe nem vont, de lapunk felelős szerkesztője csupa udvariaságból helyt adott a beküldött kéziratnak teljes egészében.

Igy a löbök között nem irtam és állítottam azt, hogy Zeőke képviselő Tápai Károly választási elnök lakásán a házigazdával együtt egy szobában tartózkodik és alszik. Anélkül, hogy ezt külön hangsúlyozta és az újságban kikiáltotta volna szentül meg voltam győződve, hogy Zeőke képviselőnek ott csak külön szobája lehet, sőt valószínűleg külön bejárattal s bármennyire is demokratikus érzelmű és felfogású a képviselő ur, amit kivált régebbi lakodalmakon való sűrű megjelenései bizonyítgatnak, bármennyire is szereli a tömeget és társaságot, hisz mindig kísérettel jár (hol főszolgabíró, hol csendőr, de taktív, pénzügyőr, vagy titkár és lapszerkesztővel), mégis van olyan időpont is amikor nem szereli ha háborgatják. Azt sem vontam kétségbe és tudtam is, hogy ez a szoba „**akkor az ő lakása**“. **En csak azt állítottam, amit ő maga is elismer, hogy Tápai Károlynál van vagy jobban mondva volt lakása, aki a választásokkor választási elnök volt.**

Még egyet! Befejezésként azt a következtetést vonja le a nyilatkozatot író, hogy az ismertetett „**tényállásból látható, hogy úgy a választási elnök, mint annak helyettese a törvényben előírt esküjük szerint jártak el**“.

Nem vagyok bíró, hogy ítéletei tudjak mondani, összeegyeztető-e az előbb említett funkcionáriusok ténykedése a letett eskü szellemével, de azt tudom, hogy a választásokkor elkövetett összes atrocitások és törvényteleniségekért első sorban a választási elnök és annak helyettese a felelős, mert minden intézkedési jog az ő kezükben volt s ha a teit intézkedések nem egyeztek volna meg fölfogásukkal, akkor módjukban állott volna — nem beszélve arról, hogy kötelességük is lett volna — azokat megakadályozni, azoknak elejét venni. Azt is tudom, hogy az 1925 évi XXVI. tc. a választások tisztaságát írja elő, tárgyilagosságot és egyenlő elbánást követel az elnök és

a helyettes elnöktől, azt is tudom, hogy ennek a kötelezettségnek sem Gyomán, sem Kondoroson, de legkevésbé Endrődön nem feleltek meg az arra hivatottak. Lehet e akkor csodálkozni, hogy az alárendeltek is látva a vezető emberek felfogását és intézkedéseit — hisz telet az egész kevés kivételnek — nem a törvényes rendelkezések szerint jártak el, nem akarván mondani, felsőbb utasításra és parancsra, mert hiszen minden egyénről, ki fontosabb megbízást kap, bizonyos önállóságot föl kell tételnie. Ugy látszik azonban itt is érvényesült a régi igazság: fejtől bűdösödik a hal.

Peticionáló.

(Folytatom.)

Nesze semmi, fogd meg jól!

A „Gyomai Ujság“ múlt heti számában figyelemmel olvastam az alábbi statisztikai adatot: „Ha eddig egy 50 holdas gazdának 26—28 hold buza vetése után volt 160 q. buza termése, az eladásra került buza bolettája 600 pengőt jelentett neki, míg ha egész földjének összes egyenes adóját elengednék, ez a kedvezmény még 2—300 pengőt sem érne el“.

Azóta megjelent a kormány földadó elengedési, de ugyanakkor adóemelési rendelete is. A két rendelet összevetéséből egész furcsa és a kiscgazda társadalomra nagyon szomorú következtetést vonhatunk.

„A földadó fizetésére kötelezetteknek 1932/33 költségvetési évre esedékes földadóját ezeknek az alapszerűen kezelt bevételeknek terhére kell kiegyenlíteni“. Ezt tartalmazza a rendelet.

Ugyanakkor 100 százalékkal emeli a vagyoadót, 30 százalékkal a jövedelmiadót, ingatlan eladások után külön jövedelmiadót, házadó-pótlék, öröklés, ajándékozás és ingatlan vagyon átruházási illeték címén pedig 20 százalékos rendkívüli pótlék beállítása iránt intézkedik. Ha mindezeket összeszámítjuk, a kiscgazdának nyújtott adó kedvezmény nem üti meg a bolettából nyert rendkívüli segélynek 20—25 százalékat sem.

A midőn a gazdatársadalom

MÁJUS 1-től

a GYOMAI IPARTESTÜLETTEL SZEMBEN lesz
 SZERETŐ MATILD nőikalap és kézimunka
 előnyomda üzlete.
 Egy tanulóleány felvétetik! PÁRNAMONTIRCZÁS!

ezen újabb terhek vállalására kényszerül, — a mézes madzagként szereplő földadó elengedéssel csillapítva, — ugyanakkor nem látjuk az egyenlő elbánást és pénzügyi gondosságait megvalósulni és alkalmazni azon nagy jövedelmű egyénekkel szemben, akiknek havi jövedelmük felülhaladja az 1000 pengőt és akik az eddigi 5—10 százalék kereseli adó helyett minden nagyobb megerősítés nélkül fizethetnének 20—25 százalékos kereseli adót.

Nem látjuk a megfelelő és méltányos adóterhelést fokozatosan megnyilvánulni azon nagy társulatok, egyesületek és részvénytársaságokkal szemben, amelyek sok milliós nyereséggel és még több adózás alól kivont illkos alapokkal rendelkeznek.

Kiadás előtt áll a tisztviselők újabb fizetés leszállítási tervezete, de ugyanakkor nem történik intézkedés a fizetés halmazozások radikális megszüntetése, vagy a többszörös fizetést élvezők kereseli adójának emeléséről, nem történik intézkedés a közigazgatási és más tisztviselők representációs pótlékainak és más állomány összegeknél erőteljesebb mérsékléséről.

Leakarják szállítani a családi pótlékot, de ugyanakkor meghagyják a szintén állásban levő nők családi pótlékát.

Az egész ország követelte, hogy a képviselők a tiszteldíjon kívül más tisztviselői fizetést illetve ennek nyugdíj néven való utalását ne élvezzék, de erről hallgat a krónika.

Az ország közvéleménye állandóan sürgeti, hogy 1000 pengőn felüli jövedelmel egyetlen tisztviselő se élvezzen a trianoni Magyarországon, de a kiáltás is süket fülekre talál.

A vármegye közgyűlésén indítványoztatott, hogy az 1868 évi LIII. t.c. szerinti iskolaadó állíttassék vissza és legalább 10 százalékkal emeljék föl, hogy így a felekezeti iskolák fenntartásához egy fillérrel sem adózó polgárok, társulatok, szövetkezetek és részvénytársaságok méltányos és tekintélyes összeggel járuljanak a magyar népművelésügy és tanítói nyugdíjalap fejlesztéséhez, ez a helyes és aktuális indítvány — nem tudjuk miért — hiába kopogtat a pénzügyminisztérium ajtaján.

A gabona és állat árak nap-

ról-napra csökkennek, az új adópótlékok a lakosság terhét növelik, a boletta segély, melyből adóját fizette és adóságának kamatait törlesztette a kisgazda, elvész, kíváncsian fogjuk látni augusztus és november 15-én mennyi adó folyik az állam és község pénztárába be.

Ma nem arról álmodik a kisbirtokosság, hogy szerezni tudjon valamit: már akkor is boldog volna, ha eddigi vagyon állagát fenntartani tudná; a jelenben azonban löpreng és aggódik egész éven át, hogy miből fizeti adóját és súlyos vállóinak kamatait.

Az a segítség amit a földmivelésügyi minisztériumban állítólag gazdák értekezletén kiterveztek, amit a kormány elfogadott és kiadott, teljesen illuzorius és nélkülöz minden praktikus gondolatot. Teljesen osztom a mullokori cikknek megállapítását, hogy 18—20 pengős buza ár és 30—40 százalékos állatár emelkedés mellett talán elbirnánk a súlyos terheket, de így csődbe jutunk valamennyien.

Más gazdasági politikát és valóban reális segítséget várhatna a kisbirtokos osztály, mely állítólag az ország gerincét képezi!?

Kondorostanyai.

Megjutalmazott tüzoltó. Mint múlt heti számunkban már közöltük, az endrődi Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet március hó 17-iki ülésére alkalmával **Soczó Vince** endrődi tüzoltó, csővezető olyan ügyesen és szakértelemmel vezette az oltást, hogy a vízzel semmiféle kárt nem okozott, miért is az Első Keresztény Biztosító Társaság jutalmat helyezett kilátásba. Igéretének megfelelően 30 pengőt küldött Csernus Mihály apátplébános kezéhez, ki az összeget ünnepélyes keretek között adta át vasárnap az ügyes tüzoltónak.

Az endrődi téglagyárban téglá és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglá épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fakeskedők, Gyoma.

Trafikbetörés volt Békéscsabán.

A „Magyar Gyümölcsstermelők Országos Szövetkezete“ Budapest, VI. Andrassy-ut 8. Gyömörey György főispán elnökletével tartotta alakuló ülését. A megnyitó beszéd szerint az új szervezetnek az a célja, hogy központilag irányítsa a termelést, értékesítést és a növényvédelmet. Olcsóbbá kell tenni a védőszerkeket és évente össze kell írni a várható gyümölcsmennyiséget. Az új szerv oda hat, hogy a komoly termelők érdekeit és az összes érdekelt megfigyelése után kidolgozott reformot vigye keresztül a termelésnél. Felhívjuk tehát a gyümölcsstermeléssel foglalkozó magyar gazda- és kertészársadalmat, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek a szövetkezeti belépésre. Már a jelentkezésnél bejelentendő a vármegye megjelölésével a termő és még nem termő gyümölcsfák száma, a fajták helyes megjelölésével. A termelés, védekezés és értékesítés minél tökéletesebb kidolgozása végett az érdekelt esetleges indítványát kérjük VI., Andrassy-ut 8. sz. a. „Magyar Gyümölcsstermelők Országos Szövetkezete“ címére megküldeni. A mai ülésen az alapszabályok ismertetése után a választásra került a sor. Az elnöki tisztséget egyelőre betöltetlenül hagyják. Alelnökké Gyömörey György főispánt, Szluha Dénes földbirtokost és Sternád István, a „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ ügyvezető elnökét, ügyvezető igazgatóvá pedig Török Gáspár földbirtokost, jogtanácsossá dr. Lányi Márton országgyűlési képviselőt választották meg.

Teljes regénymelléklettel megjelent a „Hír“ legújabb száma. Békeffi László kitűnő hetilapja „A Hír“ új száma most jelent meg. Szencációs illusztrációk, érdekes riportok, humoros és satirikus cikkek, színház és sportrovat, világbajnoki keresztretjvény, stb. tartják a különleges zsánerű lapot, melynek bő tartalmából: Békeffi László, Orbók Attila, Segesdy László és Dormann Ede cikkeit kell kiemelnünk. A regénymelléklet P. Ábrahám Ernő távolkeleti témájú, remek regénye: A Kékszeműek Asszonya. „A Hír“ minden pályaudvaron és újságarúsnál kapható. Ára 10 fillér. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Teréz körut 8. sz.

Melyik a legelterjedtebb és leghasznosabb nyelv? A legelterjedtebb nyelv egyesek szerint a német és az angol. A leghasznosabb nyelv kérdésében már megoszlobb a vélemények. Van, aki a németet tartja annak, van, aki franciát, sőt olyanok is akadnak, akik az eszperantó nyelvet vélik leghasznosabbnak. A héten fényt derített erre a problémára A Fény, a legkitűnőbb és legnépszerűbb magyar hetilap. A remek regényújítás most megjelent friss számából kiderült, hogy a legelterjedtebb és leghasznosabb nyelv a „Lángnyelv“, A Fény e heti teljes regénye. Hogy miért a leghasznosabb? Azért, mert, aki 10 fillérért megveszi A Fényt, az részt vehet a lap 200 pengős jutalomakcióján. A lapért kiadott 10 fillér tehát a leghasznosabb befektetés. A Fény szencációs jutalomakciójáról, remek regényeiről, kitűnő színházi rovatáról az egész ország beszél. Hasonló népszerűségnek örvendenek a lap heti keresztretjvényei is. A Fény mindenütt kapható és ára a világválság tartamára csak 10 fillér.

Hoover elnök évi egy dollár fizetésért akar hivatalában maradni. Hoover elnök, tekintettel az amerikai súlyos pénzügyi válságra, hajlandó lemondani jövő évi 75.000 dolláros elnöki fizetéséről és kész évi 1 dollár névleges fizetés ellenében hivatalában maradni. Az elnök aránylag nem gazdag ember, vagyonát nem régen egy millió dollárra becsülték. Walker newyorki főpolgármester kijelentette a jótékonyági bizottságnak, hogy ha nem sikerül június előtt további 30 millió dollárt gyűjteni a szegények segítésére, akkor 600.000 amerikai szegény a nyáron éhen fog halni.

A gazdáknak a földadó alól való mentesíthetéseért volt szükség az új adóemelésre.

Csökkenteni kell az egész országban a kéményseprési díjakat. Bács-Bodrogmegye már leszállította a kéményseprők illetményeit.

Délamerikába kitérték a tűzhányó hegyek és óriási területekre szórják a hamuesőt és a kengézőket.

Levághatja és kiárusíthatja a termelő késre éreit állatját.

A Tisza és a Bodrog áradása óriási területeket, községeket, városokat önt el s eddig is sokezer magyarit tett hajléktalanná.

Közerővel védik Szegedet az árviztől.

Tokajnál kétszáz ember vált hajléktalanná.

Kedvezményes áru etelési cukrot kapnak a méhészek.

Hindenburg a német birodalmi elnökválasztáson 19 millió 367.688 szavazatot kapott Hitler 15 millió 419.605 szavazatával szemben.

A képviselők illetményét 6 százalékkal csökkentik.

Romániában 20—30 százalékkal leszállították a lakbéréket.

A cseh vasutügyi miniszter lemondott a forgalmi adó emelése miatt.

A Színművészeti Akadémiát végleg bezárják vagy 3 évig szüneteltetik.

Ujpesten vizre bocsájtották a Duna első tengeri hajóját a „Vihari“.

Julius 15-én elárverezik a budai legendás híru Karácsonyi palotát.

Az iparos csak a saját iparában szerződhet tanoncot,

Országos vendéglős kongresszus Kőszegen. Az Országos Vendéglős Egyesület július 6 és 7-én tartja kongresszusát Kőszegen, ahol az idén ünneplik 40 éves évfordulóját a híres török ostromnak, amikor Jurisch Miklós várkapitány visszaverte a hatalmas török hadsereget. Az ostrom és a világháború hőseinek emlékei dicsőítő és most emelt Hősök Kapuját is Magyarország kormányzója május 29-én fogja felavatni.

SPORT

Bocskay-GySC. 2-2 (2-1) barátságos, bíró Heinfarth.

Szarvason erősen szeles időben állanak ki a csapatok. A sorsolás Szarvasnak kedvez és így szélel támogatva kezdi a támadást. Bertók pontos irányítása mellett 5. percben Bertók goalt rug. 1-0. Továbbra is Szarvas

van támadásban, de a jól működő gyomai védelem helyén van. GySC. is vezet egy-egy szép támadást, de a magas labdáival eredményt elérni nem tud. 20. percben kapuelőtli kavargásból a „Bocskay” Varga révén szerzi a II-ik goalt 2-0. A kaputi goalok után Gyoma is lapos labdáival kísérletezik, ami 33. percben Nagy révén eredményt is hoz. 2-1. Mezőny játékkal ér véget a féldió.

A második féldió gyomai támadással kezdődik és a csapatban meg van a kiegyenlítési vágy, minden labdán rajta vannak és igyekeznek azt értékesíteni is. A 15. percben Zöld beadásából az egyenlítő goalt Kérinek sikerült berugni. 2-2. Továbbra is GySC. van fölényben, de a jól működő szarvasi védelem mindent ment. A hátralévő időben Gyoma több szép támadást vezet a Bocskay kapuja ellen, de a győzelmet már megszerezni nem sikerült.

Ugy a GySC., mint a Bocskay szép játékot mutatott. A gyomaiakból Kéri, Jenei, Nagy és Oláh váltak ki. De általában a csapat megfelelő volt, a két tartalék is megállta a helyét.

Bocskayból Bertók, Csermák, Petykó és Bertók II. emelkedett ki.

A Bocskay szimpátikus csapatával megnyerte a vidék tetszését. Ebben

oroszlán része van Bertók centerhalfnak, aki a csapat bűnére is. Heinfarth bíráskodása fetszett.

Vasárnap 17-én Gyomán d. u. fél 4 órakor Békéscsabai kereskedelmi válogatott-GySC. barátságos mérkőzés lesz.

2 órakor GySC. közgyűlés.

PUBLIKACIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza június hó 1-i beköltözésre kiadó.

Egy jó házból való fiu pékta-noncnak felvétetik. Cim: Hartmann Sándor sütő mester, Gyoma Jókai-u.814.

Mérlegek és súlyok hitelesítése.

Tekintettel a közeledő időszakos mérték-hitelesítésre a torlódás elkerülése végett saját érdekében cselekszik, ha használt mérlegeit és súlyait már most javíttatja, melyek javítását és meghitelesítetését szak-szerűen vállalja

KOCSIS IMRE
géplakatos mérleg javító
Kossuth L.-u. 696.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

Sakk.

Alant közöljük a „Gyomai Márky Sakkör” 1932 évi létraversenye I. osztályának végeredményét azzal, hogy egymásután, a II-ik majd a III-ik oszt. eredményét is közölni fogjuk.

1. Bakos J.	M	1	0.5	1	0.5	1	1	1	1	1	1	9	I.
2. dr. Messinger	0	Á	1	1	1	0.5	0.5	1	1	1	1	8	II.
3. Kruchió M.	0.5	0	R	0.5	0	1	1	1	1	1	1	7	III.
4. Török K.	0	0	0.5	K	1	0	0.5	1	1	1	1	6	IV.
5. Bácsy E.	0.5	0	1	0	Y	1	0	1	1	0.5	1	6	V.
6. Tóth E.	0	0.5	0	1	0	S	1	0.5	1	1	0	5	VI.
7. Weil S.	0	0.5	0	0.5	1	0	A	0	1	1	0.5	4.5	VII.
8. Kiss G.	0	0	0	0	0	0.5	1	K	0	1	1	3.5	VIII.
9. Beinschróth G.	0	0	0	0	0	0	0	1	K	1.5	1	2.5	IX.
10. Szilágyi A.	0	0	0	0	0.5	0	0	0	0.5	Ö	1	2	X.
11. Nagy B.	0	0	0	0	1	0	0.5	0	0	0	R	1.5	XI.

Rádió műsor.

Április 17-23-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő-időjárás-vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Vasárnap, április 17.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Egyházi zene és szentbeszéd
- 11.15: Ev. istentisztelet, utána idő, időjárás, vizállásjelentés, majd zenekari hangverseny. Szünetben: Rádió-krónika

- 2: Gramofon
- 3: Gyomnövények irtása
- 3.45: Rádió Szabad Egyetem
- 5: Haydín díszhangverseny
- 7: Költemények
- 7.40: Cigányzene
- 8.25: Sport és löversenyeredmények
- 8.40: Zenekari hangverseny
- 10.10: Időjelzés
- 10.15: Hegedűhangverseny
- 10.45: Tangó és jazz zenekar.

Hétfő, április 18.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Balalajka
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Szalonzene
- 6: Felolvasás
- 6.30: Dalest
- 7: Német nyelvoktatás
- 7.30: Filmharmoniai hangverseny
- 9.50: Időjelzés, hírek, időjárás, majd cigányzene
- 11: Németnyelvű előadás.

Kedd, április 19.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Szalonzene
- 3.30: Tündérvásár meseóra
- 5: Magyar nóták
- 6: Magyar sajtó hőskora
- 6.30: Gramofon
- 7.30: A bolygó hollandi — dalmü I. felvonás után időjelzés, hírek, II. felvonás után ügetőversenyeredmény. Előadás után: időjárás, majd cigányzene.

Szerda, április 20.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Gramofon
- 3.30: Morse tanfolyam
- 4: Felolvasás
- 5: Felolvasás
- 5.35: Zenekari hangverseny
- 6.45: Olasz nyelvoktatás
- 7.20: Hangverseny
- 7.55: A vívóspart és a közönség
- 8.15: Egyfelvonásos vígjáték
- 10: Idő, időjárás, hírek
- 10.15: Zongorahangverseny
- 11: Cigányzene.

Csütörtök, április 21.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Cigányzene
- 4: Gyermekmesék
- 5: Felolvasás
- 5.30: Gordonkahangverseny
- 6: Angol nyelvoktatás
- 6.30: Munkásegyletek hangversenye
- 7.15: Zongorahangverseny
- 7.50: Nagy Endre előadása
- 8.10: Koppenhágai rádió közvetítése. Szünetben: löversenyeredmények
- 10.15: Idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

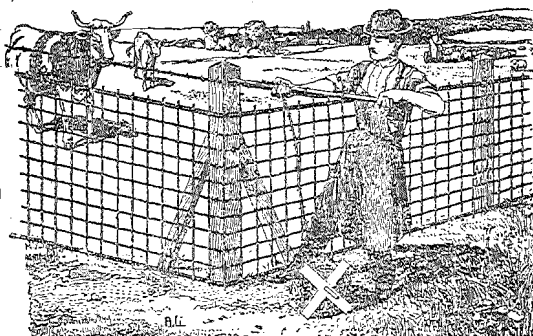
Péntek, április 22.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Zongorahangverseny
- 4: Felolvasás
- 4.30: Gramofon
- 5.45: Felolvasás
- 6.15: Cigányzene
- 7.15: Az utazás művészete
- 7.40: Magyar est. Szünetben Rádió negyedóra
- 9.45: Idő, időjárás, hírek, ügetőversenyeredmény, majd szalon, jazz és cigányzene

Szombat, április 23.

- 9.15: Postászene
- 12.05: Hangverseny
- 4: Gyermekjátászóra
- 4.30: Szalonzene
- 5.25: A rádió és a színpad-felolv.
- 6: Bodán Margit magyar nótákat énekel
- 7: Felolvasás
- 7.30: Don Juan — opera, I. felvonás után idő, időjárás, hírek, löversenyeredmények, II. felvonás után jazz zene.

Legjobb és legolcsóbb a HAIDEKKER féle drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:
Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

	gyors		gyors		gyors		gyors							
6:15	9:45	13:36	17:30	20:45	i	Bpest k. p.	é	4:57	10:40	11:45	19:10	19:45		
11:06	12:42	18:19	20:29	2:10	é	Gyoma	i	0:32	5:34	8:52	14:28	16:52		
6:41	11:14	12:47	18:29	20:34	2:35	i	Gyoma	é	0:17	5:18	8:51	14:20	16:51	19:25
7:34	12:09	13:25	19:27	21:11	3:38	é	Békéscsaba	i	23:15	4:26	8:14	13:26	16:14	18:26
3:53	12:46	17:30	20:45	i	Gyoma	é	7:24	12:23	16:47	21:45				
4:21	13:14	17:58	21:13	é	Déaványa	i	6:53	11:52	16:16	21:14				
4:26	13:19	18:03	21:18	i	Déaványa	é	6:48	11:37	16:11	21:09				
4:57	13:50	18:34	21:49	é	Szeghalom	i	6:15	11:03	15:38	20:36				
4:58	13:51	18:45	21:50	i	Szeghalom	é	6:13	10:57	15:37	20:34				
5:17	14:10	19:04	22:09	é	Véisztő	i	5:53	10:37	15:17	20:14				
7:27	16:10	20:58	é	Békéscsaba	i	4:05	8:20	13:30	18:24					
6:16	14:00	19:00	i	Szeghalom	é	8:30	15:25	18:42						
7:50	18:04	20:36	é	Püspökladány	i	5:30	13:50	17:08						
7:55	19:52	1:30	i	Püspökladány	é	1:20	13:37	15:36						
8:51	20:58	2:41	é	Debrecen	i	0:10	12:30	14:30						

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Válasz rádiókritikára.

Amikor Stephenson mozdonyának tervét az akkori angol egyetemi tanároknak bemutatta, azok nevettek és gúnyolód-lak rajta és durva módon abszurdumnak nevezték. Később, amikor Stephenson mozdonya már üzemképes volt udvarias módon meghívta ugyanazokat az egyetemi tanárokat, alkotásának megtekintésére, akik tervét kivihetetlennek minősítették. A tanárok óvatosságból azt kérdezték Stephensontól, hogy vajon működésben van e már a mozdonya. Stephenson diplomatikusan válaszolt, csak azért, hogy a tanárok jelenjenek meg, hogy alkalma legyen előkelő államférfiak előtt bizonyítani, hogy ebben az esetben ki a tudatlan. A tanár urak pontosan megjelentek és Stephenson felszállt mozdonyára és az előkelő tényezők bámulatára megindult és tovább haladt alkotásával. Ez a szégyen olyan nagy dühbe hozta a tanár urakat, hogy azok halálos ellenségei lettek a gőzmozdonyoknak és azon a címen akarták a nagy alkotás életbeléptetését megakadályozni, hogy a füst lötkereszi majd a vegetációt és az emberiséget.

Fulton első gőzhajóját a franciáknak mutatta be. Napoleonnak is tudomására hozták ezt a nagy horderejű találmányt, aki az akkori legelső tudóso-

kat magához hívatta és érdeklődött az új alkotás iránt. A tudósok gyerekes játékszernek nevezték a gőzhajót, amellyel csak tudatlan ember foglalkozhat. Amikor Fulton óriási közönség előtt az első nyilvános hajózást bemutatta és a gyönyörű siker után az ottlévő Napoleon és tudósai előtt kellett megjelenni, Napoleon a következőket mondotta: „Ha ön ismerné a tenger elemi erejét, akkor pénzét és idejét hasznosabb dolgokra fordítaná,“ amire az összes ottlévő tudósok mosolygós arccal bólingáltak. Napoleon továbbá kiadta a parancsot, hogy ezt szélhámost ártalmatlanná kell lenni, hogy ne álljon módjában tudatlan emberek pénzét és vagyonát kicsalni.

A múlt század 90-es éveinek elején a drótnélküli táviró eszméje végigjárta az egész világot. Valóságos láz fogta el a feltalálókat és igen sokan foglalkoztak ezzel a problémával. Az akkori európai tudósok valóságos versenyt rendeztek tudományos érvekkel megbizonyítani és óva inteni az emberiséget, hogy az ilyen lehetetlenségnek ne üljön fel senki, mert ezzel csak ostoba és tudatlan emberek kísérleteznek, amelynek azonban eredménye nem lesz soha. Amikor 1896-ban Marconi, mint VI.-ik gimnázista diák bizonyította a

világnak, hogy ő a drótnélküli táviró problémáját megoldotta, ünnepelte őt az egész emberiség. Ugyanaznap még megjelentek Európaszerte a tudósok cikkei, amelyekben a legdurvább módon ostoroztak mindenkit, aki ilyen butaságnak felül. A drótnélküli táviró és így a rádió is a zseniális Marconinak köszönhető, de nem akadt mai napig még olyan európai tudós, aki Marconitól bocsánatot kért volna, vagy a nyilvánosság előtt beismerte volna, hogy ő volt a tudatlan, amikor a probléma megoldása ellen írt és nem pedig Marconi, aki a problémát megoldotta.

Fentiekből azt látjuk, hogy aki kulturális téren önzellenül harcol az iránt, hogy az emberiségnek szebb életet biztosítson ezen a földön, annak számolnia kell azzal, hogy az igazságtalansággal is találkozhat, mert hiszen a haladás azt jelenti, hogy a meglevő dolgok megsemmisülnek s így nagyon természetes, hogy azok, akik uralmon vannak, minden új gondolatnak ellenségei, amely az ő hatalmukat érinti s ennél fogva nem válogadják az eszközt, még akkor sem, ha ez igazságtalan.

Amint a vítorláshajós nem ért a gőzhajóépítéshez, épp úgy nem ért a konfliktusköcsiggyáros az autógyártáshoz. De pont így nem értenek a mai bankokratikus pénzügyi és gazdasági nagyhangú tényezők

az én gazdasági reformtervemhez, mert az olyan egyén, aki a saját érdeke szempontjából ítéli meg az ilyen tervet, anélkül, hogy a terv lényegét és részleteit ismerné, nem lehet hivatva kritikát mondani, sőt az olyan egyénnel vitába sem lehet bocsájkozni, mert ott, ahol a gorombaság pótolja a tudást, ott hiába minden logika, vagy bizonyítás.

Reformtervemmel csak olyan egyén értheti meg, aki pártatlan. Hála a jó Istennek, most már millió és millió hívem van, akik belátják azt a tényt, hogy nemcsak a botnak van két vége, hanem minden rendszernek ellenrendszere is van és ennél fogva kell, hogy a mai nyomoruságot okozó rendszer ellenrendszere az egész emberiség boldogulását biztosítsa.

Amint a fent említett tudósok nem voltak képesek a haladást megakadályozni, épp úgy nem lehet gazdasági reformtervemmel egy goromba rádiókritikával elintézni, mert ami a természeti törvénynek megfelel, az életképes és életbe is lép.

Vegye tudomásul mindenki, hogy gazdasági reformtervemmel még ezer ördög sem tudja elgáncsolni, annak életbe kell lépnie, mert különben elpusztulna a nemzet.

Az igazságra való hivatkozással rádióelődadásra kértlem engedélyt.

Kiváncsi vagyok, hogy él-e még az igazság?!

BELL MIKLÓS.

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albánjáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

IV.

1924-ben a forradalmi kormány országgyűlése, az assamblé 6 hónapi tanácskozás után sem tudta eldönteni: milyen legyen a kormányforma és melyik város legyen a főváros. Achmed Zogu, a mostani király 1925 januárjában Tiránába hívta egybe a nemzetgyűlést és két héttel később „Köztársasági államforma“ mellett döntöttek, Achmed Zogu megválasztott elnökkel az élén és Tiránát nevezték ki fővárosnak. Itt említem meg, hogy egy évvel előbb, 1924 elején, ami-

kor Achmed Zogu a forradalmi kormány kiűzte az országból, ő volt akkor a miniszterelnök. Ott voltam, mikor ez történt, mikor az országban fiatal rokona, kit ő tanítottatott, két golyóval fogadta a parlament bejáratánál: az egyik golyó a karját ütölte át, a másik ujjait horzsolta és a csípőcsontban akadt meg. Láttam, mikor hű emberei a sebesülte autón lakására vitték, az autó hátsóin kétoldalt 5-5 képviselő állott, hogy testükkel fedezzék a további támadás ellen. Ott voltam, mikor a külföldi orvos megérkezett, ki testéből eltávolította a golyót. Ezzel a súlyos sebbel ült lóra Ahmed Zogu és az 1000 méternél jóval magasabb albán hegyek ösvényein menekült át Szerbiába, miközben a Skuttari felől jövő forradal-

mosított fegyveres erő Alessionál szét szórta Zogu embereit. Decemberben — hat hónappal később — törzsének és hű embereinek élén, mint azok vezére visszaharcolta magát Tiránába, hol karácsony estéjén, mint győztes hadvezér beült az országházban levő miniszterelnöki irodába és székbe.

Igy lett 1928 októberében az albán főnemesi sarjából Albánia megmentője és Albánia királya. 1924-ben menekülése alkalmával tett kijelentését, hogy „ZOG“ elrepül, de visszajő és soha többé nem száll el — beváltotta. Tudni kell, hogy Zog, az ő neve, madarat jelent. Az albán Shqylarnak nevezi magát, ami magyarra fordítva sasfiókot jelent.

Mikor Achmed Zogu 1925-ben ki-

Országos Bethlen Gábor Szövetség ünnepe Szegeden.

Szeged városa nagy és fényes ünnepek színhelye volt vasárnap. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség vezetősége jött e város falai közzé, hogy hódoljon a nagy fejedelem emlékének. Pesthy Pál ny. miniszter, dr. Ravasz László püspök, Harsányi Zsolt író, dr. Gyökössi Endre költő s velük együtt mintegy 20 kimagasló közéleti férfiú érkezett meg szombaton délután, kiket a főispán, polgármester és a megjelentek élén Harsányi Pál esperes köszöntött. Este zsufolt teremben a Tisza Szálló nagytermében irodalmi est volt, melyen dr. Ravasz László püspök elragadó beszédet tartott a nemzeti egység gyönyörű gondolatáról.

Vasárnap katonai ünnepség volt az elesett hősök emlék oszlopának felállítására s ezen Harsányi Pál esperes tartotta az ünnepi beszédet, méltatván elesett testvéreink örökké ragyogó emlékezetét.

Apad a Körös.

A vetéseken sincs már víz.

A hetekig tartó árvízveszedelem elmúlt. A Körös legmagasabb víz-állása e hó 5 és 6-án 8.38 méter volt. Az Ivánfenéki Ármontesltő Társulattól vett értesülésünk szerint a Társulat területén a vetéseken sincs már számottevő víz. Egyelőre nem sok vízkár van az őszi vetéseken. Csütörtökön leállították a szivattyukat is. Most számolják össze a védelmi költségeket, melyek előreláthatólag 40.000 pengő körüli összegre rugnak.

Most már az egész csonka-országunk területén megszűnt az árvízveszedelem, azonban ez annál nagyobb mérveket öltött a Duna és Száva déli szakaszain, ahol a rengeteg víz a Dunamentét elmosással fenyegeti.

Az országos károk megállapítása folyamatban van.

A pesti Róth-bankház csőd költségei.

A Róth-bankház csődügyében a költségek a befolyt összeg 65 százalékát emésztették föl. A mai csőd eljárás tarthatatlanságának legjobb bizonyítéka a Róth-bank csődügye. A Róth és Társa bankház, illetve annak tulajdonosa Róth Ármin bankár ellen nyolc évvel ezelőtt nyitotta meg a csődöt a törvényszék és azóta folyik az eljárás. Ennek eredményeképpen az egész csőd eljárás folyamán 52.907 pengő 17 fillér folyt be a különböző megtámadási és behajtási perekből, ebből a tömegtartozásokra 7.592 pengő jutott, az első osztályú hitelezők 12.428 pengőt kaptak, míg a fennmaradó összeg a különböző eljárási és tömegköltség fedezetül szolgált. — Tekintettel arra, hogy ilyen körülmények között a csődvagyon teljesen kimerült, a perek pedig befejeződtek, egyéb csődbe vonható vagyon nem áll rendelkezésre, a tömeggondnok és a csődválasztmány azt indítványozták, hogy a törvényszék a csőd eljárást csődvagyon hiánya miatt szüntesse meg. A csődbíróság a közeli napokban határoz, előre láthatóan az indítvány értelmében. A Róth bankház száz ezrekre menő tartozására tehát mindössze 53.000 pengő volt a fedezet és ebből kerekben 33.000 pengőt, tehát az összegnek mintegy 65 százalékát költségek címén számollák el, a hitelezők pedig összesen csak 20.000 pengőt kaptak.

Nem lesz filléres gyors május 8-án.

A május 8-iki magyar-olasz labdarugó mérkőzésre közseégeinkből is többen szándékoznak Pestre utazni, mely napra egy

filléres gyorsvonat beállítását kérték a MÁV-tól. **Sztrecskó Károly** gyomai állomásfőnöktől kaptuk a vasutigazgatóság azon értesítését, hogy május 8-án a MÁV sehonnán sem indít filléres gyorsvonatot, tekintettel arra, hogy a **Budapesti Nemzetközi Vásár**ra szóló féláru vasutijegyek már akkor érvényesek.

Ezuttal is felkérjük a **féláru jeggyel** utazni akarókat, hogy az igazolványokat mielőbb vegyék meg, mert az utolsó percben esetleg nem kapnak már jegyet.

A mezőberényi tömeggyilkosság vizsgálata.

A tettes orvosi megfigyelés alatt. Munkában a vád és védelem.

*A mezőberényi ötszörös emberölés érthető izgalomba hozta a közvéleményt. Fokozták ezt egyes hírek, melyek ellenőrizhetetlenül kerültek forgalomba a tettes megbetegedéséről, sőt haláláról. Mindezek alaptalanok, a tettes egészséges és bár kezdetben révedező tekintettel bámult maga elé, ma már összefüggően számol rémregénybe illő tényeiről. A vád és védelem karöltve siettetik az eljárást, melyre kötelező bírói vizsgálat rendelkezett. **Dr. Láczy Lajos** vizsgálóbíró nyomban kiszállott Mezőberénybe és megszakítás nélkül folytatta a vizsgálatot. Előzetesen elrendelte a tettes orvosi megfigyelését. A szakértői vizsgálat már kész és most állítják össze a részletes véleményt, mely után vádirat és főtárgyalás hamarosan következnek. A tettes közeli hozzátartozói védelemről gondoskodtak, erre **dr. Konkoly Tihamér** gyulai ügyvédet kérték fel, ki a védelem bizonyítékait már beszületeltette.*

A budapesti nemzetközi vásár

A budapesti nemzetközi vásárra való felutazáshoz (máj. 7—16-ig) kedvezményes igazolványok lapunk szerkesztőségében 3 pengő 20 fillérért kaphatók.

Az igazolványok a vasuton május 2-től május 16-ig érvényesek.

Az igazolvány a vásár háromszori díjmentes látogatására jogosít. A székesfővárosi idegenforgalmi hivatal szállásról, kívánságra ételmezeiről is szállodákban, pensiókban, vagy magánlakásokban gondoskodik.

Részletes tájékoztató, az árakról is a vásárigazolványon. Azonkívül csatolva van minden vásárigazolványhoz szórakozásokhoz, fürdőkbe stb. egy kedvezményes jegyfűzet, mely gyógyintézeti (Szanatóriumi) kedvezményeket is ad.

Utaltvány van a kir. vár szerartartási termei, a m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház, Teréz-köruti Színpad, Városi Színház és Bethlen-téri Színpad egy előadására, Royal Orfeum, Forum Mozi, Royal Apolló Filmszínház, Palace Filmszínház, Munkás Dalegyletek diszhangversenyére. A Duna ünnepélllyel kapcsolatos sélahajózásra, Beketov Cirkusz egy-egy előadására 20—25—30 százalékos mérsékelt jegy váltására. Angolparkba 20 fillér. Margitszigetre 20 fillér. Kád-fürdőbe, Szent Gellért fürdőbe, Rudas fürdőbe, Széchenyi fürdőbe, Szent Imre gyógyfürdőbe és a Hungária fürdőbe féláru-és mérsékelt áru kedvezményes jegyek váltására.

A külföldi és vidéki látogatók a vásár területén mérsékelt díjak mellett a rádió útján üzeneteket adhatnak le üzletfeleinek és otthonmaradottaiknak. (40 szó 1 P 50 fillér).

A posta és telefondíjak, valamint a bankkamalláb újabb leszállítását követelte a kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

kiálltatta a köztársaságot, trónfosztottá nyilvánították azt az idegent, ki mint a Hohenzollern ház hercege s a nagyhatalmak protegáltja „Prinz Wid“ néven a világháború előtt igen nagy anyagi áldozatok árán vette át Albánia uralmát, azonban még 1914 tavaszán elhagyta Albániát és azóta sem tért oda vissza.

Achmed bey Zogu az albán hegyvidéken, a Mati folyó völgyében, Burgajeten született 1895 október 8-án, mint egy régi nemesi család sarja, kinek törzse 500-nál jóval több fegyverest számlál, kiknek élén 1915-ban, mint

17 és fél éves legény Alessionál — a holt Drina partján — szembeszállt a szerb-montenegrói megszálló csapattal és azt elűzte. Ezzel is kimutatta hon-szeretét, bátorságát, hősiességét és rátermeltségét. A világháború alatt albán szabadsapata élén küzd, a Viosa folyó partján benyomuló ellenséggel megütközik és azt szétszórja, mely tetteivel ismét magára vonja nemzete figyelmét s mint hazafi és hős elnyeri népe bizalmát és ezzel megalapítja a saját és nemzete későbbi emelkedését és virágzását. Huszonéves korában, 1916-ban ezredesi

rangban a nemzeti hadseregnek parancsnoka és az Elbasáni nemzetgyűlésnek elnöke. 1920-ban, 25 éves korában a Lushnjai nemzetgyűlés belügyminiszternek nevezi ki. 1922-ben ő védi meg Albániát a lázadók ellen, kik már Tirana felét is megszállták. 1925-ban miniszterelnök, 1925 január 31-én közíársasági elnök, három és fél évvel később, vagyis 33 éves korában „király“ és egy új dinasztia alapít abban az Európában, melyben régi, nagy és hatalmas dinasztia vesztik el trónjukat és menekülnek országukból. (Folyt. köv.)

KERESKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

HIREK

Személyi hir. Pánczél Emil Gyoma község megválasztott főjegyzője a napokban már átveszi hivatalát.

Jóváhagyott határozat. Békésvármegye kisgyűlése jóváhagyta a képviselőtestületnek az albirói állás további fennfartására vonatkozó határozatát s így **Kocsis Lajos** albirónk már szombaton elfoglalta hivatalát. Üdvözöljük régi helyén. Az Előjáróság megszaporodott egy értékes munkaerővel.

Evangéliumi nap. A gyomai református egyház f. évi április hó 28-án, csütörtökön evangéliumi napot tart. Ez ünnepélyen a szarvasi, öcsödi és békésszentandrás református lelkészek is részt vesznek és előadásokat tartanak. Reggel 8 órakor a templomban istentisztelet lesz. Délután 2 órakor pedig vallásos ünnepély lesz ugyancsak a templomban. Ezen istentiszteletre és délutáni vallásos ünnepélyre a gyülekezet tagjait szíves szerelettel hívja meg az egyház Vezetősége.

Előadás. A gyomai református ifjuság f. évi április hó 27-én este 8 órakor az Uri-Kaszinó nagytermében előadást tart. Ez alkalommal Marjai Géza békésszentandrás lelkész beszédet mond. Ezen előadásra belépődíj nincsen, csupán műsor megváltás címén fizetendő 50 fillér. Ezen előadásra szeretettel hívjuk fel közönségünk figyelmét.

A békésbánati ref. egyházmegye tanácsüléséről és bírósági ülésétől április 28-ra hívták egybe. Szegedre Harsányi Pál esperes, dr. Széll Gyula egyházmegyei gondnok.

Borzalmas ítélet a címe Lovászky Károly legfrissebb humoros írásának. A KACAGÓ HOLD, a vidámság képes lapja közli ezt a remek tréfát, a többi kitűnő vidám elbeszéléssel, verssel, mókával együtt, amelyeknek szerzői közül kiemeljük: Szegedi István, Székula Jenő, Molnár Endre, Legény Elemér, Hárs László, Auer Nelly, F. Anka Éva, Leleszy Béla, Jámbor László, Erdődy Elek, Szánthó Dénes, Dymi, Faragó Sándor, Erdélyi József, Szántó Ferenc és Fábrián Ernő nevét. A pompás rajzok Gebhardt Tibor és Faragó Sándor művészetét dicsérik. Mutatványszámot szívesen küld a KACAGÓ HOLD kiadóhivatala Budapest, V., Kádár u. 5.

Megalakult a gyomai Nyugdíjasok Egyesülete. Vasárnap délután 3 órakor tartották a gyomai nyugdíjas közalkalmazottak alakuló közgyűlésüket a községháza nagytermében nagy érdeklődés mellett. A megjelentek az alakulást egyhangulag kimondták és elfogadták a felolvasott alapszabályt, melyet felterjesztettek jóváhagyás végett a belügyminiszteriumba. Ezután megválasztották az ideiglenes vezetőséget. Elnök lett: Nónay Ferenc ny. százados, ügyv. alelnök: Vass Lajos Beszkárt állomásfőnök, jegyző: Molnár István, pénztárnok: Horváth József, ellenőr: Fekete Gábor. Választmányi tagok: Tápai Károly, Péterman József, Négyesi Gyula, Kiss Zsigmond, vitéz Nagy János, Baráth Mihály, Bárdos József, Mészáros Imre. Pótagok: Sarkadi Lajos, Duilkon László. Számvizsgálók: Barabás Bálint, Oláh Sándor és Leimdörfer Zoltán.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz azonnali használata fontos segédeszköz képez.

Április 16-án szombaton Gyoma és környéke felett erős vihar vonult el villámlás és mennydörgés kíséretében, amelyet 1 óráig tartó jégeső követett.

Egyházi énekkar Gyomán. Szép sikert produkált a dr. Debreczeni Ivánné vezetése alatt álló műkedvelő kath. vegyes énekkar Gyomán a múlt vasárnap, a róm. kath. templomban. A kar Buttman D dur latin miséjét adta elő precíz összetanulásban. A mise szóló részeit, illetve duettjeit Dancsó Árpádné és Hekele Lászlóné művészi megértéssel énekelték, de a kar valamennyi tagja várakozáson felül kitélt magáért. Az orgonakiséretet Nónay Ferenc ny. százados látta el igen szépen, míg a vezénylés nehéz munkájában Hekele László gyógyszerész remekelt. Offer-toriumra Leimdörfer Zoltánné énekelt szívet megindítóan a „Szeretlek édes Istenem“ című két strófájú dalbetételet. A kis énekkar különben is kulturális missziót teljesít, amikor a magasabb zenét művelve áhitatra gerjesztve tanít s a Nagy Alföld kis katolikus szigetein áldoz a klasszikus zenei ludománynak. Az énekkar tagjai: Dancsó Árpádné, Hekele Lászlóné, Iványi Gizi, dr. Kató Józsefné, Kelemen Sándorné, Leimdörfer Zoltánné, Sárhegyi Rózsika, Szilágyi Istvánné, Zboray Antalné, Igrócz Ede, Kiss Gergely, Weimann Károly, Uhrin István.

Békésvármegye rendes tavaszi közgyűlését május hó első felében tartják meg.

Kitüntetett Legionárius. Amikor Pilsudszki marsall 1914 aug. 6-án nyíltan szembeszállt a zsarnok orosz cári uralommal és a felkelő csapatok élén az osztrák-magyar hadsereghez csatlakozott, ez oly lelkesedést váltott ki a katonai szolgálat alól felmentett magyarok között, hogy mintegy kétszázán léptek be önként a lengyel légióba. Mosi vizsgálatát a légiókban harcoló katonák szerepét és ennek eredményeként *megérkezett az első husz kitüntetés*, melyet Pilsudszki marsall adományozott magyar katonáknak. Ezek között van *Gyomáról Bácsy Lajos szabó mester is.* A kitüntetett magyar katonáknak május 5-án, a lengyel alkotmány részleges visszaállításának ünnepén adják át a kitünteléseket és az ünnepségen rész vesz a Budapesten élő 12.000 lengyel is. A kitüntetéshez szívből gratulálunk.

Vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a Gy. S. C.—Bocskay barátságos footballmérkőzés az Erzsébet-ligeti footballpályán.

Endrődön olcsóbb lett a villany, hektowatóránként 7 fillér, ezenfelül 10 százalékos őrlelési visszatérítést kapnak az üzletrésztulajdonosok.

4 százalék kamattal mellett nyújt kölcsönöket házépítésre, házvételre, tanyai birtok vételére, stb. a „Takarékház“ Ottthon Alapító r. t. Budapest Eskü ut 6. Részletes felvilágosítást ad, prospektusát ingyen és bérmentve küld. A Helyi képviselő: Balási István Gyoma, Halász utca 1530.

Küszöbön az orosz-japán háború.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Kovács József, Kun Ilona, H. Takács László, Szalmári András, Balogh Margit, Kun Gergely, Farkas András.
Házasságot kötöttek: Biró István-Payer Magdolnával, Kurcz Mihály—Schwalm Máriaival.
Elhaltak: Borcsák Györgyné—Szabó Erzsébet 77 éves, Vincze András 74 éves, Cs. Szabó Imre 45 éves, Kertész Sándor 71 éves, Beke Lajosné—Baráth Mária 51 éves, Domokos Lászlóné 58 éves.

Közeledik

a mérlegek és súlyok időszerű hitelesítése

s ezzel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét arra, hogy a pontos kiszolgálás érdekében szíveskedjék mérlegét és súlyait már most javíttatni.

Amennyiben mérlegét és súlyait csak pár napra tudja nélkülözni, annak szíves bejelentését kérem, hogy

mely időben volna Önnek alkalmas mérlegének és súlyainak hitelesítés előtti javítása.

Mérlegeit és súlyait jótállás mellett javítom.

HERDY FERENC

hatóságilag engedélyezett mérlegkészítő
GYOMA, Kossuth L. u. 698 sz.

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.)

A természetbeni adózás.

Olvásóink bizonyára emlékeznek arra, hogy az elmúlt év nyarán és őszen ismételtén foglalkoztunk a buza adó bevezetésével mint egyetlen olyan reális adófizetési eszközzel, amelyet legkönnyebben befizethet a termelő osztály (kiváltképen 18—20 pengős buza ár megállapításával) és amelyhez könnyen és feltétlen bizonyossággal hozzájuthat az állam is.

Most, amikor az a veszély, hogy az alacsony termény és állat árak mellett az ideai adózás lehetősége óriási mértékben csökken, örömmel adjuk hírül olvasó táborunknak, hogy országos hírű politikusok, maga a „Keresztény Gazdasági” párt vezérkara is megütötte a hangot a természetbeni buza adónak bevezetésére. Gróf Eszterházy Móric volt miniszterelnök, gróf Csekonics Iván meghatalmazott miniszter és a „Nemzeti Ujság” publicistája Turi Béla képviselő határozott formában adnak kifejezést azon nézetünknek, hogy a természetbeni adózás a mezőgazdaság legelőnyösebb fizetési módja és a jövő adópolitika legrealisabb gerincét képezheti. Csekonics gróf megpendítette azt is, hogy a tisztviselői fizetések egyrésze természetben dotáltassék, ami anyagi előnyt jelent nemcsak a tisztviselői kar-nak, de még inkább a kisbirtokos-ságnak.

Turi Béla a községek és egyházak iskola terheinek könnyítése céljából a részvénytársaságok és nagyobb üzemek megadóztatását — kultur adó címén — tartja helyesnek.

Reméljük, hogy ezen életrevaló és a mai nehéz helyzet alapos ismeretén felépített tervek és javaslatok eljutnak a pénzügyminiszterium kapujáig is és felhívjuk figyelmét a földművelésügyi miniszternek is a kigazda társadalom fenti jogos és méltányos kívánságára.

Félő, hogy megint későn ébredünk és lehetetlen kísérletezések után akkor fogják alkalmazni e célszerű megoldásokat, amikor már nem sokat használnak.

Videant consules.

Agyonsújtott a villám egy fiút.

A szombat délután dühöngő zivatar áldozatot követelt. Vinkovics Lajos 12 éves és Valuska István 14 éves fiúk

a községbe igyekeztek a varjasi tanyákról. Útközben utólérte őket a zivatar, mire futásnak eredtek. Alig haladtak pár száz lépést, nagyot villámlott és mindkét gyermek a földre vágódott. Valuska István kis idő múlva magához tért, de társa Vinkovics Lajos holtan maradt ott. A villám a fején hatott be és az egész testén végig cikázott. Valuskát elszédítette a légnyomás és ijedség, de semmi komolyabb baja nem esett. Az agyonsújtott Vinkovics Lajost hétfőn temették el nagy részvét mellett.

Folytatják az endrőd-kondorosi útépités földmunkálatait.

Hétfőn megindították a télen félben hagyott földmunkálatait az endrőd-kondorosi utak. Valasek Ernő kir. mérnök és Farkas László útbiztos 500 munkási állítottak be egészen Kondorosig terjedően, hogy a hátralevő földmunkálatokat befejezzék.

A földmunkálat tehát készen lesz, de mikor készül el a kőpálya? Van-e az igazságunk mellett olyan hatalmas pártfogónk a miniszteriumban, hogy ez az út Kondorostól—Mezőturig az idén és jövőre kiépüljön?

Azért hogy tanya...

A Kondorostanyai Hangya Szövetkezet igazgatósága ez évben nagy anyagi áldozatok árán szép színpadot állított be a Szövetkezet nagytermébe. Nemes cél vezette az igazgatóságot: alkalmas adni a tanya népi kultúrfejlődésének. Így alkalmas nyílt a kondorostanyai műkedvelő gárdának is többszöri szereplésre.

17-én vasárnap ismét tanujelét adta a gárda annak, hogy épületes és kedves szórakozást tud nyújtani az itteni lakosságnak. Agilis vezetőjük — Bencze József kántortanító — betanítása és irányítása mellett színre hozták az Apróhirdetés c. két felvonásos színdarabot, mely a nézők elé tárta, hogy könnyebben férjhez megy a vallásos, egyszerű, házas nevelésben részesült leányka, mint a dologkerülő, cicomás zsurhölgyek, akik a Pesti Hirlap apróhirdetése között kínálják magukat a nőszülni akaró fiatal-ság-

nak. S még színre került két rövidebb vígjáték és egy monológ. A jelenlevők általános tetszésnyilvánítása bizonyítja a sikert.

S mennyi Istentől adatott természetes tehetség megnyilvánulása! Mennyi érték! Mennyi nyersanyag! A tanya! Csak észre kell venni s a „nyersanyagból, melyet Isten ad” ki kell az értéket méríteni, hasznossá kell tenni. Ezt célozza a most megalakult kondorostanyai dalárda is, melynek kezdeményezője és vezetője Bencze József rk. kántor.

Lám, csak azért, hogy tanya, itt is megtalálható a fejlődés, a haladás: az akarat és az összetartás jó irányban való felhasználásának eredménye.

P. G.

Egy és más a peticióról című folytatásos cikkünk helyhiánya miatt kimaradt. Jövő számunkban folytatjuk.

Az endrődi Levente Egyesület közgyűlése.

A múlt vasárnap „lezajlott” közgyűlés szabálytalanságait intézzék el hivatalos uton.

Mint érdektelen szemlélő időszerűnek tartom, hogy a jobb sorsra érdemes szomszéd községem lakosainak közéleti munkálkodásában rámulassak arra a nagy hibára, hogy sok esetben személyes sérelmeken át bírálják és szolgálgják Endrőd község közügyeit és így nem azt mérlegelik, jó-e a fellevelet eszme, hanem aszerint tartják azt jó-nak vagy rossznak, hogy melyik pártból vetődött az fel!

Mint kívül álló szemlélő azt tartom: amennyi egészséges életrevalóság van az endrődi lakosságban — foglalkozásra való tekintet nélkül, arra is meg volna a fogékonyság, hogy az áldatlan belső harcot megszüntessék és az elforgácsolt erőket a közszolgálatára használják fel. Vármegyénk egyik első községe lehetne így Endrőd!

Hiszem, hogy hamarosan megtalálják a község vezetői a módját, hogy az ellentéteket elsimítsák és amikor Endrőd közléte ismét a rendes fejlődés medrében folyik, az egyesületek működése sem a Levente Egyesület múlt vasárnapi gyűléséhez hasonló gyűlési viharokban nyilvánul meg.

Ij. WAGNER MÁRTON.

Az endrődi téglagyárban téglák és cserépek igen olcsó árban kaphatók. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglapépület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fakeskedők, Gyoma.

Leendő anyáknak

kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemlenség nélkül jelenkezik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drógériákban és fűszerüzletekben kapható.

Egy világhírű filmsztár kalandjai Budapesten. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb legújabb száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan érdekesebbnél érdekesebb színházi riportot, pletykát, cikket, sok pompás rézkarcszerű illusztrációt, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, novellát és rejtvényt közöl a népszerű színházi képeslap. Egy szám ára 26 fillér.

A MEFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda május hó 5-én a Párisi Nemzetközi Árumintavásárral kapcsolatban 12 napos tanulmányutatót indít. Részvételi díj 285 P. Jelentkezéseket elfogad a MEFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda április 30-ig. (Budapest, IX. Ferenc körút 38. f. 2. Telefon: 872—74.)

A szülők tízezrei teljesen tájékozatlanok, hogy gyermeküket melyik internátusba, milyen intézetbe, milyen pályára adják? A most megjelent „Internátusok-Tanintézetek Tájékoztató Címűtára” ebből a szempontból nélkülözhetetlen és rendkívül nagy szolgálatot tesz a szülőknek. Az ügyesen és áttekinthetően összeállított címűtár-tájékoztatót válaszbélyeg beküldése ellenében ingyen és bérmentve küldi meg: Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI. Teréz-körút 35.

MÁJUS 1-től

a GYOMAI IPARTESTÜLETTEL SZEMBEN lesz
SZERETO MATILD nőikalap és kézimunka
előnyomda üzlete.
Egy tanulóleány felvétetik! PÁRNAMONTIROZÁS!

Amerikai tragédia — happy-end. Valóságos sorozata a tragédiának az, ami bizonyos Charles Smith nevű amerikai fiatalemberrel történt. A menyasszonya elhagyta, állásából ki-pottyan s mindezek betetőzésül egy utcai autókarambol során letartóztatták és börtönbe került. Mikor a börtönből kijött, összeakadt egy fantasztikus hold-repülési kísérletekkel foglalkozó tudóssal és a letört fiatalember megcsinálta a szerencsésjét. Hogy hogyan, arra A FÉNY legujabb száma vet fényt. A kitűnő regényíró e heti számának „Szerencsétlen flótás” című regénye tárgyalja ezt a történetet. A regény írója Nagy György, a fiatal magyar írógeneráció egyik legizmosabb tehetsége. A FÉNY ezen teljes regényén kívül remek színházi rovatot, kereszt-rejtvényt és **200 pengős jutalmat ad olvasóinak.** Ilyen összeghez juthatnak ugyanis a lap jutalomakciója révén azok, akik 10 fillérért megveszik az ország legnépszerűbb hetilapját A FÉNY-t.

Torzszülöttek randevuja. A szép szíami ikerpár, a madár-fejű marslakó, a lábnélküli ember, a férfinő, a csontváz-férfi és még vagy husz ilyen torzszülőt adott randevut egymásnak, Amerika egyik városában. Erről a különös találkozásról páratlanul érdekes fényképeket közöl Tolnai Világlapja új száma. Egy szám ára 26 fillér.

Sebesülési érmek átadása. Husvét vasárnapján d. e. fél 12 órakor a Hadroa hivatalos helyiségében adta át az utólagosan oda ítélt sebesülési érmeket a testnevelési és népgondozó kirendeltség vezetője Simonovánszky Ödön allanácsonk ünnepélyes keretek között: Beinschróth Mihály, Czeglédi Lajos, Eke László I. Lukács Gábor, vitéz Gáncsi Sándor, Táborosi István, Csete István, Zöld Kálmán, Kiss Antal, Oláh András, K. Nagy Endre, Kereki Lajos, Cs. Nagy László Gábor gyomai lakosoknak.

Az Alföldi Bizottság május 28 és 29-én Békéscsabán tartja meg első gyűlését.

Végetért a Tisza áradása.

66.000 hadirokkant, 43.000 hadiözvegy és 4500 hadiárva van az országban.

Még e hónapban remélhető a magyar-cseh szerződés megkötése.

Az endrődi országos vásár május 14-én lesz.

A gyulai kereskedők tiltakoztak a tisztviselői fizetések csökkentése ellen.

Egymillió embert fenyeget pusztulással a borfogyasztási adó föntartása.

Számadatok, amelyek szegénységünket mutatják. A nagykereskedelmi áruk bön-gézése közben nagyon szomorú adatokra bukkanunk. A szarvasmarha ára békebeli értékének fele alá esett. A háboru előtti 1.18 pengővel szemben ma csak 0.57 a marha kilója, a borjú ára 1.32 pengőről 82 fillérré, a sertésé 1.57 pengőről 87 fillérré esett. Ezzel szemben a széna és szalma sokkal drágább, mint a háboru előtti volt. És jóval drágábbak a mezőgazdaságban nélkülözhetetlenül szükséges ipari és építkezési anyagok is. Ezért nem rentabilis a magyar mezőgazdaság és annak egyik legfontosabb ága az állattenyésztés.

Prémtermelés — házinyullal. Tar József írja: A múlt évi földmívelési miniszteriumi an-kélon felhívtam a figyelmei a házinyul révén folytatható gyapjútermelésre. Nálunk ez a termelési ág még csak sport-szerű, de más országokban már ezrek és ezrek foglalkoznak vele a kisebb nyúlfarmokon. Németországban a múlt évben az elsőrendű angoraszőrért 68 pengőt, másodrendűért 40 pengőt, harmadrendűért 12 pengőt fizettek és ez ár már három éve egy nivón van. Minthogy 3—4 nyul ad egy kiló elsőrendű gyapjút, ezzel a kérdéssel nálunk is érdemes foglalkozni. Hány munkanélküli, csekély nyugdíjon tengődő közalkalmazott vagy annak özvegye van földig alázó nyomoruságban, akiknél elkelné egy kis otthoni kereset. Hozzáteszem, hogy egy anyanyul beszerzése esetén egy év alatt el lehet érni a 100 darabot s a lakarmány költségét az fedezi, ha az állományt bizonyos létszámon túl nem szaporítják és a felesleges nyulakat akár gyapjunak, akár husnak adják el.

Mikor volt ilyen hosszú a tél mint az idén. Az idei abnormálisan hosszantartó télre ritkán van példa. Egyesek szerint ezelőtt 40 évvel, 1892-ben nyult bele így a tél a március közepébe, amit bizony elég rossz esztendő követett. Mások 1888-ból emlékeznek a maihoz hasonló rendkívüli időjárásra, amikor a hó 1887 novemberében esett le, aztán tartott egész március közepéig. Még március 12-én sokhelyütt másfélméteres hófalak között jártak

Kölcsönöket nyújt
az építő takarékok
rendszere alapján **4 százalékos** kamat
mellett

T házépítésre, házvételre, továbbá
tanyai birtok vételére stb. stb.

„TAKARÉKHÁZ”

OTTHONT ALAPÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., Eskü-ut 6. Telefon: 89-1-89.

Helyi képviselő:

BATÁRI ISTVÁN Gyoma, Halász utca 1530.

Prospektus ingyen és bérmentve!

Vasuti menetrend változás.

Magánértesülésünk szerint május 22-től a gyoma—buda-pesti vonalon a következőleg közlekednek a vonatok:

Gyomáról—Budapestre indul és érkezik: 0:32—5.00, 6:02—10:45, 8:52—11:45, 14:28—19:10, 17:00—19:55.

Budapestről—Gyomára: 6:15—11:06, 9:00—11:57, 13:32—18:07, 17:00—19:59, 20:45—2:10.

A szarvasi (törvényszéki) vonat reggel indul Gyomáról 6:38 és érkezik Gyuláról Gyomára 19.04 órakor és ez motorvonat lesz.

az Alföldön s mint akkori vadászok regélték, pusztá kézzel tudták megfogni a vadmadarakat és a nyulakat. Az ereszen olyan nagy jégcsapok csüngtek, amelyek megközelítették a 60—70 centimétert. Március 15-én aztán kisüölt a nap, langyos melegség ömlött el az egész ország felett s három nap alatt úgy ellüött a hó, mintha egy szem se lett volna belőle. — A vadzvek sok kárt tettek ugyan, de olyan jó esztendő következett, amilyet régen ért az ország. Ha tehát a következtetés beválik, akkor az idén nagyon jó termést várhatunk és oly nagyságu kukoricát, mint amilyen jégcsapok most az ereszen csüngtek.

Ottó királyfin súlyos vakbélműtétet hajtottak végre.

Óriási vihar dühöng 2 nap óta a Fekete tengeren.

A kormány újból engedélyezte a Népszava megjelenését.

A portugál vendéglőkben kötelező a borfogyasztás az éttermekben való étkezés alkalmával.

A kamara külföldi tanulmányi ösztöndíjai. A szegedi kereskedelmi és iparkamara „Wimmer Fülöp tanulmányi ösztöndíj” címen két egyenként 400 pengős ösztöndíjat ír ki, lehetőleg olyan felsőipariskolát, vagy kereskedelmi

oktatási intézetet végzett ifju iparosok, vagy kereskedők támogatására, akik szakmájukban való tökéletesbedés céljából valamely külföldi szakoktatási intézetet kívánnak látogatni, vagy pedig hasonló célból valamely külföldi üzletben vagy üzemben kívánnak elhelyezkedni. Azok, akik külföldi elhelyezkedésük lehetőségét igazolják, előnyben részesülnek. A kérvények a vonatkozó okmányok kíséretében a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál június 30-ig nyújtandók be.

Hogyan lesz tők a szakértőkből.

Az egyik vidéki járásbírószágon történt. Valami elbirtoklási perben volt idézve egy gazda, aki az ítélet kihirdetése után odadált a bíró elé és megkérdezte:

— *Bíró úr! itt a tők is, mi legyen vele.*

A bíró először azt hitte, hogy a magyar megzavarodott és ezért ingerülten szólt rá:

— *Milyen tőkről beszél maga?*

Olyanról — szólt vissza a magyar, — amilyennel megidéztek és már nyújtotta is át idézőjét, amelyben ez állt: ... „a törvényes következmények terhe alatt jelenjen meg és a tárgyalásra hozza magával a szakértőket is”.

Ekkor derült ki, hogy leírásí hiba történt és a „szakértőket” helyett „szekértőket” gépeltek, amit a magyar egy szekér tőkre értelmzett.

Vasárnap május 1-én megnyílik a ligeti vendéglő! Abonensek ebédre felvételnek.

Ingatlan forgalom. 1932. április 6—április 15-ig.

Rau Mihályné Weigert Katalin gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház fele részét Weigert Mihályné Kalmár Katalin gyomai lakostól 500 P-ért.

Debreczeni Tibor gyomai lakos árverésen vett 1 hold 640 négyszögöl és 1 hold és 640 négyszögöl fattyasi szántót öz. Gecsei Jánosné Kiss Eszter gyomai lakostól 2025 P-ért.

Tokai István (nős Gál Erzsébettel) gyomai lakos vett 1 hold 800 négyszögöl szántót öz. Debreczeni Lajosné Tóth Zsuzsánna gyomai lakostól 1250 P-ért.

Gecsei László és neje Kovács Regina gyomai lakosok vettek egy 2 hold

fattyasi szántót Marjai Antalné Putnoki Sára gyomai lakosoktól 1450 P-ért.

Braun András és neje Ailer Zsuzsánna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Király Sándor és neje K. Imre Erzsébet gyomai lakosoktól 4000 P-ért.

öz. Kiss Imréné Paraizs Eszter gyomai lakos vett 338 négyszögöl bányakerti szántót Veres László és neje Szabó Erzsébet és Kun Sándorné Szabó Lidia gyomai lakosoktól 250 P-ért.

Csontos Benedek és neje Nagy Ilona gyomai lakosok vettek 1125 négyszögöl félhalmi szántót Tari Lajos (nős Kovács Terézzel), Tari István (nős Török Ilonával) és Tari Juliánna Kovács Lajosné gyomai lakosoktól 400 P-ért.

Csáki Zsuzsánna gyomai lakos vett 3 hold 1094 négyszögöl tanyai szántónak kétharmad részét K. Szilágyi Al-

bert (nős Ladnai Máriaival) és K. Szilágyi Kálmán gyomai lakosoktól 2325 P-ért.

Izso Teréz budapesti lakos vett 1176 négyszögöl pocosi szántónak 15/60-ad részét Szilágyi Antalné Nyitrai Róza gyomai lakosoktól 100 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza június hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Csapó Mihály kötélgyártó kendert kócot, manillát vállal feldolgozásra Hitelekpes egyéneknek ujkori fizetés mellett. Mindenféle gazdasági kötetáru kapható Attila u. 1253 sz. a.

Nagy Mihály örökösének 1 ballai részvénye örökáron vagy nyári használatra, egy gőzkazán és egyéb szerzőszámok és egy cseréppel fedett gépszín Hősök u. 613 sz. a.

Köszegi Mihálynak egy 3 lámpás rádiója eladó, ért. a Községházánál.

Mérlegek és súlyok hitelesítése.

Tekintettel a közeledő időszakos mértékitelesítésre a torlódás elkerülése végett saját érdekében cselekszik, ha használt mérlegeit és súlyait már most javíttatja, melyek javítását és meghitelesítését szak-szerűen vállalja

KOCSIS-IMRE

géplakatos mérleg javító
Kossuth L.-u. 696.

Sakk.

Vasárnap délután fél 3 órakor a Holler szállóban 5-ös csapatversenye lesz a gyomai Márky Sakkörnek a Mezőberényi Sakkörrel. Bakos József tb. fősolgabíró csapatkapitány a következő csapatot állította össze: Kruchió, Bácsy, Török, Tóth és Weil, tartalék Kiss, Beinschróth és Csapó. Érdeklődőket szívesen lát a Rendezőség. Belépődíj nincs.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN.

Rádió műsor.

Április 24—30-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő-időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Vasárnap, április 24.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Ref. istentisztelet
- 11: Egyházi zene és szentbeszéd utána idő, időjárás és vizállás, majd zenekari hangv.
- 2: Gramofon
- 3: Időszerű gazdasági tanácsadó
- 3.45: Rádió Szabad Egyetem utána idő, időjárás
- 5: Ismeretlen ref. énekek debreceni férfi kvartett
- 5.50: Katona zene
- 7.20: Felolvasás
- 7.50: Sport és lóversenyeredmények
- 8: A „Naplopó” operett utána időjelzés, majd cigányzene.

Hétfő, április 25.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Szalonzene
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Zongorahangv.
- 5.30: Felolvasás
- 6: Cigányzene
- 6.40: Emlékezés Tömörkény Istvánra
- 7.15: Német nyelvoktatás
- 7.40: Filharmóniai hangvers. utána idő, időjárás, hírek majd tangó és jazz zene

Kedd, április 26.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Hangverseny
- 4: Gyermekmesék
- 5: Magyar nóták
- 5.50: Felolvasás
- 6.10: Hangv.
- 7.25: Francia nyelvoktatás
- 7.45: Karinthy est
- 9: Fuvós hangszerek ismertetése majd vonósnégyes hangv.
- 10.40: Idő, időjárás, hírek majd gramofon.

Szerda, április 27.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Cigányzene
- 3.30: Morse tanfolyam
- 4: Gramofon
- 5.30: Gyermekmentés
- 6: Szalon és jazz zene
- 7: Felolvasás
- 7.30: Nótaköltő katonák
- 8.45: Időjelzés, hírek
- 9: Operaházi zenekar
- 10.30: Időjárás, majd cigányzene.

Csütörtök, április 28.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Balalajka
- 4: Mesedélután
- 5: A gyapjú ápolása
- 5.30: Citerahangv.
- 6.10: Angol nyelvoktatás
- 6.35: Gramofon
- 7: Dr. Sipöcz Jenő előadása
- 7.30: Hegyek alján — zenedráma
- Az 1. felvonás után időjelzés, hírek
- Előadás után időjárás majd cigányzene

Péntek, április 29.

- 9.15: Postászene
- 12.05: Szalonzene
- 4: Háztartási tudnivalók
- 5: Felolvasás
- 5.30: Gordonka hangv.
- 6.40: Gyorsíró tanfolyam
- 7: Rádióújdonosságok, távolbalítás.
- 7.30: Száder zenekar
- 8.20: Rádió külügyi negyedóra
- 8.35: Vigjáték a Studióból: utána időjárás, hírek, ügétőverseny eredmény majd cigányzene
- 11: Franciányelvű előadás.

Szombat, április 30.

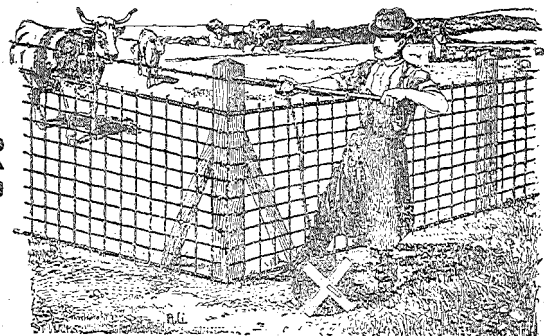
- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 4: Gyermekjátászóóra
- 5: Dalköri hangv.
- 5.40: Öltözködés és egészség
- 6.10: Régi magyar dalok
- 6.45: Mangold Béla előadása a Nemzetközi vásárról
- 7.20: Zenekari hangv.
- 8.50: Várady Aranka és Kiss Ferenc előadójestje
- 9.50: Időjelzés, hírek, lóversenyeredm. majd cigányzene
- 10.10: Időjárásjelentés
- 11: Tangó és jazz zene

Legjobb és
legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:
Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-45 13-36 17-30 20-45	i Bpest k. p.	é 4-57 10-40 11-45 19-10 19-45
11-06	12-42 18-19 20-29 2-10	é Gyoma	i 0-32 5-34 8-52 14-28 16-52
6-41	11-14 12-47 18-29 20-34 2-35	i Gyoma	é 0-17 5-18 8-51 14-20 16-51 19-25
7-34	12-09 13-25 19-27 21-11 3-38	é Békéscsaba	i 2-15 4-26 8-14 13-26 16-14 18-26

gyors	gyors	gyors	gyors
3-53	12-46 17-30 20-45	i Gyoma	é 7-24 12-23 16-47 21-45
4-21	13-14 17-58 21-13	é Dévaványa	i 6-53 11-52 16-16 21-14
4-26	13-19 18-03 21-18	i Dévaványa	é 6-48 11-37 16-11 21-09
4-57	13-50 18-34 21-49	é Szeghalom	i 6-15 11-03 15-38 20-36
4-58	13-51 18-45 21-50	i Szeghalom	é 6-13 10-57 15-37 20-34
5-17	14-10 19-04 22-09	é Vésztő	i 5-53 10-37 15-17 20-14
7-27	16-10 20-58	é Békéscsaba	i 4-05 8-20 13-30 18-24
6-16	14-00 19-00	i Szeghalom	é 8-30 15-25 18-42
7-50	18-04 20-36	é Püspökladány	i 5-30 13-50 17-08
7-55	19-52 1-30	i Püspökladány	é 1-20 13-37 15-36
8-51	20-58 2-41	é Debrecen	i 0-10 12-30 14-30

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **ifj. WAGNER MÁRTON**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Tavaszi fájdalemek.

A hosszú, dermedt tél után megélenkült a határ. Lázasan vet a gazda, el van késve.

Az őszi kárjai jelentkeznek már. Nemcsak a fagy, meg a víz okozott károkat, hanem a jobb földeken a drótféreg végez olyan pusztítást, hogy több helyütt felszántották az őszi vetésű búzát.

A Teremtő majd gondoskodik róla, hogy a gazdák ne törjék a fejüket azon, mit is csináljanak a búzafeleslegükkel.

*

Vasárnap délelőtt élvezettel hallgattam, mikor G. Nagy László gazda elmondta, hogyan végzi a kukoricátcsirázató próbát, mielőtt elveti a kukoricáját. Kísérletei szerint a múlt évi, saját termésű bányakiből 50 százalék, a közönséges lófogóból 15 százalék, a közönséges kerek szemű magyar tengeriből 15 százalék nem volt csiraképes.

Még csak az kell, hogy az elvetett tengeri nagy százaléka csiraképtelen legyen.

Az állattenyésztés biztonságát megfelelő apaállatokkal biztosítjuk, de a vetőmag csiraképességével a kutya sem törődik. Pedig ez sem kisebb fontossága.

*

A községbe vezető földutak olyan járhatatlan állapotban vannak, hogy ezt a helyzetet már a mezőgazdasági termelés biztonságának rovására kell írni. A kerékagyig felvágott sár olyan mély keréknyomokat hagyott, lónak, kocsinak, embernek

egyenként kibíratatlan kintlódás a közlekedés.

Az orosházi, mezőberényi, dévaványai és mezőturi utakat összesen körülbelül 14 kilométer hosszúságban ha meggyalulnák, lehengetnék, (elég volna csak 4 méter

szélességben) az egész munkát két-háromszáz pengőből elvégezhetnék a rozsdásodó útgyalunkkal, — a hengeret ingyen adnám hozzá.

Ennyi pénzt talán csak elő tudunk még teremteni!
W.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete folyó évi április 29-én, pénteken redkivüli közgyűlést tartott, melynek fontosabb tárgyai a következők voltak:

A villanybizottság javaslatának bemutatása.

Szabó József indítványa az Iványi malomig vezető gyalogjáró és vasúti aluljáró ügyében.

A ligeti vendéglő bérmérséklési ügyében újabb határozat hozatala.

A kerítőbizottság újja alakítása.

A számvizsgáló bizottság jelentéséhez fűzött észrevételekre beküldött észrevételek bemutatása.

A hozott határozatokat jövő számunkban ismertetjük.

Mécs László előadó estjén Gyula, 1932. április 21-én záró beszéd.

Irta és elmondotta: **HARSÁNYI PÁL** esperes.

Mondhatatlanul nagy és mély lelki gyönyörűséggel állók meg e pillanatokban Önök előtt, hogy néhány emelkedett szóval és gondolattal bezárjam Gyula város jótékony egyesületeinek ez ünnepségét.

Nagy és mély lelki gyönyörűségem szerzői mindenekelőtt Önök hölgyek és urak, kik ezer oldalról tépett és szaggatott magyar jelenünkben költészet és jótékony muzsájának oltárán áldoztak. Nagy és mély lelki gyönyörűségem szerzője e történelmi multu s mindig magyar sebeket gyógyító és magyar reménységet építő város vezetősége, midőn igénytelenségemet elhívta arra, hogy én tehessem Mécs László testvérünknek, az ujkori költészet és előadó művészet e kiválóságának szive elé a magunk szive szeretetének, hála-jának és köszönetének igazán gyönyörűságot s bársonyos virágait, midőn nem eltöltöttünk, de átélünk egy estélyt úgy, hogy a szivünk nemes érzéseinek minden hurja most is remeg és rezeg, hogy a lelkünk minden szárnyaló gondolata pünkösztől lélek lángolásával most magasra lobog, hogy a szemünkben ott csillog a fáj-

dalmas vagy boldog, a siralomban kesergő vagy örömben-hitben-szeretettel felujjongó szent könnyeknek mennyei harmata, hogy minden csepp vérünk lázasan lüktet azért, mert tragikus sorsu magyarok vagyunk és boldogan lüktet azért, mert triáni sírből is feltámadásra hívott magyar testvérek vagyunk!

Ó milyen mennyei boldogság a magyarság és közjótékonyosság oltára előtt egybeölelkezni egy római katolikus és egy magyar kalvinista papnak, — óh milyen mennyei boldogság, mikor az egybeölelkezésre reászörják Önök e nemes város minden hitfelekezeti közönsége örömlüknek és áldó imádságuknak ezer szin pompás virágát, — óh milyen mennyei boldogság, midőn Krisztus a szeretetnek fedelme és Isten a magyar feltámadásnak ura és Istene ezt látva, mennyei üzenetet küld nekünk és e mennyei üzenettel megyünk mindnyájan haza: imé ez az én szerelmes gyermekeim ez az én népem!

Hölgyek és Urak! Emberek és népek és nemzetek életében vannak borulatos és verőfényes idők, vannak életet csókoló tavaszok és

hervadó ősök, vannak aranykálás nyarak és pusztulásban szendegő telek, vannak csillagtáboros éjszakák és tűzsugaras nappalok: ezek az élet hétköznapjának jó vagy balsorsu idejei.

De emberek, népek és nemzetek életében vannak epochális idők is, mikor vajudik e világ, mikor évszázados eresztékek bomladoznak s szakadoznak, mikor örökéletűnek gondolt trónok egybeomolnak, mikor fénylő napok elhomályosulnak, templomok kárpitjai megrepednek s maga a föld inog, reccog, ropog lábaink alatt, mikor ármány, rablás, hazugság bünei az égig meredeznek, mikor szent örökségeken Judások osztoznak, mikor szeretet emberiség, erkölcs mind sárba tiportainak s üvöltő sakál és hiénaként jár e világon tobzódva a vétek: Ilyenkor Isten prófétákat és apostolokat, Mózeseket és Ezsiásokat, Pétereket és Pálokat, Hunyadiakat, Rákócziakat és Kossuthokat, Jókaiakat és Mikszáthokat, Petőfieket és Arany Jánosokat küld mondván: vigasztaljátok és emeljétek fel az én népemet!

A magyarságnak és krisztusi szeretetnek ilyen küldöttjeként ünnepeljük e szép estén Mécs László atyánkfia s benne a testvérünket, benne a vérünket, benne a hitünket és benne a szeretetünket!

Az epochális kor mindig bukás és megdicsőülést jelent. Bukni és veszni kell mindannak, ami veszendő, muló, nyomorult, — bukni és veszni kell mindannak, ami szeretetlenség és becstelenség, — bukni és veszni kell mindannak, ami bűn, rablás és csalás — s emelkedni kell és megdicsőülni mindannak, ami szép, jó, igaz és nemes, ami szeretet és erény, ami hit, erkölcs és hazaszeretet!

Veszendő rossz álom Triánon e vajudó és mélyresütyedett kor gyalázatában, — dicsőség egére ivelődő igazság a magyar feltámadás sugáros hajnalhasadásával.

S hogy főtisztelendő Mécs László atyánkfia Felvidéki paróchiájára, mégpedig nem cseh-szlovák, hanem magyar paróchiára mehessen vissza mielőbb s onnan szórja szive-lelke szerelme nap-sugarának boldog verőfényét ihletett költészetében ezredéves magyarhatókra: ezzel a szeretetben feloldó imádsággal köszöntsük Öt s zárjuk be e mai ünnepélyt.

Gazda bajok.

II-ik közlemény.

A fenti cím alatt pár héttel ezelőtt a levágásra kerülő szarvasmarhák értékesítésére mutattam rá. A cikk megírására semmiféle más gondolat nem vezetett, illetve kényszerített, mint a saját és a többi kisgazda társaim mai reménytelen helyzete. Nem akartam vele senkit bántani, de az élni-akarás kényszere alatt rá kellett mutatnom az abban foglalt igazságokra. Mert, hogy tényleg úgy van, azt igazolja az, hogy egyik részről sem történt semmi annak ellenkezőjének a bebizonyítására. De valami mégis történt: azok a húsiparosok, akik előfizetők voltak a „Gyomai Ujság“-ra, a cikk megjelenése után egy kivételével kiléptek az előfizetők sorából.

Ezek után kénytelen vagyok soraimat nevem alatt megjelentetni, mert meg vagyok győződve arról, hogy bárkinek is van a közszempontjából fontos baja, a Gyomai Ujság azt szívesen közli. Vagyis egy lapnak a semlegeségét minden irányban — amennyire csak teheti — biztosítani is kell.

Az első cikkem megírásakor az volt a célom, hogy mind azokat a dolgokat, amelyek a termelői és fogyasztói érdekeket, a tisztességes polgárihasznon felül jóval magasabb százalékban sújtják, azt mind bonckés alá vesszük a nagy nyilvánosság előtt; különös tekintettel a nélkülözhetetlen mindennapi cikkekre, abban a reményben, hogy mindenki nyugodtan, tárgyilagosan adja elő a saját érveit és ha lehet segítünk a bajokon. De ettől a részletezéstől kénytelen vagyok elállni, ha nem akarom, hogy az a közmondás rajtam is beteljesüljön: — „szólj igazat, betörök a fejed“, — ezért csak általánosságban fogok a bajokkal foglalkozni.

Vannak bajok, sőt igen nagy

bajok, amelyek kizárólag Trianonnal és a világgazdasági krízissel függenek össze. Vannak országos gazdasági és politikai bajok. Ezeknek a bajoknak a tárgyalására nem érzem magam hivatottnak.

Én azokról az apró mindennapi bajokról akarok írni, melyek sem Trianonnal, sem a világ krízissel nem függenek össze.

Igaz, ma minden bajt általánosan világgazdasági krízissel ütnék el. Ebben a válságos helyzetben fokozottabban érdekel mindenkit, hogy az egyik ország, vagy társadalmi osztály mennyit keres, illetve szeretne keresni a másikon. Ezt a szándékot pedig úgy tudjuk meg, ha eladunk va-

lamit, azt utjában követjük addig, míg az mint érték megszűnik. Ha valami nekünk kell, szintén követjük születésétől haláláig. Ezen az úton haladva sokszor meglepő dolgokat tudunk meg: Pl. megtudjuk, hogy Debrecenben a talpbőrnek kicsinyben dekája 4 fillér, ugyan az Gyomán 8—10 fillér. Egy drb mosdószappan Budapesten 16 fillér, nálunk 35—40 fillér stb. stb.

Mind ezeken pedig csak úgy segíthetünk, ha a tisztességtele és felesleges közvetítő tényezőket kikapcsoljuk vagy pedig a mai viszonyokak megfelelő tisztességes keresetet engedünk nekik.

Papp Zsigmond.

(Folytatom.)

Az autók és a közegészség.

A tétongó hézagokkal körülvett macskafej alakú kövezetünk a két főutcánkon alkalmas tároló helye volna az úttestre kikerült sok piszoknak, bacillusnak, ha a t. autóvezetők több megértéssel volnának a szegény bacillusok iránt és csak szerény 10—15 kilométeres óránkénti sebességgel haladnának, nem pedig 50 kilométerig terjedő vágatással száguldanának végig az utcán.

Nem áll az autósok az a mentése, separtesse és locsoltassa a község az utakat, akkor nem porzik. Most igazán nincs pénze

erre a községnek. Az autósok behozhatják a belterületi lassu járásukat a külterületen, ha pedig csak a községben van dolguk, induljanak két perccel hamarabb, még mindig idejében érkehetnek a vasúthoz, hogy a félóra múlva megérkező vonatot bevárják.

Ha a t. autósok részéről nincs meg az emberi belátás, a hatóság részéről kérünk védelmet, hogy a vágatásukkal felkavart porral ne tegyék a főútcákon lakók és közlekedők egészségét tönkre.

Hol az igaz út?

Földreform? Egyházi vagyon felosztás?

Írta: Dr. BRUNOWSZKY LŐRÁND Salgótarján.

Ugy egyes sajtó orgánumok, mint különböző egyesületek és pártok, a mai nyomasztó gazdasági helyzetet felhasználva vissza-vissza térnek egyes, már jól ismert internacionális sugallatok hatására, az egyházi vagyon és elsősorban is a kath. egyház vagyonának, agi-

lációs szempontból, — hálás, — földreform útján való felosztásának propagálására. Akik ezt hangoztatják, vagy súlyos tévedésben vannak, vagy gonosz célok vezetik őket.

Igyekszenek azt a kérdést úgy beállítani, mintha az egyházi vagyon felosztása által a

nemzet nagy tömegei rózsás anyagi körülmények közé volnának helyezhetők és egyben az ország összes gazdasági bajai ezáltal orvosolhatók lennének. Boncolgassuk csak ezt a kérdést és járjunk a végére, kinek is van igaza ebben a dologban?

A kárpótlás nélküli, avagy csak részbeni kárpótlással való földkisajátítást, mint bolsevista alapon álló feltevést eleve el kell vetnünk, hiszen a magántulajdon alapján álló polgári társadalomban a magántulajdon akkor is magántulajdon marad, ha az történelmesen nem valamely részvénytársaság avagy vezérigazgató tulajdona, hanem az Anyaszentegyházé. Törvényes körülmények között a földosztásnak csak egy módja lehet. A kisajátított földek teljes értékben való kifizetése, oly módon, hogy ezáltal a volt tulajdonost sem kamat veszteség, se pedig az elmaradt termelői haszon miatt károsodás ne érje. Ezt elérni csak úgy lehetne, ha a kisajátító állam azonnal készpénzben vagy ezzel egyenértékű fizetési eszközzel, amely azonnal forgatható, — kifizetné. De ez még mind nem elég a földreform tisztességes végrehajtásához. Gondoskodni kell arról is, hogy az állam olyan kamat mentes beruházási kölcsönt bocsájt-hasson a földhöz juttatottak rendelkezésére, amellyel az intenzív termelést azonnal megkezdhessek, az amortizációs és adóterheket viselni tudják.

A mai rendszer mellett honnét tudna az állam ily óriási összegek feletti rendelkezni, mikor a már végrehajtott korcs földbirtok reform pénzügyi megoldásánál is állami monopóliumot volt kénytelen átengedni az éppen most össze-

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

V.

I-ső Z O G albán király,

az ország vezetését, az albánok bevalása szerint átvette már 1920-ban min belügyminiszter. Azóta mindig az történi, amit ő akart. Hogy mit tudott csinálni egy ember abból az Albániából, mely főrzsekre szakadva önállóságának első 12 évében a szabadságát arra használta, hogy akarnokok és pártoskodók kedvéért 14 forradalmat csináljon, azt csak az tudja, aki Albániában és az albánokkal élt, evett, öszvérháton utazott, a földön aludt s a szobában hált gyékényen, vagy kecskehőrön s ismeri minden mentalitásukat, gondolat és érzésvilágukat. 1924 elején a fehér kenyér, a kifli, a tejeskávé, a legelső vendéglőben a fehér asztalterítő, házaknál a takaréktűzhely,

miniszteriumokban a kályha ismeretlen volt, a lakosság 94 százaléka analphabéta volt, elemiiskolája alig volt, a falusi tanítók alig tudtak írni-olvasni, az ország területén összesen három városban 4 4 gimnasiumi osztály. Az ország területén nincs egyetlen egy hid, az autók mindenütt a volt hid mellett mennek, sokszor lesüllyednek és összetörnek. A nagybirtokosok nem gazdálkodnak; nincs az országban egyetlen egy házikezelésű birtok, sem egyetlen magyar értelemben vett gazdasági major és gazdaszt. Nem gazdálkodtak, mert a forradalmakkor vagyis minden 6 hónapban menekülniök kellett, mert életük veszélyben forgott, házukat felgyújtották, állataikat elrabolták, a gépeket összetörték, a gyümölcsfákat kivágták és eltűzelték. A nép kipu szult a sok forrongásban, maláriában, vérbosszuban és véráldozatban. Nincs, aki megművelje a sok és kitűnő őserőben levő földet és nincs, aki a teljesen szét-

züllött ország belsejében rendet teremteni és építeni tudna. A fiatal Achmed Zogu első segítségül és tanácsadóul szerződött a ritka műveltségű, tudású és olvasottságú Mirdác Gusztáv urat, ki Skutariban az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnöke, alezredesi rangban. Később a népszövetségtől kér pénzügyi organisator, (mint amilyen Bpsten Smith Jeremiás volt, az amerikai pénzügyi organisator, kire s munkásságának üdvös eredményére — azt hiszem — itt mindenki emlékszik). Németországtól utépítőfő kért, más szóval közmunkaügyi organisator, más országoktól más szakembereket, míg Magyarországtól mezőgazdaságit kért. Legutolsónak érkezett a magyar, ki 16 országszervezőt talált Albániában. (Igazságügyi, postaügyi sibi). Az is igaz, hogy ezek közül 15-nek a kormány felbontotta szerződését az első 9 havi működése után. Csupán az angol belügyi-organisator és a magyar mező-

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos kecskeméti ó-bor literenként is kapható.

omlott csalásra és hamisításra épített Kreuger trösztnek!

Bátran kimondhatjuk, hogy földbirtok reformokkal egyházi vagyon konfiskálással még egy állam sem tudta gazdasági bajait orvosolni. Nem sikerült a cseheknel, ahol pedig a nagypolitikai szempontjából a beruházási kölcsönökkel nem fukarkodott az állam, mert a földreformot a szinmagyar területekre való cseh telepítéssel kötötte össze, nem sikerült az oláhoknál sem, de nálunk Magyarországon sem.

A nemzeti termelés elől az apró parcellák folytán sok belsőség, megye, dűlő-ut és egyéb nem művelt terület vonatnék el, holott azokon a helyeken termelés folyik. Egy általános földbirtok reform a löbbtermelést álomszerűvé lenné, mert a szélforgácsolt termelés sokkal nagyobb költséggel jár, mint az egységes, központi. Mert mindenből löbb kellene, hiszen az a 10 holdas törpebirtokos ugyanannyi igazállattal, ugyanannyi ekével, székérrel, épülettel kell bírjon, mint egy mondjuk 25—30 holdas. A világpiacon mindinkább előtérbe kerülő minőségi termelés idejében az apró birtokos feltétlenül lemarad, hiszen nemesítésre sem lökéje, sem megfelelő szakképzettsége sincs. Jó példa erre az észak-amerikai Egyesült Államok, ahol az óriási, mehanizált földbirtokok a 300—2000 hol-

don gazdálkodó farmerek fizezreit lettek lönkre. Minden földreform csak 5—10 évre tudna viszonylagos nyugalmat biztosítani, mert ennyi idő alatt újabb önállóvá fejlődött egyedek jelentkeznek földért, újabb földnélküli családok alakulnának és ha ezeket is ki kellene elégíteni, az ország testét „nadrágszűjjakra“ kellene hasogatni, ami annak teljes lönkretételével egyenlő. Ha az egyház tulajdonában lévő 250 ezer holdnyi szántó területet 20 holdas kisbirtokra osztanánk, csak minlegy 12.500 családnak jutna belőle és mit kapna a még ugyancsak földre vágyó lovábbi 240 ezer gazdasági cseléd és zsellér család?!

Láthatjuk ebből a néhány felveteli gondolatból is, hogy ilyen kortesfogásnak beváló, de kivezető utat nem adó földbirtokreform, egyházi vagyont elkönfiskáló jelszavakkal az ország bajain segíteni nem lehet. Itt csak egy mindent átfogó, részleteiben is kidolgozott gazdasági reform segíthet. Ilyennek tartom én Bell Miklós „Gazdasági Reformtervét“, amely senkiöl sem akar elvenni semmit, de mindent tud adni a nemzetnek. Több egyházi férfutól hallottam, hogy a Bell-féle tervezet a leg-Krisztusibb alapon az emberiségnek szeretetbeni összeforrását képes előidézni. Nemzeti forgólókéit alkotó ingallan fedezettel, mert

hiszen nem alapíthatja — amink nincs — aranyra. Munkaalakmak százezreit teremti meg, ahol a nép földhöz nem jutott része elhelyezkedhet és emberi megélhetést, családjának pedig biztos jövőt talál. A nemzeti forgólókéit nemzeti célok érdekében hasznosítja, csak a becsület az, ami érdemet jelent. Csoda-e, ha mindazért lámadják azok, akik nem állanak Krisztusi alapon, akiknek nem célja a nemzeti boldogulás, akik az aranyborjút imádják?!

Csak egy az ut, csak egy a lehetőség a nemzeti feltámasztás felé s azt Bell Miklós mutatta meg. A mai gazdasági farizeusok nem képesek egy egészséges programmal előállni, sikertelenséget sikertelenségre halmoznak és mégis azt követelik, hogy a nemzet bizzék bennük, hozzunk még löbb áldozatot, ökö reáérnek tovább kísérletezni az ország bőrében, mert nekik még jövedelmeznek a bankok, még van szelvény a részvényeken. A nép azonban már nem bírja tovább! Hiába mondta a pénzügyminiszter ur, hogy nincsenek nagy bajok, ezt már hallottuk miniszter szájából, söf...! És ime itt vagyunk! Fölhangzanak országiszerte Marxi jelszavak s a tavaszi szellő az éj sötétjében felénk hozza az internationálé foszlányait a magyar pusztákról, a magyar dombok tornái felöl.

Urak! A Lajosok nem tanultak és nem feledtek. De önök annak dacára, hogy semmit sem tanultak, mindent elfelejtettek.

ÁRON ÉS MOLNÁR SZABADALMI IRODA

UJ HELYSÉGEI:

VIII. Rökk Szilárd u. 2.

(közvetlen a Corvin áruház mellett)

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar gyáripar több mint 200 szakmával vesz részt. Köztük a legnagyobb csoportokat a vas- és gépipar, a textil- és confection- ipar, az élelmiszeripar, a bútorigar és az építőipar alkotják. A gyáriparon kívül nagy számmal jelentkezett a vásárra a kis- és kézműipar, a háziipar, a különböző népművészeti csoportok, az iparművészek és igen nagy kiterjedésű pavillont foglaltak le a magyar gyógyfürdők, üdülőtelepek, a vidéki városok és a különböző idegenforgalmi iparágak. Mind ezekhez a kiállítókhöz új csoportként csatlakozik ez évben először a magyar mezőgazdasági nyers-termékek bemutatója, amelyet érdekesen egészít ki a vásáron létesített baromfi és aprólószág kiállítás. A vásáron közel 80.000 m² területen több mint 1200 kiállító vesz részt.

Feltalálók: Áron és Molnár szabadalmi iroda új helyiségei VIII., Rökk Szilárd u. 2. (Corvin áruház mellett) vannak.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron résztvevő több mint 1200 kiállító között — a gazdasági válság ellenére — ez évben is számos külföldi kiállító is szerepel. Köztük különös érdeklődésre számíthat a Délafrikai Unió hivatalos bemutatója, Brazília érdekes kiállítása, a török termelők és kereskedők által alkotott nagykiterjedésű csoport, egyes perzsa exporteurök Magyarországon először bemutatásra kerülő kiállítása és Franciaország vasúttársaságainak izléses idegenforgalmi propaganda-bemutatója.

gazdasági organisátor működhetek Albánia hasznára 7 éven át. A belügyi organisátor megteremtette a belső rendet, teljesen új rend- és csendőrsége megszervezésével és befanításával, a magyar országiszervező pedig megtanította a munkától teljesen elszokott, mondhatni a munkát nem ismerő népet, a pusztájuk után élő forradalmárokat dolgozni, pusztítás és rombolás helyett építeni, vetni és ültetni. Megtanította őket tanulni, törvényt és hatóságokat ismerni és tisztelni. A talált 7 gazdasági törvényparagrafus meg szaporította s ma 18 füzetben vannak azok szentesítve. A megszállott részokról és Törökországból haza emigrált ösálsán nincsteléneknek, 15 ezernél löbb családnak földet osztottak ki ingyen és 3 évig adómentesen, annyit, hogy abból meg is tudjon élni. A kezdethez kaptak ezek a családok élelmet, érkezésüktől az első aratásukig, mégpedig magban. Kaptak továbbá vetőmagot, az erdőből ingyen fát

építkezésre és tüzelésre. Kaptak állatokat és azokhoz a miniszterium által nagyban és külföldön, tehát olcsón vásárolt vasekét. Utóbbiakat pénzzért kapták, de úgy, hogy az első részletet nem átvételnél fizették, — hisz teljesen köldus szegény volt legnagyobb részük, — hanem az aratás után egy hóval. Létesítettem 3 minlagazdaságot, farinmodellt az ország közepén, északon és délen, hogy azon bemutassam és láthatóvá tegyem mindazt, amit a törvények, a miniszteri rendeletek, az általam írt szakulatisások és az általam 5 évi vajudás után létesített szaklap előirnak és tanítanak. Szaklap nem volt az országban; 24—25-ben nem volt egyetlen egy gazdasági szakiskola sem. Ma azok többszámban vannak, melyekbe felvétetnek olyan 15 éves fiúk, kik egészségesek, írni-olvasni tudnak, királyhú és megbízható családok és törzsek sarjai. A lakosság e gyermekei a miniszterium által

Lushnján létesített gazdasági iskolájában ingyen elméleti és gyakorlati oktatást kapnak, könyveket, tanszereket, torna és sportszereket, ingyen orvos és orvosságot, de ingyen benlakást, élelmet, ágynemüt, ünneplő és dolgoz ruhát, fehérnemüt és lábbelit is. Ez a gazdasági iskola 4 éves. A Kavaja és Tiranában létesített gazdasági iskolákban a tanulók legnagyobb része ugyanazokat a kedvezményeket élvezik, mint a Lushnjaiban, csak alig néhányan fizetnek havi 10-15 pengő hozzájárulást. A 4 gimnáziumot végzettek legnagyobb részét a kormány taníttatja tovább külföldi iskolákban és egyetemeken s ma már, vagyis I-ső Z O G öfelsége uralmának 8-ik esztendejében annyi tanult és diplomás embere van Albániának, hogy egy szakban sem szorul külföldre, idegenre. Kizárólag csak az iskola nyelvmesterei idegenek már: németek, franciák, angolok vagy olaszok.

(Folyt. köv.)

A budapesti nemzetközi vásár

A budapesti nemzetközi vásárra való felutazáshoz (máj. 7-16-ig) kedvezményes igazolványok lapunk szerkesztőségében 3 pengő 20 fillérért kaphatók.

Az igazolványok a vasuton május 2-től május 16-ig érvényesek.

Az igazolvány a vásár háromszori díjmentes látogatására jogosít. A székesfővárosi idegenforgalmi hivatal szállásról, kivánságra ételmezeiről is szállodákban, pensiókban, vagy magánlakásokban gondoskodik.

Részletes tájékoztató, az árakról is a vásárigazolványon. Azonkívül csatolva van minden vásárigazolványhoz szórakozásokhoz, fürdőbe stb egy kedvezményes jegyfüzet, mely gyógyintézeti (Szánatóriumi) kedvezményeket is ad.

Utaltvány van a kir. vár szertartási terméi, a m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház, Teréz-köruti Színpad, Városi Színház és Bethlen-téri Színpad egy előadására, Royal Orfeum, Forum Mozi, Royal Apolló Filmszínház, Palace Filmszínház, Munkás Dalegyletek diszhangversenyére. A Duna ünnepélyrel kapcsolatos sétahajózásra, Beketov Cirkusz egy-egy előadására 20-25-30 százalékos mérsékelt jegy váltására. Angolparkba 20 fillér. Margitszigetre 20 fillér. Kádfürdőbe, Szent Gellért fürdőbe, Rudas fürdőbe, Széchényi fürdőbe, Szent Imre gyógyfürdőbe és a Hungária fürdőbe félárú és mérsékelt árú kedvezményes jegyek váltására.

A külföldi és vidéki látogatók a vásár területén mérsékelt díjak mellett a rádió útján üzeneteket adhatnak le üzletfeleinek és otthonmaradottaiknak. (40 szó 1 P 50 fillér).

Amit mindenkinek tudni kell a tejről.

Egyik legrégebb, legáltalánosabb és legfontosabb táplálékunk a tej. Szerepe a közéletmezésben igen nagy, a csecsemő- és gyermekkorban pedig egyenesen nélkülözhetetlen. A tej ugyanis a szervezet felépítéséhez és fenntartásához szükséges tápanyagokat szinte a legerősebb formában és mennyiségben tartalmazza. Mindezenfelül könnyen emészthető, csaknem mindenütt rendelkezésre áll és tápértékéhez viszonyítva elég olcsó is. Ezért méltán nevezhető eszményi tápláléknak.

A tej viz, fehérjék, zsír, tejcukor és ásványi anyagokat tartalmazó vitaminus keverék. Keverék, mert alkotórészei elég könnyen szétválaszthatók. Ezért és mivel a fenti anyagok nem határozott súlyarányok szerint vannak egy-

máshoz kötve, a tej, könnyen hamisítható. Ezen okoknál fogva szükséges a tej forgalmának állandó hatósági ellenőrzése.

Középtértékben a tejben van 4% zsír, 3,5% fehérje, 4,6% tejcukor, 0,75% ásványi só és 87,15% víz.

A tej minősítése, tápláló mivoltának elbírálása főleg a zsirtartalom alapján történik. De nem azért, mintha a tejben levő protein és tejcukor nem volna értékes és nélkülözhetetlen tápanyag, hanem csak azért, mert a tejből a leg-egyszerűbben és legkönnyebben a zsirt lehet elvonni. Epen ezért egyes országokban és hazánkban is néhol a tejet zsirtartalma szerint adják és veszik.

A tej megsavanyodása baktériumok munkája. A tejsavképző csirák a tejcukrot tejsavvá alakítják át. A keletkezett tejsav az alkálikus kazeinmészéből elvonja a meszet, mire a kazein oldhatatlanná válik, ez a tejalvadék.

Ha a tejet felforraltjuk, egyik tejfehérje, az albumin elveszti oldhatóságát és a tej felszínén megjelenik a tejbőr. Állás közben a felforralt tej is feladja a tejszint, ami a tejbőrhez tapadva a kávéházi fölt adja. Forralásnál a tej színe, íze, valamint emészthetősége is megváltozik. A forralás elpusztítja a baktériumokat is. Huzamos forralás a sterilizálás, csirátlánítás.

Az eddigi kutatások szerint a tejben A, B és C vitamin van. Az A főleg a zsirban van jelen és a paszteurózást, valamint a rövid forralást is kibírja. A kizárólag sovány tejjel való táplálkozásnál a vitaminhiány folytán gyengeség, növekedés elmaradás és az ellenállóképesség gyengülése következik be.

A paszteurőzés 60-65, illetve 70-85 Celsius hőmérsékletre való felmelegítésből és gyors lehűtésből áll. Célja az egészségre ártalmas baktériumok elpusztítása. Már egy percnyi 60-ra való felmelegítés a tifusz, paratifusz, kolera, diftéria, stb. csiráit elpusztítja és így a paszteurózott tej fogyasztása által védekezhetünk az esetleges járványos betegségek ellen. Nyers tejet felforraltás nélkül csak akkor ajánlatos fogyasztani, ha a tej állatorvosilag ellenőrzött egészséges tehénektől származik és a fejes, valamint a tejkezelés és szállítás a közegészségügyi szempontok legteljesebb betartása mellett történik.

Homogenizálás az a művelet, mellyel a tej zsirgolyócskáinak kiválását, a felszínre való felszállását megakadályozzuk. A homogenizált tej nemcsak állás közben nem adja fel a tejszint, hanem az még gépi művelettel sem választható ki. A homogenizált tejszín habbá nem verhető fel.

A tej íze, színe külseje nem sokat árul el minőségéről. Csak a kémiai elemzés, a zsirvizsgálat ad biztos felvilágosítást a tej jóságáról, vagy gyenge mivoltáról.

Végezetül még annyit, hogy a tej nemcsak a legjobb, hanem a legkényesebb táplálék is. Ezért igen nagy gond fordítandó a fejésre, tejkezelésre! Legfontosabb szabály a feltétlen tisztaság. Vásárlás után szűrni, a felforraltásig hűvös helyen tartani. Forralás után gyorsan lehűteni és ismét hideg helyen tartani. Így nem romlik meg, jó ízű marad és mindenki szívesen fogyasztja.

SZANYI ISTVÁN
ki. fővegyész.

A nagylaposi uradalomban kítűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

HIREK

Személyi hírek. A Vidéki Terménykereskedők Országos Egyesülete elnökéül ismétellen Hartenstein Ignác helybeli terménykereskedőt választotta meg.

Vitéz Purgly Emil földművelésiügyi miniszter vasárnap a déli személyvonattal Gyomára érkezett, intézőjével Zsófiama-jori birtokára ment, honnan a délutáni 5 órás gyorsal visszautazott Budapestre.

A védhimlő oltásának teljesítésére Gyomára dr. Bartha Gusztáv, Endrőd I. kerületben dr. Kovács Péter, II. kerületben dr. Weisz Aladár községi orvosokat jelölte ki az alispán.

Értesítés. A helybeli postahivatal értesíti a közönséget, hogy szombaton április hó 30-án este 6 óráig tart pénzüri szolgálatot.

Ez évben május 7-én nyílik meg az immár 27 év óta fennálló Budapesti Nemzetközi Vásár. Az eddigi jelentkezések szerint a vásáron több mint 1.200 kiállító vesz részt. 1931-ben összesen 1.126 kiállítója volt a vásárnak. A vásár tehát a gazdasági krízis ellenére is új és erőteljes fejlődést mutat. A vásár, amelynek már tavaly is több mint 350.000 látogatója és ezek között 40.000 vidéki és 20.000 külföldi vendége volt, ez évben május 16-ig tart.

Öngyilkosság. Furesa módon szeltette a biztosan megérkező kaszás Halál érkezését Papp Zsigmondné Tóka Zsuzsanna 78 éves öregasszony. Április 24-én vasárnap délelőtt elítávozott leánya lakásáról még ebéd idő előtt s a gyomai reformulus temetőben egy sírkőre felakasztotta magát. Mire megtalálták meghalt.

Kétezernégyszázötven ajándékot osztott ki eddig a regénymegfejtők közül Tolnai Világlapja. A népszerű képes hetilap új számában újabb háromszáz ajándékot tűzött ki. A pályázaton mindenki részvehet, aki 26 fillérért megveszi Tolnai Világlapja új számát, amelyben rengeteg érdekesebbnél érdekesebb cikket, képet és két folytatásos regényt talál az olvasó.

Százával hagyták el Oroszországot a német mérnökök. Az év eleje óta félezer német érkezett vissza Szovjetországból Németországba. A mérnökök fizetését hónapról-hónapra leszállították, sőt a legutóbbi időkben a leszállított fizetést sem a kikötőitől dollárban fizették. A szovjet hatóságok most osztrák mérnököket akarnak szerződtetni a németek helyére.

Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorbaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár vidéki és külföldi látogatói ez évben is számos kedvezményben részesülnek, melyeknek igénybevétele a „**vásárigazolvány**”-hoz van kötve. A vásárigazolvány alapján a látogató közönségnek Magyarországon 50%-os, Csehszlovákiában 30%-os és Ausztriában 25%-os úgy a Budapestre, mint a visszautazásra érvényes utazási jegykedvezmény áll rendelkezésre. Románia és Jugoszlávia a visszautazásnál érvényes 50%-os utazási kedvezménnyel segítik elő a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatását. A vásárigazolvány ezenkívül még 17 további állam közlekedési vállalatánál jogosít 25-50%-ig terjedő jegykedvezmény igénybevételére. A vásárigazolvány ezenkívül helyettesíti a magyar vizumot is, amennyiben a vásárigazolvánnyal utazó közönség vizum nélkül lépheti át a magyar határt és a vizumot utólag válthatja meg a vásár területén összesen csak 3 pengő illetéért. A vásárigazolvány ezenkívül belépőjegyük szolgál a vásár területére. A hozzá csatolt „**kedvezményfüzet**” szelvényei pedig módot adnak arra, hogy a vásár közönsége részben ingyen, részben pedig 50%-ig terjedő kedvezménnyel látogathassák és használhassák Budapest híres gyógyfürdőit, sanatóriumait, a budapesti színházakat, mozikat, muzeumokat, a Margitszigetet, a királyi várat és Budapest számtalan egyéb látványosságát. A „**vásárigazolvány**”-ban foglalt összes kedvezmények érvénye — belöldiek részére május 2-től május 21-ének 24-ik órájáig, külföldiek részére pedig ugyancsak május 2-től május 24-ének 24 órájáig tart. A vásárigazolvány az összes menetjegyjelvényeknél, valamint a vásárnak minden nagyobb városában működő tb. képviselőténél már beszerezhető.

Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, szaggatásnál és zsabánál a természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsalornát jól kitisztítja.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Magyarország legnagyobb idegenforgalmi eseménye. A vásár 10 nap alatt egymaga lebonyolítja Magyarország egész évi idegenforgalmának több mint 1/5-öd részét. Budapestén ép ezért a vásár ideje alatt, vagyis május 7-16-ig minden idegenforgalmi intézmény és az összes szórakozási iparok a legjobb teljesítményt nyújtják — a várható nagy forgalom fejlesztése érdekében — mindenkor a legolcsóbb áron. Budapestet ép ezért a legérdemesebb a vásár ideje alatt felkeresni.

Falu.

Igy kell neveznem ezt a községrészt, ahol lakom, ahol élek és ahol születtem, mert az alakja a falu és az élete is falusi élet. Pedig úgy hozzártározik Gyomához, mint a láb és a kar az embertörzséhez. És mégis, ez az odatarozás csak hasonlat, mert aki nem jár és nem él Besenszegen, az nem tudja, hogy milyen itt az emberek élete. Talán azt hiszi, hogy mi itt egészen más világban élünk, más a gondolkozásunk, az életünk és a szórakozásunk. Lehet... mi nem tudjuk, mert nem ismerjük a gyomai, városias felé hajló életet. De a mi életünket ismerem és megpróbálom leírni, betűkből álló képet festeni róla, hogy a városiak megismerhessék. És ha valaki a városi életet leírja, mi is megismerjük az ő életüket.

Ennek a megismerésnek mi itt szükségét érezzük, mert úgy gondoljuk, hogy csak úgy közeledhet egymáshoz a falu és város népe, ha ismeri egymás életét. Mert csak így tudja megérteni egymás baját, óhajait.

Itt néhány év óta mindig csöndesebb az élet, különösen télen. Az ilyen hideg, téli időben, házkörüli teendőit mindenki megválogatja, mert nem mindegyiket lehet elvégezni. A kiskertek földje kőkeményre fagyott. Nem lehet felásni, nem veszi be az ásót. Nem lehet megnyitni a hólének, ami talán még lesz a télen. Egyébb tenivalók után látunk tehát és találunk is mindig valamit. Ha kint nem, hát bent. Motozunk valamit és eltelik a nap, jön az este.

Sorban kigyúlnak a lámpák és kivilágosodnak az ablakok. Mindenütt a vacsora járja, azután egyik helyen készülnek fogadni a szomszédokat, a másik helyen pedig készülnek a szomszédba. Így összejön egy-egy házban négy-öt család és tanyázunk. De nehogy valaki azt gondolja, hogy politikázunk. Nem...! eszünkbe sincs. Az asszonyok kézimunkáznak és gyerekeket dajkáznak. Mi, férfiak pedig összeülünk az asztal körül és előkerül a kártya. Kártyázunk... Ullizunk hárman, a többi pedig figyelni, kibicel és beszélget.

Józsebbátyám zödre vesz, mert „zöd a remény"... Azután hanyagul ledobja a „talont", mint ami felesleges. Szemeit végigjárja tiz kártyáján és komolyan, mint aki nagyot mond, — bmondja a „negyvenszáz Ullit"...

Miska, az „infámis" mosolyog. Örül, hogy van mit „kontrázni", ha nincs is mivel. És olyan hangon, ami egy kicsit kihívó, löki Józsebbátyám felé: — Kontra a „száznak", kontra az „Ullinak"...!

Józsebbátyám kihúzza a „hívót" a löbbi közül, felemeli, azután Miskára néz. Pillantása vizsgálva figyel Miska nevető szemeit és egy kicsit megretten. De szeme azután öt tromfjára siklik, az öt jó „zödre". Leejt Miska elé a hívót és azt mondja:

— Visszapöntögöm a „rekontrát" öcsém...!

Miska most már a vállai közzé húzza a fejét és úgy néz rám, mint aki rossz fát felt a lüzre. Józsebbátyám pedig csak hív... és hív... alig bírom elrontani a százat, mert csak három tromfot fogtam a kezemben és azokat is kiszedte pirossal. Így az „Ullit" az övé, az enyém és a Miskáé a „fizess".

Még jó, hogy a százat elbirtam rontani, mert vaskos fizetés lett volna. Mert nem „potyára" megy a játék és nem is „babra", hanem fillérek kinevezett kukoricaszemekre. Nem is kell egymásnak pénzt váltani soha.

Józsebbátyám pedig maga, az asztal sarkára söpri a nyereséget, megigazítja a székél és élete párja, Rozinéni felé fordul: — Annyok...! nyertem a „rekontrán" egy fél pengőt... — és a tenyerén feléje zörgeli a magyar föld sárga aranyát, a száraz kukoricaszemeket.

És most jön az igazi... Meg kell vitatni, hogy miért nem birtuk elfogni az „Ullit", hogy tudtuk elrontani a százat és ki követte el és hol a hibát. Józsebbátyám pedig Rozinéni magyarázta, hogy a zöd király hozta a fél pengőt, de én tudom, hogy emmán nem igaz. Mert azt a Miska „kontrája" vitte, de azért nem szólok semmit. Szólnak helyettem az asszonyok, mert ők is bele-szólnak a vitába, pedig az egyik csak a „tökfilkót", a másik meg csak a „makkfilkót" ismeri a kártyák közül. És folyik a vita az „Ullit" körül, de szépen, csendben, de a hangulat meleg és emelkedett jó ideig.

Igy töltjük el a hosszú, téli estéket Besenszegen és ha valaki mégis politikázni kezd, mindig Józsebbátyám felel:

— Majd hónap öcsém... most megint „kontrát" kaptam Miskától.

De nehogy azt gondolja valaki, hogy ezt a „tanyázást" mi minden céltudatosság nél-

kül tesszük. Nem...! a farkosság szava ez itt nálunk. Így nem kell öt-hat helyen világitani és tüzelni. Spórolunk...

De ez még csak a mi kicsiny körünk és még csak öt-hat emberről szóltam. Még sokan vannak, akikről szólnom kell.

Elsősorban az öregebbekről. Övéké a szerda és a szombat, szóval a piac. Ilyenkor viszik a tojást a piacra és hozzák a filléreket. Vasárnap pedig mennek a templomba és a publikációra.

No... és a gyerekek...! hát rájuk most igazi rossz világ van. Hozzá vannak kötve a házhoz, a kemencéhez. Nem mehetnek ki a szabadba, csak a nagyobbak, akik már iskolások. De azért látni azt is, hogy egyik-másik apa bebugyolálja a bundába a kis csemetét, — hogy kapjon igazi friss levegőt is, ne csak szellőztetéskor — és megsértéltatja a falicskán.

Esténként pedig az öregek is összejönnek valahol és felolvasnak egymásnak az újságból vagy a Hangya naptárból. Olvasnak és hallgatják a nagy emberek szavát, csodálják a sziporkázó gondolatokat és érzik, hogy mily kicsinyek vagyunk mi. És várják a tavaszt és a nyarat velünk együtt. Mikor majd érő kalász leng a kertek alatt és az alkonyati szellő kukoricalevelet susogtat a gát mellett. Egyiknek-másiknak pedig már most eszébe jut a palláslyukon kidugott karsza és már vágyik... szerelné belelendíteni a kertek alatti hullámzó élet áldásba.

De az még messze van. És a hideg téli szél, ahogy végigzúdul az ablakok alatt, bizony...! sokat sötétben talál egész este. Máskor sem laktak itt gazdag emberek, de most a munkanélküliség szegénységet hozott ide. És bizony...! reggel az ébredő falu megmozdulásakor nem füstölnek olyan vigan a kémények, mint husz évvel ezelőtt, a régi, jó békeidőben.

De azért, ha valaki a besenszegi emberben zúgolódót lát, téved... nagyon téved. Mert én itt élek, éppen úgy, mint a szomszédjaim és látok, hallok mindent, de zúgolódást sohasem. Bízok mindenki és várja türelemmel a nyarat, az aratást, az új kenyeret.

A csendről már szóltam, de hozzártározik még az is, hogy bizony... már én régen nem hallottam dalolni azt a nótát, hogy „Megdöglött a bíró Jova"... evvelis alább hagyott valaki, de a tekintélyét kifejező terje-

delemmel is. Hiába...! így van ez már mostanság!

De azért mi, akik egyforma, távolságban vagyunk a városi élethez és a természethez, de a természetet jobban ismerjük, úgy gondoljuk: ahogy az első tavaszi napsugár kiszólit bennünket a természetbe és egybeforraszt vele őszig, éppen úgy tudnánk közeledni a város népéhez. De ehhez egymás életének a megismerése volna szükséges. És az, hogy ha innen valaki bemegy Gyomára, ne egy „besenszegit" lássanak benne, hanem emberfarsat, aki keményen megbirkózik a kenyérért a magyar földdel és bizony... most eléggé sújtja a sors...

Polányi Lajos.

Kitüntetik a hűséges erdészeti aliszteket. A m. kir. földművelésügyi miniszter elismerve azt, hogy az ország erdőgazdaságaiban alkalmazott szakképzett erdészeti alisztek sok esetben életveszéllyel is járó szolgálatukat nehéz körülmények között becsülettel és hűséggel teljesítik, elismerésben kívánja részesíteni az olyan szakvizsgázott erdőőröket, akik szorgalmuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kiűntek. Ezeknek hűséges szolgálatuk elismeréseképpen elismerő oklevelet kíván adományozni és esetleg őket más kitüntetésben is részesíti. A kitüntetésre érdemes erdőőrök nevét, lak helyét és személyi adataikat a szolgálatadóknak kell legkésőbb 1932. május 15-ig a járások főszolgabíróinál, illetve a városok polgármestereinél bejelenteni. Az illetékes hatóságok május 25-ig tehetik meg kitüntetés iránti előterjesztésüket a vármegye főispánjához.

SPORT

GySC—Szarvasi Bocskay 2:1.

Az elmúlt vasárnap a GySC a Bocskait látta vendégül, melyen végre sikerült a helyi csapatnak győzni, ami igazán meglepte a footballrajongókat.

Szállal támogatva nap ellen kezd a GySC, heves támadások jellemzik mint két csapat első félidei játékát, de csak a GySC ér el eredményt Zöld révén.

A második félideben ismét nagy a lendület, előbb a GySC ér el gólt ismét Zöld révén, majd a Bocskay szépít az eredményen (2:1)

A helyi csapatnak sok goalhelyzete volt, de a gyenge csatársor nem tudta azokat értékesíteni. Eredményesen játszott a két szélsőhál, különösen Oláh. A védelem biztosan végezte dolgát, bár a kapott gól tisztán az ő hibályukból eredt.

Vasárnap az eleki jóképességű csapat lesz a GySC vendége. Ez lesz az idei első bajnoki mérkőzés, amely reméljük nem fog olyan csúfos vereséggel végződni, mint az őszi Elekent,

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.)

Képviselőtestületi gyűlés Endrődön.

Mult hét péntekjén, vagyis ápr. hó 22-én tartotta Endrőd község képviselőtestülete rendes közgyűlését. A gyűlésen az előjáróság teljes számban jelent meg, a képviselő tagok közül kilenc, négyen pedig megbízás alapján vagyis a hivatalos közegeken kívül tizenhárman. A községi párt, amely a képviselőtestületnek többségét alkotja, teljes egészében távol maradt a gyűlésről, mert nem akart résztvenni abban a csunya harcban, amelyet mesterségesen előkészítettek. Elnök: Kalmár Imre bíró. A gyűlés első pontja a Kondoros—endrődi vicinális út építéséhez szükséges idegen területek tulajdonosaival kötött egyezség bemutatása. Az egyezséget, amely szerint négyszögölenként 80 fillér térítést kapnak, egyhangulag jóváhagyták. A községi vadászterületekben új beosztást csináltak és megállapították azoknak kikiáltási árát. Bula Lajos és társainak abbeli kérelmét, hogy a Simazugi hidat a község vegye kezelésbe és tulajdonába, annak ellenére, hogy jogos és méltányosnak tartják, tekintettel a község nehéz helyzetére nem teljesítették. **Urban János** irodatiszt, községi iktató kérelmét, hogy a főszolgabírósnál eltöltött szolgálati idejét tudják be, teljesítették. Több olvasó kör beadványt adott be, amelyben a piaci helypénz leszállítását kérelmezik. A képviselőtestület tudomásul veszi előjáróság előterjesztését, hogy azt teljesíteni nem lehet, mert a községet szerződés köti ez irányban, de többek hozzászólása és különösen elnöklő bíró előadása következtében (egy asszony 3 tojást hozott egy kézi kosárban eladásra a piacra, amelyért 15 fillért kapott és 10 fillér helypénzt követeltek tőle) utasította az előjáróságot, keressen érintkezést a piacbérlővel és mentesítse ily esetekben a termelőt a helypénz fizetése alól.

Vármegyei alispán újabb határozat hozatalra utasította a községi képviselőtestület az albirói és egy esküdti állás megszüntetését illetőleg. A közgyűlés többek hozzászólása után úgy határoz, hogy mindkét állást megszünteti.

Polányi István 100 szociáldemokrata munkás aláírásával ellátott beadványban nyomorgó helyzetükre való hivatkozással az inségmunka azonnali megindítását sürgeti, avagy ha az nem volna keresztül vihető, úgy munkanélküli segély kiutalását kéri, mert az az indoklás, hogy erre nincs fedezet, nem állhat meg, hiszen

az Egyház évek óta kap segílyt, tehát szüntessék be ezt a segílyezést és ezt az összeget használják föl erre a célra. Különb is fölvilágosítást kérnek, mennyi összeget és mily címen kapott az Egyház a multban segílyeket. A beadvány egész tartalma amellé bizonyít, hogy megrendelésre készült, hogy mód adassék az Egyház eddigi segílyezéséről kimerítő jelentést tenni és a munkásság amugy is szélsőségre hajló csoportját — anyagiak színes feltüntetésével — az Egyház vezetőségével szembe állítani. Az ismertetés a számadatok ügyes csoportosítása által célját a hallgató munkásság között valószínűleg el is érte. Az ismertetés szerint az Egyház különböző címeken 80.283 pengőt kapott, de csak 56.826 pengőt vett föl. (Azt hiszem nagy volna a tiltakozás, ha az Egyház föl nem vett segíly címen követelné a két összeg között mutatkozó nagy összeget!) Az ismertetés további részében előadja, hogy a község az inségmunkát azért nem tudja megindítani, mert erre nincs fedezet. Költségvetés tervezetbe az előjáróság beállított ugyan e címen 5000 pengőt, de ezt az összeget Csernus Mihály apátplebános javaslatára a községi képviselőtestület áthelyezte a Kondoros—Endrőd—Mezőturi utépités tételére. Miután azonban az említett utépitése csak másodrendű kiadási tétel, ahhoz nyulni nem lehet. Az előjáróság javaslatot nem tesz a közgyűlésnek, hanem szabad kezét ad. Az előadói jelentés valóságos biztatás volt és a fől-szóalók meg is ragadták az alkalmat, hogy egyrészt a távollevő apátplebánost és rajta keresztül az Egyházat állítsák oda okául annak, hogy a munkásságnak nincs kereseti lehetősége. Az első fől-szóaló dr. Kovács Péter, ki miután az előjáróság javaslatot nem tett, a következő javaslattal áll elő: Először is az 5000 pengőt át keli hozni elsőrendű költségvetési tételnek, másrészt tekintettel a község nehéz helyzetére föl kell függeszteni minden néven nevezendő segílyezést. Másodikként Kovács István szólal föl. Hangoztatja, hogy az 5000 pengőből 290 q. buzát lehetett volna juttatni a munkásságnak, ami 800 lélek ellátásának felel meg. A munkásságnak joga van a mindennapi kenyeret követelni, a községnek kötelessége munkaalmat adni, miért is indítványozza, hogy Kovács Péter javaslata egészítették ki avval, miszerint az

csak „birtokon kívül“ fellebbezhető meg. Nem tartozik ide — folytatja felszólalását — de a munkásság érdekében nagyon fontos és így szükségesnek látom, hogy szóvá tegyem és egyuttal kérjem az előjáróságot a szükséges lépések sürgős megtételére abban az irányban, hogy a vármegyei értekezleten elhatározott és állítólag rendeletileg kötelezővé tenni szándékoit határozat ellen, mely szerint mindenütt csak helyi munkások alkalmazhatók, valóra ne válják, mert akkor az endrődi munkások nagy száma a nyár folyamán sem tud majd elhelyezkedni és munkához jutni. Én eddig a szarvasi határban fekvő bérletemen mindenkor endrődi munkásokat foglalkoztattam, de most már figyelmeztetést kaptam, hogy az idei aratás és csépléshez csak szarvasi munkásokat szabad alkalmaznom. Ez igen könnyen véres verekedésre vezethet, mert én el vagyok határozva az idén is csak endrődi munkásokat szerződtetni. Tóth Libor jegyző fől-szóalásában igyekszik megmagyarázni, miért helyezte az alispán a Kondoros—Endrőd—Mezőturi utépitését másodrendű tételek közé. A képviselőtestület úgy határoz, hogy az 5000 pengőt elsőrendű rovatba visszahelyezi és hogy az azonnal fölhasználható legyen s csak birtokon kívül fellebbezhető meg.

Az előjárósági jelentéshez van hozzáfűzni valóm. Az igazság kedvéért meg kell jegyezmem, hogy annak idején az apátplebános azért csatoltatta az 5000 pengőt az utépitési tételre, hogy így 5000 pengő helyett 12.700 pengőt, tehát jóval többet lehessen munkabérekre fölhasználni. Meg kellett volna említeni azt is, hogy Endrőd község képviselőtestülete épp Csernus Mihály apátplebános indítványára határozta el, hogy az 1931 évi költségvetésben a gátépitési munkálatokra beállított 11.300 pengőt a folyó évben utépitési és javítási munkák végzetésére használják föl. A költségvetésen eszközölt helyesbítések és a takarékoság szigorú szem előtt tartása mellett az előző előjáróság 72 százalék pótdóját sikerült 50 százalékra leszállítani, annak ellenére, hogy összesen 24.000 pengőt óhajtott biztosítani rendes munkaalkalmak nyújtására. Endrőd község főnállása óta ily nagy összeg nem szerepelt földmunkálatok céljaira a község költségvetésében!

A tárgyilagosság kedvéért azt

is meg kellett volna említeni, hogy a képviselőtestület által jóváhagyott költségvetést az alispán, a főjegyző és másodjegyző közreműködésével tételenként elbirálta és ekkor történt, hogy azt az összeget, amit a közgyűlés a munkásoknak akart juttatni, másodrendűnek minősítették. Miért nem emelt szót a két főjegyző? Ha azt megteszi, akkor esetleg az alispán is másként intézkedik. Ezt elmulasztották vagy azért, mert elkerülte a figyelmüket, vagy, mert közömbös volt nekik a munkásság sorsa, vagy pedig szándékosság vezette, hogy az Egyházat a munkásság előtt kijátszák! Az utóbbi kettőt nem merem föltételezni, de akkor nem szabad a saját figyelmetlenséget mások nyakába varrni.

A tüzzel nem szabad játszani, még kevésbbé közigazgatási szervnek. A lejtőn fekvő követ elindítani nem nehéz, de hol áll az meg, azt előre megállapítani nagyon nehéz és így nagyon veszélyes.

—sf—

Egy és más a peticióról.

Folytatás. VI.

Off hagytam el, hogy Jeszenszki Sándor kondorosi ev. tanító és két társa Liker Mihály vendéglős és Nagy János autófuvarozó jegyzőkönyvbe mondták Budapesten, dr. Hindy Zoltán ügyvédi irodájában a kondorosi visszaéléseket s azzal távoztak onnan, hogy a bizonyító, vagy ahogy azokat Jeszenszki nevezi „vesztegetési“ nyugtákkal legközelebb felhozzák.

Jeszenszki vesztegetési nyugtákat visz Pestre.

Szeptember elsején Jeszenszki maga megy föl Budapestre és átad Vangel Gyulának 13 darab nyugtát. A nyugták egyforma szövegűek, csak az összeg, kelet és aláírás változik. „Nyugta 50 azaz ötven pengőről, mely összeget a Zeőke párt részéről Jeszenszki Sándortól a mai napon hiány nélkül fölvettem. Kondoroson, 1932 július hó 5. Varga Pál s. k. lgy szól az első nyugta. Ugyan ezen napon vagyis július 5-én fölveit: Hipszki János 5 pengőt, Janis Mihály 11 pengőt, Uhljár Pál 30 pengőt, Balogh György 8 pengőt, Plentri Jánosné 7 pengőt, Hipszki Mihály 10 pengőt, Kugyela András 30 pengőt, Medvegy Mihály

MÁJUS 1-től

a GYOMAI IPARTESTÜLETTEL SZEMBEN lesz
SZERETO MATILD nőikalap és kézimunka
Egy tanulóleány felvétetik! PÁRNAMONTIROZÁS!

10 pengőt, Medvegy János 10 pengőt; július hó 4-én Kuhajda János 8 pengőt, Maczik Pál 25 pengőt, Kondács György 15 pengőt és Kondács János 9 pengőt. A felsoroltak közül a táblabíró eskü alatti kihallgatása Kondács György és Janis Mihályt, de egyik sem tett említést, hogy a Zeőke párt részéről pénzt kaptak volna. Érdekes volna ezeket Jeszenszki tanítóval szembesíteni, hogy teljes tiszta képet nyerjünk, vajjon a nyugták hamisak-e, vagy a vallomás hiányos!

Jeszenszki a kir. közjegyző előtt.

Mint fentebb említettem a nyugtákat Jeszenszki személyesen vitte föl Budapestre szeptember elsején. Szeptember, október, november és december hónap hosszú idő, az unalmas téli esték alkalmat adtak a tanítónak a magába szállásra, valószínűleg találkozott is diadalmas pártjának vezető tagjaival, talán magával a főnökkel is, szemrehányhatták árulásait, sőt több mint valószínű rendezték anyagi köveleléseit is, mert december elején ismét fölulazik Budapestre dr. Gergely István barátjával elmegy dr. Barcs Ernő kir. közjegyzőhöz s ott nyilatkozatot ír alá.

Jeszenszki nyugtákat fogalmaz.

A közjegyző előtt többek között a kövelezőket mondja: „Kondorosra történt visszatérésünk után én kb. 14 nyugtát különböző összegekről fogalmaztam és azokat egyes választókkal aláírtam azt mondván nekik, hogy e nyugta a válaszláson teljesített fuvardíjakról szól. Ezeket a nyugtákat én szeptember elején magam hoztam föl Budapestre és adtam át dr. Vangel Gyulának.

Jeszenszki megvádolja Likert, hogy bosszúból emelt vádakat.

„Meggyőződéseim, — mondja tovább, hogy Liker Mihály (kondorosi csárda bérlője) csak bosszúból emelt vádakat is azért, hogy a pénzéhez jusson, magamra viszont azért vállaltam közreműködést, hogy azoknak az embereknek a folytonos zaklatásától megszabaduljak“.

Ez azután furcsa vallomás! Vagy bosszúból emelt vádakat, vagy azért, mert pénzéhez akart jutni mondotta el a történeteket

Vangeléknak is ez esetben azok nem vádák. Zeőke ellüri és nem indít eljárást Likert ellen, mert igazságtalanul vádolni merészt, Likert nem fordul elégtételre a bírósághoz Jeszenszki gyanúsítása és megvádolása miatt! Vagy talán nem közölte Gergely István fiskális ur Zeőke Antal képviselővel a kir. közjegyző előtt Jeszenszki féle nyilatkozatot? Talán Likert sem tudta miként aposztrofálta őt Jeszenszki barátja?! Vagy oly nagy idealizmus lobog lelkeikben, hogy a nemes és szent ügy érdekében még egymás becsületét is kikezdi, ha kell mindjárt a nagy nyilvánosság előtt is.

A vesztegetési nyugták igazak-e?

Ami a Jeszenszki tanító által bemutatott nyugtákat illeti nem tudjuk megállapítani eredetiek-e azok, lényegesen kifizette-e ezeket az összegeket vagy sem.

Ha igazak, akkor bebizonyosodott, hogy a Zeőke párt részéről vesztegetés történt és ez esetben Jeszenszki ellenkezésbe került a táblabíró előtt tett eskü alatti vallomásával és a közjegyző előtti nyilatkozatával, ha nem igazak, úgy dr. Vangel Gyulát vezette félre s ily hamis nyugták fölmutatásával akart a maga és 2 társ részére 3100 pengőt kicsikarni.

Reánk nézve jelenleg különböző melyik az igaz, majd kiderül ez az illetékesek, de mindenesetre furcsa eset.

Egy egyszerű emberre is különös fényt vet oly eljárás, mikor akár bosszúból, akár anyagi előnyök elnyerése céljából elmegy az ellenfélhez és elárulja pártjának belső titkait.

Peticionáló.

Endrődi rovatvezető üzenetel.

Érdeklődőnek. Mindenben osztjuk felfogását és magunk is azt hittük, hogy az adótványokat szerkesztő is úgy gondolta, hogy a virilisek csak a legtöbb adót tényleg fizetők közül kerülhetnek ki. Az Ön által említett esetben azonban nem így áll a dolog. 1928 év óta adót nem fizet s ma is több mint 2000 pengő adóhátraléka áll fenn, nem is említve fel 3000 pengő illeték tartozását. Mi is nagyon különösnek tartjuk, hogy ily fizetési készség mellett, összegegyeztetetőnek tartja a község ügyeiben résztvenni és a község vezetőségének szemrehányást tenni, hogy évek óta nem tudott semmit sem szerezni.

Természetesen mi is a legnagyobb csodálattal tapasztaljuk, hogy az adózás terén nem mérnek egyenlő mértékkel. Míg a néhány pengős hátralékostól behajtják az adót, addig a kérdéses ur élvezi a követelt adó után járó összes jogait és előnyeit, de fizetni nem fizet, mert nem kényszerítik rá, hiszen Békésében is azt mondták: neki Krisztus a barátja. Nem tudtuk, hogy így is lehet.

Az endrődi téglagyárban téglák és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árendemény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglák épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fakeskedők, Gyoma.

Endrődi ingatlanforgalom.

Gellai Pál és neje Rác Franciska endrődi lakosok a paskomon levő 1300 négyszögöl földjüket 400 P-ért eladták Giricz Imre és neje Rác Viktória endrődi lakosoknak.

Kovács Miklós endrődi lakos a csárdavölgyi földjét eladta 19.000 P-ért dr. Weisz Aladár és neje Bornstein Erzsébet endrődi lakosoknak.

Kiss Frigyesné Kontra Anna endrődi lakos a Kontra dülői földjét eladta 1000 P-ért Hanyecz Mihály nős Dinya Máriaval endrődi lakosnak.

ö.zv. Gubucz Istvánné Timár Anna endrődi lakos a Pap dülőben levő földjét eladta 1500 P-ért Dávid Lajos nős Hegedüs Veronnal endrődi lakosnak.

Vaszkó Pálné Dinya Franciska endrődi lakos a beltelkes lakóházát eladta 2000 P-ért Makó Dezső endrődi lakosnak.

ö.zv. Majoros Imréné Pomaházi Orsolya endrődi lakos az 1435 hsz. alatti beltelkes lakóházat eladta 810 P-ért

Dógi János és neje Rác Erzsébet endrődi lakosoknak.

Ádám Mártonné Drezmann Mária tengeri és Drezmann István váci lakos eladták az endrődi 100/2 és 101 hrsz. alatt felvett endrődi beltelkes lakóházukat 4250 P-ért Szabó Illés és neje Kiss Margit bpesti lakosoknak.

Kovács Máttyás endrődi lakos az Álmósdomb dülői lakóházat és szántóföldjét ajándékba adta feleségének Kovács Máttyásné Dávid Mária endrődi lakosnak.

Kurilla Bálinné Varga Mária a sós-halom dülőben levő 1 hold 1521 négyszögöl földjét eladta 1500 P-ért Gombkötő Bálint endrődi lakosnak.

Varju Gergelyné Timár Eszter endrődi lakos 1/2 lakóház illetőségét átruházta férjére Varju Gergely endrődi lakosra.

Zudor János és neje Tóth Zsuzsanna volt endrődi lakosok a Baros utcai házukat 1500 P-ért eladták ifj. Tim Máttyás endrődi lakosnak.

Galambos József a paskomon levő 4 1/2 kis hold földjét elcserélte Dinya Á. János (nős Kurilla Franciskával) a paskomon levő 4 1/2 kis hold földjéért.

A megsebzett nyul nem szabad préda. A vásárhelyi járásbíróóság büntető egyes bírójára, Mikosevich Viktor dr. járásbíró legnap foglalkozott Molnár Imre vásárhelyi napszamos bűnügyével. Molnár Imrét az oroslázi vadászlársaság jelentette fel, hogy a társaság tagjai által megsebzett két nyulat a napszamos, a mezőn elfogta, hazavitte, feleségével megfőzték és családjával együtt jóízűen elfogyasztotta. A bíróság idegen vagyon elfulajdonítás miatt bűnösnek mondta ki Molnárt és 4 napi elzárásra ítélte.

Közeledik

a mérlegek és súlyok időszakos hitelesítése

s ezzel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét arra, hogy a pontos kiszolgálás érdekében szíveskedjék mérlegét és súlyait már most javíttatni.

Amennyiben mérlegét és súlyait csak pár napra tudja nélkülözni, annak szíves bejelentését kérem, hogy

mely időben volna Önnek alkalmas mérlegének és súlyainak hitelesítés előtti javítása.

Mérlegeit és súlyait jóállás mellett javítom.

HERDY FERENC

hatóságilag engedélyezett mérlegkészítő

GYOMA, Kossuth L. u. 698 sz.

Vasárnap május 1-én megnyílik a ligeti vendéglő!

Farkasinszky muzsikál! Abonensek ebédre felvételnek. **Csapolt sőr: 28 f. egy pohár!**

Fekete pósta. A nagy szerelemek, nagy bűnök és a film városában Hollywoodban, különös bandák garázdálkodnak. Fekete pósta-bandának hívják őket és áldozatuk mindig valami híres filmszínész vagy milliomos. „Fekete pósta” a címe a Délibáb lélegzetállítónan érdekes új regénynek. A regény közzétételét e heli számában kezd meg a népszerű színházi heli lap. Egy szám ára 26 fillér.

PUBLIKÁCIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasútnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésére kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kizárattal és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Vatay Gábor asztalos-mesternél Gyomán Kossuth Lajos utca 737 sz. a. egy 8 méter hosszú, 6 méter széles, jó vízmentes ponyva, egy gyalupad és egy kézi stráf-kocsi eladó.

Nyílt-tér*) Tudósítás.

A gyomai Németvárosrészi Olvasókör választmánya, a március 15-iki vacsorán botrányosan viselkedő öt ifjusági tagot az 1932 évi április 2-án tartott választmányi ülésen az Olvasókörből kizárta.

Gyoma, 1932. április 27.

A Választmány.

*E rovatban közölte felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Ailer András
téglagyáros
Horthy Miklós u. 791 sz.
háza
eladó.

Rádió műsor.

Május 1—7-ig.

Allandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, május 1.

7: Májusi köszöntő
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi zene és szentbeszéd, utána idő, időjárásjelentés, majd hangv.
2: Gramofon
3: Időszerű gazdasági tanácsadó.
3.45: Hangv.
5: A magyar rádió első amerikai átvitele
5.35: Hangv.
6.20: Helyszini közvetítés Kalocsáról
7.05: Előadás
7.25: Opera előadás: Cigánybáró.
I. felv. után sport és lövers.-eredm. II. felv. után időjelzés. Előadás után cigányzene.

Hétfő, május 2.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Asszonyok tanácsadója
5: Előadás
5.30: Balettzene
6.45: Német nyelvoktatás
7.40: Hangv. utána idő, időjárás,
hírek majd cigányzene
10: Jazz-zene

Kedd, május 3.

9.15: Gramofon
12.05: Orosz balalajka zene
3.30: Meseóra
5: Magyar nóták
6: Dr. Hindy Zoltán előadása
6.30: Hangv.
7.35: Előadás
8: Vidám tavaszest, utána idő, időjárás, hírek
10.15: Zongora hangv.
11: Cigányzene, közben kb. 11.13: Francia nyelvű előadás

Szerda, május 4.

9.15: Honvéd zene
12.05: Hangv.
3.30: Morse tanfolyam

4: Előadás
5: Felolvasás
5.35: Gramofon
6.10: Olasz nyelvoktatás
6.40: Cigányzene
7.40: Hangv.
9.20: Időjelzés, hírek, utána szalon, jazz és cigányzene, közben időjárás.

Csütörtök, május 5.

8.30: Hírek
9.30: Egyházi zene és szentbeszéd, utána idő, időjárás, majd hangv.
2: Gramofon
4: Gyermekek délután
5: Gazdasági előadás
5.30: Honvéd zene
7: A magyar-olasz válogatott ökölvívó mérkőzés közvetítése
7.25: Opera előadás: Rigoletto, I. felv. után időjelzés, sport és löversenyeredm. Előadás után cigányzene

Péntek, május 6.

9.15: Hangverseny
12.05: Cigányzene
4: Orgonahangv. a szegedi Fogadalmi templomból
5.40: Goethe városában, Megyery Ella előadása
6.10: Magyar nóták zongorán
6.40: Gazdasági kibontakozás a Nemzetközi Vásár
7.10: As operett fejlődése VII. rész
8.40: Külügyi negyedóra
8.55: Időjelzés, hírek
9.10: A Győri Trió hangversenye, utána időjárás, majd cigányzene
11: Gramofon tánczene

Szombat, május 7.

9.30: Hírek
10: A Nemzetközi Árumintavásár megnyitása
11.15—11.55: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról
12.05: A rádió háziötösének hangv.
1.15—2.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi vásárról
3.30—4.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi vásárról
5: Misszionárius üzenetek
5.30: Teleki Sándor nótáestje
6.30: Mit üzen a rádió?
7.25: A Mosoly országa. Opera-házi közvetítés. I. felv. u. időjelzés, hírek, II. felv. u. Hírek, ügétverseny, az előadás után cigányzenekari hangv.

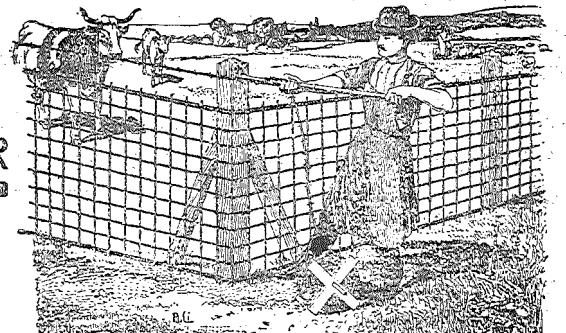
Debreczeni Endréné
piactéri sarokházában
üzleteknek, irodának
rendelőnek
alkalmas helyiségek vannak kiadók.

Legjobb és
legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
	6:15	9:45	13:35	17:30	20:45
Bpest k. p.	i	4:57	10:40	11:45	19:10
	11:06	12:42	18:19	20:29	2:10
Gyoma	i	0:32	5:34	8:52	14:28
	6:41	11:14	12:47	18:29	20:34
Békéscsaba	i	0:17	5:18	8:51	14:20
	7:34	12:09	13:25	19:27	21:11
Békéscsaba	i	2:35	7:38	11:14	13:26
	3:53	12:46	17:30	20:45	i
Gyoma	i	7:24	12:23	16:47	21:45
	4:21	13:14	17:58	21:13	i
Dévaványa	i	6:53	11:52	16:16	21:14
	4:26	13:19	18:03	21:18	i
Dévaványa	i	6:48	11:37	16:11	21:09
	4:57	13:50	18:34	21:49	i
Szeghalom	i	6:15	11:03	15:38	20:36
	4:58	13:51	18:45	21:50	i
Szeghalom	i	6:13	10:57	15:37	20:34
	5:17	14:10	19:04	22:09	i
Vésető	i	5:53	10:37	15:17	20:14
	7:27	16:10	20:58		i
Békéscsaba	i	4:05	8:20	13:30	18:24
	6:16	14:00	19:00		i
Szeghalom	i	8:30	15:25	18:42	
	7:50	18:04	20:36		i
Püspökladány	i	5:30	13:50	17:08	
	7:55	19:52	1:30		i
Püspökladány	i	1:20	13:37	15:36	
	8:51	20:58	2:41		i
Debrecen	i	0:10	12:30	14:30	

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Nagy olcsósággal és szívélyes vendégszeretettel várja Budapest a Nemzetközi Vásár látogatóit.

Jelentős kedvezmények színházban, moziban, fürdőkben. Nagyszabásu sport és társadalmi események, kongresszusok, előadások, bemutatók, kirándulások, bornap.

A május 7-én kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár ezidén rengeteg szenzációs újdonságot hoz, felépítésében merőben újszerű és jóval **nagyobb, mint a tavalyi.** Amíg a vásár ezernyi meglepetést tartogat, addig maga Budapest páratlan olcsósággal és **szíves vendégszeretettel várja a vidéki és a külföldi látogatókat.**

Hiteles és hivatalos adatok tanúsítják, hogy **Budapest ma a világ legolcsóbb városa**, ahol meglepően olcsón lehet ruházkodni, lakni és étkezni és meglepően olcsón lehet hozzájutni a különböző szórakozásokhoz is. A budapesti szállodák, vendéglők, kávéházak, a fővárosi üzletek, színházak, mozik vezetői mind elhatározták, hogy bármekkora is lesz a Vásár révén és a Vásár ideje alatt a forgalom, **egyetlen fillérrel sem drágítanak** majd és a legszivesebb előzékenységgel, a legolcsóbb árakon szolgálják ki a nagy tömegekben várt vásárló és fogyasztó-közönséget.

Azok a látogatók, akik az u. n. „**vásárigazolvány**“-nyal utaznak **Budapestre, még az érvényben lévő olcsó árakból is jelentős kedvezményeket kapnak**, mert a vásárigazolvány, amely tudvalevően féláron való **utazásra** és a vásár területére való **háromszori ingyenes belépésre** jogosít, egy sereg kedvezményes jegy váltására jogosító szelvényt is tartalmaz: színházban, moziban, hangversenyre, fürdőben, Margitszigetre, sítb. stb. **Vásárigazolványt mindenki szerezhet magának**, a menetjegyirodáknak, iparkamaráknak, ipartestületeknél, kereskedelmi egyesületeknél, a községházán, vagy a vásár tb. képviselőinél. Féláron pedig már május 2. óta lehet a vásárigazolvánnyal Budapestre utazni.

Megfelelő intézkedés történt az utazás kényelmének biztosítására is.

A vasutak megerősített szerelvényekkel közlekednek a határállomásoktól: Budapestig, a szükséghez képest különvonatokat is indítanak, úgy, hogy **mindenki megfelelően kényelmes helyhez jut.**

Budapesten most a legszebb a tavasz. A Városliget, ahol a vásár épült, csupa virág és madárdal, a természetnek ez a megújuló szépsége is vonzóereje a fővárosnak, ahová **még akkor is divat volna felrándulni, ha nem volnának meg a vásár kedvezményei.**

Beleesik a vásár idejébe pünkösöd ünnepe is, ezt is Pesten lehet tölteni, hiszen az utazási kedvezmények május 2-től május 21-ig vannak érvényben.

A vásár ideje alatt rengeteg sport és társadalmi esemény részese lesznek a látogatók. Ekkor tartják meg Budapestén a magyar-olasz footballmérkőzést, a lóversenyterén ekkor futtatnak: az Asszonyok díjért és a Királydíjért, ekkor rendezik a Magyar Polóklub meetingjét, ekkor lesz a finn-magyar Davis-Kup tennismérkőzés, Anyák Napja, a Pen Klub kongresszusa, filateliai kiállítás, országos kardverseny, uszóversenyek s még egy sereg egyéb társadalmi és sportesemény esik a vásár idejére.

A vásár vezetősége nagyszabásu kongresszus csarnokot építtetett a vásár területén. Itt a nap minden órájában lesznek kongresszusok, nagyrészt **előadások, divatbemutatók és itt rendezik a bornapot is.**

Külön napot állítanak a magyar borpropaganda szolgálatába, olcsó borkóstolókkal, előadásokkal, a magyar borfajták bemutatásával. Terv szerint még a pesti vendéglők is borkóstolókat adnak a vendégeknek. Egyszóval lesz látni, hallani, gyönyörködni és tanulni való bőségesen. És lesz olcsóság és lesz vendégszeretet, amely mindenki részére **felejthetetlené fogja tenni a Budapestten töltött napokat.**

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete április hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Kner Izidor napirend előtti felszólalásra kéri és kapott engedélyt. Felszólalásában azt bizonyította, hogy nyomdájánál szabályszerűen lettek megrendelve a nyomtatványok és

ajánlatlételre más cégek is fellettek szólítva.

A közgyűlés a következő határozatokat hozta:

A villanybizottság javasolta, hogy a villanytelep feszültség mérőt adjon a község rendelkezésére, amire egyébként kötelezve is van, az áramdíjat

szállítsa le 8 fillérre, az óra használati díjat 50 fillérben alapítsa meg és a közvilágítást vezesse ki a vágóhídig. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta.

Szabó József indítványa folytán elhatározta, hogy a gyalogjárót a napnyugati vendéglőtől az lványi malomig az 1935 évi költségvetés terhére kiépíteti, míg a külön sorompót az 1934 évi költségvetés terhére.

Kakati János közsegély iránti kérelmét fedezet hiányában egyelőre elutasították.

Steinbach Mór községi gazdasági cselédnek a község kötelekbe való felvételét kiállításba helyezték.

Az Erzsébet-ligeti vendéglő bérének mérséklése ügyében a határozathozatalt függőben tartották a bérlővel való tárgyalás lefolytatásáig.

A gazdasági ismétlő iskola, a polgári iskolai építési alap és felszerelési alap 1930/31 évi zárszámadásait egyhangulag elfogadták.

A vidólaposi lógerhely és besenyszegi előtér tulajdonjának elismerése címén fizetendő hátralékos 30 pengő összeget törölték és a jövőben fizetendő összeget méltányosan megállapították.

Bemutatták a számvizsgáló bizottság jelentéséhez fűzött észrevételekben foglaltakra Paál Sámuel polg. iskolai igazgató és Huhn Ferenc községi állatorvos által beküldött írásbeli észrevételeket, melyek szakszerűleg és számszerűleg bizonyították be, hogy a számvizsgáló bizottság jelentése teljesen téves adatokra van felépítve. A közgyűlés egyhangulag helyeselte ezeket a világos cáfolatokat és azokat meg is élenezte, kifejezést adva ezzel annak, mennyire nem helyeselte a számvizsgáló bizottság alaposan meg nem gondolt javaslatát.

A képviselőtestületi tagok állásfoglalásának Hartenstein Ignác adott még kifejezést igen alapos és nagy hozzáértésről tanuskodó higgadt és tárgyilagos beszédében. Bon-

kés alá vette a számvizsgáló bizottság jelentését és megállapította, hogy a számvizsgáló bizottság idegen vadászterületre tévedt akkor, amikor nem azzal foglalkozott, ami reá volt bízva, a számadások számszerű megvizsgálásával és olyan javaslatokat tett, amihez semmi köze és amihez joga nincsen, Egy számadást meg lehet vizsgálni ellenőrzés céljából és javaslatlétel céljából; az előbbi több időt és pontos munkát követel, míg az utóbbi elvégezhető egy délelőtt. Mint-hogy a bizottság az utóbbit tette, ebből megállapítható, hogy a reábizottakat, vagyis a számadásoknak számszerűség szempontjából való megvizsgálását nem teljesítette „teljes alapos-sággal“.

Hibáztatja a Gyoma—Endrőd—Kondoros c. lapot is, mert a korrekt sajtó kötelessége, ha valamit közöl, annak alaposágáról előbb meggyőződni, tehát kötelessége a gondosság és az elővigyázat, hogy a közvéleményt ne forgassák fel ilyen újságcikkkel akkor, amikor az teljesen valótlan, mert hisz egy erkölcsi testület nem elégedhetik meg azzal, hogy a számvizsgáló bizottság vagy a lap kijelenti: hogy „pardon tévedtem“, amint az a jelen esetben is történt a számvizsgáló bizottság elnökével.

Ugy ő, mint Kner Izidor kérték, hogy a lapban rektifikáló közlemény jelenjen meg.

Kató Lajos jegyző mutatott reá még arra, hogy milyen „alapos-sággal“ dolgozott a számvizsgáló bizottság akkor, mikor megállapította, hogy „az apaállatok eladásából származó bevételeket sítb“ a számadásban nem találják s ugyan akkor lejjebb 8-10 sorral már felemlili, hogy „kanból, tenyészállatokból be folyt sítb...“

Nádudvari Mihály védekezésül azt adta elő, hogy ezzel szolgálatot akart tenni, mert ha nem közli ezeket, akkor megfosztja az illetékeseket attól, hogy megcáfollhassák azokat a nyilvánosság előtt. (Vajjon a Gyomai Ujság mást tett, mikor a hentesárakra vonat-

kozó gyomai gazdálkodóól beérkezett „alaptalan vádaskodásnak minősített” cikknek helyt adott?)

Kijelenti, hogy Paál Sámuel igazgató levelét szószierint leközli. Mindamelllett nem hibáztatja a bizottságot, mert hiszen jól akart, csak nem találta el a helyes utat!

Végül még Nádudvary Mihálynak a kertbizottság ujjáalakítása tárgyában beadott indítványát elutasította a képviselőtestület, mert a felelősséget ugyis az Előljáróság viseli mindenért és nem a kertbizottság; ennek hatásköre ugyis csak az üzem terv megállapítása. Ezzel a közgyűlés végeztet. W.

Néhány szó a gyomai húsárokhoz.

Gyoma—Endrőd Kondoros című lap f. év május hó 1-én megjelent számában a fenti cím alatt 2 drb. szarvasmarhának hatósági ellenőrzés mellett történt levágását és elszámolását közli a nagy nyilvánossággal, válaszképpen a Gyomai Ujságban „Gazda bajok” címen megjelent cikkemre, hogy a husiparosok mentesüljenek azon „alaptalan vád” alól, amely alá talán az én cikkem helyezte őket. Én ismétellen kijelentem, hogy nem vádoltam senkit, én csak gazda szempontból ismer tettem helyzetünket és kénytelen vagyok kijelenteni, a bajok sajnos, fenn állnak még ma is. Legfeljebb még a sertések áráról is közlök valamit: f. év április 27-én a gyomai piacon elkelet 3 drb. süldő összesen 50 pengőért, a helyszínen megmérve összesen 160 kgr.-ot nyomtak.

Nekem csak az a feltűnő, hogy ugyan azon lap szerkesztősége

most tul buzgó a husiparosokkal szemben, amely lap hasábjain megjelent régebben egy cikk, amely azzal foglalkozott, hogy mennyi vizet gyurnak a hentesek a kolbászba. Én, aki 7 éven át vezettem egy mészáros és hentes üzletet, illet állítani nem mernék, mert ez igen is vád, amit bizonyítani is kell.

Én a gyomai husiparosoktól mást vártam. Mire való volt fárastani, a hatóság képviselőit, az ujságírókat, hogy végig nézzenek ott a vágóhídon egy vérontást? Ezzel még mi rajtuk gazdákon nincsen segítve, de még a husiparosok sem mentesültek teljesen a „vád” alól, mert azt minden katonaviselt ember tapasztalatból tudja, hogy az előre bejelentett „vizit” rendszeren mindig sikerül, míg a váratlan ritkában. Ezekén kívül még bizonyítatlan a vétel ár, amit csak az eladó és vevő tudna igazolni.

Bár az így feltüntetett tiszta jövedelemből is még mindig lehet egy esztendő borjút venni. Az is igaz, hogy a vásárban sem adnak ma minden 420 kgr. marháért 140 pengőt, mert van jó, közepes és gyenge minőség és függ attól is, hogy az eladó gazda mennyire van megszorulva anyagilag. Nem férne meg e lapban azoknak a névsora, akik Gyomán és környékén 400—420 kgr. súlyú marhát adták már el 100 pengőért és azon alól is. Már pedig lehet ilyen olcsón venni, a gyomai mészárosok is vettek már ilyen olcsón (pl. a köröstarcsai vásáron), sőt ezután is fognak venni, hiszen nem lesz mindég „vizit”.

Lehet, hogy a gyomai husiparosoknak esetleg olyan álláspontjuk van, hogy csak jó marhát szeretnének venni és drágán árulni, ha bár-e miatt kisebb is a forgalmuk. Ez az álláspont nem helyes, mert épen a közepes és gyenge minőségű állatok tulajdo-

ALKATRÉSZEK
Citreon és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI.,
Andrássy-ut 34. Telefon Aut. 221-97.

nosai vannak ott, ahol a part szakad. Nem mondom azt, hogy a gyomai mészáros drágábban vásároljon, mint a napi ár, de ha már vehet olcsón, áruljon olcsóbban, akkor nagyobb lesz a forgalma, nem lesz kénytelen társulva vágni. Hogy mennyire kapós az olcsó hús, azt mutatja a vágóhídon kimért állatok 1—2 óra alatt történő eladása. Ha már kivitelre nincs meg a megfelelő forgalom, akkor emeljük a belső fogyasztást, amit pedig csak a mai viszonyokhoz alkalmazkodva, olcsóbb árakkal érhetünk el. A nagyobb forgalom mellett a gazda is hamarabb szabadulna meg a takarmány hiány miatt terhesen felesleges állattálmányától.

Elég volna, ha a gyomai husiparosoknak csak fele térne át a gyengébb, de olcsóbb hús árusításra, akkor a közönség is igénye és pénze szerint vásárolhatna. Azt is meg kellene kísérelni, hogy a husiparosok és gazdák együtt járniának el az illetékes hatóságnál abban, hogy a gyengébb minőségű hús árusítás közterheik könnyítsenek, aminek a mai rendkívüli időkben nagy szociális jelentősége is volna.

Előjéte veendő esetleges hátsógondolatnak kijelentem, hogy a szabad ipar, szabad kereskedelem híve vagyok, aki nem az egyes foglalkozási osztályok szét húzását szolgálom, hanem tudatában az egymásra utaltságunknak, az összefogást hirdetem.

Gyoma, 1932 május hó 4.

PAPP ZSIGMOND.

Bell Miklós Eldorádója.

Zsirkay János fenti cím alatt folytatta kritikáját gazdasági reformtervem fölött a következőképpen:

„Az az elgondolás, hogy minden földtulajdonos földje 20 százalékát azonnal megkapja készpénzben s hogy ezt az adósságot sosem kell visszafizetnie s örökre betáblázva marad a földre, nem jelent mást, minthogy többé nincs tehermentes birtok az országban”.

Ez az állítás azt bizonyítja, hogy Zsirkay Gazdasági reformterv című munkáját nem olvasta el, mert különben az 50-ik oldalon találta volna a következő szakaszt.

„A 2 százalékos kölcsön mint amortizációs quóta szerepel. Hogy annak megszűnési határideje mikor következik be, a fejlődő élet fogja meghatározni. Más szavakkal, mikor a forgalmi és fényüzési adó fedezik az állami szükségleteket”.

Ime látjuk, hogy ez a szakasz félreérthetetlen módon igazolja, hogy minden kölcsön amortizációs természettel bír és csak idő kérdése, amikor ez az adósság megszűnik.

A továbbiakban azt állítja Zsirkay, hogy ezen új rendszer szerint csak a föld garantálja a pénzt. Ezzel szemben gazdasági reformtervem 49-ik oldalán a harmadik pont így szól:

„3. Minden állampolgárnak joga, sőt kötelessége a pénzkibocsátásban részt venni. Mindenki ingatlan vagyona arányában részt vesz a kibocsátásban és annyi pénzt kap az állami jegybanktól, amennyit vagyonának egyharmada kitesz, amely fölött szabadon rendelkezik”.

Ebből a pontból szintén kitiünik,

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás. VI.

A már említett Mirdác vezérkari főnök ma albán honpolgár. és aliabor-nagy; ő a fegyveres erő megszervezője. Stirling, angol: a rend- és csendőrség mestere, megszervezője, oktatója és felügyelője. Én a mezőgazdaság megszervezője voltam, ki földmívelési, közgazdasági és kereskedelmi hármasmiszteriumot létesítettem nemzetgazdasági minisztérium néven, mert ezek egyike sem létezett Albániában, valamint minden prefekturában gazdasági és kereskedelmi kamarákat. Nevezett országszervezők oda segítettek e középkorban talált országot, hogy már 1925-ben nemzeti bank létesült, saját arany valutával; pénzegysége az arany frank és a „Lek”, egy negyed pengő. Albánia a Tirana-Rimai pakt alapján 75 millió arany frank állam-

kölcsönt kapott 1931 júniusában, alig pár hónap előtt újabb 100 millió arany frank szintén Olaszországtól.

Az albánok a világháború előtt vasékét nem láttak. A megszállók hozták ugyan ekéket, de ezeket nem tudták használni, mert 800—1000 kilós ökrök vontatására készültek és nem az egy méternél alig pár centiméterrel magasabb 150-200 kilós albán ökrök részére. 1924-ben még egyetlen egy vaseke sem dolgozott Albániában, hanem kizárólag a bibliai fa-éke, mely egy kampósfa, a végén egy félig elvástott emberásóval. Az utóbbi években Albániában már traktor-garnitúrákat is látni dolgozni. Albániában gyümölcsfa is igen kevés volt. 4 év óta az állami mintagazdaságokkal kapcsolatos nagy faiskolákban a minisztérium szét osztá évi 1 és fél millió 2 m-nél magasabb nemesített gyümölcsfát, az 1 és fél millió lelkel számláló lakosság között. Jut tehát minden évben, minden egyes lélekre 1 fa, prefekturába és krahinari-

ába — szolgabiroóságba szállítva (katonai autókon).

Érdekes, hogy a világháború alatt a megszállók, a művelt nyugati Albániában rendkívül szigorú állatvédelmet erőszakolt a lakosságra, vagyis akkor, amikor az embereket százezer számra mészárolta a frontokon. Pl. az albán, ki a baromfit fejfel felele vilte kezében, úgy, mint azt hazánkban szokták, 10-12 veszőt kapott, vagy több napi elzárás. Még szigorubbán büntették az albánok azon szokását, hogy a ló két jobb és bal lábát összekötik s így tanítják a poroszkálva való járásra. Nem vették figyelembe az adott közlekedési viszonyokat, a nagy fávolságokat s hogy minden forgalmat állatháton bonyolítanak le, nem lévén sem hid, sem ut, sem egy fikarcnyi vasut. Ezen okból pedig szükséges volt a poroszka járás, mert ezzel a járással nem ráz a ló még ügetve sem s megülhet rajta csecsemő, agg és beleg és nem esik le a reá kötözött halotj-

legalább is ennyit mondott be illelve kéri Vangellól megtérítés címén. Azt hiszem ennyi összeget a pesli vigadó összes terméiért sem kell fizetni, még az eselben sem, ha teljes fényárban usztatják is.

A Jeszenszki és Nagy János sofőr társaságában megtelt és clözö számokban ismeretlen pesli utra vonatkozólag azt adja elő: „Én remélve azt, hogy majd pénzemel megkapom a feltett kérdésekre azt mondtam, hogy ugy történi”.

Erre csak annyi a megjegyezni való, hogy dr. Hindy Zoltán helyettese ki a jegyzőkönyvet fölvetle egyetlen lelkel sem ismer Kondoroson, a választási küzdelmekben részt nem vett, tehát ő kérdéseket nem is tehetett és nem is tett. „Álj elő vén Márkus!...”

Tartsd fel három ujjad: esküdjél
[az égre,
Hogy az a darab föld, amelyen
[most állasz,
Nem tarcsai birtok, ladányi határ az.

Lakoma Ladányban, ... muzsika
[mulatság,
Ej, haj! Dinom, dánom: miénk
[az igazság!
Lámavén Márkusnak esze volt előre
Talpa alá tette, ugyesküdt a földre”.
Peticionáló.

Tarlózasok a község háza környékéről.

Még az 1931 év elején történt, hogy Kalmár Imre bíró — a községi pénztártól elkérte — az összes tisztviselők és alkalmazottak fizetési jegyzékét, hogy a kiutalások alkalmával ellenőrizhesse az egyes nyugták összegét.

Az előljárói asztalon levő jegyzék egyes részleteit — leírta magának egy külterületi képviselőtestületi tag, s beszélgetés közben később — bemutatta az egyik körösöntuli kör tagjainak.

A kör tagjai közül többen megjegyezték, hogy tekintettel a megváltozott gazdasági viszonyokra — a tisztviselői létszám-apasztás mellett — érkezett az ideje a fizetések némi csökkentésének is.

Endrőd község jegyzői kinyomozták az esetet és feljelentést tettek Kalmár Imre bíró, Vaszkó Vil albíró és Varju Mátyás képviselőtestületi tag ellen.

A gyulai kir. ügyészség lefolytatta a nyomozást és 2274/9 sz. alatt értesítette a bevádolt községi bíró és törvénybíró, hogy „az igazság büntetével terhelt Kalmár Imre és társai ellen” a nyomozást megszünteti.

Szomorú világot vet Endrőd községre, hogy a község fejét — mint hurcoltatják meg ország-vi-

lág előtt azok, akiknek elsősorban volna kötelességük és hivatásuk — a falu békéjét biztosítandó — a község legderekabb adófizető polgárait megbecsülni és még tévedés esetén is jószándékkal kezelni.

Nem tanulják meg sohasem, hogy a közigazgatás és tisztviselői kar van a népért és nem megfordítva!

Alispáni döntés az endrődi közpénztáros ügyében.

Endrőd község képviselőtestülete Hornok Mátét folyó év február havában pénztárosává választotta, aki Bakos József főszolgabíró kezébe le is tette a hivatalos esküit.

A választás fellebbezés alá került, s Finta Albert főjegyző — bár Hornok tiltakozott — melőzte meghívását az előljárósági tanácsulésekre és képviselőtestületi közgyűlésekre.

Hornok panasszal fordult az Alispánhoz, aki 7699/1932 ikt. sz. alatt a következő döntést hozta:

„Általános joggyakorlat, hogy az újonnan megválasztott tisztviselő hivatalát azonnal elfoglalja és jogait élvezi, míg a választás — fellebbezés vagy panasz esetén — megsemmisítve nincsen.

Ha tehát Hornok Máté közpénztáros a hivatalos esküit letette, hivatalába behelyezendő és a tanácsai és képviselőtestületi gyűlésekre behívandó” stb.

Amikor Hornok elődjét: Juhász Imrét megválasztották, ez is fellebbezés alá került, mégis meghívott kezdettől fogva a képviselőtestületi és előljárósági tanácsulésekre.

Miért volt Hornokkal kivétel?

Ha egyes esetek elbírálásánál — kétely merül fel, tessék megkérdezni a felsőbb hatóságokat, de egyszerűen mellőzni valakit — a gyakorlat ellenére — mégsem volna szabad!

Az endrődi téglagyárban téglá és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb véletlenél külön árendemény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglá épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai Ikereskedők, Gyoma.

ÁRON ÉS MOLNÁR SZABADALMI IRODA

UJ HELYSÉGEI:
VIII. Rökk Szilárd u. 2.
(közvetlen a Corvin áruház mellett)

Mulatság. A gyomai Levente Egyesület zenekara Pünkösöd vasárnapján d. u. 2 órakor a ligetben hangverseny! tart. Hétfő d. u. szabad színpadon előadás, este műkedvelő előadás. utána reggelig tánc. Zenét Farkasinszky és a Levente zenekar szolgáltatja. Bővebbet a falragaszokon.

Párbajozott-e két magyar színész Amerikában? Az amerikai lapok szenzációs cikkel közöltek arról, hogy két magyar színész párbajt vívott egymással. Erről érdekes cikkben számol be a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Rengeteg képet, cikket, riportot, színházi beszámolót, valamint három egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és novellát talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 26 fillér.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születés: Márki József Imre, Udvari József, Kovács Erzsébet, Hegedüs Béla, Cs. Szabó Károly, Juhász Erzsébet, Izsó Róza, Buday Antal, Weigerl Róza Magdolna, Eiler Julianna, Megyeri Ilona, Márki Teréz.
Házasságot kötöttek: Gonda Károly—Pásztor Terézzel, Maróthy Ferenc—Csapó Eszterrel, Ambrus László—Szabó Rózával, Timár Mihály—Varga Zsuzsával, Gál Sándor—Kocsis Eszterrel, Debreczeni Elek—Czeglédi Máriával.
Eihaltak: Kovács Lajos 76 éves, Jámor Imre 80 éves, özv. Papp Zsigmondné Tótká Zsuzsa 78 éves, Perei Lajos 11 éves, Cs. Szabó Imre 77 éves, D. Nagy Sándor 79 éves, F. Kiss Béla 4 hónapos, özv. R. Szücs Gergelyné Szalóki Sára 78 éves, Trajlik

Gáspár 2 éves, Biró Béla 1 hónapos, Putnoki Bálini 62 éves, Pataki Lajos 58 éves, Márki Teréz 2 napos.

Gyomor, bél- és anyagcserebetegségeknel a természetes „**Ferenc József** keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** víz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szép akác szállókaró kapható Wagner Márton fiainál.

Tilos a gyümölcsfákat arzentartalmu porozó szerekkel kezelni. A földmivelésügyi miniszter a gyümölcsvirágok megtermékenyítését nagy mértékben elősegítő méhek elhullásának megakadályozása céljából a virágzó gyümölcsfáknek arzénos tartalmu növényvédelmi szerekkel való kezelését eltiltja. Megállapították ugyanis, hogy az ilyen szerekkel végzett porozás a méhek tömeges pusztulását okozza. A községi előljáróságok felügyelnek arra, hogy a gyümölcsfák a bimbók fésülésétől a szirmok lehullásáig arzentartalmu porozó szerekkel ne kezeljessenek.

Elfogadta a képviselőház a rendőrség fegyverhasználatáról szóló javaslatot.

Julius elején kezdi meg a képviselőház a nyári szünetet.

Május 1-től 20 százalék rendkívüli pótlékol kell leróni a váltóilletékek után.

Közeledik

a mérlegek és súlyok időszerű hitelesítése

s ezzel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét arra, hogy a pontos kiszolgálás érdekében szíveskedjék mérlegét és súlyait már most javíttatni.

Amennyiben mérlegét és súlyait csak pár napra tudja nélkülözni, annak szíves bejelentését kérem, hogy

mely időben volna Önnek alkalmas mérlegének és súlyainak hitelesítés előtti javítása.

Mérlegeit és súlyait jótállás mellett javítom.

HERDY FERENC

hatóságilag engedélyezett mérlegkészítő
GYOMA, Kossuth L. u. 698 sz.

Vasárnap május 1-én megnyílt a ligeti vendéglő!

Farkasinszky muzsikál! Abonensek ebédre felvételnek. Csapott sör: 28 f. egy pohár!

PUBLIKACIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Csáki Dániel örökösének egy gróf Tisza István ut 1161 sz. háza eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Kruchió Gábornak cement cserepe van eladó. Érdeklődni lehet Nap utca 97 számú házában.

Ailer András
téglagyáros
Horthy Miklós u.791 sz.
háza
eladó.

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.

Rádió műsor.

Május 8—14-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő-időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Minden nap: Rádióüzenetek
a Nemzetközi Vásárról:

11.15—11.55-ig
1.15—2.30-ig
3.40—4.40-ig.

Vasárnap, május 8.

- 9: Hírek, kozmatika
- 10: Egyházi zene és szentbeszéd
- 11.15: Ev. istentisztelet, utána idő, időjárás és vizállás jelentés
- 12.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról

- 1.10: Anyák napja
- 2: Gramofon
- 3: A méhcsaládok szaporítása
- 3.30—40: Rádióüzenetek
- 5: Felolvasó ülés közvetítés Pécsről
- 6.30: Cigányzene
- 7.10: Hajrá háziasszony
- 7.40: Anyák napja
- 8.25: Sport és löverseny eredm.
- 8.40: Orvos Szövetség Nyugdíj Egyesületének hangversenye.

Hétfő, május 9.

- 9.15: Postászene
- 12.05: Gramofon
- 5: A magyar közgazdasági helyzet
- 5.15: Kittenberger K. előadása az emberevőkről
- 5.45: Szalonzene
- 6.45: Gyermekhét
- 7.10: Zathureczky Ede hegedűhangv.
- 7.50: Előadás Sopronról
- 8.05: Német nyelvoktatás
- 8.25: Hangverseny
- 10: Időjelzés, hírek, időjárás majd cigányzene
- 11: Angolnyelvű előadás.

Kedd, május 10.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Balalajka
- 5: Előadás a bankokról

- 5.15: Előadás a diákokról
- 5.35: Zenekari hangverseny
- 7: Francia nyelvoktatás
- 7.30: Postáshangverseny
- 9: Kosztolányi D. előadása
- 9.30: Cigányzene
- 10: Idő, időjárás, hírek, ügetőverseny eredmény
- 10.30: Könnyű zene.

Szerda, május 11.

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Hangverseny
- 5: Szeressük a kisipart
- 5.15: Katonazene
- 6: Előadás a magyar kisgazda távolvágás céljáról
- 6.20: Cigányzene
- 7.10: A magyar Uszósövetség 25 éves jubileuma
- 7.30: Farsangi lakodalmom-vigopera.

Csütörtök, május 12.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangverseny
- 5: Felolvasás: A motor és a ló
- 5.30: Hangverseny
- 6.45: Angol nyelvoktatás
- 7.15: Dales
- 8.15: Vidám egyfelvonások.

Péntek, május 13.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Hangverseny
- 5: Mezőgazdasági problémáink
- 5.15: Zongorahangverseny
- 5.40: vitéz dr. Nagy István előadása
- 6.10: Bécsi dalok schrammelzenével
- 7: gróf Klebelsberg K. előadása
- 7.30: A rádió külügyi negyedórája
- 7.45: Szalonzene
- 9: Operaházi Zenekar hangv.
- 10.30: Időjárás majd cigányzene.

Szombat, május 14.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Cigányzene
- 5: Előadás a „Fogyasztó öfelségéről”
- 5.15: Szalonzene
- 6.15: Novella
- 6.40: Gramofon
- 7.50: Magyar helyesírás
- 8.15: Operaházi zenekar hangvers.
- 9.45: Időjelzés, hírek, ügetőverseny
- 10.10: Időjárás
- 11: Jazz-zenekar.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Pk. 2865 sz. 1931. vgtóí 160 szám.

Árverési hirdetemény.

Dr. Turóczy Szigfried és dr. Varga Lajos ügyvéd által képviselt Magyar Általános Kőszénbánya Rt. (csatl.) dr. Krasznai János 45.50) javára 610 P 41 f tőke és több követelés járuléka erejéig a bpesti közp. kir. járásbíróóság 1931 évi 203322 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi április hó 23-án lefoglalt 1500 P becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltétven, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, üzletében Endröd Szosznyák Rudolf endrödi gépész ugaron lévő lakásán leendő megtartására határidőül 1932 évi május hó 12 napjának délelőtt fél 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt Lux motor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikialtási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikialtási ár egytizedrészt bánatpénzzel leteszik.

Gyoma, 1932 évi április hó 20 n.

GLUDOVÁČ FERENC
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

A gyomai kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóságtól.
610/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetemény-kivonat.

Békésvármegyei Általános Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Lakatos János és neje Farkas Karolina végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 2300. P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíróóság területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 240. sz. tkvi betétben A I 1-2. sorsz. s 751 és 752. hrsz. a foglalt s végrehajtást szenvedők nevében álló kert, lakház és udvarral a Beltelekben 126 öl és 300 öl területben 1400 P kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1932 évi május hó 24 napján d. e. 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikialtási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikialtási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908. LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikialtási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §.).

Gyoma, 1932 évi február hó 13.

Dr. Ladomérszky s. k. kir. jbró.

A kiadmány hitelül:

PULUGOR
kir. jb. dijnok.

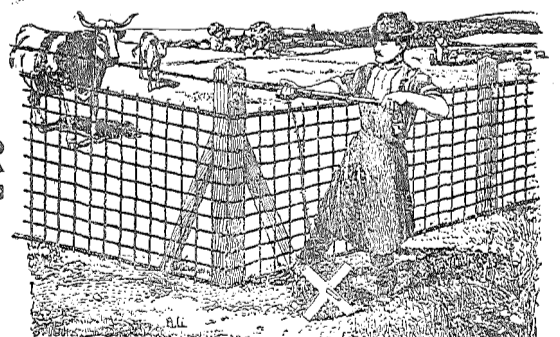

Legjobb és
legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Pünköszt.

Keresztyén hitünknek szép és szent ünnepeit a Pünköszt koronázza meg.

Angyali karoknak karácsonyi himnuszát, — nagy-pénteknek sziklákat megrepesztő gyászát, — husvélnak fehér ruhás angyaloktól feltört sziklakoporsóját, — áldozó csütörtöknek mennyei polgárjogunk szent örökségét mind együtt véve Pünköszt koronázza meg és sugározza tele a Léleknek káprázatával, mikor prédikálja Péter ezerek előtt Jeruzsálemnek piacán a megfeszített, de feltámadott Krisztust és megalakul 3000 emberrel az első keresztyén egyház!

Nézem ez ünnepet ma ezred évek távolán, önző és anyagi korunk zürzavarából, nyomoruságunknak fel-síktató jaj-a idején, jelenünk könnypárás levegőjéből és megteljesedésem csodás, ihletett érzéseknek gazdaságával, diadaloknak és győzelmeknek mámorával megpezsdiül a vérem és felszárnnyal a lelkem s önkénytelenül kiáltok fel az örök szép dicsérettel: Jövel szent Lélek Ur Isten, töltsd be sziveinket épen!

En nézem onnan Jeruzsálem piacáról, az első Pünköszt ünnepéről a jövőt, az elkövetkezőt, a századokat és ezred éveket, ezekben az embert, amint egyszer mélyre sülyedetten önzésnek bűnében, gyűlöletének szenvedélyében tépi szaggatja, őli, pusztítja önmagát és egymást, — másszor pedig pünkösztől megteljesülten az isteni szikra gyul ki és ragyog fel az emberen

s a szeretet és Lélek ereje által teremt, hat, alkot, gyarapít s önkénytelenül kiáltok fel az örök szép dicsérettel: Jövel szent Lélek Ur Isten, töltsd be sziveinket épen!

Két tanulság irattatik arany betűkkel szemeink elé Pünköszt ünnepén, melyek közül az egyik az, hogy még a szeretet is lélek erejével győzedelmeskedik, — a másik pedig az, hogy ahol a szeretet a lélekkel egybefog, ott az erőtlenség erőssé, az ingadozó hősökké, még a Saulok is Pálokká változnak s ennek az egybefogásnak győzedelmeskedni kell!

Az első igazságról maga a földre szállott örök szeretet, Jézus tesz bizonyosságot, midőntanítványainak azt mondja: maradjatok Jeruzsálemben és veszitek a szent Léleknek ajándékát, — a második igazság káprázatos bizonyossága pedig éppen ez az ünnep, melyen ugyanazon Jeruzsálem piacán prédikál Péter, holott 50 nap előtt zugott a „feszítsd meg“, holott ugyanazt a Krisztust prédikálta, aki keresztre feszítettet és holott ma megkeresztelkedve három ezeren lesznek északkelet-dél és napenyészet tájain bizonyosságai, még pedig vérhullajtásig való bizonyosságai annak, hogy nem adott más név, amely által megtartatunk, mint a Jézus neve!

Pünköszt ünnepe, a szeretet és a lélek egybefogásának ünnepe minden évben eljön, mikor összeölelkezik az ég a földdel rózsanyílásnak idején!

Sebesen zugó szélnek zendülése, szeretet és lélek

egybefogásának győzedelmi ünnepe volt a magyarság keresztyén hitre térése, a nemzeti egység és dicsőség megépítése I. István alatt, — nemzeti Pünköszt ünnepe volt a magyarnak a Hunyadiak, Bethlenek, Rákócziak kora, — sebesen zugó szél zendült, kettős tüzes láng nyelv lobogott Kossuth, Petőfi s a magyar nép felett 1848-ban!

Várjuk, epedve várjuk a szeretet és a lélek egybe-ölekezésének győzedelmi ünnepe, a sebesen zugó szélnek zendülését, a kettős tüzes lángnyelveket, melyek eltéjjék az egész magyar hazát Brassótól Pozsonyig és Késmárktól Orsováig, hogy predikáljuk a keresztre feszített, triánoni sirba tett, de onnan is feltámadott magyarságnak dicsőségét, hogy hirdethessük: Duna medencében

nincsen más nép, mely álta megtartatnék a világnak békessége, mint a magyar!

Várjuk epedve, várjuk a szeretet és a lélek egybe-ölekezésének győzedelmi ünnepe, a sebesen zugó szélnek zendülését, a kettős tüzes lángnyelveket, melyek eltéjjék ezt a romba dőlt egész világot, melyek ujulást adjanak a szeretetben megfogyatkozott és lélekben összetört emberiségnek, melyek rózsza nyílást teremtsenek e földön, hol ma mindenütt a keserűség és nyomoruság bojtortánja és tövise tépi szakgatja a családot, az embert, a népeket és a nemzeteket, az egész világot!

Jövel szent Lélek Ur Isten, töltsd be sziveinket épen!

Gyula, 1932. Pünköszt.

HARSÁNYI PÁL
esperes.

Filléres gyors Békéscsabáról Miskolcra.

A Máv Menetjegyiroda békéscsabai fiókjától nyert értesülésünk szerint f. hó 22-én „Filléres gyors“ indul Békéscsabáról—Miskolcra. A viteldij oda-vissza P 6.20 lesz és a vonal Gyomán is megáll utasokat felvenni az esetben, ha legalább 30 utas jelenkezik.

Felhívjuk tehát mindazokat, akik fenti vonattal utazni akarnak, hogy ezt lehetőleg írásban szerkesztőségünkben, vagy az állomásfőnöknél, vagy Kiss Géza árupénztárosnál, vagy Bácsy és Társai Banknál, Endrődön Klinghammer László

tanítónál jelentsék be. A jelentkezés végső határideje szerda este. A vonat vagy szombaton délután, vagy vasárnap reggel indul és vasárnap éjjel érkezik vissza Gyomára. Pontos időt és végleges ulitervet csak csütörtökön adhatunk, miután a vonat indulása összesen 500 jegy eladásától van függővé léve.

Reméljük, sokan jelentkeznek erre a gyönyörű kirándulásra. A kirándulók Miskolc város nevezetességein kívül Tapolca fürdőt és Lillafüredet is megtekinthetik.

Csapadék május 5-11-ig bezárólag milliméterekben.

Napok	5	6	7	8	9	10	11	összesen
Ivánfőnékinél	4.5	—	3.7	3.4	—	3.5	3.—	18.1
Tiszavidékinél	3.5	—	2.—	4.—	—	3.5	6.—	19.—
Hartensteinnál	3.—	—	3.3	3.—	—	3.5	5.—	18.—
Peresen	4.—	—	—	7.—	—	2.4	3.—	16.4
Nagylaposon	4.—	—	—	1.5	—	1.—	5.5	12.—
Udvarnok (Roik őr)	4.—	—	—	9.—	—	2.—	4.—	19.—

Választói névjegyzék.

A gyomai református egyház Elnöksége tisztelettel hozza a gyülekezet tagjainak szíves tudomására, hogy az egyházi választói névjegyzék elkészült, az egyházi törvény rendelkezése alapján.

Jogosult választó az egyház-köztség minden olyan férfi és ön-jogu nő tagja, aki a 24-ik élet-évét már betöltötte és az egyházi és iskolai közteherviselésben részt vesz. Választói jogot nem gyakorolhat az, aki egyházi és iskolai közteherviselési kötelezettségének a meghatározott időben eleget nem tesz, vagyis aki a múlt évi egyházi és iskolai adót nem fizette be s azzal még hátralékban van.

A választók névjegyzéke f. évi május hó 15-től—május hó 25-ig a református egyház pénztári hivatalában közszemlélre van kitéve s ezen idő alatt a gyülekezet minden tagja megtekintheti minden nap. Ha valaki a választói névjegyzékből kimaradt, ez ellen f. évi május 15-től—május 25-ig felszólamlást tehet. A felszólamlási jog mindegyik önjogu adózót megilleti. A felszólamlást írásban kell beadni Répás Pál lelkészelnök urhoz.

Azon felszólamlók, illetve fellebbezők, kik a névjegyzékből adóhátralék miatt hagytak ki, de a felszólamláskor, illetve fellebbezési idő alatt tartozásukat kifizették s ezt igazolják, azok a választói névjegyzékbe fellesznek véve.

Ezen választói névjegyzék 1932 év július hó 1-től—1933 év június hó 30-ig bír érvénnyel. Ezen idő alatt bármilyen választás lesz, csak a választói névjegyzékbe fel-

vett egyháztagok gyakorolhatják szavazati jogukat.

Felhívja azért a Egyház Elnöksége a gyülekezet tagjait, hogy a jelzett idő alatt saját érdekében

mindenki nézze meg a közszemlélre kitétt választói névjegyzéket s ha véletlenül kimaradt volna, felszólamlását tegye meg elnök-lelkész urnál.

Elutasították a petíciót.

A fővárosi lapok értesítése szerint a gyomai mandátum ellen beadott panaszt a közigazgatási bíróság elutasította. Részleteket még nem tudunk, de amint azok birtokunkba jutnak, megismertetjük olvasóinkkal.

A Zeőke-párt röpcédulát adott ki, amelyben az elutasítás bejelentésén kívül azt is közli, hogy Csernus Mihály és aláíró társai

9600 pengő költséget tartoznak fizetni.

A hirdás szerint a 9600 pengőből 4300 pengő dr. Zeőke ügyvédjét dr. Gergely Istvánt illeti, a többi pedig dr. Hindy Zoltánt.

Több ízben kijelentettük, hogy a petícióból kifolyólag a választóknak semmiféle kiadásuk nem lesz és ezt most megismételjük.

Letiltották a Zeőke Antalnak megítelt petíciós költségeket.

Mint fentebb hirt adunk, a petíció elutasításával Zeőke Antal ügyvédje részére 4300 pengőit ítélt meg a bíróság. Az ítélet hirdetés szombaton történt és ma már Taraba Tibor Pk. 876021/932 számú rendelvénnyel Adorján kir. bírósági végrehajtó ulján 2752 pengő tőke, 1929 május 22-től 5 szá-

zalék kamat és 641 pengő perköltség fejében nemcsak a bíróilag megítelt fenti összeget, hanem a letétbe helyezett biztosítási összeget is letiltotta, kielégítési végrehajtásként. Ezek szerint ebből az összegből sem Zeőke Antal, sem dr. Gergely Istvánnak nem jut.

Püspöki látogatás Endrődön.

Örömmel értesülünk, hogy az endrődi református Egyházat f. évi június hó 4-én, szombaton délelőtt 9 órakor meglátogatja Főtiszteletű és Nagyméltósága dr. Baltazár

Dezső püspök ur. A tiszántuli református egyházkerület nagy tudású, apostoli buzgóságu püspöke egyházlátogató körutja alkalmával Békésszentandrásról jön

Endrődre s az endrődiek részére istentiszteletet is tart.

Püspök ur Ónagyméltósága szíves fogadására az előkészületek már folyamatban vannak. Nagy örömünkre szolgál, hogy a múlt évben alakult endrődi református gyülekezetet ime ez évben már a Főpásztor, az országos híri dr. Baltazár Dezső püspök ur Ónagyméltósága is meglátogatja.

A püspöki látogatás magának Endrőd községnek is ünnepe lesz s meg vagyunk győződve, hogy Endrőd népe szíves magyar testvéri vendégszeretettel s mély tiszteletadással várja Püspök ur Ónagyméltóságát.

A püspöki fogadtatás programját legközelebb lapunk közölni fogja.

Lovas levante távlovaglás.

Békés vármegye testnevelési és népgondozó felügyelője a vármegye lovaslevante csoportjaival jövő hónapban egy tanulmányi kirándulással kapcsolatos távlovaglást rendez, melyre az eselleg önként jelentkező urlovasokat is szívesen látja. A távlovaglás tartama kb. 10 nap, menivonala Békés, Gyula, Mezőhegyes 3 napig, Orosháza, Kondoros és vissza. A részvevők és lovaik részére a vendégszerű ellátás biztosítva lesz. A tura arra érdemes részvevői emlékéremmel, lovaik pedig oklevéllel lesznek kitüntetve. Közelebbi felvilágosítással a gyomai járási testnevelési és népgondozó kirendeltség szolgál.

A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.

Irtta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

VII.

I-ső Z O G albán király, amint az elmondottakból látni, megmutatta, hogy 1 és fél millió lelket számláló analphabéta népével 14 forradalom lezajlása után csudás gyorsasággal tud kinőni középkori elmaradottságából és nyomorából, tud építeni, rendezni, fejlődni s barátokra szert tenni, dinastiát létesíteni, s oly virágzásnak indulni, hogy kölcsönöket folyósítanak neki arany valutában.

Albániában jó 20 évig nem lehet munkanélküliség. Törvény tiltja a gazda megterhelését, az adója 10 százalék a termelt magból, állalja után alig valami. Törvény biztosítja neki azt, hogy minden gazdasági anyag, gép és kenyésszállat, de még a gazdasági ipart szolgáló gépek is, vámmentesen jönnek be az országba, épp úgy a motorhajtó anyag is, mint a milyen a benzin, a nyersolaj stb. Törvény tiltja, hogy idegen nemzetbeli Albániában örökáron földet vehessen és 20 évnél hosszabb időre földet bérelhessen.

Törvény tiltja, hogy külföldi munkás jö-hessen be Albániába, hogy idegen kereskedő boltot nyithasson és konkurenciát csináljon Albániában az albánnak, valamint azt is, konzessiókat, pl. erdőki-termelést 20 évre tarthasson meg vagy nyerhessen el albánok alkalmazása és betanítása nélkül.

Albánia népe istenifi véréből való véréit és királyát I-ső Z O G Ófelségét, mert lefegyverezte a pártoskodást, a törzsfőnökök terrorját, le a forradalmárokat és ami a legfőbb, az örökös éhínséget s adott törvényes rendet, belső és külső békét, gondtalan megélhetést; a tanulni vágyónak a bel és külföldön ingyen tanulást, a végzeteknek állást, az emigránsoknak földet, biztos megélhetést. Elmondhatjuk, hogy Albánia a szó szoros értelmében az albánoké és királyáé. Így lett Albánia, az ismeretlen, ismerlé és becsüllé annyira, hogy 13 követséggel tiszteli őt Európa, Amerika és Ázsia.

Albániai működése idején Musa Juka miniszter ural dolgoztam, ki híres erélyességéről s arról, hogy nem csak szándékai vannak, hanem azokat meg is

tudja valósítani. Vele létesítettem a 4 hivatalnokból álló földmívelési osztályból 3-mas miniszteriumot: Földmívelési-Közigazgatási és Kereskedelmi, melyek egyike sem volt Albániában s most „Nemzetgazdasági miniszterium“ néven működik.

Amint az albán szolgálatból eljöttem, Musa Juka miniszter urból belügyminiszter lett, a 3-mas miniszterium élére, mint szakminiszter gazdasági oklevéllel, igen nagy elméleti és gyakorlati tudással bíró ur, Said bey Toptani került. Ő mint nagybirtokos és országgyűlési képviselő sok tanulmányutat tett bel és külföldön, könyveket írt, ujságot szerkesztett, saját birtokán gazdálkodott s olyan szülőkulturát teremtett, mely az egész országban híres volt óriási terméséről. Toptanival együtt laktam, egy szállóban, szomszédos szobákban, együtt utaztunk és azonosan öllözködtünk. Mindenütt együtt jelentünk meg s úgy hívtak, hogy „Az elválhatatlanok“. Tehát jól ismerem s állítom, hogy Toptáni kétséget kizáróan a legalkalmasabb és legértékesebb személyiség e fontos miniszterium vezetésére. Said bey Toptani közlitzteletnek

Tek. Szerkesztőség!

El nem mulasztatom, hogy a reánk husiparosokra vonatkozó cikkekre némi felvilágosítással ne szolgáljak, melyek úgy tüntetik fel a gyomai husiparosokat, mint valami hazug és csaló egyéneket, akik csak a más kihasználásával jutunk indokolatlan magas haszonhoz.

A cikk a dévaványai vásárra hivatkozva megállapítja, hogy 1 drb. tehén vétel ára 30 és 80 pengő volt. Természetesen kiszámítja a jövedelmet is azonnal. Mi gyomai husiparosok 3 drb. tehenet vettünk a dévaványai vásáron. 1 d.b. volt 200 pengő 1—1 drb. pedig 140—140 pengő darabonként. A 200 pengős tehén a cikk megjelenésekor már levágott, a két drb. 140—140 pengős tehének még megvoltak. Mivel a lap éppen a dévaványai vásáron történt eladásokról írt, kénytelen voltam a járási Főszolgabíró urat megkérni, rendeljen el az ott vásárolt marhákra próba vágást.

Általam vásárolt 140 pengős tehén húsa melegen bemezve a vágóhidon 192 kgr. volt, bőre 33 kgr., jön hozzá a belsőség. A cikk író némileg szakértő elismerem, de azt is tudni kellene, hogy a hús hűlés után és a kicsinybeni kimérésnél mennyit veszít súlyból. Azt is megállapíthatja mit kapunk mi vidéken 1 magyar marhabőrért. Akkor aztán könnyű összegezni a bevételt. De tudnia kellene és tudja is még, hogy hányféle kiadások vannak utána; Hogy megemlítsen csak a közvetlen kiadás: fogyasztási adó 16.20 P 6 és fél százalék forgalmi adó, vásári költség oda és vissza utazás, hajtsár, a vágóhidhoz és

piacra kifuvarozás, jéghasználát, világítás, időközi mérleg javítás és hitelesítés, néha valami utánpótlás. Van még az adónak sokféle fajtája kereseti, jövedelmi, iparkamarai, társadalmi biztosító stb.

Nálam az egész család az üzlettel foglalkozik, azonkívül egy pár alkalmazott. Ha tehát elosszuk is a kiadásokat, meglehet számolni a jövedelmet. Vissza kell utasítanom a megrendelt „vizit“ részét a cikknek és azon állítását, hogy bizonytalan a vétel ár. Én kértem a hatóságot, hogy hivatalból halgattassék ki az eladó a vételárra vonatkozólag. A vágást csak a dévaványai vásárral vásárolt marhákból tehetjük, mert a cikk író arra hivatkozott. Vannak gyengébb és jobb minőségű marhák. Ugyancsak a cikk megjelenése előtte való napon vágtunk 44 filléres borjut is. H. Kovács Gábornétól. Azt még a legrosszabb akaróm sem foghatja rám, hogy én rossz minőségű húst árulok. Ma is van készenlétbe nálam 230 pengős tehén és 140 pengős 10 hónapos borju.

Hogy vannak gazda bajok tudom és elismerem, de éppen azért, mert a cikkírónak módjában volt tanulni és magasabb műveltségi fokot elérni, kötelessége volna kiscgazdatársait vezetni, tanáccsal ellátni, nem pedig hangulat kelteésből, rosszmájuságból megtámadni tisztességben élő egyéneket.

Nem hivatásom a kereskedők megvédése, de kötelességet teljesítek akkor, mikor a bőrrel és a szappan vételéről, áráról van szó. A cikk író többek előtt beszélt, hogy azok a szappanok sérültek voltak, tehát nem kifogástalan. A vételnél úgy lépet fel mint viszonteladó és szakértő tehát, olcsób-

ban kapta. Lehetséges uti költséget más egyéb kiadást nem kellett kalkulálni. Talán akkor vásárolta, mikor bokros teendői között valami jövedelmező vállalata miatt, vagy pedig valami megbízatása folytán utazott, ahol a kiadás nem számít.

Nehezen esnek ezen nem helytálló cikkek megjelenése azért is, mert ezen lapnak — melynek magam is előfizetője vagyok, — a tek. Szerkesztője is, mint kereskedő és vállalkozó nagyon tudja, hogy ebbe a rossz gazdasági viszonyokban a közterhek nemhogy fogytak volna, hanem szaporodtak. Az ember elvárná ebben az elégedetlen, felizgatott világban inkább a megértés, összetartást, mint a széthuzást hirdetni.

Hogy mégis nem hitt mindenki a cikk valódi állításának, hiába, magyarázzák a husiparosok, olvashatja hogy Dévaványán 30 P-ő 1 tehén, senki sem ugrott be és nemis adta annyiért rendes székbe való.

Maradtam a tek. Szerkesztő urnak

Gyoma, 1932 május 12.

Tisztelettel:
OLÁH LAJOS.

*

Fenti cikknek rám vonatkozó megjegyzésére az a tiszteletteljes válaszom, hogy amikor gazda, iparos, kereskedő, tisztviselő, munkás és munkanélküli jogos érzékenységében rossz néven veheti a másik foglalkozású szenvedőtársától, ha a maga mesterségében tudott haszonra dolgozónak állítja a nyilvánosság elé, holott ez a beállítás nem helytálló, akkor bármelyik érdekeltégnek teret engedek a lapomban, hogy tárgyilagosan és nem személyeskedéssel, bizonyít-

tott érvekkel védje meg a maga igazát és így, kölcsönös felvilágosítással állapítsuk meg, hogy a termelő, fogyasztó vagy a sokféle adó az oka, hogy a termelő nem tud a termelvényéért árat elérni, a közvetítő nem tud hasznot elérni, a fogyasztó csak drágán tud vásárolni. Ez a kivizsgálási szándék vezette Papp Zsigmond urat is, mindjárt az első cikkében, azonban félreértették a husiparosok ebbeli szándékát és személyeskedés lett a dologból.

Vessük már le egyszer a régi rossz szokást és a legnemesebb szándékkal a nyilvánosság elé hozott közérdekű kérdések felvetőjei ne tartunk „rosszmájusnak“, „ellenségnek“, „hangulatkeltezőnek“. Papp Zsigmond ur, Oláh Lajos ur is sokkal komolyabb és értelmesebb emberek a foglalkozásukban is, hogy a gazda és a husiparos érdekkörébe eső nagy árkülönbözetet tárgyilagosan ne tudnák a nyilvánosság előtt úgy megvilágítani, hogy ebből sem személyi ellentét, sem osztály harag nem támadna, hanem a vételár és eladásár között levő összeg elszámolásból kitűnnék, hogy miért kell panaszkodni a gazdának és miért kell védekezni a husiparosnak.

Ne felejtjük, hogy az egyes foglalkozási ágak egymásra vannak utalva, tehát a közös munkálkodás gyümölcséből kell a kölcsönös megértésünknek fakadni.
Szerkesztő.

Ujabb árvízveszedelem fenyegeti Erdélyt.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

és szeretetnek örvend nemcsak az albán társadalom minden rétegében, hanem a külföldiek és a diplomaták társaságában is. Bizonyos, hogy ő a jövő embere, ki-ben megbizik Királya és Hazája, úgy is mint gazdasági és kereskedelmi szakemberben, úgy is mint hűséges alattvalóban és patriótában, ki ismétellen harcolt fegyverrel, tollal és nagyszerű szónoki tehetségével királyáért és hazájáért.

Said bey Toplani magyarbarát és mint privát személy igaz és hűséges barát. Őt ismerik Budapesten is, hol a magyar kormány vendége volt az állatkiallítás alkalmával, mint az állatvásárlóbizottság tagja. Barátságának jelét adta, mikor legutóbb 150 kas méht rendelt meg Gödöllőről.

*

Bolgár—Albán vonatkozásban megemlítem, hogy Albániában több ezer bolgár él, hogy a királyi ház asztalára a péksüteményt és kenyeret egy bolgár pékmester szállítja. Ez a bolgár pék volt az, aki elsőnek hozott trieurit (konkolyozól) Albániába és honosította meg a pékeknél annak használatát. E téren tehát kulturvívó.

*

Az albán-bolgár barátság nagy, mert Bulgária a török uralom és a forradalmak éveiben igen sok albánnak adott menedéket és megélhetést. Személyesen ismerem azt az albán szenátort és királyhű patriótát, ki évekig élt Bulgáriában, ki egyetlen fiát bolgár kádeitiskolában nevelte s 16 éves korában a lövészárkba küldte a balkánháború alkalmával. Láttam azt a hadikülföntetést, melyet évekkel később kapott, akkor, amikor albán katonatiszt volt. Hogy a bolgár hadapródiskola milyen nívón van, látni abból, hogy az említett albán tiszt, mint főhadnagy elvégezte Olaszországban a hadiiskolát, őrnagy korában Milánóban — 35 éves korában — megszerzte a jogi doktorátust. Ez az Ali Erabara őrnagy 10 nyelven beszél. Magyar kiejtése különös, szóbősége nagy, bár soh'se volt magyar földön.

*

Vissza térve a gazdasági vonatkozásokra bizonyos, hogy Abánia minden tekintetben készséges Bulgáriához, akkor is, ha konyhakertészetről van szó, akkor is, ha rózsáigelek létesítéséről lesz szó, rózsaoilaj nyerése céljából.

*

Magyar—Albán vonatkozásban megemlítem, hogy 1927-ben Hóry András m. kir. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter ur megkötötte Albániával a kereskedelmi szerződést a legtöbb kedvezmény alapján. Hóry követ személyének tulajdonítandók a már említett vásárlások Magyarországon, (tenyészállatok, gépek, állatorvosi szerek, a Tiranában létesített bakteriológiai intézet berendezésének megvásárlása Bpsten. A Chinoingyártól vett Albánia ismétellen Distoll és egyéb gyógy- és védszerekkel).

Hóry András Önnagyméltósága kezdeményezésére a m. kir. Kereskedelmi-miniszterium exportosztálya pár év előtt egy kereskedelmi exponenst állandósított Tirana szék- és fővárosában, kinek működése évről-évre fokozódó árucserét bonyolít le Albánia és Magyarország között.

Hóry kegyelmes az ő vonzó egyéniségével az albán-magyar kapcsolatot és barátságot igaz hozzáértéssel nemcsak fentartja, hanem fokozza. Ezt annál is inkább teheti, mert Őfelsége, a Király, első Z O G rokonszervét, bizalmát és nagyrabecsülését a legteljesebb mértékben bírja. (Vége.)

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.

Az első áldozók napja.

Nemcsak a Napoleonoknak, de minden jó katolikusként élénk emlékezetében él még a Messterrel való első találkozás magaslatos pillanata. Nagy nap ez nekünk nagyoknak is, mert megelevenedik tőle minden esztendőben ártatlan gyermekkorunk. Első áldozó gyermekserreg látására visszatér egy szóra a múlt: saját magunkat láljuk fátyolos ruhában, fehér szallagos gyertyával.

Valami szép látványban gyönyörködhetett a hívő lélek Áldozócsütrőlőkön az endrődi templomban. Érthető, hisz 350 tisztalékü gyermek lépett az Ur asztalához, hogy először vegye az angyali eledelt. A 7 óra szentmisére zsufolásig telt meg az Ur háza csillogó arcu gyermekekkel és könnyező szemű szülőkkel. Boldogságban furdóit itt az orgona búgó hangja, nyitott szíveket talált az oltártól hömpölygő ércshang zenéje... A pásztor először tartotta jól zsenge báránykait...

Utána a Kath. Népház nagytermében várta a kisdéd hadat a másik fehér asztal, mely az oltárnyak és az Eucharisztikus Női Liga áldozatkészségéből terült meg a nap kis hőseinek tisztelésére. Isien fizesse meg jószágukat és fáradozásukat!

Tanfelügyelői látogatás. Szentkeresztly Tivadar királyi tanfelügyelő az elmúlt héten három napon át látogatta az endrődi róm. kath. elemi iskolákat. A tüzetes vizsgálat alkalmával tapasztaltak felett teljes megelégedését fejezte ki a Tanfelügyelőnek.

Átdolgozzák Endrőd község szabályrendeletét. Békésvármegye kisgyűlése a múlt héten tartott havi gyűlésén jóváhagyta Endrőd község képviselőtestületének ama határozatát, hogy még a 90-es évek elejéről való régi szabályrendelet átdolgozására hatós bizottságot küld ki. A bizottság tagjai: Kalmár Imre bírósági tanácsos, Finta Albert főjegyző, Csernus Mihály apátplebános, Kovács Ferenc, Uhrin M. Imre és Nagy Imre képviselő tagok.

Az endrődi rk. esperesi kerület kath. tanítósa a f. hó 10-én Endrődön tartotta szokásos évi gyűlését, melyen Fetzter József esperes-plebános,

Csernus Mihály apátplebános és Békésvármegye kir. tanfelügyelője Szentkeresztly Tivadar is megjelent. A gyűlést Fetzter József elnöki megnyitó beszéde vezette be, melyben meleg szeretettel köszönte Szentkeresztly Tivadar kir. főtanfelügyelőt, aki most 10 éve vezeti és irányítja a vármegye népoktatását. A gyűlés a központi leányiskolában kezdődött, ahol Kaucil Borbála gyomai-és Vörös Julia endrődi tanítónők mutattak be jól sikerült mintatanításokat. Utána a Kath. Népházban folytatódott, ahol Illés Mihály „Az actio catholica” címmel, Lenkei Pál szeghalmi tanító az iskolán kívüli népművelés és a tanító, Leiniczky József endrődi tanító pedig a tanítás gazdasági irányúvá tévése címmel tartottak jól átgondolt felolvasásokat. Kovács Máttyás titkári jelentése után Orbók József igazgató-tanító alelnök záróbeszédével a gyűlés véget ért, mely után 70 terítékes közebed volt a Népházban, hol a közszeretelen álló tanfelügyelő melegén ünnepezték.

Elmaradt a Független Kisgazda vezetők lejárata. Május hó 7-re volt tervezve Gaál Gaszton vezetése alatt álló Független Kisgazda vezetők bemutatkozása, gyűlés és ebéd keretében akarták programjukat ismertté tenni. Nagy bajban voltak az endrődi előharcosok, mert nem tudták a helyiségekre nézve megoldást találni, hiszen nyíltan mégsem akarták kimutatni, hogy Zeöke helyett most már más a kiválasztott. Nagy gondtól mentette meg az itteni — legnagyobb részt Zeöke vezető embereiből álló — rendezőket a központ értesítése, hogy a lejöveteleiket kénytelenek későbbi időre elhalasztani. Aki időt nyer, mindent nyer.

Vizsgálat folyik a községi gazda ellen. Nemrég közöltük, hogy az endrődi községi gazda ellen, mert a község szénájából részleges előtti vejevel engedély nélkül nagyobb mennyiséget elszállított, vizsgálat indult. Mint értesülünk, most más irányban is elrendelték a vizsgálatot. Nevezetesen megállapítást nyert, hogy a gyász-kocsiért beszédett pénzeket nem könyveite el. Ugy hirtlik, e napokban fölfüggesztik állásától. A vizsgálatot figyelemmel kísérik és annak eredményéről tájékoztatni fogjuk olvasóinkat.

Kedvezményes utazás a Szegedi Ipari Vásárra. A Szegedi Ipartestület május 26-tól június 6-ig rendezi meg a IV. Szegedi Ipari Vásárt. A Máv. 33 százalékos utazási kedvezményt adott a vásár látogatói számára. A kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványok árusítását a jövő héten kezdik meg a menetjegyirodák. Ezenkívül Fil-léres vonatok indulnak május 29-én Szegedre az ország több részéből. A Szegedre érkező vendégek számára kitűnő szórakozásról gondoskodik a vásár vezetősége. A vásár méltó befejezésül mutatja be a Nemzeti Színház a Jodermann-t a Fogadalmi templom előtt, nagyszabású hangverseny a Fogadalmi templom világhírű orgonáján, sportünnepélyek, futball, box, vízilabda mérkőzések, kétezre iskolás gyermek tornamutatványai, a regatta egyesületek látványos felvonulásai a Tiszán stb. teszik változatossá a szórakozási alkalmakat. A negyedik Szegedi Ipari vásáron az összes szakmák képviselői részt vesznek, a vásár hirdetője a magyar kézműiparosság művészi felkészültségének, tudásának, haladásának, a magyar kézműipari áru tartósságának, olcsóságának és a magyar kisiparosok élniakarását demonstrálja.

A Kereskedelemügyi Miniszter a Máv. vonalain 33 százalék utazási díjkedvezményt engedélyezett a Nemzeti Vadászati Védegyletnek a Budapest a fővárosi Vigadóban május 14-től június 7-ig tartó vadásztrófea kiállítására vidéki látogatói számára olyan értelemben, hogy a használt vonatnak megfelelően az 1 és 2-ik kocsiosztályban a tényleg igénybevett kocsiosztálynál közvetlen alacsonyabb osztályra váltott egész menetjeggyel, a személyvonatok 3. kocsiosztályán személyvonatu fél 2-odosztályú jeggyel, a gyorsvonatok 3. kocsiosztályán pedig a gyorsvonat 2. kocsiosztályára érvényes féljeggyel utazhassanak. Aki ezt az utazási díjkedvezményt igénybevenni óhajtja, küldjön dr. Énik Gyula rendezőbizottsági tag címére: Budapest 80 (Nemzeti Múzeum) 2 (kettő) pengőt, mely összeg ellenében postán egy belépőjegyet a kiállításra és egy kedvezményes vasúti jegy váltására szolgáló igazolványt kap portómentesen.

Az Alföldi Bizottság június 4-én és 5-én tartja első gyűlését Békéscsabán.

Jégverés pusztított vasárnap Békésvármegyében és az ország különböző vidékein.

Ezerháromszáz utaztak Szegedre a békéscsabai filléres gyorsal.

Magyar bort rendeltek Sanghaiba.

Az endrődi téglagyárban téglák és cserépek igen olcsó árban kaphatók. Nagyobb vételnél külön árengedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglalap épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fatereskedők, Gyoma.

Endrődi rovatvezető üzenetei.

Kiváncsiskodó. Nem lep meg bennünket az a kérdés, amit hozzáunk intéz, de nincs is mit szégyenkeznie, hogy kiváncsiskodónak nevezi magát, mert joggal kiváncsiskodhat ebben az ügyben. Olyan sokat beszéltek erről a kérdéstről, természetesen a legtöbbször vagy felületesen, vagy ellenséges értelemmel úgy, hogy nagyon nehéz az igazságot megismerni.

A népoktatás ügyéről való gondoskodás az 1868. XXXIII. és 1886. XXII. tc. 25 §. f. pontja értelmében **első-sorban községi feladat**, mely kötelezettségét a község, amennyiben a népoktatás ügyét valamely hitfelekezett látja el, vagyoni képességéhez mérten legalább akként tartozik leróni, hogy a községi népoktatást ellátó felekezeti iskolát abban a mértékben támogassa, amely mértékű támogatást a népoktatás ügyének törvényeszerű kielégítése megkíván. Így rendelkezik a törvény. Ezt megerősíti és biztosítja a Belügy-miniszter 50593/1926. V. ü. o. rendelete, mely még 50 százalékon felüli pótdátot is engedélyez a felekezeti iskolák fenn-tartási segélyére.

Az állami elemi iskolák összes dologi kiadásait, a községi jellegű iskolák ugy dologi, mint személyi kiadásait tartozik a község viselni, ezzel szemben a felekezeti iskolák kiadásához sokkal kisebb mértékben — legfeljebb 15—20 százalékkal járul csak hozzá.

Ezek szerint tehát sokkal előnyösebb a felekezeti iskola, mert azok támogatása sokkal kevesebb összeget igényel, mint a községi vagy állami.

Arra a kérdésre, hogy mennyit költött az endrődi Egyházközség iskola építkezésére és mennyit áldoz iskoláinak fenntartására, a jövő számban részletes kimutatást adunk.

Máskor is szívesen nyújtunk fölvilágosítást, csak bátran forduljon hozzánk, hátha sikerül a tisztalítás hályogát egyik-másik testvérünkről lefejtetni.

F. I. Körösöntul. Értesülése helyes. Az illető először a szociáldemokratáknál jelentkezett s mikor ott nem eléggé megbízható elvtársnak találták, áttevezett más vizekre, mert az élv nem fontos, csak a cél, a mandátum.

Nem pletyka, hanem igaz megtörtént dolog, hogy néhány aláírásért és semlegességért Vangeléktól nagyobb összeget kért, de ez nem teljesítettén, az ellenzéki ember erőteljes támogatója lett a hivatalos kormánypárti jelöltnek. Önzetlenségből, csupán elveinek diadalra jutása érdekében! S természetes, most is csak tanulhatni tőle, miként lehet kormánypárti, Zeöke emberekkel Gaál Gaszton ellenzéki politikát folytatni. Iskola példája: „a cél szentesíti az eszközt” elvnek.

HAJDÚ BÉLA
Kistemplom u. 1329 számú
háza
eladó.

FODOR LAJOS ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ FOGTERME

MEGNYILT az Endrődi uton a KISKLEIN féle házban

A fogtechnikai laboratórium vezetője Kádár Sándor fogtechnikus.

Élethivatásunk.

Emberi rendeltetésünk, élet-hivatásunk az, hogy minden időben, minden körülmény között igyekezzünk „ember”-nek maradni.

Test és lélekből áll az ember és ezek együttvéve képezik az embert, egymás nélkül el nem lehetnek.

A teremtés koronájává tette Isten az embert. Miként a testünk fejlődik, ugyancsak a lélek is azonképen fokozatosan halad az ismeretek közlése, az oktatás, nevelés, irányítás által a főkéleltetés útján.

A természet országában a legnagyobb hatalom és méltóság az ember; az emberben pedig a szellemi tulajdonsága, tehetsége.

Mivel pedig az ember nem magánosan, elzártan, elkülönítetten él, hanem sok embertársai között, emberi társadalomban, kölcsönös egymásra utaltságban; ebből következik, hogy élethivatása a közösségi élet munkamegosztásán hűségesen részt venni és hasznára lenni többi embertársainak, az egész társadalomnak, hűséges köteleességteljesítéssel.

Nem szabad élőködünk embertársaink terhére és csak élvezni a közös életből származó előnyöket, hanem viszonzószolgálatlalt igyekezzünk minél hasznosabb tagjai lenni az emberi társadalomnak.

Az élet küzdelmes színterére ki kell állanunk és saját erőnk lesz ott a mi legbiztosabb, leg-hathatósabb támaszunk. Ez ad minden bajunkban segítséget, ez szerzi meg kenyereinket, ez ad örömet és szerez közbecsülést számunkra.

Az olyan ember van hasznára embertársainak, a társadalomnak, aki akar erős lenni, akar küzdeni, akar sikereket aratni és célokat elérni.

Mindenkiben benne van pedig ezen erő, csak törekedni kell azt kifejleszteni és harcba kell vinni. Bizni kell önmagunkban, az akadályokkal meg kell küzdeni és a köteleességet komolyan kell venni, akkor lelkünket felemeli a nemes öntudat és önbizalom, amely sokszor csodás tettek végzésére képesíti az embert.

Az akaraterőnek mindnyájunk életében nagy szerepe van. Ettől függ, az életben való boldogulásunkat illetőleg,

minden. Tehát a köteleességteljesítés ad nyugodt és megelégedett életet, ezen alapszik földi létünk minden más kérdése.

Kölcsönös egymásra utaltságunkban hasznára kell lennünk a társadalomnak, az emberek közös életének. Embertársaink sorsán igyekezzünk lendíteni és lehetőleg teljesíteni köteleességünket felebarátainkkal szemben.

Önzetlen, hűséges, közhasznú munkálkodásunkkal a közösségi életbe olvadjunk bele és áldásos tevékenységet törekedjünk ott kifejtteni mindenkori. Erkölcsi értékünk és nyugodt lelkiismeretünk javára szolgál ilyen irányu munkálkodásunk.

Közéletű munkálkodásunk a társadalom egységessé tételére is hasson ki mindenkori. Csakis ekkor nevezhető társadalomépitő munkának.

Sajnos, ma azt látjuk, hogy az emberek csak önmagukkal törődnek, nem látva és nem bánva, hogy mással mi lesz. Külön csoportokat alkotnak és saját érdekeik megvédésén kívül más foglalkozású embertársaik helyzetével, érdekével nem törődnek. Sok esetben azt látják, hogy harcban állanak egymással és ellenséges indulattal viselkednek ezen csoportok a másik ellenében.

Magyar társadalmi összefogás és egység megeremtésén kell tehát inkább fáradoznunk. A különböző társadalmi osztályba, foglalkozáshoz tartozó emberek minél többet érintkezzenek egymással, hogy értékelni, megbecsülni, szerelni tanulják meg egymást.

Becsületes szándékkal, tiszta elhatározással, kitartó hűséggel és testvéri igaz szeretettel fogjunk össze és a magyar társadalmi egység megerősítésén munkálkodjunk minden lehető alkalommal, hogy szebb és boldogabb jövőt tudjunk biztosítani mindnyájunknak.

Nemzetépítő fáradozásunk után remélhetjük a boldogabb jövőt, a jó Isten áldását és a magyar fellámadást.

SZÓKE FERENC
ref. ig. tanító.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN.**

HIREK

Református istentisztelet Endrődön. Május 16-án pünkösöd másod napján hétfőn délelőtti tíz órakor Endrődön a gyoma-végi községi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. Ezen pünkösdi ünnepi istentiszteleten imádkozik, prédikációt tart és utána az Ur Jézus Krisztus által szerzett Urvacsorát kiszolgáltatja: Répás Pál gyomai református elnök lelkész. Ezen ünnepi istentiszteletre a gyülekezés már fél tíz órakor kezdődik. Szeretettel hív mindenkit az egyház Vezetősége a pünkösdi ünnepi istentiszteletre s kéri a gyülekezet tagjait, hogy az Urvacsora vételére méltóképpen készüljenek a bűnháti hét napjain.

Esküvő. Kurtz Márton endrődi postamester és Mihály Erzsike május 12-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett). Gratulálunk.

Eljegyzés. Mácz Irmuskát eljegyezte Herdy Ferenc okl. gépészmérnök. (Minden külön értesítés helyett). Gratulálunk.

Nagy népiünnepély. Pünkösöd vasárnapján délután a ligetben 2 órakor a levente zenekar sítahangversenyt rendez. Belépődíj tetszés szerint. Pünkösöd hétfőjén d. u. pedig nagy népiünnepély: tréfák, táncszámok, mókák a szabadban. Este 8 órakor műkedvelő előadás és reggelig tánc. Olcsó helyárak: 1 pengő és 80 fillér. Két zenekar játszik. Olcsó hűsítő italokról gondoskodva van.

Gyomai vásár. Gyomán a legközelebbi vásár május 27, 28 és 29-én lesz. Járvány nincs, mindenféle állat felhajtható.

Sorozatos betörések. Valami jókedvű rádió hallgató végighallgatta, hogy Domokos Albert a budapesti nemzetközi vásárról haza üzent. Ez idő alatt látogatást akart tenni a gazda távollétében annak üzletében. A lakatot le is verte, de az üzletbe így sem tudott behatolni. Később aztán a Trafikánt Matild üzletébe tört be, honnan üzleti cikkekkel vitt el, majd aztán Csuvarszki Mihály-nál, honnan a lakásból cipőt vitt el. A nyomozás folyik s reméljük a tettes nemsokára szintén rádión fogja leadni értesítését, hogy az elvitt holmit kénytelen volt visszaadni és szánja-bánja teltét.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „**Ferenc József**” keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Illeték megállapítás. A pénzügyminiszter a gazdasági munkaviszony ügyekben leróvándó közigazgatási határozati illeték legkisebb összegét 50 fillérben állapította meg.

Ezüst emléklap öt nemesszívü urnőnek. Az országos gyermekvédő liga gyűjlőnapjának emlékére öt fémjelzett ezüst emléklapot készített Tolnai Világlapja és ezeket annak az öt nemesszívü urnőnek adta át, akik a gyermeknap gyűjtési munkájában a legnagyobb munkakészséggel vettek részt. Gróf Károlyi Gyuláné, gróf Bethlen Istvánné, vitéz Gömbös Gyuláné, dr. Hevesi Simon főrabbi neje és Fleiszig Sándorné, a Tőzsde elnökének neje kapott egy-egy ilyen névszóló emléklapot, amely tulajdonképpen ötven-ötven pengős és a liga céljaira Tolnai Világlapja által felajánlott bon volt.

Gyomai anyakönyvi hírek. Születtek: Bácsi László, Putnoki Mihály, Pápista Irén, Kádár Péter György, Nagy Endre, Karbiner József, Hartmann Éva. **Házasságot nem kötöttek. Elhaltak:** Kiss Sándor 64 éves, Megyeri György 87 éves, Tokai Erzsébet 2 hónapos, Megyeri Sándorné Jámbor Eszter 51 éves.

Színházi bizonyítványkiosztás. A színházi szezon lassan véget ér és elkövetkezik a bizonyítványkiosztás ideje. Ki kapott ötöst, melyik színész kapott jelest és melyik színész elégségest. Erről az érdekes színházi osztályzat kiosztásáról érdekes cikket közöl a Délibáb legújabb száma. Számátalan érdekesebbnél érdekesebb cikkei, képei, riportjai, valamint két egyfelvonásos szindarabot, novellát, rejtvényt és folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 26 fillér.

A rossz gazdasági viszonyok és a kivitel korlátozása miatt kénytelen vagyok tulszfolt raktáromon lévő: **elsőrendű, tisztán sertéshúsból gyártott, elismerten legjobb világmárkás**

téliszalámit

a napi áron **ALUL**

ajánlani és pedig kg-ként P. 3-80 árban, 5 kg-os postacsomagban bérmentve, utánvétell.

DEUTSCH MIKSA
BUDAPEST

III. Szent Endrei ut 14.

Állami gépjaróművezetőkép-ző (soffőr) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében május 30-án este fél 7 órakor az intézet Budapesti, VIII., József-körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9-1 óra között az igazgatóság irodájában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők, igazgatóság.

Sakk hírek. A gyomai sakkkör vezetősége közli, hogy az Uri-Kaszinó bérlojével történt megegyezés folytán a sakk napokat a jövőben az Uri-Kaszinóban tartja. Egyben felkéri a második és harmadik csoport játékosait, hogy a folyamaiban levő verseny befejezése és egyéb fontos ügyek megbeszélése céljából f. hó 14-én, szombaton este fél 9 órakor a Kaszinó éttermében teljes számmal jelenjenek meg.

Doumer francia köztársasági elnököt a világháboruban el-esett fia mellé temetik.

Csökken a vasut és a posta-forgalom.

Csökken a gyufafogyasztás Magyarországon.

Gorgulov orosz emigráns azért lőtte le a francia köztársasági elnököt, mert meggyőződése szerint Franciaország támogatja a szovjetet.

Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet mint igen jó béllisztító szer eredményesen használják.

Ailer András

téglagyáros

Horthy Miklós u. 791 sz.

háza
eladó.

PUBLIKACIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Trajkánt Dénes bessenyszei házána 2 lakás kiadó.

őzv. Marjai Dánielnének 1 drb. hereföldje 2 kaszálásra kiadó 136 hsz.

őzv. Piko Bélánének Horthy Miklós utcán levő 871 sz. udvarkertes háza június 1-én való beköltözhetőség mellett bérbé kiadó, ért. tulajdonossal Házy Imre ny. főjegyző h7zánál.

Az Erzsébet-ligeti pavillonban egy butorozott szoba nyaralásra olcsón kiadó.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, **huszonöt katasztrális elsőrendű szántóföld, tanyaépületekkel és hozzá hat kat. hold kaszáló a Köröszugban, tehermentes birtok,**

29.000 P-ért eladó.

Értekezni lehet:

id. KALMÁR IMRE bíróval Endrődön.

Ingatlan forgalom.

1932. április 15—április 23-ig.

ifj. Cs. Nagy Dániel (nős Kéri Piroskával) és Kiss Antal (nős Cs. Nagy Margittal) gyomai lakosok vettek 1 hold 1327 négyszögöl tanyai szántót Kiss Róza ifj. Papp Vazulné gyomai lakostól 1400 P-ért.

K. Nagy Endre és neje Kovács G. Eszter gyomai lakosok vettek 3 hold 1036 négyszögöl tanyai szántót Baráth Mihályné Szabó Erzsébet vezsenyi lakostól 3500 P-ért.

Kállai Ferencné Lacikó Sára gyomai lakos vett 1 hold 400 négyszögöl pusári szántót őzv. Nagy Lajosné K. Nagy Erzsébet ugys mint kk. Nagy Teréz és Itona gyámja gyomai és Nagy Lajos és Nagy Endre debreceni lakosoktól 600 P-ért.

Koncsek Gy. József ajándékba adja a 288 hrsz. beltelkes lakóháznak tulajdonát képező felerészét felesége Varga Juliánának 900 P. becsértékben.

őzv. Pető Andrásné Kiss Sára gyomai lakos vett 2 hold 1480 négyszögöl tanyai szántónak 3/12-ed részét, valamint 6/12108-ad rész legelő illetőségéből 3/12-edrészt őzv. Gecsei Jánosné Kiss Eszter gyomai lakostól 200 P-ért.

Kovács István és neje Fekete Juliánna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Bogár Antalné Imre Teréz gyomai lakostól 3000 P-ért.

Perei Gábor és neje Gál Eszter budafoki lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kállai Ferencné Lacikó Sára gyomai lakostól 1150 P-ért.

Farkas Lajos és neje Szilágyi Mária endrődi lakosok vettek 2 hold 459 négyszögöl és 1 hold 140 négyszögöl kölesfenéki szántó ingatlanokat Farkas István gyulai lakostól 900 P-ért.

Rádió műsor.

Május 15—21-ig.

Állandó műsor hétköznapiakon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, ártományok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás-hírek.

Minden nap: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról:

11.15—11.55-ig

1.15— 2.30-ig

3.40— 4.40-ig.

Vasárnap, május 15.

8.30: Hírek
9: Ref. istentisztelet
10: Kath. egyházi zene és szentbeszéd
11.30: Ev. istentisztelet
1.30: Papp Jenő rádiókrónikája
2: Gramofon
3: Fajbaromfiak tenyésztese
5: Magyar nóták
6: Előadás
6.30: Zongorahangv.
7.10: Sport és löversenyeredm.
7.20: Zenekari hangv.
8: Erdélyi est
10: Időjelzés, sporteredm. Utána szalon, jazz és cigányzene

Hétfő, május 16.

8.30: Hírek, kozmetika
9: Felolvasás a zirci apátságáról
9.30: Helyszíni ismertetés: Zircről
10: Egyházi ének és szentbeszéd
11.15: Unitárius istentisztelet
2: Gramofon
5: Részletek a „Livia“ operettből
6.15: Előadás
6.45: Mocsányi és Lakos hangv.
7.25: Operaházi előadás
8.50: Időjelzés, sport és löversenyeredmény előadás után cigányzene

Kedd, május 17.

9.15: Hangverseny
12.05: Szalonzene
4: Asszonyok tanácsadója
5: Novella
5.30: Citerahangv.
6.15: Francia nyelvoktatás
6.45: Cigányzene
7.45: Előadás
8.15: Finn-est
10: Előadás
10.30: Időjárás, gramofon

Szerda, május 18.

9.15: Hangverseny
12.05: Cigányzenekari hangv.
3.30: Morse tanfolyam
4: Vándor Iván novellái
5: „Titanic“ Lengyel Árpád előadása
5.20: Hangv.
6.30: Olasz nyelvoktatás
7: „A könyv“ Voinovich Géza előadása
7.30: Mándits-szalonzenekar
8.35: „Azra“ Színmű a Studióból, majd idő, időjárás és hírek, utána cigányzenekari hangv.
11: Francia nyelvű előadás

Csütörtök, május 19.

9.15: Hangv.
12.05: Férfikvartett hangv.
4: Az Állatvédő Egyesület előadása
5: A csalamádé természeté gazd. előadás
5.30: A zeneművészeti Főisk. hangv.
7: Angol nyelvoktatás
7.30: Zongora hangv.
8.10: „Az elektrómos gramofon és hangos film“
8.45: Az operett fejlődése IX. rész
10.15: Idő, időjárás-jelentés, hírek majd cigányzenekari hangv.

Péntek, május 20.

9.15: Hangverseny
12.05: Házikvartett hangv.
4.10: „Napi jeremidák“ Buda László előadása
5: Gramofonhangv.
6: Gyorsíró-tanfolyam
6.30: Cigányzenekari hangv.
7.30: A tanár és szülők együttes nevelőmunkája
8: Külügyi negyedóra
8.15: Hangv.
10: Idő, időjárás, hírek majd jazz-zene

Szombat, május 21.

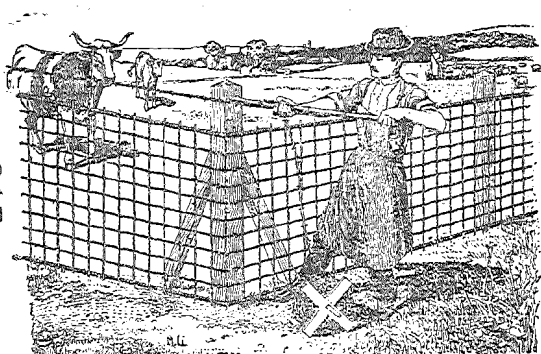
9.15: Gramofonhangv.
12.05: Hangverseny
4: Gyermekek-játzóóra
5: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja
6: Honvédzenekari hangv.
7.30: Rádió amatőr posta
8.15: Cigányzenekari hangv.
9.15: Időjelzés, hírek
9.30: Gitár-est
10: Időjárás-jelentés
10.30: Cigányzenekari hangv.
11.30—12.30: Jazz-zene

Legjobb és legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai

fakereskedésében, GYOMÁN.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **IIJ. WAGNER MÁRTON**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az amerikai gyermek.

Banditák elrabolnak egy gyermeket, kinek apja a világhíres első oceánátrepülő. A kétségbeesett apától több mint egy millió pengőt zsaroltak még ki, de a gyermeket mégsem adták vissza, mert az elrablás után megölték.

Az Amerikai Egyesült Államok polgársága egy perces megállással bucsuztatta el a kis Lindbergh gyermeket, közben e gyermekrablás hatása alatt törvényt hoztak, hogy a jövőben a gyermekrablást halállal büntetik.

Amilyen kegyetlen ize van ennek az egész gyermekrablásnak s amikor az egész világ jó érzésű polgárai igaz részvétellel vannak a szülők iránt, kérdem, ha egy ilyen eset nálunk történt volna meg, vajon Ázsiának vagy Afrikának melyik sötét részébe helyezett volna a világ bennünket?

... Az utóbbi időben már azzal is megbarátkoztattak bennünket, hogy Amerika egyik-másik nagyvárosának vezető tisztviselői a banditák szervezetéhez tartoznak.

Micsoda kilátások???

Ez is egy bizonyága az „atavizmusnak“, ösreütésnek, hogy az utódok az ösök tulajdonságait öröklik. Valamikor a gyilkosok, rablók mind Amerikába menekültek, ott nem bántotta őket senki. Az utódok társadalmi felfogásukat ismertetik már a világgal.

Nappal megállítja a rendőr az egész utca forgalmát, hogy az amerikai gyermek

átsétálhasson az utca másik oldalára, éjjel — talán ugyanaz a bandita, ki a leghangosabban követelte a gyermekvédő intézkedések bevezetését, ellopja a gyermeket, hogy a szülőket megszarol-

hassa.

Ha Amerika nem tudja magából kivetni ezt a felburjánzott társadalmi salakot, az eddig megbámult gyermekimádatát csak ámitásnak tartjuk. W.

Minden választópolgár győződjék meg róla, hogy fel van-e véve a választók névjegyzékébe.

Junius 14-ig lehet felszólalni.

A vármegyei központi választmány most megjelent hirdetményében közölte, hogy a folyó naptári évben 24. életévüket elért, vagy elérő férfiak és 30. életévüket elért, illetve elérő nők hivatalból összeállított pótnévjegyzéke és az 1932. évre érvényes névjegyzékből történő kihagyásokra vonatkozó kihagyottak jegyzéke a község házában folyó évi junius hó 14-ig tekinthető meg s ellenük május hó 30-ig, felszólalások ellen pedig junius 14-ig bezárólag írásban észrevétellel lehet élni.

Azok, akik nem az előirt korhatár elérése, hanem más címen (helyben lakásra előirt idő betöltése, jogcím át helyezése, főiskolai végzettség stb.) jogosultak a névjegyzékbe való fel-

vételre — felvételüket május 16—május 30-ig kérhetik a központi választmánytól.

A közönség tájékoztatása céljából közöljük, hogy a kihagyás ténye miatt csak maga az érdekelt szólalhat fel s felszólalásával kapcsolatban igazolni tartozik, hogy a választói jogcím törvényes kelleivel rendelkezik. Ugy a felszólalások, mint az észrevételek, továbbá az új felvételre irányuló kérelmek a község házában adandók be.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy mindenki a saját érdekében nézzen utána, hogy fel van-e véve a névjegyzékbe, mert a határidőn túl beadott felszólalások és felvétel iránti kérelmek nem vehetők figyelembe.

Vasuti menetrend változás.

Magánértesülésünk szerint május 22-től a Gyoma—budapesti vonalon a következőleg közlekednek a vonatok:

Gyomáról—Budapestre indul és érkezik: 0·52—5·00, 6·02—10·45, 8·52—11·45, 14·28—19·10, 17·00—19·53.

Budapestről—Gyomára: 6·15—11·06, 9·00—11·57, 13·32—18·07, 17·00—19·59, 20·45—2·10.

A szarvasi (törvényszéki) vonat reggel indul Gyomáról 6·38 és érkezik Gyuláról Gyomára 19·04 órakor és ez motorvonat lesz.

Gazda bajok.

III-ik közlemény.

Ezeket a bajokat nekünk segíteni nagyon nehéz, — de nem lehetetlen, mert, hogy ez az állapot bekövetkezett, az első sorban saját gyengeségünk. Minden gazdasági kihasználási tényező, legyen az ipari vagy kereskedelmi, az mindenkor a neki legmegfelelőbb terepet választja. Mi kisgazdák erre a célra úgy a múltban, mint a jelenben mindig nagyon alkalmasak voltunk. Ennek pedig az oka:

1. Szervezetlenségünk.
2. Saját magunkkal és egymással szemben való bizalmatlanság, összetartás és az áldozatkészség teljes hiánya.
3. Kényelem szeretet. Elváránk azt, hogy a mi sorsunkat is mások intéznék, de a mi kedvünkre.
4. Mint gazdáknak, a mai korunk megfelelő általános tudás és képzettség hiánya.

Most minden egyes pontot vizsgáljunk meg közelebbről:

1. Szervezkedjünk? Hiszen ez megtörtént már a múltban is számtalanszor. Kisgazda szempontjából jelenleg a szövetkezeti eszme látszik a legalkalmasabbnak. Ilyen alakulat volt már, csak az én életemben is sok, de mindnek az volt a közös hibája, hogy csak politika volt a mozgató rugója, csak a külső színe volt gazdasági, vagy egyes egyének érvényesülési szándékaikat ez úton találták elérhetőnek. Ha pedig csak gazdasági alapon alakult is meg, akkor pedig központilag lett agyon adminisztrálva. Mind ebből a tanulság, ha szövetkezetet alakítunk, csináljuk meg magunk, de csakis gazdasági alapon. Tanuljunk, képezzük magunkat, hogy annak az összes ügymenetét magunk intézzük. Központi összeköttést is csak azon szövetkezeteknél keressünk, ahol a központ nem csak kér, de ad is, a fiók áldozatának arányában.

Ismerek Békés megyében egy nagyobb önálló szövetkezetet, a hol az összes vezetők kisgazdák. Kisgazda ül az írógépnél, telefonál, sőt az évi mérleget is kisgazda állítja össze. Az eredmény pedig elismerésre méltó.

2. Hogy egy szövetkezet élet-

képes legyen, annak első feltétele, hogy bizalommal legyünk egymás iránt, de önmagunkkal szemben is. Sok ember még saját maga sem tudja, hogy mit tud, illetve mi mindent tudna megtanulni, csak kitartással kell hozzáfogni. És saját érdekünkben ne rettenjünk vissza anyagi áldozatoktól sem. Mit ér az, ha ma alapítunk valamilyen szövetkezetet, mert az ma talán nagyon időszerű, de később már nem, mert ugyanazon szakmában beállt a versengés, akkor egyszerűen ott hagyjuk a szövetkezetet a faképnél. Jegyezzük meg jól, a konkurens csak addig versenyez, míg a szövetkezet megszűnik, aztán vissza áll a régi állapot.

Az összetartás szép példáját találni, sajnos kevés helyen és leginkább német ajku községekben, hozzánk legközelebb Eleken. Fialat éveimnek egy részét Temes és Torontál megyék sváb községeiben töltöttem el. Már akkor feltűnt, hogy az egész faluban nem volt más boltos mint német, közülük való. Temes Szent Andrásán megtörtént mig ott voltam, egy idegen boltot nyitott, de 2 hét múlva kénytelen volt tovább menni, mert senki sem vásárolt tőle, bár bennünket gyerekeket az akkor divatos rózsás képek osztogatásával kezdett oda csalogatni, de mikor ezt a szülők megtudták, eltiltottak az odajárástól, sőt verés lett ígérve.

Folytatom.

PAPP ZSIGMOND.

Dalosnap Gyomán.

Az Országos Magyar Dalosszövetség tagjai folyó hó 22-én országsszerte dalosnapot rendeznek. A Gyomai Dalárda a Dalosszövetség intenciójának megfelelően ugyancsak f. hó 22-én azaz vasárnap délelőtt — publikáció után — 11 órakor az **Erzsébet-ligeti pavillon előtt** tartja meg dalosünnepélyét, melyre községünk lakosságát dalostestvéri szeretettel ezúton is meghívja, az Elnökség.

Belépődíj nincs. Műsoron szebbnél szebb dalok fognak a dalosok ajkáról elhangzani. Az ünnepély jelentőségét brassói Greising József kir. járásbirósági telekkönyvvezető, a Gyomai Dalárda tb. elnöke fogja ismertetni.

Kedvezőtlen időjárás esetén a dalosnap a Község-háza udvarán lesz megtartva.

A gyomai levente zenekar pünkösdi mulatsága.

A májusi permelező eső sem riasztotta vissza a szépszámú közönséget, hogy Pünkösdi vasárnap délután a Levente zenekar által rendezett sétahangversenyen részt vegyen. A zenekar dicséretes igyekvő iudásáról tett bizonyosságot, ami elsőben Farkasinszky Imre zeneoktató fáradságol nem ismerő észszerű tanításának tulajdonítható. Pünkösdi hétfő délután valamint este is kellemest nyújtottak a levente műkedvelő színjátszók. Bódi Erzsike, Kéri Pirike táncszámai kitűnőek voltak. „Meseherceg“ című játékban ugyancsak Bódi Erzsike, Kéri Pirike és Beregi Dénes, Szabó Lajos, Valay Imre játszottak jól. „Mestervágásban“ Szabó Lajos, Molnár II. Gyula, Kegyes Mihály neveltették meg a közönséget. „Káplár ur“ c. vidám életréplében Ladnay Gyula játszotta meg a békebeli huszárkáplárt, Czifrák Katalin, Kéri Pirike, Fadgyas János, rövid szerepükben jól fellalálták magukat. Bódi Erzsike jól alakította a hoppon maradt kimenős

pesti leányt!

„Pokoli kinok között“ c. kacagtató bohózatban, Bácsi Lajos a főle elvárható rutinnal játszott. Beregi Dénes, Bencze Zsigmond iudásuk javát adták. Gaál Endre, Juhász Lajos, Valtay Imre, Tandi Sándor igyekvéssel játszottak. Molnár Gyula rendező, a már nála megszokott tapintatos ianítással rövid pár nap alatt jó munkát végzett, dicséretet érdemel érte.

A Levente-zenekar Pünkösdi mulatsága türethető sikerrel ért véget, csak az rontotta kissé a hangulatot, hogy illetékesek és lényezők, egy-kettő kivételével távollartották magukat még az előadásról is. Hogy jegyükel megváltották? — az nem elég! A Leventeintézmény a magyar jövő reménysége és mint ilyen nem csak anyagi, de erkölcsi támogatásban is kell részesíteni, személyes jelenléttel.

Végül meg kell még emlékezni a ligeti vendéglős által nyújtott olcsó és jó étel, ital kiszolgálásáról. —i.s.

Csapadék máj. 12-18-ig bezárólag milliméterekben.

Napok	12	13	14	15	16	17	18	összesen
Ivánfénékinél	—	—	—	—	—	—	—	—
Tiszavidékinél	—	—	—	—	—	—	—	—
Hartensteinnál	—	—	—	—	—	—	—	—
Peresen	—	—	2.—	—	—	—	—	2.—
Nagylaposon	—	—	—	—	—	—	—	—
Udvarnok (Roik ór)	—	—	—	—	—	—	—	—

Az egészségügy a tanyán.

Sokszor halljuk, hogy az embernek legdrágább kincse az egészség. És ez így is van, mert ha valakinek egészsége nincs, akkor lehet olyan gazdag, mint Krózus volt, de mégis szánandó szegény ember, különösen akkor, ha betegségében még orvosi segítségben sem részesülhet. Városon, vagy falun nincs is már ebben a tekintetben panaszra ok, de annál inkább van a külterületeken, a tanyákon. Itt bizony nem igen merünk arra még gondolni sem, hogy mi is lesz, ha betegek leszünk?.. Hallottam öregembereket már így szólani, amikor hozzátartozóik a nagy távolságra lakó orvosért akartak menni: „Hagyjátok. Ne menjetek

sehová. Ha meghalok, hát odavaló vagyok már én“... Mert bizony itt a tanyán, különösen télidőben orvosért menni, sokszor olyan embertelen szenvedéssel jár, hogy az orvos közlében lakók arra nem is gondolnak, talán el sem hiszik. Ilyenekben csak az áldott anyafölddel dolgozó, kinlódó embereknek van részük... Tessék csak elképzelni, hogy milyen az: éjnek idején, koromsötétben, szakadó esőben, nagy-sárban vagy nyaktörő, fagyos, rögös úton 8, 10, 12, sőt több kilométerekre orvosért menni! Ezt csak az tudja igazán megérteni, aki maga is volt már hasonló sorsban. Hát még a fizetés! Mert bizony a szo-

ALKATRÉSZEK

Citreon és amerikai autókhoz

PNEUMATIKOK

garanciával

Autófelszerelési cikkek

legolcsóbban:

NAGY JÓZSEF Budapest, VI.,
Andrássy-ut 34. Telefon Aut. 221-97.

kásos orvosi tiszfeletidíjak külterületen nem érvényesek. Különösen akkor, ha nem az illetékes községi orvoshoz kell fordulni. Idevonalkozóan elmondok egy megtörtént esetet. Az 1925 év tavaszán az egyik kintlakó családnál az anyának orvosi segítségre volt szüksége. Az illetékes községi orvos 19.5 kilométerre volt, Endrődön, tehát a 8 km-re levő Kondorosra mentek orvosért, éjnek idején. Az orvos — dicséretére legyen mondvá — nagyon jólelkű ember, azonnal indult a szükségesnek látszó gyógy és műszereket is magával vive. Amikor úgy éjfél tájon indulhatott volna vissza, egy igazi jó eső jött, amely reggelig tartott. Virradatig nyugodtan hallgatta az orvos is az egyszerű tanyai házban az eső csobogását, ekkor azonban kocsit parancsolt. Amikor hazaérkezett, megkérdi emberünk tőle, hogy; „Mivel tartozik“. Mire ezt a választ nyerte: „Kilencszázezer koronával, hogy ne legyen sok“. Kifelé jövet, beírt még a gyógyszerárba és kifizette az este elvitt gyógyszereket, amelyek kevés híján 100.000 K-ba kerültek. Ilyen az egészségügy a tanyán.

Hol késik az a sokat emlegetett „humanizmus“, „külturfőlény“ és stb? Jó lenne, ha erre is gondolnának azok a jó Urak, akik hivatva vannak járásunk és szegény megcsontított Hazánk lakosságának egészségi ügyeit intézni. Hiszen ez az eset csak az enyhébbek közül való. Sokat lehetne még ehhez hasonlókat felhozni!...

FÜLÖP IMRE
kiszagda.

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.

Akác szőlőkaró megérkezett és mindenféle mennyiségben kapható: WAGNER MÁRTON FIAINÁL.

Kner Izidor ünneplése.

Május 22 én délelőtt 11 órakor ritka ünnepélyes gyűlést tartanak a Magyarországi Grafikai és Rokniparosok Főnökegyesülete, a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi Könyvtár, a Székesfevárosi Könyvtár, a Budapesti Sokszorosító Ipartestület, az Országos Iparegyesület, a Magyar Bibliophil Társaság, a Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete, a Magyar Könyv és Reklámművészek Társasága, a Magyarországi Grafikai és Rokniparosok Főnökegyesülete (Budapest, VI. Szeffű utca 5.) székházának dísztermében, amikor is Kner Izidor 50 éves könyvnyomtató működése alkalmával őt kiváló munkálkodásáért nálunk eddig nyomdász embert nem ért kitüntetéssel ünneplik, amely ünneplésre mi gyomaiak is büszkék vagyunk, hogy községünk szülőföldjén éri ilyen kitüntetés.

Úgy tudjuk, Gyoma vezetői is alkalmat adnak, hogy Kner Izidort szülőközsége is méltán ünnepelhesse 50 éves jubileuma alkalmával.

Egészségügy.

Vitaminek a táplálkozásban.

Mindennapi ételünkben újabban mindgyakrabban találkozunk a vitamin kifejezéssel; s így célszerű, ha némi tájékozódást nyerünk arra vonatkozólag, hogy mik is tulajdonképpen ezek a vitaminok s hogy ezáltal helyesen tudjuk megválasztani tápanyagainkat.

Az emberi szervezet egy géphez hasonlítható, melynek a munka elvégzésére fűtőanyagra van szüksége. Mintahogy azonban a legegyszerűbb gépnél sem elegendő az, ha csupán szénnel, benzinnel vagy más hasonló anyaggal befűlik, hanem kenőolajra is szükség van, mert különben a szerkezet elromlik s megáll a gép; úgy az emberi szervezetnél sem elegendő csupán az, hogy valamely tápanyaggal „jöllakásig” tele emük magunkat; fontos az is, hogy „a kenőolaj” bekerüljön a szervezetünkbe, — más szóval — hogy elfogyasztott táplálékunkban, megvolt-e a szükséges vitamin tartalom. Mert ami a gépnél a kenőolaj, az a szervezetnél a vitamin.

Különböző vitaminok ismeretese, melyeknek létezésére a múlt század második felében

jöttek rá, még pedig egy hollandi katonarvos olyaténképen, hogy azt vette észre Keletindia egyik börtönében, hogy az emberek ugynevezett beri-beri betegségben — mely benuulás, ideggyuladással és vizenyővel jár — betegednek meg. Úgyan ilyen betegség lépett fel az udvaron élő tyukok között is. Vizsgálat után kiderült, hogy ugy az embereket, mint a tyukokat hántott rizsszel táplálták. Föltehető volt tehát, hogy a rizs hámlasztása alkalmával lekerülő anyagban kell lenni egy olyan valaminek, mely az élethez fölítilenül szükséges. Ez a föllevés be is igazolódott, mert ha rizskorpából készült kivonatot adtak, úgy a beteg embernek, mint a tyukoknak, úgy ezek meggyógyultak. A rizskorpában levő, az élet fentartásához fölítilenül szükséges anyagot „B vitaminnek” nevezték el. A tápanyagok vizsgálatánál aztán kiderült, hogy B vitamin található a növényekben, a magvak hártáiban, a tejben és tojásban. Sok vitamin van a buza és rozskorpájában. A szép fehér buzaliszibben nincs s ép ezért a barnakenyér táplálabb és egészségesebb. Hosszabb tengeri utaknál a hajók legénységét több ízben veszedelmesen megfázta a beri-beri betegség. Ezen hajók legénysége főként hántott rizsszel és hallal táplálkozott, mikor azonban kondenzált tejet s gyümölcsöt is vitt magával a legénység, úgy ezen betegségek tünetek elmaradtak, mert az ilyen táplálék mellett már bőven jutott a szervezetbe B vitamin. — Egy másik betegséget az ugynevezett skorbutot szintén a hibás táplálkozás okozza. A skorbut nyálkahártya alatti s bőr alatti vérzésekkel és fekélyekkel stb. Ha ilyen beteg egyének friss gyümölcsöt, illetve narancs, vagy citromlevet adunk, úgy ezen betegség elmúlik. Ezt az anyagot, amely friss gyümölcsökben s zöldlevelekben van megelneveztek „C vitaminnek”. Régi irások nyomán kufalva kilünik, hogy a skorbut betegség már 1510 körül jelentkezett. Ez is először inkább a hajósok között szedte áldozatait, mivel főként ezek voltak rákényszerülve az egyoldalú táplálkozásra. A világháborúban is előfordult a skorbut olyan csapatoknál, amelyek főleg konzervekkel táplálkoztak. Az angolok már ügyesen oldották meg ezt a kérdést, i. e. minden

konzerv doboz mellé adták egy kis üveg citrom vagy málnaszörpöt. A burgonyában is igen sok a C vitamin s így olyan országokban, ahol nagy mennyiségű krumplil fogyasztanak, csökkent termés idején skorbut járványok törnek ki. Meg kell jegyezni, hogy a C vitamin nem bírja a felmelegítést, azért hiányzik a konzervekből. Rövid főzés kevésbé pusztítja el, mint ha órákig melegítik.

A hiányos fejlődés és a csonképzés előmozdításában is szerepe van a táplálék minőségének. Ezt a szerepet játsza az „A vitamin”, mely főként a vajban, a tejtermékekben van. Lefölözött tejben nincs. Van azonkívül a májban is nagyobb mennyiséggel. Hiánya szembetegséget idéz elő. Még két vitamintól kell megemlíteni: az E és F vitamintól. Az „E vitamin” a tejben, a csukamájolajban található s azonkívül a napfény ultraviolet sugaraiban. Hiánya angolkórhoz vezet. Az „F vitamin” a tejben és a növényekben van meg bőven. Hiánya az állatok szaporodó képességét csökkenti. Ez még a tudomány kutatása alatt áll.

A következők most már az, hogy táplálkozásunkban ne a táplálék mennyisége vezessen csupán bennünket, hanem a táplálék minősége is, s hogy táplálékainkat soha ne egyoldalúan válasszuk meg, hanem vegyesen, mert így megkapjuk tápanyagainkban szervezetünk működési harmóniájának fentartásához szükséges vitamin mennyiség minimumát, mert a vitaminból kis mennyiség elegendő ahhoz, hogy a szervezetre kellő védő és fejlesztő hatást gyakoroljon.

Dr. szentjóni Bartha János.

A fűszer-paprikáról.

Ételeinket ízletessé tévő fűszerek között igen jelentős szerepet játszik a paprika. E kiváló és sajátosan magyar fűszer tüzes-piros szép színe, jó íze és zamatja, zsirban oldódó tulajdonsága, kellemesen izetítő és kiváló festőképesége folytán szinte nélkülözhetetlen ételünk elkészítésénél. Fűszerező hatása folytán a tejfeles, zsirós ételek is könnyen emészthetők.

Az édesnemes paprikának még nagyobb mértékben való fogyasztása sem ártalmas az egészségre, mint a szegedi klinikán ezt megállapították. Még napi 10-15 dekagramm sem okozott gyomorrontást, vagy más kellemetlenséget. Ezt már a többi fűszerről nem igen lehet állítani. Az orvosok véleménye szerint az édesnemes paprikát még a gyenge gyomruak is bátran fogyasztathatják. De csak az édesnemes, amely-

ben csak kellemes aromás anyagok, alig érezhető kis csipőség, festék és izetítő vegyületek vannak természetes állapotban.

A fűszerpaprika nem az étkezési, nem az ugynevezett bolgárpaprikából, hanem a hosszukás faj paprika gyümölcséből készül. Ennek minősége, érettsége és így festékben dus mivolta stb. következtében, valamint a kikészítés módjai szerint a paprikaárlemény is színre, ízre, zamatra és csipősségre nézve többféle minőségű lehet.

A fűszerpaprika a fötelező állami minősítés óta csak ötféle minőségben, ötféle néven kerülhet a kereskedésbe. A feldolgozásra vonatkozólag miniszteri rendelet intézkedik, hogy melyik minőség mily anyagból és hogyan készüljön.

Legjobb színű, legjobb és így a legnagyobb mértékben elterjedt az édesnemes paprika. Ez a legjobb termékből gondos hasítással és kézi kiérézéssel, valamint bizonyos mennyiségű mosott magból készül. Mint neve is mutatja, csipősségének nem szabad lennie, illetve épen csak érezhető ez.

A féltédes, vagy gulyáspaprika nyersanyaga már gyengébb lehet. Csipőssége kisebb, mint a paprika gyümölcséé. Kikészítésénél ugyanis a csipős ereknek csak legnagyobb részét távolítják el a döngöléssel és szitálással.

A rózsas-, vagy elsőrendű paprikában a termék eredeti csipőssége teljes egészében, csökkentetlen mennyiségben benne van.

Az erős-, vagy másodrendű és a merkantil- vagy harmadrendű paprikában már oly sok csipős vegyület van, ezek annyira erősek, hogy étkezési célokra már nem is használhatók. Színük is gyenge, zamatjuk, jó ízük sincs.

A örölt paprika belföldön 10 kg-nál nagyobb mennyiségben csak állami minősítő jeggyel és ólomzárral juthat a forgalomba. Külföldre már a legkisebb tétel is csak minősítő jeggyel és az állami ólomzárral kerülhet. Így akarja az állam, hogy az országban, főleg azonban a külföldön megóvni a magyar paprika jó hírét.

A kereskedésekben, a piacokon a paprika zsákján, tartályán, dobozán, fiókján rajta legyen a minőségnek megfelelő pontos név. Azonkívül a készlet kiárusításáig meg kell őrizni a minősítő jegyet is.

A paprika nem raktározható hosszabb ideig. De erre nincs is szükség, mert úgy Szegeden, mint Kalocsán a jól eltartható fűzerekből az év minden napján készül paprika. Így mód van állandóan friss őrölt paprikát vásárolni. Leghamarabb veszi el a paprika izét és állott, savanykás ízűvé válik. A napfény és világosság igen hamar teljesen kifakítja a színt. Nedves, nyirkos helyen penészedés következik be. A paprikát legcélszerűbb jól záró bádóg dobozban tartani. Papirzacskóban igen hamar megromlik. Nem szabad szagos anyagokat sem tartani közelében — különösen egy fiókban — mert ezek szagától a paprika élvezhetetlen lesz. Ekkor át kell szitálni.

Megfelelő minőség beszerzése, gondos eltartás, pontos jelzés, napfénytől, nyirkosságtól való megóvás és nem túl nagy mennyiségben való raktározás! A kellő gondosság, elővigyázat és tisztaság a paprika árusításánál is előnyünkre szolgál.

SZANYI ISTVÁN
kir. fővegyész.

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.

Az endrődi kath. egyházközség és az iskola.

Irta: KRESZNERICS Gy. FERENC.

Az 1868. évi XXXIII. és 1886. évi XXII. tc. 25. §-ának rendelkezései szerint a népoktatásról való gondoskodás elsősorban községi feladat, vagyis más szóval ez annyit jelent, hogy a szükséges iskolákat megépíteni, szervezni és fenntartani a község kötelessége, az tartozik viselni, úgy a dologi kiadásokat, mint a személyzeti költségeit.

Endrődön már 200 év óta az egyház vállalta és teljesítette, részint államsegély, részint időnkénti községi hozzájárulással a népoktatás vezetését, irányítását, s az iskolák fenntartását.

A háboru utáni idők óriási lépéssel vitték előre a kulturát és az iskolák fejlesztését is. A vármegye közigazgatási bizottsága és tanfelügyelője sehogy sincs megelégedve Endrőd tanügyi helyzetével és jelentéseikben oly szomorú képet festenek ósdi, vályog iskoláink pusztuló, düledező voltáról, hogy a Vallás és Közoktatásügyi Minisztériumtól egymást követik az erélyesebbnél erélyesebb rendeletek és utasítások új tantermek építését illetőleg. Erősen kifogásolja a tantermek túlzufaltságát, mert 120—150 tanköteles egy-egy tanteremben eredményesen nem oktatható. Hathatós intézkedést követel az egyháztól és az építkezésekhez államsegélyt ígér.

Pogány Frigyes akkori államtitkár nagy gondnal és ügyszere-tellel elősegítette az endrődi iskolák tarthatatlan állapotának megszüntetését. A hitközség egyrészt a parancsok, másrészt a jogos kívánalmak kielégítéseként hozzáfog az építkezésekhez és az utolsó hét év alatt a következő új iskolákat létesítette:

1923-ban épült a „Központi Leányiskola“ 2 tanterme 2 tanító lakással, 1925-ben a „Központi Fiuiskola“ 3 tanteremmel, 1927-ben a „Pogány Frigyes iskola“ 1 tanterem és tanítólakással, az „Öregkerti Kápolna iskola“ 2 tanterem és tanító lakással, 1928-ban a „kondorostanyai, kocsor-hegyi és ugari iskolák“ 3 tanterem és 2 tanító lakással, 1930-ban az „Öregkerti Szent Imre, varjasi és décspaskumi iskola“ 4 tanterem és 1 tanító lakással és végül a Gyoma végen 1 tanterem, vagyis összesen 16 tanterem, 7 tanító lakással összesen

217.457 pengő összegben. Ebből a hatalmas summából 136.017 pengőt az állam, 67.640 pengőt az endrődi hitközség és csak 13.600 pengő terhelte a községet, vagyis az építkezési összeg 6.5 százaléka.

Ezen hatalmas fejlődés dacára sem lehet arról beszélni, hogy Endrődön ma fölös számban volna iskola, hisz még ma is vannak részek, hol 5 kmnyi utat kell a kis elemistának téli hidegben, rossz lábbeliben és hiányos öltözékben, tavasz és ősszel pedig oly veszedelmes, csuszós sárban megtenni, hogy egy lépés előre jutás mellett kettőt vissza esik. Még ma is érkeznek kérelmek az egyházközséghez, amelyekben egyes tanyai iskolákért könyörögnek. De különben is, ha az iskolák nem volnának a törvényes rendelkezéseknek megfelelően kihasználva a Miniszterium nem folyósítaná az államsegélyeket. Ma egy-egy tanteremre átlagban 70 növendék jut.

Az a körülmény, hogy Szentkereszthy Tivadar kir. tanfelügyelő nem győzi eléggé hangoztatni Endrőd plébánosának előre látását és fáradságot nem kimélő agilitását, amellyel sikerült falunkat iskolák szempontjából Békésvármegye legjobb ellátott községévé tenni, — nem amellett szól, hogy itt fölös számmal vannak iskolák, hanem azt bizonyítja, hogy szívén viselték a lakosság érdekeit és oda törekedtek, hogy irás és olvasást nem ismerő egyén ismeretlen legyen Endrődön.

A mai nehéz gazdasági helyzet és még rosszabb megélhetési lehetőség több tudást, több hozzáértést követel mindenkitől. Ezt pedig csak az iskola adja meg!

De a nép polgári jogainak gyakorlása is az új iskolák fejlesztését követelte. Míg Gyoma 12,600 lakosából 4300, addig Endrőd 14,500 lakosából csak 2900-nak volt szavazati joga s így 3000-en estek el szavazati joguktól, mert az elemi iskola IV—VI. osztályát nem végezték el. Az iskolák fejlesztésével 15 év múlva Endrődnek 6000 választója lesz. Ezért is szükséges volt a tantermek építése!

Sok község szeretne most iskolát építeni, de már nem tud. A Minisztérium ismételten kihirdette, hogy hosszú ideig nem lesz módjában építkezési segélyeket adni és így újabb iskolák létesítése még az esetben sem lehetséges, ha arra bármily nagy szükség volna.

Endrődön ma 28 tanteremmel, 28 r. katolikus jellegű iskola van.

Az egyház vállalta az óriási terhet jelentő fenntartást, mert nem akarta megengedni, hogy szabadkőműves és kommunista irányú tanterők kezébe kerüljön a magyar ifjúság. Ez a tény nagyon fontos és megnyugtató reánk szülőkre, mert biztosak vagyunk, hogy gyermekeink erkölcsös, vallásos és egyuttal hazafias nevelésben is részesülnek, hiszen az egyház és haza testvér fogalmak, egy célt, egy eszmét szolgálnak.

Ezek azok a szempontok és elvek, amelyek a katolikus egyházat vezetik és egyszersmind kényszerítik iskolák létesítésére és fenntartására. A nemzet jövő generációja és a nemzet jövője érdekében köteles az egyház vállalni a súlyos anyagi terheket, személyi és dologi kiadásokat és mint alantabb látni fogjuk, csak nagyon kicsi hányadát kéri és kapja segélyként a községtől.

Ha a katolikus egyházközség nem állana hivatásának magaslatán és a dolog könnyebbik oldalát véve anyagiasan gondolkodna, kivetné nyakából a terhes fizetéseket, úgy azok a súlyos összegek mind a község terhére esnének, neki egymagának kellene a legalább újabb 50 százalékos pótdátot jelentő iskola fenntartási összeget előteremteni.

Lássuk most már mit fordított az endrődi hitközség iskoláinak fenntartására és mit kapott a községtől segélyként a 1927—1931 években.

Az egyházközség 1927 évben 460 millió korona vagyis 36.800 pengőt, 1928-ban 53.564, 1929-ben 55.600, 1930-ban 72.000, 1931-ben 50.000 vagyis összesen 269.964 pengőt költött iskoláinak fenntartására. Ezzel szemben a község hozzájárulása, iskola segély címén: 1927-ben 50 millió korona vagyis 4000 pengő, 1928-ban 16.000, 1929 8000, 1930-ban 8000, 1931-ban 8000, azaz összesen 44.000 pengő, amely összegből azonban még ma is több mint 13.000 pengővel hátralékos.

Összesítve az elmondottakat, míg az egyházközség 5 év alatt iskolák fenntartására 269.964 pengőt fordított addig a község csak 44.000 pengővel járult hozzá. Ha az építkezésekre fordított összegeket és iskola fenntartási kiadásokat összegezzük, úgy még kirívóbb a különbség és még szembeütlőbb az egyházközség áldozatkészsége, mert míg a hitközség 332.604 pengőt áldozott, addig a község csak

57.600 pengőt adott e célra.

A közölt szám adatok világosan igazolják, hogy az iskolák fenntartása mily óriási terhet jelent az egyházközségnek, haszonról, előnyről csak a politikai község beszélhet, hiszen 5 év alatt majd egy negyed millió pengő kiadástól mentesült.

Az állami iskolák összes dologi kiadásait a községek viselik. Ha tehát az endrődi iskolák mind államiak volnának, úgy a község kiadásai legalább 2—3 szorosa volna azon összegnek, mint amivel a felekezeti iskolák fenntartásához hozzájárul.

Azt hiszem, ezek után nem szükséges magyarázni, mit jelent az a körülmény, hogy községünk iskolái felekezeti jellegűek.

Ha mégis akad ember, aki katolikus iskola helyett állami vagy pláne községi iskolát követel, azt csak az egyház iránti gyűlölet vezetheti, még pedig oly erővel, hogy kész községünket anyagi romlásba is sodorni, csak hogy bosszuját kielégíthesse.

Remélem, sikerült teljes világosságot teremtenem ebben a sokat feszegetett ügyben és meggyőzni a kételkedőket, hogy az egyház jó uton jár.

Rózsahegy Marica férjhez ment. Mint a fővárosi lapokból olvassuk falunk szülőltjének, **Rózsahegy Kálmánnak**, a Nemzeti Színház tagjának bájos és kedves leányát Maricát pünkösdi szombatján vezette oltárhoz a Krisztina városi plébániai templomban Tornyay-Schossberger György báró, földbirtokos. Tanúk voltak: a mennyasszony részéről Gévay-Wolff Nándor államtitkár, a vőlegény részéről Sztrache Gábor dr. Szívvel gratulálunk.

Budapesten a Dunaparton kigyulladt egy kofa deszkabódéja és dacára a gyorsan érkezett segélynek, mégis leégelt 48 bódé.

Budapesten folytatják a magyar cseh kereskedelmi tárgyalást.

Az endrődi téglagyárban téglák és cserépek igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árendemény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglapépület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton fia akereskedők, Gyoma.

FODOR LAJOS ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ FOGTERME

MEGNYILT az Endrői úton a KISKLEIN féle házban

A fogtechnikai laboratórium vezetője Kádár Sándor fogtechnikus.

HIREK

Eljegyzés. F. hó 15-én Kiss Rózsikát eljegyezte Domokos Albert. A jegyeseket sokan ke-resték fel szerencse kívánata-ikkal.

Esküvő. Faragó Mária Bor-bála és dr. Miklós Ferenc házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett). Gratulálunk.

A Gyomai Levente Egyesület által Pünkösöd másodnapján rendezett műkedvelő előadáson elért szereplőknek és pártoló közönségnek hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Mértékhiteljesítés. A mérték- és mérőhiteljesítés Gyomán f. évi május 12-től június hó 1-ig fog tartani. Minden mértékelt és mérőeszközt használó iparos, kereskedő és gazdálkodó köteles ezen eszközeinek hiteljesítéséről gondoskodni.

Elveszett egy női esernyő a Rákóczi, a Mirhó utca és a Hősök Emlék utján keresztül, a becsületes megtaláló adja le a Szerkesztőségben, hol illő jutalomban részesül.

Birtokosok, gazdák, bérlők négy középiskolát végzett fiaikat adják a földmívelésügyi minisztérium egyetlen középfokú gazdasági iskolájába: a szarvasi m. kir. gazdasági tanintézetbe. Elméleti és gyakorlati kiképzés, önálló gazdálkodásra tanítás. 500 kat. holdas tangazdaság. Testezés, sport. Internátus. Önkéntesi jog. Tájékoztatót küld az Igazgatóság.

A Miskolc—Lillafüredi filléres gyors Gyomáról vasárnap reggel 5.11-kor indul.

A békéscsabai muzeumot június 5-én nyitják meg ünnepeles keretek között.

Mezőmgyer község pénztárát kirabolják. Kétezzer pengőlt vittek el a lettesek.

Franciaországba 40.000 juhot szállítottak ki eddig.

A szombathelyi gyufagyár üzemét beszüntelik.

A Király Színház épületét júliusban elárverezik. Kikiáltási ár 255 ezer pengő.

Angliában 2 millió telefon-állomás van.

Be lehet most már részlet-fizetésre is vezetetni a telefoni.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyé- neknel a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bizonyult, hogy a **Ferenc József** víz szellemi munkásoknál, neuraszténias emberek-nél és betegeskedő asszonyok-nál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

A Miskolc—Lillafüredi filléres gyors Gyomáról vasárnap reggel 5.11-kor indul.

Egy grófkisasszony rejtélyes élete. Ez címe annak az érdekes cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. A népszerű színházi képeslap számtalan cikkben, riportban és érdekesebbnél érdekesebb képben számol be az aktuális színházi eseményekről és pletykákról. Egyfelvonásos színdarab, folytatásos regény, novella és rejtvényroval egészíti ki a Délibáb gazdag tartalmát és mégis csak 26 fillér.

A szikvizgyárak vasárnapi munkaszünetet felfüggesztettek.

Félmillió ember nézte meg a budapesti nemzetközi vásárt. Az üzletpörköltök száma felülmúlt minden várakozást.

Egy angol gyarmati lakos 400 font kártérítésért beperelte a borbélyát, mert óriási bajuszát, melyet 47 év óta oltó nem érintett, tévedésből lenyirta.

Virág nő ki az ember testéből, Indiában a fakírok lilkos iskolájában sok érdekes ember él. Ezek közül főbbnek virág nő ki a vállából, sokan a tűzbe teszik a kezüket anélkül, hogy megsebesülnének. Erről a rejtélyes iskoláról nagyon érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja, a népszerű képeslap, amelynek új száma gazdag tartalommal jelent meg. Egy szám ára 26 fillér.

Juliustól kezdve az adómentes házak után is kell pótdólt fizetni.

Az egyiptomi lovastestőrség magyar lovakon lovagol.

Leleplezte az amerikai rendőrség a Lindbergh fiúeska gyilkosait.

Inokai japán miniszterelnököt megölték. Több vezető politikust is elakartak pusztítani a merénylők.

XIII. Alfonz volt spanyol királyt egy spanyol munkás Franciaországban meglámadta és megütötte.

Nyílt tengeren kigyulladt egy most épült óriási francia személyszállító gőzös.

Megjelent a tejforgalom szabályozásáról szóló kormányrendelet.

Légrády Imre egy ötemeletes házat hagyományozott a Hirlapírók Nyugdíjintézetének.

Orosháza adófizetői a városaalakulás ellen szavaztak.

Május 20-án sztrájkba léptek Románia összes tanárai elmaradt illeményeik miatt.

Az amerikai gyermekekről ujlenyomatot vesznek a szülők, hogy cselleges elrabolásukkor könnyebben felismerhessék.

Kánikulai meleg van napok óta Párisban.

164 öngyilkosságot követtek el április hónapban Budapesten.

3000 pengőt találtak a razzikázó detektívek egy budapesti koldusasszony zsebében.

A Miskolc—Lillafüredi filléres gyors Gyomáról vasárnap reggel 5.11-kor indul.

Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgöres, mellnyomás vagy szív-fájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértólulást.

Állami gépjárművezetőképző (sofför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében május 30 n este fél 7 órakor az intézet Budapest, VIII., József-körül 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetőek, Igazgatóság.

Illeték megállapítás. A pénzügyminiszter a gazdasági munkaviszony ügyekben leróvándó közigazgatási határozati illeték legkisebb összegét 50 fillérben állapította meg.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható. És a községben a **Wagner-fatelepen.**

HUMOR.

Hat, négy, kettő.

Egy úr, aki nagyon szereti a katonákat, — 50-ik születésnapja alkalmából — 500 darab szivart küldött a kaszányába azzal a kéréssel, hogy igazságosan osszák szét a legénység közt. Az őrmester úr kezében a névsorral, közli a legénységgel a jószívű ajándékozó nevét, azután minden legénytől megkérdezte, hogy milyen vallásu.

Igy kezdődött a kiosztás:

— Nagy János!

— Jelen:

— Milyen vallásu vagy?

— Katholikus.

— Neked itt van 6 szivar.

— Kiss Péter!

— Jelen:

— Milyen vallásu vagy?

— Református vagyok.

— Neked itt van 4 szivar.

— Kohn Ignác!

— Jelen! — *Legyint a kezével és így szól: Ne tessék kérdezni, — csak tessék ide adni két szivart.*

Endrői ingatlanforgalom.

Liziczay Mihály eladta a Király utcai beltelkes lakóházát 1800 P-ért Büngösi Gézané Timár Eszter endrői lakosnak.

Szurovecz János és neje Timár Monika eladták a kondorostanyai földjüket 1000 P-ért Hornok Imre és neje Farkasinszky Regina endrői lakosoknak.

Balázs Mihály nős Farkas Borbálával endrői lakos a varjasi dűlőben levő föld illetőségét eladta 1000 pengőért ifj. Balázs Mihály nős Rostás Máriaival endrői lakosnak.

Oiáh Lajos endrői lakos eladta a beltelkes lakóházát 600 pengőért Suhaneczki Mihály és neje Cserenyeucz Anna endrői lakosnak.

Pintér János nős Timár Terézszel endrői lakos eladta a Décspáskum dűlőben levő földjét 1400 pengőért Gombkötő Elek endrői lakosnak.

Timár Mihály nős Timár Máriaival endrői lakos eladta a Kocsorhegyi földjét 300 pengőért Timár Sándor nős Timár Ilonával endrői lakosnak.

Timár Imréné Szurovecz Mária endrői lakos eladta a Liziczai dűlőben levő földjét 2150 pengőért Hanyecz Gergely (nőtlen) endrői lakosnak.

Fülöp István nős Vaszkó Etellel endrői lakos eladta a beltelkes házát 1600 pengőért Hunya József nős Varju Terézszel endrői lakosnak.

Tóth Lajos nős volt Csuvar Viktóriával endrői lakos eladta a Sóshalom dűlőben levő földjét 100 pengőért Bohráth József és neje Dávid Erzsébet gyomai lakosnak.

Timár Imre nős Tóth Máriaival endrői lakos eladta a Décspáskum dűlőben levő földjét 2950 pengőért Hunya Lajos és neje Szilágyi Veronak,

A rossz gazdasági viszonyok és a kivitel korlátozása miatt kénytelen vagyok túlszűrt raktáromon lévő: **elsőrendű, tisztán sertéshúsból gyártott, elismerten legjobb világmárkás**

téliszalámít

a napi áron ALUL

ajánlani és pedig kg-ként P. 3-80 árban, 5 kg-os postacsomagban bérmentve, utánvétellel.

DEUTSCH MIKSA
BUDAPEST

III. Szent Endrei ut 14.

SPORT

Birkózó verseny.

A Gyomai Levente Egyesület birkózószakosztálya folyó hó 15-én Püskösdi vasárnapján Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, levente vezetőfőoktató és vitéz Molnár Pál főoktató vezetése alatt 9 levente birkózóval Szeghalmon birkózóversenyen vett részt. A versenyt a szeghalmi birkózók clubja rendezte. A birkózószakosztály tagjai mérészségükről tettek tanubizonyosságot, amelyben 4 havi tréninggel porondra mertek lépni és a kitudó birkózó-anyaggal rendelkező, rutinizott versenyzőkkel bíró szeghalmi birkózók clubjának meghívását elfogadva, ringbe szálltak. Ez a verseny első szereplése volt levente-egyesületünk birkózószakosztálya tagjainak és elfogultság nélkül leszögezhetjük, hogy a levente-egyesület birkózói az erő-különbözet és rutin dacára megállták helyüket. Levente-birkózóink Szilágyi Imre levente birkózó-oktató irányítása és szakszerű kiképzése alatt, a 4 hónap óta tartó tréning kapcsán elfogadható eredményt értek el és fejlődő képességükről vezetőiket meggyőzni sikerült. A további fejlődés nem is maradhat el, mert Szilágyi Imre, ki Budapest székesfőváros és Magyarország 1931 évi országos levente-birkózóbajnoka, garancia arra, hogy oktatása mellett levente-birkózóink fokról-fokra kiválóbb eredményeket érhetnek.

A versenyen résztvevő levente birkózóink közül, légsúlyban Nádudvari Sándor levente II-ik díjat, a pehelysúlyban Dorogházi Sándor levente III-ik díjat, Singer László öreg-levente könnyűsúlyban II-ik díjat, Szilágyi Imre levente birkózó-oktató a kisközépsúlyban I-ső díjat és Csapó Gyula levente a nagyközépsúlyban II-ik díjat nyert. A díjakat érmekben kapják ki.

Folyó évi június hó 12-én vasárnap délután az Erzsébet-ligeti pavilonban a szeghalmi birkózók clubjával reváns-mérkőzés lesz, melyre már most felhívjuk a sportbarátok szives figyelmét.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

PUBLIKÁCIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kizárólag raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Az Erzsébet-ligeti pavilonban egy butorozott szoba nyaralásra olcsón kiadó.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, huszonöt katasztrális elsőrendű szántóföld, tanyaépületekkel és hozzá hat kat. hold kaszáló a Köröszugban, tehermentes birtok,

29.000 P-ért eladó.

Értekezni lehet:

id. KALMÁR IMRE bíróval
Endrődön.

Ingtatlan forgalom.

1932. április 15—április 23-ig.

Gál Antal (nős Juhász Rózával) gyomai lakos vett 1 hold 1325 négyszögöl tanyai szántó ingatlant Domoikos Sándor (nős Gyarmati Rachellel), Domokos Eszter Király Józsefné, Domokos Imre (nős Kruchió Lidiával), Domokos Róza Oláh Imréné és Domokos Erzsébet gyomai lakosoktól 2000 P-ért.

Bogár László (nős Nagy Ilonával) és Bogár Imre gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Pető Endre és neje Ágoston Teréz gyomai lakosoktól 2000 P-ért.

Pető Endréné Ágoston Teréz gyomai lakos vett 2 hold 1026 négyszögöl tanyai szántót Bogár Dánielné Tóth Eszter gyomai lakostól 2000 P-ért.

Négyesi Gyula (nős Béres Lidiával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóháznak 2/8-ad részét Kocsis Istvánné Kádár Erzsébet nagykáti lakostól 1000 P-ért.

Pető Lajos és neje Kiss Julianna gyomai lakosok vettek 3 hold 1213 négyszögöl fattyasi szántót T. Kocsis Istvánné Kádár Erzsébet nagykáti lakostól 2850 P-ért.

Szász János (nős Paraizs Jolánnal) gyomai lakos vett 165 és 187 négyszögöl németzugi szántót Megyeri Sándor és neje Jámber Eszter gyomai lakostól 90 P-ért.

T. Kiss Lajos (nős Varga Irénnel) gyomai lakos vett 805 négyszögöl kölesfenéki szántót K. Szilágyi Albert (nős Bere Juliánnával) gyomai lakostól 175 P-ért.

Kiss József és neje Strausz Anna gyomai lakosok vettek 1304 négyszögöl és 209 négyszögöl kölesfenéki szántót Herter Károly pestszentimrei lakostól 750 P-ért.

Gál Róza Tandi Jánosné gyomai lakos vett 602 négyszögöl és 1 hold 772 négyszögöl bánomkerti szántó 1/7-ed részét, egy beltelkes lakóház és 1 hold 948 négyszögöl pocozugi és holtkörösi szántónak 1/14-ed részét Gál Imre (nős Putnoki Vilmával) gyomai lakostól 350 P-ért.

Rádió műsor.

Május 22—28-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, május 22.

9: Hírek kozmetika
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi zene és szentbeszéd utána idő, időjárás, vizállás jelentés, majd hangv. Hangv. szünetében: Rádió krónika.

2: Gramofon
3: A tejiparosszakképzés
4: Vasmunkások dalkara
4.50: Felolvasás
5.20: Szalonzene
6.30: Katonabonák
7: Operai zenekar
8.15: Sport és lóversenyeredm.
8.30: Kabaré
10.20: Sport és lóversenyeredm, majd cigányzene
11: Szalon és jazz zene

Hétfő, május 23.

9.15: Szalonzene
12.05: Gramofon
1.15: Elemi iskolai testnevelés
4: Asszonyok tanácsadója
5: Az ember és a gép—felolvasás
5.30: Cigányzene
6.20: Német nyelvoktatás
6.45: Dalest
8: Baseli műsor közvetítése
10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzene

Kedd, május 24.

9.15: Hangverseny
12.05: Szalonzene
4: Gyermekmesék
5: Cigányzene
5.50: Felolvasás
6: Francia nyelvoktatás
6.30: Katonazene
7.45: Sajtó és irodalom
8.15: Laurisín testvérek hangv.-e
9.45: Debreczeni trió hangv.-e
10.15: Időjárásjelentés
10.35: Cigányzene

Szerda, május 25.

9.15: Hangverseny
12.05: Cigányzene

1.15: Népiskolai testnevelő
3.30: Morse tanfolyam
4: Gramofon
5: A légiforgalom
5.35: Kéztongorás jazz
6.15: Olasz nyelvoktatás
6.40: Hangv.
8: Községi ünnepek
8.20: Sültgalamb-vigjáték
10.30: Időjelzés, időjárás, hírek, ügetőversenyeredm. majd jazz zene.

Csütörtök, május 26.

9: Hírek
9.30: Urnap Magyarországon előadás
10: Egyházi zene és szentbeszéd
12: Szalonzene
kb. 12.45: Hadirokkantak zászlószentelése
2: Gramofon
3.30: Gyermekmesék
4.10: Cigány és jazz zene
5: Előadás az élelmiszerekről
5.30: Postászene
6: A filmzene
7: Humoros előadás
7.30: Daljáték az Operaházból utána időjelzés, sport és lóversenyeredm. majd cigányzene

Péntek, május 27.

9.15: Szalonzene
12.05: Balalajka
1.15: A testnevelő tanfolyam
4: A háztartás
5: Előadás
5.30: Hangv.
6.15: Gyorsírotanf.
6.45: Magyar nóták
7.45: Előadás—Hollandiáról
8.10: Rádió külügyi negyedóra
8.40: Mozárt est, utána időjárás, hírek, időjelzés majd cigányzene

Szombat, május 28.

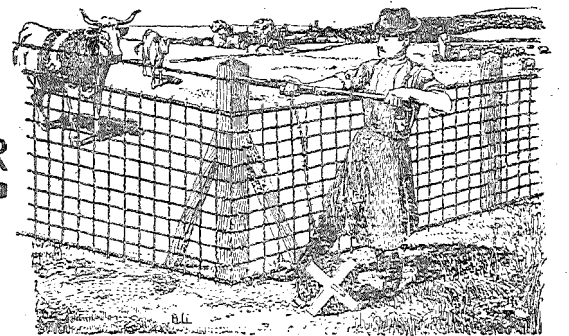
9.15: Katonazene
12.05: Hangv.
4: Gyermekjátászóóra
5: Cigányzene
6: Felolvasás
6.20: Hangv.
7: Mit üzen a rádió?
7.45: Szalonzene
8.45: Időjelzés, hírek, ügetőversenyeredm.
9: Zenekari hangv.
10.30: Időjárásjelentés majd cigányzene
11.30: Gramofon

Legjobb és
legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai

fakereskedésében, GYOMÁN.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Endresz—Bittay

Az óceánt átrepülve a bicskei kukoricásban torpant meg a rekordot javító magyar sas.

Mennyi aggodalommal lestük a rádió minden szavát s millió aggódó magyar ember lélegzett fel, mikor megtudtuk, hogy csak a gép sérült meg. Még most is a fülemben cseng Endresz szava, mikor a mikrofon előtt egy pohár sört ivott és utána azt mondta: „Ezért érdemes volt átrepülni az oceánt“.

Most is a cél előtt torpant meg az „Igazságot Magyarországnak“ hirdető sas, csak hogy most hiába várjuk Endreszt a mikrofon elé, — hős társával életüket vesztették.

...A millenniumi emlék előtti temetéssel ismét bebizonyosodott, hogy nagyjainkat halálukban jobban tudjuk becsülni, mint életükben.

Az olasz nemzet nemes

gesztussal ajánlott fel mintegy 30 ezer pengőt Endresz özvegyének és 15 ezer pengőt Bittay édesanyjának, Magyarországnak pedig egy

hasonló repülőgépet ad ajándékba, mellyel továbbra hirdetjük a nagy világban „Igazságot Magyarországnak“.

Püspöki látogatás Endrődön.

Múlt számunkban közöltük már amaz örvendetes eseményt, hogy az endrődi református egyházai f. évi június hó 4-én, szombaton délelőtt 9 órakor meglátogatja Főispiszteletű és Nagyméltósága dr. Ballazár Dezső püspök ur!

Püspök ur Ónagyméltósága június 4-én reggel Békésszentandrásról indul kíséretével s Endrődre a szarvasi úton érkezik délelőtt 9 órakor. Endrőd község szélén, mielőtt a község belterületére érkezne Nagyméltósága Püspök ur és kísérete, a gyomai járás lakosai nevében küldölség élén a járási Főszolgabíró ur fogadja és köszöni.

A község házában a református egyház nevében Répás Pál elnök-lelkész köszöni Püspök ur Ónagyméltóságát. Ezután nagyméltósága Püspök ur istenlisztelelet tart a község háza tanácstermében, jó idő

esetén a Hősök szobra előtt, melyet az istenlisztelelet után megkoszoruz.

Istenlisztelelet után Püspök ur Ónagyméltósága küldölségeket fogad.

Ezen ünnepélyre egyházunk elnöksége Endrőd község egyházait, hatóságait, egyesületeit már meghívta. Minden előkészület már megtörtént arra, hogy ezen püspöki látogatás Endrőd községnek nagy ünnepe legyen. Nagy örömiünkre szolgál, hogy Endrőd Elöljárósága és nemes érzésű, felebaráti szeretettel és igazi magyar testvéri érzéssel és gondolkozással bíró lakossága a legmélyebb tiszteletadással óhajt részt venni a református egyház örömmünnepén s a legbensőbb magyar vendégszeretettel várja a közénk érkező Nagyméltósága Püspök urat.

Püspök ur Ónagyméltósága ezután Gyomára megy s ott

az egyházak fogadják a hősök szobránál, melyre Nagyméltósága Püspök úr koszorút helyez.

Tiszteletére ünnepi közebédet adunk az Erzsébet-ligetben.

Akik ezen az ebéden részt óhajtanak venni úgy Endrőd-ről, mint Gyomáról, ebbeli szándékukat a gyomai református egyház lelkészi hivatalában jelentsék be.

Kondoros—endrődi útépítés.

A Hunyatelepi bekötő út földmunkálata most indult meg szerdán. Körülbelül 5 km-es szakaszon folyik a munka 160 munkással és ezt 2—3 hét alatt befejezik, ezzel az endrőd—kondorosi szakasz földmunkálatai befejeződnek. Az egész munkán 1200 ember összesen mintegy 15.000 munkanapot dolgozott. Egy ember átlagosan körülbelül 20—25 pengőt keresett.

TÁRCA

Gazdasági reformtervek gazdasági ismeretek nélkül.

Irta: BELL MIKLÓS.

Fenti cím alatt megjelent a „Magyarságban“-ban gazdasági reformtervem ellen egy nagyhangú délibábos kritika, amelynek mindenegybes pontját már többször újságcikkemben cáfoltam meg.

A cikkíró abban a mániában szenved, hogy a bankokratikus rendszer tudományos jelleggel bír és ennél fogva megállapításai abszolút tévesek.

A bankokratikus rendszer nemzetpusztító rendszer. Ezt minden élő szónál hitelesebben bizonyítja az elmúlt pénzdevalváció, amely nemzetünknek 16

milliárd pengős kárt okozott. A magas kamallábbal és igazságtalan kartelárakkal elvonja a bankokrácia a nemzet munkaeredményeit, amit a mai általános nyomoruságos helyzet megcáfolhatatlan módon bizonyít. Világos tehát előlünk az az a tény, hogy az olyan pénzügyi és gazdasági rendszer, amely az emberiségnek 99.9 százalékának nyomoruságát hozza magával, nem bírhat tudományos jelleggel. Pénzügyi és gazdasági tudomány csak egy olyan rendszerből fakadhat, amely az egész emberiségnek jólétet és fejlődést biztosít. Más szavakkal: a tudomány ott kezdődik, ahol a fejlődés vele karonfogva jár.

A bankokratikus rendszer megítéléséhez szükséges a következő reális tényeket fi-

gyelembe venni.

Jelenleg cirka 400 millió papírpengő forog közkézben. A takarékos és folyószámlabetétek kitesznek 1600 milliót. Az árvapénzek különféle alapok és stb., amelyek szintén mind arany fedezetű pénzzel létesültek, kitesznek cirka 300 milliót. Ennek a 2.300 milliárd aranyfedezete jelenleg 92 millió aranypengő, vagyis 4 százalék. Az arany tehát úgy viszonylik a 2.300 millió pengőhöz, mint a kenyérben levő só a kenyérhez.

Jelenleg az egész világon az évi aranytermelés 2.250 millió pengő, viszont az aranyszükséglet 3.200 millió pengő. Tudnivaló, hogy a világ aranytermelése óriási csökkenésben van, viszont az aranyszükséglet évről-évre rendkívüli módon emelkedik és amennyiben a

mai aranytermelési üzem nem változik, abban az esetben 35 év múlva ott tartunk, hogy aranyat pénzfedezetnek felhasználni egyáltalán nem lehet, mert nem lesz arany erre a célra.

Ime látjuk, hogy akár kedves nekünk, akár nem, az aranyfedezetű rendszer meghalt, erről vitatkozni éppen olyan hiábavaló, mint fiatalságunkat visszasírni.

A mai technikai korszakban kell végre valahára, hogy a reális tényeket elismerjük, mert csak így kerülünk arra az igazságos útra, ahol a mai nyomoruságos helyzet megoldási lehetőségével találkozunk. Egy 1.000 lóerős gőzgép megfelelő gőzmennyiségeket követel, az pedig dikálja a kalóriát, azaz szénmennyiséget. Gazdasági téren a termelés és alkotás

FODOR LAJOS ÁLL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ FOGTERME

MEGNYILT az Endrődi uton a KISKLEIN féle házban

A fogtechnikai laboratórium vezetője Kádár Sándor fogtechnikus.

Tűzoltó vizsga.

A „Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testület” házi tanfolyamának záróvizsgáját vármegyei Alispán ur rendeletével május 22-ére tűzte ki. Vármegyei Alispán ur rendeletében közölte Démusz Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő kirendelését, kinek fogadására Wagner Márton járási tűzrendészeti felügyelő, Arany Guszláv parancsnok és Biró Béla alparancsnok ment ki az állomásra az időközben váralanul Gyomára érkezett Falussy Károly országos Tűzoltószövetség titkárával.

Mikor Démusz Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő a község házára beérkezett, a tűzoltószakasz vezetője, Köhler Mihály szakaszparancsnok jelentette a megjelent tűzoltók létszámát, majd délután 5 órakor a testületi vizsga kezdetét vette, miután a tűzoltóság és a megjelentek a magyar „Hiszkegy”-et elmondták. Démusz Lajos vármegyei felügyelő megállapította, hogy a kitűzött anyagot a testület a működési naplója szerint elvégezte, ezután a vizsgáztatást megkezdte. A vizsgára jelentkezett 21 tűzoltó közül nagyon sok olyan ujong volt, kik a testület kebelébe csak pár hónapja tartoznak és ennek dacára a kérdésekre adott feleletekkel a jelen voltak meg voltak elégedve. A vizsga általában jól folyt le.

Vizsga után Démusz Lajos tűzrendészeti felügyelő buzdító

szavakat intézett a tűzoltókhoz, hogy a megkezdett munkájukat továbbra is ilyen szorgalommal folytassák, majd Falussy Károly országos szövetségi titkár intézett meleg bajlári szavakat a tűzoltó testület jelenlevő tagjaihoz. Ezután a vizsga véget ért. A tűzoltószakasz díszmenettel vonult el

a megjelentek előtt.

Végtelenül jól esett látnunk, hogy járásunk főszolgabírája dr. Pálka Pál és Simonovánszky Ödön járási testnevelési felügyelő megjelentek a vizsgán és ezzel kifejezésre juttatták azt, hogy a tűzoltóság irányában nagy megértéssel viselkednek.

Kner Izidor ünneplése.

Fényes ünnepély keretében folyt le a múlt számunkban már jelzett díszgyűlés, melyet Kner Izidor 50 éves nyomdai működésének méltatására rendezett meg a Grafikai Főnökegyesület a többi nyomdai ipari rokonszakmákkal. A sok résztvevő végig lelkes ünneplése különösen akkor fokozódott tetőpontjára, mikor dr. Barabás Béla, Kner Izidor régi barátja, kerületünk volt függetlenségi képviselője megszállt

területről is eljött, hogy részt vegyen az ünneplésben.

A vármegyénk részéről dr. Uhrin László várm. főjegyző, a gyomai szolgabíró részéről Bakos József főszolgabíró, az Ipartestület részéről Perei Lajos üdvözölték a jubilánst.

A sok-sok értékes üdvözlést Kner Izidor meghatottan köszönte meg. Este jól sikerült banketten folytatták az ünneplést.

Az első filléres gyors.

Vasárnap reggel szokottanul népes volt a gyomai állomás. Várták a filléres gyorsvonalat, mely 5.40 pengőért Miskolcra és vissza is hozott egy személyi. A befutó vonatból vidám ismeretlenek integettek a gyomai, endrődi és dévaványai csatlakozók felé. A 16 kocsi-ból álló szerelvény 11 és 12

számu kocsiába ültek fel a Gyomáról felszállók.

A kiránduláson látottakról külön-külön van meg az ott voltak emléke, csak a Lillafüredre közlekedő kis vonat színdarabában egyek a vélemények.

Bár minél gyakrabban adna a MÁV alkalmat, hogy ilyen ősős kirándulásokat tehetnénk.

Hősök emléknapja.

Gyoma község előjárósága **junius hó 5-én** délelőtti fél 11 órakor a hősi szobornál a Hősök Emléknapiját megünnepeli és ezzel kapcsolatban a hadirokkantoknak a rokkantérmek az ünnepély keretében kiosztatnak.

Délelőtti 9 órától 10 óráig az összes hitfelekezeti templomokban ünnepélyes isteni sztelet lesz, míg a hősi szobornál pedig délelőtti fél 11 órakor az ünnepély a következő műsorral fog megtartani:

1. Énekel a Gyomai Dalárda.
2. Szaval egy polgári iskolai fiú tanuló.
3. Énekel a Gyomai Dalárda.
4. Ünnepi beszéd. Tartja: Csernay Géza r. kath. lelkész.
5. Szaval egy polgári iskolai leánytanuló.
6. Hadirokkantjelvények és igazolványok kiosztása.
7. A kiosztást megköszöni Erdei Lajos rokkant egyetemi elnök.
8. A Gyomai Dalárda énekel.
9. A hadirokkantak csoportba állnak s a levante csapat, a frontharcosok, cserkészek és a polgári lövészcsoport tagjai a hadirokkantak előtt díszmenetben elvonulnak, miközben a levantezenekar indulót játszik.

Az ünnepély végeztével a templomban harangoznak. Rossz idő esetén az ünnepély a község házában lesz megtartva.

A frontharcosokat kéri a szervezőtisz, hogy az ünnepélyen testületileg jelenjenek meg.

hasonlóan diktálja a forgótőke mennyiségét, vagyis mindig csak annyit tudunk termelni, azaz alkotni, amennyi forgótőke áll rendelkezésünkre.

Ha tehát a mai 4 milliárdos termelés mellett nyomoruságban él ugyszólván az egész nemzet, akkor kell, hogy annyival többet termeljünk, mint amennyit a helyzet parancsol. És pedig:

- 1) az életstandardok kielégítésére,
- 2) a külföldi és belföldi adósságunk kamat és tőketörlesztésére,
- 3) az állami háztartás biztosítására,
- 4) a meglevő vagyon értékcsökkentésére,
- 5) a nemzeti vagyon szaporodására.

Amennyiben termelésünket és alkotásunkat a franciáéval

arányosítjuk, ugyanannyi pénzt kell aránylag, hogy kibocsásson nemzeti jegybankunk, mint amennyit a francia jegybank utrabocsájtott. Ilyen körülmények között lesz a termelésünk és alkotásunk 10 milliárd, a forgalomban levő pénz pedig emelkedik 4 milliárdig, vagyis a 92 milliós aranyalapunkat fel kell emelni egy milliárdig. Honnan lehetne beszerezni ezt a hiányzó 900 millió aranyat? Azt hiszem a cikkíró másképpen beszélne, ha az arany beszerzési probléma ő rá lenne bízva.

Fentiekből azt látjuk, hogy gazdasági életünkben sem hanggal, sem nagyzási mániával, sem pedig egyéni eszméssel nem lehet boldogulni, mert itt a helyzet diktálja a probléma megoldását és amennyiben nem vagyunk haj-

landók ezt az egyedül irányító lényezőt elismerni, abban az esetben szenvedés a büntetésünk.

Világos elméjű nemzetnél nem lehet a forgótőke magasabb kamatu az üzemek állagos hozamánál, mert különben az nem forgótőke, hanem uzsorapénz, amely gazdasági életünkre pusztító természettel bír.

Minden nemzet, amelynek külkereskedelme aktív, pénze nem szerepelhet a külkereskedelemben. Amennyiben külkereskedelme passzív, abban az esetben annyi külföldi kölcsönt kell felvenni, vagy pedig a behozatalt annyival csökkenteni, amennyit a helyzet követel, mert más mód nincsen. Továbbá jogában áll minden nemzetnek áruját külföldi valutáért

eladni s ennél fogva elege t lehet külföldi kötelezettségeinek, ezzel a kapott valutával.

Továbbá tudnivaló, hogy külkereskedelmünk pénzügyi lebonyolítása devizákkal történik olyképpen, hogy ezek naponta rendszerint kiegyenlítik egymást, olyannyira, hogy alig fordul elő némi differencia. Jegybankunk helyes politikája, hogy évek óta annyi devizát tart készletben, amennyit a külkereskedelmi deviza kiegyenlítése követelnek, minél fogva pénzünk évek óta a külkereskedelmi kiegyenlítéseknél nem szerepel.

Mindezekből azt látjuk, hogy sem a magyar pénznek, sem pedig az aranynak egyáltalában nem is kell szerepelnie külföldi vonatkozásban.

(Folyt. köv.)

Vasárnap megnyílik a strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

Gazda bajok.

IV-ik közlemény.

3. A régi jó világban, amikor még a gazdának nem kellett adóbevallást csinálni, hatáskörén kívüli dolgokkal nem igen törődött. Még az ő sorsával összefüggő dolgok intézésével sem, ha valami talán nem volt innyére, legyintett egyet a kezével, majd elvégzik az okosak — mondotta és a dolog felelt napirendre lért.

Az akkori adó-összeg és rendszer mellett valahogy meg is lehetett ezt tenni, de mennyivel másképp van ez mostan. Bizony számtalanszor előfordul, hogy súlyos pénzt fizetünk adóba, amit egy kis fáradtsággal, idejében való utánjárással, na meg a rendeletek tanulmányozásával módunkban lett volna megmenteni.

A mai kor már a gazdától is megköveteli, hogy a saját dolgában ő maga járjon el. Figyeljük, mikor mit, hogyan lehet és kell csinálni. A politikai lapok mellett a rendeleti közlönyt is nézzük meg, mert sokszor van benne reánk nézve sokkal fontosabb olvasni való, mint a napi lapokban.

Hogy a saját ügyünkkel elhanyagoljuk, kényelemből-e vagy tudatlanságból-e? az mindegy, de igaz. Ezt igazolja a múlt év végén tartott megyei gyűlésen a gyulai Pénzügyigazgató azon kijelentése, hogy bizonyos idő alatt beérkezett 240 drb. adófelebbezés között mindössze csak 8 volt mezőgazda és ezek közül 7-nek a kérése jogos volt és teljesítve is lett. Én azt hiszem, hogy a megye területén nemcsak 7 mezőgazdának volt az adója sérelmes, hanem sokkal többnek, de néma gyerekek az anyja sem tudja a kívánságát, így vagyunk mi nem csak az adóval, hanem sok mindennel.

4. Szerintem minden bajnak igazi kulforrása az, hogy a gazdának a mai kornak megfelelő általános tudása és képzettsége nincsen meg. Ezzel nem azt értem, hogy minden gazda kivétel nélkül érettségit legyen, de legalább 4 középiskolát igen is végezzen el minden gazdálkodó fia, még akkor is, ha a fiu nem elsőrendű tanuló is.

Meg vagyok róla győződve, hogy sokan vannak, akik ezen soraim olvasásakor azzal érvelnek, hogy már most is sok

az iskolázott ember. Sajnos községi és egyházi képviselők szájából, sőt lapokból is olvashatjuk ezt, van-e szükség polgári iskolára? Én gazda szempontjából kijelentem, hogy igenis van, sőt a mai korban már nála nélkül sem kigazda, sem kisiparos nem állhatja meg a maga helyét. A mai lázas korban úgy a gazdának, mint az iparosnak a 4 oszt. polgári iskola elvégzése igen is szükséges, de nem szabad a 4 oszt. polgári iskolát, mint olyat, kenyérkereső pályának tekinteni, hanem mint alapnak igen. Gazda fia legyen gazdálkodó, az iparos fia pedig mester a szó maga teljes értelmében.

Többen azzal érvelnek, hogy csak középiskola elvégzése után fél egyéniségek, vagyis se nem ur, se nem gazda típusú válnak löbbsen. Sajnos ilyenek is kerülnek. Ezen eseteknél szerintem hibás lehet: 1. a közvélemény, 2. az illető tanuló egyénisége, 3. a szülők, de semmiesetre sem az iskola.

Nálunk a közvélemény azt tartja, hogy bizonyos iskolák elvégzése után fizikai munkát végezni valami lealacsonyító dolog. Még élénk emlékezetemben van, amikor polgári iskoláimál végeztem, a nyári szünidő alatt nagyapám ta-

nyáján kanászkodtam, vagy géppel arattam, az uton jövőmenő gazdák odakiabáltak, ezért kár volt tanulni, a kanásznak nem kell tudomány. Egyes szülőktől meg hallani lehetett, ha már taníttatjuk, csak nem dolgozhat, mint egy napszámos. Viszont sok szülő-től meg ilyen félet, ne tanulj fiam, ne kinezd magad, lesz neked úgy is miből megélni. Bizony sok 13-14 éves tanuló fiu ezeket hallva, oltagyta a a tanyát, a munkát és ezért nem fejlődhetett ki a mainál tanultabb kigazda-társadalom. Ma Gyomán alig van egy két olyan kigazda, aki egy mezőgazdasági szakvéleményt megfelelően írásba tudna foglalni, vagy mint valamilyen szövetkezeti igazgatósági tag évi mérleget, annak minden pontját tudatosan át tudná vizsgálni. Aláírja, de csak csupán bizalomból, vagyis az iskola nagyon hiányzik.

Adjuk fiainkat iskolába azzal a meggyőződéssel, hogy a tanulás, a tudás csak alapja legyen annak a munkának, amely munka után majdan meg akar élni. Már előre értessük meg vele, hogy nem azért kell neki iskolába járni, hogy esetleg napidíjas legyen, hanem képzetesebb kigazda.

Folytatom.

PAPP ZSIGMOND.

A Békésvármegyei Vitézi Szék vándorzászló versenye Békéscsabán.

A Békésvármegyei Vitézi Szék vándorzászló versenyét ez évben folyó hó 22-én vasárnap tartotta meg. A verseny Békéscsabán a CsAK sporttelepén rendeztetett s azon békésvármegyei Levente Egyesületek és középfoku iskolák ifjusága vettek részt.

A Gyomai Levente Egyesület fennállása óta minden esztendőben a Vitézi Szék által rendezett versenyeken résztvevő s eme magatartásáért és igyekezetéért a Vitézi Szék kapitánya vitéz Szabó Jenő alezredes, elismerésének adott kifejezést.

Levente Egyesületünk Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, vezető-főoktató és vitéz Molnár Pál főoktató vezetése alatt 10 atlétával és egy diszszakasszal szerepelt a versenyen. Csapatbajnokságban atléták hiánya miatt nem vehettek részt s így benevezett atlé-

lái csak egyéni versenyszámokban szerepelhetett.

A délelőtti folyamán az előmérkőzések bonyolítottak le és ezek során a 100 méteres síkfutás döntőjébe Kalita József leventénk be is került. Az előmérkőzésen elért ideje 12.4 mp. volt. Az egyéb versenyszámokban atlétáink különösebb eredményeket nem értek el, amin nem is csodálkozhatunk, mert oly versenyzőkkel kerültek össze, kik valamikor középiskolai tanulók voltak s ma mint leventék, versenyfutással és nagyobb felkészültséggel rendelkeznek. Természetesen nagyban hozzájárult a nagyobb tréning is, amit a mi atlétáink nem érhetnek el, mert Levente Egyesületünknek kimondott atlétikai sporttelepe nincsen.

Távolugrásban Kéri László leventénk 5.10 métert ugrott, de ez a távolság a döntőbe való

bekerüléshez nem volt elégséges.

Buzogánydobásban Agoston leventénk 45.98 méteres dobási eredményt ért el, holott ilihoni tréningje alatt 53 méteres dobása is volt. A döntőbe így nem került be. Súlylökésben Csikós László levente 9.80 m-es lökésével kiesett.

Délután 2 órai kezdettel a döntő-mérkőzések és a szabadgyakorlatok, felvonulás vették kezdetét. A m. kir. Bethlen Gábor 10. honvéd gyalogezred zenekarával az élén, zenészővel vonultak fel a leventék és középiskolás ifjak, valamint a tótkomlói polgári iskola leány-növendékei. A felvonulás díszmenettel volt kapcsolatos és elfoglaltság nélkül, de illetékes tényezők véleménye alapján is megállapítható volt, hogy Levente Egyesületünk díszszakasza egyöntetű, határozott és fegyelmettel fellépésével a legjobb benyomást tette és díszmenete a legszebb volt.

Felvonulás után a kötelező közös szabadgyakorlatokhoz álltak fel a felvonulásban résztvevő csapatok és díszszakaszunk azok kivételében kifütyülte magát.

Következtek azután az egyes versenyszámok döntői. A 100 méteres síkfutás döntőfutámban Kalita József leventék jó start után, vehemens végspurttal elsőnek futott be a célba s ezzel a teljesítménnyel az első díjat nyerte el. Ideje 12.1 mp. volt.

400 és 800 m. futószámokban leventéink nem vettek részt.

Az 1500 m. síkfutásban Uhrin Vendel leventénk vett részt, ki tréning-hiány miatt a mezőnyből lemaradt. Ez a leventénk jelenleg levente segédoktatói tanfolyamon van Gyulán, a versenyt megelőző napon kerékpáron jött haza Gyomára és ez a teljesítmény, valamint a tanfolyamon való elfoglaltsága, teljesítő-képességét csökkentette, de egyébként is bemozdása szerint Gyulán tréningezni nem volt ideje és alkalm.

Az egyes versenyszámok között a tótkomlói polgári iskola leány-növendékei szebbnél-szebb rümkus-szabadgyakorlatokat mutattak be a kalozzenekar kíséretével és osztatlan felszést arattak. A faporkán szünni nem akaró mérvet öltött. Meg is érdemelték. A növendékek teljesítménye

mintaképpül szolgálhat minden iskolának.

A békécsabai Levente Egyesület leventéi bemutató ökölvívó-mérkőzést, majd iskolabirkózást is rendeztek és kellő haladásról tettek tanubizonyosságot.

1. A 4-szer 100 méteres staféta-futásban csapatunk utolsó helyen végzett.

Futóink gyengébb szereplése a futópálya hiányának és ennek kapcsán a tréninghiánynak tulajdonítható. Ha az illetékes faktorok a futópálya létesítését kellően támogatni fogják, gyomai leventéink jelentékeny fejlődésre tehetnek majd szert s a legközelebbi szereplésük jobb helyezéssel fog járni.

2. A vándorzászlót, mint legjobb összeredményt elért csapat, a szarvasi realgimnázium nyerte el s annak 1932/33 iskolai évre védője lett, míg a vándorserleget a békécsabai Levente Egyesület nyerte el.

A verseny általában minden versenyszámban szép eredményekkel zárult. Levente Egyesületünk mint IV-ik helyezést díszoklevélben is részesült s a díjkiosztás alkalmával vitéz Barabás ezredes a m. kir. Bethlen Gábor 10. honvéd gyalogezred parancsnoka Nyisztor Péter vezető-főoktatónak a Gyomai Levente Egyesület által elért eredmény és a diszszakasz katonás, példás és fegyelmezett magatartása felett elismerését fejezte ki és további kitartó, buzgó munkálkodásra kérte fel.

Évzáró vizsga.

A gyomai református elemi iskolák évzáró vizsgái a következő sorrendben tartanak: Junius hó 8-án délelőltől 7 órakor tanévzáró istentisztelet.

Junius hó 8-án délelőltől 8 órakor a IV. vegyes oszt. (Hajdu Béla).

délután fél 2 órakor az V. vegyes oszt. (Domokos János).

Junius hó 9-én délelőltől 8 órakor a IV. fiúosztály (Farágó Károly),

délután fél 2 órakor I. vegyes oszt. (Szóke Ferenc),

délután fél 4 órakor III. fiúosztály (v. Varga Kálmán).

Junius hó 10-én délelőltől 8 órakor IV. leányoszt. (Farágó Károlyné),

délután fél 2 órakor I. vegyes oszt. (Kiss István),

délután fél 4 órakor III. leányoszt. (Ósapay Györgyné),

Junius hó 11-én délelőltől 8 órakor II. vegyes oszt. (Oláh István),

délután fél 2 órakor II. vegyes osztály (Varga Pál).

A gyomai református elemi

Filléres járatok Gyomán...

*Filléres vonaton járhatunk már Pestre,
Filléres zsebünkhöz van ez méretezve.
Minden filléres lesz, minden két krajcáros,
Filléres rendszerre tér át a Zöld János...*

*Nem lesz már érdemes gyalog sem járni,
Eltaszít mindenkit nótaszóval Jancsi. —
Minden utca hossza egy fillér lesz csupán,
Jó lesz ez sokaknak mulatozás után...*

*Filléres járatot indít majd Papp Vazul,
Egy csinos szerelvényt, az ócska vasakból.
Lesz benne fiakker, lesz benne stráf-kocsi,
A csuda vonatot Papp Jancsi vezeti...*

*Egy antik gőzkazán fogja majd vontatni,
Lesz majd csengettyűje, bos kürtje is neki.
Gyoma—Endrőd között jár e remek express,
Ezen fogunk járni, ez is filléres lesz...*

*Az utca sarkon megáll majd egy percre,
Hogy az utasokat gyorsan felszedhesse.
Majd tülköl és rohan, kolompját zörgetve,
Míg által robog majd nagy gyorsan Endrődre.*

*Állandó tartalék lesz majd Biró bácsi,
Mert e vonatot is baleset érheti —
Ilyen esetekben Ő lép akcióba,
S lekerül a gépről az öreg targonca.*

*Ne várjanak sokat a „snorient“ utasok,
Ő szállítja őket pláne, ha ittasok.
Ha sok lesz az utas piac alkalmával,
Ő segít akkor is majd a targoncával...*

*Milyen jó lesz, eztán olcsó lesz itt minden,
Sok ilyen járat lesz mit említek itten.
Még a mennybe is lesz majd filléres járat...
Angyalt nézni járunk majd minden vasárnap.*

— ó —

iskola iskolaszéke ezulon hozza tudomására az érdeklét szülőknek, hogy a rendes beiratkozások junius hó 12, 13 és 14-én fognak eszközölneni. Junius 12-én azonban, mivel aznap vasárnap van, a beiratkozás csak a délelőlti istentisztelet után kezdődik. 13 és 14-én pedig reggel 8 órától kezdve délig fog tartani.

Az Országos Alföldi Bizottság gyűlése Békéscsabán.

Junius 4 és 5-ikén vándor-gyűlést tart az Országos Alföldi Bizottság Békéscsabán. Junius 4-én délután megtekintik a városi öntözött rétet, a Szeberényi Zs. Lajos féle és a pósteleki minta gyümölcsösöket. Junius 5-én 9 órakor gyűlés a városházán, előadók: Sajó Elemér miniszteri tanácsos, gróf Széchenyi Károly, Beliczay Miklós és dr. Somogyi Miklós.

Akik részt akarnak venni, azt junius 2-ig jelentésük be Békéscsaba város polgármesterénél.

HIREK

Orvossá avatás. Pólus Károlyt — községünk szülöttét — a Pázmány Péter tudomány egyetemen orvossá avatták. Gratulálunk.

Orvostovábbképző előadások Gyulán. Május 21- és 22-én a Békésmegyei Orvosszövetség továbbképző előadásokat tartott, melyeken nemcsak vármegyénk, de szomszédos megyék orvosai is részt vettek. Gyomáról résztvettek: dr. Szilágyi Ferenc járási orvos, dr. Vogel Károly, dr. Bartha Gusztáv és dr. Vincze Endre. Endrődről: dr. Kovács Péter egészségügyi tanácsos és dr. Uhrin Nándor.

A Gyomai Református Ifjúsági Önképzőkör tagjait szeretettel felkérem, hogy f. hó 29-én délelőltől 11 órára fontos megbeszélés céljából okvetlen jelenjenek meg az ifjúsági kör helyiségében.

Wagner József festőművész Hollandiában jól sikerült kiállítás rendezett és 40 darab megrendelt képet szállított ki.

Az olasz nép a haza oltárára helyezi minden aranyát. Milánóban eddig egy mázsa aranyat szolgáltatott be.

A vér felfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet inni. A egész világon rendelik az orvosok a valódi **Ferenc József** víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Háromlábú pulyka. Bessen-szezen egy kispulyka háromlábbal kelt ki a tojásból. A kicsiny állatka harmadik lába külön combszáru és csontos, két ujjban végződik és így kilátás van arra, hogy egy pulykának három combja lesz, ha megmarad és megnő. Most egészséges és szépen fejlődik.

A Gazdasági Népiskolában az évzáró vizsgálat május hó 30-án (hétfőn) lesz megtartva, melyre ezulon tisztelettel meghívom Gyoma község lakosságát. Délelőltől 8 órai kezdettel vizsgáznak a fiú-osztályok, délután fél 3 órai kezdettel a leányosztályok. Vizsga helye a községi tanonciskola tanterme. Ugyanitt lesznek kiállítva a vizsga napján a fiúk háziipari készítményei és a leányok női kézimunkái. Kérem az iskolázató szülőket, érdeklődjének fiaik és leányaik múlt tanévi munkája iránt. A fiúk háziipari készítményei a vizsga után a helyszínen az előállítási áron értékesítve esznek. Igazgató.

Radó Béla színigazgató f. évi junius hó 10-én megkezdte az előadásokat Gyomán az Erzsébet-ligetben 36 tagu társulatával. A bérletek gyűjtését Mátray színházi titkár jó sikerrel már megkezdte.

A Szent Gellért Konviktus a jövő tanévre felvesz középiskolai tanulókat. Ellátási díj havi 55 pengő. Szegénysorsu jó tanulóknak kedvezmény. Szakszerű tanári felügyelet, jó ellátás, sport és tennispálya, zeneoktatás. Tájékoztatót küld az igazgatóság. **Szeged, Kálvária-u. 10. sz.**

A Gyomai Sport Club junius hó 5-én, vasárnap délután fél 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, határozalképtelenség esetén pedig 2 órakor fog a gyűlés megtartani, melyen a tagok számára tekintet nélkül határoz a közgyűlés. Tárgy: elnök választás.

Nagykőrösön a városháza tornyára óraműre járó harangjátékot szerelnék fel.

Huszonöt éve állították fel a gyulai szanatóriumot,

Akác szőlőkaró megérkezett és mindenféle mennyiségben kapható: **WAGNER MÁRTON FIAINÁL.**

Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.

Endrőd község közgyűléséről.

Endrőd község képviselőtestülete május hó 24-én rendkívüli közgyűlésre gyűlt össze, amelyre az előjáróság tagjai teljes számban, a képviselő tagok közül pedig 26-an jelentek meg. A gyűlést kevéssel 9 óra után nyitja meg **Kalmár Imre** községi bíró. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása több mint háromnegyed órát vett igénybe, úgyhogy 3/4 10-re járt az idő, amikor a tárgysorozat pontjaira áttérhettek. Az első pont a Honsz (Hadirokkantak országos nemzeti szövetsége) megkeresése egyesületi helyiség rendelkezésre bocsátása iránt. A Honsz, amely 85 taggal megalakult, hivatkozva miniszteri és főispáni rendeletekre azt kéri a községtől, tegye lehetővé, hogy 50 tag befogadására alkalmas helyiséget bérelhessen. A közgyűlés utasítja előjáróságot, hogy az 1933 évi költségvetésben gondoskodjék megfelelő fedezetéről és teljesítse a Honsz kérelmét. **Suhanyeczki Mihály** vásár és piac vámbérlő f. évi július hó 30-ra fölmondta községgel kötött szerződését. A közgyűlés a fölmondást tudomásul veszi és utasítja előjáróságot az újabb bérbeadás iránti intézkedések megtételére. **Privoszki Ferenc** állampolgárságát elismerik. **Pallus József** földbérlo 490 kg. búzával tartozik községnek haszonbér hátraiék címén. Előjáróság előterjesztésére közgyűlés fölhatalmazást ad, hogy a tartozás behajtása iránt keressék meg Demecser község és amennyiben ott lefoglalható vagyona nem volna, a tartozás törlesztésére. A tárgysorozat 6 pontja dr. **Baltazár Dezső** debreceni református püspök látogatása. A gyomai ref. lelkészség fölkérésére előjárósági javaslat: küldjön ki a képviselőtestület 5 tagból álló bizottságot, mely Baltazárt üdvözlí. A bizottság szóokául dr. **Kovács Péter** községi orvost ajánlja és tagnak pedig **Bácskai István**, **Hanyecz Pál**, **Hanyecz Vince** és dr. **Hocsmann István** ügyvédet. **Kalmár Vince** kijelenti, hogy nem akar ünneprontó lenni, de elegendőnek tartja, ha Balthazárt a képviselőtestület nevében is az előjáróság üdvözlí. Annál is inkább, mert mikor néhány évvel ezelőtt községünkbe érkezett dr. **Lányi József** kath. püspök, hogy a bérálás szentségét kiszolgáltassa, tehát nem átmeneti, hanem hivatalos küldetésben, akkor a majdan szintiszta katolikus község képviselőtestülete nem látta szükségesnek a püspököt hivatalosan és ünnepelesen fogadni. Amikor pedig a község és endrődi egyházközség 200 éves közös jubileumára ide érkezett dr. **Lindenberger János** apóstiti kormányzó az előjáróság akkor sem fogadta ünnepelesen, sőt minden aktív részvételtől is elzárkózott. **Kovács Libor** felszólalásában annak ad kifejezést, elég nem jó volt, hogy a Kalmár Vince képv. tag részéről sérelmezett esetek előfordultak, de mert ezek valaki hibájából előadódottak, nem lehet ok arra, hogy most a képviselőtestület az üdvözlés elöl kitérjen. **Kovács Ferenc** hangsúlyozza, hogy csak abban az esetben járulhat hozzá a ja-

vaslathoz, ha a község vezetősége tudni fogja kötelességét a 96 százaléban kath. lakosság főpásztora iránt is. **Csernus Mihály** apátplebános kijelenti, hogy e kérdéssel nem kíván foglalkozni. Annak megállapítására, ki volt hibás, hogy a politikai község az egyház 200 éves ünnepején részt nem vett, rendelkezésre bocsátja az alispánnak a községi előjárósághoz intézett 10617/1930. számú leiratát. A közgyűlés ezután elfogadta az előjáróság javaslatát, ezek szerint tehát Balthazárt a képviselőtestület nevében d. Kovács Péter fogja üdvözlíni.

A következő pont a r. kath. egyház kérése polgáriiskola céljaira községi portatelek adományozása iránt. Előjáróság a már egyszer megszavazott határozat szerint a templom melletti telek átengedését javasolja olyképpen, hogy a végleges átadás csak akkor történe meg, mikor az egyház az építkezést megkezdi. Többek hozzászólása után a közgyűlés az előjárósági előterjesztés szövegét kiegészítve névszerinti szavazás mellett kimondja, hogy az adományozást már most biztosítja, de a végleges, telekkönyvi átírás csak az építkezés tényleges megkezdésekor történik. A javaslat mellett 38-an szavaztak, ellene csak dr. Tóth István.

A csendőrlaktanya ügyében belügyminiszter értesíti községet, hogy haszonbér előre való fizetése nem áll módjában és így előjáróság fölhatalmazást kér és kap is közgyűléstől, hogy az építkezéshez szükséges összegről az 1933 évi költségvetésben gondoskodjék.

A kondorostanyai Northon kutak furására 7000 pengő áll községnek rendelkezésére, amiből négy kutat létesíteni nem lehet, miért is javaslatot tesz 4 kut helyett csak 3-nak furására, de ezt is csak az esetben tudja végrehajtani, ha a legkedvezőbb ajánlatot tett **Hrabovszki** békéscsabai vállalkozó ajánlatát leszállítja. Az egyik kut a községi soron az iskola portáján, a másik a szövetkezet előtti téren, a harmadik pedig a Pogány Frigyes iskola északi sarkán létesülne.

Felsőbbhatósági határozatok bemutatása után a közgyűlés véget ért.

—sc.

Dalos nap Endrődön.

Az országos ünneplésből az endrődi „iparos Dalkör“ is kivette részét. Vasárnap, május hó 22-én szép ünnepej kerefében hódolt a dalnak. Délélőlt 11 órakor testületileg szent misét hallgallak, mise után a hősök szobra elé vonultak, hol megkezdődött az ünnepség. A dalárda jeligéjének eléneklése után **Véha Vendel** a dalkör elnöke néhány keresetlen, őszinte szóval üdvözlí a szép számmal megjelent előjáróságot és közönséget, megma-

gyarázza a nap jelentőségét és megnyitja az ünnepejyt. A dalárda „A dal“ című ének-számot adta elő nagy precizitással. **Hanyecz Valér** I. oszt. polgári iskolai tanuló ügyesen és nagy átérzéssel szavallta el Szabolcska Mihály „Grand Café“ című versét, majd ismét a dalárda szerepelt, előadván „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország“ fülbemászó, erős hazafias érzéssel telített dall. A tenor szólól **Nagy Lajos** énekelte. Az ünnepej fényponlja dr. **Haller J. József** endrődi ügyvéd ünnepe beszéde volt, aki a nála megszokott lelkesedéssel és az ő ezer szinpompájú nyelvezetével a dal jelentőségét fejtegette. A dal a bú és bánat, jó és roszkedv, szomorkodás és vigadás, boldogság és boldogtalanság, szerelem és féltékenykedés, árnány és irigykedés, mulatozás és duhajkodás, leikesedésnek, lemondásnak, vendégszeretelmek épp oly kifejezője, mint a szilajságnak, reménység, kélségbeesésnek, árulásnak, hitnek és hazafiaságnak. Sok laps jutalmazta szép beszédét, mellyel nagy halást ért el. Ábrányi Emil „A magyar nyelv“ című költeményét **Fülöp Vilmos** III. oszt. elemi iskolai tanuló elismerő művészieséggel adta elő. A polgári iskola énekkarának kellemes és jól intonált éneke után a dalkör a „Himnusz“ énekelte.

Az énekeket a dalárda buzgó és kiváló karnagya **Palotai Ferenc** tanító dirigálta. Őszinte elismerés illeti a nagyszerű teljesítményért.

Elhalasztották a szarvasi találkozót. A szarvasi evangélikus gimnáziumban június 4-re hirdeteit összes találkozókat és az öregdiákok összejöveteleit június 11-én délélőlt 9 órára halasztólták el.

Tönkrement ifj. Belhien István inkei gazdasága.

A képviselőház szerdán nem tartott ülést a nemzeti gyász miatt.

Piccard tanár június végén ismét sztratoszféra repülésre indul.

A fokozatos kamalláb csökkentésről tárgyal az Egységespárt.

Ezer könyv negyvenszer körülutazta a világot. Egy ismert nevű magyar hajóskapitány, aki harminc éven keresztül egy angol hajósfársaság szolgálatában állott, a napokban nyugalombá vonult és Budapesten telepedett le. A hajóskapitány elmesélte, hogy negyvenszer utazta körül a világot és utjára kapitányi kabinjában mindig elvitte ezer könyvből álló könyvtárát. Ezeket a könyveket az idők folyamán Tolnai Világlapjáról előfizetői kedvezményként kapta. A nevezetes könyvtár most szinién Budapestre került.

Kezdődő éreimeszesedésnél a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.

Angol nyaralás a Balaton partján. A MEFHOSZ, a jelenlegi valutakiviteltilalom dacára is eleget óhajtván tenni azon magyar családok kívánságának, amelyek gyermekeiket angol környezetben szokták nyaraltatni, az idei vakációban Balatonszárszón, a Balatonnak gyermekek részére minden tekintetben legideálisabb pontján, az angol Summer Camp-ek mintájára nevelésben, tanításban és szórakoztatásokban gazdag nyaralást rendez, egyelőre leányok részére. A MEFHOSZ vezetősége, amellett, hogy ezen modern akciójával a Pengő védelmét is szolgálja akarja, semmivel sem nyújt kisebb értékű angol nyelvtanulási, illetőleg gyakorlati lehetőséget a Camp résztvevőinek, mint egy sokszorta költségesebb és körülményesebb angliai nyaraltatás. Az oktatást, nevelést és felügyeletet szakavatott angol tanerők látják el. A napi beosztás könnyű és élvezetes: 1 óra rendszeres angol nyelvtanítás (8-as csoportokban), 1 óra torna és orkesztika, állandó angol társalgás, tenniszoktatás (saját trénerrel), fürdés a Balatonban, kirándulások, 5-szöri bőséges étkezés, állandó orvosi felügyelet. A Camp színhelye nagy parkkal körülvett modern villa közvetlenül a Balaton partján, saját stranddal és külön, fásított játéktérrel. A bentlakók száma 25, de a Szárszón és környékén nyaraló családok gyermekei bejárnak lehetnek. Érdeklődés és jelentkezés a MEFHOSZ információs és propaganda-irodájában Budapest IX. Ráday-u. 33. Telefon 86—5—16.

Külföldre nem utalnak át liziviselei illetményeket.

Ujból szabályozták a szegény betegek gyógyellátását.

Gyulán megengedték a lómészárszék felállítását.

A németek óriási repülőgépe a Do. X. is átkell az óceánon,

ÁRVERÉSRE

kerül Pintér Andrásné-féle ház (korcsma) ENDRÓD, Kondorosi uton. Kedvező feltétel, olcsó ár. Érdeklődni ENDRÓD-GYOMAI TAK.-PÉNZTÁRNÁL ENDRÓD.

A démon színésznők életéről, páratlanul érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan aktuális színházi képet, riportot, cikket, pletykát, valamint két darab egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, novellát és érdekes rejtvényrovatot közöl a népszerű színházi képeslap. Egy száma 26 fillér.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Erdei Róza, Izsó Ilona, F. Kiss Ilona, Kertész Juliánna, Czeizler Ede, K. Nagy Margit, D. Szabó Dániel, Tóth P. Ilona, Suhanyeczki Ferenc, Ehrmann Noémi Edith, Neumann László. **Házasságot kötöttek:** Cseresznye Ferenc—H. Kovács Erzsébet, dr. Miklós Ferenc—Faragó Mária Borbála. **Elhaltak:** Gecsey Lajos 36 éves, Bodon Mihály 46 éves, özv. Marjai Istvánné Kovács Julia 82 éves, özv. Kakati Sándorné Magyar Klára 75 éves.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

A rossz gazdasági viszonyok és a kivitel korlátozása miatt kénytelen vagyok tulszűfolt raktáromon lévő: elsőrendű, tisztán sertéshúsból gyártott, elismerten legjobb világmárkás

téliszalámit

a napi áron ALUL

ajánlani és pedig kg-ként P. 3-80 árban, 5 kg-os postacsomagban bérmentve, utánvétellel.

DEUTSCH MIKSA BUDAPEST

III. Szent Endrei ut 14.

PUBLIKACIÓ.

A strandfürdőbe egy pénztár kezelő felvétetik. Jelentkezni lehet a Wagner fakereskedésben.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Az Erzsébet-ligeti pavilonban egy butorozott szoba nyaralásra olcsón kiadó.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, huszonöt katasztrális eisőrendű szántó föld, tanyaépületekkel és hozzá hat kat. hold kaszáló a Köröszugban, tehermentes birtok, 29.000 P-ért eladó. Értekezni lehet: id. KALMÁR IMRE bíróval Endrődön.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

Rádió műsor.

Május 29—június 4-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő—időjárás—vizállás-hírek.

Vasárnap, május 29.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Egyházi zene és szentbeszéd
- 11.15: Helyszíni közvetítés Kőszegről
- 12.30: Időjelzés. időjárás és vizállás jelentés, majd zenekari hangv.
- 2: Gramofon
- 3: Gazdasági tanácsadó
- 3.45: Cigányzene
- 5: Postászene
- 6: Hősök emlékünnepe
- 7.30: Operaházi előadás — Turandot dalmü. Az első felvonás után sport és lóversenyeredm. Az előadás után időjelzés majd cigányzene.

Hétfő, május 30.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Balalajka
- 1.15: Testnevelés
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5.10: Novella
- 5.30: Nótadélután
- 6.15: Német nyelvoktatás
- 6.45: Cigányzene
- 8: Énekest közvetítése, utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

Kedd, május 31.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 3.30: Meseóra
- 5: Gramofon
- 6: Francia nyelvoktatás
- 6.30: Dalköri hangv.
- 7.17: Felolvasás
- 7.45: Szalonzene
- 8.45: Időjelzés, hírek, lóversenyeredmények
- 9: Balatoni est
- 10: Időjárásjelentés, előadás után cigányzene.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Szerda, június 1.

- 9.15: Katonazene
- 12.05: Cigányzene
- 1.15: Testnevelés
- 3.30: Morse tanfolyam
- 4: Felolvasás
- 5: Filótás előadása a vivósportról
- 5.25: Gramofon
- 6.45: Olasz nyelvoktatás
- 7.10: Hangv.
- 8.10: Előadás a magyar tengerről
- 8.40: Zenekari hangv.
- 10.10: Idő, időjárás, hírek, ügétőversenyeredm.
- 10.30: Cigányzene

Csütörtök, június 2.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 4: Gyermekek
- 5: Gyümölcsfák gondozása
- 5.30: Hangv.
- 7: Angol nyelvoktatás
- 7.30: Cigányzene
- 8.30: Színmű a Studióból
- 10.20: Idő, időjárás, hírek, lóversenyeredmény majd Gramofon.

Péntek, június 3.

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Városi Színház hangv.
- 1.15: Testnevelési tanfolyam
- 4: Divattudósítás
- 5: Harc a nemzeti hadseregért
- 5.30: Szalonzene
- 6.30: Gyorsírotanfolyam
- 7: Kuruc dalok
- 7.45: Előadás az evezésről
- 8.10: Zenekari hangv.
- 9: Rádió külügyi negyedóra
- 10: Idő, időjárás, hírek, cigányzene
- 11: Zenekari hangv.

Szombat, június 4.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Gramofon
- 4: Gyermekjátszóóra
- 5: Rigó Jancsi hangv.
- 6: Előadás a gyermeknevelésről
- 6.30: Cimbalomhangv.
- 7: Rádióamatőr posta
- 7.40: Dalest
- 8.15: Fedák Sári rádióestje
- 9: Katonazene
- 10.30: Idő, időjárás, hírek, lóverseny- és ügétőversenyeredm. majd cigányzene.

150 holdas

elsőrendű szántó a békéscsaba-kondorosi kövesút mellett holdankint 550 pengőért — esetleg több részletben is — eladó.

Amortizációs vagy rövidlejáratu kölcsönrel is átvehető.

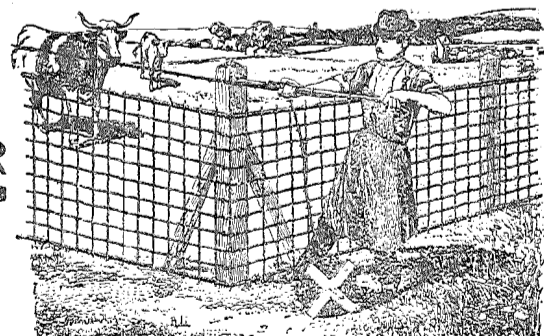
Felvilágosítással szolgál a BÉKÉSMEGYEI KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BÉKÉSCSABÁN.

Legjobb és legolcsóbb a

HAIDEKKER

féle

drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai

fakereskedésében, GYOMÁN.

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Országos Alföldi Bizottság.

Az alföldi tanyavilág ezer fájdmát, nyomorúságát, viszontagságát, magárahagyatottságát, vergődését kell megszüntetnünk, hogy az agrár Magyarországot valóban agrárrá tehesük. Jól tudjuk, akik benne élünk ebben a tanyavilágban, ezt a nemzetmentő munkát óriási kitartással, türelemmel lehet csak megvalósítani. Az első ütköző már ott jelentkezik, hogy a tanyai ember nem „hisz“. Nekünk sem hisz, akik itt élünk vele; másnak sem, aki hozzánk kerül.

Mondjuk, amikor már hinni tud majd, mert hinnie kell, hacsak el nem akar pusztulni, akkor „bizni“ kell megtanítani. S amikor már hisz és bizik az alföldi ember, akkor majd kiderül a magyar égbolt, akkor egy új hajnal hasadása köszönti az önmagát, családját, szomszédját, nemzetét megtalált alföldi embert, ki a hitével,

bizalmával anyagi jólétet terem magának és boldog lesz.

Az Országos Alföldi Bizottság ebben a szellemben,

ezzel a célkitűzéssel tartja szombaton és vasárnap vándorgyűlését Békéscsabán.

W.

Püspöki látogatás.

A mai püspöki látogatást megelőzően örömmel állapíthatja meg felekezeti különbség nélkül mindenkinek, hogy dr. Baltazár Dezső református püspök csanád-, csongrád- és békésmegyei látogatásai a református és katolikus papság között volt vagy vélt előző nézeteltéréseket nagyban eloszlatják. Kölcsönös érdemei ezek dr. Baltazár püspöknek épen úgy, mint az őt üdvözlő katolikus papságnak. Nem is maradhat el, sőt legyen is meg ennek az ünnepélyes megértésnek a jótékony hatása a felekezetek további életében.

Fő- és alsópapságaink felekezeti működését sokszor állítja olyan színbe a közvélemény, mintha a felekezeti türelmesség hiányával végeznék lelki gondozásukat és ez végeredményében a magyarságunk kárára van, mert éket ver magyar és magyar közé.

Dr. Baltazár Dezső püspök körüli eddigi érintkezései a

más felekezeti papsággal örömmel tölthet el minden jó magyar embert, mert hajnalhasadását látjuk egy felekezeti békeségnek.

Szombaton reggel 9 órakor érkezik Endrődre dr. Baltazár Dezső püspök. A fogadtatás a szarvasi után lesz, hol a Főszolgabíró, Endrőd község főterén pedig a Hősök szobránál a Ref. Egyház nevében Répás Pál elnök-lelkész fogják üdvözölni. Itt lesz az istentisztelet és utána a küldöttségek fogadása. Ezután megkoszorúzza a püspök a Hősök szobrát és rövid beszédet mond.

Tizenegy óra tájban érkezik Gyomára, hol szintén a Hősök szobra előtt lesz a fogadtatás s itt is koszorút tesz a Hősök szobrára.

Tisztelelre délben az Erzsébet-ligetben nagyszabásu közebéd lesz, melyen Gyoma és Endrőd községek vezetői az összes hivatalok és a lakosság impozáns tömege vesz részt.

A magyar méz értékesítésének lehetősége.

Már csak napok választják el a méztermelőket attól, hogy fáradságos munkájuk gyümölcsét betakarítsák. Ennek a munkának befejezésével azonban nem a megkönnyebbülés, hanem annak a nagyobb gondnak a terhe nehezedik a magyar termelőkre: hogyan, milyen uton és módon és egyáltalában tudják-e apró kis munkássáik nagy szorgalmával elért hozamát értékesíteni? mert nincs a magyar méhészeknek egyetlenegy olyan gazdasági országos szerve, mely termékeik értékesítését rendszeresen, az ő érdekeikben állóan irányítaná, lebonyolítaná úgy, ahogyan azt az összes külföldi államokban a méhészek által már régen megszervezett szövetkezetek végzik. Értékesítési kérdéseink e rendezetlensége szűli év-ről-évre azt az izgatott kapkodást, mellyel a termelők — hogy az értékesítésről le ne mondjanak — mindjárt pergetés után piacra dobják készleteiket. Így a keresletet túlhaladó kínálat folytán, az amugy is silány mézárak még inkább lemorzsolódnak.

Köztudomású, hogy az Európai államok nagyobb része — közvetlen nyugati szomszédjaink is — sokkal több mézet fogyasztanak, mint amennyit termelni tudnak és hogy ennek dacára mézünk iránt a külföldi vonatkozásban alig mutatkozik érdeklődés, ennek okát abban kell keresni, hogy termelési rendszerünk maradt, elavult. Az egész külföld újjászervezett méhészetének minőségi termelésével szemben hazai, silányabb árunk lemaradt a világpiacon. Elvesztette mézünk versenyképességét. Méhészetünk ezen fogyatékoságait, hibáit kell kiküszöbölni,

TÁRCA

Gazdasági reformtervek gazdasági ismeretek nélkül.

Írta: BELL MIKLÓS.

(Folytatás.)

A bankokrácia évszázadok óta jelszavakkal dolgozik. Ilyen jelszava jelenleg az „infláció“. Az a mese, hogy az infláció pénzdevalvációt idézhet elő, abszolút téves. A pénz szerepe az áruval szemben mindig alárendelt. Az áru ára diktálja a pénz értékét és nem pedig megfordítva. Pld. a kartellárak, vagy más monopolisztikus árak meghatározzák diktatórikusan a pénz értékét, de

fellünnön látjuk ezt a külföldi gazdasági indexszámokból is. A svájci frank aranyfedezete 1914 július 1-én volt 61 százalék, indexszáma pedig 100 volt. 1932 január 1-én volt a svájci frank aranyfedezete 161 százalék, indexszáma pedig 155 százalékgig emelkedett. Más szavakkal 1914-ben, amikor a frank aranyfedezete csak 61 százalék volt, 100 franknak olyan vásárlóereje volt, mint 1932-ben 155 franknak, amikor aranyfedezete ugyiszólván háromszor annyi volt. Ezek a hiteles számok a napnál is fényesebben bizonyítják azt a tényt, hogy az áru diktálja a pénz értékét, tekintet nélkül, hogy mennyi az arany fedezete. Kizárólag a tőzsdéspekuláció

kénye-kedve szerint alakulnak az áru árak, a deviza és valuta, azaz pénzértékek, anélkül, hogy bármilyen államhatalom ez ellen teherne, mert a bankokrácia a pénz, azaz a bankokrácia az ur. A pénzdevalváció alkalmával Európában legalább 100 millió ember koldusboltra jutott, de egyetlen országban sem történt intézkedés, hogy ezen tervszerű nemzelpusztítás miatt valaki meg lett volna büntelve.

A cikk író úgy tüntette fel az „Amerikai Federal Reserva Bankot“, mint hogyha ez volna az egyedüli pénzkibocsátó bank Amerikában, hol annak forgalomban levő pénze az összforgalomnak egyharmadát teszi ki. Pénzfedezete pedig a

törvények szerint van meghatározva s ennél fogva az amerikai pénznek 100 százalékos értékpapír, vagy 200 százalékos ingatlan fedezete is lehet. Hogy a Federal Reserva Bank kereskedik az arannyal igaz, de ez minden európai és amerikai jegybanknak megvan engedve.

Figyelmébe ajánlom a cikk írójának a következő törvényeket, rendeleteket és forrásmunkákat általánosulmányozás végett, hogy ebben a kérdésben helyesen lássa a helyzetet.

Az amerikai banktörvény, alaptörvény 1838. IV/18-án lépett életbe. Ezt a törvényt póltörvények követték: 1838. évi IV/25-én és V/20-án. Továbbá 1840. V/10-án, 1851. évi V/7-én, 1865. évi VI/5-án, 1864. évi

FODOR LAJOS ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ FOGTERME

MEGNYILT az Endródi uton a KISKLEIN féle házban

A fogtechnikai laboratórium vezetője Kádár Sándor fogtechnikus.

méhészetünk átszervezése, a minőségi és csemegeméz termelés bevezetése és az egységes értékesítésnek szövetkezeti úton történő keresztül vitele által.

Szövetkezet hiányában a méhészek a most említett közszükségletként jelentkező sürgős feladatokat, kivánalmakat képtelenek megoldani.

Ezt érezve, alakította meg márc. 20. napján Gödöllő székhellyel a „Magyar Méztermelők Országos Szövetkezetét” a magyar méhészeknek az a bátor, elszánt, komolyan, okszerűen és gondosan termelő, nagyrészen nagyméhészekből alakult csoportja azért, hogy az újonnan alakult szövetkezet útján a magyarméhészet átszervezése és a fenn említett célok és feladatok megvalósuljanak. Ennek a szövetkezetnek a megalakítása által hazánk méhészei új korszak küszöbére állítottak. És a Gödöllőn kiadott „Méhtenyésztés” útján megjelent határozata, most azért kopogtat az érző szívű méhészek ajtaján, hogy szavával egy jobb jövő felé vezető hitnek gyöngyszemét csillogtassa meg a révedező tekintetű méhészek szemében, hogy a felcsillanó szemek fényáradatából megértő, ujjongó visszhangot, a bátrokban hitet, kitartást, a gyöngékben, habozókban megújulást, szilárdságot és erőt támasszon, hogy pótolják azt, mit elmulasztottak és segítsék az alapvetőknek felépíteni a szövetkezetet.

Aki a gödöllői határozatot és felhívást elolvassa kell, hogy átérzeze a szövetkezet alakításának nagy jelentőségét, átérzeze azt, hogy szövetkezet hiányában egységes minőségi áruval nem tudunk a nemzetközi mézpiac forgalmába beilleszkedni és nem tudjuk termelésünket a határon átjuttatni.

Vajha a méhészek lelkét gazdasági megszervezésük jelentősége, egyszeri megvilágítással úgy meg tudná ragadni, mint ahogyan nagy horderejét az éber üzleti szellem éles látása a kereskedelemmel és a tőkével észrevétette, amint az első gödöllői összejevetel meglepő érdekessége abban nyilvánult meg egyben, hogy a tagok minőségi termelésének az értékesítését, másban, hogy a szükséges szövetkezeti forgatóke rendelkezésre bocsátását ajánlották fel.

Csak a szövetkezeten át teljesedhetik a méhészeknek az a vágya is, hogy

mézük áll. szavatossággal, áll. védjeggyel kerüljön forgalomba és hogy a külkerületi 10 fillér állami kiviteli jutalom a termelő zsebébe jusson el.

A 25—30 kgr. méz értékét tevő — méhtermékekkel is leróható — részjegyenkénti, az alapfőkéhez való hozzájárulás csekély áldozata által valószínűsíthető, hogy a méhészeknek évtizedek óta égő szövetkezeti vágya, hogy ezen,

az ő kezükben álló, minden más önző érdektől mentes gazdasági alakulatok után termelésük a külföldi piacok visszahódítására elindulhasson.

Gödöllőn a mézraktár, megfelelő üzemi helyiségekkel és felszereléssel, már évekket ezelőtt azzal építettett fel államilag, hogy az egy megfelelő szövetkezet rendelkezésére bocsátassék. BRENN ZOLTÁN.

Szegőffy Nándort a gyomai forgalmi adóhivatal volt főnökét 10 hónapi börtönre ítélték.

Május 28-án tárgyalta a gyulai kir. Törvényszék Ungváry tanácsa Szegőffy Nándort volt gyomai forgalmi adóhivatali főnök sikkasztási és családi büntnyűjét. Nevezett az 1925. évben elsikkasztotta a piacon az ellenőrök által beszedett pénzeket, a hivatal által eladott blokkok árát, azonkívül a felektől felvevett pénzeket. Ezen visszaélést az 1926. évben állapították meg, azóta azonban nevezettet nem találták s csak 1932. április havában tartóztatták le.

A törvényszék több tanú hallgatott ki, köztük Grosz Zoltán, Révész János volt ellenőrt, Molnár Albert volt pénztárnokot és Foszió Elek,

lovábbá a pénzügyigazgatóság részéről dr. Kelemen István pénzügyi alkár.

Vádolt egyébként a tárgyaláson sem tagadta tettét és a nehéz megélhetési viszonyokkal védekezett.

A kirendelt védő, dr. Krisztián Kálmán védőbeszédében az enyhítő körülményekre hivatkozott s arra, hogy a rendelkezések hiányosak voltak, az ellenőrzés nem volt megfelelő, így enyhe ítéletet kért.

A kir. Törvényszék ítéletében büntösnek mondotta ki és 10 havi börtönre ítélte, az ügyész az eltérő minősítés miatt és súlyosbításért fellebbezett.

Szegőffy megnyugodott és büntetését azonnal megkezdte.

Járásí lövész verseny Gyomán.

Polgári Lövész Egyesületek járásí lövész verseny 1932. június 12-én.

1. Csapatverseny.

Részvesz a gyomai és endródi Polgári Lövész Egyesület legalább 1—1 rajjal. A csapat létszám 1 parancsnok és 12 lövész. Tényleg tüzel a 12 lövész, a parancsnok a tüzet vezeti és ellenőrzi, hogy az összes alakok tűz alá véssenek.

Töltény lövészenként 10 darab.

Cél minden csapat részére 12 drb. kisebbített mellélak céltábla.

Távolság kb. 50 méter.

A tűz tartama, tüzelő állás elfoglalásával együtt 15 perc.

Testhelyzet, fekvő. Puska harcserűen feltámasztható.

A lövészet helye, Hullámter a Körös-híd alatt a Gyoma—Körösladányi uton.

III/3-án, 1865. évi XII/5, 1873. évi I/14-én, 1875. évi VII/12-én, 1900. évi III/14-én és 1908. évi I/1-én.

Van még egy néhány póltörvény, amely azonban egy sem változtatta meg az 1838. évi alaptörvényt.

A forrásmunkák a következők:

Obst: Notenbankwesen in den Vereinigten Staaten von Amerika 1903.

Marcuse: Betrachtungen über das Notenbankwesen in den Vereinigten Staaten 1906, Derselbe, Das National Bankgesetz von 1874, in seiner heutigen Fassung. Gesetz text, 1908.

M. Wirth, Handbuch des Bankwesens Grundzüge der Nationalökonomie Bd. III/3 auf Köln 1885.

M. Prager. Die Währungs- und Bankenreform in den Vereinigten Staaten von Amerika 1900.

Stubbe, Organisation des Amerikanisches Bankwesen, in Jahrb. f. Gesetzg. Verwaltung und Volkswirtschaft d. D. R. 1907. (daselbst auch vollständige Uebersicht über die neuere Amerikanische Bankliteratur).

A cikk író kifogásolta, hogy munkámban statisztikai számokkal bizonyítottam, hogy az egyes nemzetek a bankok-ralikus rendszer folytán mennyire eladósodtak 1785-től—1913-ig, vagyis kimutattam, hogy 1785-ben esett egy francia állampolgárra 69.1 korona államadósági teher, ami 1913-ban már 776 koronára emel-

kedett, vagyis minden francia újszülött gyermek, aki 1913-ban született 776 korona államadósági örökölt.

Amennyiben 1785-től—1913-ig az európai államadósági 5 százalékos kamathalmazással kiszámoljuk, kifűnik, hogy a végeredmény éppen 65 százalékkal annyit tesz ki, mint a mai Európa nemzeti vagyona.

Azt hiszem, minden ember, aki a kulturális haladásnak a híve és egy atom logikai gondolkodással bír, kell, hogy belássa azt az elvitathatlan tényt, hogy az aranyfedezelű jegybankrendszer a kulturális haladásal párhuzamosan az egyes nemzetek eladósodását magával hozza s ennél fogva csak idő kérdése, amikor minden

nemzet munkaeredményének nagyobb részét az adósági utáni kamat elvonja.

A cikk író azt hangoztatta, hogy abban az esetben, ha az új gazdasági reformtervet bevezetésre kerül, ez az első napon csődöt fog mondani. Figyelmeztetem a cikk író urat, hogy amint a vitorlášhajósok annak idején nem voltak hivatva a gőzhajót kritizálni, ugyanez a törvény áll a cikk író urra; annál is inkább, mert részletes tervemről — kritikája után ítéve — halvány sejtelmé sincsen. Biztosítom azonban, amennyiben a sors engem oda fog állítani, hogy gazdasági tervemet bevezessem, azzal éppen olyan diádalt fogok arányi, mint Fulton a maga gőzhajójával.

ALKATRÉSZEK

Citreon és amerikai autókhoz

PNEUMATIKOK

garanciával

Autófelszerelési cikkek

legelősbában:

NAGY JÓZSEF Budapest, VI., Andrássy-út 34. Telefon Aut. 221-97.

Eredmény kiszámítása:

1. Az eltalált céltábla szám (Tálatnak számít a lövedéktől eredő sérülés).
2. Tálatlakok köregységeinek száma.
3. Az 1 és 2 szorzata.

Ha a szorzó eredmény két csapatnál egyenlő, úgy elsősorban az alakcéltábla száma és azután a köregységek száma a mérvadó.

Lövész bizottság:

1. Elnök: dr. Pálka Pál fősztolgabíró.
2. Alelnök: Kner Izidor.
3. Versenyindító: Bakos József tb. fősztolgabíró.
4. Értékelő bizottság: Madaras Gyula, Wagner Márton és Nyisztor Péter.
5. Jegyző: Kuba Ferenc és Bárdos József.
6. Felügyelő: Kató Lajos jegyző.
7. Versenytitkár: Simonovánszky Ödön altanácsnok.
8. Versenyvezető: vitéz Molnár Pál.

2. Egyéni verseny.

Részvetet a Polgári Lövész Egyesület minden tagja, aki a lövészversenyén legalább 70 pont eredményt ért el.

Céltábla, 3 drb. 50 m-es 10 körös céltábla.

Távolság, 50 méter.

Lövések száma: 2 próba lövés a felső, 5 lövés állva az egyik alsó, 5 lövés fekvő a másik alsó céltáblára, támaszték nélkül.

Helye: Lötér.

Idéje, csatlakozva a csapatversenyhez.

3. Hölgyek versenye.

Egyéni verseny, mint 2. pont alatt.

4. Díjak:

Csapatverseny, 1 helyezettejé díszoklevél.

Egyéni verseny, 1 ezüst érem, 1 bronz érem, 1 díszoklevél.

Hölgyek versenye, mint egyéni versenyél.

Gyoma, 1932. évi június hó 2-án.

Dr. PÁLKA PÁL s. k

fősztolgabíró

a P.L.E.-nek elnöke.

Akác szőlőkaró megérkezett és mindenféle mennyiségben kapható: WAGNER MARTON FIAINAL.

Filléres gyors.

A filléres gyorsvonal Békéscsabáról Budapestre a nyugati pályaudvarra f. hó 5-én vasárnap Gyomáról reggel 7 óra 5 perckor indul és Budapestre érkezik 10 óra 18 perckor. Visszafelé indul ugyancsak a nyugati pályaudvarról éjjel 12 óra 25 perckor és Gyomára érkezik hétfőn reggel 3 óra 25 perckor.

Gyoma és Endrőd nevezetességei.

A „filléres gyorsok“ lázában minden község azon iparkodik, hogy a nevezetességeivel állandó „pengős“ kirándulókat csábítson határába. Itt az ideje, hogy mi is megtegyük ezt, hogy mielőlt hamarabb rákerüljünk a „filléres gyors“ listára.

Melyek volnának Gyoma nevezetességei?

1. A lillafüredi világhíres fűrés nyomán csak egy barátságos lyuk némasága jelzi, hogy ott egykor merényletet követtek el az anyaföld ellen. Nálunk a gróf Tisza István úton egy hajdon vékonyan csorduló könnyei csobogják: Itt félig sikerült a merénylet. A felfedező szobrot Papp Zsiga már tervezi.
2. Boldogult dr. Kató József, első krónikásunk által felfedezett „krónikás alakok“ együttes felvonulása.
3. Felfedező expedíció megszervezése, mely a nyári időre felfedezi a gyomai-aknak a ligelet és strandot.
4. Bizottság megalakítása, mely a rég megénekelt „Pató Pál“ leszámírtottjait kutatja fel a határban.
5. Szabad előadás: „Meddig terjed egy községi számvizsgáló bizottság hatásköre?“
6. Dánia szemléltetése az Uri-Kaszinó kuglizójában. Itt jobban büzlök.
7. Szabadon elővezetve mutatják be azt a kis embert, aki egyszerre tud a szájából hideget és meleget fújni és még eddig nem égefte meg a száját.
8. Bemutatjuk azt az autót, mely 60 kilométeres sebességgel száguld a vasúthoz és mégsem porol. Sanyi nyomja a gázpedált. stb.

Melyek volnának Endrőd nevezetességei?

1. Megtekintése annak a gyárnak, ahol évek óta gyártják a fellebbezésekét.
2. Közös bizottság kiküldetése, mely végleg eldönti, hogy a gyomai vásártér melletti utat az endrődiek vagy a gyomaiak kedvéért építették meg?
3. Bemutatása a tervszerű vadkipusztításnak vadászberletli alapon.
4. A községi béke szemléltetése. Ebből esetleg még kivételi cikket is lehet csinálni.
5. „Mit köszönhet a község az egyháznak és mit az egyház a községnek?“ Ennek esetleg nem is lesz vége.
6. Indítvány a virilistörvény megváltoztatására: Adót ne kelljen fizetni, de a jogot lehessen gyakorolni.
7. Az iparosság egyhangú megmozdulása az ellen, hogy valaki is engedélyt kapjon „forgatható kópönyeg“ iparszerű gyártására.
8. A még feltalálható nevezetességekről további értesítést kér a szerkesztőség.

Nóta.

Emlékezem még édes anyám,
mikor ringattál.
Angyalok sem dalolhattak
szebben az ajkadnál...
De mióta Csik országot
ellopták — azóta...
Árvaságban születik a
leggyönyörűbb nőfa.

Emlékezem még édes anyám,
mikor árván hagytál,
Azt hittem, nincs fájósabb a
papi bucsu szónál...
De mióta Csikországot
elhagytam — azóta...
Honfi vágyban születik a
legsomorubb nóta.

ÖRMÉNY.

Egyszer volt egy követ...

A most Budapesten lefolyt nagy ünnepély alkalmával Raffay püspök ur képviseletében Stark Béla hozta a szarvasi öreg diákok üdvözlését az ünnepeltnek. Ő maga vetette fel az eszmét, hogy eztán is Szarvas-e az ország közepe? Egyhangulag leszavazták Gyoma javára és a nagy kulturintézmények illusztris vezetőinek elsőrendű szónokai elől a pálmát Gyoma negyven év előtti országos képviselője vitte el, ki hetvenhat esztendejével önként jelentkezve, kiállt a pódiumra és imígyen szólt:

„hárommillióháromszáz-ezer idegenben lévő sajtuló szívnek dobbarását hoztam az én nagy szívemben, mint az ünnepeltnek szóló üdvözlét...“

Könnyezés, sőt zokogás kísérte a negyedórás beszédet és a megköszönésére felállott gyűlési elnökre, belefojtotta az elérzékenyülés a szót.

A gyűlésről pedig az ifju lelki agg szónok egyenesen a műtőasztalhoz ment, szemét operálandó. De felzúgása miatt csak huszonegy órával később kerülhetett eére a sor. Istennek hála: kitűnő sikerrel.

Negyven esztendő előtt hivahivták vezető nagygazdánk a tíz nagyközséges választókerület vezetői, Barabást követnek s ha el nem viszik bálványdöntőnek Nagyváradra, ma is képviselők.

Megválasztása egy krajeárjába sem került és amikor vitte haza a mandátumot, összedültek a sárrétiak a peronon és deputációba verődve, azzal álltak követjük elé:

„Resteljük mi, hogy külön vonatunkat Nagyságos uram fizette és lelki békénkedvéért im megtérítjük, hogy evvel is szebb mandátummal távozzék tőlünk“

HIREK

Kinevezés. A vármegye főispánja dr. Uhrin László vármegyei II. od. főjegyzői Ib. főjegyzővé nevezte ki, mely kinevezés kiváló szorgalma és rendkívül értékes munkásságának is jutalma és elismerése. Szívvel gratulálunk a földünknek.

Ünnepi istentisztelet. A gyomai református egyház tisztelettel adja tudomásul a gyülekezet tagjainak és az egész község lakosságának, hogy f. évi június hó 5-én, vasárnap délelőli 9 órakor a templomban a „Hősök emléknapiján“ ünnepi istentiszteletet tart. Ezen ünnepi istentiszteletre a többi Egyházakat, az összes hivatásokat, egyesületeket, olvasóköreket, a gyülekezet tagjait és a község egész lakosságát tisztelettel és szeretettel hívja meg. Áldozzunk a hősök emlékének. Az istentiszteleten imádkozik és ünnepi prédikációt tart. Répás Pál elnök felkész.

Párisi tanulmányutak. A MÉFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda június 17-én rendezi első 15 napos rendkívül kedvezményes párisi tanulmányutját. Résztvételi díj 320, diákoknak 260 pengő. Jelentkezni lehet az Utazási Irodában minden nap d. u. 4-7-ig (IX. Ferenc kir. 38. sz. 2.) levelelben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda a többi tanulmányutakról is.

Az OTI és a bejárónő. Az OTI igazgatósága abban a sokat vitatott kérdésben, vajon a bejárónő be kell-e jelenteni az OTI-nél, úgy döntött, hogy csak az olyan bejárónőt kell bejelenteni, aki naponta legalább öt óra hosszat dolgozik ugyanannál a munkaadónál.

A Szent Gellért Konviktus a jövő tanévre felvesz középiskolai tanulókat. Ellátási díj havi 55 pengő. Szegénysorsú jó tanulóknak kedvezmény. Szakszerű tanári felügyelet, jó ellátás, sport és teniszpálya, zeneoktatás. Tájékoztatót küld az igazgatóság. Szeged, Kálvária-u. 10. sz.

A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes Ferenc József keserűvizet kell adni, mert gyomorobél- és vértisztító hatásának fiúknál és lányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk.

Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József“ keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőfeszítés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a „Ferenc József“ víz szív- és idegbajosoknak, vesé- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csúzbán szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A „Ferenc József“ keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

A gyomai gőzfürdő május 31-től a nyári hónapok alatt zárva van.

Tornavizsga az endrődi róm. kath. polgári fiúiskolában. Az endrődi róm. kath. polgári fiúiskola f. hó 5-én, azaz vasárnap délután tornavizsgát tart, a sportpályán az alábbi program mellett, melyre a ny. közönséget tisztelettel meghívja. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogadunk a könyvtár gyarapítására. 1. Hízkegy. 2. Bemutató dán gimnasztika. 3. Rímikus gyakorlatok. 4. Betgyakorlatok. 5. Ügyességi gyakorlatok. 6. Rímikus- és magyar tánc. 7. Stafétafutás fiúkkal. 8. Mozgásos óra. 9. Sikfutás lányokkal.

Birkózó verseny. A gyomai Levente Egyesület birkózói f. év június 12-én vasárnap d. u. az Erzsébet ligeti vendéglő nagytértermében revans birkózóversenyt tartanak. Bővebbet jövő számunkban.

Térzene. Farkasinszky Imre primás a gyomai közönség dédelgelett kedvence, engedve a megnyilvánuló közönség bevezeti a régi békebeli jó idők térzenés estéit. Június, július és augusztus hónap a ligeiben minden kedden és pénteken este 8-tól-10 óráig térzenét tart, mely idő alatt tányérozás nem lesz. Az aláírási ívekkel már járnak „a füstösök“ s felkeresik azokat, akik leszoktak járni az esti zenekre és szerelik őket. Segítsük minden pártfogást megérdemlő szegény zenészeinket, akik a nehéz időket kereset hiján mindenkivel jobban érzik és akik ebben a borús, gyászos időkben mégis egy kis vigaszt akarnak becsinálni a lelkünkbe azt mondván, hogy „Sírva vigad a magyar“.

Megnyilt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

A rossz gazdasági viszonyok és a kivitel korlátozása miatt kénytelen vagyok tulzsufolt raktáromon lévő: elsőrendű, tisztán sertéshúsból gyártott, elismerten legjobb világmárkás

téliszalámit

a napi áron ALUL ajánlani és pedig kg-ként P. 3-80 árban, 5 kg-os postacsomagban bérmentve, utánvétellel.

DEUTSCH MIKSA
BUDAPEST

III. Szent Endrei ut 14.

Endresz arcképe. Endresz György, a hősi halált halt magyar óceánrepülő arcképét művészi emléklap formájában és gyönyörű rézkarcszerű kivitelben készítette el Tolnai Világlapja és 4000 budapesti kirakatkában helyezte el, teljesen díjtalanul. Az idő rövidsége miatt a képből csupán négyezer darab készülhetett és ennek következtében többezren kértek telefonon és levélben további képeket, de ezeknek a kéréseknek Tolnai Világlapja sajnos nem lehetett eleget, mint ahogy már vidékre sem volt módjában a képet elküldeni.

Lemondott a német kormány.

Hazahozzák a „Justice for Hungary” roncsait.

Repülő táncosnők. Rendkívül érdekes cikket közöl a repülő táncosnőkről a Délibáb színházi képeslap új száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számítalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, riportot, pompás mélynyomású illusztrációt két egyfelvonásos szindarabot folytatásos regényt és rejtélyrovatot talál az olvasó a Délibáb új számában. Ára 26 fillér.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, huszonöt katasztrális elsőrendű szántóföld, tanyaépületekkel és hozzá hat kat. hold kaszáló a Köröszugban, tehermentes birtok, 29.000 P-ért eladó.

Értekezni lehet:
id. KALMÁR IMRE bíróval
Endrődön.

PUBLIKACIÓ.

Anyák figyelmébe. A nyári iskolai szünidőben kézimunka tanítást vállal. **Vatai Gáborné.** Jelentkezni lehet Kossuth Lajos utcai lakásán.

Ifj. Molnár István 1424. sz. a lakos egy jobb minőségű fiatal vemhes, vagy fias tehenet keres megvételre.

Perei Lajos szabó-mester értesíti mélyen tisztelt megrendelőit, hogy üzletét Kossuth Lajos utca 703. sz. alá helyezte át. (Közvetlen Postahivatal mellett).

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Az Erzsébet-ligeti pavilonban egy butorozott szoba nyaralásra olcsón kiadó.

A gyomai kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságtól.
962/1932. tkvi szám.

Árverési

hirdetmény-kivonat.

Endrőd-Gyomai Takarékpénztár r. t. végrehajthatónak Pintér Andrásné sz. Knapcsék Anna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 4890 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a gyomai kir. járásbírósa területén levő s Endrőd községben fekvő s az endrődi 950 sz. tkvi betétben A l. 1-2. sorsz. 143. 144. hrsz. a. foglalt és végrehajtást szenvedő nevével álló 93. és 122. öf területű ház, udvar és kertre 3157 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1932 évi június hó 27 napján d. e. 9 órakor** Endrőd község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha főbbet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1932 évi május hó 12.

Dr. Ladamérszky s. k. kir. bíró.

A kiadmány hitelül:
PULUGOR
tkvi. kiadó.

A nagylaposi uradalomban kiténő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

HAJDÚ BÉLA
Kistemplom u. 1329 számú

háza

eladó.

Rádió műsor.

június 5—11-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás-hírek.

Vasárnap, június 5.

9: Hírek kozmetika
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi zene és szentbeszéd
Utána időjelzés, időjárás és vizállás-jelentés majd hangv. szünetben Rádió-kronika
2: Gramofon
3: Állati szervezetek szerepe
3.45: Szalonzene
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés majd előadás
5.15: Hangv.
6: Balassa Imre felolvasása
6.30: Hangv.
7.45: Sport és lóversenyeredm.
8: Színműelőadás a Studióból. „Balassa Bálint”. Utána kb.
9.45: Időjelzés, majd cigányzene
11: Tangó és jazz zene

Hétfő, június 6.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
1.15: Testnevelő tanfolyam
4: Asszonyok tanácsadója
5: Felolvasás
5: Cigányzene
6.25: Német nyelvoktatás
6.50: Előadás
7.30: Operai növendékek vizsgaelőadása. Utána időjárásjelentés, hírek, majd szalonzene.

Kedd, június 7.

9.15: Hangverseny
12.05: Balalajka
4: Mesék
5: Gramofon
6.15: Francia nyelvoktatás
6.45: Cigányzene
8: Párizsi rádióállomás műsorának közvetítése. Utána időjárás, hírek, ügetőversenyeredm. cigányzene

ÁRVERÉSRE

kerül Pintér Andrásné-féle ház (korcsma) ENDRÖD, Kondorosi uton. Kedvező feltétel, olcsó ár. Érdeklődni ENDRÖD-GYOMAI TAK.-PÉNZTÁRNÁL ENDRÖD.

HIRDESSEN

LAPUNKBAN.

Szerda, június 8.

9.15: Honvédszene
12.05: Cigányzene
1.15: Testnevelő tanf.
3.30: Morse tanf.
4.10: Felolvasás
5: Hangv.
5.40: Báli éjszaka — felolvasás
6: Zenekari hangv.
7.15: Olasz nyelvoktatás
7.45: Kultúrest a kecskeméti színházról
9.15: Pontos időjelzés, lóvers.-eredm.
10: Időjárás, hangv. utána cigányzene.

Csütörtök, június 9.

9.10: Gramofon
12.05: Szalonzene
4.15: „Sajó-kutya meg a kuvik madár” felolvasás
5: Kalászos gabonafélék termésének javítása
5.30: Hangverseny
6.45: Előadás
7.15: Cigányzene
8.15: Színművészeti Akadémia vizsgaelőadása
10: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés, lóversenyeredmények. Majd tangó- és jazz-zene.

Péntek, június 10.

9.15: Hangverseny
112.05: Gramofon
1.15: Testnevelő tanfolyam
4.10: Hasznos háztartási tudnivalók
5: Felolvasás
5.25: Honvédszene
7: Gyorsíró-tanfolyam
7.30: A rádió külügyi negyedórája
7.45: Szalonzene
8.30: A Szegedi Dalárda jubilaris diszhangverseny közvetítése. Utána: időjelzés, hírek, időjárásjelentés, ügetőverseny. Majd cigányzene

Szombat, június 11.

9.15: Rendőrszene
12.05: Hangverseny
4: Gyermejátászóra
5: Cigányzene
6: Előadás
6.30: Gramofon
7.30: Mit üzen a rádió
8: Három évszázad katonamuzsikája
10: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés, lóversenyeredmények. Majd cigányzene.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **Dr. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Püspöki látogatás.

Örökre feledhetetlen ünnepnapja volt f. évi június hó 4-én, az elmúlt szombaton Endrőd és Gyoma községek lakosainak. Ezen a napon érkezett körünkbe egyházlátogató körútján Főlisztelelű és Nagyméltóságú dr. Baltazár Dezső püspök ur. A gyomai járás vezetői dr. Pálka Pál és Bakos József főszolgabírák, Batári Antal gyomai és Szalóki Antal endrődi kurátorokkal együtt az endrődi öreg szállóknél várják és fogadják Püspök ur. Önméltóságát. Dr. Pálka Pál köszöntötte keresellen, egyszerű, de szívből fakadt szóval a Püspök urat s a gyomai ref. egyház nevében Batári Antal gondnok. Püspök ur megköszönte a szíves fogadtatást s átszállott a telki uradalom gyönyörű, szép négyes fogatára s kíséretével együtt jött Endrődre. Itt a község szélén, a szarvasi utnál felállított szép diadalkapu előtt nagy sokaság várja már ekkorra Püspök urat s a község nevében Finta Albert főjegyző köszöntötte a Főpásztort az Előjáróság és az egész község lakosainak nevében, kifejezve azt, hogy ezen püspöki látogatás áldást hozzon a lakosságra. Püspök ur szeretetteljes szavakkal mondott köszönetet a szép üdvözlésre s indult a község felé. Ez az út valóban diadal út volt. Negyvenhat fogaton ülő lelkes nép rajongó örömmel kísérte a Főpásztort. A püspöki körúton mindenütt boldog örömmel várják a Püspök urat, de ilyen túlaradott öröm és lelkesedés, mely itt minden szívet betöltött, talán sehol se lehetett. Bár Endrődön nem fogadta a templom harangjainak hatalmas zugása, de annál nagyobb volt az iránta megnyilatkozott szeretet és mély tisztelet s ez drágább és értékesebb volt minden külsőség-nél. A község háza kapujánál Répás Pál elnök-lelkész fogadta a Püspök urat szíves Isten hozottal. Ezután a köz-

ség háza nagy tanácsstermében tartotta meg az istentiszteletet Püspök ur. A 65. dicséret eléneklése után Püspök ur gyönyörű szép imát mondott. Valóban a szív teljességéből, a lélek készségével szólott. Örömköny csillogott mindenkinek szemében, látva és érezve e pillanatnak történelmi jelentőségét, hogy először szólott itt református Püspök s minden szívet magával ragadott a buzgó lelkesedés, hogy a jó Isten ilyen örömnepet adott ennek a népnek. Püspök ur végezetül megáldotta az egész községet, ennek minden rendű és rangú tagjait, áldást kért a jó Isten től a határra, a jó munkára s megáldotta felekezeti különbség nélkül az egész lakosságot.

A püspöki áldás után a Himnusz és a 245. dicséret 10. versét énekelte el a gyülekezet. Ekkor következtek az üdvözlések. Répás Pál elnök-lelkész a presbiterium és az egész gyülekezet nevében köszöntötte Püspök urat. Reámutatott arra, hogy milyen örömteljes nap ez és lelkészi szolgálata legboldogabb pillanata, hogy ez ujonnan alakult kis egyház, az endrődi buzgó gyülekezet, e jó magyar nép részéről köszönheti a Főpásztort. Gyönyörű példákban tárta fel, hogy Kecskeméten a török időben katolikusok és reformátusok egy templomban tartották felváltva az istentiszteletet. Mi reformátusok csak Isten igéjét s a Krisztus evangéliomát hirdeljük endrődi népünknek. A szép beszéd nagy hatást váltott ki minden jelen volt lelkében. Ezután az endrődi izraelita hitközség nevében dr. Izsák Adolf mondott szép üdvözlő beszédet, melyben a hitközség tisztelettel jelentette a Püspök urnak. Majd Endrőd község képviselőtestületének küldöttségét vezette Püspök ur elé dr. Kovács Péter egészségügyi tanácsos, feltárva határozatos beszédben, hogy a köz-

ség római katolikus lakossága milyen egyetértésben és benső viszonyban él a reformátusokkal s a képviselőtestület a legnagyobb tiszteletadását fejezi ki Püspök ur előtt. A Levente Egyesület részéről dr. Tóth István ügyvéd, az Endrődi Kisgazda Kör részéről Kovács Libor, az Ipartestület részéről Kovács Ferenc, az Iparos Dalkör részéről Véha Vendel, a Kereskedelmi Kör részéről Fuchs Dezső, a Testedzők Köre nevében dr. Timár Sándor orvos, az Önkéntes Tűzoltó Testület nevében Cikkely János, a Földmivelő Egylet részéről Mészáros Mátyás, a Rokkantak Egyesülete nevében Szurovecz András és egy kis leány a Hadiárva nevében köszöntöttek és üdvözölték a Püspök urat. Minden üdvözlő beszédből kiért a szív örömteljes benső érzése s a Püspök ur iránt érzett igaz tisztelet. Püspök ur meghálva mondott köszönetet minden küldöttségnek s ennek utána megáldotta mindenkit. Ezután Püspök ur kíséretével az endrődi Hősök szobra elé vonult s nem kérdezve azt, hogy milyen vallásuk voltak azok a hősök, hanem csak egy érzéstől eltelve, hogy azok mindnyájunkért áldozták drága életüket, szép beszéd kíséretében megkoszoruzta azt. A jelenvöltek meghatottan hallgatták s áldozták a Hősök emlékének s elénekelték együttesen a Himnusz. Ekkor Püspök ur elnöklésével presbiteri gyűlés volt a tanácssteremben. Répás Pál elnök-lelkész imádkozott s utána előadta, hogy a gyomai egyháznak mindenkor fő gondját képezte az endrődi hivekről való gondoskodás, de a múlt év óta rendszeresen tartanak itt istentiszteletet, melyet a gyülekezet tagjai dicsérettel érdemlő buzgósággal látogatnak. Beszámolt teljes részletességgel az egyház minden ügyéről s bejelentette, hogy ha a viszonyok változnak, a csejji részen elemi iskolát, a belterületen pedig imaházat szándékoznak építeni. Kérte Püspök ur látogatását a megkezdett mun-

kában. Püspök ur teljes megelégedésének adott kifejezést mindazokra, melyeket a jelenítés feltárt előtte s megható módon figyelmeztetett mindenkit, hogy mindig a Jézus tanítása szerint cselekedjenek. A gyűlés végén az endrődi presbiterium háláját és köszönetét Szabó József presbiter fejezte ki nagyon szép bizonyosságtevő beszédben. Meg kell még külön emlékeznünk arról, hogy a Püspök urat két kis leány is köszöntötte s egy-egy gyönyörű virágsokrot is adott át Püspök urnak, melyet nagyon kedvesen fogadott és el is vitt magával. Az egyik kis leány Szabó Erzsike, Szabó József leánykája, a másik pedig Lipták György leánya, Lipták Mariska volt.

Az endrődi ünnep után Püspök ur Gyomára jött a telki szép négyesfogaton. Ötven díszített kocsin nagy közönség kísérte valóságos diadal menetben. Gyomára érve a vasutól már harangzugás fogadta Püspök urat, az ág. h. ev. a róm. kath. és a református templomok harangjai mind szóltak, hirdelve a felekezetek közötti szeretetet és békét. Nagyon kellemesen érintette Püspök urat az is, hogy az ág. h. ev., a róm. kath., az állami polgári fiú és leány iskola és a református iskolák összes tanulói a Horihy Miklós uton állva, üdvözölték.

Az egyház előtt Répás Pál elnök-lelkész köszöntötte Püspök urat a presbiterium és az egész gyülekezet nevében. Utána Püspök ur beszéd kíséretében megkoszoruzta a Hősök szobrát. Ekkor a gyomai református leány egyesület nevében Cs. Nagy Juliska köszöntötte Püspök urat és szép virágsokrot adott át. Az egyháztanács termében Csernay Géza a róm. kath., Feiler Ernő az ág. hitv. ev. egyház nevében, Hartenstein Ignác az Izraelita hitközség, dr. Szász Lajos a községi előjáróság, Kató Lajos a községi képviselőtestület, Paál Sámuel az állami polgári iskola, Záhonyi Aladár a kir. Járásbiróság, ügyvédi kar

Farkasinszky Imre zenekara

minden kedden és pénteken este 8—10-óraig térzenét tart az Erzsébet-ligetben.

és az Uri Kaszinó. Szóke Ferenc pedig a református iskolák részéről mondottak üdvözlő beszédeket. Püspök ur válaszában a legnagyobb örömeinek adott kifejezést, hogy bár Gyomán csak álvonulóban van, mégis ilyen szíves közönség köszöntötte őt.

Püspök ur és kísérete ezután Répás Pál elnök-lelkész lakására ment, onnan pedig az Erzsébet-ligetbe a tiszteletére rendezett ebédre, ahol 180 terítékes ebéden vett részt. Ebéd közben Püspök ur Kormányzó ur Öföméltóságát köszöntötte, Harsányi Pál esperes Püspök urat élte. Répás Pál elnök-lelkész a gyomai egyház vendégeit, Püspök ur kíséretét, az endrődi testvéreket üdvözölte és köszöntötte, Tiba András lelkész pedig a gyomai egyházak vezetőiről emlékezett meg.

A jó ebédel Leimdörfer Zoltán szolgáltatta fel.

Nagy reménységgel várta Gyoma és Endrőd népe Püspök urat és egy boldog nap áldott emlékével lett gazdagabb mindenki, aki részt vett ezen ünnepen. Vajha széles e magyar földön mindenütt ez az igaz testvéri érzés és megbecsülés föltene be minden szívet, hogy ill felekezeti és társadalmi különbség nélkül a magyar haza megépülésére törekednénk együttes erővel mindannyian, akkor minél előbb megérnénk Nagymagyarország ujjaépítésének áldott nagy ünnepét is.

P.

Filléres gyors.

Értesülésünk szerint a menetjegyiroda békéscsabai kirendeltsége f. hó június 19-ére (vasárnap) filléres gyorsvonatot kért az Államvasutaktól Debrecenbe és Hortobágyra. A jövő hét első napjaiban lehet már érdeklődni a gyomai állomásfőnökségnél, Bácsy és tsai banknál és Szerkesztőségünkben.

Szinészet.

Megérkezett Radó színigazgató társulatával és szombaton már megkezdte az előadásokat kitűnő társulatával az Erzsébet-ligetben.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete tegnap délelőli 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1. Fekete János gyomai lakos kérelme segély megállapítás iránt.

2. ifj. Kovács G. Lajos gyomai lakos kérelme a fűzfászügi holtkörös halászatú haszonbérének leszállítása iránt.

3. Papp Lajos és társai mezőgazdasági munkások kérelme aratógépek és idegen munkások alkalmazásának mellőzése iránt.

4. Az endrőd—kondorosnyai bekötő utra vonatkozó alispáni véghatározat bemutatása.

5. A gróf Tisza István uti artézi kut furására vonatkozó pótszerződés ügyében határozathozatal.

6. Az egészségügyi rendőri állás megszüntetése ügyében határozat hozatal.

7. Leimdörfer Zoltán ligeti vendéglő bérlete ügyében újabb határozathozatal.

8. Szilágyi István helyettes végrehajtó óvadékanak biztosítása.

9. Szabó József és társai itálmérők kérelme a vásártéri helypénz leszállítása iránt.

10. Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. gyomai telepének válasza feszültségmérő felállítása stb. tárgyában hozzá intézett felszólításra és ez ügyben határozathozatal.

11. Nagy Béla husforgalmi adóbeszedő alkalmazása.

12. A mérlekhitelesítéssel kapcsolatban felmerült költség fedezése ügyében határozat.

13. Iparostanonciskolai, községi elemi iskolák, községi ovodák, községi gazd. ismétlő iskola 1933 évi költségvetése.

14. A gyomai polgári fiúiskola megszüntetése.

15. A gyomai ref. egyház köszönő sorai dr. Baltazár Dezső püspök ur fogadtatásával kapcsolatban.

A közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban írunk.

A gyomai fiúk Endrődre, az endrődi leányok Gyomára járhatnak polgári iskolába.

Váratlanul, teljesen meglepetésszerűen jött a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium új rendelkezése, mely ellátja mindkét község polgári iskolájában a fiúk és leányok közös tanítását és jövőben Gyomán polgári leány-, Endrődön pedig polgári fiú-iskolát engedélyezett.

Megértjük pedagógiai szempontból a legilletékesebb fórum intencióját, de a nehéz gazdasági viszonyok között a szegény családokat rendkívül sújtaná a rendelet végrehajtása,

mert az autóbusz költséget nem bírja fizetni a lakosság, viszont a télen — ősszel sárban — hidegben való naponkénti 10 kilométeres séla — nem szolgál javára a most ugyis gyengébben táplálkozó, tehát testére is véznább ifju nemzedéknek.

Ugy halljuk, hogy a gyomai polgári iskola már meg is kapta az utasítást, hogy fiu növendékek beírását mellőzze.

Kíváncsian várjuk a fejleményeket.

A gabonajegyrendszer felfüggesztése.

A gabonajegyrendszer felfüggesztésével és a liszforgalmi adó váltságának az 1932/33 évre történt újabb megállapításával kapcsolatos átmeneti intézkedésekről illetékes helyről a következőket közlik velünk:

A 2076/1932. M. E. sz. rendelet 1 §-a a gabonajegy intézményét 1932. évi július hó 1 napjától kezdve felfüggeszti. Ettől a naptól kezdve a búzának kétszeresnek és rozsnak

(lovábbiakban gabonának) a termelőtől való megszerzése, illetve külföldről behozatala alkalmával gabonajegyet váltani nem kell és lovábbi forgalomban a gabonát gabonalevél nem kíséri.

Az 1931 évi kibocsátású gabonajegyek 1932 évi június hó 30-ával a forgalomból kivonattak.

Az 1931 évi kibocsátású felhasználatlan gabonajegyeket

ugy az elárusítók, mint a magánosok 1932 évi július hó 30-ig a m. kir. postahivataloknál pénzre beválthatják. Az olyan gabonajegyeket, amelyeknek szelvénye a gabonalevéltől el van választva, csak akkor lehet beváltani, ha a gabonajegy szelvényyszáma és a gabonalevél száma egyezik. 1932 évi július hó 30 után a gabonajegyek értéktelenek és azokat térítés nélkül be kell vonni. Azok a termelők, akik az 1931 évi termésekből, illetve az ilyen termésű gabonából 1932 évi június hó 30-ig szerzett keresményükből 1932 évi július hó 1 napja után kivánnak gabonái olyan forgalomba hozni, amely azelőtt gabonajegy kötelezettség alá esett, amennyiben a gabonajegyrendszer által az 1931/1932 gazdasági évre biztosított előnyt meg akarják szerezni, kötelesek 1932 évi június hó 30-ig az előbb említett gabonakészletüket a gabonajegy megvétele után gabonalevéllel ellátni.

Az ilyen módon megvásárolt gabonajegy szelvényét a termelők felhasználhatják, illetve beválthatják. Az 1931 évi kibocsátású gabonajegyek szelvényét a termelők a 3600/1931. M. E. sz. rend. 9. §-a 1—3 bekezdései szerint 1932 évi augusztus hó 31-ig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják. A gabonalevél kíséretében levő, vagy a gabonalevéllel ellátott gabona tulajdonosai az 1932 évi június hó 30-án éjféltkor meglevő gabonakészletüket a pénzügyi hatóság ellenőrzése alá bocsátani és a gabonalevél beszolgáltatni kötelesek, ha azt igénylik, hogy a gabonajegy értéke az 1932 évi június hó 30-án túl külföldre kiszállított gabona után megtéríttessék, illetve a 2700/1932 M. E. sz. rend. 2. §-ában megállapított liszforgalmi adóváltságba beszámíttassék.

Ezen beszámítást azonban csak azok igényelhetik, akik gabonakészletüket közraktárban, tárházakban, kereskedelmi és olyan más malmokban tartják, amelyekben a tároló gabonára előzőleg a királyi pénzügyigazgatóságához bejelentés érkezett. A kedvezmény igénylése esetén a gabonát az érdekeltek az előbb említett raktárakba, vagy malmokba 1932. június 30-ig beszállítani kötelesek. A másutt be nem jelentett tárolási helyen levő gabona

Akác szőlőkaró megérkezett és mindenféle mennyiségben kapható: WAGNER MÁRTON FIAINÁL.

ellenőrzés hiányában az ilyen gabona után a kedvezmény meg nem adható. A gabonajegy (boletta) a be nem jelentett gabonát csak június 30-ig kíséri, az ilyen gabona után 1932 július 1-én már gabonajegy nem igényelhető.

Pásztorkürt.

Jól informált helyről kaptuk az értesítést, hogy a gyomai pásztorok és csürhések rendeletet kaptak a budapesti régészeti Muzeuimól, hogy az eddig használt kürtöket és dudákat azonnal szállítsák fel mint érdekes régiségeket, mert arra már ezután ugysem lesz szükség, mivel a gyomai tehének annyira intelligensek, hogy ezután egyszerű fűtyszóra is szépen glédába állnak és úgy fognak kimasírozni a csordás után a legelőre. Ezen intézkedés ellen az érdekelt tehének egyrésze vétől jelentett, be s most értesülünk róla, hogy távirat érkezett, mely egyelőre nem kívánja beszállítani ezeket a dudákat és megengedi, egyes olyan helyeken, ahol a sokáig alvó polgártársainkat nem zavarja a kürtszó, ott tovább is dudálhassanak.

Aki azonban mégis későn találma lefeküdni, hogy a dudálás ne zavarja: sziveskedjék azt minden egyes alkalommal reggel 5 óra tájban, ha háza elé érkezett a pásztor, neki bejelenteni. Így aztán a káposzta is megmarad és a kecske is jól lakik. d.

Gyomai anyakönyvi hírek.

Születtek: Varga István, Kátóna János, Sándor Gabriella Terézia, Valuska István, Földi Piroska, Tóth Mihály, Kaló Ilona, Kovács Mihály, O. Kovács Ilona. **Házasságot kötöttek:** Csapó Gábor—Virág Mária, Herter Adám—Börner Erzsébet, Szántó István—Szalai Julianna, Adamik Gyula—Csete Jolánnal. **Elhaltak:** Bielek Jordokin 47 éves, Balogh János 57 éves, Szendrei Ilona 25 éves, Lukács János 87 éves, özv. Tóth Gergelyné Dobó Zsuzsanna 87 éves, Jakus Margit 17 hónapos, özv. Lehoczky Jánosné Zsiak Anna 64 éves, özv. Cs. Szabó Gergelyné Bus Teréz 59 éves, Olajos Benedek 73 éves, Megyeri Mihály 62 éves, Trafikant Hermann 73 éves.

HIREK

Esküvő. Gyuricza Béla és Vaszkó Mariska f. hó 8-án d. u. 6 órakor tartották esküvőjüket az endrődi róm. kath. templomban. Sok szerencsét.

Értesítés. Községi gazdasági népiskolában a jövő 1932—33 évi beiratások f. hó 15 és 16-án (szerda, csütörtök) délelőtt 8—12 óráig lesznek megtartva a tanonciskolai tanteremben. Minden 12—15 éves fiú- és leány gyermeket be kell iratni, aki nem szándékozik más iskolába járni. Igazgatóság.

Birkózó verseny. A Gyomai Levente Egyesület Birkózó Alosztálya és a Szeghalmi Sport Club f. hó 12-én délután 3 órakor az Erzsébet-ligeti pavilon zárt termében sétahangversennyel egybekötött reváns birkózó mérkőzést tart. Belépődíj: a sétahangversenyre teltség szerint. A birkózó verseny megtekintésére külön 20—30 filléres jegyek adatnak ki.

Értesítés. A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter ut folyó év őszén új erdők telepítésére, sor és tanyafeltárással erdei facsemetéket oszt ki díjmentesen, suhángokat pedig a kiszedési költség (darábonként 8 fillér) megtérítése ellenében. Közelebbi meglátható a község házában vagy a békéscsabai m. kir. Erdőhivatalnál. Az igénylések mindkét helyen írásban vagy szóban benyújthatók folyó évi június hó végéig.

Halló itt rádió Délibáb! A Délibáb színházi képeslap nagyszerű ujjtással lepte meg olvasóit: hatalmas rádió-rovatot nyitott. Ebben a rovatban mindent megtalál az olvasó, amire egy rádiózónak szüksége van. Pletykák, hírek, műsorismertetések, fényképek a szereplőkről, rádióriport, a mikrofon ujdonságai stb. A rovat hő és gazdag tartalmát egy újszerű hullámhossz-táblázat egészíti ki, amely a lapból kiemelhető. A Délibáb a leggazdagabb színházi film és rádióújság. Ára csak 26 fillér.

A modern mágia titkai. A modern mágusok: a szemfényvesztők, bűvészek, illuzionisták titkairól és trükkjeiről páratlanul érdekes képekkel illusztrált leleplezőcikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslap egy száma 26 fillér.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságot egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Időjárás a pásztorok szerint. Eső lesz: ha a ló nagyon prüszköl, ha az ugatás, haragszó délkeletről hangzik, ha a szárnnyal elhagyja a juhokat és a karám mellé húzódik, ha a fecske közel repül az emberhez, ha sűrűn vannak a csillagok, ha a folyókról nagy köd száll fel és délnek húzódik, ha a levelibéka hápog, ha a daru kiált, ha a veréb a porban fürdik, ha a nap véresen nyugszik le, ha a jószágot nagyon lepi a légy, ha a keszegek a vízben ugrálnak — azonkívül Gyomán minden vasárnap és akkor ha az Erzsébet-ligetben van valami népi ünnepély.

A Szent Gellért Konviktus a jövő tanévre felvesz középiskolai tanulókat. Ellátási díj havi 55 pengő. Szegénysorsos jó tanulóknak kedvezmény. Szakszerű tanári felügyelet, jó ellátás, sport és tennispálya, zeneoktatás. Tájékoztatót küld az igazgatóság, Szeged, Kálvária-u. 10. sz.

A harkányi postakísasszony revolverrel elriasztotta a rablót. Vakmerő rablási kísérlet történt Harkány gyógyfürdő postahivatalában. Egy rongyos külsejű férfi jelent meg a hivatalban és cédulát adott át a szolgálatban lévő kísasszonynak. A cédulára az volt írva, hogy ne merjen egy szót sem szólni, hanem adja át a pénztárban levő összeget, mert különben lelövi. A tisztviselő nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a fiókba nyulva, előrántotta revolverét és ráfogta a támadóra. A rabló erre gyorsan kiugrott az ablakon és elmenekült.

Mussolini ellen bombamerényekkel kísérletet tettek meg.

Július 1-én életbe lép az iparügyi reform törvény.

A ceglédiek mozgalmat indítottak, hogy borral és pálinkával is lehessen adókat fizetni.

KECSKEMÉTI ÁLL. ENG. DIÁKINTERNÁTUS

Beniczky u. 12. Fennáll 1913 óta. Felvesz felsőkereskedelmi, reál-gimnázium, reál, polgári és III—IV. elemi iskolai tanulókat. Kitünő ellátás, gondos nevelés, elsőrendű tanulmányi eredmény. Prospektust küld.

Vetőburgonya kiosztás nyári ültetéshez.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a burgonyatermelők figyelmét, arra, hogy a máltai ujburgonya behozatal feleslegessé tétele, valamint az exportfejlesztés céljából a földművelésügyi miniszterium növénytermelési hivatala az idén is folytatja a téli (márciusi) ujburgonya termelés érdekében megkezdett munkáját. E miatt júliusi ültetésre az idén is oszt ki 10—40 mázsás tételekben szerződéses termelésre néhány vagon vetőburgonyát. Az igényléseket a hivatal június hó 15-ig fogadja el és a jelentkezés sorrendjében intézi el. A termelés mi-kéntjére vonatkozó felvilágosításokat az érdeklődők ugyanott megkaphatják.

Országos pásztorünnep. A Kisújszálláson tervezett országos pásztorünnepet június 18-án és 19-én tartják meg. Az első nap kifejezetten a pásztorok napja, másnap, amikor nagyobb ünnepek lesznek, vendégeket is szívesen látnak. A pásztorünnep előkészítő bizottsága felkérte a pásztorokat, jelenjenek meg ősi pásztorviseletben, a csikósok lóháton, a juhászok pedig számárháton. Jól faragó pásztorok faragásai-kaik értékesíthetik is. A legjobb pásztorokat az ebtenyésztők országos egyesülete díjazza. További jelentkezéseket a „Pásztorünnep előkészítő bizottságához Kisújszállásra” kell intézni.

Legközelebb ujjra 1, 2, 5 és 10 pengős postabélyegek kerülnek forgalomba.

A marokkói sáska megjelenésétől félnek a szentesi gazdák.

Elpusztulnak az éneklő madarak a peremeztéstől.

Köszönetmondás!

Mindazoknak, akik szeretett, jó édesanyánk, nagyanyánk: **özv. Cs. Szabó Gergelyné, született: Bus Teréz** temetésén megjelentek és részvétük nyilvánításával nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mond a **gyászoló Család.**

Megnyilt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

A jövő téglája. Az amerikai Építészeti Intézet kongresszusán újrendszerű üvegtéglákat mutattak be, amelyek oly kemények, hogy a legerősebb kődobás is lepattan róluk. Az üvegtéglák jó hőszigetelők és átbocsátják a világosságot anélkül, hogy kivülről a házak belsejébe lehetne látni. Szakértők véleménye szerint ez lesz a jövő építési anyaga.

Elárvereztek egy református templomot. A maga nemében szinte példátlanul álló árverés volt csülörtökön a nagykőrösi kir. járásbírószágon, amilyen eddig legfeljebb Amerikában fordult elő. — A kocsári ref. egyház nagyobb összeggel tartozott a Magyar Földhitelintézetnek, mely intézet árverést kért az egyház templom céljára szolgáló házára. Az árverést csülörtökön tartották meg 572 pengő kikiáltási árral, árverező azonban nem jelentkezett, csak az intézet jelenlévő képviselője tett 460 pengős ígéretet. Így a kocsári református templomot a Magyar Földhitelintézet vásárolta meg 460 pengőért. A szomorú szenzáció általános megbotránkozást váltott ki.

Vidéki telefonállomások díjának leszállítása. A m. kir. póstavézerigazgatóság arról értesítette a szegedi kereskedelmi és iparkamarát, hogy előterjesztésére a kisebb vidéki központoknál a nyilvános telefonállomások havi előfizetési díját 16 pengőről 12 pengőre, a nyilvános jellegű helyiségekben a bekapcsolt állomások díját pedig 16 pengőről 6 pengőre szállította le.

Fekete lista készül a budapesti kávéházakban. — Hogy milyen a helyzet a budapesti kávéházakban, azt egy főpincér így adja le: „Ma egy főpincér többet ír, mint Balzac“. Főpincérek egybehangzóan azt állítják, hogy vendégeiknek háromnegyedrészre: „Írja fel!“ köszönéssel fávozik a kávéházból s amikor 10—20 pengőre felszaporodik tartozásuk, annak lefizetésére szólítják fel az illetőket, amire azok annyira megsértődnek, hogy attól kezdve másik kávéházba járnak és elől kezdik az: „Írja fel!“ jól ismert mondást. — Ezek az állapotok arra indították a főpincéreket, hogy hozzák a fekete listát.

Greta Garbot, a híres filmszínésznőt elrabollák a banditák.

Füthető cipő. Egy fővárosi asztalosmester fülhető lábbelit talált fel, amely télen a szabadban tarlózódó emberek, különösen piaci árusok, rendőrök és sofförök számára rendkívül alkalmas, mert megóvjá a lábukat a megfagyástól és megakadályozza a meghűléstől. A cipő nem villamos árammal melegszik fel, hanem a talp és a sarok üreges és ebben helyezi el a feltaláló a különböző hőfejlesztő szilárd, cseppfolyós vagy gáznemű anyagot.

Romániába csak származási bizonyítvánnyal lehet árut kivinni. A kereskedelemügyi minisztérium értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a román kereskedelemügyi minisztérium kívánságára a postacsomagokban Romániába bevitt minden áruhoz ezentúl az illetékes magyar kereskedelmi és iparkamarák vagy mezőgazdasági kamarák által kiállított származási bizonyítványt kell csatolni.

Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbelegedése, valamint lüdcősúcsurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használatával állal többször és alaposan kitisztítsassanak.

Ezer mérnököt bocsátottak el június elsején.

Amerikában az emberrablást ezután halálbüntetéssel sújtják.

Az igazságügyminiszter úgy az állam, mint a jogszolgáltatás szemponijából helyesnek tartja az üzlethegegyeztetés jogi szabályozását.

Ujra aktuális a kirakodóvasárok leépítése.

60 felesleges adóhivatal van az országban.

A mezőberényi ötszörös gyilkost élelfogytiglani fegyházra ítélték.

A török kormány a bpesli török követség konzuli osztályát ez év május 30-ával megszüntette.

Németország nem tud több jóvátételt fizetni.

Miniszteri rendelet értelmében le kell szállítani a tankönyvek árát.

Beszüntette a kultuszminiszter a lelkészek korpóllékának folyósítását.

Hitlerista programmal új pártot alakított Meskó Zoltán.

Apja sírjába temetik el Endresz György gyermekét.

Készül már Olaszországban az új „Justice for Hungary“.

HUMOR.

Házasságközvetítőnél.

Az újdonsült férj az esküvőjét követő napon beállít a házasságközvetítőhöz:

— *Maga svindler! — rivalrá, — maga csaló! — Maga azt mondta, hogy a hölgy púpos, egy kicsit biceg, keveset nagyot hall, és százezer pengő hozománya van. Most kisült, hogy egy vasa sincs.*

— *Pardon, — feleli a házasságközvetítő. A hozománnyal tényleg becsaptam, na de a többi ugye igaz?!...*

Nem késett el.

Egy öreg tollkereskedő fél 12 óra felé ballag a vasúthoz, hogy elutazzon a legközelebbi városba.

Ismerősei megszólítják:

— *Móric bácsi elkésett, hisz már fél órával előbb el kellett menni a vonatnak.*

Az öreg ur azonban mitsem adott az illetők szavaira, nyugodtan ballagott tovább.

Félóra múlva visszaballagott s az illetők mosolygón mondták:

— *Ugye megmondtam, hogy késve érkezik, régen elment már a vonat, de nekem nem hiit.*

— *Visszamegyek meguzsonázni, mert a vonat 4 óra 20 perccel késik.*

PUBLIKÁCIÓ.

Perei Lajos szabó-mester értesíti mélyen tisztelt megrendelőit, hogy üzletét Kossuth Lajos utca 703. sz. alá helyezte át. (Közvetlen Postahivatal mellett).

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kéziraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Arató pálinkára mátol kezdve nem lesz szükség, mert Gyomán a két szövetségben a kisüsti pálinkának literjét **2.60 P-ért** lehet kapni. Minden szombaton reggel 8 óráig kóstolási nap lesz, hogy a közönség megismerje a jó kisüsti pálinka finomságát.

Egy hármastükrös garderober fehér szekrény, egy siremlékhez alkalmas márványlap, egy tükrös márványos mozdó szekrény eladó. Érdeklődni lehet a Holler szállodában.

A nagylaposi uradalomban kitünő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, **huszonöt katasztrális elsőrendű szántóföld,** tanyaépületekkel és hozzá **hat kat. hold kaszáló** a Köröszugban, tehermentes birtok, **29.000 P-ért eladó.** Értekezni lehet: id. **KALMÁR IMRE** bíróval Endrődön.

A gyomaí kir. járásbírószágon, mint tkvi hatóságától. 933/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Messinger Mór utóda Grósz Zoltán végrehajthatónak Klein Péter és neje Rűck Magdolna gyomai lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 723 P. tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a gyomaí kir. járásbírószágon területén levő, Gyoma községben fekvő s a gyomaí 5144. sz. tkvi betétben A + 1. sorsz. a. foglalt s 8449/6. hrsz. Klein Péter és neje Rűck Magdolna nevében álló Zsófia-major gazdaságban levő 7 hold 1047 négyszögöl területű szántóra 3826 P 50 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1932. évi július hó 1 napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttéknél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1932 évi mácius hó 11.

Dr. Ladomérszky s. k. kir. jbró.

A kiadmány hitelül: PULUGOR tkvi. kiadó.

HAJDÚ BÉLA
Kistemplom u. 1329 számú
háza
eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ünnepi beszéd

melyet irt és a gyulai hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik zászlóavatási ünnepségén Gyulán 1932. évi június hó 12-én elmondott Harsányi Pál esperes.

A mélyen megindult léleknek szent áhitatával, — az emberiséget átragyogó, a szülő földet tele sugározó, az Istenhez fényözönnel felívelődő szeretet lángoló érzésével állok meg a felettébb ünnepélyes pillanatban önök előtt mélyen tisztelt Ünneplő Közönség, midőn e zászló mellett kegyelettel adózom hős fiaink halhatatlan emlékezetének s szívemre ölelem vallásfelekezeti, társadalmi, nyelvi és faji különbség nélkül minden hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva magyar testvéreimet!

Ne jöjjön ide senki, akinek szíve durva és élettelen, mint a kő és akinek lelke sivár és kietlen, mint a szárazságban eltikkadott és kiégett föld; ne jöjjön ide senki, aki úgy tudna megállani itt a csonka magyar föld vérző gránicán, hogy lethargikusan beletudna törődni és megtudna nyugodni abban, hogy annyi sziv hiába onta vért és annyi hü kebel hasztalan szakadt meg e honért; — ide csak az jöjjön, itt csak az ünnepeljen, kinek a lelke virágos kert és el tudja halmazni a hálás kegyelet bársonyos virágaival észak, kelet, dél és napenyészet annyi százezer sirját, — ide csak az jöjjön, itt csak az ünnepeljen, kinek a szíve örök krisztusi sziv, amelyik könnyet csókol, bárázdát simít, kétséget oszlat, reménységet kelt, amelyik a szeretet angyali karjával tud magához ölelni hadirokkan-

tat, hadiözvegyet, hadiárvat, mint édes testvért; — ide csak az jöjjön, itt csak az ünnepeljen, akinek szemében tűz gyul és lángol, akinek erében vér mozdul és pezsdül, mely a hazaszeretet tüze és a hazaszeretet vére; — ide csak az jöjjön, itt csak az ünnepeljen, kinek a szíve hevesen dobog, mikor a trianoni határookra gondol, hol halhatatlan Petőfinkkel kiáltja, hogy fényesebb a láncnál a kard, jobban ékesíti a kart és mi mégis láncot hordunk, ide veled régi kardunk! A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!

Ha nem így éreznénk, hitvány, korcs nemzedék volnánk; — ha nem így éreznénk, hűtelenek volnánk nagy őseinkhez s ezred éves történelmünkhöz; — ha nem így éreznénk, nem szent és hős magyar anyáknak vére buzogna bennünk, mikor várják egek dicsőségébe ivelődt hős fiaink s várják rokkantak, árvák és özvegyek, hogy mit ránk kentek az árulások, lemoszuk a gyalázatot s Brassó és Késmárk bércein hirdessük a magyar feltámadást, hősök örök kárpáztatát, rokkantak, özvegyek és árvák könnyeinek, imádságának megdicsőülését s annak igazságát, hogy bizony a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely s áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk, halnunk kell!

Tanít erre minket e könnyel és vérrel áztatott drága

buzatermő magyar föld, — tanít a napsugaras és csilagtáboros magyar ég, — tanít a rabló hordák bocskor alatt nyögő, a magyar szabadság és dicsőség klasszikus földje Erdély és a pro Deo, pro libertate et pro patria, a kurucok, Rákóciak lelkét lehellő Felvidék, — tanít Komárom, Piski, Segesvár, Branyiszko, Kossuthnak, Petőfinek, Bemnek és a 48-as honvédeknek hazajáró, nem is hazajáró, de bennünk élő lelke, — tanít erre s ezt követeli tőlünk a világháboru minden hős katonája, kik utolsó percig győzedelmesen, diadalmasan harcoltak, — tanít erre, sőt ezt követeli tőlünk minden rokkontnak nyomora, minden özvegynek jaj-ja, minden árvának könnye, mert Trianon bűne csak gyalázatot, boldogtalanságot és nyomoruságot hozott e világra, — az ezred éves Istentől rendelt határok megépítése pedig dicsőséget, boldogságot és jóllétet teremt, hol a jaj hosánnává, hol a

keserűség hymnussá, a bűn gyalázata pedig isteni örök igazsággá dicsőül!

Áldás e zászlóra, mely e szent eszmékért lobog, — áldás reátok mogyorság tőviskoronával ékesített martirjai hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, kik így tanítatok, — áldás reátok megjelölt vagy jeltelen, de nekünk szent sirokban nyugovó hős katonáink, kiknek lelke mi bennünk él, — és kit őseink nagy Hadurnak, mi pedig örök igazság és magyar feltámadás Urának Istenének vallunk, hozd a sebesen zugó szélnek zendülését, hozd a tüzes lángnyelveket, hozd a szent földet megtaposó ellenségnek futva menekedését az örök magyar határokról, hozd, hogy leboruljunk Kárpátok bércein s a nyelvünk, a vérünk, az életünk a föld és a csillagos ég hirdesse a boldogító örök igazságot: Dicsőség Neked a magyar feltámadás Urának, Istenének!

Milyen kedvezményeket kapnak a földhözjutottak.

Amikor a földreform pénzügyi lebonyolítására került a sor 1928. év nyarán, a gazdasági helyzet olyan volt, hogy a földhözjutott gazdák könnyen birhatták el a megváltott földek vételárának törlesztésére megállapított évi törlesztéseket. Azóta a gazdasági helyzet sajnálatosan leromlott és a gabona és a terményárak zuhanása folytán a földhözjutott gazdák nagy része képtelenné vált a törlesztést teljesíteni. Már 1931 elején Wekerle pénzügyminiszter, méltányolva a gazdák helyzetének romlását, rendeletileg elengedte a földhözjutottaknak az 1930. évi törlesztő részlet egyharmadrészét. De azóta annyira válságossá lett az agrárhelyzet, hogy a földhöz-

jutottak közül rendkívül sokan képtelenek a törlesztésnek eleget tenni és így annak a veszedelemnek voltak kitéve, hogy őket a törvény értelmében földjeikből ki kell mozdítani.

A földhözjutottak nehéz sorsán enyhítendő, a kormány most egy rendeletben messzemenő könnyítéseket és kedvezményeket nyújt földhözjutott, megszorult gazdák számára. Ezeket a kedvezményeket az alábbiakban ismertetjük:

A törlesztő részletek egyharmadának elengedése.

Minden földhözjutott gazdának az 1929., 1930. és 1931. évi törlesztő részlet egyharmadrésze el-

Farkasinszky Imre zenekara

minden kedden és pénteken este 8—10-óráig térzenét tart az Erzsébet-ligetben.

engedtetik. (Akiknél az 1930. évi törlesztő részlet a Wekerle-féle rendelet értelmében már elengedteit, azoknak az új rendelet az 1929. és 1931. évi törlesztő rendelet egyharmadát engedi el.) Annak a földhözjutott gazdának jávára, akinél az 1929—1931. évi törlesztő részletek egyharmadának elengedése folytán **tulfizetés** mutatkozik, ez a **tulfizetés**, mint rendkívüli töketörlesztés fog elszámoltatni. Az a földhözjutott gazda, akinek az egyharmadrész elengedése betudásával az 1931. év végéig esedékessé vált összegekben még **hátraléka** mutatkozik, ezt a **teljes hátralékot 10 év alatt kamatmentesen törlesztheti**. A hadiárvak, hadiözvegyek és hadirokkantak legfeljebb három kataszteri hold területig úgy a vagyonszármazás, valamint a megváltott földek után **25 százalék kedvezményben** részesíthetnek. Azonkívül a rendelet kimondja, hogy **egy hold legmagasabb megváltási ára nem lehet több, mint 1200 pengő**.

Töketörlesztés helyett mérsékelte használati díj.

Mindazok a földhözjutott gazdák, akik ezt a kedvezményt igénybe venni szándékoznak, törlesztési részletek helyett **használati díjat** fizethetnek. Ez a használati díj a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után évi 1 pengő 20 fillérben van megállapítva, azonban holdanként 8 pengőnél kevesebb és 24 pengőnél több, illetőleg legelőterületeknél 4 pengőnél kevesebb és 12 pengőnél több nem lehet.

A használati díjat, valamint az 1929—1931. évi törlesztő részletekből az egyharmad elengedésének betudása után még fennálló és husz év alatt részletekben fizetendő hátralékból egy évre eső összeget, felerészben április 1-én, felerészben október 1-én kell fizetni. Az 1932. év első felére járó összegeket kivételesen július hó végéig lehet kamatmentesen befizetni. A törlesztési részletek szüneteltetése és ezek helyett **használati díj fizetése az 1932—33. és 34. évekre terjed ki**. 1935. évtől kezdődőleg ismét életbelép a töketörlesztési kötelezettség és a megállapított törlesztő részleteket az eredeti törlesztési terv szerint 1935. évtől kezdődőleg 49 éven át fogja fizetni a földhözjutott gazda.

Milyen kedvezményt kap az a földhözjutott, aki

továbbra is törlesztő részleteket fizet?

A földhözjutott gazdának szabad választása van, vajjon ezután is törlesztő részleteket akar-e fizetni, vagy pedig ezek helyett igénybeveszi-e a használati díj kedvezményét. Aki ez utóbbi kedvezményt nem kívánja igénybe venni, hanem **továbbra is a törlesztő részleteket fizeti**, az ebbeli szándékát legkésőbb ezévi **július 15-ig** jelentse be a községi előljáróságnál. Aki az 1932—1934. évre is kívánja fizetni a törlesztő részleteket, annak a folyó 1932. évi törlesztő részlet **egyharmada elengedtetik**. A megmaradó évi törlesztő részleteket, ha azok összege a 200 pengőt meg nem haladja, egy összegben, augusztus 15-ig, ha pedig a törlesztő részlet évi összege a 200 pengőt meghaladja, két részletben és pedig felerészben május 15-ig, felerészben október 15-ig kell fizetni. Viszont az 1929—1931. évi törlesztő részletekből az egyharmadrész levonása után még fennálló és 10 év alatt fizethető hátralékból egy évre eső részletet **kamatmentesen** lehet fizetni. Az 1929., 1931. évi töketörlesztő részletek egyharmadrészének elengedése folytán mutatkozó **tulfizetés az évi törlesztő részletekbe** tudatik be. **Ha tehát valaki már mind a három évi törlesztő részletét befizette, az 1932. évre törlesztő részletet egyáltalán nem fizet többé.**

Különösen felhívjuk a földhözjutott gazdák figyelmét arra, hogy aki **továbbra vállalta a törlesztő részletek fizetését**, tehát nem veszi igénybe az évi használati díj kedvezményét: **az többé később sem térhet át a törlesztő részlet fizetéséről a használati díj fizetésre**. Ha tehát a törlesztő részletek egyharmadrészének elengedése dacára a földhözjutott gazdának olyan hátraléka mutatkoznék, amelynek egy évre eső részletét, tehát egytizedét és a **folyó évi törlesztő részletét** ebben az évben előreláthatóan nem tudja megfizetni, úgy ez a gazda saját érdekében **ne vállalja a három évi átmeneti időre a törlesztő részletek további fizetését, hanem vegye igénybe a használati díj kedvezményét.**

Különösen kiemelendő, hogy a használati díjon, illetőleg a törlesztő részleten felül a juttatott ingatlan **terhelő adókat is évenként pontosan köteles a földhözjutott gazda megfizetni**. (A földadó a folyó évre szünetel, tehát ezt nem kell fizetni).

A kedvezményes fizetési módokatoknak ezentúl minden földhözjutott **a legnagyobb pontossággal tegyen eleget**, mert aki ezt ezentúl **október 15-ig elmulasztja, az ki fog mozdíttatni**. Ezek a kimozdított, földhözjutott gazdák a legközelebbi **öt éven át** megüresedett ingatlanát még haszonbérbe sem kaphatnak.

Viszont azoknak a földhözjutott gazdának **elsőbbségi igényük lesz a megüresedett ingatlanokra, akiknek semmiféle hátralékuk nincs**, az esedékessé vált törlesztő részletek megfizetésében. Ha ilyen vevő nem jelentkezik, úgy a megüresedett ingatlan a megváltást szenvedő régi tulajdonosnak lehet visszaadni, aki a megváltási ár már kifizetett részének visszafizetésére kötelezi magát.

A **házhelyekre** vonatkozólag a rendelet akként intézkedik, hogy ezeknek megváltási árát, valamint az 1929—31. évi törlesztő részletekből fennálló hátralékokat a házhelyhez jutott gazdák **20 évi részletben és pedig minden év október hó 1-ig kötelesek törleszteni**. Ez igen nagy előnyt jelent az eddigi állapottal szemben. Eddig ugyanis a házhelyhez jutott gazda a törlesztő részletet a föld törlesztő részleteivel együtt tartozott fizetni és így mindig az a veszély fenyegette, hogy ha a földből kimozdíják, úgy a házból is távoznia kell és így kajléktalanná válik. A rendelet most elváltatja a **házhely megfizetését a földre vonatkozó törlesztési részletek fizetésétől**, úgy hogy ha a gazda eleget tesz a házhely megváltási árának fizetésére vonatkozó 20 esztendei részlettörlesztésnek, — ami csak elenyésző csekély összeget jelent — úgy nem lehet őt házból kimozdítani, még akkor sem, ha hátraléka miatt esetleg a földjéből ki kell mozdítani. Ez a rendelkezés tehát a családi hajlék biztonságát szolgálja. Mint hogy a házhelyek megváltási ára országos átlagban csak 290 pengőre rug, nyilvánvaló, hogy az összeg évente fizetendő huszadrészét, még a legszegényebb földműves is megtudja majd fizetni és így **elsimult feje felül az a veszély, hogy családjával hajléktalanná válhatik**.

A használati-díj fizetés kedvezményét a **közép- és mintabirtokok nem vehetik igénybe**, ellenben a tökerészletek egyharmadának elengedésére, valamint az esetleges hátraléknak tíz évi részletekben való törlesztésére és a

törlesztő részletek fizetésére nézve ismerteti kedvezmények ezekre a birtokokra is szólnak.

A megváltási ár újabb megállapítása.

Ha a földhözjutott ingatlanának megváltási ára a kataszteri értéket meghaladó összegben lett megállapítva és a megváltási ár az 1931. évi december hó 31-iki állapot szerint kimutatott kataszteri tiszta jövedelem alapján kiszámított kataszteri értéket is meghaladja, a földhözjutott **legkésőbb 1932. évi június 30-ig az Országos Földbirtokrendező Biróságnál a vételár újabb megállapítását** kérheti. Erre nézve, valamint a rendeletben foglalt összes egyéb kedvezményekre nézve a felvilágosítások a községi előljáróságtól, illetve az adóhivataltól szerezhetők be.

Hogy használati díj kedvezménye pénzben kifejezve, mekkora könnyebbségeket jelent az eddigi állapottal szemben, azt a következő számítás mutatja:

Eddig 10 koronás kataszteri jövedelem mellett a földhözjutott gazda törlesztő részlete évi **32.40 fillér** volt. Ehelyett a következő három évben évente **csak 12 pengőt** kell fizetni. Ha pedig eddig hátralékban maradt 1929 óta a törlesztő részletekkel, úgy ma már esedékes tartozása **97 P 20 fillér** volna. Ennek egyharmadrészét elengedik, hátralékos tartozása tehát **64 P 80 fillér** marad, amely hátralékot a rendelet szerint 10 év alatt részletekben törlesztheti, tehát évente **6 pengő 40 fillért** kell fizetnie, a 12 pengő fenti használati díjjal együtt, tehát **évi 18 pengő 48 fillért, az eredeti 97 pengő 20 fillér helyett**.

Motorkerékpár és kerékpár összeütközése.

Kedden délután a gróf Tisza István ut és Petőfi utca keresztezésénél összeütközött egy motorkerékpár a mellékcúcaból kikanyarodó kerékpárral. Egy pár bőrfolytonosságon, csontrepedésen, nadrágszakadáson, kerékpáralkatrész törésen és ijedségen kívül más baj nem történt, pedig történhetett volna, mert a motorkerékpár vezetője a belterületen meg nem engedett sebességgel haladva rosszábul is járhatott volna.

Csodálatos nálunk a gyalogjárók, targoncával, kocsival,

kerékpárral haladók tudatlan-sága a közúti közlekedési előírásokat illetően. Pedig könnyű megjegyezni, hogy aki a mellék utcából a főútra jön vagy hajt ki, az tartozik lassítani és a főútra forgalmához alkalmaszkodva besorakozni. Nem szabad a mellékutcából vágtalva a főútra hajtani.

Aki pedig motorral jár a községben, ha sietős a dolga induljon el egy-két perccel hamarabb, ha pedig vágtalni akar, menjen ki az ország útra, de ott is vigyázzon, mert ott is pórujárhat.

Hartenstein Ignác kereskedelmi tanácsos.

Örömmel olvassuk a Hivatalos Lapban, hogy a kereskedelemügyi miniszter Hartenstein Ignácot a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottságba, mint a Vidéki Gabonakereskedők Országos Szövetségének elnökét kereskedelmi tanácsosi ranggal delegálta.

Ugyancsak most választotta meg a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara Hartenstein Ignácot levelező tagjává.

Mindkét kitüntetés Hartenstein Ignác szakmabeli kiválóságát ismeri el, mi,

gyomaiak azonban ez alkalommal az ő községi és társadalmi működését is értékeljük és így az ő kitüntetése a mi örömünk is.

Polgári iskolánk statisztikája.

A gyomai állami polgári fiú- és leányiskola elmúlt évi statisztikai adatai.

Az összes tanulók száma: 169, ebből 90 fiú és 79 leány.
Vallás szerint volt 103 református, 31 katolikus, 20 evangélikus és 15 izraelita.

A szülők lakóhelye szerint gyomai 117, békésmegyei 25, más vármegyei 27.

Az endrődi róm. kath. Szent Imre polgári fiúiskola elmúlt évi statisztikai adatai

Az összes tanulók száma: 148.

Vallás szerint volt 139 róm. katolikus, 2 református, 4 izraelita.

A szülők lakóhelye szerint endrődi 141, békésmegyei 2, más megyei 2.

Amikor polgári iskolánk statisztikai adatait leközzöljük, azt is megemlíjük még, hogy a gyomai polgári iskolának ez a 12-ik, az endrődinek a 8-ik működési éve.

A magas kitüntetéshez számosan gratuláltak, melyhez mi is őszinte szívvvel csatlakozunk.

Megerősítették a főjegyző választást.

Mint illetékes helyről értesültünk a Közigazgatási Biróság tárgyalta a gyomai főjegyző választás ellen benyújtott fellebbezést. A bíróság a fellebbezést elutasította és Pánczél Emil főjegyzőt állásában megerősítette.

Az ügy már most végleg befejezést nyert.

Lövész verseny és birkozó verseny Gyomán.

Folyó hó 12-én a Gyomai Levente Egyesületnél Hoffmann Béla vezértanácsnok szemlét tartott s meglegedésének adott kifejezést. A járási lövészversenyen szép számmal vettek részt és versenyeztek az elsőbbségért.

Az egyéni lövészversenyben az első díjat Erdei Lajos gyomai, második díjat Szeles Lajos endrődi, a harmadik díjat ifj. Biró Benedek gyomai tag nyerte el.

A női egyéni lövészversenyben az első díjat Pétermann Józsefné urnő, a második díjat Wagner Józsefné urnő nyerte el.

A 12 tagból álló raj csapatversenyében első a gyomai Polg. Lövész Egylet lett elért 676 találati pontok és 972

TÁRCA

A földpénz.

Írta: BELL MIKLÓS.

Fenti cím alatt ismét megjelent egy kritika gazdasági reformtervem ellen, amely ugyanazokat a frázisokat felmelegített formában felszínre hozza, amelyeket újságcikkekben és előadásaim alkalmával már többször megcáfoltam.

1. Gazdasági reformtervem szerint nemcsak föld, hanem az összes ingatlan, mint pénzfedezet szerepel.

2. Azt állítja a cikkíró, hogy a kölcsön kapott pénz soha vissza nem fizethető. Ezen állítását megcáfolja könyvem 50-ik oldalán a következő mondat: „A 2 százalékos kölcsön, mint amortizációs quóta szerepel.” Gazdasági reformtervem szerint a kapott kölcsön amortizáció részletekben visszafizetődik, az új alkotások pedig szintén részt vesznek a pénzkibocsátásban, ennélfogva állandóan annyi forgóké áll a nemzet rendelkezésére, amennyit a gazdasági élet követel. Ezen rendszer mellett módjában áll az illetékes vezetőségnek a pénz mennyiségét úgy szabályozni, amint ezt a helyzet követeli. Az amortizációs törlesztés folytán a pénz fedezete pedig állandóan növekszik.

3. A cikkíró további állítása, hogy „A

Bell-féle recept tehát egyszerűen megindítaná a bankprést és vagy tíz milliárd papírpénzt hoz forgalomba.” Erre az a válaszom, hogy a nemzet ingatlan vagyona jelenleg maximum 15 milliárd pengő, amelynek egyharmada 5 milliárdot tesz ki, ennélfogva nem lehet 10 milliárd pengőt kibocsátani. Ime látjuk, hogy a cikkíró milyen felület és komolytalan állításokkal érvel.

Absolute komolytalan a cikkíró azon állítása is, hogy az új rendszer káros inflációt vonna maga után. Ezt bizonyítják a következő tények;

Franciaországban a tőkealapok 20 százalékig devalválódtak. A forgalomban levő pénzből pedig esik jelenleg egy francia állampolgárra, pengő értékben kiszámítva 450 pengő, míg nálunk egy állampolgárra csak 59 pengő jut, pedig tőkealapjaink teljesen devalválódtak. Lehet e józan ésszel azt állítani, hogy káros infláció következne be abban az esetben, ha nálunk is aránylag annyi pénz kerülne forgalomba, mint Franciaországban van? Ha a cikkíró tudná azt a természeti törvényt, hogy termelésünk és alkotásunk mindig a forgótőkével arányos, akkor jobban megfontolta volna könnyelmű állítását. De ha egy lépéssel tovább megyünk és azt kérdezzük, hogy vajon infláció következne — ebbe abban az esetben, ha a devalváló tőkealapok, azaz takarékbetét, árvapénzek stb. egy csapásra visszanyernék értéküket? Azt hiszem, hogy minden józan gondolkodású em-

ber belátja, hogy ez esetben sem következhetne be káros infláció.

A helyzet az, hogy az aranyfedezetű jegybankrendszer haldoklik, ennél-ogva nem képes azt a forgótőke-mennyiséget pótolni, amely a tőkealapok devalválódása folytán elpusztult. Most a helyett, hogy igazság szerint a bankkrácia és annak szószólói becsületesen bevallanák, hogy nincs annyi aranyuk pénzkibocsátásra, amennyit a helyzet követel, ravasz módon azzal a frázissal állanak elő, hogy minden új pénzkibocsátás káros inflációs természettel bír. Amint a fenti francia példa is mutatja az ilyen állítás a valóságnak nem felel meg, mert ezt megcáfolja az élet. Ezt annál is inkább látjuk, ha figyelembe vesszük, hogy 1914-ben egy francia állampolgárra a forgalomban levő pénzből — csak 150 pengő esett, hol most háromszor annyi pénz van forgalomban azért, mert Franciaországnak van annyi aranya, hogy képes pénzkibocsátással némiképpen pótolni azt az összeget, ami a tőkealapok devalválódása folytán elpusztult. Köztudomású, hogy nálunk két évvel ezelőtt, amikor 596 millió pengő, vagyis 1 1/2-szer annyi pénz forgott közkezen, mint jelenleg, a káros inflációt nem lehetett észre venni.

Miért legyen tehát most káros infláció, ha reális fedezet mellett annyi pénzt bocsátunk ki, amennyit a gazdasági élet követel. Pénzdevalvációt csak olyan államban lehet a tőzsdén végrehajtani, ahol az illetékes tényezők

nem állanak a helyzet magaslatán.

Európa nemzeti vagyona kitétt 100 évvel ezelőtt 520 milliárdot, ami 1927-ig 2.700 milliárd pengőig emelkedett. Azt hiszem, hogy igen kevés vágnivaló dohány kell ahhoz, hogy valaki belássa, hogy a nemzeti vagyon növekedése arányában kell, hogy állandóan pénz-infláció is napirenden legyen, mert különben megszűnne a fejlődés.

4. A cikkíró azon állítására, hogy az ingatlanfedezetű pénzzel nem lehetne külföldön fizetni, válaszom az, hogy nevezzen meg a cikkíró olyan államot, ahol a mai aranyfedezetű pengőkkel lehet fizetni. Ez az állítás is azt mutatja, hogy a cikkíró nincsen tisztában a külkereskedelmi pénzügyi lebonyolítással. Aktív külkereskedelemmel dolgozó állam mindig annyi deviza és valuta fölött rendelkezik, mint amennyit a helyzet követel. A külkereskedelem lebonyolítása pedig devizákkal történik, ennélfogva a magyar pengőnek ott semmi keresnivalója nincsen. Gazdasági reformtervem szerint külkereskedelmi intézet létesül, ahová a külföldnek szállított áruért a deviza, vagy valuta befolyik, hogy ezzel a szükséges külföldi árut megvehessük és fizetési kötelezettségeinknek eleget tehessünk. Nálunk aktív külkereskedelmi mérleget létre hozni, nem képez problémát.

(Folyt. köv.)

Megnyílt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

egységgel, míg második az enydródi Polg. Lövész Egyesületi 298 találati pontok és 380 egységgel.

A gyermekversenyben első lett ifj. Wagner József II. oszt. elemi iskolai tanuló, második pedig ifj. Wagner Márton II. oszt. elemi iskolai tanuló. Mindkettő díszoklevélben részesült.

Délután az Egyesület levante zenekarával az Erzsébet-ligeti pavillon előtti kerthelyiségben 2 órai kezdettel sétahangversenyt rendezett, majd a pavilon nagyertermében délután fél 4 órai kezdettel birkozó versenyt tartott, szép számú érdeklődő jelenlétében. Ellenfelei a szeghalmi birkozók klubja birkozó atlétái voltak, kik revans mérkőzésre jöttek át Gyomára.

Nyisztor Péter takprói igazgató a Gyomai Levente Egyesület vezető főoktatója üdvözlő szavai után a birkozás Junker Artur a Husnagyvágó R. T. gyomai telep vezetőjének bíráskodása mellett vette kezdetét. Ez alkalommal is a gyomai Levente birkozók, szakosztályuk 5 hónap óta tartó fennállása dacára ismétellen küzdőképességükről tettek tanúbizonyságot. A szeghalmi birkozók klubjának tagjai 4 éves múlttal rendelkeznek s ezen idő alatt elsajátított rutinjukkal fölényüknek kifejezést is adtak. Mindezek dacára levante birkozóink szereplésével a Levente Egyesület vezetősége meglehetősen elégedve, mert öt hónap óta tartó tréning mellett szép helyezést értek el.

A birkozó verseny eredménye légsúlyban első díjat Oláh gyomai levante, második díjat Elek szeghalmi birkozó és harmadik díjat Nádudvari gyomai levante nyert. Pehelysúlyban: első díjat Váradai szeghalmi birkozó, második díjat Elek szeghalmi birkozó és harmadik díjat Dorogházi gyomai levante nyert. Könnyűsúlyban: első díjat Lauer szeghalmi birkozó, második díjat Dányi szeghalmi birkozó és harmadik díjat Kiss gyomai levante nyert. Nagyközépsúlyban első díjat Szilágyi gyomai levante, második díjat Csapó gyomai levante és harmadik díjat Vigh szeghalmi birkozó nyert. Kisnehézsúlyban: első díjat Szarka szeghalmi birkozó, a második díjat Pfeiffer gyomai levante nyerte el. A díjakat Simonovánszky Ödön járási testnevelési

lési altanácsnok osztotta ki és további kitarító munkára buzdította a birkozókat.

Este 8 órai kezdettel a gyomai polgári fiúiskola Bolond cserkészcsapatával karöltve a Gyomai Levente Egyesületi táborlüzet rendezett, mely alkalommal a Cserkészcsapat tagjai Ruzska Sándor polg. isk. tanár csapatparancsnok irányítása mellett a cserkész-életből vett szebbnél-szebb epizódokat, tréfás jeleneteket és dalokat adtak elő, nemkülönben a Gyomai Levente zenekar szebbnél-szebb magyar dalokat játszott. A jelen volt szép számú publikum a kiérdemelt tapsokkal nem maradt adós és szép élményekkel távozott el a Levente sportpályáról.

Közhelyeken járó gépjárművek viteldijszabása.

Közhelyeken a közönség rendelkezésére tartott gépjárművek (autótaxik) viteldijszabása.

Határozat.

Békésvármegye törvényhatóságának kisgyűlése, a vármegye községeiben (Gyula és Békéscsaba m. városok kivételével) közhelyen a közönség rendelkezésére tartott gépjárművek (autótaxik) viteldijszabását a következőkben állapítja meg:

I. dijszabás.

Személy számára való tekintet nélkül nappal a községeken kívüli fuvaroknál az

első 1000 méterért	70 fillér
minden további 500 m-ért	20 „
várakozás 6 percenként	20 „

Az ilyen fuvarok díja szabad egyezkedés tárgyát is képezheti, mégis azon megszorítással, hogy az egyezségileg megállapított fuvardíj a fent megállapított díjknál magasabb nem lehet.

II. dijszabás.

1-3 személy után nappal a község bel- és külterületén, pályaudvarra és vissza, valamint személyszámra való tekintet nélkül a községeken kívül éjjel teljesített fuvarokért az első

850 méterért	70 fillér
minden további 425 m-ért	20 „
várakozás 6 percenként	20 „

A községeken kívül éjjel teljesített fuvarok díja szabad egyezkedés tárgyát is képezheti, mégis azon megszorítással, hogy az egyezségileg megállapított fuvardíj a fent megállapított díjknál magasabb nem lehet.

III. dijszabás.

3-nál több személy után nappal a község bel- és külterületén, pályaudvarra és vissza, valamint személyszámra tekintet nélkül éjjel teljesített ugyanilyen és temetési menetben teljesített fuvarokért az

első 750 méterért	70 fillér
minden további 375 m-ért	20 „
várakozási idő 6 percenként	20 „
Podgyászdíj darabonként	30 „

A kocsit belsejében csakis 1 kézi podgyász helyezhető el díjtalanul. Minden további podgyász után akár a kocsit belsejében, akár a gépkocsi vezetőnél, akár másutt helyeztetik el, pótdíj fizetendő. Pótdíjat az utas csak akkor tartozik fizetni, ha a viteldíjjelzőn megfelelő helyen jelezve van.

A községeken kívüli fuvaroknál, ha a kocsit visszamenetire nem használják, megtérítendő a bérülő hatóságilag kijelölt állomáshelyéig terjedő vissza ut l. dijszabás szerinti fuvardíja.

Várakozás esetén a gépkocsi vezetőnek jogában van, a már teljesített fuvar után esedékes viteldíjat előlegképpen kérni.

A gépjárművel üzött bérkocsi ipar gyakorlására vonatkozó várm. szabályrendelet 46. §-a alapján teljesített levél, üzenet, továbbítás, kézi és uti podgyász, valamint egyéb ingó dolog szállítása esetén teljesített fuvaroknál az l. dijszabás szerinti díjak számíthatók fel.

E határozat meghirdetendő s a felbbezési határidő lejártá után a m. kir. kereskedelemügyi Miniszter Urhoz jóváhagyás céljából felterjesztendő.

Indokok.

A viteldíjakat, az l. fokú iparhatóságoktól beszerzett adatok alapján oly módon állapítottuk meg, hogy azok az eddig érvényben volt viteldíjakat a lehetőség szerint legjobban megközelítsék.

Erről a vármegye alispánját, megfelelő további eljárás végett értesítjük.

Kelt Békésvármegye törvényhatósági kisgyűlésének Gyulán, 1932. évi május hó 13-án tartott ülésében.

Idézetek.

A Pesti Hírlap június 11-iki számának „Törvényhozók tekintélye” című vezércikkéből.

„Évtizedek óta megfigyelhető jelenség: nálunk Magyarországon, de igen sok más országban is, egyre selejtebb emberek merészkednek arra, hogy különféle megengedett és meg nem engedett eszközökkel sikraszáljanak a választók bizalmáért. A parlamentarizmus egyik nagy problémája, hogyan lehetne elérni, hogy a törvényhozói megbízásokért a nemzet legértékesebb elemei szálljanak sikkra? Azok, akiket ez idő szerint ettől elriaszt a törtétek és könyökkel dolgozók elriasztóan ellenszenves tolongása. Ha csak a nemzet legjobbjai kerülnének be a törvényhozás házába, megtalálnák az első probléma megoldását is. Ezeknek a legjobbaknak a kezén nem sikkadna el a törvényhozó becsülete és tekintélye.”

*

A képviselőházi bizottságban Zsitvay Tibor igazságügyminiszter azt hangoztatta, hogy a közvéleményben meg kell szűnni annak a felfogásnak, hogy a képviselő a választók ügyes-bajos dolgainak elintézője.

ALKATRÉSZEK
Citreon és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI.,
Andrássy-ut 34. Telefon Aut. 221-97.

A nótás ügyvéd.

Ezelőtt vagy 30 évvel a ligetünkben tartott egyik nyári mulatságon egy fiatal gyulai ügyvéd lépett a pódiumra s magyar nótákat énekelt, hegedűvel kísérve éneklését. Az ének hangja nem volt kiváló, de úgyesen bánt vele. Szép és sok új nótát énekelt. Arról a hangversenyéről ő vitte el a pálmát.

Más alkalommal is járt nálunk és gyönyörködtetett bennünket a magyar nóta szépségeivel. Valahányszor Kner Izidor bátyánk vendégszerető házának vendége volt, mindig hozott új nótákat, sokszor a saját szerzeményeit. „A toronyban hej! de sok a garádics” — című nótájával alig tudtunk betelni.

„Ipam uram” című népszínművet a Nemzeti Színházban is előadták.

A tehetséges, nőtlen ügyvéd később megnősült, vagyonos asszonyt hozott a hához. Tevékeny részt vett a gyulai társadalmi és a megyei életben is. A hegedű már csak baráti körben került kézbe.

... A fejetetején táncoló gazdasági helyzet őt is elsodorta... Aki nótáival annyi embert vigasztalt meg, nem tudott megvigasztalódni.

Színház.

A gyomai színházi szezon gazdag műsorral és jól valógalott művészcsoporttal nyitotta meg Radó Béla igazgató. Eddig bemutatásra kerültek: „Maya”, „Csókos regiment”, „Édes Elenség”, „Pillangó” és „Kényes Válpör”. Operett, színjáték, bohózat remek sorozatok.

Az előadások nivóját Gyomán eddig ritkán látott, meglepő művészi játékkal emeltek: László Ily, Rutkay Mária, Szokolay Eta, Korándy Slef, Horváth Ica. Férfiszereplők közül: Patay József, Radó László, Besse Miklós másviszonylatu színpadon is megfelelő rutinnal játszottak. Vértés Károly csak fővárosi színpadon látható nagyszerű alakítással játszott

Minden szerdán csütörtökön szombaton JAZZ BAND a ligetben.

meg (Bambó, Gedeon, Kurlander, Ernest, Duplay) szerepét. László Illy, Rutkay és Radó, Szokolay Eta és Korándy tancukkal és behízelgő hangjukkal egy csapásra meghódították a közönséget. Bár a közönség ezt a fegyelmett kis művészgárdát úgy pártolná, amint azt megérdemli.

Észszerű elgondolás volt a helyárok csökkentése és háfás is lesz a színházkedvelő közönség. A kevés pénzü „álló” helyesekről azonban a jóindulatu és üzleti érzékkel is rendelkező „csökkenő” megfelledezett. Nem lehetne utólagos arányos csökkentést eszközölni az „állóhelyes csoport” részére is? B. L.

HIREK

Személyi hír. Nagybányai vitéz Horty Miklós kormányzó hétfőn délután autón Baltonyára utazott Purgly Emil földművelésügyi miniszterhez, honnan kedden tért vissza a fővárosba.

Szarvasi Öregdiákok ünnepe volt szombaton Szarvason, melyen résztvettek: dr. Raffay Sándor püspök, dr. Návay Adár, dr. Horváth Dezső, Kemény Gábor, Szontagh Tamás, kik ünnepi beszédeket mondtak és még vagy 300-an.

A Körös—Tisza—Maros Ártmentesítő gát munkálatai. A Békési Hírlap jelentése szerint a Gyoma és Köröstarcsa közötti mintegy 8 kilométer hosszú szakaszon körülbelül 160 ezer pengő előirányzattal gáterősítési munkálatokat kezdenek meg az ősszel.

A Független Kisgazda, Földműves és Polgári Párt zászlóbontása Békéscsabán. Szombaton Békéscsabán a Kisgazda Együletben mintegy 600 hallgató előtt mondta beszédét: Szeberényi Zs. Lajos ev. esperes, felsőházi tag, Eckhardt Tibor, Klein Antal, Kun Béla országgyűlési képviselők, Tildy Zoltán, Bartótf Márton és dr. Gyöngyössi János. A pártvacsora résztvevői táviralban üdvözölték Gaál Gasztoni.

Békésen a bor fogyasztási adója literenként 10 fillér.

Az angol újságok a cseheket és osztrákokat leleplezik, hogy folytonosan megszégyenítik a Magyarországgal kötött szerződéseket.

Az aratógépekkel való aratást nem tiltotta el a miniszter.

Autótulajdonosoknál jól bevezetett szorgalmas helyi képviselőt keres: Óragyár Budapest, Tömő u. 26.

A **Mi Házunk** címmel a Frúhwirh Mátvás orsz. gyűl. képviselő elnöklele alatt működő Hazai Építési Takarékszövetkezet értékes lapot indított meg, mely a kollektív takarékoság nagy előnyeit és a külföldi eredményeket propagálja. A Hazai Építési Takarékszövetkezet tagjai ingyen kapták a lapot, melynek félévi előfizetése 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatalai: Budapest, V. Mérleg u. 4.

A **gyengeeszűek** (szellemileg elmaradottak) érdekeinek védelmére alakult a „Szellemileg Elmaradottak Gyámoltó Emberbarátok Országos Egyesülete”. Minden (érdekel) hozzátartozónak érdeke az Egyesülethez való belépés. Tagdíj havi 50 fillér. Érdeklődni lehet: Budapest, III. Miklós-tér 5. Telefon: 624—41.

Fiuinternátust nyitnak a szaléziánus szerzetesek Gyulán. Az idén szeptemberben nyílik meg a volt Wenckheim Árvaházban a szaléziánus atyák fiúnevelőintézete, melyben reál-gimnázista fiúk havi ötven pengőt fizetnek teljes ellátásért. A szalézi sz. Ferencről elnevezett szerzetesrend alapítója boldog Don Bosco János olasz pap, a szerzet tagjai fiúneveléssel foglalkoznak, valamint a pogányok közötti kihirdetés képezi munkakörüket. Szerinte a világon 670 helyen települtek meg már. A törökidőszak előtti időben számos szerzetesrend működött az Alföldön, örvendetes, hogy az alföldi hitélet új munkásokkal nyer bennük. Szülők, akik középiskolás fiúkat gondos nevelésünkre óhajtják bizni forduljanak levélben e címre: Szalézi Nevelőintézet fűdő igazgatósága, Gyula.

A bölcsék köve és a rádió. Az évezredek óta kutató bölcsék kövét felfedezték. A Rádió csodakulcs ez a bölcsék köve, melyet legújabb számában közöl a Délibáb. Furcsa strandélet a háztetőn, gördönping, színházi kuliszatitkok, külföldi érdekességek, rengeteg gyönyörű kép, novella, szindarab tartják a népszerű képelelap legújabb számát, melynek ára 26 fillér.

Öngyilkos lett Major Simon dr. gyulai ügyvéd — Major Henrik párizsi rajzoló festvére,

Akinek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc József** víz szívvelzsírosodásnál és billentélyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az Erzsébet-ligeti vendéglőben minden szerdán, csütörtökön és szombaton szini előadás után a sziniársulat zenekara jazz hangversenyt tart. Müsoron az összes operett slágerek szerepelnek.

Akinek a hasbeszélés mentette meg az életét. Az idegenlégióból szökött meg Bíró Andor volt pesti magánlisztviselő és hosszas hányaltatás után, a középafrikai vad massai törzs fogságába került. A vérszomjas benszüllött harcosok között az életét mentette meg az a körülmény, hogy annak idején Tolnai Világlapja számtalan ajándékkönyve közül az egyikből megtanulta a hasbeszélést. A massai Bíróhoz hosszú hónapokon át minden jóval elhalmozták, valósággal vallásos tisztelettel vették körül és csak nagy nehézségek között sikerült az elől a kellemellenné vált bálványozás elől megszöknie.

A románok elkobozták a nem rég megtalált négy aradi vértanu csontvázát. Vasárnap rendőri bizottság jelent meg Kara Győző lakásán, ahol a nemrégiben megtalált négy aradi vértanu csontvázát őrizték. A rendőri bizottság a csontvázakat elszállította onnan. A román hatóságok az aradi vértanuk maradványait teljesen jelentéktelen helyen akarják eltemetni. A magyar lakosság a leghatározottabban tiltakozik ez ellen.

A szőlős gazdák a borfogyasztási adó teljes eltörlését követelik.

Nagyon elszaporodtak a csavargók.

Az év végéig felfüggesztik a végrehajlásokat a mezőgazdák ellen.

A választási jog reformját ősszel tárgyalják.

Megjelent a földhözjuttatottak kedvezményeiről szóló rendelet.

KÖSZEGI EV. LEÁNY-NEVELŐ INTÉZET.

Internátussal kapcsolatos leányliceum. Középszintűnek megfelelő gondos családi nevelés. Állandó felügyelet, rendszeres tanulmányi vezetés és ellenőrzés. A fejlődő szervezet igényeit gondosan figyelembe vevő ételmezés. Tejgazdaság. Saját sportpálya. **Az internátusi ellátás évi díja 900 pengő. Kedvezményes helyeken évi 720—600—480-, illetve 360 pengő.**

A felvételi folyamodások **julius 1-ig** nyújtandók be. Bővebb felvilágosítást az Intézet igazgatósága ad.

Kívánatra külön zene, idegen nyelvek és táncitanítás.

— Kőszeg a keleti Alpok nyulványának a tövében elterülő kies fekvésű iskolaváros. Ilyen jellegét biztosítja régi kultúrája, iskoláinak és nevelőintézeteinek nagy száma, a várost övező erdőborította hegyek szorú subalpin klímája.

Pásztormadarak a Hortobágyon.

A híres sáskamadarak vagy rózsaszínű seregélyek, amelyek oly titokzatos módon néha-néha megjelennek a magyar pusztaságokon, ismét itt vannak. Junius 5-én egy ötvenes és egy ötös csapatban mutatkoztak a Hortobágyon. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület ezután is felhívja a nagyközönség figyelmét ezekre a ritka szép madarakra, hogyha valahol megjelennek, jelentésük azt vagy az egyesület debreceni vezetőségének, vagy Budapestre a Madártani Intézetnek. Lövésük és fogásuk tilos és mivel bogár, főképpen sáska és szöcskepustító hasznos munkájukra ugyancsak szüksége van a madarakban amúgy is szegény nagy legelőterületeknek, ezért a legnagyobb fokú védelemben kell részesíteni. Ezek a madarak a Fekete és Káspitenger környékéről vándoroltak hozzánk és titokzatos vándorlásuk valóságos analógiája az Ázsia belsejéből Nyugat felé történt nagy népvándorlásoknak, azzal a különbséggel, hogy ezek a madarak, ha a sáska-idején elmúlt és fiókáikat felnevelték, ismét nyomtalanul eltűnnek és esetleg pár évig megint nem jelentkeznek. Fehér-fekete tarkaságuk mindjárt feltűnik, úgy hogy szarkáknak nézik először őket. Farkuk rövid, általában seregélyformájúak és ép úgy csapatokban járnak, mint a seregélyek.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet.

Lengyelország szenet kínál a kecskeméti cseresznyéért.

Az angol posta az elmúlt évet 10 millió font liszta hásszonnal zárta.

Türelmetlenül várják a gazdák az új termésrendelet megjelenését.

Békés megyében, Endrődön a községhez 4 kilométernyire, huszonöt katasztrális elsőrendű szántóföld, tanyaépületekkel és hozzá hat kat. hold kaszáló a Köröszugban, tehermentes birtok,
29.000 P-ért eladó.

Értekezni lehet:
id. KALMÁR IMRE bíróval
Endrődön.

Aranyszemcséket találtak a Harsány község melletti Bükkből eredő pataokban.

Hó esett vasárnap Törökországban s ma már többen hóguta áldozatai lettek.

Kötelező tárgy lesz a középiskolákban a gyorsírás.

HUMOR.

Az árvaszék és a malacos disznó.

Egy vidéki árvaszék egy kis-korú birtokának kezelését egy szomszédos birtok gazdatisztjére bízta. — A gazdatiszt egy szép reggel meglepetve vette észre, hogy az általa kezelt birtokon az egyik koca — előbb ujszülött malacait felfalva — megdöglött. Kötelességszerűen bejelentette az esetet az árvaszéknek, kérvén, hogy a leltárban 311 szám alatt említett koca 9 malacával együtt töröltesék.

Az árvaszék nem sokat törődve azzal, hogy bizony ilyen esetek bármelyik gazdaságban megtörténhetnek, követelte a gazdatisztól, hogy jelentését indokolással egészítse ki, jelentse be

1-ször: Miért döglött meg a koca?

2-ször: Miért falta fel a malacait?

A nagyméltóságú és sokat zaklatott gazdatiszt nagyon ideges lett, az árvaszéki felszólításra a következő választ adta:

— Hogy miért döglött meg a koca? — Ennek okát nem tudom, mivel életében egyetlen szót sem szőtt egészségi állapotáról; — annak oka azonban, hogy malacait miért falta fel, előttem teljesen érthetetlen, de azt hiszem, valószínűleg azért, mert a koca végét érezvén közeledni, nem akarta, hogy malacai az árvaszék gyámsága alá kerüljenek.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

PUBLIKÁCIÓ.

Cserépkályhák, kandallók átváltását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsaba**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

Perei Lajos szabó-mester értesíti mélyen tisztelt megrendelőit, hogy üzletét Kossuth Lajos utca 703. sz. alá helyezte át. (Közvetlen Postahivatal mellett).

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kéziraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Arató pálinkára máától kezdve nem lesz szükség, mert Gyomán a két szövetkezetben a kisüsti pálinkának literjét **2-60 P-ért** lehet kapni. Minden szombaton reggel 8 óráig kóstolási nap lesz, hogy a közönség megismerje a jó kisüsti pálinka finomságát.

Egy hármastükrös garderob fehér szekrény, egy siremlékhez alkalmas márványlap, egy tükrös márványos mozdó szekrény eladó. Érdéklődni lehet a Holler szállodában.

Hantos ut 1491 sz. ház eladó. Ért. Rákóczi u. 641. sz. a.

Seprenyi Lajosnak egy borjas tehene van eladó. Ért. 1196 sz. a.

Kruchió Gábornak fehér cement cserepe van eladó. Megtekinthető Garzó Gyula utca 1 sz. a.

Pk. 3227 sz. 1930.

Árverési hirdetés.

Dr. Zsiga Lajos ügyvéd által képviselt Patkós Sándor (csatl.: Bácskai István 50 q buza) javára 31 q 29 kg. buza töke és több követelés járuléka erejéig a szolnoki hir. törvényszék 1924 évi P. 4966/60 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930 évi november hó 18-án lefoglalt 1950 P becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósa fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szerv. lakásán Endrőd, Udvarnok 34-35 házsz. alatt leendő megtartására határidőül **1932 évi július hó 9 napjának délelőtt 10 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt buza s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytized részét bánatpénzzel leteszik.

Gyoma, 1932 évi június hó 9 n.

GLUDOVÁZ FERENC
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

Rádió műsor.

június 19—25-ig-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, június 19.

9: Hírek, kozmetika
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi ének és szentbeszéd utána időjárás, vizállás majd hangv.
2: Gramofon
3: Milyen pályára adjuk leányainkat
3.45: A földbirtokrendezés forduló-ponton
4: Cigányzene
5: Pásztortünnep Kisujszálláson
6: Zezekari hangv.
7.30: Felolvasás
7.55: Sport és löversenyeredm.
8.15: Vigjáték a stúdióból.

Hétfő, június 20.

9.15: Szalonzene
12.05: Cigányzene
1.15: Testnevelő tanfolyam
4: Asszonyok tanácsadója
5: A Balatonvidék lelke
5.30: Gramofon
6.25: Novella
6.45: Felolvasás
7: Zene
8.45: Varsói hangv.
10: Idő, időjárás, majd cigányzene

Kedd, június 21.

9.15: Hangverseny
12.05: A házikvintett hangv.
4: Meseóra
5: Előadás
5.30: Cigányzene
6.30: Előadás
7.05: Hangv.
7.45: Előadás
8.15: Hangv.
9.50: Idő, időjelzés, hírek, utána cigányzene.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Szerda, június 22.

9.15: Honvédzene
12.05: Gramofon
1.15: Testnevelő tanfolyam
4: Novellák
5: Postászene
6.15: Felolvasás
6.45: Hangv.
8: Színműelőadás
9.45: Idő, időjárás, hírek. Utána: jazz és szalonzene, majd cigányzene.

Csütörtök, június 23.

9.15: Szalonzene
12.05: Orosz balalajka zene
4: Előadás
5: Előadás
5.30: Hangv.
6.30: Előadás
7: Nagy Izabella magyar nótákat énekel
8: A rádió külügyi negyedórja
8.15: Hangv.
9.45: Idő, időjárás, hírek
10: Jazz-zene
11: Cigányzene

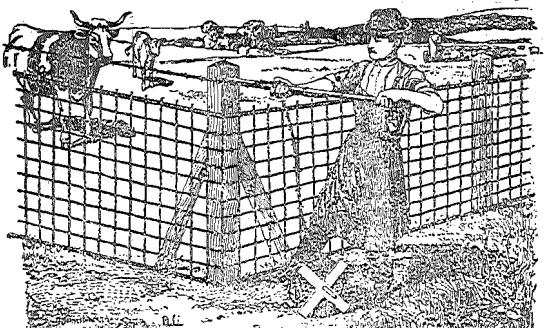
Péntek, június 24.

9.15: Postászene
12.05: Hangverseny
1.15: Testnevelő tanf.
4: Előadás
5: Cigányzene
6: Dr. Beleznay László előadása
6.15: Előadás
6.45: Szalonzene
7.35: Előadás
8: Hangv.
9: Idő, hírek
9.15: Tánc-zene
10.10: Időjárásjelentés
10.45: Cigányzene

Szombat, június 25.

9.15: Gramofon
12.05: Honvédzene
4: Gyermejkjátászóóra
5: Irodalmi délután
6: Citerahangverseny
6.45: Gyóni Géza emlékünnepe
7.30: Matuska Miklós dalestje
8: Operett előadás. Utána: idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Legjobb és legolcsóbb a
HAIDEKKER
féle
drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Titkos választójog.

A legtávolabbi tanyai olvasó körben is titkos szavazással töltik be az egyes tisztségeket. S így végig haladva a magyar közéleten, mindenütt meghonosodott a titkos szavazás, csak a képviselőválasztás szent aktusánál súlyosztotta le a hatalom a községi szavazó polgárságot a titkos szavazás éretlenségére.

A fejünk fölé tornyosult világomlásban egy tisztuló közélet derengéseként hat, hogy a titkos választójog általánosítása hamarosan törvényerőre juthat. Már a legmagasabb helyeken is ki merik mondani ennek a szükségességét, — nem régen volt miniszterek szinte már követelik is ezt.

Jól tudom, hogy a titkos választójog megadásával nem tettük egyszerre boldoggá is az embereket. Ez a jog csak egy eszköz lesz a polgárok kezében, amelylyel ha okosan élnek, elősegíthetik vele a boldogulásukat.

S ha majd a magyar szavazó ezután szavazásainál nem a hatalom legtávolabbi zugáig kiépített függésben adja le szavazatát egy „hivatalos úrra”, hanem a saját lelkiismerete szerint szavaz, majd megtanulja a magának, hogy kiből bizhatik.

A közéleti tisztaságunk visszaszerzésének lehetőségét a titkos választójog bevezetésével kell megkezdenuünk. A titkosság tényében megszűnik a múlt választások ezernyi tulkapása, igazságtalansága.

Az eddig volt „nyílt sza-

vazás” legtöbb esetben függésből eredő „kötelesség” volt, jog nélkül. Majd a

„titkos szavazás” a polgárok „joga” is lesz, nemcsak kötelessége. W.

A pásztorok szakszervezkedése.

A nagykunsági és hajdusági pásztorok, kivéve a hortobágyiakat, mult szombaton és vasárnap Kisujszálláson szervezkedő gyűlést tartottak, melyen meghányták ügyes-bajos dolgait. Kisujszállás város vezetősége ez alkalomra „Filléres gyors”-ot kért és kapott Pestről, így a vasárnap a sok idegen látogatóval, pásztorok felvonulásával, a versenyekkel és pásztorbállal ritka élvezetet hozott az ott voltoknak.

A pásztorok rádió előadása kevésbé sikerült, mint a régebben szerepelt mátrai pásztoroké. Azok eredetibb nótákat énekeltek.

A rádió előadást a különböző pásztorodudák egyszerre fújásával kezdték, elég gyengén. Az egész társaságot dudástól együtt

fújta volna ki a mi csordásunk — a kisebbik dudájából. Hát még ha az ünneplést vehetné elő! Ezt azonban egy darabig a rozsdá marja majd a pitarban, míg naponta a főcsordás pásztor módra leszajnálja az olyan „tisztelt urakat”, kik a zenei hallásukon szeretnek feküdni.

A debreceni címések pedig azért nem engedték el a hortobágyi pásztorokat Kisujszállásra, hogy a jószágnak vasárnap is gondja viseltessék, de meg ne legyen a hortobágyi pásztor „cirkusz-mutatvány”... Jó magyar szokás szerint minden osztályszervezkedést sanda szemmel néznek a hatalmasok — még 1932-ben is, ha mindjárt csak a pásztor társadalomról is van szó.

Békésmegyei Hadigondozottak Háza előkészítő munkálatai megindultak.

Rövidesen megalakul a társulat.

Az előkészítő bizottság a beterjesztett tervek alapján elhatározta, hogy rövid időn belül a költségek előteremtésére kibocsát 200.000 drb. 50 filléres téglajegyet, hogy mindenkinek módjában álljon e nagy-szerű terv keresztülvitelét elősegíteni 1—2 téglajegy megváltásával.

Az alapító tagok, kik ugyszólván az egész intézmény fenntartásáról gondoskodnak, évi 200 P-öt fizetnek be a társulat pénztárába fenntartási költségekre.

Mindazon egyének, akik az alapítási költségekre egyszer és mindenkorra 100 pengőt adományoznak, a társulat tisz-

teleltbeli tagjává válnak.

A társadalom ama tagjai, akik tehetségükhöz mérten havi 1—2 pengővel járulnak hozzá a fenntartási költségekhez a társulat pártolótagjai sorába lépnek.

Az otthonban az annak felépítésére vonatkozó tervek szerint kényelmesen elhelyezhető 50—60 munkaképtelenné váló hadirokkant (hadiözvegyek elkülönített helyen) de nem csak a munkaképtelenné váló hadirokkantak nyernek ott elhelyezést, hanem egy 15—20 személyes modernül felszerelt kórházi része is lesz. Az otthon igazgató főorvosa ingyen rendelést fog adni az arra rá-

szorullaknak, kiket egyszer-smind ingyenes gyógyszer el-látásban is részesítenek.

A hadigondozottak háza elő-készítő bizottsága, mely dr. Forray Lajos elnökkel az élén Dér József, Fischer Imre bé-késcsabai, Antalóczy Nándor Gyula, Szlovencsák János Bé-kés, Králik János Mezőberény, tagokból állanak, az összes bé-késvármegyei hadigondozottak szívébe bepalántálta azt a hi-tet, hogy egész Békésvármegye társadalmá megértő szívvvel és lélekkel fog melléjük állani.

4 pengős bolettát kapnak a gazdák.

Hír szerint a boletta értékét 4 pengőben állapítják meg. Ezenkívül 100 holdig földadó jóváírásban is részesülnek a gazdák és meghagyják a közmunka vált-ság ügyében tervezett kedvezményeket.

A kunszentmártoni petíció ítéletéből.

A közigazgatási bíróság elrendelte a bizonyítási eljárás lefolytatását a panaszok tisztázására és ma hirdette ki az ítéletet, amelyben elutasította a panaszokat és a panaszlókat költségben marasztalta.

Az ítélet megokolása megállapítja, hogy a panasziratban foglalt és a panasz tárgyává tett visszaélések és szabálytalanságok beigazolást nyertek és ennek folytán a közigazgatási bíróság elrendeli, hogy Zechmeister Alajos választási elnök, Wimmert Péter szavazatszedő-küldöttségi elnök, Nagy Gyula tb. szolgabíró és a kiküldöttkarhatalmijközegek ellen a fegyelmi és ennek következtében egyéb eljárások megindítása céljából az összes iratokat tegyék át Szolnok vármegye illetékes hatóságához, mindezek ellenére azonban megállapítást nyert, hogy az elkövetett visszaélések nem befolyásolták olyan döntően a választás eredményét, hogy a mandátumot meg kellene semmisíteni.

Szabályrendelet a gazdasági cselédek részére bérlevél kiállításának kötelező tételéről.

1. §.

A gazda, vagy annak intézkedésére jogosított alkalmazottja (gazdatiszt) gazdaságvezető, aki a gazdaságban az 1907: XLV. tc. 1. §-a szerint gazdasági cselédet alkalmaz, ha a szerződést szóbelileg kötötték meg, tartozik a szerződés kötésétől számított 8 nap alatt a szolgálati szerződés megállapításait magában foglaló bérlevelet két példányban kiállítani s a bérlevélnek mindkét fél által ugyanazon idő alatt történő aláírása után annak egyik példányát a cselédnek átadni, a másik példányát pedig megőrzés végett magánál tartani.

Ha a cseléd írni és olvasni nem tud, vagy nem jól tud, vagy a bérlevél nyelvét nem érti vagy nem jól érti, akkor a bérlevelet két nagykorú illetékes tanu előtt kell kézjegyével ellátni, illetőleg aláírni, amely tanuk közül egyik a bérlevelet felolvassa és magyarázza és annak megtörténtét névvalóirásával a bérlevélben feljegyzi. Az ilykép kiállított bérlevél mindkét példányát, bérlevél hiányában az írásbeli szolgálati szerződést, a kiállításától számított 8 nap alatt tartozik a gazda a községi előljárási társaság (polgármesternél) láttamozás végett bemutatni.

2. §.

A bérlevélnek tartalmaznia kell 1. a cseléd megnevezését, 2. annak megjelölését, hogy a cseléd mennyi időre (mikortól meddig) szegődött le, 3. a cseléd javadalmazását és 4. a cseléd munkakörét.

3. §.

A bérjárandóság esedékesség időpontja szerinti kiszolgáltatásának megtörténtét a gazda a cseléd bérlevélpéldányában bejegyezni, a cseléd pedig a

gazda bérlevélpéldányában elismerni tartozik.

4. §.

A gazda, a gazdasági cselédnek szolgálatba lépését, valamint a szolgálatból való kilépését a községi előljárási társaság (polgármesternél) a belépés, illetve kilépés napjától számított 8 nap alatt bejelenteni köteles.

A községi előljárási társaság (polgármester) ezen bejelentésekről nyilvántartást vezetni s a belépés bejelentésekor meggyőződést szerezni tartozik arról, hogy a bérlevél, illetve írásbeli szolgálati szerződés láttamozás végett nála bemutatott-e?

5. §.

Kihágást követ el és amennyiben cselekménye a fennálló jogszabályok értelmében súlyosabb beszámítás alá nem esik, 100 pengőig terjedhető pénz-

büntetéssel büntetendő az a gazda, (megbízott) aki az 1. §. rendelkezései értelmében a szerződés megkötésétől számított 8 nap alatt a bérlevelet a cselédnek nem adja ki, továbbá, ha a bérlevelet a bérlevél hiányában az írásbeli szolgálati szerződést, a kiállításától számított 8 nap alatt a községi előljárási társaság (polgármester) be nem mutatja. Ugyancsak kihágást követ el és hasonló büntetés alá esik az a gazda, (megbízott, aki a 4. §. első bekezdése értelmében bejelentési kötelezettségének teljesítését elmulasztja.

A kiszabott büntetés az 1901: XX. tc. 23. §-ában megjelölt célra fordítandó. E kihágások felett elsőfokon kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró, megyei városban a megbízott tisztviselő, másodfokon a vármegye alispánja, harmadfokon a m. kir. földmívelésügyi miniszter bíraskodik.

A búza aratásának helyesen megválasztott ideje és a nem egyfajta búzának összekevert állapotában való termelése hátrányairól.

Arról, hogy mely időben helyes és gazdaságos a mi meleg, de az aratások ideje alatt legtöbbször forró éghajlatunk alatt a búzának aratása, már igen sokat beszéltek — tanácsokat adtak a termelőknek, kiknek hála Istennek egy igen tekintélyes nagyrésze azt nagyon jól tudja. Megtanulta ugyanis egyik a jó megfigyelő képessége segítségével, — a másik sajnos kárai árán, hogy a kellő időben aratás milyen sok előnnyel, — a nem kellő időben pedig mennyi hátránnyal jár.

Mikor van a búza kellő idő-

ben aratva? — akkor, ha a szemek tej érésen átmenve a megkeményedésnek jóval előtte állanak.

Ha a búza aratása megkésik, a termés nem lesz olyan tartalmas, acélos, mint amilyennek lennie kellene, így értéke természetesen csökken. Fokozza még a gazda kárát a túlérés más következménye és pedig a szemkipergés, kalászlőrés, s.t.

Nagyon sokszor megtörténik, (kivált mélyebb fekvésű földekben) hogy az aratási időben gyakran megisméllődő rekkenő hőség nem napok alatt, hanem

fél, vagy pláne negyed nap alatt nem fokozatosan érleli meg, hanem csak égeti, fonyasztja össze a szemeket. Ilyen csapások után sokszor panaszkodik a gazda, mondván: ha pár nappal előbb arattam volna, nem szorult volna meg a búzám és nem rostaalja, hanem búzát mérhettem volna be.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az aratás megkezdése idejének is van beartandó hatása, mert amilyen káros célrezt búzát aratni, éppen olyan káros érlelt, a melyik keresztelben az ulóérésen nem tudva keresztül menni összeszárad — mennyiség minőségben veszít.

Fentiekkel a termelők nagyrésze tisztában van, de amikor a kellő időbeni szükségességeről beszélek az aratásnak, nem mulasztok el felhívni figyelmét gazdálarsáimnak ama körülményre, hogy milyen nehéz egyes birtokokban meghatározni, hogy aratható-e vagy nem a búza. Ez a kérdés ott a gyakorlott gazdának is, ki jó áttekintésével elbírálni tudja a helyzetet, ki számot vetni tud a következményekkel gondot ad, miért?

Mert: nem egy fajta az egy táblába elvetett búza, hanem összekevert. Van abban diószegi, halvani, székács, tiszavidéki s.t. s.t., már pedig a legtöbb búzafajának más a tenyész ideje, (az egyik las-

T Á R C A

A földpénz.

Írta: BELL MIKLÓS.

(Folytatás)

Az a frázis, hogy pénzünk külföldön szerepeljen, több mint neveléses. Láttam — e már valaki, hogy nálunk spanyol, svéd, vagy más népek pénze forogna közkezen? Amint nálunk spanyol pénzzel nem lehet talákozni, éppen úgy nem forog közkezen Spanyolországban magyar pénz. Ha pénzkivitelről van szó, ugy ezt csak a tőzsde hiénák csinálják, hogy külföldi tőzsdén erkölcszelen módon pénzünk értékét lenyomhassák, de a gyakorlati életben ilyen eset alig fordul elő. Igaz, hogy külföldi utazások alkalmával szükségünk van külföldi pénzre, de ez olyan kis összeg, hogy nem is jöhet számításba, ami azonban az aktív külkereskedelmi mérleg folytán szintén rendelkezésünkre áll. — Az a helyzet, hogy nálunk dollár van forgalomban, onnan ered, hogy Amerikában élő testvéreink az ottan keresett dollárjaikat haza küldik. De amint tudjuk, ezt is be kell hogy szolgáltassa mindenki jegybankunknak. Tehát a dollár sem foroghat közkezen.

Az eddigiekből világosan látjuk tehát, hogy az az állítás, hogy csak olyan pénzünk lehet, ami nemzetközi forgalomban is fizetési eszköz gyanánt szerepelhet, csak tudatlanság, vagy ravasz bankokratikus mese.

5. Nagyon szép izlésre vall, hogy a cikkirő összehasonlítja a háromszoros magyar ingatlanfedezetű pénzt a kommun alatt szerepelt fehérhátú pénzzel. Az ilyen állítás nagyon szomorú, amit a cikkirő mellőzött volna, ha komolyan foglalkozott volna a világtörténelemmel, mert ott megtalálta volna, hogy az ingatlanfedezetű pénz nem új dolog.

1. A svéd állami jegybank 1668-tól 1845-ig aranyfedezet nélkül bámulatos módon működött.

2. Nagy Frigyes által létesített Királyi Gíró Hitelező Bank 1765-től—1846-ig aranyfedezet nélkül szolgáltatta a német gazdaságnak az olcsó forgótőkét.

3. Az osztrák császári bank papírpénze 1762-től 1796-ig aranyfedezet nélkül állandóan 100 százalékos értékkel bírt.

4. A dán nemzeti bank 1818-tól 1873-ig szintén ingatlanfedezet mellett aranyfedezet nélkül, nagyszerűen működött.

5. A világoselméjű Svájc 1834-től 1881-ig az állami kanton bankokkal aranyfedezet nélkül bámulatosan működött. Ezen idő alatt fejlődött és vagyonosodott a svájci állam százszorosán nemzeti vagyon szempontjából.

6. Az amerikai jegybankrendszer 1690-től a mai napig állami értékpapírfedezet és 20 százalékos ingatlanfedezet mellett bámulatos módon működik. Tudnivaló, hogy az állami értékpapírfedezet semmi más, mint közvetett ingatlanfedezet és pedig azért, mert minden állampapírt elsősorban az ingatlan garantálja. Ennek az ingatlanfedezetű rendszernek köszönheti Amerika, vulkanikus fejlődését. Ha Amerika

aranyfedezetű rendszerrel dolgozott volna 242 év óta, abban az esetben ott csak 10 százalék ember talált volna kenyérkereseti alkalmat, mert pénzhány miatt nem lehetett volna több munkaalkalmat teremteni.

A mai korszak legnagyobb pénzügyi komikumja az a tény, hogy az Európai aranyfedezetű jegybankok felhasználják az ingatlanfedezetű amerikai dollárt aranyfedezet helyett 100 százalékos értékben.

Az aranyfedezetű rendszer, amint fentiekből látjuk a legtöbb nemzetnél csak néhány évtized óta van bevezetve, ennél fogva világtörténelmi távlatból nézve ez a rendszer csak mint kísérlet tekinthető, amely kísérlet azonban teljes csődöt mondott, amit az általános nyomoruság minden élszónál hitesebben bizonyít.

Ha ezen a földön általános jólétet és kulturális haladást akarunk elérni, abban az esetben három tényező szükséges: Ész, erő és pénz (alkotó eszköz). Az első kettő megvan, a harmadik azonban, amely hivatva volna a termelést és alkotást megindítani, az hiányzik. Amilyen arányban rendelkezésünkre áll a pénz, ugyanolyan arányban működhet az alkotószellem és alkotó munka, de éppen olyan arányban jelentkezik az eredmény, ami az életstandardoknak s.t.-nek jut. Ha tehát azt akarjuk, hogy teljes üzemben működjön az alkotószellem és munka, annyi alkotóeszközt (pénzt) kell előteremteni, amennyit ez a két tényező követel. Hogy ezt a kedvező helyzetet el lehessen érni, terveztem az ingatlanfedezetű jegybankrendszert, amely azon-

nal és minden időben biztosítja nemzetüöknek a szükséges eszközt (pénzt) amivel ezen szent földön általános jólétet, magas kulturált, békét és boldogságot lehet teremteni.

Másképpen áll a helyzet az aranyfedezetű rendszerrel, mert ez az aranybányásztól függ, ennél fogva a jegybankok aránylag csak annyi pénzt tudnak utrabocsájtani, amennyi aranyuk van. Ez a helyzet diktálja, hogy mennyi alkotószellem és munka működhet. Mivel az aranybányászás nem volt képes gazdasági és kulturális fejlődésünkkel lépést tartani, ennél fogva csödbe jutott az aranyfedezetű rendszer, beállt a munkanélküliség és az általános nyomoruság. Ez olyan kézenfekvő tény, hogy ezt meg nem réteni szinte lehetetlenség. Azt hiszem, hogy a legegyszerűbb ember is belátja, hogy a cikkirő által felmelegített frázisokat teljes mértékben megcáfoltam s egyuttal igazoltam gazdasági reformtervem helyességét. De remélem, hogy ezentúl minden józanészű magyar ember belátja, hogy az aranyfedezetű rendszer nemcsak nemzetpusztító erővel bír, hanem alkalmatlan arra, hogy vele a nemzetet a mai katasztrófális helyzetből kimenthessük.

Becsületbeli kötelessége a cikkirőnek, előállani tervével, hogy miképpen kívánja a mai rettenetes helyzetet megszüntetni? Amennyiben azonban erre nem képes, abban az esetben jegyezze meg magának, ha egy nemzetmentési tervről van szó, abban az esetben csak annak van joga kritizálni, akinek jobb megoldási terve van. Régi törvény, hogy spanyolul csak az beszélhet, aki spanyolul tud. (Vége.)

sabban érik mint a másik) — más a tulajdonsága, (ugyanis az egyik korai aratás esetén acélos búzát szolgáltat — míg a másik összefőpörödik; az egyik túlérés esetén jobban perég, mint a másik sbb).

A nem egy fajta búzát vetett gazdái a különböző búzák fejlődési foka érhető, hogy nehéz kérdés elé állítja, látván egy és ugyanazon táblában, hogy az egyik búza kalászból már perég a szem, a másik kalász sárgul, a harmadik teljesen éretlen, zöld, a mi föltonként a gazda önhibáján kívül a nem egy fajta minőségü, talán szik foltos tábláknál is bekövetkezhet, de ott a gazda, ha nem egészben is, legalább részben segíteni tud az állal, hogy a korábban érő foltokat korábban aratja le, mit megtenni nem tud ott, hol a különböző fajta búza vetőmag összekeverve vetteti el.

Ebből az a tanulság, hogy mindenki a talaj és éghajlati viszonyainak megfelelő egy fajta búzát vessen a maga jól felfogott érdekében, ha több fajtát akar termelni, azt különítse el és nagy súlyt fektessen az aratás idejére.

Heőpapi PIKÓ BÉLA
földbirtokos,
ny. uradalmi tisztartó,
okleveles gazda.

Színház.

Megérdemelt erkölcsi sikert biztosított magának Radó Béla szinigazgató lelkes és nagyobb támogatást megérdemlő művészgardája.

Vasárnap: Völegényem a gazember. Hétfőn: „Tűzmadár” vigjáték. Kedden: „Ófelség frakkja”. Szerdán: „Fehér Orchideák”. Csütörtökön: A méltóságos asszony trafikja vigjáték ment.

Vasárnap telt ház volt. A „szokatlan eset” annyira meglepte Radó igazgatót, hogy dühöngött. De nem azért, hogy telt ház volt, hanem azért, hogy nincs telt ház állandóan.

László Ily a társulat nagylehetségü, rutinos és kedves primadonnája sok sikert aratott. Tehetsége, kedvessége és behízeigő hangja biztosítja részére a közönség szeretetét.

Szokolay Eta kiforrott temperamentumos színésznő a Kegyelmes asszony szerepében (Tűzmadár) az erős idegzetü férfiak szeméből is könnyeket csalt elő.

Radó—Ruttkay Mária finom és értékes táncszámai akrobatikus ügyességük révén minden darabnak kedves kiegészítői. Radó kedélyes humora mellett sok egyéni kvalitásával kiünö.

Horváth Ica sokoldalú és minden szerepében kiünö.

A méltóságos asszony trafikjában: **Kórándy Stefi—Szokolay és Radó** féle együttes remekelt. Játékuk lendületes, kedves és sokoldalú volt. **Pataky Józsefet** imponáló megjelenése, kellemes hangja teszi értékesé. **Vértés** a kiegyensúlyozottan játszó színészek egyike.

Horváth Ica sokoldalú, minden szerepében kiünö.

Katona Terus méltó párja volt Vértés tábornokának.

Hábel Sándor, Bokor Lajos, Püspöki Ivor minden szerepükben jól helyezkednek.

Besse Miklós, Pataky mind tehetséggel és jóindulattal helyezkednek a jó együttesbe.

A közönség úgy látszik a vége felé szereti meg és értékeli a társulat művészetét és nem csalatkozunk, ha kijelentjük, hogy működésük meghosszabbítása csak osztatlan és általános örömet okozna.

Szintársulat és népnünnepély.

Vasárnap délután a szintársulat rendezésében nagyszabású népnünnepély lesz az Erzsébet-ligetben. Lesz ott cigányzene, levante zenekar, rádió és jazz-band. Sok-sok móka, játék, látni való szabad szinpad, gyermek kabaré sbb. Belépőjegy 30 és 50 fillér. Este ismét kabaré szabadban és utána táncmulatság reggelig. Tánc a teremben és a szabadban. Ingyen sorsjegy minden belépti jegyhez. Nyerhető vele egy malac és sok egyéb.

Gyomán ritkán látható olcsó szórakozásra van kilátás, sőt táncolni lehet a közönség kedvenceivel a művésznökkel is egy-egy csárdást.

Remélhető, hogy megértő támogatásban lesz részük a derék és érdemes művészeknek.

Tisztelettel és megbecsüléssel érdemel a Főszolgabíró, ki lehetővé tette jóindulatával a népnünnepély megrendezését. Jó magyaros cselekedet volt Simonovánszky Ödön allanácsonok rendelkezése a levante zenekart illetőleg.

Aki egy kellemes délutánt és egy éjjelt át akar szórakozni olcsón és jól, az okvetlenül lejön a ligetbe.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

Ezennel bocsánatot kérek Papp Vazul édes apámtól, leánya

Molnár Istvánné.

*E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Kner Izidor 50 éves jubileumára

Kner Izidor, e név Fogalomná váltt rég: Mit tett a törekvés, Kitartás, szorgalom Becsületes munka Az egész vonalon.

Iskola példája, Hogy járt el ügyében; Ötven esztendeig, Vezetvén nyomdáját, Elárasztván benne, Szinten felül álló Értelmét tudását.

Nem felejtettük el, Méltányoljuk érte: Ime a munkája Lovaggá ütötte.

Munka lovagjává, Mely szép s legnemesebb Munka babérjával, Fényben dicsőségben Nemes homlokára A közelismerés Értékét ültette.

Kivánságunk ezért: Erő egészségben, Szolgáljon kultúrát, Mint eddig, hogy tette Matuzsálem korig, Az Isten éltesse!

Csanádpalota, 1932 május 24.

NAGY ALBERT.

HIREK

A kormányzó születés napja. Junius 18-án töltötte be viléz nagybányai Horthy Miklós kormányzó 64-ik életévét. Az egész országban bensőséges keretek között ünnepelek meg a kormányzó születés napját, a házakat fellobogózták.

Halálozás. Béres József gyomai földbirtokos, ref. presbiter, a gyomai „Polgári Olvasókör” elnöke, e hó 18-án hosszas szenvedés után 81 éves korában elhalt. Temetése 20-án délután 3 órakor volt, melyen a község lakossága nagy számban jelent meg. Nevezett Gyoma községének huzamosabb ideig község pénztárnoka és bírása volt. — **Debrecezeni Károly** békéscsabai gyógyszerész e hó 21-én 60 éves korában elhalt. Temetése 22-én délután 4 órakor volt, melyre Békéscsabáról is sokan jöttek át.

Cserkésznapi. A Gyomán táborozó pestújhelyi 245. sz. Ráday cserkészcsoport 1932 junius 29-én cserkésznapot tart. Jó cserkész ebéd is kapható 1 órakor 50 fillérért. Este 8 órakor táborfüz — utána pedig tánc lesz. Belépti díj személynként 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtának.

A szépség öt receptje. Öt híres szép pesti primadonna nyilatkozik arról a Délibáb legújabb számában, hogy minek köszönheti legendás szépségét, hogyan lehet a polgárasszony a primadonnák versenytársa szépségben. Pesti színésznő a mesebeli hél lörpénél, szfár a Irónon, érdekesnél érdekesebb cikkek tömkelegét, folytatásos regényi, novellákat, rádiórovatot, képes beszámolókat hoz a Délibáb e heti gazdag száma, melynek ára 26 fillér.

A békési adóhivatal áthelyezését felfüggesztette a miniszter. A pénzügyminiszter a békési adóhivatalt július 1-ével megszüntette s a békési járást a csabai adóhivatal körébe utalta. Békés község társadalma erős akciót indított az áthelyezés ellen. A képviselőtestület közbenjárására kérte fel gróf Bethlen István volt miniszterelnököt, dr. Ángyán Béla ny. államtitkárt és dr. Temesváry Imre főtanácsost, kik készséggel tettek eleget a község kérelmének, aminek lett is eredménye, mert a pénzügyi kormányzat felfüggesztette az adóhivatal áthelyezését.

Autótulajdonosoknak nélkülözhetetlen az Autóévkönyv, melynek tartalma a következő: Teljesítmény kimutatás. Eredmény kimutatás. Önköltség számítás. Üzemanyag kimutatás. Kiadások jegyzéke. Heti-, havi- és fél-évi mérleg. Napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyújt mindenről, ami az autótulajdonost érdekl. Az évkönyv ára 350 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, ahol meg is tekinthető. Utánvételes szállítással 40 fillérrel drágább.

1000 ember verekedett Budapesten a Teleki-téren egy ócska nadrág miatt.

20 százalékkal olcsóbb lesz a tankönyv. A tankönyvek 5 évig nem fognak változni.

Horthy Miklós kormányzó kihallgatáson fogadta az olasz repülőket.

Gyomai anyakönyvi hírek. **Születés:** Beke Lajos, Bácsi Lajos, Szendrei Piroška, Timár Lajos, Csapó Elek, Reisz Róza, Cs. Kovács Imre, Szilágyi Sándor, T. Kiss Erzsébet. **Házasságot kötött:** Czako József—Cs. Szabó Erzsébettel. **Elhaltak:** Jó Lászlóné Gulyás Zsuzsa 82 éves, özv. Szász Imréné S. Tóth Juliánna 78 éves, Oláh Piroška 11 hónapos, Berecz József 76 éves, Kató Ilona 9 napos, özv. Arany Zsuzsa 82 éves, R. Szücs Dánielné Marjai Róza 76 éves, Megyeri Gábor 85 éves, Szatmári András 2 hónapos, G. Kiss Józsefné Cs. Kovács Eszter 46 éves, H. Takács László 3 hónapos, Beke Lajos 14 napos, özv. Györi Dánielné F. Nagy Julia 56 éves, Béres József 81 éves.

Akinek életét mentette meg a betű. Tóth János budapesti tisztviselő öt esztendeje éli már kinn a Belga kongóban, az ósvadonban, fehér embert hónapokig nem látott s amikor bekövetkezett az esős időszak, életét céltalanul látta és öngyilkosságot akart elkövetni. Ekkor érkezett meg a postá és hozta Tolnai Világlapja 2 hónap előtti „legujabb” számát, amelyben Tóth János meglátta édesapja Tóth Albert elemi iskolai igazgató fényképét, 35 esztendőszolgálati jubileuma alkalmából. Az öngyilkosság szélén álló Tóth János azonnal csomagolt, hazajött Európába és meghatódottan a fiui szeretetben, szinte ujjaszületve hátrázta el, hogy ujrakezdje az életet itthon. Az ő életét a szó szoros értelmében a nyomtatott betű mentette meg.

Párisi tanulmányutak. A MEFHOSZ Utazási Irodája július 2-án indítja a második rendkívül kedvezményes párisi kéthetes tanulmányutját. Jelentkezni még egy pár napig lehet Ferenc körút 38 fsz. 2. alatt az Utazási Irodában (hivatalos órák d. u. 4—7. Telefon: 872—74) A későbbi párisi tanulmányutak kéthetenként indulnak. A MEFHOSZ Utazási Iroda a nyár folyamán még számos felvidéki és ausztriai autocar utat, azonkívül dalmáciai és konstaninápolyi tanulmányutakat rendez. Érdeklődőknek prospektust díjmentesen küldünk.

A kormány visszavonta a termésrendeletet.

Ishíásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű széketelést biztosít.

PUBLIKACIÓ.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsaba**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

A gyomai Hangya Szövetkezet értesíti tagjait, hogy 1931 évi rendes közgyűlését a Hangya helyiségében 1932 július hó 10-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a tagokat ezután is tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Azon tagok, kik üzletészeiket beakarják váltani okvetlenül jelenjenek meg. A gyűlésen Szójka titkár ur is jelen lesz. A zárszámadás a Hangya irodájában közszemlére van kitéve és bárki által megtekinthető. Mindazon Hangya Vevők, kik vásárlási könyvvel rendelkeznek, vásárlási visszatérítés miatt a könyvecskéket minél előbb szolgáltatassák be a Hangya üzletébe.

A biztosított, még ez évben be nem oltott tehének védőoltása f. hó 27-én reggel fél 7 órakor a bikaháznál lesz.

Akácmez, amely gyermeknek vért, fiatalnak izmot, öregnek erőt ad, általában kapható Schusztek Sándor tanítónál.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai újonnan épült háza július hó 1-i beköltözésére kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bövebbet Schusztek Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Arató pálinkára májtól kezdve nem lesz szükség, mert Gyomán a két szövetségben a kisüsti pálinkának literjét **2.60 P-ért** lehet kapni. Minden szombaton reggel 8 óráig kóstolási nap lesz, hogy a közönség megismerje a jó kisüsti pálinka finomságát.

Tóth Péter ácsmester minden szakmába vágó munkát jutányosan vállal. Értekezni lehet Rákóczi Gyula házábanál.

Hornok Istvánnak 5 hold földje eladó. Értekezni lehet a Csergettyülapon.

A gyomai kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

1100/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetemény-kivonat.

Békésmegyei Általános Takarékpénztár r. t. mint az Endrői Népbank r. t. jogutódja végrehajtónak Kesselmann Aladárné szül. Fuschs Etel végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság végrehajtási árverést 6000 P tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő Endrőd községben fekvő s az endrői 1079. sz. tkvi. betétben A. I. 1—4. sorsz. 617. 618. 619. 620. hrsz. 299. ö. l. 163. ö. l. 202. ö. l. és 187. ö. l. területű Kesselmann Aladárné sz. Fuchs Etelka nevében álló beltelkes lakóházra 4660 P kikiáltásiárban elrendelte.

Az árverést **1932 évi július hó 19 napjának d. e. 9 órakor** Endrőd község házábanál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanért a Békésmegyei Általános Takarékpénztár r. t. mint az Endrői Népbank r. t. jogutódja végrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél, Deutsch Ernő és Gábor cég csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 8106 P-nél, Endrői Kereskedelmi r. t. csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 13.937 P-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bányapénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bányapénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bányapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1932 évi mácius hó 24.

Dr. Ladomérszky s. k. kir. jbró.

A kiadvány hitelűl:
PULUGOR
tkvi. kiadó.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 120 fillérért általában kapható.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN.

Rádió műsor.

június 26—július 2-ig-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, június 26.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Ev. Istentisztelet
2: Gramofon
3: Gazdasági tanácsadó
3.45: Szalonzene
5: Előadás
5.30: Cselényi József magyar nótákat énekel
6.45: Békeffy-est
8: Sport eredm.
8.30: Közvetítés a Royal Orfeumból
10.10: Időjelzés
11.35: Cigányzene

Hétfő, június 27.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Asszonyok tanácsadója
5: Felolvasás
5.30: Radosné bécsi dalokat énekel
6.20: Felolvasás
6.40: Gramofon
7.45: Költemények
8.25: Zenekari hangv.
9.15: Előadás. Utána idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Kedd, június 28.

9.15: Gramofon
12.05: Cigányzene
4: Felolvasás
5: Postászene
6.15: Előadás
6.45: Hangv.
7.20: Előadás
8.35: Vigjáték előadás
10.10: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene
11: Zongora hangv.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors	gyors	gyors		gyors	gyors		gyors	
6:15	9:00	13:32	17:00	20:50	i Bpest k. p. é	5:00	10:45	11:45	19:10	19:59
11:06	11:57	18:07	19:59	2:10	é Gyoma	0:32	6:02	8:52	14:28	17:00
6:38	11:14	12:02	18:15	20:04	2:35	i Békéscsaba	0:17	5:52	8:51	14:20
7:31	12:09	12:40	19:10	20:41	3:38	é Gyoma	23:15	5:00	8:14	13:26
3:53	12:40	17:30	20:05	i Gyoma	é	7:24	11:47	16:41	21:56	
4:21	13:08	17:58	20:33	é Dévaványa	i	6:53	11:16	16:10	21:25	
4:26	13:13	18:03	20:38	i Szeghalom	é	6:48	11:11	16:05	21:20	
4:57	13:44	18:34	21:10	é Vésztő	i	6:15	10:38	15:32	20:42	
4:58	13:45	18:45	21:11	i Békéscsaba	é	6:13	10:37	15:31	20:37	
5:17	14:04	19:04	21:30	é Gyoma	i	5:53	10:17	15:11	20:17	
7:27	16:10	20:58	é Békéscsaba	i	4:05	8:20	13:24	18:24		
6:16	12:30	19:00	i Szeghalom	é	8:30	15:20	18:42			
7:50	16:40	20:36	é Püspökladány	i	5:30	13:45	17:08			
7:55	17:12	21:11	i Debrecen	é	2:39	13:37	15:36			
8:51	18:02	21:58	é Debrecen	i	1:49	12:30	14:30			

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
iff. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Megpendült a kasza.

A hosszúra nyúlt hideg tél után, a tavaszi árvíz veszedelme után, a kedvezőtlen tavaszi időjárás után, amikor csak lopva tudott vetni a gazda — ennyi sok idegtépő izgalom után minden rendű és rangu magyar embernek szívből fakadó hálaadása csendül ki a kaszependüléséből, hogy a megócsárolt, megcsufolt, háttérbe szorított édes magyar földünk megtette ismét a magáét.

A beláthatatlan kalásztenger hullámozása most is olyan, mint amikor még szószerint értelmeztük a napi imánkban: „... a mi mindennapi kenyerünket add meg minékünk...“. A természet nem akar tudomást venni róla, hogy az emberiség változtatott a napi imádságán és a „mindennapi kenyér“ helyett a „mindennapi aranyat“ foglalja imájába.

Bármennyire is megváltozik a jövőben az emberiség felfogása, nálunk, itt a magyar rónaság kellős közepén ilyentájt, ha lekerül a padláslyukból a télen át megrozsdásodott kasza, szegre kerül minden politikai és társadalmi ellentét, a sok ezer acélkasza pendülése betölti a fülünket, lelkünket és a világon csak az érdekel mindannyiunkat: hogyan jizet a termés?

Amikor most gazda és mezőgazdasági munkás minden izmát megfeszítve megkezdte három hónapig tartó robotját, ne nyugtalanítsa őket senki a világpolitika vajadásával, hanem annyit joggal elvárhat a legigénytelenebb mezőgazdasági mun-

kás is a hatalmon levő vezetők: úgy irányítsák az ország sorsát, hogy min-

denki, aki dolgozni akar annyit kereshessen, hogy megtudjon élni. W.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara jelentése a múlt évről.

Minden közgazdasági vonatkozású foglalkozású ágnak múlt évi működéséről részletes, 112 oldalra terjedő tárgyilagos beszámolást ad a Kereskedelmi és Iparkamaránk. Ebből a jelentésből adunk közre rövid szemelvényeket.

Az elmúlt év gazdaságtörténetének dátumait, ebben a keretben a magyar gazdasági élet eseményeit, az államháztartás egyensúlyát ismertetve így szól a jelentés:

„Másként az a helyzet nem következhetett be, minthogy a Bethlen kormány pénzügyi szakértői egyrészt alábecsülték a világválság komolyságát és időtartamát, másrészt pedig tulbecsülték az ország szolgáltató képességét“.

Külkereskedelmünk 1931-ben 17.5 millió pengő aktívummal zárult.

Magyarországon — a mai területet véve — körülbelül fél millió holddal több a kenyérmagvakkal bevetett terület, mint a békeidőben, amire a háboru alatti és utáni magas buzaárak ösztönözték a gazdákat.

Békés megyében 1931-ben nagybirtokosok 47269 k. holdon 10 q buza átlagtermést, kisbirtokosok 178447 k. holdon 8.8 q búza átlagtermést értek el.

Magyarországon a múlt évben 2.815,714 k. holdon termeltek búzát.

Megyénkben rozsol 1170 k. holdon, Magyarországon 1,043,445 k. holdon termeltek a múlt évben.

Árpát Békésmegyében 41.120 k. holdon, az egész országban 818.531 k. holdon termeltek.

Zabot megyénkben 13.803 k. holdon, az országban 418.922 k. holdon termeltek.

Tengerit megyénkben 144.631 k. holdon, az országban 1,923,287 k. holdon termeltek.

Cukorrépat megyénkben 8.040 k. holdon, az országban 99.701 k. holdon termeltek.

Részletesen foglalkozik a jelen-

tés a paprikatermelés, a hagymatermelés katasztrófáival.

Az ingatlanforgalom azt mutatja, hogy az emberek megtakarított pénzük legbiztosabb elhelyezését mégis csak az ingatlanban látják.

A mezőgazdasági munkások súlyos helyzetét ismertetve megemlíti a jelentés, hogy a hatóságok és a társadalom közös erővel mindent megtettek, hogy a szűkölködőkön segítsenek.

Az ipar a munkaalkalmak hiányában a legsiralmasabb helyzetbe került. Az országos vásárok ellen egyre több azoknak az ipartestületeknek a száma, amelyek az országos vásárok visszafejlesztését kívánják. A csongrádi ipartestület szerint az iparosok rossz helyzetének egyik legnagyobb baja „az iparosok nemtörődőmsége, szét-huzása és egymásnak gögösségből való lekicsinylése“.

A húsfeldolgozó ipar panasolja, hogy a hús, zsír, szalonna olcsó lett, de nincs, aki fogyassza.

A cukoripar a belföldi cukorfogyasztás további visszaesésével számol.

Az ecetgyártásban a négy év előtti mennyiségnek csak a negyedrészt állítják elő.

A textilipar nyersanyagszűkületének legnagyobb részét külföldről hozza be. A Kamara e tárgyban felírt a kereskedelemügyi miniszterhez, fokozzák a kendertermelést a csonkhatárokon belül.

A ruházati iparok: szabóság, lábbelikészítő ipar panaszkodnak a kontárok ellen.

Az építőiparban teljes a munkátlanlanság.

A háziipar helyzete sem rózsás. Megtudjuk, hogy Tápé község lakossága kivétel nélkül foglalkozik háziiparszerű gyékényfeldolgozással, amely a szegénysorsu mezőgazda lakoságnak egyik fontos megélhetési forrása.

A kereskedelem az üzleti lehetőségek, keresetek megcsökke-

nése és a forgalom összezsugorodását az egész vonalon panasolja.

Az adókitetések ellen emelt bírói panaszok elintézése a közigazgatási bíróságnál oly rendkívül hosszadalmas, hogy szinte nem is érdemes ezt a jogorvoslati utat igénybe venni.

A gabona és terménykereskedelmi jelentés szerint az export szépen indult és a magyar búza északon egész Finnorszáig, délen Görögorszáig, sőt Algír és Tuniszig is eljutott. Átmenetileg ugyanis a magyar áru volt a világ egyik legolcsóbb búzaproductuma. Ennek következménye volt az is, hogy a magyar búza a tengerre is gravitált, ami a Tiszavidék exportját óriási mértékben fellendítette, mert a búza a tiszai állomásokról majdnem ugyanazon költséggel jutott el Brailába, mint a Dunáról. Az olcsó víziút azt a még sohasem tapasztalt helyzetet idézte elő, hogy a búza a Szolnokon felül eső víziállomásokról is a tengerre gravitált. Sőt a Tiszától messzebb fekvő vasúti állomások csak oly módon tudták készleteiket a legjobban értékesíteni, hogy a búzát Szolnokra vagy Szegedre irányították és ott tiszai uszályokban helyezték el. Így Szolnokon olyan átrakási forgalom fejlődött ki, mint a jó békeévekben, míg Szegeden a jótermésű békebeli évek nagyságát érte el. A Tiszán lebonyolított forgalom kb. 1.5 millió métermázsára becsülhető.

A tavaszi tengeri üzlet az előző év rossz termése miatt nagy méreteket öltött. A Tiszavidékre importált tengeri mennyisége félmillió métermázsára tehető.

A baromfi exportunk a múlt év folyamán ismét két piacát, Spanyolországot és Csehszlovákiát veszítette el. Nagy küzdelmet folytatott a magyar kereskedelem Oroszország, Hollandia, valamint a Balkán államok versenyével. Hogy a magyar exportcégek annak dacára is élénk tevékenységet tudtak kifejteni, az csak a magyar baromfi jobb minőségének és az exportörök minimálisra leredukált igényeinek köszönhető. (Talán a termelők leredukált igényei is hozzájárultak az export lehetőséghez! Szerk.)

A tojásexportunkban évről-évre csökkenés mutatkozik. Ennek legfőbb oka az, hogy a magyar tojás apró és a termelőknél nem lesz megfelelően kezelve. A termelők nagy része egyáltalán nem fektet súlyt arra, hogy nagy tojást termeljen és azt tisztán és frissen hozza a piacra. A termelt áru nagyrésze piszkos és selejtes, részben, mert nem tartják tisztán az ólakat, részben mert nem hozzák idejében a piacra, hanem spekulálnak vele.

Az ágytoll, gyapju, bor, gyümölcs és többi kereskedelmi ágakban mindben óriási visszaesések vannak.

A jelentés statisztikai összeállításából megtudjuk, hogy 1931-évből Békésmegyében 8722 iparos, 7205 kereskedő volt.

Az ipartestületek kimutatása szerint 1931-ben

Gyomán volt 258 és Endrődön 281 iparos.

Dicséretet érdemel a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara érdemes vezetősége a lelkiismeretes munkáért, mellyel a kerülete múlt évi jelentését összeállította. Minden iparosnak, kereskedőnek és gazdának el kellene olvasni ezt a jelentést, sokat tanulhatnának belőle. Érdeklődőknek szívesen adjuk oda a jelentést elolvasásra.

W.

Magyar Alföld

cimmal Oroszlány Gábor felölös szerkesztésében hetenként vasárnap és szerdán megjelenő független politikai lap indul meg Békéscsabán. negyedévi 2.50 pengő előfizeléssel. Az eddig megjelent két szám úgy tartalmában, mint külső kiállításban méltóan áll be az eddig hiányzó megyei függetlenségi lap helyébe.

Mutatószámot a Magyar Alföld kiadóhivatala Békéscsaba küld a hozzá fordulónak.

A demokrácia csődje Amerikában. Gordon Selfridge Anglia egyik vezető üzletembere kijelentette, hogy legutóbbi amerikai látogatásakor meggyőződött a demokrácia csődje felől. A demokrácia semmit sem tesz a saját jószántából, seholy sem segít és mindenütt csak akadályoz. A vezető bankároktól hallotta, hogy Amerikában már nincs többé gazdag ember. A Rockefeller vagyonnak csak a romjai maradtak meg, amidőn a New York Central részvények árfolyama 17-re esett le.

A dalai láma hadat üzent Kinának és ezzel megkezdődött a háború Kína és Tibet között.

Megvadult a községi ló, felborult a kordéval a községi gazda és az utbiztos.

Végzetessé válható közlekedési baleset érte csütörtök délután 5 órakor a közs. gazdát és Balassa Pál utbiztosát. Egylovos kordéval igyekeztek a Vasút utcán kifelé, mikor a Vataj asztalos háza előtt összszeláiáltak 4—5 kavics szállító kocsival. Szabályosan balra tértek ki, azonban a ló megijedt a baloldalon lévő földcsomótól, ahol egy új villanykaró elhelyezésén dolgoztak és neki vitte a kordét a kavicsos kocsinak és összeütközött a 2 kerékagy. A kordé rudja eltört, a hasló is elszakadt és a kordé hátrabukott, úgyhogy a benne

ülő ló lába felfelé állt, fejük pedig a kövezettől alig 20—30 cmnyire és így vitte őket tovább mintegy 15—20 lépésnyire. Ekkor a gazda megakartá fékezni a lovat, jobbra fordította és így 2-szer is körbe fordult és közé került 2 kavicsos szekérnek. A hirtelen fordulás közben az utbiztos balra, a gazduram pedig jobbra repült ki a kordéból. A megvadult lovat alig lehetett megfékezni.

A baleset szerencsésen végződött, mert a kordében ülők semmi sérülést sem szenvedtek s alig ütöttek meg magukat.

Gyümölcskiállítási felhívás.

Tc.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur 22219/1932. II. 3. sz. rendelete értelmében az Országos Pomológiai Bizottság a m. kir. Kertészeti Tanintézettel karöltve, ez év folyamán három ízben egyenként 3—4 napos, fajtabemutatóval egybekötött, gyümölcskiállítást rendez.

A kiállítás helye: a m. kir. Kertészeti tanintézet, Budapest, I. Nagybaldogasszony-utja 45 sz.

A kiállítás közelebbi céljainak ismeretése messze vezetne. Ezúttal csak röviden utalunk azokra az anomáliákra, amelyek a gyümölcsfajták elnevezése körül — vidékenként, sőt termelőként tapasztalhatók. A természet fajták helyes neveinek megállapítása, a hitvány fajták kiküszöbölése, a természet érdemes fajták felkarolása, az egyes fajták viselkedése a különböző vidékeken és talajviszonyok mellett stb. mind olyan problémák, amelyek egymagukban is indokolták és szükségessé teszik e kiállítást, ahová a természet az ország minden részéből összehozza terményeiket, ahol találkozhatnak a különböző vidékek helyesen vagy helytelenül elnevezett fajtái egy olyan gócponton, ahol azok elnevezésének helyes vagy helytelen volta, minőségének eibírálása, neveinek meghatározása, ugyancsak az ez alkalomra az ország különböző vidékeiről összejött szakemberek közbejöttével a legjobban megfontolhatók.

Ezeknek a problémáknak a megoldásához szükség van a természet legkiterjedtebb közreműködésére, támogatására. Éppen ezért szükségesnek tartjuk előrebocsátani, hogy e kiállítás nemcsak az u. n. kiállítási példányok, hanem az átlagminőségek bemutatása is kívánatos.

A kiállítás ideje, tartama és anyaga:

I. 1932. július hó 9—11-ig bezárólag terjedő 3 nap (szombat, vasárnap, hétfő.)

Bemutatásra kerülnek az ez időben érő kora nyári gyümölcsnek fajtái, nevezetesen: kajszai, őszibarack, cseresznye, meggy, körte, ribiszke, egres, málna és szamóca fajtái és azok csomagolási módjai.

II. 1932. augusztus hó 19—22-ig bezárólag terjedő 4 nap (péntek, szombat, vasárnap, hétfő.)

Bemutatásra kerülnek az ez időben érő alma, körte, szilva, őszibarack, valamint dinnyefajták. E kiállításon

kerül többek között bemutatásra a Kertészeti Tanintézeten, valamint az ország különböző részein termesztett mintegy 80 dinnyefajta, amely fajtabemutató és fajtakiválasztás céljából természetileg, ugyancsak bemutattnak a csomagolási módok is.

III. 1932. október hó 30-tól november hó 2-ig bezárólag terjedő 4 nap (vasárnap, hétfő, kedd, szerda.)

Az összes őszi és téli gyümölcsfajták, nevezetesen: alma, körte, szilva, őszibarack, dió, szelid gesztenye, mandula, mogyoró, naspolya, birs, berkenye fajták, valamint a csomagolási módok bemutatására szolgál.

Az olyan gyümölcsfajtákat, amelyek érési ideje a kiállítások idején kívül esik esetről-esetre kérjük beküldeni, hogy ezeket is tanulmányozhassuk.

A kiállítás látogatása és költségei: E kiállítás minden tekintetben közérdekű és legfőként a természet érdekeit szolgálja s tanulságai gyümölcsstermesztésünk fejlesztését, irányítását célozzák. Hogy e kiállításon a szemléltetés, oktatás stb. minél eredményesebb legyen a kiállítás a fent jelzett napokban reggel 8 órától délután 6 óráig **díjmentesen megtekinthető.** A kiállításon bemutatott gyümölcsfajták — kívánatra — a természet nevének feltüntetésével lesznek bemutatva.

Ezek előrebocsátása után felkérjük t. Cimet, hogy e kiállításon, illetve gyümölcsbemutatón résztvenni, valamint a helybeli és ismerős gyümölcsstermesztőket e kiállításon való részvételre buzdítani szíveskedjék. Köszönettel vennénk, ha közölné velünk azoknak a természeteknek a nevét, címét, akiknek részvételére számíthatnánk, hogy felhívásunkat azoknak is megküldhessük.

Tekintve e kiállítás rendkívüli fontosságát és szükségességét, azzal a kéréssel fordulunk még t. Címhez, hogy a beküldendő gyümölcsöt postára vagy vasútra adva, szíveskedjék **díjmentesen** rendelkezésünkre bocsátani, mivel nem áll rendelkezésünkre az az összeg, amely lehetővé tenné a beküldött gyümölcs- és csomagolóanyag értékének megtérítését. A küldemények után felmerülő posta-, vagy vasúti szállítási költségeket ellenben a megérkezéskor mi fizetjük. Itt jegyezzük meg, hogy vasutállomásunk Budapest-Kelenföld.

Tudnivalók a gyümölcs beküldéséhez: Minden gyümölcsből rendes fejlődésű, többször termett fajták egészséges gyümölcse küldendő. Alma, körte, kajszibarack, szilva, birs, nas-

polyából fajtánként 2—3 kg., cseresznye meggy, dió, szelid gesztenye, mandula, mogyoró, pöszméte, szamóca, málna, berkenyéből 1—2 kg. A beküldendő gyümölcsök fajtánként elkülönítve, fajta, illetve a helyi néven megjelölendők. A gyümölcsküldemények lehetőleg szagtalan fagyapot közé gondosan és szilárdan csomagolandók, hogy a szállítást kibírják és a kiállítás tartama alatt épségben megtarthatók legyenek.

A kiállításon egyúttal a különböző csomagolási módokat is bemutatjuk, s a rendszeresen csomagolt küldemények a termelő csomagolásában kerülnek bemutatásra.

A küldeményeket úgy kérjük feladni postára vagy vasútra, hogy a kevésbé romlandó gyümölcsök a kiállítás előtt 2—3 nappal, a romlandók 1—2 nappal beérkezzenek.

Mindennemű levelezés és küldemény az **Országos Pomológiai Bizottság Budapest, I., Nagybaldogasszony-utja 45 sz.** címre küldendők.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy e kiállításon a gyümölcsfaoltványok eladásával foglalkozó faiskolások is részt vegyenek az anyafáikról származó gyümölcsfajtákkal.

Végül még arra kérjük t. Cimet, hogy a nagyjelentőségű kiállítás sikerét előmozdítani s bennünket a természet érdekében történő törekvéseinkben támogatni szíveskedjék. Egyben kérjük szíves értesítését, hogy előreláthatólag melyik bemutatón, milyen gyümölcsnemekkel és fajtákkal vesz részt.

Budapest, 1932. május hó 30-án.

Hazafias üdvözléssel

az Országos Pomológiai Bizottság nevében

ANGYAL DEZSŐ sk.

m. kir. gazd. főtanácsos, ny. kert. tanintézeti igazgató, — elnök.

A petíciós költségekről.

Köztudomásu, hogy a közigazgatási bíróság eddig még ismeretlen indokolással elutasította Zeőke Antal ellen beadott petíciót és 4300 pengő költség megfizetésére kötelezte a peticionálókat. Lapunk egyik legutóbbi számában azt is megírtuk, hogy a fenti összeget dr. Gergely István, Zeőke védőügyvédjének egyik hitelezője lefoglalta s így ezt az összeget nem lehetett kifizetni. Csernus Mihály és tsai a 4300 pengőt f. évi június hó 24-én bírói letétbe helyezték, így tehát a költségek teljes kiegyenlítését nyertek.

Köszönetnyilvánítás.

A ref. presbiterium, a Polgári Olvasókör tagjai és mindazok, akik szeretett jó férjem, édesapám és nagyapám

BÉRES JÓZSEF

temetésén részvételükkel, megjelenésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják köszönetünket.

A gyászoló család.

Elmentek a színészek.

Vasárnap délután és este egy végig vidám nappal bucsuzott el a Radó színtársulat Gyoma községétől. A Társulat működését összegezve csak dicséretet tudunk mondani. Sőt azt mondhatjuk, a színtársulatok iránti érzelt és mutatott bizalmatlanságot eloszlatta a Radó színtársulat, ami maga is nagy érdem. Ennek a hatása alatt szavá is tesszük, hogy a Színügyi Bizottságot ismét életre kell keltetni, már most, hogy a jövő szezoni felkészülhessen és lehetővé tegye, hogy legalább olyan színtársulat kerüljön a jövőben is hozzánk, mint a mostani volt.

Kigyulladt és leégett Gyulán a Szentháromság kápolna tetőszerkezete.

Keddén délután félreverték az összes gyulai templomok harangját, mert kigyulladt a Szentháromság kápolna tetőszerkezete. A zsindely tető egész hosszában égett. A tűz kívülről keletkezett s pillanatok alatt elharapódzott a tető szára és avult szerkezetén.

A kápolna 1741-ben épült, 1752-ben és 1815—17-ben újjaépítették.

A tűz valószínűleg a kisvasut mozdonyából kipattanó szikra okozta. Husz percnyi munka után a tűzoltóság megfékezte a tűzet és a haranglábat megmentették. A kár biztosítás újján megériül.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület kérelme az apaállatok után szedendő tenyészigazolvány kiállítási díjak leszállítása iránt.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága az apaállatok vizsgálata alkalmával a tenyészigazolványt nyert állatok után szedendő tenyészigazolvány kiállítási díjak mérvét, ezidőszent érvényben levő díjakkal szemben, a következőkben állapítja meg, illetve szállítja le:

Egy darab mén után 8 P.

Egy darab bika után 6 P.

Egy darab kan és egy darab kos után 2 pengő.

Indokolás:

A törvényhatósági bizottság a jelenlegi súlyos gazdasági helyzet, valamint az állattenyésztés szükséges fejlesztése által teljes mértékben indokoltnak találja a tenyészigazolvány kiállítási díjak megfelelő leszállítását annál is inkább, mert megállapítható, hogy a leszállított díjak mellett befolyó összeg is fedezni képes azokat a kiadásokat, amelyek az apaállatok vizsgálatával felmerülnek.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN.**

HIREK

Előfizetőinkhez!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

Tisztelettel

a **GYOMAI UJSÁG**

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Sétahangverseny. Folyó évi augusztus hó 19-én és 20-án Békéscsabán rendezi selejtező versenyét az Országos Dalos Szövetség X. kerülete, melyre a Gyomai Dalárda is benevezett. A versenyen való részvétel költségeire július 3-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel sétahangversenyt tart a Levente zenekar közreműködésével, az Erzsébet-ligetekben. Tekintve a kulturmunkát, melyet a dalárda községünk s így mindannyiunk érdekében végez, a megértő közönség támogatását kéri s önkéntes adományokat köszönettel fogad a Dalárda Vezetősége.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentésében azt írja, hogy az állattenyésztésnél a kincstár 65, a vasut 594, a bizományos 15, a főváros és a Vásárpénziár 936 százalékkal részesedik. Az összes költségek 2217 százalékra rugnak s a szarvasmarha minden kilóját 14.6 fillérrel terhelik meg.

A Gaál Gaszton párt győzelme Alsólendván. A alsólendvai kerületben *Némethy Vilmos* független kisgazdapárti jelölt nagy többséggel lett megválasztva képviselőnek. Ha lassan is, de érik a vetés.

A türkevei gazdasági iskola évváró vizsgájáról. „Kár, hogy nem jöttek el a vizsgára azok, akik komolytalanul szokták emlegetni, hogy ázni vagy kapálni otthon is megintul a gyerek, azért nem érdemes az iskolába járni, mert bizony tapasztalhatják volna, hogy a gazdasági iskola nemcsak ázni és kapálni tanítja meg a gyermekeket, — bár erre is tanítani kell őket, mert a legtöbben ezt sem tanulják meg otthon, — hanem rengeteg hasznos gazdasági ismereteket tesznek szert, mely ismeretek birtokában, az életbe kilépve, értékes polgárai lehetnek a társadalomnak.

A türkevei polgári iskola megszüntetése ügyében ott is biztató ígéretet kaptak.

A kiskunhalasi főgimnázium 300 éves.

Rothermere lord öt éve harcol a magyar igazságért.

MOLNÁR GYULA ezután is tisztelettel kéri a gyomai közönség szíves pártfogását előadására, melyet július 10-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel tart az Erzsébet-ligeti pavillon termében. Színre kerül: **PESTA PISTA**, zenés vígjáték 3 felvonásban. Helyárak: 1.20, 70 és 40 fillér.

Svájc állítólag nagyobb mennyiségű új buzát vásárol tőlünk, hova négy hónapos szünet után a szarvasmarha kivitelünk is megindult.

Móricz Zsigmond új regénye: A BOLDOG EMBER Péter-Pál napján kezd meg közlését a Pesti Napló. Péter-Pál napján új regény közlését kezd meg a Pesti Napló, a modern magyar regényírás első mesterének Móricz Zsigmondnak tollából. Az ősi magyar aratási ünnepeken jelenik meg első folytatása ennek a mindvégig lebilincselő meséjű, harmatos frissességű legújabb Móricz-írásnak, amely egy szatmármegyei békebeli kis magyar falu mély és titokzatos életét tárja fel. A fiatalság üde hangulatai, a nemesen egyszerű szív kikristályosodott érzései uralkodnak ebben a nagyszerű regényben, át- meg átszőve szerelemmel, édes humorral, derűs és megható jelenetekkel. Az új Móricz-regény hőse — mint maga az író mondja — a magyar falvak csendben él, nincstelen boldogja. Szegény ember, aki csak akkor érzi tisztán és teljesen a boldogságot, amikor egyáltalán semmije sincsen. Mihelyt megjelenik életében valami kis vagyon, rögtön elkezdődik a harc és a küzdelem annak megtartásáért. Ha aztán elveszti a vagyonkáját, újra boldog ez a szegény fiú, akinek életét tízéves korától huszonöt éves koráig, a világháború kitöréséig rajzolta meg Móricz Zsigmond. A nyár szenzációja lesz ez a pompás regény, amely a zseniális írónak talán legszebb, legbensőségesebb alkotása. A regény címe: „A boldog ember” s Péter-Pál napjától kezdve napi folytatásokban jelenik meg a Pesti Naplóban. Kívánatra mutatóvényszámot küld a Pesti Napló kiadóhivatala. (VII. Erzsébet körút 18—20.)

A mosonszentjánosi és lébényi Wenckheim birtok 222 ezer pengő adóhátralékban van; a kincstár zárgondnokai nevezett ki az ezévi termés értékesítésére.

A filléres vonatok jövedelmezősége. A Máv. Igazgatósága ezen a héten szakemberek számára közlekedésügyi előadói kurzust rendezett, amelyen Tüske Jenő főfelügyelő tartott előadást a Máv. általános és belső idegenforgalmi propagandájáról. Ennek az előadásnak egyik legérdekesebb adata az volt, hogy a filléres vonatok június 15-ig 489 ezer pengő tiszta jövedelmet hoztak az államvasutaknak.

Július 1-étől október 31-ig nem lehet perli indítani, végrehajtani vagy árverezni a gazdák ellen.

Hirtelen meghalt Köller al-
lábórnagy.

Autótulajdonosok! Napi 2 fillér kiadással és napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyernek kocsijuk teljesítményéről és jövedelmezőségéről. Tekintse meg kiadóhivatalunkban az „Autó évkönyvet”, mely meglepően cölzerű. Ára 3.50 pengő. Utánvétellel 30 fillérrel drágább.

A 26 filléres gyors. A 26 filléres gyors: Tolnai Világlapja ezen a héten szegedi számat adott, amelyben gróf Klébelsberg Kunó volt kultusz-miniszter, Szeged város képviselője írta az előszót. Ebben elmondja, hogy Tolnai Világlapja szegedi száma azonos a filléres vonatokkal, mert amíg ezek fillérékért hozták el a látogatókat Szegedre, azonképpen a lap most fillérékért viszi Szegedet. szebbnél-szebb képekben olvasóinak. Somogyi Szilveszter polgármester nagyszerű cikkben rajzolta meg Szeged képét, Móra Ferenc pedig pompás novellában többek között azt írta meg, hogy egy szegedi magyar azt mondta magáról, hogy ő bizony tolnai, mégpedig azért, mert Tolnai Világlap ujságnak a kedvelője és azért ő még a keltákról is el tud beszélgetni. Kéthly Anna szegedi képviselő érdekes cikket írt arról, hogy fiatal leány korában hogyan dolgozott Tolnai Világlapja kiadóhivatalában. Berecz János dr. egyetemi tanár Szeged, közegészségügyről dr. Boross László, Rassay Károly szegedi képviselőről és Balassa József pedig a halászléről írt cikket. Magyar Károly, Bibó Lajos, Török Sándor, Szalay László novellái és még számtalan cikk egészíti ki a népszerű képeslap pompás szegedi számát. Érdekes, hogy ennek a számnak a hatása alatt, már több magyar várostól érkezett meghívó Tolnai Világlapjához.

Balaton kiállítás nyílik meg Siófokon. „Igy nyaraljunk a Balatonon” címmel nagyarányú és érdekes kiállítás nyílik meg július 16-án Siófokon. A kiállítást, amely a balatoni építészeti és nyaraló kultúrát kívánja propagálni, a Balatoni Intéző Bizottság, a Balatoni Szövetség, a Balatoni Kikötők Felügyelősége, a Testnevelési Tanács és több más balatoni érdekképviselet és hatóság támogatásával rendezik, fővédnöke **József Ferenc kir. herceg**, védnöke pedig **Tormai Géza államtitkár**. A külön e célra épített és hatalmas méretű kiállítási csarnokban speciális balatoni nyaralóterveket a balatonmenti építkezéshez szükséges korszerű építkezési anyagokat állítanak ki, de felvonul minden más olyan új és modern produktum, ami a balatoni nyaraló kultúrával van összefüggésben. Az „Igy nyaraljunk a Balatonon” kiállítás, amely a Sió partján, a fürdőigazgatósággal szemben levő telken épül meg, az előjelek szerint impozáns és páratlan lesz a maga nemében. A kiállításnak, amely Siófokon július 16-tól augusztus 7-ig tart, budapesti irodája Podmaniczky-utca 27 szám alatt van, ahol a balatoni kiállítás intéző bizottságának inspekciós tagjai állandóan felvilágosítást adnak a kiállítás iránt érdeklődőknek.

Megnyilt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

Ujra életbelép a boletta.

A gyulai kerületi pénztárnál 12 tisztviselőnek felmondottak.

A közigazgatási bíróság Kondoros község Előjáróságának válaszlását megsemmisítette.

107 éves korában halt meg Budapesten a Zita-telepen Takács Józsefin hajadon.

Hullamérgezést kapott a magyaregregyi halottkém.

Sanghai negyedében kolera-járvány tört ki.

Kapuváron óriási szeszadó-csalást fedeztek fel.

Egy százalékkal csökkentették a bankkamafot.

Szeghalmon husmérgezésben meghalt Kovács Ferenc, felesége és két kisgyermek halálán van.

Devecserben egy kélfejű csikó született.

A kecskeméti gyufagyár megszüntette üzemét.

A filléres gyorsok szünetelnek őszig.

A kötszövő iparosok beszüntetik üzemüket és elbocsálják alkalmazottaikat, ha nem változtatják meg a textilfázisadóra vonatkozó rendelkezéseket.

A Békéscsabai Kisgazdák Egylete 20.000 pengő állami kölcsönt kapott.

Ruttkay Gábor testőr százados halálesetéből kifolyólag a vádtanács eirendelte Littke Kalmárné letartóztatását.

Korányi Blanka bárónő, a pénzügyminiszter leánya az érettségi után cukrászinas lett.

Gyoma anyakönyvi hírek.
Születtek: Balogh Ferenc, Wolf György, Domokos Piroska, Cs. Molnár József, Wolf András.
Elhaltak: V. Kovács Mihály 80 éves, özv. Varga Károlyné Kádár Mária 47 éves. **Házasságot nem kötöttek.**

PUBLIKACIÓ.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester Békéscsaba, I. kerület Bánát utca 1 sz.

A gyomai Hangya Szövetkezet értesíti tagjait, hogy 1931 évi rendes közgyűlését a Hangya helyiségében 1933 július hó 10-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a tagokat ezután is tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Azon tagok, kik üzletrészeiket beakarják váltani okvetlenül jelenjenek meg. A gyűlésen Szójka titkár ur is jelen lesz. A zárszámadás a Hangya irodájában közszemlére van kitéve és bárki által megtekinthető. Mindazon Hangya Vevők, kik vásárlási könyvvel rendelkeznek, vásárlási visszatérítés miatt a könyvecskéket minél előbb szolgáltatassák be a Hangya üzletébe.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Bertóthy István Halász-utcai ujonnan épült háza július hó 1-i beköltözésre kiadó.

Üzlethelyiség berendezéssel, kéziraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Gyoma területén házat bérelnék. Sürgős ajánlatokat Diczy fényképészhez, Gyoma.

Egy kisebb jégsekreány eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

Hantos u. 1491 sz. ház eladó. Ért. lehet III. ker. Rákóczi ut 20 sz. alatt. özv. Józsa Istvánnénak 1 hold buza-vetése aratásra kiadó. Ért. lehet 1725 sz. alatt.

Seprenyi Lajosnak a fattyasi tehénjárása nyári használatra kiadó. Ért. lehet a Községházánál.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

A nagylaposi uradalomban kitünő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Rádió műsor.

július 3—9-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás-hírek.

Vasárnap, július 3.

9: Hírek, kozmetika
10: Ref. Istentisztelet
11: Egyházi zene és szentbeszéd utána idő, időjárás, hírek vizállás majd zenekari hangv. Szünetben: Rádiókrónika
2: Gramofon
3: Gyümölcsbor készítés
3.45: Katonazene
4.45: Titkos filmfelvételek a pesti utcán
5.10: Cigányzene
6.10: Zenekari hangv.
7.30: Sport és lóversenyeredmény
7.50: Vidám vasárnapi est
10: Hegedűhangv.

Hétfő, július 4.

9.15: Katonazene
12.05: Hangv.
4.10: Amerikai novellák
5: Novellák
5.30: Szalonzene
6.45: Felolvasás
7.15: Gramofon
8.30: Operaházi zenekar
10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzene

Kedd, július 5.

9.15: Hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
3.30: Meseóra
5: Magyar nóták
6: Felolvasás a sajtóról
6.30: Dalköri hangv.
7.15: Berky Lili és Gózon Gyula est
8.15: Jazz zenekar hangv.

9.15: Időjelzés, hírek, ügétőverseny-eredm.

9.30: Zongora hegedű szonáták
10.15: Időjárás, zenekari hangv.

Szerda, július 6.

9.15: Gramofon
12.05: Balalajka
4: Novella
5: Szalonzene
6: Felolvasás
6.30: Hangv.
7.45: Cigányzene
8.25: Lóversenyeredm.
8.30: Vigjáték. „Egy kis Senki“
10.15: Idő, időjárás, hírek majd jazz

Csütörtök, július 7.

9.15: Szalonzene
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Hangv.
4: Pósa Lajos meséi
5: Postás zene
6.15: Felolvasás a napfürdőről
6.50: Gramofon
8: Felolvasás
8.25: Zenekari hangv.
10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

Péntek, július 8.

9.15: Hangv.
12.05: Cigányzene
4: A háztartásról
5: Felolvasás a házasságról
5.25: Katonazene
6.40: Felolvasás
7.10: Hogy terem a nóta?
8.15: Zenekari hangv.
10: Idő, időjárás, cigányzene

Szombat, július 9.

9.15: Rendőzene
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Gramofon
4: Gyermekjátászóra
5: Szalonzene
6: Rádió amatőrposta
6.30: Jazz zene
7.30: Felolvasás
8: Női vokálegyüttes hangv.
8.30: Lóversenyeredm.
8.35: Három egyfelvonásos, utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9:00	13:32	17:00 20:50
			i Bpest k. p. é
			5:00 10:45 11:45 19:10 19:59
			11:06 11:57 18:07 19:59 2:10 é
			é Gyoma
			0:32 6:02 8:52 14:28 17:00
			é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
			7:31 12:09 12:40 19:10 20:41 3:38 é
			é Békéscsaba
			23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
			3:53 12:40 17:30 20:05
			i Gyoma é
			7:24 11:47 16:41 21:56
			4:21 13:08 17:58 20:33 é
			é Dévaványa
			6:53 11:16 16:10 21:25
			é 6:48 11:11 16:05 21:20
			4:57 13:44 18:34 21:10 é
			i Szeghalom
			6:15 10:38 15:32 20:42
			é 6:13 10:37 15:31 20:37
			5:17 14:04 19:04 21:30 é
			i Vésztő
			5:53 10:17 15:11 20:17
			7:27 16:10 20:58 é
			é Békéscsaba
			4:05 8:20 13:24 18:24
			6:16 12:30 19:00 i
			é Szeghalom
			8:30 15:20 18:42
			7:50 16:40 20:36 é
			é Püspökladány
			5:30 13:45 17:08
			7:55 17:12 21:11 i
			é Debrecen
			2:39 13:37 15:36
			8:51 18:02 21:58 é
			1:49 12:30 14:30

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1:30 P., Fél évre 2:60 P., Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.230.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gazdasági szemleút július 5-én.

Útirány: Póhalmi út, idb. Wagner Márton tanyája, túrkevei út, mezőturi út, Nagylapos uradalom és Endrődön át vissza Gyomára.

Irta: Örmándlaky (Waisbecker) Antal.

Egy idegen szakember, ki több ország mezőgazdaságát ismeri, feltűnik a föld fekete színén kívül annak jó megművelése. A táblák — igen kevés kivétellel — feltűnően gazmentesek. Kevés helyen látni tüskét, acatot, vadrep-cét és pipacsot. A föld jól van kihasználva, mert még a vízpartnak lejtőjén is láttam virágzó burgonyát és bolgár kertészetet. Kifogás alá esik azonban a gyümölcsfák sűrűsége és a gyönyörűen fejlődő tengeri sűrűsége. Feltűnő a lucernák arankamentesége és egyenletes beálltsága. Nagy kár, hogy a gazdák a vetőmag megválasztására igen kevés gondot fordítanak. Láttam 2—3 cm. hosszú kalászu búzákat, láttam 6—10 cm.-es kalászokat, igen kevés és silány minőségű maggal; láttam a Wagner tanyánál 12 cm.-es kalászokat 60—80 erős, fejlett maggal, mely búzában azonban körülbelől 3 százalék drótféregkárt találtam.

A látott búzák későn érő fajták, ma is soknak zöld a szára; ezeken valóságos burjánzik a rozsdá, mely forgácsokra tépi a szárt és belepíti a kalászt.

Adja az Isten, hogy 3—4 napig ne legyen eső, ne legyen borult az ég és állandóan legyen szél. A szél és a nap a rozsdakárt megállítja: a szellő megakadályozza a lisztharmat keletkezését és azt, hogy a mag az utolsó pillanatban megszoruljon. Az eső, az erős harmat és egész napi borulás a rozsdát 2—3 nap alatt katasztrófális hatásúvá nevelné.

A búza

szalmája, mint említettem, még július 5-én is zöld, vagy zöldes és gyenge. Wagnerék „Bánkuti“ búzájának a szalmája erős s ezért a rozsdá azzal nem bír, abban kevesebb kárt is tett.

A tengeri

amint láttam magas növésű, erős, széles levelekkel. Az ilyenek több

hely kell, mint a gyorsabban beérő, kicsi növésű cinquantinonak (apró, sötét szemű olasz tengeri). Az itteni tengeri sűrűség az egy méternél nem sokkal magasabb tengeri fajtának felelne meg, de semmi esetre sem a magas növésűnek.

Ha 80—100 cm. volna a sorok köze, egy növény 2—3 jól fejlett csövet adna a szokásos egy cső helyett. Ennek a kapálása is sokkal olcsóbb volna, mert lóval lehetne kapálni és az olcsóbb sűrűbb kapálással a föld nedvességét is meglehetne tartani, tehát a termés szárazság esetén is biztosabb volna.

Egy lókapá körülbelől 100 pengőbe kerül s azt nem egy, hanem több kisgazda is használhatná. Ha egy hold föld kézikapálása 9 pengőbe kerül, akkor annak lókapálása csak 3 pengőbe kerül. Érdemes volna több szomszédnak összeállani és együtt vennének egy lókapát, amelyet közösen használnának.

Szárazság.

Ez egyik legfélelmetesebb ellensége lehet a gyomai gazdáknak. Hogyan védekezzünk a szárazság ellen:

1. *Ősszel és télen szánts; tavasszal a földet ne fordítsd meg, hanem porhanyítsd ludtálpas boronával (kultivátor, ára cca 120 P.)*

2. *Ne vess túl sűrűn sem gabonát, sem tengerit, mert nem tud megélni ugyanannyi téli nedvességből és esőből 1000 növény olyan nagy területen, melynek nedvessége csak 500 növény gyors és egészséges kifejlődésére elég. Már pedig a jól fejlett növény mindig több termést ad s a rozsdá, üszög s más betegségek is jobban állt ellent, mint a vízhiánytól nehezen fejlődő.*

Nem tud ott 10 gyermek jól fejlődni, ahol csak 5 gyermeknek való táplálék van.

3. *Ha olcsó víz áll rendelkezésre, öntözd a szántód.*

Albániában, ahol a szárazság 4—5 hónapig tart, árkokban vezetik a folyókból a vizet a föl-

dekre. Délolaszországban ártézi vízzel árasztják el a földeket. Az árkokba egy-egy helyen földet hánynak, hogy a víz megduzzadjon. Mikor az árok megtelt, egy kapavágással borozdát nyitnak s azon át ömlik a víz.

Ahol ezt nem lehetett megtenni, ott 2—3 lóerős motorral szívták fel a vizet a kútból, a vizesárkokból a vészöntömlőn nyomták a kukoricás legmagasabb pontjára, honnan borozdákon áradt a víz a búzás vagy kukoricás minden részébe. Két napra rá megkapálták a tengerit, hogy a föld összeüledjen, ki ne száradjon és a termés biztos volt.

Egy-egy öntözésnél a föld 48 óra alatt 50 cm. mélységig is beázott. Itt Gyomán elég volna a búzának egy és a tengerinek két öntözés, még a legtartósabb szárazságban is. Kár, hogy a vízlevezető kanálisok oldalgátak nélkül vannak megépítve és nem lehet azokon duzzasztással a vizet felnyomni, hogy azok mentén a földek öntözhetőek volnának.

Lucerna.

Láttam, hogy a lucerna itt igen jól nő, csak nagyon kevés van belőle vetve. Meggondolandó volna pedig, hogy egy növény, melynek 2—4 méter mélyen megy le a gyökere, biztosabb termést ad, mint a búza vagy rét, melyeknél a gyökerek 10 centiméternél nem mennek le mélyebben.

A zöld lucerna sok tejet ad, a szénája sok erőt és húst. A belterjes sertésenyésztés lucerna nélkül el sem képzelhető. A lucerna széna mindig jól értékesíthető. Az arankamentes lucernamagot a búzának 5—10-szeres áráért veszik meg külföldre.

Magyarország nem tud annyi lucernamagot vagy nemesített paraszttütyűket termelni, hogy azt Franciaország meg ne venné.

Ha a lucerna elég nedvességet kap, egy évben négyszer is lehet kaszálni.

Figyelmeztetem gazdatársaimat, hogy a legtöbb és legjobb lucerna magot a második kaszálás adja, ha a lucerna már két vagy több éves.

A lucerna megtermékenyítését apró vaddarazsak rajzása segíti elő, ezek pedig akkor rajzanak legnagyobb számmal, mikor az első kaszálás után nőző lucerna virágzik.

A harmadik és negyedik kaszálásból nyert mag mennyiségre és minőségre is nagyon bizonytalan. A frissen vetett fiatal lucerna gyenge ahhoz, hogy jó magot neveljen.

Gyümölcsfák.

A gyümölcsfák koronáit ritkítani kell hogy azokon a nap és szél átjárhasson. Az ilyen fakorona többet és jobbat terem, mert a nap és levegő éri és ez a kártékony hernyókat és penészgombákat megöli, mielőtt azok a fát elkínnozzák.

A legelőt én szilvafákkal védem a nap ellen. A 10—12 méterre ültetett fák egész nap változó helyre vetett árnyéka megvédi a gyepet a perzselő naptól.

A szilva értékesítése is könnyű:

- nyersen
- szárítva
- lekvárként
- szeszként kifőzve.

Akácfa.

A gazdának mindég szüksége van kerékküllőre, kapanyélre és szerszámfára. Milyen jó télen a legalyazott fák rőzséje. Ezekre legalkalmasabb az Alföld akácfa, mely megnő a belsőség szélén, az utak szélén, az árokparton.

Tanácsos volna ezt az alföldi fát a látottnál nagyobb számban ültetni.

A tanyák udvarára körtét, cseresznyét és szilvafát ültetnek. A forró Alföldet az almaféle nem nagyon szereti.

A barack és cseresznyefákat tavasszal permetezni kell, hogy a levelek össze ne zsugorodjanak.

*

A július 5-iki délután 3—7 óráig perzselő napsütésében látottak hevenyészett papírravetése ez a beszámoló, mikor befejezésül Madarass Gyula és ifj. Wagner Márton úrakkal megköszönöm itt is, hogy Gyoma és Endrőd községek határából a látott részt megismertették velem.

A törvényhatóság kisgyűlése.

A békésmegyei törvényhatóság kisgyűlése kedden délelőtt tartotta júliusi ülését. A kisgyűlés elé 39 pontból álló tárgysorozat került, melynek nagy részét minden vita, illetve hozzászólás nélkül fogadták el.

Bennünket közelebbről érintő kiemelkedőbb pontjai Endrődnek a közs. pénztárnoki állásra, Gyomának a járdaépítésre és villanyhálózati kibővítésre vonatkozó határozatainak megvitatásai voltak.

Az endrői képviselőtestület határozatát a községi pénztárnoki állás ügyében alaki hiba miatt megsemmisítették.

Gyoma járdaépítésre vonatkozó határozatát, mivel annak csak reménybeni fedezete van, a közgyűlés nem hagyta jóvá. A villanyhálózat kibővítéséhez azonban hozzájárult.

Iparsó beszerzése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy minden iparos, kinek ipara üzéséhez iparsóra van szüksége, részesülhet iparsókiutalásban, amennyiben iparigazolvánnyal, vagy bármely más hitelt érdemlő irattal (pl. az illetékes ipartestület) első alkalommal igazolja, hogy olyan ipart üz, mely a jövedéki szabályok szerint mérsékeltáru iparsó használatára jogosítja.

Magyar Alföld

címmel Oroszlány Gábor felelős szerkesztésében hetenként vasárnap és szerdán megjelenő független politikai lap indult meg Békéscsabán. negyedévi 2.50 pengő előfizeléssel. Az eddig megjelent számok úgy tartalommal, mint külső kiállításban méltóan fölülköt be az eddig hiányzó megyei függetlenségi lap helyét.

Mutatványszámot a Magyar Alföld kiadóhivatala Békéscsaba küld a hozzá fordulóknak.

A gazdamoratórium az ipar és kereskedelem szempontjából.

A legutóbbi napok folyamán a közvélemény élénk érdeklődéssel tárgyalta Károlyi Gyula miniszterelnöknek az egységespárt értekezleten történt bejelentését, mely szerint a kormány olyan intézkedéseket készül tenni, hogy a gazdálkál szemben október 31-ig sem zálogolást, sem végrehajtást foganatosítani nem lehet.

A tervezett rendelkezés ebben a formájában a legsúlyosabb módon érintené főleg a mezőgazdasági jellegű vidékek iparosait és kereskedőit, mert ezeknek tartozásaik egyik oldalán teljes összegükben fennállanak, másik oldalán pedig követeléseikhez nem tudnának hozzájutni. En-

nek az előálló lehetetlen helyzetnek az eliminálása érdekében már történtek is bizonyos tárgyalások az egyes kormánytényezőikkel.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a maga részéről felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben rámutatva a kereskedők és iparosok helyzetére, azt kérte, hogy a gazdamoratórium ne terjedjen ki a kereskedelmi jellegű árutartozásokra, vagy pedig amennyiben ez nem volna lehetséges, a moratórium által érintett kereskedők és iparosok más módon mentesíttessenek a moratóriumnak rájuk nézve végzetessé válható hatása alól.

Sziktalajjavítás.

A m. kir. földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló Szarvasi M. Kir. Tessedik Sámuel Középiskola Gazdasági Tanintézet Csabai Kálmán igazgató közlésében megjelent 1931—32-ik tanévi értesítőjéből.

Tangazdaságunk 440 kat. hold mezőgazdasági művelés alatt álló területéből eredetileg — a gazdaság átvételekor — cca. 150 kat. hold volt szikes talaj. Az intézet szikes talaja a tiszántúli kötött, mészszegény, savanyú kénhatású agyagos sziktalajok csoportjába tartozik, amelyek meszezéssel vagy digózással kapcsolatos istállótrágyázással sikeresen és jövedelmezően megjavíthatók. Megjegyzendő, hogy intézetünk sziktalaja helyenként — foltonként — erősebben, másutt gyengébben szikes, a kimosás mérve szerint.

Szikes területünk megjavítása az intézeti igazgatóságnak egyrészt példaadás, másrészt a gazdaság jövedelmezőségének emelése céljából főtörekvése lévén, már harmadik éve teljes erővel folytattuk a megkezdett sziktalajjavítási munkát.

150 kat. hold sziktalajunkból 40 kath. hold az u. n. galambosi területen van, amelyet az 1930. évben teljesen átmeszeztünk, átlag 300 q (48 % CaCO₃ tartalmú) cukorgyári mészszipot vagy 150 q (96 % CaCO₃ tartalmú) mészkőport használva kat. holdanként. — Az elmúlt gazdasági évben azután a Galambos egyes lapo-

sabb és szikesebb részei foltonként ismételtén átmeszeztettek. Ezen átmeszezés 150 q tartalék mészkőporunkból történt. Az utánmeszezésen kívül erősen javult a Galambos azáltal is, hogy a sziketalaj speciális talajművelésben részesült, ami abban áll, hogy sokat lett keverve a talaj, de mindig csak sekélyen. E munkálatok hatására a Galamboson ma már cca 7—8 cm. vastag prima talajrétegünk van a megjavult helyeken és a vadszikes foltok is lényegesen javultak. A Galambosban a folyó gazdasági évben búzát, rozstól, ősziárpat, szegesbüggönt és lucernát vetettünk. Úgy a kalászosnövények, mint a lucerna fejlődése kifogástalan. Egyes vízállásos helyeken a vetések kisebb foltokban kipusztultak ugyan, azonban ennek főoka nem annyira a szikesedésben keresendő, hanem a tavasszal hirtelen beállott hóolvadás okozta, amelynek folytán a felgyülemlett vizet a talaj nem tudta beinni s a víz elvezetése elháríthatatlan akadályokba ütközött.

A galambosi szikjavítással kapcsolatban nyert tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a legvadabb szikes (nem szódás!) terület is megjavítható a meszezési eljárással s azon bármely növényt sikeresen lehet termesztetni. Bizonyoságul szolgál erre a múlt őszi vetésű, igen szép fejlődésű, kényesebb természetű lucernának,

amely gyors és erőteljes fejlődésével messze túlhaladta a közepes minőségű, nem szikes szarvasi talajokon termelt lucernákat. Ugyanezt mondhatjuk a búza, ősziárpa és különösen a rozsvetésünkről.

A galambosi-tábla szélén a két év előtt kiültetett akáccsemeték s a múlt év őszi kiültetett eperfacsemeték fejlődése igen szép. Azt tapasztaltuk, hogy a javított sziken sikeresen lehet fát nevelni. Különösen áll ez az akácra, amely a javított sziken sikeresen termelhető. Az ültetésre használt csemeték közül azonban csak az 1—2 éves akáccsemeték eredtek meg teljes számban, míg a nagy, 3—5 éves csemeték megeredése — öntözés nélkül bizonytalan.

A kis, 1—2 éves csemeték elültetése után a jól megporhanyított földet szalmával beárnyékoltuk s a ráterített szalmát a szélhatás ellen röggökkel lesúlyoztuk. Ezzel az eljárással a múlt nyári nagy szárazságban öntözés nélkül úgyszólván minden akáccsemeténk megeredt, jól áttelelt s ez évben is szépen növekszik.

A Galambos sziktalajjavítási munkálatait befejezve, a folyó gazdasági évben áttértünk a külső, bikazugi gazdaság meszezésére is. A Bikazug nem kimondottan szikes jellegű, hanem mészszegény, a sziktalaj tulajdonságait kisebb-nagyobb mértékben mutató savanyú talaj, ahol a meszezéssel egyrészt a savanyúságot csökkenttük, másrészt javítottuk a talaj rossz fizikai tulajdonságait is.

A bikazugi szikjavításra a múlt gazdasági évben 5 tonnás teherautónkkal 50 vasuti kocsi, a folyó gazdasági évben 25 vasuti kocsi (15 tonnás) mészkőport szállítottunk ki. Ebből a múlt évben az I. forgó 6. és 7. tábláját, összesen 36 kat. h. földet, a folyó gazdasági évben az I. forgó 5. tábláját és a gyeptörési tábla szikes foltjait, összesen 24 kat. hold földet meszeztünk meg. Kat. holdanként átlag 150—200 q. (a szikesebb részeken 250-ig) mészkőport használtunk fel. Ezen felül a folyó gazdasági évben a múlt évben meszeztetett táblákon még maradt szikes foltokat meszeztük felül.

A táblák meszezését a következőképpen végeztük: A gabonatarlót aratás után azonnal sekélyen feltárcsáztuk, majd kat. holdanként 200 q. érett istállótrágyával megtrágyáztuk s ezt középnyelven leszántottuk. Ezután mészkőport hordtunk ki a táblára s a szikesedés mérve szerint a fenti mennyiségben lapáttal szétteregettük s a már alászántott trágyával tárcsásborona segítségével alaposan összekevertük.

A meszezés itt is, mint a Galambosban, igen szépen mutatja hatását. A talaj felső 15 cm.-es

rége lazább, vízáteresztő képessége fokozódott, könnyebben művelhető.

Az erősebben szikes foltokon, ahol a felhasznált mészmennyiség kevésnek bizonyult, a nyár folyamán a fenti módon a tartaléknak meghagyott 9 vasuti kocsi mészkőporból újabb meszeztést csinálunk mindaddig, míg a javulás teljes nem lesz.

A javított táblákon az 1. forgó 5. és 6. tábláján jelenleg zabosbüköny és takarmánytök, az 1. forgó 7-es táblán öszibúza van. Mindhárom növény szép fejlődést mutat.

A mésszel való szikjavítás egyik legfontosabb, egyben legnehezebb munkája a helyes talajművelés. A talajjavítás kezdetén az első 3-4 évben csak a legfelső 15 cm-es réteget szabad felszántanunk, mivel a mélyebb műveléssel az alsó rétegből felhozott föld a javítást teljesen megsemmisítené. Ezt a munkát azonban nagyon megnehezíti a szikes talaj egyenlőtlen átnedvesedése, az egyik folton kökeményre szárad, míg a másik folton még sár van. Az ilyen talajban az eke járása sem egyenlő mélységű, s a talaj egyenlő mély megművelését szinte lehetetlenné teszi. A szántás ezen nagy hibájának kiküszöbölése céljából az intézet igazgatósága egy amerikai Disk-Tiller tárcsát szerzett, amely az egyenlő mély megmunkálást biztosítja. Igen ügyesen oldotta meg ezzel a tárcsával az egyenlő mélységű, gyors és tökéletes talajművelés kérdését. Lényegében egy nagyobb tárcsaborona ez, melynek nagyobb tányérjai mind egyfelé fordítják át a földet, tökéletesebben porhanyítják a művelés mélysége 15-20 cm. mélységre pontosan szabályozható. Ezzel tarlóhántást, vető- és középmély szántást lehet végezni. Ennek a talajművelő eszköznek az is a megbecsülhetetlen előnye, hogy ugyanolyan vonóerővel, amivel egy 5-ös ekét húzatunk, 2 m. széles sávban egyenletes mélységig a talajt porhanyóan megmunkálja és a földet jól keveri. Így a gyors talajmunka mellett a lehető leg-tökéletesebb talajelőkészítést végezhetjük anélkül, hogy a mélyebben fekvő szikes talajból bármi is felszínre kerüljön.

Mennyi tisztviselője és nyugdíjasa van Magyarországnak?

A fizetési osztályokba sorozott tisztviselők létszáma 12.941, a bírák létszáma 1856, a rangosztályokba sorozott tanerők létszáma 1208, a fizetési fokozatba sorozott tanerőké 7988. Van 18 rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, egy

főpolgármester, 29 főispán, 1781 honvédségi tiszt, 509 vámőrségi tiszt, 9 testőrőrségi, 862 állami rendőrségi tisztviselő, 175 pénzügyőrségi tisztviselő, 715 gyakornok, 1680 kezelő, 2036 díjnok. Az alisztek és szolgálak létszáma 10.295. Egyéb alkalmazottak létszáma 5063. Az őrszemélyzet létszáma a csendőrségnél 11.112, a folyamőrségnél 1524, a vámőrségnél

3159, a testőrségnél 115, a koronaőrségnél 23, a képviselőházi őrségnél 29, az állami rendőrségnél 7766, a pénzügyőrségnél 2660. Az állami üzemek alkalmazottaival együtt összesen 120.295-en állnak az állam szolgálatában. A nyugdíjasok létszáma az állami közigazgatásban 57.482, az állami üzemeknél 57.320. Összesen: 114.812.

A „Manitoba“-búza keletkezésének története.

Huszár Jenő magkereskedő, aki 50 éves jubileumát üli, írja a Pesti Hírlap egyik számában: Amikor 1882-ben a magkereskedői pályára léptem, a most világhírű kanadai „Manitoba“ búza még nem létezett. Akkor a kanadaiak a Red Fife elnevezésű ősbuzájukat vetették, mely azonban igen silány minőségű volt.

A kanadaiak állandóan kísérleteztek, hogy keresztezés útján olyan tavaszi búzát nyerjenek, mely egyrészt bírja az ottani szárazságot, továbbá az előforduló faggyal szemben ne legyen érzékeny, azonkívül meg legyen mindazon jeles tulajdonsága, mely a világhírű magyar tiszavidéki őszi búzában feltalálható volt.

Hosszú kísérletezés után, több száz tavaszi buzafajtaival történt keresztezés eredménye sem elégitette ki a kanadaiakat. Még legjobban bevált a Ladoga-tó vidékén termő orosz búzával folytatott kísérletezés, azonban ezt sem találták megfelelőnek, mert birta ugyan a szárazságot és nem volt érzékeny a fagyok iránt, azonban a minősége meg sem közelítette a mi tiszavidéki búzáinkat.

Vége 1902-ben sikerült

nekik az indiai „Kalkutta“ és az előbb említett Red Fife keresztezéséből egy tökéletes minőségű búzát nyerniük, mely azután „Manitoba“ elnevezés alatt világhírre tett szert.

A kanadaiak kísérleti idejében az Egyesült-Államok is próbálkoztak búzájuk javításával és 1885-ben, az országos kiállítás alkalmával ideküldött amerikai szakembereik kerestek oly kiváló minőségű, fajtisza tiszavidéki búzát, mely legalább hektoliterenként 83 kg. súlyu legyen.

Ekkor, július hó közepén, az akkori Wodiáner-féle gyomai uradalomnál találtam 100 százalékos tisztaságú búzát, melynek hektoliterje 85.50 kg-t nyomott és 300 métermázsá belőle már augusztus hó derekán Washingtonba érkezett.

Ez a búza akkor vetőmag céljából szétosztásra került az északamerikai farmerek között. Az amerikaiak akkor 2 forint 50 krajcárral fizettek magasabb árat métermázsánként, a legmagasabb napi árnál.

Érdekes volna kiszámítani, hogy ez a kis felár gazdasági szempontból milyen értéktöbbletet jelent mai értékében az Amerikai Egyesült-Államoknak.

Békéscsabán az élőborjú ára 30 fillérre zuhant le.

A tanítószék tiltakozik a fizetések és nyugdíjak csökkenése ellen.

Október 26-ig szünetel tart a képviselőház.

Baranyában ismét olasz sáskák pusztítanak.

Visszhang.

A térkép minden pontján tapasztalható általános gazdasági válság a közép-európai hatalmakat újabb lépésre késztette, melynek visszhangja még a lépések megtétele előtt, már füleinket csiklandozta.

Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország, egy néhány kisebb állam bekapcsolásával többek között Magyarországgal, nagy értekezletet tartanak Lausanneban. Ezen a konferencián az általános hadisarc, majd pedig a dunai országok támogatásáról tárgyalnak.

Ezt szükségessé tette a Flower javaslat alapján Németországnak adott egyévi moratórium lejáta, mely szerint Németországot felmentették az alól, hogy a győzteseknek hadisarcot, szebb néven jóvátételt fizessen, viszont a győzteseknek sem kellett Amerikával szemben fennálló háborús adóságukat törleszteniük. Ez a halasztás annak idején azért született, mert Németország összeomlás előtt állott, nem vásárolt Amerikában és az amerikaiak úgy vélték, hogy egy év alatt rendezheti magát, ismét fog vásárolni és akkor Amerika gazdasági helyzete is fel lendül.

Már ennél az egyévi halasztásnál is nehézségeket csinált Franciaország. Nem is adtak teljes halasztást, a hadisarc évi részleteinek egy részét kötelezvényekben meg kellett fizetni. Ezek a kötelezvények tíz év múlva járnak le.

Az egyévi haladék semmit sem használt. A világ helyzete tovább romlott. Németország már-már a destrukció karmai közzé került, mint egy teljes zür-zavarban.

Most kell határozni, hogy mi legyen tovább? Anglia azt akarja, hogy minden hadisarc fizetés szűnjék meg. Miért? Jóságosságból? Nem, rideg anyagi érdek-

ból. Anglia ugyanis kevesebbet kap Németországtól, mint amennyit fizet Amerikának. Ha tehát engedni Németország tartozását és Amerika elengedi neki követelését — jó üzletet csinált.

Franciaország helyzete fordított. Ő akkor jár jól, ha a hadisarcot fönn tartják, mert kevesebbet fizet Amerikának, mint amennyit kap Németországtól.

Olaszország a háttérben leselkedik. Az a célja, hogy összevesztse az államokat és ebből valamiféle haszna legyen.

Amerika nagyszerű megelapítást tartogat.

Azt mondja: ti engedjétek a hadisarcból amennyit akartok. Semmi közöm hozzá. De én nem engedek követelésemből — csak ha leszereltek. Ha megszüntetitek a háborus veszedelmet.

Mi vezeti ebben Amerikát? Egyszerűen az, hogy Európában 1—2 év alatt biztos a háború. Európa pedig sem a régi tartozását nem fizeti, sem új árut nem vásárol. Nem a békeszeretet, hanem az üzleti érdek vezeti tehát Amerikát.

Európa hatalmasai pedig nem szerelnék le. Nem engedik a diplomaták, a tábornokok — és az ágyúgyárosok.

Igy aztán biztos a Lausannei értekezlet első részének kimenetele és második befejezése... Nem törlik majd a jóvátételnek nevezett hadisarcot, legföljebb további halasztást adnak. A dunai államok megsegítése is kátyuba jut és a magyar nemzet egy újabb koloncot kap a nyakába a Lausannei kiruccanásból eredőleg.

Igy aztán szép lassan tovább züllik minden, nagyobb lesz a nyomor és a politikai zürzavar, mert a kapitalizmus csődöt mondott és a gazdasági rendszer nem tudja összeabroncsolni a széteső világűrt.

Ez a visszhang füleinket

csiklandozza, de végeredményben kibontakozik belőle a felkiáltás — Uj termelési rendnek, a Nemzeti és igaz Krisztusi szocializmusnak kell elkövetkeznie.

ÖRMÉNY.

Arany kalász...

Óh! — mily jó volna, ha e sok arany kalász, Mit anyánk kebléről lefejt édes kaszánk, Éltető gyöngyét mi hoznánk csak egy harmadában hozzánk!...

Óh! — mily jó volna, ha a sok arany kalászt, Mit Isten jobb kézzel hintett, — nekünk áldást... Milliom zsarnokság átka Ajkunktól el nem ragadna!...

Az anyaföld keblén bár nyögve vág rendet Kaszánk, meg-megbontja a hajnali csendet, Süvít a gép, prüszköl a mén. — Arany kalász, szárad sem miénk!

S' ha ernyedt kezünkől majd kidől a kasza, A tél zordon képe zavar újból haza, Lelkünk mélyén szenvedés ég, Ajkunk felsír: — Te Ég! — Te Ég! Óh felséges Ég!

Örmény.

M. kir. Tessedik Sámuel
Középfoku Gazdasági Tanítézet
Szarvas.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!
Bocsásson meg, hogy soraira csak most válaszolok, de a lezajlott képesítő vizsgák a tanévzárással járó teendőim válaszadásban akadályoztak. Sorait átadtam egyik szaktanárnak megválaszolás végett, ki azonban félre tette, később elment szabadságra s így engedje meg, hogy magam intézzem el az ügyet.

A szerencsen poloska kérdése foglalkoztatja a gazdákat úgy látszik Gyomán is. Sajnos ez évben nálunk is mutatkozott több féle búzapoloska, úgy találtam azonban, hogy itt számottevő kárt nem tett, vizsgálódásaim alatt sok hesszeni légy álcát és kárt, továbbá fritt légy kárt találtam. Hesszeni légy apró barna álcái a silány fejlődésű búza tövek alsó bütök alatti részében feltalálhatók, a fritt légy kártétele a kalászok felső elszáradt részén voltak láthatók. A búzapoloska kártétele ezen utóbbihoz hasonlít, éppen ezért az ottani gazdák az ilyen tönkretett kalászokon észlelt károsodást teljes egészében a poloskának tulajdonítják.

A hesszeni legyek ellen korai egy gépalja csalogató vetéssel, amit rendszeren vetés előtt leszántunk, továbbá a fritt légyhez hasonlóan a tarlók azonnali leszántásával kell védekezni. A búza poloska ellen még nincs hatható

védekezési eljárás. bár tudtommal Jablonovszky rovarfajta állomás igazgatója és az ő kiváló munkatársai elismerésre méltó buzgalommal láttak ezen veszedelmes kártevő kipusztítása lehetőségének kikutatásához. Az ő kutatásuk szerint ezen féreg a gyomos, bozótos elhanyagolt helyeken húzódik meg, ott telet, tehát ezen menhelyek kiirtása egyik módja a védekezésnek. — Szédést is ajánlják, no de ez azt hiszem illuzórikus valami lehet, míg valami gépezetet ki nem eszelnek, mint a lucerna bőde és álcája össze szédésére. Ilyen egyszerű és igen sikeres gépek már széltében-hosszában dolgoznak.

Drót féreg a rosszul művelt, gazos kalászoson többször egymásután termő talajokon érezteti kártételét. Ha kalászos után tengerit vetünk, igen sokszor a tengeriben is fellép. Legjobb védekezés a tarló törés, őszi mély szántás és a helyes vetés forgó betartása, még pedig: kapás trágyázva, tavaszi kalászos, utána egyéves takarmány növény és ősibúza.

Igen örülnék, ha Szerkesztő ur személyesen a nyár folyamán felkeresne, meg mutogatná az intézetünket, a tangazdaságunkat, egyben személyesen találkozhatnék a gazdák egyik lelkes jó emberével. Bármikor szívesen állok szolgálatára, vagyok

teljes tisztelettel:
CSABAI KÁLMÁN
igazgató.

HIREK

Előfizetőinkhez!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

Tisztelettel
a GYOMAI UJSÁG
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Istentisztelet Endrődön. F. évi július hó 10-én, vasárnap délelőtti fél tizenegy órakor Endrődön a gyomavégi közösségi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. Az istentiszteletre a gyülekezés vasárnap délelőtti tíz órakor kezdődik. Az istentiszteleten imádkozik és prédikációt tart Répás Pál elnök lelkész.

Fáry István főfelügyelő. A m. kir. kereskedelmi miniszter előterjesztésére Fáry István iparfelügyelőnek az ipari főfelügyelői címet és jelleget adományozta a kormányzó. Fáry István kitüntetését, örömmel vették tudomásul mindazok akik őt ismerik és vele érintkeztek. A kitüntetéshez mi is gratulálunk.

Halálozás. Özv. heőpapi Pikó Béláné szül. papi Papy Etelka június 5-én 83 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. 16 év óta élte özvegyességét s gyászolta férjét id. Pikó Béla földbirtokost a markáns és impozáns megjelenésű függetlenségi érzelmű tetőtől talpig lelkes magyart, ki a külsőségekben is kifejezést adott érzelmeinek, állandóan zsinóros magyar állilában járt s minden függetlenségi megmozdulásban elől járt mint zászlóvivő. Temegetése csütörtökön délután ment végbe nagy részvét mellett. Halálát a Pikó, Házy, Cs. Szabó és Jánossy családok gyászolják.

Versenyárgyalási hirdetmény. A gyulai államépítészeti hivatal versenyárgyalást hirdet a tólkomlós—battonyai vic. közúton ujonnan létesítendő 5.0 m. nyílású vashelton fel szerkezetű lemezhid és a vele kapcsolatos utépitési földmunkálatoknak vállalati úton való kiadására. Az ajánlatokat július 23-án d. e. 10 óráig kell beadni.

MOLNÁR GYULA ezuton is tisztelettel kéri a gyomai közönség szives pártfogását előadására, melyet július 10-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel tart az Erzsébet-ligeti pavillon termében. Szinre kerül: PESTA PISTA, zenés vígjáték 3 felvonásban. Helyárak: 1.20, 70 és 40 fillér.

Erdélyben veszedelmesen pusztít a kolumbácsi légy.

Felvétel a Diákok Házába. A Diákok Háza egyetemi és főiskolai internátusba a felvételi kérvényeket július 20-ig kell beadni. Az internátus 100 diáknak tud barátságos otthont nyújtani minimális bérért. Az egy, két, három és négyzetmélyes szobák mellett fürdőszobák, tanuló, társalgó, tornaterem stb. állnak a lakók rendelkezésére. Komoly és bensőséges internátusi élet. Részletes tájékoztatót szívesen küld a vezetőség, Budapest, VII. Hársfa-u. 59 (b.)

„Az Ipartestület tagjainak figyelmébe. Felhívjuk az összes iparosok figyelmét a f. évi szeptember hó 1—18-a közt Budapesten megrendezendő országos aranykoszorus mester-versenyre és kézműipari tárlatra, mely vásárral kapcsolatos s amelyen minden iparos részvehet, aki ebbeli szándékát július 4-ig az Ipartestület irodájában vagy írásban Fischer Imre könyvkötőmesternél Békéscsabára bejelenti, ki mindenkor bővebb felvilágosítással szolgál.“

Meghülésnél, náthaláz-nál, mandulafájdalmánál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szédülésnél naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködési biztosít. Egyetemi orvos-tanárok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Száz szép asszony egy sorban. Száz szép asszony egy sorban. Száz híres pesti szép asszony legutóbb elhatározta, hogy ezennel maga fogja készíteni minden toalettijét, mert nem akarja pénzét Párizsba vinni. Megbeszélék, hogy új toalettijük rajzát a Párizsi Divatból veszik. A toalettek elkészültek és nagy felléniést keltettek a körzón. A Párizsi Divat a legnépszerűbb magyar divatlap. Egy száma 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány u. 12.

A Néptanítók Lapja új kiadóhivatala. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kebelbeli sajtóorgánuma, a hatvanötödik évfolyamban megjelenő Néptanítók Lapja, nyomdai és kiadóhivatali teendőinek ellátásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter július hó 1-től a Franklin-Társulatot bízta meg. A Néptanítók Lapja kiadóhivatalának új címe: Budapest, IV., Egyetem-utca 4., Franklin-Társulat. A lap adminisztrációjával kapcsolatban mindennemű levelezés ide intézendő.

Zarándoklat Máriazellbe. A Bihornok Hercegség 903/932 számú engedélyvel augusztus hó 3-án országos zarándoklat indul Máriazellbe, a missziós kiállítás megtekintésére. Visszaérkezés augusztus 10-én. Valuta és utlevél megszerzéséről a vezetőség gondoskodik. Lelkivezető: Gampel Béla majsajakabszállási lélekész. Visszajövet egy napi tartózkodás Bécsben. A zarándoklat külön gyorsvonattal utazik, csatlakozni lehet: Komárom, Győr és Hegyeshalom állomásokon. Részvételi díj II. osztályon 54 pengő, III. osztályon 41 pengő. Szabad- és kedvezményes jegyek érvényesek. Érdeklődni lehet a zarándoklat központi irodájában: Borsy István technikai vezetőnél, Budapest, IX., Üllői-ut 115/a. — aki válaszbélyeg beküldése ellenében részletes programot készséggel küld.

Az ipar, a mezőgazdaság és a harcászati semmilyen vonatkozásban sem tudja a lovat nélkülözni.

Meghalt Manuel Portugália volt királya.

Párizsba 800 loval exportáltak.

Délamerikában működnek a tűzhányóhegyek.

Felvétel a Békésmegyei Márta Diákotthonban. Az Almády Géza udvari tanácsos által alapított és fenntartott Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1932/33 tanévre szülői felvételi kérvények augusztus 31-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsu, példás viseletű és jóelmenetű egyetemi és főiskolai hallgatók, kik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2-6 személyesek. A város közepén, az egyetemekhez közel fekvő szép keretes Otthonban, hol külön tanuló, társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázrezsó használat szolgálják a hallgatók kényelmét, a **benlakás díjtalan.** Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt postán is (válaszbélyeg mellékelendő!) az Otthon háznagya. Budapest IX. Liliom u. 13.

A leghíresebb detektív hagyatéka. Nemrégiben Newyorkban meghalt Cox Brady a leghíresebb amerikai magán-detektív, aki rengeteg bonyolult bűnyűgyert oldott meg és nagy vagyont gyűjtött. Brady magyar származású volt és fiatal korában Budapesten színészkedett. Nagy vagyonát fia örökölte és öneki jutott a hatalmas könyvtár is, amelyben több ezer magyar könyv van. Ezeket Brady mind Tolnai Világlapjától kapta ajándékba, mert az elhunyt híres detektív harminc éven át előfizetője volt a népszerű magyar képeslapnak.

Az autóba fektetett tőke, valamint a kocsik üzemeltetése oly magas, hogy feltétlenül szükséges erre vonatkozó feljegyzéseket vezetni. Ezt a célt kitűnően szolgálja az „Autó évkönyv”, mely kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvétellel 40 fillérrel drágább.

Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága f. évi július hó 14-én rendkívüli közgyűlést tart.

Megrendelésgyűjtés házi ipari cikkekre. A kereskedelmi és iparkamarák panaszlárgyává fellétek a kereskedelemügyi minisztérium előtt, hogy egyes budapesti kereskedők lévesen hatósági bizonyítványt nyertek arra, hogy ők a háziiparosokhoz hasonlóan az ország bármely részén készítményeikkel a fogyasztó közönséget közvetlenül felkereshessék. A kereskedelemügyi minisztérium most kiadott rendelkezésével megállapította, hogy nem élvezhet ily megrendelésgyűjtési szabadságot valamely más városbeli kereskedő az esetben sem, ha háziiparosok által előállított készítményeket hoz forgalomba, mert a megrendelésgyűjtés szabályozásáról szóló törvény alól csak is maguk a háziiparosok vannak kivéve; míg ily jogot az egyes kereskedők nem élvezhetnek, mert az különösen a vidéki kereskedelem jogos érdekeit sértene.

Külföldi tanulmányutak. A MEFHOSZ Utazási Irodája július 17-én indítja harmadik rendkívül kedvezményes párisi kétéhetes tanulmányutját. A későbbi párisi tanulmányutak a nyár folyamán kéthetenként indulnak. A MEFHOSZ Utazási Iroda ezenkívül még több látrai és ausztriai autocar utat, azonkívül dalmáciai és konstaninápolyi utakat is rendez. Érdeklődőknek prospektust díjmentesen küldünk. Jelentkezni lehet levélben is Ferenc körút 38. fsz. 2 alatt az Utazási Irodában. (Hivatalos órák d. u. 4—6-ig, telefon 872—74).

A levéltetű, a vértetű és a gyümölcsösök legfontosabb ellensége a kaliforniai paizstetű elleni védekezést ismerető utmutatót most adta ki a Földművelésügyi Minisztérium. Minden gyümölcsstermesztőnek fontos érdeke, hogy e kártevők és különösen a kaliforniai paizstetű elleni védekezést megismerje, mert ez a paizstetű végpusztulással fenyegeti a magyar gyümölcsstermesztést. A védekezési utmutatót a Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (Budapest, V. Földművelésügyi Minisztérium) válaszbélyeg beküldése ellenében mindenkinek díjtalanul megküldi s ezenkívül készséggel szolgál bármily gyakorlati növényvédelmi, vagy kertészeti kérdésben szaktanácsal is.

Tízezer mázsa tifuszos jeget koboztak el Debrecenben. A debreceni polgármester az ottani tisztifőorvos jelentése alapján megvizsgálta a város valamennyi jégvermél, mert gyanu merült fel arra, hogy több jégveremben tifuszbaktériumos pocsolya jeget raktároztak fel. A megjelölt vizsgálat után meg is állapították, hogy az elvermelt jég tifuszbaktériumokat tartalmaz. A zár alá vett jégvermekből tízezer métermázsa mennyiségű tifuszos pocsolyajeget koboztak el, amelynek a megsemmisítését rendelte el a polgármester.

Békés községben 30 százalékos aszálykár van.

Korossy György főispán öt-ezer pengőt juttatott a békési árvízkarosultaknak.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóismerősök, akik szeretett feleségem, édes anyánk és nagyanyánk **WAGNER MIHÁLYNÉ** szüli. **Nun Mária** temetésén részvételükkel és megjelenésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják köszönetünket **Wagner Mihály és családja.**

PUBLIKACIÓ.
Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Cserépkályhák, kandallók átraktását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsábán**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

A gyomai Hangya Szövetkezet értesíti tagjait, hogy 1931 évi rendszeres közgyűlését a Hangya helyiségében 1932 július hó 10-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Azon tagok, kik üzletrészeiket beakarják váltani okvetlenül jelenjenek meg. A gyűlésen Szójka titkár ur is jelen lesz. A zárszámadás a Hangya irodájában közszemlére van kitéve és bárki által megtekinthető. Mindazon Hangya Vevők, kik vásárlási könyvvel rendelkeznek, vásárlási visszatérítés miatt a könyvecskéket minél előbb szolgáltatassák be a Hangya üzletébe.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Egy ebédíjasztal hat székekkel eladó. Megtekinthető Kner Imrénél, Gyoma, III. Kossuth Lajos u. 16.

Üzlethelyiség berendezéssel, kéziratokkal és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Egy kisebb jégsekreány eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

Egy padozott két szobás lakás, előszoba, konyha, speiz és verandával augusztus 1-től a Tompa és Bocskay utca sarkán kiadó.

Hétfőtől kezdve a legjobb esenc olcsóbb lesz. Kapható a Hangyában és a Fogyasztási Szövetkezetben.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, lakással is és egyéb mellék helyiségekkel Endrőd legforgalmasabb útján. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Megnyilt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

A rádióstudió titkai. A rádióstudióról, a szereplőkről és előadásokról rendkívül érdekes cikkekben és képekben számol be a Délibáb legújabb száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Színházi riportokat, filmpletykákat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és novellát közöl még a népszerű színházi és rádió képeslap. A Délibáb egy száma 26 fillér.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

Felhívás.

Az aratási, behordási és cséplési munkálatok zavartalan biztosítása, a terményeknek tűzvéstől való megóvása, valamint a cséplési szemvesztés korlátozása iránt a gyomai járás területére nézve az alábbi intézkedéseket teszem:

I. Aratás: A vasutmenti birtokok, bérlek, a termények learatását a pályamenti részen kezdjük meg. A learatott terményeket pedig a sinektől legalább 100 méter távolságra helyezték el. Ahol a termés a tűztávlaton kívül nem helyezhető el, az onnan a legrövidebb idő alatt elhordandó. Aratás után a tarlót a vasutmentén legalább 100 méter szélességben tisztítsák el. Az első kereszt-sortól 5—10 méter távolságban, a vasut felől legfeljebb 3 méter szélességű védőszántást végezzenek.

II. Behordás: Tanyán, lakó és gazdasági épületektől az asztag és kazal 20, illetőleg legalább 10 méter, vasuti vonaltól pedig 100 méter távolságban helyezendő el. Az egyes asztagok, (kazlak, boglyák) között legalább 4 méter széles ut hagyandó.

A belsősegekre való behordás feltételei tekintetében a 44.200—1924. B. M. sz. rend. 1. §-ában foglaltak, a közönszérűre vonatkozólag pedig a hivatkozott rendelet 5, 6, 7, 9, 12 és 14 §-ában foglalt rendelkezések az irányadók. Szérűn az asztagok hosszúsága 20 méter, szélessége 8 méter, magassága pedig legalább 6 méter lehet.

Minden gazda a termény behordása alatti időben az asztag mellett hordóban megfelelő mennyiségű vizet és csákyát helyezzen el. Kívánatos továbbá gondoskodni arról is, hogy az asztagok mellett nagyobb mennyiségű porhanyított föld legyen. A szükséges ásók, lapátok és ponyva pedig könnyen hozzáférhető helyen nyerjenek elhelyezést. Szérűskertekben, szérűkőn a dohányzás tilos. Figyelni kell arra is, hogy idegenek, főként serdületlen gyermekek a közelben ne tartózkodjanak.

Igen fontosnak tartom a gazdaközönség figyelmét felhívni arra, hogy ter-

ményüket már a behordás előtt tűzveszély esetére feltétlenül biztosítsák, ennek elmulasztása ugyanis tűzveszély esetén elsősorban magának a gazdának okoz érzékeny veszteséget, rombadönti egész évi fáradozásának eredményét, ezenkívül nemzetgazdasági szempontból sem hagyandó a veszteség figyelmen kívül.

Fontos továbbá — különösen a kisebb gazdákra nézve — az, hogy a cséplésre váró gabonájukat a lehetőség szerint úgy és olyan helyen rakják össze, hogy az ott elhaladó cséplőgépek által könnyen megközelíthető legyen, ezáltal elésnek az évente előforduló oly irányú panaszok, hogy egyes cséplőgépek elhaladtak az uttól kissé távolabb összerakott gabona mellett anélkül hogy annak cséplését vállalták és elvégezték volna.

III. Cséplés: Csak olyan cséplőgéppel szabad csépleni, melynek tüzelő és szikrafogó szerkezete a tűzbiztonsági követelményeknek minden tekintetben megfelel. A cséplőgépet csak vizsgázott gépész kezelheti.

A gőzcséplőgépeknek akként kell szerkesztve lenni, hogy a kihulló salak vízbe kerüljön, azon esetben, ha a cséplőt benzin, petroleum, stb. hajtja, a robbanó anyagok tartására és használatára nézve fennálló szabályokat kell a legszigorúbban betartani.

Erősebb szél idejében a cséplőgép működése szüneteltetendő. (44.200—1924. B. M. sz. rend. 13. §.)

IV. A szemvesztés elkerülése céljából figyelmeztetem a cséplőgép tulajdonosokat, hogy a netán javításra szoruló cséplőgépeket, úgy a maguk, mint a nagy közérdek szempontjából megfelelően készítsék elő és a cséplés megkezdése előtt a járás főszolgabírójától a használhatósági engedélyt szerezzék meg, — ilyen engedély nélkül a cséplőgép nem dolgozhat, a munkából kivonható. Azt, hogy a tulajdonos a szóbanlevő használhatósági engedélyt beszerezte-e, a - m. kir. csendőrséggel és a községi mezőőrökkel is ellenőriztetni fogom. A cséplés alatt pedig a cséplőgépeket kezeljék szakszerűen és gondosan annál is inkább, mert a csépellető gazdával szemben felelősséggel, a mulasztásokkal okozott kárért pedig kártérítéssel tartoznak. Ha a gép rossz állapota, hanyag, vagy szakszerűtlen kezelése, a munka túlzott siettetése, vagy bármely más, a cséplővállalkozó vétkes gondatlanságából eredő ok állapotatának meg, a bércséplővállalkozók tartoznak az okozott kárt megtéríteni.

A nagyobb (2 százalékot meghaladó) szemvesztés folytán előállott kár a F. M. 83.303—1923. XII. B. számú rendelete szerint szakértő által mindenkor megállapítható.

Kellő nyomatékkal kívánom felhívni az arató és cséplő munkásokat, igyekezzenek a már küszöbön álló aratási és cséplési munkálatokban elhelyezkedni, munkásigazolvány felmutatása mellett a hatóság előtt leszerződni, ezzel a maguk és családjuk téli élelmét a lehetőség szerint biztosítani. A munkától alapos ok nélkül tartózkodókkal és rendbontókkal szemben megfelelően fogok eljárni.

Gyoma, 1932. július 9.

Dr. PÁLKA PÁL
főszolgabíró.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Rádió műsor.

július 10—16-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, július 10.

9: Hírek, kozmetika
10: Hgyházi zene és szentbeszéd
11.15: Ev. istentisztelet
utána idő, időjárás és vizállás majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3: Gyümölcsfák termésének ritkítása
3.45: Hangv. utána időjárás, időjelzés
5: Gazdaadósságok
5.30: Hegedüest
6.25: Állatkert
6.50: Jazz zenekar
8: Sport és lóversenyeredm.
8.20: Operaházi zenekar
9.50: Időjelzés, sport és lóversenyeredm. majd cigányzene.

Hétfő, július 11.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Magyar katonák
5: Felolvasás
5.30: Cigányzene
6.45: Novella
7.15: Dalok
8.15: Katonazene
10: Hangv. utána cigányzene

Kedd, július 12.

9.15: Hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Cigányzene
4: Gyermekdalok
5: Előadás
5.30: Postászene
6.45: Az ujság és rovatai
7.15: Nagy Margit dalestje
7.45: Szalonzene
8.45: Színműelőadás. A dolovai nábob leánya

10.10: Idő, időjárás, hírek. Utána szalon és jazz-zene. Majd cigányzene.

Szerda, július 13.

9.15: Katonazene
12.05: Zenekari hangv.
4: Előadás
5: Gramofon
6.30: Novellák
7: Magyar nótáest
8.15: Kútügyi negyedóra
8.30: Hangv.
10: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene

Csütörtök, július 14.

9.15: Házi kvintett hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
4: Előadás
5: Előadás
5.25: Magyar nóták zongorán
6: Zágon István előadása
6.30: Másfélóra könnyűzene
8: Felolvasás
8.30: A Rádióélet rejtvény hangv.
10: Idő, időjárás, hírek, utána jazzzene

Péntek, július 15.

9.15: Honvédzene
12.05: Hangv.
4: Novellák
5: Zongora hangv.
5.25: Előadás
5.50: Cigányzene
7.10: Gramofon
8.15: Előadás
8.30: Vigjáték előadás. Nem élhetek muzikaszó nélkül. Utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

Szombat, július 16.

9.15: Gramofon
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
4: Gyermek játszóóra
5: A Kisfaludi Társaság irodalmi délutánja
6: Katonai indulók
7: Mit üzen a Rádió
8: Magyar operett est
9.15: Idő, időjárás, hírek
11: Cigányzene

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00	20:50	i Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:59
11:06	11:57	18:07	19:59	2:10	é Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00
6:38	11:14	12:02	18:15	20:04	2:35 i Gyoma é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
7:31	12:09	12:40	19:10	20:41	3:38 é Békéscsaba i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
3:53	12:40	17:30	20:05	i Gyoma	é 7:24 11:47 16:41 21:56
4:21	13:08	17:58	20:33	é Dévaványa	i 6:53 11:16 16:10 21:25
4:26	13:13	18:03	20:38	i Szeghalom	é 6:48 11:11 16:05 21:20
4:57	13:44	18:34	21:10	é Vésztő	i 6:15 10:38 15:32 20:42
4:58	13:45	18:45	21:11	i Békéscsaba	é 6:13 10:37 15:31 20:37
5:17	14:04	19:04	21:30	é Békéscsaba	i 5:53 10:17 15:11 20:17
7:27	16:10	20:58	i Szeghalom	é 4:05 8:20 13:24 18:24	
6:16	12:30	19:00	i Szeghalom	é 8:30 15:20 18:42	
7:50	16:40	20:36	i Püspökladány	é 5:30 13:45 17:08	
7:55	17:12	21:11	i Debrecen	é 2:39 13:37 15:36	
8:51	18:02	21:58	i Debrecen	é 1:49 12:30 14:30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabása:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Búgnak a cséplőgépek.

Zsákba kerül egy évi termés. A búzáért nem kell már aggódni.

Ha hirtelen átgondoljuk az őszi vetés óta átélt aggodalmakat, ha bármilyen gyenge eredményt is hoz a búzatermés, ezért is hálát adunk Istennek, mert voltak időszakok, mikor még ennyit sem reméltünk.

Pirkadástól sötét éjszaka is búgnak a cséplőgépek. A cséplésnél dolgozó emberek munkája talán még az aratásnál is nehezebb. Egy helyhez kötve, megszorult melegben, állandó porban, állandó izomfeszültségben kell dolgozni. Különösen a törekkaparásnál szenvednek legtöbbet a por miatt, hova többnyire serdülő gyermekeket szoktak állítani.

A cséplési időszakban szokott a legtöbb ember munkához jutni. Most, különösen Endrődön nagyon sokan maradtak ki nemcsak az aratásból, hanem a cséplésből is. Mi lesz ezekkel az emberekkel a télen?

Még mindég nem késő, hogy a községeinkben munkakatasztrert állítsanak össze; tartsák nyilván a dolgozni akarókat, de a munkakerülőket is. Rendesen ez utóbbiak a lehangosabbak, mikor nincs munkaalkalom.

Dolgozzanak ki előjáróink egy munkatervet is, melyben az szükséges közmunkák kiviteli tervezete, mennyisége legyen kidolgozva, mert nem tudjuk előre, mikor kell sürgősen egy nagyobb szükségmunkát megindítani, hadd legyenek készen ezek a tervek.

W.

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottság évi rendes közgyűlése.

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága f. évi július hó 9-én tartotta meg évi rendes közgyűlését a Vármegyeházán, amikor is Tantó József vármegyei népművelésügyi titkár a vármegyei népművelői élet minden mozzanatára kiterjedő részletes és nagy gonddal összeállított beszámoló-jelentésben ismertette az 1931/32. tanévi népművelési tevékenységet. Eszerint az elmúlt tanév folyamán Békés vármegye területén 28 községben, 2 m. városban, 131 tanyai körzetben, összesen 257 egységben 4657 népművelési és közműveltségi előadást tartottak. Az előadásokat kísérő szavazatok száma 1734, ének és zenedarabok száma 794. Szabályszerű vizsgálattal befejezték 5 analfabéta tanfolyamot, vizsgát tett 85 egyén, tényleg megtartott órák száma 504. Alapismeretterjesztő tanfolyam volt 10, a tanfolyamot végig látogatta 187 egyén, tényleg megtartott órák száma 609. Népművelési és közműveltségi tanfolyam volt 16, tanfolyamot végig látogatta 571 egyén, tényleg megtartott órák száma 1047. Művészeti és kedélyképző tanfolyam volt 5, végig látogatta 140 egyén, tényleg megtartott órák száma 372. Gyakorlati, ügyességi tanfolyam volt 11, végig látogatta 307 egyén, tényleg megtartott órák száma 841. Női nevelési tanfolyam volt 10, végig látogatta 496 egyén, tényleg meg-

tartott órák száma 728. Műkedvelő előadást tartottak a vármegye területén 222. Műsoros délután volt 268. Rádió szabadegyetemi előadás volt 127. Alkalmi énnepség volt 43. Mesedélután volt 356. Az előadók összes száma 1171. Forgalomban volt 120 közkönyvtár, kikölcsönzött 13.467 egyén 40.608 könyvet. A népművelési ügyét szolgálta ezenkívül 45 közrádió, 4 gramofon, 20, illetve 45 vetítógép, 25 mozigép, 15 népház, 2 múzeum. Az ifjúsági egyesületek 104 összejövetelt tartottak. Működött 31 daloskör 980 taggal. Tevékenység összes óra száma (egység) 9774. A bizottság nevében dr. Márky Bárna alispán, meleg szavakkal köszönte meg a titkárnak azon fáradságot, de kiváló eredménnyel teljes munkát, melyet 11 év óta nagy körültekintéssel, példás szorgalommal s mintaszerűen végez. Meleg ünneplésben részesítette a Bizottság Szentkereszty Tivadar kir. tanfelügyelő, ügyv. elnököt, akinek itteni működése 10 éves évfordulóhoz érkezett, ugyszintén Tantó Józsefet, akit irodalmi munkásságának elismerésül immár a negyedik országos irodalmi társaság, közlebről ebben az évben a Gyóni Géza Irodalmi Társaság választott rendes tagjává. A közgyűlésen résztvevő számos bizottsági tag, kik nagy megaláddéssal távoztak a közgyűlésről.

Selyemhernyótenyésztés.

Csonkaországunkban három selyemgubó, beváltó telep van: Győr, Tolna és Békéscsaba. Ezek között Békéscsaba a legnagyobb, hova 32 környékbeli községből 1461 tenyésztő szállítja be a gubókat. Eddig még csak 1342 tenyésztő vitte be a gubót, összesen **38.116 kilogramot**

és e mennyiségért **36.198 pengőt** kaptak a tenyésztők.

Az egész országban eddig 506.000 kg. gubót szolgáltattak be. A múlt évben az össztermelés csak 494 ezer kg. volt. Az idei első tenyésztésből még kb. 100 ezer kg. gubót várnak s ugyanennyire lehetne szá-

mítani a második és harmadik tenyésztésből, ha a tenyésztetekre kedvező hatásaú túlmeleg időjárás enyhülne.

Az I. oszt. gubóért 1 P, a II. oszt. 80 fillér és III. oszt. 10 fillért kaptak a tenyésztők.

Községünknek okvetlenül folytatni kell az elhatározott területeken az eperfaültetést, sőt magánosoknak is szaporítani kell az eperfákat, különösen tanyákon.

Célszerű volna, ha a községi fásítást, úgy a belterületen, mint külterületen egy bizottságra bíznák, mely bizottság egy évekre szóló fásítási tervet dolgozna ki és a szerint fásítanánk.

A belterületi fákat a község gondozná, azok mind a község tulajdonát képeznék. A külterületi, dűlőüti fákat a földtulajdonosok gondoznák, azok felerésze az övék lenne, másik fele a községé.

Ha gyorsan és okosan fásítunk, tizenöt év múlva nem sok tűzifát és szerszámfát kell hoznunk, megterem a szükséglet itthon is.

W.

Vándordijas cserkészverseny Gyulán.

A békésmegyei cserkészcsapatok részére kiírt vándordijas versenyt f. hó 3-7-ig tartották meg a gyulai városerdőben.

A „Botond“ cserkészcsapat 34 taggal képviseltette magát ezen a versenyen és ott igen szép eredményeket ért el.

A polg. iskolás cserkészek részére kiírt athlétikai versenyt nagy pontfóhényel a gyomai csapat nyerte meg. Ezzel egy évig védője lett a gyönyörű cserkészlilium vándordíjának.

Az iskolánküliek atletikai versenyén a gyomai fiúk a békéscsabaiak után a második helyre kerültek.

A cserkészszerűség, táborépítés, disztés, stb. versenyen Gyula (67.4) Békéscsaba (64) után Gyoma (62.4) lett a harmadik. Így a gyönyörű fehér selyem vándorzászlót a gyulai cserkészek kapták meg.

Ezzel a teljesítménnyel cserkészeink ismét bebizonyították, hogy alapos és jó munkát végeznek.

A jövő évi verseny megrendezésének jogát a gyomai cserkészeknek ajánlották fel.

Dalok a tanyáról.

Versek a magyar róna világából.

Irta: SZALÓK JÓZSEF.

Az orosházi Demarsik könyvnyomdából került ki ez a szerény verses könyv, mely „a Nagyszénás—Ujpusztai Kisbirtokos Egyesület 1932 évi május hó 1-én tartott tagértekezletének kifejezett óhajára adatott ki“.

Egypár sort közlünk ebből a tanyavilágot rajzoló verseskönyvből.

„... Mert nagy, komoly szó ez:
[tanyán élni,
Tanyán, télen-nyáron, kün
[rekedten, egyedül.
Az egymásrautalást az érzi,
Kire a gond a tanyán,
[terhével nehezül.
Pártold, véd a tanya társadalmát,
Kik a rónán ütöttek sátrat
[nomád módra:
Kiknek munkában kél és tűn napjuk
S gyönyört csak álmodnak
[ünnepre virradóra...

A verseskönyv megrendelhető: Szalók József áll. tanító Kis-csákó. Előjegyzéseket szerkesztőségünk is felvesz. Legalább az olvasókörök rendeljék meg a könyvet, melynek ára 2 pengő.

Pesta—Pista.

Molnár Gyula, a volt színész, Igrétz Ede fiatalemberrel nekimerészkednek: Molnár megírta a vigjátékot, Igrétz megzenésítette, a műkedvelő ifjúságból kiválogatott erőkkkel beünnepelték és vasárnap este szép számu és nagyon hálás közönség előtt előadták a zenés vigjátékot.

Kár, hogy az intelligenciánk nem figyel fel erre a szerény irodalmi vállalkozásra, megérdemelték volna a szerzők.

A Pesta kuria asszonyi parancsolója (Nagy Teréz) a gazdasági egyensúlyt a Pesta Pista (Szabó Imre) nősülésével akarja helyrebillenteni, hogy a K. Kókas János (Bácsi Lajos) 70 kilós parasztlányát vegye el. Pista gyerek azonban Lila Sári (Bódi

Rózi) színésznővel kerül össze és azt veszi el nőül.

A mese ügyesen van felépítve, az egyes alakok jól vannak megrajzolva, a párbeszédok szellemesen, állandó derűvel voltak fűszerezve. Az egész darab egy rutinrozott író tudásával, a publikum izlését és a színpad technikáját ismerő ember tudatosságával felépített cselekmények néha kacagtató derűjében gördült. Sehol egy zökkenő, nincs fáradtság, az Igrétz Ede szellemes dallamai friss változatot visznek az élvezésbe. Ő maga játsza a prim hegedűt, szerényen, hivalkodás nélkül. Nagy kár, hogy a kísérő brácsa és cselló-bőgő egyrészt üres volt, másrészt hasból jött. Nem szabad ilyen készülletlenül a publikum minden elnézését kiprovokálni. Megérdemlik a dallamok a hangszerelést; egy zongora igénybevételével nagyon szépen érvényesül a zene is.

Molnár Gyulának és Igrétz Edének minden elismerés kijár a munkájukért. Tehetsége van mindkettőnek és szép tőlük, hogy a maguk szorgalmával ennyire kiképezték magukat.

A szereplők is megérdemlik, hogy külön-külön is megemlékezzünk róluk.

Molnár Gyula maga játszotta a Kubinger Álmos nehéz szerepét, a tőle már megszokott ügyességgel és biztonsággal. Molnárné Vajda Adél Mák Flóra színésznő szerepét kacagtatóan, nyíltapsokkal játszotta. Bódi Rózi kellemes csengésű, üde hangjával hódított. Ha élénkebb játék modort tanul meg, szép eredményeket fog még elérni. Nagy Teréz több már mint műkedvelő. Vitathatatlan a színészhetsége. Vatai Mariska kellemes színpadi jelenség, biztosan mozog a szerepében, szépen táncol. Szabó Imrét régen ismerjük. Szébben is tud ő énekelni. Az emberi éneknek a legszebb hangszíne nem az erőlködő magasságban, hanem a közepfekvésben van. Jól játszott.

Bácsi Lajos jól rajzolta meg a gazdag parasztembert, csak a térdre fektetett boka nem illett a szerepbe.

Gyebnár Ferenc ügyesen játszott, otthonosan, jól volt maszkírozva.

Lach Miska szépen énekelt, csak halkán beszélt és nem tanult meg meg cigarettázni.

Kun Sándor nem kapott magához való szerepet.

Haibach Árpád tüzzel sugott, néha hátul is hallatszolt a sugása.

Az előadásnak háromnegyed tízenkét ókor volt vége;

negyed tíz ókor kezdték. Nem szabad a pontosan megjelenők kezdő hangulatát elrontani egy pár későn érkező megvárásával.

Az előadást június 17-én vasárnap este 20, 30 és 50 filléres leszállított helyárakkal megisméltik. Délután pedig a Ligetben ingyenes kabaré lesz. Belépti díj — tányérozás nem lesz.

Van a községnek locsolókocsija és a közönség nyeli a port?

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Bágyadtan a nagy melegtől, amikor minden épkézláb ember a hűvösre szeretne bujni — türelemmel vártunk a mai napig, hogy megjelenjen az utcákon a község locsolókocsija. Mert ilyen is van ám Gyomán. Igaz, hogy ezt csak a „beavatottak“ tudják a községben, mert működni nem igen látják. Abban a hitben voltunk mi is eddig, hogy talán egészségi állapota nem engedi meg, hogy akcióba lépjen és így csak vendégszereplésre rándul ki, ha például a készülő új ártezi kutba vizet kell hordani, vagy a Hősök szobra előtt készülő betonoszlopoknak vízre van szüksége — nade akkor azután munkája végeztével „árván“ fél esztendeig is ott állt az országúton s nem lett volna csuda, ha meghűlt, megbetegedett vagy pláne végleg befagyott volna. De amilyen örömmel látjuk, hogy teljes egészségnek örvend, ugyanugy elszomorodva látjuk azt is, hogy még időnként ebben a hőségben még fukaron se nyújtja az üdítő vizet, a bacilushordozó port pedig nyeljük mi ártatlan, megélhetésünk után szaladgáló járókelők.

Minthogy pedig a község annak idején 3—4000 P értékben, bár ezért a pénzért kettőt vehettek volna, egy golyós csapágyas öntözőkocsit azért rendelt meg, hogy majd ez a lovak után „magától fog gurulni“ — s később a traktort is azért vették, hogy „szabad óráiban“ majd a ló helyett ez fogja huzni a locsolókocsit — a nehéz viszonyok ellenére is azt gondoljuk ezekben a türethetetlen hőségű napokon, hogy mindennap — áldozatok árán is — állandóan locsolhatna ez a kocsit, mert elvégre az adózó polgárok „egészsége“ talán fontosabb dolog, mint hogy a vasúthoz vagy a község tanyájára két üres kocsit kivonszoljon, ez az adózó polgárok pénzén vett s örök tespedésre ítélt tragacs, amelyről mig nem volt annyit álmództunk s most amikor megvan annyi panaszkunk van ellene.

Igaz, hogy ez a traktor, amely az utat gyalulná — azt se gyalulja, mert minden ut elég rossz, — a ló se fogja magától kihuzni az utcára az öntözőkocsit — de elvégre, ha annak akinek kötelessége volna erre legalább gondolni — nem gondol a lakosság egészségével, kénytelenek vagyunk kérésünkkel a hivatalát a napokban elfoglalt új főjegyzőnköz fordulni, sziveskedjen méltányolni a vergődő és izzadó lakosság könyörgését és intézkedni, hogy a község gépezetében minden gép meglegyen egy kicsit olajozva és meg is tegye a kötelességét, mert hiszen ezt a „lustálkodó“ és drága gépet nem azért vette a község, hogy az udvaron álljon s csak decemberben induljon el locsoló körútjára, amikor „fagy“ — vagy akkor se. Vártunk erre — vártunk — de ad graecas Calendás még se várhatunk. Egy izzadó előfizető.

Sáros tanyai úton.

Irta: Szalók József.

Tengelyig a szekér a sárban,
Dacol a két ló: tovább nem!
Gazd' uram térdig a lekvárban
Szitkozódik rendületlen.

Pozdorjává szakad az ostor,
Az ár vidáman itatja.
Lovak hátán véres hurka-sor
S hámjuknak lig-lóg cafatja.

Gazd' uram hajába kap s tépi,
Kalapját a sárba vágja
Elült szekerét vadul nézi,
Majd a megyét szidja, áldja.

Végül kifogja két lovát
És búsan haza gázoltat,
Ott hagyva kalapját s ostorát
Kocsit őrző pásztoroknak.

Versenyárgyalási hirdetés. A Gyulai Magyar kir. Államépítészeti Hivatal július 30-iki határonnapal versenytárgyalási hirdeti a 10 m. nyílású vésztoi Tóti vasbeton híd és hídfeljárók átépítési munkáira.

Párisi tanulmányutak. A MEFHOSZ Utazási Irodája augusztus 2-án indítja negyedik rendkívül kedvezményes párisi kélhetes tanulmányulját. Jelenkezni lehet Ferenc körút 38. fsz. 2. alatt az Utazási Irodában (hivatalos órák d. u. 4—7-ig. Telefon 872—74.) A későbbi párisi tanulmányutak kélhetenként indulnak. A MEFHOSZ Utazási Iroda a nyár folyamán még számos felvidéki és ausztriai auctarutal, azonkívül dalmáciai és konstantinápolyi tanulmányutakat rendez. Érdeklődőknek az Utazási Iroda prospektust díjmentesen küld.

Fontos értekezlet lesz az ipartestületek reformja ügyében július 29-én.

Húszmillió dolláros kölcsönt kap Magyarország.

HIREK

Előfizetőkhez!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

Tisztelettel

a GYOMAI UJSÁG

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előléptetés. A kormányzó Elek Lajos pénzügyi tanácsos, gyulai pénzügyigazgató helyettesnek a pénzügyi főtanácsosi címet és jellegűt adományozta. Az előléptetéshez gratulálunk.

Kinevezés. Elek Zoltán bírósági irodatisztet telekkönyvvezetőnek nevezték ki s áthelyezték Balassagyarmatra.

Értesítés. A községi óvodában f. hó 21-én csütörtökön újra megkezdődik a tanítás, felkérjük a szülőket a vezető óvónők, hogy óvodaköteles gyermeküket irassák be.

Vidovszky Kálmán. Vidovszky Kálmán főszerkesztő, ág. evang. vallásánár, a Luther otthon igazgatója Budapesten a Bakay klinikán súlyos műtét után fellépő szivgyengeség következtében váratlanul elhalt 44 éves korában pénteken este. Epekő bántalmakban szenvedett s orvosi tanácsra műtétnek vetette alá magát. A műtét sikerült, de a szíve nem bírta, az a szív, amely tanítványait, barátait olyan nagyon szeretete. Temetése vasárnap délután 4 órakor volt Budapesten. A rokonok gyászában Békéscsaba egész társadalma, melynek életében vezető szerepet vitt — osztózik. Az elhalt a volt jó emlékü gyomai főjegyzőnek: Vidovszky Ferencnek volt a fia.

Intimitások a rádióról. Rengeteg intimítást, pletykát, hírt és riportot közöl a Délibáb a rádióról és a studióról. A népszerű képeslap a legpontosabb és legmegbízhatóbb cikkeken számol be a rádió, színház és a filmvilág újdonságairól, azonkívül, hogy számtalan érdekesebbnél érdekesebb pompás rézkarcszerű képben mutatja be aktualitásokat. Egy szám ára 26 fillér.

Farkas Sándor 19 éves fiatal ember lezuhant a Gellérthegy-ről. Életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Luft Gábor dombóvári hadirokkantnak most született a 13-ik gyermeke.

Debrecennek sem kell az agglégényadó.

Öt liter bort megivott és alkoholmérgezésben meghalt egy ceglédi napszámos.

Leégett a hatvani múmalom

Zarándoklat Máriazellbe. A Bi-bornok Hercegprimás ur 903.932 számú engedélyével augusztus hó 3-án országos zarándoklat indul Máriazellbe, a missziós kiállítás megtekintésére. Viszsaérkezés augusztus 10-én. Valuta és utlevél megszerzéséről a vezetőség gondoskodik. Lelkivezető: Gampel Béla majsajakabszállási lelkész. Visszajövet egy napi tartózkodás Bécsben. A zarándoklat külön gyorsvonattal utazik; csatlakozni lehet: Komárom, Győr és Hegyeshalom állomásokon. Részvételi díj II. osztályon 54 pengő, III. osztályon 41 pengő. Szabad- és kedvezményes jegyek érvényesek. Érdeklődni lehet a zarándoklat központi irodájában: Borsy István technikai vezetőnél, Budapest, IX., Üllői-ut 115/a. — aki válaszbélyeg beküldése ellenében részletes programot készséggel küld.

Az „Autó évkönyv“ ellenőrzi: üzemanyagfogyasztását, soffőrijének megbízhatóságát, kocsijának jövedelmezőségét, csökkenti: üzemanyag fogyasztását, fokozza: kilométer teljesítményét, kocsija jövedelmezőségét. Napi 2 percnyi munkával **mindent** kimutat. Az „Autó évkönyv“ kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvéttel 40 fillérrel drágább.

Magyar ember nyerte meg a világ legnagyobb kereszt-rejtvény-díját. Londonban tüzték ki a világ legnagyobb kereszt-rejtvény-díját. A díj ötezer font, tehát több, mint százezer pengő volt. A kereszt-rejtvény-pályázat győztese egy Londonban élő magyar kereskedő, Simkó Árpád lett, aki már kézhez is vette a nagy díjat. A londoni pályázaton háromnegyed millió ember vett részt és Simkó Árpád, aki évlizedek óta előfizetője Tolnai Világlapjának, a kereszt-rejtvényt Tolnai Világlexikona segítségével fejeltte meg.

Mezőberény községnek öt árlezi kútja van. A legrégebb 3 liter vizet, a második 48 liter vizet ad. A harmadik kút 470 m. mély, percenként 56 liter melegvizet ad és 26.000 pengőbe került. A negyedik kút 720 m. mély, percenként 100 liter 45 C fokos vizet ad és 41 pengőbe került. Az ötödik 788 m. mély, percenként 50 liter 38 C fokos melegvizet ad és 45.000 pengőbe került.

A szarvasi gimnáziumnak az elmúlt évben 324 tanulója volt. A gimnázium könyvtára 23.668 mű 32.872 kötetben.

Szarvas gyümölcsstermelése. Józsa Mihály Szarvas kertgazdaságának főkertésze egy permellékeveréket ajánlott még a télen a szarvasi gyümölcsfa-tulajdonosoknak s most a főkertész büszkén hangoztatja, hogy a Monilia gomba teljesen eltűnt a vidékről. A gyümölcsök féregmentesek. Józsa főkertész szerint a szarvasi mézszegény talaj a barack, meggy, málna és dió termesztésére elkalmás.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a **Ferenc József** víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A gyulai kereskedők augusztus végéig déli 12 órától 3 óráig zárva tartják üzleteiket. Igazuk van.

A MEGÁTKOZOTT KÓBURGOK TRAGÉDIÁJA. A Magyarország új riportsorozata. A Magyarország július 16-án szombaton délután megjelenő számában új riportsorozat közlését kezdi meg, amely bizonyára nagy fellünlést és érdeklődést kelt a magyar olvasóközönség körében. A cikksorozat a magyarországi Kóburgokról szól, akiknek világhatalma száz évvel ezelőtt bontakozott ki, amikor az egyik Kóburg herceg feleségül vette Magyarország leggazdagabb hercegnőjét: Ezzel a házassággal fantasztikus nagy vagyont szereztek a Kóburgok. Ugyáltszótt, hogy a sors különös dédelgeteljei a Kóburgok, akik a magyar vagyonnal egymásután jutottak el Anglia, Portugália, Brazília és Bulgária trónjáig. Hirtelen bekövetkezett a tragikus fordulat. A tegnapi sikert a balszerencse sorozata váltotta fel, mintha egy fantasztikus szerzetes szörnyű átkozódása fogamzott volna meg. A „Magyarország“ új riportsorozatának címe: **A megátkozott Kóburgok tragédiája** Rab Gusztáv írja. A legfrissebb máról szól a riportsorozat, amely néhol, amikor a múlt eseményei szükségesek a jelen megértéséhez, visszanyúl a homályos és rejtélyes múltba, ahonnan eddig még ismeretlen, új, megdöbbentő tragédiák részleteit hozza világosságra. Mindvégig izgalmas, érdekes és lebilincselő a **Magyarország** új riportsorozata, amely a végzet különös és kegyetlen útját mutatja be.

A Szarvasi Hírlap július 10-iki számából. Levél a szerkesztőhöz. (Beküldetett.) Te-kintetes Szerkesztő ur! Közérdekeket szolgáló ezen levelem közölni méltóztassék, melyet köszönöm szépen. De valamit muszáj csinálni, mert az mégis szörnyűség, hogy

ALKATRÉSZEK
Citroen és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 34. Tel. Aut.: 221—97.

minden héten belefutadjon a Kőrösbe egy-két ember, mint a múlt héten is a szegény Szirony János, még mind hozzá mind a kétfő cipészsegéd. Mert kérem mi lesz akkor, ha minden héten két bőriparos hal bele a Kőrösbe? Meg kell gondolni kérem szereltem jól. Ezért is az előjárósághoz atrocálom ezen kérésemet. Csónakba kell ültetni egy rendőrt, meg egy tűzoltót, adni kell nekik egy mentőövet, hogy ott csónakázzanak, ahol a legények fürödnek, hogyha valamelyiket megfogja a görcs, hát rögtön ott legyen a segítség a mentőövvel meg a csónakkal, csak szólni kellessék a fuldoklóknak, hogy aszongya segítség, összehuzzott a görcs. Mert kérem alázattal a csónak mentőöv, nem kerülne sokba, mert áldozni kell valamit a mentésekre is. Tisztelettel Egy cipésmester.

PUBLIKACIÓ.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. **Váci kályhamester Békéscsaba**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

Egy padozott két szobás lakás, előszoba, konyha, speiz és verandával augusztus 1-től a Tompa és Bocskay utca sarkán kiadó.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, lakással is és egyéb mellékhelyiségekkel Endrőd legforgalmasabb utvonalan. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Kölcson zsákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Ne küldje gallériját vidékre, mikor itthon olcsóbban tisztítja ki **Özv. Pfeiffer Mihályné** Bocskai utca 27. Gallértisztítás 10 fillér. Szíves pártfogást kér.

Vasárnap délután az Erzsébet-ligetben **kabaré előadás.** Belépődíj: nincsen.

A házi nyul tartása óvatosságot igényel. Istállóban nem szabad tartani s házi nyulat, mert nagyon fogékony a vele együtt tartott állatok betegségeire. Ilyen módon a házi nyul a galandféreg terjesztője is lehet. Egy pár jól tartott, egészségesen ólázott nyul 20 ivadékot ad egy évben, illetve négyszer fiadzik. Ez megfelel évi 50 kiló hustermelésnek.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN.

A gyomai kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságától.
1234/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Békésmegyei Általános Takarékpénztár r. t. mint az Endrődi Népbank r. t. jogutódja végrehajthatónak Kovács Miklós végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 730 P tökékövetelés és járulékai behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő, Endrőd községben fekvő s az endrődi 1150 sz. betétben A. l. 1—2. sorsz. 292 és 293 hrsz. 269 öl és 90 öl területű Kovács Miklós nevén álló beltelkes ház és kert 1050 P kikiáltási árban elrendelte.

A C. 3. alatti 832/924. sz. végzéssel Kovács J. Mihály javára bekebelezett kikötményi jogot jelen árverés nem érinti.

Az árverést 1932 év augusztus hó 2 napjának délelőtt 9 órakor Endrőd község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1907: LXI. 25. §.)

Gyoma, 1932 évi április hó 5 n
Dr. Lodomérszki s. k. kir. járásbiró.

A kiadmány hitelül:
PULUGOR
tkvi. kiadó.

Nyilt-tér*) Nyilatkozat.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy különváltan élő feleségemnek Szerető Rózának senki hitelt ne adjon, mert helyette semmit ki nem fizetek.

Gyoma, 1932 jul. 14.

Haibach József.

*E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Rádió műsor. július 17—23-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vízjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, július 17.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Református istentisztelet
- 11: Róm. kath. istentisztelet, utána idő. időjárás, majd zenekari hangv.
- 2: Gramofon
- 3: Gazdasági előadás
- 3.45: Szalonzene
- 5: Felolvasás
- 5.15: Postás zenekari hangv.
- 6.45: Palló Imre magyar nőtákat énekel
- 8: Sport eredmények
- 8.15: Kabaré est
- 10.15: Időjelzés, sport eredm., majd jazz-zene.

Hétfő, július 18.

- 9.15: Honvédzene
- 12.05: Házi kvintett hangv.
- 4: Előadás
- 5: Gramofon
- 6.15: Felolvasás
- 6.40: Fuvós zenekari hangv.
- 7.30: Előadás
- 8: Zenekari hangv.
- 10: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene.

Kedd, július 19.

- 9.15: Honvédzene
- 12.05: Orosz balalajka hangv.
- 4: Állatmesék
- 5: Cigányzene
- 6.15: Előadás
- 6.45: Hangv.
- 7.45: Szalonzene
- 8.45: A fuvós hangszerek ismertetése utána kamarazene
- 10.15: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene.

Szerda, július 20.

- 9.15: Hangv.
- 12.05: Gramofon
- 4: Előadás
- 5: Szalonzene
- 6.15: Vidám csevegés
- 6.45: Magyar nóták, cigányzene kísérettel
- 7.45: Zenekari hangv.
- 9.15: Időjelzés, hírek
- 9.30: Hangv.
- 10: Időjárás, utána szalon és jazz-zene majd cigányzene.

Csütörtök, július 21.

- 9.15: Zenekari hangv.
- 12.05: Cigányzene
- 4: Krudy Gyula előadása
- 5: Énekkari hangv.
- 6: Előadás
- 6.30: Hangv.
- 7.45: A rádió külügyi negyedórása
- 8: Goldmark est.
- 9.15: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene.

Péntek, július 22.

- 9.15: Postás zenekari hangv.
- 12.05: Hangv.
- 4: Felolvasás
- 5: Előadás
- 5.30: Honvédzene
- 6.45: Dani Bá. Hosszu Zoltán előadása
- 7.20: Magyar nóták
- 8.20: Tánc zene
- 9.20: Időjelzés, hírek
- 9.30: Zongora hangv.
- 10.15: Időjárás, utána cigányzene

Szombat, július 23.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Házikvintett hangv.
- 4: Gyermek játszóóra
- 5: Szalonzene
- 6: Rádió amatőr posta
- 6.30: Zenekari hangv.
- 7.50: Ügetőverseny eredm.
- 8: Vigjáték előadás. Utána idő, időjárás, hírek, majd cigányzene.
- 11: Jazz-zene.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
	6:15	9:00	13:32	17:00	20:50
Bpest k. p. é	5:00	10:45	11:45	19:10	19:59
	11:06	11:57	18:07	19:59	2:10
é Gyoma	0:32	6:02	8:52	14:28	17:00
	6:38	11:14	12:02	18:15	20:04
é Gyoma	0:17	5:52	8:51	14:20	16:59
	7:31	12:09	12:40	19:10	20:41
é Békéscsaba	2:15	5:00	8:14	13:26	16:22
	3:53	12:40	17:30	20:05	
é Gyoma	7:24	11:47	16:41	21:56	
	4:21	13:08	17:58	20:33	
é Dévaványa	6:53	11:16	16:10	21:25	
	4:26	13:13	18:03	20:38	
é Szeghalom	6:48	11:11	16:05	21:20	
	4:57	13:44	18:34	21:10	
é Vésztő	6:15	10:38	15:32	20:42	
	4:58	13:45	18:45	21:11	
é Békéscsaba	6:13	10:37	15:31	20:37	
	5:17	14:04	19:04	21:30	
é Szeghalom	5:53	10:17	15:11	20:17	
	7:27	16:10	20:58		
é Szeghalom	8:30	15:20	18:42		
	6:16	12:30	19:00		
é Püspökladány	5:30	13:45	17:08		
	7:50	16:40	20:36		
é Debrecen	2:39	13:37	15:36		
	7:55	17:12	21:11		
	8:51	18:02	21:58		

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gyermek, fa, népszokás.

Olaszország egyik vidékén az a népszokás, ha fiú születik, az apa egy tölgyfát ültet el a háza táján.

Ezt a szép népszokást mi is bevezethetnénk, azzal a különbséggel, hogy nemcsak a fiú, hanem a leányszületésekor is ültetnének a szülők egy fát.

Milyen sok, szép gondolatot vinnének bele a szülők ebbe a „fakultuszba“! Elkezdve a fa gödrének ásásával, a fa ápolásával, — s ahogyan a gyermek fejlődik, ezzel minduntalan kapcsolatban lenne a fa fejlődése is. Ha a gyermek is, a fa is a szerető gondozás következtében szépen fejlődik, gyarapodik, bizonyos, hogy a szülőknek nemcsak a gyermekük fejlődése, hanem annak a születése emlékére ültetett fa növése is örömet szerez. Kettős öröme volna ez a szülőknek.

A köznek pedig az a biztos haszna lenne ebből a szép népszokásból, hogy a gyermekük emlékére fát ültető szülők a gyermekén át a fával érzelmi vonatkozásba kerülnének, megszeretnék a fát és az olyan gyermek, ^{amelynek} már kicsi korában arra lenne nevelve, hogy ez az ő fája, a másik a testvéreé, a fának szeretetében nőne fel és akkor felnőtt vagy kamasz korában nem tördelné le az utak mentén ültetett fát és nem tudná az életét leélni úgy, hogy életében egyetlen egy fát sem ültetne.

... Maholnap nagyító üveggel sem találunk már népszokást vagy népviseletet. Gondolkozásban, viseletben,

zenében nemzetközivé válik lassan a magyar ember. Ma már nincsenek aratóünnepek, kukoricafosztókák. A lányok sem járnak a fonókba, hiszen fonni sem tudnának. Melyik legény menne vasárnap délután ráncos gatyában

végig az utcán? És így tovább!!!

Egyedül a káromkodásban őriztük meg a népszokást. De ezt aztán Isten igazában megőriztük és görcsös ragaszkodással ápolja úr és paraszt egyaránt. W.

Julius 27-én lesz a békésmegyei iparosok és kereskedők tiltakozó nagygyűlése.

A békéscsabai Ipartestület és a békéscsabai Kereskedelmi Csarnok kezdeményezésére kedden délután a Kereskedelmi Csarnokban értekezletre jöttek össze a megyebeli iparosok és kereskedők, hogy megbeszéljék a tiltakozó nagygyűlésnek a részleteit.

Az értekezleten a vármegye minden részéből nagyszámban jelentek meg az iparosok és a kereskedők. Ott voltak a békéscsabaiakon kívül Gyula, Orosháza, Békés, Mezőberény, Vészlő, Endrőd, Füzesgyarmat, Békéssámsón, Gyoma, Szeghalom, Doboz stb. kiküldöttei. Gyomáról Hartenstein Ignác, Endrődről Dinya Vilmos vett részt a gyűlésen.

Egyhangulag úgy határoztak,

hogy a tiltakozó nagygyűlést a megye minden városában és községében egyazon időben, július 27-én délután 3 órakor tartják meg s ezen a napon délután 3 és 6 óra között az összes üzleteket bezárják és az ipari üzemekben és műhelyekben a munkát beszüntetik.

Az iparosok és kereskedők ezzel a nagyarányú megmozdulással rá akarják irányítani a kormány figyelmét arra a kibíratatlan állapotra, amely ezt a két társadalmi osztályt a teljes munka- és keresetnélküliség és súlyos közteherviselés folytán a teljes megsemmisüléssel fenyegeti.

A nagygyűlés határozatát nyomában a miniszterelnök elé terjesztik.

Mit tartalmaz a boletta-rendelet végrehajtási utasítása?

A kormány a mezőgazdaságnak az 1932—33 évre nyújtandó kedvezményekről szóló rendeletének végrehajtási utasítását kiadta. A rendeletet a Hivatalos Lap csütörtöki száma közölte. A rendelet összefoglalja a gabonajegyrendszerre és az azzal kapcsolatos jogviszonyokra vonatkozó összes szabályokat és a gabonajegyrendszert újra szabályozza.

E szerint a gabona tulajdonjogát csak gabonajegy kíséretében lehet átruházni. Gabonajegy nélkül ruházhatják át a gabonát a mezőgazdák egymás közt — háztartási célokra, a mezőgazdasági alkalmazottak és munkások járandóságára,

vagy a lelkésznek, tanítónak, községi alkalmazottnak járandóságára. A gabonajegyet az köteles megvásárolni, aki a gabona tulajdonjogát a termelőtől szerzi meg. Aki a gabonát a termelőtől szerzi, a gabonajegy szelvényét a termelőnek köteles átadni. A gabonajegy ára a gabona minden métermázsája után 10 P. Ebből a szelvény ára 4 P, a gabonalevéle 6 P. A termelő a szelvény 4 pengő értékéből a község előljáróságánál 2 pengő adófizetésre használhat, 2 pengő pedig pénzre beváltható. Ha pedig a folyó évre adótarlozása nincs, az előljáróság a teljes 4 pengő pénzben térül meg.

A búza és kétszeres kereskedelmi célokra való felőrlése a 2.50 pengő lisziforgalmi adó váltásig alá esik. A váltásigot a bevallási iv bemutatása mellett havonként kell fizetni.

Ujítás a tavalyi rendelethez képest, hogy a kereskedelmi őrlésből származó őrleményeket csak szállítójeget, vámőrlésből származó őrleményeket csak szállító bárea kíséretében lehet szállítani.

Az őrlemények eladásával csak a malmok, sütőiparosok és ipari lisztkereskedők foglalkozhatnak. A gabonajegy eladásából, a lisziforgalmi adó váltásigból befolyó bevételek a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alapba folynak be. Az alap téríti meg azoknak a földbirtokosoknak földadóit, akiknek az egy község területén lévő összes birtokok kataszteri liszta jövedelme a 116 pengőt nem haladja meg, valamint a szőlőbirtokosok földadóit. A rendelet további része a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap szabályozását, a vámőrlési díj megállapítását, a lisztforgalom szabályozását és a háziipari kenyérsütés szabályozását tartalmazza.

Állategészségügy.

Az 1931 év folyamán az egész országot egy rendkívül rosszindulatú sertéspestis járvány dulta végig. — Ez a járvány csodálatosan elkerülte a gyomai járást, csak Endrődön okozott tavaly kisebb kárt.

Ez évben, úgy látszik, fokozottabb mértékben lép fel a gyomai járás területén is, különösen a belterületeken. — A fertőzött udvarok és tanyák száma napról napra lényegesen emelkedik.

A járványok terjesztője elsősorban az, hogy a fertőzött udvarokba járók lábukon a ragály anyagot tovább cipelik. A tanyák között főterjesztők a kutyák, melyek az alig vagy rosszul elföldelt hullákat, illetve hullarészeket igen nagy távolságra elhurcolják.

A lakosság még mindig nem tesz eleget a bejelentési kötelezett-

ségnek, hogy minden állatt megbetegedését és elhullását az előljárásánál jelentse be azonnal, bár az előző évekhez képest e téren javulás van. Felkérjük itt is a lakosság figyelmét arra, hogy a hullákat a gyepmester ingyen tartozik elszállítani.

A „Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete

Julius 14-én tartotta Andrassy-ut 8 szám alatti helyiségében dr. Kállay Miklós orsz. gyűl. képviselő elnöke alatt nagyszabású ankétját, amelyen Gyömöre György főispán, az Egyesület alelnöke beszámolt arról a fő- és alispáni értekezletről, amely a megalakulást megelőzte, közölvén, hogy a „Gyümölcsstermelők Országos Egyesületé”-nek ügyét úgy a Földmívelésügyi miniszter, mint a Belügyminiszter ur, de a közigazgatási hatóságok is magukévá tették.

Rámutatott arra, hogy a gyümölcsstermelésben oly nagy vagyon rejlik, hogy az a mai viszonyok mellett a búzatermelést és állattenyésztést messze túlhaladja.

Kijelentette, hogy a „Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete” számít nemcsak a közigazgatási, de a közgazdasági tényezőkre is, azonkívül az iparra és kereskedelemre, valamint a vegyi iparra. Az Egyesület egész Magyarországot munkára hívja fel, hogy feltárja a magyar gyümölcsben rejlő kincset és ezzel előmozdítsa a nemzet vagyonsodását.

Sternád István, az Egyesület ügyvezető alelnöke beszámolt mindazon összeköttetésekről, amelyeket az alakulás óta létesített, tehát úgy a termelőkkel, mint a vegyi gyárral, valamint az exportörökkel és hűtőházakkal, amelyek alapján biztosítva látja, hogy az Egyesület a közérdekében fog működni.

Közölte, hogy a „Gyümölcsstermelők Országos Egyesületé”-hez már igen sok erkölcsi testület jelentette be csatlakozását, a gazdaságtársadalomhoz a belépési felhívások kiküldése már folyamatban van és az eddigi nagy érdeklődés alapján remélni lehet, hogy a közigazgatás hathatós támogatásával sikerül majd az Egyesületet úgy megszervezni, hogy a nemzet vagyonsodása rövid idő alatt elérhető lesz.

Közölte továbbá, hogy a legfőbb feladatok egyike a kisgazdátársadalom beszerzése lesz, mert eddig azok voltak leginkább kizárva az egynemű és keresett gyümölcsstermeléséből.

A belügyminiszterium rendelete szerint csak 10 százalékosontot adhatnak a husra a mészárosok.

Iparosok és kereskedők adóhátrálékának felülvizsgálása.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott teljes ülésén Blantz Béla dr. hódmezővásárhelyi kamarai tagnak és több társának indítványára foglalkozott a kereskedők és iparosok adóhátrálékainak ügyével és úgy határozott, hogy ebben az ügyben felterjesztéssel fordul a kereskedelmi és pénzügyminiszterhez. A felterjesztés az érdekeltség kívánalmait három pontban foglalja össze.

Az első kívánság az, hogy az összes kereskedők által két év óta fizetett kamatok, birságok és adóbehajtási költségek kétharmad része az adózók fennálló tőketartozásaira számoltassanak el.

A második kívánság az, hogy minden kir. adóhivatal területén a kereskedők és iparosok adóinak felülvizsgálására a kamara által választott iparosok

és kereskedők részvételével véleményező bizottság alakíttassék, amely az adók felülvizsgálása alapján javaslatot tenne a pénzügyigazgatóságnak az adók egészben vagy részben való törlesztésére, részletfizetés engedélyezésére és általában az adók megállapítására vonatkozóan. E véleményező bizottság határozata ellen úgy a félnek, mint a kincstár képviselőjének fellebbezési joga volna a fellejtés hatóságokhoz.

A harmadik kívánság, hogy a kamatok 6 százalékra, a behajtási illetékek pedig a jelenlegi összegek egyharmadára szállíttassanak le.

A kamarai teljes ülés úgy határozott, hogy ennek a felterjesztésnek a támogatására felkéri a többi társ kamarákat és hasonló állásfoglalásra kéri fel az összes kereskedelmi és ipari érdekképviseletet.

Gazdasági tanács.

I.

Nem tudom elég sokszor hangoztatni azt, hogy a kalászos learatása napján, rakd össze a kéréket keresztbe. Ha nagy szárazság és hőség van, akkor ezt tedd a késő esti, vagy kora hajnali órákban. Miért? Ezekben az órákban a levegő vizesebb, a szemettartó pelyva nyirkosabb s az összehordás és össze rakásnál nem hullat el oly sok szemet.

Este az aratónép fáradt, a kévét a földön huzza s mivel a kalászos vége a nehezebb, azt huzza a tarlón végig. Csuda ha az erős, száraz, keményen álló tarló sok magot kifésül a kévékből???

Sokszor a termelés haszna — nyeresége fészülődik ki a tarlón. S miért? Azért, mert az ember nem használja az eszét, csupán a kezét. Már pedig igaza van a közmondásnak, hogy: „Többet ésszel, mint erővel”.

II.

Az aratást követő első és 2-ik napon a föld beveszi az ekét, bármily tartós szárazság után is, de nem veszi be 3—4 nap eltelté után. Azért siess a tarlókántással. Ezzel megőrzöd a föld mélyebb rétegében levő nyirkot, kipusztítod a napfélfordított gyökerét a

gaznak, a földed tisztul s egy lépést tesz a beérésfelé. Jó ez a tarlókántás, mely 6 cm-nél mélyebb ne legyen, arra is, hogy a vetés alá való szántásnak ez jó előmunkája, mely lehetővé teszi a mélyebb vetőszántást akkor is, ha a többi gazda, ki a tarlókántást elmulasztotta, a tartós szárazság miatt nem tud szántani. Jó ez azért is, mert ott, ahol sok szántani való esik egy-egy pár ígás állatra, hogy lesz ideje az összes őszi munkálatok rendes elvégzésére.

Jól tudjuk, hogy kárt szenvedünk, ha kikésünk az időből s hogy a hajszolva végzett s a gyorsmunka soh' se jó. Lehetetlené teszi ezt az ökor is, mely lefekszik a barázdába s hiába ütöd, nem kel fel, nem tudsz az őszi vetésnek rendes munkát adni.

Tarlót lehet kántani: ekével, de lehet ludtálpas kultivátorral (gruberral), de lehet tárcsás boronával is (élére állított tányérok, hengerverszerű kinézéssel).

Leglasubb s ezért legdrágább a tarlókántás ekével. Ha a föld összetétele megengedi, hánctsd a tarlót az előbb nevezettekkel, mert ezek ugyanannyi igaerővel szélesebbet, tehát olcsóbban szántanak tarlót.

Egy jó gazda ésszel dolgozik. Meggondolja mit miért tesz. Tudja, hogy a mi éghajlatunk szárazságra hajló s azért legnagyobb kincse az eső, a féli nedvesség, másszóval a föld nedvessége. Ha ez van, van termés, van idejére fejlett, erős s ezért betegségnek (rozsdának) jobban ellentálló kalászos, s 4—5 nappal korábban beérő teljes szemű értékes termése. Hasznos csak az ad s nem tuisűrűn vetett s ezért gyenge szalmájú és megdőlésre gyorsan hajló kalászos.

A föld nedvét megőrzöd a tarlókántással s még a tavaszi grubberolással, (kultivátorozással) a kézi kapálással s az ennél sokkal olcsóbb lokapával.

A föld vízbefogadóképességét növelöd a föld mélyebb megmunkálásával. Ha a földed humusztartalaja sékély s alatta olyan rossz föld van, hogy a nagyon mély szántással azt összekeveröd a jó földdel s a jó földréteget ezzel elrontanád, akkor ne szántsd nagyon mélyen, hanem a mennyire azt a jó feltalaj megengedi. Hogy földed mégis több vizet tudjon a tél folyamán magába felvenni, szántásal általajturöd ekével. Ha erre nincs pénzöd, lazítsd fel a mári megszántott földedet azzal a ludtálpas kultivátorral, mellyel a tarlót kántottad.

A föld összetételétől függ, hogy a felsővázába (mely a fogasborona vázához hasonlít.) ludtálpas vasakat tégy, amint a tarlókántásnál, vagy kisebb ludtálpakkal, vagy olyan késeket, mint a lokapánál van, vagy olyan szegeket, amilyenek a fagerendelyes fogasokban vannak, de előrefele hajlított hegygel. Ha ez a hegy nem hajol kampószerűen előre, akkor nem megy bele a földbe, hanem annak felszínén marad, mint a fogasborona. Ezeket a nagy vagy kis ludtálpakat, ezeket a fogakat sróffal úgy állítod, hogy lejjebb mehessen, mint ahogy a borozda talpa maradt a szántás után.

A föld is olyan, mint a szivacs, vagy mint az itató papír. Ha mélyen lazítod, több vizet vesz fel és tart meg, ha pedig az itató papírt erősen összepréséled, vagyis a lazaságát megszünteted, akkor az sem szívja fel a tintát, mint ahogy a többi kemény papír azt nem szívja fel.

Lazíts mélyen ősszel és télen, hogy földedben sok viz legyen. Ezt a nyirkot tartsd meg nyárára, hogy ne szenvedj az újabb szárazságtól. Ezt eléred akkor, ha tavasszal nem szántasz, más szóval nem fordítod fel a földet a napféle, hogy az kiszáradjon a naptól és a szélől. Tavasszal a szántót nem szabad felfordítani, hanem 6 cm. mélyen porhanyítani, ludtálpas extirpátorral (gruberral) kultivátorral, ez mind egy és

ugyanaz, csak a különféle gyárak s azok vevői nevezik hol így, hol úgy, még mielőtt megüledne a téli fagytól, más szóval akkor, mikor a föld tetejében süpped a lábod anélkül, hogy a sár a csizmádra ragadna. A gazda a földnek ezt az állapotát úgy nevezi, hogy „megpirult” a föld felszine, szét fagyott, szét porladt a hant, a rög.

Ebbe a fellazított földre azonnal vess tavasszal, mert ilyenkor a szórt vagy géppel vetett magot az jól beveszi, azt jól alá boronálhatod. Ha pedig később akarod bevetni pl. kukoricával, akkor is lazítsd fel, nehogy a tavaszi szél kiszáritsa. Minden nagyobb eső után lazítsd meg fentivel vetés előtt, hogy a nedvességel ne párologhasson, mint ahogy elpárolog kemény országról vagy aszfaltos utról 1—2 óra 1—2 nap alatt. Jó az a nyirkosság annak, ami bele leszvetve. Vetés után kapálj minden eső után, vagy kézzel, vagy az ennél sokkal olcsóbb lókapával s akkor nincs szárazságod a legnagyobb szárazságban sem.

Hogy a lazított földben a gyökér mélyebben le tud menni a víz után s hogy ebben tovább tart a nedvesség, látod abból, hogy a kiszült legelő, vagy rétben levő szántott földön szép zöld a vetés.

Okosodj gazda!

Én is okosodtam az évek folyamán, mert amit csináltam, észszel csináltam. Meggondoltam, hogy miért kell földet szántani, miért gruberral, kapával, lókapával porhanyítani. Meggondoltam, mi a jobb az én földemnek. A föld is olyan, mint a ló, nem egyforma. Az egyik lassu járású, a másik mindig siet. Ha ezek így maradnak párban, hamar tönkre mennek, elromlik a lábuk, el a tüdejük s a munka is nehezen, sok vesződéssel megy. Ahogy a lovat jól kell összepárosítani, úgy kell a földet az ő munkájával összepárosítani. Ha e kettő egyezik, akkor minden jó eredménnyel fizet.

Más szóval, ahogy a lassu ló mellé lassut kell fogni, úgy a gyors járásúhoz gyors járásút. Ami jó a szárazságrahajló földnek, az nem jó a forrásos, örökké vizes földnek, mert ezt ki kell száritani, mégpedig árkokkal, vagy tavaszi szántásokkal.

Ami jó a kicsi Péternek, az a nadrág nem jó a nagyon magas Páinak, pedig hát nadrágnak nadrág egyik is, másik is, mint ahogy földnek föld egyik is, másik is.

Jó munkát!

Majd írok máskor is. Addig dolgozzatok gazdatársaim ésszel.

HIRDESEN

LAPUNKBAN.

Itélet idő.

Szombaton este az égbolt nyugati és déli részéről vészes, fekete fellegek közeledtek állandó villámlás közben. Akik gyönyörködni tudnak a villámlásban, azok ritka, szép élvezethez jutottak. A sötét estét cikázva megvilágító villámlások vakító fénye kísérteties hatásban mutatta be a szélvihartól szaggatott fákat. A megeredt eső csak úgy ömlött. A villámok cikáztak; alma, barack rendre hűlőlt a fákról; a dörgések sűrű ismétlése a pergőlüz elmosódott emlékeit hívta elő. A villanyvilágítás is apró megszakításokkal tette meg változatosabbá az estét.

Mikor az eső is elállt már és az emberek kimerészkedtek, az elvonult fergeteg nyomán újabb vihar közeledt, mely második felvonásként szintén megtette a magát.

Béres János földjén a villám belecsapott a búzakeresztekbe, azokat meggyújtotta. A szomszédok segítségével szétdobálták a keresztekét és így csak három kereszt esett a tűz martalékává.

Kisvárdán is Gaál Gasztonék győztek.

Vasárnap választott a kisvárdai kerület képviselőit az összeférhetelenség miatt lemondott Kállay Tamás egységespárti képviselő helyére.

Hogy a választás milyen hevességű volt, abból is kitűnik, hogy az egységespártból 30-nál több és az ellenzékiekből 20-an voltak ott a választás napján. Az ellenzékiek győztek és 370 szótöbbséggel

dr. Osváth Pál

kisvárdai ügyvédet választották meg független kisgazdapárti programmal.

A Gaál Gaszton pártja most már huszonnégy képviselővel küzd a képviselőházban.

Tűz.

E hó 14-én délután 5 órakor Kiss Dániel Baross utca 21. számú házában a padlason a kéményhez épített füstölő kigyulladt. A kivonult tűzoltóság egy pár veder vízzel eloltotta a tüzet és így nem lett nagyobb kár.

A tűzoltóságnak löbb oldalról tesznek jelentést, hogy a községben sok bejelentellen

tűzveszélyes füstölőt építettek. A tűzoltóság hatósági intézkedést kér, hogy mindenki tartozzék a már megépített és ezután építendő füstölőre engedélyt kérni, hogy alkalom adódjék a tűzfészek megszüntetésére.

HIREK

Előfizetőinkhez!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

Tisztelettel

a GYOMAI UJSÁG

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Korossy György főispán szabadságra ment.

Előléptetés. Kiss Géza magyar államvasuti fisztafőosztályi léptették elő. Gratulálunk.

Áthelyezés. Baráth Mihály vezsenyi előjárót Lakytelekre helyezték át. Gratulálunk.

Papp Lajos ref. lelkész halála. Szeghalom község ref. lelképásztora Papp Lajos agyvérzés következtében 54 éves korában elhalt, szombaton éjjel. A közbecsülésben állott lelkipásztor Füzesgyarmaton született s egyháza Lugosról hívta meg 1915-ben. Lelkipásztori működése alatt alakult meg a Péter András reálgimnázium internátusával, azonkívül iskolákat építetett. A derék pap elhunyt nagy veszteség egyházára. Temetése hétfőn d. u. 4 órakor ment végbe.

Az OFB házhelyek árát újólá állapították meg és pedig nem 52 év, hanem 20 évi letörlesztésre.

T. Mészáros Aranka július 30-án az Erzsébet-ligeti pavilonban táncvizsgát tart nővédekével.

Pesta—Pista előadást vasárnap az Erzsébet-ligetben megismételték nagy anyagi és erkölcsi sikerrel.

Tennisverseny. A gyomai teniszklubok karöltve f. év július 29—30 és 31-én nagy tennisversenyt rendeznek, mely iránt nagy az érdeklődés még a szomszédos vármegyében is.

A szarvasi ipartestület Tákos Lajos borbély- és fodrászmeister ipartestületi jegyzői működésének 25-ik évfordulója alkalmából, 1932. évi augusztus hó 7-én, vasárnap, az ipartestület székházában, (Kereszt-u. 166.) szoborleplezéssel kapcsolatos jubileumi emlékművet rendez. Este 8 órakor társasvacsora. — Egy teríték ára 90 fillér.

Adófizetés. Az elmúlt hónapban serényen folyt be az adó, de ebben a hónapban alig alig fizettek valamit. Talán majd az új beletákkal fizetnek. És így is még mindig első helyen áll Gyoma a vármegyei községek adófizetése tekintetében.

A most megjelent adóstatisztika szerint Magyarország egy lakosára 1913-ban összesen 89 43 pengő közteher esett, 1931-ben pedig már 120 50 pengő.

Sipóc budapesti polgármestere 5000 tagu monstre küldöliséggel akarják felkeresni a diplomás munkanélküliek, de a felvonulást megakadályozták.

Brazília öt államában a forradalmárok győztek.

Negyedére csökkent a méztermés ebben az évben.

Munkahadseregbe akarják tömöríteni az ország 600 ezer munkanélkülijét.

A budapesti gyalogos rendőroket gummitalakkal fogják felszerelni.

A szeged—bajai műút építése még ebben a hónapban megkezdődik.

Budapesten a rossz tej miatt pusztít a hasiifusz.

Szeged népkonyhája naponia 4100 ingyenes ebédet szolgáltat ki.

40.000 postagalamb indult július 16-án Debrecenből és Budapestről.

Razziaszerűen ellenőrzik a cséplést.

Az Egyesült Államok bankjegyforgalmát állampapírfedezettel mellett egy milliárd dollárral szaporította.

Amerikában a Szt. Lőrinc folyó vizeinek szabályozásával, melyre 125 millió dollárt irányoztak elő, a világ legnagyobb vízszabályozását végzik el.

A gyümölcsstermelő kisüzemek rentabilitásáról ír a Kertészeti Lapok. Jól berendezett 200—300 négyszögletes gyümölcsöskert, szaktudással kezeelve, tulitehet egy-két holdas területen is. Fontos az első lépés, maga a telepítés. Ezt a talaj ismeretével kell irányítani. Meg kell vizsgálni a talajvíz összetételét is. Végül jól kell elvégezni a talajmunkát. A jól meszelt, trágyázott és tisztogatott fák hibátlan és szép gyümölcsöt adnak. Az újonnan telepített gyümölcsös 2—3 évig nem ad jövedelmet, de már a negyedik évben pl. az őszibarack, amely 3 m. töltévságra ültetnek, 78—134 kiló termést hozhat. A legtöbb pénzt ezért lehet elérni. Elsőosztályú gyümölcsösnél mázsánként 60 pengőt, másodosztályúért átlag 20 pengőt lehet kapni. Ezek a fák a 7—8-ik évben teremnek bőven. Fogyasztópiac közelében a kajszinbarack is jövedelmező.

Az ősszel a törvényhozás elé terjeszti a kereskedelmi miniszter az általános építőipari törvényt.

Ideges embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő élvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyászok véleménye alapján a **Ferenc József** víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Autótulajdonosoknak nélkülözhetetlen az Autóévkönyv, melynek tartalma a következő: Teljesítmény kimutatás. Eredmény kimutatás. Önköltség számítás. Üzemanyag kimutatás. Kiadások jegyzéke. Heti-, havi- és félévi mérleg. Napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyújt mindenről, ami az autótulajdonost érdekli. Az évkönyv ára 3.50 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, ahol meg is tekinthető. Utánvételes szállítással 40 fillérrel drágább.

Kaland az őserdőben Vajda Tivadar mérnök a napokban érkezett vissza Ecuadorból, ahol hat éven át a vasúépítkezés munkát vezette. Sokáig élt az őserdőben és sok baja volt az indiánokkal, akik nem veszélyeztették ugyan az életét, de annál nagyobb tolvajoknak bizonyultak. Mindent elloptak ami a kezébe került. Így történt, hogy a mérnök egyik bőröndjét, amelyben Tolnai Világlexikonának tizenhatszáz kötele volt, szintén elemelték. Vajda egy indián varázslótól vásárolta vissza a lexikont, amelyre még Ecuadorban is minden pillanatban szüksége volt.

Befejezték a kondoros—endrőd—mezőfűri vicinális út földmunkálatait. És mikor épül ki a kópálya?

A romániai képviselőválasztásokon a magyar párt a harmadik helyre jutott.

A rozsdapor nemcsak a buzáit ieltünkre, most az aratók és cséplők egészségét fertőzi meg.

Békésvármegyében veszedelmes méreteket öltött a sertéspestis.

A pesti társaság legérdekesebb pletykáit közli új számában a Délbáb, amely gazdag tartalommal jelent meg. Érdekesebbnél érdekesebb cikkek a pesti rádióstúdióról, a színházi eseményekről, a színésznők életéről, a film aktualitásokról, amatőr filmpályázat, értékes díjakkal, egyfelvonásos szindarab, érdekes keresztrejtvény és még sok más cikk és kép található a népszerű színházi rádió és filmképeslapban. A Délbáb egy száma 26 fillér.

Tátrai autocar kirándulást rendez a MEFHOSZ. Augusztus 3-án a MEFHOSZ Utazási Irodája a megszállt felvidék legvadregényesebb helyeire 8 napos autocar utazást rendez. Jelenkezőket már csak korlátozott számban vesz fel az iroda. Jelenkezni lehet MEFHOSZ Utazási Osztálya Ferenc körút 38. fsz. 2. d. u. 4—7-ig. Telefon 872—74.

Hősök emlék útja 65 sz. alatti
3 szobás lakóház
parkirozott nagy kerttel,
melléképületekkel
haszonbérbe
kiadó
és azonnal elfoglalható.
Feltételek megtudhatók
Arany János utca 4 sz. alatt.

PUBLIKACIÓ.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Búzarostát keresünk megvételre Wagner Márton Fiai.

Kovács Jánosnak 10 fertály keselyősi földje 1, esetleg 2 családnak feles haszonbérbe kiadó. Bővebbet Kovács Jánosnál.

Arató pálinkára máától kezdve nem lesz szükség, mert Gyomán a két Szövetkezetben a kisüsti pálinkának literjét 2.60-ért lehet kapni. 5 liter vételnél literenként 2.20 P.

Cserépkályhák, kandallók átvadását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. **Váci kályhamester Békéscsaba, 1. kerület Bánát utca 1 sz.**

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanitónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Egy kisebb jégsekreány eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

Egy padozott két szobás lakás, előszoba, konyha, speiz és verandával augusztus 1-től a Tompa és Bocskay utca sarkán kiadó.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, lakással is és egyéb mellékkeliségekkel Endrőd legforgalmasabb helyén. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Kölcson zsákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Ne küldje gallérját vidékre, mikor itthon olcsóbban tisztítja ki **özv. Pfeiffer Mihályné** Bocskai utca 27. Gallértisztítás 10 fillér. Szíves pártfogást kér.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy

Gyomán és Endrődön

gabonát vásárol

a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

Rádió műsor.

július 24—30-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, július 24.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Ev. istentisztelet utána idő, időjárás, vizállás majd zenekari hang.
2: Gramofon
3: Dohánytermelés
3.45: Szalonzene utána idő, időjárás
5: Előadás
5.30: Magyar nóták
6.30: Előadást
7.30: Sport és lóversenyeredm.
7.45: Zenekari hangv.
9.30: Énekhangv.
11: Cigányzene

Hétfő, július 25.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Mesék
5: Gramofon
6.15: Előadás
6.45: Cigányzene
7.45: Szini emlékest
8.45: Zenekari hangv.
10.15: Idő, időjárás, hírek majd cigányzene

Kedd, július 26.

9.15: Katonazene
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Állástalan zenészek hangv.
4: Szalonzene
5: Előadás
5.30: Hangv.
6.30: Humor az újságírásban
7: Cigányzene
8: Hangv.
11: Időjárás majd jazzzene

Szerda, július 27.

9.15: Rendőrzenekar
12.05: Hangv.
4: Gyermekmesék
5: Bécsi dalok
5.45: Előadás
6.15: Hangv.
7.45: Vigjáték
9.30: Időjelzés, hírek, lóvers.-eredm.
9.45: Zongorahangv.
10.20: Időjárásjelentés majd cigányzene

Csütörtök, július 28.

9.15: Szalonzene
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Hangv.
4: Katonazene
5.30: Novella
6: Táncczene
7: Hangv.
7.45: Rádió külügyi negyedóra
8: Diszeloadás az orfeumban, szünetben időjelzés, hírek. Előadás után: időjárás majd szalonzene

Péntek, július 29.

9.15: Katonazene
12.05: Cigányzene
4: Előadás
5: Postászene
6.30: Klebelsberg Kunó előadása
7.40: Hangv.
8.50: Hangv. a Hálászbástyán utána idő, időjárás, hírek majd zenekari hangv.
11.25—1-ig: Gramofon

Szombat, július 30.

9.15: Hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
4: Gyermekjátékszóra
5: Felolvasás
5.30: Cigányzene
6.30: Mit üzen a rádió?
7.30: Cimbalomhangv.
8: Operaházi zenekar
9.30: Időjelzés, hírek, ügétőversenyeredm. majd szalon és jazz-zene
10.10. Időjárásjelentés utána cigányzene.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Egységes búzatípus.

Két heti cséplés után járásunk minden tájékról ismeretesek a búzaeredmények mennyiségre és minőségre is. Vannak helyek, ahol 2—3 mázsás a mennyiség és 60 kg. a fajsúly. Vannak termelők, kiknek nem termett egy szem csiraképes búzájuk; másoknak pedig gyönyörű 82 kg-os fajsúlyu búzájuk van.

Ezek a szélsőségek minden gazdát nagy óvatosságra intenek. Két hónap múlva kezdődik az őszi vetés és addigra el kell dönteni, kiknek termett a határban a legszebb, legjobb búza; meg kell győződni ennek a csiraképességéről és ha az jó, ezt a búzát nem szabad kiengedni a községből; ebből vessen az is, akinek nincs ilyen jó búzája. Megéri, hogy a fajsúlykülönbözetet megfizessék a jobb búzáért.

Egy csapásra elérjük így azt, amit hozzáértő szakemberek régóta hangoztatnak: hogy a legjobb minőségű búzát válasszuk ki és minden termelő ezt vessen, akkor elérhetjük azt, hogy a gyomai búzának, mint egységes típusu búzának neve lesz és jobb ára is lesz.

Mintha csak figyelmeztetés volna az Istentől, hogy a sok silányabb fajtaival ne kinlódjunk ezután is. Hiszen láthattuk, a jó búzának nem tudott a rozsdá ártani, csak a silányabbat pocskolta meg.

Sürgősen alakítsanak egy szakértő bizottságot, melynek elnöke a járási gazdasági felügyelőnk legyen; ez a bizottság szerezze be a

jobb fajsúlyu búzamintákat, végezzen csiráztatási próbát és tegye közhírré ezt az eredményt, egyben indítsa

meg az akciót, hogy a gyomai járásban egységes búzatípus termelésére törekedjenek a termelők. W.

A gyomai kereskedők és iparosok tüntető nagygyűlése.

A békéscsabai Kereskedelmi Csarnok kezdeményezésére a békéscsabai iparosok és kereskedők úgy határoztak, hogy július 27-én a megye minden városában és községében d. u. 3 órakor tiltakozó nagygyűlésekkel rendeznek és ugyanakkor d. u. 3 és 6 óra között az összes üzleket bezárják és a munkát beszüntetik.

A tiltakozó gyűlést Gyomán az Ipartestületben tartófák meg. Az érdeklő iparosok és kereskedők fellünő nagy számban jelentek meg a gyűlésen és az ulvonalakon szinte fellünő volt a nagy csend és a mindenütt lehuzott üzleti rolló.

A gyűlést Hartenstein Ignác keresk. tanácsos, az OMKE gyomai kerületének elnöke nyitotta meg, üdvözlővén a megjelenteket és a hatóság képviselőit és tárgyilagos beszédében ismertette a cél és az okot, ami a kereskedő és iparos társadalmat a 12-ik órában megmozdulásra készítette. Kérte a gyűlés résztvevőit, hogy a polihikától tartózkodjanak és a gyűlés nyugodtságát és zavartalan lefolyását biztosítsák. Itt említettük meg, hogy bár el voltunk készülve szenvedélyes hangu kitörésekre és panaszokra, ezt már alapjában elfojtotta és letompította az elnök nyugodt viselkedése, hangja, tárgyilagos beszéde és óvatos, körültekintő eljárása. Hartenstein Ignác elnökkel sokat nyert Gyoma község kereskedő világa. Az ő nagy tapasztalata, elsőrangú szakképzettsége és műveltsége, melyek a vezetésre predesztinálják; csillapítólag

tud hatni még a legelkeseredettebb tagra is. Beszéde után felolvastatta a két határozati javaslatot, melyet egész terjedelmében közlünk:

Kereskedők határozati javaslata:

1. Kivánjuk, hogy az adóterhek a valóságos teherbíró képességgel összhangba hozassanak. A becsléssel törtéző kivetéseknel az érdekeltségek képviselőinek véleménye feltétlenül figyelembe vélessék s azt az adóhatóság csak indoklással mellőzhesse.

2. A forgalmiadó terén kívánjuk a fázisrendszenek az egész vonalon való alkalmazását.

3. Az adóhátrálékokra viszszaemelőleg 5 évre rendeltessék el revízió és pedig az érdekeltség képviselői megbízottainak bevonásával. — Ahol a hátrálék megállapíthatólag az aránytalan túladóztatásból állott elő, az részben, vagy egészben töröltessék. — Ezen eljárás befejezéséig az adóvégrehajtások felfüggesztendők. — A revízió után megállapított adóhátrálékok törlesztésére 5 év engedélyeztessék, pontos részletfizetés esetén kamatmentesen. — Az eddig teljesített kamatfizetések a tőkétörlesztésbe beszámítandók.

4. Az OTI és MABI teljes autonómiája állíttassék vissza és az öregségi és rokkantsági járulékok fizetése függesztessék fel. A Társadalombiztosító hátrálékok ugyancsak revízió alá veendőek s a hátrálékok kamata 6 százalékra csökkentendő. —

A teljesített kamatfizetések itt is a tőkébe tudandók be. — A Kereskedelmi Törvény és az OTI, illetőleg a MABI alapszabályai módosíttassanak olyformán, hogy a kereskedelmi alkalmazottak a biztosító intézet részétől az ipari munkásokkal azonos elbánásban részesüljenek. Vagyis a munkaképtelen kereskedelmi alkalmazottat is betegsége első 6 hetében ne a munkaadó fizesse, hanem a Társadalombiztosító legyen köteles táppénzsegélyben részesíteni.

5. Az egyenlő elbánás elve alapján minden eddigi és ezután következő moratóriális intézkedés terjedjen ki a kereskedőkre és iparosokra is. A részletes gazda-moratórium által érintett kereskedők és iparosok hasonló moratóriumban részesüljenek.

6. Ugyancsak az egyenlő elbánás elve alkalmaztassék a bejegyzett kereskedőkre a kamatmaximum tekintetében.

7. A mezőgazdasági export előmozdítása érdekében a jelenlegi devizarendelet megfelelően módosítandó.

8. A vasúti és postai tarifák leszállítandók és a vidéki kereskedőket és iparosokat megkárosító minden kedvezményes utazás megszüntetendő.

9. A Szövetkezetek részéről eddig élvezett bármilyen állami, vagy közületi támogatás, segély, üzletreszjegyzés, stb. azonnal vonassék meg, kedvezményes adózásuk hozassék a kereskedőkével összhangba. A szövetkezetek csakis tagjaikat szolgálhassák ki.

10. A magánkezekbe való minden állami és kisüzemnek haladéktalan és teljes megszüntetését azzal, hogy az állam a jövőben tevékenységét kizárólag az állami feladatok elvégzésére fordítsa, biztosítsa a közrendet, élet és vagyonbiztonságot, de közüzemek fentartásával és létesítésével ne csináljon versenyt az iparnak és kereskedelemnek.

Iparosok határozati javaslata:

Gyomán 257 önálló iparos van. Tájékoztatóul a legutóbbi

helek folyamán készítettük el a statisztikai adatokat. Ezek az adatok megrendültek, szívet facsaróan markolnak minden érző, gondolkozó ember lelkébe. Ezek az adatok azt igazolják, hogy Gyomán a 257 önálló iparos közül csak cca 10 százalék tud rendesen megélni, cca 20 százalék épenhogy meg tudja kenyerét keresni, 70 százaléka pedig éheznek, minden tekintetben a legszánalmasabb nyomorban van. Ezt a 200 iparos embert az otthonában kell meglátni kihűlt tűzhely mellett, apatikus elvettségben, az éhség lobogó tűzével a szemében. Ezeknek már minden mindegy. Különösen leirhatatlan a nyomor az építőiparban (kőműves, ács, asztalos, lakatos, bádogos,) a cipész és férfiszabómesterek munkanélkülisége szinte elképzelhetetlen és hihetetlen, ezek a szakmák munkást már alig foglalkoztatnak.

Követeljük:

1. Munkaadói munkaalkalmak teremtését, ha az lehetséges nem volna, iparosokhoz méltó pénzbeli segélyezés biztosítását. Ezek keresztül véneletése céljából a külföldre szöktetelt és csempészelt pénzek és értékek elkobzását, nemzeti tulajdonként való elkobzását, az ország területére való visszahozását és népjólétit, valamint iparos támogatási és megsegítési célokra felhasználását. A kontárkérdésnek gyökeres rendezését, annak kimondásával, hogy elsősorban is a kontárnak munkatadó büntetendő.

2. Egy éves moratóriumot. A köz- és magántartozásoknak az értékcsökkenés százaléka arányában való leszállítását, a kamatoknak 3—4 százalékban való megállapítását és 5 éven belül fizetett annál több kamatnak a megmaradó tőketartozásba való beszámítását és a gazdasági harcban önhibájukon kívül elesettek részére amnesztia kiadását, illetve az amugy is behajthatatlan adó és OTI járulékaiknak teljes törlesztését.

3. Egészséges és a mai kor szellemének megfelelő földbirtokreform keresztül vitelét telepítéssel, szakerőkkel való irányítással és kötelező termeléssel, a hitbizományok és nagybirtokok megszüntetése mellett és felhasználásával, továbbá úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkabérek gyökeres megoldását, a gabonaföldön a gabonauzletek megreformálását, a gabonaszpekuláció megszüntetését és a hájáródós üzletek elfoglalását.

4. Ugy a köz, mint a magánalkalmazottnál az állás és jövedelemhalmozás megszüntetését, hogy senki havi 1000 pengőnél nagyobb fizetést ne élvezhessen, továbbá a dugsegélyek és jutalékok, valamint a fizetésen túl minden szolgáltatás azonnali megszüntetését, végül annak elrendelését, hogy az ország területén kívül lakók nyugdíjban ne részesülhessenek.

5. A közszállításoknak svájci rendszer szerint való kiadását, oly módon, hogy a közmunkákból sorrendben, versenytárgyalás kizárásával az áraknak országos szakmai bizottságok által való megállapítása mellett részesüljenek a kézművesiparosok és ne kívánassék tőlük a mechanikailag felszerelt gyárban készült típus, hanem legyen megfelelő vidéki típus is.

6. A kartekek kérlelhetetlen letörését, áruzsorájának megszüntetését.

7. A termelés megindíthatása céljából a legszélesebb decentralizáció elvének érvényre juttatása mellett az iparosság részére megfelelő hitel biztosítását, az átmeneti időre kamatmentesen, csupán a kezelésért és a be nem hajtható követelések kifizetésére összesen és legfeljebb 2 százalék igénylését, hogy a munkát végző iparos megfelelő engedményezésre kötelezhető.

8. Megfelelő pénzforgalom biztosíthatása céljából a Nemzeti Bank pengő-kontingensének forgótőke és beruházás céljaira megállapítását, hogy a termelés mindenkor biztosítva legyen. Amennyiben ez lehetséges nem volna, vagy addig is míg ez megvalósítható, a Magyar Nemzeti Bank a pengőn kívül hozzon forgalomba államjegyeket belföldi fizetési eszközül a gazdasági válság tartamára, amelyek koronáról szólhatnak és értékük a pengő fele legyen.

9. A Társadalombiztosító járulékok leszállítását annak kimondásával, hogy a leszállítandó járulékok terhére az azt fizető iparosok is biztosítva vannak. A Társadalombiztosító Intézet teljes jogu autonómiájának visszaállítását, az öregeségi járulékok 30 százalékának a vonatkozó törvény parancsa szerint építési célokra és e végből 6.5 százalékos hosszúlejáratú amortizációs építkezési kölcsönökbe való fektetés utján felhasználását és az összes főkésített késedelmi pótlékok és behajtási költségek törlesztését. Azoknál, akik iparüzésük közben főnkrementek,

mindennemű Társadalombiztosító tartozás törlesztését.

10. A kereseti adónál legalább 1600 pengős adómentes létminimum megállapítását, az adózás egyszerűsítését, a különböző adónemek, a termelést megdrágító adók (cukor, liszt) megszüntetését, az egyenlő elbánás elvének érvényesítését és a forgalmiadó minden nemének teljes elfoglalását.

11. A kisipari hitel intézményes biztosítását, legalább 25—30 éves lejáratu. 3—4 százalékkal annuizáló amortizációs kölcsön alakjában.

12. A 30 éves házaadómentességnek az egész ország területére visszaállítását, a községi pótdadókra is kiterjesztését.

13. A magánkezekbe való minden állami és közüzemnek haladéktalan és teljes megszüntetését, azzal, hogy az állam a jövőben tevékenységét kizárólag az állami feladatok elvégzésére fordítsa, biztosítsa a közrendet, élet és vagyonbiztonságot, de közüzemek fenntartásával és létesítésével ne csináljon versenyt az iparnak és kereskedelemnek.

Ezen követelések teljesítése csak átmenetileg segítené a kisiparosságon, általános javulás csak akkor érhető el, ha az országnak 60 százalékát kitevő munkanélküli és nyomorban élő fogyasztóképtelen néptömegét ipari és mezőgazdasági termelvények vásárlására képessé tesszük.

A határozati javaslatokat az érdekelték a legnagyobb figyelemmel hallgatták végig. Ezután felkérte a jelenlevőket, hogy a javaslatokhoz szóljanak hozzá.

Molnár István a cséplőgéptulajdonosok terheiről beszélt. A javaslatot elfogadta.

Ezután Kner Imre boncolgatta éles megfigyeléssel és nagy hozzáértéssel a javaslatot pontonként általános helyeslés közben. Elve az, hogy ne kívánjunk mindent az államtól, az minél kevesebbet adjon és minél kevesebbet vegyen el adózóitól s tevékenysége ne állami kísérletezgetésekben merüljön ki — melyre reáfizetünk — hanem közigazgasson, de jól! A versenyt szüntesse meg a kereskedőkkel és kisiparosokkal szemben. Az előterjesztett javaslatokat a jelenvöltek egyhangulag, a Kner Imre kiegészített javaslatával (10 és 13-ik pont), elfogadták.

A gyűlés ezután véget ért a legszebb és dicséretre méltó nyugodtsággal. L.

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.**

Bankóprés.

Irtá: Hegedüs Lóránd. Bár ne irta volna. Nimbusza nem szenvedett volna csorbát mint így. Eddig Őt tárgyilagosságnak tartottuk, de most látjuk, hogy elfogult és beállott a bankóprés lovagjai közé. Bár óvatosan kerül a Bell Miklós nevét, de mégis tudjuk, hogy az Ő Gazdasági Reformtervéről van szó. Nagy érdekek foroghatnak köztük, mert személyeskedésektől sem tartózkodik amidőn így ír. „Képtelen fantazmagóriáról van szó, amelyet olyan valaki irt, aki a közigazdasági szavakat megtanulta ugyan, de nincsen tisztában azzal, hogy azok megejt micsoda fogalmak vannak, lefeljebb az eszmék összezavarására, de nem a helyzet tisztázására való.” Ezek a Hegedüs Lóránd szavai. Az egész cikk olyan tendenciózus, amennyire minden bizonyíték nélkül való, hogy nem volna érdemes vele foglalkozni, csakis azért, mert Hegedüs Lóránd irta. Ki kell emelnem, hogy Bell Miklós fináncpolitikája még nem bukott meg, sőt napról-napra tért hódit, ellenben Hegedüs Lórándnak még eddig egyetlen pénzügyi terve, vagy jóslata sem vált be. Argumentumai nincsenek, fölényes akar lenni, azonban gyerekesé válik pl. a 8 millió bankóprés és végül az orosz nagyherceg bankóhamisítása igazán nevetséges idézet: ha ilyen argumentumokkal akar a gondolkodó közönségre hatni, ezzel azt hiszem csak Bell Miklós álláspontját erősítette meg, mert ha az ellen csak ilyen érvekkel tud egy Hegedüs Lóránd is küzdeni, akkor mégis csak Bell Miklós lesz igaza így beszélnek a vidéki emberek.

Igy hát Hegedüs Lóránd szerint a Nemzeti—Bank alakításához csakis egyes kiváltságoknak van joga, az egész nemzet nem teremthet olyan alapot, nem

átánhatja fel értékeit, amelyek alapján pénz kibocsátható volna? Bell Miklós elsorolta a jelenlegi pénzrendszer hibáit és ebből Hegedüs Lóránd egyetlen egyet sem cáfolt meg. Azt minden laikus is látja, tudja, hogy a kibocsájtott bankóknak csak 1/3 arany fedezete van az egész világon, tehát nincsen arany a szükségletnek megfelelőleg, ezért kellett háromszor annyi papirbankót kibocsájtani, melynek 2/3-a fedezetlen, de a forgalmat még így sem tudják lebonyolítani, nincs elég pénz, ezért van a sok munkanélküliség, ezért van a pangás minden téren; vagy a bankokrácia tartja vissza a pénzt. Ezért kellene az állami bankok, hogy ilyen közérdekű ügyek magán érdekektől ne fügjenek. Ha pedig a jelenlegi válságos helyzetet nem a bankokrácia önzése okozza, hanem az arany elégtelensége, akkor új alapot kell teremteni a pénznek és ez nem lehet más mint a föld, az egyedüli termelési tényező, amely munkanélkül is tud teremteni, még emberi célra értékes termékekkel is. Pl. az erdők, érdek, sító és csakis a föld útján válhatik a munka és a tőke szintén termelési tényezővé. El váránk tehát Hegedüs Lórándtól, hogy ilyen létkérdés ügyben tárgyilagosan nyilatkozzék, argumentumokkal döntse meg Bell Miklós állításait, vagy pedig hallgasson.

Csókaji FÉNYES KÁROLY
szől. bor. szaktanár
okl. gazda. (Léh)

A kanadai Kis Ujság-ból

a következő kis hírt közöljük le. Úgy látszik, ott is túlteng a protezsálás, pedig de messze esnek tőlünk odaszakadt véreink.

Íme a cikk:

A Plymouth Cordage Co. 200 új munkást vesz fel.

Már régen nem volt Wellandon ilyen jóleső, örvendetes hír, hogy a kötélgárban körülbelül kétszáz munkanélküli kap állást. Ezt a hangulatot felendítő hírt mi is nagy örömmel kö-

zöljük. Hogyne, hiszen ilyen hír kellene csak sok.

H. K. Smith a gyár igazgatója kijelentette, mivelhogy bőtermésre van kilátás nyugaton, nagy lesz a szükség a buza kötéshez használandó zsinagra. Mindent elkövet a gyár vezetősége, hogy főképen a Welland és környékén lakókat alkalmazzák, de csakis azokat, akik legnagyobb szükségét érzik. Ezért azonnal meg is kezdik az éjjeli munkát.

Azt is kijelentette az igazgató — még pedig nyomatékosan, — hogy senmiféle protezsálás, ajánlás, vagy pártfogás mellett senkit fel nem vesznek. És amennyire mi ezt már idáig is megfigyeltük: szigorúan be is tartják. Szinte hihetetlen, hogy ebben a mai görbe világban ilyen egyenes uton jusson munkához a szegény ember. De ennél a társaságnál ez így van. Tehát ne is próbáljon senki sem rövid, vagy kerülő uton bejutni ebbe a gyárba. Sőt még tolakodni sem érdemes.

Szugesztiónk csupán annyi: el ne felejtjük a magyar becsületet.

Lapzártakor vett értesülésünk szerint a felvett új munkások között elég szép számot tesz ki a felvettek között a magyar is.

Idézet

Jánosi György váraizai református lelkész egyik leveléből.

„A mai magyar kor kétféle kiscgazdatípust alkotott. Az egyik a tétlenül politizáló, örökké zúgolódó kiscgazda. Ez a maga mulasztásait másra hártja, bűnkakot keres az államban, társadalomban, viszonyokban és mindenkiben. Felségsértésnek tartja, hogy nem ő a képviselő, soha semmi sem történik kedvére s ha véletlenül vezető szerephez jut, rosszabb, tehetetlenebb, mint bárki más. A másik típus a szerényen, alázatosan dolgozó kiscgazda, aki minden jóban, hasznosban benne van, háza, mint a templom, gazdasága rendezett, boldogulva boldogít“.

Huszonhárom milliméteres eső.

Szombaton este 10 óra után csendes eső eredt meg és az éjszaka és vasárnap délelőli folyamán 23 milliméter mennyiséget tett ki. Olyan szép, csendes eső terült el az egész Tiszántúlon, hogy a buza gyenge hozamán sopánkodó gazda azzal vigasztalja magát, hogy legalább a tengeri fizet majd jól. Az idén az a szár lesz ritka, amelyen csak egy eső lesz.

Felzöldült az egész halár. A méhészek is verik a készülődőt, hogy méheikkel legalább a tarlóvirágra vihessék ki.

A cséplőgépek nagyobb része is állott hétfőn, annyira megázott a gaz.

Az esős idő a gyomnak is kedvező. Különösen feltűnő, hogy mennyi szerb lövis van a járásban. Ezuton is felhívjuk hatóságaink figyelmét a szerb lövis halékonyabb irtására, elégetésére.

Koldúsok.

Dunára nyíló kis tabáni utca.

Csendes. Kevés ember járja.

Az egyik kis roskadó ház kopujában
egy ember ül némán, szódtalan.

Aszott kezében kopott harmónika sír, zokog fáradtan...

Fejére sok kemény tél hava hullhatott

arcán, szemében felejtven sok-sok bánatot...

Ruhája rongyos; olyan időmarta;

régi színét az út pora már rég elhonzfoglalta.

Aszott kezében fáradtan sír, zokog kopott harmónika...

A háborúban értünk csonkult lába.

És most mellette üresen, a földön kis bakasapkája...

Koldus apjától maradt rája

minden vagyona:

aszott kezében fáradtan síró kopott harmónika.

Fájtól nehéz fejét néha el-elejtí,

aztán fáradt tekintetét az égre emeli.

— Édes jó Istenem, hát nem hallik oda,

ahol az a sok fényes, úri palota!...

Asszott kezében fáradtan sír, zokog kopott harmónika...

S ime, csoda esett. Talán Isten hozta...

egy gazdagnak látszó kövér úr jött arra.

Oda se nézett, úgy dobta oda,

reá se nézett, úgy adta oda! Szegényt, Isten így alkotta.

S a koldus kezében fáradtan sír, zokog kopott harmónika...

Véletlen

egyszer én is arra mentem,

de nem volt mit tennem

az üres sapkába.

Fáradtan sírt, zokogott a kopott harmónika...

A koldus előtt álltam...

Sírtam... sírtam... sírtam...

reszkető ajakkal „jó napot“ kívántam.

Mást nem tudtam adni, de ezt szívből adtam.

Aszott kezében kopott harmónika sírt, zokogott fáradtan...

S ime, csoda esett... az Isten akarta.

Levelét hullató vén, öreg akácfa

egy aranyárga levelét zokogva hullatta

a könnyező koldus üres sapkájába.

Aszott kezében fáradtan sírt, zokogott kopott harmónika...

PESTI DIÁK.

Balatoni Íróhét.

A magyar írók országos kongresszust tartanak a Balaton mellett.

Nagy ünnepek lesznek Veszprémben, Siófokon, Balatonföldváron és Keszthelyen. Irodalmi fil-léres vonatok fognak közlekedni. A magyar irodalom reneszánsza van küszöbön.

Nagy horderejű fényes ünnepek színhelye lesz a Balaton szept. 4—11-ig. Ebben az időben rendezik meg a Balatoni Íróhetet az Írók Gazdasági Egyesülete, hogy együttes erővel biztosítsa a magyar író-társadalom gazdasági és szociális helyzetét.

A magyar írók első parlamentjén meg fog jelenni minden hivatalos tényező,

a kultuszminiszter és a magyar tudományos és szépirodalom leghivatottabb képviselői.

A nagy népmozgalomra tekintettel a filléres gyors mintájára külön irodalmi vonatokat bocsát a kereskedelmi miniszter a Balatoni Íróhét rendelkezésére.

A Balatoni Íróhéttel kapcsolatosan felvilágosítással szolgál: az Írók Gazdasági Egyesületének Titkársága Budapesten, VIII. Eszterházy utca 4.

A hajdudorogi polgári iskolát is előbb megszüntették, most újra megnyitották. Tiszta kabaré.

Walkó Lajos külügyminiszter bejelentette, hogy december közepéig halasztást kapunk háborus adósságainkra.

Az öregség világbajnoka a 165 éves Timur Aga.

A törökországi Bitlisben felfedezték egy öreg embert, aki azt állítja magáról, hogy sokkal idősebb a nemrég elhunyt világhírű Zaro Agánál. A legújabb öregségi világbajnok, Timur Aga, lekicsinyítően beszél az elhalt aggastyánról, aki szerinte okirathamítás útján jutott öregségét igazoló okmányokhoz. Állítólag megvesztegette volna a kiállító községi bírót. Ő, Timur Aga — amint mondotta — már 45 éves volt akkor, amikor Zaro Aga csak járni tanult. A vén török azt állítja, hogy 1767-ben született, tehát pontosan 165 éves.

Levél másolat Erdélyből.

T.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
Budapest.

Van szerencsém tudatni, hogy címem f. év augusztus 25-éig Fehér Lajos. Cluj (Kolozsvár) Str. R. I. Románia, azontul Budapest, V. Vilmos császár ut 32.

A kívánt aláírásokat a küldött „Nyomatvány”okon, 2 példányban, mellékelten megküldöm.

Megjegyzés: 150 pengőmnek átadásáért július 4-én Bpsten t. C-től a mai napig, vagyis 2 hét alatt annyi nyomtatott papírt és borítékot kaptam hogy az íróasztalomt egészen befedi. A t. C-től kapott s ide utánam küldött kettő levélért itt 13 Leit kellett fizetnem. Én t. C-ben megbízom — azért adtam át a 150 pengőt — s azért a Bpsten kézhez vett átvételi cédula nekem elég.

Tisztelettel kérem, ne írjon ez ügyben a Bank nekem több levelet s ne kényszerítsen engem levelezésre. Egyik is, másik is pénzbe kerül s attól tartok, hogy ennek költségére — két hó lefolyása alatt — rá megy az egész átadott összeg.

Kiváló tisztelettel.
N. N.

Magyarázat:

Bpsten átadtam a P. M. K. Banknak 150 pengőt, hogy azért küldjön nekem Lei-eket N. városba, mert oda megyek nyaralni.

1. Bpsten 1932 július 4-én 54 számú cédulát kaptam, hogy ezt az összeget „Átmeneti számlára” a Bank tőlem átvette.

2. „Jóváírás” t. f. év július 4-iki kelettel utánam küldte a Bank.

3. Értesített f. év július 6-iki kelettel, hogy a Nemzeti Bank nekem Lei-eket nem engedélyezett. Ezzel az értesítéssel érkezett egy címkés boríték, azon nevem ceruzával írva, ráragasztva egy bélyegszerű cédula, rányomtatva: Melléklet 340. Mindez egy borítékban póstára adva, 32 filléres bélyeggel. Itt e levélért 10 Leit kellett a póstának fizetnem.

4. Ma július 18-án érkezett fenti Banktól egy levél 30 fillérés póstabélyeggel, itt 3 Leit fizettem rá. Ebben 2 nyomtatott boríték, 2 nyomtatott cédula, a tőlem kért 2 aláírás részére és egy nyomtatott kísérő levél.

Én két nap előtt irtam fenti Banknak s kértem az átadott 150 pengőm megőrzésére visszatértemig: augusztus 25-ig, 1 és fél hónapig.

Aggodalmak.

Ne tessék haragudni a Pesti Magyar Ker. Banknak, ha őszintén megírom, hogy rongyos 150 pengőmnek 1 és fél hóra történt átvétele miatt 2 hét alatt hozzám érkezett (fent felsorolt) nyomtatással drágított papír láttára, — mely kitergelve íróasztalomt teljesen befedi — aggasztó félelem vesz rajtam erőt s önkéntelenül támad bennem az a kérdés, hogy 1 és fél hó után kapok-e vissza valamit a Bankba tett 150 pengőmből s nem e számolják el:

Nyomatványokra	P
Bélyegekre	P
Levelezésre	P
Adminisztrációra	P
Megőrzésre	P
Folyószámlára	P
Folyó- és különbözeti számlára	P
Árfolyam különbözeti számlára	P
stb. stb. számlára.	

Nekem, az egyetemet végzettnek elég lett volna a személyesen Bpsten kézhez vett ad 1. alatti átvételi elismervény s ma fenti aggodalmaim nem győtörnének.

Ne csudálkozzon senki, hogy a nép ilyen bürokratizmus láttára fél a banktól s az újságokban e félelemnek kifejezést ad s ilyen sok levelezés láttára a „kiuzsorázás” szó használatától sem riad vissza.

Én bizom a Bankban s ezért nekem egy cédula is elég lett volna.

N. N.

HIREK

Kinevezés. Fehér Gyula, Láger István és Szilovicza István forgalmi díjnokokat a MÁV Igazgatóság üzletgyakornokká kinevezte.

Értesítés. A helybeli postahivatal értesíti a közönséget, hogy f. hó 30-án (szombaton) délután 6 óráig tarti pénztári szolgálatot.

Értesítés. Nagylapos állomást 300 klgnál nem súlyosabb gyors és teher darabáruk fel és leadására megnyitották. A darabáruk nem tárolhatók.

Mezőberény gőcpont állomásnak van fel véve, díjkedvezményes jegyek adának ki oda a gyomai állomáson.

Dr. Szirtes Jenőné temetése. Az elhunyt dr. Szirtes Jenőné holttestét hazahozatták Budapestről és temetése vasárnap, f. hó 24-én d. u. fél 4 órakor volt a zsidó temető halottas házából nagy részvét mellett.

Nem jár külön díj a kéményégetésért. Egyes vidékeken a kéményseprők az évenként legalább egyszer kötelező kéményégetésért külön díjat számítottak fel. Erre vonatkozólag most a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, e szerint ezekért a kötelező kéményégetésekért nem jár külön díjazás a kéményseprőnek.

ÉRTESETÉS. Bácsy és Társai Bankháza gyomai bejegyzett cég magánegyezségi ügyében tisztelettel közöljük, hogy az egyezségi tárgyalást 1932 augusztus 2-án (kedden) délelőtt 9 órára tüzték ki Gyomán az Uri-Kaszinó nagytermébe. Országos Hitelvédő Egylet.

Olcsóbbak lesznek az iskolai tanszerek. Karafiáth kultuszminiszter az iskolai tankönyvek árának leszállítása után egyik legközelebb megoldandó feladatának tüzte ki az iskolai tanszerek, írószerek és füzetek árának erős mérséklését. Hogy az iskolai tanszerek árának mérséklése mielőbb érezhető legyen, a miniszter a kultuszminisztérumba szak értekezletet hívott össze, amely az iskolai író- és tanszerek egységessé tételét és árának leszállítását elvben elhatározta és a részletes intézkedések megbeszélése végett az ár-élmző bizottság tajaiból és pedagógusokból valamint az ipar és kereskedelem kiküldötteiből álló szűkebb bizottságnak ez év augusztus 1-ére való összehívását mondta ki.

Egy gazdag ember huszonhetedik felesége. A gazdag ember a kapurialai maharadzsa, aki huszonhetedik felesége társaságában jelenleg Salzburgban van és mint néző részvesz az ünnepi játékokon. Erről közöl érdekes beszámolót a Delibáb legújabb száma, amelyben ezenkívül számtalan cikket és riportot talál az olvasó. Aktuális képek a színházi eseményekről, a rádióstudió újdonságairól, a filmvilág szenzációiról, folyafásos regény novella, egy filmszkecs teljes szövege és kitűnő keresztrejtvény van még a népszerű színházi rádió- és film-képeslapban. A Delibáb egy száma 26 fillér.

A Társadalombiztosító Intézet deficitje miatt egyre jobban kiélesedik a harc a belügyminiszter és az intézet önkormányzata között. A belügyminiszter a segélyeket akarja leépíteni, a munkásság megbízottai pedig az adminisztráció lebontását követelik.

A buza kivételét beszüntette a kormány azzal a mérlegeléssel, hogy nem teheti ki Magyarországot olyan helyzetnek, amelyben saját buzáját ősszel exportálja, hogy azután tavaszszal esettel kedvezőlenebb feltételek mellett, de mindenestre nemes valutáért legyen kénytelen a lakosság ellátására kenyérmagvakat vásárolni.

25 somogyi faluban maláriás megbetegedések történtek.

Bélrenyheség, a máj és az epeutak bántalmai, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a bél-működést kitűnően szabályozza. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A vadászati tilalmat úgy módosította a földművelésügyi miniszter, hogy nyulat és fácánt már szeptember 1-től lehet lőni.

A Gellérthegyen a pálosrendi szerzetesek — a Szikla templom mellett — kolostor építésére kérik engedélyt.

Az Ipari és Növénytermelést irányító Országos Bizottság, továbbá a Lenyermelő és Értékesítő Szövetkezet, a földművelésügyi minisztérium és a Szegedi Lenkiserleli Állomás képviselőinek tagjaiból alakult bizottság az 1951 évi termésű szerződött lenmag állagárát métermázsánként 22.40 pengőben állapította meg. Mianál pedig a szerződött gazdák erre az árra a múlt év őszén előlegül a gyáraktól 21.25 pengőt kaptak, most még további 1.75 pengő jár minden leszállított egy métermázsára lenmag után az 1951-ben szerződött lenmagtermelő gazdáknak.

Csak engedéllyel szabad kivinni kenyérmagvakat Magyarországból.

Huszonhárom nyelven beszél egy amerikai magyar. Egy előkelő newyorki szállóban teljesít szolgálatot G. W. Courson, aki tíz évvel ezelőtől még Király Géza néven Budapesten egyetemi hallgató volt. Courson a szálló tolmácsa és huszonhárom nyelven beszél. Elmesélte, hogy gyermekkorában az volt a legfőbb vágya, hogy világot lásson, mert egy képeslapban (Tolnai Világlapiában) rengeteg érdekes képet látott a világ minden városáról és népéről. Ugyancsak a lapnak köszönheti azt is, hogy nyelveket tanult. Ma több mint hátezer pengőt keres havonként.

A Liszt Ferenc zongorahangversenyéhez az állam 3000 pengővel járul hozzá.

A belügyminiszter a társadalom igénybe vételével gondolja megoldhatónak a téli inségmunkák problémáját.

Brazília kávét kínál Magyarországnak gépekért.

Biztosítva van a magyar buza elhelyezése. Tavaly csaknem 5 millió métermázsza búzát exportált Magyarország, idén ennek a mennyiségnek legfeljebb felét helyezheti el külföldön. Mindenek előtt Olaszország jöhet számításba, ahová 1.7 millió mázsa búzát exportál Magyarország, már csak azért is, hogy a magyar-olasz kliring egyensúlya biztosítva legyen. — Nagyjelentőségű és új exportpiac Franciaország, amellyel 800 ezer mázsa búza átvételére van Magyarország-nak kereskedelmi szerződése. — Svájcba is lesz búzakivitel, ugyancsak Németországba is. Ausztriával még nincs megállapodás, de kb. egymillió métermázsza búzát vesz át esetleg. — Későbbi időpontban valamilyen formában számítani lehet a csehszlovák piac megnyitására is, akár kompenzációs alapon, akár pedig úgy, hogy az itteni iparvállalatok Magyarországon szerzik be kenyérszükségletüket. Mindezeket összegezve, papíron biztosítottak látszik legalább 4—5 millió métermázsza magyar búza elhelyezése az új kompányban.

Rendelet a megszállott területekről való beköltözés megszigorításáról. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben 1932. december 31-ig meghosszabbította azt a tilalmat, amelyet a kormány az elcsalott területekről beköltözni akarókkal szemben régebben állított fel. A rendelet kedden jelen meg a Hivatalos Lapban és részletesen felsorolja azokat az eseteket, mikor szabad és mikor nem szabad a mai Magyarországra beköltözni az elcsalott területekről.

A rozsdakárok bejelentésére hívja fel a gazdaközönseget a a növénykörtani intézet. A m. kir. Mezőgazdasági Növénykörtani és Biokémiai Intézet, (Budapest, II., Hermann Ottó út 17.) ezirányú munkálkodásának megkönnyítése és az adatgyűjtésnek az egész ország területére való kiterjesztése céljából felkéri a gazdaközönseget, hogy levelezőlapon közölje az Intézettel az egyes buza-fajtáknak a jelenlegi nagymértvű rozsdafellépéssel és kártételével szemben tanúsított viselkedésére vonatkozó tapasztalatait és megfigyeléseit, különösen hogy azon a vidéken melyik buza-fajta mutatkozott a mostani rozsdajárvánnyal szemben a legerősebben és melyik volt a legfogékonyabb.

3.8 millió hektóliter volt a tavalyi bortermés.

Tojástermeléshez célszerű takarmánykeverék a következő: 7 százalék tengeridara, 18 százalék korpá, 10 százalék zabdara, 32 százalék takarmányliszt, 10 százalék árpada, 10 százalék halliszt, 10 százalék szója, 5 százalék csontliszt és ugyanannyi szénsavas mész, 2 százalék klórkálium, 1 és fél százalék konyhasó, 1/4 százalék kénvirág és egytized százalék jódkáli. Ehez a keverékhez, különösen a zárt kifutókban nevelt állatoknál, még 5 százalék lucernaliszt adagolandó, mert a tojás sárgáját ez színezi.

Drága mulasztás. Egy vidéki munkaadó egy munkást alkalmazott, aki egyetlen ajtót szegezett fel, azután beteget jelentett az OTI-nál anélkül, hogy munkaadójától beteglapot kért volna. Az ilyenformán eltitni munkást munkaadója nem jelentette be az OTI-ba, amely most 2600 pengős gyógyászati költség számlát akar behajtani a munkaadón.

Felhívás. A Tiszántúli Faültetők Társasága felhívja a közönség figyelmét, hogy a fejlődés közben megfigyelt s már több év óta állandóan fellünlően szépen fejlődő gyümölcsfákat, diszfákat, díszcserjéket és gazdasági fákat, amelyek vagy különleges szép gyümölcsökkel, fellünlően szép és gazdag virágzatokkal, vagy a gazdasági fák erőteljes és gyors növekedésükkel nagyobb figyelmet érdemelnek és elszaporításra alkalmasnak látszanak, sziveskedjenek a Faültetők Társaságához bejelenteni (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyadi-utca 5). Ezen bejelentés alapján szakszempontról megvizsgálja a társaság kertészeti szakközege és ha tényleg érdemes az elszaporításra, az esetben intézkedni fog annak faiskolai szaporítása iránt.

Az őszi uborka kitenyésztésére és termelésére hívja fel a figyelmet a nagykörsi kereskedelem. Sajnos az uborkatermelés ma már nem olyan jövedelmező, mint a háború előtt évtizedekig volt. A körsi uborkának ma már sok a konkurense és a piac ingadozását ez vonja maga után. Két év óta azonban egy új irányt fedezett fel a körsi termelők élelmessége: a késői uborka termelését, egyesek augusztus végétől szeptember végéig tudták már apró, savanyítani való kései uborkával megjeleníteni a piacon. Ezért az áruért 12—16 fillért adott a kereskedelem, bár előbb a nyári uborka kilója 1 fillérért sem volt eladható. Az őszi uborkából tavaly már 60 vagóval exportáltak. Ugyanily fontos volna rátérni a korai melegágyi és a melegágyból szabad földbe ültetett uborka termelésére is. Az őszi apró uborkát Németországban, Dániában, Svájcban és Angliában minden mennyiségben el lehet helyezni.

Nagyatádon újabb gyógyforrás akadtak.

Magyarország angol és amerikai hiteleit újabb egy évre meghosszabbították.

Az egész világon megfogyatkozott a sörvivők száma.

Vásár. Az endrődi országos vásár aug. 19-én pénteken lesz. Sertés kivételével minden állat felhajtható.

Megszűnt Németországban a kivételes állapot.

Halálra ítélték a francia köztársasági elnök gyilkosságát. A párisi törvényszék Gorgulovoi Doumer elnök gyilkosságát halálra ítélte. A halálos ítéletet az esküdtek 10 szavazattal 2 ellenében hozták meg.

Ingatlan forgalom.

1932. június 4-től június 8-ig.

Zöld Benjámín és neje Hajdu Eszter gyomai lakosok vettek 1 hold 1485 négyszögöl és 1 hold 137 négyszögöl pusári szántót Rostás György és neje Nádudvari Eszter gyomai lakosoktól 2225 P-ért.

Rostás György és neje Nádudvari Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Bujdos Lajos és neje Hatvani Paula gyomai lakosoktól 3660 P-ért.

Szebeni Lajos (nős Bodon Máriaival) gyomai lakos vett 1 hold 1088 négyszögöl pusári szántónak 2/3-ad részét Lukács Mihály (nős B. Kiss Máriaival) gyomai lakostól 650 P-ért.

Nagy Zsigmond (nős Józsiák Ilonával) gyomai lakos vett 772 négyszögöl felhalántókat Nagy Mihály (nős Hoczmann Máriaival) szolnoki lakostól 160 P-ért.

Gyomán 1932. IV. 26-án megtartott bírói árverésen egy beltelkes lakóházat vettek Bácsi Lajos budapesti és Perei Lajosné Baráth Etelka gyomai lakosok Tari János és neje Szerető Teréz gyomai lakosoktól 3400 P-ért.

Pintér István és neje Mészáros Emma gyomai lakosok vettek 2 hold 302 négyszögöl pusári szántót Szatmári Zsigmond gyomai lakostól.

Lukács Sándor (nős K. Kovács Zsuzsánával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat 3/6-od részét Lukács János (nős Szilágyi Erzsébettel), Lukács Eszter Braun Mihályné és özv. Lukács Jánosné G. Nagy Eszter gyomai lakosoktól 750 P-ért.

kk. Timár Mihály gyomai lakos vett 909 négyszögöl nagyállási szántót Tokai Jánosné Timár Mária endrődi lakostól 200 P-ért.

kk. Boga Lajos vett 1 hold 1497 négyszögöl pusári szántót özv. B. Kiss Lajosné Megyeri Rebeka gyomai lakostól 900 P-ért.

Rádió műsor.

július 31—augusztu 6-ig.

Szerda, aug. 3.

9.15: Zenekari hangv.
12.05: Cigányzene
4: Gramofon
5: Előadás
5.30: Hangv.
6.45: Békeffy-est
7.45: Szalonzene
8.45: A rádió külügyi negyedórása
9: Zenekari hangv.
10.15: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene
11.15: Jazz-zene

Csütörtök, aug. 4.

9.15: Honvédzene
12.05: Hangv.
4: Emlékezés Mikszáth Kálmánra
5: Szalonzene
6: Előadás
6.30: Cigányzene
7.30: Kabók Győző előadása
8: Zenekari hangv.
9.30: Időjelzés, hírek
9.45: Zongora hangv. szünetben időjárás jelentés
10.30: Szalon és jazz-zene
11.15: Cigányzene.

Péntek, aug. 5.

9.15: Szalonzene
12.05: Házi kvintett hangv.
4: Honvédzene
5.30: Felolvasás
6: Gramofon
7: Cselényi József magyar nótákat énekel
8: Strausz János hangv.-e Bécsből
9.45: Idő, időjárás, hírek utána tangó és jazz-zene
11: Cigányzene.

Szombat, aug. 6.

9.15: Zenekari hang.
12.05: Postászene
4: A Rádió Élet gyermek játszódórája
5: Felolvasás
5.30: Másfél óra könnyű zene
7: Mit üzen a rádió
7.45: Hangjáték előadás
9.30: Időjelzés, hírek
9.45: Szalonzene, szünetben időjárásjelentés
10.55: Cigányzene.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Vasárnap, július 31.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Unitárius istentisztelet, utána: idő, időjárás, majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3: Gazdasági tanácsadó
3.45: Cigányzene
5: Felolvasás
5.30: Hangv.
6.10: Előadás
6.40: Zenekari hangv.
8.15: Sport eredm.
8.30: Petőfi emlékünnepe
10.15: Idő, időjárás, sporteredm. utána cigányzene.

Hétfő, aug. 1.

9.15: Katonazene
12.05: Orosz balalajka zene
4: Ifjúsági elbeszélés
5: Házi kvintett hangv.
6: Felolvasás
6.30: Zenekari hangv.
8.30: Móricz Zsigmond felolvasása
8.30: Táncczene
9.30: Cigányzene
10: Idő, időjárás, hírek
11: Hangv.
11.40: Tangó és jazz-zene.

Kedd, aug. 2.

9.15: Hangv.
12.05: Szalonzene
4: Postászene
5: Felolvasás
5.30: Magyar nóták
6.45: Előadás
7.15: Schumann—Heine: A költő szerelme. Dalciklus
8: Zenekari hangv.
9.15: Időjelzés, hírek
11: Időjárás jelentés, utána cigányzene

ALKATRÉSZEK
Citroen és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 34. Tel. Aut. 221-97.

Burgonya termésből az idén több, mint 25 millió métermázsát remélnék.

Autótulajdonosok! Napi 2 fillér kiadással és napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyernek kocsijuk teljesítményéről és jövedelmezőségéről. Tekintse meg kiadóhivatalunkban az „Autó évkönyvet“, mely meglepően célszerű. Ára 3.50 pengő. Utánvéttel 30 fillérrel drágább.

PUBLIKACIÓ.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Búzarostrát keresünk megvételre
Wagner Márton Fiai.

Kovács Jánosnak 10 fertály keselyősi földje 1, esetleg 2 családnak feles haszonbérbe kiadó. Bővebbet Kovács Jánosnál.

Arató pálinkára máától kezdve nem lesz szükség, mert Gyomán a két Szövetkezetben a kisüsti pálinkának literjét 2.60-ért lehet kapni. 5 liter vételnél literenként 2.20 P.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, berendezéssel, lakással is és egyéb mellékkeliségekkel Endrőd legforgalmasabb helyén. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsaba**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jég szekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A Hangyában és a Fogyasztás Szövetkezetben máától kezdve a méz 1 pengő 20 fillér.

Kőcsön zsákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagtisztítást „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Ne küldje gallérját vidékre, mikor itthon olcsóbban tisztítja ki **özv. Pfeiffer Mihályné** Bocskai utca 27. Gallértisztítás 10 fillér. Szives partfogást kér.

Kollmann József darálómalmban daráltatni vagy cserélni bármikor lehet a cséplés alatt is. — Búzájának javíthatja a fajsúlyát, ha a Selector gabonatisztító gépen megrostáltatja, a kiesés megmarad a jószágjának. A Selector állandóan üzemben van Kollmann József házában az endrődi uton a régi Piko házban, kívánatra a tanyák közé is kimehet.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Endrődön a Hrabosvsky féle üzlet helyiséget Szabó Elek kereskedőtől átvettem és mint 2 sz. fiókot megnyitottam. A pontos kiszolgálásról és a legolcsóbb árakról gondoskodok mindkét üzletemben. Kérem a n. é. közönség szives partolását. Tisztelettel: Hornok József kereskedő Endrőd.

Hősök emlék útja 65 sz. alatti
3 szobás lakóház
parkirozott nagy kerttel,
melléképületekkel
haszonbérbe
kiadó
és azonnal elfogialható.
Feltételek megtudhatók
Arany János utca 4 sz. alatt.

1931. vghatói 456 sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Leopold Elemér ügyvéd által képviselt Schell Kőolaj Rt. (csatl.: Kisbirtokosok B. I. 32-07, Vincze Józsefné 28.) javára 200 P tőke és több követelés járuléka erejéig a gyomai kir. járásbíró 1931. évi 159/8 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1931. évi október hó 21-én lefoglalt 3155 P becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíró fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, Gyoma Rózsa u. 1066 házzs. alatt leendő megtartására határidőül **1932. évi augusztus hó 4 napjának délelőtt 11 órája** tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok gazd. gépek s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzüll leteszik.

Gyoma, 1932. évi július hó 17-én.

GLUDOVÁZ FERENC
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön**

gabonát vásárol
a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

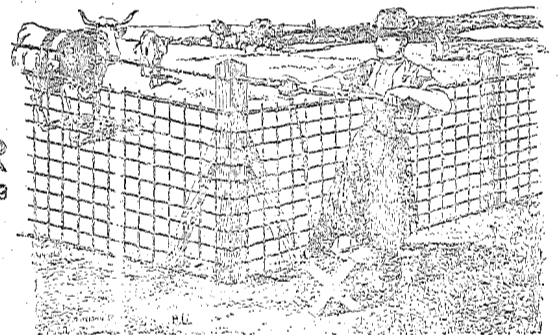
Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

A nagylaposi uradalomban kitünő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Hirdessen a „Gyomai Ujság“-ban.

Legjobb és legolcsóbb a
HAIDEKKER
féle
drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:

Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

[gyors]	[gyors]	[gyors]	[gyors]
6:15	9:00	13:32	17:00 20:50 i Bpest k.p. é
11:06	11:57	18:07	19:59 2:10 é Gyoma i
6:38	11:14	12:02	18:15 20:04 2:35 i Gyoma é
7:31	12:09	12:40	19:10 20:41 3:38 é Békéscsaba i
3:53	12:40	17:30	20:05 i Gyoma é
4:21	13:08	17:58	20:33 é Dévaványa i
4:26	13:13	18:03	20:38 i Dévaványa é
4:57	13:44	18:34	21:10 é Szeghalom i
4:58	13:45	18:45	21:11 i Szeghalom é
5:17	14:04	19:04	21:30 é Vésztő i
7:27	16:10	20:58	é Békéscsaba i
6:16	12:30	19:00	i Szeghalom é
7:50	16:40	20:36	é Püspökladány i
7:55	17:12	21:11	i Püspökladány é
8:51	18:02	21:58	é Debrecen i

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ij. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Tájékoztató.

A magyar politika egén több, mint egy évtizede süttött az egységes párt napja. Mintha ez a homályosodó nap, mely úgy tetszett, fényének vakító ragyogását az emberi hiúság legvégéig megtartja, a gazdasági helyzetünk rosszabbodásával arányban már-már a lealkonyodás jegyébe lépett volna.

Nem elszört helyeken véletlenül felbukkanó jelenség, hogy az egész ország komolyan aggódó lakossága tájékoztódik. Nincs meglepedve a rendszerrel, abban látja a helyzete állandó rosszabbodását. Megérzi az uralmon levők tartózkodását: most volna a legnagyobb szükség, hogy a képviselők minél több időt töltsenek választóikkal együtt, ne hihessék a választók egy percig is, hogy csak egy képviselője is akadna a magyar parlamentnek, ki nem a kerülete, az ország sorsával törődik, — hiszen a képviselői fizetés mentesíti őt az anyagi gondoktól — hanem a maga egyéni érdekeit szolgálja csak.

Bármerre tekintünk, a nagy állami gépezetünk egyéni kererei rozsdásan, akadozva jeküsznek rajtunk és nem tudnak reményt nyújtani.

A Moszkvából idecsempészt népboldogítók életük kockáztatásával sietnek hivatást szerezni, elérkezettnek látják az időt. A polgári pártok közül egyedül a Független Kisgazdapárt van érintkezésben a néppel és ennek meg is látszik a hatása. A tábor naponta szaporodik. Ahol még nincs megalakítva a helyi párt, ott lázasan készülődnek erre.

Ebben a tájékozódásban minduntalan beleütközik a magyar állampolgár a korlátozó rendelkezésekbe és bármennyire is akarná az ember megérteni az államhatalom előrelátó bölcsességét, micsoda gyengeségre váil, hogy a legbecsületesebb szándékkal dolgozni akaró

polgárság csak egy vacsora keretében tarthat összejövettelt.

Speciális magyar politika lesz az, melyet csak vacsorával fűszerezve lehet hangoztatni, mint amilyen speciális magyar hazafiságnak hazudják a március 15-iki pörköltes ivásokat.

Az Ipartestületek reformja.

A kereskedelemügyi miniszterium még június végén a kamarák után megküldötte az ipartestületeknek az ipartestületi reformra vonatkozó törvény végrehajtási utasításának tervezetét, továbbá az Ipartestületek Országos Központjának alapszabálytervezetét és a megreformálandó ipartestületek számára készített minta-alapszabálytervezetét. Ezeknek az ügyekben a kereskedelemügyi miniszteriumban Jezsovics János dr. államtitkár elnöklése alatt a kamarák és az országos érdekképviseletek részvételével két napos értekezlet tartott, amely végigment a tervezetek összes pontjain és megállapodott a végleges szövegezésre vonatkozó javaslatban. Az értekezlet által ajánlott módosítások között a leglényegesebbek a következők: A választási eljárás az Ipartestületek Országos Központjánál egyszerűsítendő és a lítkosság elve úgy a központ választásainál, mint az ipartestületi választásoknál az egész vonalon érvényesítendő. Az ipartestületeknél különös súlyt kell helyezni működésük anyagi bázisának biztosítására és ezért módot kell nyújtani arra, hogy úgy a felvételi, mint a tagsági díjak és egyéb jövedelmek részükre a lehetőség szerint garantáltassanak; ebből a szempontból kívánatos, hogy azok a gyárosok, akik képesítéshez kötött ipart folytattak és ebben a minőségben igénybeveszik az ipartestületek közreműködését, tagjaik is legyenek az

ipartestületnek; ezzel szemben a gyárosok részére is a fagsági jogok teljessége biztosítandó; egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett az értekezlet, hogy az ipartestületek központját a választmányi tagok havi díjazásával, ami 26—30.000 pengő megterhelést jelentene, anyagi nehézség elé állítani nem szabad és így elégséges, ha a választmányi tagok részére, amennyiben nem Budapesten laknak, vasúti jegy és költségmegtérítés biztosítatik. Általánosságban kifejezésre jutott még az a felfogás, hogy a tervezeteken, ahol lehet, egyszerűsítésekkel kell végrehajtani, hogy a vidéki ipartestületek ne legyenek kénytelenek komplikált és különbözőképpen értelmezhető szövegekkel megküzdeni.

Az értekezlet befejezése alkalmával Jezsovics János államtitkár bejelentette, hogy az összes kívánalmakat a legrövidebb időn belül approbálás végett Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter elé terjeszti, aminek megtörténte után még egy formális jellegű szövegező megbeszélés fog tartatni, amely már természetesen nem végez érdembeli tárgyalást, hanem ellenőrzi a szöveg helyességét. Ezen a módon remélhető, hogy a tervezetek néhány héten belül végleges formában a nyilvánosság elé bocsátanak.

Az elnöklő államtitkár kijelentései után Dobsa László dr. az IPOSZ igazgatója köszönetét fejezte ki a kamaráknak

azért a részletekre kiterjedő nagy munkáért, különösen pedig konciliáns és megértő magatartásukért, amellyel az Ipartestületek Országos Központjának ügyét és az ipartestületek reformját telő alá hozni segítettek. Dobsa László felszólására a kamarának nevében Radó Rezső dr., a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtitkára válaszolt, mert épen a debreceni kamara volt az, amely elvi okokból az ipartestületi központ felállítását ellenezte. Tételek törvénnyel szemben azonban ellenkezésnek helye már nincs és így a debreceni kamara is, a többi társ-kamarákkal együtt arra törekedett, hogy egyrészt az ipartestületek működése minél jobban biztosítható, másrészt pedig a központ, mint életképes szerv kezdhesse meg működését. Végezetül az értekezlet összes tagjai köszönelüket fejezték ki Jezsovics János államtitkárnak a végzett munkásságért és azon reménységet juttatták kifejezésre, hogy az új szerv a kamarákkal karöltve, hasznos munkásságot fog kifejteni a magyar kézműiparosság érdekében.

Nincs többé adómentes ház.

A háboru után épült új házak teljesen adómentesek voltak. A törvény az adómentességet azért biztosította, hogy az építkezést és a munkaalkalmat minél nagyobb mértékben elősegítsék. A változott viszonyok új intézkedéseket tettek szükségessé. Az új adórendeletek között két olyan intézkedés is van, amely megszünteti az új házak teljes adómentességét. Két adó is hárul az eddig adómentes házakra. Ilyen a megyei pótdadó.

Amikor ugyanis megszűnt a megyei hozzájárulásnak a fizetési kötelezettsége, ugyanakkor életre hívták a vármegyei pótdadót. A földadó, házadó, általános kereseti adó, társulati és tantiémadó után 5.7 százalék

megyei póladót kell fizetni 1932 január 1-től kezdve. A megyei póladó alól nem képeznek kivételt az eddig adómentes új házak sem. A másik adónem, amelyet az új házak tulajdonosainak is fizetni kell, a gyermekgondozási és betegápolási póladó, amely az egyenes adó 8 százalékát teszi ki, mert csak július 1-től, tehát féléven át kell fizetni. Adómentes ház tehát nem lesz.

Tenniszverseny Gyomán.

A gyomai teniszlársaságok július 29, 30 és 31-én közösen rendezték meg szokásos vándordíjas tenniszversenyüket, amelyen a gyomai játékosokon kívül résztvettek Mezőlúr, Túrkeve, Öcsöd, Dévaványa, Körösladány, Szeghalom és Endrőd legjobbjai is.

A versenyen 63 játékos vett részt, akik nívós játékkal honorálták a nagyszámban megjelent közönség párfogását. Sajnos a közönség egy része a belépőjegyül szolgáló versenyprogram megváltásával nem igyekezett a rendezőegyesületek anyagi nehézségein könnyíteni.

A vándordíjat Túrkeve nyerte a védő Gyomával szemben, mert a pontverseny szerint:

1. Túrkeve 11 és fél ponttal.
2. Gyoma 9 és fél ponttal.
3. Öcsöd 9 ponttal.
- 5—6. Körösladány és Szeghalom 6 ponttal.
- 7—8. Mezőlúr és Dévaványa 4 ponttal.

A verseny eredményei:

Férfi-egyes: 1. Scher Szeghalom, 2. Ruzicska Öcsöd, 3-4 Bognár Öcsöd és dr. Juhász Dévaványa.

Női-egyes: 1. Szilasyné Túrkeve, 2. Tüköryné Gyoma, 3-4. Flesch M. Túrkeve—Péczely T. Gyoma.

Férfi-páros: 1. Ruzicska—Medvegy Öcsöd, 2. dr. Lányi—dr. Szemerey Mezőlúr, 3—4. gr. Merán—Scher, 3—4. dr. Juhász—Tür.

Női-páros: 1. Szilasyné—Flech Túrkeve, 2. Tüköryné—Iványi B. Gyoma, 3—4. Kocsisné—Péczely T. Gyoma, 3—4. Németi G.—Palotásné Gyoma.

Vegyes-páros: 1. dr. Juhász—Lacsny I. (Dévaványa—Körösladány), 2. Schwartz—gr. Merán (Körösladány), 3—4. Scher—Tüköryné, 3—4. dr. Lányi—Kiss Luló.

Vigaszdij: 1. dr. Szemerey Mezőlúr, 2. Schwartz Körösladány.

A nagy körültekintést és fá-

radtságot igénylő több vidéki vendégnek elszállásolásában és ellátásában a vezetőségnek segítségére volt hölgyeknek és uraknak ezáltal is köszönetet mond a rendezőség.

Kerületi dalosverseny.

Az Országos Magyar Dalos szövetség X-ik kerülete Békéscsabán 1932 augusztus 20—21-én tartja meg kerületi versenyét. A közoktatásügyi miniszter a 14 daloskerület részére négy vándordíjat alapított, amelyekből a szolnoki X-ik daloskerület elnökének sikerült egyet kerülete részére megszerezni. Ez az országos díj ezen a kerületi versenyen kerül kiosztásra. Békésvármegye alispánja 500 pengőt, Békéscsaba városa pedig 2000 pengőt adományozott a kerületi verseny céljaira. Jásznagykunszolnok vármegye alispánja, Szolnok megyei

város, Békéscsaba város és mások igen szép díjakat adományoztak s így e tekintetben is nagyon kedves emlékekkel és versenydíjakkal távozhatnak e versenyről az azon résztvevő dalárdák. A versenyrendező különböző bizottságok a legnagyobb körültekintéssel járnak el mindenben, hogy a verseny sikerét biztosítsák. Békéscsaba város nemeslelkű hölgybizottsága is fáradhatatlanul közreműködik a rendezés nehéz munkájában.

A verseny napján Békéscsabára és vissza kedvezményes utazás van kilátásban.

Vaddisznó az endrődi határban.

Tanyai öregasszonyok agrémének tartották első hallásra a nálunk szokatlan vaddisznó megjelenését. És mégis igaz.

Egyik vadászunk bemondása alapján a következőket tudtuk meg:

A kubik gödörben megtalált nyom egy cca 3 éves kanra enged következtetni. A nyom távolság 1 méter. A kan két mázsa körüli súlyú lehet. A szemtanuk szerint egy süldő is volna. Először a Fazekas-zugban látták a vaddisznót, most a nagylaposi uradalomhoz tartozó Balításban sejtik. Vadászunk véleménye szerint a bihari hegyekből a Körös mentén húzódott le hozzánk a vaddisznó.

Egy alkalmi vadász társulás kint járt a jelentett helyeken, felkeresni a határ rémét.

A rossz nyelvek azt is beszélnek, hogy nem az ólommal töltött patronok súlya alatt izzadt meg egyik-másik vadász.

Arról is hallani, — persze ez sem igaz — hogy az egyik vadász olyan pacsulizagu varázs folyadékot csepegtetett a hóna alá, ha a szükség futást kívánt volna tőle, ő biztos volt a menekülésben.

Olyan rosszmájú emberek is látták a közbiztonságunkért izzadó vadásztársaságot hajítás közben, azt állítván, a hátizsákban vaskampós hágsóttartogatott egyik vadász, ismervén a terepet, hogy ott vastagabb fűzfák, nyárfák is vannak.

Annyi tény, Gyoma és Endrőd vadásztársadalma van hivatva a vadkan által felzaklatott lelkek nyugalomát visszaállítani.

Közegészségügyi botrány.

Kipusztíthatatlan szokása a népünknek, hogy bármilyen veszélyes betegségben elhullott háziállatját a Körösbe dobja. Ez vonatkozik nemcsak a gyomai és endrődi, hanem általában a folyóvizek menti lakosságra. Hacsak egy csepp következtető képessége volna az ilyen embernek, a saját

állatállománya érdekében sem vonszolná végig a fertőzött hullát a maga és más földjén a Körösig, hanem bejelentené a község-házánál, hol intézkednének, hogy a gyepmester a dögtelepre vigye el a hullát, még a tanyákról is.

Hogyan lehet az, hogy a csendőrségünk, rendőr-

ségünk, vagy a mezei örök még nem fogtak meg egy ilyen vesztérjesztő vízfertőzőt, ki megérdemelné, hogy statárium elé kerüljön. De nemcsak a hatóságoknak kötelessége az ilyen bűnözőket megfogni, a lakosságnak is érdeke, ha megtudja, hogy valaki dögöt dob a Körösbe, azt azonnal jelentse be.

Ha az illetékes hatóságok még nem tudnának róla, hogy a Körösön naponta sertéshullák úszkálnak, ezennel jelentést tesszünk arról és reméljük, ha más határból kerül is ilyen hulla a Körösön hozzánk, azt kihalásszák, mielőtt a község alá érkezik.

Táncvizsga.

Július 30-án volt T. Mészáros Aranka (Aranka néni) növendékeinek, a tanfolyam végét jelentő műsoros táncvizsgálója. Ezuttal sem csalódtunk. A kis tanulók jó kézben voltak. Így aztán Aranka néni a nyári-Gyoma elmaradhatatlan kelleke lett, évek során át.

A kis műsört, aki nem láthatta, csak sajnálhatja. Lehet-e bájosabb műsört elképzelni, mint ahol üde gyermekvirágok hajladoznak rózsás karjaikkal. És izgatott kis gyermekszemek, mint égő csillagok világitanak a színpad lámpái alól. Eszünkbe sem jutott kritizálni, csak felfrissülni a leáradó gyermeki bájtól.

A szülők kívánságára Aranka néni idén a sablonos szalontáncok mellett bevezette a Dalcroz-féle ritmikus táncot is. Ezt, a már általánosan elismert és valóban szép mozdulatokra nevelő modern táncot Nyisztor Évi fehér virág-szerű bájos mozdulataival mindenki számára érthetővé tette. Kner Juci olyan rutinnal mozgott, hogy tulzadás nélkül tehetségesnek mondhatjuk. Ugyancsak a csöpp Palotás Gyöngyit is.

A kis Molnár fiú már kész szám, bárhol felléphet, annyi humor van a mozdulataiban. Domokos Panni Pierettje mély és érzett átélést fejezett ki. Szép tarka látvány volt a Palotás tánc, bár furcsa néha, hogy a magyar fülek mennyire nem hallják a magyar ritmust. A Szigeti—Simonovánszki Györgyi temperamentumos magyar kettősében őszintén gyönyörködtünk.

A műsor utáni gyermekbálon aztán mindenki táncolhatott és táncolt is, míg Imre birta a talp alá valót.

Örömmel várjuk az ügyes és jó pedagógus Aranka néni jövőre is gyermekeink közé.

Asszony.

Megeredt az eső.

Felderült a gazda arca. A hagyományos túri vásárral járó eső beköszöntött. Szerdán és csütörtökön cca 50 milliméteres eső volt. — Gazduraméknak ez volt az a bizonyos sóvárogva kívánt eső, amely még hiányzott a kukorica termés biztosítására. A rekkenő hőség is alább hagyott. Ember és természet egyaránt új erőre kapott.

A Gyomai Ujság tekintetes Szerkesztőségének Helyben.

Kérem a Gyomai Ujságban a következőket leköszölni:

A Gyoma—Endrőd Kondoros című helyi lap július 31-iki számában cégünket ért alaptalan támadás arra késztet, hogy az ott megjelent valótlanosságokat a nyilvánosság előtt tisztázzam. A cikk elolvasása után telefonon kérdőre vontam Nádudvari Mihályt a lapjában elhelyezett szándékos elferditéséért az igazságnak. E kérdésre, hogy honnan vette azt a megállapítását, hogy a Gyomai Református Egyháznak tűzfára beadott ajánlatoknál cégünk lényegesen drágább volt a Grosz Zoltán cégnél, azt válaszolta, hogy ott volt a gyűlésen és hallotta. Erre közöltem vele, hogy tudomásom szerint métermázsánként 1 fillérrel voltunk drágább, ami három tized százalékot sem tesz ki, tehát nem helytálló, amit lapjában leköszölt. Ekkor azt a merész kijelentést tette, hogy szándékosan közölte így a dolgot és a jövő-

ben, ahol csak alkalma lesz, cégünknek ártani fog.

Szükségesnek tartottam ezek után illetékes helyre fordulni pontos adatokért, miért is folyó hó 2-án Répás Pál elnök-lelkész úrhoz cégünk a következő levelet intézte:

Nagytiszteletű Elnök úr!

A Gyoma—Endrőd Kondoros című helyi lap július 31-iki számának 6-ik oldalán, az első hasábján a következőket közölte: „Verseny tárgyalás. A Gyomai Ref. Egyház presbiteriuma szerdán tartott gyűlésén döntött az egyház és iskolák részére szükséges tüzelőfa szállításáról. A szállításra Grosz Zoltán és Wagner Márton cégek (tudhatná, hogy cégünk neve: Wagner Márton Fiai) adtak be ajánlatot. A presbiterium úgy döntött az ajánlatok felbontása után, hogy a tüzelőanyag szállításával a lényegesen olcsóbb Grosz Zoltán céget bizta meg“.

Tudtunkkal egy fillér métermázsánkénti, tehát a 10 waggonnál összesen 10 pengő árkülönbözet volt közöttünk.

Tisztelettel kérjük Nagytiszteletű Elnök urat, sziveskedjék a Ref. Egyház nevében a Gyoma—Endrőd Kondoros szerkesztőségének a cégünkről írt tudatos hitelrontási szándékát az igazságnak megfelelő adatokkal megcáfolni és bebizonyítani, hogy a másik versenyző cég nem volt „lényegesen“ olcsóbb, mint mi.

Szivességét megköszönjük Nagytiszteletű Elnök Úrnak és maradunk teljes tisztelettel:

WAGNER MÁRTON FIAI.

Fenti levelünkre Répás Pál elnök-lelkész úrtól a következő tartalmu levél érkezett:

Tekintetes

Wagner Márton úrnak

Gyoma.

F. évi augusztus hó 2-án kelt nagybecsű értesítésükre tiszteletem

kifejezése mellett a következőket nyilatkoztatom ki:

A „Gyoma—Endrőd Kondoros“ című lap f. évi július hó 31-én „Verseny tárgyalás“ cím alatt megjelent cikkére vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a Református Egyháznak szükséges tüzelőfa anyag szállítására beérkezett pályázó cégek ajánlata csekély összeggel, — pontosan mázsánként egy fillérrel, — volt olcsóbb.

A megbízott cég november elsejéig kamatot nem kívánt.

Kijelentem azt is, hogy a presbiteri gyűlésen mind a két ajánlatot tett Cég iránt a legbensőbb tisztelet és elismerés nyilvánult meg.

Amidőn ezt a legbensőbb tisztelettel és Önök iránt érzett nagybecsüléssel fejezem ki, egyben felhatalmazást adok arra, hogy ezt a „Gyomai Ujság“-ban közre adhassák, vagy megküldhetik a „Gyoma—Endrőd Kondoros“ című lap Tekintetes Szerkesztőségének közlés végett.

Gyoma, 1932 augusztus 3-án.

Kiváló tisztelettel:

RÉPÁS PÁL

elnök-lelkész.

Az olvasó előtt ezek után mégis az tűnik ki a fenti levélből mintha a megbízott cég azáltal, hogy november elsejéig kamatot nem számít, cégünkkel szemben itt is előnyt nyujtana.

Az igazság kedvéért közölnöm kell, hogy az Egyház pályázati felhívásában a fizetésre nézve a következőket írja:

„Fizetés: A tűzifa árát anyagi tehetség szerint fogjuk részletekben fizetni, úgy azonban, hogy az utolsó részletet legkésőbb f. évi november 1-én kifizetjük“.

Ezen pontra ajánlatunkban a következőt irtuk:

„Fizetendő kívánságuk szerint“. Vagyis százszázalékig honoráltuk az Egyház kívánságát,

tehát itt nincs különbszet a két ajánlat között és ezek szerint nem értem, hogy Répás Pál elnök-lelkész úr miért tért ki levelében erre a pontra? — Azt kell hinned, hogy a referens (vajjon miért?) az ajánlatok ismertetésénél, vagy felolvasásánál cégünk ajánlatánál nem tartotta szükségesnek ezen igen fontos feltételre reámutatni.

Ezekután a cégünket ért alaptalan és roszindulatu támadást kénytelen voltam a nyilvánosság elé vinni. Vannak emberek közöttünk, akikről a megtévesztő álarcot le kell fejteni.

Gyoma 1932 augusztus 4-én.

WAGNER JÓZSEF

a Wagner Márton Fiai cég beltagja.

Miről tárgyal a kereskedelmi testületek debreceni országos értekezlete?

Az OMKE felhívására a vidék kereskedelmi testületei országos értekezletre gyűlnek egybe Debrecenbe augusztus 14-én és 15-én. Az értekezlet a vidék egész kereskedelmének impozáns segerszemléje lesz, amelyen a kereskedelem összes egyetemes problémáit meg fogják tárgyalni, különös tekintettel a vidék speciális kívánságaira. Az értekezlet tárgysorozatán a következő kérdések szerepelnek:

1. Magyarország kereskedelem-politikai helyzete és a kereskedelem. (a) a kereskedelem kereskedelem-politikai kívánságai; b) a kereskedelem devizapolitikai kívánsága.

2. A túladóztatás következményei. (a) a kereskedelem adópolitikai kívánságai; b) az adóhátrálékok redevésének ügye; c) a felszólamlási bizottságok reformja; d) középfoku közigazgatási bíróságok.

3. A mezőgazdaságnak juttatott kedvezmények és kereskedelem. (a) bolettarendszer, b) a mezőgazdasági adósvédelmi intézkedések.

4. A kereskedelem kikapcsolására irányuló törekvések. (a) az állami intervencionizmus, szövetkezetek, közüzemek; b) egyes gyárállalatok keres-

T Á R C A

Oláh bűnök.

PESTI DIÁK.

Korán reggel egy román katona állt meg az Erdélyi porta kapujában. Erdélyi Mihályért jött. Tegnap egy román tisztet ütött agyon. Tegnapelőtt egy másikat kidobott az udvarából.

A hívattan vendéget a fia, Pali fogadta; már amennyire egy hívattan vendéget fogadni lehetett.

— Mit akarsz, román?

— Apáddal beszélni.

Az öreg Erdélyi is kijött az idegen hangra.

— Mit akarsz?

— Gyere a városházára, azonnal!

Erdélyi Mihály egy pillanatra meghökkent. Sarkonfordult és bement a szobába. Felvette kis, kifakult katonasapkáját, a tépelt dolmányt és odament feleségéhez. Megcsókolta, megölelte. Aztán odament kis lányához és magához ölelte. Rogyadozó léplekkel az ajtó felé lépdelt.

— Isten veled, Pali fiam...

A rokkant, a nyomorék ember ráborult fia vállára és sírt.

— Menjünk, magyarszki!

— Menjünk, oláh kutya!

Pali egy ideig még nézte a távozókat, azután bement az istállóba. Ráborult a család egyellen kenyérkeresőjére, a magányos, kiéhezett gebére.

A szobában az asztalra hajtott fejek meg-megrándulnak. A szemükből sűrűn pereg a könny. A 7 éves kis Eszti ke sírva kérdezi:

— Hova ment apám? Ugy-e, visszajön?

— Vissza, kis lányom!

Megtörölte szemét. A lelke sajgott a fájdalomtól. Elővette az énekes könyvet és meg-megcsukló hangon olvasta:

— Erős várunk nekünk az Isten!

Az istállóból keserves nyerítés hallatszolt.

*

Erdélyi Mihály elszánlan megállt a román százados előtt.

— Kutya! Mit csináltál! Gyilkoltál! Tudod, mi jár ezért? Megdöglesz! Itt az udvaron, az

eperfán! — és pofonütötte a sok veszedelmei látott hős katonát. A magyar ember, Erdélyi Mihály, mint az oroszlan, nekirohant a román századosnak. Az elvágódott a földön. Rút arca eltorzult a fájdalomtól.

— Nesze, kutya! Kell-e még!

Az öreg Erdélyi csak nézte, csak nézte a román. Talán még egyszer megverte volna a román századosot, de a hűség alattvalók lefogták, a „lázkodó“ magyart. A román magához tért. Réveleg tekintete a lefogott magyart kereste.

— Meghalsz, kutya!

Feltápázkodott. Arculütötte a védelem magyart. Az udvar felé indult. A szomorú csoport utána. A román bakák között

kedőellenes üzleti politikája; c) kirakodóvásárok, házalás, megrendelgyűjtés, iskolai árusítás divatbemutató.

5. A kereskedelem szociális terhei. OTI, MABI. (a) az autonomia kérdése; b) kamatamnesztia és a hátralékok rendezése; c) az aggkori és rokkantsági biztosítás felfüggesztése.

6. A kereskedelem hitelproblémái. (a) kamatmaximalás kérdése; b) a kis-kereskedelmi hitel; c) az áruüzleti kondíciók kérdése; d) fizetésképtelenségi eljárás; e) az építkezést előmozdító intézkedések.

7. A kereskedelem közlekedési kívánságai. (a) menetrendi, csatlakozási kívánságok; b) a vidéki posta és telefonszolgálat kibővítése; c) a posta és telefondíjzabás mérséklése.

8. A kereskedelem egységes szervezése és a kereskedői önszegély kiépítése. (a) a vidéki kereskedelem egységfrontja; b) kereskedői önszegélyalap kiépítése; c) olcsóbb jogsegély biztosítása az OMKE ügyvédi szervezetének kiépítésével.

9. A kartelkérdés és a fogyasztás válsága.

10. Az üzletkérdés és a kereskedelmi tulajdon védelme.

11. A kiadások, a végeladások rendezése, a tisztességtelen verseny, védjegyes áruk árvédelme.

12. A kereskedelem és a közigazgatás. (a) zárókérdések; b) élelmiszerellenőrzés, mérleghiitelesítés; c) állóstermelők ellenőrzése; d) a tanoncoktatás időpontjának rendezése; e) a hatósági árubeszerzés és a helybeli kereskedelem.

A kereskedelmi testületek delegátusok után vesznek részt az országos értekezleten. Az OMKE-nél ezideig több, mint százötven delegátust jelentettek be az ország minden részéből a testületek.

Az OMKE az államvasutak után rendkívül menetdíjkezdvezményt biztosított az értekezlet delegátusai számára. Azok számára, akik közvetlen csatlakozással rendelkeznek Debrecenbe, 33 százalékos kedvezményt augusztus 13-tól 16-ig terjedő érvényességgel, azok számára, akik csak Budapesten keresztül utazhatnak Debrecenbe, Budapestig és vissza 12-től 17-ig terjedő érvényességgel szintén 33 százalékos, Budapesttől Debrecenig 50 százalékos (félharmadik osztályú) kedvezményt.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

hangosan sírt egy magyar. Eszébe jutott szomorú családja. Szomorú kép. Durva román bakák... közepén egy félkezű magyar... fején kis sapkája félrekapva... kezét, a megmaradt kezét hárman is fogták... szeméből sűrűn pergett a könny...

A szomorú menet egy öreg eperfa alá ért. A román százados a kis csoport mögött haladt, amikor a százados a nagy fa hús árnyékába ért, kárörvendően szólt:

— Itt jó lesz!

Az egyik román most egy nadrágszíjat vett elő derekáról és odaállt Erdélyi Mihály elé.

A nyári naptól meleg levegőben irtózatos kacagás tört az ég felé. Mintha szemrehá-

Jó napot kívánok!

Igy köszöntöttem be az elmúlt napokban az endródi községhez adóügyi irodájába. Gondolja az olvasó, hát az természetes, hogy így köszöntél. Hát hiszen ez természetes is, hanem ami utána történt az már nem volt természetes.

Hogy érthetőbb legyen, elmondom az esetet. Egy hónapja lehet egy adóivet kézbesítettek hozzám, melybe 12 P földadó stb. összesen 25 P volt előírva. Mivel teljesen nincstelen ember vagyok nem akartam elhinni, hogy nekem is adót kell fizetni. Gondoltam, tévedés lehet a dologba, fogtam az adóivet és elmentem az adóügyi irodába. Amikor az adóügyi jegyzőnek elmondtam, hogy miáratban vagyok, egy másik irodába küldött, ahol D. L. adóügyi irnok dolgozott. Én tehát ide mentem és illően köszöntem. Jónapot kívánok. Hát maga már megint mi az Istent akar itt! Ezt az adót szeretném megtudni, hogy milyen címen jött ez nekem. (Erre dühösen felugrik és elkapja az adóivet) Mi az Istennek ezt megtudni; ki kell fizetni.

De kérem: szeretném tudni, hogy miért fizessek, hiszen a pénzemről van szó!

A... van szó: fogja be a száját!

Én ekkor a számat befogtam. Ő pedig az adóivet elvitte egy másik irodába, de nem sokára vissza hozta és én eljöhöttem.

Tanyai lakos vagyok, 36 km. gyalogoltam ezen a napon, de hogy miért fizetek, azt még ma sem tudom.

Ott a számat befogtam, de itt kinyitom és azt kérdelem az illető Urtól. Tudja-e, hogy az ilyen eset micsoda rossz vért szül úr és nem úr közt? Tudja-e, hogy az Isten káromlás csunya bűn, butaságra vall és törvénybe ütköző

cselekmény? Tudja-e, hogy a községhez csak olyan ember üljön, aki a néppel együtt érez? Tudja-e, hogy Endrődön százan és százan vannak ma is munka és kenyér nélkül? Mi lesz, ha így bánunk velünk?

Szeretném, ha gondolkozna ezeken és a jövőben több szociális érzéssel intézné a hozzáfutóknak az ügyeit.

Mert hisz mindnyájan emberek vagyunk, mire való az ilyesmi? Ugy is szinte csak úgy forog az egész társadalom, minek az ellentéteket még jobban kiélezni?

FÜLÖP MENYHÉRT

HIREK

A Békésvármegyei Központi Forgalmiadó Hivatalnál működő Bertóthy István és Csernáczy Károly forgalmi ellenőrök a malom osztályhoz malom-ellenőrökké nevezték ki.

Baleset. Kedden délután végezettségé válható 3 baleset is történt a Körösön. Domokos Albert és jegyese, valamint Holló Ákos tisztviselő merültek el és kószolgatták a Körös vizét. Mindhármójukat a segítségükre sietők huzták ki a vízből. Az ijedségen kívül egyéb baj nem történt.

Országos vásár. A gyomai országos vásár folyó hó 12. 13 és 14-én lesz. Serlés kivételével mindenféle jószág felhajtható.

Ötvennégy ellenzéki képviselő kérelmére a képviselőház elnöke augusztus 12-re összehívta a Házát.

Székesfehérvárott szerdán éjjel galambtojás nagyságú jég esett és óriási kárt csinált.

Nagyatádi Szabó István budapesti szobrát október 30-án leplezik le.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánlkozik jutányosan. Cím a kiadóban meg tudható.

Biciklilopás fényes nappal. A régi jó táblabíró világban a szegény legények a lovat kötötték el. Ma már a biciklit és az autót, azokon vigan odébb robognak. Nemsokára megérjük, hogy a repülőgépeken fog elszállni egy-egy ügyes tolvaj. Szerdán fényes nappal egy gyanús kinézésű szegénylegény a Sebessy János pék ajtaja elé támasztott biciklire kapott fel és kezével bucsut integetve vigae elkarikázott. Kissé késve ugyan üldözőbe vették, de elfogni nem sikerült.

A szabolcsi burgonyát a fekete tórothadás támadta meg, amely betegségnek sem az Ella, sem a Rózsa-burgonya nem tud ellenálni.

Ha az Egyesült-Államok elengedik a háborus adósságokat, visszatér a jólét és megindulnak a beruházások.

Napirenden vannak Németországban a merényletek.

Még ez évben parlament elé kerül a rokkant törvény.

A jövő rádiós háboruja. A rádióknak előbb utóbb minden téren nagy jelentősége lesz. Angliában titokzatos kísérletek folynak a rádióhullámokkal, amelyek ugynevezett kísérlet-hajókat irányítanak és vezetnek. A kísérlet-hajókon nincs személyzet. A Délibáb új száma számtalan érdekesítő rádió-cikkkel közöl, azonkívül a színházi és pénzvilág minden érdekes eseményéről kimerítő képes beszámolót közöl. Egy száma 26 fillér.

nyás lenne azért a sok szenvedésért, ami egy szerencsétlen magyarra szakadt.

— Mit röhögsz, te, marha? — ordított a százados. Szemét a düh és bosszú ragyogtatta. Az öreg Erdélyi csak nevetett. Szemében még ott ragyogott a könny, de a mögött nagy üresség falta az apró gyémántok halovány csillogását. Zavaros tekintetét a századosra emelte és tovább kacagott.

— Marha, mit röhögsz?

Az öreg Erdélyi kirántotta kezét a román katonák karjaiból és odaugrott a vén eperfa alatt lévő kúthoz és belenézett.

— Ni! A vén komám! Hát te itt vagy?

Arca vad nevetésre torzult. Megbomlott.

— Megyek én is hozzád! Szervusz öreg! — és beleugrott az omladozó falú kút vizébe. Az előbb még csendes víz szilaj hullámokat vert. Árva buborékok úsztak a csendes vízben. A román katonák odamentek a kúthoz és bambán nevelve bámultak az örökre elfünt után. Csak sok szörös ábrázatot láttak a már újra csendes vízben; a megbomlott magyarorszáki örökre elfünt, csak apró buborékokat küldött az ég felé, talán bocsánatkérően, de azok csak a víz felszínére jutottak és ott örökre elenyésztek. A románok elmentek a kúttól. A nap szomorúan nézett bele a kútba, de csak a maga képét látta és ragyogtatta a csendes vízben. Egy bogár re-

pült a kút felett. Meglátta magát a víz tükrében. Repült, repült lefelé, egyenesen a napba. És beleesett... Az apró hullámok szerteszórták a nap sugarait. A nap elszégyelte magát és továbbment az égi pályán.

*

A falu végén egy óriási nagy kazal mellett egy kos állt. A kazal bámulta. Majd hatalmas és dühös ugrásokkal a kazalnak rontott. A tetejére akart feljutni, de nem sikerült. Neki látott a kazal végének és enni kezdte. Tépte, szaggatta a szalmát. Egy varjúcsapat repült felette. Azt kiabálta:

— Kár... kár... kár...

Az asma, szívbetege-ség, mell- és hödöbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigygyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulofikus egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén megjelenő székrekedések a **Ferenc József** víz használata folytán lényegesen enyhültek. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerlárokban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Negyedére csökkent ebben az évben a méztermés. A Magyar Méztermelők Országos Szövetkezele megállapította, hogy ebben az évben az akácméztermés, más évekhez viszonyítva, negyedére csökkent. Az őszi méztermés se biztat kedvező eredménnyel a száraz időjárás miatt. A szövetkezet a méz árát egy pengő körül véli megállapítandónak.

Emelkedett a bankjegyforgalom. A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a július 31-iki kimutatás szerint a július 23-iki forgalommal szemben 64.7 millióval emelkedett.

A belügyminiszter szigorú korlátozások közé szorítja a klubokban és kaszinóknak rendezett táncmulatságokat s teadélutánokat. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, melyben közli, hogy az egyesületek, klubok, amennyiben bármilyen díj-szedése mellett bárki részére táncmulatság, táncal egybekötött teadélután rendeznek, ehhez a rendőrhatalóság előzetes engedélyét kell megszerezniök. A belügyminiszter rendeletileg felhívta az összes illetékes hatóságokat, hogy szigorúan alkalmazkodjanak az érvényben levő rendeletekhez és a kaszinókat, klubokat, kávéházakat, éttermeket figyelmeztessék a rendeletek pontos betartására.

Lezárták az orosházi sertéspiacot. A sertésorbánc és sertésspas az egész orosházi járásban fellépett, de Orosházán legerősebben. Az orosházi sertéspiacot a hatóság bezárta.

Tűz. Folyó hó 2-án Oláh Lajos Bánffy-út 9 számú felkén a kerítés mellé rakott szalmacsomó, mely egyúttal a disznóól tetejét képezte, ismeretlen okból kigyulladt. A lakásban senki nem volt; a szomszédok sem tűztek, úgyhogy a tűz valószínű oka egy a járőrelőltől meggondolatlanul eldobott cigarettá.

Bácsy és Társai Bank moratóriuma hitelező értekezlet hozzájárulása alapján 1932 október 31-ig lett meghosszabbítva.

Az osztrák vámsorompó lezárása gyümölcs- és zöldségterméseink piaci árának kialakulásánál csak mérsékelten érezte kedvezőtlen hatását, úgyhogy a magyar gyümölcs győzelmesen állja a vámháborút.

Szeptemberben országos kertészkongresszus lesz Hódmezővásárhelyen.

A hevesi dinnyét Londonba viszik.

József Ferenc kir. herceg megmentett egy fuldokló gyermeket. József Ferenc kir. herceg hetek óta a bulgáriai Várnában nyaral. A múlt héten izgalmas körülmények között mentette meg egy szófiai kereskedő 15 éves fiát a vízbe fulladástól. A gyermek messze a tengerben vergődött a hullámkon, amikor a királyi herceg, aki kitűnő úszó, beleugrott a tengerbe és kimentette. A királyi herceget nagy ovációban részesítették a bátor életmentésért.

A budapesti „Márta Mater” Diákotthonba a következő (1932—33) tanévre a felvétel iránti kérvények beadhatók. Határidő folyó év augusztus hó 31. Pályázhatnak jólémeneteli és magaviseletet tanusító egyetemi és főiskolai hallgatók, kik vagyoni helyzetüket szegénységi bizonyítvánnyal igazolják. Az internátus a főváros szívében (IX., Liliom utca 13 sz. alatt) az összes egyetemi fakultások közelében fekszik. A lakószobák 2—6 személyesek. A lakók kényelmére szolgálnak a külön-társalgó, tanuló, olvasó és fürdőszobák. A bentlakás díjtalan. Részletes tájékoztatást postafordultával (válaszbélyeg melléklendő) nyújt az internátus házigazdája.

Gyulán is fellépett a sertésvész. Gyulán és környékén erősen dühöng a sertésvész és a több mint 18.000 darabból álló sertésállományának egy tizede esett eddig a járványnak áldozatul. Minden valószínűség szerint már a jövő héten lezárják a piacokat.

A Gazdasági Egyesület választmányi ülést tart augusztus nyolcadikán. A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya augusztus hó 8-án hétfőn délelőli fél 10 órakor Békéscsábán az egyesület székházában gyűlést tart.

Amerika csak a békeszerződés módosítása és a fegyverkezés csökkenése ellenében tárgyal Európával az adósággok leszállításáról.

Kétszáz ezer métermázsza magyar búzát vásárol Németországtól.

A gyomai Műkedvelők figyelmébe. Felhívjuk Műkedvelő színjátszóink figyelmét a II. évfolyamában megjelenő „Műkedvelő Színjátszók Lapjára”, amely a Műkedvelők céljainak szemelőtt tartásával azok értékes és komoly segítőtársa lehet. Az érdeklődők mutatóvényszámért forduljanak a kiadóhivatalhoz. (Budapest, VIII. Fhg. Sándor utca 17.) A mai nehéz helyzetben egyeseknek talán nem lenne módjukban e lapot segítségül hívni, akkor társuljanak és többen összefogva járassák e munkájukat könnyítő, érdeküket és céljaikat szemelőtt tartó „Műkedvelő Színjátszók Lapját”.

Párisi és tátrai tanulmányut. A MEFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Irodája augusztus 17-én rendezti ötödik 15 napos rendkívül kedvezményes párisi tanulmányutját és szeptember 2-án második autocar kirándulását a felvidékre. Jelentkezni lehet az Utazási Irodában mindennap d. u. 4—7-ig. (IX. Ferenc körút 38. fsz. 2. Tel. 872-74.) Levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda.

Ellesett párbeszéd. — Szervus Sikiós. Egy órája figyelek és nem tudom megérteni, hogy miért sétálsz ilyen gondterhes arccal... Hagyd öregem, nagy bajban vagyok. Ujságot olvasás közben összeveszttem a feleségemmel valami csekélységen és most azon töröm a fejemet, hogyan bizonyítsam be igazamat. — Talán egy lexikkal... Ez jó gondolat! De honnan kerísek elő lexikont? Vedd meg Tolnai Világlexikonát. — Havi kétpengős részletre megkapod.

Az autóra fektetett tőke, valamint a kocsii üzemeltetése oly magas, hogy feltétlenül szükséges erre vonatkozó feljegyzéseket vezetni. Ezt a célt kitűnően szolgálja az „Autó évkönyv”, mely kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvétellel 40 fillérrel drágább.

Tonelli Sándor a Növényforgalmi Iroda szaktanácsának tagja. A földmivelésügyi miniszter Tonelli Sándor dr.-t a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkárát a Növényvédelmi és Növényforgalmi Iroda szaktanácsának tagjává kinevezte. A szaktanács feladata főleg az ipari növények és ezek kerelében a paprika ügyeinek intézése és véleményezése.

A magyar—osztrák tárgyalások folytatására Bécsbe utazott a magyar delegáció.

Németország katonai egyenlőséget akar a vezető hatalmakkal.

Csehszlovákia további búzabevitelre szorul.

A búza árának helyreállításáról akar tárgyalni szeptemberben a közép-európai konferencia Genfben, vagy Lausanneban.

„Kezdő írók, akik irrédenta és vig szindarabok vagy monológ és dialóg irással foglalkoznak közöljék nevüket és lakhelyüket a Heves és Vidéke c. helilap kiadóhivatalával Heves, Regös-nyomda.”

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Cs. Szabó Erzsébet, Szadai Ilona, Erdei Piroska, Forgács Lajos, Zrak Ferenc László, Krutek József, Hollósy Eszter, Farkas Ferenc, Oláh Sándor, Lapalinszki Mihály Imre, Orovecz Lajos, Herler Mihály, Babos Margit Aranka.
Elhaltak: Molnár Istvánné—Aranyos Róza 46 éves, Nagy Bálint 70 éves, Pálincás János 85 éves, Kató Benedek 29 éves, Csáki Imre 82 éves, Krutek József 1 napos, Csapó Imréné—Bódi Mária 76 éves, Szász János 76 éves, Kovács Istvánné—Fekete Juliánna 57 éves, özv. Kruchió Jánosné—Jenei Eszter 69 éves, Győri Mária 6 hónapos, özv. Nyitrai Jánosné—K. Imre Róza 58 éves, Erdei Lajosné—Lukács Erzsébet 58 éves, Gyebnár Regina Klára 6 hónapos, Gyebnár Erzsébet 18 hónapos.

ALKATRÉSZEK
Citroen és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 34. Tel. Aut.: 221—97.

PUBLIKACIÓ.

Megvételre keresek a község közelében fekvő 5—10 holdas tanyásbirtokot. Cimem a Gyomai Ujság kiadóhivatalában megtudható.

Gyomán a fogyasztási szövetkezet részére egy szerényigényű, de szorgalmas könyvelő azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, Kovács János ügyvezető igazgatóhoz adandók be.

4 drb. kis liba ezelőtt 4 héttel elveszett. Két középső körme levágva; nyomra vezető 5 P P jutalomban részesül. Aki tud róla, jelentkezzen Kovács Jánosnál.

Az új tanévre 2—3 kis diákleányt vagy diákot teljes ellátásra elfogadok. Lakása a Dóczi mellett. Cim: Moldvay Lajos Debrecen, Kossuth Lajos utca 48.

Görögállás Perei Lajos féle 16 kis hold szántó eladó, ért. Bogár Mártonnál Rákóczi u. 31 sz. alatt.

Hornok Istvánnak 5 hold szántója esetleg bére kiadó 2492 hsz. a.

Sas utca 1467. sz. a. 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Érdeklődni lehet Mózsik Rózsikánál a községházánál.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, berendezéssel, lakással is és egyéb mellékkeliségekkel Endröd legforgalmasabb helyén. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrödon. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Cserépkályhák, kandallók átraktását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsaba**, 1. kerület Bánát utca 1 sz.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrödon gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Búzarostrát keresünk megvételre Wagner Márton Fiai.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jégsekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A Hangyában és a Fogyasztás Szövetkezetben mátol kezdve a méz 1 pengő 20 fillér.

Kölcson szákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Kollmann József darálómalmában daráltatni vagy cserélni bármikor lehet a cséplés alatt is. — Búzájának megjavíthatja a fajsúlyát, ha a Selector gabonatisztítógépen megrostáltatja, a kiesés megmarad a jószágjának. A Selector állandóan üzemben van Kollmann József házában az endrödi uton a régi Pikó házban, kívánatra a tanyák közé is kimehet.

Rádió műsor.

Augusztus 7—13-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vizjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, árfolyamok.
- 4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Vasárnap, aug. 7.

- 9: Hírek, kozmetika
- 10: Ref. istentisztelet
- 11: Egyházi zene és szentbeszéd utána idő, időjárás és vizállás majd könnyűzene. Szünetben Rádiókrónika
- 2: Gramofon
- 3: Főzelék és gyümölcskonzerválás
- 3.45: Szalonzene
- 5: Felolvasás
- 5.30: Hangv.
- 7: Felolvasás
- 7.30: Cigányzene
- 8.30: Sport és löversenyeredm.
- 8.45: Operaházi zenekar
- 10.10: Időjelzés, sporteredm. majd jazz-zene

Hétfő, aug. 8.

- 9.15: Rendőrzene
- 12.05: Balalajka
- 4: Novellák
- 5: Cigányzene
- 6: Előadás
- 6.30: Szalonzené
- 7.30: Gramofon
- 8.30: Felolvasás József nándorról
- 10.25: Idő. időjárás, hírek majd cigányzene.

Kedd, aug. 9.

- 9.15: Katonazene
- 11.15: Ifjúsági félóra
- 12.05: Hangv.
- 4: Gramofon
- 5.30: Felolvasás
- 6: Hangv.
- 7.15: Ujságíró betegségek — felolvasás
- 7.45: Magyar dalok
- 8.45: Vidám est

9.45: Időjelzés, hírek, ügétöverseny-eredm. időjárás majd cigányzene

Szerda, aug. 10.

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 4: Felolvasás
- 5: Postászene
- 6.15: Felolvasás
- 6.45: Hangv.
- 8: Táncczene
- 9: Cigányzene
- 10.15: Hangv.
- 11: Cigányzene

Csütörtök, aug. 11.

- 9.15: Hangv.
- 12.05: Hangv.
- 4: Gyermekmesék
- 5: Szalonzene
- 6: Felolvasás
- 6.30: Magyar dalok
- 7.30: Rádió külügyi negyedóra
- 7.45: Előadás: A csikós, népszimű
- 9.30: Időjelzés, hírek
- 9.45: Zongorahangv. Utána időjárás,
- 10.30: Jazz-zene
- 11.15: Cigányzene.

Péntek, aug. 12.

- 9.15: Postászene
- 12.05: Cigányzene
- 4: Háztartási tudnivalók
- 5: Katonazene
- 6.30: Előadás
- 7: Oberon — opera előadás Salzburgból
- 9.30: Időjelzés, hírek
- 10.30: Időjárásjelentés: utána cigányzene

Szombat, aug. 13.

- 9.15: Hangv.
- 12.05: Hangv.
- 4: Gyermekjátászóra
- 5: Szalonzene
- 6: Felolvasás
- 6.45: Cigányzene
- 8: Zenekari hangv.
- 9.15: Időjelzés, hírek
- 10: Időjárásjelentés utána gramofon

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy

Gyomán és Endrödon gabonát vásárol a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

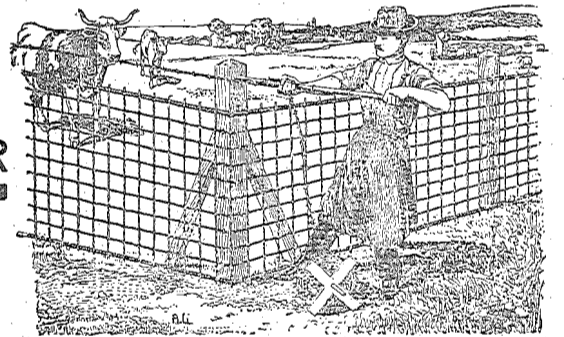
Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Hirdessen a „Gyomai Ujság“-ban.

Legjobb és legolcsóbb a
HAIDEKKER
féle
drótfonat.

Minden mennyiségben kapható:
Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, GYOMÁN.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00	20-50	i Bpest k. p. é 5-00 10-45 11-45 19-10 19-59
11-06	11-57	18-07	19-59	2-10	é Gyoma i 0-32 6-02 8-52 14-28 17-00
6-38	11-14	12-02	18-15	20-04	2-35 i Gyoma é 0-17 5-52 8-51 14-20 16-59 19-04
7-31	12-09	12-40	19-10	20-41	3-38 é Békéscsaba i 23-15 5-00 8-14 13-26 16-22 18-12
3-53	12-40	17-30	20-05	i Gyoma	é 7-24 11-47 16-41 21-56
4-21	13-08	17-58	20-33	é Dévaványa	i 6-53 11-16 16-10 21-25
4-26	13-13	18-03	20-38	i	é 6-48 11-11 16-05 21-20
4-57	13-44	18-34	21-10	é Szeghalom	i 6-15 10-38 15-32 20-42
4-58	13-45	18-45	21-11	i	é 6-13 10-37 15-31 20-37
5-17	14-04	19-04	21-30	é Vésztő	i 5-53 10-17 15-11 20-17
7-27	16-10	20-58	é Békéscsaba	i 4-05 8-20 13-24 18-24	
6-16	12-30	19-00	i Szeghalom	é 8-30 15-20 18-42	
7-50	16-40	20-36	i Püspökladány	é 5-30 13-45 17-08	
7-55	17-12	21-11	i	é 2-39 13-37 15-36	
8-51	18-02	21-58	é Debrecen	i 1-49 12-30 14-30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

József főherceg

1914 november hó 21-én Mezőlaborc fölött voltunk hevenyészett állásban, mikor este két örömhírral leptek meg bennünket. Az egyik hír az volt, hogy József főherceg lett a hadtestparancsnokunk (VII-ik hadtest), a másik hír pedig az volt, hogy Hindenburg bekerített 8 orosz hadtestet. Két hét múlva, december 3-án Turány falu mellett kerültünk szembe az új hadtestparancsnokkal, mikor szemlét tartott felettünk.

Az akkor harmónikaszerűen mozgó harcvonal állandó menetelésekből és harcokból állt. Az emberi szívósság teherpróbáját állottuk ki akkor.

A november végi szép őszi időjárásban majdnem naponta kellett hol előre, hol hátra menetelnünk és néha napi 40 kilométeren felüli utat is megtennünk. (December 1-én Sztropkóról Homonna—Olykára 44 km.) Ilyenkor még az erősebb szervezetű emberek is fáradtan, hallgatagon bandukoltak. Elfásult érzéssel nem tudtunk örülni sem a napsütésnek, sem az életnek; állandóan éhesek voltunk és éjjel kegyetlenül fáztunk, mikor kint aludtunk.

Ebben az elkeseredett hangulatú menetelésünkben, mikor üldöztük az oroszokat, az elől haladó csapatokat naponta felkereste József főherceg, a hadtestparancsnokunk. Kis fényképezőgéppel a kezében odajött mellénk, ott szóbaelegyedett az emberekkkel, vigasztalt, bátorított, tanácsot adott. Egy szó, egy mondat váltásának idejéig tartó találkozás elég volt, hogy a magasrangú

parancsnokunkon felül az embert szeressük meg József főhercegben. Igaz, az is sokat tett, hogy gyalogosan, ott kint az országúton történtek e találkozások, minden ceremónia, minden erőltetés nélkül.

Egy sűrű kis eset az ellenséggel szemben tanúsított viselkedésében is az embert és nem a rideg katonát értékelte velünk.

Ugyancsak 1914-ben, december 12-én Galiciában zavartuk már az oroszokat. A 101-ik gyalogezred harmadik menetzászlóalja volt a biztosított menetünk éle. A tylavai felrobbantott hídtól Hyrova—Iwlaig terjedő úton mindig ott volt József fő-

herceg az élen. Az útmenti egyik házból (délután 3 óra körül) egy hórihorgas orosz katona jött ki, kezében egy piszkos zsebkendőt lobogtatva. Odavezették József főherceg elé, ki a remegő orosznak egy cigarettát adott. Akik egy kissé távolabb állottunk és nem hallottuk mit beszéltek, csak az emberi gesztust láttuk s megéltük a nemes embert.

Isten jóvoltából 60-ik életévét érte el József főherceg. Az egész nemzet őszintén köszönti őt, ki nemes szívével, fennkölt érzéseivel szívünkben váltja ki azt a kivánságot, hogy a magyarok Istene őt még nagyon soká éltesse. W.

külön indítványt terjesztett elő, mely azonban, miután a tárgysorozatba felvéve nem volt, elutasított. A képviselőtestület a helyes értelmezésre vonatkozó javaslatot 22 szavazattal 4 ellen elfogadta.

A községi temető létesítése tárgyában tett intézkedéseket elfogadta és jóváhagyta. A temető helyéül a vágóhíd mellett 800 négyszögöl jelöltetett ki.

Arany Gusztáv segéd-jegyző 2 heti szabadságolását tudomásul vették.

A hadirokkantak kérelmére, hogy részökre a község házában egyleti helyiség céljaira egy szoba adassék át vagy havi 10 pengő fűtésre és világításra, a havi 10 pengő szavazták meg.

Zeisler Ede kérelmét teljesítették és a község kötelekébe való felvételét kilátásba helyezték.

A fizetéses tűzoltók illetményeit az előjáróság és a gazdasági bizottság javaslata alapján havi 60 pengőre leszállították és a ruha illetményét 120 pengőre. Dr. Krisztián Kálmán terjesztett elő ellenjavaslatot, azonban a képviselőtestület ezt az anilszociális javaslatot fogadta el, hiába érvelt a felszólaló azzal is, hogy a két gépész tűzoltó 800 pengő értékű gépjávitást is végzett a községnek.

Elhatározták a Napnyugati- vendéglőtől az Iványi-malomig terjedő utszakaszon a járdaépítést téglából, bár Répás Pál annak belonnal való készítését javasolta.

Tudomásul vették a községi iskolák évi jelentését, valamint a polgári iskola megszüntetése ellen a miniszteriumba felküldött bizottság jelentését, mely intézkedés időlegesen vissza is vonatolt Gyomára nézve. Ez ügyben Répás Pál a kiküldött bizottság elnöke igen életrevaló és megfontolandó javaslattal állt elő, hogy megmentse az iskolaépítés céljaira rendelkezésre álló 90.000 pengőt. Javaslta az Ádám-féle malom megvételét és átalakítását s ezzel az iskola további fenn-

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete aug. 11-én csütörtökön d. e. 8 órai kezdettel közgyűlést tartott, melyről beszámolókat az alábbiakban tesszük meg.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, a jóváhagyott képviselőtestületi határozatok, pénztárvizsgálati jegyzőkönyvek bemutatása után elfogadta a képviselőtestület az úlépítési alap és járdaépítési alap létesítéséről alkotott szabályrendeletet.

Ezután tárgyalta az Árpád úcai lakosok kérelmét betonjárda építése iránt — a kérelmet elutasította, mert a községnek fedezete nincs rá.

Megállapította újból a tüzikörületek beosztását I. II. III. IV. és V. kerületre a közigazgatási kerületek szerint.

Csele István és társa kérelmét az orvosi kerületek beosztásának megszüntetése iránt elutasította. Marad az I. és II. kerület dr. Bartha Gusztávé, a III. IV. és V. kerület dr. Vince Endréé.

Kovács Zsigmond és társai

kérelme ügyében egyelőre a ballai kőhíd kijavítása iránti ügy határozott, hogy kiküldött egy bizottságot, aki kivizsgálja, hogy az oda vezető út fenntartása gróf Zichyt terheli-e és ennek megállapítása után nem zárkózik el, hogy hozzájáruljon a híd kijavítási költségéhez.

A gyomai italmérők kérelmét teljesítette a vásári helypénz leszállítása iránti akként, hogy a vásári szabályrendelet, mely nem eléggé világos, akként értelmezte, hogy a vásári telemes helypénz nem naponként szedendő be az italmérőktől, hanem a vásár egész tartamára. Kovács János, ki maga is bejelentette, hogy ő érdekelt fél, igyekezett a képviselőtestületet a Fogyasztási Szövetkezet bevételei felsorolásával meggyőzni arról, hogy a bevételből ilyen nagy összegű helypénz nem fizethető.

Szabó József képviselő kifogásolta, hogy egyetlen községben sem oly magas a helypénz, mint Gyomán; sőt Dévaványán a helybeliek egyáltalán nem fizetnek helypénzt, így

maradását is biztosítva látja. Jelentését tudomásul vették és köszönettel mondták a fáradozásáért.

A Körös—Tisza—Marosi Ártmentesítő Társulat részére kért területet védgát föltésre átengediék m²-ként 40 filéért.

A Bessenyszegezen létesítendő iskola ügyben a következő közgyűlés fog határozni.

A közlegelő karbantartására 2500 pengő segélyt kapott a község.

Schwalm József közmunkavállalását törölték.

Kovács Mihálynét és Varga Bálintot felveszik a szegényházba, mihelyt üresedés lesz.

Gyepmesternek lóbeszerzéshez 150 pengő fizelési előleget engedélyezett.

A fűzfászügi veteményes földek hasznabérét a felhozott indokokra tekintettel 20 százalékkal mérsékelte.

A gróf Tisza István ufi betonjárda 180 pengő költség-többlete iránti kérelmét Bein-schróih Mártonnak elutasította.

Dr. Szász Lajos iskolaszéki tag lemondása folytán helyére Pánczél Emil főjegyzőt választották meg.

Polányi Róza kérelmét ház-hely átengedése iránt nem teljesítette — hely hiányában.

Lázár Piroska Stefánia szövetségi védőné kérelmét fizetéséhez való hozzájárulás iránt elutasították.

A Horthy-segély akció buza-készletének elhelyezése ügyben akként határozott, hogy azt továbbra is a Hartenstein cégnél hagyja.

A gyűlés jóval a déli harangszó után ért véget. L.

Arató ünnep a tanyán.

A régi jó magyar népszokások felújítása és az anyira szükséges munkás és munkaadó közötti jóviszony ápolása céljából a „Kondorostanyai Hangya Szövetkezet” igazgatósága és felügyelőbizottsága f. hó 20-án István király ünnepén d. u. 3 órai kezdettel arató-népnünnepélyt rendez.

A Szövetkezet új székházából kalászkoszorúkkal, kalászbokrétákkal vonul fel az aratási-cséplési munkákban résztvevett mindkét nembeli ifjúság a helybeli róm. kath. templomba és onnan hálaadó Istentiszte-

let után vissza; ezt követően nappali táncmulatság, este pedig rendes bál lesz.

Akik érdeklődnek a még nagyrészt romlatlan er-

kölcsű tanyai nép iránt, ne sajnálják a fáradságot erre az alkalomra kirándulni a tanyára.

F. I.

Kerületi dalosverseny Békéscsabán.

Lelki tehetségünk kiművelése által az igaznak, szépnek és jónak megismerésére eljutni, ezek iránt állandóan érdeklődni vagyunk képesek. Ami az emberi lélekre hatással van, az érdeklő is a lelket.

A különböző érzelmek és vágyak az ember kedélyvilágában mutatják meg hatásukat. Nagy szerepet játszik az ember életében a kedély, amely ha művelt és nemesen érezni tudó kebelben lakozik, minden örömeinek és társadalmi erényeinek forrása.

Kedélyünk fejlesztése, ápolása és képzésére befolyásul vannak a vérmérséklet, az egészség, a lakóhely, táplálkozás, testedzés, játék, a természet szépsége, az ének és zene.

Alig van olyan jótékony hatással az ember kedélyére, hangulatára valami, mint az ének és a zene.

Érzelmeink, kedélyünk nyelve a dal, az ének. *Az ész beszél, a szív énekel.* Ezen szép meghatározást olvastam a napokban és valóban találó is e megállapítás.

A romlatlan kedély énekekben, dalban nyilvánult meg az ősi korban is a természet gyermekeinek ajkán és ma is e nyelven fejezi ki érzelmeit.

A vidámság, a jó kedély és hangulat a fiatal kornak ezen kedves kiváltsága, nem is igen képzelhető el ének, dal szeretete, gyakorlása nélkül. Már a kis gyermek is örömeit és könnyen tanul énekelni.

Az akaratra, jellemre, lizta hangulatra kiváló hatással van az ének. Fűszerezi társas életünket, ápolja a hazafias, vallásos érzelmeket kellemes hatásával és megnyugvást szerez; bánatot, fájdalmat csillapít a balsors, a gyász idején.

A magyar dal, mint a nemzet lelkének visszhangja, ott ünnepe, ott sír, ott zokog és viharzik ma is, minden nagy megmozdulásánál, hazafias fellángolásánál a most lefelporva szenvedő és annyi sebből vérző népünknek ajkán. Bizalmat, hitet és reményt csüggedt és reménytelennek látszó helyzetünkben a magyar nóta kell

szívünkben, hogy el ne veszítsük élni akaró, jobb jövő után vágyódó, reménykedő erejét lelkünknek.

Olyan szolgálatot igyekeznek végezni a dal művelésével az ország összes, hazafias alapon álló dalosegyesületei, amely a társadalmi béke, a népkultúra, a nemzeti önludat, a magyar szellemi és területi integritás magasztos eszméinek ápolását legfontosabb kötelességének tartja mindenkor.

Községünkben egy kicsiny, lelkes csapat megalakította a daloskört, hogy a szépnek, a vallásos, hazafias, művészi eszméknek harcosa és művelője legyen és ekként nemzeti közéletünknek is hasznos, értékes szolgálatot tegyen.

A vígasztalannak látszó borús magyar éjszakában szükségünk van időnként a szíveinket reménységgel eltöltő, dalainkból, nótáinkból hatalmas erővel felénk áradó, magyar összefogást, testvériséget hirdető dalosünnepre. Igen, hogy a hatalmas nemzeti erőt, melyet a dalosügy képvisel, megmutassuk és bizonyosságot tegyünk a pihenést és csüggedést nem ismerő, hazánk újjáépítését célzó munkálkodásunkról.

Az Országos Magyar Dalos-szövetség X-ik (szolnoki) kerülete augusztus hó 20 és 21-én rendezi meg a kerületi versenyt Békéscsabán. Ezen dalosversenyt *válogatónak* nevezzük, mert az itt versenycsoportonként legjobb eredményt elért egyesületek vehetnek csak részt az 1933 évben Budapesten tartandó Országos Dalosversenyen.

A Gyomai Dalárda jelentkezett ezen kerületi versenyre és augusztus hó 21-én, vasárnap délelőtt a békéscsabai Iparos Székház nagytermében fog megtartani a *könnyebb műdal-csoport* versenye, amely csoportban összesen 11 dalárda indul.

A gazdaságilag nyomasztó súlyos, gondterhes helyzetünkben is szükségesnek tartjuk, hogy a fontos és felbecsülhetetlen nemzeti erőt, melyet a magyar dal képvisel, minden

igyekezzünkkel fejleszteni törekedjünk és még fokozottabban igyekezzünk a karéneklés szépségével nemes szórakozást nyújtani a dalkedvelő közönségnek.

Ezen célkitűzést szem előtt tartva, a Dalárda vezetősége f. hó 15-én, hétfőn este 9 órai kezdettel, az Erzsébet-ligeti pavillon nagytermében bemutatkozó főpróbát tart a kerületi versenyre benevezett dalosok közreműködésével. Ez alkalommal a kötelezően előírt versenydarabok és azonkívül más darabok is adhatnak elő.

Szíves szeretettel kérjük közönségünknek a dalosügy fejlődése iránt megértéssel viselkedő lakosságát, hogy ezen bemutató hangversenyen minél nagyobb számmal szíveskedjenek megjelenni.

SZÓKE FERENC
ref. ig. tanító.

Köszönetnyilvánítás

A Gyomai Dalárda elnöksége a f. hó 20 és 21-én Békéscsabán megtartandó kerületi dalosversennyel kapcsolatban felmerülő kiadásainak enyhítésére közönségünk megértő dalbarátaihoz fordult és anyagi támogatásukat kérte. Szerény kérése meghallgatásra talált és örömmel közölheti, hogy dalbarátai majdnem kivétel nélkül adományoztak.

Az adományozók a következők: brassói Greising József 15 ar. P, Vanis Gyula 5 ar. P, 1—1 ar. P-öt adományoztak: Arany Gusztáv, Bácsi Elek, Bácsy Géza, dr. Balázs László, beéri Balogh Gyula, Becher Ernő, Becher Rezső, Bencsik László, Berkovics Adolf, Biró Béla, Biró Gyula, Csernay Géza, dr. Christlán Kálmán, dr. Debreczeni Iván, Domokos János, Feiler Ernő, Fischer Nándor, Glück Ármin, Grosz Salamon, Grosz Zoltán, vitéz dr. Haviár Gyula, Hekete László, Horváth József, Iványi Aladár, Iványi István, Kató Lajos, Kelemen Sándor, Kerekes Károly, Kéri János, Hartenstein Ignác, Klein Sándor, Kner Endre, Kner Imre, Kner Izidor, Kiss Géza, Kocsis Gyula, Kovács Albert, Á. Kovács János, Sz. Kovács János, H. Kovács Gyuláné, Gálos Piroska, dr. Ladomérszky Ernő, Lehoczky Károly, özv. Lukács Aladárné, Madaras Gyula, Máday Aladár, dr. Messinger Albert, G. Nagy László, Németh Géza, Oláh Lajos, vitéz Pajor Gyula, dr. Pálka Pál, Pétermann József, heőpapi Pikó Béla, Répás Pál, Simonovánszky Ödön, Schulek Béla, Szabó Piroska, dr. Szász Lajos, Szi-

geli Béla, dr. Szilágyi Ferenc, Szóke Zsuzsanna, Sztrecskó Károly, dr. Tardos Gáspár, Tápay Károly, Tiba András, Tóth István, Varga Pál, Végh Béla, Wagner József, ifj. Wagner Márton, Wagner Péter, Weil Sándor, Weimann Károly és Záhonyi Aladár.

A dalárda elnöksége a fentebb felsorolt dalbarátoknak adományukért hálás köszönetet mond és kéri mindannyiukat, hogy a folyó hó 15-én, hétfőn este 9 órára az Erzsébet-ligeti pavillonban megtartandó főpróbára eljönni sziveskedjenek, amikor is a dalárda szép magyar dalokkal fogja háláját kifejezésre juttatni.

A Gyomai Ujság tekintetes Szerkesztőségének Helyben.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem, hogy a viszonzosság elve alapján alábbi soraimnak becses lapjában helyet adni sziveskedjék:

Tekintetes

Wagner József úrnak, Helyben.

Igen Tisztelt Barátom!

A Gyomai Ujság 1932. aug. 6. száma 3. oldalán, a fa ügyben megjelent nyilatkozatodban a következőket írod: „az kell hinnem, hogy a referens (vajjon miért) az ajánlatok ismertetésénél vagy felolvasásánál, cégünk ajánlatánál nem tartotta szükségesnek ezen igen fontos fellételekre reá mutatni.“

Bizonyos dolog, hogy a referens alatt engemet értesz. S mivel ez a kitétel személyeskedő s általad a Wagner Márton Fiai Cég elleni képzelt rosszindulatu felületességgel gyanúsítasz a nyilvánosság előtt, ugyanezen uton hozom tudomásodra a következőket:

Mint mindenütt, ugy a Gyomai Ref. Egyháznál is szokás az, hogy az Elnök a jegyzővel olvastatja fel a gyűléshez beadott összes tárgyalásra kerülő beadványokat. Mint egyházjegyző, én olvastam fel az általatok beadott tűzifa ajánlatot is. Hogy annak minden betűjét, fizetési feltételét s így a kérdéssé tett fizetési határidőt és a kamafokat is felolvastam, arra tanuim a gyűlésen lévő összes jelenlevők. Reá mutatni, semmiféle dologra nem kellett, sem az Elnökségnek, sem nekem, mert ugy az ajánlati összegeket, mint egyéb adatokat föbben jegyezték s megértették, mert a tárgyalás folyamán fel-

világosító kérdésért senki az Elnökséghez nem fordult. A határozat egyhangulag hozalott. — Tisztelt Barátom! Nem tudom, hogy az Egyház Elnöksége szükségesnek látja-e, hogy ezen, a tárgyalás menetét érintő kérdéstről nyilatkozzék. Nekem azonban ezt értésedre kellett hoznom azonnal, hogy „nem kell azt hinned“ és még csak feltételezned sem szabad, miszerint én olyan dolgot megtegyek, ami az én lelkiismeretemmel és hivatalos eskümmel ellenkezne! És kérdezhetem Tőled Tisztelt Barátom, zárjel nélkül, hogy vajjon miért? ... S azok, akik engem ismernek, — Te is bizonyára közölkük vagy, — tudják, hogy én nem 10 vagon fa-különbözetért, de 10 vagon fa értékéért sem lérek le arról az útról, ami az én szeretett Egyházam javát szolgálja.

Gyoma, 1932. aug. hó 9-én.

Tisztelő barátod:
vitéz VARGA KÁLMÁN
egyház jegyző.

Tekintetes

ifj. Wagner Márton urnak Gyoma.

A „Gyomai Ujság“ f. évi augusztus hó 6-án megjelent számában a 3. oldalon közölt nyilatkozatomban foglaltakra a következő pótlást van szerencsém tiszteletem kifejezése mellett megtenni.

A Református Egyháznak szükséges tűzelőfa anyag szállítására a pályázó Cégek beérkezett és már elbírált ajánlata a presbiteri gyűlés óta az egyházi pénztárba volt elzárva s én nagybecsű felhívásukra emlékezet szerint adtam a választ. A válasznak egy mondatát pótolom, mert tévedtem. Most látom, mikor az Önök ajánlatát átvizsgáltam, hogy csak az ajánlat utó részére emlékeztem, ahol ez a kitétel olvasható:

„Fizetendő a feladástól számítva 30 napon belül, ezenül 8 és fél százalék kamat térítendő“. Ez okozta a tévedést. Ez azonban a belföldi tűzifára vonatkozik. Mivel nagybecsű ajánlatukban itt van szó a kövezet vámdíjáról, valamint a kirakási és befuvarozási összegekről, ami a román import tűzifánál nincs különítve, azért lehetett a tévedés.

Tévedésemet sajnálom s mert nem akarattal történt, sietek azt ezennel helyreigazítani.

Most összehasonlítottam a két ajánlatot s hogy tévedés ne lehessen, szószerint ide íktatom mind a kettőt:

Wagner Márton Fiai urak ajánlata:

Román import tűzifa: l. o. 2

éves száraz legfeljebb 10 százalék doronggal kevert prima hűkk hasábfu augusztus hó folyamán történő szállításra, Gyoma állomáson vagonban átadva fuvarlevél szerinti súlyban elszámolva 100 kg.-ként **aranypengő 3.51.**

Grosz Zoltán ur ajánlata:

Román import tűzifa: l. o. 2 éves száraz, **dorongmentes**, prima hűkkhasáb ar. P 3.50, l./b. o. ugyanaz, de 10 százalék doronggal kevés görbefeával ar. P 3.38, ll. o. ugyanaz, de 20 százalék doronggal vegyesen ar. P 3.25.

Az ajánlatok többi részét nem folytatom, mert nem azok közül lett a rendelés.

Ismét hangsúlyozom, hogy a presbiteriumban mind két ajánlatot tett Cég iránt a legnagyobb elismerés nyilvánult meg.

Egyébként pedig, mivel a „Versenyfargyalás“ című cikk Önök részéről kivizsgáltolt, melyről nem volt tudomásom, — szerény véleményem szerint nem volt szükség e kérdésnél az én felvilágosításomra.

Amidőn az elnézésből támadt févedés miatt ismétellen sajnálatomat fejezem ki, s reámutatok arra, hogy a fentebb közölt két ajánlat közötti csekély különbséget mindenki elbíráhatja, — tisztelettel kérem ennek becses lapjuk legközelebbi számában leendő szives közlését.

Nagybecsű szivességükkel megköszönve, vagyok

Gyoma, 1932 aug. hó 6-án.

Kiváló tisztelettel:
RÉPÁS PÁL
elnök-elnöksz.

A fenti leveleket leközöljük azzal, hogy ezeket nem személyeskedés céljából kértük és nem is óhajunk személyeskedni. Ezen levelekből megállapíthatja mindenki — bárhol történt is tévedés — hogy „lényeges“ árkülönbség nem volt s az ügy beállítása csak „rosszakarattal elferdítés“ volt, melyet szó nélkül nem hagyhattunk. Erre akartunk reávilágítani s az ügyet részünkről befejeztük.

Gyomán, 1932. aug. 12.

Tisztelettel:
WAGNER MÁRTON FIAI.

A kultuszminiszter megtiltotta a tanároknak, hogy ujságokba irjanak.

Nyílt tengeren kigyulladt egy francia gőzhajó.

Pethes László képviselőnek a botbüntetés előterjesztőjének megvizsgálják az elmeállapotát.

Lucernaliszt-gyárat állítanak fel Békéscsabán.

Lappangó polgárháboru Németországban,

Levéll hullás.

Hatalmas, öreg fa.
Az élet fája.
Őszi idő táján
levelét hullatja.

Ősszel hull-hull a levél.
Tavasszal sok új kél.
Hull-hull a sok öreg,
hull a férges, beteg...
Helyükbe születnek
fiatal levelek: gyermekek.

Egyszer arra jártam.
A fa alá álltam.
Levelek hullását
könnyezve csodáltam.
A levéll hullásban
az életet láttam.

Egy autó jött arra;
robogva.
Ez a fény s a pompa...
Az élet vén fája
levelét hullatta...
egy aranysárga levelét
az autóra dobta.
Ez volt a fény s pompa...

Aztán egy koldus jött;
fáradtan dőcögött.
Rongyos sapkáját levette,
mintha alamizsnát kérne.
Ez a szegénység, szükség, fájás embere...
Az élet vén fája
levelét hullatta...
a koldust könnyezte.
Egy aranysárga levelet
az üres, kéré sapkába ejte.
Ez volt a szegénység, szükség, fájás
[embere...]

Most ketten jöttek:
egy anya s egy gyermek.
Az élet vén fája
levelét hullatta...
de hulló leveleit
reájuk nem dobta.
Ez a szeretet;
ennek nincsen sírja.
Az élet vén fája
hulló leveleit
erre sosem dobja...

A fa alatt álltam.
Levelek hullását
könnyezve csodáltam.
Az autó levelét a lehullt avarban
sehohsem találtam.
A koldus levelét a lehullt avarban
sehohsem találtam.
Pedig az egyik robogott,
a másik zokogott...
S most, a lehullt levelek közt
milyen egyforma mind:
a szegénység, fájás,
pompa és a kincs...

A fa alatt álltam.
Levelek hullását
könnyezve csodáltam.

Pesti diák.

A földmívelésügyi miniszter a jövő héten értekezletet tart a gazdasági felügyelőkkel a mezőgazdaság fontos kérdéseiről.

Száz év óta csak négyszer volt ilyen forró júliusunk, mint az idén.

Közel négy millió mázsával kesebb lesz a búza, mint tavaly. Rozsból, árpából, tengeriből és burgonyából jó a termésünk.

Megegyeztünk Ausztriával.

Ezer dalos vesz részt a békéscsabai dalosversenyen.

Tegnap és ma...

Tegnap még virágot szedtek;
két ártatlan, tiszta lelkű gyermek
tarka szárnyú lepkéket,
álmokat kergettek;
aztán lepihentünk,
álmodtunk, feleltünk.

És ma? ... örökös fájjal
harcban lenni mindig az egész világgal;
könnyezve dolgozunk egy falat kenyéren,
este imát jajgunk fáradtan, csendesen;
aztán leroskadunk,
sírunk és zokogunk.

De mégis-mégis valahogy éltünk tegnap és ma.
De Istenünk,
mi lesz velünk? ...
Lesz-e kenyérünk
holnapra? ...

Pesti diák.

A m. kir. földm.-ügyi Miniszter Urnak 60,000—1932 számú rendelete.

A vadászati tilalmi idők módosítása tárgyában.

Az 1925. évi XXIV. t. c. 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján a vadászati tilalmi időket a következőképpen szabályozom.

1. §.

Az általános vadászati tilalom január 1 napjától—július 31 napjáig bezárólag tart, mely idő alatt hajtó kutyákkal (koppó, tacskó, agár és egyéb hajtó-ebbel) egyáltalán nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad kotorekébekkel kotorekmunkát végezteni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebbel és friss disznó (medve) nyomra eresztett disznós kutyával vadászni. Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos vadászni.

a.) szarvasbikára október 16 napjától—július 31 napjáig bezárólag, szarvastehénre és szarvasborjúra február 16 napjától—szeptember 30 napjáig bezárólag.

b.) dámbikára december 1 napjától—augusztus 15 napjáig bezárólag, dámtéhenre és dámborjúra február 16 napjától—október 15 napjáig bezárólag:

c.) őzbakra október 16 napjától—április 15 napjáig bezárólag, őzsutára és gidára december 16 napjától—október 15 napjáig bezárólag:

d.) zergére december 1 napjától—július 31 napjáig bezárólag, zergegidára minden időben:

e.) muflonkosra december 1 napjától—július 21 napjáig bezárólag, muflonjuhra és bárányra minden időben:

f.) mezei nyúlra február 1 napjától—augusztus 31 napjáig bezárólag:

g.) siket-, és nyírfajd kakasra június 1 napjától—március 31 napjáig bezárólag: mindkét fajd tojóra és jércére minden időben:

h.) császármadárakra november 1 napjától—augusztus 15 napjáig bezárólag:

i.) tüzokkakasokra január 1 napjától—február utolsó napjáig bezárólag és június 1 napjától—október 31 napjáig bezárólag, tojóra és jércére minden időben:

j.) fácánkakasra február 1 napjától—augusztus 31 napjáig bezárólag, tojóra és jércére február 1 napjától szeptember 30 napjáig bezárólag:

k.) fogolyra, fűrjre és harisra december 16 napjától—július 31 napjáig bezárólag:

l.) erdei szalonkára április 16 napjától—augusztus 15 napjáig bezárólag:

m.) vízimadárakra április 15 napjától—

június 30 napjáig bezárólag:

n.) házigalamra, éneklő madárra, valamint a kis és nagy kócsagra, kanalasgémre, üstökögémre, batlára vagy ibiszre, reznektuzokra, továbbá a vadászati szempontból figyelembe jövő hasznos madarakra, így a bibicre, kék vércsére, a baglyok minden fajára és a sirályra minden időben:

A tilalmi idők alatt sem a vadak fiait, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni, vagy tojásaikat elszedni tilos. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a madarak tojásainak kizárólag vadtenyésztés céljából gyűjtését megengedheti. Ily gyűjtésre vadászati jog bérleje a bérbeadó hozzájárulásának igazolásával kaphat engedélyt.

2. §.

A vadászati tilalmi idők megállapítása nem érinti a telepítés útján hozott és azon a helyen egyébként nem tenyészítő vad telepítőjének azt a jogát, hogy mindaddig, amíg a telepített egyedek és azok ivadékai a tulajdonát alkotó vagy olyan ingatlanon tartózkodnak, amelyen a vadászati jog gyakorlása őt illeti és amíg más telepítések folytán vagy egyéb okból az egyedek tekintetében fenálló tulajdonjoga kétségessé nem válik, azokra a vadászati jog gyakorlását megtilthatja, ha a jog fennállása kétségessé vált.

3. §.

Az 1 §. második bekezdésének m. és n. pontjában meghatározott vadászati tilalom nem terjed ki és tiltott időszak alatt is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra, a vadkacsákra, a téli-búvár fajokra, a kányák fajaira, a karvalyra, a héjára, a réti héjára, a gatyás ölyvre, valamint a vadászati szempontból káros szajkóra, a varjakra, a verebekre és a közönséges seregélyre, a közönséges seregélyre azonban csak a szőlőkben és gyümölcsösökben.

4. §.

Hasznos vadra fényező alkalmazásával minden időben tilos vadászni.

5. §.

Ez a rendelet 1932 évi augusztus 1-én lép életbe. A 85.000/1925, a 73.600/1927 és a 18.000/1929 számú rendeletek hatályukat veszítik.

HIREK

Kitüntetés. Bácsi Lajos szabó-mester a világháboru alatt a lengyel légióban szerzett érdemeiért Pilsudsky marschaltól nyert kitüntetését augusztus 20-án Budapesten kapja meg ünnepélyes keretek között.

A gyomai gyógyszertár ügye. A m. kir. belügyminiszter a gyomai ill. önálló gyógyszertár felállítását, tekintettel a törvényhatósági bizottság állásfoglalására is, nem engedélyezte.

Községi tisztviselők gyűlése. A Községi Tisztviselők Országos Egyesületének Békésmegyei Csoportja szeptember 4-én megyei gyűlést rendez Szarvason, amelyen a megye községi tisztviselői nagy számban fognak megjelenni.

A védőhímlőoltási díjak csökkentése. A belügyminiszter rendeletileg értesítette a törvényhatóságokat, hogy a hímlőoltási és újraoltási díjakat az eddigi 14 fillérről 10 fillérré szállította le.

Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter összehívta a kartelbizottságot a szénkérdés letárgyalása végett.

Műszeres léggömbök a magas légkör kutatására. A Meteorológiai intézet augusztusi magaslégköri felszállásait műszeres léggömbökkel e hét közepén végezteti el. Tekintve, hogy a magas légkörből leereszkedett műszerek feljegyzései nemcsak ludományos szempontból, hanem fontos gyakorlati és gazdasági érdekek szempontjából is fontos adatokat hoznak magukkal, az Intézet kéri a műszerek megtalálóját, hogy a műszereket ép-ségben őrizze meg és megtalálásukról az intézetet táviratban értesítse, amely távirat „Meteor Buda” táviratcímre küldendő. A műszereskosár felbontása büntetési von magá után. Az épségben megőrzött műszerek után az intézet husz pengő jutalmat fizet a megtalálónak, a műszerek Budapestre való elszállításáról pedig gondoskodik.

Meghiúsult a pesti pékek áremelési kísérlete.

A múlt évben 842 magyar hallgatója volt a kolozsvári egyetemnek.

Vázsonyi képviselő indítványt terjesztett elő a halálbüntetés eltörléséről.

A június havi pénzügyminiszteri közlemények szerint az 1931—1932. költségvetési év százhuszmillió deficitel zárult.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadtság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz kitűnő háziszser, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öreg embereknel is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gyenge minőségű a román búza. (MAK.) Amsterdamból vett jelentés szerint az oda megérkezett új búza minták mutatják, hogy idén a román búza nagyon gyenge minőségű. Az átlagsúly alig 65 kg. hl.-kint.

Hetven éves korában meg-nősült Magó Mihály ballószögi gazda és másnap — a mézes hetek elején — megverte feleségét.

Az idei télen még a tavalyinál is több lesz az inséges.

A pápa is magyar lisztből készült kenyeret eszik.

Négy hónappal akarják meghosszabbítani a fegyverkezési szünetet.

Elfogták az egész Tiszántúlt végigszélhámoskodó álszövetkezet vezéreit. Békésen június 28-án megalakult a Termelők Gazdasági Szövetkezetének békési kirendeltsége. Előzőleg Maksa Ferenc, mint „közponi kiküldött” a névnek jó propagandát csinálván a gazdakörben, 110 drb. üzletrészt adott el 325 P-t kapván kézhez, mint „titkár úr”. Ezután még 500 P-t vettek fel az üzlet megindulásához. Ezután az időközben Pestről Békésen termelt „igazgató úrral”, Róth Endrével a jóhiszemű magyarokat újabb rászedéssel olcsó, de előleget kívánó fa megrendelésével sújtották. A csendőrségnek is kínálták a fát. A csendőrök kutattak a „kiváló üzletemberek” viszonyai után, aminek az lett a következménye, hogy a Tiszántul nagyobb községet végigszélhámoskodó „vezérek” a gyulai ügyészség fogházában pihenik munkájuk fáradságait. — Ily módon már egy szélhámoskodó társaságot sikerült megbénítani, akik az amugy is kevés kenyérükért verejtékezve dolgozó magyar gazdálkodók bizalmát kihasználva, elvetemülten, mellékútra tértek. És még hány, meg hány ilyen lelkeken működik... Vigyázat!

Gyula vidékét árvízveszély fenyegeti a románok hanyagsága miatt.

A magyar mangalica. A magyar magalica párhuzamos zsírtartalmát igazolja az a körülmény, hogy az érettre hizott, fiatal sertések vágósúlyának kétharmada ugyanezzel fehéráru (szalonna, hár, bélkövér) és csupán egyharmada csont-hus. A Budapesten tartani szokott hizottsertéskiállítás, illetve az azokkal kapcsolatos hivatalos próbavágások adatai szerint azonban a teljesen finomra hizott mangalicánál ez az arány még sokkal kedvezőbb. Így az 1 és fél éves korára érett, darabonként 197 kg-os mangalicaártány vágósúlya (ludó, szív, vese, velő, máj, lép és belek nélkül) 180 kg. volti, a vágási veszteség tehát 17 kg. = 8.6 százalék. A vágósúlynak 24.73 százaléka volt a csont-hus és 75.27 százaléka a fehéráru. Kétéves korára érett mangalicaártány darabonként 254 kg. Vágósúlya 255 kg. vágási veszteség 19 kg. = 7.4 százalék. A vágósúlynak 25.68 százaléka csont-hus és 74.32 százaléka fehéráru. Az érett szalonna olvasztási százaléka 82 százalék.

A rádió megszünteti a kopaszságot és az érlelmeszedést. A rádió a jövőben óriási szerepe lesz. Néhány évtized múlva befolyással lesz az időjárásra, megszünteti a kopaszságot és az érlelmeszedést, de elősegíti a test növelését is. Erről közöl rendkívül érdekes cikkkel a Délbáb új száma, amely sok színházi-rádió és filmcikkkel, egyfelvonnásos szindarabot és folytatásos regényt közöl. Egy szám ára 26 fillér.

Elefántagyar, mint kedves „kis” ajándék. A napokban hatalmas elefántagyar érkezett Budapestre. Egy Afrikában élő magyar elefántvadász küldte Tolnai Világlapjának a következő levél kíséretében: Itt küldök egy kedves kis ajándékot, remélem jól feltudják használni... A Tolnai Világlapja sajnos későn érkezik ide, de így is áldás nekem ezen a vad vidéken. A sok kedves szórakozásért küldöm Önöknek ezt a csekélységet.

Az „Autó évkönyv” ellenőrző: üzemanyagfogyasztását, soffitörjének megbízhatóságát, kocsijának jövedelmezőségét, csökkentő: üzemanyagfogyasztását, fokozza: kilométer teljesítményét, kocsija jövedelmezőségét. Napi 2 percnél munkával mindent kimutat. Az „Autó évkönyv” kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvétetl 40 fillérrel drágább.

Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Ösztöndíjak hadiárvának és rokkantak gyermekeinek. A belügyminiszter a hadiárva és hadirokkantak gyermekei részére az 1932—33. évre ösztöndíjat engedélyezett. Ösztöndíjban részesülhet középiskolai, vagy tanoncképzése ideje alatt, a nem hivatalos állományba tartozó katona hadiárvája és a nem hivatalos állományból származó legalább 25 százalékos hadirokkant gyermeke. Az ösztöndíj összege évi 50—80 pengőig terjed. A kérvényezések határideje 1932 október 1. A kérelmet bélyegmentesen közvetlenül a belügyminiszterhez kell intézni.

Az építőmesterek kérvénye. Az Építőmesterek Ipartestülete érdekes memorandumot terjeszt a kormány elé. Az a kérésük, hogy építőipari ügyekben olyan bírakra bizzák az ítélezést, akik az ilyen pörökben specializálják magukat. A kérelem indokolása az, hogy a legelőbb bíró a legegyszerűbb építkezési kérdésben is tájékozatlan és így minden kis vilás esetre szakértőt rendel ki és ez megdrágítja, de főleg meglassítja az igazságszolgáltatás menetét.

Hadüzenet a kezécsokolomnak. Csehszlovákiában megalakult a köszönési reformklub. A klub célja, hogy felvegye a harcot a „kezécsokolom” és a „nagyságos asszony” ellen. Minden klubtag, aki megtéved és azt mondja valakinek, hogy „kezét csokolom nagyságos asszony”, ahelyett, hogy „jónapot asszonyom”, 20 fillér büntetést fizet. A köszönési reform hívei azzal érvelnek, hogy ma már csak a szláv és és kelet-európai országokban uralkodik a kezécsokolom, ez a középkorra emlékeztető szolgál szellemű köszönési mód.

Kútba vetette magát egy szarvasi tanítónő.

700 malomellenőrt nevezett ki a kormány.

Ujra megindítják a vármegyei úlfenntartási munkálatokat.

Szigorú létszámcsökkentés készül a községi közigazgatásban.

Ismeretlen fajlajú vérszívó legyet fedeztek fel Hódmezővásárhelyen.

Szegeden fellépett a gyermekparalízis.

Törvényjavaslat készül a nem állami tanítók súlyos sérüléseinek orvoslására.

Még mindig terjed a sertéspestis a vármegyében.

Szent István heti ünnepségek. Budapesten Szent István hetén az ünnepségek egész sorozatát rendezik az odaérkező idegenek és vidékiek számára. Az események középpontjában az augusztus 20-iki körmenet áll. Aznap este nagyarányú tűzijáték lesz a Gellérihegyen. Aug. 15-én a Névtelen Hősök 6000 méteres stafétafutása lesz. Evezőverseny a Dunán. Aug. 19-én pedig nemzetközi motorkerékpár verseny. Az oda és visszautazásra 50 százalékos kedvezményes térítijegyek adatnak ki a vasúti jegypénztárnál.

A spanyol katonai forradalom teljesen összeomlott.

A brüsszeli magyar követség merénylőit letartóztatták.

A szegedi Délvidéki Aeró Club 3—4 esetleg hat repülőgéppel nagyszabású propaganda repülőnapot tart Békéscsábán szeptember 11-én.

Biztosította a kormány búza feleslegünk külföldi elhelyezését.

Emléktáblával jelölik meg Simonyi Öbester szülőházát Debrecenben.

Olaszországban a malmok 95 százalékában olasz búzát tartoznak őrlőni.

Oroszországba viszik a magyaróvári műselyemgyár felszerelését.

XIII. Alfonz versenylovait San-Sebastiánban augusztus 18-án elárverezik.

Budapesten több ügyvéd van, mint egész Jugoszláviában.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Megkezdődött a magyar búzakivitel Németországba. A sikeres kiviteli üzlet révén megszilárdul a búza ára.

Komunista merénylőket fogtak el a brüsszeli magyar követségen.

Megalakult Vajda miniszterelnökségével az új román kormány.

Vasárnap lesz a CsAK húszéves jubileuma.

Halálra ítélte a statáriális bíróság, de felterjesztette kegyelemre a ceglédi gyilkos baracktolvajokat.

HUMOR.

Bírói tanács.

A panaszos: Tancsot kérek bíró úr, hogy mitévő legyek. — Közvetlen szomszédságomban lakik egy nagy diák, aki nap-nap után szakadatlanul azt énekl:

Kati gyere ki: — Kati gyere ki!! — Az idegeim nem bírják tovább. — Mit tegyek?

A bíró: Magát Katinak hívják?

A panaszos: Nem

A bíró: — Akkor ne menjen ki...

Fölösleges.

A papucshóshöz így szól egy barátja:

— Ha a helyedben volnék, majd megmutatnám én az asszonynak, ki az úr a háznál.

— Fölösleges neki megmutatni. Ő ugyanis tudja.

Pesti fakir.

— Láttam a cirkuszban egy fakírt, aki szögeken sétált.

— Ilyen kunsztot én is tudok. Ma beidézték a rendőrségre és az egész kihallgatás alatt tükön álltam.

Jó üzlet.

— Hallja, maga azt mondta, mikor az üzletét eladta nekem, hogy ez egy aranybánya.

— Az is! Nekem az egész vagyonom benne fekszik.

Ez is vicc!

Apa: — Megnézte a tanító bácsi a feladatodat?

Fü: — Igen.

Apa: — És nem vette észre, hogy én csináltam meg helyetted?

Fü: — Nem!

Apa: — Mit mondott?

Fü: — Hogy minden nap ostobább leszek.

ALKATRÉSZEK
Citroen és amerikai autókhoz
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 34. Tel. Aut.: 221-97.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánlkozik jutányosan. Cim a kiadóban megtudható.

Ingtalan forgalom.

Oláh Mátyás (nős Gellai Viktóriával) gyomai lakos vett 3 hold 1434 négyszögöl ingatlant dr. Balázs László gyomai lakostól 2000 P-ért.

Gyalog Gábor gyomai lakos vett 7 hold 362 négyszögöl tanyai szántónak

1/3-ad részét Kéri Péter (nős Csizmadia Juliannával) orosházi lakostól 2500 P-ért.

özv. Kocsis Józsefné Tóth Eszter gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Megyeri Albert és neje Biró Klára gyomai lakosoktól 1500 P-ért.

1932 május 20-án megtartott bírói árverésen dr. Balázs László gyomai lakos vett 3 hold 1434 négyszögöl kölesfenekei ingatlant Valuska János gyomai lakostól 1400 P-ért.

1932 május 24-én megtartott bírói árverésen Békésm. Ált. Tptár. Rt. vett egy beltelkes lakóházat Lakatos János és neje Farkas Karolina gyomai lakosoktól 1400 P-ért.

Szaniszlai László és neje Horváth Julianna budapesti lakosok vettek 8 hold nagyállási szántót R. Kruchió Antal (nős Icsa Sárával) budapesti és R. Kruchió József (nős Csapó Máriával) gyomai lakosoktól 4700 P-ért.

Patracs Lajos és neje Nádudvari Mária gyomai lakosok vettek 163 négyszögöl, 785 négyszögöl 3 hold 77 négyszögöl, 84 négyszögöl és 1372 négyszögöl tanyai ingatlanokat kk. B. Izsó Teréz és kk. B. Izsó Albert gyomai lakosoktól 4500 P-ért.

Rádió műsor.

Augusztus 14—20-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vízjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás-vizállás-hírek.

Vasárnap, aug. 14.

9: Hírek, kozmetika
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.15: Ev. istentisztelet, utána idő, időjárás, majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3: Gazdasági előadás
3.45: Cigányzene
4.45: Idő, időjárás
5: Felolvasás
5.30: Munkásdalogyalek hangv.
6.30: Zenekari hangv.
7.45: Sport eredmények.
8: Operett előadás. „Cigányprimás“ idő, időjárás, majd szalonzene
11: Cigányzene

Hétfő, aug. 15.

9.30: Hírek
10: Egyházi zene és szentbeszéd
11.30: Görög. kath. istentisztelet utána idő, időjárás, majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3.45: Előadás
4.15: Katonazene
5.30: Cigányzene
6.45: Felolvasás
7.15: Mocsányi és Lakos kabaréja
8.15: Sport eredm.
8.35: Zenekari hangv.
10: Idő, időjárás
10.15: Hangv.
11: Cigányzene

Kedd, aug. 16.

9.15: Zenekari hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Egyetemi énekkarok hangv.
4: Mesék
5: Felolvasás
5.30: Szalonzene
6.30: Vig előadás
7: Cigányzene
8.15: Egyfelvonások

9.20: Idő, időjárás, hírek, utána szalonzene

10.45: Cigányzene

Szerda, aug. 17.

9.15: Hangv.
12.05: Szalonzene
4: Házikvintett hangv.
5.15: Felolvasás
5.45: Zenekari hangv.
7: Kuruc dalok
8.15: Opera részletek
10.15: Idő, időjárás hírek, utána gramofon

Csütörtök, aug. 18.

9.15: Katonazene
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Hangv.
4: Ifjúsági előadás
5: Zenekari hangv.
6: Előadás
6.30: Cigányzene
7.45: Külügyi negyedóra
8: Zenekari hangv.
9.15: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene

Péntek, aug. 19.

9.15: Katonazene
12.05: Házikvintett hangv.
4.15: Előadás
5: Cigányzene
6: Felolvasás
6.30: Szalonzene
7.30: Felolvasás
8: Tárogató hangv. a Halászbástyáról
9: Idő, időjárás, hírek
9.15: Zenekari hangv.
10.30: Cigányzene

Szombat, aug. 20.

8: Szent István napi körmenet, utána idő, időjárás, majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3.30: Meseóra
4.15: Szalonzene
5.15: Felolvasás
5.45: Magyar nóták
7: Előadás
7.30: Sport eredm.
7.45: Színműelőadás
9.40: Idő, időjárás, hírek, utána szalonzene
11: Cigányzene

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.

PUBLIKÁCIÓ.

Kollmann József darálómalmában daráltatni vagy cserélni bármikor lehet a cséplés alatt is. — Búzájának megjavíthatja a fajsúlyát, ha a Selector gabonatisztítógépen megrostáltatja, a kiesés megmarad a jószágjának. A Selector állandóan üzemben van Kollmann József házában az endrődi uton a régi Píkó házban, kívánatra a tanyák közé is kimehet.

Kölcson zsákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Büzarostát keresünk megvételre Wagner Márton Fiai.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester Békéscsaba, I. kerület Bánát utca 1 sz.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománysával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A nagylaposi uradalomban kitünő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománysával, hogy **Gyomán és Endrődön**

gabonát vásárol a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00	20:50	i Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:59
11:06	11:57	18:07	19:59	2:10	é Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00
6:38	11:14	12:02	18:15	20:04	2:35 i Gyoma é 0:7 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
7:31	12:09	12:40	19:10	20:41	3:38 é Békéscsaba i 2:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
3:53	12:40	17:30	20:05	i Gyoma	é 7:24 11:47 16:41 21:56
4:21	13:08	17:58	20:33	é Dévaványa	i 6:53 11:16 16:10 21:25
4:26	13:13	18:03	20:38	i	é 6:48 11:11 16:05 21:20
4:57	13:44	18:34	21:10	é Szeghalom	i 6:15 10:38 15:32 20:42
4:58	13:45	18:45	21:11	i	é 6:13 10:37 15:31 20:37
5:17	14:04	19:04	21:30	é Vésztő	i 5:53 10:17 15:11 20:17
7:27	16:10	20:58	é Békéscsaba	i 4:05 8:20 13:24 18:24	
6:16	12:30	19:00	i Szeghalom	é 8:30 15:20 18:42	
7:50	16:40	20:36	é Püspökladány	i 5:30 13:45 17:08	
7:55	17:12	21:11	i	é 2:39 13:37 15:36	
8:51	18:02	21:58	é Debrecen	i 1:49 12:30 14:30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gondolatok aratás, cséplés után.

Embergyötrő, nehéz munka az aratás. Ezt készséggel beismerik, azt hiszem még azok is, akiknek a kaszanyél sohasem törte fel a kezét. És azok a „gyengébb nemhez“ tartozók is, akiknek nem kellett tikkasztó nyári forróságban egész nap kétrét görnyedve kévéket rakni... Azért szebb, finomabb foglalkozáshoz szokott igen tisztelt Hölgyeim és Uraim ne tessék ezek után azt hinni, hogy az aratás csupa örömtelen, lélekölő munka. Nem. Ha látnák Önök, mi csoda féltő, aggódó szeretettel nézegeti, simogatja az aratáshoz készülő ember a kalászokat! És milyen öröme van, ha a vetés szép, sárga-piros színűre érve, kezdődhet az aratás! S mikor az arató-család — nevezzük így — a napi 18-20 órai munka után este összeszámolja, hogy hány keresztet csinált ma? Azu-

tán jön a hordás, a cséplés. Az egész munkát ez fejezi be. Ezelőtt, úgy 25-30 évvel a cséplés a tanyán valósgos ünnep volt — nagyon sok helyen. — A rokonság és szomszédság együtt cséplelt, segítséggel és élelmezés dolgában a gazdasszonyok egymással vették. A világot sem akarták azt hallani, hogy ónáluk gyengébb koszt volt, mint máshol. Ma? Sok helyen ez és a cséplésért fizetendő százalékos munkabér feletti vita keseríti meg mindkét félnek (munkás és munkaadó) a jól és becsületesen végzett munka örömét is. Szerény véleményem szerint jól tenné a felsőbb hatóság, ha a jövőben olyan intézkedéseket tenne, amelyek az ilyen sokszor gyűlölködésig fajuló vitafkozásokat lehetlenné tennék úgy a munkás, mint a munkaadó részéről. Nagyon fontos,

életbe vágó kérdés ez. Hiszen az aratástól és a csépléstől várjuk évente dolgoink jobbrafordulását. Munkaalkalom ilyenkor van a legtöbb. A „kenyérnek való“ minden ember ilyenkor igyekszik télire biztosítani. Soha nem volt a német közmondás — „Leben und leben lassen“ — olyan időszerű, mint ma. Élni és élni hagyni! Milyen szép is lenne az, ha az emberek ezt szem előtt tartva, nem akarnának a mások rovására előnyöket szerezni, hanem egy-

mást megbecsülve munkálkodniak, úgy a maguk, mint embertársaik sorsának jobbrafordulásáért. Ha nem lennének egymás iránt olyan elfogultak, mint amilyenek vagyunk, ha egymásnak nemcsak a hibáit, de az erényeit is észrevennének, akkor, de csakis akkor remélhetnénk, hogy eljön az az idő, amikor majd a Bánátban, a Bácskában, a Tiszántul jogtalanul elvett részein is magyar búzát aratunk és csépelünk majd.

FÜLÖP IMRE.

Református nagygyűlés Karcagon.

Az Országos Református Lelkészegyesület 25 éves fennállását ünnepélyes keretek között f. évi augusztus hó 19-től 23-ig ünnepli meg Karcagon tartandó nagygyűlés keretében.

A magyar kálvinista papok, mint a „magyar vallás“ képviselői gyülekeznek egybe az ország minden részéről Karcagon augusztus 18-án, amikor

este ismerkedési estélyen lesz a találkozás. Másnap 19-én pedig a nagygyűlés lelkesi konferenciával kezdődik, amikor a 25 éves évfordulón, mint halárkónél megállva, megemlékezés történik az eddig elért és megvalósított eredményekről, — a fiú és leány kálvineumokról, a lelkész — özvegyek gondozásáról, stb. — és a

TÁRCA

A szegény ember malaca.

PESTI DIÁK.

Fáradtan vánszorog. Összerogyik. Szinte állászó már. Most két első lábát felegyenesíti. Nagy csontos fejét fáradtan, kimerülten el-eleji. Beteg. Halálra pestisedett. Könnyes két szemével szinte emberien könyörög, néz, kér. Ha ember lenne, most zokogna. Így csak néha-néha lör elő vékony testéből egy-egy fáradt, síró, könyörgő malacjai:

— Viiij... viij...

Az utolsó hangot már mindig a semmiség nyeli el, amint végtelen fájjal belefájja ma-

gát a nagy mindenségbe.

— Viiij... viij...

Szegény malac... Kisebb, mint az ember; mégis hogy szenved; mintha bűne lenne... Fejével, lábával bocsánatkérően le-lerogyik. Valaki előtt, a Semmisülés előtt... a nagy, végtelen fájjától hajlatva. A nagy, végtelen fájás, a jaj milyen egyformává tesz bennünket... amikor fáj, mindenki azt mondja, hogy: jaj és földig roskadunk... De azián, ha elmúlt a fáj, elhalt a jaj, megint nem egyformák, megint emberek, megint a farka-barka Mindenség vagyunk.

— Viiij... viij... — sírt a szegény ember malaca.

— Jaj... jaj... — sírt a nagy farkaság.

— Fáj... fáj... — sírt az

ember. A sok jaj egy végtelen fájjá, egy végtelen jajjájá jajdult.

— Jaj... — sírt a természet.

A szegény ember ott áll ötödmagával a beteg malac előtt. Jobbján felesége. Balján három szöske kis gyermeke. Állnak és néznek. A szegény ember arcán, szemében valami különös fájás fáj végtelen fájjal. Keze erőltlenül simogatja egyik kis gyermeke szöske fejét. Csened. A kis malac mintha most búcsúzna gazdájától, gazdasszonyától, meg kis játékos játszóársaitól. Végignéz mindeniken, azután szemét fáradtan lehunyja. Fejét lábára ejti. Lába a nagy fájjától, láztól szokatlan nehezzé vált teher alatt összerogyik.

— Viiij...

— Édesapám, ugy-e, nem hal meg a kis kocánk...

Senkisémet felel. Mindenki néz; most már a malacon túl, valami más világol. Az arcok szinte átszellemültek.

A hirtelen szellő egy aszlódó szilvaszemet gurított most a malac elé. Nézi-nézi. Megenné, de messze van. Menne utána, de nem tud. Fáradtan kér.

— Viiij... viij... éhes vagyok!...

Még mindig a tulvilágon van mindenki. Nehéz a visszatérés. Sokat kell szenvedni itt; ott nem... Aki többet szenvedett, nehezebben, aki kevesebbet szenvedett nehezen tér vissza, mert ott jó. A legkisebb fiú zökent vissza leghamarabb, magával rántva a többi, a még feledni vágyókat.

legközelebbi jövőben megvalósítandó tervekről; majd hatalmas előadás keretében bizonygatóan hangzik az egész magyar közönség felé Csikesz Sándor debreceni egyetemi professzor történelmi jelentőségű előadása: „A magyar református lelkipásztor alakja négy évszázad tükrében” címen. Augusztus 20-án pedig a következő nagyfontosságú kérdések kerülnek tárgyalás alá: 1. A predesztináció kérdése a keresztyén ember szabadsága és felelőssége viszonyában. 2. A református gyülekezeti szegénygondozás. 3. A telepítés és agrár-munkáskérdés. Augusztus 21-én, vasárnap ünnepi istentisztelet, mely alkalommal az összes lelkészek palástosan jelennek meg és együttesen vesznek úrvacsorát. Augusztus 22-én az Országos Református Lelkészegyesület jubiláris nagy közgyűlése 25 pontból álló tárgysorozattal. Augusztus 23-án kedden délután egy óraker Kormányzó Urunk Ófőméltósága előtt tisztelgnek a lelkészek Kenderesen a kormányzói kastélyban. Milyen felemelő, lelket gazdagító és a jövőre milyen biztató reményt nyújtó alkalom lesz az, amikor a magyar nemzet fennmaradásáért, nevéért, egész léférért annyi megpróbáltatást, annyi sok és súlyos szenvedést elviselt magyar kálvinista lelkipásztorok utódai palástosan a legelső magyar ember előtt, Kormányzó Urunk Ófőméltósága előtt hajthatják meg hódolatuk, tiszteletük és szeretetük zászlaját!

A gyomai református egyházat ezen nagygyűléseken Répás Pál elnök-lelkész képviseli.

Szőlő és gyümölcs.

Elv, hogy az érés — a megérés ideje előtt 6—8 héttel a permetezést be kell szüntetni, nehogy mérgezés és halál veszedelme forogjon fenn.

A fa második nedvkeringése aug. 15-én indul meg.

Gesztenye és diófa a nyesést nem tűri. Ha valami okból mégis kell nyesni ezeket, akkor nyesd meg őket augusztusban, mert az ekkori nyesést selymi meg legkevesbé.

A diófa természetből fogva úgy nő, hogy koronája szellős és napáteresztő. Nem nő egy ága sem bele a koronába.

Ha gyümölcsfádat ápolod, nyesd és tisztítsd koronáját úgy, hogy olyan szellős s napot áteresztő legyen, mint a diófa koronája.

Minden gyümölcsfáról a száraz és életképtelen ágat vágd le augusztus 15 után, mert ekkor a rajta levő lombtól felismerheted a száraz ágakat.

Jó lesz mellmagasságban a gyümölcsfák törzsére rovarenyves gyűrűt kötni, arasznyi széleset, hogy a kártevő rovarok nőstényei, — melyek legnagyobb része röpködni nem tud, csak a hím tud repülni, hogy felkereshesse a nőstényt, — ne tudjanak felmászni a fakoronába, hogy oda rakják le petéiket (tojásait) vagy beleragad ebe az enyves gyűrűbe, (mely nem szárad le hetekig sem, kapható hirdetések szerint drogériákban vagy gyümölcsfaiskolákban. Egy-egy ilyen gyűrű alig kerül pár fillérbe) s itt döglök meg, vagy a gyűrű alatti törzsre rakja petéit, honnan drótkéfével, vagy forró lúggal eltávolíthatók. A legrosszabb esetben a gyűrű lazán van a törzsre kötve s alatta mászva fel tud jönni a fakoronába; vagy az enyv nem jó, pár nap alatt kemény s nem ragad bele egy fereg sem.

Ősszel vegyél egy könnyű kétlábú létrát s vágd le azon ágvégeket, melyeken 4—8 sorban lerakott petéket találsz gyűrű alakban, mert ezekből kel ki tavasszal a lombzotot lerágó hernyó.

Van fatörzs, vagy öreg, vastag ág, melyen lyuk van s ebből fűrészpor jön ki. Az ilyen lyukba dugjál 2 araszos hegyes drótot, hogy azzal agyonszúrd a fát 2—4 éven át evő kukacot. Ha a drót végét visszahajlítod, ki is húzhatod a kukacot, melynek kártevése igen nagy. Faodvakat jól ki kell tisztítani s betonnal kitölteni, fásbekeret és késsel kitisztítani és gyümölcsfa kátránnyal bekenni. A közönséges kátrány árt a fának; ebből akkor lesz gyümölcsfakátrány, ha egy órahosszat forralod, hogy a mérges gázai elillanhasanak. Ormándlaky.

ránnyal bekenni. A közönséges kátrány árt a fának; ebből akkor lesz gyümölcsfakátrány, ha egy órahosszat forralod, hogy a mérges gázai elillanhasanak. Ormándlaky.

Védekezés a sertéspestis ellen.

Békésvármegye vezetősége segítségére siet a sertéstulajdonosoknak, hogy a már nagyon megiritkított sertésállományukat még megmenthessék és a szükséges szérum felét a megyei ebadó alapból a vármegye fizeti meg. Nemcsak a beteg sertéseket oltják be, hanem az egészségeseket is, ezzel elejét veszik a vész továbbterjedésének. Gyoma község is megrendelte már a szükséges szérumot, de még ma, 18-án mindig nem érkezett meg.

Minden sertéstulajdonosnak érdeke, hogy a vész megszűnjön, tehát a védekezést mindenki tegye meg.

Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam nyílik meg szállított tandijakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében szept. 5-én este fél 7 óraker, az intézet Budapest, VIII., József körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1, kedden és pénteken d. u. 5—7 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetőek. Igazgatóság.

Otott disztóság.

(Disztósíralmas ének a Hantostkert ódalrul, vagy hogy nem lett nekem éves süldöm?)

Kis Gyomába kidobolták,
A disztókat ócsón ótják,
Nem lesz többé dögrováson,
Amit a sintér elásson.
Soha ilyen jó gondolat:
Mingyá, egy pár óra alatt
Átkocogok Kondorosra,
Ott is a disztópiacra.
Disztót veszek, hozzá kettőt,
Nem kóstol, csak hatot, pengőt.
Igaz, hogy csak hat a hete,
Node, csudateremtette,
Majd beóttatom itt Gyomán
S ezen csudatétel nyomán,
Egy iccaka gyorsan növe,
Éves süldő lesz belőle.
Mert aszongyák, ami ótott,
Gyümölcsbe is, az mind nagyobb.

Ember tervez, Isten végez,
Jó közmondás, halljuk rég, ez.
A malacot én megvettem,
Városházán jelentettem.
Mán ipp azon gondolkoztam,
Mi nem több malacot hozta:
(Ebb' a tyukizés világba'
Felfér süldő akár párba')
Akkor hallom, jérum, jérum,
Még csak most jön majd a szérum.
Hisz akkorra, mire megjő,
A malacom süldővé nő!

(Most jön a bosszú!)

Bánatomba keseregve
Lekulogtam a ligetbe.
Egy bus padon elmerengtem,
Ótott szunyogot ütöttem.
Ekkor ötlött az eszembe,
(Szerkesztő Urnak küldöm be.)
Ez az ötlet: Uram Isten!
Nincs szérumra szükség itten:
A disztóhad elköltözött
Keserves sóhajok között.
Azt tanácslom hát most kérem:
(Egyetértnek mind-e téren,
Akkor disztón kárt vallottak.)
Ótsák be mostmár azokat,
Akkor addig gondolkoztak,
Míg a disztók felforogtak!

Ami ótott, az mind nagyobb,
Tán az ész is, ahol van, ott.
Igy, ha mulik a vészjárvány.
Kítör tán majd az ész járvány.

(Az ezen kinrim sorokért járó tiszteletdíjat az „Általános Sertésvész utáni Oltó Társaság” alapja javára ajánlja fel a) **vén deák.**

— Koór!... koór!... — sír kicsiny, üres gyomra.

— Édesapám, éhes vagyok! Mikor eszünk már?

Fáradtan, kérőn, könnyezve kért a kérő. Akit a kis éhes édesapának szólított, szomorúan néz hol a malacra, hol kis családjára, hol meg az égre. Most a másik, harmadik kis gyermek is mond valamit. Hang nélkül is tudja az ember, látja az Isten ami nincs, amit kérőn, könnyezve kér a kérő.

A szomszéd fájáról a szellő, vagy talán a jó Isten most még egy szilvaszemét gurított a szomorú kis család elé. Mintha beszélne; kínálja magát; vidám hamvassággal kacéran kacag. A legkisebb gyermek mintha megmozdulna. Megrándul. Felvegye? Ne? Talán a kis malacé?...

Talán annak adta a jó Isten?...

Ki tudja... A kis gyermek most előbb a malacot, azután többi testvérét nézi. Hirtelen lehajol. Felveszi. Meg sem törüli. Már enné is, de... hiszen ez csak egy szem... és ők öten, hatan vannak a kis malaccal. Nézi a szilvát; kabátja ujjával féltőn simogatja. Az előbb hirtelen felvidult arc komollyá, komorrá komorul. Mért is vannak ők hatan... Vagy, ha már hatan vannak, mért nem adott a jó Isten sok-sok kenyeret... kevés is jó lenne; vagy ha már kevés sincs, mért nem adott több szilvát... Egy nehéz könnyesepp hull a szilvára. A kis gyermek már ragyogóra dörzsölte az előbb még hamvas szilvát; azért tovább dörzsöli. A másik két kis testvér bána-

tos szemekkel követi kis öccse minden mozdulását. Ahogyan jobban és jobban fényesedik a szilva, jobban és jobban nő az értéke. Szinte gyémánt már. Most még annál is többet ér. A jó Isten adta. Nézik-nézik. Ezt csak nézni és dörzsölni szabad. Megenni nem, mert... hatan vannak. Az édesapa, meg az édesanya most elfordul. Az ő régnemfogyó bánatuknak nem elég ez a kis csillogás; az ő lelkükben ez még nem nappal, ez még nem ragyogás, ez még elenyészik a sötétben; szemük, bánatuk, felfalja. És akkor mi lesz a gyerekekkel... újra éhesek lesznek... újra kérnek... újra sírnak... Pedig így olyan jó... Nem kérnek, — hiszen hiába kérnének — nem sírnak... hiszen

hiába sírnának...

A nagy szomorú csendet valami különös „jó napot” tört meg. Öreg bácsi. Senkije. Néha-néha, ha van, gyümölcsöt szokott adni az apróknak. Most is a kertből jön. Talicska. Benne szilva. Sok-sok szilva. Olyan, mint amilyenből egy is többet ér a gyémántnál. Leteszi a talicskát. Kiegyenesedik. A gát teletjéről könnyen belát a szomorú udvarra.

— Jó napot!...

Félve a hang felé néznek. Hátha nem az öreg gyümölcsös bácsi... És akkor újra kérnek, újra sírnak, újra éhesek lesznek a gyerekek. Mégis-mégis... jó az Isten.

— Jó napot...

Hívólag int az öreg fejével. Nem is kell szólni. Nem is

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Nagy megilletődéssel és meglepetéssel olvastam a Budapesti megjelenő Hétfői Napló augusztus 8-iki számában a következő gyomai hírt:

Izgalmas életmentés. Békéscsabáról jelentik: **Izgalmas életmentésnek voltak szemtanui vasárnap Gyomán a körösparti sétálók. Domokos Albert** 28 éves tisztviselő menyasszonyával, a 21 éves **Szalai Ágnessel** és **Holló Ákos** tisztviselő társával együtt **csónakkirándulásra indult. Csónakázás közben egy hirtelen szélroham felborította a törékeny ladikot és a benneülők az örvénylő vízbe kerültek. Holló Ákos szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét és hihetetlen ügyességgel nagynehezen kiuszott a partra és kimentette két társát is, akiket hajuknál fogva vonszolt ki a vízből. A partra érve mindhárman eszméletlenül estek össze; a két férfit orvos térítette eszméltre. Szalai Ágnessel azonban kórházba kellett szállítani.**

Meglepődtem pedig azért, mert ennek a nagyfantáziával megírt és a valóságnak meg nem felelő **izgalmas életmentésnek** magam is tanuja voltam, sőt résztvettem az ezt követő vidám áldomás iváson is és így feljogosítva érzem magam, hogy ezt a hírlapi kacsát megcáfoljam.

Nem való az, hogy a körösparti sétálók izgalmas életmentésnek voltak tanúi vasárnap, mert a színezett eset **hétfőn** történt és a Körösparttól nem lehetett az esemény színhelyét látni.

Nem való az, hogy Domokos a menyasszonyával és Holló Ákossal csónak kirándulásra mentek.

Nem való az, hogy egy hirtelen szélroham felborította a törékeny ladikot és örvénylő vízbe kerültek, mert szél nem volt, csónakázni nem mentek, örvénylő vízbe nem kerültek, csak egyszerűen mély vízbe jutottak és elvesztették a lélekjelenlétüket.

Nem való az, hogy Holló Ákos nem vesztette el lélekjelenlétét, — **nem való az,** hogy hihetetlen ügyességgel kiuszott a partra, — **nem való az,** hogy **aztán** (mikor kiusztak a partra) kimentette 2 társát, kiket hajuknál fogva vonszolt ki a vízből, mert Domokos

Albert barátunk borotváltatja a fejét és évek óta egy szál haja sincsen s Domokos Albertet és jegyesét is **Békésy Lajos,** Holló Ákost pedig jó sok víz elnyelése után **G. Szabó László** technológus barátja huzta ki nehezen.

Nem való az sem, hogy a két férfit orvos térítette eszméltre, **nem való az se,** hogy Szalay Ágnessel kórházba szállították, mert egyiknek se volt semmi baja; a maguk lábán mentek haza s Domokos Albertnek a jegyese nem Szalai Ágnessel, hanem Kiss Rózsika!

A többi azonban amit nem igazítottam helyre ebből a 16 soros hírből (a kis betűvel szedett hírads) **az mind való.**

De kérдем a t. Szerkesztő urat, ki lehet az a jól informált tudósító, aki ilyen bolond gombával traktálja a közönséget (nincsen most április elseje) és hogy lehet egy fővárosi lap ennyire felületes, hogy anélkül, hogy utána járna a dolognak egyszerűen leközöl egy sületlenséget?

Ha ez így megy akkor nem lehetetlen, hogy a jövő héten a Hétfői Naplóban az endrődi és gyomai tengeri csatáról fogunk riasztó híreket olvasni, — de hogy mit gondolnak az olvasók az ilyenek után, arról nem írok.

Tisztelettel;
Egy szemtanú.

HIREK

Kormányzói elismerés.

A kormányzó megengedte, hogy Kner Izidor gyomai nyomdatulajdonosnak, a törvényhatóság örökös tagjának, a nyomda és a magyar könyvpiar fejlesztése terén szerzett érdemeiért elismerését tudtul adják. Ez az aktus ünnepélyes keretek között hamarosan megtörténik, amikor is alkalma lesz Gyoma közönségének is kimutatni elismerését Kner Izidor iránt nemcsak, mint kiváló nyomda és könyvpiaros iránt, hanem mint községünk egyik legértékesebb embere iránt is.

Úrvacsora osztás. A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza a gyülekezet tagjainak tudomására, hogy az aratás áldásának elvétele augusztus hó 28-án, vasárnap a délelőli iszentszlet keretében újkenyéri úrvacsora osztás lesz. Tisztelettel kérjük a gyülekezet tagjait, hogy a mai nehéz időben is lelki buzgósággal, hitbeli meggyőződéssel készüljön a bűnbánatra rendelt napokon mindenki s úgy járuljon a kegyelem szent asztalához.

Esküvő. Nádhera Ilus és Stefán Béla rk. polg. isk. tanár augusztus 24-én d. e. fél 10 órakor tartják esküvőjüket, az endrődi rk. plébánia-templomban. Gratulálunk!

Értesítés! A minisztérium által kiutalt 1201 q búza vetőmagot, melynek előnye, hogy egy héttel előbb érik be a többi búzafajtánál — a következő feltételek mellett lehet kapni: A budapesti tőzsdén jegyzett liszavidéki búza középpára és 4 P boletta lefizetése ellenében, bérmentve Gyomára szállítva, ha azonban a jelentkezők gróf Merán körösladányi birtokáról szállítják el, így ezen árból 1 P engedményt kapnak. Akinek szüksége van ilyen vetőmagra az jelentkezzen 3 napon belül Kovács János „Hangya“ szöv. igazgatónál.

Tűz. Debreczeni Dénes községi uradalmában 15-én, hétfőn este 11 órakor eddig ismeretlen okból az istálló kigyulladt és a benne levő takarmány, termény és a cselédség ruhája elégett. A kár biztosítás révén megtérül.

Hindenburg úgy határozott, hogy Hitler nem lehet kancellár.

Fehér vadkacsát lőttek Majsán.

MELEG CSALÁDI OTTHONT NYUJTSOK

tanulóknak, kik Budapesten, vagy Kőbányán járnak iskolába, teljes kitűnő eljárást és gondoskodást **keres villám-ban RÁKOSLIGET, XIV. 4. Társalgás: német, francia, angol. Tanulmányaiában segíték.** Budapestről 25 perc. Vasuti havibérlet 3 pengő.

Dr. Jürgensen, birodalmi akadémikus.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorhüvelyben, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata mellett visszafejődnek. Számos orvos a **Ferenc József** vizet mindkét némbeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek különösen sikeresen rendel. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és lúszerezletekben kapható.

Egy rejtélyes betörő rádióval nyitotta fel a páncélszekrényeket. A londoni rendőrség hosszas hajsza után elfogott egy veszedelmes kasszafurót, aki a rádió segítségével nyitotta fel a páncélszekrényeket. Erről az esetről nagyon érdekes cikkben és képben számol be a Délibáb új száma, amely a rádió, film és színházi világ minden eseményéről pompás cikkeket és képeket közöl. Ára mindössze 26 fillér.

Női rendőrfőnök. Az amerikai Oregon egyik városkájában Pudban, legutóbb női rendőrfőnököt választottak. A rendőrfőnök neve Helene Meggy, de valamikor Meggyes Helénnek hívták és Debrecenben született. Kisgyermekkorában került Amerikába, ahol ilyen szép karriert csinált. A női rendőrfőnök nagyon művelt, több nyelven beszél, így magyarul is. A magyar lapok közül Tolnai Világlapját olvassa a legszívesebben.

esnék most jól. A gyermekek arca felvidul; a szülőké komorabb lesz. A gyerekek lelkében kevesebb a bánat; a szülőkében nagyobbodik. A gyermekek örülnek, hiszen sok ám egy sapka szíva! Lassan eszik. Így tovább tart. Megkínálják az apát, az anyát. Mindeniknek kell venni mindenikből. Így van az jól. A legkisebb gyermek nagy gonddal kiválaszt most egyet és azt a malac elé teszi. Egyék ő is. Enne, de halálra pestlisedett. Azért megköszöni sírva; malacjajjal. — Viiij... viij...

Ez délelőlt volt. Azóta már a nap is megunt nézni a szomorúságot. Elbújít hát. A kis malac is az ólban van már. Valahogyan bekerült. A gazda, a szegény ember rákönyökölt az

ól kerítésére és talán búcsúzik nehéz munkája gyümölcsétől; talán várja a jobbulást; talán könnyezik; talán sír... ki tudja?... Aztán bemegy a szobába. Csendel köszönti a csendet. Ott ül mindenki az asztal mellett. A félhomályban az asztalra hajtott fejek valakit várnak. Várják a gyümölcsös bacsit. Az asszony most szó nélkül felkel. Megveli az ágyat. A gyerekek felnéznek. Mind egy felé, az édesapa felé néz. Hangtalanul kérnek valamit; csak úgy a fájás nyelvén; lehelleyszerűen. Az édesapában a szeretet egy végtelen mély fájlóvá vált. Benne fáj ártatlan gyermekeinek szenvedése. Benne fáj egy végigbetegeskedett nyár. Benne fáj a fáj. A sok szenvedés, a sok kín végtelen for-

rásává vált mély két nagy szeme és patakozott belőle a fájdalom könnye. Ráborult az asztalra és sírt. Zokogott. A kis gyermekek most megülkőznek. Felállnak. Odamennek zokogó atyjukhoz.

— Ne sírj, édesapám!... ne sírj, édesapám!... — és mind megcsókolja az őszülő fejet. Aztán odamegy az édesanya is és sírnak mindnyájan; az asztalra borulva; ahol máshol most vacsoráznak. Zokognak. Lassan imára kulcsolódik kezük. Aztán felállnak. Az édesapa homlokonsókolja zokogó családját. Lefekszenek.

Végtelen fájással fájja magát a kis szoba levegőjébe sok-sok sóhajtás. Aztán nehezen, mintha tiltva lenne, homlokonsókolja őket az álom. Ma

sem vacsoráztak... és homlokonsókolta őket az álom...

Korhadó ólban a szegény ember malacát homlokonsókolta az álom. A kis malac fáradtan köszönt:

— Viiij... viij...

Aztán homlokonsókolta az álom.

Aludt mindenki. Álmodott minden. A szegény ember malaca azt álmodta, hogy nem fáj semmi; azt álmodta, hogy nem sír. Azt álmodta, hogy örül.

Az ember álmodott. Azt álmodta, hogy nem fáj sehol, hogy van mit enni, hogy nincs miért zokogni. Azt álmodta, hogy örül.

A sok öröm egy végtelen örömmé olvadt a természet szívében. Álmodott minden. Örült minden.

HIRDESSZEN

LAPUNKBAN.

SPORT

Magyarok
az olimpiászon.

Az elmúlt napokban fejeződött be Amerikában, Los-Angelesben a nemzetek nagy sportküzdeme a X. olimpiász. A magyarok is résztvettek a küzdelemben. Kezdetben úgy látszott, hogy fukar hozzánk a szerencse. Később azonban minden jóra, sőt nagyon jóra fordult, amennyiben **hat világbajnokságot, négy második és öt harmadik helyet** foglaltak el versenyzőink. A nemzetek pontversenyében **Magyarország nyolcadik.**

Ezzel ismét tanúságot tett kicsiny nemzetünk arról, hogy bár kicsinyek, a sok küzdéstől, megpróbáltatástól fáradtak vagyunk, mégis éleirevalók és jobb jövőre érdemesek vagyunk.

*
Gy. S. C.—Kondoros 3:0 (1:0)

A gyomai csapat sokkal nagyobb gólarányú győzelmével végződhetett volna a mérkőzés, ha nincsenek a csapatban önző és nem gondolkozó játékosok.

A helyi csapat fölényére jellemző, hogy a gyomai kapus csak 4 vagy 5 labdát kapott egész meccs alatt. Több összetaralást!

A győzelmet jelentő gólok Oláh, Rozsnyó és Pulugor osztozott. A mezőny legjobb embere Hatvani. Tanulhatna tőle a csapat többi tagja is nem önzősködni.

Még egyszer több összetaralást és figyelmet a többi játékosokra.

Ha ez meglesz, úgy legközelebb sokszorozódni fog az eredmény, a győzelem.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

P. S. és I. L. Helyben. Mindkettőjük véleménye végeredményében egyezik. P. S. úr nem helyesli a modern pedagógiát, mert azt tartja, vannak emberek, kiknél a megfelelő időben alkalmazott pofon többet használ száz prédikációnál. — I. L. úr azt látja: kár egy szót vesztegetni, egy sort írni, mert piaci légy ellen légyütőt kell használni.

Szomorúan jellemző a mostani felfogásokra, hogy haszontalan emberké a közügyek pódiumán feleltelenségükkel másoknak a zsebére eredménnyel hajráshatják a népszerűséget. De ha majd nemsokára ismét a fajsulyok szerint értékelik az embereket, súlytalanságával még a sztratoszférán is felül-emelkedik ez a kis hólyag és Piccard professzort is lepipálja, — ha útközben ki nem pukkan.

Rádió műsor.

Augusztus 21—27-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, aug. 21.

9: Hírek
10: Ref. istentisztelet
11: Róm. kath. egyh. zene és szentbeszéd

2: Gramofon
3: Előadás
4: Magyar dalok. Gyermekkorús
4.30: Előadás
6: Művészet
7: Tánczene
8: Sporteredm.
8.20: Zenekari hangv. Opera.

Hétfő, aug. 22.

4: Asszonyok tanácsadója
6: Felolvasás
6.35: Gramofon
7.35: Karinth-est
8.35: Hírek
8.50: Hangv.
10: Időjárás, utána jazz-zene

Kedd, aug. 23.

11.15: Ifjúsági félóra
4: Mesedélután
5: Előadás
5.30: Zenekar
6.45: Felolvasás
7.15: Magyar nóták

8.30: Hírek
8.45: Hangv.
8.50: Hangv. Operah.
10.15: Hírek. Időjárás

Szerda, aug. 24.

4: Költemények
5.40: Felolvasás
6: Gramofon
7.25: Novella
7.45: Szalonzene
8.45: Időjelzés, hírek
9: Cigányze
10.20: Időjárás, hangv.

Csütörtök, aug. 25.

11.15: Ifjúsági félóra
4: Gramofon
5.15: Felolvasás
5.45: Hangv.
7: Felolvasás
7.30: Tárogató-est
8: Színműelőadás

Péntek, aug. 26.

4: Divatcsevegés
5.30: Cigányzene
6.30: Felolv.
7: Jazz-zene
8: Kültügyi negyedóra
8.15: Előadás
9.30: Hangv.
10.15: Hírek, időjelzés

Szombat, aug. 27.

11.15: Ifjúsági félóra
3.30: Helysz. közv. az állatkertből
5: Irodalmi délután
6: Szalonzene
7.15: Amatőr posta
8: Hangv.
9.15: Időjelzés, hírek, cigányzene

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánlkozik jutányosan. **Cím a kiadóban meg tudható.**

PUBLIKACIÓ.

Az új tanévre 2—3 kis diákleányt vagy diákot teljes ellátásra elfogadok. Lakása a Dóczi mellett. Cím: Moldvay Lajos Debrecen, Kossuth Lajos utca 48.

Kölcsön zsákok cséplésre minden mennyiségben Iványi Aladár és István cégnél kaphatók.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagzsükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Büzarostát keresünk megvételre Wagner Márton Fiai.

Cserépkályhák, kandallók átrakását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester Békéscsaba, I. kerület Bánát utca 1 sz.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyásával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyásával, hogy **Gyomán és Endrődön**

gabonát vásárol

a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
	6:15	9:00	13:32	17:00	20:50
i Bpest k. p. é	5:00	10:45	11:45	19:10	19:59
	11:06	11:57	18:07	19:59	2:10
é Gyoma	i	0:32	6:02	8:52	14:28
	6:38	11:14	12:02	18:15	20:04
é Gyoma	i	0:17	5:52	8:51	14:20
	7:31	12:09	12:40	19:10	20:41
é Békéscsaba	i	23:15	5:00	8:14	13:26
	3:53	12:40	17:30	20:05	
i Gyoma	é	7:24	11:47	16:41	21:56
	4:21	13:08	17:58	20:33	é
é Dévaványa	i	6:53	11:16	16:10	21:25
	4:26	13:13	18:03	20:38	i
é Szeghalom	i	6:48	11:11	16:05	21:20
	4:57	13:44	18:34	21:10	é
é Szeghalom	i	6:15	10:38	15:32	20:42
	4:58	13:45	18:45	21:11	i
é Vésztő	i	6:13	10:37	15:31	20:37
	5:17	14:04	19:04	21:30	é
é Békéscsaba	i	5:53	10:17	15:11	20:17
	7:27	16:10	20:58		
i Szeghalom	é	4:05	8:20	13:24	18:24
	6:16	12:30	19:00		
i Szeghalom	é	8:30	15:20	18:42	
	7:50	16:40	20:36		
é Püspökladány	i	5:30	13:45	17:08	
	7:55	17:12	21:11		
i Debrecen	é	2:39	13:37	15:36	
	8:51	18:02	21:58		

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Mezőcsát.

Egyszerre országos híre lett a borsodmegyei Mezőcsátnak. Ott vívják meg, most vasárnap, a nagy politikai harcot. Az egységespártnak egyik minisztere és az uralomra törekvő Független Kisgazdapárt legagilisabb tagja mérköznek személyileg, de végeredményében szenvedélyes pártmérkőzés ez, melynek legnagyobb vesztese a mezőcsáti kerület szavazópolgársága lesz, mert a „modern“ gondolkozású ember a más politikai véleményen levő polgártársát ellenségnek tekinti és képes évtizedes érzelmi-, sőt vérségi kapcsolatokat elszakítani e miatt. Itt lesz a nagy veszteség.

Az alkotmányosság hangoztatásával vonul fel mind-egyik párt. Törvényben biztosított jogok, köteleességek mozgatják a szavazókat, no meg az „alkotmányos meggyőzés“. Bizonyos vagyok benne, ha azt mondanám: A mezőcsáti kerület szavazójoggal bíró polgárai érdekből, megfélemlítés vagy csábítás szerint szavaznak vasárnap, egyedül maradnék, mert minden alkotmányos érzelmű polgártársam azt válaszolná: Amennyire pártöntő fontosságú, hogy a miniszter győzzen vagy bukjon, senki, de legkevésbé a törvényhozóink befolyásolják a szavazókat; döntsék el ők a lelkiismeretük és tudásuk szerint, hogy a régi rendszer maradjon-e, vagy egy új jöjjön. Ott senkit nem félemlítenek meg, ott mindenki szabadon gyakorolja legszebb politikai jogát.

... Bármelyik párt fog győzni, országos hangulatot csinálnak belőle, pedig nem

títok, még a mindenkori hatalmat meggyőzés nélkül támogatók is elégedetlenek a mostani rendszerrel és ezt az elégedetlenséget nem fogja megszüntetni egy időközi választáson megválasztott miniszteri képviselőség sem.

A legszebb politikai jog szabad gyakorlásáról már a tavalyi választásokon is sokat olvastunk, de a mezőcsáti után is hallunk megint győztes és legyőzött terrortól.

A lényeg: a nép akarat a érvényesül.

Félszázados egyházi szolgálat.

Szeberényi Zs Lajos dr. ev. főesperes jubileuma.

Augusztus 23-án ünnepelték meg Békéscsabán Szeberényi Zs. Lajos dr. főesperes, felsőházi tag 50 éves lelkészé avatási évfordulóját. Felekezeli, társadalmi és hatósági kiválóságaink listelegetek a ludós

főpap előtt, ki meghalott szavakban köszönte meg a jó kívánságokat és békét hirdetett.

A gyomai ev. Egyház küldöttsége is részt vett a mindvégig bensőséges ünnepen.

Áruforgalmi Társaság alakult Szegeden.

Szegeden is elfogyott a pénz, de áruban nincs hiány, így egy Társaság alakult, hol az árukat kicserélik egymással. Akinek eladó búzája van, azt viszi el; ott átszámítják az értékét és annak megfelelően vásárolhat csizmát vagy más ipari, vagy kereskedelmi cikket. Munká-

val is lehet így áruval szerezni, és ezáltal a munkaalkalmakat fokozzák.

Ime az eszme, csak fogjanak össze a termelőink és munkásaink, csinálják meg nálunk is az áruforgalmi társaságot.

Szeged alatt harminc kilométeres magyar—szerb semleges zónát terveznek.

Szenesi Ferenc szegedi terménykereskedő, akinek a szerb kormánykörökben nagy ismeretsége van, olyan megállapodás megkötésének egyengeli az utat, amely lehetővé tenné a jelenlegi szegedi határvidék és a megszállott terület közötti lakosság zavartalan személyforgalmát és mindennapi kereskedelmét.

Hír szerint Szenesinek sikerült a szerb kormánnyal elfogadtatni egy Szeged körül félkör alakban húzódó 30 km-es semleges terület eszméjét. Szenesi ekkor írásban számolt be

Károlyi miniszterelnöknek az eredményről.

Károlyi miniszterelnök az elmúlt héten magához kérte Szenesit és hosszabb kihallgatáson maga is helyeselte a tervet. Ezek után már csak az hiányzik, hogy a magyar és szerb hatóságok megegyezésre jussanak. A terv megvalósulása mind a magyar, mind a megszállott terület lakosságának nagy könnyebbséget jelentene, amennyiben meghatározott községek lakói arcképes igazolvánnyal szabadon közlekedhetnének a határon.

Az Alföld problémái.

Hasznos és sok tekintetben alapvető jellegű munkára vállalkozott ezeltől egy évvel a szegedi Rotary Club. Előadási ciklust rendezett az Alföld problémáiról és a több hónapos ciklus tizenegy előadását most könyvalakban kiadta. Nálunk, ahol a legnagyobb gazdasági kérdéseknek rendszerint hiányzik az elméleti megalapozottságuk és ahol majd minden kérdést csak a politika szemüvegén keresztül szoktak tekinteni, különös érdekessége van, hogy a legfontosabb gazdasági kérdéseket miként itélik meg olyan független szakemberek, akik feltevére a mellékszempontokat csak a megvalósítható reális megoldások lehetőségeit keresik.

A közel háromszáz oldalas kötetet Kogutovics Károly és Tonelli Sándor keret-előadásai vezetik be. Az első az Alföld földrajzi leírását nyújtja, a másik pedig az egyetemes magyar gazdasági élet keretébe illeszti be az Alföld külön kérdéseit. Érdekes Kogutovics megállapításainak következő passzusa: „Ha az ember az Alföld egyes tájainak összes jelentőségeit a gazdálkodás szempontjából tekintti át, nem támad az a nyugodt érzése, hogy itt minden rendjén van, hogy itt céltudatos, tervszerű munka folyik. Nem látjuk a nagy koncepciót. Nem látjuk a kapcsolatot a tudomány és a gyakorlat között.“ Tonelli ezt azzal egészíti ki, hogy gazdasági válságunk megoldását csak abban az esetben remélhetjük, ha gazdasági életünk terheit a háború előtti színvonalra tudjuk mérsékelni, nemzeti jóvedelmünket pedig 10—20 százalékkal tudjuk fokozni.

Hogy ez miként lehetséges, arra a következő tanulmányok adják meg a választ. Polgár Péter dr. az Alföld birtokmegosztását vizsgálja és olyan birtok- és üzemmódokat javasol, melyek jobban megfelelnek a többtermelés szempontjainak. Ornstein Lipót dr. igen részletes és statisztikai adatokkal erősen alátámasztott tanulmányában a baromfitenyésztés fontosságára mutat rá, amely az exportban már csaknem a gabona-

és előállat kivétel fontosságát elérte, noha tökebefektetésre éppen ennél a termelési ágánál alig van szükség. Ez azonban csak egyik ága a jövedelem emelésének, mert hogy mit lehet a gyümölcs termelése és exportjának fokozása terén elérni, arra Szakáts József dr. meggyőző erejű tanulmánya felel meg.

Kapcsolatos azonban az értékesítés ügyével az Alföld közlekedési kérdéseinek megoldása is, melyekről Veress Gábor tanulmánya számol be, aki országos tervet kíván az Alföld úthálózatának kiépítése számára és míg ez megoldva nincs, felfüggesztendőnek véli a Duna-Tiszaközi csatorna és az Alföld öntözésének százmilliósterveit, amelyekre a jelen viszonyok között amúgy sem lehetne a felezetét előteremteni. Külön ki kell emelni még Telbisz Imre dr. cikkét „A gazdák eladósodásának okai, ahogy én látom”, amely egy vérbeli és gyakorlati gazda megfigyelései alapján ismerteti az országnak ezt a szomorú kérdését. A további tanulmányok a villamosítás, a népoktatás, az általános kultúra és a szociálpolitika kérdéseivel foglalkoznak, míg az egész kötetet Móra Ferencnek az alföldi parasztról írott bájos, de alapjában véve rendkívül komoly intelmeket tartalmazó előadása zárja be.

Alapjában véve a magyar gazdasági élet tragikuma nyilatkozik meg abban a jelenségben, hogy ennek az értékes tanulmányokat tartalmazó kötetnek éppen egy nagy gazdasági válság idején kellett megjeleníteni. Bizonyos mértékig azonban ennek a szomorú jelenségnek meg van a jó oldala is. Mindezek a tanulmányok gondolatokat ébresztenek, alkalmat nyújtanak a kérdések megvitatására és előkészítésére, hogy a viszonyok megváltoztatása esetén ne álljunk

teljesen tanácstalanul, hogy mibe is kell befognunk. Egészben pedig a kötet alkalmas arra, hogy a legnagyobb érdeklődést váltsa ki mindazon politikai, közigazgatási és gazdasági szakembereknél, akik az Alföld kérdései iránt érdeklődnek. A kötet ára 5 pengő. Megszerezhető minden könyvkereskedésben.

Kner Izidor ünneplése.

A hajdani Kner Sport Club, mely később Gyomai Sport Clubbá változott, elsőnek kezdi meg Kner Izidor ünneplését 50 éves nyomdaipari működése és kormányzói kiüntetése alkalmával.

Értesülésünk szerint most vasárnap délelőtt 11 órakor az Uri-kaszinóban díszközgyűlést tart a Gy. S. C., délután a sportpályán atletikai versenyt és este az Uri kaszinóban vacsorát.

Magán értesülésünk szerint Kner Izidor hivatalos ünneplése talán szeptember 5-én lesz, akkor adja át főispánunk a kormányzói kiüntetését is.

Elkészült a választójogi reform. A belügyminisztériumban a választójogi reformjáról szóló törvény tervezetén dolgoztak. Most, budapesti értesülések szerint a törvénytervezettel elkészültek. A kerületek számát állítólag az eddigi 244-ről 150-re csökkentik s egy-egy kerületnek, az eddigi aránytalanságot megszüntelve, 20.000 választópolgára lesz. Beavaiotti körök véleménye szerint a tervezet már az ősszel a parlament elé viszik.

A bemutató.

Az út mentén kis rózsafa. Szerényen, az egyik ágvégen fiatal teremtes, egy kis piros rózsza.

Csodálták, mikor megjelent. Csodálta, szerette egy ifjú, Ki mindig arra ment.

Arra ment, ha szívét bánat érte. Arra ment, könnyezett, s ott búját fedte.

Egy búsongó szürke délután ketten csodálták együtt a kis piros rózsát a fán.

S amint illik, bemutatta, hogy e kis rózsza lesz göröngyös életútján az ő párja, biztatója.

És a másik legény, az ifjú barátja, szívét, szemet vetett az útszéli kis rózsára.

Segény ifjú, hogy fáj a szive ezután... Valaki rózsát lopott valahol egy ravatalos, csendes éjtszakán.

Pesti diák.

HIREK

Sulyos szerencsétlenség érte dr. Debreczeni Lajos békéscsabai nyug. rendőrkapitányt. Dr. Debreczeni Lajos ny. békéscsabai rendőrkapitány a csanádapácai erdőben vadászati közben sulyosan megsebesült és eszméletlenül esett össze. Azonnal beszállították a gyulai kórházba, ahol megállapították, hogy a sörétek mindkét szemét, kezét és gyomorfalát is sulyosan megsértették. Azonnal hajtottak végre és jobbszemét eltávolították, hogy a másik sulyosan sérült szemét megmenhessék. A szerencsétlenség ügyében megindult a nyomozás.

Doboz községbe gróf Wenckheim Dénesné költségére a Stefánia szövetség védőnőt küldött le.

Képviselőtestületi közgyűlés.

E hó 25-én gyűlést tartott a képviselőtestület, melyen többek között a jövő évi költségvetést is letárgyalta. A közgyűlési beszámolókat a jövő számban hozzuk.

Lábass Juci primadonna csülörtökön szivbénulás következtében elhalt.

Párizsban a legújabb divat: papírból készítik a ruhákat.

Tanya-kiállítást rendez az Alföldkutató Bizottság. Az Alföldkutató Bizottság szeptember hó 7—11-ig Ujszegeden tanya-kiállítást rendez, amelyen bemutatják a tanya életét, mezőgazdasági termények gyümölcstermelését és baromfitenyésztését. A kiállítás iránt általános érdeklődés mutatkozik.

250 szőlő tolvajt fogtak el egy nap alatt Gyomán! Értesülésünk szerint mintegy másfél mázsa finom, édes csemege-szőlőt tulajdonított el néhány óra leforgása alatt 250 ember a gyomai Levente Egyesület tavalyi szüreti bálján. Erre a kellemes kihágásra, amelyért nagyon csekély büntetés jár (és hozzá még szép, csinos lányok csipik meg a tolvajt) az idén is alkalma lesz a közönségnek, miután leventéink szüreti népnépzése szeptember hó 11-én, vasárnap lesz megtartva az Erzsébet-ligetben. Az előjelekből ítélve még a tavalyinál is impozánsabb keretek között. Sok új és kedves látványosság, meglepetés vár a közönségre. A szüreti bál műkedvelő előadással lesz egybeköelve. Színre kerül a „Mozgó fényképek” című kacagtató hőhózat, melynek próbái már javában folynak.

TÁRCA

IFJÚ KISS ANDRÁS ÜNNEPE.

Húsvéti hangulat pihen a falun. Ünneplő ruhában, mosolygós arccal jönnek-mennek a legények. Kik egyedül, kik meg csapatostól. A kisebbek is mozdulásban vannak. Kezükben a rózsavizes üveg; zsebüket kinyomja a sok piros tojás. Egyiknek-másiknak virág is kerül a kabát kihajtókáján. Megszólal a templom harangjának hívogató hangja és ellepi az utcákat a sokadalom. Hosszúszoknyás, fehérhajú öregasszonyok és öregemberek feketébe öltözve, méltóságteljes léptekkel ballagnak a templom felé.

Ifjú Kiss András is siet; szinte szalad. El van nagyon késve. Soká került haza a tanyából, úgyhogy mire megtisztálkodott és a hősök szobraig ért, már kimenőre énekeltek. Levette kalapját, hogy nagy, farka zsebkendőjével izzadt homlokát megtörölje. Nekitámaszkodott a templomkert kerítésének és folyton édesanyjának azok a szavai motoszkáltak a fejében, melyeket ma két hete, így templom után mondott neki.

— Gyere haza, fiam, húsvétra! Hát ha megenged már idesapád, oszti ott ebédelhetsz nálunk. De, ha nem tudná leküzdeni a mírgit, oszti rád kiállana, hogy takarodj ki a házból, ne ellenkezz vele; menj el csendesen, békibe; majd meggyön ő is valamikor.

Majd az idő helyrehoz magától mindent.

A templom falain keresztül pedig finoman, átszűrődve kihallatszik a hívek gyönyörűséges, szép éneke, amit az orgona sípjainak kísérete mellett fohászkodva küldenek a magasban trónoló, igazságos Istennek. Ahogyan hazafelé megindult az ünneplő sokadalom, ifjú Kiss András is közzejük vegyült. Ballagott velük csendben; haza, a szülői házhoz, hogy köszöntse az édesanyját, meg ha elfogadja, az édesapját.

Kint a faluszélen egy kis nádtetejű házban ráncosképű, meggörnyedt anyóka csendesen beszélget öreg életpárjával.

— Nízze, apjukom, ha elgyünne most a gyerek ezen a nagy ünnepen, ültessé ide az

asztal mellé. Mirevaló az a nagy harag?... hiszen a mi fíjunk, a mi legkisebb fíjunk az Andris. Legyen kigyelmed jó hozzá, ne idegenitse el a szülői háztul!

Öreg Kiss András feláll a kanapéról; gömbölyű, nagy fejét két válla közé húzza; mellét teleszívja levegővel, amittől az a megpattanásig kidomborodik; szeme vésztiós-lóan villog; csontos, száraz öklét makacsul az asztalhoz veri és szinte befektiálja a fehérre meszelt kis szoba kemenceszagu levegőjébe.

— Ide biz ne tegye be az a kölyök a lábát! Én nem etelem, etesse a gazdája! Minden évben megkerés 8—10 mázsa búzát, nekem nem ad egy szemel sem belőle; hát ide enni ne gyűjön! Vagy, ha

JUBILEUMI VÁSÁR!

8 HÉTIG!

BECHER REZSŐ gyomai divatárú kereskedő,

üzlete 20 éves fennállásának évfordulóján, f. évi szeptember 1-i kezdettel 8 hétig tartó

JUBILEUMI VÁSÁRT RENDEZ.

Ez idő alatt árúit mélyen leszállított árban hozza forgalomba.

Amikor arcszine fakó, szürkéssárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyöttrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfuvódás és fejnnyomás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1-1 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a **Ferenc József** vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullet okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Fantomok a rádióstudióban. A budapesti rádióstudióban a napokban lódobogás hallatszott, aztán sírt ástak... Erről és egyéb humoros és háliborzongató jelenségekről nagyszerű fényképekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legújabb száma, amely minden kimagasló rádió, film és színházi eseményről pompás képes beszámolóval közöl. A Délibáb egy száma 26 fillér.

Az Eiffel torony 1931 évben teljes hét millió frankot jövedelmezett.

A városok 4 napos értekezletet tartanak az inségakciók lebonyolításának megvitatására.

Varázs szavak. Egy híres magyar artista, aki jelenleg Londonban vendégszerepel egy cirkusz kupolájából motorke-rek-párjával együtt a mélybe ugrik. Az artista ugrás előtt varázsszavakat mormog. Egy londoni újságíró megkérdezte tőle, hogy mik az ő varázsszavai, amire ő azt mondta, hogy: Tolnai... Tolnai... Tolnai Világlapja fedezte fel az ő tehetségét és ő ezért babonából egész életére hű marad a népszerű képslaphoz.

Szeptember 11-én az Erzsébet-ligetben a Leventék nagy szüreti mulatságot tartanak.

Száz sokgyermekes magyar anyát tüntettek ki és jutalmaztak meg Budapesten.

Mérhetetlen károkat okoz a sertésvész. Békésvármegyében súlyos károkat okoz a sertéspestis. Békéscsabán kétezer, Békésen halezzer, Gyulán, ezer, Orosházán négyezer, Eendrődön háromezer, Gyomán ezeröttszáz, Vészlőn ezer sertés pusztult el, de a vármegye minden községében súlyosak a vész által okozott károk. Nem is tudják elképzelni, miből pótolja a válsággal küzdő gazdatársadalom elhullott sertéseit.

A garancia szindikátus szeptember 1-én megkezdte működését. A bankok garancia szindikátusa, mely azzal a céllal alakult, hogy szükség esetén egyes pénzüzeteknek támasz-hiteleket adjon, formailag még mindig nem kezdte meg működését. A garancia szindikátus annakidején 50 millió pengő alaptőkével létesült, amiből a bankok vállalták a legnagyobb kvótát, de hozzájárultak a tőke lejegyzéséhez az állam és az iparvállalatok is 16 millió pengős jegyzéssel. Az iparvállalatok azonban a 16 millió pengőt hónapokig nem fizették be és ez akadályozta meg eddig a garancia szindikátus működésének megkezdését. Az utóbbi napokban azonban változás állott be, mivel az iparvállalatok a reájuk eső 16 millió pengő felét, 8 millió pengőt befizettek az alapba és a másik 8 millió beszolgáltatására augusztus végéig sor fog kerülni úgy, hogy a garancia szindikátus legkésőbb szeptember hó 1-én már formai működését is megkezdheti.

Elhújasodásnál, köszvényél és cukorbetegségnél a természetes „**Ferenc József**” keserűvizet javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.

Vége a cséplésnek és eihalt az utolsó „hátha” is. A zsákok üresek. Az évi munkától kifáradt gazda verejtékes homlokát reszketően simítja dolgos, fáradt kezével és lelkében, egész énjében ott zakatol a fájdó kérdés: — Mit eszünk a télen?... Mi lesz velünk?...

Szombaton este fél 9 órakor Gy. S. C. fagyalt-est lesz az Úri kaszinóban.

Elkészült a törvényjavaslat az aggregényadóról és mihelyt a Ház újból összeül, azonnal tárgyalás alá kerül.

Hoover elnök kezdeményezésére Amerikában bevezetik az ölnapos munkahetet.

Olcsó cukor a méhcsaládoknak. A pénzügyminiszter a méhcsaládok részére 2 1/2 waggon kedvezményes cukrot engedélyezett. A méhészek az országos egyesület útján kg-ként 85 filléres áron igényelhetik a kedvezményes cukrot.

Kultúravonatokat tervez a MÁV. a filléres gyors helyett.

Pestvármegye alispánja az egész megye területére sürgős zálogolást és végrehajtást rendelt el az adóhátralékosokkal szemben.

Szünetel a toborzás a folyamórségnél.

gyűn, akkor adja haza a bírít is! Én is szegény ember vagyok! Az enyimet ne egye! — No-no, apjuk, már megint, hogy fel van indulva. Hiszen olyan jó az Andris gyerek; nem pocsékolja az el amit keres, ha nem is adja haza, megtakarítja, félreteszi magamagának. Majd jó lesz neki valamikor. Oszlán meg olyan nagy panasza nem lehet kigyelmednek, hiszen, ahogy az iskolát elhagyta, azóta mindig a más kenyerét eszi, nem a miénkét. Az, hogy minden második vasárnap hazagyűnt megfiszfalkodni, oszt ilyenkor ilhunen ebédelt, hát eszt lán csak nem sajnálja kigyelmed a fíjátul. Hát érdemes azír a kis enni-valóír elidegeníteni a gyereket a háztul?

Ilyen szócsata folyt odabent, amikor a rozoga kapu fakilincse nagyot pattant és belépett rajta egy év után először ifjú Kiss András. A békés színben göndörödő puli, amely olyan volt, mint egy pamacs, csupa szőr, csak az orrahegye látszott vakkantolt egyet-kettőt, majd megcsóválta a farkát és lisztelettudón kívülmaradt a pitvarajtón. Ifjú Kiss András pedig belöklkerült. Illedelmesen köszönt. Ünneplő kalapját a kezében forgatva leült a kemence melletti parkára, szembe az édesapjával, öreg Kiss András-sal, aki az asztalfőn helyezkedett el a huszár fotografiája alatt. Így ültek ők ott, talán már egy órája is, szólanul, mozdulatlanul. Vajjon min gondolkodhatik az egyik és min

a másik. Van-e gondolat lelki-mélységükben, csak nem talál feltörő útra, vagy talán minden gondolat nélkül ül és néz maga elé mind a kettő? Az öreg-anyóka is elkészült a tyúkle-vessel. A füstös oldalú fazék-ból egy cseréptálba öntötte és már csoszogolt is vele a szobába. Három tányért hozott hozzá és ő is az asztal mellé ült. Öreg Kiss András kinyújtotta jobb kezét a párolgó leves felé; teleszedte a tányérját jó téztlásan, mert úgy szereti; kivette az egyik combját, szárnyalövét, meg a mellehusát, aztán a kanalat a tál másik oldalára tolta az öreg-asszony felé, jelölül annak, hogy már ő következik. Az öreg anyóka ránéz a padkán ülő, maga elé bámuló, moz-

dulatlan fiára, azután az urára, gazdájára, öreg élete párjára.

— Apjukom, ide kéne hívni Andrist is! Hadd ebédelne ő is velünk!

Öreg Kiss András nem szól egy szót sem, mintha nem is hallaná, csak mohón szüresöli a tyúkhúsleveset. Az öreg anyóka feje egy kicsit lejjebb bicaklik, szempillái megremegnek, rancos, fakó arcán pedig két meleg gyöngyszem gördül végig és belepölyyan az előtte levő üres cseréptányérba.

Kint süt a nap. Szeretettel simogalja melegével az embe-eket egyformán. A szomszédos utcából halk muzsikaszó hangzik. Biztosan köszöntenek; hiszen ünnep van ma. Husvét ünnep.

BEINSCHRÓTH GÁBOR.

ALKATRÉSZEK
Citroen és amerikai autókhoz.
PNEUMATIKOK
garanciával
Autófelszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 34. Tel. Aut.: 221-97.

Felhívás! A Magyar Nők Szent Korona Szövetsége szegedi szervezete a magyar ipar pártolása céljából újabb nagyarányú akciót indít. F. év szeptember 7-től 12-ig a Délmagyarországi Kertészeti Egyesülettel karöltve, országos propágandával és keretek között kertészeti és házikonzerv kiállítással egybekötött őszi ipari vásárt és kiállítást rendez, amely fel fogja ölelni a magyar háziipar és iparművészet minden ágát. A kiállítás célja az, hogy a magyar háziiparnak és iparművészetnek lehetőséget és alkalmat nyújtson arra, hogy készítményeit közvetlenül a vásárló közönségnek is bemutatthassa. És ezzel felhívja úgy a közönség, mint a kereskedő világ figyelmét a magyar iparművészet és háziipar készítményekre, amelyek úgy minőség, mint ár tekintetében versenyképesek és ma már a legkényesebb igényeket is kielégítik. A kiállításnak árumintavásár jellege lesz, ezért az egyes kiállítók az áru minőségére helyezve a súlyt, mintakészleteket állítanak ki. A rendező Szövetség különösen súlyt helyez arra, hogy azok a készítmények, amelyek a közeledő karácsonyi ünnepekre való tekintettel a kereskedő világ részéről is nagyobb megrendelésre számíthatnak (gyermekjáték, női kézimunka, díszmű-árú, különféle ajándéktárgyak, egyes vidékek eredeti jellemző készítményei), minél nagyobb számmal és minél szebb készlettel állítsanak ki. A kiállításon való részvétel díjtalan. Érdeklődni és jelentkezni lehet a Magyar Nők Szent Korona Szövetsége szegedi szervezete, Szeged, Tisza Lajos-körút 1. sz. A kiállítók helypénzt nem fizetnek.

Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít.

Svájc ezer vagon búzát vásárolt tőlünk.

Dévaványa jövő évi póladója 45,5 százalék lesz.

Autótulajdonosoknak nélkülözhetetlen az Autóévkönyv, melynek tartalma a következő: Teljesítmény kimutatás. Eredmény kimutatás. Önköltség számítás. Üzemanyag kimutatás. Kiadások jegyzéke. Heti-, havi- és fél-évi mérleg. Napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyújt mindenről, ami az autótulajdonost érdekli. Az évkönyv ára 3.50 pengő. Kapható kiadóhivatallunkban, ahol meg is tekinthető. Utánvételes szállítással 40 fillérrel drágább.

Kenéz miniszter a szén árának sürgős leszállítását sürgeti.

Uj Lindberg-bébi. Az oceánrepülő Lindberg feleségének egészséges fiúgyermek született. Lindberg egyik nyilatkozatában kijelenti, hogy rövidesen visszatérnek newyersi otthonukba.

Tizenhatmillió métermázsabúza. A gazdasági felügyelők jelentése szerint az idei gabonatermés eredménye a következő: 13.942.000 q búza, 7.800.000 q rozs, 7.000.000 q árpa, 2.900.000 q zab.

Vásári forgalom. A gyomai országos vásáron felhajtottak lovat 1104 drb. eladtak 580 drb. maradt 524 drb. felhajtottak szasmarhát 912 drb. eladtak 642 drb. maradt 270 drb. felhajtottak juhot 879 drb. eladtak 406 drb. maradt 475 drb. felhajtottak kecskét 6 drb. eladtak 1 drb. maradt 5 drb. Összesen felhajtottak: 2901 drb. eladtak: 1629 drb. maradt 1272 darab.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Haibach Márton, Kruchió József, Mészáros Erzsébet, Herter Elvira Katalin, Csuta József Lajos, Bartik József. **Házasságot kötöttek:** Juhász József—Batári Piroskával, Imre János—Akanlisz Máriaival, Csapó Sándor—Tóbis Katalinnal. **Elhaltak:** özv. Juhos Bálintné—Imre Julianna 81 éves, Haibach Márton 9 napos, Kovács Zsuzsanna 15 hónapos, Hornok István 59 éves.

HUMOR.

Bajosán.

Egy kövér úr kis utitáskát szorongatva a kezében szalad át a II. osztályú várótermen, neki egyenesen a portásnak:

— *Kéremszépen — mondja lihegve — elérem még a lilafüredi gyorsot?*

— *Az attól függ, hogy hogy tud uraságod szaladni, — mert a lilafüredi gyors már 10 perccel ezelőtt kiment az állomásból.*

Olcsón szerzett cipőt.

Egy városban eredeti módot eszelt ki két szélhámos arra, hogy új cipőhöz jussanak.

Az egyik, amelyiknek rosszabb volt a cipője, beállított egy cipőkereskedésbe és cipőt kért.

Hosszas válogatás és próbálgatás után kiválasztott egy nagyon szép pár cipőt s azt fel is huzta.

— Ebben a pillanatban egy fiatalember lépett be az üzletbe s egyenesen a fiatal cipővásárlóhoz lépett s annak arcára egy hatalmas pofont kent le ezzel a dühös kiáltással:

— *Na végre! Megvagy gazember! — és a pofon elcsattanása után kirohant az üzletből.*

A pofonütött fiatalember üldözöbe vette támadóját és mire a meglepett kereskedő magához tért, a két jómadárnak nyoma veszett és velük eltűnt a finom cipő is.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánkozik jutányosan. **Cim a kiadóban megtehető.**

PUBLIKACIÓ.

Az új tanévre 2-3 kis diákleányt vagy diákot teljes ellátásra elfogadok. Lakása a Dóczy mellett. Cim: Moldvay Lajos Debrecen, Kossuth Lajos utca 48.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Puskás Ferenc kovácsmesternek 1 drb. 7-es szakékeje eladó.

Az Előjáróság felkéri a jószáglulajdonosokat, hogy a községi legelőn lévő jószág után az esedékes pásztorbért darabonként 18 kgr. búzát, 8 kgr. árpát és 1/2 kgr. szalonnát a község házához sziveskedjenek beküldeni.

Búzrostát keresünk megvételre **Wagner Márton Fiai.**

A Selector vetőmagtisztítógép a legtekélyesebben megtisztítja a gabonát. Üzembem van Kollmann József házában, endrődi uton, a régi Pikó házában. Kívánatra a tanyák közé is kimehet.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyásával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. **Wagner Márton Fiai.**

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A nagylaposi uradalomban kitérő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyásával, hogy **Gyomán és Endrődön**

gabonát vásárol

a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

[gyors]	[gyors]	[gyors]	[gyors]
6:15	9:00	13:32	17:00
Bpest k. p. é			
5:00	10:45	11:45	19:10
11:06 11:57 18:07 19:59 2:10 é			
Gyoma			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 é			
Békéscsaba			
7:31	12:09	12:40	19:10
2:41 3:38 é			
Gyoma			
3:53	12:40	17:30	20:05
é			
4:21	13:08	17:58	20:33
Dévaványa			
4:26	13:13	18:03	20:38
é			
4:57	13:44	18:34	21:10
Szeghalom			
4:58	13:45	18:45	21:11
é			
5:17	14:04	19:04	21:30
Vésztő			
5:53	10:17	15:11	20:17
é			
7:27	16:10	20:58	
Békéscsaba			
é			
6:16	12:30	19:00	
Szeghalom			
é			
7:50	16:40	20:36	
Püspökladány			
é			
7:55	17:12	21:11	
Debrecen			
é			
8:51	18:02	21:58	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzártá csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Bizakodás.

Politikusok, közgazdászok, bankárok nyilatkozataikban közeli javulást jósolnak. Hogy ezt mire alapozzák, nem kötik az orrunkra. Talán nem is gyötörne bennünket a kíváncsiság, ha bizony tudnánk, hogy megjön az a várvavárt javulás.

Annyit laikus szemünkkel is látunk, hogy az amerikai tőzsde néha élénkebb, erre Európában is elkurjantja magát valamelyik tőzsdemagnaság, mire nálunk is van egy kis emelkedés.

Egyszer a francia miniszterelnök, most a német kancellár szózata nyújtja azt a reményt, hogy a nemzetek jobb belátásra jönnek, együttes erővel megszüntetik a világ gazdasági nyomorát.

Bizunk benne, hogy sikerülni fog.

*

A mezőcsáti kerület négyezer szavazójával lefuttatott politikai stafétaverseny a nyíltzavazásos választás kormányparti fájdmát sajogja végig az országon. Reméljük, azok az aggódó hazafiak, kik a titkos szavazástól az ország, de legfőképpen a maguk hatalmi jólétét féltették eddig, a mezőcsáti ellenzéki terror jövőbeni megismétlését megakadályozandó, a legsürgősebb tempóban törvényt hoznak, hogy a jövő választások ajánlási aláírások nélkül titkosan történjenek. Így valószínűnek tartjuk, hogy nemcsak az időközi, de a rendes választásoknál is végre tényleg a nép akarata fog érvényesülni.

Bizunk benne, hogy sikerülni fog.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Csütörtökön tartotta a képviselőtestület közgyűlését, melyen a községi képviselők közül kevesen jelentek meg, úgyhogy a gyűlést 8 órakor meg sem lehetett kezdeni. A napirend előtt Répás Pál ref. lelkes meleg szavakkal üdvözölte Kner Izidor nyomdatulajdonost a Kormányzó úrtól nyert kilüntelése alkalmával és kifejezést adott a lakosság és a képviselőtestületi tagok megbecsülésének, örömet fejezve ki, hogy a kilüntelés egy arra minden tekintetben reászolgált kiváló polgártársunkat érte.

A közgyűlésen a következő határozatokat hozták:

Seprenyi Dániel 37 évi szolgálata után felmentését kérte, a mil a közgyűlés megadott és részére 500 P végkielégítést szavazott meg.

Csonli István mázolóknak a községi kötelekbe való felvétel iránti kérelmére azt kilátásba helyezték.

Keszlek Antal gyepmester segély iránti kérelmét elutasították.

A besenyszegi iskola építési ügye már nagyobb vitát váltott ki. A község bejelentette, hogy egytántermes iskola felépítése 18 ezer pengőbe kerül. Az Elöljáróság így azt javasolta, minthogy a felépítésre fedezete nincsen, halasszák el az építést és ha fedezet lesz reá, úgy elsősorban a tulzsufolt ballai iskolát bővítsék ki, vagy ott építsenek egy új iskolát.

Répás Pál ellenezte a javaslattal elfogadását, mert már a képviselőtestület egyszer elhatározta a besenyszegi iskola építését s így indítványozta, hogy mondja ki a képviselőtestület a besenyszegi iskola felépítését.

Beinschróth Márton az Elöljáróság javaslatát kifogásolja, annál is inkább, mert a legutóbbi gyűlésen már elhatározta a besenyszegi iskola felépítését s furcsának tartja, hogy egyik gyűlésen elhatározza a másikon

pedig megváltoztatja határozatát. Bizonyítja, hogy nem tulzsufolt a ballai iskola. Csallakozott Répás Pál indítványához.

Csernay Géza a nyilasi iskolák tulzsufoltságát bizonyította be, kifogásolja, hogy a község adósságot csináljon és így az Elöljáróság javaslatát nem fogadja el. Kató Lajos jegyző adott még felvilágosítást az építési alapról, mely után 14 szavazattal 9 ellen az Elöljáróság javaslatát fogadták el.

Elfogadták a fattyasi lehéltartó gazdaság 1933 évi költségvetését.

A község háza folyosójának üvegezését a közgyűlés jobb időkre elhalasztotta.

Bejelentették még a gazdaságnaplóban talált különbözeteket, melyet kiigazítottak.

Bartha Gusztáv orvos kérelmére Marjai Sándor fertőtlenítőt a lakások fertőtlenítésére felfogadták.

Szabó József indítványát, hogy a piaci és vásári helypénzeket leszállítsák, levették a napirendről, mert csak most vannak országos rendezés alatt.

Ezután előterjesztette Kató Lajos jegyző a község jövő évi költségvetését, mely szerint 1933-ra 225.316 P kiadást irányoztak elő, melyre bevétel csak 164.510 P lesz, tehát 60.806 pengőt pótdobban kell kivenni, így 46 százalék a pótdob kulcs. A gondosan és nagy körültekintéssel összeállított költségvetés új jövedelmi forrásokat nem nyit meg, csupán olyan lefaragásokból érték el, hogy csak 46 százalék a pótdob, mely lefaragások községi adminisztrációnk eleven husából történtek. Így a kiadások csökkentése lényegében nem megtakarítás, hanem lemondunk arról, amire tulajdonképpen szükségünk volna. Reméljük, a jövő évi költségvetés termelésből adódó új jövedelmi forrásokat is hoz.

Ezzel véget is ért a közgyűlés.

A „Gyomai Sport Club“

szeptember hó 4-én ünnepli 20 éves fennállásának, valamint alapítója és díszelnöke: Kner Izidor úr 50 éves könyvnyomtatói működését... Ez alkalommal, vasárnap délelőtt 11 órakor az Uri kaszinó nagytermében díszközgyűlést tart, melynek keretében más egyesületek is üdvözölhetik az egyesület alapítóját és díszelnökét. A közgyűléssel kapcsolatban, azután az egyesület a Hősök szobrát koszorúzza meg...

Délután 3 órai kezdettel a helybeli Botond cserkészcsapat és a helyi Levente Egyesület közreműködésével versenyek lesznek a Levente pályán, melyeket fél 5 órai kezdettel footballmérkőzés követ, melyen egyesületünket Magyarország amatőr bajnokcsapata: a békéscsabai Bohn S. C. tiszteli meg... E ritka alkalmat ajánljuk községünk közönségének szíves figyelmébe...

Este fél 9 órai kezdettel pedig díszvacsora lesz az Uri kaszinóban, melyre hölgyeket és urakat szeretettel vár az egyesület. Vacsora-jegyek előre váltandók szombaton reggelig Kiss István borbély, Kun Ferenc kereskedő, Végh Béla könyvkereskedő urak iizletében, valamint az aláírási ívek hordozóinál.

A szegedi tanyakiállítás!

Országszerle nagy érdeklődés nyilvánul meg a szegedi tanyakiállítás iránt, amelyet szeptember 7—12-ike között rendez a Szegedi Gazdasági Egyesület, a m. kir. Alföldi Mezőgazdasági Intézet és a Szegedi Alföldikutató Bizottság. A kiállításra való jelentkezések befejeződtek és a rendezőség ezúton értesíti a kiállításon résztvevő gazdálkodókat és kereskedőket hogy a kiállítandó tárgyak közül a nem romlandókat szeptember 3-án, a romlandókat és az állatokat szeptember 6-án reggelig kell beszállítani, a Szegedi Iparos-

tanociskola, Eötvös u. 2 sz. alá.

A rendező egyesületek a legszelebb propagandát fejtik ki a kiállítás sikere érdekében. A kiállítás tanulságos és látványos lesz, a program pedig, amelyet a kiállítással kapcsolatosan állít össze mindvégig szórakoztató.

A már eddig ismeretes program kibővült, amennyiben a Szegedi Alföldkutató Bizottság szeptember 8-án mintatanyák meglátogatására és tanulmányozására tanya kirándulást szervez. A tanyakiállítás megtekintése után az érdeklődőket autóbusszal szállítja ki a mintatanyákra.

Ugyancsak a szegedi tanya-kiállítás alkalmát használja fel a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete arra, hogy a szegedi osztályát megalakítsa. Az alakuló ülés szeptember 11-én d. e. 11 órakor lesz Szegeden. Erre az ülésre ezúton is meghívják a vidéki érdeklődőket.

A vidéki látogatók a kiállítás tartama alatt kedvezményes áron utazhatnak Szegedre.

Filléres posta csomagok.

A Kereskedelmi Minisztérium legújabb rendeletével 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a friss (nyers) gyümölcs postai szállításánál a belföldi forgalomban. Ez a kedvezmény szeptember 1-től október 31-ig terjedő két hónapra szól. Ezen idő alatt bármely postán feladhatók a rendes tarifa fele árán, vagyis 50 százalékos kedvezménnyel friss gyümölcsöt tartalmazó csomagok. Ezek a „filléres posta csomagok” azonban kizárólag

nyers gyümölcsöt tartalmazhatnak, vegyes tartalmú csomagokra nem vehető igénybe az 50 százalékos kedvezmény. Ha pl. valaki felad egy 10 kilós csomagot, amelyben van 8 kiló alma és 2 kiló ruhanemű, már a rendes portót fizeti. A postahivatalnak jogában áll gyanú esetén felbontani a „friss gyümölcs” tartalommal jelzett csomagot, mert ez a nagy kedvezmény kizárólag a gyümölcs érdekében adatott. Bizonyos, hogy a filléres csomag ép oly népszerű lesz, mint a filléres gyors és sokan szereznek örömet ismerőseiknek egy 20 kilós szőlő, alma, körte, szilva, dinnye stb. ajándékcsoomag küldésével. A gyümölcs belföldi kereskedelmi forgalmában még épen nagy jelentőségű az olcsó szállítás, amely bizonyára az árakra is mérsékelő hatással lesz.

Nyilatkozat.

A Gyoma—Endrőd-Kondoros c. hetilap folyó évi augusztus hó 28-iki 35-ik számában megjelent „Békéscsabai Dalosverseny” című cikkének azon részére, mely szerint közölte, hogy a gyomai Dalosokat igazságtalanul leponozták, a Gyomai Dalárda elnöksége leszögezni kívánja, hogy ismeretlen cikkíróval nem azonosítja magát és ennek a megállapításnak ódiáját nem vállalja.

A Gyomai Dalárda elnöksége felelősége tudatában kijelenti, hogy a zsüri tárgyilagos bírálatáról meg

van győződve, azt kritika tárgyává nem tette, sőt a zsüri tagjainak kifejtett fénykedésükért ez úton is hálás köszönetét és nagyrabecsülését fejezi ki.

Kelt Gyomán, 1932 évi aug. hó 30-án

A Gyomai Dalárda elnöksége
nevében:

NYISZTOR PÉTER
elnök.

HIREK

Halálozás. Uhrin J. Imre endrői tekintélyes földbirtokos aug. 26-án 77 éves korában elhalt. Temetése 29-én délután ment végbe a község nagy részvétele mellett. Nyugodjék békével. Az elhunytban dr. Uhrin László vármegyei főjegyző, Uhrin István községünk mérnöke, dr. Uhrin Nándor endrői orvos édes atyjukat — Vince Andor számtanácsos apósát gyászolja.

A békés-bánati református egyházmegye a közeli napokban ülést tart. Harsányi Pál esperes most kezdte meg a tárgyalásokat az egyházmegye világi elnökével abban a tekintetben, hogy a gyűlés határnapját mikorra tűzzék ki. Az egyházmegyei gyűlést Szegeden tartják.

Beiratások a gyomai református elemi iskolába. A református iskolába a póibeiratások szeptember 7 és 8-án lesznek. A tanévnyitó istentisztelet szeptember 9-én reggel 7 órakor. A tanítás pedig az istentisztelet után, 8 órakor veszi kezdetét.

Az orosházi református egyház világitó óráit szerel fel a templom tornyára.

**Nagy kereseti
lehetőséget nyújtunk
SZÖVÖTTROLETTA
eladásával foglalkozóknak.
Hungária rolettaüzem
Budapest, Vámház körút 4.**

A vármegyei állatorvosok szombaton értekezletet tartottak, amelyen a sertéspestis elleni védekezést beszélték meg. Gyomáról dr. Tóth István járási állatorvos vett részt.

Helyreigazítás. Kner Izidor úrnak, a gyomai Sport Club alapítójának és díszelnökének 50 éves működése megünneplésére tartandó jubiláris ünnepélyt nem az elmúlt vasárnap — mint irtuk — hanem szeptember hó 4-én, tehát most vasárnap tartják. A Kormányzói kitüntetését pedig Korossy György főispán ünnepélyes keretek között szept. 5-én adja át a község házában diszközgyűlésen.

Szeptember 11-én az Erzsébet-ligetben a Leventék nagy szüreti mulatságot tartanak.

A magyar bélyeggyűjtők magas nivóju folyóiratának a **Filatéliai Kurirnak** most jelent meg legújabb száma. A nagyérdekességű cikkek halmazából kiemeljük a következőket: Intervju az Amerikából visszatért Magyar Sándorral. Képes beszámoló a bpest-miskolci légi postajárat első utjáról. Százezer számra hamisítanak bélyegeket Budapesten. Az új magyar bélyegek ismeretése. Örvös magyarbélyeg katalógusának folytatása. Érdekes új magyar specialitások. Számos rovat és közlemény egészíti ki ezt a számot, melyet 80 fillér használatlan bélyeg beküldése ellenében postafordultával megküld a **Filatéliai Kurir** kiadóhivatala, Bpest 62. Postafiók 152.

T Á R C A

A VONAT...

1932. Dűledező tabáni vi-tyilló. A decemberi eső a tetőről a padlásra folyik, majd onnan néha-néha kövér cseppekben egy lázas kis leányka betegágyára hull. Már késő este van. Másutt most vacsoráznak. Itt az édeanya könnyező szemét törülgeti valami ronggyal. Aggódva lesi kis leánya minden mozdulatát.

— Édesanyám, édesanyám — szólal gyenge hangon a kis leány — ugye meggyógyulok? Ugye, majd játszhatunk Kéri Pistivel. Az előbb róla álmodtam. Ott voltunk, virágot szedtünk, ott... a temetőben. Édesanyám, hozd ide az alvó

babámat, hadd ringassam el!

Az édesanya könnyezik, bólogat, alvó babát hoz, de szeme mindig a gyermekén van. A kis leány nagyon nyugtalan. Rosszabbul van. Félrebeszél. Az édesanya keszkenőjél, a rongyot lázas gyermeke homlokára teszi. Nem kell azt vízbe mártani, kicsavarni, mint úri helyen szokás, mert régen beteg már a kis leány, sok könnyet hullatott már az édesanya... és az édesanyai könny egyszer éget, máskor amikor kell, hideg. A kis Erdei Mariska felnyitja szemét. Réveteg tekintetével keres valamit... vagy talán valakit, de nem talál. — Olyan rosszat álmodtam édesanyám... ugye, egyedül vagy... jaj, pedig az előbb valamifuresa bácsi volt itt...

el akart vinni... ugye, nem engednél...

Az asztalon az olajmécsek majdnem elaludt. Valaki, vagy inkább valami durva káromlással rugta be a korhadó ajtót. A félhomályban még nem lát jól. De hall, hallja a csendet.

— Mi az! Micsoda népség van az én házamban, hogy senki sem köszön! Mi? Egész nap munka után szaladgálok ebben a pocsek időben és akkor este még nem is szólnak hozzám! Hol a vacsorám!

— Józsi, az Istenért!... csendesen, hiszen tudod, hogy Marika beteg... főzni nem tudtam... nincs pénzünk... az utolsóért ma hoztam orvosságot...

Most a kis leány is megszólal:

— Édesapám, gyere ide egy kicsikét. Olyan régen láttalak... hadd csókoljam meg a kezéd!

A részeg apa nem hallotta. Szinte ordított:

— Ezért kerestem tíz évig kenyeret, hogy most vacsorát se adjatok, a pénzt is elköltöték! Majd adok én nektek!

Részegordítás, csörömpölés és egy jajszó az édesanya ajkáról, amikor egy barbárt látott a betegágy felé támolyogni;

A gyermekem! Ne bántsd a gyermekem! Üss meg engem, de azt az ártatlant ne bántsd!

Az édesanya, Erdeiné odarohan gyermekéhez, felkapja és kirohan vele a sötét éjszakába. Az ajtó hágyadtan csapódik be utána. A részeg nézi az üres ágyat:

— He... he... he... hát

MEGKEZDŐDÖTT!

MEGKEZDŐDÖTT!

BECHER REZSŐ gyomai divatárú kereskedő

üzletében, a 8 HÉTIG TARTÓ

20 ÉVES JUBILEUMI VÁSÁR.

Mélyen leszállított árak!

Nagy raktár készlet!

IRODA NAGYOBBÍTÁS. Az országszerte előnyösen ismert **ERDŐS JÓZSEF** budapesti hirdető iroda irodahelyiségeit Teréz körut 35. sz. alatt tetemesen kibővítette és szívesen áll a hirdető közönség rendelkezésére szakavatott felkészültséggel. Telefonja: 125-58.

Az „Autó évkönyv“ ellenőrzi: üzemanyagfogyasztását, soffőrének megbízhatóságát, kocsijának javadalmazását, csökkenti: üzemanyag fogyasztását, fokozza: kilométer teljesítményét, kocsija javadalmazását. Napi 2 percnél több munkával mindent kimutat. Az „Autó évkönyv“ kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvétellel 40 fillérrel drágább.

A szőlők főleg a homokos területeken fűrtperonoszpóra és zöldrohadás miatt sokat romlottak a sok eső és éjjeli harmatképződések alatt.

Felvétel a „Márta Máter“ Diákotthonba. A budapesti „Márta Máter“ Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1932/33. tanévre szóló felvételi kérvények beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsú, példás magaviseletű és jóelőmenetelű egyetemi hallgatók, kik tanulmányaikat Budapesten folytatják. A város közepén az egyetemekhez közel fekvő szép kertes Otthonban, hol külön tanuló, társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó és gázvezető használat szolgálják a hallgatók kényelmét, a bentlakás díjtalan. A szobák 2-6 személyesek. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt postán is (válaszbélyeg mellékelendő) az Otthon háznagya. Budapest IX., Liliom utca 13. szám.

A MÁV. igazgatósága a f. év szeptember 1-13-ig Budapesten tartandó kézműipari kiállítás látogatói részére 33 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. Ezen kedvezmény igénybevételéhez szükséges igazolványok P 2.20-ért a békéscsabai MÁV. kir. menetjegyirodában kaphatók. Kívánságra ezen igazolványokat vidékre is elküldik, ez esetben azonban az igazolvány árán kívül portóköltésre 30 fillér, összesen tehát P 2.50-nek postán való előzetes beküldése szükséges.

Kétszázézer képeslevezőlap Mussolininek. Szeptember 4-én kezdi meg magyarországi körrepülését a „Giustizia per l. Ungheria“ nevű repülőgép, amelyet Mussolini ajándékozott Magyarországnak. A körrepülés emlékére Tolnai Világlapja 200.000 példányban, pompás rézkarc kivitelű képeslapot készített, amit a népszerű képeslap olvasói díjtalanul megkapnak a laphoz mellékelten. Tolnai Világlapja arra kéri olvasóit, hogy az üdvözlősorokkal ellátott levezőlapot a magyar néphálaja jeléül küldjék el Mussolininek, Magyarország őszinte barátjának.

14 évről—16 évre emelik fel a leánygyermek védelmi korhatárát.

Rejtélyes éjszakai műsoradás a budapesti rádióstudióból. Erről közöl rendkívül érdekes fényképekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely gazdag színházi, rádió és filmrovattal jelent meg. További cikkek: Életveszélyes helyszíni közvetítés az orosz-lánketrecből, a hallhatatlan halálos hang, az emberi agyvelő, mint rádió, Piccard Budapesten nyilatkozik. A csodálatos hangutánzó stb. A Délibáb egy száma 26 fillér.

A földmivélsügyi miniszterium vetésre alkalmas búzára cseréli át a kis fajsúlyú búzákat. A földmivélsügyi miniszter a mezőgazdaság megsegítése érdekében a 66 kg-on belüli fajsúlyú búzákat kicseréli óhajja megfelelő, vetésre alkalmas búzára. Azoknak a zselléreknek pedig, kiknek kis búzaterületük van és igen rossz termésük volt, tengerit, vagy megfelelő vetőmagot fog kiutalni a miniszterium, amelyet természetben a jövőévi termésből kell majd visszafizetni. A földmivélsügyi miniszterium nemesített vetőmagakciója ugyancsak folyamatban van.

Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.

Eckhardt Tibor győzött 2082 szavazattal Purgly Emil földm. miniszter 1986 szavazatával szemben Mezőcsáton.

A békésmegyei gazdák három ezer mázsa netómagbúzákat kapnak.

100 esztendő a gyulai kórház.

Szarvason felrobbant a koron a pék kemencében.

A békésszentandrásai lüzoltók dicső oklevelet kaptak a győrben tartott országos lüzoltó versenyen szép szereplésükért.

Harmincéves kortól minden legényembert irgalmatlanul megadóztatnak.

Az eltűnt gádorosi plébános állítólag Olaszországban él.

Az állami gépgyár felmondott 80 alkalmazotjának.

A tanoncok vasárnap kötelesek templomba járni. A kereskedelmi miniszter körlevelet intézett az ország összes ipartestületeihez, amelyben arra hívta fel az illetékesek figyelmét, hogy értesítsék az iparosokat, miszerint tanoncaikat ezután kötelesek vasárnaponként templomba járni. Az a tanonc, aki nem tesz eleget ezen kötelezettségének, büntetésben részesül. Természetesen a büntetés anyagi része a tanonciaró mestert érinti, ezért minden iparosnak érdeke, hogy ellenőrizze tanoncának a templomba járását.

inkább megszöknek... no, de nem baj, mégis csak az lett, amit én akarok! He... he... he...

Most megtántorodik és elvágódik. A pislogó olajmécesei lesöpri az asztalról. Ez hát a nap, amikor a sötétségnek kell uralkodnia.

Az ablakban, az üveg helyére ragasztott papíron keményen kopogtat az idő.

* * *

A lehulló eső jéggé fagy a földön. A kemény, dermesztő hideg szál végigsöpri az utcákat. A házak mellett, a sötétben hajdonfóval, kibontott hajjal menekül egy asszony, egy anya. Karjával a szinte mezítelen gyermekét keblére szorítja, hogy a hideg szélről, esőtől megóvja. A sikos utakon majdnem elesik, de ő csak

rohan, görcsösen szorongatja gyermekét. Az idő azt ordítja, bőgi neki, a házak, a pislákoló gázlámpák azt kiáltják feléje:

— Menekülj! Menekülj!

És ő menekül. Hátra sém néz, de előre sem. Csak rohan, csak rohan. Amikor a szél erősebben csapja arcába az esőt, megrázkódik és még jobban magához szorítja gyermekét. Haja már jéggé fagyott szomorú fűz. Ruhája rongyos. Leszaggatták a bokrok. Cipője befűzellen és ő csak menekül. Ki tudja, hova. Lázás gyermeke sír, fázik, didereg és ő csak menekül, csak menekül. A lejtős hegyoldalon már nem is tudna megállni, hogy pihenessen. Most lejjebb, előtte egy völgy. Azon túl, ott a másik dombon édesanyja háza.

Csak oda eljuthatna! Rohan, menekül... megbotlik... elvágódik... Tapogat a sötétben, Rideg. kemény vas... amin a vonatok járnak. Felkelne, de nem tud. Gyermekeit magához szorítja. Fájdalmasan nyöszörög... Elájul.

Éjjel két óra. A Kis-Gellér-hegyi alagútból lassan, méltóságosan közeledik a tehervonat. Lámpás szemeivel fáradtan hunyorgat a koromsötét éjszakába. Nem akar jönni; köhög, prüszköl, de valami titkos erő hajlja, nyomja, taszítja két szerencsétlen lélek végzete felé.

* * *

A tavaszi napsugár mosolyogva tekint be egy tabáni vityilló kis ablakán. Az ablak előtt, tolokocsiban egy sápadt-

arcú, de mosolygó kis leány ül. Édesanyja mesét mond neki:

— Egyszer volt, hol nem volt, egyszer egy apa, egy rossz apa.

Az ajtó kinyílik. Belép egy ember. Oda megy a kis Mariskához.

— Hogy vagy, kis leányom? Megcsókolja a sápadt arcot. Szeme könnyes lesz.

— Hoztam neked egy kis ajándékot. Alvó babát. Rin-gassd el!

Elment az alvó babáért. A kis leány elmerengve nézi megcsókolt fiatal lábait. Mosolyog.

— Olyan jó így, édesanyám!

— Hogy mondhatsz ilyent, kis leányom?

— Apát adott a jó Istenkel!

Pesti diák.

Elhízott egyéneknek a természetes „**Ferenc József**” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést. a festet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást terem. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a **Ferenc József** viz a máj és a végbél felé irányuló vérátáramlásoknál, valamint aranyérvénél és protatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Forgalomba kerültek az új postabélyegek. A napokban kerültek forgalomba a posta új kibocsátású bélyegsorozatai. Az 1 filléres bélyeget Madách Imre, a 2 fillérest Arany János, a 4 fillérest Semmelweis Ignác, a 6 fillérest br. Eötvös Lóránd, a 10 fillérest gr. Széchenyi István, a 16 fillérest Deák Ferenc, a 20 fillérest Liszt Ferenc, a 30 fillérest Kossuth Lajos, a 32 fillérest gr. Tisza István, a 40 fillérest Munkácsi Mihály, a 60 fillérest körösi Csoma Sándor és a 70 fillérest Bolyai Farkas arcképe díszíti.

Megnyílik a tojás és gyümölcs-tőzsde. Az őszi hónapokban meg fog nyílni a fővárosi tojás és gyümölcstőzsde az árutőzsde keretén belül. A tojásnál súly szerint fogják osztályozni az egyes típusokat és megkülönböztetések lesznek a friss, hűlőházi és egyéb konzervált áruk között. A megfelelő szokványtervek már a kereskedelmi miniszterium előtt vannak.

Szegeden elhalasztják az elemi iskolák megnyitását a gyermekparalízis miatt. A lisztifőorvosi hivatalban, a gyermekbénulási járvány terjedésének erős volta miatt az elemi iskolák megnyitását szeptember 12-ig, esetleg október 1-ig elhalasztják. Tekintettel arra, hogy szeptemberre várható a járvány nagyobb elterjedése, valószínűnek látszik, hogy az iskolák megnyitását tényleg elhalasztják néhány héttel.

Körösladány új főjegyzője. Körösladányban most töltötték be a főjegyzői állást, melyre Verián Emil gyulavári főjegyzőt választották meg.

Borbély—Maczky főispán lemondott a mezőcsáli választás miatt, de a belügyminiszter nem fogadta el a lemondását.

Ujabb kommunista szervezkedést lepleztek le Budapesten. Szeged megakarja szüntetni a népkonyhát.

Száz-százötven vagon Ellaburgonyát akarnak kivinni Kiskunhalasról Görögországba és Palesztinába.

Gyomai anyakönyvi hírek:
Születtek: — **Házasságot kötöttek:** — **Elhaltak:** Diószegi Ferenc 65 éves, Terék Mihályné Mofcsán Adonia 63 éves, Németh István Lajos 4 éves, Seprenyi Eszter 6 éves, Ágoston Mihály 36 éves.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánkozik jutányosan. **Cím a kiadóban meg tudható.**

Ingtalan forgalom.

1932 jul. 17—aug. 4-ig.

kk. Gál Péter és Gál Lidia gyomai lakosok vettek 1 hold 800 négyszögöl és 15 329 négyszögöl zsófiai rét és szántónak 1/16-od részét Gál Endre (nős Sebők Ilonával) gyomai lakostól 300 P-ért.

Junker Artur gyomai lakos vett egy házhelyet Trafikant Dénes és neje Schwalm Róza gyomai lakosoktól 800 P-ért.

A Gyomán 1932 márc. 2-án megtartott birói árverésen az Endrőd-Gyomai Tktár vett egy beltelkes lakóházat Fried Géza gyomai lakostól.

Édelsbrunner Sándor és neje P. Szilágyi Julianna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat özv. Cs. Kovács Sándorné Sági Julianna, Cs. Kovács Benedek (nős Imre Erzsébettel), Cs. Kovács Zsófia Szabó Lászlóné gyomai és kk. Cs. Kovács Jolán rákócifalvai lakostól 700 P-ért.

Tóth Ernő gyomai lakos vette egy beltelkes lakóháznak 1/9-ed részét Kató Lajosné Béres Ella gyomai lakostól 450 P-ért.

Király Sándor és neje K. Imre Erzsébet gyomai lakosok vettek 3 hold 949 négyszögöl tanyai szántót és tartozékait Béres Jánosné G. Nagy Erzsébet gyomai lakostól 3300 P-ért.

Kruchió Sándor gyomai lakos vett 1 hold 544 négyszögöl és 756 négyszögöl egeihalmi szántót Szabó János gyomai lakostól 2100 P-ért.

Csontos Benedek és neje Nagy Ilona gyomai lakosok vettek 398 négyszögöl csepüskerti szántót Kiss Lidia Kovács Gergelyné gyomai lakostól 300 P-ért.

Özv. Gál Ferencné B. Molnár Eszter gyomai lakos vett 1272 négyszögöl cifrakerti szántót Nyiri Sándorné Horváth Mária gyomai lakostól 650 P-ért.

Forgács György és neje Baráth Róza gyomai lakosok vettek 1113 négyszögöl félhalmi szántót Kovács Gábor (nős Megyeri Sárával) gyomai lakostól 500 P-ért.

kk. Kató József vett 7 hold 193 négyszögöl tanyai szántót Beinschróth Mihály (nős Beinschróth Magdolnával) gyomai lakostól 7500 P-ért.

Sándor Mária gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat F. Nagy Benedekné Gábor Julianna mezőturi lakostól 1150 P-ért.

Király Sándor és neje Szerető Ilona gyomai lakosok vettek 35 négyszögöl csatorna és 1129 négyszögöl szántót Nádudvari Mihály (nős Izsó Eszterrel) gyomai lakostól 550 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ.

Az állatb. szöv.-i tagok felhívata f. évi tagdíjak sürgős befizetésére. Kártalanításra csak az számíthat, ki a díjakat befizette. Befizetési határidő szept. 5.

A biztosított tehének — de még ez évben nem oltott — oltása f. évi szept. 8-án történik I. és II. esetben. Első oltás ez évben több esetben nem lesz.

Az új tanévre 2—3 kis diákleányt vagy diákot teljes ellátásra elfogadok. Lakása a Dóczi mellett. Cím: Moldvay Lajos Debrecen, Kossuth Lajos utca 48.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

A Tiszamalomban egy cca 5 vagonos göré tengeri tárolásra bérbeadó.

Özv. Szilágyi Istvánné 727 sz. a. szalmája van eladó.

Dr. Christfián Kálmán ügyvédnek 10 hold zöldlaposi páskomföldje eladó.

iff. Kovács G. Lajosnak csutka izékje van eladó.

A Selector vetőmagtisztító gép a legtekélyesebben megtisztítja a gabonát. Üzemben van Kollmann József házában, endrődi uton, a régi Pikó házban. Kívánatra a tanyák közé is kimehet.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

A nagylaposi uradalomban kitérő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyosával, hogy **Gyomán és Endrődön**

gabonát vásárol a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00	20-50	i Bpest k. p. é 5-00 10-45 11-45 19-10 19-59
11-06	11-57	18-07	19-59	2-10	é Gyoma i 0-32 6-02 8-52 14-28 17-00
6-38	11-14	12-02	18-15	20-04	2-35 i Gyoma é 0-17 5-52 8-51 14-20 16-59 19-04
7-31	12-09	12-40	19-10	20-41	3-38 é Békéscsaba i 23-15 5-00 8-14 13-26 16-22 18-12
					i Gyoma é 7-24 11-47 16-41 21-56
4-21	13-08	17-58	20-33	é	Déaványa i 6-53 11-16 16-10 21-25
4-26	13-13	18-03	20-38	i	é 6-48 11-11 16-05 21-20
4-57	13-44	18-34	21-10	é	Szeghalom i 6-15 10-38 15-32 20-42
4-58	13-45	18-45	21-11	i	é 6-13 10-37 15-31 20-37
5-17	14-04	19-04	21-30	é	Vésztő i 5-53 10-17 15-11 20-17
7-27	16-10	20-58		é	Békéscsaba i 4-05 8-20 13-24 18-24
6-16	12-30	19-00		i	Szeghalom é 8-30 15-20 18-42
7-50	16-40	20-36		é	Püspökladány i 5-30 13-45 17-08
7-55	17-12	21-11		i	Püspökladány é 2-39 13-37 15-36
8-51	18-02	21-58		é	Debrecen i 1-49 12-30 14-30

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: iff. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felélős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Virágos kertek.

Dicséretre méltó a Magyar Államvasutak kertkultusza. Az ország bármelyik részében utazzunk, ha állomásba érkezik a vonat, felüdítő érzést kelt az emberben a szépen gondozott, izlésesen beültetett virágos ágyak színpompája. Ha fokozatot akarunk felállítani e virágoskertek elbírálásánál, a szépnél kellene kezdenünk.

Valahányszor a gyomai állomásunkon a nappali személyvonatok megállanak, a forgalmi iroda előtt megálló kocsik utasai hangosan betűzik ki az előtér magasztott földágyából zöld alapon zöld írásban „GYOMA“ — a virág keltette derűs-érzés látszatával.

Valamikor, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztersége idején, a ceglédi vasúti állomást újjáépítésekör olyan méretekben építették meg, hogy az előtérben több ezer ember elférhessen, amikor a ceglédi miniszterképviselő kerületébe megy. — Most a hatalmas térségen üde virágágyak pompáznak és teszik mosolygóssá a ceglédi állomást.

Püspökladány állomásán szép a kút kiképzése. Az is tele van virágokkal.

Folytathatnánk így tovább a dicséretet, nem is említve fásítási járadozását a MÁV-nak.

A városok virágkultuszát is méltányoljuk.

Emlékezzünk csak vissza Békéscsaba főterére és főutcájára ezelőtt öt évre és nézzük meg most ezeket!

Így lehet és így kell a virágot intézményesen szem-

léltetni és megszerettetni a néppel.

Legyen a gyermeknek, felnőttnek játszótér, test-

gyakorló tere, de ami üres hely van ezeken felül a község területén, azt ültessük be virággal és fával. W.

Kedvezmény az adóhátralékosoknak.

Megjelent a rendelet a hivatalos lapban.

A hivatalos lap közli az együttesen kezelt közadók hátralékainak fizetésére adandó kedvezmények s az ezzel kapcsolatos rendelkezések tárgyában kiadott kormányrendeletet, valamint a hozzájuk tartozó pénzügyminiszteri végrehajtási utasítást.

A rendelet a gazdasági viszonyokra való tekintettel az adóhátralékosoknak az adótartozás könnyebb rendezését teszi lehetővé, egyfelől a késedelmi kamatok teljes elengedésével, másfelől az 1931 év végéről fennmaradi adótartozás részletekre való felosztásával. A kamatmentes fizetési kedvezmény elnyerését a rendelet minden esetben általánosságban ahhoz a feltételhez köti, hogy az adóhátralékos a folyó évben legalább olyan összeget fizessen október végéig, amely eléri a folyó évre eső adó háromnegyed részét. A rendelet a hátralékos adó összegre való tekintet nélkül teljes kamatmentesítést biztosít annak, aki adótartozását ez év október végéig teljesen kiegyenlíti. Ez az adózó még abban a kedvezményben is részesül, hogy az 1932. július 1 óta teljesített befizetések során felszámított késedelmi kamatokat töke-tartozásának törlesztésére

kell elszámolni. Az adózó részére a pénzügyi hatóságok által eddig engedélyezett és ez idő szerint is érvényes részletfizetési kedvezmény, vagy ez év végén nem lépő fizetési halasztás esetén az adózó a fizetési feltételek pontos megtartása esetén kamatmentesen egyenlítheti ki tartozását. Ez a kamatmentesség kivételesen megilleti azokat a mezőgazdasággal foglalkozó adózókat is, akik ez évben szenvedett elemi csapások következtében a jövő évi aratásig kaptak a fizetésre halasztást. Mindaz az adóhátralékos, aki kamatmentes részletfizetési kedvezményre tart igényt, — ha az 1931 év végén fennállott tartozása az 500 pengőt nem haladja túl, — kérelmét az illetékes községi elöljáróságnak, illetve városi adóhivatalnak illetékméntesen adhatja be. Az 500—5000 pengő közötti hátralék esetén a szabályszerűen felbélyegezett kérelmet az előbb említett hatóságok útján az illetékes pénzügyigazgatósághoz adhatják be, míg az 5000 pengőt meghaladó tartozás esetén a kamatmentes, illetőleg 6 százalékos kedvezményes kamatú részletfizetésre a kedvezmény a pénzügyminisztertől kérhető.

Panaszkodnak a vadászok.

Másfél hónapja járják a vadászok a határt. Állandó panaszokat hallunk, hogy kevés a nyúl, kevés a fácán. A fogoly állomány jól telelt, ott nincs baj. A nyúl megsínylette a márciusi nagy havat és csikorgó nagy hideget. A fácán odébb állt, mert kora téltől tavasszig az egész hullámtér jég alatt volt, tavasszal megjött az árvíz, ki volt szorítva a kedvenc tartózkodási helyéről... Pedig volna mit enni. Az egész határ frissen zöld. De mit ér mindez vadászszemüvegen át, ha nem nyüzsög a határ!

A többi panaszokkal talán a vadászpanaszokat is elbirjuk.

Kukoricatörés.

A jellegzetes őszi szín, a kukorica színe, apró kupacokban bent a kukoricatáblákon és hosszú sorban a községekbe haladó kocsikon messze virít és élénk sárgán hirdeti az őszi bekezdését.

A nagyobb tömegű termények közül csak a tengeri van még hátra. Régen volt belőle ilyen szép termés. Csakis ez tartja a rozsdaverte búza silány termésétől nekikeseredett gazdában valamennyire a lelket. Hej! pedig de nagy öröme lett volna a gazdáknak, ha a rozsdá nem pocskolja meg a búzát!

Régi példabeszéd, hogy a jó termésű év őszén az egyik vigasztalhatatlan gazdát faggatják, míg végre

KLEIN VASUTI SZÁLLODA nyilvános telefonállomás. Telefon-szám: 30.

kihúzzák belőle, hogy jól fizetett a búza is, a tengeri is, az árpa is, a zab is, de a másik nem sikerült, ezért volt nekibúsulva. Az idén legtöbbjének van valami igazi oka a síránkozásra: kinek a rozsa, kinek a sertésvész vette el a kedvét.

... A fél határi kitevő kukorica erdők naponta fogynak. Sűrű csutkakúpok várják a téli vadászokat: vagy a közelgő nyúl ellen takarásnak, vagy egy vadászebéd elfogyasztására. ... Abetakarított kukoricatermésével meg a gazda nem tud majd mihez kezdeni: a sertése elhullott, a tengerinek meg nem lesz ára.

Leventék szüreti bálja.

Hagyományosan rendezte meg a Levente Egyesület ősz első bálját: szüreti multság címen szept. 11-én vasárnap d. u. az Erzsébet-ligeti pavilonban. Mindenki meg volt elégedve, még a szülő tolvajok is, mert a csőzök elnézőek voltak; az Egyesület is, mert a multság szép erkölcsi és főleg anyagi sikerrel zárult és a közönség is, mert nagyszerűen mulatott.

Jól szerepelt a Levente zenekar — mely felváltva fújta az Imre bandájával a talpalá valót.

Az összes szereplők kivétel nélkül dicséretet érdemelnek, sok derűs percet szereztek a közönségnek. Az amerikai árverés a Levente zenekarnak jól ütött be, ők nyerték meg a szülőkoszorút.

A szépségverseny díjait: Kis Juliska, Bódi Bözsike és Cs. Nagy Juliska nyerték meg.

Pofonütheti-e az apa a fiát?

A budapesti járásbíró ítélete szerint: igen. — Egy elvált asszony pört indított volt ura ellen azért, mert az megpofozta gyermeküket. A 12 éves fiú intőt vitt haza az iskolából, azért kapta a pofonokat. Az anya ezt annyira sérelmesnek találta, hogy kérte a bíróságot, büntesse meg volt urát, hogy az máskor ne verje a gyermekét.

Az apa beismerte a pofonokat, de tagadta, hogy bűnös volna és

azt állította, hogy fiát csak a nevelés érdekében verte meg. Kijelentette, hogy ha jónak látja, ezentul is meg fogja pofozni gyermekét. — A bíróság ezután a 12 éves fiút hallgatta ki, aki elmondta, hogy valóban pofonokat kapott az apjától az iskolai intő miatt.

— Remélem megköszönted a

pofonokat az apádnak? — kérdezte a bíró.

— Nem köszöntem meg.

— Ha most nem köszönted meg, majd 10 év múlva meg fogod köszönni, — mondta a bíró, aki ezután az apát fölmentette, mert a törvény szerint is joga van az apának gyermekét házilag fegyelmezni.

Az arad-békési egyházmegye evangélikus tanítóinak gyűlése Gyomán.

Csütörtökön délután 3 órakor az evangélikus templomban istentiszteletre gyűltek össze mintegy 50-en az arad-békési ev. egyházmegye tanítói. Rövid istentisztelet után átmentek az ev. iskolába, hol *Kozsuch István* békéscsabai igazgató-tanító, az egyházmegyei tanítóegyesület elnöke nyitotta meg a gyűlést. Üdvözölte Szentkereszthy Tivadar tanfelügyelőt, a többi tanító egyesület kiküldöttjeit, a vendéglátó egyházat és a jelen levő Wagner Ádám egyházi gondnokot.

Varga László békéscsabai tanító mintatanítást tartott „Óvakodjunk a szeszitaloktól” beszéd-értelemgyakorlat keretében.

Kozsuch István egyesületi elnök a jellemről tartott

mélyen járó gondolatú felolvasást.

Lehóczky Igor békéscsabai tanító egy kiváló külföldi pedagógus lélektani tanulmánya alapján kifejtette, milyen legyen a jó tanító.

Végezetül elintézték még az egyesület adminisztratív ügyeit és a Hymnus eléneklése után berekesztették a gyűlést. Az ev. egyház vendégül látta az eljött tanítókat. A szerény falatozás közben alkalmat találtak a vendégek, hogy csodálkozásukat fejezzék ki, mikor megtudták, hogy az egyház már több mint 10 éve minden tanulónak ingyen adja az összes könyveket.

A vendégek egy része az esti 6 órás vonattal utazott el, a mezőberényiek autóval mentek haza.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség érte a francia idegenlégió egyik csapatát.

Százhusz halott, százötven súlyos sebesült.

Oránban egy vonat, amely a francia idegenlégió egyik csapatát szállította, szerdán szakadékba zuhan. A szerencsétlenül járt vonatról a következőket jelentik: A vonaton az idegenlégió 2 tisztje, 27 altisztje 481 káplárja, illetve közkatonája volt, akik Marokkóba készültek felváltás céljából. A szerencsétlenség Turena állomás közelében történt. A pályafest, amelyet a legutóbbi napok esőzései ugylátszik, alámoltak, a vonat sulya alatt besüppedt és a kocsik a töltés mellett 80 méter mélységbe zuhantak. Egyet-

len utolsó szerkocsi maradt fenn a pályafest. A mélység fenekén rettenetes összevisszaságban hevernek az összevisszuzott kocsironcsok. A halottak számát ezideig százhuszra, a súlyosan sebesültek számát százötvenre becsülik.

Ultimátumszerű követeléseket állított fel a kormánynak az egységspárt.

Korányi pénzügyminiszter szerint a közigazgatás gyökeres átszervezése nélkül nem lehet enyhíteni a közterheket.

Kivégezték Gorgulovot — Doumer elnök gyilkosát.

HIREK

Református istentisztelet Endrődön. F. évi szeptember hó 18-án, vasárnap délelőli fél tízenegy órakor Endrődön a gyomavégi községi ovoda helyiségében, a szokott helyen, református istentisztelet lesz. A gyülekezés már fiz órakor kezdődik. Mivel az ovoda helyiség épületének javítása miatt az elmúlt hónapokban nem lehetett istentisztelet tartani, szives szeretettel kéri az egyház vezetősége a híveket, hogy minél többen jelenjenek meg és vegyenek részt ez istentiszteleten. Az istentiszteleten prédikációt tart és imádkozik Répás Pál gyomai elnöklékész.

Baleset. Vasárnap hazafelé tartott a tanyára Kiszely János 27 éves gazdasági cseléd, ki Táborossy Vincénél van alkalmazásban. Szemközt jött vele, mikor már a hid felé járt, egy kocsí, melynek ki is tért s a nagy porban nem vette észre hogy egy lámpa nélküli teher autó száguld a nyomában, amely aztán elütötte úgy, hogy 5 oldal bordája összelört. Az autó, amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is robogott. Az eddigi jelek szerint az autó gyomai volt. A nyomozás folyik.

Autó- és motorszaktanfolyam nyílik meg Gyomán és Endrődön. A budapesti „Kultur” autósakiskola szeptember 19-én 4 hetes tanfolyamot kezd Gyomán este 8 órakor az iparostanonciskola rajztermében (Endrődön pedig 20-ától este 8 órakor a polgári iskolában) urvezetők és hivatásos sofförjelöltek, hölgyek és urak részére. Napi elfoglaltsága mellett is zavartalanul tanulhat mindenki, mert az elméleti oktatás az esti órákban 8—9-ig tart, míg a gyakorlati részt, a vezetést, a nap bármely órájában lehet tanulni. Az iskola célja: a vidéken lakóknak is lehetővé tenni úgy az autóvezetést, mint a traktor- és kerékpármotorok elméletének szakszerű tanulását a legmodernebb felszerelések segítségével. Ezen tanfolyam elvégzése után a tanulók az ide kiszálló bizottság előtt vizsgáznak és gépjárművezető igazolványt nyernek. Az iskolát vezető gépészmérnök személyesen fogja felkeresni a részletek megbeszélése céljából mindazokat, akik mielőbb jelentkeznek Végh Béla könyvkereskedésében. Meg kell még említeni, hogy az iskola vezetője a szaktanfolyamon való részvételt megkönnyítendő, előnyös fizetési feltételeket állapított meg és a díjaknak részletekben való fizetéséhez is hozzájárul.

Ha fáj a feje és szédül, ha felettséget, béligzalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet.

A fáraók lexikona. Több híres egyiptológus megállapította, hogy már a régi Egyiptomban, a fáraók idején is volt lexikon. Egy ilyen papiruszra írott lexikon-tekercset nemrégiben találtak egy sirkamrában. A több ezer éves lexikonban mindössze kétszáznyolcvan címszó van. Ezzel szemben a legmodernebb lexikonban, Tolnai Világlexikonában több mint hatvanezer címszó van. Tolnai Világlexikona havi 2 pengő részledfizetésre is kapható. — Megrendelőlapot a kiadóhivatal küld. Bpest, VII. Dohány u. 12.

Idegen tanoncok vizsgáztatásáért díj nem szedhető. Sok kellemetlenség származott abból, hogy egyes iparhelyek díjakat szedtek olyan tanoncok segédvizsgáztatásáért, amely tanonc munkaadójára illetékes iparhelyekben a tanonc szakmájában segédvizsgáló bizottság nem működik. Ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetése céljából a pesti kereskedelmi és iparkamara felírt a kereskedelemügyi miniszterhez, aki a kamara felterjesztését magáévá téve 125.760/XI./1932. számú rendeletében kimondotta, hogy a segédi vizsgára jelentkező más községbeli tanoncoktól a díjak szedése szabálytalan, mert a segédi vizsgálati díj, vagy költség felszámításának helye nincsen. Kimondotta ezzel kapcsolatban a kereskedelemügyi miniszter azt is, hogy a segédlevél kiállításának, valamint ezért díj szedésének joga is azt az iparhatóságot, illetőleg iparhelyet illeti meg, amely a tanoncra nézve az egyéb hatósági teendőket is végzi.

Szörnyű óra a rádióstudióban. A szörnyű óra két főhőse Mocsányi és Lakos, a két ismeret zenehumorista. Erről közöl rendkívül érdekes fényképekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. További cikkek: Taulong titka, a láthatatlan hang látható gazdája, Boszorkányos csodák küszöbén, A színpad furcsaságai stb. Ezenkívül egy egyfelvonásos színdarab. A Délibáb egy száma 26 fillér.

Holdfogyatkozás. Szerdán este kilenc óra után a teli holdból csak egy kifli alakú sáv világított, a többi részét áttetszően elfakarta a föld árnyéka. Kár, hogy tíz óra tájban heborult az ég és nem gyönyörködhettünk tovább a szép holdfogyatkozásban.

Az amerikai repülők átrepülték az Óceánt.

TOKAJI gyógyaszú, szomorodni és pecsenye borainak eladására **Gyoma és vidékére** gyógytárakban, vendéglősöknél, kávéházakban és korcsmárosoknál bevezetett ügynököket keresünk, jutalék ellenében.
NAGY TESTVÉREK
szőlőbirtokosok
Tálya. (Tokajhegalyja.)

A Beleznay asszonyok Gyomán. Ujházy György: A Beleznay asszonyok című 3 felvonásos vidám játéka, melynek minden szava izgatóig derű, finom humor és minden jelenete kacagásra kényszerítő cselekmény — kerül október 2-án előadásra a Holler szállóban. Előadják a gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre műkedvelői. Okt. 1-én nyilvános főpróba tetszés szerinti belépődíj mellett. A hasznát az Önképzőkör a szegény iskolás gyermekek felruházására fordítja.

Szentendrén eltörölték a piaci helypénzt. Szentendre városa a termelő kisgazdák közönség nehéz helyzetére való tekintettel kimondta, hogy 1932 szeptember végéig helypénzt nem szed. Csak a legteljesebb elismeréssel lehet fogadni Szentendre város határozatát, a mai súlyos viszonyok között. Hiszen a mostani olcsó terményárak mellett a helypénz valóban nagy teher volt a termelő részére és bizony megtörtént az is, hogy csak a helypénzért árult és nem tudott többet eladni. Vagy az is megtörténhetett, hogy nem adott el semmit és a helypénzt reá kellett fizetni azért, mert kiállt a piacra. Szentendre követendő példát adott a városoknak, hogy mi az igazi segítség a termelő gazdáknak. Megszabadítani az ilyen terhektől, amelyek egyszersmind meg is drágították az élelmiszerpiacokat, mert hiszen a helypénzt bele kellett számítani az árakba.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: F. Nagy Sándor, Heinfarth Mihály, Papp Ernő Albert, Mitnyán Erzsébet, R. Szücs Lajos, Pelyva Gergely, Bula Ágnes, Imre István, Varga Eszter. R. Szücs Piroska, Megyeri Sándor, Kovács Erzsébet, Szegedi Ilona.
Házasságot kötöttek: Horváth László—Schröder Gizellával, Szász János—G. Kiss Margittal, Csaba Sándor—K. Kovács Piroskával, H. Kovács Lajos—Toldi Eszterrel.
Elhaltak: özv. Vidó Jánosné Csath Zsuzsa 76 éves, Táborosi István két és fél hónapos, Cs. Nagy Gáborné Biró Zsuzsa 63 éves, Gruber Róza 14 hónapos, T. Kiss Erzsébet, Toldi Lászlóné Szabó Margit 42 éves.

A gyors tetején. Brassóból három szegény székely gyermek elindult Magyarország felé. Minthogy pénzüik nem volt, az éj leple alatt felkapaszkodtak a bukaresti gyorsvonal tetejére s reggel megérkeztek Mezőtúrra. A mezőtúri állomáson rendőri készség várta a három 12—14 éves gyermeket. Kihallgatás és egynapi pihenő után a rendőrség visszaszállította őket.

Vásárok: Szept. 25, 24, 25-én lesz Békésen és 26-án Szeghalmon a vásár. Egyik helyre sem lehet sertést felhajtani.

Autótulajdonosoknak nélkülözhetetlen az Autóévkönyv, melynek tartalma a következő: Teljesítmény kimutatás. Eredmény kimutatás. Önköltség számítás. Üzemanyag kimutatás. Kiadások jegyzéke. Heti-, havi- és félévi mérleg. Napi 1-2 perc munkával tiszta képet nyújt mindenről, ami az autótulajdonost érdekli. Az évkönyv ára 3.50 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, ahol meg is tekinthető. Utánvételes szállítással 40 fillérrel drágább.

Pestvármegye a zsoldos hadsereg megszüntetését kérte.

21.329 drb sertést szállítottunk Csehszlovákiába a múlt év szeptemberétől ez év augusztus végéig.

200.000 milliomos él a földön.

Kétegyháza község engedélyt kapott, hogy minden szombaton heti piacot tartson.

A búza olcsóbbodott, a malmok ellenben felemelkedtek a lisztárát.

Ujra drágul a zsir is.

Koalíciós kormány alakul őszre.

Nagyarányú nyugdíjazások lesznek. 32 évi és hat hónapi szolgálat után mindenkit nyugdíjazni kell.

30 százalék burgonyalisztet használnak a kenyérsütéshez Olaszországban.

Kaposvár város sürgeli a lovasrendőrség visszaállítását.

Szeptember 25-én avatják fel Erzsébet királyné emlékművét

300 milliót vett be Ausztria idegenforgalomból.

Vérhasjárvány és a gyermekparalízis miatt nem indul vasárnap a filléregyors Debrecenbe.

Olcsó gyümölcsfák: (darábonként 30—50 fillérért a legkiválóbb alma, körte, szilva, cseresznye, barack, dió.) 3 évesek, kaphatók a kőkuli m. kir. erdőhivatalnál u. p. Sirok. Heves vármegye.

Hétszázhusz Magyarországról érkezett olasz érkezett Budapestre.

Aki fris és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék helenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a **Ferenc József** vizet különösen a gyomor- bél- és májbetegségek használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gyümölcskiállítás lesz Kecskeméten szeptember 24, 25 és 26-án.

Tűz Endrődön. Elek Elek endrődi darálómalomtulajdonos háza pénteken virradó éjjel 11 óra tájban Endrődön kigyulladt és leégett. A darálómalomba is belekapott, de azt eloltották. A kár 1500 pengő. Állítólag a begyújtott boglyakemencétől keletkezett a tűz.

HUMOR.

Nagy munka volt — de sikerült.

Régi történet, de jó.

A felvidéken a tótok közt történt, hogy egy gazdag földbirtokos önvédelemből agyonlőtte a bérését. — Az ügy esküdtszék elé került.

Az egyik esküdt régi hive, úgynevezett „háziidája“ volt a földesurnak.

Néhány nappal a tárgyalás előtt a vádlott maga elé hívatta ezt az esküdtet és így szólt hozzá:

— Nézze, Ignác, tehetne nekem egy nagy szíveséget. Befolyásolhatná esküdt társait arra, hogy csak halált okozó súlyos testi sértésben mondjanak ki bűnösnek. — Ha ez sikerül magának, nem bánja meg. — Persze legnagyobb titoktartást követelek.

Az esküdt készséggel tett eleget ígéretének.

A tárgyalást megtartották és az esküdtek csakugyan halált okozó súlyos testi sértésben mondták ki az ítéletet s a földbirtokost hat hónagra ítélték.

A tárgyalás utáni napon Ignác nagybüszkén ment a birtokoshoz, aki nemcsak megköszönte neki a tett lépéseket, hanem szép pénzösszeggel is megajándékozta.

Ignác ragyogó arccal dicsekedett.

— Dicsekvés nélkül mondhatom nagyságos uram, hogy emberföltötti munkát kellett kifejtennem, hogy minden esküdtársamat rábeszéljem, hogy a halált okozó testi sértés mellett szavazzanak, mert egytől-egyig felakarták a nagyságos urat menteni.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánkozik jutányosan. Cim a kiadóban meg tudható.

PUBLIKÁCIÓ.

A Selector vetőmagtisztítógép a legtekélyesebben megtisztítja a gabonát. Üzemben van Kollmann József házában, endrődi uton, a régi Pikó házában. Kivánatra a tanyák közé is kimehet.

Néhai özv. heőpapi Pikó Béláné hagyatékát képező az endrődi kövesuton a Kisklein bolttal szemben fekvő beltelkes ház 1932 szept. hó 25-én délelőtt 11 órakor a község háza tanács-termében tartandó önkéntes árverésen szabadkézből tehermentesen eladatik.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi-raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt levő feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

A Gyoma—Endrődi Hitelszövetkezet, Szabadságtér 2 számú házában padlása csöves tengeri elhelyezésére bérbeadó.

Kruchió Gábornál 2 család magméh van eladó. Értekezni lehet I. ker. Garzó Gyula u. 1. sz. a.

Vatai Gábor asztalosnak egy kukorica morzsolója és 3 takarmányos ládája eladó.

Kovács Imrénék lekvárnak való szilvája, leveles csutkája és takarmánytökje eladó. Hunyadi u. 7.

Rádió műsor.

Szeptember 18—24-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, szept. 18.

9: Hírek
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi zene és szentbeszéd utána idő, időjárás és vizállásjelentés majd hangv.
2: Gramofon
3: „A tejfogyasztás”
3.45: Szalonzene
5: Közvetítés Galambok községből
5.45: Magyar nóták
7: Sport és lóversenyeredm.
7.20: Egyfelvonásos vigjáték
9.10: Időjelzés, sporteredm. majd cigányzene
10.30: Szalonzene

Hétfő, szept. 19.

9.15: Rendőrzene
12.05: Cigányzene
4: Asszonyok tanácsadója
5: Előadás
5.30: Hangv.
6.45: Német nyelvoktatás
7.15: Gramofon
8: Előadást
9: Fall Leó est
10.15: Időjárásjelentés, majd cigányzene

Kedd, szept. 20.

9.15: Katonazene
12.05: Hangv.
4: Mesék
5: Szalonzene
6.15: Francia nyelvoktatás
6.45: Hangv.
8: Előadás
8.30: Hangv. Szünetben: ügétőversenyeredm. utána kb.
10: Pontos időjelzés, hírek, majd cigányzene.

Szerda, szept. 21.

9.15: Szalonzene
12.05: Orosz balalajka hangv.
3.30: Morse tanf.
4: A nő testnevelése
5: Gramofonhangv.
6.30: Olasz nyelvoktatás
7: Zenei szerzemények
8.15: A rádió külügyi negyedórája
8.30: Az operaházi zenekar hangv.
Szünetben: lóversenyeredm. utána kb.
10: Hírek, majd cigányzene

Csütörtök, szept. 22.

9.15: Hangv.
12.05: Postászene
4: Előadás
5: Előadás
5.30: Cigányzene
6.30: Angol nyelvoktatás
8.20: Hangv.
7: Egyfelvonásosok
9.15: Cigányzene
10: Hírek
10.45: Tánczene

Péntek, szept. 23.

9.15: Hangv.
12.05: Hangv.
4: Előadás
5: Hangv.
6: Gyorsírotanf.
6.30: Cigányzene
7.30: Előadás
8: Hangv.
9.45: Hírek, sporteredm. majd szalon-jazz és cigányzene
11.15-től 11.30-ig: Cigányzene

Szombat, szept. 24.

9.15: Gramofon
12.05: Hangv.
4: Gyermekekjátzóóra
5: Előadás
5.30: Előadás
6: Hangv.
6.45: Rádió amatőrposta
7.30: Magyar nóták
8.45: Hírek, sporteredm.
9: Hangv.
10: Időjárásjelentés, majd szalon-jazz-zene hangv.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Vatai Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: ajtók, ablakok, szobapadlók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalongszékűtűrákat, a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyabecsstült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossúth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

Értesítés!

Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy Gyomán és Endrődön

gabonát vásárol

a Futurának.

Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt.

Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat.

WAGNER MÁRTON FIAI.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
	6:15	9:00	13:32	17:00	20:50
Bpest k. p. é				5:00	10:45
				11:45	19:10
				19:59	
	11:06	11:57	18:07	19:59	2:10
é Gyoma				0:32	6:02
				8:52	14:28
	6:38	11:14	12:02	18:15	20:04
é Békéscsaba				2:35	5:52
				8:51	14:20
	7:31	12:09	12:40	19:10	20:41
é Békéscsaba				3:38	8:14
				13:26	16:22
				18:12	
	3:53	12:40	17:30	20:05	
é Gyoma				7:24	11:47
				16:41	21:56
	4:21	13:08	17:58	20:33	é
Déaványa				6:53	11:16
				16:10	21:25
	4:26	13:13	18:03	20:38	é
Déaványa				6:48	11:11
				16:05	21:20
	4:57	13:44	18:34	21:10	é
Szeghalom				6:15	10:38
				15:32	20:42
	4:58	13:45	18:45	21:11	é
Szeghalom				6:13	10:37
				15:31	20:37
	5:17	14:04	19:04	21:30	é
Vésztő				5:53	10:17
				15:11	20:17
	7:27	16:10	20:58		é
Békéscsaba				4:05	8:20
				13:24	18:24
	6:16	12:30	19:00		é
Szeghalom				8:30	15:20
				18:42	
	7:50	16:40	20:36		é
Püspökladány				5:30	13:45
				17:08	
	7:55	17:12	21:11		é
Püspökladány				2:39	13:37
				15:36	
	8:51	18:02	21:58		é
Debrecen				1:49	12:30
				14:30	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Hitelelet újraépítése.

Írta: BARANYAI ISTVÁN

az Endrőd-Gyomai Takarékpénzter rt. ügyv. igazgatója.

E szó „Hitel“ az utóbbi időkben mindinkább ismeretlen fogalom lett. Már pedig mindenki kétségkívül tudja, hogy hitel nélkül nincsen termelés, termelés nélkül nincsen munkaalkalom és szó sem lehet gazdasági életéről. Tehát, ha ma valaki gazdasági életéről beszél, oly elvont fogalmakat hoz felszínre, amik tulajdonképpen nincsenek. Hogy miért nincsen, azt helyszüke miatt csak röviden fejezem ki: azért, mert a gazdasági életben történt változásokat és átalakulásokat nem követte a hitelelet rendjének fokozatos átszervezése.

Bár ugyan kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a hitelelet szempontjából történtek ugyan bizonyos intézkedések az utóbbi időkben, például a bankzárlat és ezzel kapcsolatos megkötöttségek, továbbá a gazdaadós védelmi rendelet stb., azonban mindenkor azt tapasztaltuk, hogy ezen intézkedések semmi körülmények között sem arra voltak jók, hogy a hiteleletet alátámasszák, illetve átszervezzék, hanem hogy azt egyenesen agyonbunkózzák.

Sokan és sokat gondolkoztak már, hozzá és hozzá nem értő egyének azon, hogy miképpen lehetne a már tetőfokra hágott kétségbeesítő helyzetet segíteni és a hitelelet megszervezésével mielőbb megindítani a termeléssel kapcsolatosan járó s a jólét alapját képező

munkaalkalmakat, miképpen lehetne a gazdasági élet főtengelyét képező hiteleletet átszervezni és a változó viszonyoknak megfelelően felépíteni.

Szerény véleményem szerint az alapelgondolás — melynek részleteibe helyszüke miatt nem bocsátkozhatom — a következő volna.

Azon adósok, kiknek jelzálogos összterhe nem haladja meg a reális földérték 75 százalékát, de a hitelező vidéki pénzügyintézet beható kivizsgálása szerint feltétlenül abban a helyzetben van, hogy takarékos, szorgalmas és munkás életmód mellett — mint békében is volt — tartozásainak kamatait rendezni tudja, feltétlenül megsegítendő lenne, egy, a mindenkori Magyar Nemzeti Bank kamatlábát legfeljebb 1 százalékkal meghaladó (most 6 százalék) kamatozású, legalább 5 évig fel nem mondható kölcsönrel. — Ezek rendezése volna a legsürgősebb, mely a következőképpen történne:

A hitelező vidéki pénzügyintézet elbírálása alapján, megfelelő dokumentumokkal ezen adósok felterjesztetnének a Pénzügyintézeti Központ-hoz. Amennyiben a Pénzügyintézeti Központ is azon a véleményen volna, hogy adós még megsegíthető és megmenthető, a hitelező vidéki pénzügyintézet ezen tételeket a jelzálognak átruházása mellett átadja a Pénzügyintézeti Központnak,

vagy a Magyar Szavatossági Bank — természetesen illetékmentesen — amikor is az átruházó vidéki hitelintézet megkapja készpénzben az ellenértéket, miáltal előáll azonnal az a helyzet, hogy eme újabb tőkékkel, a termelés fenntartása érdekében halaszthatatlanul fontos és szükséges legális hiteleket kielégítheti.

Azt kérdeznők e helyütt, hogy honnan vegyük ehhez az újabb tőkéket? Erre az elgondolásom a következő volna.

Elsősorban törvényhozás útján módosítandó lenne a Magyar Nemzeti Bank alapszabályai aképen, hogy ezentúl a Magyar Nemzeti Bank is foglalkozhat jelzálogos üzemek, illetve hitelek lebonyolításával, — mint az volt annak idején az Osztrák Magyar Bank-nál is. Ez esetben a Pénzügyintézeti Központ, illetve a Magyar Szavatossági Bank az általa átvett jelzáloggal biztosított kölcsönöket, — ha nem is teljes egészében — jelzálogilag átruházza a Magyar Nemzeti Bank-ra — szintén illetékmentesen — és így jogában állana a Magyar Nemzeti Bank-nak a reá ruházott és telekkönyvileg is bejegyzett földingatlan minden katasztrális holdnyi terület után kimutatott kataszteri tiszta jövedelem tizszeresének megfelelő mennyiségű új bank jegyet forgalomba hozni. Tekintve, hogy az aranyat érő magyar föld, illetve annak holdankénti kataszteri tiszta jövedelme képezné a fedezetet, mégpedig arany alapon és értékben, nem lehetne azt

mondani, hogy fedezetlen bankjegy szaporulat állott elő. Az így átvett jelzálogkölcsönök ellenértékét a Pénzügyintézeti Központ útján bocsátaná a gazdasági élet vérkeringésébe. Ugyanakkor azonban a Pénzügyintézeti Központ alaptőkeemelése is biztosítva volna, mert minden egyes esetben, amikor ily kölcsön átruházás történne, az összeg 10 százalékát venné, illetve jegyezné le P. K. üzletrészben az engedményező vidéki hitelintézet. Természetesen ezen P. K. üzletrészjegyek is lombardképes értékpapirokká válnának és azok is a Magyar Nemzeti Banknál lombardirozhatók lennének.

Abban az esetben pedig, amikor már sem a hitelező pénzügyintézet, sem pedig a Pénzügyintézeti Központ nem találja alkalmasnak a tételt átvételre, illetve átruházásra, a hitelező pénzügyintézet előterjesztésére az illetékes járásbiróság — költségmentesen — a legrövidebb időn belől tárgyalást tűz ki, ahol meghallgatja úgy a hitelezőt, mint az adóst s ha a bíróság is megállapítja, hogy az adós már nem menthető meg, tartozását, illetve annak kamatait sem bírja fizetni, soronkívül és fel nem folyamodó árverést tűz ki a legminimálisabb költséggel, hogy a tétel mielőbb likvidáltassék.

Minden olyan esetben, amikor már a földbirtok árverésre kerül, ugyanolyan elbírálás mellett, mint az adós olcsó kamatozású kölcsönrel való megsegítésekor, az árverési vevő

NAGY JÖVEDELEMRE TEHETNEK SZERT

bárhol lakó szorgalmas ügyes
urak, felek fogadására alkalmas
helyiséggel.

Ajánlatok csakis levélileg
KEMÉNY SÁNDOR-hoz, Budapest,
VIII., Vásár utca 2.

is biztosítható, hogy a föld megvásárlásához még hiányzó összeg részére folyósítva lesz a Magyar Nemzeti Bank mindenkor kamatlábát legfeljebb 1 százalékkal meghaladó kamatozású kölcsönrel. Ez esetben elérhető lenne az is, hogy a vevők jobb árat adnának az árveréseken, mint ma, mert az olcsó és nyugodt kölcsön kalkulációja a vételkedvel feltétlenül növeli, miáltal a mai mélyponton lévő földárak csak emelkednének.

Ezek volnának azok az elgondolások nagy körvonalakban, melyek könnyűszerrel megvalósíthatók lennének és szerény véleményem szerint a vidéki hitelhálózat, valamint a hitelélet megtalálná azt az utat, amelyen haladva a termelés fenntartása, munkaalkalmak teremtése, a társadalmi rend feltétele és a jólét alapja lenne.

A vidéki pénzügyi intézetek, mint a hitelélet nélkülözhetetlen és pótolhatatlan szervei, mindenkor hivatásuk magaslatán állottak, s hogy a vidéki polgári társadalom jólétének alapjai voltak és ma is erre vannak hivatva, azt mindenkinek kétségkívül el kell ismernie.

Rendet kell végre teremteni a különféle moratóriális és adósvédelmi rendeletekkel, mert ezek csak arra jók, hogy az amugy is felizgatott tőkét menekülésre ösztönözze és a hiteléletet végkép kivégezze.

A háború befejezése után mindig azt mondták, hogy csak átmeneti időköt élünk, de úgy látszik, hogy eme átmeneti idők vég nélküliek. Oldjuk meg már végre az átmeneti idők korszakát és kezdjük el a legsürgősebben az újraépítés munkáját a helyes, logikus és praktikus elgondolások alapján, mert nagyon félős, hogy már így is későn lesz.

Magyarország streasai gabonakontingense.

A keleteurópai agrárkiviteli államok részére a streasai egyezmény értelmében bizonyos kedvezményeket állapítottak meg. Ezen kedvezmények a főbb terményekre vonatkoznak és pedig a buza, árpa és tengeri mázsánként 2. sv. frs, a rozs és zabra pedig mázsánként 1. sv. frs erejéig. Ezen kedvezményeket a keleteurópai államok egyrészt kétoldalu preferenciális vámk formájában fogják élvezni, másrészt pedig — olyan államokba irányuló kivitelnél, melyek a preferenciális kedvezményt nem adták meg — a gabonakiegyenlítő pénztár terhére fogják megkapni. Az egyes országok exportkontingensét akként állapították meg, hogy minden terményből az 1929—1931 évek átlagát veszik alapul. Magyarország streasai gabonakiviteli kontingense eszerint a következőképen alakul:

	1929	1930	1931	3 évi átlag
	m é t e r m á z s á b a n			
buza	4,876.071	3,470.888	3,616.697	3,977.885
árpa	897.179	430.303	106.003	477.828
tengeri	804.788	1,001.502	72.028	626.106
rozs	1,152.695	1,021.411	681,028	951.711
zab	321.331	108.292	2.863	144.162

Eszerint tehát a buzakontingens kb. megfelel az átlagtermésnek, míg a többi terményeknél mindenütt alacsonyabban kalkulálódik a magyar quota, mivel az elmúlt 3 évben nem volt oly termés, amelyből megfelelő exportfelesleg maradt volna kiviteli célokra.

Közművelődési Egyesületünk.

(Iskolánkívüli népművelés.)

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága az 1932/33 iskolai évi népművelési tevékenység megszervezésére vonatkozó körrendeletét községünk Közművelődési Egyesülete részére is megküldötte.

Mint a népművelési tevékenység helyi szerve, helyi bizottsága, már évek óta végzi a Közművelődési Egyesület ezen messze kiható fontosságú kulturális munkát. Az elmúlt héten tartott ülésén örömmel és készséggel vállalta és halározta el Egyesületünk a népművelési tevékenység folyó tanévi végzését, rendezését is.

Szükséges ezen önzetlen, áldozatos tevékenységet végzünk nekünk népművelőknek, mert a magyar nép széles rétegeinek politikai, társadalmi és művelődési életünkbe való bevonásával a magyar nemzet életerőt akarjuk felfrissíteni, fejleszteni, ápolni. Nemzetnevelő munkálkodásunk hatalmas eszköze az iskolánkívüli népművelés, amely a tanköteles koron (15 év) túl, az elemi iskola esetleges hiányait pótolni, illetőleg tovább fejleszteni s általában a lelki élet művelése és ismeretek nyújtására, ezek által az önművelés felébresztésére van hivatva.

A népművelési eszme szolgálataiban eddig lelkes odaadással munkálkodó előadók továbbra is támogatására szólnak Közművelődési Egyesületünknek. Hazafias lélekből fakadó szeretettel és csüggedellen kitartással vállalkoznak nemes igyekezetű tevékenységünkben segítségünkre lenni és értékes közreműködésükkel hasznára, javára lenni a köznek, a hallgatóságunknak.

Istennek áldása legyen a népművelés munkásainak tevékenységén, a nemzeti kultúra emelését célzó közhasznú fáradozásain!

A szeptember havi ülésén állapította meg Közművelődési Egyesületünk, hogy az 1932—33 évi népművelési tevékenysége keretében 24 előadást fog tartani. Az eddigi gyakorlat szerint az egyes olvasóköri helyiségeit óhajlja igénybe venni és ez uton is kéri előre a jóindulatú támogatást a különböző körök, egyesületek vezetősége részéről, hogy minden zavar nélkül tarthassuk meg a tervezett előadásokat.

Az első előadás idejét október 6-ra tűzte ki Egyesületünk, hogy a hazaszeretet hős vértanuinak emlékezeit méltóképpen ünnepeljük mindnyájan.

Ünnepi beszéd tartására dr. Legeza Tibor urat kérte fel a vezetőség, aki hazafias készséggel vállalkozott ezen feladatra. Közreműködésre kérjük ez alkalommal a gyomai Dálárdát is, melynek elnöksége és működő tagjai évről-évre eleget tettek eddig is hasonló célú kérelmünknek.

Az első ünnepi előadás kivételével a többi minden héten szerdán este 7 órai kezdettel fog megtartani.

Általános érdekű előadásainkban mindenkire igyekezzünk szólni. Minden egyes előadás befejezett, kerek, önmagában is érthető lesz. Szükséges azért, mivel előadásaink hallgatósága rendszeresen változni szokott, tehát előző előadásokra vagy később következőkre utalásnak értelme nem lenne.

Törekedni fogunk a népmű-

velés nemes, komoly nevelőjellegét megőrizni amelleit, hogy szórakoztató elemet is juttassunk érvényre. Azonban a kelleténél nagyobb mértékben nem vehetjük elő a könnyű, vidám és derültséget kelő szerepléseket egy-egy előadáson, nehogy játékká, komolytalanná legyen népművelői tevékenységünk, fáradozásunk.

Közművelődési Egyesületünk legutóbbi gyűlésében választotta meg Páncél Emil községi főjegyzőt elnökéül.

Pétermann József ny. főjegyző lemondása után ugyanis ideiglenesen dr. Szász Lajos helyettes főjegyző végezte ez ideig az elnöki teendőket.

A vármegyei Népművelési Bizottság elnöksége, tájékoztató felhívásában, lelkes szavakkal kéri munkatársait, hogy a közelgő ciklusban újult erővel, önzetlen emberszeretettel siessenek sokat szenvedett népünk anyagi és kulturális javainak megmentésére irányuló munkálkodásukban támogatóikra.

Ezen nagyszerű feladatnak minél sikeresebb elvégzésére vállalkozott Közművelődési Egyesületünk. Gondolatokat, érzéseket, vágyakat, igazságokat oltani be az ember lelkébe, kiirtani a lelki durvaságokat, gyomokat és gonosz hajlamokat onnan, ezen magaslatos célkitűzéssel indul nemzetnevelő munkájába az előadók lelkes kis tábora.

Lelkesedést kérünk az ügy iránt és kitartó buzgóságot az előadások látogatásában, hogy a siker annál bizonyosabb legyen.

Istennek áldása legyen munkálkodásunkon!

SZÓKE FERENC
ügyv. elnök, ig. tanító.

Pénztári tagok figyelmébe.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet a községi két orvosi kerületre osztotta be. Az első körzet dr. Nagy Pál orvosé: ez áll az első-második kerületből és a 3-ik kerület egy részéből bezárva a község háza, Répás-féle ház és a Vasut utcával.

A község másik fele — tehát a III. kerület többi része, a IV. és V. kerület tehát a II-ik körzet dr. Bartha Gusztáv orvosé.

Ezútan mindenkinek csak azt az orvost kell és lehet hívnia, amelyiknek körzetébe tartozik és lakik. Ezen rendelkezés 1932 október hó 1-én lép életbe.

Gömbös Gyula az új miniszterelnök.

Horthy Miklós kormányzó csütörtökön a késő délutáni órákban megbizta a döntést: meghozta a kormányalakítással Gömbös Gyula honvédelmi minisztert.

Bár az új miniszterelnök egyelőre még nem nyilatkozott arról, kik lesznek kormányának tagjai, mégis nagyjában már kialakult a Gömbös-kormány végleges képe. Nem lehetetlen, hogy lesz még az alábbi névsorban egy-két változás, nagyjában azonban az új kormány tagjai a következők lesznek:

Miniszterelnök: Gömbös Gyula.

Külgügyminiszter: Tomcsányi Vilmos Pál dr.

Belügyminiszter: Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc.

Pénzügyminiszter: Imrédy Béla.

Igazságügyminiszter: Lázár Andor dr.

Közüktatási miniszter: Korniss Gyula dr.

Honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula.

Kereskedelmi miniszter: Ileveldi Kozma Miklós.

Földmivvelésügyi miniszter: Kállay Miklós dr.

Gömbös Gyula a legrövidebb idő alatt el akar készülni a kabinet összeállításával és valószínű legkésőbb szombaton megalakul az új kormány.

Arról egyelőre még nincs szó, hogy mikorra hívják össze a képviselőházat az új kormány bemutatkozása céljából.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ vitaülése.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ vitaülést rendezett Sternád István kormányfőtanácsos elnöke alatt. Az elnök bevezetőjében ismertette azon nagyfontosságú kérdéseket, melyek között első helyen a földteherrendezés említhető. Dr. Nagy Ferenc ny. miniszter előadása után és többek hozzászólása alapján a „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ határozati javaslatot nyújt be a kormányhoz, amelynek főbb pontjai a következők:

1. A záloglevelekkel való kölcsön visszafizetése akként rendeztessék, hogy az az adós helyzetét könnyítse és ne az újbirtokosok vételi előnyét fokozza s azt a pénzügyi intézetek külön nyereszkezdésre ne használhassák fel.

2. Kamat mérséklés, mely a zálogkölcsönre is kiterjedjen s az átmeneti egy évre a kamat a 4 százalékot ne haladja meg.

3. Árverés helyett bírói zárlat a tulajdonos zárgondnokságával szoros elszámolás kötelezettségével.

Bolond gombák.

(E rovatban közöltekért semminemű felelősséget sem vállal a szerkesztőség.) — Teljesen modern strandvégi búdal, gyengébbek kedvéért jegyzetekkel és zenei ékítményekkel, mely dal azonban végül szerelmi dühbe gurul.)

I.

Pordal az elmúlt hétről.

(*Úgyis tudja mindenki a nótáját.*)

(*Háttha nem veszik észre, hogy más után készült.*)

Andante.

Porban fürdik az én rózsám, ha felkel,

Az orcáját puderezni, azt sem kell.

Ha ölelem, porban uszom magam is,

Ha csókolom, megreccsen a fogam is.

(*Tekintettel a régen bevezetett utcalocsólásra.*)

II.

(„Magasan repül a darú“ nótájára.)

Maestroso.

Piros az én édes rózsám ajaka,

Franciának minden ruzsát rárakta.

Ne kend, ne fend, édes rózsám, sokáig,

Úgysem kellesz nékem esztán,

Leöltözhetsz — bokáig.

(*Ezt szégyellem tovább.*)

III.

(Most egy frissebbet.)

Allegro, con fuoco iocoso.

Pimpike, Bimbike, kis szentem,

Én magát azóta szeretem,

Amikor a strandon észrevettem,

Hogy kikeshedt pizzamája,

Pimpike, Bimbike,

Egy pettyen.

(*Hohó! Ne tovább.*)

IV.

(„Szalma szál a vízbe, vízbe, vízbe“ nótájára.)

Allegro furioso, con fuoco impetuoso.

Koszlott, foszlott foxtrott, foxtrott, foxtrott,

Boxtrott...

(*vagy a jobbik f... tudja, miféle trott.*)

Mindegy, csak zötyögtetés legyen.)

Sirató.

4. Az ekként kezelt birtokon folyó gazdálkodás ellenőrzése, szakzerű felügyelete.

5. A földteherrendezés alá vont birtok 2/3 részét az állam telepítési és parcellázási célokra igénybeveheti, a terhek aránylagos átvállalása ellenében.

6. A birtok mai átlagforgalmi értékét meghaladó követelések hatálya 3 évre felfüggesztetik és ezek után kamat nem követelhető.

7. Ha az zárlat első éve igazolja, hogy a megadott kedvezmények dacára sem menthető meg a tulajdonos számára, azt az Országos Földteherrendező Hivatal a hitelezők hozzájárulásával szabad kézből vagy árverés útján értékesíti.

8. Aki tulterhelt birtokát e rendezés során megtartani nem bírja, kivánságára a birtok egy kiszelt része a megállapított elviselhető megterheléssel számára meghagyandó; lehetőleg a lakóház, esetleg más szükséges gazdasági épülettel.

9. Aki hitelezői kielégítésre minden vagyonát átadta, az teljesített s tovább az adósságaiért nem vonható felelősségre.

10. A földteherrendezési eljárás során zárolt birtok jobb gyümölcsötzetése végett az Országos Földteherrendező Hivatal termelési hitelt engedélyezhet, mely csak szigorú ellenőrzés mellett használható fel s minden más követelést megelőző elsőbbség illeti meg.

11. Az akció lebonyolítására Országos Földteherrendező Hivatal és Országos Földteherrendezési Alap létesítendő,

Köszönetnyilvánítás

A Gyomai Dalárda elnöksége az alant felsorolt hölgyeknek hálás köszönetet mond, hogy felkérésére igenlő aláírásukkal a Gyomai Dalárda vegyes-karának működő tagjai sorába belépni szívesek voltak.

A vegyes-kar hölgytagjai a következők: Arany Rózsika, Balogh Böske, Batári Jolánka, Bódi Rózsi, Csáki Liduska, Csáki Piroska, Dancsó Árpádné, Feiler Anikó, Hekele Lászlóné, Horváth Ica, Hujber Magdus, Izsó Juliska, Juhos Lidia, Kiss Mária, Kiss Margit, Kiss Juliska, Kiss Mancsi, Kiss Rózsi, Kőszegi Teruska, Lach Miska, Mózsik Rózsi, Nagy Böske, Cs. Nagy Juliska, Németh Gizi, Papp Aranka, Pulgor Mária, Szilágyi Ilonka, Vatai Mariska.

Tekintettel arra, hogy a folyó évi szeptember hó 26-án megtartott dalórán a hölgyek csak egy része jelent meg, a Dalárda elnöksége kéri a fennlebb felsorolt hölgyeket, hogy a folyó évi október hó 3-án

este 6 órakor az Iparoslanon-iskolában megtartandó dalórára okvetlenül eljönni sziveskedjenek.

Felkéri továbbá az elnökség mindazokat a hölgyeket, kik a belépést illetőleg határozott választ még nem adták, vagy akik a vegyeskarba még belépni szándékoznak, az október 3-iki dalórára ugyancsak eljönni sziveskedjenek.

HIREK

Egyezségi tárgyalás. A Bácsy és társai Bankháza egyezségi tárgyalását az Országos Hitelvédő Egylet 1932. október 7-én (pénteken) d. e. 9 órakor tartja az Uri kaszinó nagytermében.

Műkedvelő előadás. A gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre 1932. október 1-én az iskolás gyermekek ruhával való segélyezésére főpróbát, október 2-án műkedvelő előadást és táncvigalmat rendez a Holler szállóban. Belépődíj első nap tetszés szerint, második nap 1 P 50 f. és 1 P. Szinrekerül Ujházy György vigjátéka: A Beleznay Asszonyok.

Mint velünk közlik az Ungváry László faiskola r. t. Cegléd szállításait rövidesen megkezd. Budapesti iroda IV., Veres Pálné utca 8. Árjegyzék ingyen. Nagyobb vétel esetén felhívásra külön árajánlattal szolgál.

T. OLVASÓINKNAK. Az biztos, hogy mindenki szeretne gazdag lenni. Ez könnyen lehetséges, ha a mai lapunkhoz csatolt **karton-melléklet levelezőlapján** sorsjegyet rendel a **Tömör és Társa.** szerencsebankházában, Budapest V. Erzsébet tér 7. Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték nyeresi esélyei páratlanok, amellet feltétlenül megbízható, mert a Pénzügyminiszterium gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést. A huzás október 20-án kezdődik. 42.000 nyereményt sorsolnak ki közel 8 millió pengő készpénzben. **Fele a kibocsájtott sorsjegyeknek okvetlenül nyer, tehát próbaszerencse,** de ajánlatos rendelkezését **még ma** elküldeni, fizetni ráér huzás előtt.

Közmunkában részesítik a határmenti iparosokat. A honvédelmi miniszterium a legközelebbi napokban nagymennyiségű katonai bakkancsot rendel a határmenti városokban és községekben lakó cipész-kisiparosoknál, versenyfárgyalás kizárásával.

A Tiszamalom értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy gőz- és kádfürdőjét október 3-án hélfőn megnyitja. A fürdő nyitva van: hélfőn és szombaton férfiak részére, kedden és pénteken a nők részére. Kádfürdő minden fürdő napon kapható. Maszurozás, tyukszemvágás, pontos, figyelmes kiszolgálás.

Rádió csodakerék. A rádió csodakerék nagyszerű magyar találmány és mindenki ingyen juthat hozzá, mert ez a forgatható korong a Délibáb új számának színes címlapján van és részünkre egész Európában törvényesen védve van. A Délibáb e heti száma már teljes budapesti és külföldi rádióműsört közöl emellett, hogy minden színházi és filmeseménnyel részletesen beszámol. Áráról az eddigi 26 fillérről 20 fillérré szállították le. A Délibáb Európa legolcsóbb rádió színházi és film-képeslap.

Magyar Rapszódia a Zeneakadémián. Kiváló magyar zeneszerzők szerzeményeiből összeállított nagy magyar dal-egyveleget Magyar Rapszódia címen Cselényi József, Forgács Lóczy és 257 szereplő közreműködésével a Zeneakadémia nagytermében megrendezik. A nagyszabású magyar est iránt nagy az érdeklődés. Jegyek a Zeneakadémia portájánál kaphatók.

26 fillér helyett 20 fillér. Tolnai Világlapja egy számának ára, de a nagy árleszállítás ellenére szebb tartalmasabb, mint az eddigi volt. Tolnai Világlapja 34 éve szolgálja hatalmas olvasó táborát és ma Európa legolcsóbb képeslapja. A 20 filléres Tolnai Világlap ezen a héten már pompás színes címlappal jelent meg.

A magpiac helyzete. A külföldi tartózkodás nyomán a lóhere és lucernamagpiac lanyha és az árak csökkenő irányzatot mutatnak. Nyers magvakban csak az la. árut keresik. Az olajos magvak közül a fehér napraforgót keresik, a kínálát azonban egyelőre csekély. Tökmagban még nem indult meg az üzlet. A hüvelyes piac élénkebb, lencsében javult az exportkereslet, ami megszilárdította az árakat. Bab iránt is élénk a kereslet a kínálát azonban még tartózkodó. A mákpiac kissé elcsendesült, mert a sürgős fedezések megförténtek.

Befejeződött Genfben a magyar pénzügyi helyzet vizsgálata.

Fej-, váll- és ágyék-rheumánál, ideglátásoknál, szaggyatásnál és zsabánál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendkívül hasznos háziszert, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetem klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi **Ferenc József** víz gyors és biztos hatása, kitűnő gyomor- és béllisztító szer. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Menetrendváltozás. A Magyar Királyi Államvasutak és a magyar magánvasutak vonalain október 2-án „téli menetrend” lép életbe. E téli menetrendeket a most megjelent Vasuti Útmutató és MÁV. Menetrend a magyar királyi államvasutak hivatalos menetrendkönyve tartalmazza. A téli vasuti menetrendeken kívül — mint a múltban úgy most is — bentvannak a Budapest környékén és vidéken közlekedő utóbuszjáratok részletes menetrendjei, díjszabások, utazási kedvezményekre vonatkozó ismertetések (hétfégi kedvezmények stb.) és külföldi csatlakozási adatok. A Vasuti Útmutató és MÁV. Menetrend továbbfolytatja nagyjelentőségű akcióját: a téli menetrend érvényességének ideje alatt többször értesíti közönségét az időközi menetrendváltozásokról. A hazai menetrendeket tartalmazó példányok már mindenütt kaphatók (ár: 1.60), míg a régi, közismert és közkedvelt külföldi közvegyen gyorsvonali részt is tartalmazó 3 pengős menetrendek néhány nap múlva kerülnek forgalomba.

Epe- és májbetegségeknél epékő és sárgaság eselében a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

A héten 8 vármegye malmai állottak le.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, jóismerősök és a Botond cserkészcsapatnak megjelent tagjai, kikfelejtethetetlen kedves halottunk **Pfeiffer Józsefné** szül. **Piltz Magdolna** f. hó 25-én történt végtisztségén megjelenni sziveskedtek és mértetlen fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is a mélyen sajított család hálás köszönetét.

Gyoma, 1932. szept. hó 26-án.

A gyászoló család.

Titkos tárgyalások folynak Genfben Magyarország pénzügyeiről.

Küldöttségileg lillakoznak a malmok a fennálló ellenőrzési rendszer ellen.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Sáfri Sándor, Komáromi Margit, Brucher Mária, Vincze Róza. **Házasságot kötöttek:** Nemes J. Béla—Biró Eszterrel, Botlik Pál—Baráth Eszterrel, Kozma Mihály—Vafai Margittal. **Elhaltak:** Szász Imréné Kovács Eszter 28 éves, Pfeiffer Józsefné Pilez Magdolna 49 éves, Joó Lászlóné T. Kocsis Juliánna 42 éves, Mogyeri Mária 51 éves, Smiri József 15 hónapos, Szabó Jánosné Cselei Julia 54 éves, Molnár Albert 76 éves, V. Nagy Zsuzsanna 80 éves, Biró Bálintné Kruchió Zsuzsa 52 éves.

PUBLIKACIÓ.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagzsükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománnyal, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkerjük termelőinket, kerjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. **Wagner Márton** Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kizárattal és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet **Schuszbek Sándor** tanitónál.

Vb. Platz József gyomai kereskedő csődtömegéből üzleti álványok, pultok, fűszer, festék rövid árak f. hó 5-én d. e. 10 órai kezdettel, Hősök emléktája 39. sz. Debreczeni ügyvéd udvarában nyilvános árverésen eladtnak.

Debreczeni Iván házában átveszelt hízónak és magnak való sertések eladók.

Kruchió Gábornál 2 család magméh van eladó. Értekezni lehet l. ker. Garzó Gyula u. 1. sz. a.

4 fertály kölesfenéki nyilas örökaron ciadó, részletekben is. Ért. Horthy M. u. 35 sz. a.

Tompa Mihály u. 20 sz. a. butorozott szoba kiadó, ugyanott jó ebéd koszt is kapható.

Kisklein udvarban l diófaderék eladó. Özv. Hegedüs Jánosnénak eladó 11 hold földje Piko Béla szomszédságában.

Marjai Dánielné Hősök u. 107 sz. háza és ács-szerszámja eladó.

Varju Györgynek l drb. újkerti szőlős kertje eladó. Ért. 1908 sz. a.

A gyomai kir. járásbírószág, mint tkvi hatóságtól.
3400/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Békésmegyei Általános Takarékpénztár, mint az Endrődi Népbank rt. jogutóda, végrehajtatónak Knap Lajosné sz. Koloh Etel, özv. Veres Pálné, sz. Koloh Móni, Koloh Máté (nős Timár Veronával), Timár Gergelyné sz. Koloh Viktóra, Koloh Dániel (nős Timár Ilonával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 3000 P tőkekövetelés és járulékal behajtása végett a gyomai kir. járásbírószág területén levő, Endrőd községben fekvő s az endrődi 4295 sz. betétben A l. sorsz. 654. hrsz. 307. öf területű végrehajtást szenvedettek nevén álló beltelkes ház 931 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1932 év október hó 20 napján d. e. 9 órakor** Endrőd község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási áránál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)
Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: LXI. 25. §.)

Gyoma, 1932 évi augusztus hó 29 n.

Dr. Ladamérszki s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:
PULUGOR
tkvi. kiadó.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-00 13-32 17-00 20-50	i Bpest k. p.	é 5-00 10-45 11-45 19-10 19-53
11-06	11-57 18-07 19-59 2-10	é Gyoma	i 0-32 6-02 8-52 14-28 17-00
6-38	11-14 12-02 18-15 20-04 2-35	i Gyoma	é 0-17 5-52 8-51 14-20 16-59 19-04
7-31	12-09 12-40 19-10 20-41 3-38	é Békéscsaba	i 23-15 5-00 8-14 13-26 16-22 18-12
3-53	12-40 17-30 20-05	i Gyoma	é 7-24 11-47 16-41 21-56
4-21	13-08 17-58 20-33	é Dévaványa	i 6-53 11-16 16-10 21-25
4-26	13-13 18-03 20-38	é	é 6-48 11-11 16-05 21-20
4-57	13-44 18-34 21-10	é Szeghalom	i 6-15 10-38 15-32 20-42
4-58	13-45 18-45 21-11	é Vésztő	i 6-13 10-37 15-31 20-37
5-17	14-04 19-04 21-30	é Békéscsaba	i 5-53 10-17 15-11 20-17
7-27	16-10 20-58	é Békéscsaba	i 4-05 8-20 13-24 18-24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítsessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
íj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hajnalodik.

Az elmúlt hét a magyar politikában nagy változást hozott. A már-már elcsüggedt emberekbe Gömbös Gyula miniszterelnök férfias bizakodása új életkedvet, új reménységet hozott akkor, amikor a hivatalos felfogás hallani sem akart róla, hogy bizonyos dolgokban magunknak kell segíteni magunkon.

Egy új rendszer kezdetét látjuk. És ebben van igaza Gömbös miniszterelnöknek, mikor nem azzal ül a miniszterelnöki székbe, hogy a makrapipáját megtömködi a „kivárási dohányával“ és nyugodtan füstölget a világválság jobbrafordulásáig.

„Szükségesnek tartjuk a revízió gondolatát békés eszközökkel szorgalmazni.“ „Nem szabad megengedni, hogy az országban éhező ember legyen.“ „Az inflációtól a kormány feltétlenül tartózkodni fog.“ „Kedvezményt nem a késedelmes, hanem a pontos adófizetőnek nyújtunk.“ „Hitelügyi törekvéseink előterében a kamatszínvonal leszállítása van.“ „A gazdaadósság kérdésének rendezése szükséges, mert a gazdatársadalom megmentése a nemzet létérdeke.“ „Szigorúan végrehajtjuk a kartellörvényt.“

„Bizom magamban, de bizom nemzetemben is. Az istenfélő ember erős hitével megyek a munkának“ — fejezte be Gömbös beszédét.

Gömbös Gyula hatalommal a kezében elég erős lesz, hogy a nemzetet megnyerje magának és programjának. Célját el fogja érni, mert okosságával, szervező képességével és fanatizmusával megmenti nemzetünket a további süllyedéstől.

Október 6.

Az aradi 13 vértanu kivégzésének évfordulója ma nagyobb érdeklődést vált ki az emberekből az aradi ásatások eredményéért. A megtalált és feltárt sírok nem az eddig vélt helyen voltak. A gondosan kiemelt

vértanu csontokat a román hatóságok elkobozták, míg Barabás Béla vezetésével az aradi magyarság bizalomra helyezte azokat.

A mi iskoláinkban is gyászünnepeket tartottak.

Mit kell tudni az új adókedvezményekről?

Az OMKE-nek a közterhek enyhítésére indított akciója hosszú küzdelem után végre meghozta konkrét eredményét. Elsőként az adótarozások rendezésének megkönnyítéséről szóló rendelet ma jelent meg és annak fontosabb szakaszait alantabb ismertetjük.

A 4.770/1932. sz. kormányrendelet és az annak végrehajtási utasítását képező 133.000/1932. sz. pénzügyminiszeri rendelet részben kamatleengedésre, részben részletfizetési engedélyezésre ad módot. A hátralékok összegére való tekintet nélkül kamatmentességet élvez az, aki adótarozásait ez év október végéig teljes egészében kiegyenlíti. Az ily adózó még abban a kedvezményben is részesül, hogy amennyiben ez év július hó 1-e óta kamat címén is teljesített fizetést, ezt az összegét tőketarozásának törlesztésére könyvelik át.

Adóhátralékát kamatmentesen fizetheti meg az adózó akkor is, ha egész hátralékát ez év októberéig nem is fizeti be, de a folyó évben eddig befizetett összeggel együtt szeptember hó végéig befizeli ez évben esedékes összes adóinak 3/4 részét. E tekintetben a kamat címén befizetett összeg is tőketörlesztésnek számít.

Az eddig engedélyezett és ma is érvényben lévő részletfizetési kedvezmények, vagy a f. év végénél későbbre nem terjedő fizetési halasztások to-

vábbra is érvényben maradnak azzal a könnyítéssel, hogy a kedvezmények kamatmentessé válnak, amennyiben a kedvezményt az adózó pontosan betartja.

Lehetővé teszi a rendelet azt is, hogy azok az adóhátralékosok, akiknek az 1931 évről fennálló tartozása 5000 pengőnél nem nagyobb, hátralékos tartozásukat a folyó adókkal együtt a f. év október hónapjától kezdődőleg kamatmentes részletekben törleszthessék. És pedig, ha az 1931 végén fennálló hátralék a félévi adóelőírásnak megfelelő összeget nem haladja túl: 12 havi, ha a félévit meghaladja, de egy évinél nem több, akkor 18 havi, ha az egy évi előírást túlhaladja, de két évinél nem több, akkor 24 havi s végül ha a két évi előírást is túlhaladja, akkor 30 havi kamatmentes részletfizetést kaphat az adózó.

Mindazok az adóhátralékosok, akik kamatmentes részletfizetési kedvezményre igényt tartanak 500 pengőn aluli hátraléknál községi előjáróságuknál, ill. városi adóhivataluknál **bélyegmentesen** terjeszthetik elő kérelmüket. 500 pengőnél nagyobb, de 5000 pengőt meg nem haladó hátralékosok szabályszerűen felbélyegzett kérelmeikkel községi előjáróságuk, ill. városi adóhivataluk ulján az illetékes pénzügyigazgatósághoz forduljanak. 5000 pengőt meghaladó hátralékosoknak a késedelmi kamat 6

százalékra való mérséklését, eselleg teljes elengedését a pénzügyminisztertől kell kérniök, de ugyancsak a fentebb említett hatóságokon keresztül. **Az engedélyezett részletfizetések szigorúan pontos be nem tartása esetén úgy a részletfizetési, mint a kamatmentességi kedvezmény megszűnik és az meg sem újítható.** Az esedékesnél több adót befizelő adózó évi 6 százalékos kamattörlesztést kap.

Gömbös programjához.

(Tárgyilagos reflexiók.)

Magyar revízió magyar belső revízió nélkül nem lehetséges. De akkor a világ összes nagy és kis antantja ellenére is meglesz.

* * *

Célkitűzés!

Ezzel az ujabban valóssággal elkoptatott fogalommal úgy vagyunk, mint ruhán a folttal. Mindenképpen elűt az alapszövegtől. Mesterségesnek, üveg-házinak látszik. Mert az igazi cél, mely felé egy nemzet tör, mindig azon nemzet lelkéből fakad s akkor az a nemzet tud is, sőt többet mondunk, nem tud nem lelkesedni érte s ez a lelkesedés elsöpör újjából minden akadályt.

Fakad, mondottuk, tehát nem fakasztatik.

Ezért szeretném magát a célkitűzés fogalmát egyszerűen — megölni.

Sok volt már belőle.

Sőt elég.

Azonban tudjuk, hogy Gömbös csak jobb hiányában használja.

Mert rövid program-beköszöntője, úgy éreztük, mintha a nemzet szívéből szólt volna.

Ebben is különbözik eddigi elődeitől.

Adja a magyarok Istene, hogy másban is különbözék ezután.

Meglátjuk. Vederemo.

* * *

Tisztviselő programatika?

Nem tanácsos jósolgatni. Különösen rosszat.

De ebben igen erős legényeknek tört már bele a bicskája.

Mi tagadás, ennél a kérdésnél aggódunk Gömbösért.

* * *

Álláshalmozás?

Miféle ember ez a Gömbös? Herkules?

Mert az Augias-istállója már meg van. Réges-régen.

Csak a belévezetendő kristálytisztá vizű forrást nem látjuk még, amely kisodorná belőle a sok szennyet.

Óh bár megfakasztaná Herkules—Gömbös.

* * *

„Munkanélküli segély nincs. Csak munka!” Harogta az új magyar miniszterelnök a rádióba.

A szegény, meggyötört magyar lélekben felzsongott reménykedve válaszul:

„Uram! Jöjjön el a te országod!”

* * *

Nem lesz diktátor, mondotta az új kormányfő. Ne is legyen nyugati értelemben.

Hanem legyen magyar értelemben és diktálja nekünk:

„Előre!”

Mi meg fohászkodjunk fel:

„Magyarok Istene, ki vagy a magyar égben.”

Vén deák.

Hány évesek és milyen vallásuak az új miniszterek?

Az új kormány kinevezésével kapcsolatban élénk vita folyt országszerte a miniszterek vallása és kora fölött. Ime:

Puky Endre külügyminiszter 61 éves,

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter 51 éves,

Lázár Andor igazságügyminiszter 50 éves,

Hóman Bálint kultuszminiszter 47 éves,

Gömbös Gyula miniszterelnök 46 éves,

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter 45 éves,

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter 42 éves,

Imrédy Béla pénzügyminiszter 41 éves.

A kormány nyolc tagja közül négy katolikus és négy protestáns.

Katholikusok:

Keresztes-Fischer Ferenc,

Kállay Miklós,

Hóman Bálint,

Imrédy Béla.

Protestánsok:

Puky Endre (református),

Lázár Nándor (református),

Gömbös Gyula (evangelikus),

Fabinyi Tihamér (evangelikus).

A legelő javítása és beárnyékolása gyümölcsfával.

A magyar Alföldnek községi legelője a falu alatt van, azon gödrök között, melyekből a falu épült. Minden más föld föl van szántva s nincs virágos rélje, nincs üdén zöld legelője.

A legelőre hajtott marha a kopasz földön sétál, melyről a nap leperzselte a füvet; áll és delel egy szomorú gémeskút körül, a tűző napban s nem lel enyhet, árnyéket sehol. A délelőt elhullatott tehéntrágya még a delelés ideje alatt kiszárad a forrón tűző nap sugaraitól, hogy este felé összeszedjék a falu cigányai s azt viskójuk fülésére elfegyék télire.

Nincs szomorubb lálvány, mint a kopasz földön álló marha, mely se legelnivalót, se árnyéket nem talál.

Lehet-e ezen segíteni?

Igen. Könnyen és egyszerűen. Ősszel, — nem tavasszal — kell 2 méternél magasabb fákat ültetni, egymástól 10—12 méternyire, hogy azok árnyéka reggeltől estig a fát körüljárja s ily módon a legelő füvét védje a nap ellen, s az elsülés 2—4 héttel később következzék be s hogy ősszel az első esőre az újból kizöldüljön.

A fákat háromszögben kell ültetni.

Legalkalmasabb a legelő beárnyékolására a szilvafa, mert annak koronája napáteresztő, árnyéke nem túl sűrű, nem árt a fűnek.

Jó a szilvafa azért is, mert gyorsan ad termést s gyümölcsét kevés belegség és kevés kártevő bántja. Jó a szilvafa azért is, mert gyümölcsét lehet értékesíteni: nyersen aszalva, lekvárnak — íznek főzve, vagy keményre sűrítve, a lehullott szilvából lehet pálinkát főzni.

A legelőre ültetett fának 2 méternél magasabbnak kell lennie, nehogy koronáját a tehén lelegelje. Minden fát tuskógallyal, vagy szeges dróttal kell körülvenni. Szükséges ez

azért, hogy tavasszal, szőrváltás idején a marha ne düljön neki vakarózás céljából, mert kidönti a fiatal fát.

A fákat ősszel kell ültetni a levelek sárgulásától (szeptember elejétől) kezdődően az első fagyig. Az ősszel ültetett ágakkal védett fának sokkal nagyobb százaléka marad meg, mint a tavasszal ültetetteknek. Ennek oka az őszi és téli nedvesség, mely a földet jól oda mossa a gyökerekhez, egy gyökér sem marad egy ponton sem fedetlen, vagyis a föld alatti hantok között megmaradó levegőben s ezért nem áll elő a gyökérpenész és a gyökérronthadás. Jobb az őszi ültetés azért is, mert a tél folyamán a gyökerek elhelyezkedhetnek s maguk közé tápanyagot gyűjthetnek a tavaszi meginduláshoz. A tavasszal ültetett fát igen sokat kell öntözni, hogy ki ne száradjon s ki ne süljön. A tavasszal ültetett fa nem nő, őszig nem erősödik, elég ha életben marad s nem süli ki. A tavasszal ültetett s önlözött fa gyökerei körül, az ültetéshez készített gödör földje egy nagy gömböt alkot, mely kemény és elválk a fel nem porhanyított szomszédos földtől.

Ha ilyen állapotban levő fát öntözöl, a víz a levegő helyét foglalja el és elszikkad anélkül, hogy a gyökér s a gyökérzet földje a vízből kapna valamit. Az ősszel ültetett fa földjével ez nem történik meg s azért az ültetés utáni második évben abból nem hal el egy se, míg a tavasszal ültetett szilvafák közül fenti okból a 2-ik évben elhal annyi, mint az első évben.

Ültetés.

1. Ültetés előtt 1—6 hónappal ássunk minden egyes fa részére egy gödröt, mely **lent épen olyan széles, mint fent.** Lehet e gödör 80 cm széles és 80 cm mély.

A kiásásnál az első 2 ásónyomot dobjuk a gödör keleti

oldalára, az alsó két ásónyomot, vagyis a 3-ik és 4-ik ásónyomot a gödör nyugati oldalára.

2. Ültetéskor azt a földet tesszük a gödörbe, a gyökerek alá, mely azelőtt fent volt, más szóval, az első és második ásónyomot, a gyökérre és gyökér fölé kerül a 3-ik és 4-ik ásónyom. Kell ez azért, hogy jó föld kerüljön a gyökerekhez és a gyökerek alá, az alul volt nyersföld a gyökerek fölé.

Ha a gödör félig megtelt aprófölddel, akkor állítsuk rá az ültetendő fát, melynek gyökereit éles késseivel vágjuk el, hogy a metszési felület vízszintes legyen s azokon úgy álljon a fa, mint az ember, mikor kezének kimerevített ujjain áll, vagy lámaszkodik.

A megnyesett gyökerű fát mártsuk be nagyon híg sárba, vagy olyan híg sárba, melybe tehéntrágyát is kevertünk, hogy a gyökér jól beiszapolódjon, annak egy részén se érje a föld alatt a levegő. (Gyökérrothadás veszedelme ellen).

Már most aprófölddel töltjük meg a gyökér közöket s temessük be a gyökérnyakig. Ekkor egy-egy fára öntsünk egy cseber vizet, hogy a földet a gyökérhez mossa s ezután fedjük azt be a még kint levő földdel úgy, hogy az a gyökérnyak fölé érjen 15 cm-nyire. Az így ültetett fa jól van ültetve, megfogamzik, földje tavaszig leülepszik s egyenlőmagasságban lesz a gödröt-környező földdel s azzal egy egészet alkot, szárazságnál attól nem válik el s nem eresztí a levegőt a gyökér alá, mint az a tavaszi ültetésű fák legtöbbjénél megtörténik.

Árnyéket

a delelő marhának ada gyorsan növe, nagylevelű kanadai nyárfá, vagy a lassan növe s sűrű árnyéket adó Sofóra. Ezekkel szegélyezd körül a legelőt.

Ormándlaky Waisbecker Antal.

Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam nyílik meg leszállított tandíjakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében október 10-én este fél 7 órakor, az intézet Budapest, VIII., József-körút 6 szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1, kedden és pénteken d. u. 5—7 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges irlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

Id. Wagner Márton

A régi becsületes, lelkiismeretes iparos megtestesült tipusa volt id. Wagner Márton. A gyomai építőipart olyan nívóra emelte, hogy az ő munkálkodása idejében nemcsak Gyomán, hanem Endrődön és Dévaványán is a középületek legnagyobb részét ő építette. Dacára, hogy a versenytárgyalásokon sohasem volt az ő ajánlata a legolcsóbb, mégis azt fogadták el, mert tudták, amit vállal, azt becsülettel is végzi el.

Másik emberi értéke volt id. Wagner Mártonnak a családi élete. Feleségével együtt ernyedetlen szorgalommal, józan beosztással hat gyermeket nevelt fel, kik közül az életben levők szintén hasznos tagjai községünk gazdasági és társadalmi életének. Az egész község lakossága előtt nyitott könyvként leélt családi élete iskolapéldáját szemlélteti a családi szeretetnek, összetartásnak, megbecsülésnek.

Három év előtti súlyos operációja után felépülve, sokszor találkoztunk vele sétálásai közben, mikor a vele találkozókkal kedélyesen elbeszélgetett. Nem találkozunk vele többé. Hetvenkilenc év fáradozommal elköltözött a jobb hazába.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a magunk, mint az összes rokonok nevében mély fájdalommal tudatjuk, hogy a forrón szeretett férj, legjobb apa, nagyapa, após, sógor, nász és rokon

Id. WAGNER MÁRTON

f. évi október hó 2-án Gyomán, életének 79-ik és boldog házasságának 57-ik évében hosszú betegség, súlyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült teteme október 3-án délután fél négy órakor a helybeli ág. h. ev. templomban tartandó gyászszertartás után lesz eltemetve a Horthy Miklós-úti ev. temetőbe.

Gyoma, 1932. október 2-án.

özv. id. Wagner Mártonné szül. Köhler Mária neje, özv. Beinschróth Ádámné szül. Wagner Magdolna, ifj. Wagner Márton, Wagner József, Schuszték Sándorné szül. Wagner Mária gyermekei. Weigert Györgyné szül. Braun Mária nevelt leánya. ifj. Wagner Mártonné szül. Ködmön Julianna, Wagner Józsefné szül. Schitter Anna menyei. Schuszték Sándor veje. legifjabb Wagner Márton, Keller Julianna, Varga József, Érsek Ilona, ifj. Wagner József, Schuszték Gizike, Schuszték Béla, Schuszték Tibor unokái.

Emlékedet kegyelettel őrizzük.

A temetésen Gyoma és Endrőd társadalmá olyan nagy számmal vett részt, hogy az ev. templom majdnem szűknek bizonyult.

Mindazoknak, kik jó Apánk elvesztésében érzett bánatunkban részvétükkkel enyhíteni igyekeztek a súlyos csapást és a gyászszertartáson megjelentek, fogadják hálás köszönetünket úgy jó Anyánk, mint Növéréink és a magunk nevében

Gyoma, 1932 október 4-én.
ifj. Wagner Márton és József.

HIREK

Házasság. Domokos Albert és Kiss Rózsika e hó 8-án délelőt fél 12 órakor tartják esküvőjüket a gyomai református templomban. (Gratulálunk).

Gyulán megalakult a Rotary Klub, melynek elnöke dr. Márky Barna alispán lett.

Bácsy és Társai Bankháza a mai napon megtartott értekezleten hitelezőivel 50 százalékra kiegyezett. A Bank a hitelezők által megkívánt kezeseket állított a követelés biztosítására.

A munka jutalma. Vatai Sándor 72 éves gyomai lakosnak október 5-én ünnepélyes keretek között adta át Bakos József lb, főszolgabíró a földművelésügyi miniszter jutalmát 100 pengőt és dicsérő oklevelet, mert az Ivánfenéki Árm. Társulatnál mintegy 30 éven át dolgozott. — Bácsy Elek társ. igazgató intézett még az ünnepelthez beszédet.

Családi nyomor. Csapó Sándor 48 éves, nős, gyomai lakos október 1-én a ref. temetőben egy sírkőre akasztotta fel magát. Levelet hagyott hátra, melyben öngyilkosságának okául „családi nyomorát” jelöli meg.

Kormányzói elismerést kapott B. Tóth Kálmán Turkeve városgazdája.

Szegeden a gyermekparalízis és tifusz nagy arányban szedi áldozatait.

Frontharcosok zászlóavatója. Mult vasárnap 40 ezer frontiharcos vonult fel Pesten a Hősök tere, hol a frontiharcos zászlót Horthy Miklósné szalaggal látta el és felavatta. Onnan a hosszú menet a királyi vérba vonult és a frontiharcosok hódolatukat fejezték ki a kormányzó előtt.

A baranyai és tolnai malmosok beszüntették a sztrájkot.

Klebelsberg Kunó gróf kórházba került.

Katholikus püspöki konferencia lesz október hó 19-én Pesten.

Kartelenkivüli szérumtermelő intézet alakul Debrecenben.

A belgrádi kaszinóban bombát robbantottak, két halott volt.

A gépvásárlási hátralékokra moralóriumot kérnek a gazdák.

Kelebiánál a szerb határőrök két szerb szökevényt lőtek agyon.

Bethlen Margit grófnő megint Amerikába ment felolvasó körútra.

Csizmadia András földművelésügyi államtitkárságáról irtak a megyei lapok.

A görögországi földrengésben elsüllyedt egy kis sziget.

Az osztrákok magyar tengeriért fát kínálnak.

Mezőberényben egy teherautó halálra gázolt egy 9 éves iskolás fiút.

Gyopároson a nyáron 25 ezren felül fürdöttek.

Mint egy átlukasztott ejtőernyő, úgy zuhant árban Tolnai Világlapja 60 fillérről 26-ra, 26-ról 20 fillérré. Terjedelem, kiállítás, tartalom, ha lehet még szebb dacára az olcsó árnak. Gépeink — melyeket ezer meg ezer ember néz végig az utcáról — éjjel-nappal működésben vannak, mert a tiika az árleszállításnak az óriásitömeg előállításában rejlik.

A Tiszalomb értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy gőz- és kádfürdőjét október 3-án hétfőn megnyitja. A fürdő nyitva van: hétfőn és szombaton férfiak részére, kedden és pénteken a nők részére. Kádfürdő minden fürdő napon kapható. Masszirozás, tyukszemvágás, pontos, figyelmes kiszolgálás.

Villámriport a televízió csodáiról. A távolbalátás új csodáiról páratlanul érdekes fényképekkel illusztrált villámriportot közöl a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslaphon pompás fényképekkel illusztrált rádióműsor, dalszövegeket, színházi és filmbeszámolókat talál az olvasó. Egy szám ára, a szép színes címlappal 20 fillér.

Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

Negyvenórás munkahét törvénybeiktatását kéri a főváros. A főváros szociálpolitikai és közjótékonyági bizottsága javaslatára a főváros vezetősége elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a kormányhoz és a munkanélküliség enyhítése érdekében a negyvenórás munkahét törvénybe iktatását kéri. A felterjesztésben számszerű adatokkal fogják kimutatni, hogy a negyvenórás munkahét mellett a munkanélküliek tizedre jutnának kenyérhez és bár a munkaidő leszállítása a dolgozók keresetét csökkentené, szociális szempontból ez az áldozat elenyészik amellel a nyereség mellett, amit a munkanélküli tömegek foglalkoztatása jelent.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes útra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmod hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a **Ferenc József** víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszaszerezték. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Törvényjavaslat az iskolaadóról. A kultuszminiszteriumban a felekezeti népoktatás fenntartása végett iskolai adó bevezetésére készítenek törvényjavaslatot. — A kultuszminiszter már a jövő költségvetési évre törvényjavaslalban kívánja biztosítani a felekezeti iskolák további fenntartását.

Hideg tél előtt. Észak-Norvégiában száz év óta nem látott hatalmas farkasfalkák jöttek elő az erdőből, a rénszarvasok közül sokat szélszagáltak és páni félelmet okoztak a rénszarvascsordák között, amelyek vad futással menekültek a farkasok elől. A gyéren lakott vidéken nagyon nehéz a védekezés a vadállatok ellen s azért a rénszarvas pászlörök elhatározták, hogy a szélszagadt állatok közül, amennyit lehet összeszednek s a partvidékre vonulnak velük. Féltő, hogy a farkasok odáig is elmerészkednek. A farkasok korai megjelenésében a lakosság szokatlanul hideg tél előjelét látja.

A szükségmunkásokat nem kell biztosítani. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az inség enyhítésére irányuló hatósági tevékenység körében szept. hó 1-től 1933 augusztus végéig szükségmunkát végző egyének betegségi és baleseti, valamint öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítás kötelezettsége szünetel. A miniszter rendelete most idejében napvilágot látott, így nem lesz az inségmunkások biztosítása körül annyi kellemetlenség, mint tavaly volt, mikor jó ideig senki sem tudta, mi e tekintetben a teendő.

Új iskolaadót terveznek a községi és felekezeti iskolák anyagi ügyeinek rendezésére.

Demostrációmentes nagygyűlést tart az iparosság Budapesten október 10-én.

Ingyenes rét- és legelőgazdászati tanfolyamok. A m. kir. földművelésügyi miniszter legeltetési társulati elnökök, gazdák, pénztárosok és jegyzők, valamint községi bírók és előjárósági tagok, községi legelőgazdák, végül közös legelőkben érdekelte birtokossági elnökök részére a november hó 15 és 1933 február hó 29 közötti időben tíz napos rét- és legelőgazdászati alsófoku tanfolyamokat rendez ingyenesen az ország m. kir. gazdasági szakiskoláiban, így a békéscsabai is. Ezek a tanfolyamokon a rétek és legelők okszerű művelését, gondozását, javítását, rendszeres használatát ismertető előadásokat tartanak majd a résztvevők számára. Tanfolyam ingyenes és a résztvevők az intézetekben, a tanfolyam tartamára díjtalan szállásban és ellátásban részesülnek. Felvételi kérvényeket a M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium ügyosztályának vezetőjéhez kell címezni (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11., III. e. 2.) és legkésőbb október 31-ig kell beküldeni.

Kedvezményes gyümölcsárifa Németországban. A léli gyümölcsszükséglet beszerzésének megkönnyítésére a birodalmi vasutszeptember 15—december 31-ig a darabáru-forgalomban friss almára és körtéire, továbbá szilvára 30 százalékos tarifaengedményt engedélyezett.

Vasuti kedvezmény a tengeri szállítására. A kereskedelmi miniszter a tengeri vasúti díj kedvezménye ügyében rendeletet adott ki, mely szerint a csöves tengerre visszavonásig, de legkésőbb 1933 február végéig a dijszabásszerű tételekkel szemben 35 százalékos díjmérséklést engedélyez. A kedvezmény a tényleges távolság figyelembe vételével a száritóba szállított tengeri expedálásánál és Olaszországba irányuló morzsolt tengerre 250 kilométerig 10, azon felül 450 kilométerig 26, ezen felül távolságra 40 százalékos mérséklést engedélyeztetik. Más országba irányuló morzsolt tengerinél a kedvezmény 250 kilométeren felül 10 százalékosig, visszavonásig, de legkésőbb 1933 június végéig.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Putnoki Mihály, Szurovecz Veronika, Kun Zsigmond Mihály, Sallai Lajos, Adamik Mihály, Oláh Ilona.
Házasságot kötöttek: F. Kiss József—Toldi Sárával, Kruchió Lukács—Diószegi Terézzel, O. Timár János—Hornok Etelkával.
Elhaltak: Biró Bálintné Kruchió Zsuzsa 52 éves, K. Szabo Sándor 3 éves, Szabó Sándorné D. Kovács Eszter 54 éves Nádudvari Lajos 28 éves, id. Wagner Márton 79 éves, Csapó Sándor 48 éves, Cs. Szabó Albert 14 hónapos.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánljuk jutányosan. Cim a kiadóban meg tudható.

Ingtalan forgalom.

F. Nagy Sándor és neje V. Szabó Eszter gyomai lakosok vettek 1 hold 2 négyszögöl pocozugi és holdkörösi szántót Szabó Károly (nős Biró Zsuzsannával) gyomai lakosoktól 882 P-ért.

Bogar Antalné Imre Teréz gyomai lakos vett 1 hold 1060 négyszögöl bányomkerti szántót Kardos Imréné Szafián Mária gyomai lakosoktól 1600 P-ért.

Szabó János (nős Burján Piroskával) gyomai lakos vett 1 hold 1235 négyszögöl, 2 hold 932 négyszögöl szőlő, 235 négyszögöl erdő és 512 négyszögöl legelő ingatlant Izsó Lidia Putnoki Józsefné Izsó Antal (nős Jurcsó Juliannával) Izsó Ambrus (nős H. Kovács Emiliával) Izsó Erzsébet, Izsó Mária Putnoki Mihályné, Kéri Erzsébet Pap Bálintné kiskoru Kéri János és Julianna, kiskoru Icsa László kiskoru Izsó Erzsébettől 5.500 P-ért.

V. Balog Lajos (nős Zöld Eszterrel) gyomai lakos vett 1 hold 1290 négyszögöl tanyai szántót Kruchió Andrásné Cs. Kiss Zsuzsanna gyomai lakostól 2.000 P-ért.

Wolf Mihály és neje Piltz Zsuzsanna kondorosi lakosok vettek 1 hold 158 négyszögöl zsóiamajori szántót Szabó Imre és neje Jurcsó Eszter gyomai lakosoktól 700 P-ért.

R. Szücs Dániel (nős Kovács Ilonával) gyomai lakos vett 1369 négyszögöl cífrakerti szántónak felerészét R. Szücs Gábor (nős Szilágyi Juliannával) gyomai lakosoktól 300 P-ért.

Seprenyi Dániel és neje Lada Klára gyomai lakosok vettek 367 négyszögöl kölesfenéki szántót R. Szücs Dániel (nős Kovács Ilonával) gyomai lakostól 150 P-ért.

Csuvár Lajos és neje Varga Mónika endrői lakosok vettek 970 négyszögöl kölesfenéki szántót Csuvár Andrásné Kuli Mária és öz. Uhrin Jánosné Kuli Anna gyomai lakostól 180 P-ért.

Tóth István és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek 2 hold 413 négyszögöl zsófia-majori szántót öz. Pécs Józsefné Wolf Margit gyomai lakostól 1.050 P-ért.

Nánási Kálmán és neje Nagy Á. Lidia szegedi lakosok vettek 2 hold 86 négyszögöl fattyasi szántót Domokos Benedekné Kruchió Róza, Batári Mihály, Domokos István, Domokos Elek, Domokos Piroška Tandí Imréné, Kéri Imre és neje Csath Mária gyomai és Domokos Károly törökországi lakosoktól 1.600 P-ért.

Cs. Nagy Endre és neje Garai Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szalóki Mária Vakarcz Lajosné dévaványai és Szalóki Lajos budapesti lakosoktól 1.000 P-ért.

özv. Szabó Sándorné Sándor Szidónia gyomai lakos vett 623 és 1079 négyszögöl pocozugi és holdkörösi szántót Nádudvari Mihály (nős Izsó Eszterrel) gyomai lakostól 1.050. P-ért.

Kiskoru Bodon Béla gyomai lakos vett 958 négyszögöl pocozugi és holdkörösi szántót Verdes Árpádné Diószegi Erzsébet gyomai lakostól 350 P-ért Lukács László (nős Fekete Juliannával) gyomai lakos vett 5 hold 01 négyszögöl vidólaposi, 281 négyszögöl és 561 négyszögöl pocozugi és holdkörösi szántónak 1/5-öd részét Lukács János (nős Dobó Terézzel) temesvári lakostól 600 P-ért.

Weigert József és neje Frei Magdolna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Weigert György és neje Oláh Róza gyomai lakosoktól 1000 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Résztvénytársaság főbizományosával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézraktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schusztek Sándor tanítónál.

Kruchió Gábornál 2 család magméh van eladó. Értekezni lehet 1. ker. Garzó Gyula u. 1. sz. a.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Ágoston József hentes és mészáros üzletét megnyitotta a Bocskay ut sarkán a Német Caszinóval szemben Köhler Mihály szabó házában. Szives pártfogás kér. Hizott sertést és vágó birkát vásárol.

Eladó egy Porifikátor herceséplő Giricz Vince géptulajdonosnál, Gyoma III. Zrinyi u. 2.

HASZNÁLJA
ki jobban a tüzelő-
anyag melegét.
NÖVELJE
meg kályhájának
fűtőfelületét
pótfűtőtesttel.

Kapható:

HERDY FERENC-nél
Gyoma, Kossuth Lajos u. 36.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: ajtó, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlonát, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalóngarnitúrákat, a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagybecsült szives támogatást és vagyok teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS
épület- és mőbútorasztalos.

Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!
Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
	6:15	9:00	13:32	17:00	20:50
					i Bpest k. p. é
					5:00 10:45 11:45 19:10 19:53
	11:06	11:57	18:07	19:59	2:10 é
					Gyoma i
					0:32 6:02 8:52 14:28 17:00
	6:38	11:14	12:02	18:15	20:04
					2:35 i Gyoma é
					0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
	7:31	12:09	12:40	19:10	20:41
					3:38 é Békéscsaba i
					23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
					Gyoma é
					7:24 11:47 16:41 21:56
	4:21	13:08	17:58	20:33	é
					Dévaványa i
					6:53 11:16 16:10 21:25
	4:26	13:13	18:03	20:38	i
					6:48 11:11 16:05 21:20
	4:57	13:44	18:34	21:10	é
					Szeghalom i
					6:15 10:38 15:32 20:42
	4:58	13:45	18:45	21:11	i
					é
					6:13 10:37 15:31 20:37
	5:17	14:04	19:04	21:30	é
					Vésztő i
					5:53 10:17 15:11 20:17
	7:27	16:10	20:58		é
					Békéscsaba i
					4:05 8:20 13:24 18:24

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csüörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hajnalodik.

Az elmúlt hét a magyar politikában nagy változást hozott. A már-már elcsüggedt emberekbe Gömbös Gyula miniszterelnök férfias bizakodása új életkedvet, új reménységet hozott akkor, amikor a hivatalos felfogás hallani sem akart róla, hogy bizonyos dolgokban magunknak kell segíteni magunkon.

Egy új rendszer kezdetét látjuk. És ebben van igaza Gömbös miniszterelnöknek, amikor nem azzal ül a miniszterelnöki székbe, hogy a makrapapáját megtömködi a „kiváras dohányával“ és nyugodtan füstölget a világválság jobbrafordulásáig.

„Szükségesnek tartjuk a revízió gondolatát békés eszközökkel szorgalmazni.“ „Nem szabad megengedni, hogy az országban éhezze ember legyen.“ „Az inflációtól a kormány feltétlenül tartózkodni fog.“ „Kedvezményt nem a késedelmes, hanem a pontos adófizetőnek nyújtunk.“ „Hitelügyi törekvéseink előterében a kamatszínvonal leszállítása van.“ „A gazdaadósság kérdésének rendezése szükséges, mert a gazdatársadalom megmentése a nemzet létérdeke.“ „Szigorúan végrehajtjuk a kartell törvényt.“

„Bizom magamban, de bizom nemzetemben is. Az istenfélő ember erős hitével megyek a munkának“ — fejezte be Gömbös beszédét.

Gömbös Gyula hatalommal a kezében elég erős lesz, hogy a nemzetet megnyerje magának és programjának. Célját el fogja érni, mert okosságával, szervezőképességével és fanatizmusával megmenti nemzetünket a további süllyedéstől.

Október 6.

Az aradi 15 vértanu kivégzésének évfordulója ma nagyobb érdeklődést vált ki az emberekből az aradi ásatások eredményéért. A megtalált és feltárt sírok nem az eddig vélt helyen voltak. A gondosan kiemelt

vértanu csontokat a román hatóságok elkobozták, míg Barabás Béla vezetésével az aradi magyarság biztonságba helyezte azokat.

A mi iskoláinkban is gyász-ünnepélyt tartottak.

Mit kell tudni az új adókedvezményekről?

Az OMKE-nek a közlerhek enyhítésére indított akciója hosszú küzdelem után végre meghozta konkrét eredményét. Elsőként az adótarozások rendezésének megkönnyítéséről szóló rendelet ma jelent meg és annak fontosabb szakaszait alantabb ismertetjük.

A 4.770/1932. sz. kormányrendelet és az annak végrehajtási utasítását képező 155.000/1932. sz. pénzügyminiszteri rendelet részben kamatleengedésre, részben részletfizetési engedélyezésre ad módot. A hátralékok összegére való tekintet nélkül kamatmentességet élvez az, aki adótarozásait ez év október végéig teljes egészében kiegyenlíti. Az ily adózó még abban a kedvezményben is részesül, hogy amennyiben ez év július hó 1-e óta kamat címén is teljesített fizetést, ezt az összegét tőketarozásának törlesztésére könyvelik át.

Adóhátralékát kamatmentesen fizetheti meg az adózó akkor is, ha egész hátralékát ez év októberéig nem is fizeli be, de a folyó évben eddig befizetett összeggel együtt szeptember hó végéig befizeli ez évben esedékes összes adóinak 3/4 részét. E tekintetben a kamat címén befizetett összeg is tőketörlesztésnek számít.

Az eddig engedélyezett és ma is érvényben lévő részletfizetési kedvezmények, vagy a f. év végénél későbbre nem terjedő fizetési halasztások to-

vábbra is érvényben maradnak azzal a könnyítéssel, hogy e kedvezmények kamatmentessé válnak, amennyiben a kedvezményt az adózó pontosan betartja.

Lehetővé teszi a rendelet azt is, hogy azok az adóhátralékosok, akiknek az 1931 évről fennálló tartozása 5000 pengőnél nem nagyobb, hátralékos tartozásukat a folyó adókkal együtt a f. év október hónapjától kezdődőleg kamatmentes részletekben törleszthessék. És pedig, ha az 1931 végén fennállott hátralék a félévi adóelőírásnak megfelelő összeget nem haladja túl: 12 havi, ha a félévit meghaladja, de egy évinél nem több, akkor 18 havi, ha az egy évi előírást túlhaladja, de két évinél nem több, akkor 24 havi s végül ha a két évi előírást is túlhaladja, akkor 30 havi kamatmentes részletfizetést kaphat az adózó.

Mindazok az adóhátralékosok, akik kamatmentes részletfizetési kedvezményre igényt tartanak 500 pengő aluli hátraléknál községi előjáróságuknál, ill. városi adóhivataluknál **bélyegmentesen** terjeszthetik elő kérelmüket, 500 pengőnél nagyobb, de 5000 pengőt meg nem haladó hátralékosok szabályszerűen felbélyegzett kérelmeikkel községi előjáróságuk, ill. városi adóhivataluk útján az illetékes pénzügyigazgatóságához forduljanak. 5000 pengőt meghaladó hátralékosoknak a késedelmi kamat 6

százalékra való mérséklését, esetleg teljes elengedését a pénzügyminisztertől kell kérniök, de ugyancsak a fentebb említett hatóságokon keresztül. **Az engedélyezett részletfizetések szigoruan pontos be nem tartása esetén ugy a részletfizetési, mint a kamatmentességi kedvezmény megszűnik és az meg sem újítható.** Az esedékesnél több adót befizető adózó évi 6 százalékos kamatmegtérítést kap.

Gömbös programjához.

(Tárgyilagos reflexiók.)

Magyar revízió magyar belső revízió nélkül nem lehetséges. De akkor a világ összes nagy és kis antantja ellenére is meglesz.

* * *

Célkitűzés!

Ezzel az ujabban valóssággal elkoptatott fogalommal úgy vagyunk, mint ruhán a folttal. Mindenképpen elűt az alapszövegtől. Mesterségesnek, üveg-házinak látszik. Mert az igazi cél, mely felé egy nemzet tör, mindig azon nemzet lelkéből fakad s akkor az a nemzet tud is, sőt többet mondunk, nem tud nem lelkesedni érte s ez a lelkesedés elsöpör újból minden akadályt.

Fakad, mondottuk, tehát nem fakasztatik.

Ezért szeretném magát a célkitűzés fogalmát egyszerűen — megölni.

Sok volt már belőle.

Sőt elég.

Azonban tudjuk, hogy Gömbös csak jobb hiányában használja.

Mert rövid program-beköszöntője, úgy éreztük, mintha a nemzet szivéből szólt volna.

Ebben is különbözik eddigi elődeitől.

Adja a magyarok Istene, hogy másban is különbözék ezután.

Meglátjuk. Vederemo.

* * *

Tisztviselő programatika? Nem tanácsos jósolgatni. Különösen rosszat.

De ebben igen erős legényeknek tört már bele a bicskája.

Mi tagadás, ennél a kérdésnél aggódunk Gömbösért.

* * *

Álláshalmozás?

Miféle ember ez a Gömbös? Herkules?

Mert az Augias-istállója már meg van. Réges-régen.

Csak a belévezetendő kristálytiszta vizű forrást nem látjuk még, amely kisodorná belőle a sok szennyet.

Óh bár megfakasztaná Herkules—Gömbös.

* * *

„Munkanélküli segély nincs. Csak munka!” Harzogta az új magyar miniszterelnök a rádióba.

A szegény, meggyötört magyar lélekben felzsongott reménykedve válaszul:

„Uram! Jöjjön el a te országod!”

* * *

Nem lesz diktátor, mondotta az új kormányfő. Ne is legyen nyugati értelem-ben.

Hanem legyen magyar értelem-ben és diktálja nekünk:

„Előre!”

Mi meg fohászkodjunk fel:

„Magyarok Istene, ki vagy a magyar égben.”

Vén deák.

Hány évesek és milyen vallásuk az új miniszterek?

Az új kormány kinevezésével kapcsolatban élénk vita folyt ország-szerte a miniszterek vallása és kora fölött. Ime:

Puky Endre külügyminiszter 61 éves,

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter 51 éves,

Lázár Andor igazságügyminiszter 50 éves,

Hóman Bálint kultuszminiszter 47 éves,

Gömbös Gyula miniszterelnök 46 éves,

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter 45 éves,

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter 42 éves,

Imrédy Béla pénzügyminiszter 41 éves.

A kormány nyolc tagja közül négy katolikus és négy protestáns.

Katholikusok:

Keresztes-Fischer Ferenc,

Kállay Miklós,

Hóman Bálint,

Imrédy Béla.

Protestánsok:

Puky Endre (református),

Lázár Nándor (református),

Gömbös Gyula (evangelikus),

Fabinyi Tihamér (evangelikus).

A legelő javítása és beárnyékolása gyümölcsfával.

A magyar Alföldnek községi legelője a falu alatt van, azon gödrök között, melyekből a falu épült. Minden más föld föl van szántva s nincs virágos rétje, nincs üdén zöld legelője.

A legelőre hajtott marha a kopasz földön sétál, melyről a nap leperzselte a füvet; áll és delel, egy szomorú gémeskut körül, a tűző napban s nem lel enyhet, árnyékot sehol. A délelőtt elhullatott tehéntrágya még a delelés ideje alatt kiszárad a forrón tűző nap sugaraitól, hogy este felé összeszedjék a falu cigányai s azt viskójuk fülésére eltegyék télire.

Nincs szomorubb látvány, mint a kopaszföldön álló marha, mely se legelnivalót, se árnyékot nem talál.

Lehet-e ezen segíteni?

Igen. Könnyen és egyszerűen. Ősszel, — nem tavasszal — kell 2 méternél magasabb fákat ültetni, egymástól 10—12 méternyire, hogy azok árnyéka reggeltől estig a fát körüljárja s ily módon a legelő fűvét védje a nap ellen, s az elsülés 2—4 héttel később következék be s hogy ősszel az első esőre az újból kizöldüljön.

A fákat háromszögben kell ültetni.

Legalkalmasabb a legelő befásítására a szilvafa, mert annak koronája napáteresztő, árnyéke nem túl sűrű, nem árt a fűnek.

Jó a szilvafa azért is, mert gyorsan ad termést s gyümölcsét kevés betegség és kevés kártevő bántja. Jó a szilvafa azért is, mert gyümölcsét lehet értékesíteni: nyersen aszalva, lekvárnak — íznek főzve, vagy keményre sűrítve, a lehuított szilvából lehet pálinkát főzni.

A legelőre ültetett fának 2 méternél magasabbnak kell lennie, nehogy koronáját a tehén lelegelje. Minden fát lüskésgallyal, vagy szeges dróttal kell körülvenni. Szükséges ez

azért, hogy tavasszal, szőrváltás idején a marha ne düljön neki vakarózás céljából, mert kidönti a fiatal fát.

A fákat ősszel kell ültetni a levelek sárgulásától (szeptember elejétől) kezdődően az első fagyig. Az ősszel ültetett ágakkal védett fának sokkal nagyobb százaléka marad meg, mint a tavasszal ültetetteknek. Ennek oka az őszi és téli nedvesség, mely a földet jól oda mossa a gyökerekhez, egy gyökér sem marad egy ponton sem fedetlen, vagyis a föld alatti hantok között megmaradó levegőben s ezért nem áll elő a gyökérpenész és a gyökérrothadás. Jobb az őszi ültetés azért is, mert a tél folyamán a gyökerek elhelyezkedhetnek s maguk közé tápanyagot gyűjthetnek a tavaszi meginduláshoz. A tavasszal ültetett fát igen sokat kell öntözni, hogy ki ne száradjon s ki ne süljön. A tavasszal ültetett fa nem nő, őszig nem erősödik, elég ha életben marad s nem süli ki. A tavasszal ültetett s öntözött fa gyökerei körül, az ültetéshez készített gödör földje egy nagy gömböt alkot, mely kemény és elválk a fel nem porhanyított szomszédos földtől.

Ha ilyen állapotban levő fát öntözöl, a víz a levegő helyét foglalja el és elszikkad anélkül, hogy a gyökér s a gyökérzet földje a vízből kapna valamit. Az ősszel ültetett fa földjével ez nem történik meg s azért az ültetés utáni második évben abból nem hal el egy se, míg a tavasszal ültetett szilvafák közül fenti okból a 2-ik évben elhal annyi, mint az első évben.

Ültetés.

1. Ültetés előtt 1—6 hónappal ássunk minden egyes fa részére egy gödröt, mely **lent épen olyan széles, mint fent.** Lehet e gödör 80 cm széles és 80 cm mély.

A kiásásnál az első 2 ásónyomot dobjuk a gödör keleti

oldalára, az alsó két ásónyomot, vagyis a 3-ik és 4-ik ásónyomot a gödör nyugati oldalára.

2. Ültetéskor azt a földet tesszük a gödörbe, a gyökerek alá, mely azelőtt fent volt, más szóval, az első és második ásónyomot, a gyökérre és gyökér fölé kerül a 3-ik és 4-ik ásónyom. Kell ez azért, hogy jó föld kerüljön a gyökerekhez és a gyökerek alá, az alul volt nyersföld a gyökerek fölé.

Ha a gödör félig megtelt aprófölddel, akkor állítsuk rá az ültetendő fát, melynek gyökereit éles késsel úgy vágjuk el, hogy a metszési felület vízszintes legyen s azokon úgy álljon a fa, mint az ember, mikor kezének kimerevített ujjain áll, vagy támaszkodik.

A megnyesett gyökerű fát mártsuk be nagyon híg sárba, vagy olyan híg sárba, melybe tehéntrágyát is kevertünk, hogy a gyökér jól beiszapolódjon, annak egy részén se érje a föld alatt a levegő. (Gyökérrothadás veszedelme ellen).

Már most aprófölddel föltessük meg a gyökér közöket s tesszük be a gyökérnyakig. Ekkor egy-egy fára öntsünk egy cseber vizet, hogy a földet a gyökérhez mossa s ezután fedjük azt be a még kint levő földdel úgy, hogy az a gyökérnyak fölé érjen 15 cm nyire. Az így ültetett fa jól van ültetve, megfogamzik, földje tavaszig leülepszik s egyenlő magasságban lesz a gödröt körülvevő földdel s azzal egy egészét alkot, szárazságnál attól nem válik el s nem ereszt a levegőt a gyökér alá, mint az a tavaszi ültetésű fák legfőbbjénél megtörténik.

Árnyékot

a delelő marhának ad a gyorsan növő, nagylevelű kanadai nyárfára, vagy a lassan növő s sűrű árnyékot adó Sofóra. Ezekkel szegélyezd körül a legelőt.

Ormándlaky Waisbecker Antal.

Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam nyílik meg leszállított tandíjakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében október 10-én este fél 7 órakor, az intézet Budapesti, VIII., József-körút 6 szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1, kedden és pénteken d. u. 5—7 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges irrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

Id. Wagner Márton

A régi becsületes, lelkiismeretes iparos megtestesült tipusa volt id. Wagner Márton. A gyomai építő ipart olyan nivóra emelte, hogy az ő munkálkodása idejében nemcsak Gyomán, hanem Endrődön és Dévaványán is a középületek legnagyobb részét ő építette. Dacára, hogy a versenytárgyalásokon sohasem volt az ő ajánlata a legolcsóbb, mégis azt fogadták el, mert tudták, amit vállal, azt becsülettel is végzi el.

Másik emberi értéke volt id. Wagner Mártonnak a családi élete. Feleségével együtt ernyedetlen szorgalommal, józan beosztással hat gyermeket nevelt fel, kik közül az életben levők szintén hasznos tagjai községünk gazdasági és társadalmi életének. Az egész község lakossága előtt nyitott könyvként lelt családi élete iskolapéldáját szemlélteti a családi szeretetnek, összetartásnak, megbecsülésnek.

Három év előtti súlyos operációja után felépülve, sokszor találkoztunk vele sétálásai közben, mikor a vele találkozókkal kedélyesen elbeszélgetett. Nem találkozunk vele többé. Hetvenkilenc év fáradsámai-val elköltözött a jobb hazába.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alutíróttak úgy a magunk, mint az összes rokonok nevében mély fájdalommal tudatjuk, hogy a forrón szeretett férj, legjobb apa, nagyapa, após, sógor, nász és rokon

id. WAGNER MÁRTON

f. évi október hó 2-án Gyomán, életének 79-ik és boldog házasságának 57-ik évében hosszú betegség, súlyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült teteme október 3-án délután fél négy órakor a helybeli ág. h. ev. templomban tartandó gyászszertartás után lesz eltemetve a Horthy Miklós-úti ev. temetőbe.

Gyoma, 1932. október 2-án.

özv. id. Wagner Mártonné szül. Köhler Mária neje, özv. Beinschróth Ádámné szül. Wagner Magdolna, ifj. Wagner Márton, Wagner József, Schusztek Sándorné szül. Wagner Mária gyermekei. Weigert Györgyné szül. Braun Mária nevelt leánya. ifj. Wagner Mártonné szül. Ködmön Julianna, Wagner Józsefné szül. Schitter Anna menyei. Schusztek Sándor veje. legifjabb Wagner Márton, Keller Julianna, Varga József, Érsek Ilona, ifj. Wagner József, Schusztek Gizike, Schusztek Béla, Schusztek Tibor unokái.

Emlékedet kegyelettel őrizzük.

A temetésen Gyoma és Endrőd társadalmi olyan nagy számmal vett részt, hogy az ev. templom majdnem szűknek bizonyult.

Mindazoknak, kik jó Apánk elvesztésében érzett bánatunkban részvétükkel nyhiten igyekeztek a súlyos csapást és a gyászszertartáson megjelentek, fogadják hálás köszönetünket úgy jó Anyának, mint Növéreink és a magunk nevében

Gyoma, 1932 október 4-én.
ifj. Wagner Márton és József.

HIREK

Házasság. Domokos Albert és Kiss Rózsika e hó 8-án délelőt fél 12 órakor tartják esküvőjüket a gyomai református templomban. (Gratulálunk).

Gyulán megalakult a Rotary Klub, melynek elnöke dr. Márky Barna alispán lett.

Bácsy és Társai Bankháza a mai napon megtartott értekezleten hitelezőivel 50 százalékra kiegyezett. A Bank a hitelezők által megkivánt kezeseket állított a követelés biztosítására.

A munka jutalma. Vatai Sándor 72 éves gyomai lakosnak október 5-én ünnepélyes keretek között adta át Bakos József lb, főszolgabíró a földmivelésügyi miniszter jutalmát 100 pengőt és dicsérő oklevelet, mert az Ivánfenéki Árm. Társulatnál mintegy 30 éven át dolgozott. — Bácsy Elek társ. igazgató intézett még az ünnepelthez beszédet.

Családi nyomor. Csapó Sándor 48 éves, nős, gyomai lakos október 1-én a ref. temetőben egy sirkőre akasztotta fel magát. Levelet hagyott hátra, melyben öngyilkosságának okául „családi nyomorát“ jelöli meg.

Kormányzói elismerést kapott B. Tóth Kálmán Turkeve városgazdája.

Szegeden a gyermekparalízis és tifusz nagy arányban szedi áldozatait.

Frontharcosok zászlóavatója. Mult vasárnap 40 ezer frontharcos vonult fel Pesten a Hősök terére, hol a frontharcos zászlót Horthy Miklósné szalaggal látta el és felavatta. Onnan a hosszú menet a királyi vérba vonult és a frontharcosok hódolatukat fejezték ki a kormányzó előtt.

A baranyai és tolnai malmosok beszüntették a sztrájkot.

Klebelsberg Kunó gróf kórházba került.

Katholikus püspöki konferencia lesz október hó 19-én Pesten.

Kartelenkivüli szérumtermelő intézet alakul Debrecenben.

A belgrádi tiszlikaszinóban bombát robbantottak, két halott volt.

A gépvásárlási hátralékokra moralóriumot kérnek a gazdák.

Kelebiánál a szerb határőrök két szerb szökevényi lőttek agyon.

Bethlen Margit grófnő megint Amerikába ment felolvasó körútra.

Csizmadia András földmivelésügyi államtitkárságáról irtak a megyei lapok.

A görögországi földrengésben elsülyedt egy kis sziget.

Az osztrákok magyar tengeriért fát kínálnak.

Mezőberényben egy teherautó halálra gázolt egy 9 éves iskolás fiút.

Gyopároson a nyáron 23 ezren felül fürdöttek.

Mint egy átyukasztott ejtőernyő, úgy zuhant árban Tolnai Világlapja 60 fillérről 26-ra, 26-ról 20 fillérré. Terjedelem, kiállítás, tartalom, ha lehet még szebb dacára az olcsó árnak. Gépeink — melyeket ezer meg ezer ember néz végig az utcáról — éjjel-nappal működésben vannak, mert a tilka az árleszállításnak az óriási tömeg előállításában rejlik.

A Tiszamalom értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy gőz- és kádfürdőjét október 3-án hétfőn megnyitja. A fürdő nyitva van: hétfőn és szombaton férfiak részére, kedden és pénteken a nők részére. Kádfürdő minden fürdő napon kapható. Masszirozás, tyukszemvágás, pontos, figyelmes kiszolgálás.

Villámriport a televízió csodáiról. A távolbalátás új csodáiról párhuzamosan érdekes fényképekkel illusztrált villámriportot közöl a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslaphoz pompás fényképekkel illusztrált rádióműsor, dalszövegeket, színházi és filmbeszámolókat talál az olvasó. Egy szám ára, a szép színes címlappal 20 fillér.

Számos női bajnál a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

Negyvenórás munkahét törvénybeiktatását kéri a főváros. A főváros szociálpolitikai és közjótékonyági bizottsága javaslatára a főváros vezetősége elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a kormányhoz és a munkanélküliség enyhítése érdekében a negyvenórás munkahét törvénybe iktatását kéri. A felterjesztésben számszerű adatokkal fogják kimutatni, hogy a negyvenórás munkahét mellett a munkanélküliek fizetési jutnának kenyérhez és bár a munkaidő leszállítása a dolgozók keresetét csökkenti, szociális szempontból ez az áldozat elenyészik amellől a nyereség mellett, amit a munkanélküli tömegek foglalkoztatása jelent.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József“ keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes ultra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmod hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszacserezték. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Törvényjavaslat az iskolaadóról. A kultuszminiszteriumban a felekezeti népoktatás fenntartása végett iskolai adó bevezetésére készítenek törvényjavaslatot. — A kultuszminiszter már a jövő költségvetési évre törvényjavaslatban kívánja biztosítani a felekezeti iskolák további fenntartását.

Hideg tél előtt. Észak-Norvégiában száz év óta nem látott hatalmas farkasfalkák jöttek elő az erdőből, a rénszarvasok közül sokat szélszagatnak és páni félelmet okoztak a rénszarvascsordák között, amelyek vad futással menekültek a farkasok elől. A gyéren lakott vidéken nagyon nehéz a védekezés a vadállatok ellen s azért a rénszarvas pásztorok elhatározták, hogy a szélszagadt állatok közül, amennyit lehet összeszednek s a partvidékre vonulnak velük. Félt, hogy a farkasok odáig is elmerészkednek. A farkasok korai megjelenésében a lakosság szokatlanul hideg tél előjelét látja.

A szükségmunkásokat nem kell biztosítani. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az inség enyhítésére irányuló hatósági tevékenység körében szept. hó 1-től 1933 augusztus végéig szükségmunkát végző egyének betegségi és baleseti, valamint öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítás kötelezettsége szünetel. A miniszter rendelete most idejében napvilágot látott, így nem lesz az inségmunkások biztosítása körül annyi kellemetlenség, mint tavaly volt, mikor jó ideig senki sem tudta, mi e tekintetben a teendő.

Új iskolaadót terveznek a községi és felekezeti iskolák anyagi ügyeinek rendezésére.

Demostrációmentes nagygyűlést tart az iparosság Budapestén október 10-én.

Ingyenes rét- és legelőgazdaisági tanfolyamok. A m. kir. földmívelésügyi miniszter legeltetési társulati elnökök, gazdák, pénztárosok és jegyzők, valamint községi bírók és előjárósági tagok, községi legelőgazdák, végül közös legelőekben érdekelt birtokegelyi elnökök részére a november hó 15 és 1933 február hó 29 közötti időben tíz napos rét- és legelőgazdaisági alsófokú tanfolyamokat rendez ingyenesen az ország m. kir. gazdasági szakiskolaiban, így a békéscsabaiakban is. Ezekben a tanfolyamokon a rétek és legelők okszerű művelését, gondozását, javítását, rendszeres használatát ismertető előadásokat tartanak majd a résztvevők számára. Tanfolyam ingyenes és a résztvevők az intézetekben, a tanfolyam tartására díjtalan szállásban és ellátásban részesülnek. Felvételi kérvényeket a M. Kir. Földmívelésügyi Minisztérium ügyosztályának vezetőjéhez kell címezni (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11., III. e. 2.) és legkésőbbben október 31-ig kell beküldeni.

Kedvezményes gyümölcsstarifa Németországban. A téli gyümölcsszükséglet beszerzésének megkönnyítésére a birodalmi vasut szeptember 15—december 31-ig a darabáruforgalomban friss almára és körtére, továbbá szilvára 30 százalékos tarifaengedményt engedélyezett.

Vasuti kedvezmény a tengeri szállítására. A kereskedelmi miniszter a tengeri vasuti díj kedvezménye ügyében rendeletet adott ki, mely szerint a csöves tengerire visszavonásig, de legkésőbb 1933 február végéig a dijszabásszerű tételekkel szemben 35 százalékos díjmérséklést engedélyez. A kedvezmény a tényleges távolság figyelembe vételével a száritóba szállított tengeri expedálásánál és Olaszországba irányuló morzsolt tengerire 250 kilométerig 10, azon felül 450 kilométerig 26, ezen felül távolságra 40 százalékos mérséklés engedélyeztetik. Más országba irányuló morzsolt tengerinél a kedvezmény 250 kilométeren felül 10 százalékos, visszavonásig, de legkésőbb 1933 június végéig.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Putnoki Mihály, Szurovecz Veronika, Kun Zsigmond Mihály, Sallai Lajos, Adamik Mihály, Oláh Ilona.
Házasságot kötöttek: F. Kiss József—Toldi Sárával, Kruchió Lukács—Diószegi Terézzel, O. Timár János—Hornok Etelkával.
Eihaltak: Bíró Bálintné Kruchió Zsuzsa 52 éves, K. Szabo Sándor 3 éves, Szabo Sándorné D. Kovács Eszter 54 éves Nádudvari Lajos 28 éves, id. Wagner Márton 79 éves, Csapó Sándor 48 éves, Cs. Szabó Albert 14 hónapos.

NÉMET LEÁNY gyermekek mellé délelőttre ajánlkozik jutányosan. Cim a kiadóban megtudható.

Ingtalan forgalom.

F. Nagy Sándor és neje V. Szabó Eszter gyomai lakosok vettek 1 hold 2 négyszögöl pocozugi és holdkörösi szántót Szabó Károly (nős Bíró Zsuzsannával) gyomai lakosoktól 882 P-ért.

Bogár Antalné Imre Teréz gyomai lakos vett 1 hold 1060 négyszögöl bánomkert szántót Kardos Imréné Szafián Mária gyomai lakosoktól 1600 P-ért.

Szabó János (nős Burján Piroskával) gyomai lakos vett 1 hold 1235 négyszögöl, 2 hold 932 négyszögöl szőlő, 235 négyszögöl erdő és 512 négyszögöl legelő ingatlant Izsó Lidia Putnoki Józsefné Izsó Antal (nős Jurcsó Juliannával) Izsó Ambrus (nős H. Kovács Emiliával) Izsó Erzsébet, Izsó Mária Putnoki Mihályné, Kéri Erzsébet Pap Bálintné kiskoru Kéri János és Julianna, kiskoru Icsa László kiskoru Izsó Erzsébettől 5.500 P-ért.

V. Balog Lajos (nős Zöld Eszterrel) gyomai lakos vett 1 hold 1290 négyszögöl tanyai szántót Kruchió Andrásné Cs. Kiss Zsuzsanna gyomai lakostól 2.000 P-ért.

Wolf Mihály és neje Piltz Zsuzsanna kondorosi lakosok vettek 1 hold 158 négyszögöl zsófiamaajori szántót Szabó Imre és neje Jurcsó Eszter gyomai lakosoktól 700 P-ért.

R. Szücs Dániel (nős Kovács Ilonával) gyomai lakos vett 1369 négyszögöl cifrakerti szántónak felerészét R. Szücs Gábor (nős Szilágyi Juliannával) gyomai lakosoktól 300 P-ért.

Seprenyi Dániel és neje Lada Klára gyomai lakosok vettek 367 négyszögöl kölesfenéki szántót R. Szücs Dániel (nős Kovács Ilonával) gyomai lakostól 150 P-ért.

Csuvár Lajos és neje Varga Mónika endródi lakosok vettek 970 négyszögöl kölesfenéki szántót Csuvar Andrásné Kuli Mária és özv. Uhrin Jánosné Kuli Anna gyomai lakostól 180 P-ért.

Tóth István és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek 2 hold 413 négyszögöl zsófia-majori szántót özv. Pécs Józsefné Wolf Margit gyomai lakostól 1.050 P-ért.

Nánási Kálmán és neje Nagy Á. Lidia szegedi lakosok vettek 2 hold 86 négyszögöl fattyasi szántót Domokos Benedekné Kruchió Róza, Batári Mihály, Domokos István, Domokos Elek, Domokos Piroška Tandi Imréné, Kéri Imre és neje Csath Mária gyomai és Domokos Károly törökországi lakosoktól 1.600 P-ért.

Cs. Nagy Endre és neje Garai Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szalóki Mária Vakarcz Lajosné dévaványai és Szalóki Lajos budapesti lakosoktól 1.000 P-ért.

özv. Szabó Sándorné Sándor Szidónia gyomai lakos vett 623 és 1079 négyszögöl pocozug és holtkörösi szántót Nádudvari Mihály (nős Izsó Eszterrel) gyomai lakostól 1.050. P-ért.

Kiskoru Bodon Béla gyomai lakos vett 958 négyszögöl pocozug és holtkörösi szántót Verdes Árpádné Diószegi Erzsébet gyomai lakostól 350 P-ért Lukács László (nős Fekete Juliannával) gyomai lakos vett 5 hold 01 négyszögöl vidólaposi, 281 négyszögöl és 561 négyszögöl pocozug és holtkörösi szántónak 1/5-öd részét Lukács János (nős Dobó Terézzel) temesvári lakostól 600 P-ért.

Weigert József és neje Frei Magdolna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Weigert György és neje Oláh Róza gyomai lakosoktól 1000 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS” vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégiünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Vásárol és Endrődön gabonát gyomai a Futurának.** Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Üzlethelyiség berendezéssel, kézi raktárral és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schusztek Sándor tanítónál.

Kruchió Gábornál 2 család magméh van eladó. Értekezni lehet I. ker. Garzó Gyula u. 1. sz. a.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Ágoston József hentes és mészáros üzletét megnyitotta a Bocskay ut sarkán a Német Caszinóval szemben Köhler Mihály szabó házában. Szíves pártfogás kér. Hizott sertést és vágó birkát vásárol.

Eladó egy Porifikátor herecséplő Giricz Vince géptulajdonosnál, Gyoma III. Zrínyi u. 2.

HASZNÁLJA

ki jobban a tüzeelőanyag melegét.

NÖVELJE

meg kályhájának fűtőfelületét

pótfűtőtesttel.

Kapható:

HERDY FERENC-nél
Gyoma, Kossuth Lajos u. 36.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vatay Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű **épület és bútorasztalos** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recemét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalagarnitúrákat,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrebecsült **szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:**

BERENCSIK VILMOS

épület- és mőbútorasztalos.

G y o m a, Kossuth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

[gyors]	[gyors]	[gyors]	[gyors]
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
3:53	12:40	17:30	20:05
4:21	13:08	17:58	20:33
4:26	13:13	18:03	20:38
4:57	13:44	18:34	21:10
4:58	13:45	18:45	21:11
5:17	14:04	19:04	21:30
7:27	16:10	20:58	
5:00	10:45	11:45	19:10
0:32	6:02	8:52	14:28
0:17	5:52	8:51	14:20
23:15	5:00	8:14	13:26
7:24	11:47	16:41	21:56
6:53	11:16	16:10	21:25
6:48	11:11	16:05	21:20
6:15	10:38	15:32	20:42
6:13	10:37	15:31	20:37
5:53	10:17	15:11	20:17
4:05	8:20	13:24	18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Klebsberg Kunó gróf.

A magyar nyelv csak akadozva tudta kiejteni nevét. Pedig, de sokszor emlegették az utóbbi tíz évben. Sokan hibáztatták iskolaépítési politikáját, mely „pazarlásáért“ az utókor lesz hálás neki.

Micsoda szeszélye a sorsnak, hogy még a keresztnevében is teljesen idegen ember olyan lelkes magyar tudott lenni, hogy sok született magyar is tanulhat tőle hazafiságot. Milyen csodálatos ereje ez a magyar léleknek, a magyar földnek, a magyar napnak!

Klebsbergnek a nagy tudása, a nagy szervező képessége mellett, bennünket, alföldieket legközelebről az a politikai ténykedése érint, mikor hangoztatta és tettekké bizonyította, hogy a mindent Budapesten központozító elméletet meg kell változtatni és vidéki központokat kell létesíteni. E téren Szegedet és Debrecent fejlesztette ki kulturális intézményekkel olyan vidéki központokká, melyek máris érzetik nagy jelentőségüket.

A másik irány, mellyel megint nekünk, alföldieknek nyitotta ki a szemünket, mikor élére állott az Alföldi Bizottságnak és végig járta az alföldi nagyobb és kisebb városokat, lelkesített, oktatott és lázított a kedvenc gondolata mellett, hogy kidomborítsa azt az országos érdeket: az Alföld egy külön országos probléma, mellyel foglalkozni kell és meg kell oldani — a legsürgősebben. Ezt, az első sorban minket, alföldieket érintő zászlót Klebsberg Kunó gróf tartotta kézben és

lelkes országos közvéleményt toborzott alá.

A magyar reménység szele fennen lobogtatja ezt a zászlót. Az első zászlótartó kidőlt, áldás emlékére.

Az ő nyomdokain haladó alföldiek tanítsuk meg gyer-

mekeinket nevének kiejtésére, azzal a megtoldással, ha nevében semmi magyar vonatkozás nincs is, mégis a mai kor egyik legigazibb magyarját veszítettük el Klebsberg Kunó grófban.

W.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete október hó 14-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

Iparositanonciskolai felügyelő bizottsági tagok megválasztása. Ingatlanok eladása a Körös Tisza Maros Árm. Társulainak.

Kerekes Károly kérelme jégverem haszonbér elengedése iránt.

Villanyáramdíj és órahaszárnálai díjak leszállítása.

A ligeli vendéglő haszonbérleti ügye.

Kató Lajos jegyző szabad-sága.

Hunyatelepi ut építési ügye.

Nagyatádi Szabó István emléke megünneplése.

Szegényházba való felvételek iránti kérelmek.

Conev Nikoláj közs. kötelékébe való felvételi kérelme.

Kérelmek közsegélyezés iránt.

A hozott határozatokról jövő számunkban referálunk.

Titkos választójog?

Van egy olasz mondás, mely így hangzik: „una altera combinatione“ (= egy más kombináció). Ezt akkor használja az olasz, mikor azt akarja bizalmas körben kifejezni, hogy valamit valahogyan, furfangos fogással éppen ellenkező eredményűvé kell tenni, mint ami annak a szóban forgó dolognak nyíltan hirdetett célja. Tehát például a titkos választást nyíltá, sőt szigorúan ellenőrzötté tenni.

Egy elméleti példa mindennél világosabban beszél.

(Itt elméletéről lesz szó, tehát egy egyesület, szervezet stb. se vegye magára.)

Tehát bármelyik egyesület, (ha majd meglesz a „titkos“) elküldi, mondjuk, 20 szavazati joggal rendelkező tagját a választás napján az urnák elé. Azonban szigorú kötelességévé teszi az elküldötteknek, hogy szavazólapjukat ne helyezték a borítékba szavazásukkor, hanem a borítékot üresen leragasztva nyujtsák be. (Ez, a szavazás „titkos“ lévén, könnyen

végrehajtható.) Az üres szavazólapokat pedig szolgáltatásuk be az egyesületek vezetőségének.

A következő 20 szavazót már megfelelően megkeresztelt szavazólapokkal felszerelve küldi a testület az urnák elé „titkos szavallani“. Ez a 20 szavazó újabb 20 üres szavazólapot fog testületének beszállítani. És így tovább, míg a szavazójogosok tartanak.

Mert vagy van pártfegyelem, vagy nincs.

Nézze meg az ember!

És most térjünk a dologra.

* * *

Évtizedek óta harsogják a magyar politika berkeiben pro és kontra: titkos választójog.

Igen súlyos érvek hangzottak el mellette és ellene a magyar parlamentben és országszerte oly tömegben, hogy könyvtár telnek ki belőle.

Most, hogy magát erélyesnek ígérő, u. n. „fiatalok“ kormánya írta zászlájára, nem lesz időse-
rületlen egy kissé csevegni róla.

Azonban először szabadítsuk meg attól a köntöstől, amelyet kétértelműleg, megtévesztésül ráhúztak.

Hogy értjük ezt?

Rég volt az az idő, mikor Budapest utcáin először harsogott ez a dal:

„Általános titkos választói jogot

[adjatok:

Hazafiak leszünk, nem hazátlan bitangok!“

E két sorban benne van a titkos választójog ellenesének és követelőinek egész gondolkozása. És valljuk meg őszintén, hogy az 1919. év magyar történelmi tanulságainak is egy kis visszhangféléje.

Mert igen sok magyaremlernek „vörös“ palástban jelentkezik lelki szeméi előtt a „titkos“. Igen sok követelőjének pedig „fekete“ kámszában ellenzőinek tábora.

Nos hát, ettől a két köntöstől szabadítsuk meg a titkos választójogot.

Az egymást kölcsönösen gyűlölő „feketék“ és „vörösek“ álfogalompalástjától.

És beszéljünk róla elfogulatlanul. Bátran.

Hagyjuk otthon néhány percre a szenvedélyt.

Mert ehhez is bátorság kell.

* * *

Tehát titkos!

Ne idegenkedjünk ezen szó jelentésének tárgyalásától csak azért, mert mindenki érti ügyis.

Igenis nem érti teljesen és helyesen. Legalább a választási joggal kapcsolatban nem.

A titkos szó közönségesen azt jelenti, ami titokban van, amiről más nem tud, csak az, akinek cselekedetére, gondolatára vonatkozik ez a jelző. A választói joggal kapcsolatban azaz óriási előnye van többek közt, hogy kizárja a szavazás előtti terrort és megóvja a szavazót az esetleges megtorlástól. E két szempontból is a legnagyobb mértékben üdvös. Gyengéje, hogy a választót nem óvja meg a korteskedés befolyásától.

Van azonban a titkos szónak éppen a szavazással kapcsolatban egy másik, tágabb, mélyebb és nemesebb, nemzetibb jelentése.

Mielőtt kimondanók, szüksé-

gesnek tartjuk megjegyezni, hogy az ezeréves Magyarországnak minden egyede öntudatlanul is magyar. Mert a magyar voltunk éppen az a legnagyobb „titka“, hogy aki a földnek ezen a föltján születik és nő fel, öntudatlanul magába szívja a magyarság fájdalmas édes mérgét, amely haláláig hat lelkében.

A titkos jelzőnek a szavazati joggal kapcsolatban van, mert lennie kell egy tágabb, mélyebb, nemesebb jelentése, mely egybevág a minden magyar ember lelkében mélyen, kiírthatatlanul, titkon ott élő gondolattal.

Ezt a gondolatot úgy hívják, hogy nemzeti gondolat. Ne tévesszük össze a „faji“ gondolattal. Mert a nemzeti gondolat nincs fajhoz kötve. Ha fajhoz kötetik, elhalványul, lejárja magát, üres, tartalmatlan jelszóvá zsugorodik.

Ezt a nemzeti gondolatot nem szabad dobra ütni, vásári portékává sülyesíteni, hétköznapivá tenni, folytonos, unos-untalan való harsogtatásával elkoptatni, elszinteleníteni. Akkor ott fog élni mindig minden magyar ember lelke legmélyén, titkon, mint az élőhít örök lángja láthatóan, vagy látathatatlantul Isten oltára előtt.

S az urnák előtt megnyilatkozik. Akkor a „nemzet itél“.

* * *

Ha a titkos jelzőnek ilyen tartalmat adunk a választójoggal kapcsolatban, akkor jöjjön az a „titkos“.

De ha csak alaki, külső, hogy úgy mondjuk technikai jelentéssel ruházzák fel és a korteszü félrevezetések, a demagógia tovább is burjánzik, akkor nagy veszedelmé válik.

Mert akkor játékká törpül, szójátékká.

S akkor jobb lenne a magyar szavazati jogot inkább teljesen — eltitkolni.

Inkább ne is legyen.

Gyoma, 1932. okt. hó.

IZSÓ M. LAJOS.

Közművelődés.

Szép számu közönség előtt, méltó keretben ünnepelte a Gyomai Közművelődési Egyesület október 6-át az Apollómozgóban. Dalárdánk ének-száma és Szóke Ferenc igaztanító megnyitó beszéde után dr. Legeza Tibor a kegyelet hangján emlékeztetett a tízenhárom magyar vértanuról. Néhány alkalmi szavaltat után a Dalárda himnusz énekével a gyászünnepelet véget ért. Az egyesület második estjél az Iparfésztületben tartotta: Szóke Ferenc igaztanító. A becsület címen, igen értékes előadással ajándékozta meg a hallgatósá-

got, Dobó Mariska, K. Molnár Mária és Dobó Eszter egy-egy szép költemény dicsérendő elszavaltása után, Herter Miska és Rósz György egy derűs, párjelenetlet adtak elő, jó szórakozást nyujtva. Soron következő szerdai estéken Domokos János a Németvárosi, Tibi András lelkész a Kiszréti Olvasóban tartanak előadást.

Nov. 4-én Kultur est az Uri-Kaszinó nagytermében.

Tűzoltóink a mezőberényi versenyen.

Vasárnap tartották Mezőberényben a járási és körzeti tűzoltóversenyt, melyen a gyomai Testületből résztvettek *Biró Gyula* vezetése mellett *Kajla János, Nagy Lajos, Kovács Benedek, Csuvárszky András és Tandy János*.

A versenyen résztvettek a gyulai, mezőberényi, békési, köröstarcsai, bélmegyeri és gyomai csapatok. A zsüri elnöke *dr. Forgács Béla* főszolgabíró volt. Az eredményeket *dr. Uhrin László* várm. főjegyző a Vármegyei Tűzoltó Egyesület alelnöke hirdette ki.

A gyomai csapat az 5-ös gyorszerelésben a III-ik díjat — egy karbid lámpát — nyerte. *Biró Gyula* vezényletért egy cigarettát és szivarszipkát kapott.

Iparos Ifjak műkedvelő előadása

A Beleznay Asszonyok című vidámjáték műkedvelő előadásával a gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőkörre babérkoszoruja ismét dusabb lett. Azt hívtük, hogy nagyszerű operettek bokréfájába nem illik bele a vigjáték egyszerű virága. De tévedtünk, mert az Önképzőkör illetékes vigalmi bizottsága igazolta magát, úgy a darab, mint a szereplők megválasztásával és teljes hozzáértéséről tett tanuságot.

A sovén magyar nemes, Beleznay alispánt alakító *Benke Márton* kitűnő volt. *Herter Duncsit* a nemzetes asszony szerepében elragadónak találtuk, igazi vigjáték tehetség. *Gyebnár Ferenc*—Beleznay Pista tb. főszolgabíró útgyesen alakította. *Vatay Mariska* az angol lady bájos figuráját tökéletesen játszotta meg. *Szilágyi Ilonka*—Beleznay Éva szerepében kedves, lendületes volt. *Hajbach Árpádnak*—Friiz szerepében minden sikerült, talán ez volt ed-

dig a legjobb szerepe. *Németh Géza*, a nemes poria öreg butora a hajdu szerepében nagyon mulatságos, eredeti volt. *Csapó Bözsikének* kis szerep jutott ugyan, de szerepével igazolta, hogy elsőrangú komika. *Jenei Bálint*, mint Tamás illetve mint Kániczky ispán jól megállta helyét. Mike kocsis szerepében az ujonc *Biró Lajos* befutott, ő sem szabadul löbbé a szinpadtól. *Takács Pali*—Márió szerepe után joggal számíthat újabb szerepre.

Az Önképzőkör vezetőségétől elvárjuk, hogy ezután ne legyen hűtlen a vigjátékokhoz, hanem igyekezzen még több sikert aratni e téren.

A megjelentek egy kellemes est emlékével távoztak el az Iparos Ifjak előadásáról.

d—.

A „GyOE“ tisztelgése dr. Kállay Miklós földm.-ügyi miniszternél.

A „Gyümölcstermelők Országos Egyesülete“ elnöksége ma tisztelgett *dr. Kállay Miklós* földmívelésügyi miniszternél, hogy üdvözölje új pozíciójának elfoglalása alkalmával.

A küldötségben a fontosabb gyümölcsvidékek képviselőin kívül e vidékek főispánjai vettek részt.

Gyömörey György zalavármegyei főispán meleg szavakkal üdvözölte a földmívelésügyi minisztert, ugyis mint a „GyOE“ alapító elnökét és kérte, hogy azt az országos fontosságú mozgalmat tartsa meg továbbra is eddigi jóindulatában.

Dr. Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter válaszában azt fejezte ki, hogy a gyümölcstermelés fejlesztése is egyik pontja a kormány mezőgazdasági politikájának. A mezőgazdaság átszervezésének, jobban mondva rentabilizálásának kérdései között az is ott szerepel, hogy tudunk-e egészséges, piacképes gyümölcsöt nagy mennyiségben produkálni. Ezzel párhuzamosan meg kell oldani az értékesítés kérdését is, mert a termelés csak így növelhető zavartalanul. A maga részéről sorrendben, mindenekelőtt a meglevő gyümölcsfák termelésének féregmentesítését és a hazai, valamint a külföldi védekezés tanulmányozását tartja a legsürgősebb feladatnak.

Másodsorban a telepítés kérdése került sorra és éppen ebből a szempontból fogja a földmívelésügyi miniszter munkájában a termelés és értékesítési feladatokat egymással közvetlen kapcsolatba hozni.

A küldötség köszönettel vette tudomásul a miniszter válaszát, melynek elhangzása után eszmecsere keretében tájékozódott a miniszter az egyes gyümölcstermelő vidékek különböző kivánságairól.

Boldog, ki hinni tud...

*Boldog, ki hinni tud
Az illatos virágnak,
S ragyogó örvénynek,
Izzó perzselő lángnak
... A Nőnek.*

*Boldog, ki hinni tud
Angyal szelidségének,
Ördögi átkos erőnek
Szirén csábos énekének
... A Nőnek.*

*Boldog, ki hinni tud.
Én nem tudok. Reményem
Siratom. Sok tündéri Álmodom
A porbagázolt Élttem
... Ifjúságom.*

ó.

HIREK

Felülfizetésért köszönet. A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőkör műkedvelő előadásán felülfizetek: *Dr. Neményi Honfi 3 P 50 f, brassyói Greising József 2 P, Sztrecskó Károly 50 f., Bolehovszky Jenő 50 f., N. N. 50 f., N. N. 50 fillér.* A kiadás túlhaladta a bevételt. Így sajnos a kitűzött jólékony cél nem gyakorolhattuk.

Ruhával, élelmiszerrel és tüzelővel látják el az inségeseket — ha dolgoznak. A vármegyei és városok költségvetéseik szerint ebédeltetési, ruha, tüzelőanyag és tejellátási akciót indítanak az inségesek számára. Az ebédet ezentul nem ellenszolgáltatás nélkül adják, hanem megkivánják, hogy akik ebédhez jutnak, meg is dolgozzanak érte. Az inségeseket az utcák rendbentartására és földmunkára fogják be. A belügyminiszterium rendelkezése alapján az inségesek pénzsegélyt nem kapnak.

Kanada buzakivitele augusztus hóban. A kanadai buzakivitel augusztusban 19.8 millió bushelt tett ki, a múlt évi 14.3 millióval szemben. A folyó évben összesen 102.3 millió bushelt vettek ki a múlt évi 128.5 millióval szemben.

A franciák a Rajna-csatornájának első szakaszát vasárnap nyitották meg. Ez hajózhatóvá teszi a Rajnát Bazel és Strassburg között és óriási mennyiségű villamosáramot állít elő.

NAGY JÖVEDELEMRE

tehetnek szert bárhol lakó
szorgalmas ügyes urak
felek fogadására alkalmas helyi-
séggel.

Ajánlatok csakis levéllileg **SCHULZE
OTTÓ** Budapest, VIII., Német-u. 51.
II. 10. címre küldendők.

A Magyar Rapszódia vidéki körútja. A magyar dal hathatós népszerűsítése érdekében az ország területén általános mozgalom indult meg. Pillis Károly országgyűlési képviselő elnöklétével megalakult a Magyar Rapszódia rendezőbizottsága, mely az Orsz. m. kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nagytermében először 1932. október 1-én, a legkiválóbb magyar zeneszerzők legszebb szerzeményeiből összeállított nagy magyar dalegyveleget Magyar Rapszódia címen, Cselényi József a Nemzeti Színház művésze, Konl Mária, Sándor Sári, Forgács Loney és művésztársaik közreműködésével megrendezte. A Magyar Rapszódia előadása a magyar dal nagy ünnepe volt. Az előadáson megjelent nagyszámú előkelő közönség; élén a kormány tagjaival, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a Magyar Rapszódia jól sikerült előadásáról. A pesti nagy lapok az előadásról szép kritikákat írtak. A Magyar Rapszódia vidéki előadásainak előkészületei már megkezdődtek és amint értesültünk, az országos turné folyamán községünkben egy este megrendezik a Magyar Rapszódia előadását.

Zsákhordóból operaénekes. Változatos és kalandban gazdag mulija van egy fiatal magyar operaénekesnek. Hentes volt, udvarokon énekelt és zsákhordással kereste kenyerét, míg végül felfedezték. Erről a kalandos karrierről érdekes cikkben számol be a Délibáb új száma, amely minden rádiófilm és színházi eseményről érdekes cikkeket és képeket közöl. A Délibáb közli a legszebben illusztrált részletes rádióműsört. Egy szám ára 20 fillér.

Egy képeslap sikere. Legutóbb beszámoltunk arról, hogy a legrégebbi és legnépszerűbb képeslap, Tolnai Világlapja, 60 fillérről 26 fillérré és 26 fillérről 20 fillérré szállította le árát. Ezt azért tette, hogy mindazokat az olvasókat visszahódítsa, akik a nehéz gazdasági viszonyok miatt, kénytelenek voltak a lap előfizetéséről lemondani. Ennek az árleszállításnak igen szép sikere van, mert Tolnai Világlapja olvasói, egy-két hét alatt megsokszorozódtak.

A gazdasági cselédek, munkások 1933-ban is kapnak pénzjutalmat és elismerő okiratot. Abból a célból, hogy a gazdasági cselédeknek, gazdasági munkásoknak és földmunkásoknak serkentő példát nyújtsanak és hogy a becsületes munka és hűséges szolgálat a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést nyerjen, az olyan gazdasági cselédek, munkások, illetve földmunkások (kubikosok) részére, akik egy helyben töltött hosszú szolgálatuk, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kilúnnak, hűséges szolgálatuk elismeréseképpen a földmivelésügyi miniszter 1933. évben is ad készpénz jutalmat és elismerő oklevelet. Az ajánlatokat a főispáni hivatalba nov. 30-ig kell betérjeszteni a főszolgabírák és polgármesterek útján. A gazdasági cselédek számára az egy helyben eltöltött szolgálati idő tartamát, mint feltételt, 25 évben állapította meg a miniszter, míg a gazdasági munkások és földmunkások számára csak a megbízhatóságot és szorgalmat szabta meg feltételül. Belső cselédek, parádés kocsisok, inasok nem terjeszthetők fel jutalmazásra.

Az alkoholmentes must. Német és francia példára Ausztriában és nálunk most vezetik be a sterilizált szőlőnedvet, amely lehetővé teszi ennek a vitamindús gyümölcsnedvnek egész éven át való fogyasztását. A sterilizáció, tehát az alkoholosodás megakadályozása úgy történik, hogy a friss mustot átszűrjük, a nyálkától és a magtól mentesítjük, egy darabig hordóban elraktározzák, majd pedig sterilizált palackokba fejtve, forgalomba hozzák. Sem víznek, sem más anyagnak nem szabad belekerülni.

A világ legforróbb hőforrásai. A legforróbb hőforrások, melyeket a világ ismer, Japánban vannak. Az Urinónál a földből felfakadó víz hőfoka 100 fok Celsius, tehát a forrás pontján áll. Csak nagyon kevéssel alacsonyabb hőfoka van a Strokkio forrás vízének Izland szigetén. A budapesti hőforrások közül a Széchenyi-fürdő a legforróbb: hőfoka 74 Celsius fok, 960 méter mély fúrt kútból tör fel. A Gellért-fürdő tizenkét forrásának vize 45—47 fok. Németország legforróbb forrásvíze a 77 fokos burtscheidi. Nagyon forró hévízi források vannak Új-Zélandban. Gyógyító erejűek a bennszülöttek már ósidő óta használják csúsz és számarköhögés ellen.

Kimutatás készült Nagykőrös gyümölcsterméséről. Ezt a jelentést a város adta ki, abból a célból, hogy kimutassa, milyen nagy értékek mennek veszendőbe az automobilon való szállítása folytán. Eszerint a város termelőinek 6484 hold gyümölcsösük van 26.500 cseresznyefával, 42.700 meggyfával, 222.600 szilvafával, 71.000 almafával, 30.500 körtefával, 47.500 barackfával, 17.000 diófával és 107.000 más gyümölcsfával. Ezek átlagtermése 161.000 q, de ebből 10.000 q nem értékesíthető a szállítás költsége miatt.

Jó mellékkereset gazdaságokat látogató biztosítási ügynökök (vagy mások) számára faiskolai-képviselő. Kolauch faiskola, Szeged.

Magyarország várható agrárkontingensei Németországban. A bajor mezőgazdasági tanács Münchenben tartott nagygyűlésen báró Braun német mezőgazdasági miniszter bejelentette, hogy a belföldi árnyívó megvédése céljából a kormány kontingentálni fogja a káposzta, paradicsom, hagyma, vágott virág egyes gyümölcsfajták, szőlő, zab, vágómarha, szalonna, zsir, vaj, sajt, hal, borsó és törmelékrizs bevitelét. Előreláthatólag a német kormány az elmúlt 2 év beviteli adatai alapján fog javaslatot tenni a Magyarországnak szánt kontingensek tárgyában.

Bérlőnaggyűlés összehívását tervezik a földbérlők. A Földbérlők Szövetsége bérlőnaggyűlés összehívását tervezi. Ennek legfontosabb tárgya a bérlők körében mutatkozó bajok illetve fizetési zavarok növekedése és ezzel kapcsolatban az egyezkedési kvóták fizetése körül mutatkozó nehézségek, melyek szükségessé teszik, hogy a kormány a gazdák javára teendő hitelügyi rendelkezések kerelébe bevonja a földbérlőket.

Megindult az orosz gabonakivitel. Gabonakereskedelmi körökben eddigi jelentések alapján biztosra vették, hogy a közeljövőben az orosz gabona kínálatával nem kell számolni. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a múlt hét végén megindult az orosz gabona kínálat úgy Hollandiában, mint Angliában.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvizet szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó és munkaképességet.

Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „**Ferenc József**” keserűvizet mint igen jó béllisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a **Ferenc József** víz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nemzetközi terméshelyzet. A Nemzetközi Római Intézethez érkezett hivatalos távirati jelentések alapján a terméshelyzetről az Intézet a következőket közli: Az Egyesült Áll.-ban a száraz időjárás akadályozza az őszi vetési munkálatokat, melyek általában elvannak késve. Argentinában a gabonavetések fejlődése kielégítő. Egyes provinciákban jelentékeny rovarkárók tapasztalhatók. Az ország középső részein a vetések fejlődése normális a közép-pampákon és Buenos Ayres tartományban pedig jó. Az árpa és zabvetések állása kielégítő.

A románok vádat emeltek egy magyar pap és tanító ellen a tulipános kapuk miatt. Szék, szolnokdobokamegyei községben a református iskolának új kaput készítették. A fülgyfakapufélfákra tulipánokat faragtak, a virágokat pirosra s a leveleket zöldre festették. Másnap reggelre a széki magyarok megboltrákozva állák hogy a gyönyörű kaput valaki kormos olajjal bekente. Kis Lajos tanító egy cédulát írt és kiragasztotta a kapura. A cédulán ez állott: „Lássátok magyarok mennyire gyűlölnék minket”. Kis Lajos tanítónak jogos felháborodásában írte céduláját a csendőrőrmester eltette, Kis Lajos letartóztatva és államellenes izgatás címén a dési ügyészségre kísérte. Csak Bene dr. ügyvéd közbenjárására több napi fogság után helyezték szabadlábra. Az eljárást azonban megindították ellene és Csekme Ádám széki református lelkész ellen is, mert Csekme rendelte el, hogy a kapufélfákra tulipánokat vészenek. A dési törvényszék most tárgyalta Csekme és Kiss ügyét. A tanuvalomások után kiderült, hogy a széki magyarság vezetőinek eljárása nem sértette a román állam tekintélyét és cselekedtüik nem minősülhetők államellenes izgatásnak. Ezen az alapon a törvényszék Csekme Ádám református lelkészét és Kiss Lajos tanítót felmentette az alaptalan vád alól.

Amerikába nagy arányban csempészik a „Szake” nevű rizsből égetett pálinkát.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gyomai járás kibővítése.

A megyék határa gazdasági elválasztó határ is egyuttal. Mezőtur, Turkeve, Dévaványa közvetlen szomszadságunkban annyira távol esnek tőlünk, hogy Békéscsabán otthonosabbak vagyunk, mint e szomszéd városokban.

Talán mégsem szakad le a magyar égbolt, ha a régen vont megyehatárokat, melyek a kiépített vonat és úthálózat szerint ma már útját állják a gazdasági és kulturális kifejlődésnek, kiigazítják. Ilyen kiigazítással esnek Dévaványa Békésmegyéhez, mégpedig a gyomai járáshoz. Ezzel Dévaványa megérdemelten hozzájutna a rég sóvárgott közigazgatási elviselhetőséghez, ha egy nap alatt akár háromszor is beutazhatna járási székhelyére.

Járásunk akkor területre és lélekszámra is megütné a mértéket és nem nyugtalanítanának bennünket időnkint, hol a járásbiróság, hol az egész járás megszüntetésével. (Mert ha egyszer majd nem lenne olyan nagy súlyú képviselőnk, ki eddig e szándékokat meghiusította, esetleg mégis megszüntetnének bennünket.)

A gyoma—dévaványai út állandó burkolattal történő kiépítésével élénk forgalom indulna meg Dévaványával. Milyen előnye volna a dévaványai polgáristáknak és szüleiknek, ha a gyerekek fél nyolckor indulhatnának autobusszal és 8 órakor az iskola előtt szállnának le.

Gyoma, Endrőd nem bírt el egy adóhivatalt, de Dévaványával elbírnánk azt.

Sok-sok észszerűség adódik belőle, ha Dévaványát hozzánk csatolják. Gazdasági és kulturintézményeket létesíthetnénk, melyeket külön-külön nem tudnánk felállítani.

Akkor a gyomai járás or-

szággyűlési kerületnek is elég nagy lenne.

Végezetül: talán Turkeve lemondana arról, hogy Csudaballát elkaparintsa tőlünk, mert elrontaná vele a kijavított új megyehatárunkat.

W.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Október hó 14-én tartott a képviselőtestület rendkívüli közgyűlést, melyen a következő határozatokat hozták:

Az iparostanonciskolai felügyelőbizottságának tagjaiul megválasztották Pánczél Emil főjegyzőt, Pélermann József ny. főjegyzőt, Répás Pál, B. Kovács Lajost, Kovács Gergelyt, F. Kiss Gábort.

A Körös—Tisza—Maros Árm. Társulatnak eladott ingatlanokra vonatkozó szerződéseket jóváhagyta.

Kerekes Károly kérelmét a haszonbér elengedése tárgyában Kató Lajos jegyző felszólalása után elutasította.

Nagyobb vitát váltott ki a villanyóra díj és órahasználati díjak leszállítása. Régen dolgozik már így irányban a község, azonban eredmény nélkül. Most Pánczél Emil főjegyző közbenjárására a villanyáramdíj a villanyáramdíjat 7 tized fillérrel szállította le 10 fillére, az órahasználati díjat pedig 1 pengőre. A vágóhídi villany bevezetése a községnek mintegy 4000 pengőjébe kerülne, így az Elöljáróság javaslata az volt, hogy ez vétessék le a

napirendről. — Felszólalások hangzottak el oly irányban, hogy a község forduljon felülvizsgálati kérelemmel a minisztériumhoz, ahol majd találnak valami módot arra, hogy az áramdíjak leszállítsanak akkor, amikor már mindenütt 6—7 fillér az áramdíj, csak Gyomán ilyen drága. Ebben azonban nem halárolták.

Közben Répás Pál lelkész tartott emelkedett szárnyalású beszédet gróf Klebelsberg Kunó volt miniszter elhalálozása alkalmával. Nevezett érdemeit jegyzőkönyvben megörökíteni határozta el a képviselőtestület és a gyász jeléül 5 percre felfüggesztette a gyűlést.

A ligeti vendéglő haszonbérlete ügyében, Dr. Tardos Gáspár, Répás Pál és Nyisztor Péter szólaltak fel az ügyben, kifejtve, hogy a felajánlott biztosíték a község részére megfelelő. A képviselőtestület szavazattöbbséggel a biztosítékot nem találta megfelelőnek.

Kató Lajos jegyző szabadságolását tudomásul vették.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés 3/4 12 órakor véget ért.

Békésvármegye állítólagos kibővítése, egyben megcsonkítása.

A statisztikai hivatal térképészeti osztályán egy igen érdekes térképtervezet készült el, mely a belügyminisztérium beosztása és rendelkezése alapján, az összevont megyékkel együtt jelenleg 25 csonka-oroszági vármegyét 18 vármegyére vonja össze. E tervezet

szerint Biharmegye a cséffanagyszalontai járást Békésvármegyének adja át s Békésvármegye a csonka-aradmegyei területtel egyesül. Ugyancsak Békésvármegyéhez csatlakozik Dévaványa község is, viszont Békésvármegye, Tótkomlós, és Békéssámsón községeket

Csongrádvármegyének adná át. A vármegyék területének változásáról már régen süttog-nak, de hogy a változások egyáltalán és a vármegyénkre vonatkoznak pedig a fenti értelemben fognak-e megtörténni, az még igen kérdéses dolog.

Felhívás a leányokhoz.

A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza tudomására a mi kedves leánykáinknak ama — bizonyára — nagyon örvendetes hírt, hogy a leány egyesületi munkák f. évi október hó 26-án, szerdán délután 2 órakor az egyháztanács termében megkezdődnek.

Szerettel várunk és hívunk mindenkit. Az a meggyőződés vezet és irányít bennünket, hogy a jövőnek neveljünk és építsünk. Ebből a nagy, de szép és gyönyörűséges munkából kiveheti minden leányka a maga részét, akiben buzgóság és igazi keresztyéni hit van. Minden leánynak az a legdrágább ékkessége, ha szívének nemes, tiszta voltát, lelkének tisztaságát megőrizte s hitben erős. De azt sem szabad elfeledni, hogy ez a legkevesebb, a mi nélkül a leány nem lehet el. Szomorú, szármalmas a hit nélküli férfi, de a hitetlen nő egyenesen visszariasztó.

LEÁNYOK! A magyar haza titóletek sokat vár! Vegyetek részt a nemzetmentés nagy munkájából! Református Sionunk kitárt karokkal vár. Tiszta hiteteket meggyőződésüket akarja erősíteni és megtartani. Lorántffy Zsuzsanna, Bethlen Kata példája buzdítson mindnyájotokat. Ti lesztetek a jövő magyar egyházának a tagjai. Előkészültetek-e már erre a nagy feladatra? Jöjjetek a leány-egyesületbe, itt egyesüljétek testvéri szeretetben, itt erősödjétek hitben, itt kedveljétek meg a szépet, a jót, az erényt, a szívjóságot és a lelki gazdagságot. Hívjatok mindenkit magatokkal!

Minden édes anyát is kérünk tisztelettel és keresztyéni szeretettel, hogy buzdítsa leánykáját erre a szép munkára. Itt tagdíj nincs. Mi nem pénzt kérünk; mi szívet

és hitben erős lelket akarunk, mi a jövőnek óhajtunk építeni a lelkek egységéből és hitbeli buzgóságából. Minden szerda délutánt a lelkiekben való épülésre használjanak fel! Ha minden édes anya megteszi a maga kötelességét s minden leánya meghallja a legdrágább édes anyának, az anyaszentegyháznak hívó szavát s követi azt, akkor egyházunk és hazánk ékességei, erősségei és drága kövei lesznek! Isten adjon elhatározást és áldja meg a jó munkát.

Gyümölcsstermelők tizparancsolata.

1. **Gyümölcsfáid értékek!** De hogy megfelelő jövedelmet hozzanak, kellő gondot kell rájuk fordítanod és lelkiismeretesen betartanod mindazokat a tanácsokat, amelyek segítségével több és értékesebb termésed lesz.

2. **Gyümölcsfacsemetéidet** ne a piacon vagy faluról-falura járó hálózatoktól vedd meg, hanem megbízható, ellenőrzött faiskólákból szerezd be! Sohasem tudhatod, hogy a kéz alatt vett oltvány nem fertőzött-e és hogy milyen gyümölcs terem majd rajta. Könnyen behurcolhatod gyümölcskertedbe a legveszedelmesebb növénybetegséget és tönkretetheted egész faállományodat. Vagy hosszú évek multán jössz csak rá arra, hogy egészen más gyümölcs terem a fán, mint amit vártál. **Gondosan válaszd ki a fajtát, amit termelni akarsz.** Mert nem érsz el mindengyümölcsfajtával megfelelő eredményt. Gyümölcskerted talaja, a vidék éghajlati viszonyai, a szállítási lehetőségek határozzák meg azt a gyümölcsfajtát, amely a legjobb és legértékesebb hozamot ígéri. **Ne termessz sokfajta gyümölcsöt!** Jobban járj, ha csak 2—3féle gyümölcs terem a kertedben. És csak olyan, amit a környékbeli termelők is természetnek. Mert így nagyobb minőségű, egyszerre érő gyümölcs lesz a körzetben, amit könnyebben lehet értékesíteni és szivesebben jön le érte a vevő.

3. **Ápold gyümölcsfáidat!** Ne hagyd őket vadon nőni. Ne mulaszd el kellő időben a szükséges szaksterü metszést, a talaj fásítását, a trágyázást, az öntözést stb. Bőségesebb termés hálaíja meg munkád.

4. **Védekezz a kártevők ellen!** Csak egészséges gyümölcsért érthetsz el jó árakat. Férges, beteg gyümölcs nem kelendő portéka és rontja a jó áru értékét is. Csökkenti az értékesítési lehetőségeket is. Egészséges bő termésre csak akkor számíthatsz, ha a kártevők elleni védekezésed **szaksterü és az előírásoknak tökéletesen megfelel.** De nemcsak neked kell védekezned, szomszédaidnak is. Mert hiába a legkételetesebb védekezés, ha a szomszéd ápolatlan kertjéből átkerülnek hozzád a kártevők. Kísérel figyelemmel a szomszéd védekezési munkáját.

5. **A gyümölcsöt kellő időben szedd le a fáról!** Ne hagyd túlnőni, mert így könnyebben romlik és hosszabb szállítást nem bír el. Jegyezd meg: az alma, körte, birs, naspolya **utánérik**, tehát féléretlen is szedhető; a szilva, cseresznye, meggy, Barack, dió, mandula, mogyoró leszedett állapotban már **nem érik be**, tehát ezek a teljes beérés előtt (azaz, ha a gyümölcs gyengéd csavarásra leválik szá-

rától) legfeljebb 2—3 nappal hamarabb szedhetők. A **beérésre** szánt gyümölcsöt szedd féléretlen, **lekvár és íz** készítésére szánt gyümölcsöt pedig teljes beéréskor.

6. Nedves vagy felmelegedett gyümölcsöt lehetőleg ne szedd, mert az ilyen gyümölcs gyors romlásnak indul. Ezért a **gyümölcsöt korán reggel harmat után vagy alkonyatkor szedd.** Ha nedves vagy felmelegedett gyümölcsöt szedtél, úgy azt csomagolás vagy elszállítás előtt szárítsd meg, illetve hűtsd le. A gyümölcsöt **kizárólag kézzel, szárral együtt szedd a fáról.** Vigyázz, hogy a gyümölcsöt **ütődés ne érje** vagy a szedésnél meg ne nyomd, mert az ütődött gyümölcs jelentékenyen kisebb értéket képvisel és könnyebben romlik.

7. **Vigyázz a gyümölcs csomagolására!** A leszedett gyümölcsöt rakd óvatosan tiszta papírral kibélelt ládába vagy kosárba, de sohasem vegyesen! **A gyümölcsöt válogasd és osztályozd** minőség, nagyság és az érettség foka szerint. Férges, sérült, apró, túlérett gyümölcsöt ne keverj a jó közé, mert az lerontja a jó áru értékét is. Egy ládába vagy kosárba csak egyfajta, egyminőségű és egy osztályba tartozó gyümölcsöt tégy és a vevő megtévesztésére áruidat ne diszitsd. **Igyekezz egyforma előírással csomagolóeszközöket használni.**

8. A gyümölcsöt az **értékesítésig tartsd hűvös és száraz helyen**, hogy az lehűtve és frissen kerüljön a piacra. Szállítás közben óvd a gyümölcsöt rázódástól, portól és melegtől, s ezért a gyümölcsöt lehetőleg rugalmas kocsin szállítsd vagy ha ilyen

nincs, rakj a ládák vagy kosarak alá vastagon szalmát és a gyümölcsöt fedd le takaróval.

9. **Közös munkával — nagyobb eredmény!** Vedd tudomásul: olcsóbb a facsemeték beszerzése, könnyebb és kevesebb pénzbe kerül a kártevők elleni védekezés, jobb eredményt és magasabb árakat érsz el az értékesítésnél, ha mindezt **a többi termelőtársaddal együtt közösen végzed el.** Ezért tömörülj, egyesülj társaiddal, mert közös erővel, együttes munkával többet és könnyebben tudsz elérni, mint egyedül, önmagadra hagyatva.

10. **Miként jön segítségedre a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete?** Ha tudni akarod, hogy milyen facsemetéket ültess, honnan szerezheted be a megbízható, ellenőrzött, kedvezményes áru oltványokat, milyen gyümölcsfajtákból várható vidékeden a legjobb eredmény, miként ápd gyümölcsfáid, mily módon védekezz a legeredményesebben gyümölcsfáid kártevői ellen, mi gyümölcsöd részére a legmegfelelőbb csomagolás, miként értékesítheted legelőnyösebben termésedet, hogyan szervezkedj, hogy mindezt könnyebben érhesd el,

ugy fordulj bizalommal a „GYÜMÖLCS-TERMELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ”-hez, a magyarországi gyümölcsstermelők központi érdekképviseletéhez (Budapest, VI., Andrassy-ut 8. Telefon: 202-94.) amely minden kérdésre kimerítő és szaksterü felvilágosítást nyújt.

Tyúk.

Hányféle tyúkot ismerünk? Van kis tyúk, van nagy tyúk, van parlagi tyúk, van külföldi tyúk — „Múmadár“, van falusi, van városi és sok mindenféle más tyúk.

Minket, gazdákat, a sokféle tyúk közül legjobban érdekel a mi leghűségesebb és legmegbízhatóbb tyúknunk, vagyis a tojást tojó s házilag nevelt tollastyúk. Ezek között is a legjobban szeretjük a sokat tojó tyúkot, melynek husa olyan finom porhanyó és zamatos, amilyen külföldön nincs s azért annak tőzsdei ára külföldön magosabb mint a külföldi Léghorn-nak, a csupa lábnyak Rhode-Island-nak és egyéb műtakarmányon és halliszten nevelkedő tyúk-fajtának — „Múmadárnak“.

A mi parasztyúknunk, melyet az urak „parlagityúknak“ szoktak nevezni, egészséges, kellemes ízű sárga tojással és izletes hússal — csemege tyúkkal, szokta megajándékozni, vele törődő gazdáját még akkor is, ha a szántó, a tartós szárazság miatt szorult magot ad, a gyümölcsös pedig, éppen ezen okból termésének legnagyobb részét érés előtt lehullatja.

Ez a baromfi a gazdának leghűségesebb társa. Ez bejár nagy területeket, lábaival szorgalmasan kapirgál, hogy ne a gazda kezéből éljen, hanem a saját maga erejéből keresse meg mindennapi

élelmét. Ez az élelem áll mindabból, ami a gazdájának kárt akar okozni t. i. csimazból, ormányos bogárból, molylepkékből, hernyókból és minden néven nevezendő kártevőből. Ez a baromfi megérdemli, hogy gazdája megbecsülje, szeresse és dédelgesse. Egyidőben a hozzá nem értő városi és mindent tudó, u. n. „szakemberek“ azt mondták, kiirtani a parlagityúkot, tenyészteni azt a fajt, amely idegen faj, tehát külföldi. Érvül azt hozták fel, hogy az idegen tyúk többet tojik. De, — mert tudásuk csak beképzelt volt, — azért nem tették hozzá azt, hogy nevelése drága, fáradságos, hogy a betegségekkel szemben nem ellentálló s azért kevesebb hasznót hoz Magyarországon, mint a magyar tyúk. Sem azt nem mondták meg, mert nem tudták, — mint mindenttudók, hogy a külföldi nálunk nem azt keresi, ami nálunk elég van, hanem azt, ami nálunk nincs, t. i. a magyar csemege-tyúkot, melynek husa porhanyó, izletes, zamatos s nem oly száraz, mint az ő „Múmadaruk“ húsa. Ha ezt eszed, azt hiszed, szalmát esszel, annyira iztelen és rágós. Az említett mindent-tudók, szalongazdászok, irodás szakemberek azt is elfelejtették megmondani, hogy a mi magyar tyúknunk is ad annyi tojást, mint a külföldi tyúk, ha

azt épp olyan drágán eteted kézből, mint ahogy azt megkívánja a külföldi „Nemes tyúk“ — „Múmadár“.

Ez a „Múmadár“, jó, sőt szükséges vár felfrissítés céljából, azért ajánlom, hogy ha még sohse használtál ilyen kakast, most vegyél egyet, és állítsd azt be, mint apaállatot, tyúktenyésztésedbe. Ma, október 22-két írjuk. A tyúkok életében ez egy időszak, mely a legkevesebb hozamot adja és a legerősebb etetést és legjobb ápolást kívánja. Röviden ezt vedlés idejének, tollváltás idejének nevezik. Mire e sorok az újságban napvilágot látnak, addigra tyúkajtok tul vannak e veszedelmes időn s azért nem beszélek arról, hogy a vedlés idejében hogy bánjál és hogy etesd tyúkajdat. Neked fontosabb az ezután következő idő, azért arról kívánok beszélni.

A baromfi, ha a vedlést jó erőben uszta meg, akkor november végén, december elején elkezd tojni, de csak akkor, ha van legelője és meleg istállója. Ha a fa tetején ül s ottan fázik éjszakánként, akkor még a gazdájának kalácsa sem lesz sárga attól a tojástól, amit az ő tyúkja tojik. Helyezd azért tyúkajdat a téli hónapokra istállóba, vagy meleg ól fölé. Ha van pajtád, melyben pélyvát tartasz és amelyben heremurvát talál tyúkod, akkor bizony számíthatsz arra, hogy karácsonyra és újévre sárga lesz a kalácsod és lesz jó áron való értékesítésre eladó tojásod.

Ha tyúkod húzó sertésed vályuján jól lakhatik, ha pajtádban murvát és hideg elleni védelmet talál, akkor korán megkotyít, mert korán letolja a keltetésre való tojás adagot, vagyis tyúkonként a 17—21 darab tojást. A korán keltett tojás csirkéi hozak a legtöbb hasznót a tyúkot nevelő gazdának. Mert, ha ezeket jól eteted, hat hetes korában drágábban adhatod el, mint azt a tizenkét hetes csirkét, mely kéthárom héttel később bujik ki a tojásból. Ebből láthatod, hogy a tyúkoknak érdemes istálló vagy ól meleget adni és megengedni azt, hogy ott kapirgáljon télen, ahol kapirgálni lehet, más szóval a pajtádban, a polyvásban és istállóban. Tanácsos hidegben a baromfinak langyos ivóvizet adni, naponta többször. Meghálálja ő ezt tojásban és drága, korai csirkében. Becsüld, szeresd baromfiadat, mert az hálás minden jó szóért, melegért és gondoskodó szeretetedért.

Eddig a baromfiról beszéltem, most beszéljünk a pénzről, a zsebedről. Tudom, azt mondod, hogy mit ér nekem a szép szó, ha azt nem tudom pénzre átválttatni. Ebben is igazat adok neked. Rendeld meg „A Magyar

Baromfi Ujságot" Budapest IX. Csarnok tér 5 H/11. Küld be tojás termelésedet erre a címre, mert ebben biztos vevőt találsz és biztos fizetőt, ki azonnal elszámol a beküldött tojásról, az élve, vagy vágva beküldött baromfi áráról. A lap előfizetése 1 évre 6 pengő, melyet sokszorosán megkeresel az által, hogy vele, illetve általa értékesíted tojásaidat és baromfiaidat. Ha van gyümölcsöd, gyapjud s eladó marhád vagy gabonád, nyári vagy téli burgonyád, azt legjobban értékesíti a „Gazdák Termelést Irányító és Értékesítő Szövetkezete, Budapest, IX. Lónyay ut 18/b. Telefon: 89-2-33.

Arra kérek kedves gazdatársaim, hogy bizalommal fordulj hozzám, bármely gazdasági kérdéssel, (leveleddben, válaszbélyeggel) s én mint veletek érző gazda, legjobb tudásom szerint, őszinte, nyílt és lelkiismeretes választ fogok nektek adni. Megjegyzem, hogy mind ez nektek semmi másba nem kerül, csak válaszbélyegbe. Semmiféle díjazást, tiszteletdíjat vagy ajándékot nem fogadok el. Amit tesztek, becsteléből tesztek, amit írok, azt egy élet-tapasztalat tanulsága képpen vegyétek, azzal a tudattal, hogy minden szavammal benneketek akarlak szolgálni, nektek hasznot szerezni, anélkül, hogy abból nekem egy fillért kitevő hasznom lenne. Szeretem a gazdálkodókat, szeretem a népet, szeretem vérből való véretem s azért nagy öröm nekem, titeket szolgálni, jövedelmeiteket biztosítani és fokozni, megélhetéseteket megkönnyíteni szavammal, tudásommal és szeretetből veletek között tapasztalataimmal.

Az Isten áldása és segedelme legyen rajtatok és szegény hazámon, melyet agrárország létére nem agráriusok, hanem mások vezetnek s ezért jutottunk oda, ahol vagyunk.

Ormándlaki Waisbecker Antal.

Anyáknak, nevelőknek.

Igénytelen külsejű, szürke kis fűzet fekszik előttem. Ha felnyitom, nem lehet letenni, világosság, értelem s a gyermek okos megértése árad belőle.

Ma már nemcsak divat, de komoly kötelessége az anyáknak kis gyermekeikkel megfelelően foglalkozni. Senki sem mondhatja: nem értek hozzá, ideges vagyok, nincs türelmem. Meg kell tanulni, amennyire lehet, ha saját lelkiismerete és gyermeke későbbi kritikája előtt nyugodtan akar állani.

Ez a könyv megtanít a 3—6 éves kisgyermekkel megfelelően foglalkozni. Még hozzá németül, német kisasszony nélkül, alaposan, napról-napra közölve a tenniva-

lót. Sok jó és okos tanács is van benne, akadályok leküzdésére.

Minden anya és óvónő kezébe adnám és tudom, megköszönnék nekem, illetve a szerzőnek, aki Szarvason német játszóotthont alapított és vezet, kitűnő eredményel.

A kis fűzet minden hónapban megjelenik Szarvason, dr. Wolfné Déri Erzsébetnél.

HIREK

Hirtelen halál. Örs Rezső, pankotai gyógyszerész, a megszálly területéről induló bánáti filléres gyorsvonattal pénteken délután fél 2 órakor érkezett Mezőberénybe, Klein Miksa gabonakereskedő, nagybátyja látogatására. Az életerős, egészséges 49 éves gyógyszerész, amidőn rokona lakására érkezett, arról tett említést, hogy Csabán virslit evett s úgy érzi, nem lett jól neki, ezzel összeesett és meghalt. Pankotán levő családját sürgönyileg értesítették a váratlan halálesetről.

Január 1-től felére csökkenlik a borfogyasztási adót.

1800-an jöttek haza Amerikából.

Gömbös Gyula átadta a 100 pontból álló nemzeti munkatervet a szakminisztereknek.

Körmendy Mátyás lesz Klebelsberg gróf szegedi kerületének képviselője.

Sztrájkolnak a gyulai szövőgyári munkások.

Gyula város, mint elsőfoku iparhatóság megállította a Bedeaux rendszerrel való munkáltatást a költőgyárban.

A kormány megszüntette a statáriumot.

A múlt évi egynegyedére hanyatlott szarvasmarhaexportunk, amely ez év május-augusztusában már csak 17.696 darabot tett a tavalyi 45.815 darabhoz szemben. Az export értékének hanyatlása még nagyobb arányú volt: 27.8 millióról 7.3 millió pengőre.

Tizenkét eltűnt gépgyár. A gazdasági krízis különösen gépiparunkban végzett nagy pusztítást. Az utóbbi években tizenkét gépgyár (Lipták, Kistarcasai, Magyar Motor és Gépgyár, Schlick, Vulkán, Magyar-Belga, Teudloff, Győrffy-Wolf, Roithmüller, Pohl-féle gépgyár, Magyar Általános Gépgyár és Wörner-gyár) szüntette be az üzemét. A megmaradt gyárak is erősen redukált tevékenység keretében várják a jobb időket.

6—7—8 fillér a szálló kilója Kiskunhalason.

BUTOROZOTT SZOBA
külön bejárattal esetleg előszobával kerestetik hosszabb időre. Jelentkezni lehet a Szerkesztőségben.

Sokszáz levél! Óriási levéltömeg érkezik naponként Tolnai Világlapja kiadóhivatalába. Ezekben a levelekben az olvasók elismerésüket fejezik ki a népszerű képeslapnak azért, hogy árát 60 fillérről 26 fillérré és 26 fillérről 20 fillérré szálaltotta le. Egyetlen héten sokszáz olvasó üdvözölte Tolnai Világlapját, amely most hétről hétre új köntösben pompás színes címlappal, gazdag tartalommal és a régi terjedelemben jelenik meg.

A Nemzeti Bank a kamatlábat egy fél százalékkal csökkentette.

A rokkant törvény benyújtásával kezdi meg működését a Gömbös kormány.

Malomfellenőröket neveztek ki a kinevezett malomfellenőrökből. Minden pénzügyigazgatóság négy malomfellenőrt kapott.

Jó mellékkereset gazdaságokat látogató biztosítási ügynökök (vagy mások) számára faiskolai-képviselő. Kolauch faiskola, Szeged.

Drukkoló rádióénekesek. A mikrofon sztárjai a Délibáb új számában elmondják legérdekesebb rádióélményüket. A Délibáb minden héten pompás rádióműsort közöl, azonkívül, hogy a rádió film és színházi világ minden érdekes eseményéről beszámol. Folytatásos regényt és keresztrejtvényt közöl még a népszerű képeslap. Érdekes pályázata keretében ezer ajándékot oszt ki. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít.

A gyulai avangélikus lelkész állást cserél a csorvási evangélikus lelkésszel.

Amerikában minden 5-ik Magyarországon minden 504-ik emberre jut egy autó.

A porosz egészségügyi tanács törvényjavaslatot dolgozott ki, amelynek értelmében a szellemileg alacsonyabbrendű egyéneket, szekszuális bűnözőket és más közveszélyes személyeket a jövőben sterilizálni (terméketlenné tenni) fogják.

Ha fáradt és izgatott, ha álmállanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat okait s elhárítja a vértőlulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a **Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Budapesten naponként 350.000 liter tej fogy el, ami évente 150 millió liter és ez 14 fillérréval számítva 18 millió pengő.

A Lajosmizse melletti Kláber szőlőtelepet, 720 holdat, holdanként 760 pengőért vette meg a Magyar-Olasz Bank.

Jugoszlávia ideai tengeri termése 55 millió métermázsa, ebből 18 millió métermázsa feleslegesen marad.

OKTATÁS.

A gimnázium alsó 4 osztályára külön latin, gramatika, lelkiismeretes tanítását vállalja némi díjazás mellett. **Cím: JAKUS JÓZSEF** fősztolgabíró-ságnál.

Romániában azt tervezik, hogy a 20 holdan alóli gazdák adójukat búzában is fizethessék.

Zsilinszky Endre képviselő 1500 falu építését javasolja.

Franciaország új állatkontingensei Magyarországra részére. A francia kormány a beviteli kontingenseket a 4-ik negyedre Magyarország részére a következőképpen állapította meg: Vágóló 400 drb. Élőbirka 18.600. Vágómarha 10 q. Saarvidékre 300 q. Birkahus 700 q. Hentes áru szalámi 137.5 q.

Hollandiában egyre nagyobb tért hódít a dunai árpa. A dunai árpa utóbbi időben tért hódított a holland piacon. Orosz árpából ugyanis csak kis tételeket kínálnak, így a dunai árpanak a rotterdami piacon nincs erősebb versenytársa. A dunai 60—61 kilós árpa körülbelül 3.70 hollandi forintért, 67—68 kilós áru 4.10 forintért értékesíthető a rotterdami piacon.

Gyomai Közművelődési Egyesület.

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját november hó 4-én az Uri Kaszinó nagytermében tartandó

KULTUR ESTÜNKRE!

Herdy Béla mérnök:
KORSZERŰ ÉPÍTÉS.

Voltaire: ASSZONY HŰSÉG.
Szatirikus játék.

Kiállítás. Az Országos Pomológiai Bizottság értesítése alapján közöljük lapunk olvasóival, hogy az október 30-tól november 2-ig tartandó és hirdetett gyümölcskiállítás nem f. évi október hó 30-tól november 2-ig és nem a m. kir. Kertészeti Tanintézet (Budapest, Nagyboldogasszony-utja 45 sz.) helyiségeiben, hanem folyó évi november hó 5-től 7-ig bezárólag az Iparművészeti Múzeum (Budapest, IX. ker. Üllői-ut 53-55 sz.) helyiségeiben, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület által rendezendő virág és gyümölcskiállítás keretében lesz megrendezve.

A cukorkartel új egyezményével akadályozza meg, hogy egyes kereskedők olcsóbban adhassák a cukrot.

A kézműves iparosokat egészen felmentették a forgalmiadó alól.

Leégett Anglia egyik legnagyobb repülőgépgyára.

Rendelet a szükségmunkások biztosítási járulékaikról. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az inség enyhítésére irányuló hatósági tevékenység körében szeptember 1-től 1933. augusztus végéig szükségmunkát végző egyének betegségi és baleseti, valamint öregségi rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítási kötelezettsége szünetel.

Kecskemét idei kivitele összesen 1457 vagonot tett ki gyümölcsből és zöldségféléből a múltévi 2342 vagonnal szemben. Lényeges csökkenés mutatkozott a cseresznye-, meggy-, uborka-, szilva- és szőlőkivitelnél, míg a barackkivitel növekedett.

Gyenge a bortermés Romániában. Az idej román bortermést szakkörökben 25 százalékkal kisebbre becsülik a múltévinél. Már a múlt évi termés is 25 százalékkal gyengébb volt az 1930 évinél.

Egy párisi lap közös pénzegységet ajánl Közép-Európának.

HÓ- és SÁRCIPÓJÉT

mindenfajta gummit vulkanizáltasson „UNIVULCO“-val kizárólag KISS LAJOSNÁL Gyoma, Ill., Wesselényi u. 9 szám.

PUBLIKACIÓ.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosaival, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemben a hölgyfodrászatot megnyitottam, készítek a legdivatosabb frizurákat: női ondolás 50 fillér, fejmosás petrollal 50 fillér, hajvágás 50 fillér, gyermek baba hajvágás 40 fillér. Házhöz kijárást is vállalok. Bérletjegy 12 szám ondolásra 5 pengő. Figyelmes és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrabecsült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel Koloh Antal uri és női fodrász.

A Gyomai II. sz. Vadásztársaság a megüresedett vadőri állásra pályázatot hirdet. Gyoma és Endrődön lakó nyugdíjasok fizetési igényeiket feltüntető pályázatukat személyesen nyújtsák be Klein Sándor elnöknek.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézájánál.

SAKK

A gyomai Márky sakkör október 9-15-ike közt tartotta emlékversenyét magyar sakk-mesterek és főtornajátékosok részvételével dr. Márky Barna alispán fővédnöksége alatt.

Nem mindennapi esemény ez a sakkozók életében, hogy Gyomához hasonló községben, ilyen szép számban mérjék össze tudásuk erejét. A verseny mint azt a résztvevők névsora mutatja országos hírre tett szert, mert a magyar sakkozók figyelmét magára vonta és általános érdeklődést keltett. Hogy községünk ilyen eseménnyel dicsekedhet **Bácsy Elek** társulati igazgatónak, ezen nemes és szórakoztató játék iránt mindenkor tanusított szeretetének, támogatásának és **Bakos József** lb. főszolgabíró fáradhatatlan szervezőképességének köszönhető.

A gyomai közönség megértő támogatása hiányában

anyagi eredménnyel nem igen lehet dicsekedni, mely aszerény díjazást vonta maga után, (I-ső díj 50 P., II-ik díj 30 P., III-ik díj 20 P.) de annál nagyobb az erkölcsi siker, mert a mai nehéz időkben is alkalmuk volt a helybeli sakkozónak, hogy tudásukat fejleszthessék.

A verseny eredményét a táblázat mutatja. Nem volt feltűnő Jakab győzelme, kinek külön játékerejét, tudását és lendületét

ismerjük.

Havasinak az „olympiai“ mesternek a rövid versenyen az erős ellenfeleken kívül a balszerencsével is küzdeni kellett s ez elég volt, hogy második helyre szoruljon. Jól játszó a Magyar Sakkvilág szerkesztője Tóth László, aki Havasi ellen játszmát nyert. A két fiatal résztvevő Sooky és Török szintén jól megállták helyüket.

A versenyző neve	Sebők	Török	Havasi	Jakab	Kovács	Tóth	Sooky	Bakos	Pontszám	Helyezés, díjak
	1	2	3	4	5	6	7	8		
1 Sebők	—	1	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	4	IV.
2 Török	0	—	1/2	0	1	0	1/2	1	3	V—VI.
3 Havasi	1	1/2	—	1/2	1	0	1	1	5	II.
4 Jakab	1/2	1	1/2	—	1	1	1	1/2	5 1/2	I.
5 Kovács	1/2	0	0	0	—	0	0	1/2	1	VIII.
6 Tóth	0	1	1	0	1	—	1	1/2	4 1/2	III.
7 Sooky	1/2	1/2	0	0	1	0	—	1	3	V—VI.
8 Bakos	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	—	2	VII.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vatay Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalngarnitúrákat, a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrabecsült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00
Bpest k. p. é			
5-00	10-45	11-45	19-10
19-53			
11-06	11-57	18-07	19-59
2-10 é Gyoma			
6-38	11-14	12-02	18-15
2-35 é Békéscsaba			
7-31	12-09	12-40	19-10
2-41 é Gyoma			
7-24	11-47	16-41	21-56
3-53			
4-21	13-08	17-58	20-33
é Dévaványa			
4-26	13-13	18-03	20-38
é 6-48			
4-57	13-44	18-34	21-10
é Szeghalom			
4-58	13-45	18-45	21-11
é Vésztő			
5-17	14-04	19-04	21-30
é Békéscsaba			
7-27	16-10	20-58	

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Halottak napja.

Nincs nyelv, mely az elköltözöttek csendes birodalmát megszorodott szívek lélekben gyökerezőbb kedvességétől illatozó elnevezésével illetné, mint a magyar. Mert nincs nép, melynek annyiszor hanyatlott volna sötét sirba színe-virága s melyet annyiszor borított volna fekete gyászba a sors.

Temetőkert. Mondja a magyar.

Mintha nem halottai, hanem virágai pihennének ennek az itt lakó népnek e földben, a magyar anyaföldben.

Mintha ennek a magyar földön lakó népnek kedvesebbek volnának halottai, mint az élők.

Miért?

* * *

Ködbevesző emlékezet homályába hanyatlott évezrek óta állja helyét e nép e földön. Egyszer hunnak hívták, máskor avarnak. Most magyar.

Élete verejtékes munka, vagy véres küzdelem, de örökös harc. Halottai között tehát nincs és nem is lehet különbség, akár küzdelmes magyar élet koronájaként nyertek örök siri nyugodalmat, akár véres tusák emberirtó fergetegében fegyver fektette őket le a föld porába. A magyar halott mind hősi halott. Hősi halott az élőkért.

Ezért kedves, ezért temetőkert e nép szemében a holtak csendes birodalma.

Mert jól tudja, lelke mélyén érzi, hogy e földnek szülőttei mind hősi halottak lesznek egyszer, a magyar élet hősi halottai.

* * *
Ezért menjünk halottak estéjén a temetőkertbe s gyujtsuk meg pihenő kedveseink sirhalmán az emlékezés örök tűzvirágát.

Ezekben a tűzvirágocskákban ott fognak libegni elhunyt kedveseink örökéletű lelkei s az idegen földben pihenő, hazavágyó halottaink hazaröppenő szellemei.

S imé együtt leszünk velük a temetőkertben.

Gyujtsuk meg az emlékezés lángját a sirdombokon.

Mint a költő mondja:

„Kis mécsfényt neked is,
Korod büszkesége, lángszellem!“

Arany János írja ezt s akihez szavai szólnak, az

a lángszellem, a szabadságharc vérbeforult estéjén elesett Petőfi. Az idő pedig 1850 ősze.

Halottak között járt az élő, a keserű nemzeti kétségbeesés gyász-zsolozsmája sirt lefojtva a magyar lélek mélyén.

Nagy halottja volt. Az ország.

De nem halt meg örökre. Feltámadott.

A lánglelkű költő azért írja jós ihletében:

„S ha egykor századok
Multán visszatérendsz:

Legyen boldog e nép

S örömed oly tiszta,

Hogy ne kívánkozzál

Soha mennybe vissza!“

Vén deák.

Meghalt Gaál Gaszton.

Tizenegy napon keresztül figyelte az egész ország Gaál Gaszton a kisgazdapárt vezére haláltusáját. Gaál Gaszton sohse kereste a vezérszerepet. Ment volt minden hiuságtól. Sohssem lépte át a jó modor határait. A finom formák között is mindig kemény volt és határozott, soha meg nem alkuvó. 25 évvel ezelőtt került be a koalíciós kormány alatt 48-as programmal s azt ígérte választóinak, hogy kvótá-emelés nem lesz. A kormány mégis emelte a kvótát. Gaál Gaszton, aki a kormányt támogatta, ekkor lemondott mandátumáról és megkérdezte választóit, hogy ezek után maradhat-e még képviselő? A választók azt felelték: igen. Az új adójavaslatok tárgyalásánál nem tudta megakadályozni azok megszavazását. Erre otthagya a házelnöki

széket, lemondott magas méltóságáról és kilépett az egységespártból.

Melyik képviselő csinálta ezt így? Ki tette kockára a mandátumát? s ki hagyta ott jól jövedelmező tekintélyes állását a meggyőződésért? Nem tudunk reá példát. Gaál Gaszton megtette, mert férfias egyéniség volt.

Gaál Gasztonnak nagy része volt abban, hogy pártja a választásokon egyre-másra hódította meg a kerületeket.

Október 14-én jelentkeztek nála a tüdőgyulladás tünetei. Állapota 26-án délelőtt fordult aggasztóra és 11 órakor már agonizált és 2 óra 48 perckor beállt a halál.

Haláláról bensőséges részvételt vett tudomást a közönség. Gaál Gasztont a parlament halottjának tekintik. Temetése vasárnap lesz Balatonbogláron.

Az Országos Gazdasági Liga

f. évi november hó 6-án vasárnap délután 2 órakor Dévaványán nagygyűlést tart. A dévaványai helyi csoport hatósági engedély alapján tartja meg első évi rendes közgyűlését. E gyűlésre Budapestről a központi vezetőség több tagja leutazik. Kilátásba helyezték részvételüket gróf Hadik János vezérelnök és vitéz Csécsi Nagy Imre altábornagy az Országos Bethlen Gábor Szövetség ügyvezető társelnöke. A központi kiküldöttei szólanak a gazdatársadalom legégetőbb kérdéseiről.

Dévaványa egész gazdatársadalma nagy lelkesedéssel készül az imponánsnak ígérkező gyűlésre. Körösladány, Endrőd, Szeghalom, Turkeve gazdatársadalmából is sokan részt vesznek a nagygyűlésen.

Az Országos Gazdasági Liga politikamentes szervezet. Jelszava az, hogy most, amikor a politikai felfogások csak elválasztják egymástól az embereket, legelső sorban nem politizálni kell hanem cselekedni. A bajbajutott gazdától nem azt kérdi, hogy milyen a politikai felfogásod, vagy milyen párthoz tartozol, hanem segíteni igyekszik rajta. A Liga előtt a közéleti fórumok minden ajtaja nyitva áll, mert azokon nem önző pártpolitikával, hanem a magyar gazda iránti törhetetlen szeretettel zörget.

Amióta Dévaványán megalakult a helyi csoport, azóta a bajbajutott gazdák

egész során segített a Liga agilis és önzetlen vezetősége.

Felhívjuk a gyomai gazdákat is, hogy a dévaványai gyűlésre jöjjenek el s onnan haza térve Gyomán is alakítsák meg a Gazdasági Liga csoportját.

Felhívás.

A Gyomai Református Nőegyesület Elnöksége szíves szeretettel és tisztelettel kéri a Nőegyesület igen tisztelt tagjait, hogy *f. évi november hó 3-án, csütörtökön délután háromnegyed 3 órakor*, vagyis a délutáni templomi istentisztelet után a református egyháztanács termében tartandó gyűlésen mindannyian szíveskedjenek megjelenni.

Arra is szeretettel kérjük a nőegyesületi tagokat, hogy rokonaik, szomszédaik, ismerőseik közül is minél többeket nyerjenek meg ez egyesületbe való belépésre s minél számosabban jöjjenek el ezen összejövetelekre. Tagdíj nincs. Mi lelki életet óhajtunk teremteni a jó Isten segítségével és áldásával. Mindenki vegyen ez áldásból!

Baleset.

Izsó Lajos gyomai lakos szalmát szállított haza a tanyáról. Utközben állítólag tejet hozott Szerető István italmérőnek. Emiatt aztán lemaradt a kocsiról s azt reá bízta Csapó Lajos 70 éves öreg emberre, hogy csak szállítsa haza a szalmát. Az öreg becsülettel eleget is tett volna a megbízásnak azonban nem a megjelölt uton jött, hanem a vasút felől jött ki. Még pedig a szemtanúk állítása szerint már kocogva, a Karsay vendéglő előtt pedig már vadul kezdtek a lovak szaladni, de csak a szegényházig, mert ott felborult a szalmás kocsis és az öreg Csapó Lajos hatalmas ivben lerepült a

kövezetre, honnan a szegényházba szállították be. Szerkesztőségünk egyik tagja kapott fel az itt időző autóra és rögtön kihozták dr. sarkadi Nagy Pál orvost, ki a súlyosan sérült embert első segélyben részesítette. Az öreg Csapó fején és homlokán szenvedett súlyos sérülést, melynek előre nem

látható következményei lehetnek.

Mindenesetre nagy felelősség terheli azt, aki ijedős lovait egy öreg emberre bizza, aki a lóhajtásban nem olyan gyakorlott és így aztán kiteszi azt ilyen súlyos balesetnek. Az ügyben a vizsgálat megindult.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság emlékirata az „Országos földteherrendezés” kérdésében.

I. Általánosságban.

A jó földteherrendezés nemzeti érdek.

Társaságunk aggodalommal látja, hogy az utóbbi időben tervszerű propaganda folyik, amely a földteherrendezés kérdését egyoldalú jogosulatlan osztályérdekként igyekszik felütnetni, ami nemcsak igazságtalan, de súlyos következményekkel is járhat, mert nemcsak elmérgesíti az ügyet, hanem késlelteti a komoly orvoslást, már pedig, míg a mezőgazdasági termelés a jelenlegi holtpontról el nem mozdul, míg a mezőgazdák és gazdasági munkások nagy tömege normális, kibíráható életfeltételekhez nem jut, addig ez országban a főbb foglalkozási ág sem boldogulhat, sem iparos, sem kereskedő, sem tisztviselő s még a hitelező érdeke sincs biztosítva a legdrágább törvények által sem, mert előbb-utóbb tőkéje a nagy értékpusztulás miatt behajhíthatatlanná válik. A földbirtokosok, gazdák tömeges tönkremenése oly társadalomban, melyben új létalap megszerzése lehetetlen, a polgári társadalom továbbgyengülésére vezet.

A földteherrendezés végleges halogatása.

Nemcsak a nehéz helyzetben vergődő gazdák, de a nemzet egyetemes érdeke, hogy a földteherrendezés terén sürgősen érdemleges oly intézkedések történjenek, amelyek legalább 2-3 évre nyugalmat teremtenek. A mezőgazdaság üzemszaka legalább egy év — figyelmen kívül hagyva az állattenyésztés hosszabb idejét, — ebből az egy évből az első félév napról-napra csak áldozatot, újabb befektetést kíván a gazdától, melynek gyümölcsét csak hosszú hónapok múlva

élvezheti. A mai bizonytalan helyzetben, amidőn napról-napra szaporodik a tönkrement, vagy félig már tönkrement gazdák száma, sok gazda nem bírja el a termeléssel együttjáró áldozatot és kockázatot, azért észrevehetőleg hanyatlóban van a mezőgazdasági termelés, az azzal egybekötött munkaalkalmak száma évről-évre csökken, hiszen p. o. 1931-ről 1932-re csak a gazdasági cselédek száma több mint 17.000-rel lett kevesebb. Meggyőződésünk szerint, ha az 1931. évi VIII. t. cikk végrehajtása meg nem reked, a beteg mezőgazdasági existenciák jelentékeny része tul volna a bajon; így ellenben ma már nehezebb a segítség, mert a baj nagyon is általánossá vált és elmélyült az utóbbi egy év alatt. A további bizonytalanság végzetesebb a biztos rossznál is, azért legelsőbbben is, ha nem is végleges, de oly intézkedésekre van szükség, mely leveleszi a pallózt a gazdák feje felől, lehetővé teszi legalább is egy-két évre a nyugodt, regeneráló munkát, mely a hitelezőnek is nagyobb garancia a végrehajtónál! Nyugalmi és időt kell engedni a gazdának, hogy a változott viszonyokhoz alkalmazkodva aktivitását viszszerzhesse!

A nagy-, közép- és kisbirtokos megkülönböztetése.

Utóbbi időben egyre sürűbben hangzanak fel jelszavak, itt-ott politikai nyilatkozatok, melyek a kiscgazdákon való segítséget hangoztatják, de a segítségből kirekeszteni kívánják az u. n. 1000 holdasokat. Társaságunk célkitűzésének megfelelően elfogulatlanul vizsgálja meg ezt az irányt is és azt igazságtalannak, komolytalan jelszónak tartja. A kis existenciák fokozottabb szociális vé-

delemben részesítendő, de viszont a nagy- és középbirtok ma még élő gazdasági egység, kereseti lehetőségek halmazata, mely több munkásnak ad kenyert, mint a gyáripár s ha már nem részesíthető oly védelemben és előnyökben, mint az előbbi, legalább is nem szabad a demagógiának áldozatul dobní, mert ez munkaalkalmak és keresetek tömeges megszűniét jelentené. A magyar földbirtokos-osztály nemcsak nagyértékű történelmi hagyományok örököse, hanem a nemzeti társadalom egyik legerősebb és legértékesebb rétege, amelyet az utódállamokban sikerült tönkretenni, mert ezáltal a magyarság bástyái dőltek össze, de idehaza okos kiméllettel kell vele bánni, mely komoly munka árán a korszerű haladással összeegyeztethető.

A gazdák erkölcsi jogosultsága a földteherrendezéshez.

Bank és kartell körök s a gazdák iránt ellenséges sajtó a bajbajutott gazdákkal szemben a hitelezők ortodox kátéjából szokott idézni, hogy i. i. aki adósságot csinált, fizesse ki, a köz nem terhelhető meg egy osztály terheivel, stb... Ezzel szembe kell szögeznünk, hogy a magyar mezőgazdasági termelést cca 20 százalékos átlagos teher sújtja az ipari védővámok által a gyáripár javára, mely helyzetét tovább súlyosbilja több, mint 200 kartell garázdálkodása. 15-18 százalék közt ingadozó kamattal lett megterhelve 1929-1930-1931. években, amidőn a mezőgazdasági termények árainak lezuhanása világgpiaci jelenség volt, amikor is jövedelméből nem telhetett s így vagyonát fizette el kamatra, mely a pénzintézeteknek belevőknek, magánhitelezőknek indokolatlanul nagy hasznot hajtott, de a mezőgazda vagyoni helyzete megrendült. Súlyosította helyzetét 1931. össze óta az export-import korlátozása, a devizák megkötöttsége s lejjebb taszította a vigasztalan romlás gödrébe a pengő belföldi és külföldi értékelése közötti 20-25 százalékos különbözet, mely ismét egyoldaluan az ipari importnak kedvez. Mindezeket felül az eladósodott gazdák mai nyomoruságos helyzetében visszafükröződik a Trianon óta bekövetkezett balkezes gazdasági politika minden hibája, így a kiscgazdák iizezeinél az, hogy egészséges és közérdekű parcellázási akció helyett a parcellázás bankok, ügynökök spekulatív vállalkozásának volt

átengedve s ez a földéhes nép kiuzsorázásához, becsapásához vezetett; a műtrágya akció, a traktor akció, a hízalási akciók, melyek mind balul ütöttek ki s a gazdák tömeges eladósodását okozták. Mindezek a körülmények találkozáva a mezőgazdaság világhatasztrófájával erkölcsileg feljogosítják a magyar gazdatársadalmat, hogy a Kormánytól a földteherrendezést követelje.

Meddig mehet a hitelezői érdekek védelme.

A gazdatömeg segélykérő jalkiáltását a hitelező érdekelttség a jog fegyvereinek villogtatásával igyekszik elnyomni és idáig sikeresen. A nagyhatalmu külföldi kapitalizmus a népszövetségen és kormányaikon keresztül igyeksenek érdekeiket a végsőkig megvédeni, a belföldi bank és kartell érdekelttség kitünő szervezetségét, a folyó pénzerejét, mesterien kiépített érdekelttségi hálózatát állítja szembe a bajbajutott gazdák nagy, de szervezeten és lomha táborával. A hitelező az idők megváltozásáról nem akar tudomást szerezni. Ragaszkodik a magas szerződéses kamathoz, a tőkéhez, a teljesítéshez, a syhloki jog alapján. Az állam maga sem tud külföldi hitelezőivel szemben kötelezettségének eleget tenni, éppen ezért a kormány polgáraival szemben fellünöden hangsúlyozza a hitelező jogát, a teljesítést, holott arra sem az állam, sem a polgárai a szerződéses mértékben akarattuktól függetlenül képtelenek. Sokkal reálisabb az őszinteség politikája még a hitelezőkkel szemben is, nem is beszélve arról, hogy az adóstömegek kiméletlen hajszolása lehetlenné teszi a romlás megállítását, e nélkül pedig nem következhet el a fellendülés. A pénz- és áruérték megváltozásának következményeit le kell vonni a hitelügyi viszonylatokban is, amint azt már több irányban is figyelemba veszik! Így p. o. a vadászati jog bérleti összegeket napról-napra birói uton szállítják le visszamenő hatállyal is, pedig a vadászat nem életszükséglet, hanem luxus. Az aránytalan üzletberek leszállítását ugyancsak birói uton lehet kérni, nem lehet ily körülmények között egyedül a pénztartozás „noli me tangere"! Az egész társadalomra átalakítólag ható nagy változások alól nem lehet egyedül a hitelezőt mentesíteni s ez annál kevésbbé lenne igazságos, mert hiszen az eddig élvezett magas kamatokban voltaképpen a kockázat is megfizettetett.

Árverések helyett birói zárlat.

Minden látszólagos és névleges kimélet dacára is a most elmúlt év alatt is tovább folytak a földbirtok árverések. Ha az árverések megdöbbentő adatai ismeretesek lettek volna illetékes körök előtt, lehetetlen-ség feltételezni, hogy azok továbbfolytatását meg nem tiltották volna. Az árverésen szabályszerűen az első, legfeljebb a másodhelyi hitelező vett részt és kihasználva a helyzetét, követelése erejéig árverezett, sőt igen gyakran addig sem, hanem csak a kikiáltási árig. Így az ingatlan elkötyavetődött, az adós terhe legnagyobb részt kiegyenlítettlenül maradt, az árverező hitelező igen olcsó földhöz jutott, melyen még a mai viszonyok között is haszonnal adhat tul, ellenben a hitelezők nagy része semmit sem kapott. A megtartott árverések 98 százaléknál a követelések nagy része örökre elvész s így nemcsak az adós megy tönkre, hanem a hitelezők is károsodnak. Maga a valóságos élet jelölte ki ezt az utat, hiszen a legelőkelőbb budapesti nagyintézetek általában, de főleg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank önként, bölcs belátástól vezéreltetve, minden kormányintézkedés nélkül tartózkodtak eddig is az árverésektől és leginkább a gazda zárgondnoksága mellett a birói zárlatot tartották fenn. Helyesebb tehát időt és alkalmat adni a súlyos átmeneti időkben megrendült gazdasági egyedeknek, hogy bevárhassák a feltétlenül elkövetkezendő teherkönnyítéseket, főleg pedig a gazdasági és pénzügyi válság elmúlását s ez a hitelezőknek is inkább érdekében áll. Hogy pedig ez idő alatt az adós gazda bevételeit ne vonja el a hitelezők elől, földbirtokát saját zárgondnoksága mellett birói zárlat alá kell helyezni, vagyis így birtokán számadási kötelezettség mellett fogja a gazdálkodást folytatni. A zárlat alá vont birtokok felügyeletéről és a gazdálkodás ellenőrzéséről megfelelő szervezettel lehet és kell is gondoskodni.

Záloglevelekkel való tőke visszafizetés.

A magyar földbirtokosok terhen nagyon sokat segítene volna az, hogy a külföldi, főleg amerikai piacon egyéb papírok közt a magyar értékpapírok ára is erősen leessen. 70—85 százalékos áresések voltak s a terhek könnyítésére kapitalista alapon meg volt a

lehetőség, de általános csődalkozásra kormányrendelet tiltotta el a záloglevelekkel való tőke visszafizetést, honorálva egyes külföldi hitelező csoportok kívánságait. Ez az előzetkenység igen nagy kárt okozott az adósoknak s így az országnak is. Eleinte — joggal — mindenki várta, hogy majd valami egységes, esetleg bizalmas akciót fog a Kormány megindítani, de csakhamar kiderült, hogy ilyesmiről nincs szó. Ezek után ma a tényleges helyzet a következő: a bankok 80 százaléka a hialalom dacára elfogadja tőke visszafizetésül a záloglevelet, de nem ingyen, 10—25 százalékgig terjedő pénz fizetést szoktak még kikötni. Az u. n. altruista intézelek a hialalomra hivatkozva nem fogadnak el zálogleveles visszafizetést. A kormányhialalom következtében így fejlődött ki a banknyereségszerzésre egy újabb alkalom a gazdaadósok további megrontásával. Még visszataszítóbb a kép akkor, ha az ujdonsült földbirtokos, aki anélkül is potom áron jutott földjéhez, fizeti ki az átvállalt zálogleveles kölcsönt, mely a szerencsétlen volt földbirtokosra ónsullyal nehezedett, de a szerencsés vevő 50 százalékkal záloglevéllel visszafizetheti. Ezt a kérdést a jöerkölcsnek és a közérdeknek megfelelően kell sürgősen rendezni.

Hosszulejáratu záloglevél kölcsönök reviziója.

A hitelügyek csucsán, hüvös magaságban írónol a hosszulejáratu zálogleveles kölcsön érintellenségében, csak éppen a Dollárban vagy Fontban való fizetés fagyott be. A kormány szociális, védő intézkedései idáig nem hatnak fel, itt továbbra is szilárdan áll a 10—12 százalékos annuitás kötelezettsége, mely ma legalább is dupláját jelent annak a terhenek, melyet annak idején jelentett. Ez a teher ma elviselhetetlen s azon feltétlenül könnyíteni kell. A pénzügyi és gazdasági helyzet teljes megváltozása közepette, a záloglevélkölcsön sem maradhat tabu, az életviszonyokhoz itt is alkalmazkodni kell. Ideiglenes megoldásként addig, míg a világpiacokon is kialakul a végleges helyzet, a törlesztési határidő kitolásával lehetne az annuitást csökkenteni, illetve a kamatot mérsékelni.

Földteherrendezés, telepítés és parcellázás.

A nagy és középbirtoknak a földteherrendezéssel kapcsolatban nyújtott segítség ellen-

értéke lenne, hogy az állam telepítési és parcellázási szociális akciója javára ezen birtokoknak felét, esetleg kétharmadát a birtokon levő terhek aránylagos részének vállalása mellett igénybeveheti.

Részbirtok kijelölése.

A mai súlyos időkben fokozott érdeke a társadalomnak, hogy újabb családok nem maradjanak hajlék és kenyér nélkül. Alkalmazkodni kell a kormány intézkedésének a rendkívüli időhöz. Ha ma a föld értékének lecsökkenése, a hozadék lepadása miatt egy nagy, vagy középbirtokos, vagy akár kisbirtokos a terhek alatt összeroskad, rá a teljes pusztulás gyászos sorsa vár, pedig ha p. o. az árverési árban megtarthatná házáat, birtokának egy részét, munkája után becsületesen megélhetne! Valaki p. o. nagy terhei miatt nem bírja megtarítani 1000 hold, vagy 300 hold följét s minden vagyonát elárverezik és teljesen szegény marad, kereset és munka nélkül ki van dobva a világba. Házáat és birtokát (az esetek 98 százaléka) az adós-ságok egy részét fedező olcsó áron árverezik el s ha ő ily arányos teherrel tarthatná meg magának egy kisebb részt, kenyere és hajléka maradna s szerény megélhetése biztosítva lenne.

Az 1000 holdasnak 100 hold, a 300 holdasnak 50 hold, az 50 holdasnak 10 holdasnak 10 hold stb., avagy csak a kis hajlék meghagyása is a családfenntartás lehetőségét, az élet szegényes, de tovább folytatásának lehetőségét jelenti.

Minden vagyon átadása teljes kiegyenlítést jelent.

Fentieknek folytatása oly intézkedés, hogy az a gazda, aki minden vagyonát elvesztette, illetve hitelezőinek átadta, ezzel összes tartozását annak öszszegszerűségére való tekintet nélkül kiegyenlítette, vagyis új vagyoni életet kezdhet s további végrehajtás veszélye nem fenyegeti. Ennek kimondása igazságos, mert hiszen teljes vagyonát értéken alul elvesztette s fokozott érdeke a társadalomnak, hogy újból független existenciát teremthessen magának minden tönkrement egyén s ne növelje az elkeseredett erőszak árán is rendszerváltozásra törő proletár hadat.

Kamatmérséklés.

Utoljára szólunk a földteherrendezés egyik legelső feltételéről, t. i. a kamatmérséklésről. Mindenki tisztában van azzal, hogy a mai termény és állatárak mellett a föld hozadéka

7—10 százalékos kamat megfizetését nem teszi lehetővé, hiszen a válságos helyzetbe került gazdákat az inséges esztendőkön kívül főleg a kirihatalan kamat tette főnkre.

Sokkal reálisabb üzlet évi 4 százalékos biztosan befolyó kamat, mint 8—10 százalék, melyet az adósok nem bírnak megfizetni és csak a levegőben lóg s ha a végső eszközhöz, i. i. az árveréshez folyamodik a hitelező, vagy a földet veszi a nyakába, vagy követelése tőkéstől együtt elvesz. Más sors a külföldi hitelezőre nem várhat. A mai helyzetben a földteherrendezés alá vont birtoknál maximálisan 4 százalék kamatról lehetne szó, melynek megfizetését minden körülmények között biztosítani kellene. Tudvalevő, hogy annakidején p. o. a külföldi hosszulejárati kölcsönöknél a magas kamattal a kockázatot fizettette meg a tőke s most a kamat mérséklést ellensúlyozná az, hogy követelése őszintén reális nevezőre került a földteherrendezés révén.

II. Részletesen:

1. A földteherrendezési eljárásba bevont gazdákra vonatkozólag minimálisan egy évi kiméleti idő állapíttassék meg;

2. Ez idő alatt az ily gazdák ellen árverést tartani semmi címen se lehessen s azt a birtok bírói zárlat alá vétele pótolja a gazda zárgondnokságával, de egyúttal szoros elszámolás kötelezettsége mellett;

3. Kamatmérséklés a hosszulejárati zálogleveles kölcsönnél is s az átmeneti egy évre a kamat a 4 százalékot ne haladja meg;

4. A záloglevelekkel való kölcsön visszafizetése akként rendeztessék, hogy a mostani komolytalan tilalom helyett az adós érdekében álló intézkedések törtéjenek;

5. A földteherrendezés alá vont közép- és nagybirtok területének egy részét, legfeljebb annak 2/3-ig az állam a földteherrendezés után fennmaradt terhek aránylagos átvállalása mellett földbirtokpolitikai célokra igénybe veheti.

6. A földteherrendezési eljárás során a rendezés alá vont birtok maximális forgalmi értéke megállapítandó s az ezen értéket meghaladó követelések hatálya a kiméleti idő tartamára (egy év) felfüggesztetik s ezek után kamat nem követelhető;

7. Aki tulterhelt birtokát a földteherrendezés dacára sem

birja fenntartani, a hitelezők hozzájárulásával szabad kézből, e nélkül árverés útján eladandó; a tulajdonos részére azonban ennek kívánságára a birtok egy kisebb része a lakóházzal, a szükséges gazdasági épületekkel a földteherrendezésben eljáró szerv által megállapítandó s elviselhető megterheléssel meghagyandó. Az így visszahagyott terület 200 kat. holdat nem haladhat meg.

8. Tíz kat. holdon alóli kisbirtok el nem árverezhető s ez „házhelybirtokká (ho, mest ead) nyilvánítandó s az adósság az erre hivatott hatóság által hosszú időre megállapított járadék formájában fizetendő, melynek a hitelezők érdekében törvény mobilizációjáról a kormány külön intézkedéssel fog gondoskodni;

9. A földteherrendezési eljárás alá vont földtulajdonos, aki hitelezőinek minden vagyonát átadta, összegszerűsége való tekintet nélkül teljesített s tovább tartozásaiért semmiféle bírói eljárás alá nem vonható.

10. A földteherrendezés intézésére Országos Földteherrendező Hivatal és Om. Földteherrendezési Alap létesítendő.

Kelt a Magyar Mezőgazdasági Társaság 1932 szeptember 22-én tartott nyilvános előadói ülésében.

*

Társaságunk fenti határozati javaslatát a Kormány elé juttatta. — Eddigi emlékiratainknak:

1. „Telepítés és parcellázás“,
2. „A baromfiterenyésztés helyes irányítása“,
3. „Terményértékesítés“,
4. „Külkereskedelmi tanács felállítása“

egy-egy példányát Társaságunk az újonnan kinevezett miniszter uraknak megküldötte, hogy nemzetépítő munkájuknál azokat felhasználhassák.

Legközelebbi témája Társaságunknak a „Mezőgazdasági hitel kérdése“ ezt követőleg pedig az ifjúság elhelyezkedésének problémájával fogunk foglalkozni.

Tekintettel a jelen memorandumunk közérdekű voltára felkérjük, hogy erre vonatkozó nézetét velünk írásban közölni sziveskedjék.

Hazafias üdvözlettel

MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI TÁRSASÁG

VI., Andrássy-ut 8.

Dr. NAGY FERENC sk.
ny. miniszter, elnök.

STERNÁD ISTVÁN sk.
ügyvezető elnök.

Vágyam.

Vágyok a reménytelenség kószából,
Egy ismeretlen szebb jövő felé.
Bár lehetetlennek látszik, hogy elérjem,
S ezer tövis mered lábom elé.
Egy biztató sugár, hang nincs,
Mely utamat segitené,
De én mindezek dacára mégis
Törtetek a céloom felé.
Részvéltlenség, önzés s az irigység
Mely körülvesz léptem-nyomon,
Hisz mint emlék maradt már meg
A szeretet az arcokon.
Az is játék, rút álszin csak
Mely míg nézem addig látszik,
Mely mögül a tiszta lélek,
S a nemes szív mind hiányzik.
Magadért mindent, ez a jelszó,
Másért semmit soha,
A szegényt kerülni ha kér,
Szivedre nem hat jajj szava.
Ha hitről hallasz, — mi az?
Ugyan! az kicsinyes dolog!
Mert már a szived is mint gép,
Csak úgy hitetlenül dobog.
Igy elhagyottan magamra maradván,
Reménykedve bizom,
Mindez nem tarthat sokáig,
Muló, mint csalfa rossz álom.
Lesz idő, midőn a szerelenség helyét
Felváltja a szeretet,
Lesz idő, hogy a még jeges szív,
Sugároz rám majd meleget.
Vagy a kéz, mely most eltaszit magától,
Segítségemre siet.
Vagy, ki most hitről hallani sem akar,
Az hirdeti a hitet.
S egymásért élünk minden önzés nélkül
S beteljesülhet álomom,
S boldog nagy Magyarország lesz még
Ami után már úgy vágyom.

— ó —

Ingyen mutatvány — elszabadult a medve

Vasárnap este ritka — de élvezetesnek egyáltalán nem mondható, műsoron kívüli mutatványban részesült a Donneri cirkusz előtt álló közönség. Ugy 8 óra körül járt az idő, amikor az egyik medvét akarták bevezetni a porondra egy lóval együtt. A medve kiszakította láncát az idomító kezéből és reá rohant a lóra, szerencse, hogy a szájkosár rajta volt. A ló ijedségében kétszer hatalmasan hasba rugta a mackó komát, ki erre még dühösebb lett és átölelve a ló derekát úgy vágta a földhöz, hogy csak úgy nyekkent, védekezni pedig nem tudott. Mikor aztán feltudott tápázkodni neki iramodott és egész a fötéig szaladt, a mackó pedig utána.

Az álldogáló közönség a nagy ijedség hatása alatt pillanatok alatt szerteszaladt. A cirkuszban semmit sem vettek észre: folyt az előadás zavar-

talatul. Minden sarkon 4—5 ember volt — akik hozzátartozóikat hangos szóval keresték — és félve kérdezték: hol a medve? Az ijedség elmúltával ingerkedő válaszok repkedtek a levegőben: itt a medve, — ott a medve.

Mint érdekességet említjük meg, hogy kb. ezidőtájt jöttek haza a vadászok a határból s milyen meglepetés lett volna, ha valamelyik koci előtt megállt volna az elszabadult medve, a ló is megijedt volna, de a vadász is nagyot nézett volna, hogy honnan kerül ide az Alföldre egy valódi medve s ha itt ilyen támadólag lépett volna fel, valamelyik szemfüles vadász bizony-bizony a szemé közé röpitett volna egy pár szem sörételet.

OKTATÁS.

A gimnázium alsó 4 osztályára külön latin, gramatika, lelkiismeretes tanítását vállalja némi díjazás mellett. Cim: JAKUS JÓZSEF főszolgabíró-ságnál.

HIREK

Reformációi ünnep. A gyomai református egyház elnöksége tisztelettel hozza az egyház összes tagjainak szives tudomására, hogy *f. évi október hó 31-én hétfőn*, egyházunk reformációi emlék ünnepét tart. Ez alkalommal délelőlt pontosan 9 órakor ünnepi istentisztelet lesz a templomban. Az első harangozás fél kilenckor kezdődik, a második háromnegyed kilenctől 9 óráig tart. Imádkozik és beszédet tart: Répás Pál elnök-lelkész. Délelőlt 11 órakor református iskoláink összes tanulói tartanak a templomban e nagy nap emlékére megemlékezést, melyre a szülőket és egyházunk tagjait tisztelettel és szeretettel hívjuk meg. Délután 2 órakor a templomban ismét istentisztelet lesz.

Értesítés. A helybeli postahivatal folyó hó 30-án, vasárnap délelőlt 11 óráig pénztár szolgálatot tart.

Megyegyülés. Békésvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 29-én rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat 18 pontból áll.

A kormány feloszlatta a szénkartell és leszállította a szénárát.

Leány egyesületi munka. Örömmel közöljük kedves olvasóinkkal, hogy tudomásunk szerint a gyomai református egyháznál a leány egyesületi munka nagyon szép remények között az elmúlt héten ismét megkezdődött. Szerdán délután 2 órára az egyháztanács termében olyan szép számban gyülekeztek össze a kis lányok, s olyan nagy örömmel és buzgósággal vállalkoztak az egyházi életben való munkára és szolgálatra, hogy minden reményt kielégít. Ismételtén kérjük a szülőket, hogy buzdítsák leánykáikat arra, hogy ebben az egyházépítő és hitéletet erősítő szép munkában mindannyian vegyenek részt s akik még nem jelentkeztek, e héten irassák be magukat. Tagdíj nincs.

Villát vásárolt a felbontott levelekből kiszedett pénzből Lőrincz László budapesti postaaliszt.

Tokaji bort vásárolt India a Külkereskedelmi Intézet ulján.

Ujabb kétmilliós közmunkát ad ki a főváros.

Olcsóbb lesz a dohány.

A Nemzeti Bank bankjegyforgalma az okt. 15-iki kimutatás szerint az okt. 7-iki forgalommal szemben 15.7 millió pengővel csökkent.

Vallásos estély. A gyomai református egyház elnöksége ez uton is szives szeretettel hozza a gyülekezet tagjainak, az egész egyházközségnek tudomására, hogy a hitélet ápolására és mélyítésére a vallásos estélyek tartását ismét megkezdte. Minden héten kedden este 6 órakor a községi iparostanonc iskola tantermében; minden héten pénteken este 6 órakor pedig a mirhóhály református iskola tantermében lesz vallásos estély. Ezekre a gyülekezet tagjait s községünk lakosságait szives szeretettel hívjuk és kérve-kérjük, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt úgy a férfiak, mint a nők. Isten áldása legyen a Benne bizókon! *Az első előadás f. év, november hó 1-én kedden este 6 órakor lesz a III. kerület, Jókai utcában levő iparostanonc iskola tantermében. Mindenkit szeretettel várunk!*

Táncvizsga. E hó 25-án, vasárnap volt Endrődön az Ipartestület nagytermében az őszi tánckurzus szezonzáró táncvizsgája. Azt est kimagasló pontja volt Uhrin Luca urleány által előadott keleti és modern balettánc. Ugyancsak szépen lejtettek még magyar nemzeti táncot Gyuricza Kató és Dávid Esztiike urleányok is. Ugy a tanítványok és szülőik, mint a jelenvolt tánckedvelő ifjúság meglepedéssel és egy kellemesen elföltött est hangulatában lávoztak.

12.000 munkauélküli soffór tengődik Budapesten.

Kinának 474 millió lakosa van.

Ujból osztályozták az italmérési illetéket és a szesz-ital forgalmi illetékét. A pénzügyminiszterium ujból szabályozta az engedély és szesz-ital forgalmi illetékeket. A rendelet az engedély illeték arányosabb kivételére céljából 1933. január 1-től kezdődően az eddigi hét osztály helyett kilenc osztályt állapított meg és kimondja, hogy 1933. január 1-től kezdve további intézkedésig az italmérési illeték minimum megállapítását mellőzni kell. A rendelet részletesen sorolja fel az egyes osztályoknak megfelelő illetéktételeket s ujból állapítja meg a szedhető szesz-ital forgalmi illetékét.

4.4 millió literre becsülik az ország napi tejtermelését.

Nyolcmillió pengőt fizet Budapest az új szükségadó címén.

December elsején választják meg az új felsőházi tagokat.

Budapest adóhátralékát jelenleg 50 millió pengőre becsülik.

Békésvármegye vitézi szék-kapitányi tisztségével az Országos Vitézi Szék f. hó 10-vel, vitéz Barabás Emil vk. ezredes, a m. kir. 10. honvéd gyalogezred parancsnokát biztalmeg. Az új székkapitány, az ezredparancsnoki beosztása mellett fogja a vármegye vitézi ügyeit irányítani.

Párisi tanulmányut. A MEFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda november hó 20-án rendezi gazdag programjáról közismert második őszi 15 napos rendkívül kedvezményes párisi tanulmányutját. Részvételi díj 320 P, diákoknak 260 P. Jelenkezni lehet az Utazási Irodában minden nap délután 4—7-ig (IX., Ferenc-körút 38. fsz. 2.) levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda.

Magyarország és Bulgária selyemtermelése. A gazdasági válság tudvalevően a selyemtermelést is súlyosan érinti, mert a selyem világpiaci ára soha nem tapasztalt mélypontra süllyedt. Ennek folytán az alacsony gubóár ugyszólván mindenütt a termelés hanyatlását vonta maga után. Magyarországon ezzel szemben örvendetes ennek a termelésnek a fejlődése. A volt Nagy-Magyarország mai területén a legnagyobb selyemprodukción 1905-ben volt es 391.027 kg. gubót tett ki. Ezzel szemben a mai Magyarország gubótermése a következő volt: 1929-ben 524.013, 1930-ban 772.064, 1931-ben 494.444, 1932-ben 610.000 kg. Megmaradt területünkön tehát a világháború előtti gubótermésünket jóval túlhaladtuk, sőt 1930-ban megkésztüztük. Ezzel szemben Bulgária gubóprodukciónja 1929-ben 2.357.642, 1930-ban 2.265.545, 1931-ben 1.109.585, 1932-ben 1.210.000 kg. volt. Vagyis a termelés itt a felére csökkent.

Husz évvel ezelőtt elveszett gyermek megkerül. Husz évvel ezelőtt 16 éves korában elünt egy vidéki városból Nagy István gimnazista. Az anya néhány hónappal ezelőtt Tolna Világlapjában egy képet látott, amelyben fiát vélte felismerni. Newyorkba írt és rövidesen kiderült, hogy Stephen Grant newyorki ékszerész az elveszett Nagy Istvánnal azonos, aki annak idején meguntta az iskolát és az Újvilágba szökött. A fiu rövidesen hazalátogat.

A földmivelsügyi miniszter kölcsön-vetőmag akciója. A földmivelsügyi miniszter rendelete értelmében a hal holdon aluli kirtokosok kölcsön vetőmagvakat kaphatnak, amelyet a jövő év júliusáig kell kamatmentesen visszalérleniök. Az igénylések az illetékes hatóságok ulján jelentendők be.

Akiknek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Kezdődő érlelmeszedésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezeterei a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A világkereskedelem összecsugorodása. A berlini konjunkturakutató intézet legújabb jelentése szerint a világforgalom folyó év első felében 54 százalékkal volt kisebb a múltévinél és mindössze 40 százalékát tette ki az 1929. évi forgalomnak.

Az ugató ember és a fűszál-fütyüművész. A budapesti rádió-studióban naponként különösebb emberek jelentkeznek, akik szerepelni szeretnének a mikrofon előtt. Az egyik a kutyaugalást utánozza, a másik fűszálon fütyül, a harmadik sajátkezűleg készített furcsa hangszerezen játszik. Ezekről a csodabogarakról nagyon érdekes fényképekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb képeslap, amely minden színházi, rádió, filmeseményről beszámol. Egy szám ára 20 fillér.

BUTOROZOTT SZOBA külön bejárattal esetleg előszobával kerestetik hosszabb időre. Jelentkezni lehet a Szerkesztőségben.

Gyümölcshűtőház épül Kecskeméten, a kereskedelem kezdeményezésére. Az üzem 120 vagon befogadóképességű lesz és olcsóbban tárol az eddiginél, mert eddig egy vagon szőlő hűtéséért Budapesten 1000 pengőt kellett fizetni. A hűtőház üzeme ki fog terjedni barackra, szőlőre, paprikára és szilvára. A befogadóképesség negyedrészt kecskeméti termelők vehetik igénybe. Érdekes, hogy ezzel az akcióval kapcsolatban az egyik budapesti hűtőüzem felajánlotta a kecskeméti gazdáknak, hogy nála próbaképpen ingyen raktározhatják be gyümölcseiket. Eddig 12 láda barack, 2 vagon szilva, 62 vagon alma van ebben az üzemben télire eltéve.

A kanadai almatermés A kanadai mezőgazdasági miniszterium a napokban adta ki becslését az idei almatermésről, mely 10 százalékkal marad alatta a múlt évinek és összesen 2.5 millió ládára tehető. Egyedül Kolumbia államban nagyobb a termés a múlt évinél ahol 4.4 millió láda alma termett a múlt évi 3.4 millióval szemben.

Gyomai Közművelődési Egyesület.

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját november hó 4-én az Uri Kaszinó nagytermében tartandó **KULTUR ESTÜNKRE!**
Herdy Béla mérnök: **KORSZERŰ ÉPÍTÉS.**
Voltaire: **ASSZONY HÜSÉG.**
Szatirikus játék.

Hatályon kívül helyezték a gyülekezések korlátozásáról szóló rendeletet.

50 százalékos drágulás állt be Jugoszláviában a dinár külföldi árhanyatlása miatt.

Egykerekes biciklin 46 óra 40 perc alatt Budapestről Bécsbe karikázott Haslinger Béla budapesti arlista.

Meghalt Vécsey Imre, Debrecen volt h. polgármestere, aki 1902-ben saját négyes fogatán utazott Rómába.

Jó mellékereset gazdaságokat látogató biztosítási ügynökök (vagy mások) számára faiskolai-képviselet. Kolauch faiskola, Szeged.

A dunai államok hosszulejárati tartozásai. A dunai államok közül augusztus 1-én Ausztria állt az első helyen a külföld hosszulejárati államadosságának terén, éspedig 1078 millió márkával. A második helyen Magyarország szerepel 916 millió, a harmadik helyen pedig Románia 639 millió márkával. Ezután következik Csehszlovákia 435, Jugoszlávia 426, Bulgária 188 millió márkás hosszulejárati tartozásával. A hat dunai állam össztartozása (bele nem értve a rövidlejárati tartozásokat) eszerint 3682 millió márkára rug. Ebből az összegből Amerika 1323, Anglia 1047, Franciaország 484, Olaszország 124, Németország 29, egyéb államok 714 millió márkát követelnek.

A rozsdakárok elleni védekezés megszervezése. Mivel több oldalról felmerült az az aggodalom, hogy a buza idej rozsdabetegsége a jövő évi termést is veszélyezteti, az Országos Mezőgazdasági Kamara szükségesnek tartotta e kérdés megvilágítását, különösen oly vonatkozásban, hogy a rozsdagomba mennyire bir fertőző hatással a jövőre nézve és hogy a rozsdabetegség esetleges megismétlődése ellen milyen megelőző intézkedések lennének teendők. Ezért szakértekezletet tartott a Kamara ez ügyben, amelyen résztvettek a gazdasági kísérletügyi intézmények vezetői és a mezőgazdasági kamarák növénytermelési előadói. Megállapítást nyert, hogy a rozsdakárt kizárólag az idej abnormalis időjárás okozván, megismétlődésétől csak hasonló időjárás esetén kellene tartani. Mindazonáltal, mivel Magyarországon ilyen időjárással, a rozsdakár valamint a hűtés veszélyével mindig számolni kell, az idej tapasztalatok alapján megokolt a korábban fejlődő és beérő buzafajták idejében való vetése és a buza fejlődésének és beérésének megfelelő műtrágyázással való elősegítése.

HÓ- és SÁRCIPÓJÉT mindenfajta gummit vulkanizáltasson „UNIVULCO“-val kizárólag **KISS LAJOSNÁL** Gyoma, III., Wesselényi u. 9 szám. Sz. I.

PUBLIKÁCIÓ.

Magános nőnek ingyen lakást ad takarításért özv. Horváth Jánosné. Jelentkezni lehet Kiss Bálint u. 30. (Volt Selyem u.)

A Hangya kiszolgáló leányokat vesz fel. Jelentkezni lehet a Hangyában.

Shusztler-féle gyomai 1068. sz. tkvi. betétben A l. 1.- 2 sorsz. 3757 és 3758 hrsz. háziingatlan f. évi november hó 8-án délelőtt 9 órakor, bírósági árverésen el fog adatni. Érdeklődésekre felvilágosítást ad dr. Debreczeni Iván ügyvéd.

Iványi Aladár és István cég gyomai magtárnál a vetőmag tisztítás megkezdődött. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha vetőmagszükségletét „PETKUS“ vetőmag tisztítón rostálja meg.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Tisztelettel értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy üzletemben a hölgyfodrászatot megnyitottam, készítjük a legdivatosabb frizurákat: női ondulálás 50 fillér, fejmosás petrolal 50 fillér, hajvágás 50 fillér, gyermek báb hajvágás 40 fillér. Házhoz kijárást is vállalok. Bérletjegy 12 szám ondulásra 5 pengő. Figyelmes és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrabecsült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel Koloh Antal uri és női fodrász.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézánénál.

Ingatlan forgalom.

Özv. Ferenc Jánosné Barta Erzsébet gyomai lakos vett 642 négyszögöl, 4 hold 78 négyszögöl és 507 négyszögöl tanyai szántó ingatlant valamint 3 hold 1060 négyszögöl tanyai szántót Perei János és neje Kruchió Mária gyomai lakosoktól 9250 P-ért.

N. Kovács Sándor és neje Lada Eszter szolnoki lakosok vettek 1 hold 263 négyszögöl és 1 hold 214 négyszögöl kölesfenéki szántót F. Nagy Benedekné Gábor Julianna mezőturi lakostól 1270 P-ért.

Timár Margit Csuvar Istvánné endrői lakos vett haszonélvezeti joggal terhelten 7 hold 1000 négyszögöl zsófi-majori szántónak felerészét Timár Lajosné Szabó Eszter pusztacsegi lakostól 800 P-ért.

ifj. Zs. Timár András és neje Hornok Mária gyomai lakosok vettek 5 hold

1258 négyszögöl kölesfenéki szántónak fele részét Zs. Timár András (nős Csik Katalinnal) gyomai lakostól 1.000 P-ért. Kiskoru Látkóczki Imre gyomai lakos vett 1118 négyszögöl kölesfenéki szántót Csáki Lajos (nős Nyitrai Erzsébettel) gyomai lakostól 380 P-ért.

Csapó Imre gyomai lakos vett 805 négyszögöl kölesfenéki szántót T. Kiss Lajos (nős Varga Irénnel) gyomai lakostól 180 P-ért.

Gellai Imréné Varju Mária endrői lakos vett 6 hold 1528 négyszögöl nagyállási szántót Csik Jánosné Varga Mária endrői lakostól 2.500 P-ért és 40 q buzéért.

Nádudvari Mihály (nős Izsó Eszterrel) gyomai lakos vett 260 négyszögöl, 1 hold 1272 négyszögöl 1168 négyszögöl és 1 hold 1300 négyszögöl pusári szántót Virágos István (nős Rajki Juliával) orosházi lakostól 2.150 P-ért.

Megyeri Albert és neje Biró Klára gyomai lakosok vettek 1 hold 1502 négyszögöl pusári szántót Joó László (nős volt néh. Gulyás Zsuzsannával) gyomai lakostól 800 P-ért.

Bernáth Gyuláné Fekete Irén gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Fekete Mihály gyomai lakostól 2000 P-ért.

Mulitz István és neje Fazekas Mária gyomai lakosok vettek 1 hold 1418 négyszögöl és 183 négyszögöl pusári szántót özv. Pécs Józsefné Heinfart

Magdolna gyomai lakostól 1.050 P-ért.

Tóth László és neje Izsó Ágnes gyomai lakosok vettek 632 négyszögöl cifra kert szántót Bere Imre (nős Szilágyi Máriaival) gyomai lakostól 500 P-ért

K. Szilágyi Kálmán gyomai lakos vett 1 hold 600 négyszögöl görbékutlapi szántónak felerészét K. Szilágyi Albert (nős Ladnai Máriaival) gyomai lakostól 350 P-ért.

Bere Imre (nős Szilágyi Máriaival) gyomai lakos vett 3 hold 1094 négyszögöl területű szántónak 1.3-ad részét K. Szilágyi Albert (nős Ladnai Máriaival) és K. Szilágyi Kálmán gyomai lakosoktól 1.000 P-ért.

Kató Ferenc gyomai lakos vett 2/300-ad rész csudaballai legelő illetőséget Bere Imre (nős K. Szilágyi Máriaival) gyomai lakostól 600 P-ért.

Fülöp Etel gyomai lakos vett 515 és 279 négyszögöl csepüskerti ingatlanokat kiskoru Cs. Szabó Albert gyomai lakostól 500 P-ért.

Lukács Gáborné Fekete Mária gyomai lakos vett 3 hold 978 négyszögöl tanyai szántót Béres Antal gyomai lakostól 4.500 P-ért.

Dutkan István (nős Biró Terézszel) gyomai lakos vett egy beltelkes háznak 4/12-ed részét B. Izsó Jánosné Biró Lidia és kiskoru Biró Róza és Biró Piroska gyomai lakosoktól 550 P-ért.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalngarnitúrákat, a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrabecsült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossúth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
i Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
é 2:10 Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 i Gyoma i 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04			
7:31	12:09	12:40	19:10
2:41 3:38 é Békéscsaba i 2:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12			
3:53 12:40 17:30 20:05 i Gyoma é 7:24 11:47 16:41 21:56			
4:21	13:08	17:58	20:33
é 6:53 11:16 16:10 21:25			
4:26	13:13	18:03	20:38
i Dévaványa é 6:48 11:11 16:05 21:20			
4:57	13:44	18:34	21:10
é Szeghalom i 6:15 10:38 15:32 20:42			
4:58	13:45	18:45	21:11
é Vésztő i 6:13 10:37 15:31 20:37			
5:17	14:04	19:04	21:30
é Békéscsaba i 5:53 10:17 15:11 20:17			
7:27	16:10	20:58	

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Időszerűségek.

Dehogy várnák meg, hogy a hirdetett 95 pontból mit tudnak megvalósítani. Már előre kárognak, hogy csak szólásokat tud nyújtani a kormány, de javítani semmit Szegény-szegény hitetlenek!

Megérttem őket, de nincs igazuk.

Nem lehet máról-holnapra megjavítani a gazdasági helyzetet. Nem is ígért csodákat Gömbös miniszterelnök, csak azt, amit erős akarattal el tudna érni a magyar társadalom segítségével. Ha tehát nem fog neki sikerülni a a nemzet talpraállítása, az nem az ő kudarca lesz, hanem a nemzet többségének bűne, amiért nem állt egy olyan kormány mögé, melyben lett volna erély, hogy a megvalósíthatót megtegye.

Legyünk türelemmel, pár hónap múlva ugyanis meglátjuk, mennyire van hasznára az országnak a Gömbös kormány.

A nagy vonalakban megadott programban minden tisztességes magyar ember érdeke benne van. Csak az

izgat már most e program ellen, akinek hasznosabb az ország nyomora, akár anyagiakban, akár lelkiekben.

*

Nyirkos őszi délutánon libasorokban mennek az elemiiskolások haza. Amint kórusban „jó estét“ kívánva haladnak el mellettem, megvacog a fogam, mikor az apróságok egy részét libabőrös meztelen lábakkal látom a sárban lépegetni.

Micsoda rettenetes bűne

az emberi elrendezésnek, hogy ezek a szegény gyermekek novemberben mezíteláb kénytelenek járni!!!

Szegény gyermekek! Milyen boldoggá tenné őket egy pár cipő! Egy pár cipő segítségével majdan a társadalomnak egészséges, hasznos tagjai lehetnének, így vagy egész életükre nyavalyások lesznek, vagy azokat a kis hantokat szaporítják évről-évre...

W.

PESTI HIRLAP

1932. okt. 30. vasárnap 41-ik oldal.

Miért nem fizetnek az OMGE-nek tagdíjat? Ormándlaky Waisbecker Antal ur, az Albán királyság mezőgazdasági szervezője 1924—30-ban, írja nekünk: „Szégyenletes dolog mondotta gróf Somsich László, az OMGE elnöke, hogy a tagdíjhátalék 120.000 pengő“.

Erre a tiszteletteljes válaszom, mint okleveles és gyakorlati gazdának, hogy: *Ki mint vet, úgy arat!* Legyen szabad hivatkoznom a júniusi országos gazdakongresszusra, melyet a Vigadóban rendeztek. Elsírták itt a gazdák baját úgy, hogy mégjobban azt elsírni nem lehetséges. Sikerült a kongressz-

szust d. u. 2-ig kihuzni hivatalos szónokokkal anélkül, hogy csak egyellen érdekelt is, bár jelentkezett, szóhoz juthatott volna. Az első felszólaló megkérdezte volna, mi a 100 éves OMGE munkájának eredménye? Mert nincs gazdákháza, rokkantakháza, gazdák árvaháza, hol van a gondoskodás és a gazdálkodni tudás mintája és bizonyossága? Engedje meg, hogy megemlítssem azt is, hogy jelen voltam két évvel ezelőtt a Magyar Erdőgazdák és Gazdatisztek Egyesületének 50 éves jubileumán s hogy ott ugyancsak a katedréről hallottam azt, hogy

a gazdatisztek ügye, törvényes rendezést és védelmet illetőleg, egy lépéssel sincs előbbre, mint volt 50 év előtt. Ez az Egyesület is az OMGE szárnyai alatt van. Csodálatos, hogy ott sem fizet senki tagdíjat? Miért van ma is, az OMGE 52 évi működése után az az állapot, hogy a gazdatiszteknek csak 57 százaléka diplomás és az a gazdák kongresszusán hallott tény, hogy a földművelésügyi miniszteriumnak 500-nál több hivatalnok közül csupán 23 végzett gazda. „S e csekélyszámú gazda közül hánynak van gyakorlati tapasztalata?“

A magyar telepítés feltételei:

A „Gazdavédelmi Társaság“ Pesten október 28-án, báró Skerlecz Iván v. b. t. t. ny. horváth bán elnöklésével ülést tartott, melyen Ormándlaky Waisbecker Antal őrnagy, Albánia mezőgazdaságának Magyarország részéről kiküldött állami szervezője, nagyszabású előadást tartott, a „Magyar Telepítés“-ről. A siker feltételeit a következő érdekes, ujszerű okfejtéssel jelölte meg:

1. A telepes, jó és elég földet kapjon, hogy *biztos* megélhetéshez jusson.

2. A földhozama az emberi, iga- és géperő teljes és célirányos kihasználásától függ, mely csakis 1000 kath. holdnál nagyobb complexumokon való telepítéssel érhető el.

TÁRCA**HAJUKNÁL**

fogva előráncigált áligazságok alapján, vak gyűlölet mérgével beérett élű gyilokkal vágtak vérborult szemű elvakultak Közép-Európa testébe új, „igazságos“ határokat.

Sikerült.

A természetellenes politikai határok kényszere következményeként hajuknál fogva előráncigált, tudáskosság diktálta érvek alapján összetákolt, levegőbenlógó gazdasági rendszerek segítségével kínai vámfalakkal igyekeztek a politikai esztelenség önkényének e határait

szuronyok millióin kívül gazdaságilag biztosítani és örökké tartóvá merevíteni.

Sikerült?

A cinkosok egymásiránti, egyetértő nagy szeretetünkben nemcsak a gyűlölt „legyőzöttek“-kel szemben, hanem csupa barátságból egymás ellen is égig vonták kínai vámfalaikat. És így sikerült az új politikai „igazságos“ határokkal s ezeknek következményeikkel, a kínai vámfalakkal Európa századokon át kialakult gazdasági rendszerhálózatát összeszabdalni, Európa államaiiban úgy az állami, mint egyéni gazdasági életet összetörni. (Ezt nevezték ők, a „győzők“, valamikor az európai

gazdasági élet „új, igazságos alapokra való fektetésének“?)

Az új, „igazságos“ politikai határok megmerevítése tehát nem sikerült. Azonban, egy szó, mint száz, a dicső „győzők“ vállvetett, dicsőséges együttműködésének teljes mértékben megvan az eredménye, úgy, hogy arról koldul nemcsak a szerencsétlen, „megoperált“ vén Európa, hanem az egész világ. (A bűnös „legyőzöttek“-nek ebben az eredményben csupán szenvedélyes része van.)

Ezt a sikeres eredményt érzik a mesterek. Jól tudják, jól érzik Nyugat „csőd“-jét. Gyógyítani akarnak tehát. Egyre-másra jelentkeznek politikusaik nemzetgazda-

sági íróik szellemesebbnél-szellemesebb, körmönfontabbnál-körmönfontabb receptekkel, rendszerekkel, tervekkel, amelyek mindazt célozzák közvetlenül vagy közvetve, hogy mi módon lehetne összehozni „szerencsésen“ szétoperált népeket gazdasági csoportokba, azonban úgy, hogy ezek a csoportok az ők, a dicsőséges győzők, a Nyugat érdekeinek megfeleljenek. Hogy a csoportokba összehoznivalandó népeknek mik lennének és tényleg mik az érdekeik, az édes keveset jelent az ő szemükben. A „santo-egoismo“-nak, a szent önzésnek örök példája ez oly formában, hogy mindig csak az egyik fél lehet önző,

5. Gyakorlati tapasztalaton nyugvó szakszerű vezetéstől.

4. A termelés irányításától és kereskedelmi értékesítésétől.

5. A termelés célja, ne parádézás, ne mutogatás legyen, hanem az éhség és munkanélküliség enyhítése.

6. Annyit telepítsünk, amennyit anyagi erőnk megenged, a munkálalokat tervszerűen és fokról-fokra kell végrehajtani, idő és helyes munkamegosztással.

Szervezett munka, szervezett értékesítés, gazdasági és kereskedelmi gyakorlaton nyugvó Szövetkezeti-, Kereskedelem- és Ipari-Gazdálkodás.

A kérdéshez a megindulni eszmecsere folytán hozzá szólott: Kovács Gyula közalapítványi bíráló, Ráth gazdas. tanácsos, Bartha Artur iparművészeti tanár, Glaser Géza földbirtokos, Vajda Ignác részv. társ. igazgató, Szántó Albert gyáros, dr. Hennyey ny. államtitkár és mások.

A „Társaság“ elhatározta — egyhanguan és nagy lelkesedéssel — hogy Ormándlaky Waisbecker Antal tervezetét, mely a mai gazdasági viszonyokba minden tekintetben beleilleszkedik s így a telepítés kérdésének megoldására alkalmas, pártolón Gömbös min. elnök urhoz juttatja.

*

Ormándlaky Waisbecker Antal okl. gazdát nem kell bemutatnom kedves olvasóinknak, albániai eredményeit folytatásosan hoztuk és így augusztusi gyomai cikkéből is megismerhették gazdáink.

Emlékezhetnek olvasóink, hogy Albániát, mely örökös éhínséggel küzdött, exportképessé tette az ő mezőgazdasági megszervezésével, egyúttal biztos megélhetést nyújtva 15 ezer családnak.

Ormándlaky Waisbecker Antal mezőgazdasági tudását és lelkesedését már a háború alatt

is hasznosította a hadvezetőség és megszervezte vele négy vármegye termelését, mely munkaközben háború után is munkaalkalmakhoz juttatott sok sok embert.

Micsoda könnyelmű érték pazarlás az nálunk, hogy ez az ember, ki külföldön is becsülést szerzett a magyar mezőgazdaság hírnevének, itthon nem tudja a lehetőségének megfelelő munkakörhöz juttatni, akkor, mikor egy-egy ügyes szervező szakember munkája után sok más munkaalkalom is nyílnék. Ormándlaky Waisbecker Antal nem nekünk kell felfedezni a magyar mezőgazdaság részére, de mert ismerem a helyzetet, hogy egy ember, kit a tudása, az ambíciója és hazafisága fűt, szóvá kellett tennem: teret adni az ő munkálkodásának!

ifj. WAGNER MÁRTON.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Agrár párt endrődi szervezete

f. év. november 6-án d. e. 11. órai kezdettel az endrődi kath. Népház mozihelyiségében pártgyűlést tart. A gyűlésen felszólalnak: Frolyó István elnök, Szakács Andor. Andaházy Kasnya Béla, Kun Béla és gróf Hunyadi Ferenc orsz. gyűlési képviselők, Tildy Zoltán az orsz. párt ügyv. alelnöke. Bartótfi Márton és Fülöp Sámuel országos párt alelnökök, Szabó Árpád, Kovács Ferenc és Cinkóczy Pál.

A gyűlés után a Katholikus Népház nagytermében közebéd lesz, melyre a párt helyi vezetősége az érdeklődőket listazással meghívja. Miután az idő rövidsége miatt a beszédek egyrésze ebéd közben fog elhangzani, kéri a vezetőség hogy az ebédnél minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Egy teríték ára 1 pengő.

Ebédigénylést a Katholikus Népház kimérőjénél nov. 6-án d. e. 9 óráig lehet bejelenteni. • Alírási iv a gyomai 48-as Kaszinóba és a Németvárosi Olvasóköribe ki van téve.

Gyümölcsstermelők tizparancsolata.

1. **Gyümölcsfáid értékek!** De hogy megfelelő jövedelmet hozzanak, kellő gondot kell rájuk fordítanod és lelkiismeretesen betartanod mindazokat a tanácsokat, amelyek segítségével több és értékesebb termésed lesz.

2. **Gyümölcsfacsemetédet** ne a piacon vagy faluról-falura járó házalóktól vedd meg, hanem megbízható, ellenőrzött faiskolákból szerezd be! Sohasem tudhatod, hogy a kéz alatt vett oltvány nem fertőzött-e és hogy milyen gyümölcs terem majd rajta. Könnyen behurcolható gyümölcskertedbe a legveszedelmesebb növénybetegséget és tönkretetheted egész faállományodat. Vagy hosszú évek múltán jössz csak rá arra, hogy egészen más gyümölcs terem a fán, mint amit vártál. **Gondosan válaszd ki a fajtát, amit termelni akarsz.** Mert nem érsz el mindenyümölcsfajtaival megfelelő eredményt. Gyümölcskerted talaja, a vidék éghajlati viszonyai, a szállítási lehetőségek határozzák meg azt a gyümölcsfajtát, amely a legjobb és legértékesebb hozamot igéri. **Ne termessz sokfajta gyümölcsöt!** Jobban jársz, ha csak 2-3féle gyümölcs terem a kertedben. És csak olyan, amit a környékbeli termelők is természetnek. Mert így nagyobb minőségű, egyszerre érő gyümölcs lesz a körzetben, amit könnyebben lehet értékesíteni és szívesebben jön le érte a vevő.

3. **Ápold gyümölcsfáidat!** Ne hagyd őket vadon nőni. Ne mulaszd el kellő időben a szükséges szakszerű metszést, a talaj fásítását, a trágyázást, az öntözést stb. Bőségesebb termés hálálja meg munkád.

4. **Védekezz a kártevők ellen!** Csak egészséges gyümölcsért érthetsz el jó árakat. Férges, beteg gyümölcs nem kelendő portéka és rontja a jó áru értékét is. Csökkenti az értékesítési lehetőségeket is. Egészséges bő termésre csak akkor számíthatsz, ha a kártevők elleni védekezésed **szakszerű és az előírásoknak tökéletesen megfelel.** De nemcsak neked kell védekezned, szomszédaidnak is. Mert hiába a legtökéletesebb védekezés, ha a szomszéd ápolatlan kertjéből átke-

rüinek hozzád a kártevők. Kisérd figyelemmel a szomszéd védekezési munkáját.

5. **A gyümölcsöt kellő időben szedd le a fáról!** Ne hagyd tulérni, mert így könnyebben romlik és rosszabb szállítást nem bír el. Jegyezd meg: az alma, körte, birs, naspolya utánérlik, tehát féltetten is szedhető; a szilva, cseresznye, meggy, barack, dió, mandula,ogyoró leszedett állapotban már nem érik be, tehát ezek a teljes beérés előtt (azaz, ha a gyümölcs gyengéd csavarásra leválik szárrától) legfeljebb 2-3 nappal hamarabb szedhetők. A befőzésre szánt gyümölcsöt szedd féltetten, lekvár és íz készítésére szánt gyümölcsöt pedig teljes beéréskor.

6. Nedves vagy felmelegedett gyümölcsöt lehetőleg ne szedj, mert az ilyen gyümölcs gyors romlásnak indul. Ezért a gyümölcsöt korán reggel harminc után vagy alkonyatkor szedd. Ha nedves vagy felmelegedett gyümölcsöt szedtél, úgy azt csomagolás vagy elszállítás előtt szárítsd meg, illetve hűtsd le. A gyümölcsöt kizárólag kézzel, szárral együtt szedd a fáról. Vigyázz, hogy a gyümölcsöt ütődés ne érje vagy a szedésnél meg ne nyomd, mert az ütődött gyümölcs jelentékenyen kisebb értéket képvisel és könnyebben romlik.

7. **Vigyázz a gyümölcs csomagolására!** A leszedett gyümölcsöt rakd óvatosan tiszta papírral kibélelt ládába vagy kosárba, de sohasem vegyesen! A gyümölcsöt válogasd és osztályozd minőség, nagyság és az érettség foka szerint. Férges, sérült, apró, tulértett gyümölcsöt ne keverj a jó közé, mert az lerontja a jó áru értékét is. Egy ládába vagy kosárba csak egyfajta, egyminőségű és egy osztályba tartozó gyümölcsöt tégy és a vevő megtévesztésére áruadat ne díszítsd. Igyekezz egyforma előírással csomagolóeszközöket használni.

8. A gyümölcsöt az értékesítésig tartsd hűvös és száraz helyen, hogy az lehűtve és frissen kerüljön a piacra. Szállítás közben óvd a gyümölcsöt rázódtástól, portól és melegtől, s ezért a gyümölcsöt lehetőleg ruganyos kocsin szállítsd vagy ha ilyen nincs, rakj a ládák vagy kosarak aljára vastagon szalmát és a gyümölcsöt fedd le takaróval.

9. **Közös munkával — nagyobb eredmény!** Vedd tudomásul: olcsóbb a facsemeték beszerzése, könnyebb és kevesebb pénzbe kerül a kártevők elleni védekezés, jobb eredményt és magasabb árakat érsz el az értékesítésnél, ha mindezt a többi termelőtársaddal együtt közösen végzed el. Ezért tömörülj, egyesülj társaiddal,

Mégpedig mindig ugyanaz, a dicső „győző“ Nyugat. (S ránk vonatkozólag mindig csak dicső csatlósai, a kis antant.)

Ezek a nyugati receptek, rendszerek és tervek mézesostyában akarják „beadni“ a megnyirandó népeknek, (és ebben egy kicsit egy kalap alá tartoznak velünk együtt tisztelt szomszédaink, a kis antant is), a különböző nagy és egyedül üdvözítő célokat, mint a nemzeti boldogulás csálhatatlan szereit. Célokat tüznek ki, amelyeknek végén ott csillog a gazdasági boldogulás csálka lidércfénye, amelyek azonban jól elburkoltan, végeredményükben nem

egyebet szolgálnak, mint a francia, angol stb. kizárólagos és igazi gazdasági imperializmust.

Mivel tehát ezek a tervek tulajdonképpen csak mézesmadzagoknak a gazdasági idegen imperializmus igájába fogandó népek éhes száján való végighuzását szolgálják és nem őszinték, természetesen, hogy kovácsolóik,

hajuknál fogva előráncigált érveken alapuló elméletekkel igyekeznek azokat alátámasztani, tetszetőssé tenni. Mert érzik, hogy a mai gazdasági pokolba jutott népek magukban őket okolják az utolsó 14 év „sikerés“ világgazdasági eredményekért és így nem egy-

könnyen ugranak ismét „sötétbe“.

Miért helyén való e tárgyról szólni?

A múlt megtanította a magyart arra, hogy bármiféle szövetségbe ment, vagy kényszerítették bele, mindig a hamupipőke szerepe jutott neki.

Most is „csoportosítani“ akarnak bennünket. „Dunai államok gazdasági szövetségéről“, „Közép-európai vámunióról“ fuvoláznak mézédés hangoz.

Ám legyen!

Mi menjünk bele bármi néven nevezendő szövetségbe, vagy unióba, (nevezze el Nyugat, úgy ahogyan neki tetszik), azonban

nem — hamupipőkének.

Az, amit most a világgazdasági boszorkánykonyhán főznek, nagyon is közről érdekel bennünket, szegény trianoni magyarokat.

Ezért kell e tárgyról szólni minden egyes magyar embernek, ezért szólunk mi is egyszerűen, világosan, „gyomaiason“, nem fellengősen.

Maradjunk csak a földön, ezen a magyar földön. Támaszkodjunk rá, mégpedig jól.

Mert ha mi nem támaszkodunk meg jól rajta, majd megtámaszkodik más.

Már kezdik is a kísérletezést.

(Folytatjuk.)

mert közös erővel, együttes munkával többet és könnyebben tudsz elérni, mint egyedül, önmagadra hagyatva.

10. Miként jön segítségedre a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete?

Ha tudni akarod, hogy milyen facsemetét ültess, honnan szerezheted be a megbízható, ellenőrzött, kedvezményes áruoltványokat, milyen gyümölcsfajtákból várható vidéken a legjobb eredmény, miként ápold gyümölcsfáid, mily módon védekezz a legeredményesebben gyümölcsfáid kártevői ellen, mi gyümölcsöd részére a legmegfelelőbb csomagolás, miként értékesítheted legelőnyösebben termésedet, hogyan szervezed, hogy mindezt könnyebben érhesd el,

ugy fordulj bizalommal a „GYÜMÖLCS-TERMELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ”-hez, a magyarországi gyümölcsstermelők központi érdekképviseletéhez (Budapest, VI., Andrássy-ut 8. Telefon: 202-94.) amely minden kérdésre kimerítő és szakszerű felvilágosítást nyújt.

HIREK

Az endrődi róm. kath. egyházközség, egyesületek és Endrőd község társadalma ma fényes keretek között ünnepli Csernus Mihály apátplebános endrődi plébánosi működésének tizedik évfordulóját. Az ünnepség sorrendje: November-hó 4-én délután fél 6 órakor a Népházról kiindulva fáklyásmenet a plébánia elé, ahol Kalmár Vince egyházközségi világi elnök üdvözlő a jubiláns plébánost. A fáklyásmenet a Népházhoz tér vissza. Utána toronyzene: Kalmár Károly és Uhrin Imre kuruc nótákat ad elő. Nyolc órakor a Népház mozi-termében díszelőadás, amelynek listája a jövődelmé az endrődi szegények segélyezésére fordítják. November 5-én délelőtt fél 10 órakor ünnepélyes szentmise, amelyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó celebrál. A szentbeszédet dr. Beöthy György irodaigazgató, egyházmegyei főtanfelügyelő, apát mondja. Fél 12 órakor a Népház mozi-termében az egyházmegyei képviselőtestületi diszközgyűlést tart. Fél 1 órakor a jubiláns plébános arc-képének leleplezése. 1 órakor a Népházban közeled.

Házasság. Szentkeresztly Tivadar, Békésvármegye kir. tanfelügyelője és neje, korosi és nagyselbényi Korossy Julia leányát Magdát október 31-én hétfőn déli 12 órakor vezette oltárhoz Gyulán a róm. hath. templomban dr. Tápay István orvos. Gratulálunk.

Vay báró Debrecen város főispánja panasznapokat tart.

Eljegyzés. Huhn Ferenc közsegi állatorvos november 5-én Kunágotán tartotta eljegyzését Fülöp Máriával. (Minden külön értesítés helyett.) Gratulálunk.

Orvosi hír. November hó 6-án dr. sarkadi Nagy Pál orvos 2 heti orvosi továbbképző tanfolyamra Budapestre utazik. Ez idő alatt a munkás-pénztár és Stefánia intézetnél dr. Bartha Gusztáv orvos helyettesíti.

Egy tizennégy éves kitüntetés most érkezett le a főispáni hivatalhoz. Megboldogult, tragikus sorsu királyunk, IV. Károly *Házy Imrénének*, Gyoma közsegi nyugalmazott főjegyzőjének még 1918-ban a III. osztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozta. A kitüntetés az 1918-as s az azt követő zavaros idők következtében csak most kerül átadásra.

Kedvezményes utazás Budapestre. November 20-án nagyatádi Szabó István szobor leleplezésére 66 százalékos vasúti kedvezményt engedélyeztek, mely 5 napig érvényes.

Egy mezőberényi származású mérnök tragédiája. A mezőberényi származású Rűck Mihály elektromérnököt, aki Afrikában egy vasúlépítő társaság szolgálatában állott, a Zöldfoki szigetekenél fürdés közben egy cápa felfalta.

Betörés. Megkezdődött Gyomán is már a betörés. Izsó László gr. Tisza István utcai 95 hsz. a lakosnál, aki a Kiszéri Kaszinóban lakik keddre virradóra betörték a padlásra és onnan kenyert, szitát, lisztet, ingeket és 1 köpenyegyet elloptak. A kár 100 pengő körül van. A betörőből még a rendes zsványbecsület is hiányzott, mert „rendes zsvány” legalább ilyen szegény öreg embertől nem lopott volna el semmit. A nyomozás megindult.

Ausztria kijáratolta a békésvármegyei sérteket.

Véget ért a költőgyári sztrájk Gyulán.

Debrecenben szellemi inségmunkára 80 P havidíj mellett 846 diplomás ember jelentkezett. Van köztük egy, aki 7 nyelven beszél.

A Gömbös kormány 9 főispánt fog kicserélni.

Megszüntetik a Levente cigarettát — bizonyosan azért, mert jó és olcsó volt.

Magyarország takarmányliszt kivitele Svájcba. Magyarország a folyó év első 9 hónapjában 650 vagon takarmánylisztet vitt be Svájcba a múlt évi 205 vaggonnal szemben. Legnagyobb volt a bevitel január hónapban, 235 vagon.

250 tifuzos megbetegedés történt Békésvármegyében.

Gyomai országos vásár. Közsegiünkben az őszi vásár folyó évi november hó 11, 12 és 13-án fog megtartani. November 11-én pénteken juh és szarvasmarha vásár, november 12-én szombaton lóvásár és november 13-án vasárnap kirakodó vásár. Szabályszerű járlattal vészmentes helyről sertés kivételével mindennemű állat felhajtható. Minden juhról lehetőleg külön-külön járlat váltandó. Iparosok, kereskedők iparigazolványukat felmutatni tartoznak.

Gyümölcsfaápolási tanfolyam. A gyümölcsfaápolás és védekezés gyakorlati teendőinek ismertetése érdekében Békésvármegye területén Békéscsaba, Gyoma, Gyula és Szarvas gócponton 5 napos téli, valamint 2—2 napos tavaszi és nyáreleji tanfolyamok megtartását rendelle el a Földmívelésügyi Miniszter ur. Békéscsaba és Gyula gócponthoz a környékbeli tanyák, Gyomához Endrőd, Szarvas gócponthoz pedig Békésszentandrás községek kapcsolattak be. Egy egy tanfolyamhoz a múlt évhez hasonlóan a helybeli és az előbb felsorolt, bekapcsolt községbeli kisgazdák és kert (szőlő) munkások közül 15—15 államköltséges egyén vehető fel, akik a tanfolyam minden előforduló munkájában résztvenni kötelesek. A tanfolyamokon, mint érdeklődő, bárki résztvehet. Kívánatos a levettéknek, a csendőröknek és mezőőröknek hallgatókként való bevonása. A tanfolyamok vezetésével Békésvármegyében *Mokros István m. kir. kertészeti főintéző* (Jánosalma, Bács-Bodrogvármegye) bízott meg. A védekező anyagot mindegyik gócponti községbe (városba) a növényvédelmi és növényforgalmi iroda fogja az illetékes előljáróság (városi gazdasági hivatal) címére feladni. A tanfolyamok megkezdésének pontos idejét a tanfolyam vezető később állapítja meg. Jelentkezni lehet Kató Lajos gyámügyi jegyzőnél.

Az állami közigazgatás szeptemberi mérlege. Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó szeptember havi pénzügyi közlemény szerint az állami közigazgatás kiadása 46.8 millió pengő, bevétele 54.4 millió pengő volt, vagyis a bevétel 7.6 millió pengővel haladta meg a kiadásokat.

November 8-án lesz a budapesti főpolgármester választó közgyűlés.

Serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „**Ferenc József**” keserűvizet kell adni, mert gyomor- bél- és vértisztító hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a **Ferenc József** vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tizkarátos briliáns a libában. Egy Komáromi János nevű békési tanyai lakos libákat hozott fel Budapestre. Egyet Zsolnai Rezső dr.-nak adott el és amikor ezt a libát felvágták, hogy vasárnapi peccenyének megsüssék, egy tizkarátos briliánst találtak benne. A drágakő Tolnai Világlapja egyik oldalába volt csomagolva. Zsolnai Rezső az értékes leletről rögtön jelentést tett, de a drágakő tulajdonosa eddig nem jelentkezett.

A dunai államok gabonapiaci helyzete. A romániai gabonaelexportban az előző évekkel szemben jelentős visszaesés mutatkozik és bár tengeriben, árpában és zabban jelentős feleslegek vannak, a gabonaelexport szűk keretek között mozog. Az árpaexport teljesen megszűnt. Az exporttevékenység jelenleg főként tengerikivitelre szorítkozik. A román tengerit a felsődunamenti és a skandináv államokban lehet elhelyezni, amely különösen akkor mutatkozik jó piacnak a román tengeri számára, ha Magyarország és Jugoszlávia megmaradnak az osztrák és cseh piac ellátása mellett.

Mézelőfák és cserjék szétosztása. A földmívelésügyi miniszterium utasítására a gödöllői méhészeti gazdaság ez év ősszén és a jövő év tavaszán nagyobb mennyiségű mézelőfát, mézelő-diszcserjét, évelő mézelő növények gyökereit és gumóit, valamint kiválasztott mézelőnövények magvait osztja szét a hazai méhészek között. A kiosztásra kerülő fák, cserjék, növények árlapját a gödöllői méhészeti gazdaság vezetősége kívánatra azonnal megküldi.

Károlyi Gyula gróf lemondott mandátumáról azzal, hogy nincs szándéka a politikában tovább aktív részt venni.

Kelet-Kanadában október hó 12-én beköszöntött a tél.

A székesfehérvári futballcsapat teherautója 40 emberrel felborult. Heten súlyos sérülést szenvedtek.

Afriai négereknek adják el a pesti ócska ruhákat. Aranyat, gyémántot, drága prémeket kapnak a használatlan rongyok-érti.

Az orosházi állásnélküli fiatal emberek arra kérték a községi Előjáróságot, hogy képzettségüknek megfelelő munkán foglalkoztassa őket.

Spóner Károly pénzügyigazgatól Gyuláról Székesfehérvárra helyezték át.

Velencében villamos vasutat létesítenek már a tavasszal.

A világitó női haj lesz a legközelebbi divat.

A przemysli hősök emlékére készült szobrot november 13-án leplezik le Budapesten.

Ausztria a magyar buza részére újabb kontingenst ajánlott fel. Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások során, melyek a múlt hét végén félbeszakadt, napirendre került a magyar buzakivitel kérdése is. Ausztria, amelynek jelenleg nagyobb buzakiviteli szükséglete van, hajlandónak mutatkozott arra, hogy a magyar buza számára újabb kontingenst adjon, természetesen az azzal a feltétellel, hogy Magyarország ipari cikkek átvételével fogja rekompenzálni. A magyar delegáció felfogása azonban az volt, hogy a magyar buza kivitele ezidőszakra nem olyan sürgős, hogy érdemessé tenné nagyobb áldozatok hozatalát az ipari behozatal terén. Magyarország csak azzal a feltétellel volna hajlandó nagyobb buzamennyiséget exportálni, ha Ausztria háromszor annyi tengerit is átvenne tőlünk. Miután azonban egyelőre az osztrákok nem voltak hajlandók a buza és tengeribevitel közötti kompromisszumhoz hozzájárulni, egyelőre nem fogunk újabb buzamennyiségeket Ausztriába exportálni.

Kalandorok a mikrofon körül. A világ leghíresebb művészeinek érdekes rádiókalandjairól érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslap minden színházi, rádió- és filmeseményről pompás képeket és érdekes cikkeket közöl. A Délibáb rádióműsorai újszerűek és szépek. Egy szám ára 20 fillér.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűviz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ez által sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Orosházán is terjed a lufusz-betegség.

20.000 vagonról ezer vagonra csökkent a műtrágyafogyasztás. A mezőgazdasági válság kövekeztében ijesztően összezsugorodott a műtrágyafogyasztás Magyarországon. A konjunktúra idején több mint 20.000 vagon műtrágyát használt el a magyar mezőgazdaság, míg az elmúlt termelési évben körülbelül 1000 vagon volt az ország egész műtrágyafogyasztása.

A mesterséges gombatenyésztés kifizető foglalkozást biztosít a kisfarmereknek. A gomba piaci ára hullámzó ugyan, 1.60—3.— pengő között váltakozik. Miután azonban egy négyszögméternyi gombaágyról 3 kiló gomba, vagy 0.4—0.8 mázsa száraz csira nyerhető, ennek a termelése is hasznot hajt. A gomba-termeléshez ú. n. „gombaágyat” kell készíteni, amihez löbnyire zabbal etetett ló trágyáját használják föl. 2—4 mázsa trágyából lehet egy négyzetméternyi gombaágyat készíteni. A gombaágy magassága 15—45 cm. között váltakozik. A trágyának frissnek kell lennie, mert ha a trágya már két hónapja erjed, nem alkalmas a fölhasználásra, mert nem eléggé tud fölmelegedni. Viszont ha 60 foknál melegebbre hevül, álforgatással kell az erjedést ellensúlyozni. Hetenként egyszer kell véggezni a friss gombaágy átrakását. 6—10 hét múlva lehet az első gombákra számítani és a kövér trágyából eredő gombaágnál 2—3 hónapig, esetleg 4—6 hónapig is terem gomba.

Pk. 3227 sz. 1930.

Árverési hirdetés.

Dr. Zsiga Lajos ügyvéd által képviselt Patkós Sándor (csatl.: Bácskai István 50 q buza) javára a 31 q 29 kg. buza töke és járulékaiból az 1930. jun. 5. mezőügyi piaci árt véve alapul még hátrálékos 559.20 pengő tőkének, továbbá a töke után 1933. jul. 9-től számítható 5 százalékos kamat valamint a felmerülő költségeknek a szolnoki kir. törvényszék 1924. évi P. 4966 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930. évi szept. hó 18-án lefoglalt 1950 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósg fenti számú végzésével az árverés elrendeltétől, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szerv. lakásán Endrődön, Udvarnokon 34—35 házsz. alatt leendő megtartására határidőtől **1932. évi november hó 12. napjának délelőtt 11**

Órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt buza s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bántapénzzül leteszik.

Gyoma, 1932. évi okt. hó 7 n.

GLUDOVÁČ FERENC
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

PUBLIKÁCIÓ.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban **5 fillér** kölcsöndíj mellett.

A gyomai állami csemete-kertben ingyen csemete valamint suháng 4 fillértől 8 fillérig kapható. Érdeklődni a főjegyzőnél.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézánnánál.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosaival, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Szusster-féle gyomai 1068. sz. tkvi. betétben A l. 1.- 2. sorsz. 3757 és 3758 hrsz. háziingatlan f. évi november hó 8-án délelőtt 9 órakor, bírósági árverésen el fog adatni. Érdeklődésekre felvilágosítást ad dr. Debreczeni Iván ügyvéd.

HÓ- és SÁRCIPÓJÉT

mindenfajta gummit vulkanizáltasson „UNIVULCO“-val kizárólag **KISS LAJOSNÁL** Gyoma, III., Wesselényi u. 9. szám. Sz. I.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű **épület és bútorasztalos** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat** u. m.: **háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, seziónt, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalngarnitúrákat,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítani a n. é. közönséget, kérem a nagybecsült **szíves támogatást és vagyok**

teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és mőbútorasztalos.

Gyoma, Kossúth Lajos utca 35. szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
3:53	12:40	17:30	20:05
4:21	13:08	17:58	20:33
4:26	13:13	18:03	20:38
4:57	13:44	18:34	21:10
4:58	13:45	18:45	21:11
5:17	14:04	19:04	21:30
7:27	16:10	20:58	
Bpest k. p.	é	5:00	10:45
10:45	11:45	19:10	19:53
0:32	6:02	8:52	14:28
0:17	5:52	8:51	14:20
23:15	5:00	8:14	13:26
7:24	11:47	16:41	21:56
6:53	11:16	16:10	21:25
6:48	11:11	16:05	21:20
6:15	10:38	15:32	20:42
6:13	10:37	15:31	20:37
5:53	10:17	15:11	20:17
4:05	8:20	13:24	18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Időszerűségek.

Még mindig nem védekezünk eléggé a ragályos betegségek ellen.

A nyári sertéspestis bacillusainak terjesztéséről maga az ósdi rendelkezés gondoskodott, mikor a külterületen elhullott sertések fertőzött hulláit a gyepmester fogatán végig kocsikáztatták a hártárban és ott is elszórtak egy pár bacillust, ahová egyébként nem jutott volna belőle.

A tífuszbacillusokat a házbéliek és legyek terjesztik a községekben. A nyitott árnyékszék termékszertüleg kínálkoznak a legyek segítségével a ragály terjesztésére. Még intelligens emberek sem gargarizálnak ilyen járvány idején, pedig tudniok kellene, hogy e fertőzések a garaton át történnek és ha csak sósvízzel is gargarizálnak, máris védekeznek.

Jó volna a Járványkórházunkat úgy berendezni, hogy az első ragályos betegeinket ott helyezhessük el, hogy a fertőző betegséget csirájában fojtsuk el.

Orvosaink és lakosságunk érdeme, hogy a tífusz járvány nem öltött nálunk olyan méreteket, mint Dévaványán vagy Turkevén, ahol az iskolákat is be kellett csukni.

*

A szerdai sertés piacon reggeltől délutánig tartott a sertések mérlegelése és bevagonyozása. Mintegy 300 q sertést vittek el, kg-ként 70-80 fillérért, így körülbelül 23 ezer pengőt kaptak az eladók.

Most tűnik ki, hogy állat-egészségügyi szempontból milyen nagy előnye van a tanyagazdálkodásnak. A köz-

ségben nagy része elhullott a sertéseknek, de a tanyákon nem tudott a vész mindenüvé eljutni, dacára a hullák ide-odaszállításának.

Örülünk, hogy gazdáink

nagy részét nem érte sertés-károsodás és ha olcsón is kell odaadni a hizott sertést, még mindig többet ér, mintha nem volna mit eladni.

W.

Kérő szó Gyoma község polgáraihoz.

Félve veszem kezembe a tollat, hogy kérő szót intézzek községünk lakosaihoz, az én szereltem magyar testvéreimhez. Félve, mert a legszentebb cél is olyan könnyen félremagyarázzák a mai időben. Félve, mert olyan nehéz anyagi viszonyok között élünk; annyi a szükség; oly nagyok a terhek; annyira felelősségteljes az igények; annyi a konkolyhíntő, hogy a legnemesebb terv is megsemmisülhet megértés és támogatás nélkül. De vallom és hirdetem, hogy a szívből fakadt szó szívhez ér s a lélekből sugallt szándék megnyeri a lelkeket. Szívből óhajtok szólanı léleknek buzgóságával községünk polgáraihoz, magyar testvéreimhez.

Az elmúlt héten a gyomai református nő egyesület és a református egyház belmissziói bizottsága foglalkozott előterjesztésem alapján a mai idők legfontosabb kérdésével: inségbe, nyomoruságba jutott, elhagyatott, szenvedő testvéreink segítségéről.

Itt van a tél. Hány elöregedett, munkaképtelen testvéreink néz a legnagyobb kétségbeeséssel a rideg, hideg tél elé s szívét egy kérdés szorítja össze: mi lesz ezen a legnehezebb télen? Soknak nincs élelme, nincs ruhája, nincs fűteni valója, nincs semmi, ... csak a nagy nyomoruság, a nagy nélkülözés, a nagy reménytelenség!

Ki bírja ki ezt idegekkel? Hiszen a nyomoruság kiált mindenfelől; a jaj szava szívünket szorongalja; a könnyelhullalók segítségkiállása lelkünket szaggalja.

De nekünk erős idegzettel

kell szembenézni még a kétes jövővel is s a könnyörület lelkelével odahajolni nyomoruságban vergődő ember testvéreinkhez, Jézus azt mondja: szegények mindenkor lesznek veletek, gondot viseljétek róluk! Pál apostol arra tanít: mindenekkel jól tegyetek, kiválkóképen a mi hiűnknek cselédeivel. Irgalmas samaritánusoknak kell lennünk mindnyájunknak. Ha minden magyar szív összedobban testvéri együttérzésben; ha minden szenvedő, nyomoruságban levő családunk tagjának tekintünk, akkor lesz lelki erőnk a segítségre, akkor le tudjuk törölni a könnyecsképeket.

A mai nehéz helyzetben vergődő lakostársaink, a munkaképtelen, elaggott, nyomoruságban levő felebarátaink felsegítésére fogjon össze Gyoma község egész lakossága és segítsünk testvéreinken.

A kinek szive érezni tud; aki lelke érzése szerint sajnálja nyomoruságban sanylódoó testvéreinket; aki a magyar élet jobb jövőjeért szent lelkesezéssel küzd: az jöjjön és anyagi erejéhez mérten hozzon áldozatot és ajándékot.

A református egyház vezetősége a szegények részére adományokat kér. Elfogad természetbeni adományt: búzát, lisztet, kenyeret, szalonnát, zsírt, élelmi szereket, főzeléknek valókat, lüzelőanyagot, pénzt, stb. A megajánlásnak olyannak kell lenni, hogy minden hónap elsején elküldi vagy elhozza szíves adományát a szegények istápolására az adakozó, hogy minden szegény beosztás szerint idejében megkaphassa azt, amit az emberbaráti szeretet

és könnyörület juttat hozzá.

Nem járunk házakhoz, nem bocsátunk ki gyűjtőveket, csak arra kérjük szeretettel és magyar testvéri érzéssel községünk lakosságát, hogy mindenki járuljon e nemes terv megvalósításához, elhagyatott ember testvéreink könnyörületes segítéséhez, anyagi erejéhez képest. Mi csak azt kérjük, hogy mindenki szive és lelke sugallata szerint cselekedjék. A jó Isten minden felir az Ő könyvébe s mindenkinek megfizet az ő cselekedete szerint.

Minden seb, a mit bekötözünk, minden könny a mit letörölünk a Krisztus anyaszentegyházát teszi erősebbé és győzedelmesebbé a mai világ felett. Minden éhező, akit megsegítünk, minden elhagyatott, munkaképtelen, idős, elaggott testvérünk, a kit támogatunk és segítünk, szíve szeretetével és hálájával teszi gazdagabbá a szíves adományozót.

E nemes emberbaráti célra szánt, szívből fakadt adományt a mai naptól kezdve a református egyház lelkészi hivatalában kell bejelenteni.

Magyar Testvéreim! Addig segítsünk nyomoruságba, inségbe jutott ember társainkon, a mig időnk és alkalmunk van. Addig, a mig nem késő! Boldog, aki jól tehet másokkal; boldog, akit a jó Isten a könnyörület lelkelével és ember testvérit szerető szívvvel ajándékozott meg. Ez az igazi gazdagság; ez a lelki nagyság; ez a magyar testvéri érzés. A mai nehéz élet megpróbáltatásai, súlyos teherhordozásának idején is mutassunk lelki erőt egymás segítése és támogatása által. Ne feledjük az örök ige intelmét: elmulik e világ és annak ábrázata, de aki cselekszi az Istennek akaróját, megmarad mindörökké.

Végül hadd állítsam oda minden magyar testvérem tekintete elé a jövő magyarságát, a mi szegény, ruhátlan, lábbeli nélkül didergő, iskolába járó gyermekeinket.

Tanulni szeretnének; tanulni akarnak Ők! Tegyük lehetővé.

Segítsük Őket! Legalább egy-egy pár cipőt ajándékozzunk nekik. Száz-százötven pár cipőre lenne szükség. A könyörület szivekhez fordulunk; karácsonyra, a szeretet nagy ünnepére vigyünk örömet a mi szegény gyermekeinknek!

A nemes sziveknek az iskolás gyermekek cipővel leendő ellátására szánt pénzbeli ajándékait is a református lelkész hivatalban kell bejelenteni.

Ha minden magyar testvérünk megteszi a maga kötelességét és áldoz az ember-szeretet oltárán szive-lelke érzése szerint, akkor a legnehezebb lel felvértezve talál bennünket és ország, világ előtt bizonyosságot leszünk:

*a magyar él, mert élni akar,
mert testvéri érzés lelkesíti
s köti össze!*

*Isten áldása legyen a mi jó
magyar népünkön!*

Gyoma, 1932. november hó 10-én.

RÉPÁS PÁL.
elnök-lelkész.

Közművelődés.

Az elmúlt napokban igen hasznos és értékes ismeretterjesztő előadásokban volt része a gyomai közönségnek. A magyar népművelés lelkes előadói sorában ott láttuk: Tiba András ref. lelkész, Paál Sámuel polg. isk. igazgató, Szőke Ferenc ig. tanító, Domokos János tanító

és Herdy Béla mérnököt, akiknek egy szebb jövő reményében tett nemes munkálkodásukért őszinte elismeréssel adózunk. Megemlékezett az egyesület, százéves évfordulója alkalmából Arany János nagy költőnkéről is, kinek halhatatlan érdemeit Szőke Ferenc ig. tanító méltatta.

Egy-egy szép hazafias vers elmondásáért dicséretet érdemelnek: K. Molnár Mária, Rákóczy Julianna, Nagy Enri, Ó. Kovács Ilona, Knuchió Ilona, Szilágyi Ferenc, Kéri Róza, Trajtyik Margit, Marjai László,

Vollon Ilonka és Matyi Ilonka. A műsor szórakoztató részében kellemes perceket szereztek a hallgatóságoknak: Herter Miska, Nagy Lajos és Roósz György műkedvelők.

*

Soron következő előadások helyei és azoknak előadói: dr. Balázs László „Gazdavidelmi intézkedések” november 18-án a 48-as Olvasóban.

Kner Imre „Közgazdasági kérdések” november 25-án a Polgári Olvasóban és november 30-án az Ipartestület nagytermében.

Búcsú Endrődön. Csernus Mihály 10 éve Endrőd lelkipásztora.

**Fényes ünnepségek, lampionos felvonulás,
műsoros est, díszközgyűlés, képletelezés,
220 szegény megvendégelése.**

November hó 5-én van szent Imre herceg napja, aki Endrőd templomának és a községnek védőszentje, az endrődi búcsú napja. Az endrődi búcsún nemcsak a kerület papsága, hanem a megye kiválóságai is megszoktak jelenni. Az idén a búcsúval egyidejűleg ünnepelték Csernus Mihály apát 10. éves endrődi lelkipásztor működését szokottan ünnepélyes külsőségek között. A ünnepségek már november 4-én, pénteken délután kezdődtek. Este 6 órára

volt hirdelve a lampionos felvonulás indulása, de már 5 órákor valóságos emberfőmög hömpölygött a Kath. Népház előtt és türelmetlenül várta az indulást. Hosszu, négyes sorokban, a fuvós zenekar hangjai mellett indult el a menet, a szarvasi uton végig a plébánialak elé. Gyönyörű látványt nyújtott a 150 színes lampionnal felszerelt több ezer emberből álló menet. Mikor a menet a plébánialak előtt elhelyezkedett és a község apátplébánosa, dr.

Lindengerger János apostoli kormányzó és dr. Beöthy György irodaigazgató, egyházmegyei főtanfelügyelő társaságában megjeleni, az ablaknál, szünni nem akaró eljenzés tört ki, melynek csillapultával az endrődi Iparos Dalkör Palotay Ferenc tanító dirigálása mellett üdvözlő dalt adotti elő. Utána Kalmár Vince, az egyházközség világi-einöke mondott üdvözlő beszédet. Ismerlette a nap jelentőségét, majd így folytatta:

„Holnap ünnepeljük Nagyságodnak tíz éves lelkipásztori jubileumát. Tíz év nem nagy idő, de ha vissza emlékezünk 1922 évre, amikor egy barnahaju, fiatal pap jött hozzánk és most magunk előtt látjuk betegeskedő, ősz hajszálakkal telt jellegzetes fejét, kénytelenek vagyunk mégis csak azt mondani: sok járadtság, sok küzdelem, sok töprengés juthatott osztály részétül. És mi, akik közvetlen közelről szemléljük egyházunk és községünk fejlesztése érdekében folytatott önzetlen, nagy küzdelmét, tudjuk azt, hány álmatlan éjtszakát okozott egy-egy, a község lakosságát és egyházunkat fejlődésében megakasztó intézkedés. Mi, akik nap mint nap mellett érintkezünk vele, ismerjük áldozatkészségét, ha arról van szó, hogy csak ettől függ a terv megvalósítása. Mi tudjuk, mennyit fárad, hogy az öntudatos katolikus hitet a lelkékben megerősítse és mennyit dolgozik, hogy katolikus módon gondolkodni és cselekedni tudó ifjúságot neveljen, mely képes hitét férfiasan és derekason megvédeni. Mi tudjuk azt, hogy a hitélet kimélyítése mily hihetetlen munkakerőt igényel és azt is tudjuk, hogy a katolikus iskolák fenntartása mily nehéz munka után sikerül, pedig egyiktől sincs egyéni haszna. De tudjuk azt is, hogy a község fejlődését elősegítő minden terv, óhaj keresztülvitele érdekében minden ereje és összekötése

T Á R C A

KINAI

vámfalak égiszerő korlátai között járják a nyugati „győzők” jóvoltából Európa államai vitustáncukat. Közönségesen azt szokták mondani, hogy ha valamely két állam között felbomlik a paragrafusok légijóból körmönfontan összeszerkesztett kereskedelmi és vámszerződés, akkor az a két állam vámháborúban áll egymással. (Megjegyzendő, hogy kereskedelmi és vámszerződés együtt és elválaszthatatlanul egységet képeznek, az export és import szabályainak összeségét).

Vessük el, azaz módosítsuk ezt a megcsontosodott meggyőződést! Két állam, vagy mondhatjuk úgy is, államok (azaz jelen esetben gazdaságilag egyforma intézményekkel élő területek) nemcsak akkor állanak vámháborúban egymással, ha felbomlik közöttük a kereskedelmi és vámszerződés, hanem — mindig. Akkor is, ha szerződéses állapotban vannak egymással, akkor is, ha ez az állapot felbomlik közöttük. Csak hogy első esetben szabályokhoz kötötten, „szabályszerűen” mérköznek, a második esetben pedig, hogy úgy mondjuk, „szabad stílus”-ban viaskodnak. (Gazdasági, kereskedelmi és ipari téren!) De örökös harcban, gazdasági harcban állanak egymással.

Mikor tehát egymástól vámfalakkal el-

választott államok „csoportosításáról” fuvóláznak a szakértők, tulajdonképpen nem másról szól a nóta, mint hogy bizonyos államok gazdasági küzdelmének szabályrendszerét akarják lehető mértékben egységesíteni, összeegyeztetni. Az érdekellentétek tompítását úgy iparkodnak elérni, hogy a „csoportosítandó” államokat egymással szemben bizonyos engedékenységre, előzékenységre, lojalításra igyekeznek bírni gazdasági, kereskedelmi és ipari téren.

Hát instálom, megérkeztünk ezzel az európai államcsoportosítás kérdésének velejéhez: bizonyos európai államoknak hamupipókéjévé akarják az új gazdasági csoportosulásban tenni az európai agrár államokat t. i. a nem agrároknak. A nem tisztán agrár államokat csak oly mértékben, amely mértékben agrárok, a tisztán agrár államokat pedig teljes mértékben. Tessék ezt ránk, magyarokra, a túlnyomóan agrárrá csonkított Magyarországra alkalmazni.

Hogy is mondták csak első népszövegségi kölcsönünk engedélyezésekor? Úgy emlékszünk, (és pedig, tessék elhinni, egészen jól.) mintha olyasmit mondtak volna, hogy Magyarország a nyújtandó kölcsön fejében az Alpok és a Szudeták országai, (értsd Ausztria és Csehszlovákia) ipari termékeinek igénybevételére köteleztetik. Azonban arról, hogy viszont ezek az államok Magyarország mezőgazdasági termékeinek előnyberészesi-

tésére köteleztetnének, egy árva szó sem esett.

Jól megértettük ezt az izelítőt? Nohát ha nem értettük meg akkor, értsük meg most, a tizenkettedik órában:

Vannak európai államok, melyek túlnyomóan mesterséges, viszont vannak olyanok, melyek túlnyomóan nem mesterséges termelésből élnek. Az előbbiek az ipari, az utóbbiak az úgynevezett őstermelő államok.

Amit most a világgazdasági boszorkánkonyhán főznek, nem egyéb, mint kísérlet arra, hogy a másodsorban említett (őstermelő) államokat intézményesen (gazdaságilag!) kiszolgáltatassák az első sorban említett (ipari) államoknak.

Megértettük?

Ha megértettük, akkor saját jól felfogott érdekünkben védekeznünk is kell ez ellen. Mégpedig legnagyobb mértékben nekünk. Mert a mai csonka Magyarország igazán túlnyomóan agrár (őstermelő) ország.

Csak az a kérdés, hogyan?

Mielőtt megkísérteném erre a kérdésre a feleletet, engedjék meg t. olvasóim, hogy egy ősrégi, de megrendítően mélységes értelmű történelmi eseményt említsek fel.

Mikor a maroknyi görög nép szabadságharcát vívta a keletről rázudult persák özöne ellen, a döntőütközet előtt a görög vezérek azon vitatkoztak egymással, hogy védelmi állásba vonuljanak-e, vagy bátran támadjanak. Már majdnem minden vezér

rendelkezésre áll.

Az emberi természet hozza magával, hogy sokszor kell munkájában meg nem értéssel találkoznia, de mi, akik ma ide fáklyafény mellett eljöttünk, hogy külsőleg is kifejezést adjunk ragaszkodásunknak, szeretetünknek és hűségünknek, hisszük, hogy nemsokára eljő az idő, mikor valamennyien egyek leszünk és mindenki elfogja ismerni, hogy Nagyságodat sohasem magánérdek, sohasem az egyéni önzés, hanem mindenkor egyházunk és a község érdeke vezette összes ténykedéseiben.

Adja a Mindenható, hogy egészsége mihamarabb teljesen helyre álljon, adjon az Uristen erőt, kitartást és sok türelmet, hogy úgy egyházunk, mint községünk javára még sokáig dolgozhasson és mind azokat a szép terveket, melyeket maga elé tűzött, Endrőd népe javára meg is valósíthassa. Az Isten sokáig éltesse!

Csernus apát meghatott szavakban mond köszönetet a megtiszteltetésért, a szeretet és ragaszkodás ily szép megnyilatkozásáért, s többek között ezeket mondja:

Kedves hiveim! A szeretetnek és megbecsülésnek ez a bensőséges megnyilatkozása — az őszinte hála és hűséges ragaszkodás meleg érzelmeit keltették szívemben. Jóleső öntudat nyugtatja meg lelkiismeretemet, hogy lelkipásztori munkálkodásom, amelyet tíz év előtt Isten dicsőségére — Főhatóságom kitüntető bizalmából — Endrődön fiatalos életerővel megkezdtem, meghozta azt a gyümölcsöt, hogy a falu népe értékeli papjának hiterkölcsei és kulturális tevékenységét és a hitélet megélévenedésével hűséges tagja egyházának.

Egyházunk derék világi elnökének szavaival élve — most deresedő fejjel, roncsolt egészséggel állok előttetek és kezdem meg a második decennáriumot. — Hogy mennyi megpróbáltatást, küzdelmet, meggyanusítást, támadást és sérelmet kellett ez alatt az idő alatt elszenvednem, azt fölösleges felujtani, de ezen ünnepélyes pillanatban fátyolt is akarok borítani reá. Az igazi munka verejték és áldozat nélkül nem is lehet értékes.

Kitüntető tisztelgések engem új feladatok és köteleességek elé állítanak — terjeszteni Krisztus igazságait a lelkekben, családokban és a társadalmi életben egyaránt.

Erősen hiszem, hogyha hűséges kitartással mellettem maradtok, a jó Isten megadja a sikert pásztorális munkálkodásomra.

Lelkem legmelegebb érzelmével köszöntöm és mondok hálát mindazoknak, akik az elmúlt 10 év alatt — hűséges szeretettel és kitartó támogatással odaadó munkács és segítő-társaim voltak. De imádkozom és a megbocsátás szellemével gondolok azokra is, akik nem értették meg, vagy téves elfogultságban félreértették szándékaimat, egyházunk és községünk fejlesztésére irányított becsületes, őszinte terveimet. Adja a jó Isten, hogy az elkövetkező idők az egyakol bárányait összeterelejk és egyesítsék a lakosság lelki és anyagi javát hűségesen szolgáló

pásztorral, mindenekfelett pedig az Ur Jézus szent Szívével.

Holnapi szentmisében könyörgök az édes Megváltóhoz, hogy áldását szórja szét a község minden tűzhelyén és adjon boldog felvirágzást, örömteljes fejlődést a Hármaskörös nagy falujának.

Jézus békéje és szeretete jutalmazza jószágotokat!

Az apát szavára dörgő éljenzés a válasz, amelynek szüntével az Iparos Dalkör a Himnuszt adta elő. A zenekar elvonulása után megszólalt a lámpionokkal kivilágított toronyban a tárogató, amelyen Uhrin Imre gazdálkodó szebbnél-szebb régi kurucnótákat adott elő.

Este 8 óra után vette kezdetét a Női Liga által rendezett műsoros est, melyen **Dinya Ica, Hunya Irma, Kovács Dániel, Paróczai Gergely, Fehérvári Ferenc** tanítók és **Laczkó Ferenc** kántor-segéd közreműködésével düléttánsokat meghaladó művészettel adtak elő két egy fölvonásos tréfát, **Stefán Béla** polgári iskolai tanár szép szavallattal gyönyörködtette a Kath. Népház mozi termét zsufozásig megtöltő közönséget, Iparos dalkör üdvözlő dalt és Csernus Mihály apátplebános szerényeiből adott elő néhány nótát a publikumot föllelkesítő képességgel. Majd az elemi és polgári iskolás tanulók egy nagyon helyesen összeállított és **dr. Mácz Jánosné** és **Zeleznay Olga** tanárnők rendezése mellett előadott táncjátékot adtak elő, amelynek során ártatlan kedves gyermeki lelkük egész melegével ünnepelték apátplebánost és a színpadról teleszórták az elsősorban ülő apátplebánost virágokkal. A jelenet oly bájos és kedves volt, hogy a közönség helyéről fölgrálvá tapsolt a kicsinyeknek, de bőven kijutott az ünneplésből az apátnak is.

Az est fénypontja azonban **dr. Bernolák Nándor** volt népjóléti

miniszter, bpesti egyetemi tanár előadása volt, ki külön erre az estre jött el, hogy az elismerés zászlóját meghajtsa a buzgó, mintaképi lelkipásztor és barát előtt. Előadásában ismertette a Katholikus egyház nagyszerű teljesítményét az ember szeretet, a kultúra és művészet terén, kimutatja a katolikus pap különleges hivatását és kötelezettségeit, majd rátér Csernus Mihály apát tevékenységének fölosztására. Itt tudjuk meg, hogy még el sem takarították a kommün romjait, ő a legnehezebb időben, *elsők az országban* megalapítja Debrecenben a Zita hadiárva-házat és az ő fáradságot nem ismerő buzgólkodásával oly alapokra fekteti, hogy az még ma is teljesíti nemes hivatását. Hosszasabban foglalkozik gyermek és ifjúság szeretetével, kiemeli rendkívüli áldozatkészségét és mindenek felett *álló önzetlenségét*, majd kéri, ne lankadjon, folytassa áldásos munkáját, legyen kitartással s ha félre is értik becsületes szándékát, annál is inkább, mert be kell hogy következzen az idő, amikor önzetlensége teljes diadalt arat.

Az előadás befejeztével hosszasan ünnepelték egy a szónokot, mint a jubiláló plebánost. Az előadáson ott láttuk **dr. Lindenberger János** apostoli kormányzót, **Kele István** jászberényi, **dr. Beöthy György** apátokat, **Török Dezső** törökszentmiklósi esperest és még számos előkelőséget.

Másnap reggel ünnepi diszt öltött Endrőd község. A misé-

afelé hajlott, hogy vonuljanak vissza, mikor az athéniek vezére még mindig a támadás mellett kardoskodott. Egyik vezér bosszankodva még meg is ütötte a vita hevében. Erre az athéni vezér így szólt: Üss, de hallgass meg! A meglepett vezéreknak erre oly hazaszeretettől lángoló lelkesítő beszédet tartott a megütött vezér, hogy annak hatása alatt támadást határoztak a vezérek és megverték a persákat.

Ha tehát ismétlem, jól megértettük azt a bizonyos izelítőt, védekeznünk kell az ellen, hogy benünket, agrár (őstermelő) államot kiszolgáltatassanak más, ipari állam érdekeinek. Hogyan? (Most mondhatnám magamban: Üss, de hallgass meg!)

Nem egyébbel, mint behozatali kereskedelmünk lebonyolításának új alapokra való helyezésével és ezzel együtt ennek eszközeinek, a különböző valuták értékének lehetőleg teljes mértékben való állandósításával.

Csak így egyszerűen odvetve nagyon is „szintelennek“, félig-meddig üres, puffogó frázisnak látszik, amit most mondtunk; a következő magyarozattal azonban kibontakozik nagy-nagy jelentősége.

Szak és nem szakemberek gyakran hangoztatják, különösen a sajtóban, hogy külkereskedelmünk passiv, azaz sokkal több értékű behozatalunk, mint kivitelünk és hogy ez a körülmény az ország gazdasági elvérézésére vezethet. (Sőt vezet is!)

Nos hát ezen kell változtatni. A magyar állam lakosságának az a része, mely az or-

szágos termelést szolgáló cikkeken kívül behozatali cikkeket vásárol, csak az viselje, (ha birja) a behozatal káros gazdasági következményeit és vérezzen el gazdaságilag, ha úgy tetszik neki. (Megérdemli!) A lakosság azon része azonban, amely semmiképpen sem „ludas“ az ily természetű behozatalban, vagy az ilyen behozatali cikkek fogyasztásában, ne legyen kénytelen a másik, mondjuk talán így: „importáló“ réteg eljárásának következményeit viselni.

Ennek igazságosságát mindenki beláthatja.

Igy értelmezve már nem „szintelen“ és nem puffogó frázis a fenti alaptétel. (A „behozatali kereskedelem lebonyolításának új alapokra való helyezése.“)

Mostmár azonban az a kérdés, hogy hogyan, mi módon lenne ez megvalósítható? Erre is van felelet.

Tegyünk próbát és indítványozzuk mi, szegény, trianoni magyarok azon a világ-gazdasági boszorkánykonyhán, hogy mi megszüntetjük behozatali vámjainkat a külfölddel szemben, viszont cselekedje ugyanezt meg velünk szemben a külföld.

Felületesen olvasva lehetetlenségnek, sőt nevetségesnek tünik fel ez a mondás. De gondolkozzunk csak rajta. Megszüntetjük behozatali vámjainkat a *külfölddel szemben*. Pontosan így. Hogy aztán a vám nélkül, sőt „nyakló nélkül“ bezuduló külföldi árucikkek áruba bocsátása körül mi hogyan járunk el, az már a mi belügyünk. Egyszerűen úgy já-

runk el, hogy a megszüntetett vámot a fogyasztón szedjük be. Igenis, a fogyasztón! Már tudnillik a behozott cikkek fogyasztóján! Nem pedig a vámhatárnál, az *egész ország külkereskedelmi mérlegének és a lakosság azon részének is rovására*, amely a külföldi áruk vásárlásában nem „ludas“.

Ugyan cselekedje meg a külföld is velünk szemben ugyanezt.

Ha jól meggondoljuk, csak hálások lehetnének érte.

Csak aztán mit szólna hozzá a külföldi fogyasztó?

Ez már nem tartozik ránk, szegény, trianoni magyarokra. Viszont nem tartozik a külföldre az, hogy mit művelünk mi itt, országunkon belül. Eljárásunkra még ellenségeink sem mondhatják, (pedig szép számmal vannak,) hogy nem engedékeny, előzékeny és loyális.

* * *

Legyen hát köztünk és ha úgy tetszik, a többi európai államok között gazdasági béke. Döntsük le a kínai vámfalakat. Harcoljunk úgy „békésen“ országainkkal, földünkkel.

És akkor rövidesen kiviláglik a magyarföld igazsága. Még pedig az egész magyarföldé.

Ezért álljunk meg jól ezen a darab földön, amely nekünk meghagyatott, hogy ki ne huzzák a „csoportosítás“ révén alótlunk.

Ha jól megállunk rajta, visszahozza a többit is.

(Folytatjuk.)

ken a hívek ezrei vettek részt és több százan járultak az Oltárszentség elé. A nagymiséit *dr. Lindenberger János* apostoli kormányzó celebrálta 18 pap segédletével, a predikációt *dr. Beöthy György* apát, egyházmegyei főtanfelügyelő mondotta. Nagymise után a politikai község vezetősége *Finta Albert* főjegyző, *Kalmár Imre* bíró és *Vaszkó Gáspár* esküdt személyében tisztelt *dr. Lindenberger János* apostoli kormányzó előtt, majd *Klinghammer László* tanító vezetésével bizottság adta át *Csernus Mihály* apátnak a hívek nevében azt a könyvszekrényt, amellyel emlékeztetésé telték tíz éves működését.

Fél 12 után nyitotta meg *Kalmár Vince* az egyházközség képviselőtestületének világi elnöke a diszközgyűlést, amelyen Hunya Máté és Varju József tagok hívták meg az apátot. A diszközgyűlésen részt vett *dr. Lindenberger János* apostoli-kormányzó, *Kele István* jászberényi apát, *dr. Beöthy György* apát, *Török Dezső* török-szentmiklósi, *Pápai Lajos* dévaványai, *Fetzer József* szarvasi esperes, *dr. Domanek Pál* békésszentandrásai, *Szabó Frigyes* szeghalmi, *Riegel Géza* füzesgyarmati, *Gáspár István* mezőberényi, *Fehér Lajos* körösladányi plébánosok, *Budai László* békéscsabai, *Vlagyovits István* gyulai, *Szvetits Viktor* szarvasi lelkészek, *Uhrin László* megyei főjegyző, a vármegye képviselőtestületében, *Harsányi Pál* főjegyző Füzesgyarmatról és még igen sokan. *Kalmár Vince* néhány keresetlen szóval üdvözlö az apátot, megköszöni, hogy a gyűlésre elfaradt, majd fölkeri *dr. Cseh József* orvos, egyházközség képviselői tagot indítványának ismertetésére. *Dr. Cseh József* beszéde teljes egészében ismerteti a jubiláns működését, amit jövő számunkban teljes egészében közölni fogunk.

A beszédet igen sokszor félbeszakította a lelkes taps és a végén általánosan hangzott föl a kiáltás: elfogadjuk, elfogadjuk. *Csernus* apát válaszában elhárítja magától az elismerést munkatársai és hadserege, az egyházi tisztviselők, képviselőtestület tagjai és a hívek megértése előtt hajlja meg az elismerés zászlóját *dr. Lindenberger János* zárószavaiban teljes elismeréssel adózik plébánosi működésének és kiemeli, még 10 évvel ezelőtt az iskola ügy terén *Endrőd* az egyházmegye legelhanyagoltabb községe volt, addig ma büszkén hirdetheti a legilletékesebb szakvélemények alapján hogy *Endrőd* ma első helyen áll.

Kovács Mátyás tanító, egyház képviselőtestületi jegyző felolvassa *dr. Korossy György* békésvármegye főispánjának az egyházi képviselőtestülethez intézett következő átiratát:

Az *Endrőd* R. Kath. Egyházközség nagytisztelt Elnökségének *Endrőd*.

Nagyságos és főtisztelendő *Csernus Mihály* apát ur 10 éves *endrői plébánosi működésének* ünnepségeire küldött és szóbelileg is tolmácsolott, megtisztelő meghívásukat őszintén köszönve, igaz sajnálattal kell közölnöm, hogy az ünnepségen megjelenni nem tudok, mert f. hó 5-én d. e. Bpsten hivatalos tanácskozáson kell részt vennem, amelyre már 4-én fölutazom. Eredeti szándékom véghezvitelében ekként gátolva, ezt az alkalmat használom fel, hogy a tek. Elnökséggel az Apát ur részére küldött meleg jó kívánságaim tolmácsolására felkérjem. Egyénisége, eredményekben gazdag lelkipásztori működése és községe iránti szeretete bennem az igaz megbecsülés érzését váltotta ki. Épen ezért őszintén kívánom, adjon a Mindenható számára erőt, hogy hívei és a község érdekében még sokáig működhessék. *Korossy György* főispán.

És ezzel a moztiermet zsufo-lásig megtöltő népgyűlés véget ért.

Utána a nagyszámu ünneplő közönség az emeletre sietett és ott nemcsak a hatalmas nagy termet fölölték meg, hanem még a szomszédos kis termek is zsufo-lásig megteltek. *Orbók József* igazgató-tanító szépen átgondolt beszédben méltatta azokat az indokokat, amelyek alapján az *endrői hívek* megfestették szeretett plébánosunk arcképét. Többek között a következőket mondotta: Ünnepelni gyűltünk össze mélyen tisztelt közönség, ünnepeljük *Endrőd község legnagyobb vezető egyéniségének, nagyságos és főtisztelendő Csernus Mihály apátplébánosnak* 10 éves lelkipásztori működését.

10 év eltelhetik úgy az egyén, mint egy község életében minden nagyobb esemény és cselekedet nélkül, de nagyjelentőségű és korszakalkotó is lehet, ha a községnek tevékeny, fáradhatatlan és önzellen vezetője van. Ilyen fáradhatatlan, önzellen munkás *Endrőd községnek Csernus Mihály apátplébános*. Az ő 10 éves működése alatt *Endrőd község* oly nagyot haladt kulturális téren, hogy az elmúlt tíz év félszázad mulasztásait pótolta és több évtizedre előre vitte.

Az a férfi, aki legszebb férfikorának minden munkabírásait és gazdag tapasztalatát önzellenül hívei lelki és anyagi javának szentelte és szenteli, megérdemli a felsőbbség elismerését, híveinek szeretetét és ragaszkodását. Megérdemli, hogy a mai nemzedék munkájában támogassa, a jövő nem-

zedék pedig, amelynek érdekében oly sokat és hasznosat cselekedett, nemcsak legnagyobb jóakaróját, hanem legjobb példaadóját is tisztelje az Ő személyében.

Azért helyeztük ide, a szeretet jeléül, megbecsülésül és példaképül ezt a képet, amely hivatalos lesz késő utódainknak is hirdetni és megőrizni egy híveit és polgárlátsáit izzó szívvel és lankadatlan erővel önzellenül dolgozó egész férfi emlékéit.

Hulljon le a lepel és az Ő képe hirdesse a késői utódoknak is, hogy a község társadalma az érdekében kifejtett önzellen munkáért elismeréssel és hálával adózik.

Mi pedig, akik szemtanúi voltunk és vagyunk az Ő fáradtságot nem ismerő munkájának, szintén rójjuk le hálánkat azzal, hogy ez ünnepélyes alkalommal megígérjük, hogy további munkájában odaadással támogatjuk, irányításait és utasításait híven követjük és ezáltal továbbra is segítségére leszünk, hogy nagyszerű elgondolásait valóra válthassa és a kitűzött célt elérje.

A képet az egyházközség nevében annak gondnoka vette át.

Már 1 óra körül járt az idő mikor az ünnepségek véget értek és leülhettek a Leányegyesület által izlésesen terített asztalokhoz. Az ebéden oly nagy számban vettek részt, hogy a nagyterem szűknek bizonyult és egyik pótasztalt a másik után kellett beállítani. Az ebéden, amely több mint 350 terítékes volt, az első fölköszöntőt *Szabó Frigyes* szeghalmi plébános mondotta, mint *Endrőd szülöttje apápara, Kormányzóra és dr. Lindenberger János apostoli kormányzóra*. Utána *dr. Lindenberger János* szólt föl és *Csernus Mihály apátplébános* eredményekben gazdag működését méltatta, majd *Pápay Lajos* dévaványai esperes, a szomszédos egri egyházmegye papsága és dévaványai hívei nevében üdvözölte magas szárnyalású föl szólalásban, *Uhrin László* vmegyei főjegyző, a hivatalos elfoglaltsága miatt távollévő alispán nevében üdvözölte a jubiláló plébánost a tőle megszokott lelkes és szép gondolatokban gazdag beszédben, *Kovács Ferenc* az Ipartestület, *Hangya István* az Olvasókörök nevében mondott igen talpra esett fölköszöntőt, *Fetzer József* kerületi esperes a kerületi papság nevében üdvözölte a vendégszeretetről híres apátplébánost. Az ebéd rendezésében *Palotay Ferencné* fárads-

mal az ünnepségek fáradhatatlan szervezője *Klinghammer László* tanító, ki nagy buzgalommal igyekezett minden igényt kielégíteni. Mi csak gratulálni tudunk a tanítónak ügyeskedéséért s őszintén mondhatjuk, gondosan el volt rendezve minden, ami pedig egy ily nagy ünnepségnél nem kis dolog. Itt kell még megemlékeznünk a *Hunya Irma* tanítónő vezetésével melletti szorgoskodó Leányegyesületről, melynek tagjai szolgálják föl az izletes ételeket.

Este a fiatalság ünnepsége volt és Kath. Népszövetségi Kisgazdakör által rendezett táncmulatságon a hajnali órákig rakta vidám hangulatban *Farkasinszky Imre* kiváló zenéje melletti a táncot.

Hétfőn délelben a Női Liga özv. *Vörös Ferencné, Palotay Ferencné, özv. Hunya Béláné* személyes közreműködése mellett 100 iskolás gyermek és 110 szegénynek szolgáltatott ki nagyszerű ebédet.

Sokan küldtek üdvözlő levelet és táviratot, amelyek közül egy néhányat, amelyek hivatalos jelleggel bírnak, szószerint közlünk:

A „Magyar Vöröskereszt Egylet“ a következő átiratot küldte 44/eln. 1932. Örömmel értesültem arról, hogy Nagyságodat szeretett hívei tíz éves plébánosi jubileuma alkalmával mennyi szeretettel és ragaszkodással ünneplik. De ezen közismerten kiváló lelkipásztori tevékenységének idejével egybeesik az is, hogy Nagyságod immár tíz éve sok lelkesedéssel és példászerű odaadással tölti be az *Endrői Vöröskereszt Fiók-egylet* einöki tisztét.

Amidőn Nagyságodat ezen kétszeres jubileuma alkalmából, úgy a magam, mint a Magyar Vöröskereszt Egylet központi igazgatósága nevében bensőségesen üdvözlöm, kérem a Mindenható, hogy Nagyságodnak adjon erőt és egészségét, hogy magas szós lelkipásztori hivatását még számtalan évig teljesíthesse a lelkek üdvösségére, a Magyar Vöröskereszt Egyletet pedig továbbra is vátoztatlan szeretetében megőrizhesse, a nemzetvédelem nagy céljainak elérésére. Fogadjon Nagyságod hazafias tiszteltem és nagybecsülésem őszinte kijelentését. Budapest, 1932 november hó 2-án. Simon Elemér s. k. elnök.

A kir. tanfelügyelőség részéről pedig:

Főtisztelendő Apát Ur! Áldásos működésének 10 éves évfordulóján felhasználom az alkalmat arra, hogy a népoktatás és népművelés terén végzett áldásos és lelkes munkásságáért meleg és őszinte köszönetemet fejezzem ki. Vitathatatlan az az áldozatkész és szellemi fáradtságot nem kímélő tevékenysége Főtisztelendőségednek, melynek eredményét büszkén hirdetik *Endrőd község felépült iskolái, azok benépesítése, az iskolába járás tökéletes megszervezése, az analfabéták eltűnése és minden kulturális intézmény. Nemcsak minden hivatalos tényező, de a nemes értékeket felismerő minden községbeli lakos fenn hirdeti Főtisztelendőséged hervadhatatlan érdemeit,*

HA SORSJEGYET VESZ BÁCSYNÁL BIZTOS FŐNYEREMÉNYT CSINÁL!

Huzás 1932. november 18 és 21-én.

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő.

A magyar királyi osztálysorsjáték II. osztályának nyerő sorsjegyei még kaphatók.

Mindenki saját érdekében siessen megvenni

BÁCSY és TÁRSAI BANKHÁZÁNÁL.

Ha nálunk vásárol sorsjegyet, megtakarítja a portó és levelezési költséget.

Különös örömmre szolgál, hogy ezt a nagy energiát kívánó, nagy célkitűzésekkel véghezvitt munkát és annak lelkes harcosát a mai évfordulón úgy a magam, mint hivatalársaim nevében meleg szeretettel köszönhetem és kérhetem, hogy a kultúra nagy érdekeit jövőre époly lelkesedéssel karolja fel, mint eddig tette. Ehhez teljes erőt és egészséget, valamint fáradhatatlan lelkesedést kíván. Gyula, 1932. november hó 4-én, hazafias üdvözléssel: Szentkereszty Tivadar kir. tanfelügyelő.

Táviratot küldött Korossy főispán: „Endrődi plébános működésének tizedik évfordulója alkalmából fogadja igaz szerencse kívánataim kifejezését. Szívvel kívánom, hogy hívei a jó lelkipásztort Endrőd község pedig őszinte barátját még soká tisztelhesse apát urban. Korossy főispán.”

Azonkívül üdvözlő sürgönyt küldött: *gróf Zichy János, Márky Barna* alispán, *Hubert Ottó Debrecen v. főispánja, Blanckenstein Pál* és családja, *Karakas Albert* kuriai bíró, *Apor Vilmos* apát, *dr. Biró Károly* Magyar Nemzeti Bank főnöke, *Pogány Frigyes* államtitkár, *Spöner Károly* pénzügyigazgató, *dr. Berthóty Károly* Orosháza, *Szeghalmi főszelektőbizottság, Solyom Lipót* és családja, *Migend Dezső* a „Körösvidék” főszerkesztője, *Novák Sándor* egri apátkanonok és *dr. Krüger Aladár* országgyűlési képviselő, *Bedák Mátyás* kondorosi plébános és még igen sokan.

Az endrődi hívek méltó módon adták kifejezését plébánosuk iránt érzett szeretetüknek és ragaszkodásuknak.

Kc.

Káposztahegyek.

E héten szorgos munka folyt a vásártéren. Az endrődi ut melletti részen az őszi vásárra szokásos káposztahegyek ismét megépültek, egyik a másik mellett. A káposztahegy tulajdonosok most már szorongó szívvel várják a vásári vevőket. Vajon keresnek-e valamit a nagy kockázattal elhozott káposztán, vagy kárba vesz a nehéz munka és sok

pénz, amit az üzletbe fektettek?!

Derék kofáink, kik a káposzta, burgonya, dinnye árusításával foglalkoznak, sok álmatlan éjszakán át fagyoskodva utazgatnak és járják be a Nyírséget, hogy olcsóbban lássanak el bennünket e cikkekkel, egészségüket kockáztató fáradtságos munkájukért az elismerésünkön kívül a pártolásunkat is megérdemlik.

Tégy jót!

(Adomány a szegény iskolás gyermekek részére.)

Minden erkölcsi érték forrása és kútfeje a lélek. Ott fakad és forr a jóság is, mint a hegyipatak tisztá vize s amikor megtelik vele a lélek: kiömlik a világba. Amíg benn lakozik a lélek mélyén, addig csak érzés, ami serkent, ösztönöz, üz, magával ragad, — ide künn pedig már cselekedetben nyilvánul, ami simogat, gyámolít, felkarol és meleg fényt sugároz szél ebben a hideg, szerefellen, önző világba.

A jóság nagy boldogságot, sok lelki örömet ad az embernek. Olyan lelki kincs ez, amelyet sokszor nagy lemondások, nagy áldozatok, szenvedések árán kell az öntudatos lélekben kitermelnünk, hogy azután jó nemes és szép cselekedetek képében megajándékozzuk vele a külső világot.

Az öntudatos lélekből fakadó jócselekedet jelent valódi erkölcsi értéket és ez tesz boldoggá téged és másokat is.

Különösen ezen mostani nehéz és itéletes időkben, amelyekben most vergődünk, keltenek jobb emberek, megértő lelkű, áldozatot kozni tudó és akaró emberbarátok, hogy segítségére legyenek szenvedő, inséges, nélkülözésekkel megmeglátogatott embertársaiknak.

Könyörületes lélektől indítva cselekedett jól Kner Izidor ur Gyoma község összes szegénysorsu iskolás növen-

dékeivel, midőn a napokban a református, róm. katolikus, ág. evangélikus és a községi elemi népiskolák részére 5000 (ötezer) darab irkát adományozott.

A református elemi népiskolák részére juttatott 5000 (háthoromezer) db. irkáért a szegénysorsu iskolás gyermekek és a tanítótestület nevében az adományozónak hálás köszönetét e helyen is kifejezi: Szőke Ferenc igazgató-tanító.

Döntő fontosságú kezdeményezés a hazai gyümölcsstermesztés fellendítése terén.

A magyar kormányzat a mezőgazdasági termelés fejlesztése terén egyik legfontosabb feladatának tekinti a hazai gyümölcsstermesztésnek céltudatos, tervszerű átszervezését. Sajnos Magyarország, mely hivatalva lenne arra, hogy Európa gyümölcsös kertje legyen, nem tud kellő mennyiségű, egységes típusu, egészséges árut a külföldi piacokra hozni, részben a termelés, részben az értékesítés szervezatlensége miatt.

A tervszerű gyümölcsstermesztés meghonosítása érdekében az első döntőfontosságú kezdeményező lépést a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete megtette, magáévá téve a kormányzat által a legkiválóbb magyar gyümölcsstermesztő szakértők bevonásával kidolgozott és a hazai gyümölcsstermesztés átszervezését célzó program végrehajtását. Ennek első és legfontosabb tétele az, hogy egy körzetben, ahol a talaj és éghajlati viszonyok egyenlők, megfelelő bőtermő és egyforma fajtájú gyümölcsstermesztessék. Típus termelésnek előfeltétele pedig a tömegfásítás és ennek megfelelően az olcsó, megbízható, egészséges és fajtaazonos gyümölcsfaoltványok beszerzésének megkönnyítése.

Ezt a célt biztosítandó a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete tervszerű együttműködésre lépett a Magyar Faiskolai Szövetséggel, mely-

nek kebelébe tartozó faiskolák állami és szövetségi felügyelet és ellenőrzés alatt állanak és az azokból származó oltványok tökéletes megbízhatóságát a szövetség teljes erkölcsi súlyával garantálja. A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete igen jelentős anyagi áldozatot vállal magára azáltal, hogy tagjainak bármely gyümölcsstermesztésben és fajtában, közepes törzsű oltványokat a faiskolák szövetsége utján kedvezményesen szállítja le. Továbbá hasonló értelemben kívánja a növényvédelem és értékesítés tervbevelet akcióit is lefolytani, hogy a magyar gyümölcsstermesztés rentabilitását biztosítsa és hírnevét a világpiacokon a megérdemelt magasra emelje.

HIREK

Református istentisztelet Endrődön. A református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza az egyház tagjainak tudomására, hogy f. évi, november hó 13-án, vasárnap délelőtt tíz órakor Endrődön a gyomavégi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. *Gyülekezés fél tíz órakor kezdődik.* Felkérjük a lakosságot, hogy minél többen jelenjenek meg ez istentiszteleten s nyerjenek ott lelki épülést a Jézus Krisztus evangéliuma által.

Nemes példa. Ez uton is a legnagyobb elismeréssel és hálával mond köszönetet azon polgártársunknak, aki a református „Szeretetszövetség” nemes céljáról meggyőződve, mint a helybeli izraelita egyház buzgó tagja, e magaslatos emberbaráti intézmény támogatására szíves adományát eljuttatta hozzánk. Gyomai református egyház elnöksége.

Halálozás. Nagypestényi Pap Jenő kuriai bíró leánya, Stoll Károly őrnagy özvegye, ki látogatásban Gyomán tartózkodott régebbi szívbaja következtében szombaton éjjel hirtelen meghalt.

Balatonboglár. szobrot állít Gaál Gasztonnak.

A Levente Egyesület bálát és műkedvelő előadást rendez Endrődön a „NÉPHÁZBAN” november hó 20-án.

Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdőcsucsuhurul esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata által többször és alaposan kilisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a **Ferenc József** viz lázzal járó fertőző betegségeknél is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Karácsonyra hazajövök!... Három évvel ezelőtt indult el világméretű utjára egy híres magyar fotóriporter, aki ezalatt az idő alatt Kinában ép úgy megfordult, mint Ausztráliában és Dél-Amerikában. Tizenkétezer felvételt készített és ezek közül a legjobbak legérdekesebbek Tolnai Világlapjában fognak megjelenni. A híres riporter nemrégiben a Fokvárosból levelet írt Tolnai Világlapjának és abban örömmel jelezte, hogy páratlan fényképanyagával karácsonyra hazajön.

Molnár Gyula két szindarabja; Turi Bálint hazatért és Sikolt a feleségem, a hevesi Regős könyvkiadó vállalat kiadásában könyvalakban megjelent.

Endrőd községben november hó 19-én tartják az országos vásárt, melyre sertés kivételével mindenféle állat felhajtható.

A **fűszerkereskedők** bojkotálni akarják a cukrot.

Megszünik a külömbégtétel régi és új nyugdíjasok között.

Ujabb haladéket kapott Magyarország a rövidlejáratu kölcsönök meglizelésére.

Meghülésnél, náthalásznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

Budapest csak január 1-én indítja meg a szellemi szükségmunkákat.

**HIRDESEN
LAPUNKBAN.**

Figyelem!

A „**Holler**” szállodában Szombaton este 8 órakor **disznótoros vacsora,** amelyre ez uton hívja meg a mélyen tisztelt közönséget. **HANTZMANN FERENC** vendéglős.

Párisi tanulmányut. A MFF-HOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda november hó 20-án rendezti gazdag programjáról közismert második őszi 15 napos rendkívül kedvezményes párisi tanulmányutját. Részvételi díj 320 P.—, diákoknak 260 P.— Jelenkezni lehet az Utazási Irodában minden nap d. u. 4—7-ig (IX. Ferenc krt. 38. fsz. 2.) levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda.

A **Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége Békésvármegyei Csoportja** folyó évi november hó 20-án, Békéscsábán a Városi Színházban rendkívüli közgyűlést és az Országos Szövetséggel karöltve II. országos vándorgyűlést tart. A vezetőség kéri a megjelenni szándékozókat, hogy részvételüket legkésőbb folyó hó 15-ig jelentsék be. Szíveskedjenek felütni, hogy a közgyűlésünkön, kik kívánnak felszólalni és miről? Kérünk pontos értesítést: 1) érkezésük pontos idejéről, hogy ingyenes elhelyezésükről gondoskodhassunk, 2) gyűlésen részvenni szándékozók számáról, 3) a közebéden való részvételről. A közebéden való bejelentés megjelenésre kötelez. Mindennemű levelezést a vármegyei csoport címére: Békéscsaba, Andrásy ut 17 szám alá kérünk. Telefon: 154. szám Békéscsaba.

Egy ember, akit összetévesztenek önmagával. A budapesti rádióstudió egyik híres művésze arról nevezetes, hogy összetévesztik egy hasonlónevű kollegájával, de néha az a furcsa eset is előfordul, hogy önmagával tévesztik össze. A Délbáb új számában sok érdekességet közöl a rádió, film és a színházi világból. Páratlanul érdekesek a Délbáb illusztrált rádióműsorai. A népszerű képeslap egy számának ára 20 fillér.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható **WAGNER MÁRTON FIAI** fakereskedőknél.

GYOMA és VIDÉKE részére saját termésű **boraim**

eladására bizományi lerakatot óhajtok létesíteni, hol nagyban **25 literen felüli** tételekben árusítanánk. **Ecélra megbízható saját házzal rendelkező urat keresek.** Ajánlat küldendő: **KISS ANDRÁS szőlőgazdasága Ujbög. (Pestmegye.)**

PUBLIKACIÓ.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndíj mellett.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézánéval.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **Vatay Gábor** asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemét átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű **épület és bútorasztalos** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalongszékűtűrákat,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrebecsült **szíves támogatást és vagyok** teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
		19:20	20:41
		3:38	é Békéscsaba
		23:15	5:00
		8:14	13:26
		16:22	18:12
		3:53	12:40
		17:30	20:05
		4:21	13:08
		17:58	20:33
		4:26	13:13
		18:03	20:38
		4:57	13:44
		18:34	21:10
		4:58	13:45
		18:45	21:11
		5:17	14:04
		19:04	21:30
		7:27	16:10
		20:58	é Békéscsaba
		4:05	8:20
		13:24	18:24
		6:53	11:16
		16:10	21:25
		6:48	11:11
		16:05	21:20
		6:15	10:38
		15:32	20:42
		6:13	10:37
		15:31	20:37
		5:53	10:17
		15:11	20:17
		4:05	8:20
		13:24	18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. **WAGNER MÁRTON.**

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lápzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Feljajdulás.

Sok tudósa akadt a faültetésnek és egybehangzóan hársfa-ellenesek. Mind a piactéri fákat veszi zsinórmértékül, nem véve tekintetbe, hogy azok ültetés előtt helekig heverték elföldellen, mert hogy késett helyének a kipécézése, meg más elömlékálata.

Az elülsők sivár, rossz formelűkes földbe kerültek és gondozás helyett minden piacokor meg-megtaposták szükre szabott földkörletét és forró, száraz nyár után úgy mentek a télnek, hogy — szinte lefarkózzoltan, — egy csep teli nedvesség se szívároghasson gyökereikhez.

De meg legszebb fejlődés közben, nagy hozzánemértéssel, visszacsípték összes ágait, hogy növekedés helyett sűrűsödjék a koronája és kész nyárfaboronává fejlődjön.

Az épület előtti néhány példányt gondozták a házlulajdonosok és tessék összehasonlítani az előtte következő sorokban lévővel.

Légből kapolt azon állítást, hogy a hársfa nem a mi falajunkba való, cáfolja, hogy az állami Erdőhivatal, — igazán silány falajban, — három esztendő alatt olyan példányokat tudott előállítani magról, mint a kiültetettek.

S nem emlékezne már rá senki, hogy a Kossuth Lajos utcában tízenöt év alatt olyan hársfasor nevelkedett, hogy pár év alatt átivelték volna a széles utcát, ha hatósági indokolatlan önkény ki nem írja őket. Legtöbbjét olyan vastag törzsszel, amilyen ma egyellen egy sincs, az előbbre valónak tartott, állandó piszkot terjesztő — korosabb — gesztenyefák között.

Tudnivaló lenne az is, hogy másként prosperál a nemes hárs, mint a satnya aprólevelű és megláthatja mindenki, mire ment a nagytemplon északi oldalán lévő pár nemes hársfa, holott ezeket igazán nem gondozza senki. Ellenben virágzaskor agyontéppázzák és a főyén egy ulca fásítására ele-

gendő surjánt természet és nevel állandóan.

Nero felgyújtotta Rómát, város-szabályozás szempontjából. Ne sirassák tehát a kihányt azon akácfákat, melyek nagyrészen arra voltak érdekesek, különösen a döglődő gömbakácfák, a kulminált azon példányok, melyek gazdasági szempontból megéreltek a kivágásra és ha vele ment bizonyos hányad szép akác is, megéri, hogy egy évtized mulva, párját ritkító utcasorunk lesz.

Olyan fákkal, amelyek életkorát százakkal mérik. Oly időben mézelő, amikor más eledelt nem igen lelnek a mé-

hek és virágját a patikában árulják. S illatra minden fa fölé helyezhető.

Ezzel szemben a különbnek tartott iölgýfa lassabban nő és páratlan hernyófészek.

Miután most már sirámmal mire sem mennek, bölcsebb, ha minden házlulajdonos a telke mentén gondozza hársfáit és pár év mulván nagy öröme telik benne.

De övják is jószágtól, emberi rosszindulattól, gyermek pajkosságtól: minék minden más ültetvény is egyaránt ki van téve.

KNER IZIDOR.

Gömbös Gyula miniszterelnök hazajött Rómából.

Fejedelmeknek kijáró pompával fogadták Olaszországban Gömbös Gyula miniszterelnököt. Mussolini különvonatán ment az olasz határtól Rómaig és onnan vissza is azon jött. Az olasz királynál és a pápánál is kitüntető fogadtatásban részesült.

Hazajövet úgy nyilatkozott a miniszterelnök, minden tekintetben meg van elégedve az elért eredménnyel és a kitűzött célját is elérte.

Leginkább a magyar mezőgazdaság várná az elért sikert abban, hogy a termény- és állatkivitelünkben nagyobb mennyiséget venne fel Olaszország.

A vérmesebbjei egy kis friss olasz kölcsönt is szívesen vennének.

Gömbös miniszterelnöknek alkalma volt az olasz adminisztrációt is meglátni és reméljük, e téren is lesznek üdős újítások.

Út felülvizsgálat.

Az elmúlt szombaton tartotta meg *Bálint Imre* kir. műszaki főtanácsos, a gyulai államépítészeti hivatal vezetője utófelülvizsgálatát a Hősök útján

és Vásárszéli úton 1928 és 29-ben épített kisköburkolatnak és az 535 fm. hosszú betonútnak ifj. Wagner Márton vállalkozó jelenlétében.

Művészeti kiállítás és sorsjáték.

Művészek és művészek özvegyei támogatására művészeti sorsjátékot és kiállítást rendeznek Budapesten december hó 10-én. A főnyeremény: néhai Pentelei-Molnár János nagy magyar mester műve.

A sorsjátékot a Székesfőváros ellenőrzi. **Egy sorsjegy ára**

1 pengő, mellyel értékes művek nyerhetők.

A sorsjátékot megelőzően december 1—10-ig kiállítás lesz az összes nyeremények bemutatásával.

A sorsjáték teljes bevétele a fenti jólékonycélt szolgálja.

Filléres gyors Budapestre.

A Máv. Igazgatóságától nyert értesítés szerint f. hó 27-én filléres gyors indul Gyula-Békéscsabáról Budapestre.

A filléres gyors fel-, illetőleg leszállás céljából Mezőberény, Gyoma és Mezőtur állomásokon is megáll. A menetdíj ez esetben egységesen minden állomás részére P 4.50-ben állapított meg.

Községünk közönsége a jegyeket az állomásfőnökség útján szerezheti be, ahol a menetrendre vonatkozó adatokat is meg fogja kapni.

Vásári beszámoló.

Ritka szép őszi napsütés volt a három napos gyomai vásáron. Az állatvásárra nagy felhajtás volt, de nem igen ígérték a vevők. A szarvasmarháért 12—35 fillért, a vágó lóért 7—8 fillért, a birkáért 30—40 fillért adtak kilogramonként.

Felhajtottak:

szarvasmarhát	819 drb,	eladtak	634 drb,
lovat	745 drb,	eladtak	169 drb,
birkát	683 drb,	eladtak	226 drb,
kecskét	22 drb,	eladtak	2 drb.

A vasárnapi kirakodóvásár is olyan nagy arányu volt, hogy novemberi vásárunkra már régen nem jöttek ennyien be vidékről is. Volt is egy kis élénkség, de persze minden árus panaszkodott mégis, mert nagyon lealkudták az árakat.

Rendelet.

A gyomai járás főszolgabírája a sertéspestis megbelegedések kapcsán a következőket rendelte el.

Gyoma és Endrőd község belterületén, a sűrűbben lakott területeken (Bánomkert, Besenyszeg, Öregszőlő, Kocsor-

hegy) minden egyes tulajdonos akár volt sertés megbetegedés udvarában, akár nem, sertés-ólját fertőtleníteni tartozik.

A fertőtlenítés a következőképpen hajtható végre.

1. **Tisztogatás:** a) a sertés-ól menyezetét, falait, deszkafalait, korlátjait és ajtóit éles kéfével vagy éles vesszőseprűvel erősen le kell kaparni.

b) A trágya és szemetét kihordandó, lehetőleg olyan helyre, ahol azonnal leszántják, vagy leássák.

c) Az istálló talajáról a föld legalább 10 cm. mélységig kihordandó.

d) A fából készített összes farészeket a háznál levő **fahamuval** minél erősebbre készített forró lúggal, vagy pedig szódával készített lúggal forró állapotban jól le kell önteni.

e) Az összegyűjtött szemetet esetleg megfelelő helyen el is lehet égetni.

2. **Fertőtlenítés:** Végül az összes fali és farészeket 10 rész mész és 10 rész vízből frissen készített mésztejtel be kell meszelni, a mészbe fertőtlenítő oldat pl. kreolin is keverhető.

Ugyanigy hajtható végre a fertőtlenítés a tanyákban is ahol megbetegedés volt.

A fertőtlenítés végrehajtását szigorúan ellenőrzik, a műlasz-

tókat szigorúan megbüntetik s a hatóság költségükre csináltatja meg. — A fertőtlenítések november végéig végre hajlandók.

Rágalmazásért elítélte a bíróság a Csernus-per egyik koronatanúját.

A napokban tárgyalta a gyomai kir. Járásbíróság büntető bíróját a rágalmazási pert, amelyet *Csernus Mihály* endrődi apátplebános tett folyamatra *Varga István* endrődi lakos asztalosmester ellen, azért, mert ez év szeptember havában azt állította, hogy Csernus Mihály az elmúlt tanév végén utasította Hunya Irma tanítónőt, hogy Varga Istvánnak az ő osztályába járó kis leányát feltétlenül buktassa el, mikor pedig a tanítónő ellenetelle, hogy ezt nem teheti, mert a kisleány jó tanuló, indulatosan rászólt volna a tanítónőre. — tán te is reformális párti vagy?

A vádlott tagadott. A bíróság azonban a bizonyítás lefolytatása után tényként megállapította, hogy Varga István asztalos a vád értelmében meg-rágalmazta a főmagánvádlót és ezért 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. A vádlott felebezett.

Varga István egyik fő tanúja volt a főmagánvádló elleni, vallás elleni vétség miatt perben.

A Kir. Törvényszék megváltoztatta a Kir. Járásbíróság felmentő ítéletét Csernus Mihály apátplebános ügyében.

Ismeretes olvasóink előtt, hogy a választások idején a Gyoma—Endrőd—Kondoros c. lapban éles támadás jelent meg Csernus Mihály apátplebános ellen és felszólította a protesztáns választókat, hogy ne támogassák a Csernus Mihály vezértete alatt álló párt jelöltjét, mert Csernus meggyalázta a protesztáns felekezeteiket, amikor azt mondotta egyik régebbi predikációjában, „hogy amelyik templomon nincs torony és kereszt, az disznó!”

Csernus Mihály sajtóperit indított a cikk írója: Greising József telekkönyvvezető ellen, aki tanúul Fosztó Elek, Varga István, Kovács József, Gácsi Vince, Pelyva Mihály, Hanyecz Pál, dr. Timár Sándor és Kenyeres András endrődi lakosokat nevezte be. — Ezek vallomása alapján a Kir. Ügyészség „vallásgyalázás” címén vádat emelt Csernus Mihály ellen.

Csernus a tárgyalásra mintegy 20—25 tanút nevezett be a község legtekintélyesebb emberei közül, akik mint volt és ma is előjárósági vagy pedig egyházközségi képviselőtestületi tagok — minden vásár- és

ünnepnap templomban voltak s akik igazolták, hogy soha Csernus Mihály az inkriminált kifejezést nem használta, de még mások vallását sem érintette beszédeiben.

A kir. Járásbíróság felmentő ítéletét nov. 14-én tárgyalta a Kir. Törvényszék.

A peranyag ismertetése után Schröder Gábor kir. ügyész vádbeszédében a felmentő ítélet feloldását kérte azon a címen, hogy 8 ember hamis esküt még sem tehet, a mentő tanúk tömege nemleges bizonyítékot jelent, azért a vádlott elítélését kérte.

Dr. Bernolák Nándor védő nagyszabású védő beszédében ismertetette az ügy indításának politikai hátszínét és érdekből származó hátterét. Világos, meggyőző érvekkel bizonyította, hogy az ügyészség által a Btk. 191. §-ának második bekezdésére alapított vád nem állhat meg, mert e szerint „vétségel az követ el, aki a vallási istentiszteletnak tárgyát, vagy oly tárgyakat, melyek a szertartások végzésére rendelve, a szertartásra rendelt helyiségben, vagy bár azokon kívül, de a vallásos szertartás alkalmával,

T Á R C A

A valutaérték hullámlás

az a legfőbb ok, ami mindennemű termelés gyümölcseinek kicserélődése, tehát a külkereskedelem folyamán a világgazdasági bajokat s ezek összerezdényét, a világgazdasági válságot előidézte és előidézi folytonosan.

A valutaérték hullámlást pedig hosszú idők folyamán kialakult államoknak, mint gazdasági egészeknek esztelen politikából történt darabokra zúzása, megnyirbálása idézte elő. (Lásd a kisantantbeli államoknak közvetlen a világháború előtt és alatt már szereplő térképeit.) Mikor azután jelentkezett a valutaérték hullámlás, a világgazdasági „zavaros”, azonnal felburjánzott az ügyes, de lelketlen „zavarosban halászók” légiói, a valutaspekulánsok, valutaüzérek. Hiszen a világháború óta milliók élnek, (mégpedig fényesen!) és gyűjtenek vagyont a valuták érték hullámlásából.

Az egyes államok pénzük értékének állandósítására (stabilizálásra) irányuló erőfeszítései csattanó bizonyítékok arra nézve, hogy minő rákfenéje a valutaérték hullámlás a világgazdaságnak. Hiába! A valuták értéke vigan hullámlzik tovább összes örvendetes és szomorú következményével. Örvendetessel a valutaüzérekre, szomorúval az egyes államok pénzeire nézve. Sőt még ha valamelyes komoly állandósulás kezdődne is e téren, vannak kezek, amelyek azonnal mesterséges hullámlást igyekeznek előidézni. Mégpedig eredménnyel!

Mig már egyszer bátor kézzel hozzá nem nyúlnak a baj gyökeréhez. Azonban nem holmi félrendsabályokkal, hanem olyan formán, hogy minden állam egyszerűen monopolizálja minden más állam pénzével való forgalmát.

Mielőtt kifejtünk bővebben, amit most kimondottunk, legelőször is jöjjünk tisztába azzal, hogy tulajdonképpen mi az a valuta? Minden tudományos meghatározás mellőzésével, (ezekből elég volt!) helytállóan tartjuk a következő feleletet erre a kérdésre: *a valuta minden állam pénze más államban.* Valutatehát például a francia frank Magyarországon, a magyar pengő Franciaországban. Ellenben a francia frank nem valuta — Franciaországban, a magyar pengő — Magyarországon. És így tovább az összes pénz-nemekre vonatkoztatva.

Midőn tehát külfországgal való pénz vagy áruforgalomról van szó, ennek lebonyolítására szükséges valutát csak az állam szolgáltathat ki és vehet be kereskedőjének, magán bankjának, (ez esetben pénzkereskedőjének) ellenőrzésével. Vannak már most is devizarendeletek számos államban, azonban ezek csak fél rendeletek. A most említett ellenőrzést tegyék tökéletessé az által, hogy az összes magántulajdonban levő valuták beszo-lygáltatását saját állami pénzérték ellenében rendeljék el. (Minden feltétel, kivétel és kibúvó nélkül!) Aki pedig nem hajlandó beszo-lygáltatni a tulajdonában levő valutát, hadd maradjon nála, azonban — veszítse könyörtelenül forgalmi értékét bent az országban és így ne lehessen vele — zugüzerkedni. Mert hiszen ha csak az állam szolgáltathat ki és vehet be valutát, akkor magános nem hoz-

hatja forgalomba és nem kereskedhet vele. Szóval az ilyen dugott valuta forgalmi értékét veszíti.

Mert minden államnak a saját pénze igen lényeges és szerves része államvagyonának, azzal tehát ne — kereskedjen más, mint maga az illető állam, más idegen állambeli idegen államban. Ilyen zug valuta kereskedelemre megengedjük, van szüksége és lehet hasznos ilyen főleg olyanoknak, akik tulajdonképpen csak ideiglenes tagjai bármely államnak s nem igen köti őket semmi hazához, államhoz; azonban ilyen kereskedelemből végeredményben csak kára, mégpedig lényeges kára lehet bármely államnak.

Igy értettük azt, hogy „minden állam egyszerűen monopolizálja”, minden más állam pénzével való forgalmát.

A kérdésnek erről az oldaláról még csak annyit, hogy az olyan kereskedő pedig, amelyik emelt fővel és becsületes nyíltsággal jelenti be valutaszükségletét, annak nevében, kellő okmányok felmutatása után, készségesen — átutal az állam tetszésszerűt valutát. A „másforma”, a valutakereskedőkre való tekintettel azonban, hiába, neki sem szolgáltatja ki a valutát kezébe.

Az emelt fővel járó kereskedő nyílt eljárásával segít megállani azon a földön, melyre vevői támaszkodnak s amelyet szívesen huznának ki a magyar alól, ha mások nem, hát — kedves szomszédaink.

S nem gondoljuk, hogy az agrár és merkantil érdekek ilyen egymáshoz kapcsolódásából létrejön az ezen két, látszólag ellentétes felfogást vallóknak egymáshoz való őszinte közeledése is?

(Folytatjuk és befejezzük.)

tellel vagy bojtányos szavakkal meggyaláz." — A vádlott sem más vallás istentiszteletén, sem más templomban nem volt, tehát a protestáns felekezeti templomát nem is gyalázhatta meg. De a vád tanui közül egy sem állította, hogy Csernus valamelyik protestáns vallásfelekezetet megnevezett vagy csak érintette volna is.

De nem büntelhető meg vádlott, még ha elhangzott volna is a kijelentés, a 191. §. első része alapján sem, „aki az állam által elismert vallás szerződésai gyakorlatára rendelt helyiségben nyilvánosan bojtányt követ el“, mert a hívek legtekintélyesebb tagjai közül kihallgatott tanuk egytől-egyig bizonyítják, de akár 1000 új tanút is benevezhetünk, hogy az inkriminált kifejezés nem hangzott el, feltéve, de meg nem engedve azonban, hogy elhangzott, még akkor sem alkalmazható e § következménye, mert még a vád tanui sem állítják, hogy az állítólagos kijelentés a hívek között felzudulást, piszegést vagy a skandalumnak más kifejező jelét váltotta volna ki. — A 70 tagú egyházközségi képviselőtestület nyilvánosan tárgyalta az ügyet és határozatával, melyet az apostoli Kormányzó is jóváhagyott, feltétlenül megerősítette a védelem azon biztos tényállítását, hogy ott sem a felhozott kijelentés nem hangzott el, sem bojtány okozás nem volt. Az apátplebános a fegyelmi eljárás megindítását is javasolta maga ellen az egyházmegyei Főhatóságnak — ugyanazon jegyzőkönyv tanúsága szerint, de ezt a Kormányzóság — a világos tényálladék alapján nem is rendelte el. Már pedig a skandalum megszüntetése és annak egyháziakkal szemben való büntetése elsősorban az illetékes egyházi Főhatóság hatáskörébe tartozik.

A vád csak a Kbt. 51. §-ára támaszkodva indíthatna volna meg az eljárást a tény valóságára esetén és akkor is annak elkövetését követőleg 6 hónapig.

Ez azonban nem történt meg.

A törvények logikus értelmezése alapján tehát még azon esetben sem ítéltető el a vádlott, ha használta volna az inkriminált kifejezést.

De feltétlenül indokolt volt a kir. Járásbíróság felmentése — a tanuk két csoportjának összehasonlítása alapján is.

A vád tanui ingadozást, bizonytalanságot, ellenmondást tanúsítottak igen fontos tény- és mellékkörülményekre vo-

naikozólag, ugyanakkor a védelem társadalmi tekintetben is magasan álló tanui egyöntetű, nyugodt, biztos adatokkal igazolták a védelem igazát.

Fosztó Elek érdektelennek mondta magát s két tanú igazolta, hogy oly gyűlölettel volt ellelve a vádlott iránt, hogy még lelövésére is gondolt. — Gácsi a felfüggesztésében gondolt kapcsolatot a vádlottal. Hanyecz Pál a hálátlan viselkedése miatt évek óta elmaradt egyházi építkezések miatt haragszik Csernus Mihályra. Timár Sándor dr. rossz néven vette, hogy nem tett ígéretet arra a vádlott, hogy a községi orvosi állás elnyerésében megüresedés esetén támogatja és kijelentette Pflaum káplán előtt, hogy ahol lehet árt neki. Kenyeres megdorgálta, mert a pincérleányok alkalmazásával — elősegítette az ifjuság erkölcsi leromlását.

Tudva levő dolog, hogy Endrődön 4 év óta fél 10 órakor kezdődik a nagymise predikációval és ezt követőleg 10 óra körül a mise.

A vád tanui vallomásuk szerint csaknem mind 10 óra után mentek templomba és 15—45 percig „hallgatták a predikációt“, amikor abban az időben az nem is volt, mert akkor már a szentmisét végezték.

Fosztó azt állította, hogy a férfiak padja végén állott Vargával és Kováccsal, Kenyeres azt állította, hogy Vargával ugyanakkor az iparos sekrestyében hallgatta az inkriminált kifejezést, Kovács József — bár 15 percig volt a templomban a Fosztó vallomásával ellentétben azt mondja, hogy a templom ajtajánál állott, nem látta Csernust és nem tudja, hogy a szószékről beszélt-e vagy az oltártól? *Senki a vád tanui közül biztos időpontot, hogy mikor vagy melyik hónapban, melyik napon, vasárnap-e, ünnepnapon-e s melyiken történt a kijelentés, megnevezni nem tud, hogy a védelem könnyűszerrel megcáfolhassa a koholt vádat. Senki közülök a szentbeszéd más részeire nem emlékszik, az összefüggést a beszéd többi része és az inkriminált kijelentés között megjelölni nem tudja.* Hanyecz Pál külföldi szektákkal kapcsolatban említi a kifejezést, Timár dr. erre nem emlékszik, ő Rothermere lord fiával kapcsolatban emlékszik a beszédre. Teljes bizonytalanság és tapogatózás. Látszik, hogy e fontos részlekkörülményekre kellő kioktatást nem kaptak. A két kántor és egyházi vallomása elegendő volna a vád tanuinak rendszertelen, ingadozó és bi-

zonytalan vallomásainak megdöntésére. Pelyva Mihály határozottan állítja, hogy disznóól kifejezés nem, csak istálló hangzott el. Tehát a vád e tanuja, aki állítólag a közepén állt, maga is tagadja a „disznóól“ kifejezést.

De ha eltekintünk is a vád tanuinak elégtelen és elfogadhatatlan vallomásaitól, a vádlott személye garancia arra, hogy ily illogikus kifejezést nem használhatott. Az ő tudása, magas egyházi állása, tetteiben, alkotásokban ragyogó mullja, társadalmi érintkezései más vallásuakkal is mind bizonyítják azt, hogy Csernus Mihály más vallásuakat — ily ostoba kifejezéssel meg nem bántatható, viszont nem is használhatott ilyen kijelentést, mert Endrődön az öregkerti kápolna-iskolában, a varjasi és csejfi iskolákban, amelyeken sem kereszti, sem torony nincs, maga is gyakran tart istentiszteletet, *tehát önmagáról józan eszű ember nem mondhatja, hogy amikor ilyen helyeken istentiszteletet tart, akkor disznóólban van.*

Ily abszurd vád nem állhat fenn már logikus alapon sem s azért a Kir. Járásbíróság helyes és indokolt felmentésének jóváhagyását kéri.

Csernus Mihály apát, vádlott kijelentette, hogy számot vet lelkiismeretének legfőbb bírójával: az Úr Istennel és eskü alatt is vallhatja, hogy sem az inkriminált, sem más hasonló kijelentést nem tett. Kéri a felmentését.

A Kir. Törvényszék a vád 5 ingadozó tanujának elejtése mellett is még 3 tanunak vallomása alapján a 191. §. első bekezdése értelmében: Vélséget követ el, aki az állam által elismert vallás szerződésaira rendelt helyiségben nyilvánosan bojtányt követ el“ 100 pengő pénzbüntetésre ítélte Csernus Mihály apátplebánost.

Mivel a törvények értelmében fellebbezésnek nincs helye, dr. Bernolák Nándor védő kijelentette, hogy a korona ügyészség útján a Kuriához fordul orvoslatért a jogegység érdekében a törvény helytelen alkalmazása miatt.

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.**

Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szív-szorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnik az állal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmainak szakorvosai általánosan dicsérik a **Ferenc József** vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epekiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIRÉK

Tájékoztató a Nagyatádi Szabó István szoboravató ünnepélyről. A Nagyatádi Szabó István szoboravató ünnepélyén a küldöttségek felvonulásának rendje a következő: Küldöttségek gyülekezésére és felvonulására vonatkozóan a városok polgármesterei, valamint a községek előljáróságai úján kiadott utasításoknak megfelelően a m. kir. miniszterelnök elé járuló küldöttség tagjai f. hó 20-án a Falu Országos Földműves Szövetség Budapest V. Bálhory u. 24 szám alatti székházának nagytermében gyülekeznek, ahol a névreszóló meghívókat meg fogják kapni. Onnan 10 órakor a küldöttség a szoboravató ünnepségre fog indulni. A törvényhatóság, valamint a városok és községek küldöttségei a fenti utasításoktól eltérően nem a Faluszövetségnél, hanem a Keleti pályaudvar előtt gyülekeznek, ahol csatlakoznak a d. e. 1/4 10 órakor induló menethez. A névre szóló meghívóval nem rendelkező és az említett menethez nem csatlakozókat az ünnepség rendőri kordonnal körülvett helyszínére nem fogják beengedni.

A vármegyei központi választmány tagjai sorába 1933. január 1-től 3 évre megválasztották Gyomáról: *dr. Chrisztián Kálmánt és id. Batári Antalt,* Endrődéről: *Kovács Istvánt.*

A mezőberényi út felvétele. Az elmúlt héten és ezen a héten a gyulai államépítészeti hivatalból kint volt Valasek Ernő kir. mérnök és a Gyoma-mezőberényi vicinális út földmunkálataihoz szükséges felvételeket végezte el Balassa Pál útbiztossal.

HA SORSJEGYET VESZ BÁCSYNÁL BIZTOS FŐNYEREMÉNYT CSINÁL!

Huzás 1932. november 18 és 21-én.

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő.

A magyar királyi osztálysorsjáték II. osztályának nyerő sorsjegyei még kaphatók.

Mindenki saját érdekében siessen megvenni

BÁCSY és TÁRSAI BANKHÁZÁNÁL.

Ha nálunk vásárol sorsjegyet, megtakarítja a portó és levelezési költséget.

Az egyensúlyozás csodája. Egy híres magyar artista, aki jelenleg New-Yorkban szerepel, a felhőkarcolók tetején, szédületes magasságban produkálja magát és mutatványa az egyensúlyozás csodája. A világhírű artista egy amerikai újságírónak elmondta, hogy előbb elméletben dolgozta ki mutatványát, sokáig tanulmányozta Tolnai Világlexikonát és csak azután próbálta ki a gyakorlatban. A népszerű lexikon minden adata megbízható volt és így rövidesen már a nyilvánosságnak is bemutatkozhatott.

Gróf Apponyi Albert és Berzeviczy Albert szintén Rómában voltak, mikor Gömbös miniszterelnök ott járt. A jól értesültek tudni vélik, hogy Ottó királyfi eljegyzése az olasz király fiatalabb leányával a közel jövőben nyilvánosságra kerülhet.

A kisiparosok inségjárulékát csökkenteni fogja a pénzügyminiszter.

Gyulán országzászlót állítanak, melyet Miklós napján avatnak fel.

A nyávogó hold. Ez a címe annak a nagyon érdekes cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. A népszerű színházi képeslap minden számában pompás képekkel illusztrálja teljes budapesti rádióműsorát, újrendszerű láblázas külföldi műsorai pedig mindenütt az egész világon fellünést keltenek. Pompás riportokat, cikkeket, egyfelvonásos szindarabot és folytatásos regényt közöl még a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

Elhújasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.

A Szarvasi Hírlap most ünnepelte megjelenésének 50 éves jubileumát.

Bodán Margit és férje Kubányi György hangversenyt adott Békéscsabán, Békésen és Mezőberényben.

Az új rokkanttörvény a hadirokkaht gyermekeinek eddigi havi 50 filléres ellátási pótlékát 2 pengőre emeli fel. Intézkedik a törvényjavaslat, hogy a trafikengedélyek 50 százaléka hadirokkantak, özvegyek és árvák kezébe kerüljenek.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Herter József, Horváth Róza, Zurek Mihály, Tandi János, H. Kovács Alajos, Kereki Endre, Tokár Antal, V. Szabó István.
Házasságot kötöttek: Arany Balázs—Imre Vilmával, Nagy András—Szilágyi Rózával, Bujdosó József—Rácz Máriaival, Ceglédi István—F. Kiss Eszterrel, Szántó József—Wolf Erzsébettel, Hajdu Sándor—Nádudvari Eszterrel, Vavró Balázs—F. Kiss Erzsébettel, Izsó Sándor—Csapó Piroskával, Garai Imre—Harmati Eszterrel, Cs. Nagy István—Herter Erzsébettel, Csapó Gyula—Kiss Terézszel, Szilágyi Lajos—Kiszely Máriaival.
Eihaltak: Putnoki József 73 éves, Kun László 25 éves, Dinya Róza 18 hónapos, öz. Stoll Károlyné—Papp Ilona 26 éves, Kovács József 8 hónapos, Kovács Jánosné—Solyom Julianna 46 éves, Kaló Gáborné—Fekete Zsuzsanna 70 éves, öz. D. Szabó Dánielné—S. Nagy Lidia 65 éves.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható
WAGNER MÁRTON FIAI
fakereskedőknél.

Gyoma község Elöljáróságától.

Hirdetmény.

Értesítetik a lakosság, hogy Gyoma községhezánál az udvaron egészen december hó 20-ig minden szerdán és szombaton a köztartozások fejében lefoglalt termények, lábasjóságok, butorok stb. lesznek elérvezeve.

A venni szándékozók figyelmét az árverésre felhívjuk.

Gyoma, 1932. november hó 17-én.

Dr. Szász Lajos s. k.
jegyző.

Értesítés.

CSEH IMRE

bornagykereskedő

értesíti a nagyrődemű közönséget, hogy üzletét Kató Endre házából Bogár László Arany János utca 28 számú házába helyezte át. Kéri a közönség további szives pártfogását.

GYOMA és VIDÉKE

részére saját termésű

boraim

eladására bizományi lerakatot óhajtok létesíteni, hol nagyban

25 literen felüli

tételekben árusítanánk.

E célra megbízható saját házzal rendelkező urat keresek.

Ajánlat küldendő:

KISS ANDRÁS szőlőgazdasága
Ujbög. (Pestmegye.)

PUBLIKACIÓ.

A Hangya Vezetősége felkéri mindazon szülőket, kiknek gyermekei a múlt évben cipővel lettek ellátva, mérték vétel végett jelentkezzenek a Hangyánál.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok koriátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban **5 fillér** kölcsöndij mellett.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézánnál.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyrődemű közönséget, hogy Vatay Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemét átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű **épület és bútorasztalos** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadlók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat** u. m.: **háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, seziont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalongoarnítúrákat,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrabecsült **szives támogatást és vagyok teljes tisztelettel:**

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossúth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan!

Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulóknak felveszek.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kedves Gazdatársaim!

E nyáron megírtam, mi a teendő ősszel a mezőn, mi a gyümölcsfáiddal s azt, hogy ősszel kell a 2 méter magas gyümölcsfacsemetéket ültetni és hogyan. Most számon kérem tőled ezt s megkérdezem, hogy: Le vágta-e a fákról az elhalt és beteg galyakat még mielőtt a fa összes lombjait elhullatja volna? Októberben volt-e a fatörzsén jól záró tenyérnyi széles gyűrű, rovartfogó csirizzel? Ha nem, akkor számíthatsz arra, hogy esztendőre lesz rovarkárod. Nézd meg fáid minden vékony ágát napos időben, nem látsz-e rajta újjnyi szélesen sárgás, vagy a faág-hoz hasonló színű gyűrűt azon, apró petékből. Ha igen, vágd le ezt éles késsel és tüzd el, különben azok hernyói eszik le a legzsengőbb hajtások leveleit jövő tavaszon s ezzel elpusztítják a gyümölcsstermés lehetőségét.

A vastag ágak hónalját erős kefével kikéfélted-e jól? A fa sebhelyeit kivágtad-e, bekenetted-e gyümölcsfakátránnyal? (A közönséges kátrány ártalmas, mert rossz gázokat fejleszt). A fatövet felástad-e? Felkapáltad-e? Megtrágyáztad-e? A gyökérnyakait megszelőztetted-e? A gyökérnyakra, vagy egy gyökérre magára, ne tégy trágyát, mert az ott, ahol a gyökérrel mint trágyadarab érintkezik, rothadásnak indul, mert levegő is éri. A trágya a finom és hajszálgyökereknek, más szóval, a táplálékol felvevő gyökereknek kell és nem annak a vastag gyökérnek, mely olyan, mint egy faág. Ez éppen olyan, mint az étel, mely a szádba téve táplál, de ha a zsebedben vagy a kezében hordod, tested táplálását nem szolgálja és megpenészedik, megbűdösödik, kárbavész.

* * *

Fel van-e már szánva minden földed? Értlem alatta a tavasziak alá valót is. Ha nem, akkor igyekezz azon, hogy

felszántsd ujév előtt.

Tudd meg, hogy hozzáértő gazda szántatlanul nem visz az új évbe egy vetellen holdat sem. Légy hozzáértő és megkapod ennek hasznát. Nem én kapom, Te kapod. Fogadj szót, javadat akarom. Javadra, a Te javadra írom azt, amit írok és írtam.

Milyen a trágyagödröd? Elfolyik a jó trágyalé ugye, ha sok az eső? Hej! pedig de kár ezért! Ez éppen olyan, mintha feleséged kiöntené a jó huslevest s csak a madzagos, száraz, rágós húst adná az asztalra minden lé és izelítő mártás nélkül. Olyan ez, mint ha valaki kiöntené a mustot és a szőlőből visszamaradó szőlőhéját tenné elé, hogy élvezd, úgy szárazon és keményen.

Nagyszerű az a trágyalé a rétre, ha jól fel van higitva. Jó higitás nélkül is, de csak akkor, ha vastag hóra öntözöd, vagy nagyon vizes, hóleves rétre és legelőre.

* * *

Állatjaid hogy vannak? Tyukjaidnak erejét a téli toll növesztésekor, a vedléskor megkímélted-e azzal, hogy vakolat-huladékot, régi vakolatdarabokkal, szenesfadarabot dobált eléje? Etetted-e jobban, mint máskor szoktad? Ha igen, korábban kezd tojni és többet tojik, különösen, ha meleg helyen, pl. istállóban hál. Tyukjaidnak hozol-e egyszer-egyszer egy-egy szekér homokot, hogy abban tisztálkodhassanak, fürödhessenek, kapirgálhassanak? Széna murvát, (szénatörmeléket) adsz-e tyukjaidnak? Mert ezt nagyon szeretik, ez egészséges nekik. Jól lesz nekik, ha hideg, nedves időben melegített vizet és meleg ételt kapnak pl. főtt burgonyát ősztörve s ebbe belekeverve ocsut, darát vagy korpát, esetleg szénamurvát.

Állatjaidat sóztad-e, etetted-e szőrváltáskor? He ezt elmu-

lasztottad, akkor a decemberi és januári csikó és borju gyenge lesz, az anyának kevesebb lesz a teje, fejlődése éppen ezért lassu és nem ökéletes. Ha eladásra kerül a sor, sokkal kevesebb pénzt kapsz érte és amugy is kevesebb öröme lesz vele, mint ha segítettél volna a vedlésnél, erősebb etetéssel. Kapni etetésre való meszet is. Ez jó szőr váltáskor, jó a fejlődő jószágoknak a csontképzésre, jó a tyukoknál a tojáshéjának előállításához. Láttam már olyan tojást, amelyik puhán jött ki a tyukból, bár örökké etették maggal, városban, a ketrecben. Nem jutott meszes dologhoz, sem legelőhöz, sem sós ételhez. Megvolt a tyukban a tojás, de nem telt belőle se vékony tojáshéjra, sem vastagra. Az ilyen táplálkozás mellett tojt tojásból vagy nem kel ki a csirke, vagy ha igen, akkor gyenge lesz, puha a csontja és az első hideg vagy esős napra elhull, megdöglik. A csikónál, a borjunál és malacnál ezt angolokornak szokták nevezni.

Élj ésszel! Legyen mindenre eszed és gondod! Ha valamit nem tudsz, kérdezz meg engem, vagy kérdezz meg másit, kiről azt hiszed, hogy tud Neked tanácsot adni, mint hozzáértő gyakorlati gazda.

* * *

Kukoricáddal hogy vagy? Lakásod, istálló, kamrád, pajtád nem e ázik be, nem-e penészedik meg benne minden? Nem lesz-e minden dohos? A kazlakat feltelődztetted-e a vizes idő beállta előtt? Ha nem, siess, nehogy a fele szénád, a fele szalmád kárbamenjen s a horpadt tetőtől a földig feketére rohadjon. Más szóval, tartsd meg azt, amit az Úr Isten adott és ne hadd gondatlanságod miatt kárbaveszni, elrohadni, időelőtt tönkre menni.

Isten veled! Légy okos és gondosan végezz el mindent idejében és nem elkésve.

Ormándlaky Waisbecker Antal.

◆◆◆

Nemzetközi Baromfikiállítás Budapesten.

Folyó évi december hó 5—8-áig rendezi a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete IX. nemzetközi baromfikiállítását, amelynek fővédnökei: nagybányai Horthy Miklósné Ö Főméltósága, Augustia kir. hercegasszony Ö Fensége és Anna kir. hercegasszony Ö Fensége. A tenyésztői érdemek jutalmazására magas díjak u. m. állami aranyérmek, székesfővárosi, vármegyei és egyéb törvényhatósági, valamint magán tiszteletdíjak állanak rendelkezésre. A megnyitás december hó 4-én lesz. A kiállítás iránt nagy érdeklődés nyilatkozik meg s a bejelentési határidő november hó 15-én záródik. A kapcsolatos tanfolyam december hó 4-én veszi kezdetét s tart 8-áig. Minden nap délután elméleti, délelőtti gyakorlati előadások és bemutatók lesznek. A kiállítás megtekintése lényegesen meg van könnyítve. December hó 2—9-ig féláron lehet Budapestre utazni. A mostani nehéz viszonyok között a baromfitenyésztésnek fokozott jelentősége van, mert baromfi tartásával még a legszegényebb ember is megkönnyítheti a megélhetését.

Kérdés.

A selyemhernyótenyésztés olyan termelési lehetőség, melyhez csak minimális befektetés kell. Ezzel a foglalkozással az idén kétszer is lehetett volna keresni, ha előre tudtuk volna, hogy a nyáron leszedett eperfa-levelek szeptemberre már újra kinőnek és a kedvező őszi időjárással november közepéig üdék, selyemhernyó táplálására alkalmasak lesznek.

Ha ezt előre tudtuk volna!

Selyemhernyó tenyésztőink vajjon megfigyelték-e már, hogy a leszedett eperfa-levelel mennyi idő alatt nő ki újra? Nem lehetne-e évente kétszer selyemgubót termelni?

Közművelődés.

A legutóbbi két szerdai estén dr. Balázs László és Kner Imre közgazdasági tárgyú előadásait hallgathattuk. Az általános közérdekű és tanulságos két előadás a legnagyobb figyelmet érdemelte és időszerezésénél fogva is komoly értékkel bírt a közönség előtt.

Következő szerdán az Ipartestület termében ismét Kner Imre tart előadást, majd Klein Sándor dec. 7-én a Kiszéti Olvasóban és dr. Sefter Erzsébet dec. 14-én a Kiszéti Olvasóban.

Az Egyesület a legközelebbi kultur estjét december hó 2-án, pénteken este fél nyolc órai kezdettel az Apolló mozgóban fogja megtartani, melynek fő előadója Tiba András ref. lelkes lesz.

A kísértő műsorban több érdekesség mellett Molnár Gyula és Kéri Piroska harmadszor játszik el az Egerke című dialogust, melynek melynek minden szava és mozzanata páratlanul derűs és kacagiató.

A terem fűtve lesz!

Mennyi a magyar mezőgazdaság tartozása?

A Pénzügyi Központ közreadott havi értesítője igen érdekes adatokat tartalmaz az országban elhelyezett tőkék nagyságáról és azok gazdasági ágak szerinti való megosztásáról. A Pénzügyi Központ megállapítása szerint 1932 évi szeptember 30-án a magyarországi pénzügyi intézetek 2957 millió pengőt követeltek a különböző adósoktól, amely a következőképpen oszlik meg:

A budapesti pénzügyi intézetek (azok vidéki fiókjai nélkül) 1902,5, a fővárosi intézetek vidéki fiókjai 245 és a vidéki tagintézetek kihelyezései 809,7 millió pengő.

Az ország pénzügyi intézeteivel

szemben a legnagyobb hitel-igényeket a mezőgazdaság támasztotta. Ugyanis a 2957 milliós összegkihelyezésből 1313,7 millió pengőt (44,4 százalék) a mezőgazdaság, 546,9 millió pengőt (18,6 százalék) az ipar, 546,8 millió pengőt (11,7 százalék) a kereskedelem vett igénybe, míg 746,6 millió pengő (25,4 százalék) esik az egyéb természetű kihelyezésekre.

A kihelyezések gazdasági ágak szerinti való felosztásából az is kilünik, hogy a mezőgazdaság alimentálásában legnagyobb mértékben a vidéki tagintézetek veszik ki részüket (összkihelyezésük 64,4 százalékaival).

Megkerült a sorozatos betörések tettesse.

A betörő a lopott holmijáról pontos nyilvántartást vezetett.

Jó fogást csinált a napokban csendőrségünk. Elfogta a sorozatos betörések tettesét: Bödő Sándor gyomai lakos személyében. Az ellopott holmijai közül egész raktár került meg: liszt, zsír, szalonna, csizma, ing, kabát, szappan, szita, szék stb. A tettes egész pontos nyilvántartást vezetett arról, hogy mit honnan lopott el. Ugy látzik nem győzte bevárni a kormány ígéretének teljesülését: hogy „egy magyar ember-

nek sem szabad éhezni az országban”.

Hát egyszerűen csak biztosította magát az átmeneti időre. Bár még az is kétséges, hogy ő tényleg „magyar ember-e” — s vonatkozik-e rá ez az ígéret, mert a gyermekmenhely jövőtől plániálódott ide s itt aztán meg is ragadt, s szegény gyomaiakat boldogítja, áldásosnak éppen nem nevezhető munkájával.

Szeretnék együtt lenni véled.

*Szeretnék együtt lenni véled
Mig véget ér ez álom élet
Elmennék messze tájra,
Feledve élnék boldogan
Tünődve néznék mint suhán
Az ifjuság, s az élet el,
Mely egy könnyet sem érdemel
S a szívünk mégse fájna.*

*Merengő május éjszakákon
Égő szemed hiába várom,
A szívem, óh mily árva.
Megállok csendben, szótlan én
Egy régi siker hűs öten
Még mindig visszavárva.*

—ó.

HIREK

Felelősség kimondás. Békésvármegye törvényhatósági bizottsága Gyoma község Előjáróságára a telemes adóhátralékok miatt kimondta a vagyoni felelősséget.

A szenvedélyes vadász. Szakállas Miklós szenvedélyes vadász, de a keresetből nem igen fulja adóra és területre; így hát csak titokban vadászgatott a maga „szakállára”. A közelmúltban koboztak el tőle egy vadászfegyvert, most a héten pedig már a másodikat. Egész kedélyesen, még hajtókkal is vitt magával. Így aztán többbe kerül a puska — nem is számilva a büntetést — mint az adó és a terület. De hiába, a szenvedély — csak szenvedély marad.

TÁRCA

A vámsorompók

megszüntetésének és a *valutaforgalom állami monopolizálásának* elvében jelöltük meg azt az egyedüli utat-módot, mely a világgazdaság terén dúló „bellum omnium contra omnes” (= mindenki harca mindenki ellen) nevével nevezhető, már-már világgazdasági katasztrófává fajuló beteg állapotok gyógyulásához vezet.

Ha ezen kettős, egymást kiegészítő és egymástól el nem választható új elvet az egyes, most kínai vámfalakkal eltorlaszolt és a mesterséges valutaérték hullámzás „áldás”-aiban fuldókló államok magukévé teszik, kétségtelen, hogy az egész világgazdaság mai állapotában változás következik be.

Az most már a kérdés, hogy milyen hatású lesz ez a várható változás az egyes államokban, egészséges-e, azaz gyógyulást hozó-e, vagy pedig nem. Mielőtt megkísértenők válaszolni e kérdésre, helyén valónak tartunk valamit megjegyezni.

Vámsorompóink és vámkezelésünk ugyancsak kivannak építve. Ha tehát a vámfalok megszűnnek, (mondhatja valaki,) mi történik feleslegessé váló vámkezelési appa-

rátusunkkal.

Hát először is nem válik feleslegessé, csak megfelelőképpen átalakul és pedig a következő módon: Tegyük fel, hogy egy budapesti bálványúcai behozatali cég, mondjuk, 2 vagon posztóárut hoz be. A vámfalok kezelik éppen úgy, mint eddig, csak hogy az importáló céggel nem rovatják le a vámot, hanem csak előjegyzik. A cég azután abban a mértékben szabadul a vámösszeg terhe alól, amilyen mértékben árúját továbbadja a kiskereskedelemnek. A vámtéher pedig hűségesen követi az árut a közvetlen eladóhoz. Mikor azután a behozott árucikk a detail-kereskedelem útján a vevőközönséghez kerül, akkor következik be a behozatali vám beszedése — a külföldi árut vásárló fogyasztótól. Ennek lebonyolítása körül a kereskedőn kívül elég munkát fog találni a vámkezelési apparátus. Hasonlóan a forgalmiadó apparátushoz.

Ezen megvalósítható eljárás bevezetése módot nyújt egyrészt a már állami törlesztésre lekötött vámjövdelemnek vámsorompók nélküli fentartására, (mert akinek lyoni selyem, brüsszeli csipke, rumburgi vászon stb. kell, az ezután is megfogja azt venni,) másrészt pedig egyszerűen lefog hullani a lepel a „magyar gyártmány” cégére alatt

forgalomba hozott idegen árucikkekről. (Az úgynevezett félgyártmányok után ott szedendő be a vámilleték, ahol azokat „fogyasztják”, tehát ahol egész gyártmány válik belőlük.)

Ennek előrebocsátása után mostmár megkísérhetjük arra a kérdésre felelni, hogy az említett várható változás, (t. i. a vámsorompók megszűnése és a valutaérték hullámzás megakadályozása által előidézett változás) az egyes államok gazdasági életére egészséges, azaz gyógyulást hozó hatású lesz-e, vagy nem. Miután a vámilletékek beszedési módja, (valamint a valutával való belső és külső kereskedelem szabályozása) minden államnak belügyévé lesz saját területén, feleletünk megadásában kizárólag csak a mai magyar területet vegyük figyelembe. Isten ments, hogy más államok belügyeibe avatkozzunk. („Seperjen mindenki a maga háza előtt!”)

És most jön a felelet. Nem is egy.

Először is, aki nem országos érdekből szükséges külföldi árut vásárol a bünbakként tönkrecsonkitott Magyarország területén, tudja meg, hogy nemzele ellenségeinek anyagi boldogulását segíti elő, azokét, akik úgyszólván egy kanál vízben nem sajnálnák megölni a szegény, árva, vérző, trianoni Magyarországot. Am folytassa az ilyen ma-

Értesítés. A gyomai postahivataltól nyert értesülés szerint a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur f. hó 16-tól a tárbeszélő távolsági forgalomban ugynevezett nullás díjveket rendszeresített. Ily díjöv központja: Mezőtur—Pusztapó, mely állomással Gyoma, Endrőd, Szarvas és Turkeve 80 fillérért folytathatnak beszélgetéseket.

Egész Európában egyedül áll. Igazán áldásos megállapodás az, amit Tolnai Világlapja hazánk egyik legnagyobb biztosító intézetével kötött. Ez a biztosító intézet Európa egyik legnagyobb társaságával áll összeköttetésben, amely Svédországban 160 millió pengős vagyon felett rendelkezik. A megállapodás értelmében az, aki havi 1 pengő 28 fillérral előfizet Tolnai Világlapjára, egy életbiztosítási kötvényt kap a biztosító intézettől és már az előfizetést követő három hónap után bízható halál esetén is 100 pengő temetkezési segélyt és 100 pengő évjáradékot kap hozzátartozója. Tehát összesen 3 pengő 84 fillér előfizetési díjat fizetett, amiért három hónapon át kapta a lapot, hozzátartozója pedig összesen 200 pengőt kap készpénzben. A temetkezési segély és az évjáradék az évek folyamán — amennyiben az előfizető előfizető marad 500 pengőig emelkedik. Részletes tájékoztató díjtalanul küld Tolnai Világlapja Kiadóhivatala, Budapest. VII. Dohány u. 12.

A szomjas betörő. Az elmúlt hélen a Felsőrészi Olvasó Egyletbe törték be, ahonnan a szomjas betörő lefejtette a hordóban talált bort és vagy 50 üveg sörrel együtt elvitte.

Kecskemét feliratban kéri a miniszterelnököt, hogy a falutelepítési akció során Pusztaszert építsék fel az első országgyűlés történelmi nevezetességű helyén.

50 ezer svájci frankot kap Henderson, mint a leszerelési konferencia elnöke.

Bohémhercegnő

MOLNÁR GYULA 3 felvonásos vídám játéka.

Január 14—15-én.

31 millió pengőjébe került a postakincstárnak a pesi és vidéki telefonközpontok automatizálása.

Szeged 800 haszonbérloje 51 ezer gyümölcsfacsemetét kap minden ellenszolgáltatás nélkül.

Gyorsasági rekordot állítottak fel Pozsonyban a házépítés terén. Ugyanis 26 nap alatt építettek fel és teljesen berendeztek egy hatemeletes palotát.

1753 vadat lőttek Ferenc bajor királyi herceg sárvári birtokán.

Megtalálták a Sárga tengerben az elsüllyedt Petropavlovsk orosz vezérhajót.

Buzakenyér helyett puliszkát kapnak a diákok és a katonák Romániában.

Elhalálozás. Özv. Béres Sándorné R. Kovács Eszter életének 71-ik évében 10 napi betegeskedés után elhalt. Halálát a Béres, Kovács, Oláh, Harmati és Kuchió családok gyászolják. Temetése november 26-án lesz.

Nyitott felsőserpenyős mérlegek használata. A kereskedelemügyi miniszterium megküldötte a kereskedelmi és iparkamaráknak a nyitott felsőserpenyős mérlegek használata tárgyában most kiadott rendeletét. Eszerint mindazok a nyitott felsőserpenyős mérlegek, melyek tulajdonosai a részükre valamely mértékhatóság által kiadott igazolványt fel tudják mutatni, továbbá az oly régi rendszerű egyenlőkaru mérleg, valamint 5 kg-os és ennél nagyobb súlyok, amelyek nyilvántartásban fel vannak véve, szabályszerű hitelesítés, illetve időszakos hitelesítés mellett további rendelkezésig a közforgalomban használhatók.

Romániában több milliárdos vámcsalást lepleztek le.

Kétezer család juttal földhöz a kormány telepítési terve.

83 millió pengő folyt be az elmúlt évben gabonajegyekből. ebből az összegből a boletta árusítók 145 ezer pengő jutalékot kaptak.

A férjgyilkossággal vádolt Baghy Károlynét az ítélőtábla is felmentette.

A borcsempészek 200 ezer pengővel károsították meg a fővárost.

Ischiásznál egy hobár természetes „**Ferenc József**” keverűvíz reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletétet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a **Ferenc József** víz azon különös hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál is kifejt. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyterápiákban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A szeged—budapesti út, mellyel a nemzetközi autóforgalmat Magyarországon át lehetne lebonyolítani, cca 12 millió pengőbe fog kerülni. Ebből az összegből körülbelül 300 kilométer 5 méter széles beton alapú, betonhabarccsal kiöntött kőburkolatú utat lehetne megépíteni és ezekből talán nekünk is jutna egy pár kilométer.

Az idegen forgalom 25 millió pengővel gyarapítja Magyarországot fizetési mérlegét.

Debrecenben 3357 munkanélküli család fő jelenkezett az összeiras első négy napján.

Légett a temesvári szeszgyár.

Amerika új elnököt választott, ki megszünteti a szesztilalmat. Háttha az amerikai polgártársak földrajzi ismeretét is kibővíti a szesztilalom megszüntetése és a magyar bor révén megtudják, hogy néhai Wilson elnökük rövidlátásából is mennyire megcsönkítették Trianonban Magyarországot — igazságtalanul.

gyar nemzetrontó vásárlásait, elégtise ki külföldmajmoló „viszketeg“-ét; (világért sem akarunk pld. Divat „ő felségé“-vel vitába keveredni,) de — fizessen is meg érte.

Ez lesz nálunk a legelső egészséges nemzeti hatás.

Ha azután a magyar fogyasztó világosabban fogja tapasztalni a saját „bugyelláris“-án, hogy a külföldi iparcikk és árucikk szemmeláthatólag drágább, igyekezni fog inkább hazai iparterméket vásárolni.

Ennek egészséges és üdvös hatását ugyan ki nem látja be? Ez lesz csak az igazi magyar iparpártolás! Az a mostmár kevés, elegendő jövedelemmel rendelkező gazdag e szomorú hazában pedig vásárolja tovább a külföld nálunk luxus-számba menő árucikkeit és fizessen érte. Válgék egészségére!

* * *

Eddig behozatalunkról volt szó. Beszélünk kell röviden kivitelünkéről is. Hogy miért csak röviden, a következők során kiviláglik.

Egyik előző cikkünkben azt mondtuk, hogy indítványozzuk azon a világgazdasági ügyeket tárgyaló boszorkánykonyhán a vámsorompók kölcsönös megszüntetését. Nos, ha ez megtörténik, akkor a magyar export igenis hatalmasan fellendül. Ne féljünk más európai

(pld. kisanantbeli) államok versenyétől.

Mert a magyar búza, liszt, marha, sertés, zsir, baromfi stb. stb. minőségénél és földrajzi helyzetünknel fogva megfogja találni a magapiacát. Csak *magyar föld kitermelte termék legyen*, nem pedig „székács“, „diószegi“, hanem tiszai régi magyar búza, nem leghorn, izlandi, meg a fészkes fülemüle tudja, mi az ördög baromfi legyen, hanem magyar paraszt-tyuk. És így tovább.

Mert ez a maroknyi magyar föld saját termékei minőségében, tápértékében, ízében, zamatában „verhetetlen“, földrajzi helyzeténél fogva pedig más, távoli országokkal szemben határozott előnnyel bír szállítási tekintetben.

Kivitelünk fokozása mellett tehát megvan nekünk a mi ajánló levelünk, a magyarföld világra szóló szava.

Amit a magyarföld igazi termékeiben mond, azt nincs emberi erő elmémitani, mert az a mi „Igazságunk!“

* * *

Végül meg kell emlékeznünk a valutaforgalom állami monopolizálása körül felmerülhető aggodalomról.

Ezzel kapcsolatban ne felejtsük el, hogy nem valutaforgalom korlátozásáról, hanem ennek a forgalomnak minden kvantitatív

(= mennyiségi) tekintet nélküli (és pedig monopolizálás alakjában való) szabályozásáról beszélünk. Kérdezheti valaki, hogy hát az idegen pénzzel hozzánk jövő idegen valutájával mi történik?

Erre csak a következőt felelhetem. A boldog békeidőkben bőségesen volt alkalom tapasztalni, hogy a külföldre szándékozók minden további gondolkodás nélkül vásároltak akár otthon, akár ott kint olyan valutát, amely abban az országban pénz volt, ahova utaztak, vagy ahol tartózkodtak. A valutaforgalom állami monopolizálása esetén ezentul most is meg lehet ezentul most is meg lehet ezt minden „hátsó“ gondolat nélkül cselekedni, mert hiszen az állam nem korlátozni akarja monopoliuma esetén a valutaforgalmat, hanem csupán „szabályozni“, amihez joga van. Ha másért nem, a néha nálunk is „forgó“ idegen érdekében is, hogy megóvja őt a — zugügyesektől.

Az olyan idegen gentlemanokból pedig, akiket nem kell óvni a zugügyesektől, sőt nemcsak személyesen akarnak nálunk „forogni“, hanem némi „forgalmat“ is szándékoznak csinálni — valutában, tisztességgel legyen mondva, nem kérünk.

Gyoma, 1932. november hó.

ISZÓ M. LAJOS,

Budapestben hamis régi száz pengősöket találtak. A hamis pénzeknek legjobb ismertetőjele, hogy közönséges fehér-vízzel nélküli papirokból készültek és rajzuk több helyen elmosódott.

A Tisza szabályozásának munkálatainál mintegy 10 ezer földmunkás jut munkához.

Szeged város egyik fahidjának burkolatát akácfával javította ki. Nem lehetne a mi közüti hidunknak a rossz burkolatát szintén a körösladányi út mellől kikerült akácfával javítani?

Megalakult a Jugoszláv-Magyar Gazdasági Kamara, melynek ügyvezető-igazgatója dr. Sényi Pál, kit olvasóink is jól ismernek több, a lapunkban megjelent cikkéből.

A baromfi etetése. Nedelkó János gyakorlati kísérleteket folytatott az állatok egészségének feljavítása tárgyában. Szép eredményeket ért el azazal is, hogy a kikelt csirkének 36 óráig csak homok és faszénport adott, később pedig hántolatlan köleskását és kukoricadarát. Itatásra langyos jódos vizet használt és hat hetes korukig egyetlen csirke sem pusztult el. — Tapasztalat szerint tejjel csak az takarmányozzon, akinek saját tehenészete van, mert fontos, hogy ugyanazt a tejet adja. A kísérletek azért fontosak, mert a tenyésztők magyar eleséggel is meg lehetnek és nincs szükség drága külföldi takarmányra.

Hernyókárok megakadályozása. Élénk emlékezetben él az, hogy a tavasszal milyen óriási hernyókárok voltak. Májusban az u. n. zöldhernyők teljesen lekoppasztották a gyümölcsfák nagy részét. Megállapítható évek óta folyó kísérletekből, miszerint ezen veszedelmes kártevők ellen a legcélravezetőbb védekezés a gyümölcsfák enygyűrűzése. — Most kell felrakni azonban az ősz folyamán a hernyóenygyűrűket (Hiberna, Solor), hogy megakadályozzuk a fára áttelelés miatt felmászó kártevőket a fájajutásban. Tavasszal ezek ellen a kártevők ellen már sokkal nehezebb a védekezés, ezért mindenki a saját érdekében cselekszik, ha a hernyóenygyűrűt mielőbb felrakja.

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN.**

Pályázat ipari munkáskitüntetésekre. A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet olyan ipari munkások 100—100 pengővel és oklevéllel való kitüntetésére, kik legalább 25 év óta megszakítás nélkül állanak ugyanazon munkaadó szolgálatában. A pályázni kívánó munkásoknak munkakönyvük és erkölcsi bizonyítványuk mellett azt is igazolni kell, hogy nemzethűségi szempontból megbízható magatartást tanúsítottak. A pályázatokat folyó év december hó 21-ig kell a kereskedelmi és iparkamaránál benyújtani.

Az egész világon mintegy 100 millió munkanélküli van.

Az osztrák földművelésügyi miniszterium haszon és tenyészserléseknek továbbtartás céljából Ausztriába való bevitelét Békésvármegye egész területéről megtiltotta.

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a kormány mintegy 10 ezer holdon 20 új falut létesít telepítéssel.

Az építési házadómentességet nem terjeszti ki a kormány. A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara már régebben felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy a 30 esztendei adómentességet, valamint a közsegi pótdómentességet az egész ország területére terjesszék ki. A pénzügyminiszter elutasította a kérelmet, mert nem kívánja az évitkezések mesterséges fokozását elősegíteni, nehogy a lakásokban tulkinálat legyen, ami ugy az új építkezés, mint pedig a meglévő házak jókarban tartását lehetetlenné tenné. A közsegi pótdómentesség továbbá a városok és községek háztartására is káros lenne.

Gyomai anyakönyvi hírek:
Születtek: Kereki Endre, Tokár Antal, V. Szabó István, Megyeri István, Gulyás Lajos, Kéri Antal, Imre Gyula, Schwariz Zoltán. **Házasságot kötöttek:** Forgács István—Majoros Annával, Farkas János—Földes Erzsébettel, Földváry Nagy Sándor—Czeglédi Klárával, Makra Sándor—Simon Annával, Pfeiffer György—B. Szabó Margittal, Juhász Lajos—Petneházy Piroskával, Klein Mihály—Tótka Rózával. **Elhaltak:** Bartik József 3 hónapos, Orovez Lajos 3 hónapos, Nyilas János 53 éves, Ádám Teréz 21 éves.

GYOMA és VIDÉKE
részére saját termésű
boraim
eladására bizományi lerakatot
óhajtók létesíteni, hol nagyban
25 literen felüli
tétélekben árusítanánk.
E célra megbízható saját házzal
rendelkező urat keresek.

Ajánlat küldendő:
KISS ANDRÁS szőlőgazdasága
Ujbög. (Pestmegye.)

I. o. gázgyári díó-kóksz és
különbféle szén kapható
WAGNER MÁRTON FIAI
fakereskedőknél.

Plk. 954. sz. 1932.

Árverési hirdetmény.

Dr. Leopold Elemér ügyvéd által képviselt Schell Kőolaj Rt. (csatl. Singer Mór W. özv. és fia 105—) javára 300 P tőke és több követelés járulékaik erejéig a gyomai kir. járásbíróóság 1932 évi 629 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932 évi máj. hó 25-én lefoglalt 1810 P becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatők javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, Endröd IV. ker. 134. házz. alatt leendő megtartására határidőül **1932 évi december hó 9 napjának délelőtt 11 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt gőzkazán, sertés, ló, cséplőszekrény s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1932. évi nov. hó 9-én.
GLUDOVÁČZ FERENC
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Értesítés.

CSEHIMRE
bornagykereskedő

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy üzletét Kató Endre házából Bogár László Arany János utca 28 számú házába helyezte át. Kéri a közönség további szives pártfogását.

PUBLIKACIÓ.

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta magyar gyapjú szövet métere **8 pengő 26 fillérért** rendelhető. Hitelekpes egyéneknek 3 havi részletfizetésre is.

A Hangya Vezetősége felkéri mindazon szülőket, kiknek gyermekei a múlt évben cipővel lettek ellátva, mérték vétel végett jelentkezzenek a Hangyánál.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndíj mellett.

Savanyított és fejes káposzta állandón kapható Fried Gézájánál.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemet átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadlók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezíont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalongszékűket,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagybecsült **szives támogatást és vagyok**

teljes tisztelettel:

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossúth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan!

Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulóknak felveszek.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, I. negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dévaványa átcsatolása

A multkori cikkünkben kifejezett kívánság, hogy Dévaványát a gyomai járáshoz csatolják, hatalmas lendületet kapott Z. Nagy Ferenc és 300 dévaványai kispapja által Gömbös Gyula miniszterelnöknek személyesen átnyújtott következő kérelmével: Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

Alulírott Z. Nagy Ferenc gazdálkodó dévaványai lakos és alulírott kispapja társai, valamennyien dévaványai lakosok úgy a maguk, mint az egész dévaványai gazdasági társadalom, valamint községünk mindazon polgárai nevében, akik községünk érdekeit elfogulatlanul és őszintén a szívükön viselik, azon alázatos kérelemmel járulunk Nagyméltóságod elé:

méltóztassék a Nagyméltóságú Belügyminiszter Urral és Igazságügyminiszter Urral egyetértőleg Dévaványa községet Békésvármegyéhez a gyomai járáshoz átcsatolni úgy közigazgatásilag, mint igazságszolgáltatás szempontjából.

Kérelmünk indokait a következőkben terjesztjük elő:

Szolnokvármegye térképe első pillantásra megmutatja, hogy Dévaványa község Mezőtúr, Kisújszállás és Karcag megyei városok egymásmeletti láncolata által van a vármegye, valamint Kunhegyes járási székhely területétől szervesen elválasztva. Dévaványa a vármegyének egy teljesen elkülönített kiszögélő csúcsa s mint ilyen, területi szempontból Békésvármegyének képezne szerves alkotórészét, mint Gyoma, Körösladány Szeghalom közvetlen közeli szomszédja, amely községekkel benső gazdasági, ipari és kereskedelmi szoros kapcsolatot tart fenn állandóan. Mig viszont járási székhelyétől, Kunhegyestől 56 km. távolságra s a kedvezőtlen vasuti csatlakozási viszonyok folytán két napi járó földre fekszik községünk, úgy, hogy a járással való érintkezés igen nagy nehézségekbe ütközik, igen költséges és tetemes idővesztéssel jár.

Ma, amidőn minden gyorsaságra van fölépítve, páratlanul álló eset Európában, hogy egy több, mint 16.000 lelket számláló nagyközség polgársága, ha közigazgatási ügyében személyesen eljárni akar két napi járó földre fekszik a járási székhelyétől, érte azt bár vasuton vagy tengelyen, nem is említve a gyaloglókat. Ez magyarázza meg és teszi nyilvánvalóvá, hogy Békésvármegyéhez való átcsatolási mozgalom mind szélesebb hullámokat vet s a község polgárságának mind égetőbb szükségletévé válik. E kérdés fontos Dévaványa községre nézve úgy közlekedés, mint ipar, kereskedelem, általában a gazdasági élet, így a mezőgazdaság, valamint a közigazgatás szempontjából. Csak természetes, hogy Gyoma vezető társadalmi és polgársága osztatlanul a legnagyobb rokonszenvvel fogadja a testvérváros csatlakozási mozgalmát.

A már negyven év óta vajdó és községünk gazdasági életének annyira az elevenébe vágó Dévaványa és Gyoma községek közötti közt kérdés ez átcsatolással egy hatalmas lendületet nyerne s mind azok az adminisztratív nehézségek és akadályok, amelyek ez ut kiépítésének megvalósítását mind a mai napig évről-évre elodázták, eliminálva lennének. Dévaványa e közt kiépítésével összeköttetést nyerne a fővonalhoz, amelytől most Kisújszálláson át 31 km. távolságra fekszik. Ugyancsak Kisújszálláson van járásbíróháza is, holott a gyomai járásbíróháza való átcsatolás esetén felényi utat kellene a dévaványai jogkereső közönségnek megjárnia. Egyébként is a gyomai járásbíróháza csekélyebb ügyforgalma felette előnyössé és a járásbíróháza nézve kívánatosá teszi ez átcsatolást.

De amily üdvös Dévaványa községnek Békésvármegyéhez való átcsatolási törekvése, ép oly kár volna Dévaványa községnek e helyes célkitűzését befejeztetni az akták tömegébe, amely fenyegető veszedelem minden esetre bekövetkezne, ha az átcsatolás

kérdése a rendes közigazgatási uton lefolytatandó közigazgatási eljárás útján helyezettnek folyamatba.

E sokat szenvedett, a világháborúból osztályrészét dicsőségteljesen kivéő sokat nélkülöző s mai kötelékében Szolnokvármegye által mostoha gyermekként kezelt község derék, szorgalmas gazdasági társadalmára és összes lakosságára nézve nagy megújulás, fölfrisülés és reménységeknek a tavasza lenne ez átcsatolás iránti kérelmünknek szerencsés megoldása. Ismerve Nagyméltóságodnak lángoló hazaszeretetét és magyar szívének a közért való őszinte és önfeláldozó lelkesedését, községünk beléletére, kulturájára, gazdasági életére és minden más életnyilvánulására oly életbe vágóan fontos nagyjelentőségű ügyünk sorsát jobb kezekbe nem helyezhetjük el, mint Nagyméltóságodba. Azért jöttünk Kegyelmes Urunk színe elé aggódva hazafiúi érzésünk, bizalmunk és szeretetünk ujjmutatását követve kérve Nagyméltóságodat, hogy kérelmünk ügyét kedvezően elintézni kegyeskedjék.

Kérelmünket még azzal vagyunk bátrak támogatni, hogy községünk közóhajának a megvalósítása a tradíciókat sem sértené arra való tekintettel, hogy Dévaványa a multban is tartozott a történelem tanúsága szerint Békésvármegyéhez s hogy ez átcsatolás tulajdonképpen az eredeti és a község természetes fekvésének leginkább megfelelő szerves kapcsolatot biztosítana községünk részére, azt a jövőben nyugvópontra juttatván.

Tisztelettel:
Z. NAGY FERENC
és alulírott társai.

Ezt a hivatalos uton megindult aklát egy gyors társadalmi szervezettel kell alátámasztani. A leendő gyomai járás három községe (Gyoma-Dévaványa-Endrőd) társadalmi egyesületei azonnal küldjenek ki két-két megbízottat, ezek alakuljanak egy bizottsággá, ez sürgősen olyan tervezetet dolgozzon ki, mely szerint a községek

képviselőtestületei mielőbb szavazzák meg Dévaványa átcsatolását. Egyidejűleg dolgozzák ki egy olyan társadalmi propagandának a tervezetét, mely szerint a három község közvéleménye minden elfogadható módon, minden közrejáró hivatalos és társadalmi tényező igénybevételevel azon legyen, hogy a dévaványai polgártársaink által a miniszterelnöknek őszintén és tárgyilagosan feltárt okok alapján az átcsatolás minél hamarabb megvalósuljon.

Fogjunk össze, építsük meg magunknak az új gyomai járást.

W.

Képviselőtestületi gyűlés Gyomán.

Péteken délelőtti tartotta Gyoma község képviselőtestülete közgyűlését, melyről az alábbiakban számolunk be:

A ballai-kőhid kijáratát a főszolgabíró rendelkezése a község elvégzett és lépést tesz oly irányban, hogy az út a tulajdonos adja át a községnek és így az a mezői közös düllő utak sorába vétessék fel.

A községi pénzeket a előjáróság javaslata szerint felelő részben a Gyoma-Endrőd Hiteleszövetkezethöz, felelő részben pedig a Békésvármegyei Általános Takarékpénztárnál helyezi el a község.

A tanonciskola felügyelőbizottságba Bíró Benedek asztalosmestert választotta meg.

Elhatározta a Széchenyi úti gyalogjárda kiépítését az 1933 évben.

Szabó József képviselői tag sürgeli a gróf Tisza István úti ártézikut ügyét és a végrehajtók erőszakosságát leszi panasz tárgyává. Pánczél József főjegyző megígérte az ártézikut ügyének megsürgetését és a végrehajtók elleni panaszok kivizsgálását.

Elhatározta az iskolák kérelmére — Bácsy Elek igazgatófőmérnök javaslatára, — hogy a Révlaposon a levénte gyakorlótér mellett, a Kistréti temetőnél, a régi gabonapiactéren és a Fűszfászug Holt-Körös meder mellett megengedi az iskoláknak a fásítást.

Ezután Pánczél főjegyző bejelenti a normálstátusban megállapított tisztviselői és segéd-tisztviselői létszámot, mely szerint a Belügyminiszter Gyoma községnél: 1 főjegyzői, 1 adóhivatali vezető jegyzői, 2 segédjegyzői, 6 irnoki és 4 díjnoki segéd-tisztviselőben állapította meg a létszámot. A normálstátusban nem szereplő árvaügyi jegyző és mérnöki állás csak nyugdíjazás vagy elhalás esetén szűnik meg.

Azután előterjesztette az előjáróság javaslatát, hogy a normálstátusba felvett 4 díjnoki állást vegyék fel a községi szervezési szabályrendeletbe.

A javaslat előterjesztése után Weigert József esküdt bejelentette az *Előjáróság* nevében, hogy mivel ezen kérdésről a határozati javaslat meghozatalakor kellően tájékoztatva nem voltak: az előjárósági javaslatot visszavonják.

A képviselőtestület több tagja aggályosnak találta a javaslatot. Lehet, hogy ennek tudata alatt tette meg Weigert esküdt bejelentését, mely bejelentés nagy feltűnést és megütközést keltett.

A képviselőtestület a javaslatot 11 szavazattal 4 ellenében nem fogadta el.

A polgári iskolai pénztári számadások elfogadása után a közgyűlés véget ért.

Képviselőtestületi gyűlés Endrődön.

Közel három hónapi pihenés után — a vármegye alispánjának utasítására november 29-én hívták össze gyűlésre Endrőd község képviselőtestületét. Hogy rendes vagy rendkívüli gyűlés volt-e ez, mai napig vitás, mert a meghívó nem tünteti fel.

Vaszkó Pál albiró-elnök nyitotta meg a gyűlést. Kijelölte a hitelesítőket, a jegyzőkönyv vezetésre felkérte a főjegyzőt, de a „szabályszerű összehívás” kijelentést elhagyta az elnök.

Dinya Vilmos képviselő rögtön észrevételezte ezt és szabálytalannak minősítette — az összehívók azon ténykedését, hogy Hornok Mátét, a község megválasztott, esküt tett pénztárosát — korábbi alispáni rendelkezés mellőzésével — nem hívták meg a gyűlésre.

Finta Albert főjegyző utalt arra, hogy a vármegye kisgyűlése megsemmisítette a pénztárosi választást, a járás főszolgabírája pedig — a számvévségi főnök javaslatára — október végén az ellenőri állásba helyezte vissza Hornokot, így tehát nem jogosult a pénztári tiszttel összekötött képviselői tagsági jog gyakorlására. Ezért nem engedhette a meghívását.

Vaszkó Pál albiró kijelenti, hogy még az összehívás előtt törvényellenesnek tartotta a főjegyző álláspontját és ismétellen megtagadta a meghívó aláírását azon indokkal, hogy Hornok mellőzésével szabálytalanságot követnek el. Csak akkor írta alá, amikor főjegyző feljelentéssel fenyegette meg azon címen, hogy „főjegyző kívánságra a bíró tartozik összehívni a gyűlést”.

A meghívás mellőzése miatt Hornok panasszal fordult hozzá. Bemutatta a vissza nem vont, ma is érvényben lévő alispáni rendeletet, mely szerint Hornok meghívandó a közgyűlésre. Hivalkozott továbbá arra, hogy a kisgyűlési határozatot megfellebbezte a Közigazgatási Biróságához, így tehát az nem jogerős! Már pedig az új törvény szerint — az ilyen közigazgatási határozatot végrehajtani, tehát Hornokot a pénztári állásától — fegyelmi ok nélkül — elmozdítani nem szabad. Ennélfogva a közgyűlési meghívást utólag pótolta. Hornok az előjárósági tanácsülésen meg is jelent, de főjegyző több ízben távozásra szólította fel s amikor Hornok jogára hivatkozva nem akart távozni, bár ő elnöki minőségében tiltakozott a főjegyző erőszakos fellépése ellen, a főjegyző karhatalom fenyegetésével kényszerítette távozásra Hornok Máté pénztárosát. Ezért nem jöhetett el a mai gyűlésre sem.

Csernus Mihály apátplebanos az 1929 évi XXX. tc. 55. §-ának 1 pontja értelmében törvényellenesnek tartja Hornok Máté mellőzését. Annál inkább súlyosabb beszámítás alá esik ez, mert az alispáni rendelet még ma is fenn áll, az hatálytalannak nem volt, annak ereje kötelezi úgy a járás főszolgabíráját, mint a község főjegyzőjét. Helyesnek vélné, ha képviselőtestület utólagos szavazással korrigálná a dolgot és meghívna a gyűlésre Hornok Máté pénztárosát.

Finta Albert és Tóth Libor jegyzők tiltakoztak a szavazás és Hornok Máté meghívása ellen. Szerintük a képviselő-

testületnek nincs joga állást foglalni ily esetben.

Csernus Mihály jegyzőkönyvbe kéri foglalni azt, hogy a jegyző urak az elnök akarata ellenére nem engedték meghívni Hornok Mátét.

Következett a gyámpénztári és községi betétpénzek elhelyezésének elhatározása. A második szavazás közben súlyos incidens zavarta meg a tárgyalást. Amikor ugyanis elnök megkezdte a névszerinti szavazást, Finta Albert főjegyző hangosan utasította Gellai István esküdtet, hogy hagyja el az üléstérmet és menjen a kezdődő árverezések ellenőrzésére. Gellai István tiltakozott a kiküldés ellen, mert az elnöktől engedélyt kért és kapott a gyűlésen való részvételre. Elnök megerősítette Gellai kijelentését és utasította — a főszolgabírótól behelyettesített Timár János „végrehajtó esküdtet”, hogy ő menjen az árverés ellenőrzésére. Finta hangosan felkiáltott, hogy neki van joga az esküdték kiküldésére, a bíró nem jogosult erre. Megtiltja, hogy Timár távozzék, viszont követeli, hogy Gellai azonnal menjen. Az elnök újabb tiltakozására Csernus Mihály megjegyzi, hogy a törvény és a még érvényben levő régi szabályrendelet szerint az esküdték feletti rendelkezés joga a bírót illeti meg. Finta kikérte a beavatkozást és ismét követelte Gellai távozását. Csernus Mihály tiltakozott az újabb szabálytalanság ellen és kérte jegyzőkönyvbe foglalni azt azzal, hogy a jogtalan törvénytörés már megkezdett szavazás közben történt. Ezzel 21 képviselőtestületi tag elhagyta a gyűlés termét. Vaszkó Pál pedig annak kijelentésével, hogy ily szabálytalan gyűlést vezetni nem óhaj, átadta helyét Vaszkó Gáspár elnöknek és eltávozott a gyűlés színhelyéről.

A visszamaradt rész ezután letárgyalta a tárgysorozat pontjait. Mint értesülünk — a hozott határozatokat egytől-egyig fellebbezéssel támadja meg a keresztény községi párt.

A szegedi kamara akciója a vasuti kedvezmények ellen.

Abból az alkalomból, hogy nagyapádi Szabó István szobrásznak leleplezésére a kormány öt napig érvényes 66 százalékos kedvezményt adott a Máv. vonalaira, a vidéki iparosok és kereskedők védelmében a szegedi kamara felírt a kereskedelemügyi miniszterhez és kérte a multkormány azon minisztertanácsi határozatának érvényesítését, hogy ezek a meneldíjkedvezmények csak három esetben: a nemzetközi árumintavásár, az országos mezőgazdasági kiállítás és a Szent István napi ünnepségek alkalmából engedélyezhetők. Rámutatott a kamara felterjesztésében arra, hogy ezek a kedvezmények a vidék legjobb vevőközönségét vonják el s a vidéki ipart és kereskedelmet igen érzékeny módon károsítják. Értesülésünk szerint a kereskedelemügyi miniszterium honorálni fogja a kamara felszólalását oly módon, hogy az 50 százalékos kedvezmények a megjelölt három alkalomra szoríttassanak. Lesznek ezenkívül 33 százalékos kedvezmények, melyek azonban általánosnak tekintendők és a vidéki városoknak is megadnak olyan alkalmakkal, midőn nagyobb számú utasra lehet számítani. Megmaradnak azonkívül a filléres vonatok, amelyek azonban az eddigi rend szerint csak vasár- és ünnepnapokon közlekednek.

Teljesítményük szerint osztályozza a szovjet a munkásokat.

A szovjet kormány a munkások élelmiszerjegy reformját tervezi. A szovjet sajtó szerint ezentúl, aki többet dolgozik, többet kap enni. A munkásokra jó és rossz munkásokat osztják. A két csoport teljesítménye között legalább 20 százalékos különbség lesz. A jó munkások osztályát rohamcsapatoknak nevezik el és ezek a többiekkel szemben előnyben részesülnek. Külön élelmiszerjegyet kapnak, de évenként újból bizonyítaniuk kell a jogosultságukat. A rohamcsapatok tagjait az üzletekben külön asztaloknál kell kiszolgálni, a sortállásnál mindenkit megelőznek, több és jobb ruházati, ipari cikket, fűtőanyagot, jobb lakást és több színházjegyet kapnak. A munkafegyelem megsértése esetén a szovjet bíróság megfoszthatja őket előjogaiktól.

Kedves Szerkesztő Úr!

Nem volt „csillagtalan sötét éjjel, de ugyancsak szépen „sült” a hold, amikor a vonatához menet, senkitől el nem köszönve, búcsút vettem szűkebb kis hazámtól. Nem mentem én el örökre, csak épen állítottam a „kováriétyt” ide a szomszédba, Ős Budára, a mi Gyomához egy kurta gondolalnyi lánvság. Így már meg is szoktam, csak a kis lakásom arányaival nem vagyok sehogyse kibékülve, az egészről csak az ablak a kielégítő. Úgy szólván egy egész falat elfoglal. Am a kevéske bútorokat, oldalam épségét féltve folyton szerpenlin utakkal kell hogy kerülgessem, bár minden megvan, ami szükséges. (Főleg horgolt csipke, ami kibékítően dekorálja a velem együtt megélemedett öreg bútor-társakat.) Hanem kényelem az van, — vagy inkább célszerűség. Parkett, vízvezeték, gáz-konyha. Az udvar négyszöge parkirozott, kertész gondozza, ablakom széles, tágas utcára nyílik, épülő s már elkészült villákkal, szemben a Sós-fürdő Ős-fái, míg közvetlen előttem a rácsos kerítésen belől még nyílik a fehér Őszi rózsák. Fölöttem két emelet, honnan bekandikál hozzám a vadszőlő rozsdás levele. A tulsó front bolt, üzlet és bolt, a mikbe jó budai egyszerűséggel akár csak odahaza Glückéknél — mindent barátságosan vásárolhat az ember, — a tojástól a villanykörteig. A Duna Biztosító Társaság modern kis bérháza a lakók minden igényéről gondoskodik. Délutánonként terepszemlére indulok, gyalogosan, mert a Budapestre futólag felruccanó ember mindig csak a nagy arányokat látja, igazi megfigyelő csak a magános bandukoló lehet. Egyelőre a saját körzetemben mozgok, a Horthy Miklós uton. A Svábhegyi Szanatórium és a Citadella rám mosolyog, a Szikla-templom galambjai barátságosan üdvözöltek, a szabadban, vagyis inkább a barlang előcsarnokában felállított oltáron gyönyörű csipkét fedeztem fel, — azonban a padon ülő koloduló asszony becsapott. Mihelyt megkapta az alamizsnát, már nem reszketett fölébe a bebótyulált keze...

Megyek tovább, nem szégyellek meg-megállni, gyönyörködni s azt se szégyenlem, hogy egy könnyet törölök ki a szememből az „Isten rabjai”, nagy írójának készülő szobortalapzatánál... És most nagyon

kérem, ha ugyan megérdelem, indítsák utánnam a tisztelet-példányt, — talán innen jobban rászolgállok.

Mindnyájoknak jó egészségét!

Budapest, 1932 november 26.

MÁNYINÉ PRIGL OLGA
I. Horthy M. ut 144 sz. fsz. 3.

A tisztelet példányt megindítottuk és kedves olvasóinkkal együtt várjuk az évek alatt felgyülemlett adósság letérlesztését. — Nem bucsuzunk el, tudjuk, aki élete legszebb éveit itt élte le Gyomán, ha egy időre itt is hagy bennünket, visszajön, mert ha másutt jó is lesz, de mégis jobb volt itthon.

Kézcsókkal a Szerkesztő.

Kulturmunka Nagylapason.

Csütörtökön este hat órakor a nagylaposi uradalmi iskolában *Dinya Regina* tanítónő be-tanításával az uradalmi fiatal-ság három egyfelvonásos darabot adott elő.

Birók meglakják Pestet (írta Péczely József) a következő szereposztásban: Biró János: Kajla Lajos, felesége: Kajla Eszter, leányuk: Kajla Aranka, vendéglős: Balázs Imre, a fia: Kajla János, miniszteri tisztviselő: Hagymási László, pincér: Hanuszka Mihály.

Ebben a darabban Kajla Lajos volt a legjobb, — ki olyan otthonosan mozgott a színpadon, reméljük egy jó műkedvelő tehetséggé fejleszheti ki magát. Jók voltak még: Kajla Eszter, Kajla János és Hanuszka Mihály.

Késik a vonat (írta Gyula diák) a következő szereposztásban: Gelei: Tóth Sándor, Mari: Csikós Teréz, Tera: Varga Julcsa, Tóth Ambrus: Kajla Margit, Katona: Kajla János.

A darab nehézségeihez képest minden szereplő megtette a magáét.

A törvény előtt (tőlől fordítva) a következő szereposztásban: Komor járásbíró: Balázs Imre, Éhes zöltségárú: Kajla János, Tollragó írnok: Hanuszka Mihály, Bera kőműves: Hagymási László.

Itt Hanuszka volt a legjobb.

Megdicsérjük *Dinya Regina* tanítónőt, aki e fáradságos munkájával, melynek további folytatására buzdítjuk, nagy kulturszolgálatot tesz, mikor a tanyai fiatalságot kézbe veszi, kiműveli őket, eközben elvonja őket a haszontalan idő pocsékolástól.

Kellemes meglepetés volt, hogy a tanyai nép körében is találni olyan eredeti tehetségeket, mint Kajla Lajos és Hanuszka Mihály.

Az előadáson ott volt az egész uradalmi lakosság, még

a gyermekek is, a Nagylapos telepiek közül sokan, az élen dr. Tüköry József családjával és vendégeivel, kik Dinya Regina tanítónőnek és a jobb

szereplőknek megköszönték a fáradságát és további munkára buzdították őket.

Ugy tudjuk, a közeli hetekben megismétlik az előadást.

Kedves gazdatársam!

Ma hoztam 100 kg. búzát, pengő 14-ért és 100 kg. almát, pengő 120-ért.

Ma. d. e. 11-kor megéheztem. A szolgám hozott egy drb. öklömnyi, sárgásan zöld almát 24 fillérért, nyomott 20 dekát, hozzá a legfinomabb kenyérből 20 dekát 9 fillérért.

Mint gazda, ezen a következőleg lánódtam:

Az alma nyers és 20 deka 24 fillér, a kenyér keresztül ment a malmon, a pék kezén és kemencéjén és 20 deka csak 9 fillér.

Az almafát 2 méteres korában 1 pengőért vették. Azóta nem csináltak vele semmit és most 10 év után terem nekem évente 10—80 kgr. almát és adja a jó árnyékot az udvaromon és háló helyet tyukjaimnak. Nem csinállok vele semmit és az almafa mindig ad, ad és ad, de nem kér semmit. Ha csak 40 kilót számolok mint termést és azt eladom helyben a kereskedőnek vagy a budapesti kereskedőnek kilónként 60 fillérral, akkor kaptam egy fa után 40x 60-2400 fillért, vagyis 24 pengőt. Ez félér ma falun is 3 mázsa buza árával, két fa almája 6 mázsa búzával, 4 fa termése 12 mázsa búzával. Ez pedig egy hold földnek a termése.

Udvarom 4 fája, azt lehet mondani, semmibe sem kerül. Ellenben mennyi szántásba, boronálásba, vetésbe, vetőmagba, pácolásba, acatolásba, aratásba, hordásba, cséplésbe, magtározásba, szelelőrostálásba, ha vizesen tárolódott — forgatásba, mázsálásba stbibe került a 12 mázsa búzám!!! Gondolkoztam! Gondolkozzál egyszer te is e felett és mond, hogy nincs-e úgy, ahogy én azt leirtam!!!?

100 kg. buza Budapesten 14 pengő, 100 kg. alma Budapesten 120 pengő.

Beszélnék ezek a számok? Mondanak Neked valamit? Érdemes e felett egy kicsit gondolkodni???

100 kg. alma megtermelt 2, vagy 2 és fél fán és elfoglal 20—25 négyszögmétert. Elfér 1 magyar holdon, (1200 négyszögölön) vagyis 4410 négyszög méteren 441 fa. Tíz év után ez ad átlagban 50 kg. almát, az kitesz. 13.250 kg. al-

mát. Számítsd ezt 60 filléres árral és zsebre vágysz érte 7958 pengőt. Feltéve, hogy csak minden második évben terem, akkor is esik egy évre ennek fele, vagyis 3969 pengő. Ha a kihalt fa pótlására, fa ápolásra évi 969 pengőt számítunk, pedig ennyibe az nem kerül, akkor is van holdanként évi 3000 pengő tiszta, egy magyar hold földről. Buza és kukoricából hány holdat kell neked szántani, vetni, aratni és csépelni, míg 3000 pengő tiszta hasznos tudsz zsebre tenni???

Ajánlom az e felett való gondolkozást kedves gazdatársaimnak, a városi megközségi gazdaszövekezőknek és a előjáróságnak.

Vannak városi földek? Ha igen, telepítsétek tele fokozatosan évről-évre azonos gyümölcsfával. Azonosul azért, hogy egyazon fajból teremjen neked és az egész vidéknek. Ha a kereskedő talál 5 vagonra való, akkor többet ad érte, mint akkor, amikor minden 100 kgram más-más faj. Példának hozom fel, hogy ezen a nyáron panaszkodott nekem egy külföldi dinnye-kereskedő, hogy bejárta Magyarországot és nem talált 3 vagon egyazon fajú és minőségű görödinnyét.

Lásd kedves Gazdatársam, ezt nevezik esznelküli gazdálkodásnak, szervezeten, termelésnek és ez az oka annak, hogy nem kapsz árat a jó portékáért.

A községi legelőt, azt hiszem, körül lehetne ültetni körte, vagy szilvafákkal. Ez nem kerül sokba, nő a fa és van a marhának árnyék. Mondjuk, hogy a falu gyermekei a termést mind megeszik s nem marad eladásra semmi, akkor is megmarad. Ha el akar a a község, mint olyan, adni belőle, akkor ültesse tele az egész legelőt vagy a községi szériuskertet. Ültesse tele azt a nagy gödröt, melyből a falu valamikor kiépült. Az Alföld legtöbb faluját és városát ilyen vályog gödrök veszik körül. Ezek szélére, — sokhelyen ezekbe is — lehetne gyümölcsfát ültetni.

Milyen gyümölcsfát ültess?? Olyant, amelyik vidékeden a legjobb termést adja. Ne le-

Boldogságra vágytam.

Beteg szívem boldogságra vágyott...
Emberektől messze mentem;
hideg volt ott minden...
Az én szegény, beteg szívem melegségre vágyott...

Kimentem a faluszéli rétre.
Várt a mező sok tarka virágja
nevetve, kacagva.
Az én szegény, bolond szívem a párját kereste...

Mohón léptem a sok mezei virágot.
Forró kezem kis csokorba'
a szellőtől, szélből óvta...
Az én szegény, beteg szívem boldogságra vágyott...

Forró kézzel szorongattam a sok-sok virágot.
Odaadtam volna értük az egész világot.

Lement a nap. Est pihent a tájra
s körülöttem lehullt szirmok... mind-mind elhervadva...
Messze néző szemem könnyes...
forró kezem üres... üres...
... pedig az én beteg szívem boldogságra vágyott...

Pesti diák.

188.000-rel több nő van az országban mint férfi.

Megkétszereződött a válóperek száma.

Emelkedik az átlagos életkor.

A Központi Statisztikai Hivatal most készítette el 1930. évi népszámlálás eredményét, amely szerint 1920—30-ig, vagyis 10 év alatt 699 ezer fővel emelkedett Magyarország lélekszáma. A mai Magyarországnak 8,688.000 lakosa van, melyből 4 millió 250 ezer a férfi, a nők száma pedig 188 ezerrel több. Tíz évvel ezelőtt még 258 ezerrel volt magasabb a nők száma, mert a háború következtében sok nő jutott özvegy sorba. Akkor Magyarországon 1000 férfire 1062 nő esett, ma 1045. Emelkedett az átlagos életkor is, mert 1920-ban csak 258 ezer ember lépte túl a 70 életévet, míg 1930-ban 519 ezer, ami 54 százalékos emelkedésnek felel meg.

A családi állapot szerint való megoszlás azt az öröndetes eredményt hozta, hogy a házasságok száma és aránya erősen emelkedett a népességben. A házasságok száma 16.6 százalékkal, a férjes nőké 14 százalékkal lett nagyobb, holott az egész népesség csak 8.8 százalékkal növekedett. A férfiak között korra való tekintet nélkül házasság volt tíz év előtt 41.2 százalék, most 45.8 százalék, a nőknél az arányszám 40 százalékról 42.4 százalékra növekedett. Az elváltak száma az utolsó 10 év alatt megkétszereződött.

A népszámlálás által megállapított felekezeti megoszlás a következő: a római katoli-

kusok száma 5.634.000, a görögkatolikusoké 201.000, a reformátusoké 1,815.000, az ágostai hitvallású evangélikusoké 554.000, a görög keletiéké 40.000, végül az izraelitáké 445.000.

HIREK

Meghiusult Csudaballa elszakadása. A napokban érkezett meg a döntés a miniszteriumból Csudaballa elszakadása ügyében. A miniszterium nem engedte meg az elszakadást és a Turkevéhez való csatlakozást, hanem a helyi kötelezte Gyoma község Előjáróságát, hogy az ottani lakosság ügyes-bajos dolgainak elintézése végett minden héten meghalározott napon egy jegyző és egy esküdt szálljon ki. Járlatkésztetés, adófizetés, panaszok felvétele tehát helyben fog történni és nem kell a földműveléssel bíbelődő gazdálkodónak 1 napot elveszítgetnie a faluban egy kis szünetes bányászat kiállításával.

Párisi tanulmányút. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének Idegenforgalmi és Utazási Irodája december hó 28-án rendezte gazdag programjáról közismert téli 15 napos párisi tanulmányútját. Részvételi díj 320.—, diákoknak 260 pengő. Jelenkezni lehet az Utazási Irodában minden nap d. e. 4—7-ig (IX. Ferenc körút 58. fsz. 2. Telefon 872—74.) levélben is. Érdeklődőknek prospektust és programot díjtalanul küld az Utazási Iroda.

Megindult a nagy gépezet. Hónapok óta folynak Tolnai Világlapja karácsonyi számának előkészítő munkálatai. A nagy gépezet megindult és a hatalmas rotációsok már is nyomják a népszerű képeslap karácsonyi számát, amely épen olyan meglepetés lesz, mint eddig minden esztendőben. Egyébként Tolnai Világlapjának az az ujítása, hogy előfizetői életbiztosítási kötvényt kapnak, akkora érdeklődést kellett, hogy eddig 682 levél érkezett be a kiadóhivatalba b. listás listáviselőktől, főnkrement kereskedőktől, iparosoktól, sőt családoktól is. A levélírók mindnyájan a biztosítással kapcsolatos előfizetők gyűjtésére vállalkoznak. Tolnai Világlapja ezúton is kéri őket, hogy legyenek türelemmel, mert ajánlatuk beérkezése sorrendjében fogják őket munkába állítani.

Magyar—Jugoszláv Áruforgalmi R. T. Belgrádban. A kereskedelmi miniszter jóváhagyásával megalakult Belgrádban a Magyar—Jugoszláv Áruforgalmi R. T., mely vállalatnak feladata lesz a két ország közötti áruforgalom fejlesztése, amely az utóbbi időben a devizanehezések folytán erősen visszaesett. Magyarországból az iparcikkek kivitelét kívánják fokozni, míg Jugoszláviából a fakivitel igyekeznek legalább is a régi nivóra emelni. Hasonló vállalkozás alapítását tervezik Ausztriával is.

Bohémhercegnő

MOLNÁR GYULA 3 felvonásos vidám játéka.

Január 14—15-én.

Korzó 4000 évvel ezelőtt. Már négyezer évvel ezelőtt is volt korzó Egyiptomban. Hogy ez a korzó milyen volt, arról pompás cikkben számol be a Délibáb új számának rádió-rovata. Ezenkívül folytatásos regény, novella és keresztregény van a Délibáb e heti számában. Ára csak 20 fillér.

Magyarország külforgalma Németországgal. Most tették közzé a német külforgalom első háromnegyed évének adatait országok szerint. Ennek alapján Magyarország bevétele Németországba az első 9 hónapban 24.5 millió márkát tett ki mindössze, míg behozatala Németországból 32.9 millió márkát, vagyis a mérleg Magyarország terhére 8.4 millió márká passzívummal zárul. Egyébként a német összbevétel ebben az időszakban 3.4 milliárd márkát tett ki, míg kivitele 4.3 millió márkát. Amint látjuk tehát, dacára a különböző külforgalmi nehézségekben, a német külkereskedelem még most is megtudta őrizni jelentős aktívumát 847 millió márká értékben, ami ugyan lényegesen kisebb a múlt évinél (1926 millió márká), de még mindig igen jelentős. A csökkenés főként Európával szemben állott elő, mert a tengerentullal az aktívum 765 millió (a m. éven 896 millió márká). Ez igazolja leginkább az európai válság mérvét.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemelt rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tanácskozások a buzakivittel megengedéséről és a rozslisztből való kenyérsütésről.

Fontos tanácskozások folynak a buzakivittel megengedéséről és a rozsliszt kötelező használatáról. Néhány hét előtt engedte meg a kormány a rozs kivételét, azonban az eredmény nem felelt meg a várakozásnak. Buzatermése gyöngye volt. Kivételre csak a legjobb minőségű volt használható, ezért a kormány mindjárt a termés után a buzakivittel eltöltötte. Minthogy azonban a rozs nem helyezhető el a külföldön, de a jóminőségű búzára volna védő, az a terv kerül előtérbe, hogy vigyük ki a jó búzát és használjuk fel itthon a felesleges rozskészleteket. Ezzel kapcsolatban felmerült ez a terv, hogy rendelje el a kormány a rozslisztből való kenyérsütést, esetleg a rozsnak búzával való keverése után a félbarna kenyér sütését. Az idevonatkozó tanácskozások az összes érdekelttel már befejeződtek és a kormány rövid időn belül dönt ebben a kérdésben.

Létrejött az árpaegyezmény Svájjal. A svájci-magyar árpaegyezményvel kapcsolatban a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet és az exportörök között megállapodás jött létre, mely szerint október-november havi leszállításra 100.000 q-s kontingenst osztottak szét. A szétosztásnál első sorban azt vették tekintetbe, hogy mely cégek rendelkeznek árpakészletekkel, hogy az elvállalt kontingensek valóban kivitelre kerüljenek. A magyar kormány, hogy a kliringkötelezettségének megfeleljen, áldozattal is elősegíti a svájci árpakivitel. A Nemzeti Bank és a MÁV igazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy az exportküldemények a svájci-magyar kötelekben pengőben legyenek bérmentesíthetők, mivel bérmentesítetlen szállítmányok nem jöhetnek tekintetbe. A 100.000 q kontingensből nem csak fővárosi, hanem vidéki cégek is kaptak részesedést.

A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni.

Kanada buzakivitele az új kampányban. A kanadai földművelésügyi miniszterium legutóbbi kábeljelentése szerint a kanadai buzakivitel az új kampányban, vagyis augusztus 1-től október 31-ig 91 millió bushell lett ki a múltévi 55 millió bushellel szemben.

A csehszlovák mezőgazdaság eladósodása. A csehszlovák földművelésügyi miniszter az agrárhoza kongresszussal kapcsolatban kijelentette, hogy a csehszlovák mezőgazdaság adósságtérhe 35 milliárd csehszlovák korona, amely az utóbbi 3 évben 10 milliárd koronával emelkedett. A rövidlejáratú hiteleknek olcsó és hosszulejáratú hitelekkel való konverziója a csehszlovák kormány egyik legsürgősebb feladata.

HUMOR.

Hogyan mentette meg a magyarok becsületét.

Egy perjámosi kereskedő Párisban járt s eldicsekedett, hogy hogyan mentette meg a vonaton a magyarok becsületét.

— A kupé zsufolva volt — meséli, — Egy üres hely se akadt. Volt ott francia, angol, német, olasz, sőt még egy japán is. — Egyik állomáson felszállt két gyönyörű angol nő. Tanácstalanul néztek körül, de senki sem mozdult, hogy átadja a helyét. Erre én...

— Felálltál...

— Nem. Hanem elkezdtem németül beszélni, — hadd higgyék a hölgyek, hogy egy német volt velük szemben udvariatlan.

Egy új földesur.

Egy konjunkturás új földesur kiment az 500 holdas új birtokra s amikor intézőjével az udvaron sorba állított ekéket megpillantotta így szólt:

— Intéző ur! Még mindig borzalmas rendtelenség van a birtokon.

— Micsoda?

— Látja? — (s rámutatott az udvaron heverő rendes, szabályos hibátlan ekékre.) — Az ekék még mindig nincsenek rendben s ez nem tűnik fel önnek?

— Hogy hogy?! — néz kérdően az intéző az ekékre mutogató új földesurra.

— Kérem kérem! Ne csodálkozzon, hanem nézzen ide. Még mindig nem egyforma az ekék kereke. — Minden ekének egy nagy és egy kis kereke va. — Hogy nézheti ezt el?!

A kíváncsi Kóhn.

Kóhn elment feleségével a doktorhoz, aki egy lázmérőt adott át az asszonynak azzal, hogy tegye a nyelve alá és tartsa becsukva a száját.

Kóhn ezt látva, odafordult az orvoshoz:

— Doktor úr! Ez minden pénzt megér! — Mondja kérem, hol lehet egy ilyen beszerezni?

A gyomai kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.
3428/1932. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Bkésvármegyei Általános Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Török Gabriella, Török Iona, Török Amália és kiskoru Török Valéria végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1500 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 2934. sz. betétben A 1. I szorsz. 6372. hrsz. a. I hold 604 öl területű végrehajtást szenvedettek nevében álló félhalmi szántóra 689 P. ugyanezen betétben A 1. 2. szorsz. 7259/2. hrsz. 2 hold 382. öl területű végrehajtást szenvedettek nevében álló félhalmi szántóra 2182 P. 50 f. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1932 évi december hó 30 napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: LXI. 25. §.)

Gyoma, 1932 évi augusztus hó 30 n.
Dr. Ladomérszki s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:
PULUGOR
tkvi. kiadó.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN.

Ingatlan forgalom.

kk. Hatvani Ilona gyomai lakos vett 1 hold 612 7 öl félhalmi szántót Nádudvari Mihály (nős Izsó Eszterrel) gyomai lakostól 1000 P-ért.

Simon Alajos (nős Nemes Sárával) gyomai lakos vett 1 hold 1342 7 öl félhalmi rétet Bakulya Jánosné Maradék Mária gyomai lakostól 750 P-ért.

Csáki Lajos gyomai lakos vette egy beltelkes lakóháznak 2/3-ad részét Csáki Imre, Csáki Lajos, kk. Csáki Dániel, Eszter, Imre és Balázs gyomai lakosoktól 600 P-ért.

ijf. Kéri Gábor gyomai lakos vett haszonélvezeti joggal terhelt 3 hold 915 négyszögöl tanyai szántó és 296 négyszögöl tanya és udvar ingatlant Domokos Lajos (nős Kruchió Sárával) gyomai lakostól 1000 P-ért.

Özv. Kovács Béláné Biró Róza gyomai lakos vett egy beltes lakóháznak 12/144-ed részét 360P-ért, 24/12108-ad és 1/575 rész legelő illetőségnél 12/18-ad részét 116 P-ért E. Kiss Eszter özv. Fekete Lászlóné, Biró Lidia, B. Izsó Jánosné, Biró Teréz Dutkon Istvánné, kk. Csáki Róza és Piroksa gyomai lakosoktól.

Seprenyi Lajos (nős Molnár Eszterrel) gyomai lakos vett egy beltelkes házat Kéri Péter (nős Csizmadia Juliannával) orosházi lakostól 2000 P-ért.

Dinya Imre (nős Kurilla Franciskával) endrődi lakos vett 2 hold 1326 négyszögöl köleefenekéi szántót Győri Lajos gyomai és Győri Sándor devaványai lakosoktól 1700 P-ért.

Kruchió Gáborné B. Marjai Sára gyomai lakos vett 142 négyszögöl és 3 hold 896 négyszögöl tanyai ingatlant Szabó József és neje B. Marjai Eszter gyomai lakosoktól 3000 P-ért.

K. Csapó Imre (nős Vigh Rozáliával) és Kenéz Sándor és neje K. Csapó Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat K. Csapó István és neje Varga Sára gyomai lakosoktól 1000 P-ért.

Bodendorfer András (nős H. Kovács Terézrel) gyomai lakos vett 1 hold 252 négyszögöl és 1215 négyszögöl cífrakerti ingatlant T. Kiss Sára Marjai Jánosné, T. Kiss Zsuzsanna Molnár Jánosné, T. Kiss Eszter özv. Gecsei Jánosné, T. Kiss Mária Seydl Józsefné, T. Kiss Róza Urge Béláné, T. Kiss Sándor, T. Kiss Gábor és T. Kiss Jánosné gyomai lakosoktól 1550 P-ért.

Baráth József és neje K. Kocsis Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Pólus Zsigmond gyomai lakostól 750 P-ért.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható WAGNER MÁRTON FIAI fakeskedőknél.

PUBLIKACIÓ.

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta magyar gyapju szövet métere 8 pengő 26 fillérért rendelhető. Hitelképes egyéneknek 3 havi részletfizetésre is.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndij mellett.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemét átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű épület és bútorasztalos munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, díványt, seziónt, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalóngarnitúrákat, a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagybecsült szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:

BERENCSEK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

G y o m a, Kossúth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan!

Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00 20-50 i Bpest k. p. é 5-00 10-45 11-45 19-10 19-53
11-06	11-57	18-07	19-59 2-10 é Gyoma i 0-32 6-02 8-52 14-28 17-00
6-38	11-14	12-02	18-15 20-04 2-35 i Gyoma é 0-17 5-52 8-51 14-20 16-59 19-04
7-31	12-09	12-40	19-10 20-41 3-38 é Békéscsaba i 23-15 5-00 8-14 13-26 16-22 18-12
3-53	12-40	17-30	20-05 i Gyoma é 7-24 11-47 16-41 21-56
4-21	13-08	17-58	20-33 é Dévaványa i 6-53 11-16 16-10 21-25
4-26	13-13	18-03	20-38 i é 6-48 11-11 16-05 21-20
4-57	13-44	18-34	21-10 é Szeghalom i 6-15 10-38 15-32 20-42
4-58	13-45	18-45	21-11 i é 6-13 10-37 15-31 20-37
5-17	14-04	19-04	21-30 é Vésztő i 5-53 10-17 15-11 20-17
7-27	16-10	20-58	é Békéscsaba i 4-05 8-20 13-24 18-24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készítettessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ijf. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **IIJ. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Heti események.

Az országos politikában a helyzet változatlan.

Az adóbehajtások a megkezdett lázzal folynak, de nem sok eredménnyel. Aki kevésnek van pénze, az fizet.

A „Vezér“ fáradhatatlanul lobogtatja a kibontott zászlót. Vasárnap Nagykőrös volt soron.

Parlamentit ujitást terveznek, hogy a gyűlések a délutáni időben tartassanak, úgy a honatyák hivatalos munkaidejét felére redukálják s talán ez adta a gondolatot, hogy a képviselői fizetéseket is leviszik a felére.

Ismét kísért a statárium visszaállításának réme: a sok, rossz Gömbös-vicc terjedésének nem tudnak más-ként gátat vetni.

A vármegyei politika hullámai nem igen érnek hozzánk, a megye szélére, de mert most személyi motívumok bizsergetik megyebizottsági tagjainkat is, ők is hozzájárulnak a két felsőházi tag kiküldéséhez.

A járási politikában Dévaványa átcsatolásának előkészítése folyik. Régen volt ilyen szép egység egy közérdeklő dolgunk intézésében. A dévaványaiakkal már megvan az érintkezés. Ha a három község egyesületeit ügyesen hozzák egy nevezőre, nemcsak az átcsatolás ügyét lehet megszervezni, hanem

már most megvethetik az alapját a későbbre szóló kulturális és gazdasági együttműködésnek.

A községi politikában nincs esemény. A Miklós-napi vacsorák nem feküdték meg a gyomrokat, a pipa továbbra is izlik, a Körös meg csak áradjon, ha kedve telik benne.

W.

Alispáni jelentés.

Szeptember, október, november fél hónapra dr. Márky Barna alispán jelentésében a közegészségügyét a vármegyének az előzőhöz képest nagyfokú rosszabbodással jelzi. Vérhas, romboló töröklob és különösen a hasihagymáz betegségek voltak eiterjedve. E két és fél hónap alatt 115-en haltak meg fertőző betegségekben.

Tüzeset 38 ízben volt 25.856 pengő tűzkárral.

A közgazdasági jelentésből megtudjuk, hogy a vármegyében 151.028 kat. hold tengeri vetés volt, melynek átlagos szemestermése holdanként 15 métermázsára lehet, cca 2 millió métermázsára. A cukorrépa vetés területe 695.8 kat.

hold, 140 mázsa állagterméssel mintegy egy millió métermázsra.

Azok a pásztorok, kik a köztenyészlésben levő állatokat a lét folyamán jól és megfelelően gondozzák, a Földművelésügyi Minisztérium által e célra kiutalt összegből jutalomban fognak részesülni.

A szeghalmi járásban, Gyulán és Békéscsabán 300 drb. rhode izland tenyészakaszt osztottak ki darabonként 1 pengős árért.

Sertéspestissel 6255 udvar, tanya és major volt fertőzve.

A tavaszi és őszi faültetési befejezték a törvényhatósági utak mellett. Elültettek 25.589 haszonfát és 2620 gyümölcsfát, összesen 28.209 darabot. Egy fahasángra eső összes költség 25 fillér.

A „Polgáriiskolai Tanáregyesület“

Békés—Aradmegyei körre e hó 8-án Gyomán tartotta az évi rendes közgyűlését. A polgári iskola helyiségében szép számu közönség gyűlt össze, részben az egyesület tagjai, részben a helybeli érdeklődőkből.

Az elnöklő Schreiber Ottó gyulai polg. iskolai igazgatón kívül képviselve voltak az egyesület keretébe tartozó polg. iskolák egy-két kiküldöttel. Így Békéscsaba, Gyula, Mezőberény, Tótkomlós, Békés, Szarvas kiküldöttei.

A gyűlésen megtárgyaltak több aktuális és a testületet igen közelről érintő kérdést. A polg. isk. készülő reformjai, nyugdíjkérdést, stb.

Fischer Nándorné gyomai polg. isk. tan. torna bemutatót tartott nagy szakértelemmel és sikerrel. Ruzska Sándor gyomai polg. isk. tan. pedig „A magyar nyelv tanításáról“ tartott előadást nagy figyelem mellett.

Végül a testnevelő tanárok szűkebbkörű megbeszélést tartottak az előkészületben levő tornaversenyekről.

Örömmel láttuk a vendégeket községünk falai közt. Kár, hogy az idő rövidege miatt nem tudtak jobban megismerkedni községünkkel és annak lakóival.

TÁRCA

Kinai szemmel.

(Megszoktuk, hogy Kína világát a furcsaságok, nevetséges groteszkuségek földjének tekintsük és ehhez képest csupa guny és valósággal „kiröhgés“ a sorsa a kulturált európai népek előtt a szegény „kinézer“-nek. Nagyon kevesen vagyunk innen, az ó-világból, akik műgyűjtők által a copfok hazájából Európába hozott műtárgyak révén valamelyes halvány képet tudunk alkotni magunknak e hatalmas sárga faj ősrégben gyökerező és sok tekintetben az európaiat messze felülmuló művészetéről és kulturájáról. S amit látunk képeken alkotásaiából, olvasunk kulturájáról, mindaz igen sokszor még az elfogulatlan, tárgyilagos buvárló arcára is mosolyt csal. Miért? Mert európai szemmel nézzük a ki-

nait. Azonban fordítsuk meg a dolgot. Ha mi, európaiak európai szemmel nézzük a kinait, hadd nézzen egy kissé minket, „nyugati kulturnépeket“ a kinai — kinai szemmel.

A XIX. század utolsó évében, egy vérbeli kinai császári történetíró, akit még akkor nem „fertőzött“ meg az európai kultúra, mert hiszen a Mennyei-birodalom császáranak, az Ég fiának udvarában élt, közönséges halandók elől elzárt fényes palotában, negyvened tudós magával, császára parancsára körutazást tett a „lemenő nap földén“ lakó népek között és erről az utjáról égszínké selyemre, aranyos tussal ékesen megírt munkában számolt be utának. A derék kinai történetíró neve: Tu-kie, munkájának címe pedig magyarul: „Körvándorlás a lemenő nap földjének népei között“. Az igen érdekes munkát most fordítja angolra és németre egy Jamsheddij R. Rao nevű fiatal indus tudós.

E sorok írójának alkalmá volt részleteket olvasni s a fordító engedelmével néhány részletet magyarra átültetni a készülő fordításból. E szemelvények azon módon, minden változtatás nélkül vannak átültetve. Az olvasásukkor keletkezett mosoly olykor bizony nemcsak a tudós kinainak szól, hanem nekünk, európaiaknak is. Mert kinai szemmel nézve olykor egy kissé mi is „megmosolyogni“ valók vagyunk, mint a mi szemünkben a — kinézerek. Halljuk tehát a tudós Tu-kie-t!*

„Négy holdváltás (négy hónap) idejéig ette meg naponta a sötét Gonoszság (az alkonyat) sárkánya a tüzes napot (esthajnal), óh Égnek fia, (a kinai császár) s ugyanannyiszor ragadta ki sötét öléből véres kü-

*A zárójeles szöveg magyarázat a nekünk szokatlan szóképekben író kinai tudós kifejezéseinek könnyebb megértésére.

Megkapjuk a kövezeti vámot.

Ezelőtt három évvel azzal a vármegyeyi biztatással ment a község bele, hogy a Hősök Emlék útja déli szakaszát részben kiskő, nagyobb részben kétrétegű betonburkolattal építi ki, hogy a kövezeti vámot átengedi a vármegye a községnek. Az útépítéséhez szükséges 85 ezer pengő akkor a község részben a polgári iskolaépítési és vicinális útépítési alaptól vette kölcsön, mely adósság még ma is fennáll.

A község beadványa a megye útján idejében fel is került a miniszteriumba és már három év óta fekszik ott, mikor már-már azt hittük, nem engedí át a miniszterium a vámszedési jogot a községnek.

Magán úton úgy értesültünk, talán mégis megkapjuk a vámszedési jogot s ebből ki is tudjuk majd évek múltán fizetni a Hősök Emlék útjának kiépítéséből támadt adósságunkat.

Kner Erzsébet kitüntetésé.

Nem régiben érte kitüntetés Kner Izidort, amikor 50 éves jubileuma alkalmával a Kormányzó ur öfömméltósága eredményes közéleti működése elismeréséül kitüntetésben részesítette. Most a család másik tagja kitüntetéséről kell hírt adnunk.

Kner Erzsébetet, aki Budapesten könyvkötő mesterségei folytatólag, az országos mesterversenyen remekbe készült munkáiért a nagyezüst éremmel tüntették ki.

A ritka szép kitüntetéshez, — amely a Kner család hátkoszoruját gyarapította — őszintén gratulálunk mi is.

Kedves Szerkesztő Úr!

Én úgy képzeltem, hogy budai magányomban majd kipihenhet aggyal, friss fantáziával mennyire ráérek reggelenként a „műzsákkal“ társalogni, de ha így megy, lassan fogom letörleszteni az adósságomat!

Az emberi a körülményei teszik, a helyzethez alakul, veleszületett utánzás, ösztönénél fogva önkénytelenül mindig mást majmol, ebből lesz tudományos nyelven szólva a tömeghisztéria. Tehát ahelyett, hogy kicsodálkoznék az ablakon, vagy rónám az avari lakásomelőtti nagygyepes térségen, nézném a gubbaszkodó madárcajt, a mint megül egy-egy csöpögő gallyu kopasz fán, vagy kószálnék a forgatagban, mely úgy pereg előttem, mint egy élő film, — kapom én is a „pracker“-t s belekontrázok a reggeli pufogató koncertbe, jóllehet esőndes kis tanyámon még nem rendeztem zsurokat s magam is. — Mőzesként, — levelet sarukkal lépek be, ha nem is égő, de langyosra fűtött csipke „budoárom“-ba. A hangulat elröpül a kilincs-fényesítés művelete közben és haj! még az ablakok is homályosan integelnek! Budapest majdnem olyan ködváros, mint London. Pest leheli át Budára. — prűszkölőle az öreg Gellért, de a mit ő visszautzen, az ózon.

Egyelőre még mindig a templomokat járom. Multi vasárnap a Szikla templomban hallgattam a misét. A barlangkápolnák valami csodás miszticizmussal hatnak. A hegy kőtömegéből faragott fülkék, oltárok, ülőhelyek, szoboralapzatok, oszlopsorok, a menyczetről itt-ott megvillanó fényzemekkel valami földöntúli titokzatos szépet mutatnak a félhomályban. Hozzá kell szokni, míg a tárgyakat tisztán láthatjuk, míg a

zeg-zugos folyosókon csarnokokban üldögélő hűvek és átalatoskodók között kiismeri az ember magát. Csak a márványszobrok világúanak fehérén, a felülről jövő fényzóróktól megvilágítva, szinte glóriával övezve. Minden fülkéken oltár. A zeg-zugokon keresztül megtörve hallik a mise-szöveg, — valahonnan szent beszédet mondanak, de a szószék nem látszik. Egy remegő hangú öreg pap beszél. Majd halkan orgona bug valami rejtett karzatról s itt-ott elkésve simul hozzá a kísérő adventi ének: Harmatozások, égi magasok! A falak mellett, szinte a sziklához lapulva, — mindenütt leándorfák és cseriék, ott teletelik őket a föld alatti langy levegőn. Bizonyára itt ők úgy várják a villanyfényt, mint fent a napot... Behunytam a szememet s úgy képzeltem, mintha a hajdan-kori katakombák isteni-tiszteletén volnék.

Most vasárnap a rádió jó ismeri kedves és nagyértékű szónok-papunkat: Tóth Tihamér dr. akartam elevenben megismerni, de a hangja szinte jobban érvényesül a mikrofon közvetítésével. Annyi nép volt a templomban, vallásfelekezeti nélkül, hogy beletelt egy fél óra, a míg mint valami csendesen uszó gályán a hullámzó tömeg kivonult, példás udvariassággal. Annyi bizonyos, hogy a kath. templomok művészi kincsei s történelmi emlékei örökbecsű értékek s ezt leginkább a külföld ismeri el s méltányolja. És hogy utóljára hagyjam a legszebbet: ma a Kassalik Ferenc halálózása évfordulója alkalmából a belvárosi templomban celebrált gyászmisén, két óra hosszú időn keresztül, fázva, de talán a gyönyörűségtől borzongva hallgattam végig Mozart rek-

vienjét művészi előadásban. Különösen megrendítő volt a „Napia Isten haragjának“ ősi zsoltár égi háborúra emlékeztető mennydörgő, fényes zenéje.

Azonban a rekviem többi része nem volt olyan sötét színezetű. Inkább bekéltető, vigasztaló akkordok, szinte vidám, ütemes menetek, mintha egy szebb világ szépségeit rajzolnák, hová az oda eljutottak nem „szegények“, hanem a régi szólamód szerint: „megboldogultak“.

A sok egymásnak feleselgető, szólamába belcénekítő művészi hangzavarban mégis el kellett mosolyognom magamat. E szembe jutott a jó öreg Fridrich bácsi a gyomai templomból. Vajjon itt is nem úgy fohászokna fel hangos szóval: Oh Uram, hallgattasd el őket!...

Karácsonyra hazamegyek!

Szíves köszönettel:

mpo.

Jóváhagyták a község jövő évi költségvetését.

Gyoma községgel együtt csak 7 község költségvetését hagyta jóvá a miniszterium, ezek 50 százalékos pótdadóval állították össze költségvetésüket. A többi községek mind 50 százalékon felül vannak, tehát azok költségvetését a miniszterközi bizottság fogja letárgyalni.

Miklós-napját

most is megünnepellék a gyomai iskolák. Este az egyesületek egy része vacsorával, a többiek anélkül ünnepellék meg Miklós napját.

A nyomasztó gazdasági helyzet már az ünneplésünkben is erősen érezteti a hatását és legtöbben, a múlttól eltérően, most nem fényes külsőségek mellett, csak szerényen egy buzgó fohással kértük a nagyrok Istenét, hogy Kormányzónkkal még sokáig éltesse.

délemben (hajnalpir) az Igazság örökifju sárkánya a fényes napot, mikor hajónk, melyen elküldöttél nyugat földjére, óh Mennyei fényesség, kikötőbe ért. (Tu-kie tengeren és pedig vitorlás hajón jött Európába). Hajónkat csodálatos, fekete füstöt okádó, apró szörnyetegek vették körül, aminők a vad idegeneket szokták birodalmadba, óh Mennyeinek nagy fia, a nagy folyamok hátán elhozni. (Gőzhajók.) Ezek vitorla nélkül, sebesen rohantak ide-oda a hullámok taraján. Csodálatosságokkal tele nagy város terül el ezen kikötő partján...“

(Tu-kie feladatához hiven kiszáll a hajóról, megkezdí az európai száraz földön körutját. Természetesen mindent kínai szemmel néz, lát és úgy ír le, ahogyan ő látja. Egyelőre két ilyen, európai előtt furcsának látszó, de eredeti leírást adunk).

„Egészen a tenger partjáig egymástól

mindenütt egyenlő távolságban futó vaskigyókat (sin) szegeznek fadarabokra (talpfa) és ezeken a vaskigyókon szegletes ketrecek (vasuti kocsi; gondoljunk csak a világháború „40 embernek, 6 lónak“ szánt vagonjaira;) szaladnak kerekeken, miközben a vaskigyók vakognak. (A kerekek kattogása a sinek összetolásain.) Ezek a ketrecek egymás után vannak láncolva és a sor elején egy fujó, prűszkölő, pirosszemű vasszörnyeteg fut zihálva, melynek a ketrecek utána vannak kötve. A vasszörnyeteget kagylófényű fekete kövekkel etetik, melyek meggyuladnak gyomrában és mennél több ilyen követ (szenet) hánynak belé, annál dühösebb gyorsasággal forgatja karjaival lábait, melyek kerekek és igyekszik menekülni az utána kötött ketrecekől. A ketrecekben sokszor emberek ülnek, sokszor meg mindenféle tárgyakat rakják meg őket és így szállítják az

embereket és a különféle árukat“. (Ime a vasut és vonat kínai szemmel nézve).

Más részlet.

„A nyugati népek különös állatot tartanak a lakásukban. Három lába van és amikor akarja az ember, éneklésre szoríthatja. A férfiak, még gyakrabban azonban a nők s akárhányszor a gyermekek is odaülnek eléje, fogait verdesik s időnként a farkára lépnek. Erre az állat nyomban el kezd énekelni. Éneke zajosabb, mint a madaraké, de nem olyan kellemes hangzásu. Borzasztó fogai dacára ez a derék állat sohasem harap, nem is kell megkötni, mert sohasem akar elfutni“.

(Remélem, mindenki ráismer ebből a leírásból a — zongorára.)

(Alkalmadtán folytatjuk.)

Vén deák.

Ha olcsó és jó butort akar, keresse fel BERENCSEK VILMOS

uj butor készletét és asztalos áru ipartelepét. Raktáron: polituros telc hálók, keményfa betétes szobák és különféle hajlitott székek.

Üzlet és üzüm: Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 sz. (Volt Vataj Gábor-féle üzem.)

Kérelem.

Egy esztendővel ezelőtt kéréssel fordultam községünk minden nemesen érző tagjához szegény iskolás gyermekeink érdekében. Most, amikor egy esztendő után még lejjebb jutottunk a magyar nyomoruság siralmas ösvényén, mikor szegény iskolás gyermekeink sorsa még kiellenbébbé és szomorúbbá vált, megismétlem kérésemet. S hiszem, hogy kiálló és segélykérő szavam meghallgatásra talál azoknál, akiknek szívéből még nem halt ki a felebaráti szeretet...

Hogy milyen a mai nyomoruság, azt nem képzelheti el az, aki be nem tekint az iskola falai közé a délelőtti és délutáni tanítás ideje közé eső 11-2 óra között. Gyermeknek vannak, akiknek bakójában kenyér sem akad, mert ott hon síntesen, hogy hozzanak magukkal. Tömegével vannak, akik ruhatlanság miatt nem jöhetnek iskolába s így az emberi műveltség legelémibb alapjától fosztanak meg... Ezeken segítenünk kell! És ez a segítség még a mai nyomorult anyagi viszonyok között sem lehetetlen... Csak *akarunk kell!*

Vann egy pár emberből álló nemes emberbaráti csoport, mely igen szép ebédeltetési akciót honosított meg már a múlt évben s folytatja azt most is. Dehát csak ők azok, akiknek az Isten adott?

Épen azért az volna a kérésem, hogy használj, már nem viselt rukáinkat adjuk össze s ki, amit adhat, adjon ezeknek a szegény gyermekeknek. Aki teheti, fogadjon házához ebédre, vagy föbben összeállva s egymás között felosztva, egy-egy szegény iskolás gyermeket. S aki sem az egyiket, sem a másikat nem teheti meg, az járuljon kegyes adományával hozzá e nagy emberbaráti célhoz...

Én pap vagyok, de nemcsak predikálom ezt a szeretetet, hanem példát adandó, egy gyermek ebédeltetését és felruházását vállamra vettem.

Szíves adományok és ajánkozások bejelentését szeretettel várom december hó 18-ig.

TIBA ANDRÁS
ref. lelkész.

Könyvadományozás

Dr. Légrády Ottó a „Pesti Hírlap” főszerkesztője felajánlotta, hogy a Pesti Hírlap kiadásában megjelenő „A Pesti Hírlap Nyelvőre” című művel valamennyi állami és nem állami alsó és középfokú iskola tanári (tanítói) és ifjusági könyvtára, valamint az összes népkönyvtárak számára ajándékképpen megküldi.

A Pesti Hírlap Nyelvőre-t Kosztolányi Dezső szerkesztette s a mű létrehozásában közreműködtek: Négyessy László, Gombócz Zoltán, Zoltai Gyula, Horger Antal, Tolnai Vilmos, Zsirai Miklós, Kertész Manó, Balassa József, Lotz János és Nagy I. Béla nyelvészek.

Az ajándékot a mű értékére, várható pedagógiai hasznára és a céljában foglalt általános nemzeti érdekekre való tekintettel elfogadta Miniszter ur, mivel a mű használata nagyban hozzájárul nyelvünk tudatos megismeréséhez, a helyes és tisztá magyarság használatának erősítéséhez.

A könyvet az ajándékozó fogja megküldeni a folyó év karácsonya táján közvetlenül az iskolák-és könyvtárak címére.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőkörének

agilis vezetősége és lelkes műkedvelő gárdája nagyban dolgozik a karácsonyi műkedvelő megrendezésén. Szinre kerül „Sibil” táncos operett. A próbák javában folynak és minden előkészület megvan és meglesz léve arra nézve, ugy a darab megrendezése mint a nagyszámu közönség elhelyezkedése a legelőkeltebb legyen. Mert ez lesz az Önképzőkörnek egyik legsikerültebb mulatsága. A legtehetségesebb szereplők főgnak bemutatkozni, ugy táncban, mint ének számokban elsőrangúak.

Ezuton is felhívjuk a kedves pártoló közönséget, ezen szép előadás meglekintését ne mulassza el. Ugy tudjuk, hogy ez előadás három estén lesz megrendezve.

Jövő számunkban részletebben fogjuk ismertetni a továbbiakat.

HIREK

Az endrődi református istentisztelet folyó hó 11-én délelőtti 11 órakor lesz. Az ünnepi istentisztelet pedig Karácsony második napján délelőtti 10 órakor tartalék úrvacsoraosztással. Mindkét alkalommal predikál Tiba András református lelkész.

Az első hó esütőrlökön reggelre eseli. Érezhető volt, hogy nem marad meg, annyira enyhe idő volt. Nagy része már elolvadt, mielőtt a nap kisütött volna. Az egész csupán annyi volt, hogy Téalapó megrázta egy kicsit a szakállát, csak nem tudjuk, nem-e haragjában, a miért nem tudott eddig hideget csinálni. Vagy csak úgy, megszokásból?

A vármegyei kisgyűlés a Stefánia Szöveiség gyomai fiókjának 300 pengő segélyt szavazott meg.

A II-ik számú vadásztársaság egyik körvadászatán egy nagyapa korbán levő hajtó homlokába csapódott egy pár sörét s ezer szerencse, hogy egy kis darab angollapasszal el lehetett intézni a dolgot. A mesterlövő, Nimród úgy magyarázza a dolgot, hogy a meglőtt nyúlról pattant oda a sörét a hajtó arcába. Ugye, hogy fapuska való az olyan ember kezébe, aki ilyen meséket tud kiálalni?

Uj egyházi felügyelő. A gyulai ág. h. ev. egyházközség december 4-iki rendes közgyűlésen dr. Träger Ernő miniszteri tanácsost, a gyorsírás országos kormánybiztosát, a m. kir. miniszterelnökség elnöki ügyosztályának vezetőjét választotta meg egyhangu lelkesedéssel felügyelővé.

A békési járás mezőgazdasági bizottsági gyűlésen a felszólalók többek között azt kívánták, hogy a régi adósságok a mai pénzviszonyok szerint értéktelensenek; a kamatláb a mezőgazdaság jövedelmével legyen összhangban; vezessék be a búzaadót; a lisztviselők búza fizetést kapjanak, még a miniszterek is; a búza ára 25 pengőben állapíttassék meg; az állatkiviteli engedélyek nagyobb részét a gazdáknak adják.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keresúvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női belegségekre vonatkozó tudományos irodalom főbb megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserúvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Rögzített adók felmondása. Azok az adózók, akik a rögzített általános kereseti-, illetve jövedelem- és vagyoadójukat jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz képest túl magasnak tartják, január hó folyamán az adóalapoknak újból való megállapítását kérhetik. Az ez irányba benyújtott kérvények bélyegmentesek és azt január végéig az illetékes kir. Adóhivatalhoz kell benyújtani. A kérvényhez szabályszerű bevallást is kell mellékelni, amely bevallásnak tartalmaznia kell az adózó múlt évi jövedelmének részletes megállapítását és az 1930. december 31-i vagyonát. A január 31-ike után benyújtott kérvények nem vétetnek figyelembe és a rögzített adó mérve ellen később már egyáltalában nem lehet fellebbezni.

Értékes találmány. Mindenki tudja, hogy mily megbízható szer az Aspirin fejfájásnál, meghűlés-, rheuma- és mindenféle eredetű fájdalmak ellen. Számos utánzata van, melyek azonban részben csekélyebb hatásuak, sokszor pedig kellemtelen mellékhatásokat fejtenek ki. Az Aspirin-tabletták valódiságát az eredeti csomagoláson és a tablettákon látható Bayerkeresztől ismerhetjük fel.

Eckhardt Tibort választotta meg a Független Kisgazdapárt vezérévé.

ASPIRIN
TABLETTÁK
fájdalmak ellen

A mezőgazdaság súlyos anyagi bajával kapcsolatos az is, hogy ásványolajfogyasztásunk egy év óta lényegesen csökkent és az idén a felét fogja elérni a tavalyinak. Az első félév behozatala 593.474 métermázsára esett, 5.1 millió pengő értékben, a tavalyi első félév 809.588 mázsájával, 8.1 millió pengő értékével szemben. A hanyatlást a falusi világításban fillérekig menő takarékoság és főleg a motorüzem igényének nagy csökkenése idézte elő. Az országban levő 4500 munkaképes traktor háromnegyedrésze üzem kívül áll és legtöbb helyütt állati erővel történt a szántás. Tízmillió hold szántóföldből tavalyelőtt másfélmilliót szántottak géperővel, ez az idén öszön 400.000 holdra csökken.

Balassa Pál törvényhatósági újbiztos nyugijazását kérte.

Dr. Bartha Gusztáv községi orvos tanulmányi segélyt kér a vármegyétől.

Dánia a sertésekkel eteti fel — a marhát. A dán szövetkezetek elhatározták, hogy a huspiac tehermentesítésére és a vajpiac válsága folytán csökkentik a marhaállományt. Egyelőre 14.000 tehenet fognak vér- és huslisztte feldolgozni s ezt a takarmányt a sertések hizlalására fordítják. Az a hír terjedt el, hogy az ottawai egyezmény folytán egymillió láda gyarmati vaj van utban Anglia felé, ez tehát a tejtermést árkatasztrófiával fenyegeti.

Mezőberényben egy veszett ló két embert harapott meg.

A madár — a kisfarmer barátja. A sopronmegyei népművelés előadása során Tass Pál evangélikus tanító adatokkal bizonyította, hogy a kertgazdaságban a legdrágább növényvédőszer sem hajtának akkora hasznot, mint néhány madár. A kertészet munkája nem lehet el a madarak segítségével nélkül s ezért műfészkekkel és műodukkal, valamint etetőkkal kell a madárvilágnak segítségére lenni.

Úgy hírlík, a képviselők fizetését havi 400 pengőre csökkentik.

Régi mesék — új tanulságai. (A selypítők és sandítók.)

Gellert (Christian Fürchtgolt 1715—1769) német mesemondó könyvében olvassuk a következő tanulságos mesét:

Hol volt, hol nem volt, — volt egyszer egy falu, ahol mindenki sántított és mindenki selypített.

Egyszer odavetődött egy ember, aki egyenesen járt.

A falu apraja-nagyja összeszaladt és csodálkozva nézték az egyenesen járó embert.

— Nini, — kiáltoztak — ez az ember nem tud járni!

Az idegen erre megszólalt:

— Tévedtek barátaim, én egyenesen járok, de ti sántítatok.

A községbeliek erre még hangosabb zsvajt csaptak. Összecsapták a kezüket és csufolkodtak:

— Nini, ez az ember beszélni sem tud. Még csak nem is selypít.

Kinevették az egész faluban.

*

Eddig a Gellert meséje.

Az új tanulság belőle pedig pedig az, hogy manapság annyi ember sántít és annyi ember selypít, hogy halálra üldöznek mindenkit, aki egyenes uton jár és belefojtának a szót mindenki, aki egyenesen, világosan és közérthetően beszél.

A Kereskedelemügyi Miniszter a Máv. vonalain 55 százalékos utazási díjkedvezményt engedélyezett a Nemzeti Vadászati Védegyletnek a Budapesten a fővárosi Vigadóban december 15—31-ig tartó vadásztrófea kiállítására vidéki látogatói számára olyan értelemben, hogy a használt vonalnak megfelelően az 1. és 2-ik kocsiosztályban a lényeg igénybevett kocsiosztálynál közvetlen alacsonyabb osztályra váltott egész menetjeggyel, a személyvonatok 5. kocsiosztályán személyvonatú fél 2-osztályú jeggyel, a gyorsvonatok 5. kocsiosztályán pedig a gyorsvonat 2. kocsiosztályára érvényes féljeggyel utazhassanak. Aki ezt az utazási díjkedvezményt igénybevéni óhajtja, küldjön dr. Éhik Gyula rendezőbizottsági tag címére: Budapest, VIII., Baross-utca 15. sz. (Nemzeti Múzeum Állattára) 2 (kettő) pengőt, mely összeg ellenében postán egy belépőjegyet a kiállításra és egy kedvezményes vasúti jegyet váltására szolgáló igazolványt kap portómentesen.

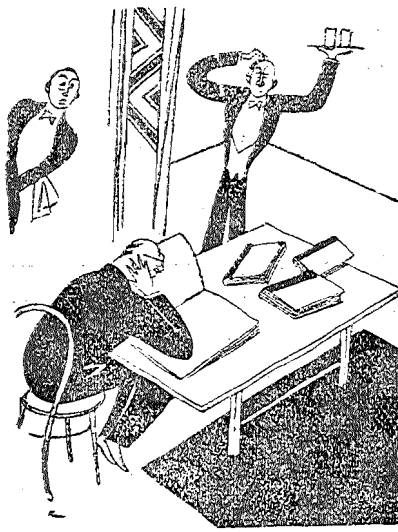
Küzdelem az áttelelő rovarok és gombák ellen. Az idén nagy tömegben jelentkezett a gyapjaspile és nagy kárt csinált a gyümölcsösökben. Petéit különösen a birseken és körtefákon lehet most megtalálni, 1—2 cm. átmérőjű foltok alakjában. Dr. L'Éplat-tienier Imre, a kiváló székesfehérvári pomológus felhívja erre a kártevőre a figyelmet és azt javasolja, hogy úgy ez ellen, mint a különböző pajzstetvek ellen karboleumozós permetezéssel most kell védekezni. A gyümölcsfákon telelő gombák ellen legjobb a 3 százalékos rézgálicoldat 1 százalékos kénnel. A rovar- és gombaölő hatást egyesíteni lehet az ugynevezett kaliforniai mészkénlével. A permetezésnek lemosás-szerűen kell érnie a fát, úgy annak koronáját, mint törzsét.

A zord időjárás és a vidéki kereskedőknek a karácsonyi forgalomhoz fűződő érdekeire tekintettel Karácsonyig nem lesz több Filléres gyors.

Szabályrendelet készül a sorompónéki vasúti átjáróról.

December a méhesben. A méhek most már téli pihenőre tértek s a védett telelőhelyeken fűrtökben pihennek. Csak alig hallható zümmögés jelzi, hogy élnek. Mostantól kezdve figyelni kell a méhek zsongását, legalább is hetenként egyszer, de zajtalanul, nehogy a lárma felizgassa őket. Ahonnan zugás hallatszik, ott baj van a családdal. Gyakran egér garázdálkodik a kaptárban, vagy pedig a cickány. Az előbbi léptörmeléket, az utóbbi méhullákat eredményez a kaptár aljában. Ezeket az alkalmatlan vendégeket el kell űzni, ha másként nem, úgy, hogy a kaptárt meleg helyiségben fel kell bontani. Ha vízhiányban szenved a méhsalád, akkor ezt cukormorzsák keletkezése jelzi. Amennyiben a telelőhelyiség hőmérséklete 0 fok alá menne, a szellőző nyílásokat szűkíteni kell, 6 foknál pedig viszont bővíteni.

Kávéházi vendég

Vendég: Pincér, van üres asztal?

Pincér: Itt a sarokban van egy. Megfelel?

Vendég: Meg És most kérem, hozza be a bördödmet, amiben Tolnai Világlapja karácsonyi száma van. Egy évig senkise zavarron.

Pincér: Egy évig?

Vendég: Mit csodálkozik ezen? Tolnai Világlapja karácsonyi száma a négy melléklettel együtt 336 oldal terjedelmű.

60 vidéki városba kiállítási vonalokat indít a Máv.

A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár termésszeles „Ferenc József” keserűvizet inni.

Gyomai anyakönyvi hírek.

Születtek: Tóth Piroska, Kasuba György, Farkas István, Cs. Nagy Piroska, Herter Állila Pál, Kocsis Lajos Béla, Maléth Mihály, Beinschróth György.

Házasságot kötöttek: K. Imre László—Tar Máriaival, Uhlyár András—Beinschróth Rózával, Ágoston Gábor—Nagy Ilonával, Lukács Lajos—Csapó Piroskával, Zöld László—F. Kiss Annával. Halálozások: Szakács Piroska. Papp Bálint 72 éves, Trajtyk Gáspár 85 éves, özv. R. Szücs Sándorné Diószegi Eszter 72 éves, Herter Mihály 4 hónapos, Szabó István 5 éves, özv. Cs. Szabó Albertné Eszteró Mária 67 éves.

VASUTI MENETREND 1932. október hó 2-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00
11-06	11-57	18-07	19-59
6-38	11-14	12-02	18-15
7-31	12-09	12-40	19-10
3-53	12-40	17-30	20-05
4-21	13-08	17-58	20-33
4-26	13-13	18-03	20-38
4-57	13-44	18-34	21-10
4-58	13-45	18-45	21-11
5-17	14-04	19-04	21-30
7-27	16-10	20-58	
	5-00	10-45	11-45
	0-32	6-02	8-52
	0-17	5-52	8-51
	2-15	5-00	8-14
	7-24	11-47	16-41
	6-53	11-16	16-10
	6-48	11-11	16-05
	6-15	10-38	15-32
	6-13	10-37	15-31
	5-53	10-17	15-11
	4-05	8-20	13-24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható WAGNER MÁRTON FIAI fakeskedőknél.

PUBLIKACIÓ.

Vatay Gábor Kossuth Lajos utca 35. sz. sarok házában egy üzlethelyiség borbélynak, vagy más üzlet céljaira január 1-ére kiadó.

A helyi állatb. szöv. vezetősége felhívja a hátralékos tagokat, hogy a díjakat sürgősen, legkésőbb dec. hó 20-ig befizessék. A végrehajtásra kerülő hátralékok utáni eljárási költséget is viselni tartoznak.

Kerekes Károly borkereskedőnél a kitűnő zamatu kador bornak literje 50 fillér.

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta magyar gyapju szövet métere 8 pengő 26 fillérért rendelhető Hitelképes egyéneknek 3 havi részletfizetésre is.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndij mellett.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománysával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó Jókai utca 20 számú ház eladó. Ért. Sebessy fióküzletében.

Vatay Sándornak 2 hizója és 200 kéve leveles csutkája eladó. II. kerület Gárdonyi Géza utca 30 szám alatt.

Domokos Lászlónak 150 klgr. hizója eladó. Hősök útja 81 szám alatt.

Domokos Mihálynak 150 klgr. hizója eladó.

HIRDESSEN LAPUNKBAN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, I. negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Jorga úr tétele.

Most, hogy Bukaresttől— Aradig borsózik a „Mare Romanie” sajnálni való népei fölött uborkafára kapaszkodott, magát római utódnak hirdető érdekszövetség háta a trianoni határok között szorított magyarnak igazságot követelő, immár világviszhangot verő hangjától, teljes joggal harsanhatnának fel újból a magyar irredentizmusnak utóbbi időben nagyon is „sordino”-ba halkult kürtjei. Azonban ne kövessük (majd azt mondoituk, ne majmoljuk) a különböző mágneseskező „Vas”, „Janku”, „Hóra” sfb. gárdák útját, ne nevezzük el a szegény, a fölötté uralomra kapott érdekszövetség kiszipolyozó basáskodásával egyet nem értő román népet mindenféle jelzőkkel ellátott, „csoport”-nak, (románul: „gloata” = mindenfelől összeverődött csomó). Ne fáradjunk feleslegesen. Adott a végzet ennek a szerencsétlen népnek éppen elegendő „nagy férfiu”-t, akik elvégzik helyettünk is azt a felvilágosító munkát, hogy mennyire kell taksálni a „dákóromán” néven ismert téveszmén alapuló „Mare Romanie” nevű tákolmány történelmi sulyát.

Az a bizonyos „háborúsódzás”-nak nevezett, riadalomnak is beillő nevetlen komiszkodás, melyről szeretjük hinni, hogy sikerül kormányunknak leszoktatni (ismételjük) nem a román népet, hanem a nyakán „szívósan” megkapaszkodó érdekszövetséget, mondjuk, az a nevetlen komizság eszünkbe juttat ezen „nagy férfiak közül egyet, aki pár évvel

ezelőtt elkövetett egy vaskos munkát, amelynek címe: „Románia története”, szerzője Jorga úr, a levitézlett román miniszterelnök, egyébként egyetemi professzor. A könyv elég vaskos még tárgyához képest is; a szerző elfogultságtól hemzsegő állításai és következtetései pedig még vaskosabb tévedések, melyekre még az a melegség sem alkalmazható, hogy nem tudatosak.

Hagyjuk Jorga urat a maga Potemkin — történelmének tévedés — dzsungelében szenderegni, majd felébreszti őt a történelmi fejlődésnek az ilyen képzelgés alkotta elméletcskéken vi-méletlenül keresztülgázoló szekere. Csupán egyetlen állításával foglalkozunk itt annak bizonyítására, hogy milyen magyar irredenta érdekeket szolgáló néha még ellenségeinknek is egy-egy éppen nem ily szándéku véleménnyilvánítása.

Jorga úr nem sokat foglalkozik történelmében a magyarokkal, hozzá még ebben a kevésben is úgy epizód-szerűen igyekszik agyonhallgatni a hun—avar—magyar másfélezeréves történelmet. Még legloyalisabb akkor, mikor azt írja a magyarokról, hogy ennek a „néptörzs”-nek sikerült ugyan századok hosszú során át nyelvét megőriznie, azonban faji sajátosságait, eredeti fajtisztaságát, szóval nemzetiségét elvesztette.

Hát kedves Jorga professzor úr „megérkeztünk mindakét szekérrel”. Ha ön abban látja az oláhok római utód voltának legfőbb bizonyítékát,

hogy ime, a román nép még ma is ősei, a rómaiak nyelvét beszéli, akkor nem gondolja, hogy egymást „pofozza” az a két állítása, hogy a magyarok megőrizték nyelvüket, nemzetiségüket meg elveszítették?

Bizony, kedves Jorga professzor úr, kiérdemesült rektora a bukaresti tudományegyetemnek, kár önnel még csak egy pillanatra is komolyan vitatkozni. Az az ön „nagybecsű” állítása nélkül is tény, hogy a magyar „néptörzs” csakugyan megőrizte századok hosszú során át nyelvét. Annak a megítélése azonban, hogy megtartotta-e nemzetiségét, vagy sem, ezek után, (már engedjen meg a

világ) nem olyan főkre van bízva, mint az öné.

Nincs ugyan a magyaroknak még a mai meggesonkított állapotában sem arra szükség, hogy hullarabló ellenségei jöjjenek segítségére igazdért folytatott harcában, azonban fenti állításért majdnem még azt is hajlandók volnánk mondani, hogy jutalmazza meg érte a magyarok istene. (Elég hatalmas és gazdag az ahhoz, hogy baksist osztogathasson. Majd tovább adhatja Jorga úr Titulescu úrnak, az meg az ő kedves „Vasgárdá”-jának, „czujká”-ra, meg „bukátye”-ra. Bátorítás céljából. Tetszik már tudni!)

Kolozsvári Vén deák.

Gyoma község virilisei.

A gyomai járás főszolgabírója Gyoma községben a legtöbb adót fizetők névjegyzékét 1933 évre a következőleg állapította meg:

1. vitéz Purgly Emil	7993-24
2. özv. csáköi Geiszt Gyuláné	2386-90*
3. Schwartz Gyula	2071-36
4. Debreczeni Endre	1890-32*
5. Ozsváth Sándor	1650-63
6. Kner Izidor	1510-60
7. Pikó Béla	1456-64*
8. dr. Vadász Pál	1275-44*
9. Hajnal Ferenc	1246-22*
10. dr. Debreczeni Iván	1106-86*
11. Kovács János	935-27
12. Máday Aladár	909-92*

13. Lénárt Bálint	819-27*
14. dr. Christján Kálmán	796-68*
15. Mihályi József	762-42*
16. Lénárt Péter	755-86
17. dr. Szirtes Gyula	741—*
18. dr. Tardos Gáspár	727-54*
19. Lénárt József	719-23
20. Hartenstein Ignác	694-46

Póttag:

1. özv. Szabó Benedekné	679-25
2. Ailer Márton	641-21

*A csillaggal megjelöltek adója kétszeresen van számolva.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke 15 napi közzemlére van kitéve a község házábanál.

Jótékonyosság.

A szegény iskolás gyermekek cipővel való ellátására a községi Elöljáróság mozgalmat indított s ennek eredményeként a következő adományok érkeztek be:

Jótékony Nőegylet, Uri Karszinó, Önk. Tüzoltó Egyesület, I. sz. Halközség (Szentegylet, Nőegylet) 50—50 pengő, Ipartestület 15 pengő, Felsőrészi Olvasóegylet 10 P.

Grosz Zoltán, Berkovics

Adolf, Kner Izidor, dr. Vogel Károly, Hartenstein Ignác, Madaras Gyula, Glück Ármán pedig ruha és cipőneműt különböző mennyiségben ajánlottak fel.

Értesíti az Elöljáróság a község közönségét, hogy ezen célra, valamint az inségések ellátására gyűjtőivel bocsájt ki és kéri azokat, akik vagyoni helyzetüknél fogva ezt megtehetik akár pénzbeli akár

pedig bármilyen természetbeni dolgot: élelmiszert, gabonane-műt, esetleg használt ruha és cipőne-műt óhajlanak ezen célra adományozni jegyezzék a gyűjtőívre vagy pedig az Előljáró-ságnál jelentsék be.

A község a maga részéről is megfelelő összeggel fog hozzájárulni a gyűjtéshez. Az adakozóknak a község ez uton is nyilvános köszönetet mond.

A szőlő konzerválása.

A „Gyümölcsiermelők Országos Egyesülete” Sternád István kormányfőtanácsos, ügyvezető alelnök elnöke mellett december 7-én *szőlőbemutatót* rendezett, amelyen megjelent gazdasági és kereskedelmi vezető szakférfiak előtt a szőlőnek egy hosszú kísérletezés után bevált *újrendszerű és rendkívül olcsó konzerválási eljárását* ismertette. E konzerválási eljárás segítségével a szőlő a frissebb állapotban oly időpon-tokban hozható tetszés szerint forgalomba úgy a bel-, mint a külföldi piacokon, amikor e rendkívül lápláló és izle-letes tömegfogyasztási cikk már csak mint csemege s emellett megfizethetetlen áron került eddig piacra.

Az ismertett Matzenaur-féle új konzerválási eljárás költsége oly minimális az elért siker mellett, hogy az valójában szóba sem jöhet, mert a konzerválási költség a munkadíjjal együtt külön-külön 10 fillér, a hűtőházi költség pedig havonként és külön-külön 2.4 fillér.

A bemutatott szőlőt (Othello, Izabella, Chasellas, Mézesfehér, stb.) még ezévi október 19-én szedték le és a megfelelően preparált szőlő a bemutatott eredeti gyékényládákba csomagolva október 21-én került a hűtőházba.

Az újfajta konzerválás eljárás sikerét misem igazolja jobban, mint az, hogy a szedést követő nyolcadik héten is hibátlan és olyan volt a szőlő, mintha az a tőkéről csak most került volna le.

Az egybegyűlt szakférfiak egyöntetűen ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy a Matzenaur-féle új konzerválási eljárás sikerült, a szőlő minősége teljesen megfelelő, annak semmiféle mellékíze nincs, a kísérlet közgazdasági szempontból a legnagyobb figyelem érdemi és alkalmas arra, hogy a szőlő értékesítésének időpontját hónapokra kitolja, a hazai szőlőtermelés ügyét sikeresen előbbre vigye és a szőlőkereskedelem érdekeit, főleg a kivitel szempontjából biztosítsa és elősegítse.

Közművelődési esték.

A gyomai Közművelődési Egyesület népszerű szerdai estein 1932 okt. 6-ikától—dec. 14-ig bezárólag: dr. Legeza Tibor, Szőke Ferenc, Domokos János, Tiba András, Paál Sámuel, Herdy Béla, dr. Balázs László, Kner Imre, Klein Sándor és dr. Seffer Erzsébet tartottak egy-egy értékes és tanulságos ismeretterjesztő előadást. Fáradhatatlan kulturmunkájukért ismételtén őszinte elismeréssel adózunk. Kérjük, hogy továbbra is legyenek lelkes katonái a nemes célnak. Ugyancsak a dicséret hangján kell megemlékeznünk az egyesület derék műkedvelőiről és a kis szavaló ifjúságról. Az egyesület egyik legutóbbi előadásán elő-

ször volt alkalmunk hallani a Gyomai Dalárda kebelében, alig néhány hete megalakult vegyeskari, Pánczél Emil főjegyzőnk vezetésével. Az első nyilvános próba, biztos ígéretet nyújtott arra, hogy községünk rövidesen elsőrendű vegyeskarral dicsekedhetik. A közművelődési előadások, tekintettel a közbeszó ünnepekre 1933 jan. 4-ig szünetelnek.

Január hónapban előadásokat tartanak: Herdy Béla jan. 4. Felsőrézsi Olv. dr. Balázs László jan. 6. Kultur est. dr. sarkadi Nagy Pál jan. 11. Egyetértési Olvasó, Madarass Gyula jan. 18. 48-as Olvasó, Nyisztor Péter jan. 25. Ipar-tesztület.

A Gyomai Sport Club

december hó 26-án, Karácsony másodnapján tartja az Uri Kaszinó összes termeiben szezonzáró, kabaréval összekötött táncmulatságát. Nem szükség ennek az egyesületnek működésével s mulatságaival bővebben foglalkoznunk. Hiszen mindenki előtt ismeretesek azok a szép, vidám összejövetelek és mulatságok, amelyeket ezen egyesület hosszú éveken keresztül rendezett. Mindig kiválóak és eseményszámba menők voltak azok. A régi nivótól most sem marad el. Biztosítéka ennek a szereplők és rendezők nagyszerű gárdája... Épen

azért felhívjuk reá községünk szíves figyelmét s kérjük annak szíves támogatását... A vezetőség ezuton adja tudtára a közönségnek, hogy az előadás pontosan este 8 órakor kezdődik.

Egész nap pedig ugyancsak az Uri Kaszinó nagytermében ping-pong verseny lesz a békécsabaiak részvételével. Ezen versenyen mindazok, akik az estélyre jegyüket előre megváltják (Személyjegy 1.20 P. családjegy 3 személyre 3 P.) teljesen díjtalanul vehetnek részt, mint nézők.

Főjegyző és bíró pereskedése Endrődön.

Finta Albert községi főjegyző feljelentést tett Németh János esküdtt és Kalmár Imre bíró ellen azért, mert az Endrődön 1932. évi február 24-iki képviselőtestületi közgyűlésen a „községi és gyámpénztári betétek elhelyezése kérdésének tárgyalása során Németh János esküdtt és Kalmár Imre bíró azt állították, hogy az e tárgyban a főjegyző által előadott javaslat nem a tanács javaslata, mert a tanács azt nem fogadta el, hanem más határozatot hozott”.

Ilyen értelemben állítat ki a 45/1932. kgy. 4661/1932. ikt. sz. képviselőtestületi közgyűlési jegyzőkönyvi kivonat, s ilyen értelemben tettek vallomást a nyomozás során nyolcan-kilencen, köztük dr. Kovács Péter, dr. Weisz Aladár, Szabó József, Kovács Libor, Hanyecz Vince, Hanyecz Pál, Kovács István, dr. Tóth Libor.

Természetesen ilyen értelemben adatott ki az ügyészi vádirat is. Németh János és Kalmár Imre tagadták, hogy a községi pénzek elhelyezésének kérdésénél felszólláltak és tanukul beneveztek az előljáróság tagjain kívül több képviselőtestületi tagot is. Kalmár Imre különösen hangsúlyozta azt, hogy ő — mint az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár igazgalóság tagja — már érdekelt-ségénél fogva sem szólhatott a kérdéshez, mert az egyik pályázó nevezett intézet volt.

Az 1932 december hó 13-án tartott főtárgyalás során Finta Albert mindjárt kihallgatása elején azzal kezdte, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv tévesen lett megszerkesztve, mert Németh János nem a pénzek elhelyezésénél, hanem a református imaház-telek kérdésénél mondták az inkriminált kifeje-

zést.

Dr. Haller József védő a per beszüntetését kéri, mert véleménye szerint a per a betér-iesztett jegyzőkönyvi kivonat alapján indult meg. Már pedig az inkriminált részt — a tárgysorozat utolsó pontjánál és nem a 10 ponttal előbb tárgyalt imaház-telek kérdésénél tünteti fel a hivatalos jegyzőkönyvi kivonat. E hiteles kivonat tanúsága szerint az imaház-telek ügyénél sem Németh, sem Kalmár felszóllalásáról nincs szó, így tehát őket e címen felelősségre vonni jogi képtelenség. Az illetékes közigazgalási Hatóság — egy a főjegyzőtől is elismert téves jegyzőkönyvi kivonat valótlan adatlának alapján adta meg a felhatalmazást a feljelentésre. E tévedés áldozata lett az ügyesség is. Jog szerint itt csak az tárgyalható, hogy a községi betétek kérdésénél mondták-e Németh és Kalmár az inkriminált kifejezést, vagy nem. Mivel a főjegyző elismeri azt, hogy ekkor nem mondták, a per ezen az alapon tovább nem folytatható.

Ügyész új vádat emelt vádlottak ellen azon a címen, hogy a kérdéses megjegyzést az imaház-telek kérdésénél tették meg. Haller védő, rámutatott arra, hogy a hivatalos jegyzőkönyv egy szóval sem említi a tárgyat Németh és Kalmár felszóllalását.

A fővágyészek helyt adott a vádnak és elrendelte a bizonyítást. Fentti tanuk, (Kovács Péter és társai) akik a nyomozás során rendületlenül azt vallották, hogy vádlottak a betétek kérdésénél tagadták azt, hogy a főjegyző javaslata „előljáróság javaslata” is, most fellünnő lájékozottsággal és biztossággal vallották azt, hogy az imaház-telek tárgyalásánál szólláltak fel utóbbiak s itt használták a sértő kifejezést.

A védelem tanúi azt bizonyították, hogy Németh János az imaház-telek — hosszú és isgalmas tárgyalása után azt mondotta a szavazás fellétele előtt: „döntsön végre a közgyűlés, az előljáróság úgy is arra bizta”, s amikor ezt Finta tagadásba vette, s referátumát előljáróság javaslataknak mon-dotta, Kalmár bíró azt a megjegyzést tette, hogy „esküdtt urnak van igazga”.

A tanuk legnagyobb része azt is vallotta, hogy Kalmár bíró az előljáróság tanácsülé-sen szavazást nem rendelt el és határozatot nem hirdetett. Az is beigazolódt, hogy Varga Imre és Kajla István esküdtték az előljáróság tanácsülésen

Ha olcsó és jó butort akar, keresse fel BERENCSIK VILMOS

uj butor üzletét és asztalos áru ipartelepét. Raktáron: polituros tele hálók, keményfa betétes szobák és különféle hajlított székek.

Üzlet és üzem: Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 sz. (Volt Vatay Gábor-féle üzem.)

elhangozó vilá végén ezt a kijelentést tették: bizzuk a dolgot a közgyűlésre.

Az ügyész vádbeszédé után Haller védő hatalmas beszédében mutatott rá arra, a lehetetlen állapotra, hogy legyelmi büntetési érdemlő rosszul szerkesztett jegyzőkönyv alapján jelentéktelen dolog miatt törvény elé hurcoljanak becsületes, kötelességtudó községi előjárókat. A törvény és joggyakorlat állapotja meg, hogy ahol több és egymástól ellentétes javaslat mellett (itt pedig 5 helyen is, javaslatok a telek adási) szavazás, de még egyöntetű javaslat mellett is ha a határozat kimondva nincs, ott arról beszélni nem lehet. Ha a kir. ügyész szerint főjegyző — a többség felfogásából „jóhiszeműen” gondolhatja tanácsai javaslatnak referátumát, ugyanilyen, sőt jogi szempontból biztosabb alapon mondhatja azt Németh János, hogy a közgyűlés döntsön, mert kimondott határozat nem történt és nem volt e kérdésben s mert Kalmár ezt megerősítette, csak a való. tényt állapította meg. Védő felmentést kért.

A Kir. Törvényszék 100—100 pengőre ítélte a vádlottakat. Az ítéletet felfüggesztette. Az ügyész, a védő, de a vádlottak is fellebbeztek.

Uj egyházi énekek.

A napokban hagyta el a sajtót Apáczay István egyházi énekeinek két füzeté. Mind-egyik füzet 20—20 oldalon összesen 51 éneket tartalmaz. Mise- reggeli- Mária-alkalmi énekek, gyászmisékre felajánlási énekek lesznek változatossá az ének-gyűjteményt, amelyet a debreceni Apostoli Kormányzó Hivatal engedélyezett egyházi használatra. Apáczay Istvánt — (valódi nevén: Csernus Mihály endrődi apátplebánosi) nem kell bemutatni zenekedvelő olvasóinknak. Dallamos eredetiséget és komoly egyházi tónust viselő énekeit az egész országban ismerik. Ed- dig négy füzetben jelentek meg énekei, de úgy elkaptokdták őket, hogy ma már sehol sem szerezhetők meg. Az új énekek teljes pompában mutatják Apáczay zenei talentumát.

Könnyen énekelhető, hangulatos, erős magyar motívum dallamok nélkül, hogy világias színezetűek volnának. Biztosan tudjuk, hogy hamarosan az egész ország templomaiban és zárdáiban fogják énekelni a vegyes és férfi-kari letétre is igen alkalmas melódiákat. A harmónizálást Sziláry Sándor bpesti karnagy mesterien végezte. Az ének kíséretet való-

sággal praeludiumként használhatók. Modern harmonizálás minden tulzás és erőletteltség nélkül.

Az éneklüzetek egyenkint 5 pengőért kaphatók a „Kath. Kántor-Szövetség” központi irodájában (Budapest, VIII. Mária Terézia tér 8.) a Szent István-társulatnál (Budapest, IV. Keckeméti u.) és a Szerzőnél Endrődön.

Gergely István bpesti ügyvédet sikkasztásért héthavi börtönre ítélték.

A „Magyarország” szerdai számból vesszük alábbi híradást:

Az ügyészség megvádolta Gergely István ügyvédet, hogy egyik kliensétől Jellenik József vendéglőstől 25.000 pengőt elsikkasztott.

Az ügyben több tárgyalást tartott Fénassy Ferenc törvényszéki bíró. A törvényszék a mai tárgyaláson ítéletet hozott és bűnös-

nek mondta, ki az ügyvédet egyrendbeli sikkasztás bűntettében s ezért héthavi börtönre ítélte. Gergely fellebbezett.

Gergely István neve közismert nálunk, mert mint köz tudomású, ő volt Zeőke Antal képviselő petíciójában és minden, a képviselővel összefüggő peres ügyben védője illetve ügyvédje.

Hogy akarják eltüntetni az OTI 8 és félmillió deficitjét.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter kedden két értekezletet tartott az OTI szanálása ügyében, az egyiket a munkaadók, a másikat a munkások képviselőinek részvételével. Ezzel aztán be is fejezte az ezzel a kérdéssel kapcsolatos tanácskozásokkal.

A Szanálásra vonatkozó rendeletek is elkészültek. December 20-ika körül jelennek meg a rendeletek és január 1-én már életbe is lép az OTI új rendje.

A kiadandó kormányrendeletek azt állapítják meg, hogy az OTI 8,5 millió hiányának elfüjtetésére milyen intézkedések válnak szükségessé.

A tervezet az első és második napibérosztály kivételével a mostani 60 százalékos táppénzt és az anyasági segélyt 50 százalékra csökkenti.

A biztosított, aki beteget jelent be, 20 fillért fog fizetni a munkaadói igazolványért és a kiadott receptek után 30, illetve 20 fillért. A rendelet-tervezet egységesíti a háztartási alkalmazottak biztosítását és ki-

mondja, hogy minden háztartási alkalmazott után havonta 3 pengő betegbiztosítási juttatást és 15 fillér balesetbiztosítási díjat kell fizetni.

Munkanélküliség esetén minden háztartási alkalmazott egy pengő táppénzt kap. Azt is kimondja a rendelet-tervezet, hogy az öregségi járulék tekintetében a kirótt járulék 90 százalékát befizetettnek tekintik, tekintet nélkül arra, vajon a munkáltató befizelte-e munkása után az öregségi járulékot.

Az OTI elnöksége tiltakozott az egypengős táppénz ellen, mert eddig 3 pengő 60 fillér volt az ipari alkalmazottak legmagasabb táppénze. Tiltakozott egyszersmind a többi szolgáltatás csökkentése ellen is.

Műkedvelő előadás.

A gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre 1932. december 25-én (Karácsony első napján) műkedvelő főpróbát, 1932. december 26-án (másodnap) műkedvelő előadást és zártkörű táncvigalmat rendez a Holler szállóban.

Belépő díj: I-ső hely 1 P 50 f., II-ik hely 1 pengő. Farkasinszky Imre zenekara muzsikál. Szinre kerül: Sybill 5 felvonásos operett.

Nedves telet, kevés nagy hideget jósló Sirius, de azt mondja, hogy a tél-kabátot csak áprilisben tehetjük le.

Sirius Mester kiadta téli jóslatát. Így hangzik:

„Megállapításom szerint közepes tél ígérkezik. Jönnek közben persze zordabb napok is, de általában a nagy hideg csak rövidebb napokra fog szorítkozni és a tél inkább nedves lesz. Karácsony táján, pontosan december 20-tól 27-ig erős hideg lesz, helyenként hóval. A nagy havazások ideje azonban csak januárban, februárban következik. Decemberben sok köd lesz. A tavasz nehezen fog megindulni. Március első fele esős lesz, de a télkabátot csak április közepe táján akaszthatjuk be a szekrénybe.

Egyébként a pénzpiacon a télen jó hírek jönnek, a tavaszra — úgy látszik — javulni fog a helyzet.”

Rövidesen ezeket árulja el Sirius mester, aki tudvalevőleg a csillagokból jósló, abszolút csalhatatlan s ha mégis fordulna elő valami olyan, ami jóslatával nem klappol, akkor sem ő tévedett, hanem az időjárás.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Cselei Mária, Faragó Károly, Balla Imre, Varga Piroska. **Házasságot kötöttek:** T. Kocsis Mihály—Zöld Juliával, Nagy Lajos—Szilágyi Lidiával, Izsó Lajos—Nyitrai Lidiával. **Elhaltak:** Zöld Piroska 5 éves, Arany János 75 éves, Balla Imre 6 napos özv. Suslik Istvánné—Kovács Róza 48 éves.

HIREK

A MÁV gyomai főnöksége közli, hogy december 12-től kezdve hétköznapokon a raktári hivatalos órák délelőtti 7—12 és délután 13:30—18 óráig tartanak. Vasár-ünnepnapokon és Szt. István napján délelőtti 9—12 óráig tartanak.

Két lelkész helyet cserélt. Dr. Raffay Sándor püspök engedélyével Rohály Mihály csorvási lelkész, Tátrai Károly gyulai lelkésszel cseréltek.

December 21-től január 3-ig tart az iskolák karácsonyi szünete. Diák, szülő, tanár egyformán várta már a végleges elhatározást, hogy az idei iskolai tanévben mekkora lesz a karácsonyi vakáció. Napokkal ezelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy a karácsonyi szünet az idén hosszabb, kiadósabb lesz, mint más esztendőben. Értesülésünk szerint illetékes helyen már meghozták a döntést, amely szerint az iskolák karácsonyi szünete december 21-től, január 5-ig tart.

Murgács Kálmán ötödik nőfiskönyvét adta ki, melynek izléses kiállítása, a benne levő husz új nőával és 3 pengős árával olcsó karácsonyi ajándék. (Kapható Nádor Kálmán Budapesti, Károly körút 8 szám alatt.)

Megalakult a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület Rél és Legelőjavítási szakosztálya.

Inségadó. A m. kir. Belügyminiszter az inségadó fizetését 60 községben elrendelte. Békésvármegyében 4 községben. Békésen, Mezőberényben, Orosházán és Szarvason. Az inségadó kulcsa a jövedelemadó, a társulati és lantime adó 20 százaléka és a keresési adó alap 2 százaléka. A városokra az inségadót az október 22-én megjelent rendellel bevezették.

Az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat f. hó 17-én Gyomán a társulat székházában közgyűlést tart.

Három nagy botrány. Mi okozza a botrányt, miből keletkezik és mikor okoz nagy botrányt a színész nő ruhája? Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslap minden színházi, film és rádió-eseményről pontosan beszámol, azonkívül, hogy pompás illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat közöl. Egy szám ára 20 fillér.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja hogy a **Ferenc József** víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jóléteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A békéscsabai állatvásár forgalma. Felhajtottak a vásárra: 850 lovat, 95 ökröt, 527 tehent, 169 borjút, 83 bikát, 160 növendéket, 66 línót, 328 sertést és 169 juhot. Gazdát cserélt a vásár folyamán: 152 ló, 17 ökör, 378 tehén, 128 borjú, 59 bika, 98 növendék, 21 línó, 206 sertés és 42 juh.

Kicsinyek, nagyok!

Lehet korcsolyázni!

A NŐEGYLETI JÉGPÁLYA MEGNYILT.

Olcsó bérlet!

Gyermek és kísérő jegy. Járjatok minél többen, a bevétel a szegényeké.

ÉRTESÍTÉS! A Tiszalomb értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintettel a mai naptól folyó hó 31-ig a gőzfürdőben **minden fürdőnapon délutánra** zóna fürdést rendezesít, mikor is a rendes 80 filléres jegy helyett 50 filléres jeggyel lehet fürdeni.

Számtani probléma. Alapos fejlődést okoz mindenütt az országban Tolnai Világlapja karácsonyi száma, amely négy érdekes melléklettel összesen 826 oldal terjedelemben jelent meg. Ára mindössze 1 pengő 76 fillér. Ha ezt az összeget öttel elosztjuk, akkor 35 fillér jön ki. Ennyit fizetnek az olvasók egy mellékletért, holott csak a „Nagyvenerer kilométer az ismerellen Ázsián keresztül” című 388 oldalas könyv bolti értéke négy pengő.

Országos vásár Szarvason. A legközelebbi országos vásárt Szarvas községben december 16—17 és 18-án tartják meg, melyre vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható.

97 százalékos lesz Gyula város pótdója.

Bohémhercegnő

MOLNÁR GYULA 3 felvonásos vidám játéka.

Január 14—15-én.

A gyomai Márky Sakkör f. hó 18-án vasárnap délelőtti 11 órakor tartja közgyűlését a Központi (Uri) Kaszinóban. Értesíti a kör a tagokat, hogy a sakknapi kedden és pénteken 6 órától tartja a Központi Kaszinóban lévő helységében.

A közszállításokra tett ajánlatok illetékeit a pénzügyminiszter a mai napon közzétett 158.752—1932. számú rendeletével újból szabályozta. Ha az ajánlati összeg 50 pengőt meg nem halad — az új rendelet szerint — az ajánlat illetékmentes: ha az ajánlati összeg 50 pengőt meghalad, úgy az okirat első ivére 200 pengőig egy pengő, 10.000 pengőig két pengő, 20.000 pengőig öt pengő, 22.000 pengőn felül tíz pengő illetéket kell leróni. Az okirat második és minden több ivé, ha az ajánlatot el nem fogadják, illetékmentes: az elfogadott ajánlat második és minden több ivére, amennyiben az ajánlat összege 10.000 pengőn alul marad, ivenként egy pengő, egyébként pedig ivenként két pengő illetéket kell utólag leróni: az erre szükséges bélyegeket, az ajánlattevő az ajánlat elfogadásáról való értesülésétől számított 15 nap alatt köteles a hatóságnál (üzemigazgatóságnál) beszolgáltatni; a hatóság (üzemigazgatóság) a bélyegeket az ajánlati okira felragasztani és a hivatalos pecséttel felülbélyegezni köteles.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalom, gyomorégés, mehszorulás vagy szívdobogás érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet.

VASUTI MENETREND 1932. október hó 2-től.

	gyors	gyors		gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00	20:50	i Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:53
11:06	11:57	18:07	19:59	2:10	é Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00
6:38	11:14	12:02	18:15	20:04	2:35 i é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
7:31	12:09	12:40	19:10	20:41	3:38 é Békéscsaba i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
	3:53	12:40	17:30	20:05	i Gyoma é 7:24 11:47 16:41 21:56
	4:21	13:08	17:58	20:33	é Dévaványa i 6:53 11:16 16:10 21:25
	4:26	13:13	18:03	20:38	i é 6:48 11:11 16:05 21:20
	4:57	13:44	18:34	21:10	é Szeghalom i 6:15 10:38 15:32 20:42
	4:58	13:45	18:45	21:11	i é 6:13 10:37 15:31 20:37
	5:17	14:04	19:04	21:30	é Vésztő i 5:53 10:17 15:11 20:17
	7:27	16:10	20:58		é Békéscsaba i 4:05 8:20 13:24 18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható WAGNER MÁRTON FIAI fakereskedőknél.

PUBLIKACIÓ.

A gyomai Hangya vezetősége felkéri minden kedves vevőjét, hogy a Hangyában kapott kasszablokkokat naptár átvétele és a visszatérítés átadása végett jan. 1—2-én okvetlenül hozzák be.

Mindazon szegény gyermekek felhivatnak, akik a Hangyában cipőt kapnak, hogy a cipőt felpróbálásra minél előbb jelentkezzenek a Hangyában.

Ij. K. Nagy Gábor január 1-ére felvesz egy benkosztos bérest. Jelentkezni Mirkó ut 547 sz.

Borbély műhely biztos körzettel január 1-ére kiadó. Értekezni Endrőd: öregszőlői Hangyában.

A helyi állatb. szöv. vezetősége felhívja a hátralékos tagokat, hogy a díjakat sürgősen, legkésőbb dec. hó. 20-ig befizessék. A végrehajtásra kerülő hátralékok utáni eljárási költséget is viselni tartoznak.

Kerekes Károly borkereskedőnél a kitűnő zamatu **kadar bornak** literje **50 fillér.**

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta **magyar gyapju szövet** métere **8 pengő 26 fillérért** rendelhető. Hiteles egységnek 3 havi részletfizetésre is.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban **5 fillér** kölcsöndij mellett.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosaival, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

HIRDESSEN

LAPUNKBAN.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P., Fél évre 2:60 P., Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Karácsony.

A nagy háború utáni látzólagos világfellendülés magasan szárnyaló reménysége szárnyaszegeitlen vergődik. A nagy és kis nemzetek kétségbeesett erőfeszítésének viharában kegyetlenül megcsontított országunk kis hajója újabb és újabb kormányokkal hánykolódik a nemzetközi politika viharzó oceanján. A nemzetek és egyesek adóssághullámai állandó elmerüléssel fenyegetnek. A nagy felfordulásban felszabadulnak az emberi szenvedélyek. Az emberi életnek már nincs értéke ha egyéni szükségletekről vagy csábításokról van szó.

A fáradt idegzet az évezredek alatt felépített emberi műveltség elvesztését látja egy tragikus gazdasági összeomlásban, melynek mindent jelperzselő lávafolyamúul a munkanélküliséget állítja be. Az emberi agy zseniális gépjelző eredményei feleslegessé teszik az emberi munkát. A gigantikus túltermelésben sok millió ember éhez, fáz, rongyosan jár...

A föld 2000 millió embert számláló sokaságában a mi 8 milliós magyarságunk szomorú karácsonyát köszöntjük az Úr születése utáni 1932-ik esztendőben.

Egy fanatikus hitű magyar járja be csonka országot. Egy jobb magyar jövő hitével kopogtat be a szegény emberek nélkülöző, hideg hajlékába; a termelés kudarcától elkeseredett kisgazda tanyájába; az eladósodott iparos, kereskedő, rideg műhelyébe, üzletébe; a meg-

csontított fizetéseért aggódó tisztviselő és nyugdíjas kopott lakásába. Vigasztal, bátorít összefogásra szólít, mert hite, hogy ezt a fájdalmas életet csak összetartással és együttműködéssel tudjuk elviselhetővé tenni és előbbre vinni.

A keresztény népek e mostani szomorú karácsonya el-

multával új hittel induljunk a jövő felé, mert a bethlehemi csillag az emberiség útját nem a tespedés felé jelzi, hanem a tisztább erkölcsiség magaslatát világítja meg. Ide irányítsák a vezetők nemzeteiket s akkor nem lesz több ilyen szomorú karácsonya az emberiségnek.

W.

A békés-bánati ref. egyházmegye tisztújítása.

Gyuláról jelentik: Most adták be a presbiteriumok az egyházmegyei tisztújítói megbízatásokra szóló szavazataikat. A szavazatok felbontása szerdán történt meg a békés-bánati református egyházmegyei bizottság előtt. Ennek eredményeként esperessé Harsányi Pált, egyházmegyei gond-

nokká dr. Széll Gyulát, a szegedi ügyvédi kamara elnökét választották meg újra egyhangulag. Egyházi főjegyző Gönczy Béla, világi főjegyző dr. Petneházy László lett újból. Ugyancsak újra választották a tiz világi tanácsbíró, a tanár és tanító képviselőket.

Felsőházi tagválasztás.

December 10-én fölötté be Békésvármegye törvényhatósága a sorolás úján megürült egyik felsőházi tagságot, melyre

ismét dr. Szeberényi Zs. Lajos ev. esperest, a póttagságra pedig Harsányi Pál ref. esperest választotta meg.

Dévaványa átcsatolása Békésvármegyéhez.

Hatalmas társadalmi megmozdulás.

Vasárnap délután 5 órakor Gyoma, Endrőd és Dévaványa számottevő egyesületei 70 kiküldöttel képviseltették magukat a Központi Uri-Kaszinóban megtartott értekezleten, melyen Gyomáról 40, Dévaványáról 15 és Endrődről is 15 tag vett részt.

Pétermann József ny. főjegyző 5 óra után nyitotta meg az értekezletet. Bejelentette, hogy a gyomai Központi Kaszinó megbízá-

sából hívta össze Gyoma, Endrőd és Dévaványa összes társadalmi egyesületeit, hogy e mai értekezleten megvitassák és elhatározzák Dévaványa nagyközség Békésvármegyéhez, közelebbről a gyomai járáshoz kívánó átcsatolásának lehetőségét. Dévaványa átcsatolási kezdeményezését Gyoma és Endrőd társadalmi nagy örömmel veszi és minden képességével támogatni kívánja e mozgalmat,

hogy az átcsatolás mielőbb megtörténhessen.

A szükséges intézkedések, kijáráások végzésére egy hat tagú intézőség megválasztására hívta fel jelenlevőket, kik e bizottságba választották

Gyomáról: dr. Chrisztian Kálmán és ifj. Wagner Márton;

Endrődről: Csernus Mihályt és dr. Tóth Istvánt;

Dévaványáról: dr. Paczek Géza és ifj. Z. Nagy Ferencet.

Úgy a mai gyűlésre, mint a további ügyvitelre dr. Kenéz Béla dévaványai ügyvédet ajánlja elnökül, kit értekezlet egyhangulag megválasztott.

Dr. Kenéz Béla átveve az elnöklést, röviden ismertette a dévaványai akció eddigi eredményeit, melyek szerint bízni lehet az átcsatolás sikerében. Egyben kijelenti még, hogy a dec. 27-iki dévaványai képviselőtestületi gyűlésen ő is az átcsatolás mellett fog szavazni.

Dr. Paczek Géza a nehézségekre hívta fel a figyelmet. Dr. Chrisztian Kálmán beszámolt, hogy a gyomai és endrői törvényhatósági tagok dec. 10-én Békésvármegye fő- és alispánja támogatását kérték.

Pétermann József a következő határozati javaslat elfogadását kérte:

Gyoma és Endrőd községek társadalmi egyesületeinek kiküldöttjei a két község 27 ezer lakosa nevében egyhangú határozattal kimondják, hogy Dévaványa község közönségének azon óhaját, mely szerint Dévaványa község egész határával Jász-Nagykun-Szolnok megyéből kikebeleztesse, Békésvármegyéhez és annak gyomai járásához csatoltassék — elvitatlanul jogosnak tartja, mert nem csak geográfiai fekvése predestinálja arra, hogy Békésvármegye vele kikerekíttessék, hanem Dévaványa községnek közgazdaságilag és igazságszolgáltatásilag, tanügyileg, gazdaságilag szerencsétlenül beosztott helyzete is. Azért a két község társadalmi Dévaványa község társadalmának óhaját magáévá teszi, vele egyértelműleg az átcsatolást kívánja és azt illetékes helyen kérelmezi. Megbízta a kiküldött bizottságot,

hogya a vonatkozó memorandumot elkészítse és azt a három község nevében illetékes helyre mielőbb eljuttassa.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

Felszólaltak még: **Csermák Lajos, dr. Poszvék Ödön, Vad Gyula** és mások.

Az értekezlet számszerűségében, megnyilatkozásában is erőteljes kifejezője volt a három község egysége óhajának. Ez az első összefüggés is reményt nyújt, hogy a három község társadalmi megmozdulása nagyban hozzájárul majd, hogy az átcsatolás megtörténjen.

Az azóta eltelt idő alatt szerzett értesülésünk szerint minden remény megvan hozzá, hogy a dec. 27-iki dévaványai képviselő-testületi gyűlésen egyhangú határozatot hoznak az átcsatolásra.

Tisztújítás az ev. egyházban.

A kis evangélikus egyháznál már évek óta nézeteltérések vannak a lelkész és egyház között.

Ebben az évben az egyház többsége a 11-ik tanítónak lakásul egy házat vett Birói árverésen, az e vétel körül támadt nézeteltérések még feszültebbé tették a viszonyt, most már nemcsak a lelkész, hanem annak bátyja, a 11-ik tanító és egyház között is.

Most vasárnap második alkalommal jönnek össze az egyház hívei gondnok és nyolc presbíter választására, mert a két hét előtti gyűlésen megválasztottak nem fogadták el a tisztségeket. E gyűlésen olyan impozáns hangulat nyilvánult meg **Wagner Ádám** régi gondnok ismételt megválasztása körül, hogy Wagner Ádám nem tudott kitérni és az egyháztalpok nagy örömeire újra elvállalta a jelen körülmények között roppant nehéz és felelőségteljes tisztséget. Wagner Ádámnak köszönhető, hogy a gondnokság vállalásával az újonnan választott presbíterek is elvállalták a presbíteri tisztségeket. Új presbíterek lettek: **Gondnok:** id. Wagner Ádám. **Pénztáros:** Haibach Mihály. **Presbítereknek 6 évre:** Pfeiffer József, vitéz dr. Haviár Gyula, Wagner Márton, Herter Márton, Herter Ádám, Herter Ádám. **Presbíterek 3 évre:** Paál Samu, Kriszt Márton.

A közgyűlés egyúttal elrendelte az egyházban való tanítást minden év november 1-től—április 1-ig terjedő időre.

A tanítószövetség karácsonyi nagygyűlése Budapesten.

Az Országos Tanítószövetség december 29-én délelőli 9 órakor rendkívüli szövetség-tanácsi nagygyűlést tart a fővárosi Vigadóban. Megjelenésével megígérte **Gömbös Gyula** kormányelnök, **Hóman Bálint** vallás- és közoktatásügyi miniszter, **Huszár Aladár** főpolgármester, **Sipőc Jenő** polgármester, a hivatalos és tanügyi élet főbb képviselője. A gyűlésre nagyban készülődik a tanítószövetség. A kiadott hivatalos meghívó is azt bizonyítja, hogy a különböző tanítói érdekeltségek, a székesfővárosi tanítószövetséggel karöltve, teljes egységben vonulnak fel a karácsonyi nagygyűlésre. A napirend szerint az előző megnyitó után **Finta Sándor**, a Kath. Tanítóegyesület Országos Szövetségének elnöke emlékezik meg Klebelsberg Kunó grófról, majd a gyűlés megismétli a tanítószövetségnek a nyolcosztályú népiskola, a középiskolai érettségire felépülő magasabbrendű tanítóképzés, továbbá a szakértői iskolafelügyelet megvalósítására vonatkozó, már korábban elfoglalt álláspontját és hangsúlyozza a tanítói szolgálati szabályzat elkészítésének sürgősségét. Ezután **Ormós Lajos**, az Országos Református

Tanítóegyesület elnöke a tanítói nyugdíjgyőről, vitéz Csorba Ödön, az Állami Tanítók Országos Egyesületének főtitkára pedig az ifjú tanítónemzedékről tart előadást. Mind a két kérdésnek a tárgyalása fontos esemény lesz a karácsonyi nagygyűlésnek, mert ennek keretében a sok sérelmet szenvedő magyar tanítószövetség egész aggodalma fog megnyilatkozni bizonytalan helyzetének megnyugtató kialakulása, jobbrafordulása érdekében. A tanítói illemtények dolgában szintén határozati javaslat kerül a nagygyűlés elé, melyben a tanítószövetség a föld- és terményjárandóságok megszüntetését és a közpénziárak után való egységes készpénzfizetés rendszerének életbe lépését sürgeti. A Tanítószövetség ezután is felhívja a tanítószövetséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a karácsonyi rendkívüli szövetség-tanácsi gyűlésen, mely ez alkalommal egy napra terjedő egyetemes tanítógyűlésnek is tekinthető.

A karácsonyi nagygyűlést megelőző napon, december 28-án délután 5 órakor a Tanítószövetség igazgatósága tart ülést a Ferenc József tanítók Házában.

A tanulás kis robotosai.

Gyomától—Vésztőig.

Reggel félnégykor megnéztem a hőmérőt, minusz hat fok Celsiusot mutatott. Fázva siettem ki az állomáshoz és a 3.55 órakor induló moter 11-od osztályú fülkéjében egyedül ásisóztam, télikabátban ülve.

Dévaványán egy 14-15 éves diák szállt be a fülkébe, kinél a „jó reggelt“ köszönés befagyhatott... Alig mult 4 óra.

Körösladányban már többen szállnak be hozzánk, mindannyian diákok. A hátlizsájkajukat nem teszik le, téli kabátban, felgyúrt gallérral ülnek. Egy darabig beszélgetnek, fázódnak, aztán mindannyian szunyókálnak.

Öt órakor érkeztünk Szeghalomra. A diákok mind kiszálltak, megint egyedül maradtam.

Negyed hatkor érkeztem Vésztőre s mert még sötét volt, beültem a váróterembe. Itt négy polgárista fiú ülte körül a

kályhát és hátravetett fejjel, kicsavart nyakkal kinlódott az álomosság leküzdésével. Egyszerre az egyik fiú összerázkódott, a tüzes kályha vörös világánál megnézte az óráját, felrúzta a lársait, összeszedelőzködtek és beindultak a másfél kilométerre levő polgáristakolába...

... Dévaványától idáig annyira kialakult bennem az ilyen fiatal gyermekek illeténi iskolázatlansága iránti ellenszenv, hogy a szülőktől, tanítóktól, hatóságoktól a következőket kérdezem:

1. Szabad-e a 10—16 éves, fejlődésben levő gyermekeket szeptembertől júliusig naponta hajnalban kiráncigálni az ágyból és kikényszeríteni a sötét éjszakába, törékeny egészségét ezer veszélynek kitenni?
2. Mit figyelnek meg a tanárok ezeknél, az alvástól kegyetlenül megrabolt gyermekeknél? Nem

alszanak el az órák alatt? Testileg nem maradnak vissza a fejlődésben?

3. A tanügyi és népegészségügyi hatóságok vizsgálják-e, hogy a vidékről iskolába járó gyermekek mikor indulnak el otthonról? mikor és hogyan töltik az időt az iskolán kívül?

Gyomától Békéscsabáig

Gyomáról 6.38 órakor indul a vonat. Csak egy-két diák jár be Gyomáról Csabára. Mezőberényig szép esendesen olvasgatnak.

Mezőberényben hangos élénkséggel telik meg a vagon csupa Csabára járó diákkal. Persze itt is befagyva a „jó reggelt“. A vonatvárásban megkezdett bírálatát az előző napi futbalmeccsnek folytatják itt is, de olyan lármában, hogy figyelmeztetni kell a diákurakat, a többi utas is szeretne egymással diskurálni, amit azonban csak az ő lármájuknak a tulkiabálásával tehetnek meg. — Itt már kis cigarettázó csoportok alakulnak, szinte kiérzik, hogy erre csak az utazás unalma csábítja őket — a nagyok is rágják a cigarettát unalmukban.

A Békéscsabára fél nyolckor több irányban beérkező vonatok csak úgy onlák a sok vidékről bejáró tanulóit.

Van-e, aki figyeli ezeknek a gyermekeknek a fejlődését, testileg, lelkileg, szellemileg? Azt hiszem, ha mérlegre tehetnénk a nyereséget, megdöbbentő mennyiségben állana ezzel szemben a veszteség.

Biztosra veszem, hogy az alvásuktól megfosztott gyermekek ezt valamilyen formában még számon kérik a társadalomtól.

Endrőd község virilisei az 1933 évre.

Rendes tagok:

1. özv. Czihát Károlyné	1086-87
2. dr. Kovács Péter	1013-48*
3. dr. Ádám Ferenc	1001-14*
4. Szathmári András	888-02
5. Csernus Mihály	876-54*
6. Timár Imre	776-78
7. dr. Weisz Aladár	691-66*
8. Alapy Andor	591-86*
9. Hanyecz Vince	484-31
10. Varju Fülöp	481-44
11. Kalmár Imre	479-12
12. Bácskai István	478-37
13. Grosz Zoltán	475-61
14. Stercula Jenő	469-48*
15. Kalmár Károly	467-89
16. dr. Bartha János	464-90*
17. Iványi Imre	450-94
18. dr. Izsák Adolf	439-34*
19. ifj. Kovács Dániel	433-86
20. Varju József	418-66

Póttagok:

1. Balogh Mihály	401-22
2. dr. Tóth István	400—
3. Uhrin István	395-10

A *gal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

Beteg a társadalom.

Mondják ma sokan az emberek közül: és sajnos igazuk van. Akik hivatalosan lennének a társadalom bajait gyógyítani, hol ebben, hol amabban a nevezetesebb városban gyűlnek össze, hogy mint az orvosok szokták; konziliumot tartanak a nagy beteg fölött. De amint a betegnek mit sem használ, ha az orvosok a legmegfelelőbb gyógyszereket rendelik is, de a beteg vagy a környezete nem ismerve be a betegség komolyságát, a rendeléseket nem tartják be és elősegítik, hogy a beteg mielőbb meghal... Ha nézzük a mai életet, a helyzet ugyanaz, nemcsak nagyalálanságban, de közelebből is. Hányszor láttuk, hallottuk a közelmúltban is, hogy tanult, művelt emberek egymást gyűlölik, sértegetik és ott ártanak egymásnak — ezzel együtt nagyon sokszor a köznek is, — ahogyan tudnak... Mi ez, ha nem betegség?

Ha egy olyan ember, akit a nyomorúság meglőrt, aki gyermekkorától kezdve szerető, szíves, megériő, jó szót alig kapott, akinek nem adta meg az élet, hogy az elemi iskola pár osztályán tanuljon kívül más tudással is mélyítse a lelkét, ha ilyen emberből kilőrnék az indulatok, azon nem csodálkozhatunk, de ha olyan egyének teszik ezt, akik a társadalom „elíteltjeihez” szeretik magukat sorozni: eléggé el nem ítélték. Ennek igazolására elég utalnom az egyik környékbeli község képviselőtestületi gyűlésre. Az ott történetekre az elfogulatlan szemlélőnek szinte eszébe jut a Kr. e. 44 márciusi idűsa. Akik ismerik a történelmet tudják, mit jelent ez. Ott is az elvakult szenvedély áldozata lett egy olyan férfiú, akiről az utókor még ma is felleléssel emlékezik meg. Az emberi hálátlanság fölött érzett elkeseredés utóljára is ezt a szót adta ajakára: „Te is fiam Brutus”? És 25 tordőfészlől találva holtan maradt a római szenátus tanácsstermében... Az a társadalom is beteg volt, el is pusztult. Ismétlem, beteg a mai is... Van azonban egy gyógyszerár, amelyikben erre a betegségre, — és a többi ehhez hasonlókra is — biztos gyógyszer kapni. Ennek a címe: Gyógyszerár a Becsülethez.

FÜLÖP IMRE
kiszáda.

Béke.

Csillagfalan lepel borult
a pihenő földre.

Ködös őszi este...

Eljött a béke...

Az őszi lombok körül

egy-egy lámpa fénye

hunyorgat bágyadtan felve...

Pedig körül, körös-körül eljött a béke...

Egy nagy fa alatt

állok egyedül...

Távol az életzaj elesendesül...

Körül, körös-körül a béke ül.

Távol az élet.

Távol a város.

Itt a csend magányos...

Körül a természet békés és harmatos...

Állok egy nagy-nagy fa alatt...

Ködös őszi este...

A lelkemben béke...

És kint is körül, körös-körül eljött a béke...

Pesti diák.

Napfényel oltott tej.

Németországban nagyon gyakori a téli hónapokban a csecsemők között az angolkór elterjedése, mely betegségnek egyedüli orvossága a helyes és rendszeres táplálkozás mellett erős napfény. Ez azonban Németországban csak a három nyári hónapban van, tehát mesterséges napfényt csinálnak és ezzel gyógyítják a csecsemőket, vagy mesterséges napfényvel erősen sugároztaják a tejet, mellyel a csecsemőket táplálják.

E betegség leginkább szegény szülők gyermekei kapják, kiknek táplálkozásából hiányzanak a vitaminok és a napfény.

Frankfurt városában a téli hónapok alatt naponta mintegy 1000 liter ilyen besugárzott tejet adnak angolkóros szegény csecsemőknek.

...Nálunk talán nincsenek is ilyen beteg gyermekek, hiszen mi ilyesmire nem is halunk errefelé.

Hogyan épít a Szovjet új várost?

Tavaly már jeleztük olvasóinknak, hogy *May Ernő*, kiváló német építész-mérnök egy gárda fiatal német mérnökkel új városépítési megbizással Oroszországba ment. Már erős lémpóban épül is az Urálban a *May Ernő* tervezése szerinti város, melynek *Magnitogorsk* a neve és 200.000 munkás-lakó befogadására van méretezve.

Az építési idő 6 évre van tervezve.

Magnitogorsk város azoktól a gyárhoz, melyeknek munkásai lesznek a lakosai, 2 kilométerre épül. A központban lesznek a színházak, áruházak és egyesületi helyiségek. Egy-egy épületőmbben 10.000 ember fog lakni. Az épületőmbök mezővel lesznek egymástól elválasztva. A lakások beosztása családi jellegű. Minden család kap egy lakórészt, mely társalgóból, két hálószobából, fürdőszobából, kis konyhából és klozetből áll. Az előtér már azzal a távolabbi elgondolással van kiképezve, hogy később közöskonyhák rendszerre térhessenek át. Minden épületőmbben egy szabad piactér van beiktatva, mely a piac elmúltával másra is felhasználható.

A szociáldemokrata párt gyűlései.

Vasárnap délután fél kettőkor a Németvárosrészi kaszinóban *Esztergályos János* szociáldemokrata párti országgyűlési képviselő zsuffi teremben politikai beszámolót tartott. Különösen a Bethlen kormány ténykedéseit bírálta. A Gömbös kormányának is jutott a bírálataiból.

Innen az Egyetértés Olvasóegyletbe ment, hol szintén sok hallgató előtt ismételte meg a bírálatait.

Január 5-ig nem lesz adóárverés

December hó 15-én életbe lépett az ugynevezett kiméleti szünet, amelyet a kormány rendelt el a karácsonyi ünnepekre való tekintettel. Eszerint január 5-ig minden adóvégrehajtás és árverés tilos. — Szünetel tehát az adófartozás terjedében lefoglalt holmik és eleven jószágok elszállítása (transzferálása) is. A tilalom a köztartozások minden fajára vonatkozik. Ilyen adósság miatt kiméleti időben foglalni sem lehet. A tilalom a megátartozásokra nem vonatkozik. A magánhitelezők behajthatják követeléseiket.

Bohémhercegnő

Részlet Molnár Gyula 3 felvonásos vídám játékából, melynek január 14-15-én lesz a bemutató előadása Gyomán.

Harmadik felvonás
9-ik jelenet.

Agota (Annához) Agota hercegnő vagyok. És Ön?

Anna Én csak egy egyszerűen. Anna, Mezey Anna.

Agota Á!... Tehát Ön az, aki miatt ez a Kürthy, hogy úgy mondom, egy kicsit megakart halni?

Anna Igen. Én, én vagyok az is, akiért most már élni fog.

Agota (finom iróniával) Pardon, az én vagyok. Az én keztyűm akadt a kezébe a revolver helyett.

Anna Biztosan hálás volt érte a hercegnőnek.

Agota Annyira, hogy visszajött ahhoz, aki a revolvert nyújtotta felé.

Anna Ne csodálkozzon hercegnő. Egy revolver sokkal komolyabb dolog, mint egy pár keztyű.

Agota Egy férfi mind a keletől könnyen elveszti a fejét.

Anna Most mit akar a hercegnő?

Agota Azt most még magam sem tudom. Minden esetre furcsa, hogy itt állunk szemben egymással. Két nő. Várjuk a férjét, aki majd határozni fog a sorsunk felett. Egyikünk menni fog. Azt hiszem, én leszek az.

Anna Én már elmentem egyszer. Most a hercegnőn a sor. Könnyebben megleheti, mint én. Mert mi volt Ő a hercegnőnek: Egy kis naputás... Egy kis flört... Játék. Színes léggömb, amely könnyen elszáll.

Agota Félék, hogy több volt...

Anna Nem annyira, mint nekem. Nekem az életet jelenti. Az elhivallást, a családot, a gyermeköt, a hétköznapot, a munkát, az ünnepet a templomtól!

Kedves Gazdatársam!

A dec. 3-iki számban találkoztunk utoljára. Akkor összehasonlítottam a búza árát és holdankénti hozamát az alma árával és a gyümölcsös holdankénti hozamával. Megmondtam, mindent lehet a fiatal, a frissen ültetett gyümölcsfa sorok közé ültetni, hogy az hasznosabb legyen addig, míg a gyümölcsfa teremni kezd, termésbe jön.

December hó 3-iki cikkemben olvashatták a költségvetését és terméskimutatását, hozam számításával együtt, kimutatva annak tiszta nyereségét 20 évi állagban.

Most, kedves gazdatársam, beszéljünk egy kicsit a mostanában oly sokszor emlegetett „Telepítés”-ről.

„Telepítés”

alatt rendszerint azt értjük, hogy egy nagy darab földet feldarabolunk kis darabokra, arra építenek egy kis házat s őrát. Ha ez kész, — valahol egy erdőszélen, messze a falutól, piactól és vasutállomástól, — akkor azokba beleszünk egy-egy szegény családot és azt mondjuk: Kedves Polgártársam! Mától kezdve magát „Telepesnek” nevezzük. Foglalja el ezt a kis házat, ezt a pár hold földet, tegyen vele amit akar és fizessen adót, kamatot és törlesztést. Ha szorgalmasan fizet, akkor majd egyszer a maga tulajdona lesz ez, úgy lehet a fiáé, de ha 2—5 év múlva nem tud fizetni, akkor jön a végrehajtó a dobbal és — fel is ut, le is ut, mehet Isten hírével.

Ez a sorsa volt eddig a telepesek legnagyobb részének. Ez a sorsa ma törpe, kis, de még a legtöbb 50 holdas birtokosoknak is.

Miért volt ez így a telepesekkel, miért van ez így a mai gazdákkal???

Legegyszerűbb azt mondani, azért, mert rossz a világgazdasági helyzet. Vagy Trianonnak, az átkok átkának tulajdonítsuk ezt.

Ez is igaz, de az is, hogy soknak vagyunk mi, magyarok az oka.

December 3-iki cikkemben arra már rá is mutattam. Akkor számokkal bizonyítottam be, hogy a mai viszonyok mellett is lehet hasznosabban gazdálkodni, t. i. akkor, ha azt termeljük, amit el tudunk adni és nem azt, amit eddig vetettünk, amiből eddig megtudtunk élni, de ma már nem, t. i. a búza, búza és hűza vetésből, a sikértartalom nélküli búzafermelésből, az

ugynevezett „Többtermelés”-ről másra kell áttérnünk.

A magyar gazda kitűnő gazda. Bámulatos az, amit előtű mutatni lóban, borjuban, elefánt-szerű bikában és tehénben. De ez nem elég. Kereskedőnek azonban rossz. Egy jó gazda 40 százalékban legyen gazda és 60 százalékban kereskedő; más szóval, először adjon el, aztán vessen. Ezt úgy kell érteni, hogy azt termeljen, amit jól, hasznosabban tud eladni. Ha 1 hold búza hoz 20 pengő hasznót és 1 hold alma 1000 pengőt, akkor termeljen almát és a családjának szükséges búzát vegye meg a piacon. Ha 1 hold rétet hoz neki 50 pengő hasznót, mert azon savanyú széna terem, mert a rétet vizes és forrasos, akkor szánja azt fel, vessen bele kenderit, és háromszor annyi hasznót kap ugyan annyi holdból. Ha a legelő köves, sziklás, semmi vagy kevés hasznót hoz, akkor ásson benne gödröt, ott ahol tud, abba ültessen gesztenye, dió, vagy almafát; ha délre néző lejtőn van, akkor barackot, vagy mandulafát.

25 év előtt Erdélyben, Brassó-megyében, Törösvárnál nem kizárólag üskét termő sziklás földön legelőt, létesített egy brassói ügyvéd igen sok hasznót adó gyümölcsöst, almafákból. (Bóralmákból). Kecskemét és vidéke csupa homok, sok futóhomokkal. Apáink idejében ezen még az igénytelen, magyar hosszuszarvú fehér marha sem tudott elég legelőt találni, még akkor sem, ha növendék marha volt és nem tejelő.

Ma? Ma tele van szebbnél-szebb szőlővel, szebbnél-szebb gyümölcsfával. Az, akinek ma 5 holdja van, abból több hasznót kap, mint az apja 150 holdból.

Erre a szavamra azt hihele valaki, hogy minden silány homok, oly nagy hasznót fog adni, ha azt beültetjük szőlővel és gyümölcsfával, mint a Kecskemét vidéki homok. Ez azonban nem áll. A Kecskemét vidéki homok azért rossz gyepnek és gabonának, mert ennek gyökere alig megy mélyebbre 10 centiméternél, ellenben jó szőlőnek és fának, mert ezek gyökere lemegy 40 centiméterre és mélyebbre. A kecskeméti homok azért jó, mert 40-50 cm. vastag homokrét alatt vizet tartó agyag van, mint általában. Ha ez az általában nem agyag, hanem homok, vagy kavics, akkor az a homok

nem jó, mert leszalad benne a víz, az eső, le mélyebbre, sem hogy a szőlő, vagy a fagyókere azt elérhetné. Ilyen formán vagyunk a mezőgazdasággal is. Ami jó Kecskeméten, lehet, hogy az nem jó Gyomán, vagy nem jó Szabolcsban.

Ma, mikor a gazdák sorba újra kerülnek, látják azt, hogy nem tudnak a változott viszonyokhoz alkalmazkodni, nem tudnak a búzagazdálkodásról áttérni, gyümölcs, mogyoró, kender, repce, hagyma, köles, stb. termelésre és nem tudnak áttérni a termést minden egyes évben biztossá tevő öntöző gazdálkodásra. Albániában 5 év alatt 40.000 holdat tettem öntözhetővé, gépek nélkül, egyszerű vizesárkokkal vezetvén a vizet, a búza, a kukorica stb. földekre. Tirana fővárosából megy egy országúti Durazsóba. A hegyekből leszaladó vízzel barázdákban áztatják át a hegyoldai szántóit és réteit. Nem kell ehhez se öntözőkanna, se lapát, mint azt a bolgárkertészeknél látjuk, hogy lapáttal focsolják a barázdából a vizet a zöldségre. A víz a barázdából kerül a mezei utkerékesapájába, azon folyik tovább s ahol kell, ott egy ásonyi földdel azt elzárják, mire kilép a kerékesapából és folyik oldal a kukoricába, a gyümölcsfák tövére. Tiranánál, hol az ut egyik, hol a másik árkokban vezeték a vizet a szerint, hogy az út melyik oldalát akarják 24—48 órai vizráeresztéssel 50 cm. mélyen átáztatni. Ha ez megtörtént — s ezt elvégzi egy mezillabos cigány egy kapával, akkor a vízfolyást elzáró földhányásból néhány kapával kivessz, hogy 500—1000 lépéssel odébb megint felduzzassa a vizet s ott másik táblát árasztasson el vízzel.

Kétszeri vízeláraztásért egy nyáron szívesen fizet minden gazda holdja után 15—20 pengő vízdíjat. A víz eláraztás lehetséges a magyar dombok és lejtők legtöbbször és lehetséges Gyoma és vidékén, a síkságon is; ha nem hegyi patakból, akkor a Körösből, avagy kutakból 2—5 lóerejű motorszivattyú segítségével, melyek felszerelhetők egy talicskára és tolhatók, mint a kubikostalicska tele földdel.

Most veszem észre, hogy a telepítésről akartam beszélni és nem arról, hanem a *hasznosabb gazdálkodásról beszéltem*. Tettem ezt kedves Gazdatársam azért, mert a telepítés csak akkor ér valamit, ha a telepes meg tudja a telepet tartani, ki tudja azt fizetni. Mit ér az a telep, amelyet átadnak egy tele-

pesnek és mivel úgy gazdálkodik, ahogy lehetett 100, 500 éven át, de a ma, a változott viszonyok miatt már nem lehet és nagy buza-termését nem tudja eladni, nem lát hasznót a sok búzából, hanem látja a végrehajtót és hallja házában a dobot. Az ilyen telepítéssel nem érünk célra, nem leszünk senkit sem boldoggá, kormányát átdó telepesé, a hazának megbízható pillérévé. A telepítés csak akkor ér valamit, ha a telepest képessé tesszük a megélhetésre, a kamat fizetésére, a törlesztési tudásra.

Ezen, Uraim, ezen fordul meg nem csak a telepes sorsa, hanem a mai kis és nagygazdák sorsa, végeredményben az ország sorsa.

Hogyan lehet ezt elérni? Iskolázással? Nem! Fizetni már az első évben kell. Nincs ideje a telepesnek tanulásra, akkor sem, ha vitézekről van szó. Gazdálkodni az tud, aki nem csak tanult, hanem éveken át tapasztalt és ellette régi, gyakorlati emberek, tanult és nem tanult emberek fogását, tapasztalatát és az Isten megáldotta megfigyelő lehetőséggel, saját szemével látni tudással és saját fejével való gondolkodni tudással.

Ha telepítünk, tegyük azt központi vezetéssel való gazdálkodással, arra alkalmas elméleti és gyakorlati gazdát választva ki erre. A telepesnek csak akkor adjuk azt át, a telepes csak akkor gazdálkodhasson úgy, ahogy ő akar, ha a központi vezetőség azt már begazdálkodta, a telepet, minden élő és holt felszereléssel együtt már kifizette. Addig dolgozzon a telepes mint fizetett munkás, rendes évi konvenció mellett a telepen úgy, mintha egy nagy uradalom cselédje volna 20 év alatt a központi vezetőség begazdálkodja mindennek az árát, mindent fizet és a telepes eddigi fizetésén kívül megkapja ingyen és névére írva a telepet. Az én számításom szerinti legkisebb telepnek 15 kisholdnak kell lenni jó földön, telepítésre alkalmas területen. Kell e terület azért, mert ma a telepen kívül nem tud senki pénzt keresni. Ma a kubikos, ha kap házat letörlesztésre, hozzá 1 hold

földet, akkor ebből is kilicifálják, mert ha akar sem tud kubikolással keresni annyit, amennyi az adója, a saját maga és családja megélhetése.

Nem jobb, ha biztos fizetés mellett dolgozik? Nem jobb, ha a telepét a központi vezetés egy élet tanulással és tapasztalattal kezeli, azt leőrleszti és 20 év múlva azt biztosan megkapja, hogy beleülhessen, mint egy tehermentes 15 holdas gazdaságnak korlátlan ura, ki a központi vezetéstől megtanulta a kereskedelem-ipari-gazdálkodást, szövetkezési alapon. Megtanulta, mit kíván a piac, hogyan kell azt előállítani, piacképessé tenni, csomagolni és összeküldetéssel bírni. Szövetkezet újján biztosan és jól értékesíteni a bel- és külföldön, szóval kereskedelmi haszonhoz is jutni.

Hogy miért irok én Nektek, kedves gyomaiak, ily részletességgel erről, mikor Ti mind saját földön éltek? Azért, mert nálatok is sokat jár a végrehajtó, az adóhátralékos iv, sokat szól a dob, s nagy gondok nyomják vállaitokat. Segíteni szeretnék nálatok. Szeretném levelelni a gondot a hátatokról, szeretném fizetni helyettesek az adót és, szeretném földeteket megtartani a *Ti számotokra*, hogy az ne kerüljön holnap, 1. vagy 2 év múlva a végrehajtó kezére. Hej! Fáj, nagyon fáj kimeni dobszóval családostul a régi atyai földből, a szülői házból, boldog gyermekéveink gondtalan helyéről!

Ettől, ettől szeretnék megkímélni benneteket. A Ti sorotok is olyan, mint a telepésé. Nálatok is arról van szó, házat, földet, linót, disznót megtartani, gyermekeiteket nevelteni tudni. Tudjátok ezt ma? Fogjátok ezt tudni holnap és 2 év múlva is? Nem volna jó nektek Gazdáknak ott Gyomán, esetleg Gyoma és vidékén összeállni és egy fej vezetése mellett gazdálkodni? Aki akar, szólfogad, aki nem akar, az nem fogad szót. Egyik megfogja érezni annak hasznát, a másik annak kárát, ha erre a vezetésre alkalmas egyéniséget választatok. Ti válasszatok meg, mert a Ti vagyonotokról, megélhetéseitekről, vagy mint mondani, „A Te bőrödről van szó”. Ne nézzétek se címét, származását, se azt, hogy hova valósi az, akit válasszátok, hanem azt, hogy tud-e, rábízhatjátok-e magatokat és vagyonotokat? Ha egy ilyen központi vezető gazdát válasszátok, annak megélhetését ő maga gazdálkodja be akkor,

mikor földetek gazdálkodását vezeti, azt ellenőrzi és ezzel jövedelmeket fokozza, megduplázza. Az ő fizetésének begazdálkodása az ő gondja, nem a tiétek, ellenben valamennyitek gondja az ő gondja, valamennyitek kenyérkeresője és vagyonok megártója ő lesz.

Gondolkozzatok egyszer ezen és ha választok egy vezetőgazdát, azt válasszátok meg magatok.

Ne vegyétek rossz néven tőlem, hogy tanácsot adok, ki Békésmegyében. Csorváson kezdtem gazdálkodni, mint okleveles gazdasági. Ott honosítottam meg principálisom az olaszcirok—seprőcirok termelését. Ő alapította meg — és hívta életre az első cirokseprőgyárat Orosházán. Tőle, Szabó János kasznár urtól tanultam meg gazdasági szemekkel látni, mindent megfigyelni, a népet és munkásokat szeretni és becsülni. Hires gazda lett belőle, sok könyvet írt tapasztalatairól, mások okulására. Neki köszönöm ma is, hogy szigorú volt hozzám, hogy kibaszta munkabírásomat, úgy szellemileg, mint fizikailag, mert ebből tanultam meg, hogy mennyit lehet követelni egy tanult embertől, ki egészséges és mennyit egy cselédétől, mennyit egy akkordba dolgozótól.

Utólszor láttam 1912-ben, egy katonai gyakorlatozás alkalmával. Azóta meghalt. A jó Isten áldja meg haló poraiban is!

Kemény ember volt, mert tudott. Kemény volt, mert becsületes volt. Kemény volt, mert jó hazafi volt és kemény, mert mindenkor tudott alkalmazkodni a változó gazdasági és kereskedelmi viszonyokhoz. Ehhez pedig lehetőség kell, ezt könyvből és iskolában megtanulni nem lehet. Ez kell, hogy veleszülessen az emberrel.

Hogy azóta voltam gazdasági Vas megyében, Pozsony megyében és Sopron megyében, azt tudjátok abból a folytatásos közleményből, mely e nyáron e lap hasábjain jelent meg. Ebből tudjátok, hogy gazdálkodtam a megszállott Románia felén és 7 éven át, (1924—30-ban) az Albán királyság egész területén. Azt is tudjátok abból, hogy ebből az örökösen éhínséggel küzdő és 3—5 havi szárazságokban szenvedő országból, 5 évi omlétem után export állam lett. Nem éhezett, sőt kenyérmagot és húst (élőállatot) tojást és tejtermékeket tudott szállítani külföldre, mert volt már feleslege. Ebben az Albániában települt az én időmben 15.000-

nél több albán család, majd mind nincstelen és mind él. Ezek ajándékoztak meg a legszebb elismeréssel, a „Babes bujku” — a „Gazdák apja” névvel.

Befejezem üzenetemet s a szent ünnepek alkalmából ki-

vánok boldog karácsonyt, az esztendő lejárataival pedig boldog, békés, szeretetteljes, egymást megértő és gazdálkodásban eredményes esztendőt.

Boldog UJÉVET!!!

Ormásfaly WAISBECKER ANTAL.

Karácsonyeste.

Hull a hó.

Minden hófehél, amely a földre hull ragyogó, csillogó...

Az égből jön mind s aztán a földhöz simul... oly tiszta volt és ragyogó...

az égi hó...

A földre ért, a földhöz simult s többé nem ragyogott...

Tompa, szürke végtelen folt

az égi hó...

Fölötte mégis mintha csendesen, valakitől félve égi öröm pihenne, lebegne...

Fáradtan pislogó öreg olajmécses

sárgás, szomorú fényt szór szerteszét

az öreg szobának öreg lakóira. Minden oly' csendes.

Kezük összetéve, imára kulcsolva. Szemük messze néz.

Az ajkuk néma. Gondolatuk fáradtan repdes

a multba vissza-vissza. Fáradtan verdes

szívük a multra. Csak ketten vannak: ők, az öregek...

Karácsonyeste van. S tompa, szürke végtelen folt

a mult. Göröngyös uton vissza-visszatérnek;

mintha valamit némán zokogva, sírva keresnének...

áthajszolt bókrok tövén lerokadva

könnyes szemekkel, némán egymásra néznek...

Karácsonyeste van. S ők fáradtan, némán,

egymásba karolva

a multba

mindig vissza-visszatérnek...

Lelkükben, szemükben, arcukon a mély gondredőkön

mégis mintha égi öröm pihenne, lebegne csendes, igaz öröm.

Hull a hó, az égi hó.

A földre hull, a földhöz simul s többé nem ragyog...

tompa, szürke végtelen folt

az égi hó...

Bibor-bársonnyal, selyem rongyokkal

takart minden kis szöglet,

Vakító fényben, rádió mellett

ülnek, dalolnak, nagyokat nevetnek.

A szoba közepén hatalmas fényőfa.

Reá sem ismerne kint, így fényben úszva,

a többi, a hóval fedett kicsi karácsonyfa...

Van rajta minden. Ragyog, csillog.

Alatta egy kis gyermek játszik; égi szót motyog.

Karácsonyeste van. Minden csupa fény, ragyog.

Az ablak alatt karácsonyt köszöntenek:

„Békesség legyen földön embereknek!”

szegény kis árva gyermekek...

S bent bársonnyal, selyem rongyokkal

borított minden kis szöglet.

Vakító fényben, rádió mellett

ülnek, dalolnak, nagyokat nevetnek

... s kint egyre halkabban, mind távolabbról,

sóhajszerűen karácsonyt köszöntnek

szegény kis árva gyermekek...

Hull a hó, az égi hó.

A földre hull. A földhöz simul s többé nem ragyog...

tompa, szürke végtelen folt

az égi hó...

Fölötte mégis mintha csendesen, valakitől félve

égi öröm pihenne, lebegne...

Az égből hófehér ruhás angyalok

égi szárnyakon a földre szállnak.

Nyugalmat hoznak, nyugalmat adnak...

S a nagy rohanásban újra meg újra megújult fájdalmak,
régi sebek mind-mind meggyógyulnak, mind-mind begyógyulnak...
talán kis időre... talán mindörökre...
vagy talán csak éppen karácsonyestére...

Hull a hó.

Az égi hó.

Karácsonyt köszöntenek
örülő szívvel örülő emberek,
szegény kis árva gyermekek,
koldusok, királyok.

Máriák, Józsefek.

Mind, mind, mind örülnek.

Örüljétek ti is! Örüljétek! Örüljétek!

Karácsonyeste van...

Örüljétek!

Pesti diák.

HIREK

Előfizetőinek, olvasóinak és hirdetőinek boldog karácsonyi ünnepeket kíván a „GYOMAI UJSÁG” szerkesztősége.

ÉRTESETÉS. A helybéli postahivatal értesíti a közönséget, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján ma, szombaton 24-én karácsony estére való tekintettel csak 4 óráig tart pénztárszolgálatot és csomag felvételt.

Ügyvédi vizsga. Dr. Legeza Tibor az egyesített ügyvédi és bírói vizsgát a Törekvő tanács előtt a Kurián a napokban tette le. Az ügyvédi kar Gyomán ismét megszaporodik egy agilis fiatal erővel. Gratulálunk.

A gyomai református egyház vezetősége hosszú megfontolás után elhatározta, hogy az elemi iskolákban a téli hónapok alatt bevezeti az egyházamban való tanítást.

Vigyázatlan csuszkálás. A gyermekek alig várják már a tél örömeit: a szánkázást, korcsolyázást és a csuszkálást. Ezt a téli örömet akarta már a karácsonyi ünnepek előtt megszerezni magának Tokai Lajos, 10 éves kisfiú, aki merészen neki indult a Körös jegének csuszkálni. A jég azonban még nagyon vékonyan volt befagyva és pár percnél tovább csuszkálás után be is szakadt úgy, hogy nyakig merült a vízbe. Az ottlévő fiúk siettek segítségére és lánccal alkotva, derékig mentek be a vízbe és húzták ki, — hamar párnák közzé tették a téli fürdőzőt.

Országos vásár Mezőtúron. Hivatalos értesítés szerint a legközelebbi országos vásárt Mezőtúr városában január 3-án és 4-én tartják meg, amelyre vészmentes helyről mindenféle állatot felhajtható.

A polg. isk. Ifjúsági Vöröskereszt Csoportja ez idén is megtartotta dec. 20-án karácsonyfa ünnepélyét, melynek keretében 60 szegénysorsos családot részesített élelmiszer, ruha, játékszer és tűzifa segítségével. Hogy a lelkes kis csoport ezidén is megrendezhette hivatala ezen legszebb aktusát — az az ő szorgos és munkálkodó kezükön kívül a szülők, az iskolát és a szegényeket szerető nagy-lelkű adakozók támogatásának köszönhető. Ma különösebb köszönetet és hálaátérdekelést mind azok, akik maguk is megfogyaikozva, látó szemmel és nyitott szívvel járva, meglátják szenvedő fajunk színlődő, didergő, sápadt virágát — a magyar gyermeket. A jó Isten megáldja azokat, kiknek öröm az irgalmasság és boldogság a felszárt könny. Pétermanné, a csoport tanárelnöke. Adakozók: Balogh Gyuláné: élelmiszer, ruhanemű, gyógyszerek, Békésm. Alt. Tak. pénztár Gyomai fiókja 10 kg. liszt, dr. Chrisztján-Kálmánné ruhanemű, Csernay Géza 5 P, Fischer Nándorné ruhanemű, játékszer, brassói Greising József 5 P, Grosz Zoltán 1 P, Grosz Sámuel ruhanemű, viléz dr. Havár Gyuláné élelmiszer, ruhanemű, Hartenstein Ignácné ruhanemű, Heimann Ferkó játékszer, Iványi Aladár és István 20 kg. liszt, Lehoczky Károlyné élelmiszer, Máday Aladárné ruhanemű, Mészáros Lajos 2 pár cipő, Mészáros Mihály ruhanemű, id. Oláh Lajos szalona, dr. Pálka Pálné ruhanemű, dr. Szász Lajosné élelmiszer, Tiszamalom 25 kg. liszt, Wagner Márton fiai cég 200 kg. tűzifa, Wagner Mártonné ruhanemű, Wagner Péterné ruhanemű, élelmiszer, Végh Béla 2 drb. láska.

Két pengő a pulyka kilója a londoni karácsonyi piacon.

Közel 200 rendőr tisztviselőt nyugdíjaznak.

Mulatság. A gyomai Sport Club 1953 december 26-án, Karácsony másodnapján az Uri Kaszinó nagytermében kabaré és táncestét rendez fél 9 órai kezdettel. Belépti-díj személyenként 1 P 20 fillér. Csatládjegyet 3 személyre 3 pengő. Színre kerülnek: Üldöznek a nők és Ciprián mester bohózat és egyéb kabarészámok. Farkasinszky Imre muzsikál.

Békésvármegyében 11 ipartestület tiltakozott az adóvégrehajtások ellen.

Tömegesen lépnek be a képviselők a Nemzeti Egység pártjába.

Halálozás. Sokan emlékeznek még olvasóink közül **Beéry Kálmán** menekült jegyzőre, ki a román megszállás alatt községünk szolgálatában állott és sok jóindulattal igyekezett a lakosság ügyes-bajos dolgait elintézni. Értesülésünk szerint nevezett, mint nyugalmazott főjegyző Mészáros 70 éves korában elhalt. Özvegyén kívül 12 gyermeke és sok unokája gyászolja.

A leventék téli szünete. A vármegyei Alispán a karácsonyi ünnepekre, valamint a beállí téli időjárásra való tekintettel az általános leventefoglalozási szünetet december 20-tól—január 31-ig rendelte el.

Elek Lajos gyulai pénzügyi főtanácsos kapott megbízást a pénzügyigazgatói teendőket ideiglenes ellátására.

Sakk hírek. Folyó hó 18-án volt a gyomai Márky-sakkörnek alakuló gyűlése. Elnök: Bácsi Elek társ. igazgató, pénztárnok: Biró Gyula, háznagy: Gaál István, jegyző: Kocsis Gyula, ügyész: dr. Messinger Albert, Számvizsgálók: Herdy Béla, Weil Sándor és Klein Sándor. Választmányi tagok: Beinschróth Gábor, Csapó Gábor, Kiss Géza, Kruchió Mihály, Pintér István és Tóth Ernő.

Reklám helyett, egy új hivatalos! Eddig több mint kétszáz ember nyert alkalmazást egy olyan speciális szakban, mely eddig Európában egyedül áll. Mint értesülünk, évekre szóló foglalkozás ez és egyesek két-három, sőt négyszáz pengőt is keresnek havonta. Ugyanis az alkalmaztatás tárgya olyan, hogy csak két kvalifikáció kell hozzá és pedig: kifogástalan öltözkészlet és intelligencia. Mindenki saját lakhelyén foglalkoztat a vállalat. Küldje be ajánlatát „Igazi misszió” jelleg alatt, Tolnai Világlapja kiadóhivatalának, említse meg családi állapotát, eddigi működését, korát és fizetési igényeit.

Dr. Bartha Gusztáv községi orvos tanulmányi segélyt kért a vármegyétől, mely kéréssel a december 9-iki közgyűlés foglalkozott és azt elutasította.

A szolnoki Fa- és Fémipari Szakiskola motorkezelő tanfolyamot kezd január 9-étől. Tandíj 29.30 pengő, vizsgadíj 9.80 pengő.

Január 4-ig kell beadni a dohánytermelési engedélyek iránti kérelmeket.

Szerdán nyílt meg a gyomai sertéspiac, 6 hetes malac ára 4—5 pengő volt, a hízó kilója 60—62 fillér volt.

Szűts Ernőt a Rádió üzemvezető-igazgatóját, aki váratlanul elhalt, hétfőn temették el.

Lapatinczki Imréné endrődi lakost és lársát Eiben Gyulát, akik a Bácsy bank félrevételével egy ingatlanra kölcsönt vettek fel, a gyulai kir. Törvényszék család miatt 10—10 hónapi fogházra ítélte.

Orosháza község a tavaszi fásítási programjában nagyobb mennyiségű cseresznyefa elültetését tervezi.

SEMMEIWEIS. AZ ANYÁK MEGMENTŐJE. Egy nagy magyar orvos regénye. Írták: Theo Malacé és dr. Várady Sándor. Kiadta Novák Rudolf és Társa tudományos könyvkiadóvállalata, Budapest, Baross-u. 21. Nagy emberek életrajzai mindig hasznos és alkalmas eszköznek bizonyultak az emberek nevelésére. Örömmel és hálával kell ezért üdvözölnünk a szerzők és a kiadók vállalkozását, amely lehetővé tette, hogy a legnagyobb magyar orvosnak, az anyák megmentőjének, Semmelweisnek az életét nemcsak szakemberek ismerhessék meg a többnyire nehezen hozzáférhető tudományos életrajzokból, hanem ebből a költői, de mégis hű és érdekesítően megírt életregényből a nagyközönség is. Mérföldes nagy hála és hódolat, elismerés és dicsőség sugárzik a világ minden tájáról Semmelweis nagy hazánkfiára, — a tudomány nagy magyar hősnéjének emléke felé. Az anyák milliói és milliói köszönik életüket, egészségüket, egészséges gyermekeiket. E nagy magyar tudós és nagy férfiú küzdelmeit, bukását és diadalait, szenvedéseit és megpróbáltatásait gazdag dicsőséges élettörténetét mondja el nekünk e költőien, de a valóság és történelmi tényekhez, hűen ragaszkodó — érdekesítően megírt regényes életrajz. E művet elolvassuk, nem fogunk többé közömbösen és tudatlanul elmenni az Erzsébet-téri szobor és az Apródutcai emléktábla előtt, hanem kegyelettel és hálával a szívünkben szentelünk egy pillanatot a világ összes asszonyainak nevében — Semmelweis emlékének. Talán nem is véletlen, hogy ezen értékes mű megjelenésével éppen a karácsonyi könyvpiacot gazdagítja, mert úgy értékes tartalma, mint külső gondos, igen szép és izletes kiállítás a legmegfelelőbb karácsonyi ajándékká avatják. Ára a valóban feltűnően szép és gondos kiállítással szemben, kötve csak 3 pengő; fűzve 1 pengő 80 fillér.

Herceg Windischgätz Lajos önkormányzat, hitelezői a vagyontalansági eskü letételére akarják kötelezni.

Ha olcsó és jó butort akar, keresse fel BERENCSIK VILMOS

uj butor üzetét és asztalos áru ipartelepét. Raktáron: polituros tele hálók, keményfa betétes szobák és különféle hajlitott székek.

Üzlet és üzem: Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 sz. (Volt Vataj Gábor-féle üzem.)

Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nő orvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy különös eredménye válna. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Franciaország nem fizette meg Amerikának a dec. 15-én esedékes háborús tartozását, Anglia azonban fizetett.

Erdélyben a nemzeti okokból elűzött magyar vasutasokot visszahelyezik állásukba.

A kisantant külügyminiszterei Belgrádból ismét világgá harsogták, hogy a művelt népek politikai fegyveré alighanem ő körülöttük forog.

Berlin és Hamburg között 287 kilométer távolság van. Ezt a távolságot egy óriási sínautó 2 óra és 42 perc alatt futotta meg. Az autó legnagyobb sebessége 150 kilométer volt. Az eddigi vonalsebességi rekordot 125 kilométerrel Anglia tartotta.

Hogyan lett az utbiztos leánya, a világ egyik legnagyobb énekesnője? Németh Mária, a világhírű magyar operaénekesnő életéről teljes regényt közöl a Délibáb karácsonyi száma, amelyben 128 oldalon pompásan pompásabb cikkeket és képeket talál az olvasó. Két egyfelvonásos szindarab, novella, vers, érdekes rádióriportok, nagyszerű rádióműsorok és filmbeszámolók teszik változatossá a Délibáb karácsonyi számának gazdag tartalmát. A nagy terjedelmű szám ára 36 fillér.

Szabászati tanfolyam. F. évi január hó első felében megismétlik a szabászati tanfolyamot a régi feltételek alapján. Jelentkezni lehet a községi főjegyzői hivatalban.

Olaszország 100 millió pengős adósságot engedett el Magyarországnak.

Februártól olcsóbb lesz az utazás. A kereskedelmiügyi kormány a vasúti személyszállítási tarifáját 1933. év február 1-től 25 százalékkal fogja mérsékelni egy évi próbaidőre. Ha a mérséklés beválik, a kormány újabb intézkedéseket fog kiadni a vasúti személytarifa további csökkentésére.

Párisi és olaszországi tanulmányut. A Magyar Egyetem- és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének Utazási Osztálya december 28-án rendezte gazdag programjáról közismert fell. 15 napos párisi tanulmányutját és december 29-én induló 11 napos olaszországi tanulmányutját. A párisi tanulmányut részvételi díja 320 pengő, diákoknak 260 pengő. Az olaszországi tanulmányut részvételi díja 265 pengő. Jelentkezni lehet az Utazási Irodában minden nap d. u. 4—7-ig (IX. Ferenc körút 38. fsz. 2). Telefon: 872—74, levélben is. Érdeklődőknek prospektust és programot díjtalanul küld az Utazási Iroda.

Visszaestünk a tojáspiacra. Megdöbbentő adatok vannak a magyar-német kiviteli statisztikában. A most közzétett hivatalos adatok szerint a magyar tojáskivitelből Németország csak 11,5 millió darabot vett át az idei első 10 hónap alatt. A tavalyi szám 84,6 millió darab volt. Ez annál megdöbbentőbb, mert a nálunk kezdetlegesebb balkán államok jobban érvényesültek. Románia 215, Bulgária 166 millió darab tojást helyezte el az idén Németországban. — Mérlegelni kell azt is Magyarország visszaesésénél, hogy az idei német bevétel 3055 millió darabot tett ki (107,6 millió márka értékben) a múlt évi 1995 millió darabhoz szemben. — A német bevétel legnagyobb élvezője volt Hollandia 809 millió darabtal (tavaly 649 millió) és Dánia 285 millió darabtal (tavaly 115 millió) — Magyarország visszahanyatlása olyan szervi bajra mutat, amit azonnal és alaposan meg kellene vizsgálni, mert egyik legnagyobb exportérdekeinkről van szó.

Békéscsaba város önálló törvényhatósági joggal felruházott város akar lenni.

Egy pofozkodó levele oktatott a békéscsabai járásbíróóság 30 pengő pénzbüntetése miatt.

A jövő évi magyar selyemtenyésztés előmunkálatai. A kerületi selyemtenyésztési felügyelők már bentázzák a községeket, hogy előkészítsék a jövő évi selyemtermelést. Gondjuk van a kerületi cserleábromány rendbehozatalára is. Több helyen selyemtenyésztési felügyelők fogják az cserleábrapótlását tanítani.

Bohémhercegnő

MOLNÁR GYULA 3 felvonásos vidám játéka.

Január 14—15-én.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a munkaidő leszállítást sürgeti. A munkaidő rendezése céljából január 15-én kezdődő rendkívüli konferenciájára a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal az összes kormányokhoz kimerítő jelentést küldött, amely részletesen foglalkozik a munkanélküliség leküzdésének problémáival és pedig a munkaidő leszállítása révén. Megállapítja, hogy néhány nagyipari államban a munkásság 1/3 sőt részben 1/2 része jelenleg munkanélkül van. A világ munkanélküljeinek számát 30 millióra becsüli. A munkanélküliség révén — a jelentés szerint — a nagy bérvésztesség 100 millió aranyfrankra tehető. A munkanélküliség, mely a világválság egyik következménye, a válság további fokozójává válik.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Putnoki Irén, Arany Dániel, Barloif Márton, Sándor Margit, Oláh Erzsébet.
Eihaltak: özv. Hainfahri Mihályné-Kun Katalin 76 éves, B. Kiss Róza 3 éves, Kovács Imréné Kiss Lidia 36 éves, Icsa János 7 és fél éves, Baráth Róza 7 éves.
Házasságot kötöttek: Kruchió Imre—Perei Eszterrel, Sebők Benedek—Rácz Erzsébet-félfel.

Áldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el.

Január közepéig lehet jelentkezni a tavaszi tenyészállat vásár és mezőgazdasági kiállításra. A tavaszi tenyészállatvásár és mezőgazdasági kiállítást 1933 március hó 25-án fogják megnyitni. Fontos érdekek kívánják, hogy a magyar gazdaközönség ne vesztse el most sem a kedvét és a rendes mértékben vegyen részt a kiállításon. Az érdeklődés már is meg van és remélhető, hogy a kiállítás anyaga ép olyan gazdag lesz, mint az előző esztendőben. A kiállítóknak január közepéig lehet jelentkezni.

Egységes vezetés alá kerül a magyar export-import. Rövidesen megtörténik a Mezőgazdasági Kiviteli Intézet és a Külkereskedelmi Intézet közös vezetés alá helyezése oly módon, hogy minden fontosabb kérdésben, amelyben eddig a két intézet önállóan intézkedett ezentúl csak a központi főhatóság tudtával és bejegyzésével lehet dönteni.

HUMOR.

Hová tartozik?

Mihály bácsi nagyon zárkózott természetű ember volt. Választások alkalmával soha nem lehetett tőle megtudni, hogy melyik jelöltnek a híve.

Egy választás alkalmával így szólt hozzá egy kortes:

— Mihály bácsi, mondja meg nekem egész bizalmasan, hogy voltaképpen háová is tartozik?

— No, ha olyan nagyon kíváncsi, hát megmondom. — Tartozom a takarékpénztárba, az adóhivatalba, a Jakab szomszédnak, a kovácsnak, meg a szabónak.

Az orvosi rendelet.

Három ember át akar menni a határon, de csak egy határátlépési igazolványuk van. — Így szól az, akinél az igazolvány van:

— Jöjjetek csak velem, mindenképpen átjöttök. Ha látjátok, hogy szaladok, ti csak nyugodtan sétáljatok át a határon, senki sem fog feltartani benneteket.

Amint a határhoz értek, a pasas keresztülfut a határon és megállás nélkül fut tovább. Az összes örök utánaveetik magukat és a másik két ember nyugodtan átsétál. — Erre a futó is megáll. — A vámőr rákiált:

— Adja ide a határátlépési bizonyítványát!

— Itt van.

— Hát akkor miért futott?

— Mert a doktor ráparancsolt, hogy fussak.

— De miért nem állt meg? Nem látta, hogy mi is maga után futunk?

— Láttam én. De mit tudom én, hogy nem futnak-e maguk is — orvosi rendeletre.

Tojás, mint — óra.

Egy angol tyukfarmon szokatlanul ritka tojást tojt egy tyuk. A tojás fehér felületén sötét vonalak láthatók, amelyek óralapot ábrázolnak, a 12 római számmal és két mutatóval.

Az óra-tojást tulajdonosa az angol mezőgazdasági múzeumnak ajándékozta. A mezőgazdasági múzeum tudósai most töprenghetnek a ritka eseten. Mert arra volt már példa, hogy egy óráról kiderült, hogy — krumpli. De, hogy egy tojásról kiderüljön, hogy óra, erre még nem volt példa se a mezőgazdasági, se az óras iparban.

Semmi esetre sem ajánljuk, hogy a tudósok ebből a tojásból rántottát csináljanak és megegyék. Könnyen megtörténhetne, hogy az illető gyomrában a rántotta — keletyegni kezd.

Annyi bizonyos, hogy a derék tyuk nagyon megbámulhatta a toronyórát, mielőtt a szóbanforgó tojást tojta.

Ingatlan forgalom.

Márton Lajos (nős Tari Zsuzsannával) gyomai lakos vett 1 hold 632 négyszögöl félhalmi szántót Oláh Lajosné Viznyai Eszter és Viznyai József (nős Kun Máriaival) gyomai lakosoktól 1000 P-ért.

Csath Endre és neje Cselei Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Martinák Katalin gyomai lakostól 1800 P-ért.

Faragó Károlyné Izsó Teréz gyomai lakos vett 1486 és 133 négyszögöl pusári ingatlant Tóth Mihály gyomai lakostól 500 P-ért.

Liszka János (nős Varga Zsófiával) gyomai lakos vett 7 hold 585 négyszögöl tanyai szántót Szelei András gyomai lakostól 7950 P-ért.

kk. Bogya Lajos vett 1 hold 1497 négyszögöl pusári szántót özv. B. Kiss Lajosné Megyeri Rebeka gyomai lakostól 900 P-ért.

Hajdu Sándorné Tóth Eszter gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat özv. Raufeld Ysmondné Katona Erzsébet gyomai lakostól 650 P-ért.

Bula János és neje Hanyecz Erzsébet endrődi lakosok vettek 2 hold 208 négyszögöl kölesfenéki szántót Biró Sándor (nős Bosnyák Rczáliával) gyomai lakosoktól 1500 P-ért.

E. Kiss Lajos és neje Nagy Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Izsó Lidia Putnoki Józsefné és társaitól 1250 P-ért.

Gábor Antal és neje Kiss F. Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Házy Imréné Pikó Piroška, Pikó Béla és. kk. Kató József gyomai lakosoktól 3030 P-ért.

Zöld Lajos (nős Csökönyi Erzsébettel) budapesti lakos vette 16 hold 1416 négyszögöl zöldlaposi szántónak 10/120-ad részét Zöld János (nős Szántó Máriaival) gyomai lakostól 1066 P-ért.

Özv. Ágoston Lajosné Harmati Mária gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Izsó Mihály gyomai lakostól 1400 P-ért.

Nyíri Sándor és neje Horváth Mária gyomai lakosok vettek 2 hold zöldlaposi szántót özv. Vékony Józsefné Putnoki Sára gyomai lakostól 1250 P-ért.

1932. júl. 28-án megtartott bírói árverésen Szerető István vett 3 hold 1346 négyszögöl zsofiamajori szántót Kató István gyomai lakostól 1700 P-ért.

Nagy Ferenc és neje gyomai lakosok vettek 31 négyszögöl és 5 hold 100 négyszögöl csergettyűi szántót özv. Hornok Istvánné Raduska Mária és társaitól 2500 P-ért.

Benke Márton és neje gyomai lakosok vettek 1 hold 809 négyszögöl félhalmi szántót E. Kiss Lajos (nős volt Csatári Tóbitával) gyomai lakosoktól 1000 P-ért.

Szilágyi Bálint (nős Szerető Erzsébettel) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Sándor Mária gyomai lakostól 1150 P-ért.

Tóth P. Lajos gyomai lakos vett egy beltelkes lakóháznak 1/3-ad részét Tóth P. László (nős Csapó Rózával) gyomai lakostól 400 P-ért.

Kovács Lajos (nős Tóth Erzsébettel) 2/8-ad, Kovács Róza Fekete Dánielné 2/8-ad, Kovács Gergely (nős Kiss Lidiával) 3/8-ad és Kovács Teréz Szabó Elekné 1/8-ad rész tulajdoni arányban vettek 751 négyszögöl félhalmi szántónak 1/3-ad részét Bagi László (nős Domokos Máriaival) gyomai lakostól 50 P-ért.

Kicsinyek, nagyok!

Lehet korcsolyázni!

A NŐEGYLETI JÉGPÁLYA MEGNYILT.

Olcsó bérlet!

Gyermek és kísérő jegy.

Járjatok minél többen, a bevétel a szegényeké.

PUBLIKACIÓ.

Ha azt akarja Ön, hogy évek hossza során át emlékezzenek Önre, akkor ünnepi, névnap vagy nászajándékul szép falú képet, vagy tükröt adjon, amelyet mélyen leszállított árban beszerezhet **Bari Pál üvegesnél Endrődön** az Ipartestület mellett. Szakszerűen és olcsón vállal képkeretést, ovál, kör és szegletes keretbe. Ugyanott nagy kétkirakatos üzlethelyiség lakással és berendezéssel együtt kiadó.

A felsőrési Olvasókör italmérői általára hirdet pályázatot újre, feltételek az Elnöknel tudhatók meg.

A Révész ruhanagyruház több 100 megmaradt női és férfi télikabátot, bundát és bőrkabátot a jan. 4-iki mezőtúri orsz. vásáron fogja olcsó áron árusítani.

ifj. Seprenyi Lajosnak 1 ballai részvénye, 1 fertály kölesfenéki nyílása eladó.

A gyomai Hangya vezetősége felkéri minden kedves vevőjét, hogy a Hangyában kapott kasszablokkokat naptár átvétele és a visszatérítés átadása végett jan. 1—2-én okvetlenül hozzák be.

Kerekes Károly borkereskedőnél a különö zamatu **kadar bornak** literje 50 fillér.

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta **magyar gypaju szövet** métere 8 pengő 26 fillérért rendelhető. Hítelképes egyéneknek 3 havi részletfizetésre is.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndij mellett.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománysával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

JÓ MELEG SZOBÁJA LESZ, ha az 5100 kalóriájú, minden rendszerű kályha és takaréktűzhely fűtésére alkalmas

UNIVER

tojás brikkettel fűt,

mely mázsánként 4.40 pengőért kapható

WAGNER MÁRTON FIAI

fakereskedésében.

Ugyanott mindenféle tüzelő anyag, belföldi és külföldi hasábos tűzifa, dorongfa, pécsi tojás szén, baglyasaljai darabos és ózdi szén olcsón kapható.

VASUTI MENETREND 1932. október hó 2-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
3:53	12:40	17:30	20:05
4:21	13:08	17:58	20:33
4:26	13:13	18:03	20:38
4:57	13:44	18:34	21:10
4:58	13:45	18:45	21:11
5:17	14:04	19:04	21:30
7:27	16:10	20:58	
5:00	10:45	11:45	19:10
0:32	6:02	8:52	14:28
0:17	5:52	8:51	14:20
23:15	5:00	8:14	13:26
7:24	11:47	16:41	21:56
6:53	11:16	16:10	21:25
6:48	11:11	16:05	21:20
6:15	10:38	15:32	20:42
6:13	10:37	15:31	20:37
5:53	10:17	15:11	20:17
4:05	8:20	13:24	18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.